Digitized by Google

2° Mat. med. 99ª

Digitized by Google

<36628686180013

<36628686180013

Bayer. Staatsbibliothek

Digitized by Google

Digitized by Google

Nicht Dupl. mit M. med. 99,
weil die Jahrszahl des Titelbl. differ.

Digitized by Google

J. C. Sommerhoffs

LEXICON

PHARMACEVTICO-CHYMICVM LATINO-GERMANICVM & GERMANICO-LATINVM.

Digitized by Google

Digitized by Google

Johannes Laurentius Honing ſculp. Norimbergæ.

Digitized by Google

Digitized by Google

LEXICON
PHARMACEVTICO-
CHYMICVM
LATINO - GERMANICVM
&
GERMANICO-LATINVM.

Continens

Terminorum Pharmaceuticorum & Chymicorum,
tàm uſualium, quàm minus uſualium, ſuccinctam ac genuinam Explicationem; cum verſione Germanica, & additione Signorum, quotquot hactenus innotuére, Characteriſtica.

Cui acceſſit

Vocabularium Germanico - Latinum locupletiſſimum,
Vegetabilium, Animalium & Mineralium, in Officinis Pharmaceuticis & aliàs uſitatorum.

Adjuncti ſunt ſub finem

Characteres Metallorum, Mineralium, Planetarum,
Ponderum, aliarumque Rerum Chymicarum.

OPUS

Et Medicis, & Pharmacopœis, & Aliis de notitia harum rerum ſollicitis, neceſſarium & perutile

AUTHORE
JOHANN. CHRISTOPH. Sommerhoff/
Pharmacopœo Neo-Hanovienſi.

NORIMBERGÆ,
Impenſis JOH. ZIEGERI & GEORG. LEHMANNI,
Literis CHRISTIANI SIGISMVNDI FROBERGII.
ANNO MDCCI.

Digitized by Google

Bayerische
Staats-
Bibliothek
München

Digitized by Google

IOHANNES CHRISTOPHORVS SOMMERHOFF
PHARMACOPOEVS NEOHANOVIENSIS.
Ætatis

Bayerische
Staatsbibliothek
München

VIRIS

Prænobiliſſimis, Strenuis & Excellentiſſimis

PHILOSOPHIÆ & MEDICINÆ

DOCTORIBUS

Experientiſſimis

ARCHIATRIS, POLIATRIS,

&

MEDICIS CASTRENSIBUS.

Ut &

ALMÆ EJUSDEM ARTIS

CANDIDATIS DIGNIS,

&

CONSECRATIS FILIIS STUDIOSIS.

Nec non

Maximè Conſpicuis, Præclariſſimis

& Nominatiſſimis

PHARMACEUTICÆ ARTIS

MAGISTRIS PERITISSIMIS,

ejusdemque

CULTORIBUS INGENUIS ac INDEFESSIS,

MEDICINAM

Simul ac

PHARMACOPŒAM

Per univerſum Terrarum Orbem, præcipuè vero

per Germaniam feliciter exercentibus

DOMINIS, FAUTORIBUS, AMICIS,

Colendiſſimis, Honoratiſſimis, Æſtumatiſſimis,

JOHANN. CHRISTOPH. Sommerhoff.

S. P. D.

(*) 5 Dudum

DUdum eſt, quod à Cordatis Viris, iisque cùm Medicis, tùm Pharmacopœis deſiderari ſenſerim, dilucidam brevemq; Explicationem, Pharmacevticorum pariter ac Chymicorum Terminorum. Unde perſuaſus, me à Pœoniæ Artis Filiis nonnullam gratiam initurum eſſe, ſi id ipſum molirer, Laborem in privatos primó tantum uſus aggreſſus, velut Apes ex variis floribus Mel, ità ego ex pleriſque Lexicis Medico-Chymicis, omnia hùc ſpectantia Vocabula, cùm potiſſimum uſu hodienum recepta, tùm obſoleta minusque nota, impigro labore congerere, inque unum Volumen cogere cœpi. Quod, cùm ingens in diem ſumpſiſſet incrementum, cum Fautoribus atque Amicis, uti ſolemus, id communicare viſum eſt, qui precibus non minus, quàm continuis adhortationibus, ſubinde me defatigare ſategerunt, ne in annos premam tanto deſiderio hactenus expectatum Opus, ſed in lucem publicam quamprimum emittam, rati, fore, ut id ceu certam Cynoſuram ſequi valeant cupidi diſcendi Tirones, quibus hâc velut prælatâ face, in intimiora Medicinæ pandatur aditus.

Jam, quemadmodum tantorum Virorum nutui, qui miti pro imperio mihi eſt, quicquam denegare nefas duxi; ita abſoluto Opere nihil magis curæ mihi cordique eſſe debuit, quàm ut de tutelaribus quaſi Numinibus diſpicerem, quorum Reverenda Nomina, pro recepta antiquisſima Veterum conſuetudine, Libri frontiſpicio affigere liceat. Inter quæ, cùm pro tali inſtituto non ſolum Vos, Viri Incluti! qui Authores hujus Laboris mihi extitiſtis, ſed & Vos Cœteri! qui per univerſum Terrarum Orbem, imprimis verò per Germaniam,

am, Medicam ſimul ac Pharmacevticam Artem laudabiliter exercetis, eligere conſultiſſimum ratus ſim, ideò Vobis, Viri Colendiſſimi, Honoratiſſimique! hocce meum Lexicon inſcribere ac ſacrum facere, audaci animo ſuſtinui.

Vehementer ergò etiam atque etiam Vos rogo, ſerenâ fronte & æquo animo accipere velitis, quod candido bonoque offero, ſimul obteſtans, ut meis qualibuscunque conatibus favere, contra malevolorum inſultus atque latratus me tueri, ac ipſum hocce Dictionarium noſtrum, ſiquidem, ut ſpero, aliquam exinde utilitatem & fructum Medicinæ & Pharmacevticæ Artis Tirones percepturos aliquando eſſe cognoveritis, illud iis commendare haud gravatim dignemini; Hôc feceritis rem veſtris Nominibus congruam, mihique pergratam, ſed & omnibus gratiſſimam, ſi Vos non piguerit, commiſſas forte hallucinationes, (quas ne oculatiſſimus Argus ubique evitare potuiſſet,) emendare, mutila reſarcire, Sphalmata corrigere, omiſſa ſupplere, &, verbo, omnia æqui bonique conſulere.

Valete Viri Meritiſſimi! & me, quod facitis, Veſtro favore porro proſequimini, dum interim ego pro ſalute & incolumitate Veſtra, ſupremum Numen piis implorare precibus, nunquam deſinam.

Iterum Valete. Dabam Neo-Hanoviæ, ad Diem
19. Januar. 1701.

Lieber

Lieber Günſtiger Leſer!

DAß der Eigen-Nutz eines von denen ſchändlich-ſten Laſtern/und ſo wol in H. Göttlicher Schrifft mit zeitlich- und ewiger Straff beleget/ als auch von weltlichen Scribenten vor eine unverant-wortliche Sünde gehalten werde/wird niemand leichtlich in zweiffel ziehen. Dannenhero auch ich/in Erwegung deſſen/ gegenwärtiges Lexicon, welches zwar nur zu meinen und der meinigen Nutzen zuſam̃en getragen/ auf anſiñen ein- und anderer guten Freunde/zum offentlichen Druck überlaſſen.

Und obwoln ich möglichſten Fleiſſes dahin getrachtet/ die-ſes Werck auf das beſte aus zu arbeiten; ſo kan mir doch wol Rechnung machen/ daß ſolches nicht in allen Stucken voll-kom̃en; angeſehen nichts unter der Soñen vor gantz voll-kommen erkant noch genandt werden kan.

In denen Floribus, Radicibus, Seminibus, und abſon-derlich in Herbis Officinalibus, bin ich etwas weitläuffti-ger gangen/theils/weil ſolche vor andern zu wiſſen am noth-wendigſten und nutzlichſten angeſehen/ theils/ weil die vielen Synonyma derſelben denē wenigſten bekant/iedoch aber un-terweilen vorzukommen pflegen.

Gleichwie nun hierinnen mich zu einem jeden alles Guten verſehe: als zweiffle nicht/ daß dieſes zwar geringe/aber doch mühſame Werck ſeines erwünſchten Nutzens keines wegs er-manglen werde; der ich dem Günſtigen Leſer/ Göttl. Obhut/mich aber ſeiner Hochſchätzbaren Gewogenheit be-ſtens empfehle.

Johann Chriſtoph Sommerhoff/
Apothecker zum Engel/
in Neu-Hanau.

Plura

Digitized by Google

PLura ſub obſcuris Arcana latentia ſignis,
SOMMERHOFF claris dum niteris edere verbis,
Præclarum ſanè moliris laude Laborem,
Cudis enim Clavem, quâ non limatius ullũ
Eſt medium, reſerans Thecas & Scrinia rerum,
Perge modò rectô quò tendis pergere curſu,
Confectum tandem Scriptum FORTUNA juvabit.
Non eſt, quod Momi morſus verearis iniqui,
Verba etenim Momi, ſunt nonniſi ventus & umbra.

Caſſellis die 18. Martii 1700.

Paucis hiſce, at prolixiori affectu, Amico ſuo Exoptatiſſimo Domino Sommerhoffio, Pharmacopæo Experientiſſimo accinebat

JOHANNES DOLÆUS,
Med. Doct. Sereniſſimi Haſſiæ Principis Conſiliarius & Archiater Primarius, ac Collegii Medici Decanus Perpetuus, Collegii Curioſorum Leopoldini & Regiæ Anglicæ Collega.

JOH. CHRISTOPH. SOMMERHOFFIO,
Viro Expertiſſimo, deque Re Pharmacevtica optime merito, ac Senatori Neo-Hanovienſi Spectatiſſimo, Amico Suaviſſimo
S. P. D.

F. C. CREGUTUS, Med. Doct. & Profeſſ. Ordinar. nec non S. R. I. Academiæ Nat. Cur. Collega, diet. Marcellus.

AD doctrinam Pharmacevticam & Chymicam comparandam, egregia hoc ævo exſtare ſubſidia, omnes in numerato habebunt, quibus Doctorum monumenta non ignota ſunt Quantam enim laudem ſuis Scriptis meruerunt *Braſſavola, Quercetanus, Libavius, Crollius, Angelus Sala, Beguinus, Glauberus, Mynſichtus, Rolfincius, Ludovici, Glaſerꝰ, Thibaut, Wedeliꝰ, Barnerꝰ, Febure, l'Emery, L' Mort*&c.? Quantis encomiis celebratus eſt *Schræderus* editâ ſuâ Pharmacopæâ? in quam poſtea doctas animadverſiones & annotationes ſcripſit F. *Hoffmannus*. Et ſane minore laude digni non ſunt *Adolphus Occo*, & *Raymundus Mindererus*, qui *Pharmacopeæ Auguſtanæ* fundamenta poſuére; Celeberr. *Schrœckius*, cujus curâ ac diligentiâ aucta & renovata prodiit; & *Joh. Zwelfferus*, qui in illam animadverſiones ſatis doctas edidit, modo non tot convitiis & ſcommatibus Celeberrimis Viris inſultaſſet. Hæc Pharmacopœa Auguſtana hodie ita per Orbem celebratur, ut plurimis Germaniæ Pharmacopœis inſtar cynoſuræ ſit. Non deſunt aliæ Pharmacopææ

verb.

Digitized by Google

verb. grat. *Amſtelodamenſis*, *Antverpienſis*, *Bononienſis*, *Brandenburgica*, *Bruxellenſis*, *Mantuana*, *Colonienſis*, *Danica*, *Florentina*, *Hamburgenſis*, *Londinenſis*, *Lugdunenſis*, *Pariſienſis*, *Norimbergenſis*, *Perſica* &c, quæ quamvis omnes *Auguſtanæ* non comparandæ, minimè tamen vilipendendæ ſunt. Mittimus alias *Pharmacopœas*, *Antidotaria*, *Diſpenſatoria*, aut alio titulo præditos ejusmodi Libros, ex quibus Artis Tyrones varia in Artis uſum haurire poſſunt. Et ut cum adhuc minore difficultate ad metam Artis Studioſi properare poſſint, varias manuductiones Doctiſſimi nonnulli Viri excogitarunt, quibus illorum labores ſublevarent. Poſtquam enim *Borrichius* obſervaverat, Artis Pharmacevticæ Tyrones utplurimum ob Latinæ Linguæ ignorantiam, in vocabulorum pronunciatione hæſitare, Librum 1670. in quarto in lucem miſit, cui titulus: Lingua Pharmacopæorum, ſive de accurata Vocabulorum in Pharmacopoliis uſitatorum pronunciatione. Alii Lexica Medica ſcripſerunt, uti *Caſtellus*, *Bruno*, *Blancardus*, in quibus Tyrones Vocabula Pharmacevtica & Chymica explicata quoque invenirent. Alii autem in ſpecialiorem uſum Pharmaciæ & Chymiæ Studioſorum Lexica compoſuerunt, quæ Chymica & Pharmacevtica vocarunt. Uti *Brunsfelſius*, qui Onomaſticum, additâ Vocum quarundam Germanicâ expoſitione 1543. in folio; *Peucerus*, qui 1551 in octav. Appellationes Quadrupedum Inſectorum, Volucrum, Piſcium, Frugum, Leguminum, Olerum, Fructuum, Ponderum & Menſurarum; *Libavius*, qui 1595. in octav. Vocabularium Chymicum; *Johnſonus*, qui 1652. in octavo Lexicon Chymicum; *Müllerus*, qui 1661. in folio Lexicon Chymico-Pharmacevticum in lucem miſerunt. Hos Virorum Doctorum labores, cum attento animo examinaſſes, apud Te ante aliquot jam annos, *Amice Suaviſſime!* conſtituiſti, in uſum Artis Pharmacevticæ & Chymicæ Studioſorum, tale Lexicum Pharmacevtico-Chymicum, Latino-Germanicum, & Germanico-Latinum congerere, quod non nimis breve eſſet, ſed ſi non omnia, tamen pleraque ad Artem facientia Vocabula ac Characteres contineret. Et ſicut Opus non ſine ſudore ad finem peroptatum perduxiſti: ita etiam auguror, Te non minimâ laudem reportaturum. Gratulor interim omnibus Artis Studioſis de novis ſubſidiis, quibus facilius ad metam pervenire poſſunt. Gratulor Tibi, de Laboribus feliciter exantlatis. Reliquum eſt, ut Deum T. O. M. ſupplici prece venerer, ut Te, qui viginti ſex annorum ſpatio hîc Artem dextre & prudenter communi omnium applauſu exercuiſti, ad Altiſſimi ejus Nominis Gloriam, Proximi Emolumentum, & Familiæ Solatium, ſalvum ac ſoſpitem diutiſſimè adhuc conſervet. Vale iterumq; Vale. Dabam Hanoviæ, è muſeo, die 7. Octobris 1700.

SCripſerunt equidem Medicorum LEXICA quondam
Toxites, Stephanus, Brunsfelſius, atque *Rulandus,*
Gorræus, Thurneiſſerusque, Foeſius, Alſtedt,
Johnſonus, Lycius, Sylvaticus & *Dieterici,*
Mullerus, Blancard, Caſtellus, Bruno: quis omnes
Enumeret? queîs ſemper honos laudesque manebunt.
Horum exempla ſequi liceat, ceu fila Minois,
Ad Medicam qui nos, *Tu* verò Pharmacopolæ
Artem perducunt, ut publica Scripta Medentum
Dictorum oſtendunt; præſens quibus addere fas eſt,
Quod Res, ſervatus pulcher commendat & Ordo.

Impigris Dn. Authoris laboribus applaudens deprop.

D. Johann. Abraham. Mercklinus,
Georg. Abrah. Filius & Nepos,
Reip. Noriberg. Phyſ. Ord.

1. Was

Digitized by Google

(a) 1.

WAs Scaliger der weit berühmte Mann
Von denen Lexicographis geſchrieben;
Daß ihr beſchweiſter Fleiß und Arbeit kan.
(In der ſie Mühſam werden umbgetrieben)
Mit keiner Straff und Pein auff dieſer Erden
Und wär es gleich die Gröſt'/verglichen werden.

2.

Dann / ſagt Er/wo des Richters-Schluß ergieng/
Daß der verdam̃te alle Pein ſolt haben:
Unnöthig daß man Ihn in Feſſel zwing
Und hinthu ſtetig rohes Ertz zu graben;
Man leg Ihm auf ein Lexicon zuſchreiben
Schon alle Straffen trägt / wer Diß muß treiben.

3.

Das mag man auch mit gutem Fug und Recht
Mein werther Freund von dieſer Arbeit ſagen.
Der iſt verwirrt/ ſo ſolche hält für ſchlecht/
Und die noch wäre leichtlich zu ertragen.
Daher muß deren Nahm auch Ewig grünen/
Die ſich umb junge Leuth ſo wohl verdienen.

4.

Er fahr zur aufnahm der gelehrten Welt
So ferner fort das Seine bey zu tragen/
Und acht es nicht/obs allen nicht gefällt/
Noch waß der Tadelgern davon wird ſagen.
Dann Den mir auch der klügſte nicht kan nennen /
Ders allen Köpffen recht wird machen können.

(a) *Joſephus Scaliger*
Sylv. Carm. Carm. XXXIX.

Si quem dura manet ſententia Judicis olim,
Damnatum ærumnis ſuppliciisque Caput:
Hunc neque fabrili laſſent Ergaſtula maſſa,
Nec rigidas vexent foſſa Metalla manus:
Lexica contexat: nam Cœtera quid moror? omnes
Pœnarum facies hic Labor unus habet.

Dieſes zum ewigen Denckmahl beharrlicher Freundſchafft
ſandte aus Franckfurt am Mayn
Johann Rudolph Henrici, Apothecker.

JEtzt hat die Sonne ſchon ihr'n Himmels-Lauff vollführet
Zu drey und dreyßig mahl'n/ſeit ich nach Nürnberg kam/
Zu lernen mein'n Beruff/da GOtt es ſo regieret
Daß Er daſelbſt ſich fand/ und mich in Obſicht nahm.
Wie treuen Unterricht/in ſeinen Wiſſenſchafften
So da ſchon bey Ihm war'n/Er mir gegeben hat /
Bleibt im Gedächnüß mir/ mit ſeinem Ruhm ſtets hafften
Und ich bin ſchuldig noch zu dancken in der That.
Doch aber hat Er mich/nicht nur genieſſen laſſen
Der Frucht ſo ſteter Fleiß bey Ihm hervor gebracht/
Er thut nunmehro auch/ derſelben Viele faſſen/
In dieſes Buches raum/ſo herrlich außgemacht;
Dadurch ſo wohl der Welt/wie GOtt und Menſchen lieben
Nicht wenig wird gedient; Als gleichfals deſſen Nahm'
Der Unvergeſſenheit wird rühmlich eingeſchrieben/
Wo mancher nach geſtrebt/und doch dahin nicht kam'.
Weil Er vor andern dann/ ſo weit auch nun gereichet /
Bezeug ich meine Freud/und leg den Glück-Wunſch ab:

GOtt

GOtt g'b daß keine Zeit / Sein'n Seegens-Lauff abſtreichet /
Er laß vielmehr bey Jhm / ihn dauren biß ins Grab.
Mir aber gönn' / mein Herr / inzwiſchen auch daß Glücke
Daß ſein geſchätzte Gunſt / kein Zufall mir abtreib:
Verſich'rt daß auch ich / bey allerley geſchicke /
Wie ſichs nur fügen mag / gantz unverändert bleib.

Franckfurt den 2. Junii
An. 1700.

Deſſen zu allen Zeiten ergebenſter Freundt / und willigſter Diener

Nicolaus Saltzwedel / Apothecker zum weiſſen Schwahnen in Franckfurth am Mayn.

DAs in der Alchymie die Characteres ſeyn
Sehr different, ſo gar / das ſie nicht ſtim-
men ein
Recht / wie man meynen mögt / iſt klar; daher es
kömmet /
Daß / wer da laborirt / vielfältig wird gehemmet /
Ja gäntzlich abgeführt von ſeinem rechten Ziel /
Und thut der Sachen offt zu wenig oder viel.
Wie ſolches alles liegt mehr als zu viel am Tage;
Und dißfalls manchen gibt Verdruß und groſſe Plage:
Das ☉rum. ☽tum, und ♁ium,
Œ men, ⦶ trum, ⊖ ✳cum,
♂rs und der ♃ter, ☿rius ingleichen /
✠tum, 🜿tarus, und ⍊us, gantz abweichen;
Die übrigen Metall' / wie auch die Mineral'
So es zugleich betrifft / ſeynd in ſehr groſſer Zahl'.
Dem allen hat nun Sein' abhelfflich Maß gegeben
Herr Sommerhoff / wie hier bezeugt annoch im Leben
Sein unverdroß'ner Fleiß in dieſer klugen Schrifft /
Indem den rechten Zweck / Er beſter maſſen trifft /
Den vor Jhm keiner hat getroffen noch gefunden /
Nachdem Er alles wohl conciliirt verbunden
Durch die Experienz, und wolgefaſten Rath
Den rechten Wort-Verſtand im Werck' und in der That.
Drum Seine Müh und Fleiß bleibt' gleich dem Golde ſtehen /
Nicht eher ſoll Sein Ruhm als mit der Sonn vergehen!

Seinem werth-geſchätzten Gönner und Freunde
ſchrieb dieſes zu ſonderbahrem Nachruhm

J. W. M.
Phar. Mœno Francofurt.

Digitized by Google

A.

A, ā, āā, $\overline{aa}$, vide ana. Germ. eines ſo viel als das andere.
Aabam à Chymicis quibusdam vocatur Plumbum.
Abaiſir eſt Spodium, vid. *Müller. in Lex. Med.*
Abarnahas eſt Magneſia & Ovum ruffum.
Abartamen i. e. Plumbum, ♄. Germ. Bley.
Abeſamum eſt Lutum rotæ, Germ. Koth / Leym.
Abeſten, Abeſtus, Abeſum, Albeſten eſt Calx viva. ♆. Germ. Lebendiger Kalck.
Abicum i. e. Coopertorium, Germ. ein Deckel.
Abies alba Germ. weiſſe Thannen } creſcunt hinc inde in ſylvis.
Abies picea Germ. fichten Thannen }
Abies rubra Germ. rothe Thannen }
Abietis Lachryma eſt Oleum abiegium. Germ. flieſſend oder dünn Dannenhartz.
Abietis Reſina vide Reſina Abietis, Germ. Dannenhartz.
Abiga vide Herb Chamæpithys. Germ. Schlagkräutlein.
Abit, Aboit, i. e. Ceruſſa, ‡. Germ. Bleyweiß / vide Ceruſſa.
Ablatio Chymica, denotat abſtractionem per partem ſuperiorem, variiſque modis perficitur. In ſiccis quæ leniùs adhærent, deterſio fieri poteſt per pedem Leporinum, vel ſimilia: quædam pennâ vel cultellis auferimus: quædam detergimus adſtrictô pannô, vel ſcopis, iiſque ſetaceis, ferreis, ligneis &c.
Abluentia vocantur medicamenta, quæ Abſtergentia dicuntur, quæ ſuccum mordicationem facientem, præſertim in inteſtinis, leniendo ſecum educunt, & mordicationis fiunt medela. *vid. Lex. Brun.*
Ablutio Chymicis eſt, cùm medicamenta impura, mediante Aquæ affuſione, abluuntur. Germ. Abwaſchung / eſtque vel imbibitio vel cohobatio.
Abneleſten & Abneleiten & Asfor eſt Alumen O. Germ. Allaun.
Aboit vide *Abit* } eſt Ceruſſa Germ. Bleyweiß ‡. vid. Ceruſſa.
Abot vide *Abit* }
Abric, Averich, Chybur, Kibrit, Kibur & Kibot eſt Sulphur 🜍. Germ. Schwefel.
Abrotanum mas, Germ. Stabwurtz / vid. Herbas.
Abrotanum fœmina, Cypariſſus humilis ſeu *Abſinthium marinum.* Germ. Cypreſſenkraut / vid. Herbas.
Abſinthium Ægyptium, Alexandrinum, Santonicum. vid. *Sem. Abſinthii Alexandr.* Germ. Wurmſamen.
Abſinthium marinum, Romanum & vulgare. vid. Herbas.

Digitized by Google

Abſorbentia, medicamenta Alcalia ſunt, quæ acida temperant & quaſi abſorbent. Dicuntur & concentrantia, ſaturantia & temperantia. Germ. Sauerbrechende Mittel. *Lex. Blanc.*

Abſtergentia ſunt, quæ aſperis, duriuſculis, acutis ſeu pectinatis ac ſcopalibus particulis, ſordes ex ſuperficie & meatibus corporum, (in quibus diverſimodè moventur) abradendo auferunt. Dicuntur Abluentia. Germ. Abſtreichende Mittel.

Abſtrahere, Chymicis notat actionem quamcunque, quâ quod purum eſt ex re quavis ſecundum artem removetur. Germ. abtragen/ abziehen. Sign. Ѫ.

Abuolum Plin. vid. Herb. Pulegium. Germ. Polenkraut.

Acacia, Dioſcordi frutex lignoſus ac ſpinoſus eſt, ex cujus ſemine maturo ejuſdem nominis ſuccus nigricans exprimitur, ex immaturo rubeſcens. Germ. wahrer Egyptiſcher Schottendorn-Safft. in Ægypto naſcitur, & inde verus advehitur.

Acacia ferrea, i. e. Cochlear ferreum. Germ. Eyſern Löffel.

Acacia Indica, vid. Tamarindi. Germ. Schwartze oder Sauere Datteln.

Acacia noſtrâs ſeu *Germanica* vel *Prunus ſylveſtris*, ex cujus fructibus ſuccus exprimitur, qui ad conſiſtentiam ſpiſſam evaporatus, Rob acaciæ, in officinis dicitur. Germ. Schlehen-Safft.

Acabi, Achabi, Feſeol eſt ▽. aluminis. Germ. Allaun-Waſſer.

Acaid eſt Acetum 🜊. vel Acetoſum. vid. *Johnſoni Lexic.*

Acalai, Alet, i. e. Sal. ⊖. Germ. Saltz.

Acalcum, i. e. Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Acamech & *Acemech*, i. e. ſuperfluitas Argenti.

Acanor & *Atanor* eſt Olla perforata in lateribus & fundo. item Furnus Philoſophorum, Germ. Philoſophiſcher Laborier Ofen.

Acantha Arabum eſt Acacia Germanica. Germ. Teutſche Schlehen.

Acantha ſpina, Spina hirci, vid. Tragacanthum Germ. Tragandt.

Acanthium Germanicum eſt Carduus benedictus. Germ. Cordebenedicten. vid. Herbas ſeu Semina.

Acanthus vulgaris vide Herb. Branca Urſina. Germ. Beerenklau.

Acartum, Azemafor, i. e. Minium 🜶. Germ. Mening.

Acato, Araxos i. e. Fuligo ☡. Germ. Ruß.

Acazdir, Alkain, Alkani, Alomba eſt Stannum Germ. Zinn. ♃.

Accatem, Accatum, Alcone eſt Aurichalcum. ♀. Germ. Meſſing.

Accib eſt Plumbum. ♄. germ. Bley.

Acediæ furnus ſive *Incuriæ furnus*, ubi uno △ne & parvo labore diverſi furni foventur. Aliis habetur Fornax ♎toria, Lapidi Philoſophorum elaborando. Dicitur & Fornax acida & Henricus niger & piger. Vocatur quoque Athanor. vide *Athanor.*

Aceſis eſt ſpecies Chryſocollæ facticiæ ex pueri ◻na & ⦶ro. Quæ medicinæ uſibus inſervit, eſt Borax. 🜺. Germ. Borax.

Acetabulum & *Acetabulus* i. e. menſura, quantum teſta ovi capit. Germ. ein Maaß/ ſo viel/ als eine Eyerſchal hält. Sign. ℞. ℥.

Acetarius Geſneri, Draco hortenſis, Dracunculus eſculentus, Germ. Dragun. vide Herbas.

Acetoſa, Anaxyris, Oxylapathum Galeni, Oxalis, Germ. Sauerampfer. vid. Herbas.

Acetoſa mineralis eſt 🜿 🜖oli, oder Spiritus Vitrioli.

Acet. ita à Medicis præſcriptum, legendum eſt Acetum.

Acetum in genere liquorem quemcunque acidum notare poteſt: unde à nonnullis 🜿 ⦶tri, ⊖is, 🜖oli, & ſimiles dicuntur. Verum tamen in officinis liquorem ſolum acidum denotat, ex potulentis ſuccis factum, ut ex vino ſeu uvis: & hoc recipiendum eſt, quoties Aceti ſimpliciter fit mentio. Vocatur etiam à Chymicis Alcalhal, hal, hel & hol, halcal. item Amar

mar & acrum Vinum. Germ. Eſſig. Sign. 🜊. 🜊. 🜊. 🜊. 🜊. 🜊. 🜊. 🜊.
🜊. 🜊. 🜊. 🜊. 🜊. 🜊.

Acetum acerrimum, apud Chymicos eſt ☽tum vivum.

Acetum amineum i. e. album. vid. *Johnſoni Lexic.*

Acetum ♁nii, deſtillatur ſ. a. ex minera ♁nii, Germ. Spießglaß-Eſſig.

Acetum Bezoarticum vid. Authores, inter alios Corpus Pharmaceutico-Chymico-Medicum Joh. Helfrici Juncken Phyſici Francofurtenſis.

Acetum, compoſitum vel *ſimplex* eſt. Compoſitum fit ex multis ingredientibus vel ex ſolo uno, ut Acetum fl. calendulæ, roſarum, ſambuci, tunicarum &c. præparatur vel infunditur.

Acetum Cydoneorum eodem modo paratur cum prioribus. Germ. Quitten-Eſſig. Sign. ⋈.

Acetum deſtillatum eſt 🜊ti, quod vel per MB. vel per ∴am deſtillatur, & in deſtillatione phlegma permittit, & poſtea ſpiritum. Germ. deſtillirter Eſſig. Sign. 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋, 🜋.

Acetum ter deſtillatum eſt, cum prior operatio tribus vicibus repetitur. Sign. 🜋.

Acetum Melis aliàs deſtillatur ex parte I. mellis & partibus III. 🜊ti optimi per ∴am, ac rectificatur.

Acetum Mulſum vid. Oxymel. Germ. Eſſig-Meet.

Acetum Philoſophorum, fit ex acido liquore roris ſeu mannæ cœleſtis, vel ex hydromelite vinoſo, eſt etiam ▽a ☿rialis, quam aliàs *Lac Virgineum* appellant.

Acetum radicatum eſt alkaliſatum à fæcibus 🜊ti, vel à cryſtallis fæcum 🜊ti deſtillatum. Dicitur & ▽ ſolvens.

Acetum ſimplex præparatur ex ſuccis potulentis, ſed ex vino præparatum, optimum eſt.

Acetum Vini eſt ⊡ Vini. *vid.* Urina Vini.

Acetum Vini rubri, denotat ipſum nomen. Sign 🜊.

Achabi, Feſeol vid. Acahi, eſt ▽ Aluminis, Germ. Allaun-Waſſer.

Achamech & *Acemech* vid. Acamech, eſt ſuperfluitas ☽ti.

Achillea vid. Herb. Millefolium, Germ. Schaffripp.

Aciæ palmulæ vid. Tamarindi.

Aciditas Citrei mali, eſt ſuccus Citri acidus.

Acidulæ ſunt ▽ aciduloſæ, ut Schwalbacenſes, Wildungenſes, Egranæ &c.

Acidulæ artificiales, aliàs Clyſſus & Spiritus Vitrioli &c.

Acidum Tartari eſt iſta cruſta in clarificatione, pro paratione & purificatione Tartari, ▽æ innatans vel ſupernatans.

Acidum Tartari Onatum, ſolvuntur acidi Tartari & Onis crudi ad ℥iij. in ſ. q. ▽æ puriſſimæ, ſolutâ per chartam emporeticam philtrentur, & in loco frigido cryſtalli concreſcent. eſt *Antifebrile Rolfincii*.

Acies, eſt Chalybs ♂. Germ. Stahl.

Acini ſeu *Arilli* ſunt granula minima, ut Acini berberum, ebuli, ſambuci, uvarum &c. Germ. Körnlein / ut paſſulæ exacinatæ, außgekernte Roſinen berberes ſine arillis, außgekernte Saurach / aliàs acinum & acinus ſignificat baccam, ut bacca Uvarum &c.

Acone, Cos, Pila vel *Mortarium*. Germ. Mörſel / Stempfel.

Aconitum Fuchſii vid. Herb. Paris, Germ. Sternkraut.

Aconitum Lycoctionum vid. rad. Aconiti ſeu Lupariæ, Germ. Wolffskraut.

Aconitum Pardalianches vid. Doronicum, vel baccæ ſeu herba Paris.

Aconitum ſalutiferum vid. Anthora, & baccas ſeu herbam Paridis.

Acopum, eſt medicamentum quod laſſitudinem è vehementiori motu corporis contractam, illitu ſopit, & dolores levat: è calefacientibus mollientibusque conflatum. Germ. Eine Salbe gegen die Müdigkeit vid. *Lexic. Blancardi*.

Digitized by Google

Acordina, *Alcordine* eſt Tutia Inda ♃. Germ. Tutzia.
Acortinus eſt Lupinus. Germ. Feigbon. vid. Semen Lupini.
Acorus verus ſeu *legitimus* vid. Radices Galami aromatici.
Acorus vulgaris ſeu *paluſtris* vid. Radices Acori paluſtris, Germ. gelbe Waſſer-Lilien.
Acouiſtica ſeu *Acouſtica* ſunt medicamenta Auditum juvantia. Germ. Gehör ſtärckende Mittel.
Acrodrya, vocantur in genere omnes arborei fructus, qui aliàs latine Pomarum nomine veniunt: in ſpecie vero ii, qui in ambitu putamen habent lignoſum, eoque concluduntur, ut ſunt *Avellanæ*, *Caſtaneæ*, *Juglandes* &c.
Acrum Vinum, *Amar*, *Alcalhal*, *Halcal*, *Hal*, *Hel* & *Hol*, eſt Acetum.
Acſuo eſt Corallium rubrum. Germ. rothe Corallen.
Acus muſcata ſeu *paſtoris*, *Roſtrum Ciconiæ* vid. Geranion ſeu Geranium. Germ. Storckenſchnabel.
Acte eſt Ebulus ſeu Sambucus humilis. Germ. Attich.
Acureb i.e. Vitrum O⊣. Germ. Glaß.
Acuſto, *Alaurat* eſt Nitrum ⦶ Germ. Salpeter.
Adabiſi, *Adebezi* & *Adibiſi* eſt Teſtudo Germ. Schiteck / oder Schildkrott.
Adam in Chymia ita vocatur *Lapis Philoſophicus*, item *Mercurius Philoſophorum*, qui ſuam Evam occultam in corpore ſuo geſtat. Hinc vocatur etiam *Adam Philoſophicus*. vid. *Lexic. Brun*.
Adamas, Arabicè *Hagar Subedbig*. Germ. ein Demuth / Demanth oder Adamanthſtein / naſcitur & extra aurum, & in auro nobiliſſimo.
Adamita, ſpecies Tartari eſt, Germ. Geſchlecht des Nieren oder Weinſteins.
Adamitum eſt Lapis proprie, qui in veſica reperitur.
Adarcas eſt Caro marina & *Adarces*.
Adarce, *Adarcion*, *Adarcus* ſecundum ſubſtantiam eſt veluti ſpuma concreta aquæ ſalſæ, concreſcens ad arundines & ſtipulas.
Adarige & *Adirige* eſt Armoniacum.
Adarige & *Adarnech* notat Auripigmentum. o-o.
Adarris eſt flos Aquæ maris. Germ. ein Blum des Meerwaſſers.
Adec, *Adbebe*, eſt Lac acetoſum. Germ. Sauere Milch.
Adbehem, *Albohonec*, *Adeham*, *Ajobenec*, *Adebemeſt*, *Ajonec*, *Albohonec* eſt Lamina. Germ. Blech.
Adeps ſive *Pinguedo*, aliquando etiam *axungia*, eſt pars ſanguinis oleoſa, pinguedine magis conſiſtens, quæ tempore inediæ vel adverſæ valetudinis in alimentum faceſſit. Germ. Feiſte / Fett / Schmaltz / Schmeer.
Adeps quoque eſt Liquor ∴ ſus deſtillatus, qui poſt deſtillationem non amplius coagulatur.
Adepti à Chymicis dicuntur, qui artem chymicam benè norunt, & inter chymicorum Philoſophos relati ſunt.
Ader, *Adho*, *Adoc* eſt Lac recens ſine Butyro. Germ. friſche Milch.
Adianthum album eſt Ruta muraria. Germ. Mauer-Rauthen.
Adianthum aureum eſt Polytrichum aureum. Germ. gülden Widerton.
Adianthum candidum eſt Ruta muraria, ſeu parietum Germ. Mauer-Rauthen.
Adianthum nigrum eſt Trichomanes & Capilli Veneris.
Adianthum rubrum eſt Polytrichon aureum.
Adibat eſt Mercurius. ☿.
Adibiſi, *Adebezi*, vide Adabiſi.
Adipſon & *Adipſum*. Rad. dulcis vide Rad. Liquitiæ Germ. Süßholtz.
Adirigi, *Adirige* eſt Armoniacum. ✱ Germ. Salmiax.
Admiſurab i.e. Terra 🜃 Germ. Erde.
Adorat eſt pondus quatuor librarum.
Ados eſt ▽ in qua ferrum candens extinguitur Germ. Waſſer darein Eyſen geleſchet wird.

Adp.

Ad p. o. ita à medicis præſcriptum, legendum eſt: ad pondus omnium. Germ. das Gewicht von allem. vid. omnium ad pondus L.O.
Adram id eſt Sal Gemmæ ⊖. Germ. Stein-Saltz.
Adraragi, Afan, Alſar, eſt Crocus hortulanus. Germ. Garten-Saffran.
Adrop, Azar, Azant & Azante eſt Lapis ipſe, vel illud ipſum corpus aut plumbum, è quo elici debet Mercurius pro lapide philoſophico.
Adſamar eſt Lotio, Lotium, Lotum, Urina ⊡ Germ. Urin.
Adſtrictoria vid. Adſtringentia vel Aſtrigentia.
Aduſtio Spagyrica dicitur, quando commiſcetur, aut aduritur, aut corrumpitur humiditas ſubſtantialis rerum.
Adynamon Vini fœtitum genus eſt, in muſti ſextarios viginti additur ▽æ dimidium vid. *Lexic. Brun.*
Ægagropila vid. Lapis Bezoar Germanicus, & leg. quoque Differtat. de Ægagropilis Georgii Hieronymi Velſchii, Medicinæ Doctoris Auguſtani.
Ægeirinon, nomen Unguenti, quod latinè Populeum vel Populneum vocatur.
Ægidion eſt nomen Collyrii. vid. *Lexic. Brun.*
Ægleuces, dicitur genus Vini dulcis, quaſi ſemper muſtum.
Ægoceros, Bucerus, Ceraitis, Telis eſt Fœnum græcum. Germ. Bocks-horn oder Kühehorn-Saamen. vid. Sem. Fœnu græci.
Ægolethron Geſneri vid. Radices Dentariæ.
Ægoproſopon eſt nomen Collyrii.
Ægyption dicitur Unguentum oleoſum.
Æluropus vid. Herb. Hiſpidula. Germ. Katzenzodten.
Æoneſis, i. e. aſperſio, perfuſio. *Lex. Brun.*
Æque, æquis portionibus, ponderibus &c. vid. ana.
Aër eſt Aura, Halitus, Spiritus, Ventus. Germ. Lufft. Sign. △, ⊼, ⊼, ⊼, ⊼, ⊞, ⊼, ⊼, ⊟.
Aër chymicus, differt ab elementari, quæ compoſitionem mixtorum communium ingrediuntur. Aërem enim chymicum dicimus ▽am △ne coagulatam, & in flores tenuiſſimæ ▽ræ ≏atam, quam *Hermetis Avem & Aquilam dicunt*, & *Aërem* vocant, quia omnia ſecum elementa in ſe coërcent: volatilia tamen & aërea quæque in ▽am △neam fixam & permanentem, continuatione coctionis convertenda ſunt, ut hinc arcanum vitæ abſolvatur, & Myſterium ſacrum elementorum omnium perfectum & abſolutum habeamus. Plura de Aëre chymico legenda ſunt apud *Ariſt. Bech. & alios.*
Æreolum eſt nomen ponderis. vid. Chalcus,
Æris Cryſtalli vid Flores viride æris, Germ. Grünſpan-Blumen.
Æris ſquama vid. Sqama æris.
Æris ſquamatamus, Germ. Keſſel-braun/ oder Kupffer-braun.
Æris vel Cupri ſpecies 26. à Mart. Rulando numerantur.
Æromeli & *Droſomeli* vid. Manna.
Æruginis ſpecies à Mart. Rulando 65. numerantur.
Ærugo æris vid. Viride æris. Sign. ⊕, ✠, H, ⌘.
Ærugo plumbi eſt Ceruſſa. ✠
Ærugo raſilis, Praſium Viriae vid. Viride æris, Germ. Grünſpan.
Æs, Cuprum à Chymiſtis ♀ri tribuitur, eſt corpus metallicum, lucidum, rubedine fuſcum, ignibile & fuſibile. Eſt quaſi medium inter ☉ & ☽tum, inter ☉lem & ☽nam, & quandoque denotat ☉rum vel ☽tum, à multis Aurichalcum dictum, abſolutèque Æs dicitur: Quod apud veteres magis fuit in uſu quàm ☉, ☽tum vel ♂rum: Nam prima hominibus moneta fuit ex ære, unde Ærarium publicum &c. vid. Cuprum. plura apud Authores legenda. Sign. ♀, ♀, ⌘, ⌘, ⌘, ⌘, ⌘.

Æs deſtillatum vid. Flores viride æris, Grünſpan Cryſtallen. Sign. ⊕, ☿, ✕.

Æs Hermetis, verè & propriè eſt corpus imperfectum, nondum præparatum ſicut eſt initio: ☿, ♁ ☉*lis*, *Caput corvi*, *Æs noſtrum*, *Terra citrina*, *continens & contentum*, *Plumbum noſtrum*, ☉*rum ex metallis extractum*, ⊕ *um*, ⟜ *tum*, ⟜ *cum*, *Leo viridis &* ▽ *viridis &c.* videantur plura apud *Mart. Ruland. Lexic. Brun. & alios Auth.*

Æs uſtum. Germ. gebrandt Kupffer / aliquando ex ære ipſo cremato, Sulphure & Sole conficitur, laudatur potiſſimum Cypriacum & Memphiticum vel eſt *Crocus* ♀*ris*, ♀ Par. L. 5. de natura rerum. pag. 420. Sign. ☿, ♀ ſtum, ♀, ♁, ♀. vid. Crocum Veneris.

Æſtas dicitur pars anni calidior & ſiccior Germ. der Sommer. Sign. ✕, ♓, ✳.

Æthale vid. Fuligo ⌐. Germ Ruß.

Æther habetur pro principio quodam univerſali conſtitutivo corporum naturalium &c.

Æthiops mineralis fit ex Mercurio crudo & Sulphuris floribus, anaticè incorporatis & deflagratis. Quidam eum ex hydrargyri p. iv. & flor. Sulphuris p. iij. præparant, conficitur etiam ex fl. Sulphuris p. ij. & Mercurii crudi p. i. per incenſionem ut fiat ♁. nigerrimus.

Æthna dicitur △ ſubterraneus, inviſibilis, ſulphureus, vel potius bituminoſus &c. vid. *Lex. Brun.*

Ætites vid. Lapis Ætites, Germ. Adlerſtein.

Affarx & Affaris eſt Atramentum. ⊕.

Affeos & *Affros* eſt Spuma. Germ. Schaum.

Affidra, *Allmat*, *Arſiora*, *Albubar* eſt Ceruſſa ⊕ Germ. Bleyweiß.

Affion, *Offion* eſt Opium. Germ. Orientaliſcher Magenſamen-Safft.

Afformas eſt Vitrum ⟜ Germ. Glaß.

Affrengi vid. *Acartum*. Minium ♉ Germ. Mening.

Affrodina eſt Cuprum. ♀. Germ. Kupffer.

Affronitrum eſt Spuma Nitri quæ eſt ſalſa, vel eſt Sal *Cappadocium.*

Affrotron eſt ſpumeus Germ. Schaumicht.

Affuſio quid ſignificet, notum eſt, videlicet liquoris alicujus in aliam rem infuſionem.

Afra, *Avis* vid. Struthio, Camelus. Germ. ein Strauß.

Afrab eſt Plumbum noſtrum & corpus immundum.

Afragar eſt viride æris. ⊕ Germ. Grünſpan.

Agallium eſt Aquilegium ſpinoſum, Reſta Bovis. Germ. Heubechel.

Agallochi proba vid. Proba Agallochi.

Agallochum vid. Lignum Aloes, Germ. Paradiß-Holtz.

Agar, *Algit*, *Algerit*, i. e. Calx, ♈ Germ. Kalck.

Agaricum ſeu *Agaricus* eſt fungus albicans, trunco Laricis adnaſcens, dicitur mas & fœmina, quæ præfertur, eligendus eſt albus. Venit ex Italia, Capadocia, Cicilia, Galatia &c. Germ. Lerchenſchwam / Agarick / Dannenſchwam. plura legenda ſunt apud Brunſ. Math. Cord. Dodon. &c.

Agaricus Saxatilis vid. Lac Lunæ, & Agaricus mineralis.

Agaricus trochiſcatus conficitur ex raſura Agarici, tempore hyemali, beneficio vini in quo tantillum Zingiberis inciſi, infuſum fuit.

Agaſyllidis lachryma, *Thrauſton & Trauſma Plinii* vid. Armoniacum.]

Ager mineralium vocatur ▽ vid. *Lex. Brun.* & *Nicol. Flam.*

Ageratum ſeu Eupatorium Meſue, vid. Herbæ.

Agioxylum eſt Lignum Guajacum, Indicum ſeu Sanctum Germ. Frantzoſen-Holtz / oder Blattern-Holtz.

Agnus caſtus vid. Semen Agni caſti. Germ. Keuſchlamb-Samen.

Agrabi eſt frigida vid. *Johnſoni Lex.*

Agreſta

Digitized by Google

Agreſta eſt Uva immatura, Germ. zeitige Traubel. vid. Omphacium. Ex ſucco expreſſo præparatur Syrupus de Agreſta.

Agreſten ſignificat potum vel vinum ex pomis factum.

Agrimonia ſeu *Agrimonium*, Germ. Odermennig. vid. Herbas.

Agrimonia ſylveſtris vid. Anſerina, Argentina, Germ. Sylber-Kraut.

Agri palma, pata Lupina, pectoralis herba, manus Stæ Mariæ: Eſt Cardiaca, Germ. Hertzgeſpan Kraut. vid. Herbas.

Agyrta vid. Circumforaneus vel Periodeutos.

Ahenum eſt vas metallicum ex cupro aut ferro cuſum. Sign. ☐, ⊖.

Ahius i.e. Sal foſſile & Lapis ſalinus, Germ. Saltzſtein.

Ahuſal eſt Arſenicum o–o. & Sulphur 🜍.

Ajarazat, Alahabar, Alabari, Alchonor, Allarinoch, Alhenot, Alhohanoch, Alrachas, Alaſtrob, Alomba, Alooc, Allabar, Alcamor i.e. Plumbum ♄. Germ. Bley.

Ajuga vid. Herb. Chamæpythys, Germ. Schlag-Kräutlein.

Aizoe eſt ſempervivum & *Aizoum* & *Aizoon*, Germ. Hauswurtz.

Aizoon & Aizoum ſempervivum Germ. Hauswurtz. vid. Herbas.

Aizoon, Agrion & *Aizoum, Agrium*, eſt Craſſularia, Germ. Kerben-Kraut. vid. Herbas.

Aizoum majus & minus vid. Sedum ſeu Sempervivum majus & minus. Germ. groß und klein Hauswurtzel.

Akibot, Alchibit, Alchinit i.e. Sulphur, 🜍. Germ. Schwefel.

Akon, Cos, eſt Lapis, quo cultri aliaque inſtrumenta acuuntur. Germ. Schleifſtein. vid. Mart. Rulandus.

Alabari vid. *Ajarazat*. Plumbum ♄. Germ. Bley.

Alabaſtri ſunt folia illa viridia herbacea, quæ flores nondum explicatos ſepiunt. Germ. Knöpflein. Unguiculi.

Alabaſtrites vid. Lapis Alabaſtrites. Germ. Alabaſterſtein.

Alacab eſt Sal armoniacum ✱. Germ. Salmiax.

Alachaſcbec eſt Tribulus.

Alaſi, Alafor, Alafort eſt Sal Alkali 🝛. Germ. Truſen-Aſchen-Saltz.

Alafreg eſt Species Ceruſſæ.

Alahabar vid. *Ajarazat* Plumbum ♄. Germ. Bley.

Alahatib eſt Lapis rubeus.

Alana terra Germ. Trippel. vid. Lapis ſeu ▽ Tripolis.

Alartar eſt Æs uſtum.

Alaſalet i.e. Armoniacum.

Alaſtrob ſecundum Mart. Ruland. Plumbum eſt; *Johnſon*. verò Calx, 🝐 Germ. Kalck.

Alatan eſt Lithargyrium plumbi 🝫. Germ. Bleyklette.

Alathar dicitur minerale inter atramenta pertinens. vid. *Lexic. Brun.*

Alaurat eſt Nitrum. ⦶. Germ. Salpeter.

Alazer, Alcar, Anpater, eſt Sulphur, 🜍. Germ. Schwefel.

Alba Mercurialis, Fuligo eſt ⊖ Hammoniacum. vid Sal armoniacum.

Alba terra, dicitur Lapis Philoſophicus, id eſt, compoſitum ex Mercurio & Sulphure. Germ. der Stein der Weyſen.

Albanum eſt Sal Urinæ ⊖ ⊡ æ Germ. UrinSaltz.

Albaras eſt Arſenicum, o–o Germ. Arſenickum.

Albatio idem quod Albificatio, terminus ſpagyricus eſt, pertinens ad transmutationem metallorum: præſertim cupri in argentum, vocatur & Elix. ad ☽nam TRa ad ☽nam, vid. *Lex. Brun.*

Albedo in Spagyricis de Lapide Philoſophico dicitur, quando, cùm Mercurius dealbatur, fit Sulphur album Philoſophicum incombuſtibile, continens in ſe venenum.

Alberas

Alberas, *Aſtaphida*, *Apanthropon*, eſt Staphiſagria. Germ. Läuß-Kraut.
Aberick eſt Album æris.
Albeſton eſt Calx viva ♆. Germ. lebendiger Kalck.
Albetad eſt Galbanum. Germ. Galban oder Mutterhartz.
Albi i. e. ♎ati.
Albificatio vid. Albatio. Germ. Weißmachung.
Albir eſt pix de corticibus Taxi. Germ. Pech von Ebenrinden.
Albor idem quod Albedo. Quid in genere ſignificet, notum eſt: in ſpecie dicitur de albumine. Albor quoque urina vocatur □. Germ. Urin.
Alborea eſt Mercurius. ☿.
Albot, i. e. Crucibulum 🜊. Germ. ein Goldſchmids Tiegel/ Schmeltz-Tiegel.
Albotar, *Albotat*, *Albuhar*, *Alſidas*, *Aſſide*, eſt Ceruſſa 🝡
Albotim, *Albotai*, *Albotra*, *Albuhen*, *Altilibat*, ſunt ſynonyma, Terebnthinam ſignificantia.
Albucum, *Haſtula Regis*. vid. *Radices Aſphodeli*. Germ. Aſpodillwurtzel.
Albula, æquivocum eſt Albulæ; vocantur ▽æ aluminoſæ mirum in modum adſtringentes & vulneribus medentes.
Albula & *Albulæ* ſunt Perlæ. Germ. Perlen.
Album Canis, *Flores Melampi*, *Saſiri*. Germ. weiſſer Hunds-Dreck.
Album eſt Cuprum dealbatum. Germ. weiß Kupffer.
Album Græcum, *Stercus Canis*, *Cynocoprus*. Germ. weiſſer Hunds-Dreck.
Album nigrum eſt Stercus Murinum. Germ. Mäuß-Dreck.
Album Plumbum vid. Ceruſſa.
Albumen, dicitur humor albicans in ovo. Germ. das Eyerweiß. Sign. ♈. ♍. ⊙.
Albuſao, *Alkiboth*, eſt Sulphur. 🜍. Germ. Schwefel.
Alcadp eſt Atramentum album Mart. Ruland.
Alcafol, *Alcaſol*, *Alcimod* eſt Antimonium ſeu Stibium ♁. Germ. Spießglaß.
Alcaheſt vel *Alkaheſt*, vocabulum Arabicum vel Barbarum eſt, de cujus origine & ſignificatione nihil certi conſtat. Dicitur quaſi Alkali eſt, & ſignificat Sal univerſale, quod trium regnorum, animalis, mineralis, vegetabilis, climata pervadit &c. vid. Alkaheſt, & Althaheſt.
Alcaheſt Glauberi eſt Nitrum fixum.
Alcacaldis eſt Vitriolum. ⊕ Germ. Kupfferwaſſer. vid. Vitriolum.
Alcali, eſt omne Sal lixivioſum. Germ. Alkali Saltz/ aus allerhand gebrandten Materie Aſchen oder Kalck gezogen. 🝎.
Alcanna vel *Acona* ſunt arbores ſubtiles longæ, nodos habentes, ſicut canna, quibus haſtarum loco Arabes utuntur: quidam etiam pro ligno Quajaco ſumunt.
Alcana, *Anchuſa*, ſeu *Bugloſſæ rubeæ radices*. Germ. rothe Hunds-Zungen-Wurtzel. vid. Radic. Alcanæ.
Alcaol, i. e. Lac acetoſum, vel Mercurius.
Alce & *Alces*, Animal eſt medium inter cervum & equum, ideoque Equicervus vocatur. Germ. ein Elend: in uſu Medico ſunt ejus Cornua & Ungulæ, deſſen Hörner und Klauen.
Alcea, *Simeonis Herba*, *Herba Ungarica*. Germ. Pflug-Wurtzel.
Alces Cornu } *Alces Ungula* } vid. Cornu & Ungula Alcis.
Alcebris vivum, *Alneric*, *Aneric* & *Anerit*, eſt Sulphur, Schwefel.
Alcedo ſeu *Halcyonion* eſt ſpuma maris concreta, admiſtis ſordibus tenuiſſimis &c. vid. *Lex. Brun.*
Alchabrick, *Alchibig*, *Algibich* & *Alkibric*. vid. Sulphur vivum. Germ. lebendiger Schwefel.

Alchabeſt

Digitized by Google

Alchaheſt vel *Altaheſt & Althaheſt* ☿ dicitur præparatus, eſt quoque *Liquor Paracelſi*, omne corpus viſibile reſolvit in ſui primam materiam, ſervatâ ſeminum poteſtate, de hoc ajunt Chymici, vulgus cremat per △nem, nos per ▽am, van Helmont. *Althaheſt Liquor* eſt magnæ virtutis, ad præſervandum hepar ab hydrope & omnibus ejus ſpeciebus, quæ ex hepate veniunt.

Alecharit eſt ☽tum vivum. ☿. Germ. Queckſilber.

Alchazanon eſt Lutum rotæ Fabrorum.

Alchemia idem eſt quod Chymia.

Alerchedom, Remena, Reem & Reim vid. Unicornu Verum.

Alchimia eſt ſeparatio impuri à puriore ſubſtantia vid. Chymia.

Alchimilla, Droſera ſeu *Stellaria* Germ. Ohmkraut / gülden Gänſerich. vid. Herbas.

Alchitrum eſt Oleum juniperi, Pix liquida, & ☍ ad albedinem præparatum.

Alchitura eſt Pix liquida. Germ. flieſſend Pech.

Alchytram eſt fæx deſtillationis. Apud Meſuen eſt ſimplex quoddam medicamentum ad dentes dolentes, cavos & verminoſos. Apud Chymicos *Salis ſpecies* eſt.

Alcibiacum, Alcibiadium, Doria, Eſchium, Bugloſſum. Germ. Ochſenzung. vid. Flores Bugloſſi.

Alcimat, Alcofol, Alfacio eſt Antimonium. ♁. Germ. Spießglaß.

Alcis Ungula vid. Ungula Alcis. Germ. Elends-Klaue.

Alcob i. e. Sal armoniacus. ✳ Germ. Salmiac.

Alcofol vid. Alcimat ♁. Spießglaß.

Alcohol eſt Antimonium.

Alcohol eſt Pulvis in tenuiſſimum pollinem redactus.

Alcohol Vini eſt Spiritus Vini rectificatiſſimus. *Germ.* der allerſtärckeſte Brandwein. VR *Pyranus & Sulphur Cœleſte.* Germ. das ſubtileſte von Brandwein. Sign. VA.

Alcol, Alcool & Alcohol eſt ſubtiliſſima pars cujuslibet materiæ.

Alcol quoque ſignificat Acetum 🜊 Germ. Eſſig.

Alcoliſmus eſt comminutio & corroſio.

Alcone eſt Aurichalcum. ♀ Germ. Meſſing.

Alcor eſt Æs uſtum veluti grana, *Alkalid, Alcob, & Altimar.*

Alcore eſt quidam Lapis habens folia ☽to ſimilia.

Alcuba, Alumbair eſt Butyrum crudum. Germ. Butter.

Alcubrith, Alazer aut *Alcur* eſt Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.

Alcyonia vid. Alcedo, ſeu pila marina. Germ. Meer-Ballen.

Alech, Alec, Alkaranum eſt Vitriolum. 🜖. Germ. Kupfferwaſſer.

Alecharit, Alcharit eſt ☽tum vivum. ☿. *Germ.* Queckſilber.

Alechil. i. e. tripes *Germ.* ein Dreyfuß.

Alectorius & Alectoria Lapis dicitur, qui in ventriculis aut hepate Galli gallinacei quandoque reperitur &c. vid. *Lex. Br.*

Aleima dicitur id, quod illinitur, ſive inungitur.

Aleipha idem quod Adeps, Linimentum vel Oleum.

Alema, Aleton idem quod Farina *Germ.* Staub oder Mehl.

Alembaci eſt Plumbum uſtum ♄ *Germ.* gebrandt Bley.

Alembic i. e. Mercurius ☿. *Germ.* Queckſilber.

Alembicus eſt Capitellum roſtratum quod vaſis inferioribus, ad recipiendos vapores imponitur. *Germ.* ein Helm. Sign. 🝪, 🝪, 🝪, 🝪, 🝪, 🝪.

Alembicus Cæcus eſt Capitellum ſine roſtro ♎mationibus & digeſtionibus inſerviens.

Alembroth eſt Sal Mercurii vel Sal philoſophorum, Sal artis, Clavis artis. *Germ.* Philoſophiſch Saltz / Weisheit-Saltz / der Schlüſſel 🜿 zur Kunſt.

Alembroth defœcatum & deſiccatum, quidam appellant 🜿ri magiſterium magiſtrorum. Germ. vertrocknetes Weinſtein Saltz / aller Meiſter Meiſterſtück.

Digitized by Google

Ales eſt ⊖ Compoſitum. Germ. zuſammen geſetzet Saltz.
Aleuron eſt Farina. ▦ Mehl.
Alexandrinum eſt Emplaſtrum viride ad extrahendum.
Alexanthi Altingat eſt Flos æris.
Alexipharmaca ſunt medicamenta, quæ venena arcent, ne corpus humanum lædatur, ſunt utplurimum ea, quæ ſanguinem attenuant, ne à veneno coaguletur, ut volatilia omnia & acidum concentrantia. Germ. Artzney wider Gifft. vid. *Lex. Blanc.*
Alexipyretica idem quod Antipyretica
Alexir eſt medicina chymicè parata, Elixir. Germ. Elixir.
Alexiterium eſt remedium, ne venenum ſuſcipiatur, corpus conſervans. Germ. Artzney wider Gifft.
Alezaram eſt Lotura plumbi. Germ. Bleywaſchung.
Alfacta i. e. deſtillatio. Germ. Deſtillirung.
Alfadidam i. e. Scoria ☉ri vel ♂ri. Germ. Gold- und Eyſen-Feyl.
Alfamadi i. e. Cinericius.
Alfaſit, alvaſit, i. e. Teſta. Germ. ein Schaale oder Scherbe.
Alfatida i. e. Cuprum uſtum vel Limatura ♀ ris.
Alfatide, Alacap, Alarap, Alfol, Aliſteles, Alcob, Azonec, Anoxadic, Anacab, Andex, Aquila, Alizeles, Butrum, Salmiax, Sal armoniacus ✱ Germ. Salmiax. Vid. Sal armon.
Alfuſa eſt Tutia ⽊ Germ. Tutzia.
Algali eſt Nitrum ⦶ Germ. Salpeter.
Algalia, Zapetium, Zibetta, & Zibettum, Civetta. vid. Zibethum. Germ. Zibeth.
Algeriæ, Algerie eſt Calx. ♈ Germ. Kalck.
Algatra eſt Cibetta. *Johnſon. Lex.* 2.
Algemet i. e. Carbones. Germ. todte Kohlen.
Algeroth eſt ☿ rius vitæ & ♁ Algarothi.
Alhandal eſt Colocynthis præparata, ſeu Trochiſci Alhandali.
Albofol eſt Antimonium ♁ Germ. Spießglaß.
Alichſiro idem eſt quod Elixir.
Aligulus, Angelus eſt Confectio.
Alima eſt ſpecies ∴ næ in aurifodinis, è qua ♄ um fit.
Alinziadir eſt Sal Hammoniacum ✱ vid. Sal armoniacum. Germ. Salmiax.
Aliocab & *Alemzadar* eſt Sal armoniacum.
Alipaſma eſt Pulviſculus, qui oleo commixtus, ad cohibendos ſudores, inungitur.
Aliſma eſt Mentha Sarracenica & *Damaſſonium* quidam *Chryſanthemum* eſſe putant.
Aliſteles, Alizeles dicitur Sal armoniacum. ✱
Alkaes, Althochos eſt Pulvis ſubtilis & *Alchochos*.
Alkaſial eſt Antimonium. ♁ Germ. Spießglaß.
Alkabeſt vel *Alcabeſt* quaſi alkali eſt, deſcribitur eſſe generale ſolvens, perenne & immutabile, quod reducit omne corpus viſibile in liquorem ſui concreti, ſervatâ ſeminum poteſtate, formâ eſſentiali &c. vid. Alcaheſt & Althaheſt.
Alkabes ſeu *Alcabeſt Glauberi* quidam putant eſſe Liquorem Nitri fixi, ſeu Nitrum fixum.
Alkal & *Alkin* eſt Cinis Clavellatus. *Mart. Ruland.* & *Johnſon.*
Alkale eſt Oleum Gallinæ.
Alkali & *Alcali*, terminus ſpagyricus novus, denotans hodie alterum commentitium principium univerſale ſalinum, rerum omnium naturalium & præter naturaliam &c. vid. *Lex. Brun. Alkali* i. e. Vitriolum foſſile vel fuſile.
Alkalia eſt Vas. vid. *Johnſon.* & *Mart. Ruland.*

Alkalid

Digitized by Google

Alkalid, Alkes, Alcob i.e. Æs uſtum. 🜆
Alkamia nomen eſt Philoſophi.
Alkant, Almarkaſita eſt ☿ rius, vel ut alii volunt, ſpecies atramenti.
Alkantum eſt Æs uſtum 🜆 etiam à quibusdam o—o
Alkara i.e. Cucurbita & *Alcara*.
Alkarannum i.e. Duenec viride, Duenege. ⊕ vid. Vitriolum.
Alkarat, Alomba eſt Ceruſſa ♄. Germ. Bleyweiß.
Alkakengi vid. Semen Alkekengi, ſeu Halicacabi.
Alkermes, Alchermes. vid. Confectio & Kermes.
Alkerva, Kerva, & *Cherva, Granum Regium*. vid. Sem. Cataputiæ majoris. Germ. groſſe Treib- oder Zacken-Körner.
Alkibrie, Alchabrick, Alkibic, Algibich, Alkibert, eſt Sulphur vivum. 🜍. Germ. lebendiger Schwefel.
Alkin eſt Cinis Clavellatus, item Fumus & Carbones.
Alkitram eſt Pix liquida.
Alkoet eſt Plumbum exquiſitum de minera, quidam putant eſſe Lapidem Lazuli, Laſurſtein/ quidam ♄ ium.
Alkol idem quod *Alcohol*, etiam ☿ quaſi purior.
Alkoſor eſt Camphora ◇◇◇
Alkſi Plumbi, eſt materia dulcis ex plumbo.
Alkymia pulvis eſt de Baſiliſco.
Allabrot eſt quoddam genus Salis confectum.
Alleluja vid. Herb. Acetoſellæ, ſeu Trifolii acetoſi.
Alliaræus, terminus ſpagyricus in negotio Lapidis Philoſophici, denotans Æs Philoſophicum, quod etiam Æs album, ▽ ☿ rialis, aliisque nominibus infinitis appellatur. *Wilh. Tecenenſis*.
Allioticum eſt medicamentum Galenicum ſanguinem alterans & purificans, coctum utplurimum ex Rad. cich. fæniculi, taraxaci, paſſulis, Herb. endiv. acetoſæ, bellidis, fumariæ, lactucæ, Lat. *Decoctum alterans*. Germ. veränderender Tranck.
Allium Alpinum vid. Radices victorial. long. Allium Anguinum & montanum.
Allium vid. Rad. Allii vulgaris; eſt Theriaca Ruſticorum.
Alloëoſis, vid. Alterantia.
Alma eſt Aqua ▽ Germ. Waſſer.
Almabri eſt Lapis Ambræ ſimilis. Germ. ein Stein der Ambrä gleich.
Almagra eſt Bolum rubrum, Laton, 🜃 ra rubra & Lapis ipſe, vel idem eſt Almagra, quod Lotum vel Lotio.
Almakanda, Almakiſt i.e. Lithargyrium. 🝁 Germ. Silberglette.
Almarcat i.e. Scoria auri Germ. Goldſchlacken/ *Cathmia auri*.
Almarcazida i.e. Lithargyrium ☽ teum, Argyritis. 🝁 Silberglette.
Almargen, Almargol, Almarago, Corallium. Germ. Corallen.
Almarcab, Almarchaz eſt Lythargyrium. 🝁 Germ. Silberglette.
Almartak eſt Lythargyrinus cinis.
Almatatica i.e. Metallum cupri.
Almechaſide eſt cuprum ♀ Germ. Kupffer.
Almene i.e. Sal lucidum, Sal Gemæ. ⊖ Germ. Stein-Saltz.
Almetat i.e. Scoria auri. Germ. Goldſchlacken.
Almiſa eſt Muſcus. Germ. Mooß.
Almiſodir eſt viride Æris ⊕ Germ. Grünſpan.
Almiſarub eſt Terra 🜃 Germ. Erde.
Almizadar, Almiſadar, Almizadir, Almiſadic, Aſanon, eſt Sal armoniacus præparatus. Germ. präparirter Salmiax.
Alnec, Allenec, Alkalap, Aletb, Almiba, Aſerebran, Aſebum, i.e. Stañum ♃ *G.* Ziñ.
Alnerick, Anerick eſt Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel.
Alnus nigra vid. Cortices frangulæ, Germ. Zapffen-Holtz.

Digitized by Google

Aloë Sedum amarum Columell. Sempervivum marinum. Germ. gemein Aloe.

Aloë eſt ſuccus concretus cujuſdam plantæ, quam deſcribit Dioſcorides Librô 3. cap. 21. plurimæ in India creſcunt, naſcuntur etiam in Ægypto, America, Arabia & Aſia &c. 3. vel ut quidam volunt 4. genera ſucci Aloës ſunt, quæ ad nos advehuntur.

1. *Aloë Caballina* ſic dicta, quâ veterinarii utebantur ad purgandos aſinos, equos ac mulos, quia tantùm eſt fæx vel ſedimentum ab Aloë.

2. *Aloë Hepatica,* quaſi epati ſimilis, modo cocta ſit, cujus differentia laudatiſſima, deterior tamen ſuccotrinæ.

3. *Aloë Licita* ſeu *Lycita,* flava, eſt in uſu rara, ab Aloë vel Sempervivo marino venit.

4. *Aloë Succotrina* quaſi Succino citrino ſimilis, à ſolo natali Succotra Inſula: hinc nonnulli ſuccotrinam peculiarem differentiam, ab Hepatica, tantum gradu bonitatis faciunt; eligenda ergò eſt Aloë ſuccotrina.

Aloëdarium, eſt medicina ad ventrem ſolvendam Aloën recipiens, nec eam quidem ſolam, ſed plurimis aliis medicamentis admiſtam. vid. *Lex. Brun.*

Aloë eſt Anima ſtomachi.

Aloës ſuccedaneum eſt Abſinthium vulgare.

Alofel i. e. pannus quo vas operitur.

Alobar, Aloboc, Aloſoboc, Aloſot eſt ☽tum vivum. ☿. Germ. Queckſilber.

Alomba, Akarat i. e. Ceruſſa. [symbol]. Germ. Bleyweiß.

Alopecuros, i. e. Cauda vulpina. Germ. Fuchsſchwantz.

Alopex, Vulpes ſive Vulpecula, animal quadrupes, doloſum vel aſtutum, naturæ caninæ quodammodo particeps, de eo in uſu medico eſt, Lingua, pulmones, adeps, & de corpore coquitur cum Ol. oliv. Ol. vulpinum, ut deſcriptio Auguſtana docet.

Alos, Alo, Alix, Almele, Alec, Alkalac, Alkalat, i. e. Sal. ⊖.

Aloscordon, vid. Capparis.

Alos, Aloſanthi pro *Halos, Haloſanthi* i. e. Sal & flos Salis. Germ. Saltzblüh. vid. Salis flos, Haloſanthos.

Alphiton eſt farina hordei vel frumentorum.

Alpini muris pinguedo. Germ. Murmelthier-Schmaltz. vid. Muris alpini pinguedo.

Alramudi eſt cineritium.

Alſabon vid. Eſebon. Germ. Salmiac.

Alſecb eſt Alumen jameni ſeu plumoſum.

Alſelat, Calcecumenon, Altimar, Aycupher, Alzofar eſt Æs uſtum. [symbol]. Germ. gebrandt Ertz.

Alſine, morſus gallinæ, pabulum anſerinum. Germ. Hünerbiß oder Hünerdarm.

Alſucharan, idem eſt ac Cicuta. Germ. Schirling.

Altafor eſt Camphora [symbol] Germ. Kampfer.

Altaheſt, ſive *Althaheſt,* magnum nomen, ſi modò tàlis effectus, quem quiſq; ſuo proceſſui tribuit. Nonnulli pro Mercurio præparato accipiunt, alii tamen pro Tartaro; ſed an unquam talis liquor & univerſale menſtrutum fuerit nec ne, dubitandum. *Liquor Alcaheſt* ſ. *Alkaheſt vel Altaheſt Helmontii* ſeu *Azoth Paracelſi,* conficitur vel deſtillatur ex ☉ro, ♀ro, & [symbol] per [symbol]am tubulatam &c. vid. Alcaheſt & Alkaheſt.

Altaheſt Glauberi quidam putant eſſe Liquor. nitri fixi ſeu Nitrum fixum.

Altambus i. e. Lapis rubeus, ceu ſanguis venarum hominum.

Altanaca, Altanacha, Albimec, Alernet eſt Auripigmentum [symbol] Germ. Operment.

Altaris, Antarit, Alozet eſt ☽tum vivum ☿. Germ. Queckſilber.

Alterantia idem quod Alliotica. Germ. Blutreinigende Dinge.

Alteji & Aſily plumbi, eſt materia dulcis ex plumbo.

Altercum, Dioſcyamum, Juſquiamum album vid. Rad. & Sem. Hyoſcyami albi.

Althaa

Digitized by Google

Althæa, althea, Abiſcus, Ibiſcus, bis malva, malvaviſcus, eviſcus. Germ. Eybiſch. vid. Herb. Rad. ſeu Semina.
Altimar, Aycapher eſt Æs uſtum. ♀C Germ. gebrandt Ertz.
Altimio eſt fæx plumbi. Germ. Bley-Truſen.
Altincar, dicitur ſpecies Salis factitii ad purganda fundendaque metalla, cujus præparationem diverſam vid. apud Libav. S. Ch. Arc. l. 8. cap. 38.
Altingat eſt flos æris vel Viride æris. 🜨 Germ. Ertz-Blumen.
Altinuraum eſt Vitriolum ⊕ Germ. Kupfferwaſſer.
Altolizoim vocatur apud Helmontium Lutum Paracelſi. Vid. *Lex. Brun.*
Altraleb, i. e. Orchis, vel Satyrium. Germ. Knaben-Kraut.
Altus eſt uſtus.
Aluach, Aluech eſt jovis corpus purum. Germ. der reine Cörper.
Alvagen, vid. Pulegium. Germ. Polen.
Alvaſit & *Alfaßit* eſt Teſta. Germ. eine Schaale oder Scherbe.
Alubtra i. e. Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.
Aludel, Alutel eſt vitrum ♎torium. Germ. ein ♎mir Geſchirr.
Aludit, Antaric, Azomſes, Azon, eſt Mercurius ☿.
Aluſir eſt rubedo. Germ. die Röthe.
Alum, Halum ſeu *Halus herba,* quæ Symphytum patræum ſeu Conſolida ſaxatilis dicitur. Germ. Prunellen-Kraut.
Alumboti i. e. plumbum uſtum. ♄. Germ. gebrandt Bley.
Alum Gallicum, inula ruſtica apul. Symphytum alterum majus. vid. Radices Conſolidæ majoris. Germ. Schwartz-Wurtz.
Alumen, ſeb ſeu *ſub* O Germ. Alaun/nil aliud eſt quam ſalſugo 🜃 ræ mineralis ♄ inæ naturæ, conſtans ex 🜍 acido ac Sale 🜄 reſtri cauſtico. Interdum reperitur nativum, ut poſſit ex 🜃 ra effodi: Interdum verò latet adhuc in ſua matrice ſaxea: ex qua △ beneficio coquendo, ſicut vitrum ex pyrite elicitur. Vid. *Kircheri mundi ſub terr. Tom. I.* & eſt O commune, glaciale, roſche ſeu rupeum, & crudum. Sign. O, ⌶, ƨƨ, ♌, ♈, ♎, ♎, ♎, ♆, ♓, ♂, ♉, ♆, ♒, ♈, ♎, ♄, ♎, ♎, ♆, ♁, O, ♀, ♉, ♉, ♒, ♎, ♉, ♉, ♎, ♏, ♆, ♎, ♂.
Alumen aureum vocatur ſciſſile, vid. infra.
Alumen calcinatum vid. uſtum. Germ. gebrannter Alaun ℞
Alumen catinum, conficitur ex ✝E bus Lignorum ſeu plantæ Kali ſeu Sodæ vulgaris (quidam ⊖ alkali vocant) Germ. Weydaſchen. Sign. ∝, ♀, ♈, ♈, ♓, ⊓. vid. ſal Alkali & Cineres clavellati.
Alumen commune ſuperius notatum. Germ. gemeiner Alaun. O.
Alumen cryſtallinum ſeu glaciale unum & idem eſt. O.
Alumen dulce fit per trinam in 🜄 pluviali ſolutionem, philtrationem & coagulationem, donec O. dulceſcat. Germ. Süſſer Alaun.
Alumen factitium eſt O. glaciale, Rache ſeu Rupeum. Germ. Alaun.
Alumen, fæcum, quod è vini fæcibus uſtis & albefactis ſ. a. paratur. Germ. Truſen-Aſchen.
Alumen febrifugum fit è ℥iij. Onis in 🜄æ Card. bened. ſang. draconis probè tinctæ ac philtratæ ℔iß. Fiat ad ſiccitatem exhalatio. Herm. Fieber Alaun. Vid. *Rolf. Chymiam, Angelum Salam, Poterium, Rheumelium & alios.*
Alumen fiſſile vid. Alumen ſciſſile.
Alumen glaciale cryſtallinum ſeu Roche unum & idem eſt, O.
Alumen Jamenum vocatur Alumen ſciſſum vel ſciſſile.
Alumen lucidum, glaciale ſeu cryſtallinum vel roche O. Germ. Federweiß/ Erdflachs und Steinflachs.

Digitized by Google

Alumen plumeum ſeu *plumoſum, Lapis Boſtrychites, Linum vivum, Linum ſaxatile*, das ewige Licht/quidam putant eſſe Lap. Amianthum, quidam eſſe nolunt. vid. *Ettmüll. in tractatu de One.* Sign. 🝘, 🝘, 🝙, 🝙, 🝚, 🝚, 🝛, 🜔, 🝜, 🝝, 🝞, 🝟, 🝠, 🝡, 🝢, 🝣, 🝤, 🝥.

Alumen Roche, rupeum, vulgare, ſeu *maximè uſuale, Cryſtalli*, modo lucidum & ſpiſſum ac durum, hocque ſemper ſolet uſurpari. cum Alumen abſolutè ſcribitur: conſtat ut ſuperiùs dictum, ex ſalſugine 🜃 ræ mineralis ♄ ninæ invenitur vel in venis per ſe, vel excoquitur ex 🜄 is mineralibus; vel ex Terra & Lapidibus aliiſve mineralibus extrahitur. O.

Alumen Romanum dictum, rupeo ſimile, ſed pallidè rubens.

Alumen rotundum ita vocatur à forma, quam refert rotundam.

Alumen rupeum, quia ex rupe ſeu ſaxis confici ſolet.

Alumen Saccharinum vel *Zuccarinum* conficitur ex One rupeo per 🜄 am Roſarum cum albumine ovorum. Germ. **Allaun-Zucker/ oder Zucker-Allaun.** Sign. 🝦, 🝧.

Alumen ſcajale vid. Lapis ſpecularis ſeu Selenites.

Alumen ſciſſile à multis aumeum vocatur, etiam glebarum inſtar eſt, & plumoſum oblongum dicitur.

Alumen ſqamoſum fit ex lapide ſpeculari inſtar vitri pellucidi, quod malè nonnulli Talcum vocant.

Alumen tinctum vid. Febri fugum ſanguine draconis tinctum.

Alumen uſtum, uritur O rupeum in furno figulino, ſeu in aliis furnis. Germ. **gebrandter Allaun.** Sign. 🝨, 🝩, 🝪, 🝫, 🝬, 🝭, 🝮, 🝯.

Alumen uſuale 🝰 vid. Alumen Roche.

Alumen vulgare 🝱 vid. O Roche, Germ. **gemeiner Allaun.**

Alumen Zacharinum ſeu *Zuccarinum* vid. ſaccharinum.

Aluminum varia genera & nomina videantur apud *Dioſcorid. Libav. Matthiolum. Mart. Rulandum & alios.*

Alumonadius eſt ⊖ Hammoniacum ✳ Germ. **Salmiax.**

Alunibur eſt ☽. Germ. **Silber.**

Alunſel eſt Stella. Germ. **Stern.**

Aluſar eſt Manna.

Aluſen i. e. 🜂 rata.

Aluta i. e. Corium, quo Chirurgi ad emplaſtra illinenda utuntur. Germ. **Leder.**

Alyſſon Plinii eſt Epatica ſtellata. Germ. **Stern-Leberkraut.**

Alyſus, Hermines, Baptiſecula, Cyanus. Germ. **Kornblumen.**

Alzegi i. e. Atramentum. 🝲

Alzemafor i. e. Cinabrium. 🜍. Germ. **Zinober.**

Alzilat eſt pondus 3 granorum. gr. iij. **drey Gran.**

Alzimar eſt viride.

Alzofar i. e. Æs uſtum. 🜟 Germ. **gebrandt Ertz.**

Amalgama, Amalgamatio eſt Calcinatio, commixtio, vel impaſtatio alicujus metalli, ſive fit ☉ rum, ſive ☽ tum, cum hydrargyro vel ☿ rio vivo. Germ. **des Golds- und Silbers-Verleibung mit dem Queckſilber.** Sign. 🝛, 🝜, 🝝, 🝞, 🝟, ⁘, 🝠, 🝡, 🝢, 🝣, 🝤, 🝥, 🝦, 🝧, 🝨, ⊕, 🝩.

Amalgama ♃ *vis* eſt Crocus ♃ vis vid. Crocus ♃ vis.

Amandinus Lapis, eſt Gemma coloris varii, extinguit & reprimit omnia venena. vid. *Albertus* & *Mart. Ruland.*

Amaracus vid. Majorana Germ. **Majoran**/aliquando Matricaria etiam ita nominatur. Germ. **Metern.**

Amara dulcis, dulcamara Germ. **Hünſchkraut.** vid. Herbas.

Amarago

Digitized by Google

Amarago eſt Cichoreum. Germ. Wegwarten. vid. Herb. Cichorei.
Amaranthus, *Circea*, *Flos amoris*. Germ. Tauſendſchön. vid. Flor. Amaranthi.
Amaranthus Luteus vid. Flor. Stæchatis citr. Germ. Rhein-Blumen.
Amarella eſt Matricaria. Germ. Metern. vid. Herb. & Bufonaria ſeu Cotula fœtida. Germ. ſtinckende Chamillen.
Amauſum aliàs *Smaltum*, vulgò Schmeltzglaß/ eſt vitrum fuſorium ob facilem liquefactionem. *Lex. Brun.*
Amazonios ſunt Paſtilli ſeu Trochiſci.
Ambara, *Ambarum* ſeu *Ambra*. Germ. Ambra.
Ambarum apud Authores triplex occurrit *Subalbidum*, *Fulcum*, ſeu *Citrinum* & *Gryſeum*.
Ambarum Subalbidum eſt Sperma Ceti, *Haloſanthos*. Germ. Wallrath oder Baldrath. Licet etiam in Cetis Ambra reperiatur, qui forte illam devorarunt eaque delectantur, ideoque dicitur *Ambra ſubalbida*, *Sperma Ceti*, *Haloſanthos*. vid. Sperma Ceti, ſeu Salis Fl.
Ambarum Citrinum ſeu *Fulvum* nominatur Succinum, Electrum ſeu Charabe. Germ. Augſtein.
Ambarum ſeu *Ambra Gryſea*, vocatur quoque Bituminis quædam ſpecies, eſt ex fontibus ac alveis maris ad littus eructata, alii Fructum arboris, vel Gummi ſub mare creſcens, alii Jecur piſcis, alii Stercus cujusdam piſcis, alii Spumam quandam maris, alii in ſpecie Fungorum ſub mare naſci, dicunt. Optima cenſetur coloris cinerei, à ſordibus purgata & odorata, lævis quæque acu perfoſſa ſuccum pinguem quaſi reſudat, vid. *Bootius*, *Doringius*, *Wigardus & alii*.
Ambar, *Ampor*, *Succinum Africanum* ſeu *Orientale*. Germ. Amber/ Orientaliſcher Agtſtein.
Ambræ Gryſeæ proba vid. proba Ambræ Gryſeæ.
Ambra dulcis. Germ. Amber-Kraut. vid. Marum verum in herbis.
Ambra Liquida ſeu *Liquidambra*, & *Ambra nigra* ex India ſeu Americæ Locis advehitur, & reſina quædam oleoſa eſt, ex arbore quadam inciſa, defluens, *Liquidambarum* dictum, ob odoris ſuavitatem quaſi Ambarum liquidum, aut Oleum de Ambaro dictum.
Ambra ſubalbida eſt Sperma Ceti.
Ambroſia eſt medicamentum ſolidum, ſed ea qua fieri poteſt, gratitudine præparatum: à Deorum cibo denominari videtur, quia ſolis Diis, Ambroſia in cibum faceſſit, ut Nectar in potum. *Lex. Blanc.*
Ambroſia quoque eſt Tanacetum vid. Fl. Tanaceti. Germ. Rheinfahren-Blumen.
Ambroſina altera vid. Abrotanum mas. Stabwurtz.
Ambubeja Plin. Ambugia vid. Cichoreum, Germ. Wegwarten.
Ambuſta, *Ambuſtiones* idem quod combuſta, combuſtiones ſunt, quæ △ne vel ▽a ardente comburuntur, ita ut bullas aliquando excitent. Germ. Brandt.
Amene eſt Sal commune. ⊖ Germ. Saltz.
Amentum eſt ○ ſciſſum. vid. *Johnſon*.
Amentum dulce, idem eſt quod Alumen plumoſum.
Amethyſta, dicuntur in genere medicamenta, quæ ab ebrietate præſervant. *Galen. l. 2.*
Amethyſtus Lapis vid. Lapis Amethyſtus. Germ. Amethiſt-Stein.
Amianthus Lapis vid. Lapis Amianthus.
Amidum ſeu *Amylum* eſt Pollen ſeu farina albiſſima & ſubtiliſſima, & eſt fæx vel fæcula ex tritico contuſo, ſ. q. ▽æ comunis agitata, expreſſa & exſiccata. Germ. Krafftmehl oder Stärckmehl.
Amizader & *Amizadir* eſt Sal armoniacum. ✱ Germ. Salmiac.

Ammii

Digitized by Google

Ammii Cretici ſeu *veri Semen*, ſeu *Ammii Æthiopici* ſeu *Cumini Alexandrini* vid. Semen Ameos ſeu Ammeos. Germ. Ammey-Samen oder Cretiſcher Ammey-Samen.
Amizader & *Amizadir* eſt Sal Armoniacum ✱ *Germ.* Salmiax.
Ammi verum vide Semen Ammeos. *Germ.* Ammey-Samen.
Ammion eſt Minium. 🜏 *Germ* Mening. vid. Cinnab. nativa.
Ammodites nomen eſt Serpentis grandioris, in ∴na latentis.
Ammoniacum vide Armoniacum.
Amna Paracelſi dicitur Aqua, quæ currit per calces & ubi ▽a eſt alba, ſicut eſt in Anglia.
Amnion, Bryon, Spagnon, Lanugo arborum eſt muſcus arborum. Germ. Baum-Mooß.
Amnis alcaliſatus eſt ▽ ducta per calces ▽ rarum, ex qua deſumtum eſt Alcali.
Amoletum vid. Amuletum. Germ. Anhenckſel gegen das Gifft.
Amolyntum eſt medicamentum, quo tractato, manus non inquinantur.
Amomum quid propriè ſit, ab antiquis nondum eſt cognitum, & multæ ac variæ de eo ſunt ſententiæ. vid Semen Amomi. Rarò in uſum venit.
Amongabriel & *Amogabriel* eſt Zinobrium. ☿. Germ. Zinober.
Amorge vid. *Amurca*, eſt fæx Olei Olivarum.
Ampar & *Ambar*, dicitur Succinum orientale. Germ. Orientaliſcher Agtſtein.
Ampelitis vid. Pharmacitis, vel Dioſcorid. vel Gonorræi.
Ampelos idem eſt ac Vitis. Germ. ein Weinſtock.
Amphora eſt Menſura liquidorum apud Veteres. Italis continet libras ſeptuaginta duas. Attica verò dimidium amphoræ circiter ſupra Italicam amphoram continebat. Sign. ≈.
Amplexatio ſpagyrice dicitur, quando ☿ *Philoſophorum* ceu mulier candida, juncta *fermento aureo*, quod eſt maritus ruber, motum & agitationem ſuſtinet.
Ampulla, eſt vitrum rotundum, cui collum in ſummitate eſt. Germ. ein Glaß-pullen/ oder runde Glaß-Flaſchen Kolben.
Amuleta, *Amuletum* ſeu *Amoletum* vid. Periama.
Amurca eſt ſedimentum vel recrementum olivarum expreſſarum, fæx Olei. vid. *Lex. Brun.*
Amygdalatum, eſt Lac artificiale ſeu Emulſio ex amygdalis aliiſque parata. Germ. Mandelmilch.
Amygdala amara. Germ. bittere Mandeln/ probantur flaviſſima, plena, integra, dura & ſicca; creſcunt vel apportantur ex Apulia, Sicilia aliisq; locis.
Amygdalæ amaræ quoque vocantur nom. Lanx & Laum vid. Lanx.
Amygdala dulcia, Nuces Græcæ, Nuces Thaſiæ probantur flaviſſimæ, plenæ, integræ, non confractæ neque eroſæ, improbantur verò Amydala nigreſcentia, rugoſa, mollia, oleoſa, rancida & ſapore ingrata. Germ. ſüſſe Mandeln/ creſcunt in Gallia, Italia & aliis locis, etiam in Germania ad Rhenum: Provinciales ſunt optimæ.
Amydum vid. *Amidum* vel *Amylum*, Germ. Stärckmehl.
Amythaonis medicamentum, vocatur compoſitio quædam, vel ad emplaſtra vel ad malagmata pertinens, valens ad præcordiorum tenſionem, articulos contractos convulſoſque.
Ana, ā, āā, āā, eſt æqualis variorum medicamentorum, unâ formula præſcriptorum, portio. exempl. gratia. ℞. ℃ Caryophyllorum, Cinam. Ligni Rhodii āā ℈j. Germ. gleiche Theil oder gleich Gewicht ein jedes x Gran.
Anocab eſt Sal Hamoniacum ✱ Germ Salmiax. vid. Sal Armoniacum.
Anacardium & *Anacardus*. Germ. Elephanten Läuß. Arab. Balador, Indis Bibo. Exoticum eſt, creſcit in India Orientali, Calecut, Comboja & aliis locis.

Anaca-

Digitized by Google

Anacatharetica ſunt medicamenta vomitoria, quæ per ſuperiora purgant. Germ. Brechen machende Mittel.

Anacatharſis eſt medicamentum per ſuperiora purgans, ut vomitorium, ſternutatorium, errhinum, maſticatorium, ſalivatio &c.

Anacollema, eſt Linimentum aut aliud medicamentum ſiccum, quod fronti & naribus ad Hæmorrhagiam ſiſtendam, admovetur. Item remedium incarnans & conglutinans. Germ. Blut ſtillende Mittel.

Anagallis ▽tica. Sium ▽ticum. Germ. Bachbung vid. Herbas.

Anagallis mas flore phœniceo. Germ. Colmat-Kraut vid. Herbas.

Analeptica ſunt medicamenta quæ vires refocillant. Germ. Kräfften wiederbringende Mittel.

Anamneſtica, remedia quæ memoriam reſtaurant, ut ſunt ſpirituoſa omnia. Germ. Gedächtnüß ſtärckende Mittel.

Anaphromeli eſt mel ſpumæ expers. Germ. lauteres Honig.

Anaphron h.e. ſine ſpuma. Germ. ohne Schaum.

Anarit, Aneriok eſt Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel.

Anarma ſunt corpuſcula minutiſſima, ſive Atomi. Germ. die kleinen Stäublein in der Sonnen.

Anaſtoichiaſis eſt corporum chymica reſolutio.

Anaſtomotica, ſunt medicamenta poros & meatus aperientia, ut ſunt cathartica, ſudorifera, diuretica &c. Germ Eröffnende Mittel.

Anatica portio vid. ana. Germ eins ſo viel als des andern.

Anatis pinguedo. Germ. Enden-Fett / avis eſt ſatis nota, Aquatica, palmipes. &c.

Anathlaſis, idem eſt quod expreſſio. vid. Expreſſio.

Anathon 1. ſumitur pro felle vitri, 2. pro 🜃ra ſaracenica 3. pro excreſcentia alba ac lapidea. vid. *Lex. Brun.*

Anathron & *Anatrum* idem ut Anathon. Germ. Schmalten. □/

Anathymiaſis vid. Evaporatio.

Anaton & *Anatron* i.e. Baurac.

Anatris vel *Antaris* eſt Mercurius ☿.

Anatron, Spuma Vitri □/ Germ. Glaßgall.

Anatrum eſt Vitrum in colores varios liquefactum, quod vulgari vocabulo, Smaltum appellant, vel 🜃ra ſaracenica. vid. *Mart. Ruland.*

Anatum eſt teſta ovorum. Germ. Eyerſchaale.

Anaxyris, *Oxalis*, *Oxylopathum Galeni* eſt Acetoſa. Germ. Sauerampffer vid. Herbas.

Anblatum vid. Rad. Dentar. majoris. Germ. Schupp-Wurtzel.

Ancora i.e. Calx Ψ Germ. Kalck.

Ancoſa i.e. Lacca.

Andarac ſeu *Andurac* eſt Auripigmentum rubeum. ⊡ . Germ. roth Operment.

Andena eſt Chalybs ex Regionibus orientalibus advecta.

Andromachus erat Cæſaris Neronis Medicus.

Androſemum minus vid. Flores Hyperici. Germ Korn-Blumen.

Anethum vid. Semen Anethi. Germ. Dill-Saamen.

Anethum ſylveſtre & *Urſinum* vid. Radices Meu Germ. Bär-Wurtzel.

Anſaka, *Anſuka* eſt Coagulum. Germ Zuſammenrinnung.

Anſides eſt Calx Metallorum.

Anſir, *Filius* Mercurius. ☿

Anſirarto Spiritus & Sal —♀— & ⊖.

Angelica vid. Rad. Angelicæ. Germ. H. Geiſt-Wurtzel.

Angelica ſylveſtris vid. Rad. Peucedani. Germ. Haarſtrang-Wurtzel.

Angelicus pulvis, *Algeroth* eſt Mercurius vitæ ≑tus ♁atus emeticus.

Angelus eſt Confectio, Germ. eine Confection oder dünne Lattwergen.
Angina Lini vid. Cuſcuta. Germ. Flachs-Seide. vid. Herb.
Anguillæ pinguedo Germ. Aalen-Fett uſurpatur ad auditum, capillos creſcentes &c.
Anguis in genere ſignificat Serpentem, in ſpecie verò accipitur pro ſerpente non venenato Germ. eine Schlange.
Anguria vid. Citrullus vel Semen ejus. Germ. Angurien.
Anhelitus à Chymicis ſumitur pro fumo, alibi pro fimo equino.
Aniceton inter Collyria liquida numeratur, etiam eſt nomen Emplaſtri.
Anima articulorum eſt Hermodactylus verus.
Anima Hepatis eſt Rhabarbarum. Germ. Rhabarbara.
Anima Mineralis apud Chymicos eſt ☽tum vivum.
Anima Pulmonum eſt Crocus optimus. Germ. der beſte Saffran.
Anima Rhabarbari eſt Tinctura Rhabarbari. Germ. Rhabarbar-Tinctur.
Anima Saturni, ſive *Althea Saturni*, dulcedo eſt ſuaviſſima, quæ ex plumbo per 🜊 extrahitur. Germ. eine edle Süſſe/ ſo mit Eſſig aus dem Bley gezogen wird.
Anima ſenſibilis eſt ⊖ Hamoniacum vid. Sal Armoniacum.
Anima Stomachi eſt Aloë ſuccotrina.
Anima Vitrioli eſt ille Cremor ſeu ∇ pinguis, lutoſa, mineræ Vitrioli adhærens. vid. *Dethartingius*.
Animatio, eſt vocabulum Ænigmaticum Alchymiſtarum, in negotio transmutationis metallorum &c. vid. *Lex. Brun.*
Anima Gummi, *Belzuinum Amygdalinum* ſeu *Reſina*, quæ eſt pellucida ex albo citrineſcens, in Nova Hiſpaniola ex arboribus quibusdam proceris inciſis exſtillans, Thuris ſimillima, quo tamen majora grana refert. Putatus & ex Æthiopia & India Orientali ad nos deferri.
Aniodaji eſt Vernum tempus. Germ. die Frühlings-Zeit.
Aniſum, *Aneſum*, *Aniſetum*, *Cyminum dulce*. Germ. Anis. vid. Sem. Aniſi.
Annora & *Anora* eſt Calx ex teſtis Ovorum. ♋ Germ. Eyerſchalen-Kalck.
Annus Amadin eſt vita longa. Germ. ein langes Leben.
Annus Philoſophicus eſt menſis vulgaris, ein Philoſophiſches Jahr/ iſt ein gewöhnlicher Monath. Sign. -8-, -8-, ▩, ⊛.
Anocerktoga, *Almadazika*, i. e. Æs uſtum.
Anodus i. e. Calx vel Urina.
Anodyna medicamenta ſunt dolorem lenientia & ſopientia Germ. Schmertzen beſänfftigende Mittel.
Anonium, *Lamium*, *Archangelica* vid. Urtica mortua. Germ. todte Neſſel Blumen.
Anontagius eſt Lapis Philoſophicus, Donum Dei, 🜍 fixum à natura. Germ. Philoſophiſcher Gottes-Gabſtein/ natürlicher fixer Schwefel.
Anonis, *Ononis*, *Reſta bovis*. Germ. Heu-Hechel vid. Rad. Ononidis.
Ano purgare h. e. per ſuperiora, ut in vomitu &c. cui *Kato* ſeu per inferiora purgare opponitur *Lex. Blanc.*
Anotaſior, *Alenzadat*, *Aliocob* eſt Sal Armoniacum. ✳
Anoxadic eſt Sal Hamoniacum. Germ. Salmiax vid. Sal Armoniacum.
Anpater Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.
Anſerina, *Agrimonia altera* ſeu *ſylveſtris* Germ. Gänſerich vid. Herb.
Anſeris ſeu *Ganzæ pinguedo*. Germ Gänß-Schmaltz. Avis eſt ſatis nota, Amphibia, palmipes vid. Authores.
Antachates eſt Succinum vel Lapis alterius coloris bituminoſus, qui cum uritur, myrrham redolet.
Antacida, *Alcalia*, vel *Oleoſa* quibus acidum domatur, eſt vox mixta, origine græca & latina. Germ. Säure überwindende Mittel.
Antale, *Antalium*, Germ. Purpurſchnecken-Stein/ vid. Entale & Entalium.
Antal eſt Lotio pura. Germ. Reinwaſchung. *Anta-*

Digitized by Google

Antaphroditica ſunt medicamenta quæ adverſus nimiam libidinem Veneris: imo contra Luem veneream utuntur. Germ. Venus ſtillende Mittel.
Antaris, *Anatrit*, *Anterit* dicitur interdum Mercurius. ☿.
Antarthritica ſunt medicamenta adverſus Arthritidem. G. Mittel wider die Gicht.
Antaſthmatica, ſunt medicamenta quæ ab Aſthmaticis uſurpantur. Germ. Mittel wider die Engbrüſtigkeit.
Antemetica, ſunt, quæ vomitum nimium impediunt & inhibent. Germ. Mittel wider das Erbrechen.
Antepileptica ſunt medicamenta contra morbum caducum. Germ. Mittel wider das Fraiſch.
Anthelmintica, ſunt remedia inteſtinorum Vermes enecantia. Germ. Mittel wider die Würm.
Anthemis & *Anthemium* vid. Flores Chamomillæ. Germ. Chamillen-Blumen.
Anthera, vocabulum æquivocum eſt, dicitur de medicamentis aridis, ex metallicis præprimis compoſitis &c. vid. *Lex. Brun*.
Anthera in Botanicis ſignificat medium illud croceum & rubrum, in quibusdam floribus, verb. gr. Crocis, Hyacinthis, Liliis, Roſis &c. Germ. das gelbe oder rothe Sämlein im Saffran / Hyacinthen / Lilien und Roſen &c.
Anthera quoque Crocos chymicos dici poſſe, voluit Libav.
Anthines, Vinum ita dicitur, quod floribus conditum & benè odoratum, ſive fragrantius redditur. Vid. *Lex. Brun*. Oleum verò vocatur liliaceum vel ſuſinum, quod & Unguentum appellatur, vid. *Lex. Brun*.
Anthiocum dicuntur Flores Sambuci. Germ. Hollerblüt.
Anthonii Sancti △ eſt inflammatio naturalis. Germ. St. Antoni Feuer.
Anthonor, vid. *Athanor* ſive *Acediæ furnus*.
Anthophylli vid. Antophylli, Germ. Mutter-Näglein.
Anthora vid. Rad. Anthoræ. Germ. Gifft-Heil-Wurtzel.
Anthos & *Anthous* in Chymia dicitur quinta eſſentia ſive Elixir ☉ri, item medicina ex Perlis extracta. Germ. Gold-Elixir.
Anthos in mineralibus dicuntur flores Æris.
Anthos in vegetabilibus Roſmarinus, ſeu flores ejus.
Anthosmias dicitur Vinum odoratum, flagrans, floridum, purum, nobiliſſimum vid. *Lex. Brun*.
Anthrax propriè Carbonem accenſum, hoc eſt, Prunam, ſignificat apud Chymicos.
Anthullia, *Gieduar*, *Zadera*, *Zuduara*, *Zaduaria*, *Zeduar*, *Zadura*, vid. Rad. Anthulliæ.
Anthypnotica ſunt medicamenta Somnum abigentia. Germ. Schlaff vertreibende Mittel.
Anthypochondriaca, ſunt remedia adverſus mala, circa Hypochondria contingentia. Germ. Mittel wider das Miltz- oder Seiten-Weh.
Anthyſterica, ſunt medicamenta contra hyſtericam paſſionem. Germ. Mittel wider das Auffſteigen der Mutter.
Antiarthritica, ſunt quibus Arthritis curatur.
Antiballomena, ſive ſuccedanea, ſunt medicamenta viribus ſimilia, quæ alterius defectu quandoque ſubſtituuntur.
Anticachectica, remedia malos Sanguinis ſuccos corrigentia.
Anticolia, ſunt medicamenta, adverſus dolorem Colicum. Germ. Mittel wider die Colick.
Anticar, *Ancinar*, *Anucar* i. e. Borax. ✳ Germ. Borax.
Antidinica ſunt remedia, quibus Vertigines medentur.
Antidotum, eſt medicamentum contra lethale Venenum, hoc eſt, quod adverſus venena epota datur.
Antidyſenterica, ſunt remedia adverſus Dyſenteriam.

Antifebrile concharum vid. Specificum Antifebrile.
Antifebrile Rolfincii eſt Acidum Tartari Onatum.
Antifebrilia vid. Antipyretica & Febrifuga.
Antifides eſt Calx Metallorum. Germ. Kalck des Metalls.
Antihectica, ſunt remedia adverſus Tabem.
Antihecticum Poterii, paratur ex electro minori, parato ex ☿to ♃ve anglico, æquali proportione minutim 🜍 ſatis, & exquiſite mixtis, admiſceatur 🜕tri triplum, & procedatur ut in præparatione ♁nii Diaph. Sign. 🜍.
Antiloimica, ſunt remedia Peſtem arcentia.
Antimonii Hepar eſt Crocus Metallorum. Germ. Spießglaß Leber oder Saffran. Sign. ☿.
Antimonii Mortificatio eſt ejus ♎atio.
Antimonii Regulus fit, ex ♀ri, 🜕ri, & ♁ii 🜿. part. æqual. Germ. der König von Spießglaß. Sign. ♅, ♁, ♅, ☿.
Antimonii Vitrum vid. Vitrum ♁nii. Germ. Glaß von Spießglaß. Sign. O, ⚯, F, ♁, ☿, ♁, F, ♀.
Antimonium album dicitur Magneſia.
Antimonium cordiale maximum 🜄rum omnium.

Antimonium Diaphoreticum fit ex ♁nii optimi vel ☿nii optimè 🜍ſati p. I. cum triplo 🜕tri optimi, ſ. a. detonatis & 🜄 dulci edulcatis, ♁nium Diaphoreticum album & ſiccum uſui aſſervatur.
Antimonium Diaphoreticum ♂tiale eſt Cachecticum Ludovici. vid. Diaphoreticum ♂le.
Antimonium fixum vid. ♁ medicamentoſum.
Antimonium medicamentoſum fit ex ♁nii opt. 🜍ſati p. V. ⊖lis communis p. IV. ♀ri p. I. per fuſionem in Regulum, quidam edulcorant, alii ſine edulcoratione ad uſum medicum reſervant, vocatur quoque ♁*nium fixum*, & *Regulus* ♁*nii medicinalis*.
Antimonium nigrum, *Stibium* ſeu *Stimmi*, *Stibi*, *Stimmium*, *Gynacium Galeni* ♁. Germ. Spießglaß/ Spießglantz/ Chimici, die gläntzende Heerſpitzen/ minerale eſt ad metallinam naturam proximè accedens, è 🜍re, ☿rio crudo cum portionibus 🜃reſtribus, & paucis ⊖linis miſtis conſtans. Plura legenda ſunt apud Mart. Rulandum, Ettmüllerum, Schröderum & alios. A ſpagyricis ♁ vocatur *Lupus rapax*, *Proteus*, *Radix Metallorum*, ♄ *Philoſophorum*, *Magneſia* ♄*ni*, 🜃*ra nigra*, *Lapis de vena plumbi*. *Alkofol*, *Marcaſita* ♄*ni* & *plumbea* &c. Invenitur in Germania, Ungaria, Tranſſylvania aliiſque locis.
Antimonium reſuſcitatum ♎a ♁ium & ✳ āā cum tribus cohobiis, digere ♎tum in 🜍to, exhala & ⊖ ablue.
Antimonium ſpagyricè præparatum eſt ſupremum venenorum omnium antidotū. Germ. präparirt Spießglaß. Sign. ♀, ◊, ◊, ☿, ☿, ♎, ✕, ♎, ♁, □, ♅, ♅, X, ♅, ♅, ☿, ♁, ♁, ♀, ♄, ♎, ♅, ♎, ♅, ♁, ♁, ⊖, ♁, ☿, ♆, ♀, ♁, #, ♅, ♅, ♅.
Antinephritica, ſunt medicamenta morbos Renum medentia.
Antiophthalmica ſunt remedia claros Oculos reddentia.
Antipathes eſt ſpecies Corallii nigri, vel Hæmatitis nigri.
Antipathia, eſt contrarietas & repugnantia in corpore per ſe, vel medicamentis. Item faſtidium & abhorrentia alicujus rei ſine manifeſta cauſa. Germ. Widerwärtigkeit gegen ein Ding.
Antipharmaca, ſunt remedia Venenis adverſa, ſignificant quoque remedia contra quemvis morbum.
Antiphthiſica, ſunt medicamenta Phthiſi ſeu Tabi adverſantia.

Anti-

Digitized by Google

Antipleuritica, ſunt medicamenta pleuritica ſeu adverſus morbum lateralem
Antipodagrica, idem quod Antiarthritica.
Antipyreuticum ſeu *antipyreticum* eſt medicamentum Febrim temperans & profligans. Germ. Fieber Mittel.
Antiquartanarium & *Antiquartium* medicamentum, eſt adverſus Febrim quartanam.
Antirrhinum, Germ. Brackenhaupt/ Dorand. vid. Herbas.
Antiſcolica ſive *Anthelmintica*, ſunt remedia Vermes necantia. Germ. Mittel die Würm zu vertreiben.
Antiſcorbutica, ſunt remedia quibus Scorbutus medetur.
Antiſpasmodica, ſunt medicamenta Contractiones & Spasmos inhibentia.
Antiſpoda, dicuntnr medicamenta, quæ eadem cum Spodio facultate pollent, ita, ut in Spodii penuria in ejus locum ſubſtitui poſſint; Quorum meminit Dioſcorid. Lib. 5. cap. de Pompholyge cujus ſpecies Spodium eſt. vid. Gorr.
Antitheſion vid. Bardana. Germ. Kletten Wurtz.
Antivenerea ſunt medicamenta ad Luem veneream.
Antophylli, *Mater Caryophyllorum* & *Antofili*. Germ. Mutter-Näglein ſunt majores & maturi Caryophylli, nucleo intus duro bifidoque, ſaporis non tam acris ut Caryophylli, præterquàm in ſuperficie. Naſcuntur in Inſulis Molucis & Philippinis in India, & ex ea transferuntur. Vide rerum Indicarum Scriptores, inter alios, Librum editum de Regno Sinenſi Neuhoffii &c.
Antrax denotat Alchymiſtarum carbones, item Cinnabarim montanam.
Aparachytum ſcil. Vinum, eſt Vinum meraciſſimum, originale ſcil. Vinum, cui ▽ marina non eſt admixta. vid. *Lex. Brun.*
Aparine, *Aſpera Lappago*, *Aſperugo Plinii* Germ. Klebetkraut. vid. Herbas.
Apenſalus eſt vitrum longi colli & anguſti orificii *Mart.* *Ruland.*
Aperientia ſunt, quæ acutis tenuibusque particulis profunda penetrando, craſſaque attenuando & expellendo, vaſorum & corporis poros atque meatus aperiunt. Germ. öffnende Mittel.
Aphaca, *aphace*, *Vitia ſylveſtris*, *Osmundi*, Germ. wilde Wicken oder St. Chriſtopher Kraut.
Aphaca Theophraſti eſt Taraxacum Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.
Aphantiſma vid. Cremor Lactis vel Luſtum. Germ. Rahm oder Schmand.
Aphebriock i. e. Sulphur 🜍 Schwefel.
Aphroditarium, nomen eſt aridi medicamenti, quod conſtat thure, ſquamâ æris, malô punicô, ceruſſâ, amylo, pari pondere inter ſe mixtis, apud Paul. Æginet. L. 4. cap. 40.
Aphrogala, Lac ſpumoſum, ſive tantopere agitatum, ut totum in ſpumam verſum ſit, vid. *Lex. Brun.*
Aphrolitrum eſt Nitrum congelatum & coactum.
Aphronitrum, *Flos petræ* vel *parietis*, res eſt læviſſima, gleboſa & friabilis, ſpumoſa, mordens, coloris penè purpurei, & hæc optima. Naſcitur in muris & petris.
Aphſos eſt ſpuma. Germ. Schaum.
Aphroſelinus, *Diaphanes*, *Glacies Mariæ*. vid Lap. Selenites ſeu ſpecularis.
Apiaſtrum, *Citrago*, *Meliſſa*. Germ. Meliſſen/ Mutter-Kraut.
Apices idem quod Antheræ.
Apis vel *apes* eſt animalculum, inſectum notiſſimum, mellificum, cujus prolixam deſcriptionem cum uſu vide, ſi curæ eſt, apud *Aldrovandum de inſectis* cap. 1.
Apium, *Selinum* eſt quadruplex vid. Radices & Semina & Herbas & dicitur
Apium hortenſe, *Macedonicum*, *Montanum Paluſtre*, ſeu *Paludopium*.

Digitized by Google

Apocapniſmos eſt fumigatio. Germ. der Rauch.
Apocatharſis eſt Purgatio, ſive per vomitum, ſive per ſeceſſum.
Apocruſticon, dicitur medicamentum, repellendi virtutem habens & adſtringentem. vid. *Lex. Brun.*
Apodacrytica, dicuntur medicamenta Lachrymas moventia, & iterum ſupprimentia. Unô verbô Delachrymativa.
Apochyliſma, *Succago*, *Rob*, *Robub*, eſt ſucci cujuscunque cum ſaccharo aut melle, in duriuſculam ſæpè conſiſtentiam coctio & inſpiſſatio. Germ. Muß oder ein gekochter Safft.
Apoleium, *Abuolum*, *Blecon* & *Blechon* eſt Pulegium. Germ. Polen vid. Herb.
Apollinaris, *Hyoſciamus*, *Suſquiamus*, *Altercum* vid. Rad. & Semen Hyoſcyami.
Apomeli eſt Oxymel, ſeu Decoctum ex 🜊to & melle factum.
Aponia idem quod Anodyna. Germ. Schmertzen ſtillende Mittel.
Apopecarecaru i.e. Cucurbita. Germ. Kürbis.
Aponicon, *Apocynon* vocatur Braſſica canina. Germ. Hundskôhl.
Apophlegmatiſmus eſt medicamentum quod ore detentum, ſæpè etiam maſticatum, pituitoſos humores per os excernendos elicit, ex Radicibus pyrethri, Sale, Sem. Staphiſagriæ, Maſtiche, Cera, paratum &c.
Apoplectica ſunt medicamenta adverſus Apoplexiam.
Apoplectica herba vid. Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.
Apoſtematica herba eſt Scabioſa. Germ. Apoſtem-Kraut.
Apothecarius, *Medicamentarius Pharmacopola*. Germ. ein Apothecker vid. *Pharmacopœus*.
Apotherapia eſt curatio ſeu medela: Item exercitatio, quæ & excrementa purgat, & à laſſitudine tutum reddit.
Apothlimma eſt Succus ab aliqua re expreſſus.
Apozema eſt Decoctio ex corticibus, floribus, fructibus, herbis, lignis, radicibus & ſeminibus &c. Quæ coq. ad remanentiam ut plurimum ℥xij. xv. vel xx. Eſtque alterans, cephalicum, diureticum, exſiccans, hepaticum, laxans, purgans, ſpleneticum, ſtomachicum &c. Germ. ein abgeſottner Tranck.
Apozymos eſt fermentatus, ſive per fermentationem intumeſcens.
Applicatio, dicitur plerumque illa artificis vel Medici vel Pharmacopœi vel Chirurgi actio, quando remedia interna vel externa ægro manu ſuâ imponit, injicit, & ità corpori comunicat, ut applicatio Clyſteris, Emplaſtri &c.
Apri dens ſeu *Suis feri dens*. Germ. wild Schweins-Zahn. vid. *Dentes Apri.*
Apri radix vid. rad. Cardopatræ. Germ. Eberwurtzel.
Apſinthatum, fuit genus potionis ad ventriculum accomodatæ, cujus aliquot formulæ leguntur apud Æt. Lib. 3. cap. 69. 70. 71. &c.
Apyron, quod △ non expertum eſt, in ſpecie dicitur de 🜍re vivo. apud Dioſcorid. L. 5. c. 124.
Apyrothium eſt Sulphur vivum. 🜍 Germ. lebendiger Schwefel.
Aq. ita à Medicis præſcripta legenda eſt Aqua. Germ. Waſſer. Sign. ▽, S, ▽, ⊞, ≈, ▽, N, ↓, Å, 8, ⊏, V, ☾.
Aqua Æſculapii, quæ ex 🜊to paratur & eſt dulcis Liquor 🜊ti, participans naturam ♃vis & ♀ris.
Aqua Alba Mercurialis vid. Virgo.
Aqua Alba prima vid. Urina puellarum.
Aqua Alma eſt de Vino deſtillata vel ♎ata.
Aqua Alregi eſt Aqua Calcis. ▽ ψcis Germ. Kalck-Waſſer.
Aqua aperitiva Penoti vid. S aperit. Penoti & eſt S ☾li comp.

Aqua

Digitized by Google

Aqua Ardens eſt Spiritus Vini 🜈. Sign. 🜈.
Aqua Benedicta Rulandi eſt infuſio Croci Metallorum in ∇ Card. benedict. Cinam. corr. vel ∇ Mulſa, vel Cerevíſia, vel Vino, vel denique in liquore morbo convenienti.
Aqua Cachectica eſt polychreſta ſcorbutica *Rolſincii.*
Aqua Cæſaris eſt ∇ Regis ſeu ∇ Chryſulea vel -ſ- ⦶tri & ✱ci comp. cauſticus.
Aqua Cerebri eſt ∇ ♄ri.
Aqua Chymicis dicitur mater, radix & ager omnium mineralium.
Aqua Chryſulea eſt ∇ Regis & -ſ- ⦶tri & ✱ci compoſitus cauſticus.
Aqua Cœleſtina eſt ∇ Mercurialis, vel ☿rius Philoſophorum.
Aqua Cœleſtis i. e. *Aqua pluvialis.* Germ. Regen Waſſer.
Aqua Cœleſtis eſt etiam Vinum rectificatum vel ♎atum.
Aqua Communis eſt ∇ dulcis. Germ. gemein ſüß Waſſer.
Aqua Compoſita, ∇arum compoſitarum multæ deſcriptiones inveniuntur, quædam ex multis ingredientibus cum ſ. q. ∇æ com̃. vel Vin. vel 🜈 vel cum ∇ Vino & 🜈, vel Aqu. & Vino, vel Vino & 🜈 videantur Authores.
Aqua Congregationis apud Chymicos eſt ☽tum vivum. Germ. Queckſilber.
Aqua Corrodens eſt Acetum & omnis Liquor corroſivus. Germ. Beitzwaſſer.
Aqua duorum fratrum cum ſorore eſt Sal Ham̃oniacum vid. Sal armon.
Aqua Elſabon vel *Holſobon, Salmatina* eſt ∇ Salis com̃unis.
Aqua Embryonum vid. Balſ. Embryonum.
Aqua Enbrilis i. e. pluvialis Germ. Regen-Waſſer.
Aqua ex nucleis eſt Liquor Diureticus.
Aqua fæcum Vini fit quando fæces exſiccatæ, albiſſimæque calcinandò factæ, in marmore in ∇am ſolvuntur, in modum Olei Tartari. Germ. Weinhäfen-Waſſer.
Aqua Florum omnium deſtillatur menſe Majò ex ſtercore vaccino. Germ. allerley Blümlein Waſſer.
Aqua Fœtida i. e. ∇ Mercurii Germ. der Strauſſen Magen.
Aqua Fontana ſeu *fontis* ∇ *fontana, Hydropage, Aq. putealis* ſeu *puteana, fluviatilis, nivalis* ſeu *pluvialis*; hæ ſunt ∇æ ſimplices & dulces. Germ. Gemeine Waſſer.
Aqua fortis cum One fit ſ. a. ex Onis calcinati, ⦶tri ãã ℔ij. & ⊖li ℔j. Germ. Scheid-Waſſer mit Allaun.
Aqua fortis duplex fit ſ. a. △ne reverberiò ex Nitri & Vitrioli ãã. part. æqual. Germ. gedoppeltes Scheid-Waſſer.
Aqua fortis ſimplex fit ex 1. part. Nitri & 2. part. Vitrioli priori modo Sign 🜅, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], ♃, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], 🜅, [symbol], [symbol], [symbol], D, □, [symbol], [symbol], ♀.
Aqua fratrum duorum cum ſorore eſt Sal Ham̃oniacum vid. Sal Armoniacum.
Aqua Gebennæ eſt Aqua fortis 🜅 Germ. Scheid-Waſſer.
Aqua Herculea eſt -ſ- magnanimitatis vel formicarum.
Aqua Hiſpanica interdum intelligendum eſt Vitriolum ⊖ vid. Vitriolum.
Aqua Holſobon vid. ∇ Elſabon eſt ∇ Salis panis.
Aqua Hordei, Hydrocrithe. Coquitur ſ. a. ex hordeo non excorticato, aliquando excorticato, pro lubitu Medici, cum ſ. q. ∇æ communis. Germ. Gerſten-Waſſer.
Aqua Hungarica deſtillatur ex ℔j. Florum anthos rec. & Alcohol Vini ℔iij. macerentur & ſ. a. deſtillentur.
Aqua Lilii eſt Auripigmentum ⊂⊃ Germ. Oppermendt.
Aqua limpida eſt ∇ *clara.* Germ. ein helles/ klares oder lauteres Waſſer.

Aqua

Digitized by Google

Aqua lubricata, i.e. mucilaginoſa, ut ſunt confectæ cum Saccharo &c.
Aquæ cum Saccharo, i.e. Julepi, multaque ſimilia.
Aqua magnanimitatis eſt -♀- magnanimitatis ſeu -♀- formicarum.
Aqua mellis deſtillatur l. a. ex melle. Germ. Honig-Waſſer.
Aqua marina vel *Aqua ſalſa*. Germ. Saltz-Waſſer.
Aqua megi, ſegi, rubicunda i.e. ▽ a Vitrioli.
Aqua Mercurii eſt Aqua fœtida. Germ. ſtinckend Waſſer. Sign. ℞, ≈☿, ☿, ☿.
Aqua mirabilis Auguſtanorum eſt Apoplectica Langii.
Aqua mortis apud Chymicos eſt ☽ tum vivum.
Aqua mulſa. ▽ *miſta, Melicratum Melle Mulſum*. vid. Hydromelle. Cujus variæ occurrunt præparandi differentiæ apud Columell. L. 12. c. 12.
Aqua muriæ eſt ▽ ſalſa. Germ. Saltz Waſſer.
Aqua Naphæ ſeu ▽ *Florum Aurantiorum*. Germ. Pomerantzenblüth-Waſſer.
Aqua ⊖ tri eſt ⊖ Alkali vel Aqua fortis ▽F. Germ. Scheid-Waſſer.
Aqua Noſtra apud Chymicos dicitur ☽ tum vivum. Germ. Queckſilber.
Aqua Ovorum Gallinarum eſt ▽ de teſtudine.
Aqua palæſtina eſt Flos Æris. Germ. Grünſpan.
Aqua permanens dicitur ea, quæ fit ex duobus perfectiſſimis corporibus metallicis per Philoſophicam ſolutionem. Eſt ⊙ & ☽ na ſoluta in ▽ a, ſimulque juncta; Dicitur etiam *Aqua Cœleſtina, Virginea, viſcoſa* & eſt ipſe ☿ rius Philoſophorum. Germ. das bleibliche Waſſer oder der Philoſophen Mercurius / ſo beyde vollkommenſte Metallen / Sonn und Mond in Waſſer zuſammen hafft zerlaſſen werden.
Aqua Philoſophica nominatur à quibusdam Acetum ♎ atum, aliis Vinum circulatum, aliis ▽ perennis non madefaciens manus, item ☽ *tum vivum*.
Aqua Philoſophica ſive *Regia* vocatur ▽ pugilum quia Nitrum & Sal Armoniacum, licet ſint hoſtes infeſtiſſimi, primò contactu ſtatim congrediuntur.
Aqua Pluvialis i.e. ▽ dulcis vid Corpus Chymico Pharmac Medicum Joh. Helfr. Jungken. Germ. Regen-Waſſer. Sign. ▽P, R▽, R▽, ▽, ♆.
Aqua Primi entis eſt Quinta eſſentia Vini.
Aqua Polychreſta ſcorbutica eſt Cachectica Rollfincii.
Aqua Regia deſtillatur quoque per ♌ am in ∴ na ex ⌽ tri & ✱ ci ã. p. æq. l. a.
Aqua Regia dicitur, quia ⊙ ſolvit, quod Rex eſt inter Metalla. Et ab his ✱ vocatur Aquila, quia Ganimedem ſeu ⊙ ſecum elevat, qui deinceps per ▽ am facile ſeparatur. vid. Beguing.
Aqua Regia fit per ſolutionem ℥j. ✱ ci in ℔j. ▽ æ fortis.
Aqua Reginæ Ungariæ ſeu *Aqua S. Eliſabethæ* vel *Iſabellæ* deſtillatur ex floribus anthos rec. beneficio 🜄 per MB. vid. ▽ Hungarica vel -♀- ⌽ tri. Germ. der Königin in Ungarn Glieder-Waſſer.
Aqua Regis eſt ▽ Chryſulea ſeu -♀- ⌽ tri & ✱ ci compoſitus cauſticus. Sign. ▽R, ▽R, A, VR, ≈R, ♆.
Aqua Roſarum etiam vocatur *Rodoſtoma, Rodoſtagma* & *Hydrorhodia*. Germ. Roſen-Waſſer.
Aqua Rubicunda, ▽ *tegi*, ▽ *ſegi* eſt ▽ ⊕ li.
Aqua Salmatina i.e. de Sale facta.
Aqua St. Eliſabethæ vid. ▽ *Reginæ Ungariæ*.
Aqua St. Iſabellæ vid. ▽ *Reginæ Ungariæ*.
Aqua Saturnina eſt, quæ naturam retinet primarum trium, ut ſunt ▽ æ Thermarum à natura dictarum naturaliter medicatæ, per quas tranſeunt, vel eſt ▽ generata, ex tribus primis in meatibus ▽ ræ, reſoluta in Lapillis diaphanis, quales ſunt ▽ radicatæ acetoſæ. Germ. Sauerbronnen.
Aqua ſicca nominata, ſunt flores ♃ ris per ſe ♎ ati
Aqua ſimplex i.e. Aq. dulcis. vid. ▽ fontana.

Digitized by Google

Aqua ſolvens eſt ♁, ▽ fortis, ✢ Philoſophorum & ✢ radicatum Sign. ♁.

Aqua ſolvens univerſalis eſt principium univerſale ſeu ▽ pluvialis, fluviatilis ſeu ſimplex. vid. Corpus Pharm. Chym. Med. *Joh. Helfr. Jungken. Phyſici Francofurtenſis.*

Aqua ſtimmios ♀ *rata*, fit ex ♁nii, ⊕tri, ♀ris ãã part. æq. ſ.a. per deſtillationem Liquor.

Aqua ſtygia eſt Aqua fortis. 🜅 *Germ.* Scheid-Waſſer

Aqua valens quoque eſt Aqua fortis.

Aqua Virginea viſcoſa vid. Aqua permanens.

Aqua viſcoſa eſt ☽ tum vivum apud Chymicos.

Aqua vitæ ☉*rea Rulandi* vid. 🜁 vitæ ☉*reus Rulandi.*

Aqua vitæ eſt ☿ rius, interdum *Vinum deſtillatum vel* ♎*atum*, vel 🜅 ſive 🜁 fœcum *Vini*, vel ▽ *deſtillata ex variis ſpeciebus*, ex *Vino* vel *Spiritu Vini deſtillata.* Germ. Waſſer des Lebens. Sign. [illegible], 8, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], ∴, [illegible], [illegible], 🜅, 🜅, ſtc, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Aqua vitri eſt vitrum Aquâ ſolutum.

Aquata & *Aquila* eſt o–o vel ♀. Arſenicum oder Schwefel.

Aquarius i. e. ferrum ♂ Germ. Eyſen / item Nitrum. ⦶ Germ Salliter, item Signum cœleſte, *Germ.* der Waſſermann. Sign. ♒ ♒.

Aqueum medicamentum eſt Collyrium liquidum. Germ. Augen-Waſſer.

Aquila alba eſt ☿ rius vitæ ſeu Emeticus ex ♁ nio.

Aquila alba ☿ *rialis* eſt Sal Armoniacum. ✱ Germ. Salmiax.

Aquila cœleſtis quoque eſt Sal Armoniacum. ✱

Aquila dulcis, eſt ☿ ♎tus dulcis. Germ. verſüſſtes Queckſilber.

Aquila Hermetica eſt Sal Armoniacum. ✱ Germ. Salmiax.

Aquila mitigata eſt ☿ ♎tus dulcis. Germ. verſüſſtes Queckſilber.

Aquila nigra eſt Antimonium. ♁ Germ. Spießglaß.

Aquila Philoſophorum eſt ☿ Metallorum, i. e. Metallum in primam ſui materiam redactum. Germ. der Philoſophiſch Adler / wann die Ertz zu ihrer erſten Materie gebracht werden.

Aquila quæ avium Regina eſt, uſurpatur nomine pro Sale Armoniaco, propter levitatem in ♎ationibus.

Aquila rubea eſt ☿ ♏tus rubeus. Germ. rothes niedergeſchlagenes Queckſilber / & ☽ tum vivum.

Aquila volans nominatur Sal Armoniacum. ✱ Germ. Salmiax.

Aquilæ Lachryma volatilis eſt 🜁 ✱ci volatilis.

Aquilæ Lapis vid. Lapis Ætites Germ. Adlerſtein.

Aquilæ Unguis, Batic marina eſt Fœniculum ſeu petroſelinum marinum. Germ. Meer-Fenchel. vid. Herb.

Aquilegia ſeu *Aquilina*. Germ. Ackeley vid. Sem. Aquilegiæ.

Aquilena eſt Conſolida Regalis. vid. Flores. Germ. Ritterſpohren.

Arabicum Gummi officinarum, Galeno Thebaicum, nonnullis Babylonicum dicitur, vulgò abſolutè Gummi dictum. Ex Acatia Ægyptiſpina. Laudatur vermiculatum vitri, modo pellucidum, purum, candidum. Germ. Arabiſches Gummi. vid. Gummi Arabicum.

Arabicus Lapis eſt Marmor album in Arabia repertum, maculoſo ebori ſimile, unde Gemma Arabica. Germ. weiſſer Marmor.

Aracus vid. Sem. Cicerum. Cicer Erbſen.

Arantia ſive *Nerantia*, *Aurantia mala*, *Aurea mala Mala* ſeu *Poma Nerantia*. Germ. Pomerantzen. Ex Gallia & Italia aliiſque locis advehuntur. Coluntur que his in locis tanquam exotica.

Aranea Inſectum eſt venenatum, puncturis ſuis nocivum. Variorum eſt generum, promiſcuè uſualium. Oleum præparatur ut Oleum Scorpionum. Tela ingrediens eſt Empl. febrilis. Germ. eine Spinne.

D *Arbor*

Digitized by Google

Arbor antiſcorbutica eſt Abies picea ſeu Pinus.

Arbor Dianæ Lemery præparatur ex ☽ti ℥j. & -S- ⦶tri ℥iij. ſ. a. vid. Lemer. vel Corpus Pharm. Chymico-Med. *Joh. Helfr. Jungken. Phyſici Francofurtenſis.*

Arbor caſta vid. Agnus caſtus ſeu Semen Agni caſti.

Arbor fœtida vid. Frangula ſeu Cortices Frangulæ.

Arbor grani viridis Avic. eſt Terebinthus.

Arbor ♃vis eſt Quercus. Germ. ein Eichbaum.

Arbor Maris, eſt Corallium, quod fruticis inſtar in mari creſcat vegetetque. Germ. Corallen.

Arbor Vitæ, cujus meminit Helmontius peculiari tractatu, hoc tit. & intelligit tale remedium, cujus beneficio vita prorogari poſſet, Vires lapſas recreando, detinendoque vitam aliquousque à fluxu. vid. *Lex. Brun.*

Arca arcanorum dicitur ☿rius Philoſophorum.

Arcanum eſt res ſecreta, incorporalis atque immortalis, quæ ab homine cognoſci non poteſt niſi per experientiam. Germ. ein heimlich und unbegreifflich Ding/ daß der Menſch ohne Erfahrung nicht erkennen kan. Chymici quatuor, imprimis Arcana jactitant. 1. Arcan. primæ materiæ, 2. Lapidis Philoſophorum, 3. Mercurii Vitæ, 4. Tincturæ, aliis eſt Extractum in ſpecie ſic dictum.

Arcanum Aluminis fit ex Onis dulcis ℥ij. ⊖lis fuſi ℥vj. mixtis, reverberatis, & ſ. a. ▽â ablutis.

Arcanum Corallinum fit ex ☿rio crudo ℔j. -S- ⦶tri ℔iiij. deſtillatis cum tribus cohobiis, Arcanum in fundo manans edulcandô per calcinationem & ablutionem ſ. â.

Arcanum Coſmeticum, ℞. Talci venet. ſubtiliſs. ♁ ſat. ◎ Camphoræ p. ij. digere in MB. ad ſummam albedinem ſ. a.

Arcanum duplex ſeu *duplicatum* elicitur ex ⊙ tuo 🜅ortis duplicis ſ. a. in ▽ calida ſoluto, philtrato & exhalato.

Arcanum duplicatum nominatur *Sal Sapientiæ, Sal duplex, Nitrum Vitriolatum, Gottorpienſe, Panacea duplicata Schrœderi, Panacea Holſatica.*

Arcanum ♃le, fit ex 🝛 (ex part. æq. ☿rii mundati & ♃vis Anglici) ♉tô in -S- ⦶tri rectificato digeſto & per ♌am ad ſiccitatem deſtillato; φam in fundo tritam edulcandô, accenſione crebrâ 🜂 ſ. a.

Arcanum Regis eſt 🜆egis ſeu ▽ Chryſulea.

Arcanum ſcriptorium, fit ex ⊖lis ♄ni ʒj. in ▽æ ℥j. ſoluta, pro Liquore ſcriptorio ex ♉re, ⊂⊃ti, Ψcis vivæ ad ʒß. in ▽æ ℥iv. digeſta, pro Liquore oblineatorio.

Arcanum Samech Helmontii eſt Sal Tartari. vid. Samech & Samach.

Arcanum Theophraſti, eſt Quinta rei Eſſentia ſummè exaltata, ſed ut ait idem, eſt virtus rei millecupla exaltatione emendata.

Arcenicum vid. Arſenicum. o—o Germ. Arſenicum.

Arceutides vid. Juniperi baccæ. Germ. Wacholder-Beer.

Archangelica vid. Flores Urticæ mortuæ Germ. taube Neſſelblüt.

Archeus, eſt (ut Chymici loquuntur) ſummus, exaltatus, & inviſibilis Spiritus, qui ſeparatur à corporibus, exaltatur & aſcendit, occulta rerum virtus, generalis omnibus, Artifex & Medicus. Item Archiatrus ſupremus rerum Medicus, qui rei cuique ſuum Archeum peculiarem, & membro cuilibet occultè per aërem diſtribuit &c. Germ. der Natur verborgene Krafft und Tugend. vid. *Martin. Ruland.* & *Johnſon.*

Archeus

Digitized by Google

Archeus eſt, ex quo natura omnes res producit. Germ. der Anbeginner aller Dinge.

Archiater, eſt Medicus ſupremus, vel qui caput & Dux aliorum Medicorum eſt; Ideoque *Primarius* vel *Senior* dicitur. Ità Principum & Magnatum *Medici Archiatri* vocantur. Germ. Leib- oder fürnehmſter Artzt.

Archimagia, Chymica dicitur ars, conficiendi aurum vel argentum, quæ meretur titulum artis ſupernaturalis & Metophyſicæ &c. vid. *Lex.Brun.*

Arcitenens eſt ſignum cœleſte. Germ. der Schütz. Sign. ♐.

Archimia differt ab Alchimia, diciturque in ſpecie Ars transmutationis metallorum imperfectiorum, in perfectiora.

Arcium, Perſonaria, Perſonatia & *Perſonata* vid. Rad. vel Sem. Bardanæ.

Arcos, eſt Æs uſtum, *Aycophes, Azabpora.* ⊕€.

Arctus vid. Urſa. der Beer am Himmel.

Ardea pinguedo. Germ. Reyer-Schmaltz. Avis quædam eſt (Ciconiæ ferè formam ac magnitudinem repræſentans) quaſi ardua, quoniam volando alta petit.

Ardentia dicuntur, quæ à natura ardent. Germ. was von Natur brennt.

Areca, Fauſel, ſeu *Fuſel, Avellana Indica.* Germ Indianiſche Haſelnuß.

Arefactio, idem, quod exſiccatio fortior, eſtque ſpecies quædam præparationis medicamentorum humiditate quadam ſcatentium, ut in pollinem vel pulverem redigi queant. vid. *Lex. Brunonis.*

Arenaros idem quod Cinnabaris vel Cinnabrium. 🜍 Germ. Zinnober.

Arena, arenula aliàs ſabulum, Antiquis *Harena*, eſt materia ſicca minutiſſimis granulis conſtans, varii coloris, rubra, flava, candicans, è portionibus ſalinis, lixivioſis & fæculentis &c. Germ. Sand. Sign. 🝗, ∴, S, 🝗, ⊓, ∴, ⁂.

Arenamen, Arenarmei, i. e. Bolus Armenus. AB. Armeniſcher Bolus.

Ares diſpoſitor naturæ eſt in tribus primis (nimirum Sale, Sulphure & Mercurio conſiſtens, unde omnia conſtant, rerumque formam, ſpeciem & ſubſtantiam generat. Germ. der Geiſt in der Natur/ der aus den dreyen Anfängen allen Dingen ihre Form/ Geſchlecht und Subſtanz gibt.

Arfar, Arſag, i. e. Arſenicum. o—o Germ. Hüttenrauch.

Argentaria ſeu *Argentina* vid. Herb. Anſerina. Germ. Gänſerich.

Argenti ſcoria ſeu recrementum. Germ. Silberſchlacken.

Argenti ſpuma eſt Lithargyron ſeu Lithargyrium. 🜪. Germ. Silberglett.

Argentum. Eſt ab Auro omnium metallorum præſtantiſſimum, nulla vetuſtate rubiginem contrahit, nec deterius evadit, ſed ſemper nitidum, ſplendens ac ſincerum; facile ducitur ac liquatur. Corpus eſt mundum, purum, ferè perfectum ex ☿to vivo puro, ferè fixo, claro & albo, & de tali Sulphure procreatum, & deficit ei pauca fixatio & color cum pondere. Ab Hermeticis vocatur *Corpus album, Fermentum album, Lumen minus, Mater* ut Sol Pater, *Diana, Uxor odorifera. Luna.* Germ. Silber. Sign. ☽, ☾, ☽, ☾, ☉, ☾, ☽, ☾, 9, ☾, ☾, ☾, ☾, ☾, ☾, ☽.

Argentum aquoſum ſeu *Argentum vivum* eſt Mercurius Chymiſtarum.

Argentum Coeleſte. ▽ Cœleſtis, Cœlum 🜃 tre, vid. ▽ fidelis.

Argentum Muſicum. fit ex ♃e, 🜍ta & ☿rio, cum albumine ovi aut 🜄, in quo Gummi arabicum eſt ſolutum, temperato. vid. *Kunkel in Arte Vitr.* Sign. ☓, ☽☾.

Argentum Pictorium, convenit cum Argento Muſico. Sign. ♂, ♂, ♀.

Argentum populi eſt Sal amarum.

Argentum vivum Mercurius Chymiſtarum ſeu hydrargyrus & hydrargyrum, ob mobilitatem vulgò ☿tum vivum dictum, rerum principium & ſperma me-

Digitized by Google

ma metallorum dicitur: Non propriè quidem metallum eſt, ſed metalli principium. Plura legenda ſunt apud Mart. Ruland. & alios. Ab Hermeticis vocatur 🜊 *acerrimum*, ▽ *Philoſophorum*, *Aquila volans*, *Draco*, *Pater mirabilis*, *Scorpio caudatus*, *Servus nequam*, *Sputum acerrimum*. ☽ *tum* ▽ *eum* ſeu ▽ *ſum*, ▽ *a viſcoſa*, *Dominus elementorum*, *Filius fugitivus*, *Serpens venenoſus*, [symbol] *volans*, ▽ *Noſtra*, ▽ *a congregationis*, ▽ *a Mortis*, ☽ *tum Mortis*, *Anima mineralis*, *Lac virgineum*, *Lapis noſter*, *Occultum ſcientiæ*, *Oculus* ☉ *ri* & ☽ *ti* &c. Germ. Queckſilber / Waſſerſilber und lebendig Silber. Sign. ☿, [symbols].

Argillæ dicuntur, quia ſimiles ſunt his Argillis, quibus viguli utuntur. Harum Argillarum varia ſunt genera, quæ coloribus diſcernuntur. *Mart. Ruland.* 16. genera earum refert.

Argyritis Terra, quæ ex ☽ ti metallis ſumta, pluribus parvis terræ particulis plures parvas ☽ ti miſtas habet particulas *Galenus*. Eſt etiam Argyritis ſpecies quædam Lithargyrii, ſive Spumæ ☽ ti, ſic dicta à materia, quæ ex ☽ to, hoc eſt miſtura plumbi & ☽ ti fieret, ut ſcribit *Plin.*

Argyropœa eſt ipſa ars, quæ docet modum conficiendi ☽ tum, è metallis & mineralibus imperfectioribus. *Lex. Brun.*

Argyros i. e. Argentum, inde Lithargyros, Lapis ☽ teus.

Aries eſt ſignum cœleſte. Germ. der Wieder oder Stier. Sign. ♈, ♈.

Aries caſtratus vid. Vervex. Germ. ein Hammel.

Arilli vid. Acini Germ. Körnlein oder Sämlein.

Ariſtophaneion eſt nomen Emplaſtri emollientis. vid. *Lex. Brun.*

Ariſtolochia Germ. Oſter-Luzey. vid. Herb. & Rad. Ariſtolochiæ.

Aritium, *Porrum capitatum* vid. Sem. Porri. Germ. Schnietlauch-Samen.

Arlada & *Arladar* eſt Realgar aduſtum vel calcinatum.

Armena Bolus vid. Bolus Armena. Sign. [symbol]

Armenus Lapis vid. Lapis Armenus. Germ. Armenen-Stein.

Armoniacum ſeu *Ammoniacum*, gutta Harmoniaca, Thymiama, Ferulæ lachryma. *Agaſyllidis lachryma*, *Thrauſton* & *Trauſma Plinii*. Eſt Gummi ſeu Lachryma plantæ, ſimilis plantæ Golbani in figura ſua: Hujus radix vulneratur, & egrediuntur Lachrymæ, quæ colliguntur & ſervantur. *Dioſcorides* Eligendum purum, ſincerum, majoribus grumis, foris flavis, intus candidis &c. Dicitur & *Hammoniacum* & *Harmoniacum* & *Trauſma* Ferula Africana juxta templum ♃ vis Ammonii ſeu delubrum Hammonis naſcens, unde & nomen.

Armoniacum ⊖ vid. Sal Armoniacum. ✶

Armoracia vid. Rad. Raphani marini. Germ. Meer-Rettig.

Arnogloſſum ſeu *Plantago* Germ. Wegerich. vid. Sem. plantaginis, Rad. & Herbas.

Arobat vid. ☽ tum vivum. ☿ & Arohot *Mart. Ruland.*

Aroma, eſt odoramentum quodvis ut Caryophylli, Cinamomum, Galanga &c. Germ. Gewürtz / Speceren.

Aromata cuncta ſunt quæ ſuavem & gratum odorem de ſe præbent ac fragrantiam, quæ aliàs Aromatica generaliter appellantur.

Aromatarius ſeu *Aromatopola*, eſt is qui aromata divendit. Germ. Gewürtz-Krämer.

Aronia i. e. Meſpilus. Germ. Meſpel-Baum.

Aroph dicitur Mandragora. Germ. Allraun.

Aroph Paracelſi dicuntur vel flores elegantiſſimè Chymicè per 🝞 tionem præparati, ex lapide Hæmatite cum ✶ ci æquis portionibus, quibus magna virtus in Quartana, Plica Polonica & Morbo hypochondriaco tribuitur &c.

Arrbani-

Digitized by Google

Arrbænicum & *arrhenicum*, *Arſenicum luteum*, *Auripigmentum*. Germ. Opermendt oder gelber Arſenicum.
Arſaltos, *Aſphaltos* & *Aſphaltum* vid. Bitumen Judaicum.
Arſaneck dicitur 🜺 cus ♎atus.
Arſenicum album, cryſtallinum, ponderoſum, durum, purum, ad lacteum colorem tendens, hoc in uſu medico eſt, *flavum* rarò, *rubrum* rariſſimè.
Arſenicum album factitium eſt, paraturque per ♎ationem ex Auripigmenti ſcobe & Sale anaticè, i.e. æquali quantitate mixtis, confectum. Diciturque *Auripigmentum cryſtallinum*, vel album. Germ. weiſſer Arſenicum/ Mäuſe-Gifft/ oder Ratten-Kraut. Sign. #, 🜺, 🜺, ▭, ⊃, ♂, ▭, ♄, ♀, ∞, 8, ▭, ♃, ▭, ▭, ♂, ▭, ∞, K, S, ⋈, ∞, ♉, ♁, ▭, ♄, S, ♀, ♀, △, ♆, ♄, ♆, ♅, ⊛, ✱, ∞, ▭.
Arſenicum dicitur *Ars ſenum*. Germ. Kunſt der Alten.
Arſenicum citrinum ſeu *flavum* & *fulvum* & *luteum* ſeu *Auripigmentum* vel *Riſigallum* & *Arrhenicum*. Germ Opermendt/ Hüttenrauch/ Rauſch-gelb. In uſu medico rarò adhibetur, Pictoribus magis familiare. Sign. ♀.
Arſenicum diaphoreticum præparatur ex 🜺co fixo per ☿ & ſ. q. ♀ Germ. Schweiß treibend Arſenicum.
Arſenicum fixum quod per ⊕trum ſ. a. beneficio △nis figitur. Germ. fixer oder figirter Arſenicum.
Arſenicum eſt fulgur metallorum & etiam Sal ipſorum & Saturni, quod aliàs *Artonec* vel *Artanech*, reperitur in nonnullis locis.
Arſenicum rubrum eſt *Sandaracha Græcorum*. Nihil aliud quiddam eſt Sandaracha quam Auripigmentum rubrum. Germ. Rauſch gelb / rother Opermendt. In uſu medico rariſſimè uſurpatur. Sign. ♃, ♓, ♉, ♀, ♉, ♉, ♄, ✕, ♆, ♀, ♓, ♀, ♀.
Arſenicum ſublimatum quid ſit, ipſum nomen denotat. Sign. ♄, ⊳, ♆, ♆, ♃, ⊐o, ♄, ♄.
Arſenicum etiam *Lapis falconis* dicitur.
Arſenicum item *Nitrum græcum* vocatur.
Arſiora eſt Ceruſſa. ♆. Germ. Bleyweiß.
Artaneck, *Artanech* Arſenicum. 🜺. cujus 3 genera dicta ſunt.
Artemiſia in Chymicis denotat quoddam medicamentum vomitivum.
Artemonium eſt nomen Collyrii vid. *Lex. Brun.*
Arthanita vid. Radices Cyclaminis. Germ. Erdſcheiben-Wurtzel.
Arthemiſia alba vid. Herb. Arthemiſiæ. Germ. Beyfuß.
Arthemiſia tenuis vid. Tanacetum & Matricaria. Germ. Metern/ Rheinfahren.
Arthemiſia Turcica, *Herba Uva*, *Botrys*, *Quercula peregrina*, *Patientia Italorum*. Germ. Trauben Kraut. vid. Herb.
Arthetica & *Arthritica* Herba. vid. Chamæpitys. Germ. Schlag-Kräutlein.
Arthoicum ſive *Pannonicum* Oleum rubrum ex radicibus herbarum cum pane in fimo digeſtis, expreſſum; vox à Theophraſto ficta.
Articulorum anima ſeu *Theriaca* eſt Hermodactylus verus.
Artifex Germ. Abtreiber vel experiundæ venæ vel metalli, Probierer/ etiam *Chymici*, *Hermetici* & *Spagyrici* ita titulantur. *Mart. Ruland.*
Artiſcus in genere Trochiſcum cum pane factum ſignificat. Dicuntur ii, qui è Viperarum carnibus cum pane miſtis coctisq; præparantur.
Artomeli, eſt Cataplaſmatis ſpecies, quod ex pane & melle paratur. Germ. gehonigter Brod-Uberſchlag/ oder gehonigter Brod-Papp.
Arum, *Barba Aronis*, *Pes vituli*, *Serpentaria minor*, *Zinziber album* & Germ. vid. Rad. Ari.

Digitized by Google

Arundo vel *Harundo* diverſi generis eſt, quoddam ubique fere locorum naſcitur, quoddam calido tantùm gaudet cœli climate, ut in Hiſpania. Dioſcorides quinque genera cognoſcit, 1. ſolidum. 2. femineum. 3. fiſtuloſum. 4. craſſum, & 5. ſepiarium. Germ. Rohr.

Arundo odorata, eſt Calamus aromaticus. Germ. Kalmes.

As ſeu *Aſſarium* eſt ſpecies ponderis, habens drachmas duas ʒij. Lib. de pond. & menſ. ex Lib. Cleopatræ de Monditiis.

As ſive *Aſsis*, ut ex Varrone & Plinio colligere eſt, ab Ære dicta. Balbus ad Celſum de Aſſe ejusque partibus, quicquid unum eſt & quod ex integrorum diviſione remanet, Aſſem rationatorem vocare ſcribit. Apud nos idem denotat ac pondo, ſeu unciarum duodecim ℥xij. Libr. ℔j. Quidam pro duabus drachmis ſumunt ʒij. vid. *Lex. Blanc.*

Aſa ſeu *Aſſa dulcis* officinarum, ſeu *Belzoinum*, *Benzoinum* & *Benivinum* Gummi. Germ. Wohlriechender Aſſandt oder Benzoin. Jucundi ac ſuavis odoris, quod ex procera quadam arbore provenit, & ex India advehitur. Præſtat amygdaloides, quod ungues ſeu maculas candidas admixtas habet, amygdalarum inſtar: Quò enim pluribus hujusmodi maculis abundat, tantò præſtantius habetur.

Aſa ſeu *Aſſa fœtida* ſeu *Stercus Diaboli* ſeu *Dæmonis*. Germ. Teuffels-Dreck. Deſtillat ex radice Magydari, vocatur *Laſerpitium Syriacum* vel excrementum eſt Gummi Laſeris ſeu Laſerpitii. Dioſcorid. Officinæ Aſſam, ſed magis propriè Aſam, quaſi Laſer, ex qua depromitur, nominant. Nam Laſer Lachryma eſt, Laſerpitium planta, ex qua elicitur. Laſer ſeu Aſa vocatur quoque *Succus Cyreniacus*, *Libicus* & *Syriacus*, *Lachryma Syriaca* ſeu *medica*, *Lacryma Maſpati*, *Laſar fœtidum*, *Medicum* & *Syriacum*.

Aſabon eſt ſapo ◊ Germ. Seyffen.

Aſagen, *Aſegen* & *Azogen* eſt Sanguis draconis.

Aſagi vel *Azegi* eſt Victriolum vel Atramentum rubeum.

Aſamar, *Aſingar* vel *Aſugar* eſt viride Æris ⊕ Germ. Grünſpan.

Aſar, *Aſach* eſt Sàl armoniacum ✱ *Germ.* Salmiac.

Aſaric, *Aſagi* & *Azegi* eſt Atramentum rubeum vid. *Colcothar.*

Aſarum vid. Radices Aſari Germ. Haſelwurtzel.

Asbeſtus, inextinctus, dicitur de Calce viva ſeu cruda. ♆ Sumitur quoque Asbeſtus de Amiantho.

Aſcarides, *Lumbrici*, *vermes* vid. Hel minthes. Germ. Würm.

Aſcenſus ſeu *Aſcenſio*, accipitur pro modo quodam ♎ationis & deſtillationis Chymicæ. vid. *Lex. Brun.*

Aſceteth, i.e. Fuligo Germ. der Ruß.

Aſchia ſeu *Aſchii* vel *Thymolli axungia* ſeu *pinguedo*. Germ. Aſchen-Schmaltz ad oculorum maculas, unguesque abſtergit (Sale liquata & Melle permixta) maculas cutis tollit, foveas poſt variolas relictas explet, illita.

Aſcil, i.e. Scilla. Germ. Meer-Zwiebel.

Aſclepias. herba ab Aſclepiade inventore ſic dictum, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtzel.

Aſeb vel *Aſeb*, i.e. Alumen. O. *G*erm. Allaun/ res eſt metallica, ſeu vena 🜃ræ, quæ habet mediam ſubſtantiam inter Calchantum & Sal, & reperitur in fodinis. vid. *Plin.* & *Mart. Ruland.*

Aſed eſt Leo, ſignum cœleſte, Germ. der Löw am Himmel.

Aſedenigi i.e. Æmatites vid. Lap. Hæmatites. Germ. Blutſtein.

Aſelli, *millepedæ*, *millepedes*, *multipedes*, *polypodes*, *porcelliones*. Germ. Aſſel-würm/ Eſelgern/ Keller-Eſelger/ Schäfelein. Animalculum eſt è vermibus, multis pedibus arcuatim repens, tactuque ſe in orbem contrahens, in locis humidis, cellis, ſub lapidibus, vaſisque ▽ repletis naſcuntur. Præparatio

Digitized by Google

paratio illorum eſt lavatio in vino optimo, usque ad eorum mortem, in umbra exſiccatio & 🝫ſatio.

Aſenec i.e. Sol, Aurum. ☉. Germ. Gold.

Aſeph eſt Alumen ſciſſum ſeu ſplumoſum, longum. Sign.

Aſingar, Aſcigar, Aſmiar, Aſigi, i.e. viride Æris. Germ. Grünſpan.

Aſmaga i. e. permixtio vel commixtio quorundam metallorum ad invicem.

Aſmum eſt Pondus. Germ. Gewicht.

Aſoper i.e. Fuligo. ȣ Germ. Ruß.

Aſpalatum vid. Lignum Aſphalatum & Rhodium.

Aſpalatus Rodius, Roſeus & *Vulgaris.* vid. Lignum Aſphalatum Rhodium.

Aſparagus Germ. Spargen vid. Rad. Aſparagi.

Aſpera Lappago, Aſperugo Plinii. Germ. Kleber Kraut. vid. Herb.

Aſperſio notiſſima eſt applicatio alicujus materiæ medicæ, vel liquidæ vel pulverulentæ, ſuperficiaria & rara, ſeu minutim facta vid. *Lex.Brun.*

Aſperula & *Aſpergula* vid. Herb. Hepatica ſtellata.

Aſphaltum vid. Bitumen Judaicum. Germ. Erdwachs.

Aſphodelus Germ. Aſpodill vid. Rad. Aſphodeli.

Aſpis idem quod Serpens, ſed venenato ſuo morſu pernicioſiſſimus. Germ. eine gifftige Schlange.

Aſplenicum vid. Scolopendrium verum ſeu Ceterach.

Aſplenicum majus ſeu *ſylveſtre* eſt Scolopendrium vulgare. Germ. Hirſch-Zunge.

Aſprella, Cauda caballina ſeu *equina, Equiſetum.* Germ. Schafftenhew vid. Herb.

Aſrob eſt Plumbum noſtrum. ☽. der Philoſophen Bley.

Aſſa dulcis vid. Aſa dulcis. Germ. Benzoin.

Aſſa fœtida vid. Aſa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Aſſala i.e. Nux Moſchata. Germ. Muſcaten Nuß.

Aſſaliæ, Vermes ſunt intra aſſeres creſcentes *Caſſi, Teredones, Termes, Thripes Xylophagi.* Germ. Holtzwurm. vid. *Lex.Brun.*

Aſſanegi, Aſſaregi, Aſanirgi, Aſaragi eſt 🝫 decidens de parietibus Salis. Germ. Pulver ſo da fällt von wenden des Saltzes.

Aſſare quoque ſpagyricè eſt, rem deſiccare & in tali ſtatu ponere, ut poſſit in 🝫rem ſibi competentem redigi. Germ. Trocknen. Sign.

Aſſos eſt Alumen factitium. O. Germ. Allaun.

Aſtacus vid. Cancer. Germ. ein Krebs.

Aſtarzof, Unguentum vocatur vel Linimentum, quod recipit Lithargyrium, Sperniolam cum ſuccis Sedi majoris & Nympheæ, vel etiam ita dicitur Mixtura ex ▽ Roſarum & Camphora. *Parac.*

Aſter Atticus, Centum Capita vid. Rad. Eringii. Germ. Männstrew Wurtzel.

Aſter eſt Stella, Aſtrum. Germ. Geſtirn.

Aſter ſamius eſt 🜃ra ſamia. vid. *Dioſcorides.*

Aſter Thalaſitus eſt Stella marina. Germ. Meer-Stern.

Aſteritium, Oſteritium, Oſtritium & *Oſtrutium, Imperatoria.* Germ. Meiſter-Wurtz/ Kayſers-Wurtz. vid. Rad. Imperatoriæ.

Aſtragalus vid. Talus Leporinus. Germ. Haſen-Sprung.

Aſtrantia vid. Radices Oſtrutii. Germ. Meiſter-Wurtz.

Aſtrantia nigra Geſneri vid. Rad. Hellebori nigri. Germ. Chriſt-Wurtzel.

Aſtringentia, ſunt quæ particularum ſuarum craſſitie & figuratione prædita, ut corporis partes inter ſe cogant & conſtringant. vid. *Lex.Blanc.*

Aſtrum, Sidus eſt cœleſte; item vis & natura, quam res in præparando acquirunt.

Aſtrum Mercurii, eſt ejus ſublimatio, quæ aſtralem facit.

Aſtrum Salis, eſt ejus reſolutio per ſe facta.

Aſtrum Sulphuris, eſt ejusdem accenſio.

Aſubedegi i. e. Lapis ſcindens alios Lapides.

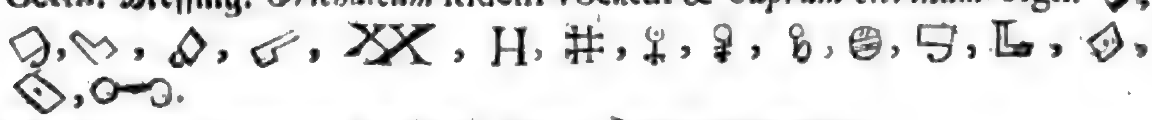
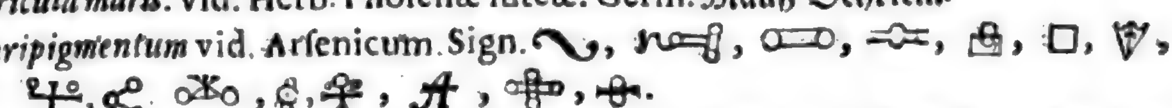
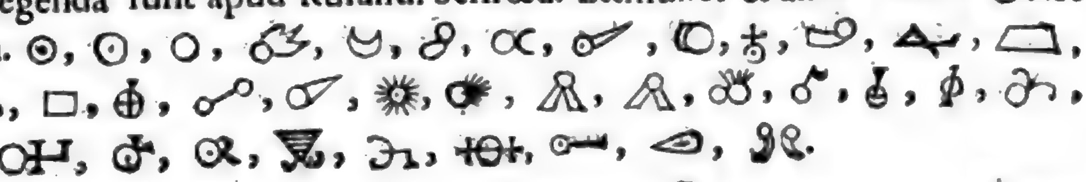
Aſubic,

Digitized by Google

Aſubic, Aſulci, Laſurd. eſt Lapis Lazuli.
Aſucli i. e. Atramentum. Dicitur & Fuligo.
Atac, Tath eſt Nitrum & Talcum. Germ. Salpeter und Talck.
Atanor eſt Olla perforara pro furno uſitata vid. Acanor.
Atebras eſt Vas ♎torium. *Mart. Ruland.*
Athanar, Athonor & *Athanor* eſt Furnus in arte ſpagyrica potiſſimum reverberatorius, nonnunquam etiam alterius uſus, juxta arbitrium artificis adoptatus vid. Acediæ furnus.
Athanaſia vid. Tanacetum. Germ. Rheinfahren.
Athena dicitur Emplaſtrum laudatum ab Aſclepiade, & deſcriptum ab Oribaſio, Aëtio & Æquineta.
Athenatorium, dicitur coopertorium ſpiſſum, vitreum ♎torium ſuper cucurbitam. vid. *Lex. Brun.*
Athenippum, Athenippium eſt Collyrium ab Authore Athenippo ordinatum.
Athera eſt Pulticula liquidior & ſorbilis ex tritico Zeavè molitis, inque tenuiſſimum pollinem redactis, confecta, infantibus conveniens. *Dioſcorid.*
Atincar vel *Atinkar*, i.e. Borax de petra, Baurach, Boras 🜽 Germ. Borres oder Borar vom Felſen.
Atmus eſt Halitus, Vapor vid. *Lex. Brun.*
Atractylis hirſutior, Acanthus germanicus, Crocus ſapinus vid. Herb. ſeu Sem. Card. Benedicti.
Atramentum album i. e. Calcadis. Germ. Kupffer-Waſſer. Sign. [illegible]
Atramentum caſsile, ſeu *Caſsia cribrata*, vid. Caſſiæ flores ſeu pulpa.
Atramentum citrinum i.e. Colcatar.
Atramentum deſtillatum. Germ. Kupfferwaſſer-Oel.
Atramentum foſsile. Germ. Berg-Kupfferwaſſer.
Atramentum Hiſpanicum vid. Vitriolum.
Atramentum Indicum. Germ. Indiſch blau. Lapis Indicus pictorum.
Atramentum luteum, Miſci. Germ. gelber Berg-Schwefel / gele Atramendt / foſſile eſt & ſpontè in 🜃æ viſceribus naſcitur, inque fodinis Goslariæ ærariis reperitur & eſt efflorescentia Chalciditis.
Atramentum metallicum & *ſutorium* vid. Melanteria. Germ. ſchwartze Atramendt / oder ſchwartzer Berg-Schwefel.
Atramentum pictorium. Germ Kühn-Ruß.
Atramentum rubeum dicitur *Aſaric* vel *Aſagi* & ☉ Vitrioli.
Atramentum ſutorium nil aliud eſt quam ⊕ & Melanteria. Germ. Schuſter-Schwärtze.
Atramentum viride i.e. Calcanthum, ⊕ Romanum 32. ſpecies apud *Mart. Ruland.* inveniuntur. Lex. fol. 78.
Atriplex hortenſis, Olus ☉reum. Germ. Melten oder Milten. vid. Herb.
Atriplex canina eſt Bonus Henricus. Germ. ſtoltzer Heinrich. vid. Herb.
Attagar i.e. Lapis. ⊂ Germ. Stein.
Attenuantia ſeu *Incidentia* ſunt, quæ acutis ſuis particulis, poros aperiendò craſſos & viſcidos humores incidere & deſcindere poſſunt. Germ. dünnmachende Mittel.
Atticus epitheton mellis optimi, ut & ceræ, ſive propoleos, apud Scribon. Larg. paſſim.
Attincar Veneris, formula Tincturæ ad ☽nam. vid. Albatio.
Attingat i. e. Flos æris 🜨. Germ. Grünſpan-Blumen.
Attingir i e. Capſula terrea. Germ. ein irrden Geſchirr.
Attractiva dicuntur medicamenta, aliàs magnetica, quæ vim ad ſe trahendi habent, ex ſimilibus etiam attractivis compoſita. G. anziehende Mittel.
Attractylis vid. Herb. Card. Bened. Germ. geſegnete Diſtel.
Atureb eſt Vitrum. ✕✕ Germ. Glaß.

Avaritia

Digitized by Google

Avaricia, Sanamunda, eſt Caryophyllata. vid. Radices Caryophyllatæ.
Avac, Avazac, i.e. Ammoniacum. ✱ Germ. Salmiac.
Audix eſt Sal Hammoniacum. vid. Sal Armoniacum.
Avellana Indica, Areca, Fauſel ſeu *Fuſel.* Germ. Indianiſche Haſelnuß:
Avellanæ ſeu *Nuces ponticæ* & *praneſtinæ.* Germ. Haſelnuß/ſunt aut domeſticæ vel ſylveſtres, ex domeſticis aliæ oblongæ, aliæ rotundæ. vid. Nux Avellana &c.
Averich eſt Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.
Augmentatio vid. Nutritio.
Aviculæ Cypriæ apud Ettmüllerum in Coment. in Schröderum & Morellum pag. 428. ſunt Candelæ fumales.
Avis Hermetis, Æs Hermetis, Avis volans, quia in altum evolat & tamen iterum in terram propter nutrimenta deſcendit: unde nutrix omnium, eſt Terra. Germ. das rothe Bley mitten im Ey/daß nun über ſich will und ſoll ꝛc. Es iſt auch die Eſche in der Matrice.
Avornus, Alnus nigra ſeu *Frangula.* Germ. Faulbaum. vid. Cort. Frangulæ.
Aurancum, Aurantum, i.e. teſtæ Ovorum.
Auraric, Azoch, Azog, Azet, Beſech, Beſec eſt Mercurius.
Aureum malum, Arantia ſeu *Aurantia mala.* vid. Mala Arantia.
Aureum vellus, dicuntur ſcripta Chemiæ de ☽ to & ☉ ro, & Libri in velleribus conſcripti &c. vid. *Lex. Brun.*
Aureus Arabum ſeu *Denarius Romanus,* ſeptima Unciæ pars eſt, pendet enim Drachmam unam & inſuper ſeptimam ejus partem, eſt ʒj. & gr. viiiß. Tres denarii ſeu Aurei tetra drachmam conſtituunt. vid. *Lex. Blanc.*
Aureus Ramus, etiam ſignificat Chryſopœam ſive artificium, aurum faciendi &c.
Aureus Vitæ –ʃ– *Rulandi* nil aliud eſt quàm Eſſent. troch. alhand.
Aurichalcum conficitur per additionem Lapidis calaminaris ex Ære Veneris Germ. Meſſing. *Orichalcum* itidem vocatur & *Cuprum citrinum.* Sign. ◇,

Auricula Judæ vid. Fungus Sambuci Germ. Holderſchwamm.
Auriglutinum. Germ. Steingrün. vid. Borax vel Chryſocolla.
Auricula muris. vid. Herb. Piloſellæ luteæ. Germ. Mauß Oehrlein.
Auripigmentum vid. Arſenicum. Sign.
Aurora ſurgens ænigmatica eſt locutio Spagyricorum, quâ indicant Lapidis Philoſophici virtutem multiplicativam, quemadmodum unum frumenti granum multum fert fructum.
Aurum, Metallorum Rex & *Sol,* ☉ Chymiſtarum, quia veluti Solis Tincturam in vultu gerens, omniumque Metallorum perfectiſſimum, pretioſiſſimum, præſtantiſſimum, & temperatiſſimum, ſummum in mortale genus habent Imperium. Generatur ex ☽ to vivo puro, fixo, claro, rubro & ex 🜍 re mundo, fixo, rubeo, non adurente, & nullum habet defectum. Ab Hermeticis Philoſophis nominatur *Corpus Rubeum, Leo, Homo ſenex, Lapis benedictus, Filius Solis, Pater ignis, Rubeus filius, Lumen majus, Fermentum rubeum.* Habetur Arabicum, Germanicum, Hiſpanicum, Ungaricum &c. plura legenda ſunt apud Ruland. Schrœd. Ettmüller & alios Germ. Gold. Sign.

Aurum bracteatum eſt ☉rum ſignatum.
Aurum cœlatum, Lamina ☉is, ☉ri folia. Germ. Gold-Blätlein.
Aurum coctum, vocatur Aurum limatum.
Aurum foliatum. Germ. geſchlagen Gold oder Gold-Blätter.
Aurum fulminans fit ex ☉ro in 🜆 Regis ſoluto & cum 🜹 🜿 ri ≂to, edulcando ſiccandoque ſ. a.
Aurum horizontale eſt ☿ vulgaris ≏tatus cum 🜆, & imbutus 🜍re ♀is fixo.
Aurum malleatum eſt laboratum.
Aurum Moſaicum fit ex ♃ve ☿rio, ✳co & 🜍re mixtis ac ſ. a. ≏atis.
Aurum Muſicum fit ex ♃vis, ☿rii, 🜍is, & ⊖ ✳ci āā. part. æqual. Adhibetur ad picturas & vitra deauranda. vid. *Kunkel. in art. vitrar.* Sign. X. X, +o+.
Aurum Obrizum i. e. Limatura Auri ☉⟹ Germ. gefeylt Gold.
Aurum Philoſophorum eſt Plumbum vid. quoque ☿ coagulatus.
Aurum Pictorium idem eſt ac Aurum Muſicum. Sign. ⚩.
Aurum potabile, purgetur ☉bis per ♁, quod calcina primo cum ☿ & 🜍 ſecunda vice, cum ⊖le marino fuſo, tertia vice cum 🜕ri, deinde extrahe cum 🜍re ♄ni ſ.a.
Aurum potabile eſt Liquor ☉ri ſine corroſivo, quod pauciſſimi norunt eorum etiam, qui parant indies in hominum perniciem potius quam ad ſalutem, vid. Authores. Sign. ♓, ☍, ☿.
Aurum potabile vegetabile eſt Vinum generoſum ſeu optimum.
Aurum vegetabile eſt Crocus optimus.
Aurum Vitæ fit ex ☉ri ℥ij. ☿rii purificati ℥ij. ſeorſim propriis menſtruis ſolutis, mixtis & per ♌am ad ſiccitatem deſtillatis, calcem reſiduam calcinando & edulcando, ablutione cum ▽ & accenſione ſ.a. 🜆
Aurum vivum eſt Argentum vivum. Sign. ☿.
Authemeron dicitur Medicamentum, quod eô die, quo adhibitum eſt, medetur ac juvat. *Galenus*.
Autumnus dicitur anni tempus Tertium poſt Æſtatem. vid. Authores. Sign. ♑♐, 20, ⇔.
Auver i.e. ▽ pura & levis. *Martin. Ruland.* & *Johnſon*.
Axungia ſpecialiter Adipem ſuillam inveteratum denotat.
Axungia Lunæ eſt 🜃a ſigillata Lignicenſis. vid. 🜃ra ſigill. Strigenſis.
Axungia Macrocoſmi eſt Petrolæon. vid. Ol. petræ. Germ. Stein-Oel.
Axungia de Mumia, quæ interdum etiam Mumiā de medullis ſcripta reperitur, eſt Medulla oſſium. vid. *Dorn. Mart. Ruland.* & *Johnſon*.
Axungia Solis vid. 🜃 ſigillata Lignicenſis & Strigenſis.
Axungia vitri eſt cremor ſeu Flos Cryſtalli.
Ayborzat eſt Galbanum. Germ. Mutterhartz. vid. Galbanum.
Aycophos, *Alecofoc* i. e. Æs uſtum. ♀E gebrandt Ertz.
Aynech dicitur Muſcus Arborum. Germ. Baum-Mooß.
Azaa i.e. magra, 🜃 rubea. Germ. rothe Erden.
Azagor, *Azragar* i.e. viride Æris. Germ. Grünſpan.
Azamar, *Azymar* i.e Vermilio vel Minimium. 🜓. Germ. Mening.
Azamo i.e. Color Indus. Germ. Jndianiſche Farb.
Azunec i.e. Armoniacus. ✳. Germ. Arminecſ.
Azarnet eſt Auripigmentum. ⚯ Germ. Opermendt.
Azci i. e. Atramentum. Germ. Dinte.
Azec i.e. Atramentum viride, Vitriolum Romanum, Calchantum.
Azedegim & *Azeg*, i.e. Hæmathites. 🜠 Germ. Blutſtein.
Azeff eſt Alumen ſciſſum i.e. O plumoſum longum. 🝒 Germ. Federweiß.

Azeg

Digitized by Google

Azeg, Azegi, Azezi, i.e. Vitriolum ⊕.
Azegera, Azenga, i. e. Cantharides. *Germ.* Spaniſche Mucken.
Azegi, Arec, i. e. ▽ Atramenti.
Azel & *Azuq* eſt Alumen. ○. Germ. Allaun.
Azem & *Azom* i.e. Butyrum coctum.
Azemaſor eſt Cinnabrium & Minium. 🜓. & ⋈.
Azenſali, dicitur Lapis quidam niger, qui in ☉ro reperitur. Eſt enim muſcus in petris creſcens *Mart. Ruland.*
Azernec i e. *Alſatida*, Cuprum uſtum vel Limatura ♀ris.
Azet, Duenez eſt Limatura ferri. ♂. Germ. Feylſpän von Eyſen.
Azezi, Alech, eſt Vitriolum ⊕. vid. Vitriolum. Germ. Kupffer-Waſſer.
Azimar vid. Azamar i.e. Vermilio, Minium. Germ. Mening.
Azimar eſt Flos Æris vel Æs uſtum. Germ. gebrandt Ertz.
Azob eſt Alumen ſaccharinum. 🜺 Germ. Zucker-Allaun.
Azoch eſt Laton, vel Cuprum ☉reo colore tinctum, vocatur & ☿rius noſter.
Azom & *Azem* eſt Butyrum coctum. Germ. Schmeltz-Butter.
Azorot i.e. Jujubæ. Germ. Bruſtbeer.
Azot vel *Azoth* eſt Argentum vivum ex quovis corpore metallico tractum, & propriè ☿ corporeus. Theophraſtus Medicinam quandam ſic appellavit univerſalem: quidam fuiſſe lapidem Philoſophicum putant.
Azoth Paracelſi ſeu *Liquor Alkaheſt.* Helmontius ex 🜿tro, ♀ro, & 🜈 per 🝭am tubulatam deſtillat.
Azragar i. e. viride Æris. 🜨. Germ. Grünſpan.
Azub, Azel, eſt Alumen. ○. Germ. Allaun.
Azubo, Bedigar, i. e. Vas Chymicum.
Azuc, i. e. Corallus rubeus. Germ. rothe Corallen.
Azugeg i e. Vitrum. Germ. Glaß.
Azumen i. e. Pondus baccarum.
Azuric i. e. Vitriolum rubeum. ⊕R.
Azurium, dicitur maſſa quædam dura Chymica, facta ex duabus partibus ☿rii, tertia parte 🜍ris, & quarta ✱ci Alberti magni Chymia in Th. Chym. Vol. II. p. 437.
Azymar vel *Azimar* vid. Azamar, Minium. 🜦 Germ. Mening.
Azymus i. e. fermenti expers, vel eſt panis non fermentatus & inſalubris, Germ. ungehöfelendt / ungeſäuert.

B.

B ſi ſimpliciter occurrit, ferè omni tempore Balneum intelligendum, interdum Balſamum, aliquando etiam benè, ut benè miſceatur, aut benè mixtum &c.
Baaracathon, i. e. Pſyllium. Germ. Pſyllen-Kraut.
Babargematicon, eſt Succus Cauliculi agreſtis.
Baca vel *Baccha* eſt fructus Olivæ vel Lauri in granis rotundis.
Bacar vel *Bacat* ſignificat pondus. Germ. das Gewicht.
Bacca ſeu *Baccæ* dicuntur fructus quicunque parvi ſunt & rotundi, ut baccæ juniperi, baccæ lauri, baccæ ebuli, ſambuci, etiam Fraga & Ribes. Germ. Beeren.
Baccæ Alkekengi ſeu *Halicacabi.* Germ. Juden-Kirſchen. vid. Sem. Alkekengi.

Baccæ Conchea ſeu *Lapilli Æritbræi*, *Perlæ* ſeu *Uniones*. Germ. Perlen. vid. Margarithæ.

Baccæ Ebuli, colliguntur Menſe Auguſto vel Septembri, baccæ maturæ & nigræ Chamæ: Actes ſeu Sambuci humilis & lentô calore exſiccantur. Germ. Attich/ oder Acker-Holderbeer.

Baccæ Hederæ Arb. Germ. Epheu-Körner. vid. Semen vel Herb. Hederæ Arboreæ.

Baccæ Juniperi vid. Juniperi Baccæ.

Baccæ Lauri vid. Lauri Baccæ.

Baccæ Myrtillorum, *Baccæ vitis, Idææ nigræ* ſeu *Vacciniæ nigræ*. Germ. Heydelbeer. vid. Myrtillus & Myrta vulgar.

Baccæ Paridis, *crucis* ſeu *ſigilli Chriſti*, *grana* colliguntur Menſe Auguſto, *baccæ maturæ Aconiti ſalutiferi* ſeu *Solani tetraphylli*, vel *Solani quatrifolii bacciferi* & lento calore exſiccantur. Germ. Einbeerkraut-Körner / oder Beer-Pariß / Sternkraut-Beer / Einbeer oder Wolffsbeer Vocatur quoque *Uva Verſa, Uva Lupina & Vulpina*. vid. Herb.

Baccæ Sambuci, colliguntur Menſe Auguſto vel Septembri, baccæ maturæ & nigræ, & lento calore exſiccantur. Germ. Holderbeer.

Baccæ Solatri rubei, *Baccæ veſicariæ*, *Ceraſa Judæorum*, *Ceraſa terræ*. Germ. Juden-Kirſchen. vid. Sem. Askekeng.

Baccæ Vitis, Idææ nigræ, Vacciniæ. Germ. Heydelbeer / Krackbeer / Schwartzbeer. vid. Myrtillus.

Baccaris ſeu *Baccarus* vid. Aſarum ſeu Rad. Aſari.

Bacharis Germanica vid. *Baſilicum* Germ. Baſilien Kraut.

Bacilli ſeu *Baculi*, hoc nomen imponitur medicamentis, figura bacillorum oblongâ, ut Bacilli ſeu Baculi liquiritiæ, vel liquiritia cocta. Germ. gebackén Süßholtz Interdum etiam Candelæ odoriferæ.

Baculus ferreus eſt inſtrumentum ad ſuſtinenda vaſa impoſita.

Bagedia & *Bardadia* eſt Libra duodecim unciarum, ℥xij. vel ℔j.

Baharas vel *Baaras Joſephi* vid *Joſephus*, *Horſtius* & *C. Bauhinus*.

Bajac eſt Ceruſſa. ♱. Germ. Bleyweiß.

Balagius ſive *Ballaſius* ſive *Pallaſius*, *Pallenæa Gemma*, vel *Ballenæa Gemma*, Carbunculus candidus, vulgò Spinellus, Ballas. Germ. Spinal / oder der Spinel / oder weiſſer Rubin.

Balandina, dicitur Lapis factitius, compoſitus ex ☽ to vivo ferri, & eſt coloris rubei valdè, & reſplendet ratione Sulphuris decocta &c. *Lex. Brun.*

Balanus vid. Glans. Germ. ein Zäpfflein.

Balanus Myrepſica vid. Nux Myrepſicâ.

Balaſius aliis *Ballaſius*, Lapis vel gemma eſt, purpureo ſeu roſeo colore rutilans, & flammeſcens à nonnullis Placidus dictus.

Balauſtia vid. Flores Balauſtiæ. Germ. Granatenblüth.

Balitiſtera i. e. 🜃 rubea. Germ. rothe Erde.

Balla vid. *Pila marina*, *Alcyonium marinum*. Germ. Meer-Ballen.

Balliſtæ Os, vid. Aſtragalus ſeu Talus leporinus. Germ. Haſen-Sprung.

Ballas, *Spinellus* vid. Ballagius. Germ. weiſſer Rubin.

Ballote vid. Herb. Marrubii nigri. Germ. ſchwartzer Andorn.

Balneum ∴*næ* eſt quando vaſa ∴næ imponuntur, & inditæ ſpecies, per ∴am ex vaſis deſtillantur, vel ejus uſus eſt ad mundationem ☽ ti vivi factam elevationem, & mentio ejus eſt in Auguſt. ∴B. Sign. AB, ∴B, Baln. ∴næ.

Balnea ſunt duplicia vel *naturalia*, quæ ſpontè proveniunt, vel *artificialia*, quæ noſtro ſtudio fiunt Sign. B, B, B.

Balneum Mariæ vel *Maris* eſt ahenum, ▽ â calidâ ſemiplenum, cum operculo foraminato, in quo vitrum deſtillatorium, ſertô plumbeo alligato, impoſitoque alembico, diſſoluta & deſtillanda deſtillantur, & ita notatur: MB. B.M. BM, MB, ▽, ▽, ♑, ▽, ♓.

Balneum Roris ſeu *Vaporis*, *roritum* ſeu *vaporoſum*, eſt quando vas rem diſſolvendam continens, vel etiam res ipſa diſſolvenda, 🜄am non contingit, ſed ſaltem à vapore aſcendente diſſolutio fit; notatur B. R. 𝔙𝔅.

Balſ. ita à Medicis præſcriptum, ſemper legendum eſt Balſamum.

Balſama deſtillata ſeu 🝐tus vegetabiles Balſamici, nil aliud ſunt, quàm deſtillati 🝐tus cum portione 🝆lei ex aromatibus, gummatibus, reſinis & ſimilibus, mediante 🜅 proleCti, ut ſunt Liquores oleoſi &c.

Balſami vocabulum in Officinis uſurpatur plurimis ſignificationibus 1. denotat genus quoddam odoramenti craſſiuſculi, inſtar unguenti aut linimenti, & hæc ſignificatio eſt uſitatiſſima, ut *Balſamum Apoplecticum*, *Caryophyllorum*, *Cinamomi* &c. 2. Solent quoque ex gummatibus, reſinis &c. cum 🜅 liquores deſtillari, qui extrinſecus illinantur, balſamique nomine veniunt, ut *Balſamus Arthriticus*, *Nervinus* & ſimiles. 3. Balſama inunctoria vid. ſuo loco.

Balſamica ſeu *Balſamina cucumerina* vid. Momordica. Germ. **Momordica-Aepffel.**

Balſamique nomine veniunt, ex Gummatibus, Reſinisvè &c. cum 🜅 liquores deſtillati, ut ſuperius notatum.

Balſamis etiam adjunguntur, Liquidambra, Storax liquida &c. quæ ſuis locis videantur.

Balſamis præbet corpus Oleum Nucis Moſchatæ expreſſum & ſ. a. pro Balſamo præparatum.

Balſamita vid. Herb. Menthæ criſpæ. Germ. **krauſer Balſam.**

Balſamita felina, *Mentha Caballina*, *Hedyoſmos agrios*, *Mintheogria*, *Menthaſtrum*. Germ. **Katzen oder Roß Müntz.**

Balſamita minor Dodon. *Ageratum* ſeu *Epatorium Meſuæ.* Germ **Leber-Balſam/** vid. Herb.

Balſamodes, eſt Caſſiæ alterum genus, ab odore ſimili ſic appellata, ſed amara. Germ. **Balſamiſche Caſſien.**

Balſamorum color, conficitur cum magiſterio vegetabili ejus herbæ, cujus Balſamum præparatur.

Balſamum & *Balſamus* eſt Conſervator corporum ab omni putredine; eſtque externus & internus, item quodvis Oleum deſtillatum, item res quævis, quæ celeriter ſanitatem adfert. Germ. **ein Behalter aller Cörper vor Fäulung. Item ein jedes deſtillirtes Oel / auch ein jedes Ding / das bald heilet.**

Balſamum vid. Opobalſamum. Germ. **Balſam/oder Juden-Balſam.**

Balſamum Americanum eſt iſtud Balſamum in Peru naſcens, & ex America advectum dictumque Balſamum Peruvianum & Indum.

Balſamum Ægyptiacum verum ſeu *Arabicum*, *de Mecha* ſeu *Balſamæleon*, laudatur Syriacum, maximè id, quod ex horto celebris Turcarum Imperatoris habetur, in quo magna ſedulitate parvula iſta Arbor colitur & cuſtoditur. Germ. **Egyptiſcher Balſam.**

Balſamum Anodynum conficitur ex Sapone caſtil. ℥j. Camphoræ ʒvj. opii ʒß. croci opt. ʒj. pyreni ʒxviij. in 🝐na per 10. δ ρ digeſtis fiat philtratio. Germ. **Schlaffmachender Balſam.**

Balſamum Arabicum verum eſt *Balſamum de Mecha odoratiſſimum & amabile*, ſapore citriô, apportatur ex Arabia. Germ. **Arabiſcher Balſam.** vid. Ægyptiacum N.

Balſamum ſeu *Lachrymæ* arboris *Copayvæ* & *Copaitæ* ex qua arbore colligitur, cujus caudex terebra perforatur, ex quo foramine inſtar Terebinthinæ deſtillatur. Arbor naſcitur in Braſilia; Lignum habet rubrum, Folia obrotunda 4. aut 5. digitos longa, 2. vel 3. cum ſemiſſe lata, Florem fert mediocrem, quinque foliis obrotundis conſtantem. Fructus illius eſt ſiliqua obrotunda, velut piſo, inſtar baccæ Lauri, qui ab incolis comeditur vid. Copayvæ Balſamum.

Digitized by Google

Balſamum Corporum, ſubſtantiam à putredine conſervans, conficitur per ~ʒ~ ⊖lis, Ψam, & pro completione cum Floribus & Herbis. videantur Authores.

Balſamum Elementorum externum eſt Liquor ☿rii externi, aliàs Mumia Elementorum externorum, & propriè rerum firmamentalis Eſſentia, quàm etiam nonnulli Quintam vocant.

Balſamum Embryonum eſt ▽ Embryonum ſub Balſami Titulo. Germ. Kinder Balſam.

Balſamum Europœum eſt ₒ°ₒ ſuccini ſub Balſami titulo. *Germ.* Agtſtein-Oel.

Balſamum ex Hiſpania Nova vid. Balſ. Copayvæ ſeu Copoyvæ Balſamum.

Balſamum Indicum ſeu *Indum*, advehitur album & ſubnigrum ex America in Peru naſcens. Item à Regione de Tolu. Utrumque vires habet eximias, in Syriaci locum poterit optimè ſubſtitui. *Johannes Rhanadæus* nominat *Indicum* & *Peruvianum*. Germ. Indianiſcher Balſam.

Balſamum inunctorium Liquorem inunctorium ſignificat, eumque Oleo craſſiorem, Linimento liquidiorem.

Balſamum Judaicum. Germ. der rechte naturliche Balſam aus Judeâ. vid. Opobalſamum.

Balſamum de Mecha vid Balſamum Ægyptiacum & Arabicum.

Balſamum de Mumia eſt Balſamum de carne tractum. Germ. Mumie-Balſam.

Balſamum eſt Oleum quoddam compoſitum, & aliarum rerum additione ſpiſſius redditum. Seu eſt medicamentum Linimenti forma ex ₒ°ₒ deſtillatis paratum, colorem, odorem, & ſaporem ipſius plantæ vel aromatis referens.

Balſamum Peruvianum ſeu *Myrrha ſtillatitia* eſt quæ ex Provincia Peru Indiæ occidentalis adfertur, communiter vocatur *Balſamum Indicum* ſeu *Peruvianum*. vid. Balſamum Indicum.

Balſamum Philoſophorum eſt Aurum potabile.

Balſamum Podagricum vid. Balſamum Anodynum.

Balſamum ♄ni fit ex ⊖is ♄ni ℥iv. ~ʒ~ Terebinth. ℥xij. ſ. a. digeſtis & philtratis.

Balſamum ♄ni præparatur quoque per ſolutionem ⊖♄ni cum ▽ phlegmatici, & partim per ſolutionem cum ₒ°ₒ Terebinth. poſtmodum hæ duæ ſolutiones per mixtionem & digeſtionẽ (evaporatô ▽) uniuntur, ut inſtar Balſami mixturâ fiat, & quoque præparatur, ex ⊕to, ⊖le ♄ni impræguato, & ad tertias evaporato, per additionem Olei Roſarum vel Sambuci ſ q. ut fiat inſtar Balſami ſeu Unguenti mixtura.

Balſamum ♀ris ♁nii fit ex 🜍ris ♁nii, ⊕ri ãã ℥j. ~ʒ~ Terebinthinæ ℥iv. digere ſ. a.

Balſamum Syriacum vid. Balſ. Æpyptiacum & Arabicum.

Balſamum de Tolu ſeu *Tolutanum* eſt Succus balſamicus de arboribus in Tolu Provincia creſcentibus, vel ex India Orientali, etiam ex Nova Hiſpania adfertur.

Balſamum Veneris fit ex Laminis ♀ris cum ~ʒ~tu Terebintinæ digeſtis ſ. a. ut fiat Balſamum viride.

Balux, item *Chryſamos* vel rectius *Chryſammos*, dicebatur olim Hiſpanis & Latinis *Arena aurea*, è qua ⊙ conficiebatur vid. *Plin.*

Balziam eſt Faba. Germ. eine Bohne.

Bamma eſt Tinctura ſeu Liquor in quo aliquid tingitur aut madeſit, ut pannus juſculo immerſus. Germ. Eindunckung oder Färbung.

Baptiſecula & *Blaptiſecula* vid. Cyanus ſeu Flores Cyani.

Baptus

Digitized by Google

Baptus eſt ſpecies Lapidis bituminoſi, mollis, odore excellens.
Barachpanis i.e. Nitrum Salis. vid. *Lex. Johnſoni.*
Barba Aronis vid. Arum ſeu Radices Aronis.
Barba caprina Vid. Radices.
Barba Herculis Apul. vid. Trichomanes. Germ. Abthun.
Barba hirci, Tragopogon. Germ. Bocks-Bart.
Barba Jovis vid. Sedum majus. Germ. Haus-Wurtz.
Barbarum & *Barbara* ſunt Emplaſtra glutinantia, ad vulnera cruenta & ſanguinem fundentia.
Bardadia eſt Libra duodecim unciarum ℥vij. ℔j.
Barnabas eſt *Barnaas* eſt Salpetræ ◻narium, ◻ na Salis petræ, item ✢ *acerrimum.* Germ. Salpeter oder ſcharffer Eſſig.
Bardana vid. Radices Bardanæ. Germ. Kletten-Wurtzel.
Barrus Elephantus. Germ. ein Elephant. vid. Elephas.
Barurac eſt Vitrum. *Germ.* ein Glaß. *Lex. Brun.*
Baſaltes eſt Lapis multangularis, colore ferri, duriſſimus, ut non facilè ſecari aut vulnerari poſſit. vid. *Lex. Brun.*
Baſed, Beſed, Beleſis i.e. Corallus. Germ. Corallen.
Baſileion eſt Collyrium ad principia ſuffuſionum, omnem viſus hebetudinem, & cicatrices efficax, apud Aët. L. 7. citante *Gorræo.*
Baſilicum vid. Herb. Baſilici. Germ. Baſilien Kraut.
Baſilicum eſt etiam Emplaſtrum officinale, quod aliàs *Tetrapharmacum* dicitur, à quatuor ſimplicibus, è quibus paratur.
Baſilicum aliàs eſt Medicamentum viribus pretioſum, & cœteris excellens. Germ. Königlich Mittel.
Baſilidion eſt Collyrium diverſum à ſuperiore.
Baſiliſcus, dicitur eſſe Serpens venenatiſſimus, parum flavus, tres in capite eminentias habens, qui tantummodo conſpectus, & quando ſibilat auditus, videntes ſe & audientes necare creditur.
Baſis in genere Fundamentum ſignificat.
Baſium, allegoricè ſignificat Tincturam extemporaneam ♂tis & ♀ris, Chalybis & Cupri.
Baſura i.e. Semen. Germ. Samen.
Batis & *Batis marina, Unguis Aquilæ* eſt Fœniculum marinum. Germ. Meerfenchel oder Bacillen. vid Herb. & Sem.
Batitura Æris id eſt Sqama Metallorum. Germ. Metallenſchuppen oder Hammerſchlag. Battitura Rami i. e. Squama Veneris. Germ. Kupfferſchlag/oder Kupfferaſche.
Batrachites eſt Lapis vel Gemma ignobilior, bullæ inſtar, altera parte quodammodo cava, altera convexa. vid. *Lex. Brun.*
Batrachium eſt Borax ✝. Germ. Borax.
Batrum ſive *Betrum Indicum.* Germ. ein Indianiſch wolriechendes Blat. vid. Folia ſeu Folium Indicum.
Baucia vid. Sem. Bauci vulgaris ſeu Paſtinacæ ſylveſtris. Germ. Vogelneſt-Samen.
Baul eſt Urina. ◻ Germ. Urin.
Baurac acutum i. e. coctum.
Baurac i. e. Sal Gemmę. ⊖ Germ. Stein-Saltz.
Baurac i. e. Sal Vitri, Fæx vitri, Spuma vitri, Fel vitri. *Mart. Ruland.*
Baurac i. e. Saphirium Lithargyrium albificatum. Germ. weiß gemachtes Glett.
Baurac & *Baurach* i. e. quodlibet genus Salſuginis.
Bayda i. e. Vas ſuper quod deſtillatur.
Bdellerum eſt Sanguiſuga. Germ. ein Blut-Egel.
Bdellium, Bolchon, Belchon, Malathra & *Malathrum, Dioſcoridi* vocatur *Maldacon*, ſeu *Madelcon*, Gummi aut Lachryma, Myrrhę guſtu & colore
ferè

Digitized by Google

ferè proxima, Arbori Saracenicæ: probatur guſtû amarum, tranſlucidum cum frangitur, pingue cum fricatur & incenditur, odoratum, facilè liqueſcens, ſimile taurino glutini, moleſcens, ſordibus exutum, apportatur ex Arabia, India, Media.

Bechica ſunt medicamenta Tuſſim inhibentia vid. Pectoralia.

Bechium eſt Tuſſilago, vid. Flores, Herbas ſeu Radices, Farfaræ, Germ. Hufflattig/ Brandlattig/ Roßhuff/ etc.

Belenion & *Belenium* olim Venenum erat, quod in Ægyptum tranſlatum, ſine periculo mandi cœpit.

Beleſen, id eſt, Balſamus Germ. Balſam.

Belleregi, ſunt Myroballani, quorum quinque ſunt genera.

Belliculi vel *Bellirici marini*, ſunt ſpecies Conchyliorum ſive Cochlearum marinarum umbilicali figurâ conſtantium.

Belzoinum ſeu *Benzoinum*, vid. Aſa ſeu Aſſa dulcis.

Ben, Been, & *Behen*, vid. Radices & Nux Myrepſica.

Ben, Been, & *Behen*, Hermodactylus albus & rubeus Actuarii & Nicolai vid. Radices.

Beneolentia ſcil. remedia ſeu medicamenta, ſunt ſpecies odoratorum, quæ in genere dicuntur, reſpondent proportione quâdam iis, quæ Linguæ ſunt dulcia.

Benerau, eſt Verbena, Germ. Eyſenkraut.

Bengi eſt Remedium in forma ℥ Maſſæ, in India Orient. apud Indos Javanos regni magni Mogol incolas uſitatum vid. Authores.

Benilli ſeu *Vanilli*, Germ. Teſacten/ oder Campachen/ eſt Fructus ſiliquoſa alicujus Arboris Orientalis.

Benzoin, vide Aſa ſeu Aſſa dulcis, Germ. wolriechende Aſand.

Berberes, Oxyacantha, ſeu *Creſpinus fructus*, Fructus eſt Spinæ acidæ ſeu Spinæ ſanctæ. Fruticant in ſepibus, frutetis montoſis & locis ſiccis & aquoſis. Germ. Saurach/ Saurdornbeer / Reyſelbeer / Erbſeln und Weinnägelger/ colliguntur in Plenilunio Septemb. vel Octob.

Berillus, dicitur Speculum ex Cryſtallo ſuperſtitioſè conſecratum ab Auguriſtis. Germ. ein Cryſtalliſcher conſecrirter Spiegel/ Brill oder Berill.

Berillus aureus, *Chrys Berillus*, Germ. Gold-Berill.

Berinbruch, eſt Lapis, qui prope Spiram ad Rhenum invenitur, ab effectu Borinbruch, Medici verò Oſteocollam nominarunt, cujus ſtupendam virtutem, qui non audierit, legat *Quercetanum*, *Anſelmum de Bood*, *Crollium &c.*

Berna & *Birmina* eſt Vas Vitreatum.

Berrionis, eſt Colophonia, Gummi Juniperinum, aliàs Vernix. Germ. Geigen-Hartz/ Wacholder-Hartz.

Berula, vide Anagallis aquatica. Germ. Bachbung.

Berytion, eſt nomen Medicamenti Opthalmici ſive Collyrii. vid. Lex. Brun.

Bes, alias *Beſſis*, *Biſſa* & *Biſſis* vel *Biſe*, quaſi bis triens, quia ⅔ ſive duo aſſes Trientes, ſeu quod demptô libræ Triente ſupereſt. Hoc eſt ʒviij. Priſcian. part. 8. vulgo Marca. Vox præter Celſum, Galeno uſitata.

Beſacha, Fungus dicitur. *Dorn.*

Beta alba, candida, communis, Germ. Mangold vid. Herbas.

Beta Sylveſtris, Limonium, Apiophyllon, vid. Pyrola, Germ. Wald-Mangold oder Wintergrün.

Betonica ſeu *Vetonica*, vid. Flores & Herbas.

Betonica alba eſt Primula Veris vid. Flores ſeu Herbas.

Betonica Pauli, eſt Veronica Germ. Ehrenpreiß/ vid. Herbas.

Betula, Germ. Bürcken creſcit in Sylvis & aquoſis locis, & amat tractus frigidos & nervoſos. Liquor qui in fine Aprilis vel initio Maji ex ejus inciſione prodit, incidit & abſtergit *Matthiolus*.

Betularia ſeu *Tormentilla*, vid. Radices Tormentillæ, Germ. Blutwurtz.

Bezabar,

Digitized by Google

Bezohar, vox Arabica, Indica & Perſica eſt, notat Lapidem, virtute alexipharmacâ præditum, ab animali quodam deſumtum.

Bezar, Beſon, Bezaar, Bezoar, Bezebard, Pa-zabar, vi etymi ingenere idem eſſe poſſet, quod Antidotus, vel Alexiterium; ſiquidem apud Perſas Pa contra, Zahar verò Venenum ſignificare traditur. Hinc etiam à Medicis derivativum Bezoarticum uſurpatur. vid. *Lex. Brun*. & videatur Lapis Bezoar.

Bezar, Bezahar, Beſar vel *Bexobar, Bezohar*, eſt Lapis viridis precioſus, eſtque vel Occidentalis ◎ vel Orientalis ◎ vid. Lapis Bezoar. Germ. Bezoar-Stein.

Bezettæ ſunt ſubtiliores Linteoli tincti in ſucco Cochionellæ ſeu Heliotropii tritacei & exſiccati. Germ. Spaniſche Läpplein / advehuntur ex Gallia & Hiſpania.

Bezoarticum eſt Medicamentum venena & malignitates expellens. Derivatur nomen à Lapide Bezoar. Germ. wider Gifft.

Bezoarticum Animale. vid. *Schröd*. Librô 5. fol 307.

Bezoarticum Joviale fit ex Regulo ♁nii in 🝊to fuſo ℥iij. quibus adde ♃vis Anglici ſimiliter fuſi ℥ij. ut fiat de novo Regulus: poſtea læviga & admiſce ☿ ♎ti ℥vj. deſtilla per 🝭am, deſtillatum cum 🜍 🜕tri ternis deſtillationibus fige: poſteà calcina & ignitum in 🜄 extingue & exſicca: fit ♃ gryſeus. Sign. ♃.

Bezoarticum Lunare fit ex ☽na in 🜍 🜕tri ſoluta, & Butyr. ♁nii, procedendo ut ſupra cum Bezoart. ♃li. Sign. ☽.

Bezoarticum Martiale fit ex Croco ♂tis cum butyrô ♁nii ſoluto: deinde figendo ut ſupra, vel fit ſolvendo ♂ ℥j. in ſ.q. 🜆. affundendo paulatim Butyro ♁nii ℥viij. & procedendo cum 🜍tu 🜕tri & proſequendô ut ſuperius dictum. Sign. ♂.

Bezoarticum Minerale fit ex Butyro ♁nii ℔j. & Spiritu Nitri ſ.q. mixtis & ternis cohobiis deſtillatis, ut in Bezoart. ♃li, vel fieri poteſt ex 🜕tuo Spiritus Nitri Bezoartici, præparatur quoque per affuſionem ſ. q. Spiritus Nitri Mercurio vitæ & abſtractionem procedaturque ut ſupra dictum. vid. ☿ vitæ correctus. Sign ☿.

Bezoarticum Saturninum fit ex Tinctura ♁nii non rectificata, vitro ♄ni, & Spir. Sal. Nitr. Sign. ♄.

Bezoarticum Solare fit ex laminis ☉ri in 🜆egis ſolutis, paulatim affundendo hanc ſolutionem Butyro ♁nii, & procedendo ut ſupra. Sign. ☉.

Bezoarticum Venereum, ex ſquama Æris elicitur. Sign. ♀.

Bezoarticum Vegetabile eſt Spir. Vini Alcoholiſatus 🜅.

Bhacta eſt Terra rubea. 🜨. Germ. rothe Erden.

Biarchetunſim eſt Ceruſſa ✝. Germ. Bleyweiß.

Bibiliſſa i.e. Papaver contuſum. Germ. geſtoſſene Mahen.

Bibinella vid. Herb. & Rad. Pimpinellæ. Germ. Pimpinellen.

Bicichiæ ſunt Trochiſci Bechici ſublinguales Germ. Huſten-Schäufflein.

Bicongius eſt Menſura duodecim ſextarios continens. *Lex. Blanc*.

Biladen eſt Chalys, Calybs, Calips. Germ. Stahl. ♂

Bilis vid. Fel. Germ. Gall.

Bipenella vid. Herb. & Rad. Pimpinellæ.

Bira vid Cereviſia Germ. Bier.

Biſematum eſt omnium leviſſimum, pallidiſſimum & viliſſimum Plumbum.

Bis Lingua vid. Uvularia. Germ. Zäpflein-Kraut.

Biſmalva vid. Herb. ſeu Rad. Altheæ. Germ. Eybiſch.

Digitized by Google

Biſmuthum vid. Marcaſita dicitur etiam Biſemutum. [symbol] .

Biſtorta, Serpentaria fœmina vid. Rad. Biſtortæ, Germ. Natterwurtz.

Bithynos, duo ſignificat medicamenta. 1. Eſt nomen Emplaſtri ad hydropem, 2. paſtillus dicitur Bithynus. vid. *Lex. Brun.*

Bitrinatum & *Bonatum* eſt vitreatum, ſeu vitro obductum.

Bitumen avium & *Viſcus avium* eſt Gluten viſcatum. Germ. Vogel-Leim.

Bitumen à Græcis *Aſphalton* dictum, forſitan à lacu, Aſphalite in Judæa, qui nunc vocatur Mare mortuum, ubi ſcilicet olim Sodoma & Gomorra fuêre.

Bitumen eſt ▽ ♀ rea, ſuccus pinguis. Bituminum varia ſunt genera.

Bitumen Indicum ſeu *Aſphaltum factitium.* vid. Piſſaphaltus.

Bitumen Judaicum. Germ. Juden-Leym/ Bergwachs aus Judäa. eſt Aſphaltum.

Bitumen noſtrum apud quoſdam eſt Cera montana Germ. Bergwachs.

1. *Liquidum* oleo ſimile, Petroleum eſt. vid. Naphta.
2. *Liquidum odoratum* Saxonicum.
4. *Nigrum, craſſum*, quod à picis colore nomen habet, à lacu Sodomæo, quo Mauri cadavera implent.
5. *Nigrum, craſſum* è Palæſtina. Germ. Indianiſch Bergwachs.
6. *Foſsile* carbonibus ſimile. Germ. Böhmiſche Stein-Kohlen.
7. *Bitumen perverſum* eſt Liquor incertus. Germ. ein ungewiſſer Leym.
8. *Bitumen ſiccum*, quod Judaicum & Aſphaltos vocatur quod mortui maris genitura eſt. Germ. Juden Bech. vid. Authores. *Mart. Ruland. Schröd. Lex. Brun.* &c.

Bix, i e. Napellus. Germ. Eiſen-Hütlein.

Blachmal, eſt materia liquefactione plurium unà metallorum confuſa in ♀ injecta. *Johnſ. Lex.*

Blacta, Blattion, Ungula odorata, Unguis Aromaticus. vid. Blatta.

Blactara, Blanca mulierum, Blancta, Ceruſſa, ♄. Germ. Bleyweiß.

Blandus ſcil. △ & æqualis ut in negotio Lapidis Philoſophici requiritur.

Blatta Bizantia, ſive *Ungnis odoratus, teſta* ſeu *tegumentum* eſt alicujus conchilii, *Blacca* ſive *Blacta Byrantia, Onyx Actuarii, Blattion, Byzantion, Nicmyrepſi. Conchula Indica, Oſtracium Indicum, Conchylii Indici operculum*, odore ſuavi vel ut quidam volunt caſtoreum æmulans, colore fuſco, figurâ oblongâ. Germ. Indianiſche Muſchel-Schaale.

Blattaria, Candela Regia & *Regis* vid. Verbaſcum. Germ Woll-Kraut.

Blincta i.e. Terra rubra. Germ. rothe Erden.

Blumati, terreum eſt Vas vitreatum. *Johnſ. Lex.*

Bochetum, eſt alicujus decoctionis ſecunda Decoctio.

Bocia dicitur Vas vitreum firmiter clauſum, ventro rotundum, collo oblongum & ſtrictum, ad menſuram dimidii pedis & ultra. Dicitur & Ovum ≏torium urinale, Cucurbita &c.

Bodid i. e. Ovum. Germ. ein Ey. O. *Johnſ. Lex.*

Bof i. e. Calx viva. Ψ Germ. lebendiger Kalck.

Boſiſt. ſeu *Boviſt* & *Buovis* vid. Fungus Chyrurgorum.

Bolbiton eſt Stercus bubulinum in ſpecie apud Hippocr.

Boleſis eſt Corallus. Germ. Corallen.

Boleſon eſt Balſamus. Germ. Balſam.

Boletus cervinus, Fungus cervinus, Tuber cervinum. Creſcit in ſylvis ubi cervorum copia eſt, ſunt rotundi, magnitudine ferè pilæ palmariæ & aliquando minores, corticibus obducuntur ſubnigris, intus continent materiam pulverulentam nigerrimam. Germ. Hirſch-Brunſt / Hirſch-Schwamm.

Boletus orbiculatus, Germ. Pfifferling. vid. *Ovatus* ſeu *Fungus Chyrurgorum.*

Bolus

Digitized by Google

Bolus dicitur Lutum, quod minerale nullum in ſe habeat. *Dorn. Mart. Ruland. Johnſon. Boletus* idem ſignificat.

Bolus Spagyricis quoque dicitur coagulum ſpecificum, quod eſt eſſentiale chymicum, ut ſit Eſſentia quædam liberata &c.

Bolus albus, Bohemicus optimus, & qui ex Hetruria venit albus. Germ. weiſſer Bolus. Sign. 🝗.

Bolus Annebergius. Germ. gebürgiſcher Bolus.

Bolus Armenus ſeu *Orientalis verus*, quem in magno pretio habet Turcicus Imperator. Utuntur eo Turci contra anginam, febres & peſtem. Germ. Armeniſcher Bolus / plura apud Authores legenda ſunt.

Bolus Armenus vocatur *Romanus, Lutum Armenum, Terra Armenica Terra aſtra, Terra rapta*, non ſolùm ex Armenia ſed ex multis aliis Regionibus adfertur, laudatur levis & pinguis. vid. Lemnia & Terra Lemnia.

Bolus Armenus, magna ejus copia prope Villacum & Halberſtadium, durus & puniceo colore. Quidam vocant Hæmatitem. Germ. Blut⸗ oder Rödelſtein.

Bolus Armenus, Rubrica Armena, 🜃ra Carpentoriorum. Germ. Rödelſtein. Sign. 🝗, ⚲, ⊖, ⚴.

Bolus Bohemicus albus & rubeus. Germ. weiſſer und rother Böhmiſcher Bolus.

Bolus communis eſt viliſſimum genus inter Bolos. Germ. gemeiner Bolus. Sign. d, ☊, ♋.

Bolus Judaicus eſt Althea. *Johnſoni Lex. 2.*

Bolus medicamenti, certam formam quoque ſignificat, mellis ferè conſiſtentiâ paulò craſſiore conglomeratam, tantâ quantitate, quantum buccâ ferè capi poteſt. Germ. Biſſen. vid. *Lex. Brun.*

Bolus Pannonicus verus. Germ. rechter Ungariſcher Bolus.

Bolus rubeus. Germ. rother Bolus.

Bolus Toccavienſis, ità dictus à Regione, qui non inferior eſt in virtutibus Bolō Armeno, in Hungaria reperitur.

Bolus vulgaris albus & rubeus, optimus & purus qui lutum purum & ſine ∴ nullis repræſentat.

Bombaſum & *Bombax* vid. Goſſypium vel Semen Bombacis.

Bombyx eſt Vermis lanificus, ſericum texens, oriturque tum ſpontè, tum ex ovis. Ejus Hiſtoriam admirandam prolixè reperies apud *Ulyſſ. Aldrovand. L. 2.*

Bonati eſt Vitreati *Johnſ. Lex.*

Boniſacia ſeu *Biſlingua*. vid. Herb. Hippoglosſi. Germ. Zäpflein⸗Kraut.

Boona, Phaſelus major, vid. Semen fabarum.

Boraco, Capiſtrum ☉ri. vid. *Tinckar, Borax.*

Borades eſt Limatura. *Germ.* Feylſel. *Johnſ. Lex.*

Borrax eſt vel nativus vel factitius, nativus in India Orientali reperitur, & adfertur exinde in Belgiam, artificialis ſeu factitius ex ⦶tro & ⊟na factus. Vocatur etiam *Chryſocolla & Auriglutinum*. Germ. Borar. Sign. 🝗, 8, ♌, ♒, ☾, Ɲ, ♁, ⌂, ⟂, ⊿, ♌, ⊤, ⋎, ⊤, ♌, R, ⚶, ♈, ⊘, +, ♄, ⊼, ⊿, ⊽, ⊿, ♁, ♈, ⊕, 8, ♃, ♉, ⚯, ♄.

Borrax petroſus. Germ. Felſichter Borrar.

Borrax i. e. *Effrenitrum, Attinckar*, vel *Nitrone*.

Borritis dicitur Lapis Philoſophorum, qui ſapientum Æs liquefacit, & velut 🜄 luxibilis vertit. vid. *Lex. Brun*

Borrago, Corrago ſeu *Bugloſſum verum*. vid: Flores ſeu Herb. vel Rad. Borraginis.

Boſci Salvia, Scordiana eſt Salvia ſylv. *Germ.* wilde Salben. vid. Herb.

Botanum eſt Plumbum lotum. Germ. gewaſchen Bley.
Botane vid. Herba Germ. Kraut. *Lex.Brun.*
Botanica, eſt ſcientia de Herbis, inde Botanicus qui herbas novit.
Botanicon, nomen eſt Emplaſtri quod ab Ægineta deſcribitur.
Botanicus eſt qui Herbas novit & colligit vid. Herbarius.
Botin, Butimo & *Butino* eſt Terebinthina, item Balſamus Terebinthinæ, quando certò ſuò tempore colligitur, ſecundum hanc influentiam Balſamicam. Germ. Terbenthin-Balſam ſo nach ſeiner Balſamiſchen Influens geſammelt worden.
Botryitis, Botritis, ſpecies eſt Cadmiæ uſtæ, Uvæ ſpeciem referens.
Botrys Germ. Trauben-Kraut. Vid. Herb.
Botus, Botia, Botus barbatus eſt Vas Chymicum, quod dicitur aliàs Cucurbita: Item Vas fuſorium vel deſcenſorium, quoque Vas ſuper Vas in quod funditur ☉rum.
Bovist, vid. *Boſiſt*. Germ. Boſiſt/ Bubenfiſt / oder Wolffsfiſt.
Boxus dicitur *Viſcus* in arbore naſcens, qualis eſt Viſcus Corylinus, Quercinus &c.
Brabyla, dicuntur Pruna & quidem magna dulcia atro-cœrulea, vulgo Damaſcena & Hungarica &c.
Bracha Cuculi, herba primi Floris, Clavis Sti Petri. vid. Flores Primulæ Veris. Germ. Schlüſſel-Blumen.
Brachium & *Bracium Cuprum.* ♀ Germ. Kupffer. *Mart.Ruland.*
Bracteæ, Laminæ, Soleæ. Germ. Blech.
Brancha Leonis, Pes Leonis. vid. Alchimilla.
Brancha Urſina. Germ. Beernklau. vid. Herbas.
Braricia eſt Vitrum. ✕✕ Germ. ein Glaß.
Braſe i. e. Carbo. Germ. Kohlen.
Braſilium vid. Lignum Braſilium.
Braſma eſt Piper adulterinum.
Braſſodella, Braſſatella & *Broſſatella*, quæ aliò nomine vocatur *Ophiogloſſum, Lanceola*, quàm etiam *Linguam ſerpentinam* vocant, *Lingulaca, Lancea* ✠*ti*, propè Argentoratum ſatis abundè reperitur. Germ. Natter-Zünglein/ unſers HErrn Speer-Kraut.
Braſſica Germ. Köhl. vid. Herb.
Braſſica Canina, Cynia, Cynocrambe, Linozoſtis agria, vid. Herbam Mercurialem. Germ. Ringel-Kraut.
Braſſica marina eſt Soldanella. vid. Herb.
Brodium, eſt Liquor in quo medicamenta vel aſſervantur vel diluuntur.
Bromion, nomen eſt Emplaſtri vel Magmatis. *Æginet.*
Bruchus vid. Ærnca ſeu Semen Ærucæ. Germ. Raucken.
Brumaſor, Terminus ſpagyricus, ſignificans Argentum vel ☽nam.
Brumoti ▽*reum*, eſt Vas vitreatum.
Bruſcus ſeu *Ruſcus*. Germ. Brüßken/ Rüßken oder Mäuß-Dorn. vid. Rad. Bruſci ſeu Ruſci.
Bruta, eſt vis quædam influentiæ cœleſtis, quæ per animalia Bruta rationalibus manifeſtatur, ut in Chelidonia per hirundinem, in ſale per Ciconiam clyſteris uſus. Germ. verborgene Krafft der himmliſchen Influens, ſo durch das Viehe geoffenbahret wird. *Mart.Ruland.*
Bryon ſignificat Muſcum molliorem arborum. Germ. Baum-Mooß.
Bryonia Indica. ſeu *Peruviana.* vid. Rad. Mechareæ alb.
Bryonia nigra. vid. Rad. Jalappæ.
Bryonia, Vitis alba. vid. Rad. Bryoniæ.
Buccatum eſt vitreatum. Germ. verglaßurt.

Buccelaton

Digitized by Google

Buccelaton & *Buccella purgatoria*, eſt medicamentum in Panis formam concinnatum, purgandi vim habens.

Buceras & *Buceros* dicitur Fœnum græcum ejusque Semen.

Bufo ſeu *Phyſalus*. Germ. Krotte paluſtris & terreſtris, eſt externè & internè uſurpatur. Exſiccatus ✝to parùm maceratus, tempore peſtis in uſu eſt. vid *Schröderum* & *alios*.

Bufonaria, *Cyanthemis*, *Chamomilla Canina*, *Buphthalmum fœtidum*. Germ. ſtinckende Chamillen. vid. Herb.

Bufonites, *Bufonius Lapis*, *Crapaudina*, *Chelonites* eſt Gemma, ſeu Lapis, qui è Bufonis capite erui traditur. Germ. Krotten-Stein. vid. Lapis Bufonis.

Bugiæ Cortex. vid. Cortex Bugiæ.

Bugloſſum Germ. Ochſen-Zunge. vid. Flores, Herbas & Radices.

Bugloſſum latifolium, *Verum* & *Urbanum*. vid. Flores ſeu Herb. Borraginis.

Bugloſſum rubrum, *Alkanna*. vid. Rad. Anchuſæ. Germ. rothe Hundszungen-Wurtzel.

Bugula eſt Conſolida media, vid. Herb. Prunellæ & Adiantum ⊙reum.

Bulbus eſt Cepa marina vel Squilla. Germ. Meer-Zwiebel.

Bunias vid. Napus vel Semen Napi. Germ. Steck-Rüben.

Buphthalmum, *Oculus Bovis*. Germ. Rinds-Auge. vid. Herb.

Buphthalmum fœtidum, *Anethum Caninum*, *Cotula fœtida*. vid. Herb.

Bupreſtis, eſt Animal inſectum quoddam, Cantharidi & ſpecie & viribus adſimile, *Gal. L. 11.*

Bur, Terminus Helmontianus, ſignificans Succum mineralem, &c. vid. Lex. Brun.

Burac, i.e. omne genus Salis, alii verò diſtinguunt, ut *Baurac*, *Denequat*, *Borago*, *Borax*, *Uritar*, *Angar*. vid. *Mart. Ruland.*

Burma vel Burmati, eſt Vas ▽[illegible]um invitreatum.

Burina i.e. Pix. Germ. Pech [illegible] *Burnea*. *Mart. Ruland.* & *Johnſon*,

Burſa paſtoris. Germ. Täſchel-[illegible]aut. vid. Herb.

Butleri Lapis, vid. fol. 40. in corpore Chym. Med. *Joh. Helfr. Jungken Phyſici Francofurtenſis*.

Butyrum Antimonii. Liquor eſt ex ♁nio & ☿rio ſimul deſtillatis per ♌am, in quo ☿ Vitæ continetur, donec ♒ne ▽ deſtillata adjecta, ſeparatur.

Butyrum Cancrorum præparatur beneficio Butyri majalis per coctionem, cum cancris contuſis ad conſumptionem humiditatis. Germ. Krebs Butter

Butyrum Capræ & *Majale*, colliguntur Menſe Majô, & lentô △ne per coctionem ad conſumptionem humiditatis præparantur. Germ. Geiß- und Mayen Butter.

Butyrum apud Chymicos ſeu Hermeticos interdum intelligendum eſt ✱

Butyrum eſt Medulla Lactis. Germ. die Butter iſt das Marck von der Milch.

Butyrum Saturni eſt dulcedo Plumbi & althey plumbi. Germ. die Süſſe des Bleyes. *Mart. Ruland.*

Buxade vel *Buxarion*, eſt Satyrium. Germ. Knaben-Kraut.

Buxus, Frutex eſt quædam in arbuſculum creſcens, in hortis paſſim voluptatis gratiâ plantatur. Germ. Buxbaum.

Buzabaram, *Buznarum*, *Buznariam*, i.e. Zedoaria. Germ. Zidwer.

Byne, dicitur Hordeum maceratam germinans, ac una cum ſingulis toſtum, uti rectè deſcribit *Ætius* L. 30. C. 29.

Byrethrum, *Barette*, vel *Berettum*, denotat ſpeciem Sacculi capitalis, vel pileoſi medicati, ſive Cucuphæ ex ſpeciebus cephalicis paratæ.

Byrſa i.e. Corium. Germ. Leder. ♅

Byſſus eſt Lini genus tenuiſſimum & nobiliſſimum, naſcens in Ægypto & India, ex quo olim precioſiſſimæ veſtes conficiebantur. vid. *Gorr.*

Digitized by Google

C.

CAb i.e. Aurum. ☉. Germ. Gold.

Cabala, Caballa, & *Cabalica,* eſt Ars Cabaliſtica, & ſcientia occultiſſima, quæ divinitùs una cum lege Moyſi tradita fuiſſe fertur. vid. *Mart. Ruland.* fol. 108.

Cabalatar & *Cabulator* eſt Sal Nitrum. ⦶. Germ. Salpeter.

Cabales Caballi (Gabales Crollii) ſunt Lemures & aſtralia hominum corpora &c. vid. *Mart. Ruland.* fol. 109.

Cabalicis, eſt ſpecies Storacis. Germ. Storax.

Caballina berba, i.e. Cauda Equina, vel Equiſetum. Germ. Roß-Schwantz.

Cabebi, Cabeb & *Cabeth* i.e. Squama ferri.

Cabdatim, i. e. Tamarandi. Germ. Tamarinden.

Cabel i. e. Stercus. Germ. Unrath/ Auswurff.

Cabulator i. e. *Cabalatar* Sal Nitrum. ⦶. Germ. Salpeter.

Cacabre vel *Karabe,* Gummi eſt, quod dicitur Electrum.

Cacabus ſeu *Lebes* eſt Vas cupreum, ▽ reum ſeu ferreum majus, ♃nò intus obductum, in quo medicamenta coquuntur. Germ. Keſſel oder Geſchirr zum Kochen. vid. & Lebes.

Cacabus Veneris, i.e. Papaver paluſtre.

Cacao, Cacho ſeu *Cacoa* eſt fructus colore fuſcus, tenui membranâ concluſus, alicujus arboris Americanæ ex Guatimala &c. magnitudine Amygdali vel ut quidam putant Mali aurantii. Hujus arboris quatuor genera in America inveniuntur. Germ. Cacao-Nuß odor Früchte. Plura legenda ſunt apud Dominum Laët in ſua *Hiſtor. Occident. Libro* 20. *Cap.* 2. item in deſcriptione Domini Ximenis de *Americanis animalibus*, item apud Thomam Gage Anglum &c.

Cachimia. Germ. weiſſe Silber-Kreide.

Cachita, i.e. Tragacanthum. Germ. Dragandt.

Cachoſtomachum, debilitativum ſtomachi. Germ. das den Magen ſchwächt.

Cachriis vel *Conchriis* apud Dioſcoridem ſignificat Semen Roriſmarini, imò ipſum etiâm Roriſmarinum ſive Libanotidem. Dicitur & germinatio arborum quarundam videlicet Abietis, Juglandis, Piceæ, Quercus &c.

Cachymia, Cachimia, Kakimia, terminus eſt Paracelſicus, quò denotatur corpus Metallicum imperfectum, vel immatura metalli Minera &c. vid. *Lex. Brun.* vel *Kachimia.*

Cacia ferrea i.e. Cochlear ferreum. Germ. ein eyſerner Löffel.

Cacoalexiterium vid. Alexiterium. Germ. Gifft-Mittel.

Cacodes ſignificat malè olens. Germ. das übel riecht.

Cacolla, Cacul, Cacule, idem eſt ac Cardamomum. Germ. Cardamümlein.

Cacorema vid. Corema, eſt purgamentum.

Cacrios, Kakrios, i. e. Roſmarinus, vel Semen ejuſdem. Germ. Roßmarin-Saamen.

Cacumina ſeu *Cacuminula* ſunt Summitates. Germ. die Sproſſem.

Cacuſen, i. e. Ferrugo Ferri. Germ. Eiſen-Roſt.

Cadaria
Cadmia acinoſa
Cadmia Alexandrina
Cadmia Botryitis } eſt Tutia Ѫ Germ. Tutien oder Tutſus.

Cadmia candidus Liquor aliquando nominatur.

Cadmia factitia
Cadmia fornacum } eſt Tutia. ⋈ Germ. Tutien oder Tutſus. vid. Tutia.

Cadmia

Cadmia foſſilis metalli expers } eſt Lapis calaminaris. ⚒ Germ. Kallmenſtein.
Cadmia foſſilis lapidoſa } Utuntur ea ærarii fabri, qui ex ære Aurichalcum
Cadmia foſſilis nativa } parant, ſiquidem ſine ea id parari non poteſt.

Cadmia foſſilis metallica vid. Cobaltum.

Cadus eſt nomen vaſis vinarii & certæ quoque menſuræ, videlicet Amphorarum octoginta. Amphora verò Libris octo, vel Unciis nonaginta ſex æſtimatur. vid. *Linden.*

Cecilia ſeu *Cœcilia* vel *Cœcula* eſt nomen Serpentis, cujus morſus & venenum eodem cum Amphisbœna aut Vipera infert ſymptomata, teſte Foreſtô.

Cæmentatio, Cæmentum, Cœmentum, Cimentum & *Cimentatio* eſt corroſio ſicca quâ corpus aliquod metallicum, cum Salibus corrodentibus ſtratificatum calcinatur.

Caſa, Caphura vid. Camphora. ⋈⋈. Germ. Campher.

Caſarum eſt Gummi Aſphaltum. Germ. Juden Pech.

Cahos ſeu *Chaos* eſt Elementum aëris, ſeu Globus ſcatens omnibus Elementis. vid. C. *Glaſeri* Nov. laborat. Chym. fol. 576. & alii Authores, ſpeciatim *Ideus.*

Cahos ſeu *Chaos magnum Poterii*, nil aliud eſt quam ☿ ≂, in ▽̸ ſolutus & ▽â ⊖sâ ≂tus, ex quo deinde Chaos ejus magnum præparatur ſingulare remedium, vid. ejus ſcripta.

Caiban, i. e. Menthaſtrum. Germ. wilde Müntze.

Cakele eſt Herba ſimilis verniculari, ſaporem habens acetoſum & ſalſum. Germ. ein Kraut dem Mauerpfeffer gleich.

Cal eſt Arſenicum Citrinum, item ✠tum.

Calæ, Calaëm, Calaëmum eſt ſpecies Stanni Indici, quod △nis examini ſubjectum tranſmutatur in ſpeciem Ceruſſæ, qualis fit ex plumbo & ſtanno noſtrate. vid. *Lex. Brun.*

Calambucum ſeu *Tabrobanum Lignum*, ſeu *Xylum Aloës* vid. Agallochum ſeu Lignum Aloës. Germ. Paradiß-Holtz.

Calamina ſeu *Calaminaris Lapis* eſt Cadmia lapidoſa, metalli expers eſt Lapis, qui reperitur in metallorum fodinis, foſſilis, ſubflavus. vid. Lapis calaminaris.

Calamintha ▽*tica* eſt Mentha ▽tica vid. Herb.

Calamintha Italica ſeu *montana*. Germ. Berg-Müntz/ oder wild Mutter-Kraut. vid. Herb.

Calamus Alexandrinus vid. Rad. Calami aromatici.

Calamus Aromaticus vid. Rad. Acori veri. Germ. Calmus.

Calamus Aromaticus Indicus vid. Rad. Calami aromatici.

Calamus dulcis uid. Caſſia fiſtula. Germ. Caſſien Pfeiffen.

Calazia eſt Lapis precioſus habens in ſe maculas grandini ſimiles.

Calcadis & *Calcantum* eſt ſpecies Atramenti.

Calcadis eſt Vitriolum album, aliâs Sal Alkali.

Calcaneus, Calcaneum, Calx, Os Calcis, quod Aſtragalo ſubeſt.

Calcaneus leporinus vid. Talus leporinus. Germ. Haſenſprung.

Calcanthum, Calchantum & *Chalchantos* ſignificat 1. Flores Æris, 2. Calcitidem quæ ſpecies Vitrioli, 3. Vitriolum, 4. Æs uſtum vel petrinum, 5. Vitriolum viride, vid. Vitriolum.

Calcarius Lapis, eſt Saxum unde Calx paratur.

Calcata eſt Atramentum Citrinum.

Calcatar, Calcotar, Calcadinum, eſt Atramentum rubeum, Vitriolum. Ɖ

Calcaton i. e. Trochiſci de Arſenico. Germ. Maußgifft-Zeltlein.

Calcena, Calcenon, Calcenonia, Calcinonia, dicitur minera Tartarea, morboſa ſive Calx Tartarea.

Calchiteos

Digitized by Google

Calchiteos eſt Ærugo Æris, item Marcaſita, & Calcitheos.
Calcidium, dicitur medicamentum de Arſenico.
Calcifraga Scribon. Germ. Neſſel Fahren oder klein Miltz-Kraut. vid. Ceterach ſeu Scolopendrium verum in Herbis.
Calcinare eſt corpora dura vel lapidea ita reſolvere, ut in tenuisſimum pulverem redigi queant. Sign. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol]. Calc.
Calcinatio Argenti eſt quatruplex. 1. immerſiva, 2. amalgamatoria, 3. cementatoria, 4. reverberatoria, quæ fuſius videri poſſunt ap. *Schröder. Phar. Med. Chym.* Lib. 3. fol. 378. Sign. [symbol], [symbol].
Calcinatio Auri quinque modis peragitur, & eſt: 1. immerſiva, 2. vaporoſa, 3. amalgamatoria, 4. cementatoria, 5. reverberatoria, qui modi prolixius deſcribuntur à *Schröd. fol.* 363. Sidn. [symbol].
Calcinatio corporum eſt combuſtio quæ fit △ne majori, vel eſt rerum coagulatarum ſolutio, ſuntque calcinationes multiplices.
Calcinatio corroſione ſicca, eſt quando corporibus calcinandis non humor, ſed ejus in locum corrodentes materiæ ſiccæ adjunguntur, quibus calcinantur, eſtque Cœmentum & Commixtio.
Calcinatio corroſione vaporoſa, eſt quando in tenues laminas corpora metallica redacta, per acrem corrodentemque fumum calcinantur.
Calcinatio humida quæ fit per vapores ▽ſos & calidos à locis vicinis venis metallicis elevatos, qui vapores calidi & ▽ſi acuati ſunt Sale Terræ centrali, vel ut alii vocant Sal naturæ.
Aliquando corpora laminata ſuper ▽ortibus, aliquando ſuper [symbol]to, vel recrementis uvarum preſſarum ſuſpenduntur &c.
Calcinatio humida Philoſophica ſeu *ſine △ne calcinata dicta*, exempli gr. Cornu Cervi, Ebur, Oſſa & alia in alembico ſuſpenſa, ſine △ne per vapores ▽eos elevatos in alembicum, ſenſim ſenſimque penetrantes, oſſa ut fiant friabilia & conterebilia.
Calcinatio alia humida Philoſophica ſeu *Spagyrica* vel *ſine △ne dicta*, quoque fit per coctionem in Lixivio, ut fiant friabilia, & conteribilia. Germ. Philoſophiſche Calcinirung / oder ohne Feuerbrennung.
Calcinatio humida immerſiva fit quando calcinandæ res immittuntur in menſtruum ſolvens. ex gr. ſi Cuprum immittitur in [symbol] ♃tri aut ♄ in [symbol]tum, calcinatio eſt immerſiva. Via ſicca contingit, quando fit ſtratum ſuper ſtratum, re calcinanda & dicitur propriè Cæmentatio, locumq; imprimis habet in metallis calcinandis, quæ in lamellas deducuntur & cum ⊖linis viciſſim locantur, mixtura hæc committitur △ni ut Salia reſoluta emittant ſuos [symbol] acidos, qui rodunt additum metallum, & hæc cæmentatio quoque in ☉ro aliisque metallis adhibetur.
Calcinatio reverberii eſt in calcem ſolutio. Calx autem generali ſignificatu eſt Pulvis quilibet in partes inpalpabiles comminutus, quam & alcool nuncupare conſuevêre, itaque ſub ſe comprehendit calcem propriè dictam.
Calcinatio ſpecialis eſt, qua principaliter dicta Calx in combuſtione reverberante efficitur.
Calcinatum majus, dicitur omne quod arte Spagyrica dulce factum eſt, quod ex propria ſua natura non erat, ut ☿rii dulcedo, Plumbi vel ejus anima, Salis & ſimilium, quæ celerrimæ conſolidationis exiſtunt. Germ. der groſſe Calcinat / alles was durch Spagyriſche Kunſt ſüß gemacht iſt.
Calcinatum minus eſt omne quod à natura dulce eſt & citiſſimè curat, ut Saccharum, Manna, Tereniabi, Noſtoch & ſimilia quæque. Germ. der kleine Calcinat / alles was von Natur ſüß iſt.
Calcitari eſt Sal Alkali & Alkael.
Calcitea eſt Dragagantum Germ. Tragandt.

Calcula

Digitized by Google

Calcithis nativa ſponte ſua naſcitur & in fodinis concreta invenitur, æris ruborem & colorem habet, unde & nomen accepit, ac rubra dicta eſt. Germ. roth Kupffer-Waſſer.

Calcithos eſt Æs viride. ⊕ Germ. Grünſpan.

Calcitis, Calticis, Calcota eſt Atramentum rubeum.

Calcocos eſt Æs. Ertz oder Kupffer.

Calcokeumenos eſt Æs uſtum. Germ. Kupfferſchlag. ♉

Calculæ vocantur Conchæ, quæ naſcuntur in mari. Germ. Muſcheln.

Calculus humanus vid. Lapis humanus ſeu Ludus humanus.

Calculus Vini, Lapis Vini, Oenolithus, Fex vini lapidoſa, eſt Tartarus. Germ. Weinſtein. vid. Tartarus. 🜿

Caldar eſt Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Caldarium, à caldus, pro calidus, ſignificat Ahenum in quo quid ferveſit. Germ. Keſſel.

Calendula, Caltha, ſeu *Calthula*. Germ. Ringel-Blum.

Cali i.e. Cinis clavellatus. 🝉 Germ. Druſen-Aſche.

Caliculi Glandium quercini Germ. Eycheln-Hütlein. vid. Glandium Caliculi.

Calidus eſt Trochiſcus de Arſenico.

Calix Glandium Plin. & Copula Glandium. Germ. Eychen-Hütlein

Callecamenon, Calcucementum, Caſticum, Calcutium, Caſtitium, Calcute, Endebaſtum, eſt Æs uſtum Germ. gebrandt Ertz.

Calleon, Palear eſt Barba Galli gallinacei. *Lex. Brun.*

Callena eſt ſpecies ⊖lis petræ.

Calliblepharon, dicitur Medicamentum palpebris exornandis accommodatum. Germ. ein Mittel zum Augbraunen.

Calliette & *Caliette* ſunt Fungi flavi in plantis Juniperinis creſcentes. Germ. Wacholder-Schwämmlein.

Calliphyllon Hippocratis, Tricophyes Apulay, Selinophyllon, Adianthum, & Amianthum Apulay, H. Capillaris, vid. Trichomanes. Germ. Steinfeder/ Wiedertod oder Wiederthon.

Calmet, Coſmec, Coſmet & *Cuſmet* eſt Antimonium. ♁. Germ. Spißglaß.

Calocamonon eſt Æs uſtum. ♀. *Johnſonus.*

Calor arenæ, medius eſt inter Cinerem & Scobes ferri, eſtque quando vas materiam continens in catino ∴rio ∴nâ circumdatam ſubſtantiam fixiorem, quam Cineres propellere nequibant, protrudit. Ubi advertendum, ∴am ſubtilem, non adeò violentum calorem præbere, quàm groſſam.

Calor artificialis dicitur, qui ad Artificis nutum, accendi, dirigi & adminiſtrari poteſt.

Calor Carbonum eſt, quando calor prunarum flagrantium materiam, vel vas proximè tangit. Hujus uſus eſt in infuſionibus, cæmentationibus, probationibus, calcinationibus & diſſolutionibus.

Calor Cinerum eſt, quando partes fixiores per Cineres eliciuntur. Hic medius eſt inter ∴næ & Balnei calorem: proinde illius ope non modo ſubtiliores & ad naturam ▽ſitatis ſimplicis approximantes ſubſtantiæ propelluntur, ſed & colores & fixiores partes eliciuntur.

Calor digerens eſt, quô materia diſſolvenda digeritur, id quod aut athanore, aut fimo perficitur.

Calor fimi eſt, quando vaſe infimo poſito, materiamque continente, digeſtio fit. Hic calor multi uſus eſt apud Artifices, in infundendis, digerendis & putrefaciendis rebus &c.

Digitized by Google

Calor flammarum eſt, quando adhibito conveniente alimento, flammæ materiam attingunt. Hic calor vocatur △ vivus, quo reverberantur & calcinantur omnium metallorum corpora, nec non Spiritus tandem propelluntur.

Calor fortis eſt, quando △ne auctiori & intenſiori res ſeparantur.

Calor impeditus eſt, quando △is à materia vel vaſe, ne illud proximè tangat, ab alio vaſe impeditur.

Calor liber eſt, qui proximè materiam, aut vas materiam continens tangit &c.

Calor naturalis eſt, quando radii ☉lares, vel per ſe materiam ſibi applicatam excoquunt, vel in ſpeculo concavo collecti, rei applicantur &c.

Calor ſcobis aut *ſcoriæ ferri*, calore ∴næ intenſior, & aperto vicinior eſt, quando ex ſcobe vel ſcoria ferri res propelluntur. *Mart. Ruland.*

Calor veſicæ levis eſt, quo ex materia veſicæ impoſita, applicato alembico, ſubſtantia humida prolicitur.

Caloris ſpecies à Rhenano enumerantur, cum eorum deſcriptionibus 1. *Calor naturalis*, 2. *artificialis*, 3 *ſimplex*, 4. *Calor digerens*, 5. *digeſtio in athanore*, 6. *Calor fimi*, 7. *Calor ſeparans*, 8. *lenis Calor*, 9. *Calor veſicæ*, 10. *Cinerum Calor*, 11. *fortis Calor*, 12. *Calor impeditus*, 13. *Calor ∴næ*, 14. *Calor ſcobis* aut *ſcoriæ ferri*, 15. *Calor hyeræ*, 16. *Calor carbonum*, 17. *Calor flammarum*, *Calor mixtus qui Balneum* appellatur, quod duplex eſt, ᚋB. & Balneum Roris.

Caloſtrum, i.e. Lac recens. Germ. friſche Milch.

Caltha Alpina, *Nardus Alpina*, *Celtica* ſeu *Romana*. vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariä Magdalenä Blumen.

Caltha, *Calthula*, *Calendula*. Germ. Ringel-Blumen. vid. Flores Calendulæ.

Caltha paluſtris. Germ. Schmeerblumen. Creſcit in aquoſis locis.

Calufar eſt Oleum de Nuce Indica.

Caluſa, *Cyptos* eſt Cryſtallus.

Calx in Chymica ſignificatione eſt ♅ quilibet, per ablationem ſuperfluæ humiditatis, in partes tenuiſſimas & quaſi impalpabiles comminutus. Sign. ⊙, C, ▭, €, €, ∞, ♄, ⅄, Ѡ, ♀, ♅, ✕, Y.

Calx Chymicis quoque dicitur, quod calcinando vel in Alkool convertitur ut Calx Saturni, vel ſaltem friabile factum eſt, ut Cornu Cervi uſtum. *Lex. Blanc.*

Calx aſſata eſt Alumen ex pomis.

Calx Auri eſt ☉rum fulminans.

Calx cochlearum eſt Specificum antifebrile Crollii.

Calx fixa eſt materia permanens & incremabilis.

Calx Jovis eſt ♃num calcinatum ſeu uſtum, & quia in ea 🜍 latet, idcircò *Spiritus ♃vis* nominatur. Germ. gebrandt Zinn.

Calx Lignorum ſunt Cineres eorum, qui in vitrum aut aliam materiam non convertuntur ſed Cineres manent.

Calx Lunæ eſt ☽tum, *Calx ☽ti*, vel *Azurinus flos ejus*. Germ. Silber-Kalck.

Calx manica alba, eſt Calx alba peregrinorum, vel ex oſſibus piſcium majorum albis vel conchis marinis, quas in pileis geſtant, confecta.

Calx Martis eſt Crocus chalybis vel ferri. Germ. die Röthe von Eyſen.

Calx Mercurii eſt ☿ ⚍tus, Germ. zu Boden geſchlagen Queckſilber.

Calx peregrinorum eſt Tartarus. ♀ Germ. der Weinſtein.

Calx permanens vel *fixa* eſt incremabilis materia.

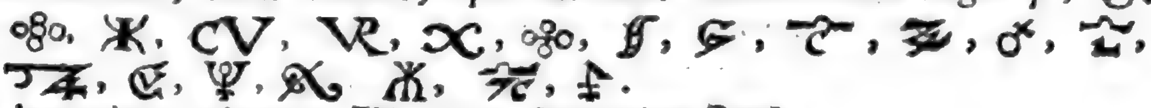
Calx Saturni eſt Minium vel Plumbum uſtum. Germ. Bley gelb. ♄

Calx Solis eſt ☉rum calcinatum. Germ. Gold-Kalck. ✕

Calx Veneris eſt viride Æris. Germ. Grünſpan. ⊕

Calx viva

Digitized by Google

Calx viva ſeu *muraria* non extincta, *abeſtos*, fit ex Lapide calcario beneficio △is fortiter calcinando & aliis variis modis. Eſt autem *Calx viva duplex, coloris candidi* & *cœrulei*, vis omnium eſt adurens, ignea, mordens, cruſtas inducens, urit in ſumma, diſcutit & extrahit, odit naturaliter ▽am, quâ accenditur, amat Oleum, quo facillimè commiſcetur. Sign.

C. V. legendum Calx viva. ♆ Germ. Lebendiger Kalck.

C. V. ita à Medicis præſcriptum legendum Cum Vino.

Calyculi, Cupulæ, putamina Glandium. vid Glandium Calyculi.

Cambar eſt Terminus Spagyricus à Canna id eſt △nis, & Bar filius. vid. *Lex. Brun.*

Cambill eſt Terra rubea. ra. Germ. rothe Erden.

Camelopodium, Praſium & *Praſſium* eſt Marrubium. Germ. Andorn. vid. Herb.

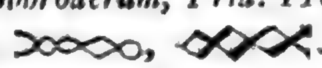
Camelorum ſtramen ſeu paſtus. vid. Fœnum Camelorum. Germ. Camehl-Heu.

Câmes, Camet eſt Argentum. ☽. Germ. Silber.

Cachunde, Caſchaw vid. Caſchew ſeu Catechu.

Cameleon ſcribitur pro Planta & pro Animali, pro Animali eſt Camelus, pro Planta eſt Camomilla.

Cameth dicuntur illa, quæ ſe ſervant in ſalmuria, ut Olivæ, Cappares & ſimilia.

Camphora, Campbura, Cafur, Caphur & *Capur.* Germ Campher / Gamffer oder Gaffer. Lachryma arboris in ſumatra propè Baros creſcentis, item arboris in Chinea, Japonia & India creſcentis, eligenda eſt alba, pellucida, ſincera, valdè odorata, quæ ſpuria eſt areſcit. Deterior eſt craſſa, fuſca, nigra, oſſulis Ligni ſui implicita. Fructus formoſi ſunt, Avellanæ Nucis magnitudine oblonge rotundi, tenui tunicâ cincti &c. Ex radicibus Cinamomi quoque Caphura elicitur. Optima Camphora ex Borneo huc adfertur. Benè vel optimè in Semine Lini conſervatur. Plura de Cafur legenda ſunt apud *Gothofred. Mœbium* aut ejus Anatom. Camphoræ, *Sbbröderum, Frid. Hoffm.* & *Eraſmi Franciſci Hort. Indic.* & alios. Sign. .

Camum eſt Potus qui fit ex Hordeo & aliis frugibus. *Dioſcorides.*

Canabil vid. Eretria, & Eretrias. ▽ Germ. Erde.

Canalis apud Chymicos intelligendus *Canalis Alembici,* & apud Medicos *Canalis pro Clyſteribus.*

Canapus vid. Cannabis ſeu Semen Cannabis Germ. Hanff.

Canarmenum, Lutum Armenum vel Bolum Armenum eſt quædam vena terræ, quæ præcipuè in Armenia invenitur, virtutem habens conſtringendi.

Cancamum, quidam Laccam eſſe putant, alii Animæ Gummi. Dioſcoridi eſt Arabicæ arboris Gummi, vel Lachrymæ Myrrhæ quodammodo ſimilis, viroſi guſtus: quod ad ſuffimenta uſurpatur. *Lex. Blanc.*

Cancantum, Calcant, ⊖ Germ. Kupffer-Waſſer.

Cancer ſeu *Aſtacus.* Germ. Krebs. Piſcis genus eſt, mollem teſtam habens pro tegumento, cujus multæ ſunt ſpecies, & varietates, quorum alii longum habent corpus, alii rotundum obtinent, ut cancrorum omne genus, tàm marinorum, qui quam plurimi agnoſcuntur, quam fluviatilium, qui multò pauciores & minores reperiuntur. Officinarum cancer eſt Aſtacus, vulgaris & fluviatilis, qui magna abundantia in Germaniæ Provinciis atque aliis Regionibus capitur. Ingrediens eſt ▽æ Antiphthiſicæ. Sign. ♋.

Cancer apud Chymicos ſeu Henmeticos eſt ✱ vid. Sal Armoniacum.
Cancinpericon id eſt calidus equi fimus.
Cancri combuſti. Germ. verbrendte Krebs.
Cancri herba vid. Empetrum ſeu Herniaria,& aliquando Heliotropium, Cauda Scorpionis &c.
Cancrorum Oculi vid. Lapides Cancrorum. Germ. Krebs-Augen.
Candarum, i.e. Olibanum. Germ. Weyrauch.
Candelæ fumales ſeu *Aviculæ Cypriæ.* Præparantur ex odoriferis Gummatibus & carbonibus Tiliæ, ſeu Salicis beneficio mucilaginis Tragacanthi, ut efformari queant Candelæ tripedes.
Candelaria ſeu *Candela Regia* vel *Lanaria* vid. Flores ſeu herbas Verbaſci. Germ. Wüllkraut-Blumen.
Candelæ Regiæ ſeu *Lanariæ* vid. Flores ſeu Herb. Verbaſci.
Candidæ illæ particulæ in florum Roſarum rubr. foliis. vid. Lobos ſeu Lobus.
Candiſatio, competit ſolo Saccharo, quod in ▽a ſolutum, purificatum atque ad conſiſtentiam Sacchari Candi inſpiſſatum, in Cryſtallos concreſcit, idque Candiſari vocant. Imponunt autem ſolutioni nonnunquam res medicamentales ſolidas, ut Cryſtallis illis ſaccharatis obducantur, easque confectionibus & candiſationibus adnumerant. Germ. Candiſirung / oder mit Candel-Zucker überzogen.
Candidum Ovorum, Ovi albor & *Ovi album, Albumen Ovi, Claretaſeu Leucoma* & *Leucon Ovi.* Germ. Eyerklar oder Eyerweiß. ♉.
Candum Saccharum, dicitur in Cryſtallos redactum, vulgò *Saccharum Candi* ſeu *Candum,* Cantum vel *Candium, Cryſtallinum, Lucidum.* Eſtque Saccharum depuratum, candiſandô in Cryſtallinam formam ſ. a. redactum, ad modum ſuperiùs dictum: Eſt pro viliori vel depuratiori Saccharo vel album ſeu rubrum. Germ. brauner / oder rother / oder weiſſer Candel-Zucker.
Canella vid. Cinamomum. Germ. Zimmet.
Canfor eſt Planta, cujus Gummi eſt Camphora, & Lignum album, leve, in cujus ramis continetur aliquid Camphoræ.
Canfora vid. Camphora. Germ. Campher.
Canicularis herba vid. Hyoſcyami radices aut ſemen.
Canis axungia eſt pinguedo Animalis latrabilis ſ. latrantis ſatis noti. Germ. Hunds-Schmaltz oder Fett.
Canis infernalis eſt Nitrum. ⦶ Germ. Salpeter.
Canis ſtercus vid. Album græcum. Germ. Hunds-Dreck.
Canna Fiſtula vid. *Caſſia Fiſtula.* Germ. Caſſien Röhren.
Cannabina ▽*tica mas* eſt Eupatorium cannabinum vid. Herb.
Cannabis vid. Semen Cannabis. Germ. Hanff-Samen.
Cannutum, Canutum, i. e. Calamus vel Canna.
Canopis eſt Cortex medianus Sambuci. Germ. die mittlere Hollunder-Rinden.
Cantacon eſt Crocus hortulanus. Germ. Saffram.
Cantarelli, vocantur Vermes quidam, qui in vernacula lingua Vermes majales vocantur, qui in Oleo macerati, oleum eâdem cum Scorpionum oleo virtute imbuere dicuntur. *Horſt.* Libr. 8.
Cantharellus ſeu *Scarabæolus unctuoſus* eſt Vermis Majalis. Germ. Kodten/Schmaltz-Käfer oder Mayen-Wurm.
Cantharides ſeu *Muſcæ Hiſpanicæ.* Germ. Spaniſche Mücken oder Fliegen. Animalcula ſunt putrida, quoniam ex tali materia conſtituta & in multis fructibus, ut Liguſtro & arboribus proceris, ut Fraxino, Populo, numeroſè procreantur, aluntur ac reperiuntur. Probantur in frumentis inventæ, verſicolores, & quæ transverſus in alis lineas habent, oblongo corpore. Quæ recentes ſunt & ſolidæ, præſtant: nam veteraſcentes facilè cariem ſentiunt, unde in medicamentis inutiles fiunt, præparatur ex iis Emplaſtrum veſicatorium.

Cantum

Digitized by Google

Cantum Saccharum vid. Candum Saccharum. Germ. Kandel-Zucker.
Capella Chymicis denotat Vaſculum, in quo ſeparatio metallorum puriorum ab impuris inſtituitur. Appellatur etiam Vas in quo ∴ continetur, cui Vaſa unà cum materia deſtillanda committuntur. Germ. Capelle/ Sand-Capelle. Sign. ⊤, P, ○, ✕, ✕.
Capella & *Pavo agreſtis* vid. Vanellus.
Caphura vid. Camphora. Germ. Campher.
Capi ſeu Caponis axungia eſt pinguedo Galli caſtrati Avis terreſtris ſatis noti. Germ. Capaunen-Schmaltz oder Fett.
Capillaris aurea, Barba Herculis, Adiantum ☉*reum.* Germ. gülden Wiederthon. vid. Herb.
Capillaris herba, Crinita herba & *Circinnalis herba, Capillus Veneris.* Germ. Frauen Haar.
Capillus Veneris, Adiantum nigrum, Trichomanes vid. Herb.
Capillus (extra crines) eſt Lapis Rebis. *Mart. Ruland.* & *Johnſon.*
Capiſtrum ☉*ri* eſt Borax. Germ. Borax & Lapis Philoſ.
Capita circa herbas denotant rotunda illa ſeminum aut florum Receptacula, vid. Codia.
Capita 4. rei pharmaceuticæ ſeu *Evangeliſtæ 4. Pharmacopœorum* Guferi Medicin. Domeſt. Tab. 67. & 72. ſunt *Cera, Oleum, Mel* & *Saccharum.*
Capitellum eſt ▽a Saponis ſeu Lixivium. Germ. Seyffen-Waſſer oder Laugen. Sign.
Capitellum etiam intelligitur *Alembicus.* vid. Galea. Sign.
Capiti luvium eſt Liquor ſeu Lixivium cum floribus & herbis infuſum & præparatum, quò capita lavantur. Germ. Hauptreinigende oder ſtärckende Laugen.
Capnelæum, aſt ſpecies Reſinæ, quæ ſponte fluit, calidior, tenuior, liquidisq; omnibus reſinis liquidior, ut ad Oleum ferè accedat &c. Dicitur & *picis flos. Lex. Brun.*
Capniſton, eſt Oleum quod ex aromatibus vim aromaticam fragrantemque acquirit. vid. Ætius Lib. 1: Teſte Gorr.
Capnitis eſt genus Cadmiæ factitiæ. vid. Cadmia.
Capnos, Fumaria, Fumus Terræ, Cerefolium, Columbinum & *Felinum.* Germ. Erdrauch. vid. Herb.
Capnos altera, vid. Rad. Ariſtoloch. rot. minor.
Capnos Lobelii eſt Fumaria. Germ. Erdrauch.
Capparis vid. Cortices Capparum. Germ. Cappern Wurtzel-Rinden.
Capra Alpina vid. Lapis Bezoar Germanicus.
Capreola vid. Rubicapra ſeu Rupicara.
Capri cerva vid. Lapis Bezoar Occidentalis f. Orientalis.
Capricornus eſt Plumbum ♄. Germ. Bley. Sign. ♑, ♑, ♑, ♑.
Caprifolium, Lilium inter Spinas. vid. Flores & Caprifolii. Germ. Spuck-Lilien.
Capula & *Calix Glandium Plinii.* Germ. Eycheln Hütlein.
Caput Monachi vid. Herb. ſeu Radices Taraxaci. Germ. Pfaffen-Röhrlein.
Caput mortuum eſt fæx ſeu reſidua illa materia craſſa & ſicca, quæ in deſtillationibus, præcipuè mineralium remanet: communiſſimè autem remanentiam Vitrioli notat. Germ. Todten-Kopff. Sign. ⊙, , , ⊙, , , , ⊗, , ⊙.
Caputpurgia, dicuntur Medicamenta omnia, quæ capitis purgandi gratiâ applicantur, ſive fiant per apophlegmatizantia, errhina, ſternutatoria &c.
Carab eſt Siliqua. vid. *Johnſon.*
Carabe vid. Succinum & Karabe. Germ. Agdſtein.

Carabus, interdum pro inſecto in Lignis aridis nato ſumitur, & pertinet ad Scarabæos, vel pro Locuſta marina, vel etiam pro Cambaris ſeu Aſtacis teſte *Aldrov*. Lib. 2. de cruſtac. C. 2. ſumitur.

Caranna eſt Reſina duriuſcula, tenax, non admodum glutinoſa, Tacamahacæ ſimilis, niſi quod ſit paulò odoratior, nigrior & ſplendidior, liquidior & denſior. Advertur ex Carthagine Indiæ occidentalis ſeu Novæ Hiſpaniæ Provincia, ubi ex vulnerata arbore elicitur, atque illinc foliis latis ac nervoſis inſtar arundinaceorum foliorum involuta ad nos pervenit. Sæpè iſtud gummi in cucurbitis excavatis quoque colligitur.

Carboanthes vid. Anthrax eſt pruna ſeu carbo accenſus.

Carbo humana eſt Stercus humanum. *Mart. Ruland.* & *Johnſon.*

Carbo petræ eſt bituminoſa quædam 🜂. Germ. Stein-Kohlen.

Carbones Cœli dicuntur Stellæ.

Carbones quoque dicitur Lapis Philoſophorum.

Carbunculus Candidus vid. Belagius.

Carbunculus vid. Lapis Granatus & Rubinus.

Cardamomum Arabicum majus vel Grana Paradiſi, *Malyreta* & *Menigeta* & *Milligena*, *Malagueta*, *Melligeta*, *Sarcocolla*. Germ. Paradiß-Körner. Afferuntur in Europam Alexandriâ Ægypti ac etiam ex Indiæ Orientalis Provinciis. Malovar, Jova & ſimil.

Cardamomum ſimpliciter ità dictum eſt *Cordamomum excorticarum minus* ſive *Indicum*, *Cardumenum* & *Cardumenum Mauritanorum*. Germ. Cordamämlein. Advehitur in Europam Alexandria Ægypti ac etiam ex Indiæ Orientalis Provinciis. Malovar. Jova &c.

Cardamum & *Creſſio* eſt Naſturtium hortenſe. Germ. Garten-Kreſſen. vid. Herb.

Cardanum, Crocus Hortulanus. Germ. Garten Saffran.

Cardel eſt Sinapi vid. Sem. Sinapi. Germ. Senff.

Cardiaca herba, *Pata Lupina*, *Agri Palma*, *manus Stæ Mariæ*, *herba pectoralis*. Germ. Hertzgeſpan-Kraut. vid. Herb.

Cardiacum ſeu *Cordiale*, eſt Medicamentum cor (ut olim putabant) roborans: ſed potiùs blandam fermentationem ſanguini inducens, qua Spiritus exhauſti reficiuntur, unde circulatio per conſequens benignior & facilior redditur. Germ. Hertzſtärckung.

Cardir eſt Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Cardis eſt Mars vel Ferrum. ♂. Germ. Eyſen.

Cardonium eſt Vinum herbis medicatum, ita ut muſtum recens iis affundatur & defæcatio ſubſequatur. Germ. Kräuter-Wein.

Cardopatia & *Cardopatium*, *Carlina* vid. Rad. Cardopatiæ. Germ. Ebertwurtzel.

Cardumenum & *Cardumenum Mauritanorum*. Germ. Cordemömelein. vid. Cardamomum excorticatum.

C. B. ita à Medicis præſcriptum legendum eſt Carduus Benedictus. Germ. Cordobenedicten.

Carduus Benedictus & *Mariæ*. vid. Herbas ſeu Semina.

Carduus Fullonum, *Carduus Veneris*, *Virga Paſtoris*, *Librum & Lavacrum Veneris*. vid. Carduus Fullorum in herbis. Germ. Bubenſtrahl oder Weber-Karten.

Carduus Suarius, *Carduus Varius*, *Chamæleon*. vid. Rad. Cardopatii. Germ. Ebertwurtzel.

Carduncellus atractilis eſt Carduus Benedictus. Germ. Cardobenedicten.

Carena eſt vigeſima quarta pars Guttæ.

Caricæ ſeu *Ficus* Germ. Feygen. Copioſè creſcunt & reperiuntur in Gallia Hiſpania & Italia, Maſſilienſes & Provinciales omnium laudatiſſimæ cenſentur; plura apud Authores legenda.

Carium Terræ i.e. Gluten. Germ. Leym.

Carlina vid. Rad. Cardopatii. Germ. Ebertwurtzel.

Carminantia ſeu *Carminativa* dicuntur Flatus, diſcutientia ut ſunt, Aniſum, Carvum,

Digitized by Google

carvum, fœniculum, cuminum, leviſticum &c. Germ. Wind-treibende Mittel.

Carmiti eſt Obolus. Germ. ein Heller.

Carmot vocatur materia Lapidis Philoſophici.

Carneolus vid. Lapis Carneolus ſeu Sarda. Germ. Carneol.

Carnifex ſpagyricus, dicitur Vulcanus ſive △ in negotio Lapidis philoſophici. Fr. Baſil. Valent. de Lapid. Philoſ.

Carniglutinum ſeu *Gluten Carnis*. Germ. Fleiſchbein vid. Sarcocolla.

Caro in medicina ſubſtantiam iſtam molliorem fructuum ſucculentorum, quæ aliàs pulpa vocatur, ſignificat, ut *Caro* vel *pulpa caſſiæ, cydoneorum, citri paſſularum, prunorum* &c. Germ. Fleiſch oder Marck.

Carobam, Carrubia & Cerobia. Germ. Johannis-Brod. vid. Siliqua dulcis.

Carœnum quibusdam *Carenum*, eſt Vinum decoctum, ita ut tertia pars abſumpta ſit, duæ tantùm remaneant. *Gorri*, plura vid. apud Linden.

Caros vid. *Carvum* ſeu *Semen Carvi*. Germ. Kümmel.

Carota vid. Semen Paſtinacæ domeſticæ. Germ. Paſtinacken Samen.

Carpeſiæ, *Quabebam*. vid. Cubebæ. Germ. Cubeben oder Schwantz-Pfeffer.

Carpifolium Germ. Speck-Lilien. vid. Flores Caprifolii.

Carpionum Lapilli vid. Lapillus Carpionis.

Carpobalſamum Granum ſeu *Semen Balſami*. Germ. Balſam Körner. Eſt fructus ſeu ſemen precioſi Balſami, quod hoc tempore adhuc planè incognitum eſt. Quod verò ſub ejus nomine in officinis oſtenditur, à legitimo Carpobalſamo longè diſtat. Secundum Dioſcoridem, flavum, ponderoſum, guſtu mordens, & fervens in ore ſit, oportet: quocirca pro vero Carpobalſamo ſuccedaneum conveniens ſubſtituitur, videlicet Cubebæ.

Carpos vid. Fructus. Germ. Früchte.

Carpus eſt pars Manus vid. *Lex. Brun.*

Carſia eſt ▽ ⊖lis ſeu ⊖ lis panis. Germ. Saltz-Waſſer.

Cartilagines Cordium Cervorum. Germ. Hirſch-Hertz-Beinlein oder Hirſch-Creutz. vid. Oſſa de Corde Cervi.

Carvinum eſt Lac quoddam. *Johnſ. Lex.*

Carum vid Semen Carvi. Germ. Kümmel.

Caryon aromaticum vid. Nux Aromatica ſeu Moſchata vel Moſchata Nux. Germ. Muſchaten-Nuß.

Caryon Baſilicum, Nux Regia, Perſica, & juglans. Germ. Welſche Nuß vid. Nux juglans.

Caryon ponticum, Septo Caryon, vid. Nux Avellana. Germ. Haſelnuß.

Caryophyllata vid. Radices Caryophyllatæ. Germ. Garaffelwurtz.

Caryophylli aromatici, Gariofili & Garyophylli Fructus eſt arboris exoticæ ejusdem nominis, quæ naſcitur in Inſulis Amboma, Molucis & Philippinis in India, & ex ea transfertur. Germ. Nelcken oder Nägelein oder Würtznägelgen. *Caryophylli vulgares immaturi* ſunt, *Antophylli* verò *maturiores*, de quibus ſuo loco. Vide rerum Indicarum Scriptores. Inter alios Librum editum de Regno Sinenſi Neuhoffii &c.

Caryophylli hortenſes vid. Flores Tunicæ. Germ. Nägelein-Blumen.

Caryophyllorum Mater, Antofilus. Germ. Mutter-Näglein. vid Antophylli.

Caryotæ & *Caryoti* eſt nomen Dactylorum ſive fructuum palmæ optimorum qui in Syria & Paleſtina creſcunt. vid. Dactylus Germ. Dacteln oder Datteln.

Caſchew ſeu *Catechu* vel *Cachund, Caſh. Moſchat.* quidam ita præparant: ℞. Terræ Japponicæ ℥ß. Sacch. cand. albi ℈iv. Ambræ gryſeæ gr. vj. Moſchi opt. ℈j. Miſce, fiat omnium pulvis, ex quo cum ſ. q. mucilaginis tragacanthi fiant Paſtilli oblongi inſtar muſcerdæ. Alii alio modo præparant. vid. *Mart. Ruland.*

Caſeus

Caſeus præparatus eſt reſidentia viſcoſa manens in fundo lactis ex caſeo defluentis. Germ-Käß.

Caſeus vetus nominatur *palætyrus*. Germ. ein alter Käß.

Caſibo eſt Cyperus. vid. *Johnſ. Lex.*

Caſſia Alexandrina, Calamus dulcis vid. Caſſia fiſtula. Germ. Caſſien: Pfeiffen.

Caſſia caryophyllata ſeu *Cortex caryophyllorum*, eſt Cortex quædam ex America, China & Inſula Bandam allata, quæ & odore & ſapore caryophyllis neutiquam cedit, & eàpropter ita vocata; ſed cujus arboris cortex ſit, nondum notum eſt. Germ. Nägelein-Holtz.

Caſſia extracta & medulla vid. Caſſiæ flores ſeu pulpa.

Caſſia fiſtula, Alexandrina, Calamus dulcis, Caſſia cathartica, Caſſia laxativa, nigra, purgatrix, ſolutiva, Faba Indica, Siliqua Ægyptiaca, Indica & purgatrix. Germ. Caſſien-Pfeiffen/Caſſia-Fiſtel oder Caſſia in Röhren. Iſtius fructus arbor procera eſt, inſtar juglandis, imò & folia ferè conveniunt, ſed acutiora ſunt, inſtar Perſici foliorum. Ligni materies valdè compacta. Fructus officinis notiſſimus. In India, Ægypto & Aſia, frequens eſt & per ſe naſcitur. Eligenda eſt quæ ex Memphi & Alexandria Ægypti c. nvehitur, non admodum craſſa, pellucens, recens, gravis, fracta, & quæ concuſſa incluſis ſeminibus minimè conſtrepit. Plura apud Scriptores rerum Indicarum legenda ſunt.

Caſſiæ flores ſeu *Caſſia extracta, Caſſiæ Atramentum, Caſſia cribrata, Caſſiæ medulla.* vid. Pulpa.

Caſſia Lignea, Caſſia Syrinx, Caſſia Officinarum, Caſſia Lignea odorata, Xylo-Caſſia. Germ. Caſſien-Holtz/ Holtz-Caſſien oder Mutter-Zimmet. De Caſſia Lignea & Cinamomo, Antiqui opiniones controverſas habuerunt, quidam putarunt quod ſint cortices exteriores arboris Cinamomi & interiores cortices arboris Cinamomi ſint Cinamomum. Quidam etiam putarunt Caſſiæ arborem in Cinamomi arborem tranſplantatam eſſe. Qui deſiderat evolvat Antidotarium Weckeri, Garzias ab H. Manard Bauhinum & Schröder. Nunc verò notum, & optima ratio, *Caſſiam ligneam craſſiorem eſſe Cinamomo*, manducata mucilaginem quandam præbens: Cinamomum verò odore fragrantius, ſapore acrius atque præſtantius *Xylocaſſiâ.*

Caſſibor & *Caſſibott* i. e. Coriandrum. Germ. Coriander.

Caſſiteros eſt Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Caſſutha, Germ. Flachs-Seyde. vid. Herbam Cuſcutæ.

Caſta herba, Glyciſide, Roſa Venetiana. vid. Flores ſeu radices Pæoniæ.

Caſtanea aquatica ſeu *paluſtris* vid. Tribuli Aquatici.

Caſtaneæ Arboreæ, Leucenæ Galeni ſeu *Caſtanea Sardiniæ, Nuces Tarantinæ, Caſtaneæ* ſeu *Cataneæ, Glandes Sardinianæ, Glandes* ſeu *Nuces Sardianæ, Nuces Heracleoticæ.* Germ. Caſtanien oder Keſten. Fructus eſt arboris altæ & proceræ, foliis ſerratis, creſcunt in Palatinatu, & in Italia integri montes pleni reperiuntur.

Caſtorei Lapis vid. Lapis Caſtorei. Germ. Biebergeyl-Stein.

Caſtorei Pinguedo. Germ. Biebergeyl-Schmaltz/ invenitur in ſacculis Caſtorei.

Caſtoreum Germ. Biebergeyl / ut Anatomici teſtantur, non ſunt teſtes Caſtoris, ſed veſiculæ duæ ſeu folliculi hirſuti propè teſticulos, quos ſiccatos ab Incolis Mercatores noſtri emunt & iterum venditant. Caſtor animal eſt genere amphibium, quod latinè Fiber appellatur, ▽ ac 🜃 ambiens, vivens piſcibus, fructibus, corticibusque arborum; plura apud Scriptores legenda.

Caſtracana, Ruta capraria. Germ. Geyß-Rauten. vid. Herb. Galegæ.

Caſtrangula vid. Radices Scrophulariæ majoris.

Catagmatica ſunt Remedia ad fracturæ curationem neceſſaria.

Catapaſma eſt 🝪 fragrans, qui odoris ſui cauſa veſtibus inſpergitur. Item 🝪 fragrans, qui poſt illinationem, ſtomacho aut cordi applicatur. vid. Diapaſma.

Catapl.

Digitized by Google

Catapla ita à Medicis præſcriptum legendum eſt Cataplaſma.

Cataplaſma eſt medicamentum topicum pultis conſiſtentiâ &c.

Catapotium vulgò pilulæ, eſt medicamentum internum, quod deglutiendo ad alvum ſubducendam & purgandam, in forma pilularum, aſſumitur. Germ. Pillen und Pillulen.

Cataputia major & *minor* vid. Semen Cataputiæ majoris & minoris.

Cataputia maxima ſeu *Ricinus Americanus* vid. Grana Tigliæ Germ. Americaniſche Spring-Körner/ oder Purgier-Körner/ oder Bohnen.

Cataxa, *ſericum crudum* dicitur id eſt, Lanificum bombycin.

Catechu ſive *Caatchu* & inconvenienter *Terra Japonica*, ſuccus eſt, ex variis adſtringentibus fructibus expreſſis. Venit ex Pegu, Suratta, Magno Mogolis imperio, Malabaria, Bengala, & Zeilon. Inter Pinang cum foliis Betel ut plurimum uſurpatur. Verus fructus & baſis eſt Acacia orientalis, planta Tamarindo non abſimilis. Si tantillum ori indatur, adſtringit primò, deinde ſaporem dulcem & gratum relinquit, eodem modo ac folia Thee maſticata.

Catechu moſchata vide Caſchevv moſchata.

Catæretica ſunt cauſtica, ſive medicamenta, ſuperfluum carnem auferentia & perforantia.

Catharticum eſt medicamentum purgans, quod ventriculum, inteſtina, & quicquid in ſanguine heterogeneum & vitioſum fuerit, expurgat & in communem cloacam, ſeu inteſtina præcipitat. Germ. ausführende Artzney-Mittel.

Cathimia, *Cathmia*, dicitur 1. vena mineralis ſubterranea, è qua effoditur ☉rum vel ☽tum, juxta quoſdam metallifoſſores, 2. id, quod creſcit in fornacibus ☉ri & ☽ti, 3. ☉rum, 4. ☽ti ſpuma, 5. fumus adhærens parietibus, dum æs uſtum fit &c. MRulandus.

Catholicum ſeu *Panacea*, dicitur medicamentum univerſale, ſeu commune, omnes vitioſos humores corrigens & educens. Germ. eine allgemeine Artzney.

Cati ſylveſtris axungia vide Felis axung. Germ. wildt Katzen-Fett oder Schmaltz.

Catilla eſt pondus novem unciarum ℥ix. Germ. 18. Loth. *Johnſ.*

Catillus vel *Catinus arenarius* vel *cinereus*, hoc eſt, vas terreum, in modum pilei rotundi, cum margine trium vel 4. digitorum, ex terra tenaci factum, item *catinus* vel *catillus æreus* vel *ferreus*. Germ. ein Pfann oder Capella.

Catinus vide catillus vel Cupella, Germ. Capell.

Catinus æreus, *cortina*. Germ. eine Pfanne.

Catinus ferreus Germ. eine Gießpückel.

Catinus, *tigillum* ▽ Germ. Ein Tiegel.

Catma dicitur Limatura auri. ☉▷ Germ. Gold Feyelſel.

Catocatharetica, ſunt purgantia per inferiora.

Catoretica dicuntur medicamenta dejectoria, & ſunt unô verbô, purgantia per alvum.

Catrobil eſt Terra. 🜃 Germ. Erde.

Cattaria vid. Nepeta. Germ. Katzen-Kraut. vid. Herb.

Caucalis eſt Myrrha media & pes gallinaceus & Lappa agreſtis.

Cauda equina ſeu caballina vid. Equiſetum. Germ. Schafften Heu.

Cauda & Lauda muris eſt craſſula minor, herba Tonitrus, eſt ſemper vivum minus. Germ. kleine Hauswurtz. vid. Herb.

Cauda pavonis vid. Pavo vel Pavus. Germ. ein Pfau.

Cauda porcina vid. Radices peucedani Germ. Haarſtrang.

Cauda præter alias ſignificationes. vid. Priapus.

Cauda Vulpis Rubicundi eſt minium ex plumbo factum.

Digitized by Google

Caulis apud Botanicos ſignificat caulem ſive ſcapum Plantarum, in ſpecie caulem Laſeris vel Siphii.
Caulis Jovis vid. Sedum majus. Germ. groſſe Hauswurtzel.
Cauſis vid. Uſtio. Germ. Brand. *Lex. Brun.*
Cauſticus eſt urens vel vim urendi habens, cujus materia eſt Lixivium forte, Calx viva, Auripigmentum, Chalcitis &c.
Cauteria ſunt Remedia cauſtica & eſcharotica, & quoque præparantur ex Lixivio forti, ♆ viva, ⊂⊃ to &c.
Ceanothus aſper Theoph. vid. Uvæ criſpæ. Germ. Kruſſel-Beer / Stichel-Beer.
Ceanothus levis rub. vid. Ribes, Uvæ Johannis. Germ. Johannis-Träublein / oder Beer.
Cedrelæum eſt Oleum Cedri. Germ. Citronen-Holtz-Oel.
Cedridos dicitur Semen arboris Cedri; tuſſim ſedat, ſpaſmata prohibet, rheuma ſtringit, ſtranguriis medetur. Antidotis neceſſariè miſcetur.
Cedromela, Mala citria ſeu *Mala medica*. Germ. Citronen-Aepfel. Eſt fructus arboris exoticæ per totum annum virentis, fructumque tenellum cum matureſcente ſimul ferentis. Seruntur tanquam exotica in hortis noſtris, & advehuntur ex Gallia, Hiſpania & Italia &c.
Cedrus Germ. ein Cedernbaum. Creſcit in iisdem locis.
Cedue idem quod Aër. 🜁 Germ. Lufft.
Ceebron, Ceelbron i.e. Filix. Germ. Wenden.
Ceiria ſunt Lumbrici lati vid. Helminthes Germ. Würm.
Celea eſt Potio ex ſucco tritici inebrians vid. *Oribaſius.*
Celopa, Chelopa, Gelappa. vid. Rad. Jalappæ. Germ. frembd Purgier-Wurtzel.
Cementare, ſtratificare, eſt alternas res quaſdam ponere. Sign. ⩞, ⩱, ⩳, ♆. ⩸.
Cementatio eſt gradatio per cementum vid. Cæmentatio.
Cementum autem eſt materia mineralis acuta & penetrans, cum qua ſtrata metalla ad cementandum reverberantur. Et vel ſimplex eſt, vel miſta: & forma pulveris, vel paſtæ.
Cenchrias eſt nomen Serpentis. vid. *Lex. Brun.*
Ceniſiatum, i.e. Calcinatum. Germ. was calciniret iſt.
Ceniotemium, eſt Remedium purgans in morbo Gallico. Paracelſus Lib. 2. de vita longa. Cap. 12.
Centanudra, ſunt Semina Caricarum. Germ. Feigen-Saamen.
Centaurium majus vid. Radices Rhapontici vulgaris.
Centaurium minerale eſt ⚴ ♄nii, à Cardilucio ita nominatum
Centaurium 100taurium & *Ctaurium minus* vid. Herb. Cent. min. Germ. Tauſendgülden-Kraut.
Centauroides, ſancta Caballina, Limneſium, Gratia Dei, vid. Gratiola.
Centi & *Centum nodia* vid. Polygonum. Germ. Wegbreit..
Centrium eſt Emplaſtrum quoddam. Germ. Stich-Pflaſter.
Centrum Creaturarum omnium. Centrum mundi & *Centrum omnium rerum*, eſt Homo. Germ. der Menſch. vid. Homo.
Centrum Galli eſt *Matriſalvia, ſeu Horminum.* Germ. Scharlach-Kraut. vid. Herbas.
Centrum ovi eſt vitellum ovi. Germ. das gelbe vom Ey.
Centrum terræ dicitur Spagyricis locus vacuus, ubi nihil quieſcere poteſt. Leſchus de Lap. Philoſ. tract. 2.
Centum Capita, Aſter Atticus, vid. Radices Eryngii. Germ. Mannstreu-Wurtzel.
Centum cellis, Thermæ quondam celebres in Tuſcia Italiæ. vid. Joh. Rhod. ad Scrib.
Centum morbia vid. Numularia. Germ. Pfennings-Kraut.
Centum nodia vid. Polygonum. Germ. Wegbreit.
Centunculus Plinii, Viola mortuorum, eſt Vinca pervinca. Germ. Singrün vid. Herb.

Digitized by Google

Cepa marina, } Germ. Meer-Zwibel / vide Radices Scyllæ.
Cepa porci, }

Cephal, i. e. Sambucus, Germ. Hollunder-Staude.

Cephalartica, ſunt Medicamenta quæ Caput purgant, hinc dicuntur Caputpurgia. Germ. Haupt-reinigende Artzeney.

Cephalica, ſunt Medicamenta ſpirituoſa & volatilia, ad Capitis mala pertinentia; uti ſunt Spiritus *ci. —§— C. Cervi, Caſtoreum &c. Germ. Haupt-Artzneyen.

Cephalicon, eſt quædam Confectio ſic vocata.

Cephaloides, ſignificat Capitis formam habens, ut Papaver, Pœonia & aliæ Herbæ, &c.

Cephalotos, id eſt Capitatus quod formam rotundam Capitis ſimilem habet, ut Braſſica capitata &c.

Cepini, eſt Acetum. ✢ Germ. Eſſig.

Cepuſtor, i. e. Ceterach. Germ. Miltz-Kraut.

Cera alba, ex Cera citrina per apricationem & irrigationem candefacta eſt. Germ. Weiß Wachs / apportatur Venetiana & alia.

Cera Arborea, præparatur pro cujuslibet lubitu ex Cera, Butyro, Oleo, Sevo Hircino, Reſina & Terebinthina &c.

Cera Catholica Burrhi, præparatur ex XII Ingredientibus, vid. *Ettmüll.* Fol. 405: in Commentar. in Schrœder. & Morell.

Cera Citrina, Germ Gelb Wachs. à melle Apum relictis favis, vi △nis ſ a. paratur *Sig.* [symbol], [symbol], [symbol], ▽, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], A melle virgineo relictis præparatur *Virginea*, G. Jungfern-Wachs / *Sign.* [symbol].

Cera Montana, Germ. Berg-Wachs / eſt Bitumen ſeu Aſphaltum.

Cera ſacra, eſt Cera virginea, vide Cera citrina.

Cera ſigillata, *Hiſpanica nigra*, præparatur ex Lacca & Styrace &c. & colore nigro tingitur, cujus præparatio varia eſt.

Cera ſigillata Hiſpanica rubra, præparatur ex Lacca, Styrace, & aliis odoriferis, & cinnabrio præparato tingitur, cujus præparatio varia eſt. Germ. Roth Spanniſch Siegel-Wachs.

Cera ſigillata rubra, præparatur ex Cera, Reſina, Sevo hircino & Terebinthina &c. & tingitur Cinnabrio præparato. Germ. Roth Siegel-Wachs.

Cera ſigillata viridis, eôdem modô præparatur, & tingitur Œre ♁ ſato. Germ Grün Siegelwachs.

Cera virginea, Germ. Jungfern-Wachs / Vide Cera citrina, Stopff-Wachs / Bienharts / Vorſtoß / Propago, Cera Virginea.

Cerago, eſt Alimentum, quo Apes mellificantes veſcuntur. *Ariſt. L. 9. H. A. cap. 40. & Aldrov*

Ceraitis, *Ægoceros*, *Bucerus*, *Telis*, id eſt Fœnum græcum, vid. Sem. Fœnu græci.

Ceramice, *Ceramitis*, ſignificat Argillam & terram figulinam.

Ceramium, *Ceramnium*, eſt nomen Menſuræ liquidæ, quæ Latinis *Amphora* dicitur, vel *Codus*, continens in Italia Choas 8. Notabatur olim *Galen: L. de pond. & menſ.*

Ceramos, eſt Fictile ſeu Tegula.

Cerare, eſt incorporare ſeu miſcere.

Ceras, vide Cornu, Germ. Einhorn.

Ceraſa acida, Germ. Sauere Kirſchen / quæ Sacchаro condiuntur, & ex eorum ſucco Syrupus præparatur.

Ceraſa actia, Germ. Schwartze Wald-Kirſchen / creſcunt in Sylvis.

Ceraſa dulcia nigra, Germ. Süſſe ſchwartze Kirſchen / ex quibus optimè contuſis ▽ & —§— deſtillantur.

Digitized by Google

Ceraſa Judæorum & *Ceraſa terræ*. *Baccæ ſolatri rubei*, *Baccæ veſicariæ*. Germ. Jüden-Kirſchen. vid. Semen Alkekengi.

Ceraſiatum eſt nomen Medicamenti purgantis, ex ſucco ceraſorum & pomorum dulcium purgato, cum Eſſentia mercuriata paratum. Videatur *Libavius*.

Ceraſma, Vinum aqua mixtum, ſignificat ▽æ mixturam, qua aquæ frigiditas frangitur.

Ceraſphoros, id eſt Cornutus, vide Corniger. *Lex. Brun.*

Ceraſorum Gummi, Germ. Kirſchen-Gummi / colligitur ab Ceraſorum arboribus, & à quibusdam Gummi Arabico intermiſcetur.

Ceraſorum nuclei, Germ. Kirſchen-Kern / vide Sem. Ceraſorum.

Ceraſtes, nomen eſt Serpentis vel Viperæ, Vid. *Lex. Brun.*

Cerationis vox, denotat actum, quo aliquid Cerâ involvimus. Chimici utuntur hâc voce de magiſterio Lapidis. *Libav.* L. 2. epiſt. chim. 69. *Geber* hanc 1. ſummæ perfectionis, cap. 54. definit eſſe mollificationem rei duræ, vel ſucci non fuſibilis ad liquefactionem. vid. *Mart. Rul. fol. 137.* ſpecies quoquè eſt fuſionis vel colliquationis.

Ceratites, eſt Unicornu foſſile. vid. Monoceros, Germ. Einhorn.

Ceratium, & *Ceration*, 1. denotat Siliquam, fructum arboris ejusdem nominis, quæ & Ceratonia dicitur &c. 2. eſt nomen Ponderis antiqui minoris, continens grana quatuor, dicitur & Karat.

Ceratomalagma, eſt compoſitio emolliens ex Cera aliisq, paratum. Germ. Ein erweichende Wachs Salbe.

Ceratonia, eſt Arbor Xilocaracte. *Galenus lib. 6. ſimpl. phar.*

Ceratum vel *Cerotum* & *Cerotarium*, à cera ſic dictum, |Medicamentum eſt externum, ex cera, oleis & nonnunquam ♁ribus compoſitum|, unguento craſſius, & emplaſtro mollius. Germ. Ein Cerat-Pflaſter.

Ceraunia, eſt Arbor ſiliquarum. *Plinius.*

Ceraunochryſon & *Ceraunochryſos*, eſt Aurum fulminans vel ſclopetans.

Cerbaren, i.e. Galanga, Germ Galgandt.

Cerberus chimicus, eſt Nitrum ⦶ Germ. Salpeter.

Cerberus triplex, vocatur quoque ♁ Comitis de Warvvich, ſeu Cornachinus.

Cerdac, eſt Mercurius. ☿. *Mar. Rul.* Germ. Queckſilber.

Cerealis, Semina quædam, inter frumentacea guſtamenta referenda, ut ſunt Avena, Cicera, Cicercula, Faba, Fœnum græcum, Lens, Lupinum, Panicum &c.

Cerebrum, Aqua apud Spagyricos eſt. Germ. Waſſer.

Cerebrum Arietis, eſt ▽ Albuminis ovi.

Cerebrum Bovis, id eſt Tartarus combuſtus.

Cerebrum dicitur quoque Luna microcoſmica.

Cerebrum vocatur etiam Lapis Philoſophorum *Th. Chym.*

Cerefactio, dicitur Operatio ſpagyrica, quæ fit diſſolutione & congelatione, in allegoriis ſapient. diſtinct. 1. in *Th. Chym.*

Cerefolium, Germ. Körfel / vid. Herbas & Semina.

Cerefolium columbinum & *felinum*, *Capnos* & *Fumaria*, Germ. Erdrauch / vid. Herbas.

Ceræleum, eſt Linimentum ex cera & oleo compoſitum.

Cereviſia eſt Potus nobis aliisque ſeptentrionalibus populis notiſſimus, ex hordeo ut plurimum, ut & ex tritico, rariùs (qui etiam nocentior) ex avena, aliove frumenti genere paratus, decoctus cum Aqua & Lupulo conditus. Cujus præparandi modus apud *Maltum* & *Braſium* prolixius videndus.

Cerevíſia Butleri præparatur cum H. inciſis Abſinthii Rom. agrymoni. Betonicæ, cochl. ſalviæ, Rad. enulæ, raphani ruſt. &c.

Cerevi-

Cereviſia medicata, eſt Cereviſia cui medicamenta, cui libet morborum ſcopo convenientia, infuſa fuerunt. Germ. Artzney-Bier.

Cerion, propriè ſignificat opus illud Apum artificioſiſſimum, cellulis anguloſis ſuccô melleô plenis, diſtinctum & exornatum, de quo videatur *Aldrov. lib. 1.* de Inſectis.

Cerno, video, ſignificat quoque cribro trajicere & cribrare. Germ. Sieben/ pülvern/ durchſchlagen.

Cerober, eſt Aqua ▽. Germ. Waſſer.

Ceroneum dictum eſt à Cera, quam recipit; vel exinde, quod ut Cera ductile ſit.

Ceroma, ſignificat Unguentum ex cera & oleo factum, quo inungebantur palæſtritæ, vid. Ceratum.

Ceropiſſos, Medicamentum ex cera & pice conſtans, aut nomen Emplaſtri vel Cerati ex cera & pice confecti, &c.

Cerotum, idem eſt quod Ceratum, Germ. Ein Cerat-Pflaſter.

Cervi cornu, Germ. Hirſch-Horn/ ſunt excrementa capitis, ſeu eminentiæ inſtar oſſium duræ & ſiccæ binæ, animalis vivaciſſimi (ad annos 100.) cornua quotannis menſe Aprili deponentis, menſe Auguſtô & Septemb. coit, octavô menſe parit. &c. apud Auth. legenda.

Cervi cornu ſcobs, ſeu *raſura*, vid. Raſura C.C. Germ. Geraſpelt Hirſchhorn.

Cervi ſevum, vid. Sevum cervinum; Germ. Hirſchen-Inſchlicht.

Cerviculæ Spiritus eſt [symbol] Oſſis de corde cervi.

Ceruſſa anglica; Germ. Schiffer-weiß.

Ceruſa ſeu *Ceruſſa*, *pſymmithium*, *pſincus* & *pſinſus*, *plumbum album* & *plumbago*. Germ. Weiß Bleyweiß/ [symbol] ut ferrum ferruginem, æs æruginem, ſic plumbum plumbaginem quandam eructat, quam alii Ceruſſam, alii plumbi florem nominant. Licet autem Ceruſſa [symbol]ti beneficio erumpat (per calcinationem vaporoſam in calcem puriſſimam) ſicuti ærugo, non tamen ut ea viridis eſt; ſed albiſſima, unde *album plumbum* vocatur. &c. vocatur etiam *Ærugo plumbi*; *Aboit*, *Abit*; *Alkarat*, *Almachabat*, *Alſiden*. Optima eſt Venetiana. Ger. Venediſch Bleyweiß. Sign. [symbol]; [symbol]; [symbol], [symbol]; [symbol], [symbol], [symbol]; [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].

Ceruſſa Antimonii, fit ex Regulo Antimonii cum triplo [symbol]ri commixto & detonato; poſtmodum cum ▽ dulci edulcorando & exſiccando, aliquando ſuper illo [symbol]re [symbol] accenditur.

Ceruſſa Martis, fit ex Regulo Martis ſuperiori modô.

Ceruſſa nigra, Germ. Schwartz Bleyweiß/ quæ in Anglia præparatur.

Ceruſſa, *Plumbi ærugo*, eſt & *Plumbum album* [symbol].

Ceruta eſt quoddam Unguentum, factum ex Cera, cum aliis rebus.

Cervus, Germ. Ein Hirſch/ eſt Animal ſatis notum ac nobiliſſimum, quod pulchritudine, celeritate, dignitate & utilitate reliqua animalia ferè ſuperat, animalque eſt vivaciſſimum (ad annos 100.) cornua quotannis menſe Aprili deponit, menſe Auguſto & Septemb. coit, octavo menſe parit, plura apud *Aldrov.* legenda ſunt. C.C. Galreda, Oſſa de corde, Priapus, Sevum &c. vid. ſuô locô.

Cervus volans, dicitur Scarabæus cornutus, vel Contharus.

Ceſtron, *Ceſtronales*, eſt Betonica; quam Romani Vectonicam dicunt, Germ. Betonien.

Cete & *Cetum*, vel ſumitur latè pro omni piſce Cetaceo, hoc eſt grandiore, vel ſtrictè aliquando pro Balæna. Germ. Ein Wallfiſch/ vid. *Aldrov.*

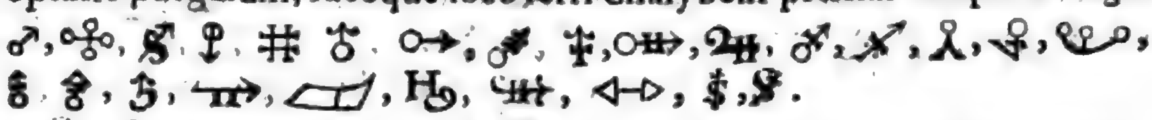
Ceterach, vid. Scolopendrium verum, Germ. Miltz-Kraut.

Ceti axungia eſt pinguedo Balænæ, Germ. Wallfiſch-Schmaltz. Scabiei medetur.

Digitized by Google

Ceti ſperma, vide Ambra ſubalbida vel Sperma Ceti.
Chærefolium & *Chærephyllum* ſeu *Cerefolium*, vid. Herbas & Semina.
Chærefolium columbinum & felinum, eſt Fumaria, Germ. Erdtrauch / vid. Herbas.
Chalaſtica, ſunt Medicamenta quæ humectandô & emolliendô, partes conſtrictas relaxant.
Chalbane, vid. Galbanum, Germ. Mutter-Hartz.
Chalcanthum, vide Vitriolum ⊕ Germ. Kupffer-Waſſer.
Chalchitis, una eſt Lapis Chalchitis id eſt Lapis Ærarius id eſt Marchaſita, ſeu ipſa Pyrites, unde æs coquitur. Altera ſignificatio Chalchitis eſt Alumen capillare & ærarium, quod in Pyrite concreſcit. Hinc aliquoties Alumen concretum dicitur.
Chalchitor, eſt Marchaſita. Germ. Marcaſith / oder Wißmuth.
Chalchos, eſt Æs. Germ. Ertz oder Kupffer.
Chalcitis, & *Calcithis nativa*, ſponte ſua naſcitur & in fodinis concreta invenitur, æris ruborem & colorem habet, unde & nomen accepit, & *Atramentum rubrum* ac *rubra dicta* eſt, Germ. Roth Kupffer-Waſſer. Theriacæ ingrediens eſt. Calcithidi ſubſtituitur Vitriolum ad flavedinem calcinatum *Cordus*. Chalcitis medium eſt inter Vitriolum & inter Marchaſitam ſive Pyritem. Habetur quoque Babylonica & Cypria, & in Ducatu Brunſvicenſi reperitur &c.
Chalcama, eſt maſſa ex omnifariis Æris ☽ ti & ☉ ri metallis conflata. *Lang. l. 1. Epiſt. 29.*
Chalcopyrites eſt Plumbum ♄ Germ. Bley / ait Syneſius.
Chalcos, Aqua Sulphuris ▽🜍ris, Germ. Schwefel-Waſſer.
Chalcus, *Æreolum*, eſt nomen ponderis Medici & Attici, eſt ſexta pars Oboli, & ita duodecima Scrupuli, pendet circiter Grana duo Gr. ij. cum olim Scrupulus 24. Grana contineret. *Lex. Brun.*
Chalcute eſt Æs uſtum, Germ. Gebrandt Ertz oder Kupffer. ♉
Chalicraton, Vinum miſtum vel ▽ â temperatum ſignificat.
Chalybs, Germ. Stahl / nihil aliud eſt quàm ferrum acuatius defæcatum & optimè purgatum, ideoque locò ferri Chalybem præſtat recipere. *Sign.*

Chamæacte, *Sambucus humilis*, Germ. Attich / vid. Baccæ, Herbæ vel Radices.
Chamæcypariſſus, *herba Cupresſina*, Cypreſſen-Kraut / Waldſamen-Baum / vid. Herbas.
Chamædrys, & *Chamæpitys*, vid. Herbas.
Chamæpeuce, vid. Lycopodium.
Chamæleen, *Silybum*, eſt Carduus Mariæ, Germ. Marien-Diſtel.
Chambar, dicitur Magneſia.
Chama, *Cheme*, eſt nomen Conchæ marinæ capacioris, apud Atticos nomen Menſuræ duplicis, Chema major pendet Drachmas tres ʒiij. &c. vid. *Lex. Brun.*
Chambelach, eſt Elixir. Germ. Elixir / oder außgezogene Eſſenz.
Chambroch, denotat Trifolium, apud *Helmont.*
Chamæciſſos & *Chamællema Cord.* vide Hedera terreſtris. Germ. Gundelreben.
Chamædrys, *Serratula*, *Quercula minor*, *Trixago*, Germ. Chamänderlen. vid. Herbas.
Chamælea, vide Cort. Mezerei, Germ. Seydelbaſt-Rinden.
Chamæleen Brunſ. Silybum, *Carduus Mariæ*, Germ. Rehdiſtel / vid. Herbas.
Chamæleon, vide Rad. Cardopatii. Germ. Eberwurtzel.
Chamæleon, etiam nomen eſt Animalis ovipari, figuram Lacertæ repræſentantis, *Lex. Brun.*

Chama-

Digitized by Google

Chamæmyrtus, *Hieromyrtus*, *Genitura Herculis*. vid. Rad. Bruſci. Germ. Brüsken oder Rüsken-Wurtzel.

Chamæpythis, *Abiga*, *Ajuga*, *Iva arthetica* & *arthritica*. Germ. Erdpin. vid. Herb.

Chamomomilla Canina, *Chamæmelon fœtidum*, *Cotula fœtida*. Germ. Krotten-Dill oder ſtinckende Chamillen.

Chamomilla Romana & *vulgaris* vid. Flores Chamomillæ.

Chanchedeſt eſt Chalybs ♂. Germ. Stahl.

Chaomantia eſt Aëromantia i. e. Ars, quâ præſagium ſumitur ab Aëre.

Chaos vid. Cahos, eſt Elementum 🜁ris, vel Ideus.

Charabe vid. Succinum, Carabe & Karabe. Germ. Augſtein.

Character, eſt Signum figuratum & myſticum, quo apud Chymicos aliquid deſignatur. Germ. ein Zeichen. vid. *Lind. Lex. Brun.* & *alii Authores*.

Charatim eſt Granum parvum ſimile Cardamomo.

Chardel idem eſt ac Sinapi, cujus duplex eſt ſpecies; una, cujus ſemina exterius ſunt ſubnigra, interius vero alba; alia, cujus ſemina interius & exterius ſunt alba. Prima ſpecies eſt acutior ſecundâ. Germ. Senff.

Charme vel *Charmis* eſt nomen cujuſdam Antidoti veteris, cujus deſcriptio carminicè legitur apud Gal. L. 2.

Charta hodierna ex Linteis conficitur, ut omnibus notiſſimum. Olim ex planta quadam Papyrus dicta, arundinibus cognata, parabatur. Teſte Dioſcoride.

Cheiri, *Cheyri*, *Keiri*, ſignificat Levcojum luteum vel Violam luteam. vid Flores Cheyri.

Cheiri apud Chymicos ☽tum vivum denotat, Cheiri flos ex ☽to album Elixir ſignificat, vel ejus Quintam eſſentiam, ut flos anthos, auri rubrum elixir. Alii ☉rum potabile eſſe volunt &c. vid. *Lex. Brun.*

Cheuromactron, *Mantile* ſive *Linteum* ad manus abſtergendas, incombuſtibile eſt, an ex Salamandra? an vero ex Lapide Asbeſto vel Amianto paratum ſit, nec ne? vid. Lang. Lib. 1. epiſt. 66.

Chelæ ſunt brachia Aſtacorum ſeu Cancrorum. Germ. Krebs-Scheeren.

Chelapa vid. Radices Jalappæ. Germ. frembde Purgier-Wurtzel.

Chelidon Hirundinem ſignificat. *Lex. Brun.*

Chelidonia apud Chymicos Aurum ſignificat.

Chelidonia major & *Chelidonium majus*. Germ. Schellkraut.

Chelidonia minor & *Chelidonium minus*. Germ. Feygwartzen-Kraut. vid. Herb.

Chelidonius Lapis vid. Lapis Chelidonius.

Chelonia eſt Lapis ſimilis oculo viperinæ Indicæ.

Chelonites vid. Bufonites. Germ. Grottenſtein.

Chelonium, *panis Alcurit*, *Teſtudinaria*, *Tryphalita*, *Harthanita*. vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Seu-Brod.

Chemia, *Chimia*, *Chymia* & *Alchymia*. vid. Chymia.

Chenocoprus eſt ſtercus Anſerinum, quod menſe Martio colligendum. *Lex. Brun.*

Cheon eſt Nix. Germ. Schnee.

Cherio, *Cherionius* eſt Calor aut Frigiditas earum rerum, quæ corpus relinquit & in naturam abit. Exemplum de Camphora. Hæc frigiditatem ex Cherione ſuo habet.. vid. *Lex. Brun.*

Chermes ſeu *Kermes*, eſt nomen Fructus notiſſimum cocci infectorum vel grani tinctorii vulgò ſcarlati, unde famoſiſſima confectio Alkermes Monſpelienſium paratur. vid. Kermes. Schröd. L. 4. Sect. 1. & Frid. Hoffm. in Clav.

Cherſa ſeu *Gerſa* vid. Fæcula, fæcis ſpecies.

Cherſydrus eſt nomen Serpentis amphibii.

Cherva eſt Cataputia, Germ. Spring-Körner.

Cheudanum

Digitized

Cheudanum eſt ſuccus niger, ex quo falſificatur Muſcus; alii dicunt, quod ſit Gummi glandium. Germ. Eychel-Pech.

Chezeanance, ſic dici poteſt omne remedium, quod neceſſitatem cacandi affert. Aliàs apud Æginetam L. 7. C. 9. eſt unguentum ⊖le & One paratum & quod rubeſcat, coctum, quò ſedes perunguntur. Facilè enim copioſa citra laborem ſubducitur. Aëtius quoque emplaſtrum hoc nomine exornavit, quod umbilico impoſitum, alvum movet. Gorr. pag. 505.

Chia terra, dicitur gleba terræ, quæ ex Chio Inſula provenit albicans & pollens vi adſtringendi, purgandi, extenuandi. Pulcherrimum eſt adverſus ambuſta remedium. Gal. L. 9. de S. F. §. Terra ſamia.

Chiacum, eſt Collyrium, cujus materia vino Chio, h. e. auſtero & ▽ Marinæ experte lævigatur & miſcetur, quale propoſuit P. Æginet. L. 7. C. 17.

Chias, i. e. Maſtix.

Chibane eſt ſpecies Cardamomi ſubtilior.

Chibur eſt Terra, actione caloris excocta in eſſentiam ♁ ream.

Chiffir, Chifir, teſte Libavio, dicitur in præparatione Lapidis Philoſophorum Lapis Animalis; quemadmodum mineralis vocatur *Chaos minerale*. Johnſonus verò dicit, *Chifir minerale* à nonnullis interpretari, quod ſit aurum ☉. Verùm ſe judicare ex præcedentibus, quod ſit ♁ metall.

Chiliophyllos, ſupercilium & Lumbus ♀ ris, herba militaris. vid. Millefolium. Germ. Schaffgarben.

Chilum, i. e. Succus Liquiritiæ. Germ. Süßholtz-Safft.

Chilus, i. e. Succus Diachilon.

Chimia eſt ars, corpora concreta ſolvendi, & ſoluta coagulandi, ut purum ab impuro ſeparetur, & medicamenta ſalubria citæ, tutæ & jucundæ operationis concinnentur.

Chimiæ origo Deus eſt, ut omnis boni, ita etiam Chimiæ Autor. *Rolfinc. Chym. fol. 7.*

Chimicus arcana divulgare non tenetur. Rolfinc. Chym. fol. 12.

Chimolea Laxa, dicitur ſignificare pulverem, qui ſeparatur de floribus ſalſarum mineralium.

Chimus: Paracelſus hoc ſaltem dixit quod Chimus, Realgar, & aurum ſint una minera, & tamen quodlibet eorum habeat diverſam naturam & virtutem. *Chimus* quoque ſignificat fæcem mineralem & maſſam fæculentam.

China, Chinna, Cina, Cinna vid. Cortices Chinæ Chinæ.

China Germanorum apud Poppium eſt Chelidonium majus.

Chinarium eſt Unguentum in Antidotario à Catulo Canis dictum *Kinarium*.

Chinæ Radices vid. Radices Chinæ. Germ. Bocken-Wurtzel.

Chindes eſt Lapis liberans à venenis. Germ. Gifftſtein.

Chion vid. Nix. Germ. Schnee ○ dicitur & Cheon.

Chirates eſt Pondus quatuor granorum hordei. Germ. vier Gerſten-Körner ſchwer.

Chiroma, i. e. Armoniacum non purum.

Chironax eſt ars vel Artificium manuarium.

Chirotribia eſt exercitatio in arte & uſus medicus.

Chium vinum i. e. quod in Inſula Chio colligitur, molle eſt, ut ſcribit Dioſcorides L. 5. cap. 10. aptum potui, benè alit, & minus inebriat, fluxiones cohibet, oculorum medicamentis utile.

Chloe, herbam virentem notat. Viror aut viriditas palleſcens quoque dicitur.

Choa vid. Chais eſt menſura Liquidorum apud Atticos v. Gal.

Choa i. e. Malum Granatum. Germ. Granat-Apfel.

Choacum

Digitized by Google

Choacum, legitur quoque *Coacum*, eſt nomen Emplaſtri, quod à *Celſo* L. 5. Cap. 19. deſcribitur.

Choana, infundibulum, item *fundo* aut *liquefacio*, *Vas* quoque dicitur ex argilla, quo Argentarii utuntur & Chymici, infundendis ac liquefaciendis Metallis. *Lexic. Brun.*

Chocolata, Chocolate & *Succolata*, eſt Maſſa quædam ſolida, exotica, vel in Placentas vel Cylindros ſeu in tabulas quadratas formata, ſaturatè rubra, friabilis, ſine odore, ſimilis ferè Sanguini Draconis nigricanti, cujus Baſis potiſſima eſt fructus Cacao dictus, Avellana Mexicana &c. de hac Confectione habetur integer libellus *Ant. Colimeineri de Ledesma*, latinè redditus à *M. Aurel. Severin.* & curâ *D. I. G. Volcameri* edit. quoque Bontekoe illam deſcribit. Aliàs ex America & Hiſpania adfertur, Germ. Schocolata / præparatur cum ▽a cocta, vel Lacte, atque agitando Chocolata liqueſcit, & ſorbendô calide bibitur.

Chœnix, eſt Menſura Atticorum arida, continens Cotylas tres, ſive Sextarium unum & dimidium, ſive duas Libras menſurales cum quadrante. Signum fuit X. *Gal.* de pond. & menſ. *Gorr.*

Choeros, eſt Porcus, Germ. Ein Schwein. *Lexic. Brun.*

Cholagoga, ſunt Medicamenta, quæ dicuntur ſulphureos & biliôſos Humores evacuare, ut Rhabarbarum, Senna, &c. vide porro ſupra *Cathartica*.

Cholagogum inſuccatum, vide Scammonium roſatum.

Cholagogus, dicitur de Medicamentis, quæ Bilem evacuant.

Cholagogum ſimplex, eſt Diagrydium 🜍ratum.

Cholegon, idem quod *Cholagogum*.

Cholobaphinon, eſt epitheton Æris, Auri colorem mentientis. Dicitur *Æs coronarium*, *Libav.* Synt. arcan. Chym. L. 6. c. 6.

Chondrilla altera Dod. eſt Taraxacum, vid. Herbas.

Choroſus, eſt nomen cujusdam Lapidis.

Chos alkalip, i. e. Teſticuli Vulpis, Germ. Fuchs-Hoden.

Chriſtimanus, eſt Saccharum finiſſimum cum ▽ Roſarum ſolutum, ad conſiſtentiam debitam coctum, & in Rotulas fuſum, additis Margaritis præparatis, vel omiſſis, pro lubitu vid. Manus Xſti.

Chriſti pabulum, id eſt ▭na virginis.

Chriſtos, *ungo*, ſignificat id, quod ungendo applicatur.

Critmus ſivè *Crithamus, Crethanus* & *Crethmus*, *Creta marina Officinarum*, eſt Fœniculum marinum. Germ. Meer-Fenchel.

Chriſitis litos, vocatur aureus Lapis; aliquàndo etiam Lithargyrium.

Chriſma, i. e. Unguentum, Germ. Eine Salbe.

Chroma, id eſt, Color. Germ. Farbe.

Chronos, ſignificat Tempus.

Chryſammos, hoc eſt ⊙rea arena, quam *Gal.* Terram vocavit, in qua portiunculæ aut fruſtula quædam ⊙ri parva reperiuntur. *Lex. Brun.*

Chryſanthemon ſeu *Chryſanthemum* vid. flor. Calendulæ.

Chryſe eſt nomen Emplaſtri cruentis vulneribus accommodati ex Thure, Alumine ſciſſili, Colophon. Reſina, ♃, 🜺to, & Oxelæo parati, apud *Æginet.* L. 7. c. 17.

Chryſite, eſt Terra ⊙rea, in qua parvis Terræ partibus immiſtæ ſunt parvæ ⊙ri partes *Johnſon.* pag. 63.

Chryſites, eſt Gemma precioſa, apud *Plin.* Lib. 37. cap. 10.

Chryſites, eſt Squama ⊙ri vel ⊙rum: qui provenit ex Plumbo probatô & liquefacto. *Johnſon. pag.* 63.

Chryſitis, idem quod *Chryſammos*, *Chryſitis*, dicitur etiam Lithargyrium auri, *Dioſcorid.* L. 5 cap. c. 102.

Chryſobalanus, *Glans aurea*, quid propriè denotet, non conſtat. *Bauhinus* tamen in Pinace exiſtimat ex mente aliorum, Nucem Moſchatam eſſe intelligendam. Occurrit apud *Galen.* L. 8. de C. M. S. L. cap. 3.

Digitized by Google

Chryſoberillus, *Berillus aureus*, Germ. Gold-Beriſl.

Chryſoceraunius 🜚, eſt Aurum fulminans, quod præparatur ex ☉ro ſoluto, in menſtruo ✳co præparato vel impprægnato; infuſo 🜆 🜿ri, 🜞 ad fundum 🝏tatur, quæ edulcoratur, & ad uſum exſiccatur. Germ. Doñer-Goldt.

Chryſocalcos, idem quod Aurichalcum. ♀ Germ. Meſſing.

Chryſocome, eſt Stœchas Citrina, vid. Flor. Stœchadis Citr. G. Rheyn-Blumen.

Chryſocolla, Auriglutinum, Chryſocolla Metallica & factitia, ſeu *Gluten ☉ri*, eſt Terra latè viridis & minera ♀ris, ſalinæ, nitroſæ & fuſoriæ naturæ, Germ. Stein-Grün. Duplex eſt, nativa & factitia, inter nativas Armeniaca primas, ſecundas Macedonica, tertias Cypria tenet. Quamvis in Germania ſint excellentes, in Sileſia nec non & in Hungaria, alibique. Eſt Borax nativus. Et poſſet dici *Chryſocolla viride ſcisſile*, ſicut ærugo *Æris raſile viride* dicitur. Eſtque quaſi ſpecies ⊕tri. *Plin.* *Factitia*, ſeu *artificialis*, conficitur ex Nativa & Urina puerorum, vel ex Nitro & Urina Infantum, & Tincar ſeu Borax dicitur, vide Borax. Sic cognata ſunt hæc Metalla, ærugo Æris nativa, quæ dicitur viride Æris raſile, & Chryſocolla quæ dicitur viride Æris raſile. Nominatur *Azot*, *Rebis*, ▽♀ris, Vinum anineum, flos &c. *Mar. Rul.* enumerat 6. Species Chryſocollæ, pag. 148.

Chryſogonia, eſt Semen aurificum ex ☉ro prius ſoluto, perfectiſſime concoctum, ſeu Tinctura aurifica rubri coloris, admirabili tenuitate ſubſtantiæ prædita, cui à natura vis illa aurifica ineſt, quemadmodum in Argyrogonia vis ☽tifica &c. *Gaſton Clavey* Apolog. &c.

Chryſogonum Dioſcorid. ſeptem folium, vid. Rad. Tormentillæ, Germ. Bluth-Wurtzel.

Chryſolactrum, eſt Charabe ſeu Succinum, *Germ.* Augſtein. vid. Succina.

Chryſolithus, vide Lapis Chryſolithus. Goldſtein.

Chryſolithos, (veterum) vel *Topaſius*, (Gemmariorum modernorum) eſt Gemma aurei coloris. Duo habentur genera, Orientale & Europæum, ut illud colore, ità duritie Europæum ſuperat: hoc enim inſtar Cryſtalli molle eſt & cum aureo colore vel multum vel parum nigricat. Inveniuntur in Bohemia paſſim. Germ. Chryſolith.

Chryſopœia, eſt Ars Spagyrica ſeu Chymia, quæ monſtrat Artificium ex Metallis imperfectioribus, Aurum verum conficiendi, beneficio ☿rii Philoſophorum &c.

Chryſopraſius, Germ. Goldpraſius / vid. Lap. Chryſolithus.

Chryſos, Vel *Chryſion*, id eſt Aurum ☉. Germ. Gold.

Chryſotrichon, Capillaris ☉rea, Polytrichum ☉reum, Barba Herculis, Adianthum ☉reum, Germ. Gülden Wiederthon / vid. Herbas.

Chryſulea, eſt ▽ ſtygia quæ Regia dicitur, ſolvendo Auro deſtinata. *Rolfinck. Helm.* ac Diſpenſ. &c.

Chryſun, eſt nomen Collyrii apud *Aëtium*, Libro 7. ad incipientes ſuffuſiones efficacis, vel Peſſi valentis ad inflammationes uteri apud eundem L. 16. c. 83. vid. *Gorræus* p 515.

Chus, Choa, Congius, eſt Menſura liquidorum apud Atticos, capiens ſextarios ſex, vel Cotylas atticas duodecim. Aut habet Olei libras novem, Vini decem, Mellis tredecim cum dimidia, *Gal.* de pond. & menſ. *Linden.* Vini ſaltem tribuit Libras octo cum Unciis quatuor. *Rhodius* ad Scribonem Larg. n. 268. Congium denas libras pendere ſcripſit, quod inſculpta decuſſis manifeſtat.

Chucolata, vide Chocolata, Germ. Schocolata.

Chybur, Chibur & Cibur, eſt Sulphur, Germ. Schwefel.

Chyliſma, ſignificat Succum expreſſum, *Dioſcorid.* l. 3. c. 125. *Rolfink.* Extractis hoc nomen applicare non dubitavit. Unde Extract. quoddam vocavit *Chyliſma Catholicum & Cholagogum*, Chym. L. 4. ſect. 3. cap. 12.

Chymica,

Digitized by Google

Chymia, Alchymia, *Chemia* & *Chimia*, ſeu *Ars ſpagyrica*, non meretur adſcribi ſcientiis ſed Artibus, nec tamen eſt peculiaris Ars, diſtincta à Pharmaceutica medicinæ parte, ſed eſt pars medicinæ.

Chymia, ſumitur pro Arte transmutandi metalla imperfectiora in perfectiora, ☉ & ☽ tum, cujus duæ ſunt partes: Argyropœia & Chryſopœia, de quibus vide ſupra ſuô locô *Chymia*, eſt quaſi ſimia naturæ, & nobis demonſtrat, quæ natura facit in ſuis criptis ſubterraneis, adeò ut, quæ ſit Metallorum utilitas, facilè poſſit ex Chymia cognoſci. Verum res tota conſiſtit in præparatione eorum Chymicâ legitimâ, in qua operatione etiam venena crudeliſſima, abeunt in medicamenta ſaluberrima, alexipharmaca & ſudorifera, uti videre eſt in ♁nio &c.

Chymia vocatur quoq; *Ars Deſtillatoria, Ars Hermetica, Ars perfecti Magiſterii, Ars ſegregativa, Ars ſeparatoria, Ars ſpagyrica*, &c. plura legenda ſunt apud *Paracelſum, Schrœd.* & alios.

Chymica ſeu *Chymicalia*, ſunt Medicamenta, quæ Chymici præparant, ut gratiori & minori quantitate ab ægris aſſumantur. *Lexic. Blanc.*

Chymicus eſt artis Chymicæ ſeu Spagyricæ peritus, ſivè *Chymicus*, eſt Artis diſſolvendi & viciſſim coagulandi peritus.

Chymolea, vide Kymolea & Khymolea.

Chymus eſt Fæx & Maſſa.

Chyſis, vide Fuſio, Germ. Schmelzung.

Chytlon, dicitur Inunctio quæ cum multa ▽a & Oleo fit.

Chytra, id eſt, Olla, Vas fictile, in quo aliquid coquitur.

Cianeus, ſcil. *color*, eſt medius inter viridem & nigrum, vid. *Alex. Theophilus.*

Cianum, in Metallis invenitur, in quibus Æs conflatur. *Galenus.*

Ciatus, eſt nomen Ponderis menſurans ʒXV. vid. *Serapion.*

Cibariaticon, eſt Potus qui loco Vini fit ex Cereviſia & Mulſo, & eſt quaſi Cibus & Potus ſimul.

Cibatio eſt Corporatio, & vocatur *Nutritio materiæ ſiccæ.*

Cicerbita, *Lacticolla*, vid. Sonchus, Germ. Sonchen-Kraut/ oder Haſen-Köhl.

Ciceres rubri, vide Semen Cicerum. Germ. Cicer-Erbſen.

Cichoreum Conſtantinopolitanum, eſt Taraxacum.

Cicindula, vid. Nitedula, ſeu Lampyris vel Nocti.

Cicinum Oleum, eſt Rhaponticum.

Cicleus, eſt quoddam Vinum factitium, quo utuntur Parthi. *Plin.*

Cicongius, eſt Menſura duodecim ſextarios continens.

Ciconia, Germ. Ein Storch/ Avis eſt vernalis notiſſima, quæ ſerpentibus pullos nutrit. Vim habens Alexipharmacam. Ex pullo integro deplumato & exenterato, admixtis aliis antiepilepticis, deſtillatur ▽. Germ. Storchen-Waſſer.

Ciconium, Conium, Dolia, Catechomeum, Amauroſis, eſt Cicuta ſeu Cicutaria, Germ. Scherling/ Wüterich/ Dollkraut. vid. Herbas.

Cicorea, eſt Mira ☉lis.

Cicuta, Germ. Scherling. vide Herbas.

Cidublium, i. e. Fermentum, Germ. Sauerteig.

Cimentatio, idem quod Cæmentatio, vide ſupra.

Cimolia Terra, eſt Terra modicè pinguis, & 🜃 *ſaponaria alba rara, mollis, alba* ſeu *candida*, aut in candido purpurea. Germ. Weiſſe Seyffen-Erde/ oder Wachs-Erde. Habet vim miſtam refrigerandi, ſiccandi & modicè digerendi, *Gal.* l. 9 de ſimpl. fac. §. 🜃*ra ſamia.* dicitur & *Cimolia creta.*

Cinabaris, vide Cinnabaris, 🜓. Germ. Zinnober.

Cinamomum album, vide Coſtus. Germ. Weiſſe Zimmet.

Cinamomum Arabicum, vide Coſtus ſeu radices Coſti.

Digitized by Google

Cinamomum & *Cinnamomum* vel *Cinnamum*, ſeu *Canella*. Germ. Canel/Zimmet/ oder Zimmet-Rinden/ eſt Cortex interior Arboris, altitudine Citri aut mali Aurantii, vel Oleæ, aliquando Tiliæ & Ceraſi, creſcentis in Zeilon. Ex India Orientali advehitur: Exoticum & nunc notiſſimum & precioſum. Eximia Virtus in Cortice eſt, odore fragrantiſſimo, ſaporis ſubacris & ſubaſtringentis. Radix ſuppeditat Camphoram, & dat per deſtillationem 🝆 ſuave olens & Camphoram imitans, uti etiam cum 🝆oleo iſto Camphora elegans deſtillatur. Lignum roſeum ſpirat odorem; folia juniperum, quidam dicunt Caryophyllos olent, & in ſubſtantia exſiccata apud Experientiſſimum Pharmacopœum Francofurtenſem *Dn. Joh. Rudolphum Henrici* videnda ſunt. Fructus verò, qui ſunt inſtar Baccarum Lauri, cocti & expreſſi, ceram & adipem dant, & dant per Deſtillationem 🝆, quod 🝆 Caryophyllorum imitatur. In deſtillatione hujus 🝆, remanet in veſica ſuperius reſidui ſubſtantia pinguedinoſa duriuſcula, ferè inſtar Corporis Balſamorum ex Oleo Nuciſtæ facti. Flores habet albos recentes qui odorem & ſaporem habent Florum Tiliæ. Colitur in Zeilan Maximum eſt Aroma, & in Medicina quoque maximi uſus. Plura apud Scriptores legenda ſunt.

Cinamomi, ſeu *Cinnamomi fragmenta* ſeu *Scavazonum Materialiſtarum*, Germ. Stoß Zimmet/ oder Zimmet-Stücker.

Cincinnalis, *Sagminalis* & *Sanguinalis herba*, eſt Verbena, Germ. Eiſenkraut/ vid. Herbas.

Cinefactio, idem quod Cineratio vel Incineratio aut Calcinatio, eſt operatio, quâ fiunt Cineres. Eſtque duplex aperta & occluſa.

Cineratio, idem quod Cinefactio vel Calcinatio, Cineratio, quæ fit in opere Lap. Philoſophorum. Vide Incineratio.

Cinereus, *Cineraceus*, de colore dicitur cineri ſimili, eſtque poſtremus Color in negotio Lapidis Philoſophorum, Teſte *Logn. Harm. Chym.* cap. 8. Vol. IV. Th. ch. p 765. ſpecialiter eſt nomen Collyrii &c.

Cineris vena, Germ. Aſche.

Cineritium, Ciniritium, eſt Cementum ☉ri vel ☽ti, à nonnullis regale vocatur. Item ſignificat & *vas Aurifabri*, in quo ☉rum & ☽tum calcinantur.

Cinerula, vide Spodium Græcorum ſeu Metallicum.

Cinificatum, idem quod Calcinatum.

Ciniſlones, eſt epitheton Pſeudo-Chymicorum vel Chymicaſtrorum, qui neque Gas neque Blas habent artis &c.

Cinis, (quamvis hoc ad Metallicos cineres reſtringi ſoleat, vide *Spodium*) ſic appellantur non ſolum lignorum uſtorum, ſed & omnium aliarum rerum reliquiæ &c. *Sign.* Ꞓ, ⊃—, Ŧ, ⋔, €, $ʕ, 𝔈, ⁘, ♈, ⇞, —E.

Cinis Cineris, eſt coagulatum coagulans.

Cinis clavellatus, aliàs dicitur, qui ex fœcibus vini poſt 🜈ini deſtillationem relictis, per combuſtionem & elixiviationem fit, quamvis & ſub hoc nomine alia ſalia Alkalia etiam ex Iſatide, Ligno quercino &c. ſubintelligantur *Schrœd.* L. 4. cl. 2. n. 412. *Cinis clavellatus*, id eſt ⊖ *Alkali*. ♆, ♆, VZ. vid. *Alum. Catinum*, ſeu *Sal Alkali*.

Cinis ex cinere, eſt Aqua extracta.

Cinis hederæ, eſt Cinis clavellatus.

Cinis Iſatidis, vid. Cinis clavellatus

Cinis plumbi, eſt Ceruſſa, Germ. Bleyweiß/ *Sign.* ♄, ⊸, ♄.

Cinis ſtanni, eſt Stanni uſti recrementum, Germ. Zinn-Aſchen. *Sign.* ♃.

Cinis ſarmentitius, Germ. Reben- oder Wein-Reben-Aſchen.

Cinnabaris ♁*nii*, conficitur poſt butyri ♁nii deſtillationem △ni fortiori & quoque ſuppreſſionis (id eſt ſuper ∴am) horis aliquot datur. Quippe ♁*nii* hâc ratione 🝭tæ collo adhæreſcit, quam collectam, ≏ne una ac altera purificare poteris. Germ. Spießglaß-Zinnober.

Cinnabaris Dioſcoridis, eſt Sanguis Draconis.

Cinnaba-

Digitized by Google

Cinnabaris factitia, & *Minium artificiale*, Germ. Zinnober/ oder Vermilion/ conficitur ex ☿rio & 🜍re, ex quorum mixtione, *Cinnabaris factitia* ♎atur. vid. *Schrœd.* & alios.

Cinnabaris, eſt vel nativa vel factitia, vel foſſilis vel artificialis. 🜓. Germ. Zinnober. *Sign.* ☽, ☽, ⊗, ♄, 🜓, ♉, 33, 33, ♁, ♀, ♁, 33, ⋀⋀⋁, 33, 🝘, ♆, 🜓, [symbol], [symbol], ⊖, [symbol], ↔, ♁.

Cinnabaris Indica, eſt Sanguis Draconis, vid. Sang. Draconis.

Cinnabaris nativa, ſeu *metallica*, ſeu *foſſilis*, *Ammion*, & *Miltos*, vel *Minium nativum*, eſt Terra mineralis lapideſcens, & Minium nativum, Germ. Berg-Zinnober / conſtans ex 🜍re & ☿rio vivo, exquiſitè ſecum mixtis, in materia 🜃reſtri inſtar lapidis compactis & hoſpitantibus; interdum purior, interdum impurior reperta. Interdum etiam Minera ☉laris reperitur intermixta. Vide *Schrœd.* Adfertur ex India Orientali, Ungaria, Germaniæque locis variis. Eligendaque gravida ☿rio & 🜍re præſtantioribus, adeoque Vngarica, utpote quæ ☉ro aliquantum pollet. *Sign.* 🜓va.

Cinnaboris nomen, quidam Minio & rubricæ fabrili attribuunt.

Cinnabaris Philoſophorum, ♎atur ex 🜍re ♁nii cum ☿rio mixto ſepties, vid. in *Tract. Polem. German.* fol. 142.

Cinnabaris, *Cinabaris* ſeu *Cinnabrium verum*, veteres dixere Sanguinem Draconis & adhuc nomen retinet, *Rulandus* aſſentitur eis, qui Cinnabrium Succum ſeu Lachrymam alicujus arboris vel herbæ potius, eſſe volunt, quod ipſe guſtus & ſapor indicat. Ferunt Arborem eſſe in Libya & finitimis regionibus proceram, ex qua ille Sanguis Draconis manat, videatur & Sanguis Draci ſeu Draconis. *Platerus* quoquè aſſerit Sanguinem Draconis eſſe Arboris aut Herbæ ſuccum in India aut Perſia.

Cinnabatrum, Terra quædam eſt, quæ ſolet à Piſis afferri.

Cinnamomum, vide Cinamomum. Germ. Zimmet.

Cinnas, eſt Miſcela plurimarum rerum. In ſpecie ſignificat Potionis genus, ex multis Liquoribus confectum.

Cinnation, eſt Elampum, quo tinctores utuntur.

Cinnioglottus, *Cinnetus*, ſunt termini à Paracelſo ficti, denotantes interitum, mortem, corruptionem totalem corporum mineralium, *Chirurg.* l. 5. c. 7.

Cinnus, eſt Commiſtio plurimorum & in ſpecie Potionis genus, ex multis Liquoribus confectum &c.

Cionavos, eſt Pix, quæ ex pinguioribus lignis Pini colligitur. Nos Picem navalem dicere poſſumus.

Circea, *Flos amoris*, Germ. Tauſendſchön / vid. Fl. Amaranthi.

Circea Fuchſii, eſt Mandragola ſeu Mandragora, Germ. Alraun. vid. *Cort.* ſeu Radices Mandragoræ.

Circea, Monſpelienſium, vid. Flor. Caprifolii, Germ. Speckilien.

Circinnalis herba, *Crinita herba*, *Capellaris herba*, eſt Capillus Veneris, Germ. Frauen-Haar/ vid. Herbas.

Circulatio Chymica, eſt Liquoris puri per Circulationem, Deſtillationem in Pelicano, vel Alembico cæco, agente calore exaltatio. Germ. Chymiſche Umtreibung/ oder Vermiſchung. Eſtq; exaltatio Eſſentiarum per circularem in vaſe Hermetico, Pelicano vel Geranio, reductionem & ab impuritatibus ſeparationem. *Rolf. Chym.* l. 2. cap. 2. *Paracelſus* dicit eſſe ſpeciem putrefactionis l. 7 de transmutatione rerum naturalium. Quæ ità præparantur, appellantur circulata Paracelſica *Archidox.* l. 6. 8. & 9. & libr. de renov. & reſtaur. Hinc legitur Circulatum majus & minus, Circulatum ſolvens apud *Libav.* &c.

Circulator, eſt Laborator vel Chymiæ expertus.

Circulatorium, eſt Vas vitreum, ubi infuſus Liquor aſcendendo & deſcendendo, quaſi circulo rotatur. Varia hujus generis vaſa, à variis ingeniis ſunt excogitata, ex quorum genere duo præcipuè ſunt majoris momenti & uſus, ut Pelecanus aut Pelicanus & Diota. Germ. Chymiſches Circulir-Geſchirr.

Digitized by Google

Circulus Chymicus, eſt Inſtrumentum rotundum ferreum, vel vitris abſcindentis ex ferro factum. Perfringuntur autem hôc modô. Circulus candefactus vitro opponitur, illudq; tamdiu ſtringit, donec fervefiat & incaleſcat. cumq; adhuc fervet, frigidâ guttâ immiſsâ, aut frigidi halitus afflixu diſſilit atq; dirumpitur. Germ. Ein Abnehm-Eyſen.

Circumforaneus, interdum *Agyrta*, Germ. Ein Land-Lauffer/ oder Landſtreicher.

Circumlitio, denotat omne Medicamentum, quod circa partem aliquam affectam undiquaq; illinitur.

Cirices, vocat *Oribaſius* Cochleas; Quas *Paulus* Siricas nominat, nos verò Siliquas. Germ. Schotten.

Cirinenſe, Cirinaicum, à loco dicitur vel Regione; undè Gummi Cirinaicum, vel Opium Cirinaicum, item Gummi Laſar, quod eſt Aſa fœtida.

Cirrhos, eſt nomen Coloris, præſertim in Vino denotat fulvum, hoc eſt quod ex △neo & ruffo pallet.

Cis, Vermiculus eſt frumenta corrodens.

Ciſſeris, Atticè eſt Pumex. Germ. Bimbſenſtein.

Ciſinum, nomen eſt Emplaſtri ad Nervorum Vulnera.

Ciſirot, i. e. Pumex Lapis, Germ. Bintzenſtein.

Ciſium & *Ciſſophyllum*, vid. Rad. Hirundinariæ, Germ. Schwalben-Wurtzel.

Ciſſus, Ciſtus, Corymboſa comm. Lobelii, eſt Hedera arborea ſeu aſſurgens, Germ. Ebhew. vid. Herbas.

Ciſſybium, Poculum dicebatur Græcorum ex ligno hederæ confectum &c. vid. *Lex. Brun.*

Ciſt, vel aliàs *Kiſt*, eſt Capacitas duarum Menſurarum Vini, vel ſeſqui Menſuræ, juxta locorum diverſitatem, circiter Libras quatuor continens.

Ciſterna, eſt Vas ſeu receptaculum in quo ▽ pluvialis colligitur. Germ. Ein Ciſtern/ oder Regenſarck.

Ciſtos, Ciſton, vel *Ciſtereon*, eſt quædam ſpecies Hederæ, eſt & Roſa canina, vel Roſago.

Citan, Ciran, eſt Medicamen quoddam ad Splenem.

Citrago, Citraria, vide Meliſſa. Germ. Meliſſen.

Citria mala & *Citrea mala*, ſeu *Citromala* & *Mala medica*, Germ. Citronen-Aepffel/ vide Cedromela; Quædam ſunt majora & nominantur Citronath-Aepffel. Harum Cortices advehuntur ſaccharo conditi cum & ſine brodio, id eſt ſicci conditi. Alia minora & vulgaria ut Limones etiam Citri fructus nominantur, Germ. Citronen/ Limonen. Seruntur tanquam exotica in hortis noſtris, & advehuntur ex Gallia & Italia, &c.

Citrinatio eſt Reſuſcitatio.

Citrinula, eſt Flammula, herba Paracelſo multum familiaris, ut paſſim in ſuis ſcriptis reperitur.

Citrinulorum, Pharmacum ex Colcothare, id eſt, Vitriolum calcinatum & in Alkali ſuum redactum. Germ. Vitriol-Saltz. Comparatione factâ, ad Cryſtallum ob tranſparentiam ejuſmodi ſalis pallidam, diaphano Cryſtallo perſimilis.

Citrinulus, Citrinolus, Citrinus, eſt Lapis medius inter Cryſtallum & Berillum. Dicitur etiam *Saxifragus*. Citrinulus nominatur quoq; *Cryſtallus pallidus*. Item nomen eſt Emplaſtri vulgaris notitiæ in Officinis, vocatur Citrinum.

Citroci, i. e. Citrum. Germ. Citrone.

Citrullus, vid. Sem. Citrulli, Germ. Augurien/ oder Citrullen-Kern oder Samen.

Civetta, ſeu *Catus Cibethinus*, vide Zibethum.

Clacora Trigdana, eſt quoddam genus Oſtraçorum marinorum magnorum. Germ. Groſſe Meer-Oſtrigen.

Claretta, ſignificat albumen Ovorum, Germ. Eyer-Weiß.

Claretum, eſt Vinum aromatum infuſione imprægnatum, ac cum Saccharo edulcoratum. Dicitur aliàs *Vinum Hippocraticum*. Sic nominatur, quod per

Digitized by Google

per manicam *Hippocratis* colatur & purificatur. Germ. Gewürtz-Wein / oder Hyppocras. Etiam ad Moretum & Mulſum, ſive Hydromel, extendit. Claretum vel Vinum artificiale duplex eſſe poteſt: Alterans & purgans, utraque exempla videnda apud *Schrœderum.*

Clarificatio, eſt Modus, quo ſucci vel decocta craſſa, clariora evadunt: fit triplici modo, Subſidentia, Fermentatione vel Additione ♁ti, Albuminis ovi, aut Lactis, Germ. Klar- oder Heytermachung.

Clarum, præter illam ſignificationem, de qua in præced. dictum eſt, denotat id, quod fit ex Cryſtallo vid. *Mart. Rul.*

Claſſa, i. e. Gummi juniperium. Germ. Wacholder-Hartz.

Claudiacon, eſt nomen Collyrii, quod deſcribitur à *P. Æginet.* L. 7. cap. 16.

Clavellata Herba, *Trinitatis Herba*, *Jacea*, vid. Flores ſeu Herbas.

Clavis Herculis & *Clavis Floris*, eſt Nymphæa, vid. Flores Nymphææ, Germ. See-Blumen.

Clavis, inter Chymicos videatur *Nicolaus Flamella*, præſertim in negotio Lapidis Philoſophici. Unde & *Claves Philoſophici* dicuntur, quarum duodecim Fatr. Baſilii Valentini proſtant. Et *Clavicula Reimundi Lulli*, cujus mentionem fecit *Libav.* &c.

Clavis Sti. Petri, *Bracha Cuculi*, *Primi Floris Herba*, vid. Flores Primulæ Veris, Germ. Schlüſſel-Blumen.

Clavis Philoſophorum, *Spir. Vini alcoholiſatus*, vel Quinta Vini Eſſentia 🜅.

Cleidion, vel eſt epitheton Paſtilli magnoperè adſtringentis, & in Dyſenteria, Hæmopthyſi, Cœliaca &c. utilis, quales deſcribuntur apud *Gal.* L. 9. de C. M. P. L. Cap. 5. & *Æginet.* L. 7. c. 12. vel nomen Epithematis ejusdem cum paſtillis facultatis, apud *Aëtium*, L. 9. &c. Vid. Clavicula.

Clematis Daphnoides, vide Vinca per Vinca, Germ. Singrün.

Clematitis indica vide *Lignum colubrinum*, Germ. Grieß- oder Schlangenholtz.

Clepſydra vel *Clepſydria*, nomen ad labores Chymicos translatum eſt ſubductio Liquoris per Vaſis ſolidi ſubtus perforati foramen, quod Oculus dicitur &c. vid. *Lex. Brun.*

Clibodium ſeu *Clybodium*, *Clybati*, *ſeu Clybatis Nicandri*, eſt Parietaria, Germ. Glaß-Kraut / vid. Herbas.

Climia, *Chlimia*, & *Cathimia Officinarum*, idem quod Cadmia *Libav.* Climia ereps eſt Cadmia ⊂⊃ti. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Lex.

Clion, i. e. Pulegium, Germ. Polen.

Cliſſus dicitur de herbis. Omnes herbarum Flores ad veſperam flacceſcunt, manè iterum expanduntur. Et virtus Radicis primum in caulem tranſit, & reliqua, quæ ſurgunt ex eis, tandem in eas revertitur, per Autumnum ibidem deliteſcens & per Hyemen usque ad Ver & Æſtatem. Vid. *Mart. Rul.* & *Johnſon. Lex.*

Clyſma, *Clyſter*, *Clyſterium* ſeu *Enema*, eſt Medicamentum internum, fluidum, quod per Anum in Inteſtina injicitur. Clyſteres alii ſunt mollientes & laxantes, alii detergentes, alii aſtringentes, alii anodyni, alii ad alias intentiones parati. Germ. Einſpritzung / oder Clyſtier.

Clyſſus, eſt ▽ Stimmi ♀rea vel ⊖ Mineralis, vid. *Etmüll.* & *Schröd.*

Clyſſus quoque eſt apud Chymicos alicujus rei Eſſentia, vid. *Quint. Eſſ.*

Clyſſus, totam Rei Eſſentiam complecti poteſt, quandoquidem abjectis impuritatibus & fæcibꝰ, quicquid in ea eſt eſſentiale ad unum redigitur compoſitũ.

Clyſter, *Clyſterium*, *Cliſmus* ſeu *Enema*, vide Clyſma.

Cnicus, vide Flores aut Semen Carthami, Germ. Wild Saffran.

Cnicus ſylveſtris, *alter Theophraſti*, *Cnicus ſupinus*, *ſeu hirſutior ſylveſtris*, vide Carduus Benedictus. Germ. Cabobenedicten.

Coabac, ſunt Grana ſimilia Cardomomo.

Coadunatio, *Mart. Rul.* & *Johnſ.* dicitur Elaboratio, qua uniuntur diſgregata. Dicitur quoque Coagulatio, dici etiam poteſt de Myſterio Lapidis Philoſophici &c.

Coagula-

Coagulatio, eſt rerum ejusdem naturæ è conſiſtentia tenui fluidaque ad ſolidam Coactio, itàque, quæ reſolutione aquea, aërea, ignea ſunt attenuata, per hanc in corpus homogeneum reducuntur. Et ſic coagulatio comitatur multas operas, veluti Divaporationem, Exaltationem, ♎ationem, Deſtilationem &c. Fit duobus modis: Segregatione & Comprehenſione. Eſtque vel calida vel frigida. *Sign.* ℘o, ℊ, XX, ℘, ♉, ℭ, HE, ♌.

Coagulatio calida eſt, quando calore conveniente, res diſſolutæ coagulantur.

Coagulatio frigida eſt, quando res in calido reſolutæ, in frigido coagulantur.

Coagulatio per comprehenſionem eſt, cum totum ſimul comprehenſum, remiſtumque ad uniformem ſubſtantiam coagulat.

Coagulatio per ſegregationem eſt, cum quibusdam Segregatis reliquum concreſcit. Peragitur Calore, quo divaporat ſeu exhalat paulatim humor, qui erat cauſa fluoris.

Coagulatum, eſt coactum rerum ejusdem Naturæ. *Sign.* ⊘, ⦸.

Coagulatum coagulans, eſt cinis ex Ære vel ▽ extracta, vel Fermentum fermenti.

Coagulum eſt Mercurius, ſeu ☿ noſter.

Coagulum, Coagulans; 🜍 Philoſophorum, prima materia; unde ☉rum noſtrum, Fermentum Fermenti, Spiritum coagulans, 🜍 coagulans ☿ rium.

Coagulum Leporis, Germ. Haſenlipp / oder Gerinſel / eſt *Coagulum Lactis*, in Stomacho Leporis. Ita & *Coagulum Hæduli* & *Vituli* &c.

Coagulum ſpecificum, eſt Eſſentia Materialis terrea, concreta in conſiſtentiam ſiccam per coagulationem.

Cobaltum, Cadmia nativa, foſſilis, metallica, eſt Minerale terreum, vel recrementum metallicum, colore cinereum & ferè nigrum, æris & ☽ti particeps. *Muſcarum Venenum* eſt. Foditur copioſè haud procul Goslariâ. Cauſticum ac erodens, adeoque inter Venena habendum. Germ. Cobald / Fliegen=Gifft / Mücken=Pulver. *sign.* 🜶.

Cobaſtoli, eſt Cinis. Germ. Aſche.

Cobatiorum fumus, eſt Cobaltum.

Cobhori, Cobori, Cohouri, eſt Lapis, liberans à Venenis. Germ. Gifft=Stein.

Coccalos, nucem pineam ſignificat vid. *Hippocr.* 4. de R. V. I. A. t. 70.

Cocci Orientales, Cocculæ officinales, Cocci Indici, Cocculi di Levante ſeu *Levantici*, *Grana Orientalia*, *Baccæ Cotylæ Elephantinæ*, *Baccæ Levanticæ*, *Baccæ Orientales* & *Piſcatoriæ*. Germ. Coccels=Körner / Doll=Körner / oder Fiſch=Körner. Fructus eſt magnitudine & figura ferè inſtar Lauri Baccæ racematim pediculis hærentes, Hederæ corymborum modo ex Alexandria adferuntur. Quidam *Solani maniaci*, alii *Tithymalli*, alii *Clematis fructum* cenſent.

Coccimela, à coccineo colore dicta ſunt capitula Cozuli, vel de Prunis, vid. *Dioſcorides.*

Coccinilia, *Coccionellæ* & *Cochionellæ*, Germ. Koſchionellen. Sunt vermiculi volantes, qui exſiccati ex Hiſpania & Indiis apportantur.

Coccon, Granum mali punici ſignificat *Lex. Brun.*

Coccos, Granum quodvis aut Baccam denotat. Strictè verò ab *Hippocr.* ſumtum pro Cocco Connidio, ſ. Baccis Laureolæ.

Cocculæ Orientales ſeu *officinales*, vid. Cocci Oriental. Germ. Coccels=Körner / Dollkörner / oder Fiſch=Körner.

Coccum gnidium, vide Semen Cocognidii, Germ. Kellers=Halß.

Coccum infectorium, } vide Kermes, Germ. Kermes=Beer.
Coccus baphica, }

Cochia, epitheton Pilularum officinalium uſitatiſſimarum, nimirum Pilulæ Cochiæ *Rhaſis*. Eſt etiam Suffumigatio quædam ſic nominata.

Cochium, *Kochium*, eſt quoddam Animal marinum, quod vulgo dicitur Vitulus marinus. Germ. Meer=Kalb.

Cochlea,

Digitized by Google

Cochlea, eſt nomen animalculi cujusdã teſtacei, è genere Limacum. Nam Limax quamvis aliquando generis nomen ſit, propriè tamen de iis, quæ teſtâ carent ſumitur. *Cochlea* autem nomen iis proprium eſt, quæ domicilium ſuum circumferunt. (ſive eæ terreſtres ſint, ſive ▽tiles) bina prætendentes Cornua, quibus iter explorant, quòd oculis ſint deſtituta. Præferuntur, quæ in locis apricis & vinetis degunt, herbisque vivunt odoratis, collectæ ante ſolis ortum. Germ. Schnecken mit- oder ohne Häuſer / weiſſe/ rothe/ oder ſchwartze. Vid Limaces.

Cochlea, ſeu *Concha margaritifera*, *Mater perlarum*, *Matriperna*, Germ. Perlen-Mutter/ vid. Mater Perlarum.

Cochlea nuda, vid. *Limaces*, Germ. Schnecken ohne Häußgen.

Cochlear, Cochleare, Cochlearium, quale Inſtrumentum ſit, notiſſimum eſt; ſumiturque pro Menſura medica, eſtque vel majus vel minus. *Galenus* de Pueris epilept. ſub f. L. 7.

Cochlearia, Germ. Löffel-Kraut. vid. Herbas & Semina.

Cochlearia paluſtris, Germ. Friſches Löffel-Kraut / vid. Herb. Plantag. aquatic.

Cochlia, vid. Cochlea, Germ. Eine Schnecke.

Cochleare maximum, pendet Drachmas quatuor: eſt ℥ß. ſ. ʒiv. *magnum* ſesqui Drachmon, ʒiß. *parvum* Drachmam unam ʒj. *minimum* Drachmam ſemis, ʒß. Germ. Löffel.

Cocilio, eſt Pondus undecim Unciarum ℥xj. Germ. 22. Loth.

Cocleas, *Cocles*, i. e. Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Cocognidium, *Laureola*, *Mezereon*. vid. Semen Cocognidii, Germ. Zeiland/ Zeidelbaſt / Kellers-Halß.

Coctio Pharmacopœorum, eſt in coquendis medicamentis, quæ nihil aliud eſt, quàm particularum quarundam, mediante Liquore, Extractio, Germ. Kochung.

Codegi Indi, id eſt, Folium Indum, Germ. Indianiſch Bladt.

Codia, ſunt Capita, nimirum Capita Papaveris, Germ. Mag-Saamen-Köpff. ex quibus Syr. conficitur.

Cœcilia, *Cæcula*, eſt nomen Serpentis, cujus morſus & venenum eadem cum amphisbœna aut vipera infert ſymptomata. vid. *Foreſtus* & *Aldrov* &c.

Cœlum, *Chymicis* ſignificat quintam Eſſentiam, formas rerum eſſentiales, vid. *Libav*.

Cœlum Lullii, eſt Spiritus Vini ▽. vel quinta eſſentia Vini.

Cœlum Philoſophorum, ſignificat Lapidem Philoſophorum, Medicinam Catholicam. *Mart. Rul.* & *Baſilii Val.* Scripta.

Cœlum ſpagyricum, eſt ſuprema pars vaſis Philoſophici, vid. *Mart. Ruland.* & *Johnſ.* &c.

Colum ▽*reſtre*, ☽*tum Cœleſte*, ▽ *Coeleſtis*, vid. ▽ Fidelis.

Cœmentatio, eſt per ſtratificationem & calcinationem reverberatio, vel per reverberationem calcinatio.

Coementum, vel *Cementum*, eſt [symbol] cujus ope Calcinatio cementatoria peragitur, vel ut alii, eſt mineralis acuta materia & penetrans, cum qua Metalla ſtrata ad cementandum, reverberantur. Eſtque vel ſimplex vel miſta; item in forma [symbol] ris vel paſtæ. *Lex. Brun.*

Coenum, eſt Lutum vel fimus.

Coeruleus Lapis, *Cyaneus Lapis*, *Lapis ſtellatus*, *Cyanon*, vid. Lapis Lazuli, Germ. Lazur / Bergblaue / Lazur-Stein.

Coërcens Virtus, Styptica, & ipſamet repercuſſiva poteſt dici.

Coffe, *Coffee*, *Coffi*, *Coava*, *Bon*, *Bunchum*, *Choava*, Fabarum ſpecies eſt, in Arabia felici naſcens; ex quibus toſtis & tritis ▽ fervida *TRa.* extrahitur,

Digitized by Google

tur, quæ ſorbillando à Turcis, Ægyptiis, Perſis aliiſque Nationibus ex vaſculis ebibitur. Arbor Evonomo ſimilis eſt, ſed folia craſſiora, durioraque habet, imò viridiora & perpetuo virentia. Singulæ vel plures fabæ folliculis Caſtanei coloris includuntur. Germ. Coffe/oder Caffe-Bohnen.

Cohob, & *Cohobium*, idem eſt quod Cohobatio.

Cohobatio, eſt Liquoris corpori ſæpius affuſi frequens abſtractio, ſeu deſtillatio & reiterata affuſio, vel exaltationis virium gratiâ, vel etiam majoris fixationis cauſâ. *Rolf.* Chym. Lib. 2. cap. 2.

Cohol, duo ſignificat; nam eſt omnis Medicina ocularis, & ſimiliter Antimonium. ♁.

Col. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt, Cola, Colaturæ, ſeu Colentur, &c.

Col. add. ità à Medicis præſcriptum legendum eſt Colaturæ adde, ſeû Colaturæ addantur &c.

Colamentum, in officinis Colatura eſt liquefactæ rei à fæcibus ſuæ turbulentæ ſeparatio *I. A. Ponth.*

Colatio aut *Colatura*, eſt id quod poſt coctionem & infuſionem, per cribrum, colatorium ſeu pannum percolatur, & ità à remanentibus craſſis ſeparatur.

Colatorium, eſt Cribrum, Linteum, Pannus aut aliud quid, per quod aliquid colatur. Germ. Colatorium / oder Seyh-Tuch.

Colchicum, ſeu *Ephemorum noſtràs*, Germ. Zeitloſen. Radix eſt Bulbo ſimilis, in pratis & locis humidioribus naſcitur; ea exſiccata flaccida eſt, minimè purgatoria ſed lethalis. *Joh. Rhen.* Germ Herbſtblumen / nackende Huren / Storchen-Brod / Nacht-Blumen / Spinn-Blumen.

Colchicum non venenatum, vid. Radices Hermodoctyli albi.

Colcothar, communiter eſt remanentia ſicca poſt deſtillationem 🜖tus & ⚬⚬⚬ci ⊖li, vulgo *caput mortuum* dictum, à quibuſdam atramentum rubeum appellatur, à *Paracelſo* Henricus rubeus. *Sign.* ⊛, Φ+.

Colcothar, apud *Paracelſum* dicitur Vitriolum fixum. *de Nat. rer. L. 7. de reſuſc. Rer. natur.* quandò videlicet phlegma à Vitriolo deſtillando abſtrahitur. atque hoc toties, donec Colcothar phlegma, ſive ▽am communem propriam imbiberit, neque ulla amplius ▽a deſtillaverit, licet △ne urgeatur. Dicitur *Serpens* ſeu *Lacerta viridis*, quæ propriam caudam devoravit.

Coleritium. *Coloritium* eſt Liquor compoſitus ex corroſivis Metallorum inimiciſſimis materialibus, quô probatur ⊙rum ad Lydium Lapidem affricatum, & cui nullum metallum, præter ⊙rum ſolum reſiſtere poteſt.

Coliandrum, i. e. Coriandrum, Germ. Coriander.

Colirida, eſt Cruſta panis. Germ. Brod-Rinde.

Colium, eſt Animal marinum; cujus virtus eſt propinqua virtuti Animalis Caſtorei.

Colla, Gluten vel Glutinum ſignificat, idquè omne dicitur, quo ſicca corpora uniuntur. *Colla libraria*, ex Simila, & Garo habet virtutem emplaſticam &c. vid. *Lex. Brun.*

Collapiſcium, Germ. Hauſenblaſen / vide Ichtyocolla.

Collectio, de variis uſurpatur v. gr. de Medicamentis ſimplicibus, Herbis &c. vid. *Schræd.*

Colleticus, hoc eſt facultatem habens glutinandi & conjungendi diviſas partes, *Galen.* Lib. 5. de S. F. cap. 2. Unde *colletica* ſive *glutinatoria Medicamenta*, vocantur, quæ diviſas partes in priſtinam unitatem reducunt. Sicut etiam Emplaſtrum ex ☩to, ♃ & ♄. factum.

Collimus Lapis, eſt Medulla Lapidis Aetitis, vid. *Schrœder.*

Colliquatio chymica ſeu *artificialis*, dicitur de rerum ſolidiorum vi △nis Liquefactione, quæ & Fuſio appellatur. *Rolſinc.* vocat Liquefactionem, eſtq;

Digitized by Google

eſtq; duplex, ſimplex & probatoria, *Chym.* Lib. 2. c. 2. Imò *Mart. Rul.* adhuc ſtrictiùs deſcripſit, reſpiciens ad præpoſitionem cum præfixam, quod ſit plurium fuſilium in △ne ad unum compoſitum per △neam eliquationem conjunctio.

Collitrichon, Polytrichon nigrum, verum, eſt Capillus Veneris, Germ. Frauen-Haar. vid. Herbas.

Collix Paſtillum vel Trochiſcum, ſignificat. vid. *Hippocrat.* & *Æginet.* eſt panis rotundi genus, Teſte *Ariſtoph.*

Collyrium, Collurium, quondam erat Medicamentum oblongum, quod in oculorum affectibus ſumebatur, in oblonga nonnunquam verò arbiculari forma paratum, & vehiculo convenienti pro oculis ſanandis diſſolutum. Germ. Augen Artzney / &c. vid. *Hippocr.* & *Galen.*

Colocaſia, Faba craſſa, & *pinguis*, *Aizoon*, *Agrion*, eſt Craſſula major, Germ. Knaben-Kraut / vid. Herbas.

Colocynthis, *Syciona*, eſt Citrulli ſpecies, amariſſima cucurbita & Cathartica, *Cucurbita agreſtris* & *ſylveſtris*, Germ. Coloquinten Aepffel wilder Kürbis. Exoticum eſt, advehitur nobis cortice denudato (& tunc albidi eſt coloris) ex Alexandria, Ægypto, Gallia, Hiſpania & Italia. Arabicè *Aibandal*, *Chandel*, *Handel* & *Handhal* &c.

Colofonia ſeu *Colophonia* dicitur, quod ex Colophone urbe olim advehebatur. eſt ſubſtantia oleaginoſa, flaveſcens, arida ac friabilis, reſidua ex reſinis; abietina ſtrobilinaque coctione dum purgantur vel deſtillantur, inſpiſſatis ac frigore induratis. Eſt etiam iſtud reſiduum, quod poſt deſtillationem Terebinthinæ remanet, dicitur & *Pix græca* ſeu *Brutia.*

Color, apud Chymicos eſt Tinctura legitima atque propria ejusdem ſubjecti, cujus nomen habetur. De coloribus ſpagyricis præſertim in negotio Lapidis Pcilosophici, plura loca quærenda in *Th. Chym.* &c.

Color ultramarinus, vid. Lap. Lazuli, Germ. Laſurſtein.

Coloratio per ablutionem eſt, cum fuſcedines ⊖les, aliæque ſordes colorem obſcurantes, acribus ▽is eluuntur, itaque color illuſtratur exaltaturve.

Coloratio per calorem ſolum, eſt modus colorandi, cùm e potentia in actum, ſeu ex occulto in manifeſtum, color protrahitur, adhibitio calore duntaxat alteratorio. Nequè ſolum principali extractionis fine hoc fit, ſed & inſervit Tincturis arcanis.

Coloratio per externa eſt, cùm ſuperficiebus duntaxat color exaltatur. Id fit variis modis, quibus aliter atque aliter diſponitur ſubjecti facies externa ad lumen diverſimode terminandum, unde oritur color diverſus &c.

Coloratio per hauſtum Liquoris ingredientis, eſt frequens admodum colorationis modus, per liquidam Tincturam, quam res colorandæ potare, ſeu combibere coguntur &c.

Coloritium, eſt Gradatio coloris, per paſtam acutam, quam Coleritium etiam nominant &c.

Colubrina, vide Radices Biſtortæ, Dracontii ſeu Serpentariæ.

Colubrinum, vide Lignum colubrinum.

Colum, eſt omne illud, per quod ad Liquorum depurationem, aliquid colatur & transmittitur, ut cribrum, linteum, manica *Hippocratis*, &c. Germ Eine Seye.

Columba ſeu *Columbus*, eſt Avis notiſſima, domeſtica & ſylveſtris. Germ. Eine Taube / ejus Stercus aliquando Emplaſtris admiſcetur.

Columba alba eſt Mercurius vitæ ☿ v.

Columbaria, vide Verbena, Germ. Eyſenkraut.

Columbina, *Dracontium*, *Serpentaria rubræ*, *Colubrina Fuchſii* & *Lon.* vid. Rad. Biſtortæ, Germ. Natter-Wurtzel.

Digitized by Google

luthea, eſt planta Sennæ ſimilis, ſed in duplo pondere adhibenda, aliquando Sennis admixta invenitur, vid. Folia Sennæ.

Colymbades, dicuntur Olivæ murcâ conditæ, Germ. Oliven.

Colymbæna, eſt nomen Aſtaci vel Squillæ marinæ, *Galenus L. 8.*

Coma aurea, vide Flores Stæchados citr. Germ. Rheyn-Blumen.

Coma, vide Summitates Herbarum.

Combuſtio, eſt Ignitio, corpora comburenda in calcem redigens, Incineratio, vel Vitrificatio.

Comeos, eſt omne Gummi, in ſpecie verò dicitur Gummi Arabicum.

Cometz, eſt Gutta ſemis gtt. ß. Germ. Ein halber Tropffe.

Comidi & *Comiſdii*, eſt Gummi Arabicum. ℨ. Germ. Arabiſches Gummi.

Comidionis, eſt Semen Papaveris albi. Germ. Weiſſer Mahn-Saamen.

Commagenum, & *Comagenum*, eſt nomen Unguenti cujusdam cujus meminit *Galenus Lib. 2.* quod & aliàs *Syriacum* dicitur. Vid. *Lexic. Brun.*

Commanducatio, pro Maſticatione uſurpatur aliquoties apud *Scribon.* Aliis quoque dicitur, manducare, mandere, commandere. *Rhod. in Lexic. Scribon.*

Commi, Gen. *Commis*, eſt Gummi, vid. *Rhod. Lex. Scribon.*

Comminutio, eſt cum in minutiſſimas partes per colliſum cum aliquo rem redigimus. Et inſervit ei nonnunquam rei exſiccatio, toſtio, contuſio atquè cribratio &c.

Commiſtio, *Commixtio*, cum res diverſæ in unam veluti maſſam vel acervum conjunguntur. Chymicis ea eſt, cum corpori calcinando vel 🜊, vel 🝆lum, vel ⊖ culinarium adduntur, iisquè △ni admotis res ipſa in calcem redigitur, de qua ſpecie vide plura apud *Rolf. Chym. Lib. 2. cap. 3. vel 7. Sign.* 🝬.

Commotica ſc. *ars*, eſt pars Medicinæ à Coſmetica differens, quod circa fucum & pulchritudinem, vel ornatum adſcititium verſetur, &c. vid. *Lex. Brun.*

Com. ità à Medicis præſcriptum legendum eſt Communis ſ. Commune.

Comparatio Chymica, v. gr. ☿rii cum conjugibus &c. vid. *Lex. Brun.*

Compl. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Completum.

Comp. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Compoſitum.

Compoſita, ſunt Medicamenta, quæ ex variis ſimplicibus Medicamentis parantur, ut ſunt ∇æ quædam, Electuaria Emplaſtra, Opiata, Syrupi, Trochiſci, Unguenta &c. quæ in vulgaribus Officinis proſtant: Sunt etiam quædam Chymica, ut variæ Eſſentiæ, Pulveres, Balſama, Spiritus, Salia volatilia ∘°∘ſa, Tincturæ &c. Germ. Zuſammengeſetzte Artzney.

Compoſitio, eſt cum varia Medicamenta invicem miſcentur, ut in Mithridatio & Theriaca &c. compoſitio Philoſophica, quæ fit per viam lapidis Philoſophorum. De Eſſentiis compoſitis prolixè legatur *Libav. Alch. Phar. c. 32. Sign.* 🝫, 🝬.

Concentratio & *Concentrantia medicamenta*, ſunt ea, quibus acidum ità moderatur, additione alcali, ut nemo eorum prædominetur: ut in Tartaro Vitriolato: Unde dicitur humores concentrare, quando acidum ſuperfluum ab alcali ſubjugatur, vid. Abſorbentia.

Concha, idem quod *Cochlea* & dicitur *Conchula*, varias habet ſignificationes, notat Animal teſtaceum omne, ſive lævibus teſtis, ſive aſperis præditum, aliquando tamen contra diſtinguitur à Purpuris, Cochleis, Oſtreis, Conchyliis, uti prolixè oſtendit *Aldrovandus Sign.* ⊖, 🜍.

Concha ſeu *Cochlea Margaritifera*, *Matriperna*, Germ. Perlen-Mutter/ vid. Mater Perlarum.

Concha quoque ſignificat Patellam vitream, Germ. Glaß-Schalen.

Concha, diverſa quoquè Vaſorum & Menſurarum genera denotat. Ita apud *Hippocratem* menſuram ſignificat. *Concha* quoq; dicitur Labrum vel Vas æneum ſeu Pelvis tonſoria. *Foreſtus* Lib. 6. Obſerv. 54.

Concha Venerea, Germ. Venus-Muſcheln.

Conchæ oblongæ. Germ. Langlechte Muſcheln / ex quibus Specificum antifebrile conficitur. vid. *Crollius.*

Conchæ præparatæ eſt Specificum antifebrile.

Conchæ ſeu *Teſta Oſtreorum.* Germ. Oſtern oder Auſtern / Muſcheln oder Schaalen.

Conchis ſeu *Conchus* idem quod Concha.

Conchula Indica, Oſtracium Indicum, Conchilii Indici Operculum. Germ. Indianiſche Muſchel-Schaale. vid. Blatta Bizantia.

Concinnitas vid. Harmonia, aliàs Concinnare ex diverſis aliquid conficere ſignificat.

Concoctio idem quod Coctio. Germ. eine Kochung.

Concretio, eſt liquidæ alicujus coctionis aut ſucci in maſſam ſolidiorem Condenſatio, ut Abſinthii ſuccus condenſatus, ſuccus Glycyrrhizæ, Acaciæ, Hypocyſtidis &c. Germ. Dickmachung.

Condari, Condam, i. e. Thus. Germ. Weyrauch.

Condenſantia & *Condenſatio* vid. Incraſſantia.

Conder, i. e. Olibanum ſeu Thus. Germ. Weyrauch.

Cond. ità Medicis præſcriptum, legendum eſt Conditum.

Condiſi, Struthion, Lanaria, Radicula eſt Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.

Conditum in genere ſignificat omne id, quod artis operâ gratum redditum eſt, ſivè alimentum ſivè medicamentum fuerit. vid. *Schröderus Lib. 2. Cap. 46.* &c.

Conditura, vel idem ſignificat quod Condimentum, materia illa, quâ aliquid conditur, *Aromata, Muria, Sal, Saccharum,* &c. vel denotat modum condiendi.

Conf. ita à Medicis præſcriptum, legendum eſt Confectio.

Confecta ſeu *Confectum,* Confecta, vocantur res (ut Amygdala, Cinamomum, Nuces, Pini, Semina, &c.) Saccharo ſicco obductæ & incruſtatæ. Germ. Confect.

Confectio eſt Compoſitio ex 🝫ribus, Gummis, Melle, Saccharo, Syrupis &c. in unam maſſam conjuncta: eſtque duplex, arida ut *Trochiſci, tabellæ*; vel humida ut *Confectiones, condita, electuaria, conſervæ, opiata* & omnis generis *Antidota* &c.

Confectio polytropha gratiſſima. vid. Martius panis, Maſſa panis & Marti panis. Germ. Martzepan. vid. Martius.

Conficta vel *Conficta Muſcata* eſt fæx Storacis liquidæ & rubeæ. Vocatur ab aliquibus *Coſumbrum.*

Conformatio eſt pars eſſentialis ſanitatis & morborum, ideoque apta & prava, conſiſtit enim in hiſce ſex, numero, magnitudine, figura, cavitate, ſuperficie, & ſitu. Germ. Geſtalt.

Confortans, confortativum, ſeu *confortativa,* ſunt Medicamenta, quæ corda hominum atque naturam corroborant &c. vid. Cardiaca.

Confuſio eſt Commiſtio liquidorum, quæ per ſe fluere poſſunt. Itaque & conſiſtentiâ tum partibus, tum toti aquea eſt ſeu fluida. Quæ enim eliquata ſunt, poſtea confunduntur, ut Pix & Cera vel Reſina &c.

Congelatio, dicitur quando materia prius liquidior condenſatur & concreſcit inſtar glaciei ſuper ▽a. *Mart. Ruland.* Ita & Adeps congelari dicitur apud *Scribon.*

Congelativa ſunt Medicamenta fluxus inſiſtentia, comprimentia, exſiccantia &c.

Conger, Congrus eſt ſpecies Serpentis marini, planè ſimilis Anguillæ, unde & à nonnullis *Anguilla marina* dicitur.

Congium eſt nomen Menſuræ liquidorum, ſex continens ſeſtertia. Seſtertium autem continet Libras duas ℔ij. eſt ergò ℔xij.

Congius vid. *Chus* eſt Menſura liquidorum apud Atticos.

Digitized by Google

Congluten vel *Conglutinatum* eſt, quod ex putrefactione in materiam glutinoſam vertitur.

Conglutinatio eſt per glutinum Compoſitio, manente naturâ conglutinatorum. Itaque & reductio hic eſt, ſeu reſtitutio in integrum. *Glutinum* autem pro natura cujusque varium eſt, & dicitur hic omne quod viſciditate tenaci conjungit, alterum alteri, aut etiam coërcet.

Coni ſunt fructus Cedri vel Pini.

Conia, tria ſignificat, 1. *Calcem* 🝓. 2. *Cinerem* 🝗. 3. *Lixivium* 🝘. Germ. Laugen. vid. *Lex. Brun.*

Conion & *Conium* eſt Cicuta. Germ. Schirling. vid. Herb.

Conis, pulvis 🝫 item Pediculus.

Conjunctio ſpagyrica eſt Fermentatio, conjungere eſt imprægnare, dealbare & rubificare, dicitur quoque *Conjunctio Lunæ & Solis* vid. *Lullius.*

Coniza Germ. Dürꝛwurtz. vid. Herb. Conyzæ

Connexio idem quod Conjunctio, Conjugatio &c.

Conſ. ita à Medicis præſcriptum legendum eſt Conſerva.

Conſerva conficitur ex floribus & herbis, aliquando etiam ex radicibus inciſis & contuſis, beneficio & ſ. q. Sacchari albi ut per unum vel plures annos conſervari poſſit. Germ. Conſerv oder Zucker.

Conſervantia Phyſicorum præſertim ſunt Medicamenta vitam & corpus à corruptionibus præſervantia &c.

Conſiſtentia, dicitur, cum res aliquatenus ad certam craſſitiem coquitur. Ut in Syrupis coquendis & ſolidis evaporandis fieri ſolet. Germ. Dickmachung. *Lex. Brun.*

Conſolida aurea Sophia, Herba folia habens Hyſſopo ſimilia, flores rotundos, luteos, ut flammula, polygala, thalictrum aureum: Humilis eſt herba, rara paucis nota familiaris *Paracelſo*. vid. Sophia.

Conſolida aurea & *media* vid. Virga aurea. Germ. Gülden-Günſel.

- - *dentaria Symphytum dentarium.* vid. Rad. Dentar. minoris. Germ. klein Zahn-Wurtzel.
- - *lactaria, Auricula Muris.* Germ. Mäuß-Oehrlein. vid. Herb.
- - *major.* vid. Rad. Symphyti. Germ. Schwartz-Wurtz.
- - *minor petræa* & *ſaxatilis.* vid. Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
- - *minor.* vid. Bellis hortenſis. Germ. Maßlerburger-Kraut.
- - *petræa* ſeu *ſaxatilis* ſeu *Symphytum petræum.* vid. Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
- - *Pyrifera.* vid. Pyrola. Germ. Wald-Mangold.
- - *Regalis.* vid. Flores Calcatrippæ. Germ. Ritterſporn.
- - *Rubra.* vid. Tormentilla. Germ. Blut-Wurtz.
- - *Sarracenica.* vid. Virga aurea.
- - *Solis, Helianthemum.* Germ. Sonnen-Güntzel / Sonnen-Blümlein / Heyden-Iſop.

Conſolidativum, Conſolidatura, Medicamentum, vulnera & ulcera carnibus recentibus explens, & cicatricem obducens.

Conſummatum, eſt quando alicujus Gallinæ minutim conſciſæ ſuccus, in vaſe benè obturato, ſine additione, per MB. extrahitur: demptis ſolummodo capite, pedibus & pinguedine. Germ. kräfftige Brühe.

Contrayerva vide Radices Contrayervæ.

Contritio idem eſt quod ſimplex Tritura ſeu Tritio, eſt ſpecies comminutionis rerum craſſiorum & ſolidiorum, vel ſimplicium vel compoſitarum. *Weckerus.*

Convolvulus major ſeu *volubilis.* Germ. Winden. vid. Herb.

Convolvulus marinus, volubilis marin. vid. Soldanella in herbis.

Conyza major, Cunilago. Germ. Dürꝛwurtz. vid. Herb.

Conyza media, Herba Dyſenterica. Germ. Ruhr-Kraut. vid. Herb.

Coopertio

Digitized by Google

Coopertio, tegumentum, amictus vel *amiculum*, quo corpus ab aëris injuria munitur. *Hipp. Lib. de Dec. Orn. ix. 8.*

Copa roſea, i. e. Marcaſita vel Lapis luminaris, item Calcitis, vel Pyrites Lapis. Germ. Marcaſit oder Feuerſtein.

Copal, ſive *Copaium* Reſina eſt duriuſcula, admodum candida vel ex albo flaveſcens, pellucida, benè odorata, in maſſam redacta venit ex India Occidentali, ſive Nova Hiſpania, ubi ex vulnerata arbore guttatim ſtillat. Aliquantulum odoris ſpirat. Duæ ſunt ſpecies, una *Xolocb copalli*, altera *Copal Cabuitl.* Germ. Copall Gummi.

Copayvæ Balſamus ſeu *Lacbryma* venit ex Nova Hiſpania & appellatur *Maron* duo arboris Copayvæ genera inveniuntur, ex prima craſſior Balſamus defluit, ex altera Lachrymæ inſtar ⁂ extillant, magna copia etiam ex Gallia advehitur inſtar olei. Germ. Copayv-Balſam. vid. Balſ. Copayvæ.

Copella vid. Cupella Germ. ein Capell vid. Catillus vel Catinus.

Copiſcus eſt genus ſeu ſpecies Thuris in Arabia & Smilo naſcentis, quod Indico minus multo & fulvius eſt. *Dioſcorides* huic ſecundum locum attribuit *Lib. 1. c. 81.*

Coprocritica ſunt Medicamenta, quæ fæces alvinas ſubducunt & evacuant. *Lex. Blancardi.*

Coprophoria idem quod Purgatio.

Copros, Stercus, Fimus, Excrementum alvi in prima coctione ſegregatum ſignificat.

Coptarium eſt Placentula contra Tuſſientes.

Coptica ſunt Medicamenta ſtercus moventia. vid. *Galen.* Libr. de Catharcticis.

Coq. in ſ. q. aq. ita à Medicis præſcriptum, legendum eſt, Coque in ſufficiente quantitate aquæ.

Coq. ſ. a. Legendum eſt Coque ſecundùm artem. Sign. ♓, ✡.

Coq. ad med. conſumpt. Leg. Coque ad medietatis conſumptionem.

Cor album abietis, i. e. Agaricus. Germ. Tannen-oder Lerchen-Schwamm.

Cor Elementorum dicitur ignis △. Germ. Feuer.

Cor Macrocoſmi ſeu inter mineralia dicitur Aurum ☉. Germ. Gold.

Cor vegetabilium ſignificat Medullam.

Corallatum eſt nomen Medicamenti apud *Paracelſum*, cum epitheto Diaphoreticum, cujus deſcriptionem vid. apud eundem Lib. 3. de morb. Gall. Cap. 25 & explic. apud *Libavium.*

Corallina eſt Muſcus petroſus marinus, inhærens ſcopulis, & piſcium teſtis, coralliiſque, eô ſane modô, quo muſcus arboribus innaſcitur, optimaque eſt, quæ à coralliis detrahitur, color gryſeus eſt, ſapor ſubſalſus. Germ. Corallen oder Meer-Mooß.

Corallium, Coralium & *Corallum, Curallium, Gorgonia, Lithodendron, Dentrites*, variæ Coralliorum in utraque India, imò & in Europa & Aſia dantur ſpecies, colore quoque differenti. Eſt & *album, cæruleum, nigrum* & *rubrum*, quod laudat ſlimum & ſemper uſurpatur, cum abſolutè Corallium ponitur. *Album* ſpongioſius & levius, virtutibus ſuccedit rubro. *Cæruleum* & *nigrum* rariùs videntur minusque medicata & expetita. Inſtar arbuſcularum racematim in mari creſcunt. Plurimi exſtimant: Corallium in abyſſo maris, molle eſſe: Contrarium refert *Job. Beguinus* in ſuo Tyrocinio Lib. 11. cap. 1. de Tincturis.

Coraſceni, proprium nomen Loci vel Regionis in Armenia, unde Bolus Coraſcenus, i. e. Bolus Armenus.

Goratbrum i. e. Fermentum. Germ. Sauerteig.

Corax, eſt Corvus, aliquando etiam nomen Piſcis marini, interdum etiam nomen Medicamenti, videlicet Paſtillos denotat.

Corbatum eſt Cuprum. ♀ Germ. Kupffer.

Cordiale egregium eſt Crocus Anglicus Auſtriacus, ſeu Orientalis. Germ. der beſte Saffran.

Cordiale

Cordiale, eſt Vinum optimum, Germ. Der beſte Wein.
Cordialia, ſeu *Cardiaca*, ſunt Medicamenta, quæ vulgò dicuntur roborare cor: Sed tantum benignam fermentationem ſanguini inducunt, qua cor mediantibus Succis nervoſis in motu facilitatur & corroboratur.
Cordialis Herba, eſt epatica ſtellata Germ. Sternleber-Kraut. vid. Herbas.
Cordumenum, *Piper capſicum*, vid. Piper Hiſpanicum.
Corema, ſignificat Medicamentum purgamentum.
Corbai, eſt humor Croci, ſeu Tinctura. *Lex. Johnſ.*
Coriandrum, Germ. Coriander / vid. Sem. Coriandri.
Corion, ſecundum quoſdam idem eſt ac Coriandrum.
Coris Monſpelienſium, *Conſolida petræa*, *Symphytum petræum*, Germ. Steingünſel.
Corium, eſt Cortex, quo caro tegitur, Cortex quoque exterior granorum & fructuum, *Corium* dicitur, vid. gr. *Coria malorum*, *Corium mali granati*, unde contractè *Malicorium* dicitur.
Corium terræ, terra eſt, Germ. Erde.
Corna, Germ. Kirbeern / welſche Kirſchen / Zieſerlein / Dirlitzen / Herlitzen / und Korlen / Muriâ ut Olivæ condiuntur, præparatur ex ipſis Rob. coluntur in Hortis.
Cornelius, *Corneolus* & *Carneolus*, vid. Lapis Carneolus.
Corniger, eſt Animal cornutum.
Cornu, *Corni*, *Cornum* & *Cornorum*, dicitur proprie de eminentiis illis inſtar oſſium duris & ſiccis, in quorundam animalium capitibus naturaliter productis, plerumque binis, propriæ defenſionis gratiâ, quæ tamen inſignem etiam uſum præſtant in Medicina &c. *Sign.* C, [symbol].
Cornu Alcis, Germ. Elends-Horn / eſt eminentia ſeu excrementum oſſeum Capitis Animalis medii inter Cervum & Equum, vel Equicervi.
Cornu cervi, Germ. Hirſch-Horn / ſunt excrementa oſſea ſeu eminentiæ oſſeæ duræ & ſiccæ binæ, animalis vivaciſſimi (ad annos 100.) cornua quotannis menſe Aprili deponentis, menſe Auguſtô & Septembri coeuntis, octavô menſe parientis &c.
Cornu cervi in chymicis, eſt alembici Roſtrum.
Cornu cervi, in medicinalibus apud Paracelſum herba vulneraria, ob ſimilitudinem foliorum, ad ejusmodi Cornua alludentem naturaliter, ex arte ſignata.
Cornu cervi Philoſophicè ſeu *ſine igne calcinatum*, Germ. Hirſchhorn ohne Feuer gebrannt / vid. Calcinatio Philoſophica.
Cornu cervi raſura, Germ. Geraſpelt Hirſchhorn.
Cornu cervi uſtum, Germ. Gebrandt Hirſchhorn / vid. Calcinatio reverberii. *Sign.* CCV, [symbol], [symbol].
Cornu foſſile, vid. Unicornu foſſile, Germ. Begraben Einhorn.
Cornu Monocerotis, Germ. Einhorn / vid. Unicornu.
Cornu Rhinocerotis, Germ. Naſenhorn / eſt cornu naſo innaſcens Animalis quadrupedis, magnitudine Taurum, formâ aprum æmulans, *Cornu nigrum*, *fiſſile*, *Cubitum longum*, *Pyramidale*, *ſolidum*, *ſine cavitate.* Alterum minus in dorſo creſcens, quod ejusdem cum priore coloris. [symbol] ejus ingrediens eſt [symbol] veris Mantuani. Ex cornu Rhinocerotis, Rhinoceros in optima forma & arte ſciſſus, in quo inſidet quidam ſylveſtris & in fundo ejus Rhinocerotis, elephas pulcher & arte ſciſſus, apud experientiſſimum Pharmacopœum Francofurtenſem, *Nicolaum Salzwedelium*, ſub ſigno Cygni albi, videndus eſt. Ex cornu quoque Rhinocerotis Concha, in qua inſidet Bachus, cujus Fundamentum eſt forma virilis, arte ſciſſa, apud eundem Dominum *Nicolaum Salzwedelium*, videnda eſt.
Cornus, Germ. Kirbeern / Zieſerlein / Dirlitzen / vid. Corna.
Cornuta, eſt Retorta, [symbol] Germ. Eine Retorte.
Corocrum, eſt Fermentum, Germ. Sauerteig oder Hebel.

Coro-

Digitized by Google

Corona cœlica, quod eſt extractio à vino albo vel rubro.
Corona Montis, eſt Roſmarinus, vid. *Avicenna.*
Corona monachi, vid. Herb. ſeu Rad. Taraxaci.
Corona Regia, Lotus mellea, Sertula campana, Melilotus, G. Stein-Klee/ vid. Herb.
Corona ſacerdotis, eſt Taraxacum. vid. Herbas.
Corona virginea, Palma virginea, vid. Vinca per vinca, Germ. Sinngrün.
Corona Terræ, vid. Hedera Terreſtris. Germ. Gundelreben.
Corpus, Chymicis ſeu Paracelſ. id omne dicitur, in quo virtutes rerum delite-ſcunt. *Johnſ.*
Corpus aëreum ex Igne & Aqua conſiſtens, eſt Spiritus Vini alcoholiſatus VA. Germ. wohl rectificirter Brandtwein. *Johnſ. Lex.*
Corpus phyſicum, eſt ſubjectum naturæ.
Corpus ſinè anima, eſt pulvis, qui fit ex Rad. ireos Flor. ℥iß. Moſchi Gr. iij & Sachari albi, ℥vi. M. f. Ӿ. quandoque à dulciariis in Confectionibus conficiendis relinquitur.
Corrago, Borrago, Bugloſſum veterum, Germ. Borrag/ oder Boratſch/ vid. Herb.
Correctio, Correctiones quoque fiunt in Medicamentis, v. gr. quando purgantibus validioribus adduntur quædam Medicamenta illorum vehementiam infringentia & Flammæ vitalis continuationem conſervantia, quæ propterea dicuntur corrigentia; aut quando in præparatione fit Separatio puri ab impuro, quem modum tantum correctionis titulo dignatus eſt *Paracelſ.* Paragr. tr. 3. & Lib. 1. defenſ. 3.
Correctio opii, vid. opii correctio.
Correctorium eſt, quò Medicamenta meliorantur, ne cuiquam noceant. Ut, quando Sennis additur Sem. fæniculi &c. Germ. Verbeſſerung.
Corrigiola, vide Polygonum. Germ. Wegtritt.
Corroborantia, idem quod Cordialia.
Corroſio chymica eſt res coagulatas per corrodentes -S-tus in calcem reducens. Eſtque duplex, immerſiva & vaporoſa.
Corroſio humida eſt, cum corpus aliquod fluidæ alicui maſſæ, aut Liquori corradenti acido immergitur, & ſic calcinatur. *Rolf.* Chym. fol. 86.
Corroſio immerſiva eſt, cum corpora aliis rebus immerſa in calcem rediguntur. *Rolf.* Chym. fol. 86.
Corroſio vaporoſa, 1. per ▽*as dulces fit*, cum cornu cervi, C. alcis, vel in alembico deſtillatorio, vel in ſingulari ligneo laconico vaporibus emollitur, ità ut in Pulverem à cortice nudatum facilè redigi queat. 2. Super ▽*Fortes*, 3. ſuper *Vapore* ✠*ti* plumbi fit mortificatio & corroſiva calcinatio in Ceruſſam. 4. *Recrementa uvarum putrefacta*, vaporem emittunt corroſivum, quo ♂ vel ♀ calcinatur. 5. Vapor *plumbi* corrodit ☿ii vivi pedes, ut currere dediſcat. 6. *Per* ☿ *fuliginem calcinationem* proponit *Paracelſ.* de Natur. rerum libr. 3. &c. Vid. *Rolf.* Chym. f. 85.
Corroſivum, eſt Medicamentum corrodendi vim habens, ut ruptorium, ℭ. ▽ Fortis &c. Germ. Zernagende Mittel.
Corruptio ſpagyrica, ſignificat Terram nigram, quæ in operatione circa lapidem Philoſophorum incipit poſt ♎tionem & deſtillationem ſubſidere in ▽a uſq; ad fundum vaſis, aliàs *fœtidum menſtruale* quoque dicta &c. vid. *L. B.*
Corſalvium Apuleii, Croſmis, eſt ſalvia maj. Germ. Salben/ vid. Herbas.
Corſuſte, eſt terminus Spagyricus, denotans compoſitionem quandam, quæ mutato nomine ixir dicitur, de quo plura in Turba Philoſophor. Serm. 30. & 31. Th. Chym. V. 5. pag. 24.
Cort. & *Corth*, eſt Gummi Arabicum.
Cort. ità à Medicis præſcript. legendum eſt Cortices.
Cortex, exteriorem cruſtam & tegmen vel involucrum Radicum, Arborum, Fructuum & omnium vegetabilium ſignificat. Germ. Rinden.
Cortex æris, eſt flos æris, ſeu *Bracitura.*
Cortex maris, eſt ✠ Philoſophorum.

Cortices.

Cortices Abietis albæ & *feminæ.* Germ. Tannenbaum-Rinden, creſcunt hinc inde in Sylvis.

Cortices Acaciæ Germanicæ ſeu *Pruni ſylveſtris* è ligno vel radicibus. Germ. Schlehendorn-Rinden / inter cæteras ſpinas in dumetis ſecus itinera creſcunt.

Cortices amaræ dulcis, Dulcamaræ, Solani glycypricri, Solani ſcandentis. Germ. Bitterſüß / Je länger je lieber-Rinden / creſcunt multis in locis.

Cortices Anonidis, Ononidis, Reſtæ bovis radicum, Anonidis ſpinoſæ flore purpureo. Germ. Heuhegelwurtzel-Rinden / vide Radices.

Cortices aurantiorum, Mali arantiæ ſeu *aurantiæ, aurei mali, Mali arangiæ,* ſeu *Mali nerantiæ.* Germ. Pomerantzen-Schalen / ex Gallia, Hiſpania & Italia ad nos apportantur, vid. Arantia mala.

Cortices berberum radicum, berberum Dumetorum, Oxyacanthæ vel *Oxyacanthi criſpini, Spinæ acidæ,* Germ. Saurachwurtzel-Rinden / creſcunt hinc inde ad vias.

Cortices Betulæ, ſeu *Betullæ.* Germ. Bürcken- oder Börckenbaum-Rinden / creſcunt in Sylvis locis aſperis.

Cortices Bugiæ, Germ. Die Rinde von Rodiſer-Holtz.

Cortices Buxi arboreſcentis, Buxi vulgaris, Germ. Buchsbaum-Rinden / locis gaudent aſperis & ſaxoſis.

Cortices capparum radicum, Capparum ſpinoſarum, Capparum retuſò foliò, Capparum ſpinoſ. fructu minor. folio rotundo. Germ. Cappern-Wurtzel-Rinden / naſcuntur in Alexandria, Ægypti, & Apulia.

Cortices Caryophyllorum, vid. Caſſia Caryophyllata.

Cortices Caſtanearum, Germ. Caſtanien-Schaalen / creſcunt in Palatinatu & aliis locis, vid. Caſtanea.

Cortices Chaquirillæ, vid. Cort. Schaquirillæ.

Cortices chinæ chinæ, ſeu *cinæ cinæ, Cortices febrifugi* & *Peruviani* vel *Kinkinnæ, Cortices febrifugon,* Folia ſunt inſtar Filicis, uti exſiccata apud Experientiſſimum *Joh. Rudolphum Henrici,* Pharmacopæum Francofurtenſem videnda ſunt. Germ. Fieber-Rinden / ex America, India & Peru advehuntur. Virtutes legendæ ſunt apud *Bartholinum, Thomam Williſium, Digbæum, Chifletium, Barbette, Boyle, Bernhardum Verzaſcham &c.*

Cortices Citri, mali citriæ, Citriæ malæ, Citromalæ, Malæ medicæ, Germ. Citronen-Schaalen / ſunt cortices fructus arboris exoticæ per totum Annum virentis, fructumque tenellum cum matureſcente ſimul ferentis: feruntur tanquam exotica in hortis noſtris, & advehuntur ex Gallia, Hiſpania & Italia &c.

Cortices coſti, vid Radices coſti, Germ. Koſten.

Cortices cocognidii, vide Cortices Mezerei, Germ. Seydelbaſt-Rinden.

Cortices Cydoneorum, Mali cotoneæ majoris & minoris, Germ. Kütten- oder Quitten-Schaalen / cultis gaudent, frigidis & humidis, & convalles amant, coluntur q; in hortis.

Cortices ebuli radicum, ſeu *Sambuci humilis, Chameactes, Sambuci agreſtis.* Germ. Attich / Heylunder / nieder Holder- und Acker-Holderwurtzel Rinden. Differt à Sambuco, quòd Sambucus arboreſcat, Ebulus verò herbaceò generi accedat, creſcunt in agris & Campis.

Cortices Eſulæ radicum minorum, Tithymali Cupreſsini, foliis pini, pityuſæ, H. Lactariæ. Quò nomine omnia Tithymalorum genera appellantur *Eſula vulgaris.* Germ. Eſels- Hunds- Teuffels- und Wolffs- Milchwurtzel-Rinden. *Eſulæ nomine tres plantæ intelliguntur, major, minor & rotunda.* Sic etiam Tythymali genera ſeptem à Dioſcoride & aliis pluribus deſcribuntur. *Ex omnibus Eſulæ generibus minoris radicis Cortex eligitur tenuis, lenis, fractu facilis & rubeſcens.* Naſcuntur ubique ferè circa Oppida & ſecus vias,

Digitized by Google

vias, & aſperis montibus. Præſtantiores ſunt & in uſum medicum præparatæ adhibendæ ante ſex Menſes collectæ. Nam recentes, quo menſe collectæ, malæ ſunt. *Joh. Jac. Weckerus* in Antid. ſpec. Lib. 1. c. 8.

Cortices Frangulæ interiores radicum, Alni nigræ, Arboris fœtidæ, Alni nigræ baccifera, Acorni creſcentis, Germ. Faulbaum-Rinden/ Laußbaum oder Zapffenholtz-Wurtzel-Rinden. Naſcuntur in ſylvis nemoroſis.

Cortices Fraxini Ligni mediæ, fraxini excelſioris, Germ. Eſchbaum / Eſchern / Stein-Eſchen/ Brand-Eſchen- und Wundholtz-Rinden. Creſcunt in ſylvis opacis.

Cortices glandium, cupulæ glandium, Germ. Eichel-Rinden oder Eichel-Hütlein/ Fructus eſt arboris quercus, creſcentis copioſè in ſylvis.

Cortices granatorum pomorum, mali granati, malorum punicorum, Tegmen punici, putamen mali punici, vocantur quoque *mali corium* & *putamen mali granati, Sidion*, Germ. Granaten-Aepffel-Rinden. Italiæ non ſunt incognitæ; inde ad nos vehuntur. Vid. Mali corium.

Cortices Guajaci Ligni, Ligni Indici & Sancti, Agioxyli, Germ. Frantzoſenholtz-Rinden / oder Blatter-Holtz-Rinden. Creſcunt in India Occidentali in Inſula St. Dominici, in Inſula Sancti Johannis, & aliis locis. Vid. Lignum Guajacum. Virtutes legendæ ſunt apud *Theoph. de Garanc. Lindanum, Freitagium, Sennertum*, & alios plures.

Cortices Hypeccocuannæ, Hypecocuanham vel *Hypocacuanham*, in Gallia ad dyſenteriam ſpecificum eſſe volunt; in Germania verò ob nimium pretium rarioris uſus ſunt. Quidam Cortices, alii Radices nominant.

Cortices juglandis arboris, & *Cortices juglandium nucum*, Germ. Welſche Nußbaum-Rinden / und welſche Nuß-Schaalen. Ex ſucco cort. nucum juglandium præparatur Rob nucum. Germ. Nuß-Safft.

Cortices laureolæ, vid. Cortices Mezerei.

Cortices Limonum, à *Limonibus detracti & exſiccati*. Germ. Limonien-Schaalen. Advehuntur ad nos ex Gallia, Hiſpania & Italia &c.

Cortices Mandragoræ Radicum, Mandragoræ Maris vel *maſculi, mandragoræ albæ fructu rotundo*. Vocatur quoque *Cort. Rad. joboræ* & *Dudaim, Circææ Fuchſii*, & *Mandragolæ*. Germ. Alraun-Wurtzel-Rinden. Ex Apulia, Gallia, Italia, & de Monte Pargano ad nos adferuntur.

Cortices Mezerei, ſeu *Almezerei, Oleaſtelli, Eupetali, Pelasgi Plinii, Peplii, Chamædaphne Dioſcorid., Chamelææ Germanicæ, Laureolæ Piperis montani, Lauri puſillæ, Laureolæ folio deciduo flore purpureo, Daphnoidis, Laureolæ fœminæ, Meteoron Germanici, Thimeleæ*. Germ. Kellershalß oder Seydelbaſt-Rinden. Doſis foliorum & corticum præparatorum aa. gr. viij. ad gr. xv. Granorum à gr. vj. ad grana xv. Creſcunt in ſylvis ▽ſis. Apportantur Româ, Piſâ, Neapoli &c. vid. & Semen Coccognidii.

Cortices Narcophthi, vid. Cortices Thuris.

Cortices Ononidis, vide cortices Anonidis ſeu Radices.

Cortices quercus Ligni, ſeu *radices*. Germ. Eichen-Holtz/ oder Eichen-Holtz-Wurtzel-Rinden. Arbor eſt vulgaris copioſè in ſylvis creſcens, & *Guajacum Germanicum*.

Cortices ſambuci fruticis & radicis interiores, Sambuci domeſtici, campeſtris, ſylveſtris & vulgaris. Germ. Hollunder und Holder/ und Holderwurtzel mittlere Rinden. In agris & ſepibus proveniunt.

Cortices ſchaquarillæ, colliguntur de Arboris (nominata Agrilla) in nova Jorca ſeu nova Anglia, olim nova Belgica appellata, creſcentis ramulis ſubtilioribus, tantummodo pro Tabaci uſu, Germ. Chaquirillen/ oder Schaquarillen. Quidam de iſtis corticibus deſtillant Oleum. Utuntur quoque quidam pro Cort. Chinæ chinæ ℥j. pro Doſi. Quidam utuntur Corticibus junioribus Ceraſi, Menſe Martio collectis, pro Corticibus ſchaquarillæ,

Cortices ſpinæ cervalis ſeu *cervinæ*, *Rhamni* Catbartici & *ſolutivi*. Germ. Wegdorn-Rinden / Creutz-Beer / und Wehedorn-Rinden / ſubfruticant in Sylvis in ſepibus, aliiſque Locis incultis.

Cortices Tamaricis & *Tamariſci foeminæ, Germanicæ, Sylveſtris fruticoſæ foliô craſſiore*, *Myricæ*. Germ. Tamariſcken oder Porſt-Rinden. Creſcunt in Ægypt. & Syria, & juxta fluvium Danubium & Rhenum, & aliis locis.

Cortices Thapſiæ latifoliæ villoſæ. Germ. Thapſienwurtzel-Rinden / oder graue Turbiths-Rinden.

Cortices Thuris, *Thuris Judæorum*, *Narcophthi* & *Naſcaphti*, vocatur *Thymiama*, ſive (corruptè) *Thymiana* vel *Thus Judæorum*, quod Judæi in ſuffumigiis frequenter eô utantur, *corticoſum*, ex India allatum, *Thus corticoſum*, *Craſſus, pingvis, odoratus, recens, levis, minimè ſcaber* ſine membranis audatur. *Storax rubra*. Quidàm putant quod remanentia ſit à coctione & expreſſione Storacis relicta. Germ. Weyhrauch-Rinden / Schwartzer Weyhrauch / oder Thymian.

Cortices Tiliæ interiores, Germ. Mittlere Linden-Rinden. Tilia creſcit in montibus, Cæmiteriis & in Locis ▽ſis &c.

Cortices Turpethi ſeu *Turbithi*, *Turbiti*, ſeu *Turpeti Alexandrini*, *Turpeti repentis foliis althæ*, Germ. Weiſſe Turbith-Wurtzel Rinden. Proveniunt ex Arabia, China & India Orientali &c.

Cortices Vlmi campeſtris, Germ. Rüſtholtz / Ruſt-Baum / Lind-Baſt / oder Ulmenbaum-Rinden.

Cortices VVintherani, ſunt *Cortices Arabici*, qui à Capitaneo Anglico *VVinthero* ex India Occidentali allati, & ab eo acceperunt nomen *Cort. Wintherani*, putantque quidam, eſſe *Cinamomum album*, vel *Coſtum verum*, ob colorem albicantem & flaveſcentem, & ob ſaporem acrem & penetrantem, quos habere debeant.

Coru, eſt Menſura triginta modiorum.

Coruſcus, eſt auricula muris, Germ. Mäuß-Oehrlein / *Mar. Rul.*

Corvus epilepticus, præparatur ex Corvo majori deplumato & eviſcerato, abjectis pedibus & roſtro &c. vid. *Pharm. Bat.* f. 30. *Lex. Brun.*

Corylus, Germ. Ein Haſel-Staude. Videantur avellana, viſcaleus, ſeu viſcum & viſcus.

Corymbi, baccam hederæ & ſummitates ſignificant.

Corymboſa communis Lob. Ciſſus, *Ciſtus*, eſt hedera arborea, Germ. Ebhen / vid. Herbas.

Corymbus papillatus, *Calix*, *Alabaſtrus*, Germ. Iſt der grüne Roſenknopff / ehe er auffgehet.

Cos, eſt lapis, in quo cultri & alia Inſtrumenta ſecantia aut pungentia terendo acui ſolent. *Lex. Brun.*

Cosmedica, eſt Lapis, in quo tritura nonnullorum ſimplicium Medicamentorum, quæ præparata in Officinis dici ſolent, fieri ſolet. Meminit *Galenus* L. 4. de C. M. S. L. cap 4. Alibi vocavit cotem oculorum, vel quia Lapis plerumque cavitatem oculi repræſentat, vel quia Collyria lævigari in illo ſolent, *Galen*. L. 9. S. F. §. de Lapidibus. Dicitur alias Porphyrites Lapis, ſuper quem alio Lapide verſatile fit lævigatio, aſperſâ aliquâ ▽â deſtillatâ convenienti, ut fiat inſtar pultis. Vid. *Schrôderus*.

Cos vinum, eſt vinum, quod *colore*, *odore* & *ſapore* pollet. Prima enim Littera ſignificat colorem, media odorem; & ultima ſaporem. Germ. Ein ſchöner vom gutem Geruch und wohlſchmeckender Wein. *Lex. Brun.*

Coſen, ſunt cupulæ Glandium, Germ. Die Spitzen von Eicheln.

Coſmet, eſt Antimonium ♁. Germ. Spießglaß.

Coſmetica, ſunt Medicamenta cutem dealbantia & mollientia, ut, *Lac virginis*, *Oleum* 🜆*i*, *Tinctura Benzoin*, *diſſolutio ex* ☿ ♎*ato*, *Camphora*, ♀*re* &c. Videatur quoquè *Coſmeticum Crollii*, ad delendas maculas &c.

Coſſus eſt nomen vermiculi è Lignis nati, præſertim è robore.

Coſta

Coſta equina, *Lingva arietina, quinquenervia*, eſt plantago minor, Germ. Spitzer Wegerig.

Coſtus albus & corticoſus, vid. Radices Coſti, }
Coſtus dulcis, vid. Radices coſti, } Germ. Coſten.

Coſtus hortorum, vid. Mentha Saracenica, Germ. Frauen-Müntz.

Coſtus minor hortenſis, vid. Ageraton, Germ. Leber-Balſam.

Coſtus niger, vide Radices Angelicæ, Germ. Bruſt-Wurtzel.

Cotila, eſt pondus Drachmarum novem ʒix. apud *Galenum*.

Cotola, eſt menſura Ponderum Cyathos ſex, vid. *Iſidorus*.

Cotonium, Cotum & Cottum, Lana arborea, Lana Xylina, vid. *Goſſypium*, Germ. Baumwolle.

Cotyla Attica, pendet Uncias novem ℥ix. ut Hemina Italica.

Cotyla Italica, eſt libra menſuralis ℔j. Uncias xij. vel ℥xij.

Cotyle, vid. Acetabulum, ſeu Acetabulus.

Crachi, Crichi, Crithariuum, i. e. Hordeum, Germ. Gerſten.

Crama, *Chrama*, *Croma*, eſt mixtio cujuscunque rei, ſive Medicamenti ſive Elementorum. Vinum quoque dilutum & ▽â temperatum ſignificat. Celſus *dilutam potionem* vocat. *Gorr.* pag. 244.

Crambion, *Decoctum crambes* vel *Braſſicæ* denotat, *Hippocrat.* Lib. 2. de morb. mul. xiv. 12.

Cranium hominis, Germ. Menſchen-Hirn-Schaalen / eſt compages oſſium capitis, ad quod pertinent oſſa Frontis, Syncipitis, Occipitis, Temporum, Sphenoides & Cribriforme.

Craſcum, idem eſt ac Crocus, Germ. Saffran.

Craſis, *mixturam in genere*, uſitatius vid. Temperiem, Temperamentum, apud Medicos, ſignificat.

Craſſula ſeu *Fabaria*, vid. Herb. Craſſulæ major.

Craſſula minima, Aizoum minus, Tritbales, Digitellus, Herba Vermiculata, vid. Semp. vivum minimum, Germ. Neuer Pfeffer.

Crateria, *Naſturtium album*, *Arabum*, *Raphanus condimentarius*, *Raphanus obſoniorum*, vid. Rad. raphani marini. Germ. Meerrettig.

Craticula, eſt Inſtrumentum chymicum ex bacillis ferreis quadratis digitalis craſſitudinis, juxta ſe in acutum ità poſitis, ut ſemidigitale ſpatium inter illos interſit, factum facis conficientis, carbonibus ſuſtentandis inſerviens. Germ. Ein Roſt.

Cremor lactis, *Flos lactis*, qui ob coagulationem caſei in ſublime elevatus, ex quo butyrum conficitur. Germ. Schmand / Rahm / Milch-Rahm / qui etiam *luſtum, pinguedo, pyonpiar* & *aphantiſma* nominatur.

Cremor Talci, præparatur coquendò per 🜊tum in vaſe terreo continuò agitandò. ſpuma innatans, cremoris locum obtinet.

Cremor Tartari, præparatur ex Tartaro albo crudo 🝫ſato, & optimè à ſordibus lavato per Solutionem Aquæ pluvialis & albumine ovi clarificata & per manicam trajecto & parùm inſpiſſato, ſuperiùs innatans *Cruſta*, *Cremor Tartari* eſt, ad parietes Cryſtalli Tartari.

Crepinum introverſum, eſt Tartarum correctum *Par. in Chyr. magna* pag. 459. crepinum i. e. Tartarum.

Crepitus Lupi, eſt ſpecies fungi Chyrurgorum orbicularis, vulgò, *boviſta* ſeu *quovis* dicti. Vid. fungus Chyrurgor.

Creſſio & *Cardamum*, eſt Naſturtium hortenſe, Germ. Garten-Kreſſen / vid. Herbas.

Creta. Germ. Kreyde / *Terra alba*, *Terra argentea*, *Terra Cretica*, Inſula Creta ſic dicta, ubi in copia invenitur, quæ ratione ſuæ nativitatis participat de ♄no, & eſt *minera* ♄*ni immatura*, confecta per corroſionem ab humido & vaporibus ▽is ſalinis. In Inſula Candia, ſeu Creta copioſè invenitur, utut in aliis quoque Regionibus reperiatur. Renodæus triplicem hujus facit ſpeciem, *candidam*, *nigricantem* & *vireſcentem*. Verum nobis non niſi candi-

Digitized by Google

candida in uſu medico eſt. *Mart. Rul.* pag. 176. 13. ſpeciei cretæ mentionem facit. *Sign.* ▽, ♂.

Creta Cimolia, vid. Terra Cimolia, ſeu Cimolia Terra, Germ. Weiſſe Seyffen-Erde / oder Waſch-Erde.

Creta marina officinarum, *Crethanus*, *Crethmus*, ſive *Chritmus* ſeu *Crithamus*, Germ. Bacillen / Meer-Fenchel / Seepeterlein / vid. Semen fæniculi marini.

Creta nigra, id eſt, Sulphur nigrum.

Creta rubra, videatur Rubrica, Germ. Rothe Kreyde / oder Rötelſtein.

Creta ſutoria, vid. Melanteria.

Crethanus, *Crethmus*, *Crithmus* ſive *Crithamus* & *Creta marina officinarum*, Germ. Bacillen / Meer-Fenchel oder See-Peterlein.

Cribratio, eſt ℥ris tuſi per cribrum dimiſſio, Germ. Siebung.

Cribratorium ſeu *Cribrum*, Germ. Ein Sieb.

Crimnon dicitur *Farina craſſior, caſtrata*, negligentius molita & ſaltem per cribrum laxiora habens foramina trajecta, Germ. Kroblecht zerſtoſſen. *Lex. Brun.*

Crinanthemum Nicandri, *Roſa Junonis* ſeu *Junonia*, vid. Flores ſeu Radices Liliorum alborum.

Crinatum, eſt Epitheton ſuffimenti vel Thymiamatis apud *P. Æginet.* Lib. 7. cap. 22. h. e. Liliaceum.

Crinita herba, *herba capillaris*, *Adianthum*, vid. Herbas.

Crinomyron, *unguentum liliaceum*, quod & *Ægyptium album* & *ſuſinum* vocabatur, ſignificat. Conſtabat Lilio & quibusdam aromatis, *Gorr.* pag. 246.

Crinones, vocantur nonnullis Practicis vermiculi cutanei, qui & *Dracunculi* aliis dicuntur, vid. *Lex. Brun.*

Criogenes, eſt Epitheton Trochiſcorum ad expurgandum ulcera ſordida, apud *P. Æginet.* Lib. 7. cap. 12.

Criſma, i. e. Unguentum. Germ. Eine Salbe.

Criſtallus ſeu *Criſtallum*, Germ. Criſtall / vid. Lap. Cryſtallus.

Crithe, *hordeum* ſignificare, ex Botanicis conſtat. Diminutivum hordeolum ſignificans legitur pro Decocto hordei apud *Hippocr.*

Crithmum, *Critamum*, *Crethmum*, *herba S. Petri*, eſt fœniculum marinum, Germ. Bacillen / oder Meer-Fenchel / vid. Herb. & Semina.

Crocodes, eſt Epitheton paſtilli ſeu Trochiſci, quaſi Croceus dicti ob magnam quantitatem croci, quæ compoſitionem ingreditur. *Æginet.* Lib. 7. Cap 12.

Crocinum, eſt nomen collyrii & unguenti apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 16. & 20.

Crocomagma, eſt retrimentum crocini unguenti, ità dictum, quod expreſſis unguenti crocini odoramentis & in formas digeſtis paretur, magmata appellantur &c.

Crocus de Aquila, Germ. Zimmet-Saffran / vid. Flores Croci.

Crocus aromaticus, & *Crocum Orientale*, *Cynomorphus*, *ſanguis Herculis*, *ſahafaran Arabum.* Planta eſt bulboſa, florem geſtans intenſè flavum ſive croceum, cujus flammea ſtamina, (inſtar antheræ) officinarum Crocus eſt. Hujus variæ ſunt ſpecies, vernalis ſcil. & autumnalis, quæ colore aliiſque circumſtantiis variant. Ex Anglia, Gallia, India, aliiſque locis nobis adfertur, Germ. Saffran / vide Flores Croci. *Sign.* ⊕, ♁, ♁, ☿, ♒, ♋.

Crocus, *Chymicis* eſt calx pulverea ad croceum vergens colorem, paratur ex ♁nio, ♂te & ♀re &c.

Crocus fatuus, eſt Cnecus, Cnicus ſeu Crocus hortulanus, vid Flores Carthami, Germ. Saflor.

Crocus hortulanus, Germ. Saflor / vid. Flores ſeu Semen Carthami.

Crocus Indicus, vide Radices Curcumæ, Germ. Curcum-Wurtzel.

Digitized by Google

Crocus ♃vis, fiat āāā. ex ♃ ℥ß. & ☿rii ℥iß. à quo (evaporato Mercurio) relinquitur Crocus Jovis.

Crocus Martis, ſunt Flores ♂tis. *Sign.* [alchemical signs].

Crocus metallorum, præparatur ex Antimonio optimo & ſubtiliſſimè ♁ſato & Nitro optimo aa. p. æq. per accenſionem in mortario calido, Hepar ſeu Crocus ▽ dulci edulcoratus ad uſum ſervetur. Præparatur quoque ex ♁, Nitro & Tartaro aa. p. æq. in ♁to per [sign]ram in [sign] & per edulcorationem priori modo. *Sign.* [sign].

Crocus in mineralibus, etiam ſignificat *Aurichalcum*, ♀. Germ. Meſſing.

Crocus Saturni, eſt Minium. [sign]. Germ. Menning.

Crocus Solis, eſt Laminarum ☉ri Calcinatio. *Sign.* [sign].

Crocus ſubterraneus, vid. Radices curcumæ, Curcum-Wurtzel.

Crocus vegetabilis, vid. Flos Croci, vel Crocus aromaticus.

Crocus Veneris, fit more communi, limaturam ♀is cremando. *Sign.* [alchemical signs].

Croida, dicuntur Medicamenta, humores liquidos educentia. vid. *Galenus* libr. de Cathart.

Crommyon, eſt Cepa, Germ. Zwiebel/ vid. Sem. Ceparum.

Cromon, i. e. Cepa, Germ. Zwiebel.

Cronopos, ſunt Cydonia mala, Germ. Quitten.

Croton, Ricinum ſignificat. *Lex. Brun.*

Crotone, *fungum*, vel excreſcentiam fungoſam in arboribus propriè ſignificat, *Theophraſt.* Lib. 1. d. Plant. cap. 13.

Cruciata, Carolina, H. divi Petri, Kreutzwurtz/ Sperrenſtich/ Heyl alle Schaden/ St. Peters Kraut/ vid. Gentiana cruciata ſeu Rad. Gent. cruciatæ.

Crucibulum, eſt vas fuſorium ex [sign]a ▽ne contumaciſſimo factum, acutiore baſi & ferè in ampliorem capacitatem forma triangulari vel rotunda deſinentem, fundenda & eliquanda mineralia & metalla formatum. Fit etiam crucibuli ſpecies, quæ vulgò teſta appellatur, fundendis metallis adæquatum, Germ. Schmeltz-Tiegel. *Sign.* [alchemical signs].

Crucus, eſt Crocus.

Crunion, nomen eſt Medicamenti compoſiti, quod vim habet vehementem movendi urinam. Vid. *Aët.* & *Gorr.*

Cruor ſalis, eſt Sal egeſtum ſive ſeparatum à primo ſale, vitio ſecundæ digeſtionis.

Cruſca, i. e Pulvis, Germ. Pulver.

Crux Chriſti, Sigillum Veneris, Aconitum ſalutiferum, videantur Baccæ ſeu Herb. paridis.

Chryſtalliſatio, eſt alicujus Salis depurati in Cryſtallos redactio, quibus Saccharum & Tartarum addere licet.

Cryſtallum minerale, eſt Nitrum præparatum, ſolut. & cryſtall.

Cryſtallus, vid. Lapis Cryſtallus, Germ. Cryſtall. *Sign.* [alchemical signs].

Cryſtallus Tartari, vid. Cremor Tartari, & in ejus præparatione ad parietes creſcentes Cryſtalli, *Cryſtalli Tartari* ſunt.

Cubaris ſpecies inſecti eſt, quod dicitur *millepeda*, ſeu *aſellus*. Germ. Keller Eſel.

Cubebæ, Carpeſiæ, Quabebani & *Caſpeſcum*, Fructus ſunt aromatici, piperis magnitudine ferè, unicum petiolum ſinguli habent, ſapor piperis inſtar eſt, creſcit eodem ferè modô ac piper, hederæ modo per Arbores repit, fructus racematim cohæret. *Flos eſt odoratus.* Adfertur ex India Orientali, Germ. Schwantz-Pfeffer/ Cubeben.

Cubil

Digitized by Google

Cubil, eſt Terra rubra, 🜃R. Germ. Rothe Erde.
Cuculatum majus, eſt 🜄 Vitæ ſive 🜍.
Cucumis anguinus, erraticus & *ſylveſtris*, ſeu *Aſininus*, vid. Rad. Cucumeris Aſinini, Germ. Eſels-Kürbis-Wurtzel.
Cucumer Antiquorum, Melopepo, vid. Sem. Melonum, Germ. Melonen-Kern.
Cucumis & Cucumer, vid. Semen Cucumeris, Germ. Kukumer-Saamen.
Cucumis ſylveſtris, vid. Rad. Cucumeris Aſinini.
Cucupha, eſt nomen Pileoli, qui paratur ex Syndone vel Linteo tenuiori cum pulvere groſſo Specierum Cephalicarum, cotone vel goſſypiô exceptô & interpunctô ſeu interpaſſatô, ut vocari ſolent. Germ. Haubt-ſtärckendes Häublein oder Säcklein.
Cucurbita agreſtis, vide Colocynthis, Germ. Coloquinten.
Cucurbita, vid. Semen Cucurbitæ, Germ. Kürbiß Kern.
Cucurbita cæca, eſt Vas, in quo diſſolutiones Salium, aliarumque rerum fiunt. Eſtque Vas, in quo alia cucurbita ſed minor vice verſa impoſita & lutata eſt. Germ. Ein blind zugemachter Kolben. *Sign.* ♉, ⊖, 🝪, 🝫, 🝬.
Cucurbita ſylveſtris, vid. Colocynthis.
Cucurbita, vas quoque *Chymicum turbinatum* eſt, ex cupro, ♃nô obductô, ex 🜃a vel Vitro confectum, deſtillationibus per alembicum inſtituendis aptum. Eſtque vas in cucurbitæ vel pyri forma utero turgeſcens quædam cucurbita fundo globoſo, alia planô prædita.
Cueſos, id eſt, Polium, Germ. Poley.
Cugeg, i. e. Vitrum, Germ. Glaß.
Cui, i. e. Ficus, Germ. Eine Feige.
Culatum, id eſt, *calcinatum*, *Mart. Rul. & Johnſ.*
Culeus, eſt nomen Menſuræ Liquoris omnium maximæ, quâ Romani uſi ſunt. Continebat enim viginti amphoras, Authore *Plin.* Lib. 14. H. N. cap. 4.
Cumecre, Cumeos, Cumethre, Cumetrian, Cumi, Cummi, i. e. Gummi, Germ. Gummi oder Hartz.
Cuminum Æthiopicum, ſeu *Alexandrinum* & *Regium*, vid. Semen Ami ſeu Ameos.
Cuminum dulce, vid. *Cyminum dulce*, vel Semen Aniſi, Germ. Aniß-Saamen.
Cuminum nigrum, vid. Semen nigellæ.
Cuminum pratenſe, vid. Semen carvi. Germ. Kümmel.
Cuminum ſativum, vide Semen Cymini, Germ. Römiſch Kümmel.
C. V. Ità à Medicis præſcriptum, cum Vino legendum eſt.
C. V. Interdum etiam Calcem vivam 🜂 ſignificat.
Cuniculi Axungia, eſt Adeps ſeu Pinguedo Cuniculi, animalculi timidi & Lepori ſimilis, Germ. Küniglein Schmaltz.
Cunila, Bubula Plinii, eſt Origanum vulgare, Germ. Doſten / oder Wohlgemuth / vid. Herbas.
Cunila ruſtica ſeu *ſativa*, *Thymbra ſativa*, *Joſeple*, *Saturon*, *Satureja*, Germ. Gänß-Iſop / vid. Herbas.
Cunilago, Pulicaria, *Conyza major*, Germ. Hunds-Aug / Flöhe-Kraut. Vid. Herb. Conyzæ maj.
Cuparoſa florida, eſt dilutum Chalcanthoſum, cujus deſcriptionem vide apud *Libav.*
Cupella, *Copella*, *Capela*, & *Gapulla*, ſive *Catillus* & *Catinus*, ex Cineribus oſſium aut aliis Rebus compoſit. in quibus ☉ & ☽ tum à bracteis ſuis depuratur, Germ. Eine Capelle.
Cuperoſa, id eſt, æs uſtum, Germ. Kupffer-reich.
Cuperoſum, eſt vena mineralis Cupri ſubterranea.
Cuperum, ſeu *Cuprum*, eſt Corpus immundum & imperfectum, ex ☽to vivo impuro non fixo, terreſtri, adurente, rubeo non claro, & ex tali 🜍re generatum, & deficit ei fixatio & puritas cum pondere, habetque nimis de colore impuro & 🜃reſtre, ita non adurente &c. Germ. Kupffer / vide Æs. *Sign.* [illegible], ♀, ♀, ♀, 8, V, 8, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Cupreſſi,

Cupreſſi ſeu *Cypariſſi, Coni & pilæ, Galbulæ, Globuli* ſeu *Nuces, Spœritides, Sphæriæ Theophraſti, Globuli Cypariſſi, Galbuli Plin.* eſt Fructus arboris proceræ coniferæ in Inſula Creta creſcentis. Germ. Cypreſſen-Nüß.

Cupreſſus ſeu *Cypariſſus*, vid. Abrotanum majus.

Cuprum, ♀ Germ. Kupffer / vid. Cuprum.

Cuprum citrinum, eſt Aurichalcum. Germ. Meſſing.

Cuprum potabile, vid. Aurum potabile, & in Tract. *Poleman.* Germ. fol. 69.

Cuprum rubrum incompletum, Germ. Roth Kupffer.

Cupulæ, Caliculi, Putamina ſeu *Cyttari Glandium*, vid. Glandium Caliculi.

Curatio, aliquando ponitur pro Purgatione, vid. *Scribon.*

Curatium, idem quod Coratium. Germ. Corallen / *Lex. Brun.*

Curbur, i. e. Coriandrum, Germ. Coriander.

Curcb, Curt, eſt Arbor Acatiæ, vel Gummi Arabicum.

Curcuma, vide Radices Curcumæ, Germ. Gelbſucht-Wurtzel.

Curſuma & *Curtuma*, id eſt, Chelidonia minor.

Cuſcutha, ſeu *Caſſutha*, Germ. Flachs-Seyden / vid. Herb. Cuſcuthæ.

Cutio, à cutis duritie, idem eſt, quod *Millepeda, Aſellus, Cubaris.* Germ. Eſelger / Keller Eſelger.

Cyamus, propriè Fabam ſignificat. Ob figuræ ſimilitudinem etiam Inſectum illud, *Millepeda* dictum vocatur.

Cyanus, vid. Flores Cyani, Germ. Blaue Korn-Blumen.

Cyathos, ità dicitur Liquoris & rei aridæ communis menſura apud Romanos, ligulas ſive cochlearia quatuor continens, eratque ſextarii pars duodecima. Apud Atticos verò etiam communis liquidorum & aridorum menſura erat, ſed capiens conchas duas ſive myſtra quatuor, ſive chemas quinque, ſive ſeſquiunciam. *Rhod.* ex *Heſychio* etiam tribuit Uncias duas ℥ij. *Lex. Brun.*

Cybelia, Daſypodia, quadrageſima, vid. Flor. Violarum, Germ. Violen-Blumen.

Cyceon, dicitur *miſcellanea Potio alimenti* & *potus* rationem ſimul habens. Duplex videtur olim fuiſſe: vilior cum âqua & farinâ mixtus, alter generoſior & delicatior cum vino & variis farinis, melle etiam interdum & caſeo paratus.

Cycima, eſt idem quod Lithargyrium. Germ. Silber-Glett.

Cyclamen, vid. radices Cyclaminis, Germ. Saubrodt-Wurtzel.

Cycliſcus, idem eſt, quod Trochiſcus, Germ. Getruckte Küchlein.

Cycnarion, dicitur Collyrium colore album, vid. *Gal.*

Cydar, eſt Stannum ♃. Germ. Zinn.

Cydonea mala ſeu *Cotonea*, Germ. Kütten oder Quitten / majora & minora. Fructus eſt arboris cognitæ, cultis frigidis & humidis gaudentis locis. Colitur in hortis.

Cydoniatum, Cydonatum ſeu *Cydonides.* Præparatur ex inciſis Cydoneis cum ſeminibus c. ſ. q. ▽æ coctis & per ſetaceum trajectis, ſ. q. Sacchari albi, ad conſiſtentiam inſpiſſatis, ſimplex; cum Aromatibus, & purgans cum Magiſt. jalappæ & ſcammonii, Germ. Quitten-Marmolade einfache / mit Gewürtz / und purgierende Quitten Marmolade.

Cygaſpe, eſt Antimonium, ♁ Germ. Spießglaß.

Cylicbus, Cylichnis ſignificat parvum Calicem aut Pixidem medicamentariam. *Galen.*

Cylindrus, eſt Emplaſtrum oblongâ formâ, Medicis Magdaleo dicta. Germ. Ein Pflaſter-Zapffe oder Rolle.

Cyma, Cymæ ſunt teneri Cauliculi, Juli dicti, Germ. Sproſſen.

Cymbalaria, Umbilicus Veneris, Germ. Jungfern Nabel.

Cyminum, Cuminum, Germ. Römiſcher Kümmel / vid. Sem. Cymini ſeu Cumini.

Cyminum dulce, vid. Semen Aniſi, Germ. Aniß-Saamen.

Cymolia, Germ. Weis Silber-Glett.

Digitized by Google

Cynia, *Cynocrambe*, *Braſſica Canina*, *Linoroſtis agria*; vid. Herb. Mercurial. Germ. Ringel-Kraut/ oder Hunds-Kohl.
Cynnabar, Zingifur, idem quod Cinnabaris. ♁. Germ. Zinnober.
Cynocoprus, eſt Stercus canis. Germ. Weiſſer Hunds-Dreck.
Cynogloſſa, Germ. Hunds-Zunge/ vid. Rad. Cynogloſſæ.
Cynosbati ſeu *Cynosbatos*, ſunt Fructus ſeu Capita rubra matura ſeminibus impleta, à Roſis domeſticis ſeu ſylveſtribus relicta. Germ. Hagenbutten/ Büttel-Hüſen/ oder ſ. v. Arß-Kitzeln.
Cynomorphus, *Sanguis Herculis*, *Sabaſaran Arabum*, vid. Crocus.
Cyperus Babylonicus, vid. Rad. Galangæ minoris.
Cyperus Indicus, vid. Radices Curcumæ, Germ. Curcum-Wurtzel.
Cyperus longus & *rotundus*, vid. Rad. Cyperi.
Cyperus & *Cypirus Romanus*, ſeu *Cypus longus*, vid. Rad. Cyperi.
Cyperus odoratus peruvianus, vid. Rad Contrayervæ, Germ. Gifft-Wurtzel.
Cyphi, eſt Confectio quædam aromatica ad ſuffitum, quâ quondam Ægypti Sacerdotes uſi, *Dioſcorid.* Lib. 1. cap. 24. concinnabatur olim ex 16. rebus &c.
Cypreſſus hortulanus, Germ. Cypreſſen-Kraut. Eſt Abrotatum fœmina, ſeu Abſinthium marinum, vel Cypariſſus humilis, vid. Herbas.
Cyprium Æs, id eſt Cuprum. ♀ Germ. Kupffer/ *Scrib. Larg.*
Cyræmia, *Cyrænia*, *Cyrœnia* & *Crocomma*, id eſt, Fæx Olei & de Croco.
Cyrenaicus, eſt epitheton ſucci, Laſerpitium veterum dicti.
Cyrenia, *Myacantha*, *Genitura Herculis*, *Hyeromyrtus*, *Palma marina*, vid. Rad. Bruſci, Germ. Bruſcken- oder Ruſcken-Wurtzel.
Cyriacus, epitheton eſt Paſtilli, ad Nomas & Putredines utilis.
Cyrenia, vide Cyræmia. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*
Cyronia, idem eſt ac Cydonia mala. Germ. Quitten.
Cyſteolithos, idem quod Lapis Spongiæ, ab uſu & virtute Calculum veſicæ frangendi ità dictus. *Schrad.* Lib. 3. cap. 8. n. 9.
Cyſtica, ſunt Medicamenta adverſus Veſicæ morbos.
Cyſtis, Veſicam ſignificat. Vid. *Lex. Brun.*
Cythion, nomen eſt Collyrii. Vid. *Corn. Celſ.* Lib. 6. c. 6. *Gorr.*
Cyttari, *Calyculi*, *Cupula*, & *Putamina Glandium*, vid. Glandium Calyculi.
Cyzicenus, eſt epitheton Emplaſtri facientis ad ulcera chronica, & nervos præciſos apud *Galen.* Lib. 4. de C. M. P. G. cap. 13.

D.

D. Simpliciter à Medicis ſcript. legendum eſt Da, vel Detur.
D. & *S.* ita à Medicis ſcriptum, legendum eſt Da & Signa, vel Detur & Signetur.
Daaren, i. e. Cubebæ, Germ. Cubeben.
Dab, eſt quoddam Animal ut Lacerta magna. Ejus Stercus tollit lentigines, & confert albugini oculi.
Dabat, eſt Viſcus. Germ. Leim.
Dabesſis, eſt Teſtudo, Germ. Schild-Kröte.
Dablan, eſt Species Palmarum, vid. *Plin.* Lib. 13. cap. 4.
Dacanto, i. e. Stercus bovinum.
Dach, eſt Saxi ſpecies. *Mart. Rul.* & *Johnſon*
Dacryon & *Dacry*, idem eſt quod Lachryma. Germ. Thränen/ ut *Lachrymæ Cervinæ*. Dicitur etiam de ſuccis Plantarum, ut *Opium*, & Gummi, ut *Maſtix.*
Dactileus & *Dactyletus*, eſt Hermodactylus, Germ. Zeitloſen.
Dactilitis, eſt Ariſtolochia longa, Germ. Oſterlucey/ Kolwurtz.
Dactylus Indus, i. e. Tamarindus. Germ. Tamarinden.
Dactyideus, eſt Lapis Lincis. Germ. Luchſen-Stein.

Dactyli

Digitized by Google

Dactyli { *acidi*, *indici*, *nigri*, } vid. Tamarindi, Germ. Tamarinden.

Dactyli marini, dicuntur Balani oſtreacei inter dura ſaxa in mari propè Anconam geniti. *Aldrov.*

Dactylodachme, eſt Menſura quatuor digitorum transverſorum, quâ intervalla dimetimur.

Dactylus ſivè *Digitus*, eſt minima quæque Menſura, quibus rerum intervalla dimetimur. *Lex. Brunonis.*

Dactylus Idæus, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden Stein / oder Fingerſtein.

Dactylus, Palmulæ, Caryotæ, Nucleus palmæ & *Caryotides*, Germ. Dacteln oder Datteln. Eſt Fructus palmæ, oblongo-rotundus, dulcis, intus duriſſimum continens nucleum. Arbor procera eſt, viginti paſſuum & amplius, creſcit in Judæa, Syria, Paleſtina, Africa, Ægypto, India, &c. Advehitur ex Alexandria Ægypti. Folia enſibus ſimilia habet, deorſum cannarum modo decidentia, vere floret. Ramus enim quodam involucro oblongo, veſicæ modo, ad ver usque clauſo & tunc aperto præditus, flores emittit parvos, albos, odoratos, racematim deorſum ab involucrô reſidentes ac pendentes. Autumnô fructus maturantur.

Dadaſilion, i. e. Filius ante Patrem.

Dadarus, eſt Gummi Opoponax.

Daſimidis, id eſt Mucilago, Germ. Schleim.

Daſnidis, eſt quædam ſpecies Caſſiæ ligneæ.

Daſnocbochi, ſunt Baccæ Lauri. Germ. Lorbeer.

Daſrues, eſt Medicamentum Metallicum.

Dadalus, vocatur Mercurius ☿. Germ. Queckſilber.

Daga, eſt Mordicatio facta à ſtercore.

Dahamete, i. e. Adamas, Germ. Diamant.

Daib, Deab, Deheb, Dehebeb, iſt eſt Aurum ☉. Germ. Gold.

Dalin, nomen eſſe Inſectorum è ſtercoribus oriundorum, incertum, patet ex *Paracelſ.* Lib. 1. Philoſ. ad Athen. cap. 20.

Dama, vid. Rupicapra, Germ. Gämbſe.

Damaſſonium, ſeu *Aliſma* & *Mentha Saracenica*, Germ. Frauen-Balſam / oder Frauen-Müntz. vid. Herbas.

Danati & *Daniti*, eſt Pondus ſex granorum hordei.

Danic, eſt Pondus ſex Granorum, Germ. Ein Gewicht von 6. Gran.

Danich, eſt Lupinus, videatur Lupinus, Germ. Feygbohnen.

Danſir, *Denſir*, eſt Arena ∴. Germ. Sand.

Daphne Alexandrina, Laurus Alexandrina, Boniſacia, Uvularia, Lingua pagana, Germ. Zäpfflein-Kraut / vid. in Herbis Hippogloſſum.

Daphnoides, vid. Cort. Mezerei, Germ. Seydelbaſt-Rinden.

Daram, id eſt Gemma. Germ. Edelgeſtein.

Darchem, eſt Cinamomum ſelectum & purum.

Darſium, eſt Cinamomum, Germ. Zimmet.

Daſypodia, Cybelia, Quadrageſima, vid. Flor. Violarum, Germ. Violen-Blumen.

Daſypus, h. e. villoſos pedes habens. Strictè Cuniculum ſeu Leporem ſignificat.

Datura Indorum, eſt Planta ex generibus Stramoniarum, & vim habet inſigniter anodyno-narcoticam, vid. *Bartholinus* & *Bertoletus*.

Daucus, vid. Semen Dauci. Germ. Vogelneſt-Saamen.

Daueridon, eſt Oleum Nardynum, Germ. Narden-Oehl.

Daura eſt Elleborus, Germ. Chriſt-Wurtzel / alii Aurum foliatum intelligunt. Germ. Geſchlagen Gold.

Daurach. id eſt Pondus, Germ. Gewicht.

Dauſis, eſt Avena, Germ. Haber.

Daximalios, i. e. Urtica, Germ. Brenneſſel.

Digitized by Google

Daximium, eſt Rubia tinctorum, Germ. Färber-Röthe.
Dealbatio, ſive *Leucoſis*, pertinet ad artem Coſmeticam, quâ facies, dentes, cicatrices vel aliud quid dealbatur. Pertinet quoque ad ſpagyricam, ità dealbatio dicitur 3tium opus in regimine Lapidis Philoſophici. Dealbandi quoque modos fucatos, quibus Metalla tingi poſſunt, tradidit *Paracelſus* in Manual.
Deauratio, dicitur, quando Pilulæ ob amaritiem evitandam aurô foliatô obducuntur. Item Tinctura fucata metallorum, monetarum &c. in colorem ☉reum.
Debalium, eſt Polium, Germ. Polen.
Debe, i. e. Aurum, ☉ Germ. Gold.
Deben, eſt Oleum, quod fit de Been fructu.
Debeſis, id eſt, Teſtudo. Germ. Muſcheln.
Decamyron, eſt nomen malagmatis apud Oribaſium, quod ex decem aromatum generibus paratur, vel unguentum Nardinum intelligitur.
Decantatio, eſt Liquoris materiæ ſupereminentis per inclinationem effuſio. Germ. Abgieſſung.
Decatorthoma, dici poteſt Medicamentum compoſitum, quod ex decem ſimplicibus parari poteſt & componi ſolet, *Keuchen ad Seren.*
Dechiceſchene, i. e. Farina hordei. Germ. Gerſten-Mehl.
Dechin, dicitur omne Oleum præter illud olivarum.
Decimar, eſt plumbum naturæ ♃ vis. Germ. Bley in der Natur Zinns.
Decoctio ſeu *Decoctum*, vid. Apozema.
Decoctum ♀ niale, ℞. Ligni Lentiſcini, viſci quercini aa. ℥vj. fol. beton. mj. raſuræ ſaſſafras ℥j. ♁ nii crudi craſſe ♉ ſat. in petia ligat. ℥ij coque in ſ. q. ▽ Fontanæ ad ℔ij. fiat colatura. Doſis ℥vi. manè &c.
Decompoſitum, auget ſignificationem compoſiti, eſtque illud, quod jam in compoſitione (ut dicunt) per corruptionem & generationem convenerit.
Decorticatio eſt, quando res, ut fructus, radices, ſemina &c. à ſuis corticibus liberantur, vid. Excorticatio, Germ. Schelung/ oder Abſchelung.
Decrepitatio, de Sale communi & ſimilibus dicitur, quæ cum ad ▽ nem ſine fuſione calcinantur, ſtrepitum ſeu crepitum edunt. Germ. Krachung.
Decupelatio, idem quod Decantatio. Germ. Abgieſſung.
Decuſis, idem quod *denarius*, vel unicæ pars ſeptima.
Declaſion, i. e. Mentaſtrum.
Declichiſa, eſt cortex Indus ſtypticus.
Deeb, i. e. Aurum. ☉.
Deen, eſt Lignum Indum.
Defectus, ſignificat abſentiam vel carentiam alicujus rei, quæ uſu æſtimatur, Germ. Mangel.
Defenſivum, Chirurgis vulgare nomen eſt. *Paracelſus* etiam ad interna tranſtulit, per *defenſiva* intelligens *Confortativa*, & *quæ Symptomata graviora probibent.*
Deflagratio, eſt operatio chymica, quâ Medicamenta deflagrantur, hoc eſt, per △ nem ſubito purgantur, ut eſt Nitri cum 🜍 re, ♀ nii cum ⦶ tro, unde ſubito flamma exoritur. Germ. Brunſt.
Defrutum, eſt muſtum ad dimidias coctum, ut *Sapa* ad tertias, Germ. Ein gekochter Safft.
Degegi, id eſt, gallina, *Mart. Rulandus.*
Dego, Degoa, eſt Lac, ex quo extractum eſt Butyrum.
Dehen, eſt quodvis Oleum, exceptô oleô olivarum.
Dehene, Dena, Dehin, eſt Sanguis. Germ. Bluth.
Dehenes, Duenes, eſt Atramentum. ⊖.
Dehener, Duenec, Duhenec, id eſt ⊕ Romanum, vid. Vitriolum.
Dehim & Dem, eſt ſanguis hominis, Germ. Menſchen-Blut/ *Lexic. Johnſoni.*

Deje-

Digitized by Google

Dejectoria, vide *Catoretica*, Germ. Unter ſich purgiren.
Deiſparia dicuntur, quæ difficile corrumpuntur in Cibis. *Oribaſius.*
Deleterium, eſt quodvis venenoſum, ab eſca, quâ animalibus exitus paratur.
Deliquium in aëre, eſt Liquatio concreti, quæ fit, in ſinus ante ſe humiditate externa, & ſiccitatem reſolvente, ut fluat. Itâ reſolutum quod eſt, liquor vocatur, & conſiſtentiam habet ▽eam.
Deliquium Chymicum, eſt deſtillatio per inferiora, mediante △ne: vel calcis in cellis humidis ſuſpenſæ deliquatio, & in humorem lixivioſum reſolutio.
Deliquium, eſt Deſcenſio frigida, quando Corpora coagulata cellæ, aëri, puteo, aut alii frigido & humido loco ſuper Marmore, tabula vitrea, vel in manica Hippocratis (ut vocant) expoſita, externæ humiditatis hiſce corporibus ſeſe adjungentis adjuvamine, in liquorem reſolvuntur, & in ſubjectum vas defluunt & deſtillant. Reſolvuntur autem in frigido potiſſimum pulveres calcinati, ſalia & ejusmodi alia Corpora ſalium naturam redolentia. Sed omnia, quæ in frigido reſolvuntur, in calido rurſus coagulantur.
Deliquium embapticum, eſt, cum res in humorem demerſa eo usque detinetur, donec delicuerit. Hoc fit dupliciter, nam res aut vaſculo contenta immergitur, aut ipſa humoris ſubſtantia non accedat, vel ſaltem tenuiſſimus ſudor permeet, veluti cum in Vaſe cereo, vel veſica bubula imponitur, & cum delicuit, extrahitur; quæ res ſi humor eſt calidus (quod fit plerumque) ſimulacrum balnei eſt; aut in ipſum humorem ſinitur diffundi, ſeu nudè ſeu lintea petia interveniente, qua ſimul ſegregantur fæces, ſeu ſordes &c. Videantur *Mart. Rul.* & *Johnſon. Lexicon.*
Deliquium vaporoſum, eſt, cum res in ſubtilem [symbol]rem redacta aëri vapido exponitur, & humeſcendo in Liquorem ſolvitur &c.
Delitron, Delitiron, eſt venenum pharmacum.
Delon, eſt Fructus Melonis, Germ. Melonen.
Delphax, idem quod *Scropha* ſive *Sus fœmina.*
Delphinus, nomen piſcis eſt ex Cetaceorum genere, *Gal.* Lib. 3. ob nimiam pinguedinem lardo porcorum non cedentem, *Porcus marinus* dict. &c.
Delphus, item *Edelphus*, terminus Paracelſicus, quò denotatur ſeparatio aliqua de Mineralibus, v. gr. d. o-o co.
Dem & *Dehim*, eſt ſanguis hominis. Germ. Menſchen-Bluth.
Demadeſco, eſt probè madeſio.
Demalchoera, *Demelandrium*, i. e. ſanguis Draconis, Germ. Drachen-Blut.
Demerſio ſive *Immerſio*, eſt, quando Chymici Metallum aliquod liquori ſolventi ſubmergunt, Germ. UnterduncFIXung.
Demeſt, eſt Arbor Lauri, vid. *Avicenn.*
Denarius, eſt Unciæ pars ſeptima. Uncia enim continet ſeptem Denarios, aliquando etiam pro Drachma ſumitur, vid. *Aureus.*
Denarolibanum, *Herba ſalutaris* ſivè *Iberitis Apulei*, vid. Roriſmarinus, Germ. Roßmarin.
Denequat, i. e. Borax, Germ. Borax. [symbol].
Denodatio, i. e. Diſſolutio.
Denoquar, eſt Borax [symbol]. Germ. Boras oder Borras.
Dens Apri ſeu *Suis feri*, Germ. Wilder Schweins-Zahn. vid. Dentes Apri.
Dens, *denotat* partes oſſeas in utraque maxilla occurrentes certis alveolis, quæ pothria dicuntur, infixas, quæ radices vocantur, & partim ſupra gingivas extantes, vid. *Lex. Brun.*
Dens caballinus, vid. Hyoſciamus, ſeu Sem. Hyoſciami.
Dens caninus, vid. Herb. ſeu Rad. Taraxaci, Germ. Pfaffen-Röhrlein Wurtzel.
Dens equi marini ſeu *Hippopotami*, Germ. Meer-Pferds-Zahn. Vid. Hippopotamus.
Dens Leonis, vid. Herb. ſeu Rad. Taraxaci.

Dentales, *Antali*, ſunt Oſſa ſatis alba, ſicut canini dentes, ſed longiores & intus perforati & inanes. Oriuntur in cavernis lapidum exiſtentium in profundo maris. Frigida ſunt, & virtutem habent abſterſivam.

Dentalis lapis, dicitur materia illa tartarea vel tophacea, quæ ex vitrioſis portionibus coagulatis adhæret dentibus, & in Lapideam ferè duritiem conſolidatur. *Helmontius*.

Dentalium, *Dentale*, Germ. Zahn-Muſcheln. Eſt ſpecies Conchilii, vel Conchula parva oblonga exterius aſperula, intus læviſſima.

Dentalium & *Dentale*, quoque Conchula marina eſt parva, alba, glabra, dentatam rimam habens, hinc *Dentale*, *Dentalium*, Germ. Zähn-Schnecken-Stein. Inveniuntur ad maris Ripas.

Dentaria Apuleij, *Uva ſerpentina*, vid. Rad. Bryoniæ, Germ. Zaun-Rüben.

Dentaria major & *minor*, vid. Radices Dentariæ.

Dentaria radix, vid. Rad. Pyrethri, Germ. Bertram-Wurtzel.

Dentarius, nomen eſt Medici vel Chyrurgi, qui ex profeſſo artem dentes evellendi & curandi exercet. *Gal.*

Dentes apri, Germ. Wilde Schweins-Zähn, ad Pleuritidem adhibentur. Sunt dentes animalis ſatis noti.

Dentes equi marini ſeu *Hippopotami*, Germ. Seepferds-Zähn.

Denticaria, eſt plumbago, propter vim nimirum ſuccurrendi dentibus dolentibus, ita nominata. vid. *Panarollus*, *Strobelberg* & *Taberna montanus*.

Dentifricium, eſt Medicamentum ad dealbandos, extergendos & ſtabiliendos dentes, gingiviſque roborandis paratum. Germ. Zahn-Pulver.

Dentrificium infantum. ℞. Butyri rec. ℥j. cerebri leporini ℥ß. anaphromel. ʒvj. corall. rubr. ppt. ℥ß. Miſce.

Dentrites, *Lithodendron*, *Gorgonia*, *Curallium*, *Corallium*, *Corallum* vid. Corallium.

Deob, dicitur Aurum ☉. Germ. Gold. Limatura ejus confert Cardiacæ Melancholicæ, & debilitati Cordis.

Deobſtruentia ſive *Deoppilantia*, ſunt Medicamenta quæ obſtructiones aperiunt.

Deoppilantia, *Deoppilativa*, etiam dicuntur Medicamenta Aperientia, Deobſtruentia. *Helmontius*.

Dephlegmatio, eſt Operatio, qua reiterata deſtillatione, ▽ ſuperflua à -}- bus, vel puriori parte ſeparatur. Germ. Säuberung von den wäſſerichten.

Depilatorium, dicitur Medicamentum, quod Pilos corrumpit, eſtque triplicis generis: vid. *Lexic. Brun.*

Deps, eſt Pulegium agreſte, Germ. Feld-Polen.

Depſis, i. e. Declinatio morbi.

Depuratio, eſt rei alicujus puri ab impura ſeparatio, ut eſt deſpumatio, clarificatio &c. Germ. Säuberung.

Depuratio, *Mundatio*, ſumitur à Chymicis pro exaltatione alicujus rei, vid. *Theatr. Chym.* Vol. II.

Deraſium, i. e. Caryophyllata. Germ. Naroffel Wurtz.

Deris, idem quod *Cutis*, *Corium*, *Aluta*, Germ. Haut / oder Leder.

Derma, hoc eſt *Cutis*, *Corium*, *Aluta*, Germ. Haut oder Leder.

Derobub, eſt Milium Solis.

Derolifar, i. e. Mentaſtrum.

Derquet eſt Vernix. Germ. Fernitz.

Derſes, eſt occultus Terræ fumus ſeu vapor, ex quo naſcitur omne lignum & creſcit: hoc eſt ſuccus arborum nutritius. *Mart. Rul.*

Derunagati, eſt Eſula, Germ. Wolffs-Milch / Teuffels-Milch.

Deſcenſio, chymicè accipitur pro Deſtillatione per deſcenſum, eſtque calida vel frigida.

Deſcenſio calida, (vulgo Deſtillatio per deſcenſum) eſt liquoris è corporibus diſſoluti inverſo vaſe Deſtillatio.

Deſcenſio frigida, eſt quando liquor diſſolutus in frigido deſcendit, eſtque deliquium vel Philtratio.

Deſcenſo-

Digitized by Google

Deſcenſorium, eſt Fornax vel Furnus Chymicis familiaris, deſtillationibus per deſcenſum inſerviens.
Deſcenſum ſeu per *deſcenſum deſtillare*, vid. Deliquium.
Deſeful, i. e. Fungus. Germ. Erd-Schwamm.
Deſiccatio, eſt ſuperflui Humoris vel Humiditatis per calorem, Evaporatio. Germ. Außſtreckung.
Deſmidion, ſignificat *Faſciculum* ſeu *Vinculum*, ſumitur quoque pro *Manipulo*, ut eſt apud *Scribon*.
Deſpumatio, eſt alicujus rei, ut Syrupi, Mellis &c. Spumæ detractio. Germ. Abſchäumung.
Deſtillatio, eſt partium humidarum vel [symbol]ſarum, in halitus fumosve vi ▽nis extenuatarum atque elevatarum, extractio; Deſtillatio fit per *Cucurbitam*, *Deliquium*, *Deſcenſum*, *Philtrum*, *Retortam*, *Veſicam* &c. eaque in [symbol]na, MB. fimo, reverberio, ☉le, vaporibus &c. peragitur. German. Deſtillirung / Abtropffung. *Sign. a*, 4, [symbol], [symbol], [symbol], ∂, [symbol], [symbol], [symbol], ✝, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], ϑ, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Deſtillatio Chymica ſeu *Spagyrica*, in ſpecie circà negotium Lapidis Philoſophici. Quæratur in *Theatr. Chym.* Indicibus Vol. III. pag. 411. 441. 451. &c.
Deſtillatio per Aſcenſum, eſt & fit per Cucurbitam figulinam, ſtanneam vel vitream, impoſitô alembicô, item per veſicam.
Deſtillatio per Deſcenſum, eſt & inſtituitur per [symbol]am, præpoſitô recipiente magno. Fit etiam per deliquium, vide ſupra.
Deſtillatio per Inclinationem, eſt quæ fit vaſe continente materiam in latus inclinato, roſtrô deorſum vergente. Illud Vas cum plerumque ſit Retorta, etiam Deſtillatio per [symbol]tam opus nominatur.
Deſtructio, Chymicis dicitur Diſſolutio vel Deperditio priſtinæ & nativæ ſuæ formæ vel Conſiſtentiæ, & Mutatio in alienam, vid. *Paracelſ.* & *Th. Chym.*
Detei, Dethei, Dethui, Detui, eſt Granum ſimile Hordeo, longius & ſtrictius, magis ſolidum & amarum. In India invenitur. *Plin.*
Detergens, idem eſt quod Abſtergens, vid. Abluentia.
Detergentia, vid. Abſtergentia, Germ. Abſtreichende Mittel.
Detorſorius, idem quod Abſterſorius.
Detonatio, eſt terminus Chymicus, quô indicatur Operatio deflagrationis & calcinationis per ⦶ in præparationibus ♁nialibus, de quibus vid. *Rolf. Schrœderum*, & alios. Germ. Verbuffung.
Detritio eſt Tritura. Germ. Kleinſtoſſung.
Deunx, ſunt Unciæ undecim, ℥xj. Libra medica ſive Romana, continet Uncias duodecim ℥xij. ideoque Deunx eſt quaſi deeſſet Uncia. *Lex. Blanc.*
DEUS, neque hujus mentio omittenda in Medicina, cum ille ſit Author principaliſſimus omnium Bonorum & ità quoque Artis Medicæ, cauſa primaria Sanitatis & Operationum Medicarum ſalutarium. Homo homini DEUS, & ità Magiſtratus & Medici quoque *Dii*. Medicamenta quoque M*anus DEI* dicuntur &c.
Devſen, eſt Herba, cujus folia ſunt ſimilia foliis Tritici, ſed ſunt leviora. Fructus ejus habet Velamina duo aut tria, ſimilia Pilis. Succus conſervatus eſt calidus in primo, & ſiccus in ſecundo Gradu.
Devteria, Devterias, Deuterinar. Accipiuntur hæc vocabula pro Vino ſecundario, viliori, *Lora* aliàs dictô, paratô ex ▽ vinaceis affuſo illa macerante. *Lex. Brun.*
Dextans, eſt nomen Ponderis, pendens Uncias decem ℥x. Germ. Zehen Unzen / oder 20. Loth. Tota Libra medicinalis eſt vel ſunt Unciæ duodecim ℥xij. (oder 24. Loth.
Dextra Manus Medici, eſt Pharmacopœus.
Dezijar, i. e. Abrotanum. Germ. Stab-Wurtz.
Dheeb, i. e. Aurum. ☉. Germ. Gold.
Dhnebachil, i. e. Cauda equina.

Digitized by Google

Dia, eſt Præpoſitio, quæ ſæpè additur præparationibus medicamentoſis, ut, *Diaprunum*, hoc eſt, compoſitio ex prunis, ſic dicitur *Diaſenna*, *Diajreos*, *Diaphœnicum* &c.

Diabiſaſa, eſt Semen Rutæ agreſtis, Germ. Rauthen-Saamen.

Diabiſſara, eſt Confectio Diahirundinis, à Biſſara, quam recipit, vid. *Oribaſius.*

Diabotanum, dicitur Emplaſtrum ex herbis confectum, cujus deſcriptionem vide in *Galen.* Libr. 6.

Diabroſis, *Anabroſis*, eſt Eroſio à re acri & mordaci facta.

Diacadmias, eſt nomen Emplaſtri à Cadmia ſeu baſi ita dicti, apud *Scribon.* Larg. comp. 242. cui ſimile legitur apud *Gal.*

Diacarcinon, eſt nomen Antidoti ex cancris, adverſus morſum Canis rabidi. *Gal.* Lib. 11. &c.

Diacaryon, id eſt Rob Nucum, Germ. Nuß-Schelffen-Safft.

Diacatholicum, dicitur quaſi Univerſale.

Diaceltateſſon Paracelſi, eſt ☽tum vivum vulgi, coagulatum in Alteheſt & tinctum cum ▽ ovorum, fitque arcanum Corallinum, de eſſentia & conditione aureitatis, quia eſt etiam horizontale. *van Helmont.*

Diacheiriſmos, eſt Tractatio manuaria, quæ manibus perficitur. Dicitur de Medicamentorum præparatione apud *Hippoc.* Lib. 2.

Diachryſu, nomen Emplaſtri ad fracturas, Aureum dicendum apud *Gal.* &c.

Diachylon, Emplaſtrum dicitur ex mucilaginibus ſive ſuccis compoſitum, emolliens, concoquens.

Diachytos, eſt nomen Vini, quod paratur uvis in ☉le ſiccatis, locô clauſo per dies ſeptem in cratibus totidem pedes à terra altè, noctibus à rore defenſis, octavô die calcatis. Ità fieri optimi odoris ſaporiſque vinum, teſtantur ex *Plinio*, Lib. 14. cap. 9.

Diacilon, eſt Succus Fœnugræci.

Diaciminum, eſt Electuarium de Cimino.

Diaclyſma, ſignificat ſpecialiter *Collutionem oris* per liquores, qui in ore detinentur, iterumquè exſpuuntur; & ſub ſe comprehendit Gargariſmum & Apophlegmatiſmum, *Schrœd.* Lib. 2. cap. 61.

Diacochlacon, eſt nomen Lactis, in quo ſilices igniti prius ſunt extincti.

Diacodion ſeu *Diacodyon*, eſt Confectio ex capitibus papaveris parata, cujus varias formulas veterum tradidit *Galen.* Lib. 7. de C. M. S. L. cap. 2.

Diacodion montanum, eſt Syr. de ſiliquis, Germ. Johannis-Brod-Safft.

Diacodion ſimplex, eſt Syr. papaveris albi, Germ. Weiſſer Mag-Saamen-Safft.

Diacodion ſolidum, ſeu *in ſolido uſitatum*, eſt Confectio in Rotulis ex Emulſ° ſem. papav. albi & ſ. q. ſacchari albi.

Diacomidion, eſt Gummi Arabicum.

Diacones, eſt nomen Emplaſtri ex cote parati, *Galen.* Lib. 6.

Diacoprægia, eſt Medicamentum ex fimo vel ſtercore Caprino, adverſus ſplenes & parotides paratum, *Lex. Blanc.*

Diacorum, eſt Confectio ex Acoro ſive calamo aromatico à Meſue excogitata, cujus deſcriptionem & commendationem *Zwölfferianam* vid. in Diſp. Auguſt. Claſſ. 14.

Diacriſis, denotat Chymicam ſolutionem.

Diacrocu, eſt nomen Collyrii ſicci, quod Crocum recipit, apud *P. Æginet.* Lib. 7. cap. 16.

Diacydonium ſeu *Diacydonites* & *Diacithoniton*, Germ. Kütten- oder Quitten-Lattwergen / eſt Confectio ſtomachica, ex ſucco malorum Cydoniorum vel Cotoneorum parata. Vid. Diſpenſat.

Diacrydium ſeu *Diagrydium*, eſt Scammonea præparata.

Diadaphnidon, nomen eſt Emplaſtri, ad extrahendum, & pus movendum, à baccis

Digitized by Google

baccis Lauri ingredientibus ſic dicti, cujus Deſcriptionem vide apud *Celſ.* Lib. 5. cap. 19. Germ. Ein Zugpflaſter.

Diadopniodon, eſt Epithema ex Lauro viridi.

Diadiptamum, Emplaſtrum eſt à Diptamo.

Diæretica ſunt Medicamenta Corrodentia & Exedentia.

Diaelectri, ſunt Trochiſci de Karabe, nam Electrum eſt Karabe.

Diaglaucia ſeu *Diaglaucium*, eſt nomen Collyrii ad incipientes Lippitudines & Ophthalmias laudati à *Scribon.*

Diagrydium eſt Scammonium præparatum.

Diagrydium ♁niatum, eſt Pulvis Comitis à Warwich, ſeu Cornachinus.

Diagrydium roſatum, præparatur per infuſionem Succi Roſarum.

Diagrydium 🜍ratum, præparatur per fumum Sulphuris, & nominatur *Cholagogum ſimplex.*

Diabimabad, eſt Cataplaſma. Germ. Ein Umſchlag.

Dialoës, dicitur de Medicamentis Aloën baſin habentibus. Ità Hiera Officin. Picra vocatur &c.

Dialon, i. e. de Sale, undè Emplaſtrum ſeu Cerotum Dialon dictum à Sale quod recipit. *Oribaſius.*

Diamarenatum, dicitur Confectio ex Ceraſis acidis, in pulpam redactis & per Cribrum trajectis. Cum Saccharo ut & Aromatibus parata, unde dividitur in Diamarenatum ſimplex & compoſitum, apud *Schrœd.* Lib. 4. Germ. Amarellen- oder Wein-Kirſchen-Lattwergen.

Diamas, eſt Adamas, Germ. Diamanth.

Diamaſcien, *Dyamaſſien*, id eſt Flos Æris.

Diamaſtema, eſt Maſticatorium.

Diamoncos, i. e. Saxifragia. Germ. Stein-Bruch.

Diamoron, eſt nomen Medicamenti in Officinis notiſſimi, ſive Rob ex Moris parati. Videantur Diſpenſatoria.

Diana, Chymicis ænigmaticè dicitur ☽*tum Philoſophorum*, ☽*na alba*, 🜃*Virgo. Libav. Alchym. Pharm.* cap. 31. &c.

Dianucum, eſt Rob ex ſucco Nucum paratum, Germ. Nuß-Schelffen-Safft.

Diapaſma, Plinio, Medicamentum aridum ex ſiccis Pulveribus conflatum inſperſile, quod aut veſtibus ad gratiam odoris, aut ulceri, vulnerique variâ ratione, aut potui etiam ad luxum inſpergitur.

Diapencia & *Diapenſia*, vide Alchimilla & Sanicula.

Diaphœnicon ſeu *Diaphœnicum*, dicitur Medicamentum ex Palmulis ſeu Dactylis confectum, vel Emplaſtrum calidum & frigidum ſtomachicum, *Meſuæ* in Diſpenſatorio Auguſt. &c.

Diaph. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Diaphoreticum.

Diaphorare, eſt Reſolvere & Conſumere, inde Diaphoretica, i. e. Reſolutiva & Conſumptiva; inde Diaphoreſis quæ eſt Reſolutio, aut ſudoris Provocatio, quæ fit pororum apertione.

Diaphoreticum, eſt Medicamentum Sudoris expulſivum.

Diaphoreticum ♃le. præparatur ex butyro ♃li, beneficiô ▽ Pluvialis, ≂tus ☿ edulcoratur & exſiccatur, quidam putant *Antihecticum Poterii.* ♃♁.

Diaphoreticum ♂le, præparatur ex ♁nii optimi & ☿ſati & ⊸tis. aa, optimè mixta donec ceſſat fumus calcinentur, mixturæ ☿ ſatæ addatur 3. plum 🜕tri optimi & procedatur ut in præparatione ♁nii Diaphoretici & hoc eſt Cachecticum Ludovici, *Sig.* ☿♂, ♁→.

Diaphriges & *Diaphryges*, tria ſunt Genera ſeu Species ſecundum *Dioſcorid.* Lib. 5. cap. 69. 1. eſt Genus ſcilicet nativum metallicum, quod in Cypro gignitur & extrahitur ſolum lutoſum &c. Vid. *Dioſc.* & *Mart. Rul.*

Diaphrygis, prima ſpecies factitia, eſt Fæx Æris perfecti ſubſidens, & fit ſimul cum flore Æris, obfuſione frigidæ ▽æ ſublatoære, fornacum in ima parte cohærens invenitur, habens aſtrictionem & guſtum Æris. Alterum factitium genus eſt ſimpliciter, quando Pyrites ut Calx concrematur in Camino, donec rubeſcat, ut rubrica.

Diaphros, id eſt, quod ſpumat. Germ. Etwas das ſchaumt.

Diaplaſmata, vocantur odoriferæ Confectiones, quæ ex ſiccis odoribus componuntur. *Plin.* Lib. 13. cap. 1.
Diaprunis, ſeu *Diaprunum*, eſt nomen Confectionis ex prunis, vel Electuarii, & quidem vel ſimplicis alterantis vel compoſiti laxantis & ſolutivi, vid. *Diſp.*
Diapyema, Diapyeſis, Diapyon, Suppuratum & Suppurationem ſignificat, unde & Medicamenta Suppurantia vocantur, ſuntque moderatè calida & humida, aliàs Maturantia dicta. *Gorr.* pag. 106.
Diapyetica, ſunt Medicamenta pus maturantia. *Lex. Bl.*
Diaronia, i. e. Electuarium de Aromatibus.
Diaromaticum eſſentiale eſt Ambra moſchata in forma ſicca. Germ. Haupt-ſtärckendes Ambra-Pulver.
Diarodomel, fit de Melle & Roſis.
Diarrhodon, eſt Medicamentum ex Roſis factum & dictum, vel externum vel internum. Inter notiſſima Confecta vel Species, ſunt *Species Diarrhodon Abbatis*, &c.
Diaſatyrion, eſt Confectio Venerem excitans. vid. *Diſpenſ.*
Diaſcinci vel *Diaſcincu* eſt nomen Antidoti Mithridatii, Eupatoris, à baſi Scinco ità dicti, quâ uſus eſſe Rex adverſus venena legitur apud *Gal.* l. 2. de Ant.
Diaſmyrnon vel *Diaſmirnes*, eſt nomen Collyriorum, quæ multum Myrrhæ recipiunt. *Gal.* Lib. 9.
Diaſpermaton, eſt nomen Medicamenti topici vel Malagmatis ità dicti, quod ſemina recipiat, præſertim Fœnum græcum. *Gal.* Lib. 7. meminit tamen idem alterius interni, uti videtur, remedii *Diaſpermaton* dicti, quod vim narcoticam obtinuit, quamvis Deſcriptionem non addiderit. L. 5. *M. Med.* cap. 13.
Diaſpoliticon Galeni, ex Cumino & Nitro, egregium eſt in malo Hypochondriaco. Vid. *Etmüllerus.*
Diatecolithu, nomen eſt Medicamenti vel Antidoti, ità dicti à Lapide judaico, qui ingreditur, apud *Æginet.* Lib. 7. c. 11.
Diateſſadelton, dicitur ☿ ♁tus à *Mart. Rul.* & *Johnſ.* vid. *Diaceltateſſa.*
Diateſſaron ſeu *Diateſſarum*, eſt Medicamentum ex quatuor Ingredientibus compoſitum, nempe ex Ariſtolochia, Baccis lauri, Gentiana & Myrrha, quæ Melle excipiuntur. Sed nomen nimis vile, pro tam egregio Medicamento. Externum eſt Emplaſtrum, quod videre eſt apud *Gal.* Lib. 5.
Diatettigon, id eſt Medicamentum ex Cicadis, epitheton Antidoti nephriticæ, apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 11.
Diatrion pipereon, eſt nomen Specierum, vel Confectionis Stomachicæ, quæ recipit tria Piperis genera, album, longum & nigrum. *Gal.* Lib. 4. & Diſpenſatoria.
Diatron, Diateon, Diaſron, eſt Ulcus vetuſtum. Germ. Ein alter Schaden.
Dibic, i. e. Viſcus quercinus. Germ. Eichen-Miſpel.
Dicalegi, Dikalegi, Dikalem, id eſt Stannum ♃. Germ. Zinn.
Dicenteton, eſt nomen Collyrii calidi & acris ex ærugine, miſii, ſucco papaveris & Gummi parati, lachrymas moventis, quo *Æginetа* uſus.
Dichalcon & *Dichalcum*, eſt Pondus duorum æreolorum, continens tertiam oboli partem: Obolus enim habet æreola ſex.
Dichotomos, ſignificat in genere diviſum quid in 2. part. æq.
Dichromos, ſignificat Bicolor. In ſpecie dicitur de quibusdam Emplaſtris, quæ et Gilva dicuntur.
Dicocta, dicebatur 🜄 calefacta prius, & poſteà nive refrigerata, teſte *Galen.* Lib. 7. Meth. Med. cap. 4.
Dictamnus albus, vide Radices Dictamni albi.
Dictamnus Creticus, vid. Herb. Dictamni Cretici.
Didymæa, eſt nomen Malagmatis vel Cataplaſmatis, ad Iſchiadica & pleraq; alia ſimilia mala utilis, cujus Deſcriptio habetur apud *Galenum* Lib. 10. de C. M. S. L. cap. 2.

Diecho-

Digitized by Google

Diecbolion, eſt Medicamentum Fœtum ejiciens.
Dieidas, eſt Lapis Pyrites. Germ. Feuerſtein.
Diemea, eſt Vocabulum Paracelſicum notans peculiares [sign] tus, qui Lapidibus inſunt & inhabitant. *Phil.* ad *Ath.* Lib. 1. tom. 13.
Diemi, idem eſt quod Humecto & Madefacio *Hipp.* d. l. t. 5.
Dienez, ſunt [sign] duriorum Lapidum habitatores, *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Dies, apud Medicos non ſolùm Lucem, ſed etiam Noctem complectitur. Dicitur aliàs Dies Naturalis, qui complectitur Menſuram temporis 24. horarum, Germ. Tag und Nacht. *Sign.* [signs].
Dies & Nox, eſt Spatium 24. horarum. *Sign.* [signs].
Dieſis, Tranſmiſſionem, Diviſionem item Humectationem, vel Madefactionem notat. *Lexic. Brun.*
Diethicos h. e. percolatus. De Vino, quod & Vinum ſaccatum dicitur.
Diexatum, i. e. Aniſum, Germ. Aniß.
Difajan, eſt Gummi Bdellium.
Difaſue, i. e. Electuarium. Germ. Lattwerge.
Digerentia, ſeu Præparantia ſunt, quæ qualitates Caloris fermentativi, actioni reſiſtentes, mutant.
Digeſtio & *Digerere* eſt Operatio Chymica, vel gradus Spagyricus alludens ad Stomachi humani Digeſtionem, in quo & per quem Materia decoquitur in Separationem puri ab impuro. Digeſtio hæc inſtituitur *in Arena, in Cineribus*, *in Fimo equino, in* MB. & *VB.* Digeſtio & Maceratio ferè unum & idem eſt. *Sign.* [signs], D.
Digeſtiva, vid. Digerentia.
Digitellia, *Aizoum minus*, *Craſſula minima*, vid. Sempervivum minimum, Germ. Mauer-Pfeffer.
Digitus Citrinus Avicennæ, & *Digitus Veneris*, vid. Rad. Satyrii, Germ. Ständerlein-Wurtzel.
Digitus Veneris, aliquando *Nymphea* ità nominatur, vid. Flores Nymphææ.
Dihemaſon, eſt nomen Antidoti adverſus lethalia venena & ſagittæ Vulnera, ità dicti, quòd inter alia recipiat Sanguinem Anatis maris & fœminæ, & anſeris. Deſcriptionem vide apud *Galenum*, Lib. 2. de Antidotis cap. 8. *Æginet.* Lib. 7. cap. 11.
Dibalon, dicitur Emplaſtrum ex Sale communi & Nitro paratum, valet ad ulcera ſordida. *Ægineta* Lib. 7. cap. 17.
Dikalegi, *Dicalegi*, *Ditalem*, eſt Stannum ♃. Germ. Zinn.
Dilatatio, dicitur Pharmaceuticè de Effectu medicamentoſo. Dilatare etiam aliquando ſumitur pro Extendere, præſertim manibus emollire & tractare rem medicamentoſam apud *Scrib. Larg.* num. 50. 205, 210, & 212.
Diluentia, ſunt Medicamenta quæ Sanguinem diluunt, potando nempe multum liquoris, v. g. *Coffeè* & *Theè*.
Dilutum, à diluo, quod eſt, diſſolvo aliquid Liquore. Dicitur de formulis Medicamentorum Liquidis, v. gr. diluta Purgantia. *Libav. Alchym. Pharmac.* cap. 38. Tom. 2. pag. 220. *Dilutum* à *Rulando* ſtrictè ſumitur pro Lixivio per Cineres vel Terram facto.
Dilutum, aliquando idem eſt quod Infuſio.
Dimidium, quid ſignificet notum eſt, frequenter illis additur in Medicina, quæ non perfectionem debitam acquiſiverant, aut in quibus aliquid deficit. *Gal.* 3. in 1. Epid. Tom. 5. Exprimitur vulgò per particul. *Semis.* ß.
Dinica, ſunt Medicamenta contra Vertiginem parata.
Diobolon, eſt Pondus duorum Obolorum, ſivè Scrupuli unius ℈j.
Diœceſis, Diſpenſationem ſignificat. *Gal.* cap. 1. de iis quæ in Med. t. 1.
Dion, eſt nomen Menſis apud Macedones tantùm, in cujus initium incidit Æquinoctium autumnale. *Gal.* cap. 1. &c.

Dionyſia, nomen eſt Emplaſtri Heræ Cappadocis, quod mirabile habetur ad Abſceſſus, item ad Mammas & Inguina, vim habens trahendi & per latentes meatus diſcutiendi. Deſcript. vid. apud *Æginet*. Lib. 4. cap. 18. &c.

Dionyſia, eſt ſpecies Hederæ ſic dicta à Baccho, qui Dionyſius dicitur, quem Hederâ coronatum aliqui fingebant.

Dionyſius, eſt Authoris nomen, cujus leguntur Collyria & Emplaſtra apud *Celſ*. Lib. 6. cap. 6. &c. vel eſt nomen *Lapidis* ſive *Gemmæ Nigræ* vel *Fuſcæ, Duræ, Mixtæ* ſeu *Sparſæ*, rubentibus Maculis vel Guttulis, quæ trita ex ▽a ſaporem Vini & odorem facit. Inde reſiſtere fertur ebrietati, quia reſolvit & expellit Vapores, undè fit ebrietas. *Gemma eſt præcioſa*, vid. *Plin*. Lib. 37. cap. 10. &c.

Dionyſos, nomen Collyrii apud *Aët*. Lib. 7. & referri poteſt inter Dicaſmyrna & Chiaca. Nam & Myrrham continet.

Dioptron, idem quod Lapis Specularis, aliàs Diaphones dictus.

Dios Anthos, Clavellata Herba, Trinitatis Herba, Jacea, vid. Flores Jaceæ.

Dioſcyamum, Hyoſcyamum, Germ. Bylſam-Kraut/ vid. Herb. Radices, ſeu Sem. Hyoſcyami albi.

Dioſpolitibon, eſt compoſitum Medicamentum Carminativum, cujus genuinam Deſcriptionem tradit *Galenus* & *Æginetæ*.

Dioſtron, eſt Medicamen Cutem inducens.

Diota, eſt Vas circulatorium, à duabus auribus, utrumque brachium Lateribus applicatum amplexantibus, dictum. Hujus inferior pars eſt in modum Cucurbitæ, cui impoſitus eſt Alembicus, in ſummo Canalem, qui Liquori infundendo inſerviet, habens, in loco autem conveniente duobus roſtris incurvatis, & in Cucurbitam à capitello humorem condenſatum evehentibus præditum. Germ. Ein Geſchirr mit zwey Handhaben/ und zwey Röhren.

Diota, & *Dyota*, eſt Vaſculum vel Poculum, paratum ex Ligno juniperino, Laricino, Betula & Cinamomo, Caryophyllis, cum Reſina incruſtatum. *Rhod. ad Scrib*. num. 135.

Diozatum, Obiezatum, i. e. Aniſum.

Diphryges, eſt genus Recrementi Metallici, quod ſubſidet, dum Æs in fornace fuſum, Aquâ frigidâ perfunditur.

Diploe, eſt Vas duplex, quod Chymicis uſu venit, uti quando Vas continens alio Vaſi, Arena, Cineribus, aut ▽a repleto imponitur. Germ. Zweyfach- oder Doppel-Geſchirr.

Diploma, idem quod *Diploe*, ſumitur aliquando pro Linteo complicato. Zuſammen gefalten Leinen-Tuch.

Diploos, Diplus, i. e. Geminatus, duplicatus, duplex. *Hipp*. Lib. 1.

Dipſacos, nomen eſt Plantæ, quæ & *Labrum Veneris* & *Carduus fullonum* vocatur. Vid. Herbas.

Dipſas, nomen eſt Serpentis valdè venenati, à cujus læſione ægri vehementiſſimè æſtuant & ſitiunt & fatiſcentes intereunt. *Galen*. Lib. de Theriaca.

Diptamus Creticus officinalis ſeu *Dictamnus Creticus*, vid. Herbas.

Dipteris, i. e. Polypodium, item Filicula vel Filix.

Directorius, idem quod Dirigens. Germ. Regierend.

Dis, Particula augens ſeparationem, v. gr. *Diſcocta*, pro coquenda *Diſſoluta*. De hac vid. *Rhod. in Lex. Scrib*.

Diſapoſita, i. e. Difficulter in Cicatricem devenientia.

Diſceſſus, Chymicis peculiariter dicitur Separatio unitorum, cum penitus unita Caloris ſolventis potiſſimum efficaciâ ſeparantur, diſceduntque. Hoc perficitur Expiratione & Reſolutione Commiſtorum. *Diſceſſus* per Expirationem eſt, cum pars in Spiritum attenuata diſcedit. Et Expiratio tunc nominatur principaliter, cum in aërem liberum elevatur, dimittiturque: Quando enim excipitur, deſtillatio vel ♎atio nuncupatur, quæ operationes nonnunquam pro expiratione famulantur. Eſt autem Expiratio in humidis vapidisque. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*

Digitized by Google

Diſcus ☉*lis*, dicitur Chymicis ☽*ium vivum* ex ☉ro, ſed aliis refertur inter non Entia.

Diſcutientia, Medicamenta ſunt quæ humores impactos ſubtilitate diſſolvunt. Ideoque idem ſunt ac iDſſolventia.

Disfregis vel *Defregis*, eſt Medicina Metallica deſiccativa, & eſt duorum modorum. Una naturalis foſſa cum Metallis, quæ eſt ex facto lapide. Altera eſt artificialis, compoſita ex quatuor Mineralibus, cujus Confectionem docet *Oribaſius* Cap. de Vuln.

Diſpenſatio, vide Diœceſis. Diſpenſationem ſignificat.

Diſpenſator in Medicina accipitur prô *Pharmacopœo*, præſertim quando occupatus eſt in componendis Medicamentis, ubi priùs ſimplicia colligit & ordinatè collocat, dicitur in Officinis diſpenſare. Archeus quoque vocatur naturalis Diſpenſator Mineralium &c.

Diſpenſatorium, dicitur *Liber Pharmaceuticus*, continens omnia Medicamenta tàm compoſita quàm ſimplicia, ſecundum mentem Doctorum, qui in hac vel illa urbe Praxin exercent, uti eſt *Amſtelodamenſe*, *Auguſtanum*, *Bruxellenſe*, *Londinenſe*, *Norimbergenſe*, *Romanum &c.* Dicitur quoque *Pharmacopœa.* Ex hiſce Medicamentis ſecundum Normam & Doſin Officina Pharmaceutica inſtruitur. Germ. Ein Apothecken-Buch / oder Apothecken Werckſtatt-Buch.

Diſſepimentum Nucum, Germ. der Nuß-Sattel / oder Unterſchied ſo zwiſchen den Nuß-Kern iſt.

Diſſolventia, idem quod Diſcutientia.

Diſſolutio, eſt quando Salia, Reſinæ, aut aliud quid in ▽ aliove Liquore diſſolvuntur. Vel quando Corpora arte Chymicâ, in ſua Elementa rediguntur. Germ. Aufflöſung.

Diſtillatio, pro Deſtillatione ſæpe uſurpatur.

Diſtracta, dicuntur, quæ non leviter in ventre corrumpuntur.

Diſtractio, eſt qua Partes diſtrahuntur qualibet manente in ſua homogenea. Itaque quaſi Divulſio quædam hic fit diverſorum ante cohærentium aut unitorum, citrà reſpectum Extractionis uniusin altero exiſtentis vel comprehenſi. Diſtractio autem eſt duplex, Separatio aut Calcinatio.

Diva Maria Magdalena, & *Divus Georgius*, vid. Rad. Valerianæ, Germ. Baldrian-Wurtzel.

Divaporatio, dicitur in ſiccis, fumidis vel halabilibus, Exhalatio. Nam Chymici Spiritum tàm humidum habent quam ſiccum.

Divaporatio, inſtituitur in aliquo Vaſe, veluti, pro rei conditione, Ollâ, Sartagine, Cucurbitâ &c. Fitque gradibus caloris diverſis.

Divertallum, Paracelſo dicitur quicquid ex Elementis generatur. Et eſt generatio Elementorum. *Mart. Rulandus.* Germ. Was auß denen Elementen gebohren wird.

Dives, *Joh. Fr. Picus Mirandula* lib. 3. de ☉ro cap. 4. ita deſcripſit: Is propriè *Dives* eſt, qui religione imprimis imbutus Chriſti, deinde ſincerâ pollet Sanitate Mentis & Corporis, demum ☉rum & ☽tum faciendi ſcientiâ præditus eſt. *In Theatro Chym. Vol. II. pag. 116, 368, 369.*

Divinum, de Divino in Chymia vid. *Libav.* de △ne Natur. cap. 25. Item ſignificat 🜍 vid. infra Sulphur.

Diviſio, de Operatione Pharmaceutica dicitur, quando Artifex v. gr. ☿res mixtos in aliquas Partes dividit, vel Maſſam Pilularum in globulos vel alias partes dividit. vid. *Lexic. Scribon. Rhodii* pag. 376.

Diuretica, Urinalia Medicamenta ſunt, quæ ſanguinem incidendo & diſſolvendo, ſerum per renes ad veſicam ♒tant. Germ. Urin-treibende Mittel.

Diuretica communia, ſunt ſex: Radices Apii, Bruſci, Fœniculi, Geniſtæ, Petroſelini, Aſparagi.

Divus Georgius, & *Diva Maria Magdalena*, vid. Radices Valerianæ, Germ. Baldrian-Wurtzel.

Diygros, humidum, per humectatum ſignificat, vel Dilutum.
Diylismos, Liquationem, Tranſlationem vel Saccationem ſignificat. Dicitur de Vino liquato. Plura lege apud *Linden*.
Doal, id eſt *Elemptis*, Sol vel Aurum, ☉. Germ. Gold.
Dochme, Palmum ſignificat, ſive Menſuram apud Græcos, quâ rerum dimetiuntur intervalla. Conſtat ex quatuor digitis, ſubintellige tranſverſis, vid. Dactylodochme, & Palæſte.
Dochon, *Docon*, *Dolin*, i. e. Milium, Germ. Hirß.
Doctiletus, dicitur *Paracelſo* quoddam Remedium contrà Cancrum, legitur quoque Doctyletus.
Doctor, eſt notiſſimus honoris Titulus, quemadmodum Viris eruditis & in Artiis Scientiis & Facultatibus probè peritis & exercitatis, ità & artem Medicam ritè calentibus, publicâ Superiorum Authoritate, præviis examinibus & probationibus probè exantlatis, ſolenniter attributus.
Doda, *Dodra*, i. e. Papaver. Germ. Mohn.
Dodecatheon, eſt nomen Antidoti cujuſdam ex duodecim ſimplicibus conſtantis, cujus Deſcriptio apud *Ægin*. Lib. 7. c. 11.
Dodrans, eſt nomen Ponderis & Menſuræ in quantitate, continua & diſcreta uſitatum, ſignificans tres quartas partes totius, v. gr. novem Uncias ℥ix. aut duodecim Digitorum. Occurrit apud *Scrib. Larg.* num. 42.
Dœdyx ſignificat *Cochleare*, ſignificat & *Radium* ſivè *Piſtillum* cum quo aliquid in mortario tunditur. *Gorr.* p. 114.
Dogma, in genere Sententiam vel Opinionem de aliqua re vel Materia ſignificat. Enimverò aliquando ſpecialiter & accuratè *Dogma Medicum* dicitur, quod nititur verâ Ratione & Experientia. Hinc & *Medicina Dogmatica* & *Medici Dogmatici* &c. *Lex. Brun.*
Dogmatica Medicina, ſeu Rationalis, hujus Author fuit *Hippocrates* & poſt eum *Galenus*; qui Experientiæ Rationnm addidere. Germ. Ein Regulmäſſige Artzney.
Dogum, *Dogumi*, eſt Lac, ex quo extrahitur Butyrum.
Dolet, id eſt ⊕ rubeum, vel Atramentum rubeum.
Dolicholithos, hoc nomine appellavit *D. Georg. Hieron. Velſchius* Lapidum genus, ex Comitatu Tyrolenſi ad ſe allatum, nigricans, Phaſeolos magnitudine & figurâ accurate repræſentans, attritione nonnihil odoratum *Ephem. Nat. Cur.* Ann. 1. Obſ. 157.
Dolium, varium quoque uſum habent *Dolia* in arte Medica & Pharmaceutica. Præſertim Vaporarii Hydropicorum per *Dolium*, meminit *Galen.* Lib. de Utilit. Reſp. c. 4. *Doliola* ex Tamarice parata Spleneticis proficua laudat *Rhod.* ad *Scrib.* cap. 128. parantur quoque ex *Larice*, *Betula*, *junipero*, Herb. Nicotiana. &c.
Domantos, i. e. Chelidonia. Germ. Schel-Kraut.
Domicilium, in quo Sal coquitur. Germ. Kott.
Dominus Æris, vid. Stannum ♃. Germ. Zinn.
Dominus Elementorum apud Chymicos eſt Argentum vivum.
Donax, eſt quædam ſpecies Carvi. *Plin.* Lib. 16. Cap. 37.
Donum Veneris, quid dicatur Chymicis, vide apud *Libav.* defenſ. I. contrà *Scheunemann*, Tom. 3. Oper. pag. 20.
Doria Echium, eſt Bugloſſa, Germ. Ochſen-Zunge / vid. Flores, Herbas ſeu Radices Bugloſſæ.
Doris, *Doridos humor*, ſignificat ▽am marinam.
Doron, ſignificat *Donum*, rem aliquam gratis ab altero acceptam. Ità ipſa quoque Medicina *Donum DEI* jure dicitur. Ità Sanitas inter bona temporalia *præſtantiſſimum DEI donum* laudatur.
Doronec, Radix eſt ſimilis Brancæ pulpi, & apportatur ex India.
Doronicum, vid. Radices Doronici, Germ. Gembſen-Wurtzel.
Dortadion, i. e. Valeriana, Germ. Baldrian.

Doſis,

Doſis, eſt Medicamenti determinata Portio, ſive quantum unicâ vice Ægro exhibetur, vel propinatur. Germ. Maaß und Ziel einer Artzney / oder ſo viel man auff einmal einnimbt.

Doxiamon, *Doxiamion*, eſt Amomum. Germ. Stärck-Mehl.

Dracatium, id eſt Saturnus, Plumbum ♄ Germ. Bley.

Drachma, eſt Pondus & Menſura. Duplex fuit olim, Ægyptiaca & Attica. Illa pendebat Obulum, hæc verò Scrupulos tres ℈iij. vel Obulos ſex, ut & hodie in Officinis. Harum octo conſtituunt Unciam unam. Signatur Signo ʒj. *Drachma* octava pars Unciæ unæ, & nonageſima ſexta pars libræ: Dicebatur & olim *Holca*, cujus nota fuit △. *Gal*. d. l. vid. *Gorr*. p. 115. Germ. Ein Drachma/ oder 1. Quintlein/ das vierdte Theil eines Loths.

Draco, eſt Vocabulum multæ ſignificationis. I. eſt nomen *Piſcis marini*, qui & *Arancus* à quibusdam vocatur, cujus pleniorem Deſcriptionem legeſis apud *Aldrov*. Lib. 2. de Piſc. cap. 50. & vocatur *Draco marinus*.

Draco, ſignificat II. quoque *Serpentem*, variæ formæ & magnitudinis monſtroſæ, de quo legatur *Aldrov*. Lib. 2. de Dracon. & Serpent. cap. 12.

Draco, III. à Spagyricis frequentiſſimè tribuitur hoc nomen ☿*rio* ſive ☽*to vivo*, non ſolum in operationibus Lapidis Philoſophici, uti videre eſt in Scriptis *Baſilii Valentini*, & paſſim in *Theatr. Chym*.

Draco Chymicus, eſt Materia Lapidis Philoſophici, &c.

Draco herba, *Draco hortenſis Geſneri*, eſt Dracunculus eſculentus hortenſis, Germ. Kayſers Sallat / oder Dragan / vid. Herbas.

Draco mitigatus, eſt ☿ ⊽tus dulcis, Germ. Verſüßtes Queckſilber.

Dracona, vid. Rad: *Contrayerv*. Germ. Gifft-Wurtzel.

Dracones duo Quercetani ſunt 1. ☽tum vivum ♎atum. & 2. Regulus ♁nii. *Libav*.

Draconites, *Dracontias* ſive *Drachates*, eſt nomen Gemmæ lapideæ, de qua *Plin*. pluribus, Lib. 37. cap. 10. & *Solin*. cap. 33. quod fiat è Cerebro Draconum, ſed niſi viventi abſcindatur, nunquam gemmaſcit, invidia animalis mori ſe ſentientis. Igitur dormientibus Draconibus caput amputari debet & ita aufferri &c.

Draconthæma, eſt Sanguis Draconis, vid. Ulrach, Germ. Drachen-Bluth.

Dragonteæ ſeu *Dracontii & Dracunculi Radices*, vid. Radices Biſtortæ ſeu Serpentar. Germ. Natter-Wurtzel.

Dragontium, *Dragantum*, id eſt ⊕ Hiſpanicum. *Mart. Rul*.

Dragantum, *Vitriolum* vulgò *Zegi*, quatruplex eſt. 1. *Indicum* & *Arabicum*, 2. *flavum*, 3. *Cyprinum* quod *viride*, 4. *Terra Franciſca*, *Atramentum*. Germ: Schwartz Atrament. ⌖

Dragantum & *Dragagantum*, aliquando Gummi vide Tragacanthum.

Drageta idem quod *Tragea* apud *Foreſtum* libro 3.

Dragma, vid. Drachma. Germ. Ein Quintlein.

Dragmos, dicitur *Pugillus*, quantum tribus digitis comprehenditur. *Hippoc*. (Libro 2.

Dragos, i. e. Manipulus. Germ. Eine Hand voll.

Draſtica, ſunt Medicamenta præſentiſſima. *Lex. Blanc*.

Drif ſeu *Driff* eſt ♎*na* ſeu *Terra Virginea*. Helmontio dicitur *Lapis Butleri*, vel ejusmodi poteſtativum fermentativumque Remedium, *Butler*. Paratur ex Uſnea, Sale marino, & Ente ♀ris cum Ichtyocolla ſoluta &c.

Drimyleon, id eſt *Leo acris*, ità impudentiſſimè appellaſſe Menodotum Empiricum omnes Medicos & Philoſophos, qui ratione niterentur; teſtatur *Galenus*.

Drioballanos, i. e. Glans, Germ. Eine Eichel.

Driofagus, eſt ſpecies Quercus. Germ. Eine Eiche.

Driopiſter dicitur Polypodium, maxime quod in Quercu naſcitur. *Galen*. Lib. de ſimpl. facult.

Dropaciſtos dicitur vel de Dropacibus vel de ſimilibus topicis medicamentis.

Dropax eſt Medicamenti rubificantis forma quædam interdum liquidioris, in modum Malagmatis, interdum ſiccioris, Emplaſtri modo, prout uſus exigit parata

parata vel ad alimoniam & vitam partibus conciliandam, vel etiam ad vitia inveterata & contumaciora educenda, inventa &c. Vid. *Morell Schrœd. Hoffm. Eſſelium* &c.

Droſatum, idem quod Roſatum. *Keuchen*. d. L. pag. 226.

Droſera, & *Droſium Dioſcoridis*, *Stellarja*, *Alchimilla*, Germ. Ohmkraut / Gülden Gänſerich / vid. Herb. Alchimillæ.

Droſomeli, *Aëromeli*, *Mel aëreum*, *Mel roſcidum*, vid. Manna.

Droſos, vid Ros. Germ. Thau.

Drupa, eſt nomen Olivæ, q. d. Decidua, Caduca. *Ægin*. lib. 1. cap. 18.

Dryinus, nomen eſt Serpentis venenoſiſſimi & fœtentis cujus meminit *Galenus* libro de Theriaca ad *Piſon*. c. 8. *Ægineta* Lib. 5. cap. 15. *Aldrov*. Lib. 1. H. Serp. & Dracon. cap. 14. dicitur & *Chelydros*.

Drypetes vide *Drupa*. Dicitur etiam *Drupus*, de Aliis Fructibus maturis & deciduis. *Gorreus* d. L.

Drys, *Quercus*, Germ. Eychbaum / vid. Lignum Quercinum.

Duamir, ſpecies eſt Serpentum ingredientium compoſitionem Theriacæ, ſunt ergo Viperæ.

Dubelcoleph, eſt Compoſitio è Carabe & Corallio. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Duciomum, i. e. Carpobalſamum.

Ductilis, *Ductibilis*. *Metalla Ductibilia* vocantur omnia, quæ ſunt liquabilia, quæ originem ducunt ex ☿rio &c. *Richard. Anglicus*, in Corr. cap. 5.

Dudaim, eſt Mandragora *Schrœd*. Lib. 4. cl. 1. num. 201.

Duelech, vid. Dulech.

Duella, eſt tertia Unciæ pars, octonis Scrupulis terminata.

Duenec eſt ☿rius Philoſophorum, qui & *Leo viridis*, *Dux ſolutivus* ☉ri, vocatur *Libav. Apoc. Hermet.* part. poſt. in Procem.

Duenech, eſt Antimonium. ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Duenege eſt Victriolum viride. ⊕. Germ. Kupffer-Waſſer.

Duenez, *Daeneck*, *Azet* eſt Limatura ferri. Germ. Eyſen Feyle.

Dulbul, Herba eſt quæ naſcitur in mari, & dicitur *Ogaga*.

Dulcamara, *Amara dulcis*, *Glycypicron*, Germ. Hürſch Kraut. vid Herbas.

Dulcedo, *Dolcor*, *Dulcis* dicitur de qualitate Guſtali, ſive Sapore vel Materiâ ſuavem Saporem habente, & moderato ſuo calore cognata & familiari, Germ. Die Süſſe oder Süſſigkeit.

Dulcedo ♄*ni*, eſt Alt-y vel Ceruſſa & *Saccharum* ♄*ni*.

Dulciorius, vocatur Piſtor, qui panes mellitos conficit, ſive bellaria & placantas ex Melle. *Gal*. Lib. 1. de *Serm*. cap. 4.

Dulcor, eſt Muſtum coctum usque ad tertiam partem. *Dioſcorides*.

Dulcoratio, idem quod Edulcoratio, Germ. Verſüſſung.

Dulech, *Duelech*, terminuus eſt *Paracelſicus* & *Helmontianus*. *Rulandus* ità deſcripſit: *Dulech*, eſt Tartari ſpecies, in humano corpore, Lapis ſpongioſus, periculum & dolorem maximum creans. Verum *Paracelſ*. contra diſtinguit à Tartaro, dicens, eſſe Medium quod inter Tartara & Calculos, Lib. de Morb. tartareis cap. 11. & alibi. Quid *Helm*. de *Duelech* ſtatuat, vide in Tractatu de *Lithiaſi*. cap. 2, 3, 4. & ſeqq.

Dunequer, eſt Borax. . Germ. Borax.

Dunios, eſt Serpens qui habitat in Litiis.

Duo Fratres *Edar* & *Michati*.

Duo Fratres	♃ & ♄. ♂ & ♀. ☽ & ☉.	*Mart. Rul.* & *Johnſon*.

Dupondium eſt nomen Ponderis, pendetque Drachmas quatuor ʒiv. vel Unciam ſemis ℥ß. *Galen*. Libro de Pond. & Menſuris

Duracina, epitheton Malorum Perſicorum, ceu peculiaris Species, à quorum nucleis cultro aut dentibus Caro ægrè avellitur. *Long*. Lib. 1. Ep. 67

Durdales, dicuntur *Paracelſo* Spiritus corporei, inhabitatores arborum. *Philoſ.* ad *Athen*. Lib. 1. text. 13.

Duruſa-

Digitized by Google

Duruſataris, eſt Res quæ volvitur ſuper Arborem antiquam, quæ fert Glandes. Vel eſt Lanugo quæ pendet & involvitur in magnis Arboribus, ſicut Uva.

Dux, Chymicis vocatur ☿ Philoſophorum, vid. *Duenec*.

Dynamis, ſignificat Facultatem, Potentiam à qua Actio procedit. Vel ita deſcribitur, quod ſit Proprietas totius Subſtantiæ vel Eſſentiæ. *Galen.*

Dyota, vide Diota. *Lex. Brun.*

Dys, Particula aliis vocabulis præfigi ſolita, notat Imperfectionem, Difficultatem, Malignitatem, vel tale quid, in genere nil Boni, ſed potiùs Malum quid ſignificat, verbi gratiâ, *Dyſenteria*, *Dyſthymia*, *Dyſuria*, &c. Vid. *Dieterich* Num. 215.

Dyſ. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt *Dyſentericum*.

Dyſenterica herba, *Aſtaris flore luteo*, *Conyza Medica*. Germ. Ruhrkraut / vid. Herb.

Dyſis, i. e. Occaſus. Uſurpatur de Aſtris, Sole, Luna & reliquis. vid. *Lind.*

Dyſoneiros, eſt epitheton, quod ſignificat Inſomnia perturbans, Somnum per Inſomnia moleſta inquietum reddens. Legitur apud *Dioſcorid.* Lib. 5. cap. 7. de Vino novo &c.

Dyſrachitis, eſt Nomen Emplaſtri apud *Gal.* Lib. 5. de C. N. P. G. cap. 3. valet ad Fiſtulas, calloſos Sinus &c.

E.

E*Arſen*, dicitur Cinamomum. Germ. Zimmet.

Ebanus, *Ebenus*, *Ebus*, & *Ebirus*, eſt Lignum nigrum, non habens lineationes, ſed in ſoliditate & ſubtilitate ſua eſt ſimilis Cornu; quando frangitur, mordicat linguam, & eſt ſtyptici ſaporis, ſi ponitur ſuper prunas, bonum perfert odorem. Ejus Raſura in vino cocta, Collyria præbet ſatis proficua. Germ. Eben-Holtz.

Ebel, eſt Juniperi, ſeu Salviæ Semen.

Ebenus ſeu *Hebenus* & *Ebenum* ſeu *Hebenum Lignum*, exoticum Lignum eſt, cujus Arborem depictam habet *Dominicus Chabræus*, vid. Lignum Ebenum.

Eboris Raſura, Germ. Helffenbein-Schabſel. vid. Raſura ſeu Scobs.

Ebſemech, nomen eſt Argenti vivi ex Cambar ♎ti, *Logn. Harm. Chym.* cap. 1. in *Th. Chym.* Vol. 1. Pag. 728.

Ebullitio, dicitur ſpecies Effervescentiæ vel Elixationis, fortioris Materiæ liquidæ cum generatione Bullarum, à calore fortiori. Sumitur & pro Fermentationis gradu majori. Vid. Fermentatio. *Sign.* A̶c.

Ebulus, *Chamæacte*, *Sambucus humilis*, Germ. Attich / vid. Baccæ, Herb. vel Rad.

Ebur, eſt Dens Elephantis, animalis quadrupedis, omnium Animalium terreſtrium maximi, ex Regno Pegu, Germ. Elephandt / Helffandt / oder Helffenbein / ex quo præparatur *Ebur uſtum*, ſeu *Spodium ex Ebore*, & *Eboris Raſura*, Germ. Gebrandt Helffenbein / oder Helffenbein-Schabſel.

Ebur foſſile, vid. Unicornu foſſile. Germ. Gegraben Helffenbein.

Ebur uſtum ſeu *Spodium de Ebore*, Germ. Gebrandt Helffenbein.

Ecalcidos, eſt nomen Menſis Octobris, item Fuligo pendens trabibus & parietibus ex fumo facta.

Ecbolica, ſunt Medicamenta, quæ Fœtum in partu difficili expellunt. Item Medicamenta quæ Abortum concitant.

Eccatharticum, eſt Purgans per Exteriora, ſcil. per Poros cutis, competitque amaris & nitroſis. *Galen.* Lib. 5. de S. F. cap. 12. &c.

Ecchyloma, *Ecchyloſis*, eſt Extractio ſeu Extractum. *Lex. Brun.*

Eccleſiaſticæ Perſonæ, in Officio publico conſtitutæ, in quo ſatis habent quod agant circa Animarum ſalutem, Chymica Medicamenta præparare & vendere non licet. *Rolf. Chym.* pag. 15.

Eccoprotica, idem quod *Cathartica*.

Ecdorios, dicitur de Medicamentis urendi vim habentibus ſive cauſticis, quæ cutem abrodunt & exulcerant, quaſi Excoriantia. *Dioſcorid.* Lib. 3. cap. 70.
Echecollon, dicitur Medicamentum glutinoſum & tenax, quod affectæ parti oppoſitum, extrinſecus firmiter adhæret, ut ipſum vinculo contineri non neceſſe ſit. Idem diſtrahendo plurimum extendi poteſt. *Gorr.* in defin. pag. 162. meminit *Gal.* cap. 2. de iis, quæ in Med. t. 23.
Echel, id eſt, Sol, *Laur. Ventura* de Lap. Philoſ. cap. 30.
Echeon, vocatur Medicamen ad Viſum, quod fit ex cinere Viperæ & Melle.
Echeneis, dicitur Piſcis ænigmaticus & parabolicus in mari Philoſophico Lapidis, de quo *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 3, 27, 28.
Echidna, i. e. Vipera fæmina. Germ. Eine Natter/ das Weibgen/ das Weiblein.
Echies Catuli, ſeu *Filij Echidis*. Eſtque Echis Serpens, quæ à nobis dicitur eine Natter oder Otter. *Mart. Rul.* & *Lex. Brun.*
Echioglossum, Ophioglossum, Germ. Natter-Zünglein/ vid. Herbas.
Echinus, *Ericius* & *Erinaceus*. Denotat duo genera præſertim Animalium, unum *Terreſtre aculeatum*, alterum *Marinum teſtaceum*, videatur *Aldrov.*
Echis, id eſt Vipera maſculus. Germ. Eine Natter/ das Männlein.
Echium, Germ. Ochſen-Zung/ vid. Flores, Herbas ſeu Radices Buglosſi.
Ecipi Radix, i. e. Marrubij Radix.
Eclectos, dicitur de forma Medicamenti arteriaci, Latinè *Linctus*. Offic. *Loch* ſeu *Looh*, vocatur & *Eclegma*, in affectibus Arteriæ aſperæ frequens. *Gal.* L. 7.
Eclegma, ſive *Linctus*, quem Arabes *Loch*, & *Lohoch* appellant, aliis *Illinctus*, eſt Medicamentum internum, quod conſiſtentiâ inter Syrupum & Opiatam mediâ eſt, ex variis Thoracicis adverſus Aſperæ arteriæ & Pulmonum affectus, ut lingatur, concinnata. Germ. Eine dünne Lattwerge.
Eclie, i. e. Apoplexia, Germ. Der Schlag.
Ecolpitare, eſt Medicamen in Matricem mittere.
Ecphracticum, eſt Medicamentum Incidens & Deobſtruens, vid. Incidentia. Germ. Verdünnerende Mittel.
Ecphraxis, eſt alicujus Partis, per Medicamenta incidentia, deobſtructio.
Ecpiesma, eſt Succus expreſſus: item *Fæces*, quæ ab expreſſo remanent.
Ecpyctica, ſunt Medicamenta Condenſantia. Idem quod Incraſſantia.
Ectillotica, ſunt Medicamenta, quæ Callos & Clavos abſumunt, Crinesque evellunt, & eradicant.
Ectrotica, ſunt Medicamenta, quæ Abortum inferunt.
Edes, Edez, eſt Aurum ☉, Gold/ *Electrum* & *Elempius*.
Edic, Edich, Ebdanic, eſt Mars ♂. Germ. Eyſen.
Edir, id eſt, Chalybs ſeu Ferrum ♂. Germ. Stahl oder Eyſen.
Edulcoratio, dicitur, quando calcinata Sale gravida, Aquâ (ut plurimum calidâ) abluuntur, qua ablutione Sal inibi contentum Aquæ immiſcetur. Vel dulcorare etiam dicitur, quando Potiones, addito Saccharo aut Syrupis convenientibus gratiores redduntur, Germ. Verſüſſung.
Eerbaten, i. e. Helleborus, Germ. Nießwurtz.
Effectus, ſæpè accipitur pro Medicamentorum Utilitate, quam actu præſtiterunt in Corpore humano, *Scrib.* num. 19, 97, 75, 106. &c. Vid. *Lexicon Rhodii.*
Effervescentia, Terminus hodienum in Medicina receptiſſimus, denotatque interdum idem, quod Fermentatio. Medicamenta quoque compoſita effervescere dicuntur, ob contrarietatem ſimplicium ingredientium, *Scrib.* num. 45. &c.
Efficacia, idem quod Virtus, Potentia agendi in aliud. Hinc & *Efficax* dicitur Medicamentum aliquoties apud *Scribonium* vid. *Rhodii Lex.* &c.
Effides, id eſt Cinis Plumbi. Ɛ ♄ni, vel Ceruſſa, *Mart. Rul.*
Efforones, ſunt Maculæ, quæ oriuntur in ſuperficie corporis, *Gal.*
Egilops, eſt Avena, Germ. Haber.

Eirion,

Digitized by Google

Eirion, *Erion*, Lanamillotam, & quidem ſuccidam ſignificat, Germ. Ungeſwaſchene Wolle / quæ vim habet mitigandi & digerendi, præcipuè ubi benè carminatæ ſunt; ob œſypum & ſuccum ſordium, quo imbutæ ſunt.

El. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt *Electum* ſeu *Electuarium*.

Elaboratio, eſt Operatio manuaria, quâ res in ſubſtantia, eaq; potiſſimum materiali mutata elaboratur. Id enim nunc elaborare appellamus, cum remotis ignobilioribus materiæ partibus, quæ ſeu obiter adhærent, ſeu quovis modo adminiculum præbent eſſentiæ, præſtantiſſimam elicimus. Itàque & maximè viget hic impuri à puro ſegregatio. *Elaboratio* aut eſt Solutio, aut Coadunatio. Hæc *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Elaborationis Chymicæ vel Philoſophicæ modos 6. vid. apud *Libav.* &c.

Elacterides, ſunt Cucumeres agreſtes, tam ipſe Fructus, quàm ejus Herba. Item Elacterides vocantur Cataputia.

Elæomeli, genus quoddam Reſinæ Palmyris Syriæ familiare. Id ex vetuſtis arborum caudicibus manat pingue, unguinoſum, craſſius Melle, Reſinâ tenuiùs. &c. vid. *Lex. Brun* & *Gorr.*

Elæon, eſt Oleum, & ſimpliciter dictum, denotat Oleum Olivarum, hoc eſt Succum pinguem ex Olivis maturis expreſſum. Trium enim generum Olea occurrunt in Medicina uſitata: *Olea deſtillata, expreſſa, cocta* per Infuſionem & Coctionem.

Elæoſaccharum, eſt Terminus Pharmaceuticus, denotans Mixturam ⁘ deſtillati cum Saccharo, v. gr. Olei ℈ß. vel ℈j. Sacchari ℥j. vel circiter. Videantur *Schrœd. Rolf.* & alii Authores.

Elæoſaccharum Cardiacum, ℞. ⁘ Nuc. Moſchat. ʒiij. Ol. Cinamom. ʒj. Sacchari albiſſimi ℥xviij. M. F. ſ. a. ♉.

Elaguir, eſt Vitriolum viride ⊕. Germ. Kupfferwaſſer.

Elanula, eſt Alumen duriſſimum inſtar Ferri.

Elaphos, eſt Cervus ſeu Cerva. Germ. Hirſch.

Elaps & *Elops* nomen eſt Serpentis, cujus meminit ex *Aëtio Foreſtus* Lib. 30. Obſ. 18. in Schol.

Elaſac, i. e. Amoniacum, ſcil. Sal, ⊖✱cum.

Elaſma, in genere denotat Laminam, videatur Lamina, in ſpecie verò ſignificat Fiſtulam Clyſteris quæ Ano immittitur, demonſtrante *Linden.*

Elaſmaris, eſt Plumbum uſtum. ♄. Germ. Gebrannt Bley.

Elaſſon, *Elatton*, eſt Vinum exiguum, vel minus ſeu tenuius, vid. *Dieter.* vel *Rhodii*, *Lex. Scribon.*

Elaterium, eſt Succus ex fructu Cucumeris Aſinini expreſſus & ad conſiſtentiam Extracti inſpiſſatus. Sed latè erit idem omne Medicamentum forte quò Alvus purgando ſubducitur. Germ. Ein ſtarck purgierend Mittel von wilden Cucumern.

Elatine, vid. Herb. Heder. terreſtris, Germ. Gundelreben.

Elatium, vocatur Semen quoddam, quod circa Arborem Palmarum naſcitur.

Eleagnon, eſt Agnus caſtus, vid. Semen Agni caſti. *Johnſon.*

Electio, quid ſignificat notum eſt. Eſt vero præſertim circà uſum & præparationem Remediorum Diætæ, Pharmaciæ, & Chirurgiæ maximè neceſſaria Electio, uti patet ex Methodo Medendi. Ità aliquando propter Conſuetudinem eligendus Cibus & Potus paulò deterior, *Hipp.* 2. aph. 38. De Electione ſimplicium Medicamentorum, vid. *Weckeri Antidotar. General.* Lib. 1. cap. 1. ſeq.

Electrodes, Succino ſimilis, uſurpavit Hippocrates de Alvo dejiciente Succino ſimilia, hoc eſt, excretione Alvi ſplendicante & relucente; Lib. 4. Epid.

Electrum, eſt Carabe ſeu Succinum. Germ. Augſtein.

Electrum immaturum minerale, *Helmont.* Mineram ♃nii intelligit, & *Paracelſus* ♃, & Electrum maturum ♃.

Electrum quoque eſt Aurum ☉, cui inſunt quinque partes Argenti. Vid. *Mart. Rul.* fol. 193.

Digitized by Google

Electrum, etiam eſt Regulus ♁ nii compoſitus cum aliis Metallis, vid. *Rolf. Chim. fol.* 400.

Electrum majus, præparatur ex ♁ nii & ♂ tis electi aa. ℔j. optimè mixtis addantur ♀, ♃, ♄, & ☿ rii aa. ʒij. ⦶ tri ℥ij. &c. vid. *Rolf. Ghym.* fol. 403.

Electrum minus, præparatur ex ♁, ♃, ♄, 🜿 ro & ⦶ ro &c. vid. *Rolf. Chim.* fol. 401.

Electrum Theophraſti, eſt Mixtura compoſiti Metalli ex omnibus ſeptem Planetis in unum corpus colliquatio. *Mart. Rul.*

Electuarium ſeu *Electarium*, & eſt Medicamentum Syrupo & Eclegmate craſſius, & eſt Confectio ex Speciebus, Pulpis, Gummis, Syrupo vel Melle excepta, conſiſtentiâ Conſervæ inſtar craſſâ. Eſtque ſimplex vel compoſita ſimplex tantum ex Pulpa Caſſiæ, Tamarindorum, vel Prunorum conſtat: compoſita verò utplurimum ex Speciebus, Pulpis, Succis condenſatis, Gummis &c. quæ Melle vel Syrupo excipiuntur. *Electuaria*, ſunt Digerentia, Laxantia, Purgantia, Confortantia, Stomachica, Alexipharmaca &c. Germ. Lattwerge oder Confectiones.

Elei ſeu *Elixir*, vid. Elixir. *Mart. Rul.*

Eleliſphacon, eſt Salvia, Germ. Salbey / vid. Herbas.

Elementa ſeu *Principia*, ſunt Corpora ſimpliciſſima, quæ nec ex ſe invicem ſunt, neque ex aliis, ex quibus ſunt omnia, & in iisdem reſolvuntur. *Elementa* quibusdam dicuntur quinque, Spiritus -☿-, Sal ⊖, Sulphur 🜍, Aqua 🜄, & Terra 🜃, quorum poſtrema duo paſſiva, cætera activa dicuntur, alii enumerant tria, Salem ⊖ lem nempe, Sulphur 🜍, & Mercurium ☿ um, minus tamen rectè. Peripateticorum Schola quatuor exiſtere docet, Ignem 🜂 ſcil. Aërem 🜁, Aquam 🜄 & Terram 🜃. Verum iſtæc Elementa omnia ſunt ex aliis compoſita, propterea ex eorum Elemento quippiam conſtare, idem eſt quaſi diceres, Arborem ex radice, trunco, ramis, foliis, floribus &c. eſſe compoſitam &c. vid. *Gal. Hippocr. Libav. Mart. Rul. Willis.* & alii Authores. *Sign.* [illegible], [illegible], [illegible] ✡.

Elementum 🜂 *nis* ♀ *ris* ſeu Ens ♀ ris ſumitur pro Oleo Sulphuris ex Cupro &c. vid *Johnſon.*

Elemi ſeu *Elami Gummi*, *Lachryma Oleæ Æthiopicæ*, ſeu *Sylveſtris*, ſive *Reſina*, aut *Lachryma pellucida*, *albicans*, *cum flavis particulis intermixta*, in Maſſam redacta, ſuavem accenſa halans ſuffitum, venit ex Æthiopia, ubi ex arbore manat, quam Oleam nonnulli volunt, alii Cedrum, alii Arborem Kakunam Ghakam, alii aliam Arborem, dicitur & *Elemni*, Germ. Gummi von wilden oder Aethiopiſchen Oehlbäumen.

Elemptis, Ezeph, eſt Aurum. ☉ Germ. Gold.

Elenium, vide Enula, ſeu Radices Enulæ. Germ. Alandt.

Eleomeli, eſt Oleum dulce valde ſpiſſum, ſicut Mel, & extrahitur de quadam Arbore.

Eleon, i. e. Oleum, ut 🝆 Olivarum.

Eleoſaccharum, vid. Elæoſaccharum.

Eleoſelinum, vide Apium vulgare, ſeu Sem. Apii vulg.

Elephantinus, nomen eſt Emplaſtri, quod habet Ceruſæ partes 30. Ceræ partes 45. Olei geminam, 🜄 æ ſextarium. Eſt autem Compoſitio percandida, ideoque *Elephantina* nominatur. Habetur apud *Aëtium* gemina, *Gorr.* p. 33.

Elephas, *Elephantus* & *Barrus*, eſt nomen Animalis quadrupedis maximi, videatur *Aldrov.* & alii, 2. ſignificat quoque *Morbum*, & quidem *malignum*, vid. *Gal. Caſtellus*, & alii, 3. quoque notat Chimicè *Aquam Fortem* 🜅 Germ. Scheyd-Waſſer / vid. *Mart. Rul.* 4. ſignificat quoque *Serpentem*, vid. *Aldrov.* Hiſt. Serp. ac Drac. Lib. 1. cap. 1.

Elepodatum id eſt Limatum. Germ. Gefeilet.

Elerſna, eſt Vena Argenti, vel Molybdena.

Eleſen, *Eleſer*, i. e. Vitis. Germ. Weinſtock.

Eleſmatis, id eſt Plumbum uſtum.

Digitized by Google

Eleti, Electi, Gazati, i. e. Eupatorium. Germ. Alb-Kraut.

Elevatio, eſt Subtiliatio, quando partes ſpirituales à corporeis, ſubtiles à craſſis, non fixæ à fixis, inſtar fumi, vi Ignis elevantur, & à ſummitate Capitelli condenſantur; & eſt humida vel ſicca.

Elevatio humida, (vulgò communiore nomine Deſtillatio dicta) eſt partium humidarum, in halitus extenuatarum, à ſiccis & craſſis ſubtiliatio.

Elevatio per latus, eſt quando humor è vaſe in Latus inclinato prolicitur. *Mart. Rul.*

Elevatio per Retortam, eſt quando humor ex Retorta in recipiens propellitur.

Elevatio ſicca, videatur Sublimatio.

Elbul, dicitur Fructus Juniperi. Germ. Wacholder-Beer.

Elicinum, in petris naſcitur, & eſt Uſnea. *Oribaſius.*

Elidrion, eſt Mercurius ☿ ſeu Rha, ſive Rhaponticum.

Elidrium, eſt Gummi, Maſtix, etiam eſt Maſſa Metallica, parata ex duabus partibus Argenti, una parte Auri, & una parte Æris inter ſe miſtis. *M. Rul.*

Elidrus, eſt Serpens magnus.

Eliſon, eſt ſpecies quædam Aconiti, quæ apud *Avicennam* Interfector Leopardi vocatur.

Eligmata, ſunt Medicinæ, vel Potiones calidæ. Germ. Warme Träncke.

Elimea, Elimma, Jlima, i. e. Unguentum. Germ. Eine Salbe.

Eliotropia, (rectiùs Heliotropia) eſt nomen Gemmæ vel Lapidis præcioſi, cujus mentio fit in *Ger. Dornei* Tract. de Gemmarum ſtruct. *Th. Chym.* Vol. 1. pag. 487. ubi dicitur, quod gignatur ex Cœlo & Terra Martis cum Terra Lunæ. Aliter paulò ejus compoſitio traditur à *Lullio* in Tract. Animæ tranſmutat. Vol. IV. pag. 190.

Eliquatio, idem & videatur Colliquatio.

Eliſmum, dicitur Plumbum uſtum. Germ. Gebrandt Bley.

Elitis, vocatur melior pars Squamæ Æris.

Elixatio, eſt quando Res coquendo emolliuntur. Germ. Auffſiedung.

Elixatura, pro Sapa accipitur apud *Paulum.*

Elixir, *Elei*, id eſt Medicina, *Elixir* Medicina eſt incomparabilis conſervanda vitæ & pellendis morbis dicata. Vel *Elixir* eſt Fermentum, cujus minima quantitas ſui generis ingentem molem in paſtam ſibi ſimilem penetrando conglutinat &c.

Elixir, eſt Medicamentum admodum vicinum Eſſentiis. Nam *Elixir* nihil aliud eſt, quam Eſſentia compoſita, adeò ut in quàm plurimis inter ſe conveniant. Si enim ex uno vel pluribus ſimplicibus cum 🜄 per digeſtionem fiat extractio liquida, tunc vocatur Eſſentia: Ubi vero ex pluribus talibus ſimplicibus beneficiò Spiritus Vini vel ſimplicis, vel cum quodam alio liquore compoſiti extrahitur Eſſentia, & præterea in iſta Eſſentia liquida diſſolvuntur nonnulla ad augendas vires Medicamenti, ſunt etiam ad modificandam ejusdem conſiſtentiam, ſaporem &c. pro varietate ſcopi, tunc vocatur *Elixir*. Germ. Ein Elixir.

Elixir, etiam dicitur Philoſophicus Lapis. *Robertus.*

Elixir, ſeu Eſſentia Camphoræ, eſt 🜄 camphoratus.

Elixir è Trono, vid. Tronus.

Elixir Romanum, eſt Elix. Polychreſtum vel Propr. dulce.

Elixir, eſt vox Perſica vel ab Arabica voce *Eleſchier* ſive *Elieſchir* ſive *Eleſchis*, eſtque Eſſentia ſeu Tinctura alicujus rei per Spir. Vin. aut aliud ſimile extracta. Germ. Eſſenz oder Tinctur.

Elleborus, Elleboriſmus, pro *Helleboro* & *Helleboriſmo* ponitur, vid. Radices Hellebori albi & nigri.

Elenimi, vocatur Enula Campana.

Ellobos, dicitur de Seminibus quæ in ſiliquis continentur, ut *Fabæ, Phaſeoli*, &c. *Gorr.* ex *Theophr.* pag. 134.

Elmelę, i. e. Sal. Germ. Saltz.

Digitized by Google

Ellychniotos, eſt Linimenti genus apud Chirurgos. *Galenus.*
Elmantes, ſunt Lumbrici terreſtres. Germ. Regen-Würmb. *Johnſ.*
Elmi, Elmige, ſignificat Lumbricum. Germ. Ein Regenwurm.
Elminthes & *Helminthes*, ſunt Vermiculi parvi in Inteſtinis, præſertim Recto, geniti. Germ. Würmlein.
Eloanx, *Elome*, eſt Auripigmentum. 🜽 Germ. Oppermendt.
Elopitinum, *Dragantum*, ⊕lum. *Mart. Rul.* Vid. Vitriolum.
Elosmaris, id eſt Plumbum uſtum. ♄. Germ. Gebrandt Bley.
Elpis, id eſt Scoria ☽ti. Germ. Silber-Schlacken.
Elz, *Elzimar*, id eſt Flos Æris. *Mart. Rul.*
Ema, id eſt Sanguis. Germ. Bluth.
Ematica, *Embaſmata*, ſunt Inunctiones ſeu Salſamenta ad frigidum Stomachum.
Ematites, id eſt, Lapis Sanguineus, vid. Lapis Hæmatites, Germ. Bluthſtein.
Embophion & *Embaphium*, eſt Acetabulum ſive Vaſculum, quo Medicamenta vel Alimenta induntur aut menſurantur. *Hippocr.* dicitur quoque Atramentum ⚘. *Linden.*
Embaſis, eſt Balnei ſpecies, in quo quis Aquâ calidâ lavatur, Germ. Badt.
Embtoca, *Embrocatio*, eſt Infuſio, quam nos dicimus Fomentum.
Embryonatum, de 🜍re interno, quod præcellit, Spagyricè dicitur, ab origine ſpecifica, ut 🜍 embryonis ☉ri, Lapidis &c. *Lex. Brun.*
Embuba, id eſt Canna ſeu Fiſtula. Germ. Eine Röhre.
Emedia, eſt Stupor Dentium, ex eſu Ponticorum proveniens, ut comedendo Poma. *Dioſcorid.*
Emedullo, i. e. Corticе libero, Exentero. Germ. Außkernen.
Emetheſes, dicitur Vomitus vel Nauſea. Germ. Erbrechen/ oder Eckel.
Emeticum ſive *Vomitorium*, eſt Medicamentum, quod particulis ſuis irritativis Ventriculi fibras verſus ſuperiora contrahit, & quicquid Ventriculo moleſtum eſt, per os expellit. Conficitur ex Decoctis, Tincturis, Infuſionibus &c. ideoq; ut plurimum in liquida forma propinatur, licet in Pilulis, ℨribus &c. etiam ægris porrigatur. Germ. Speyѕ-Mittel/ oder Erbrechende Mittel.
Emetologia, eſt Deſcriptio de Vomitoriis. Beſchreibung von Speyѕ-Tranck.
Emina, dicta eſt eò, quod ſit Sextarii medietas. Continet autem Ciathos 9. *Serap.*
Emina Italica, continet Drachmas viginti ſex. ʒxxvj.
Emina Romana, continet Drachmas viginti. ʒxx.
Emmenagoga, ſunt Medicamenta Menſes cientia, hoc eſt, quod inter ſpatium unius Menſis fit. Germ. Monatliche Zeit bewegende Mittel.
Emmoton, eſt Medicamentum liquidum, quod peniculis vulnerariis vel linteo concerptô exceptum, Ulcerum ſinubus injicitur.
Emollientia, ſunt Medicamenta quæ calefaciendo, diſſolvendo, diſſipando & penetrando, partes molles reddunt.
Empaſma, idem quod *Catapaſma*, vid. Catapaſma ſeu Diapaſma.
Empeiria, ſeu *Empiria*, eſt Experientia in arte Medica ſummè neceſſaria, cui ſi Ratio accedat, erit Medicina perfecta. Germ. Erfahrung.
Empetron Fuchſii, eſt Ruta muraria ſeu parietum, Ger. Mauer-Rauthen. Vid Herb.
Empeſtron Trag. vid. Herb. Herniariæ, Bruch-Kraut/ oder Tauſend-Korn.
Empirica medicina, vid. Empeiria. Sed præter hoc Secta olim fuit in Medicina, cujus Author fuit *Aoron Agrigentinus*, alii *Serapion*, qui neglectis Rationibus, poſthabitâque rerum Inveſtigatione & Anatome, ſolis Experimentis nitebatur, & in incognitis Morbis ad Similes Affectus & Similia Remedia confugiebat. Floruit hac Secta potiſſimum apud Ægyptios, apud quos Teſte *Herodoto*, ſinguli Morbi, ſingulos ferè Medicos habebant.
Empirici, ſunt, qui Experimentis ſolummodo contenti ſunt, neglectâ Ratione. Germ. Landläuffer/ oder Marck-Schreyer.
Empitiſma, *Emptiſma*, eſt Fomentatio. Germ. Eine Bähung.
Empl. ità à Medicis præſcriptum, legend. eſt Emplaſtrum.
Emplaſtica, idem quod Emplattomena.

Digitized by Google

Emplaſtrum, eſt Medicamentum externum, quod Linteo vel Pelli tenui inductum, cuti applicatur, eique tenacius adhæret. Componitur vulgò ex Oleis, aut iis, quæ Olei conſiſtentiam ferè habent, qualia ſunt Axungiæ, Medullæ, Butyrum, Mucilagines; Item ex ♉ribus & Cera, aut iis, quæ ad Ceræ conſiſtentiam accedunt, ut Reſina, Pix, Gummi &c. cujus maſſa adhuc calida in teretes & longas figuras, ſive Magdaleones cylindraceas formatur. Germ. Pflaſter.

Emplaſtrum Baſilicum, Nigrum & Regium, vid. Tryphonis.

Emplaſtrum viride, quod & Eychreum vocatur, vid. Tryphonis.

Emplattomena ſeu *Emplaſtica*, ſunt Linimenta Cutis, poros ità conſtipantia & occludentia, ut vaporibus & effluviis ſulphureis exitus denegetur.

Empyreuma, aduſtum quid ſignificat. Eſt Craſſamentum illud viſcidum, quod in aquis deſtillatis ad fundum ſubſidet, & Empyreuma dicitur. *Lex. Blancard.*

Emulſio, eſt nomen Medicamenti liquidi & potulenti, à junioribus inventi, quod *Lac* colore æmulatur, ex Medulla Fructuum, Seminumve lacteſcentium, contuſorum & tritorum paratum, interveniente liquore appropriato, & conveniente Syrupo vel Saccharo edulcorato, Germ. Ein Milchlein.

Eucarpos, Fructuoſus, in ſe Fructum habens, unde dicuntur Fructus, vel Poma, quæ multum ſeminis in ſe habent, & hæc ſunt Alvum ſubducentia. *Hippocr.* Lib. 2.

Encatiſma, Encantiſma, eſt Seſſio in Aqua vel Balneo particulari, usque ad Umbilicum.

Enceris, Grumus Ceræ eſt Maſſa informis, quando liquata infunduntur mortario in frigore. *Galen.* Lib. 2.

Encheiria, idem quod *Encheiriſis*, eſt Tractatio manibus facta, vel ſiquis Negotium aliquod propriâ manu aggreditur. Seu eſt Manus aggreſſio, Adminiſtratio manuaria. vid. *Hippocr. Libav. Caſp. Hoffm.* & alii.

Enchylos, quaſi dicatur inſuccatus, udus, madidus. *Gal.* Lib. 4.

Enchyma, Infuſionem ſignificat. Ita Plenitudo quoad Vaſa vocatur. Non ſolùm ad Sanguinis, verum etiam ad omnem Vaſorum arte factorum repletionem applicari poteſt, *Gorr.* pag. 124. vid. Infuſio.

Enchytos, dicitur de eo, quod infunditur & inſtillatur, ut Fœnugræci decoctum, Lac muliebre & alia Collyria liquida. *Galen.* Lib. de Remed. facparab. cap. 10.

Enclyſma, idem quod *Clyſter*. vid. Clyſma.

Endivia, Intybus, & Seris, Germ. Endivien. vid. Herb. vel Semen Endiviæ.

Enema, idem quod *Clyſter*. Ibidis Ægyptiæ inventum, vid. Clyſma.

Eneophillum & Ophiogloſſum, Germ. Natter Zünglein. Vid. Herbas.

Enfratica, & Enfractica, dicuntur, quæ facile corrumpuntur in Cibis.

Eniſit, i. e. Aniſum. Germ. Aniß.

Eningium, vocatur Lignum Aloes. Germ. Aloe-Holtz.

Enixum Sal, per illud intelligunt Sal quoddam ex Acido & Alcali particeps, dicitur quoque *Sal neutrum*, quia nec alcali verè eſt, nec acidum, & hujus modi ſunt *Sal commune*, *foſſile*, ⦶, O, ⊕ &c. Germ. Sauer Saltz.

Enneapharmacos, eſt Medicamentum ex novem ſimplicibus conſtans. Ità dicitur Peſſus quidam, qui ad Uteri & ſedis Inflammationes confert, vid. *Galenus & Ægineta.* Item Emplaſtra quædam apud *Aëtium* & *Celſ.*

Enoch, creditur *Hermes Triſmegiſtus* fuiſſe, juxtà pleroſque Spagyricos, *Zachar.* in Opuſculo *Th. Chym.* Lib. 1. cap. 4.

Enodis, & *Enodus*, i. e. Boni odoris. Germ. Das wohl riecht.

Enrevma, dicitur illud Sedimentum, quod eſt in medio quaſi Urinæ.

Ens primum, à Paracelſiſtis & Chymicis deſcribitur, quod ſit Extractum Mineratum primum, quæ nondum perfectionem attigerunt, ſuntque Seminales potentiæ fœcundiores. Hinc nominari ſolet & *Materia prima*, quæ eſt cujusque generis, & vim ad id proximam habet ex qua primùm motus naturalis ad Subſtantiam exiſtit. Petitur *primum Ens* è Mineralibus potiſ-

ſimum,

Digitized by Google

ſimum. Hinc enim Metallorum & Gemmarum actu quidem illis vacuæ, at potentiâ fœcundæ invenitur. In Vegetabilibus quæritur ex Plantis, cum adhuc ſunt in Herba, vel immaturis Fructibus. Animalium claſſis non multa præbet, niſi è Sanguine conficere velis & Ovis. Ità & Ranarum ſimiliumque ſpermata ad hunc vocantur uſum. *Helmontius* rurſus *Ens* aliter poſuit, tria conſtituens *Entia: Ens reale*, qnod eſt Veritas: *Ens mentale*, quod eſt Ratio: *Ens rationis*, quod eſt non Ens, putatione matre oriundum. Tract. venatio Scientiarum, num. 27.

Ens ♀ris, ſunt Flores Colcotharis cum ✱ca ♎atione parati. Interdum etiam *Sulphur Vitrioli anodynum* intelligitur. Præparatur quoque ex Vitrioli ♂tis optimè reverberati & loti p. 1. & p. 2. ✱ci. ſ. a. per ♎ationem cum tribus cohobiis. Aliquando etiam *Oleum è Sulphure, Cupri Ens Veneris* vocatur. *Johnſon. Lexicon.*

Enſtacton, q. d. *Inſtillatitium*, nomen Collyrii ità dicti, quod Oculis inſtallaretur liquidum. Vid. *Galen. Æginet.* & *Rhod.*

Enſtalaxis, eſt Inſtillatio. Germ. Eintröpfflung.

Entale, eſt Alumen ſciſſum. ⟡ . Germ. Federweiß. Quandoque ex □G. arte ſpagyricâ, conflatur.

Entalium teſtaceum quoddam eſt Marinum, Fiſtulæ modo, longum & concavum, album, foris ſtriatum, intus læve, raró longitudinem digiti ſuperans. *Entale, Antale, Antalium* & *Entalium* nominatur ab Author. Germ. Purpur=Schneckenſtein. Ambo uſu Medico hactenus carent, ſolum Unguentum citrinum ingrediuntur. Vid. Dentalium.

Entaticos, intenſivus, tribuitur Medicamentis internis & externis Venerem ſtimulantibus, aliàs Incentiva, dictis, item Satyrica, *Dieter.* n. 260. in fin. tale Emplaſtrum legitur apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 17.

Enterenchyta, eſt Inſtrumentum quô Clyſteres immittuntur. Vocatur & *Siphon, Syringa.* Germ. Ein Cliſtir=Röhre/ oder Cannal.

Entomon, eſt Inſectum. Germ. Ein Wurm.

Enula, Inula, Elenius & *Helenium.* Vid. Rad. Enulæ, Germ. Alant=Wurtz.

Enur, eſt occultus Vapor ▽æ, ex quo Lapides generantur. *Mart. Rulandus* & *Johnſon. Lexicon.*

Epantleſis, Perfuſionem ▽æ aut Infuſionem ſignificat. Qualis fieri ſolet in Balneis. Vid. *Hippocr.*

Epaphros, Spumans ſignificat. Germ. Das was ſchaumt.

Epar & *Pulmo Sulphuris*, eſt Balſam. ſeu Tinctura Sulphuris,

Epar, id eſt Aër vel Æther. △. Germ. Lufft.

Eparita, dicitur *Paracelſo* Lutum quoddam argillaceum, haud dubiè à colore atro rubente. Unde & Tartarus eparitinus. Libro de Morbis tartareis, cap. 4.

Epatica Herba, Germ. Leber=Kraut. Vid. Herbas.

Epatum, eſt Aloëpaticum, vid. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lexicon.*

Ephemeron, Jris Sylveſtris, Germ. Mayen=Blümlein / vid. Flores Liliorum convallium.

Ephemerum noſtràs, ſeu *Colchicum.* Germ. Wieſen Zeitloſen/ Radix bulbo ſimilis, in pratis naſcitur & locis humidioribus, ea exſiccata flaccida eſt, minimè purgatoria ſed lethalis. Germ. Zeitloſen / oder nackende Huren. *Joh. Rhenod.*

Epheſtias, eſt nomen Emplaſtri egregiè Reſiccantis. Ejus deſcriptio habetur apud *Aëtium* Lib. 10. internemed. Hydropicorum. *Gorr.* pag. 161.

Epicarpia febrifuga, ℞. Hellebori albi ♉ ſati ℥ß. Nitri ʒij. Ficuum q. ſ. ut fiat ☋ Cataplaſmatis inſtar. Carpis adhibentur horis duabus ante Paroxyſmum tertianæ.

Epicarpium, eſt Medicamentum externum Cataplaſmatis ſeu Emplaſtri inſtar, quod Pulſibus ſeu Carpis Manuum, Febribus intermittentibus depellendis, applicatur Germ. Puls Pflaſter/ oder Fieber=Pflaſter.

Epice-

Digitized by Google

Epiceraſtica, ſunt Medicamenta quæ Humores acres obtundunt & reperant.
Epigloſſum, eſt Hippogloſſum, Germ. Zäpfflein-Kraut / vid. Herbas.
Epilatum, eſt Medicamentum Laxativum leve per Os ſumptum.
Epiphyllocarpon etiam eſt Hippogloſſum & Uvularia.
Epiplaſma, in genere idem eſt, quod Cataplaſma. Specialiter dicitur de Farinâ triticea in hydrelæo decocta, & vulneribus impoſita. *Gal.* Lib. 5. de C.M.S.
Epipolaſis, apud Chymicos eſt, cum ♎atum ad ſuperficiem duntaxat adſcendit, eique inſidet. Et quidem primum è centro ad ſuperficiem Eſſentiæ extrahuntur, ſed nonnunquam eadem Operatio inſervit Operationi. Duplex eſt, humida & ſicca:
Epipolaſis humida eſt, cum è re in humore excedente collocata ♎atum enatat, emergitque usque ad ſummum, ubi ſubſiſtens apparet. Itaq; & ♎atio per Enatationem ſeu Emerſionem appellari poteſt. Adjuvatur autem hæc lævitatis naturalis Inclinatione & diſſidio diverſarum ſubſtantiarum, & procuratur non modò per calorem actualem, ſed & potentialem.
Epipolaſis ſicca eſt, cum immediatè, ex re ipſa ♎atum effloreſcit, eique cohæret proximè in ſicco. Et peragitur modis variis, operâ caloris elevantis & Clauſuris apertis viam egreſſui laxantis. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Epiranis, i.e. Aſperſio, Infuſio, Immiſſio. Germ. Anſprängung/ Eingieſſung.
Episphragizomæ, ſignificat Obſigno, inſigno. Ità Chymici obſignant vaſa ſigillô Hermeticô. Vid. Sigillum. *Rhod.* in Lex. *Scribon. Signare vas*, ne vires evaneſcant.
Epith. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Epithema.
Epithatis, ab aliis *Elleborine* vocatur, eſtq; Planta quædam parva, exiguis foliis.
Epithema, eſt Medicamentum externum, quod partibus corporis nobilioribus, præſertim Cordi ac Hepati admovetur. Communiter eſt Mixtio Aquoſa, quæ Capiti, Cordi, Hepati vel Stomacho imponitur. Germ. Umſchlag.
Epithymbra, *Caſſytha* & *Cacutha Thymbræ*, eſt Cuſcuta major, Germ. Flachs-Seyden. Vid. Herbas.
Epithymum, vid. Herbas. Germ. Thym-Seyden/ Stoltzkraut.
Epitrides, i.e. Lactuca agreſtis.
Epomphalion, dicitur Medicamentum, quod Umbilico impoſitum alvum movet. Talia vid. apud *Ægin.* Lib. 7. cap. 9.
Epomphalum, eſt Emplaſtrum, vel aliud quid, quod extuberantiis Umbilici applicatur. Germ. Nabel-Pflaſter.
Epoſilinga & *Epoſilingi*, id eſt Squama ferri.
Eppoas & *Epops*, eſt Upupa Avis. Germ. Ein Widhopff.
Epſema, eſt Decoctum vel Decoctio Muſti in defrutum. *Lex. Blanc.*
Eptaphyllon eſt omnis Planta quæ Septem Folia habet. Germ. Eine ſieben-blätterigte Blume.
Epuloticus, eſt nomen Medicamentorum, quæ non liquare, ſed indurare carnem deſiccare & cicatricem inducere, apta ſunt. Suntque omnia terreſtri ſiccitate prædita & Adſtringentia. Vid. *Galen.* Lib. 5. de S. F. c. 16.
Equi axungia, Germ. Pferds-Schmaltz/ oder Kamm-Fett. Eſt pinguedo ex juba Animalis quadrupedis notiſſimi. vid. *Aldrov.*
Equicervus, vid. Alce, Germ. Ein Elend. cujus deſcriptionem vid. apud *Aldrov.*
Equintia, eſt Flos Mali Granati. Germ. Granaten-Blüh.
Equiſetum, Germ. Schaffenheu / vid. Herbas.
Equus marinus, Germ. Ein Meer-Pferd. vid. Hippopotamus.
Eregmos, in ſpecie Fabam freſam, fractamque ſignificat &c.
Eremæos, quietus, lenis. Dicitur de Igne apud *Hipp.*
Ereſtedanum Theophraſt. eſt Numularia, Germ. Pfennings-Kraut.
Eretria, *Eretrias*, *Terra*, eſt ſpecies Terræ, quæ nomen habet ab Urbe Eubœæ, Eretria, ſita propè Chalcidem. *Arab.* dicitur Canabil. Sunt duæ ipſi colorum differentiæ, alba & cinerea. Modicè pinguis vid. *Dioſcrid.* & *Foreſt.*
Erica, Germ. Heyde/ vid. Herbas.

Ericeron, Ericerum, Collyrii ſpecies eſt, cujus aliquot differentias *Ætius* enumerat. Denominationem à Fructu Ericis accepiſſe videtur. *Galen.* & *Gorr.*

Ericon, i. e. Carica. Germ. Feygen.

Ericis, Hordeum, craſsius diviſum etiam ſignificat, vid. Galen.

Erigerum ſeu *Senetio*, vid. Herbas.

Erinaceus combuſtus, Germ. Verbrendter Igel. Vid. *Echinus*, vel *Aldrov.* Lib. 2. de Quadrupedibus.

Eringium, Germ. Mannstreue / vid. Rad. Eringii.

Erion, Lanam ſignificat, magni in Medicina uſus. Ejus duæ ſunt differentiæ, pura & ſordida: Pura dicitur, quæ lota eſt, ſordida vero illota, vid. Eirion.

Eritrodanon vel *Eritrodanum*, eſt Rad. Rubiæ tinctorum. Germ. Förberröth-Wurtz.

Ermeſia, Compoſitionis cujuſdam nomen eſt, quâ Magos quondam uſos eſſe perhibent ad Liberos generandos, pulchros, bonoſque. Conſtabat Nucleis Pineæ, Nucis tritis cum Melle, Myrrha, Croco & Palmeo Vino, atq; ità admixto Lacte bibere jubebant. &c. vid. *Gorr.* pag. 156.

Erodentia, ſunt Medicamenta, quæ acutis ſuis particulis Carnem erodunt.

Eron, i. e. Adamas Lapis, Germ. Diamand.

Eroſio, videatur Corroſio.

Errh. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Errhinum.

Errhinum, Barbaris *Naſale* & *Caputpurgium*, eſtque Medicamentum, quod mediæ formæ, naribus inditum, ſine ſternutatione, humores, & præſertim viſcidos evacuat. Eſtq; liquidum, molle vel ſolidum. Liquidum fit vel ex ſuccis Herbarum Errhinarum & Cephalicarum, ope Vini, aut alterius Liquoris, extractis, quibus aliquando 🜄 admiſcetur, vel ex Decocto ſimplicium idoneorum, additis nonnunquam Succis, Melle, Syrupo: imò & ☿re molle fit ex ☿re, Melle, Oleo vel Succis excepto & ad Unguenti formam decocto. Solidum, vel forma Pulveris datur, & hoc in Sternutatoriis maximè locum habet, vel Turundæ, & dicitur *Naſale*, paraturq; ex Pulveribus idoneis, Mucilagine, Cera, vel Therebinthinâ exceptis. Germ. Ein Mittel zum Schnupffen.

Eruca, vide Semen Erucæ. Germ. Weiſſer Senff.

Ervum, Germ. Erbſen/ vid. Sem. Orobi.

Eryngium, Eringium, vid. Rad. Eryngii, Germ. Mannstreu-Wurtzel.

Eryſimon, Germ. Wegſenff/ vid. Herb. Eryſimi.

Eryſiſceptrum, Juncus anguloſus, Triangulus, vid. Rad. Cyperi rotundi, Germ. Runde Cypern-Wurtzel.

Erythrion, nomen eſt Malagmatis, cujus deſcriptio vid. apud *Ægin.* Lib. 7. c. 18.

Erythrodanum, Rubea domeſtica ſeu *Infectoria*, vid. Rad. Rubeæ Tinctoriæ.

Eſbrium, eſt Salvia vel Flos ejus. Item Majorana.

Eſdra, eſt nomen Antidoti cujuſdam prolixæ, ex valdè contrariis compoſitæ & quidem ex 50. circiter ſimplicibus apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 11.

Eſebon, Alſabon, id eſt Sal armoniacum ✱, Germ. Salmiac.

Eſenthe, eſt Pondus Drachmarum trium. ʒiij.

Eſiſtides, eſt Succus Plantæ, quæ dicitur Barba hircina.

Eſmyrniſmenos, Myrrhatus, epitheton Vini Myrrha conditi; quale Chriſto Servatori Judæos crucifigendo dediſſe exiſtimat *Linden.* Ex X. §. 141.

Eſſ. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Eſſentia.

Eſſatum eſſentiale & *potentiale* eſt Virtus, Potentia & Vis Medicamentoſa, quæ mineralibus & vegetabilibus ineſt. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Eſſatum vinum, eſt Deſtillatum & Rectificatum herbis ac ſimilibus impletum, ad earum Eſſata eſſentialia extrahendum, ut, Vinum de Chelidonia, Meliſſa, Perſicaria, Pulmonaria & cæteris pro Aſthmate. &c.

Eſſentia Camphoræ, eſt 🜄. Camphoratus. Germ. Campher-Brandtwein.

Eſſentia,

Digitized by Google

Eſſentia, eſt Extractum ſimplex è rebus tota natura ſua perfectis productum. Si adhuc eſt in forma liquida, vocatur Eſſentia: ſi eſt coloratum, vocatur *Tinctura*. Si ad craſſitiem inſpiſſatum, abſtractô menſtruô, vocatur Extractum. Sunt quidam, qui Elæoſacchara Eſſentias ſiccas nominant, ſed ſunt Elæoſacchara & non Eſſentiæ. *Sign.* ≢.

Eſſentia, Eſſentiæ Vocabulum ſignificat accuratè loquendo balſamicam rei partem à craſſiori ſeparatam: quare cùm exactiſſima rei ſeparatio beneficio extractionis peragatur, fit, ut pars illa balſamica à craſſiore corpore extracta, Eſſentia dicatur, &c. *Lexic. Blanc.*

Eſſentia quinta, ℞. Alkali vegetabile volatile per putrefactionem inchoatam paratam, hocque jungatur ⟜tui proprio inflammabili, per Fermentationem elicito; deinde ambo, Cohobatione finitâ, jungantur °o° o deſtillato, ſic emergit genuina quinta Eſſentia nullô liquore ⩧tabilis.

Eſſentia quinta Animalium, eſt, quæ extrahitur ex partibus Animalium, ratione Miſtionis naturalis & vegetabilis: Itaq; praxis parum differt à vegetabilium apparatu.

Eſſentia quinta Mineralium, eſt, quæ ex Mineralibus conficitur.

Eſſentia quinta Mundi, Centrum Creaturarum omnium, Centrum Mundi & Rerum omnium, eſt Homo, Germ. Ein Menſch. vid. Homo.

Eſſentia Tartari, eſt Tinctura Tartari. *Eſſentiam quintam Vini Lullius* nominat ☿ vegetabilem, alii ▽am primi Entis, & Cœlum, & Clavem Philoſophorum.

Eſſentia quinta Vegetabilium, conficitur ex Vegetabilibus, nimirum ex tribus eorum principiis, arte Chymica, ex Sale, Sulphure & Mercurio.

Eſſentificatum, dicitur de Mercurio, vel ☽to vivo ♎ato puro, quando inſtar Cryſtalli pellucet. Hinc eſſentificatum cryſtallinum. *Libav. Apocal. Hermet.* Part. 1. Cap. 8. Tom. 11. Oper. pag. 452. (Rinden.

Eſula & Peplos, vide Cortices ſeu Radices Eſulæ, Germ. Wolffſmilchwurtzel:

Eſula Vulpina, Lathyris, Granum Regium minus, vid. Semen Cataputiæ minoris, Germ. Kleine Treib-Körner.

Eſurinum, Paracelſo dicitur acetoſum Medicamentum, quod ſuâ naturâ famem tantam excitare valet, ut etiam appetat non eſculenta, & eadem concoquat.

Ethaps, i. e. Balidma Pharmacum. (Lib. de tartar. Morb. c. 16.

Ethees, eſt ☉ Rhenanum pretioſum. Germ. Rheyniſch Gold.

Ethel & Ignem & nigredinem denotat. *Turba* fol. 61.

Ethelia, eſt Corpus aduſtum ſiccum, rubrum & album, Auricolla.

Ethelia, Tinctura rubra. Eſt & Flos albus Auri, idem quod Terra alba, Sulphur album, Magneſia. *Longin. Harm. Chym.* cap. 1.

Etheſius, vid. Lapis Chryſolitus.

Evangeliſtæ 4. Pharmacopœorum, ſeu *4. Capita rei Pharmaceuticæ*, *Medic. Domeſt. Guteri*, fol. 251. & Tabul. 67. ſunt Cera, Oleum, Mel & Saccharum.

Evaphion, nomen eſt Medicamenti ad hæmorrhoides, ſic dicti à Lenitudine, cujus meminit *Galen.* Lib. 9. cap. 7.

Evaporatio, dicitur, quando Succi, Lixivia, aliaque leni igne evaporando in ſpiſſiorem conſiſtentiam rediguntur. Chymicis dicitur ♎atio liquidæ materiæ & reſolutio in halitus &c. *Lex. Brun.*

Everita, dicuntur Liquida, quæ illinuntur ad Ulcera purganda.

Evelpidion, epitheton Collyrii liquidi, Diarrhodon dicti, quod & Diaſmyrnum vocatur, apud *Galen.* Lib. 4. C. M. S. L. cap. 7.

Eupatorium Avicennæ, Cannabinum ſeu Vulgare.

Eupatorium Dioſcorid. eſt Agrimonia, Germ. Odermeng.

Eupatorium Græcorum, eſt Agrimonia, Odermeng.

Eupatorium Meſuæ, eſt Ageratum: quidam gratiolam, wildt 1000. ſl.-Kraut / oder weiß Aurin intelligunt.

Eupatorium Veterum ſeu *Græcorum*, eſt Agrimonia.

Euphorbium, Germ. Außgetrockneter Safft vom Gewächs Euphorbio / eſt Succus concretus gummoſus acerrimus ex fauciata Libica ferula ejuſdem nominis exſtillatus. Cæterùm iſta Planta, an ſit Arbor, an Frutex, an Ferula,

la, diſcrepant Auctores, quoniam non eſt adeò cognita. Ex Aſia, Lybia, Mauritania, Peru, ad nos adfertur. Videantur *Schrœd. Ettmüll.* & alii, de Virtutibus. *Hildanus, Riverius, Scultetus.* &c.

Euphraſia ſeu *Euphroſyne*, vid. Herb. Euphraſiæ. Germ. Augentroſt.

Euporia, eſt Medicamentorum præparandi Facilitas, vel eorum operationis Promptitudo.

Eurœos, à quibusdam ità dictus Lapis Judaicus, quaſi facile fluens, quod Urinam movere & Calculos frangere dicatur *Gorr.* pag. 160.

Eutiglycea Theophr. Scythica, Sylitra, Libyeſtaſum, eſt Radix dulcis, vid. Rad. Liquiritiæ, Germ. Süßholtz.

Exagium, eſt nomen Ponderis, ſextam partem Drachmæ complens.

Exaltatio, eſt Terminus Spagyricus denotans ♎ationem. Eſt Operatio, qua res affectionibus mutata, ad altiorem ſubſtantiæ & virtutis dignitatem perducitur; vel eſt Subtiliatio, res ſenſim diſſolvendo, in puriorem & majorem virtutis ſuæ gradum transponens, & fit Circulatione, Ablutione vel Fermentatione. Germ. Erhöhung/ oder Verbeſſerung.

Exceptio, eſt Incorporatio aut Permixtio pulverum ſiccorum cum humiditate quapiam; hoc pacto Electuaria conficiuntur, cum Melle aut Syrupo Pulveres & Pulpæ excipiuntur: & pulveres Pilularum cum Syrupo, Melle, Vino, Succo aut Aloë diſſoluta. *Lex. Blancard.*

Excipulum Chymicum, ſeu *Receptaculum Chymicum*, vel *Recipens*, eſt Vas amplum, in quo Guttæ & Vapores deſtillantes excipiuntur. Germ. Receptacul/ Vorlag/ oder Recipient.

Excoctio, eſt ſpecies Elixationis vel Colliquationis, quæ fit ob nimiam humiditatem, non autem ſiccitatem. *Excoctio* dicitur quoque de Liquatione Metallorum crudorum, vulgò Schmeltzen.

Excorticatio idem quod Decorticatio, eſt Corticis exterioris Denudatio, quod uſitatum eſt circa Fructus, Radices, Semina. &c. Germ. Abſchehlung der Haut oder Rinden. vid. Decorticatio.

Excrementum, notat omne quicquid ab Alimentis poſt Coctionem, ſeparatum, è Corpore eſt ſecernendum, ut *Saliva, Sputum, Lac, Mucus, Aurium ſordes, Bilis, Sudor, Alvi & Veſicæ Excrementa*, item *Capilli* ſeu *Crines* & *Ungues*. Germ. Unflath/ Unrath/ oder Außwurff der Natur.

Excrementum Succi vegetabilis, eſt Tartarus. 🜿.

Excrementum Terræ, plenum ℨris ſubtiliſſimi, eſt Fungus Chirurgorum, Germ. Bubenfiſt oder Wolffsfiſt.

Exerantica, ſunt Medicamenta Exſiccantia. Germ. Außtrocknende Mittel.

Excuſſus, dicitur quando quid Madefactum iterum in 🜁re agitatur, ut ſuperflua humiditas adhærens ſeparetur, ne Medicamentum, cui intingitur, nimis adhæreat. *Scrib.* Lib. n. 10. vid. *Rhod.* in not.

Exhalatio, idem eſt quod Evaporatio, cum ~♀~ ſicci per calorem in Aërem elevati diſcedunt. Et fit potiſſimum in ſiccis tritis, poſitisque ſuper Tabulis ferreis, vel Catinis plani fundi, vel etiam Clibanorum pavimentis: Igni ſuccenſô, vel circum ſupravè adhibito torrentur, donec halitus ſint abſumpti, ut in venis Metallicis evenit. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Exipoticos, epitheton aliquod Medicamentorum Digerentium aut Præparantium, quod *Galenus* Coincidere exiſtimat. vid. *Lex. Brun.*

Exoptos, i. e. Percoctus, Excoctus. *Hipp.* Lib. 7. *Epid.* LV. 15 vid. Biſcoctus.

Exoſſis, Exos, epitheton Piſcis Huſonis, Ichthyocollæ, ità dicti, quod oſſibus & ſpinis careat. Vid. *Schrœder.* & *Aldrov.* *Hirudo* quoque Exos dicitur. Teſte *R. Keuchen.*

Exoticus, i. e. Extraneus, Peregrinus. Remedia Exotica dicuntur, quæ aliunde è peregrinis terris transferuntur; & horum uſum non ſemper præferendum eſſe Domeſticis, judicat *Schrœd. & Hoffm.*

Experientia, vid. Empeiria & Empiria, Germ. Erfahrung.

Experi-

Digitized by Google

Experimentum, vocatur Remedium, quod perExperientiam innotuit, quamvis Ratio virtutis nondum ſatis perſpecta. &c. vid. *Paracelſ. Dieter.* & alii.

Explicatio nominis Vitrioli, viſendo internalia Terræ, rectificando, illatet occultus Lapis, Vrimeum medicamen. *N. Le Febure.*

Expr. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Exprime, ſeu Exprimatur, vel Expreſſum.

Expreſſio, eſt Extractio per Prælum, quo res coacta ſubſtantiam, formâ liquidâ, effundit. Ejus uſus excellit in Succis & Oleis quibusdam extrahendis.

Expurgatio, vide infra Purgatio.

Exſiccatio, Exiccatio, Exſiccans, vid. Siccatio, vel Siccans.

Extergens, Exterſorius, idem quod Abſtergens, Detergens, vid. Abluentia.

Extinctio, communiter dicitur de Flamma, △nis vi quadam oppreſſâ & è medio ſublatâ.

Extr. ita à Medicis præſcriptum, legendum eſt Extrahe ſeu Extrahatur, vel Extractum.

Extractio triplex eſt: I. quæ fit per *Affuſionem* alicujus Menſtrui, Digeſtionem, Expreſſionem & ad conſiſtentiam Extracti liquidi vel ſpiſſi Evaporationem, & vocatur Extractio vel Extractum.

Extractio humida, II. eſt ſi alicujus compoſiti vel ſimplicis Liquor, vi Ignis per Deſtillationem peragitur, & vocatur ▽, ſive Liquor.

Extractio ſicca, III. eſt quando ex rebus ſiccis vi △ ſubtiliores partes in ſublime elevantur, & ut Flores adhæreſcunt, & vocatur Elevatio ſicca ſeu ≏atio. *Sign.* 🝞.

Extractum, Ecchyloma, *Ecchyloſis*, fit ex mixtis ſive ſimplicibus per 🜈 vel ▽am ſimplicem, ſeu alium Liquorem per Coctionem vel Extractionem; Colationem vel Expreſſionem, & ad conſiſtentiam Extracti Deſtillationem vel Evaporationem, & vocatur *Extractum.*

Extractum Cnicopharmacum eſt Extractum Diacarthami.

Extractum Opii compoſitum, eſt Laudanum Opiatum, ſeu Nepenthes Vegetabile.

Extremus, omnium Metallorum extrema vocantur ♄. & ☿. à *Nicolao Flamella* in Annotat. additis *Th. Chym.* Vol. I. p. 733.

Exuberatio, dicitur de Labore Spagyrico, quando tanquam ex Uberibus emulgetur & extrahitur labore, v.gr. cum ex Argento vivo minerali fit ▽ prima. *Libav. Apoc. Hermet.* part. poſt Vid. Tom. II. oper. pag. 421. Aliter *Lull.* in Pract. cap. 27. quod Exuberatio humidi nutritivi & nutrientis ſit opprobriare nutrimentale, ad Temperamentum proportionatum qualitatibus nutriti, ut non ſit nimis frigidum aut calidum &c. Vol. IV. *Th. Chym.* pag. 164.

Exupera matricalis, i. e. Verbena, Germ. Eyſen-Kraut.

Exuſtio, idem eſt ac Incenſio & Inuſtio.

Exuviæ, Germ. Abgeſchelte Schlangen-Haut / vocantur Cuticulæ, quas Serpentes præſertim tempore verno exuunt & deponunt. Appellatur etiam ab aliis *Senecta, Syphor, Spolium, Vernatio, Exuvium*, &c.

Exydatoo, i.e eſt in Aquam reſolvo, diluo, in aqueam naturam converto, legitur apud *Hippocr.* Lib. de Fiſt. III. 2. & Lib. 4. &c.

Ezeberule, fit de Farina in Aqua cum Melle & Oleo frixa.

Ezedari, vocatur Zinziber. Germ. Ingber.

Ezeph, eſt Sol vel Aurum, ☉ Germ. Gold.

Ezezie & *Ezezich*, eſt Sal. Germ. Saltz.

F.

F vel F. f. ſignificat in fine Formulæ ſ. ℞. Fiat.
F. L. A. legendum eſt Fiat Lege Artis.
F. ſ. A. intelligendum eſt Fiat ſecundum artem.
Faba vid. Semen Fabarum, Germ. Bohnen.
Faba Ægyptiaca, & *Faba Craſſa*, vid. Craſſula major. Germ. Knabben-Kraut.
Faba agreſtis, id eſt Lupinus. Germ. Feigbohnen.
Faba Græca, eſt nomen Ponderis duorum Obolorum, vel Granorum xxiv.
Faba Indica, ſeu *inverſa*, eſt Caſſia Fiſtula. Germ. Caſſia in Röhren.
Faba ♃vis, eſt Herba Apollinaris, ſ. Craſſula major.
Faba marina, vid. Umbilicus Marinus.
Faba pinguis, vid. Craſſula major, Germ. Fette Henne.
Faba Purgatrix novi Orbis, *Phaſeolus purgatrix ex America*. Germ. Purgierende Bohnen auß America / vid. Sem. Cataputiæ maximæ, ſeu Sem. Ricini Americani.
Faba Suilla, *Faba Jovis*, vid. Herb. Apollinaris, Alterci, ſeu Hyoſcyami.
Fabaria, *ſeu Faba inverſa*, eſt Craſſula major, vid. *Mart. Rul.*
Fabiola, eſt Flos Fabarum. Germ. Bohnen-Blüth.
Facera, i. e. Tragacanthum. Germ. Tragand.
Facinum, eſt Æs, & dicitur Metallum vel Minera Metalli. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lexicon.*
Fæc. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Fæcula.
Fæces candidæ, id eſt, Croceæ & Rubeæ: ſunt Terræ. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Fæces, ſunt reliquiæ, quæ poſt Fermentationem deponuntur. *Subſidentia* item eſt Liquorum, Spiſſitudinem habentium, ex quorum Species habentur Fæculæ, Germ. Truſen oder Häfen.
Fæcula, ſeu *Fecula*, Fæcis ſpecies eſt, & eſt Sedimentum Succi expreſſi cujusdam Radicis, poſt Reſidentiam, effuſis tenuioribus partibus, exſiccatum, ut *Fæcula Radicum Ari, Bryoniæ, Pæoniæ, Serpentariæ* &c. Dicitur quoquè *Gerſen* ſeu *Cherſa*, & ſpecies Amydi vel Amyli eſt.
Fæx, vid. Fex vel Fæces, Germ. Häfen oder Satz.
Fæx Vini Lapideoſa, *Calculus Vini*, *Lapis Vini*, *Oenolithus*, eſt Tartarus 🜿 Germ. Weinſtein / vid. Tartarum.
Falcanos, alio nomine eſt o--o vulgariter Auripigmentum o═o *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*
Falernum, epitheton Vini generoſi à loco Monte Campaniæ Falerno ità dicti craſſioris & fulvi coloris, cujus meminit *Galen.* Lib. 2. de C.M. S.G. cap. 10. Dicitur & Aminæum ab Oppido hujus nominis in Campania. Hinc & Vitis & Uva aminæa. *Rhod. ad Scrib.* n. 64.
Far. ità à Medicis præſcript. legendum eſt Farina.
Far Cluſinum, *Spelta*, Germ. Stelz- oder Dünckel-Korn.
Farfara ſeu *Tuſſilago*, Germ. Huff-Lattig / vid. Herb. Farfaræ Flores & Radices.
Farina, eſt 🝆 molendo contritus, uti ſunt *Farina Rad. Althææ, Hordei, Iridis, Lini, Orobi* &c. quæ uſum in Medicina habent. Germ. Mehl. *Sign.* ⊛,
Farina laterum, eſt Pulvis ex Lateribus contuſis. Germ. Ziegel-Mehl. *Sign.* ⊞ ⊡, ⊡, ⊡, ⊡.
Farina Muſci, eſt Semen Lycopodii, Germ. Trudten-Fuß Saamen.
Farina Virginea, plerumque dicitur 🝆 dentifricius.

Faſcicu-

Faſciculus, in Foro Medico idem eſt quod *Manipulus*, ſive quantum Manu comprehendi poteſt. *Rhod. in Lex. Scrib. Ant.* verò *Muſa Braſavolus* in Indice Galenico vult, eſſe, quantum *duobus Digitis* comprehendi poteſt.
Fasdir, Sasdir, eſt Jupiter. ♃. *Mart. Rul. & Johnſ. Lex.*
Favilla, idem, quod Fuligo. Germ. Ruß/ Schmitze/ oder Schwärtze.
Faulex, id eſt Chalybs. [symbol] Germ. Stahl/ *Mart. Rul. & Johnſ.*
Fauſel ſeu *Fuſel Araca, Avellana Indica*, Germ. Indianiſche Haſelnuß
Favus, vid. Favi ſingularem deſtillationem pro Solutione ☉ri apud *Libav. Synt. Arc. Chym.* Lib. 3. c. 5.
Febrifuga, dicuntur Medicamenta Febrem ſedantia vel tollentia, vel Antifebrilia. *Gal.* 2. de Antidot. Cap. 6.
Febrifuga, Fel Terræ, Centaurium minus, Germ. Tauſendgülden-Kraut/ vid. Herb. Cent. min.
Febrifugum Crollianum, eſt Specificum Antifebrile Crollii.
Febrifugum quartanarium verum Lazari Riverii, eſt ☿ [symbol]tus Bezoarticus compoſitus ex ♁io, ☉ro & ☿io.
Febrifugum Salis, eſt ✱cum volatile.
Feces, i. e. Caput Mortuum. [symbol]. Germ. Todten-Kopff.
Fecla, id eſt *Fex* ſeu *Fæx* Vini vel ✝ti. *Sign.* [symbol], [symbol].
Fecula, vid. Fæcula, eſt Fæcis Species.
Feculentus, vid. Fæx, Fex vel Fæces. Germ. Hefen.
Feda, eſt Fæx Vini vel Aceti, quæ cocta reponitur.
Fedum & Fideum, eſt Crocus. *Mart. Rul. & Johnſ. Lex.*
Fel, idem eſt, quod Bilis. Fellis genera in Officinis uſitata tradit *Schrœder.* Libro 2. cap. 30. except. Fell. piſcium.
Fel Draconis, dicitur ☽tum vivum ex ♃no.
Fel Taurinum, ad Extracti formam inſpiſſatum. Germ. Eingekochte Ochſengall.
Fel Terræ, videatur Centaurium minus, aliquando etiam Gratiola.
Fel Vitri, Sal Vitri, Germ. Glaß Gall. *Sign.* [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Felda, Fermentum album, i.e. Argentum, Germ. Silber.
Felicula Catonis, vid. Rad. Polypodii. Germ. Engelſüß.
Felilech, Faules, eſt Ferrum ♂. Germ. Eyſen.
Felis ſeu Cati Sylveſtris Axungia. Germ. Wild Katzen-Schmaltz. Eſt pinguedo Cati feri, cujus & Domeſtici deſcriptio videatur apud *Aldrov* Lib. 3, cap. 10.
Fella, eſt ▽ 🜍rea ſeu ſulphurata. Germ. Schwefel-Waſſer.
Felletin, ſunt Laminæ Ferri Germ. Eyſen-Blech.
Felmea, i. e. Radix Pæoniæ. Germ. Päonien-Wurtz/ Gicht-Wurtz.
Fengafos, eſt Fungus, Germ. Ein Erd-Schwamm.
Fenic, idem eſt ac Pumex, Germ. Pinſenſtein.
Ferago, i. e. Agrimonia, Germ. Odermeng.
Fermentatio, eſt Exaltatio cujusvis rei, quæ per Fermentum exagitata, per deſtillationem ſubtilior pars vel Spirituoſitas à craſſioribus partibus, fæcibus vel Phlgmate in ſublime elevata. Qui plura de Fermentatione, vel quotuplex Fermentatio ſit, legere cupit, adeat Chirurgiam Dni. D. *Overcampii.*
Fermentum, eſt Materia firma, tanquàm fixa, quæ ſuæ naturæ Materiam ad ſuam firmatam conditionem præparat, quæ etiam ante præparationem non magis, quàm illa habebat, ut Fermentum Panis eſt Farina firmata in paſtam, quæ farinam ſimilem, raram & diſcontinuam in aliam paſtam fermentatam adducit. *Mart. Rul. & Johnſ. Lex.*
Fermentum album, eſt Argentum & Felda.
Fermentum, idem eſt quod Elixir.
Fermentum & Fermentatio Lapidis Philoſophici, vid. *Theatr. Chym.* Vol. IV. pag. 607. Vol. VI. pag. 110. &c.
Fermentum fermenti, eſt [symbol] ex cinere, vel Aqua extracta, vel Coagulatum coagulans.

Ferra-

Digitized by Google

Ferraria, vid. Radices Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.
Ferraria minor, vid. Herb. Sanniculi, Germ. Sanickel.
Ferraria nigra, eſt Herb. Gallitrichi. Germ. Scharleyen.
Ferratus, dicitur de re aliqua Ferro munita, vel etiam à Medicis ſumitur de Liquore ☿ ferri imprægnato, v. gr. ▽ Ferratæ. *Rolf.* Ord. ac *Meth.* Med. ſpec. Lib. 9. ſ. 3. C. 1. *Libav. Synt. Arc. Chym.* L. i. c. 10.
Ferri genera 36. enumerat *Mart. Rul.* fol. 207. uſque ad pag. 210.
Ferri rubigo, Ferrugo, Germ. Eyſſen-Roſt. vid. Ferrugo.
Ferri ſcobs elimata, ♂. Germ. Eyſenfeylich. *Mart. Rul.*
Ferri ſcoria, Ferri recrementum, Germ. Eyſen-Schlacken.
Ferrugo, i. e. Rubigo Ferri, Germ. Eyſen-Roſt / de hujus Virtute Medica Vid. *Dioſcorid.* Lib. 5. cap. 93.
Ferrugo, Ferri vitium & *Situs*, Germ. Eyſen-Roſt / *Sign.* ♃, ♃.
Ferrugo, aliquando quoque ſumitur pro Scoria Ferri vel Coca, quæ & Stercus dicitur. *Scrib.* num. 188. &c.
Ferrum ♂. Germ. Eyſen / eſt Corpus immundum & imperfectum, ex ☿ to vivo impuro, minus fixo, terreſtri adurente albo & rubeo, non claro & ex tali Sulpure generatum, & deficit ei fuſio, puritas & pondus. Habetur duplex: *Ferrum* & *Chalybs.* Ferrum duplici diſcrimine agnoſcitur: Unum enim eſt, quod & liqueſcit & ducitur: Aliud quod liqueſcit quidem, ſed non ducitur & facile frangitur. *Sign.* ⚩, ⚩, ♂, ♂, F, ♂, L, ♃, ⚩.
Ferrum, à Chymiſtis Marti tribuitur.
Ferrum Indicum, Chalybem præcedit proximè.
Ferrum optimè purgatum Chalybs eſt.
Ferrum rubeum, Flos Æris, & Viride æris.
Ferruminatrix Lobel. Herba Heraclea, eſt Sideritis, Germ. Beruff-Kraut / vid. Herbas.
Ferula, vid. Sagapenum. Germ. Serapin-Safft.
Feruzegi, id eſt Stannum ♃, Metallum.
Feſtinatio, Feſtinantia quid ſignificet, notum eſt ejus detrimentum, in Opere Lapidis Philoſophorum inculcatum in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 771. ſeq.
Fetri ſem, eſt quidam Sapor ſic vocatus.
Fex & *Fæx*, vid. Fæces. Denotat quoque *Olei Recrementum*, quod *Amurca* vocatur, *Galen.* Lib. 1. cap. 17. *Dioſcor.* L. 5. cap. 132. *Fex vini Tartarum* vel ♀*rus.* De fece uſta quod acre Medicamentum vid. *Gal. I.* &c. Quid de fece Cœli intellexerit *Libavius*, legatur Tom. 11. oper pag. 43. ſcil. in Tract. de Igne naturæ cap. 23.
Fex vitri, eſt Sal vitri ⊡. Germ. Glaß-Gall.
Fibaperum, i. e. Sulphur vivum. Germ. Lebendiger Schwefel.
Fiber, Caſtor, Germ. ein Biber. vid. *Caſtoreum.*
Fibræ, id eſt Filamenta ſive Villi 1. ſunt veluti Stamina rebus nonnullis intexta v. gr. arboribus, foliis &c. 2. Sunt Capillamenta extrinſecus adnaſcentia ex. gr. radicibus &c. Germ. Die Härlein.
Ficaria major, Ferraria, eſt Radix Scrophulariæ, Germ. Knollenwurtz.
Ficaria minor & *Scrophularia minor*, eſt Chelidonium minus, ſeu rotundifolium. Germ. Klein Schelkraut. Vid. Herbas.
Ficatella, eſt Trifolium marinum. vid. *Plin.* Lib. 26. cap. 7.
Fictile, eſt Vas figulinum. *Hippocr.*
Ficus, Germ. Feygen. videantur Caricæ.
Fida, id eſt Argentum, Germ. Silber / & Aurum, Germ. Gold.
Fidda, Fidhe, id eſt ☽ na, Germ. Silber.
Fider, Fidex, id eſt Ceruſſa ⚹ Germ. Bleyweiß.
Fideum & *Fedum*, eſt Crocus. Germ. Saffran.
Fido dicitur Argentum vivum, nonnunquam ☉.
Figentia ſunt, quæ volatilia domant & acida concentrant.
Figere id eſt, fix machen / das im Feuer beſtehet. *Mart. Rul.*

Filicula,

Digitized by Google

Filicula, vid. Radices Polypodii. Germ. Engelſüß.
Filicula Aſellorum minor, eſt Ruta muraria. Germ. Mauer-Rauthen.
Filios, i. e. Cortex. Germ. Rinden.
Filius ante Patrem, vid. Herb. Farfaræ. Germ. Huff-Lattig.
Filius fugitivus, eſt apud Chymicos Argentum vivum.
Filius Veneris, eſt Aurichalcum. ♀. Germ. Meſſing.
Filius unius diei, eſt Lapis Philoſophicus.
Filius unius diei, eſt Ovum recens.
Filius unicus oſtum, eſt ⊕ Vitriolum, vel Auripigmentum [symbol]. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lexic.*
Filix, vid. Rad. Filicis. Germ. Fahren-Wurtzel.
Filletin, *Laminæ Ferri*. Germ. Eyſenblech.
Fillis, i. e. Capparis. Germ. Capern.
Filtratio, ſeu *Philtratio*, eſt Subductio per filtrum: Eſt Colum ſeu Colatura Chymica. Fit potiſſimum in humidis, è quibus Aquoſitas tenuis tranſit, reſiſtentibus ſpiſſis & oleoſis. Filtratio triplex eſt. I. Fit per Pannum expanſum, ut fit in Syrupis clarificandis. II. Per Manicam Hippocratis, hoc eſt per Saccum, ſuperius latum, ſed in Coni punctum inferius terminans, pro Vinis Aromaticis colendis. III. Ex Chymicis magis familiaris eſt Colatio per Chartam emporeticam, hoc eſt, Chartâ emporeticâ quadruplicatâ in forma infundibuli & infundibulo impoſitâ. Deinde Liquor clarificandus infunditur, & clarus guttatim decidit, relictis in Philtro fæcibus, unde hæc operatio Deſtillatio per Philtrum dicitur. Germ. Filtirung oder klare Durchlauffung. *Sign.* [symbols].
Filtrum ſeu *Philtrum*, vid. Filtratio. *Sign.* [symbol].
Filum [symbol]*cale*, eſt [symbol] cum [symbol]atum. Dicitur quoque Lapis Philoſophorum.
Filum ex One [symbol]*ſo*. Germ. Jungfrauen-Faden.
Fimus equinus, eſt Digeſtio facta per Fimum equinum, Cineres vel Aquam calidam. Germ. Eine feuchte Wärme. *Sign.* [symbols].
Fimus, quoque Ænigmaticè vocatur ☿rius *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 722.
Finichion & *Finikios*, dicitur Dactylus ſive Palma. Germ. Datteln.
Finicondi, ſunt Tamarindi. Germ. Tamarinden.
Finix, eſt Arbor ipſa Palmæ. Germ. Palmbaum.
Fiola & *Phiola*, Germ. Ein Glaß mit einem langen Halß. *Mart. Rul.*
Firex, id eſt Oleum [symbol]. Germ. Oehl.
Firſir, id eſt Color rubeus. Germ. Rothe Farb.
Firmamentum, aliquando notat Lazurium. Germ. Laſur.
Firniſium Mineralium, vocat Antimonium *Paracelſus* de Morbo Metallifoſſor.
Fiſalida & *Fiſalidos*, ſunt Fructus Alkekengi.
Fiſarum eſt Confectio ✱ci. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*
Fiſtacia, *Fiſtica*, Germ. Piſtacien / vid. Piſtacia.
Fiſtula, ſumitur pro Caña oblonga & cavata, ideoque haberi poteſt pro Siphunculo, quô Liquor aliquis Inteſtinis, Auri, Utero, Vulneri &c. immittitur. Vid. Syringa.
Fiſulabiat, eſt Piper album. Germ. Weiſſer Pfeffer.
Fiſulesbechi, eſt Piper nigrum. Germ. Schwartzer Pfeffer.
Fixatio, eſt Materiæ f[illegible] quædam, ne avolet, Retinentia, Germ. Figierung. *Sign.* [symbols].
Fixatio Salium volat[illegible], Salia volatilia per affuſionem Spiritus Salis ſeu Vitrioli, donec ceſſat ſtrepitus, figuntur, ſi Sal impurum per Aquam aliquam ſ. a. ſolvitur, philtratur & ad ſiccitatem inſpiſſatur.
Flammula, eſt Herba Antiſcorbica & ſpecies Clematitis, colitur in Hortis, & in Agro Norico motu ſpontaneo creſcit.
Flammula Juniperi, eſt Spongia citrina, adhærens Juniperi fruticibus. Germ. ſignificat Hanenfuß.

Digitized

Fl. ita à Medicis præſcriptum, legendum eſt Flores.

Flora, eſt Medicamen Excoriativum Cutis, quod ſit ex Ceruſſa cum Oleo tritâ, & Cerâ medicâ. Coquatur in Vaſe ♀reo, & utatur ut Cataplaſma.

Flores Antimonii, ex Antimonio pulveriſato ſ. a. per ≏toria ≏antur, obſervatis ignis gradibus. Germ. Spießglaß-Blumen. *Sign.* [symbol], [symbol], [symbol].

Flores Benzoin, ≏antur ſ. a. ex Olla vel Crucibulo per Cucuphas chartaceas ≏torias. Præparantur quoque ex Butyro albo Benzoin per [symbol]am deſtillato & in ▽ferventi ſoluto & per Reſidentiam philtrato. Germ. Benzoin Blumen. *Sign.* [symbol].

Flores Caſſiæ, Pulpæ caſſiæ, quandoque Florum nomine intitulantur.

Flores Chymici, ſunt ſubtiliores Corporis partes per ≏ationem à partibus craſſioribus, ſub forma ſicca ſéparatæ. Germ. Chymiſche zubereitete Blumen. Vid. Authores.

Flores Martis, eſt Crocus Martis, Germ. Stahl-Saffran. *Sign* [symbol].

Flores Sulphuris, Germ. Schwefel-Blumen. Eſt Sulphur ≏atum. *Sign.* [symbol], [symbol].

Flores Vitrioli, Germ. Vitriol-Blumen. eſt Sulphur ⊕l ≏atum. *Sign.* [symbol].

Flores Viride Æris, Germ. Grünſpan-Blumen / eſt Crocus Viride Æris. *Sign.* [symbol], [symbol].

FLORES VEGETABILES.

Flores Acatiæ Germanicæ, Agriococcimeleæ Spini, ſeu *Pruni ſylveſtris.* Germ. Schlehen-Blüth. Creſcunt hinc inde ad vias, Aliâs nominantur *Acantha, Halepi, Schack, Schamuth.*

Flores Altheæ, vid. Herba Altheæ.

Flores Amaranthi, Amaranthi anguſti folii, ſimplici ſpicata pannicula, Amaranthi parvi, Amaranthi purpurei, Amaranthi ſimplici pannicula, Amaranthi vulgaris, aliis *Flos Amoris* & *Circeæ*. Germ. Flor Amor / Tauſendſchön / Blümlein der Liebe / Sammet-Blümlein / Amoranthen-Blümlein. Coluntur in Hortis.

Flores Amaranthi lutei, Vid. Flores Stæch. citrinæ.

Flores Anethi, vid. Herba Anethi.

Flores Anthos, Roriſmarini hortenſis, Roſmarini Coronarii, Libanotis coronariæ. Germ. Roßmarin-Blüth / coluntur in Hortis.

Flores Aquilegiæ ſeu *Aquilejæ hortenſis* & *ſylveſtris.* Germ. Ackeley-Blumen / oder Ageley-Blumen. Diverſæ reperiuntur ſpecies Florum colore & plenitudine, ſeruntur in Hortis, creſcunt quoque in Montibus & Pratis.

Flores Arthemiſiæ tenuifoliæ, vid. Flores Tanaceti.

Flores Athanaſiæ, vid. Tanaceti Flores, Germ. Rheynfahren-Blumen.

Flores Aurantiorum, Mali Aurantiæ, Mali Arantiæ, Aurei Mali, Mali Arangiæ ſeu *Mali Nerantiæ* & *Naphæ.* Germ. Pomeranzen-Blüh / creſcunt in Gallia, Hiſpania & Italia. Coluntur quoque his Regionibus in Hortis.

Flores Auriculæ urſi, primulæ Veris Alpinæ, Saniculæ alpinæ Lobelii, Paralyticæ, Lunariæ. Germ. Becren-Ohrlein-Blümlein. Coluntur in Hortis.

Flores Balauſtiæ flore pleno majore & minore, Mali Granati ſeu *Punici*, *Cytini.* Germ. Gefüllte Granaten Blüth. Coluntur in Hortis.

Flores Baptiſeculæ, videantur Flores Cyani. Germ. Korn-Blumen.

Flores Bellidis, ſive *hortenſis* ſeu *vulgaris*, *Conſolidæ minoris* & *Conſolidaginis minimæ.* Germ. Maßlieben-Blumen / Margarethen-Blumen / und Gänß-Blümlein. Hortenſes coluntur in Hortis, ſylveſtres creſcunt paſſim in Pratis.

Flores Bethonicæ, Bethonicæ Officinarum, Betonicæ purpureæ, Vetonicæ. Germ. Bethonien oder Braun-Bethonien-Blüth. Creſcunt in Hortis ac Pratis locisque umbroſis.

Flores Betonicæ altilis ſeu *Coronariæ*, vid. Flores Tunicæ. Germ. Graß-Blumen.

Flores Borraginis ſeu *Bugloſſi veri, Bugloſſi latifolii* & *Bugloſſæ urbanæ, Corraginis.* Germ. Borrabi/ Borretſch und Borragen-Blumen. Seruntur in Hortis, naſcunturque in Campeſtribus & ſabuloſis. Eſt unus ex illis 4. Cordialibus Floribus.

Flores Bugloſſi, Linguæ Bovis, Linguæ Bubulæ, Bugloſſi longi folii, Bugloſſi anguſti folii, Anchuſæ, Bugloſſi Hiſpanici, Bugloſſi Italici, Bugloſſi vulgaris, Flores Echii, Alcibiaci, Alcibiadij, Doriæ, Echii Italici. Germ. Ochſenzungen-Blumen. Naſcuntur in Campeſtribus, ſabuloſis & uliginoſis. Annumerantur hi Flores iſtis Floribus 4. cordialibus.

Flores Calcatrippæ, Calcaris, Conſolidæ Regalis, Conſolidæ Regiæ, Delphinii, alii *Cymini ſylveſtris, Flores St. Otiliæ, Cornutæ Ruelli, Soſandri Dioſcoridis, Aquilenæ, Flos Regius, Calcar Equitis* ſeu *Equeſtre, Pes Alaudæ, Calcaris Flos.* Germ. Ritter-Spohren/ Ritter-Blumen/ St. Otilien-Blumen/ Lerchen-Klauen. Coluntur in Hortis, & naſcuntur in Pratis uliginoſis.

Flores Calendulæ, Calthæ, Caltulæ ſativæ, Calthæ Pœticæ, Chryſanthemi, Solſequii aurei ſeu *lutei, Verrucariæ.* Germ. Riegel-Blumen/ Gold-Blumen. Naſcuntur in campis, & ſeruntur in Hortis.

Flores Caprifolii, Circeæ Monſpelienſium, Cythiſimarcelli, Carpathon, Æginæ, Lilii Caprini, Pilei Veneris, Matriſylvæ, Sylvæ Matris, Involucri majoris, Splenariæ, Volucri majoris, Lilii inter Spinas, Periclymeni, Periclymeni non perfoliati ſeptentrionalis, Periclymeni non perfoliati Germanici, Vinciboſci, Periclymeni non perfoliati vulgaris ſeptentrionalis. Germ. Speck-Lilien/ Waldt-Winden/ Geyß-Blatt/ Geyß-Lilien/ Waldt-Lilien/ Zaun-Lilien/ Zäunlingen/ Je länger je lieber/ Roſen von Jericho. Creſcunt in dumetis, fruticibusque inſtar Convolvuli adhæreſcunt.

Flores Carthami, Cardui amoris, Cneci ſeu *Cnici, Cnici ſativi* ſeu *vulgaris*, vel *Cnici urbanæ* & *ſativæ, Croci hortulani*, ſeu *Saracenici, Carthami Officinarum, Cniciflore croceo, Croci ſylveſtris, Croci fatui.* Germ. Wilder Saffran/ Saffſor/ und Garten-Saffran. Creſcunt in Gallia, Italia aliisque locis. Coluntur que hîc in Hortis.

Flores Caryophyllorum hortenſium, Vetonicæ altilis. Videantur Tunicarum Flores. Germ. Nägelein-Blumen.

Flores Chamomillæ Romanæ, Chamæmeli Romani, Leucanthemi odorati multipliciflore, Parthenii Trag. ſive *Chamæmeli nobilis* vel *odoratioris, Anthemis* ſeu *Leucanthemis odoratæ.* Germ. Römiſche oder Edle Chamillen-Blumen. Coluntur in Hortis.

Flores Chamomillæ Vulgaris, Camomillæ ſeu *Chamæmeli, Anthemis* ſeu *Leucanthemi.* Germ. Gemeine Chamillen-Blumen. Naſcuntur in aſperis, & juxta ſeminatas.

Flores Cheyri, Keyri, Levcoji aurei, Levcoji lutei, Levcoji lutei ſativi, Violæ aureæ, Violæ luteæ, Violæ petreæ & *luteæ, ſaxatilis.* Germ. Gelbe Nägelein/ gelbe Violen/ und Stein-Violen. Coluntur in Hortis, Viridariis, Ædiumque feneſtris.

Flores Chryſanthemi, vid. Flores Calendulæ.

Flores Cichorei albi, domeſtici, hortenſis & *ſativi, Taraxaci Arabici.* Germ. Zahme weiſſe Wegwarten-Blumen. vid. Radices Cichorei.

Flores Cichorei agreſtis, cærulei ſeu *ſylveſtris, Solſequii ſylveſtris.* Germ. Wilde Wegwarten-Blumen. vid. Radices Cichorei.

Flores Citri, Germ. Citronen-Blüth Vid. Semen Citri.

Flores Cneci, Cnici, Cardui amoris &c. vid. Flores Carthami.

Flores Conſolidæ Regalis. vid. Flores Calcatrippæ.

Flores Croci, quorũ Planta bulboſa eſt, Florem primò Autumnò ferens purpureũ cujus flammea Stamina (inſtar Antheræ) Officinarum Crocus eſt. Germ. Saffran. Optimus eſt *Orientalis*, hinc *Anglicus*, tandem *Auſtriacus*. *Orientalis*, qui ex

Locis Orientalibus ac præcipuè ex Sicilia tranſmittitur, in cujus Monte (Caryco nomine) omnium præſtantiſſimus provenire cenſetur, vulgoq; dicitur *Crocus de Aquila, Sanguis Herculis.* Germ. Zimmet Saffran. *Crocus eſt Anima Pulmonum, Egregium cordiale*, vel *Cor egregiè exhilarat*, & *eſt Aurum vegetabile*, vel *Rex vegetabilium, ſingulare uterinum* & *Stomachicum egregium*, vid. Crocus Aromaticus. Plura legenda ſunt apud *Borellum, Döringium, Velthuſium, Schenkium, Schrœderum Hertothium* & alios.

Flores Cyani ſeu *Baptiſeculæ* & *Blaptiſeculæ*, *Flos Zachariæ*, *Flos Frumentorum*, *Flos Siliginis, Cyani Cærulei, Cyani ſegetum, Cyani Sylveſtris, Cyani Vulgaris, Lichnis Agriæ.* Germ. Blaue Korn-Blumen. Creſcunt in Campis inter Segetes. Plantantur etiam propter Diverſitatem in hortis.

Flores Cynogloſſæ & *Cynogloſſi, Linguæ Canis.* Germ. Hundszungen-Blumen. Naſcuntur paſſim ſecus vias.

Flores Dictamni, vid. Radices Dictamni albi.

Flores Ebuli, vid. Radices Ebuli. Germ. Attig-Wurtzel.

Flores Enulæ, vid. Radices Enulæ, Germ. Aland-Wurtzel.

Flores Eupatorii Meſuæ, vid. Herb. Eupatorii.

Flores Euphraſiæ, vid. Herb. Euphraſiæ, Germ. Augentroſt.

Flores Fabarum vulgarium, Boonæ ſive *Phaſeoli majoris, Fabarum majorum hortenſium.* Germ. Bohnen-Blüth / gemeine Bohnen-Blüth. In Hortis coluntur.

Flores Farfaræ, Tuſſilaginis, Vngulæ Caballinæ, vid. Radices Farfaræ.

Flores Fumariæ, vid. Herb. Fumariæ. Germ. Erdtrauch.

Flores Gaciliarum, vid. Flores Liliorum Convallium.

Flores Galeopſidis ſeu *Galiopſedis*, vid. Flores Urticæ mortuæ.

Flores geniſtæ, Anguloſæ, & *Scopariæ, Spartii, Geniſtæ minoris,* ſeu *non aculeatæ, Geniſtæ Scopariæ vulgaris, Flores Geneſtæ* & *Geneſtræ, Scopartii*, Germ. Günſter-Blumen / Pfriemen-Blumen / Kühnſchrodten-Blüth. Solo gaudent arenoſo & aprico.

Flores Granatorum, vid. Flores Balauſtiæ.

Flores Hepat. albæ pratenſis ſtellat. V. H. Hepat. ſtellat.

Flores Hepat. nobilis, vid. Herb. Hepat. nobilis.

Flores Hiſpidæ ſeu *Hiſpidulæ*, vid. Flores Pedis Cati, Germ. Katzen-Pfothen-Blümlein.

Flores Hyperici, Alcyti, Perforatæ, Androſemi minoris, Hyperici vulgaris, aliis *Fugæ Dæmonum, Flores Herbæ Solis officinalis, Rutæ Solis, Flores S. Johannis, Flores Bellidis majoris.* Germ. Johannis-Blumen / Hart Heu und Teuffels Fluch-Blumen. Creſcunt paſſim in locis incultis.

Flores Hyſſopi, vid. Herb. Hyſſopi. Germ. Ysſop.

Flores jaceæ ſeu *Trinitatis, Violæ Flammeæ tricoloris, Violæ tricoloris hortenſis, jaceæ majoris, 4 vis.* Germ. Freyſamkraut-Blumen / Dreyfaltigkeit-Blumen / Sieben Farben-Blumen / Je länger je lieber-Blumen. Naſcuntur ſpontè locis incultis, feruntur que in Hortis. Jeſuß-Blümlein / Demuth-Nägelein.

Flores Jaſmæ, Jaſmini & *Jeſmini albi, Apiariæ, Gelſemini*, Germ. Jeßmin-Blümlein. Gaudent locis calidis ac apricis. Jaſmini Flores deſtillando odorem amittunt, ut & Nacaſiæ.

Flores Ibiſci, Bis malvæ, vid. Herb. Altheæ.

Flores Labruſcæ, Lambruſcæ ſeu *Vitis Sylveſtris*, Germ. Wilde Weinreben-Blüth.

Flores Lavendulæ, Lavandes & *Lavandulæ*, ſeu *Spicæ Fœminæ, Nardi vulgaris*, ſeu *Pſeudonardi, Lavandulæ.* Germ. Lavendel-Blumen. Coluntur in Hortis & Vineis.

Flores Leucoji lutei, vid. Flores Cheyri.

Flores Liguſtri, Liguſtri Germanici majoris, vulgaris, Alcannæ ſive *Alkannæ Seplaſiarii, Phillyreæ, Flores Liguſtræ albæ, Cypri, Virgæ ſanguineæ*, Germ. Hart-Riegel-Blumen / Rheyntweyden-Blumen / Mundholtz-Blumen / Mundweyden-Blumen / Kernaarten-Blumen / Beinhöltzlein oder Keelhöltzlein-Blüth. Creſcunt paſſim in ſepibus.

Flores

Digitized by Google

Flores Liliorum alborum vel *candidorum*, *Liliorum alborum flore erecto* & *vulgari*, *Liliorum alborum vulgarium*, *Roſarum Junonis Apul*. Germ. Weiſſe Lilien. Seruntur ſæpè in Hortis.

Flor. Lil. Caprin. vid. Fl. Caprifolii. Germ. Speck-Lilien/ oder Wald-Lilien.

Flores Liliorum Convallium alb. Gaciliarum, *Liliorum vernalium*, *Liliorum ſylveſtrium*, *Liliorum ephemerorum* non *lethalium Fuchſij*. Germ. Mayen-Blumen. Gaudent ſolo humido & nemoroſo.

Flores Lil. inter ſpinas, vid. Flor. Caprifolii, Germ. Geiß-Lilien / oder Zaun-Lilien.

Flores Liliorum paluſtrium, vid. Flores Nympheæ.

Flores Liliorum Vernalium, vide Fl. Liliorum Convallium.

Flores Linariæ, vid. Herb. Linariæ. Germ. Lein-Kraut.

Flores Lupuli, Lupuli Salictarii, Lupuli Sativi, Domeſtici, Lupuli Maris, Sylveſtris. Vitis Septentrionalis. Germ. Hopffen. Hoc in ſepibus & Frutetis provenit. Coliturque in Agris & Hortis.

Flores malvæ arboreæ, malvæ hortenſis, malvæ hyemalis, malvæ majoris unicaulis, malvæ Romanæ, malvæ roſeæ fruticoſæ, malvæ roſeæ folio ſubrotundo, Roſæ autumnalis & *Haſtulæ Regiæ Apulei, Roſæ transmarinæ, Flores Moloches, Roſæ hyemalis*. Germ. Groſſe Pappel-Roſen/ Herbſt-Roſen/ Winter-Roſen/ Holtz Roſen/ Bräun-Roſen/ Garten-Roſen/ Römiſche Pappeln/ Erndt-Roſen/ und Winter-Roſen. Coluntur in Hortis.

Flores malvæ ſylveſtris, ſeu vulgaris, vid. Herb. Malvæ.

Flores Mari veri, vid. Herb. Mari veri. Germ. Marum oder Amber-Kraut.

Flores Martis, eſt Crocus Martis.

Flores matricariæ, vid. Herb. Matricariæ. Germ. Metter-Blumen.

Flores Meconii Rhœados, *Flores Papaveris rubei*, ſeu *Papaveris fluidi*, vid. Flores Papaveris Erratici, Germ. Klapper-Roſen/ Glitſch-Roſen oder Hirnſchnallen.

Flores melampi, vid. Album Canis ſeu Album Græcum.

Flores meliloti officinalis, Meliloti majoris vulgaris, Loti urbanæ ſylveſtris, Trifolii odorati, Saxifragæ luteæ, Germ. Steinklee-Blumen/ Edler Steinklee/ Honig-Klee/ Unſer lieben Frauen Schülein/ Schottenklee-Blumen. Gaudent Locis ſaxoſis.

Flores Meliſſæ, vid. Herb. Meliſſæ, Germ. Meliſſenkraut-Blumen.

Flores Naphæ, vid. Flores Aurantiorum, Germ. Pomeranzen-Blüth.

Flores Nucum Juglandium, Regiæ Nucis vulgaris, & *Nucis Baſilicæ*. Vocantur etiam *Juli* & *Nucamenta*, Germ. Welſche Nuß-Blüh. Locis apricis proveniunt, in Campis & Collibus: Aquas oderunt.

Flores Nympheæ & *Nympheæ albæ, Nenupharis albæ, Nympheæ candidæ, Nympheæ majoris albæ, Blepharon, Clavis ♀ris*, Lilii *Aquatici*, *Matris Herculeanæ Apulei, Digiti Veneris*, Lilii & *Roſæ paluſtris*, *Papaveris paluſtris*, Latometræ *Flores*, *Madonais*, *Clavis Herculis*, *Proteæ*. Germ. Seeblumen/ Waſſermohn-Blumen/ Haartwurtz-Blumen/ See-Roſen/ Waſſer-Lilien/ Weyer-Roſen/ Keulwurtz-Blumen.

Flores Ononidis, vid. Radices Ononidis. Germ. Heubechel-Wurtzel.

Flores Origani, vid. Herb. Origani, Germ. Doſten.

Flores Orminii, vid. Herb. Horminii ſeu Orminii.

Flores Papaveris erratici, Papaveris erratici primi, Papaveris rhœados, Papaveris erratici majoris, Roſellæ, Roſæ arvenſis, Flores Oxygoni, Papaveris fluidi, Papaverinæ & *Papaveralis, Papaveris caduci, Papaveris canini*, & *punicei*, Germ. Korn-Roſen/ Klapp-Roſen/ Schnell-Blumen/ rothe Korn-Blumen/ Feltmag-Saamen-Blumen. Ubique in arvis reperiuntur.

Flores paralyſeos, vid. Flores Primulæ Veris.

Flores Pedis Cati, Hiſpidulæ, Æluropi, Gnaphalii montani, Piloſellæ montanæ,

næ ſeu *Hiſpidæ*. Germ. Katzen-Pfoten / Katzen-Fuß / Engel-Blümlein / Feld-Kätzlein / Frauen-Blumen / Tag- und Nacht-Blumen. Creſcunt in collibus ac locis ſiccis.

Flores Periclymeni, vid. Flores Caprifolii. Germ. Speck-Lilien.

Flores Perſicorum. Germ. Pferſing-Blüth. Coluntur eorum Arbores in Vinetis & Hortis, gaudent apricis.

Flores Pœonii & *Pœoniæ albæ, raræ*, ſunt & coluntur in Hortis.

Flores Pœonii & *Pœoniæ rubræ*, *Roſæ benedictæ* ſeu *Roſæ Regiæ utriusque generis*, *Dactylildei*, *Pœoniæ nobilioris*, quæ *Pœoniæ Maris* dicuntur. *Herb. Domini Valentini. Flores Pentorobi*, *Clycyſidis* & *Glyciſis*, *Orobelii*, *Monogenii*, *Menii*, *Theodonii*, *Selenii*, *Selenogoni*, *Dichomenii*, *Roſæ fatuinæ*, *H. Caſtæ*, *Roſæ Aſininæ*, *Roſæ Baſilicæ*, *Lunariæ* & *ſanctæ*. Germ. Gicht-Roſen / Königs-Blumen / Pöonien-Roſen / Pfingſt-Roſen / Benedicten-Roſen / Geſegnete Roſen / Freyſam-Roſen / Venediſche Roſen / Keuſch-Roſen. Coluntur in Hortis. Vid. Rad. Pœoniæ.

Flores Primulæ Veris alpinæ, *auriculæ Urſi*, *Saniculæ alpinæ Lobelii*, *Paralyticæ*, *Lunariæ*. Germ. Bierenöhrlein-Blumen. Coluntur in Hortis.

Flores Primulæ Veris vulgaris, *Paralyſeos*, *Primulæ Veris majoris floribus luteis odoratis*, *Primulæ pratenſis*, *Verbaſculi odorati*, *Arthritici ſimplicis floribus luteis*, *Verbaſculi pratenſis odorati. Flores Phlomidis*, *H. paralyſis*, *Brachæ cuculi*, *H. Primi floris*, *Flor. Clavis St. Petri*, *fl. Herbæ arthreticæ* & *Arthriticæ*. Germ. Schlüſſel-Blumen / Himmels-Schlüſſel / Handſchuh-Blumen / St. Peters-Schlüſſel / Faſten-Blumen / weiſſe Bethonien-Blumen / creſcunt im Campeſtribus & Sylvis.

Flores Prunorum Sylveſtrium, vid. Flores Acatiarum.

Flores Pulſatillæ, *Herbæ venti*, *Caudæ Vulpis*, *Violæ culinariæ*. Germ. Küchen-Schöll-Blumen / oder Schlotter-Blumen.

Flores Rhœados, vid. Flores Papaveris erratici.

Flores Roriſmarini, vid. Flores Anthos.

Flos ſeu Ros Solis, *Rorella*, *Salvaria*, *Sathiroda*, *Droſium recentiorum*, *Rorida* ſive *Ros Solis major*, *Rorella minor*. Germ. Sonnthau oder Sonnen-Thau. Creſcit in locis campeſtribus & paluſtribus inter Muſcum albicantem & ſubrubentem.

Flores Roſarum albarum, *Roſarum candidarum*, Germ. Weiſſe Roſen. Coluntur in Hortis.

Flores Roſarum Damaſcenarum, *Roſarum incarnatarum*, *Roſarum Moſcatarum*, *Roſarum pallidarum*, *Roſarum Centum foliorum*, *Roſarum Alabandicarum*. Germ. Leibfarbe Roſen. Coluntur in Hortis.

Flores Roſarum paluſtrium. vid. Flores Nymphеæ.

Flores Roſarum rubrarum finiſſimarum & *mileſiarum præſtantiſſimarum*. Germ. Rothe Sammet-Roſen. Coluntur in Hortis. Eſt unus Flos ex illis 4. Floribus cordialibus.

Flores Roſarum ſylveſtrium ſive *Roſæ ſylveſtres*, *Roſæ arvenſes*, *Caninæ odoratæ*, *Roſæ vulgares*, Germ. Wilde Roſen / Feld-Roſen / Hecken-Roſen / Heidt-Roſen / Hainhecken-Roſen. Creſcunt in Dumetis.

Flores Salviæ acutæ, *Salviæ anguſti foliæ*, *Salviæ nobilis*, *Salviæ minoris*. Germ. Creutz-Salbey-Blumen / Edle Salbey oder ſpitzige Salbey-Blumen.

Flores Sambuci humilis, vid. Radices Ebuli.

Flores Sambuci ſylveſtris, *vulgaris*, *Sambuci campeſtris*, *ſeu domeſticæ*, *Actes*. Germ. Hollunder / oder Holder-Blüth. Gaudent locis opacis, ſepibus & aſperis vallibus.

Flores St. Otiliæ, *Cornutæ Ruelli*, vid. Calcatrippæ. Germ. Ritter-Spohren.

Flores Saxifragiæ albæ tuberoſæ. Germ. Steinbrech-Blumen / Neun Krafft-Blumen. Creſcunt in locis aſperis & ſabuloſis.

Flores

Digitized by Google

Flores Scabioſæ, Herbæ apoſtematicæ, Scabioſæ pratenſis hirſutæ, ſcabioſæ majoris, ſcabioſæ vulgaris, arvenſis, ſcabioſæ flore cæruleo purpureo, ſcabioſæ ſegetum, Germ. Scabioſen: Apoſtem: und Grind: Kraut: Blumen. Naſcuntur in Pratis uliginoſis.

Flores ſchœnanthi, ſchœnanthi, ſquinanthi, Junci odorati. vid. Lit. S. Schænanthum. Germ. Cameelheu-Blumen.

Flores Scopariæ. vid. Geniſtæ Flores. Germ. Günſter-Blumen.

Flores Serpilli, vid. Herb. Serpilli. Germ. Wilder Quendel.

Flores Siliginis, Secalis, Roggæ. Germ. Korn-Blüth/ oder Rocken-Bl[illegible]. Coluntur in locis campeſtribus.

Flores Spicæ celticæ, Nardi celticæ, Calthæ alpinæ, Nardi alpinæ ſeu *Romanæ* & *Spicæ Romanæ, Nardi gallaticæ* & *gallicæ, ſaliuncæ.* Germ. Marien Magdalenen Blumen/ Celtiſcher Narden/ und Welſcher Spick/ Laugen-Blumen. Creſcunt in Alpibus, in Auſtria, in Iſtria, in Carinthia, Liguria, Styria & Tyrolis, &c.

Flores Spicæ hortenſis ſeu *hortu[illegible]æ, noſtratis, officinalis, Spicæ Maris, Nardi Italicæ, Spicæ Nardi Germanicæ, Nardi maris.* Germ. Spick / Spicanardi Blumen. Coluntur in Hortis & Vineis.

Flores Stæchadis Arabicæ, ſeu *Stichadis purpureæ, Stæchadis Gallicæ, Romanæ, Flores Synchopæ, Styphoniæ, Alcibiadis.* Germ. Arabiſche / Welſche / Römiſche und frembde Stechas-Blumen. Creſcunt copioſe in Inſulis Galliæ, quæ Stæchades dicuntur. Nec non in Arabia quæ Gallicâ præſtantior eſt, & ex Alexandria Ægypti comportatur Venetias. Naſcuntur quoque Gargano Apuliæ monte. Omnium tamen præſtantiſſima eſt peregrina, quæ ex Arabia defertur, & denſioribus eſt Ramulis, quàm Gallica & Italica, & ad compoſitiones recipitur.

Flores Stæchadis ſeu *Stœchadis citrinæ, Amaranthi Galeni* & *lutei, Linariæ aureæ, Itinerariæ, Heliocryſos ſylveſtris, Elichryſi anguſti folii, Tineariæ, Comæ Aureæ*, etiam *Flores Chryſocomi.* Germ. Rheyn: Blumen / Mottenkraut-Blumen/ und Schaben-Blumen/ Schnitter: Blumen / Laugen Blumen / Winter-Blumen / Stein-Blumen/ Jüngling. Creſcunt in aridis & aſperis locis, frequenter juxta Rhenum, unde nomen habent.

Flores Sulphuris. Germ. Schwefel-Blumen / eſt Sulphur ſublimatum.

Flores Tapſi barbati, vid. Flores Verbaſci. Germ. Wüllblumen.

Flores Tanaceti vulgaris lutei, Athanaſiæ, Arthemiſiæ tenuifoliæ, Ambroſiæ, Tanaceti millefolii foliis Tanaſiæ. Germ. Rheynfahren-Blumen / oder Wurmkraut-Blumen/ Weinfahren / oder Rheynfallkraut: Blumen. Naſcuntur locis arenoſis incultis.

Flores Tiliæ fœminæ foliis majoribus, Tiliæ ſativæ Phyllireæ. Germ. Linden: Blüth. Creſcunt in Montibus, Cæmiteriis, locis ▽ſis.

Flores Trifolii pratenſis albi & *rubri.* Germ. Wieſen-Klee / Fleiſch-Blumen. Creſcunt in pratis.

Flores Trinitatis. vid. Flores Jaceæ.

Flores Tunicarum ſeu *Caryophyllorum maximorum rubrorum, hortenſium, Vetonicæ, Bethonicæ altilis coronariæ* vel *domeſticæ.* Germ. Nägelein: Blumen / Graß-Blumen. Coluntur in Hortis.

Flores Tuſſilaginis. vid. Flores Farfaræ, vel Rad. Farfaræ.

Flores Verbaſci, Candelæ Regiæ, Tapſi barbati, Candelariæ, Lunariæ, Verbaſci lutei. Germ. Wüllkraut Blumen / Königs: Kertzen-Blumen / Unholdens Kertzen-Blumen / Kertz Kraut und Feld: Kertzen: Blumen / Himmelbrand: Blumen/ Brennkraut Blumen/ Beerenkraut: blumen. Creſcunt locis arenoſis & paſſim ſylvoſis.

Flores Vetonicæ altilis. vid. Flores Tunicarnm. Germ. Graß-blumen.

Flores Violarum aurearum. vid. Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.

Flo-

Flores Violarum lutearum, vid. Flores Cheyri.

Flores Violarum martialium, Violarum purpurearum, Violarum odoratarum purpurearum, Violarum ſativarum, Violarum Melanearum Theophraſti, Violarum martialium odoratarum nigrarum ſeu purpurearum, Flores daſypodiarum, Cybeliarum, Violarum murariarum, & *quadrageſimarum.* Germ. Blaue/ braune oder ſchwartze wohlriechende Mertzen-Violen. Solo gaudent aſpero & umbroſo, juxta muros, ſepes & vias &c. Coluntur quoque in Hortis. Adſcribuntur illis 4. Floribus Cordialibus.

Flores Violarum mortuorum, Vid. Herb. Vincæ per Vincæ.

Flores Violarum tricolorum, vid. Jaceæ Flores.

Flores Ungulæ Caballinæ. vid. Flores ſeu Radices Farfaræ.

Flores Urticæ mortuæ, Galiopſis, Anonii, Archangelicæ, Lamii flore albo, Urticæ lacteæ, Milzadellæ, Lienariæ. Germ. Todte Neſſel-Blumen/ Taube Neſſel-Blumen/ Weiſſe todte Neſſel-Blumen.

Flores Urticæ urentis ſeu *vivæ*, vid. Herb. ſeu Radices Urticæ. Germ. Neſſel-Wurtzel.

Floris Viride Æris, ſolvitur Viride Æris in ſ.q. [symbol]ti in loco calido, philtratus & ad medietatem evaporatus Liquor, in Cella ad cryſtalliſandum reponatur. Germ. Grünſpan-Blumen.

Flores Zachariæ, vid. Flores Cyani. Germ. Korn-Blumen.

Floridus, vide Anthera. *Hipp.* 6. *Epid.* ſ. 3. t. 7.

Florificare iſt floriſiciren/ oder Blumen machen.

Florum nomine quandoque intitulantur Pulpæ, ut Flores ſeu Pulpa Caſſiæ &c. Germ. Caſſien-Marck.

Flos Æris, id eſt Viride æris, & Æs deſtillatum. ⊕. Germ. Grünſpahn.

Flos eſt Bolus per ♎ationem extractus.

Flos Caryophyllinus, Flos Caryophylli, Caryophillum. Germ. Graß-Blumen/ vid. Flores Tunicarum.

Flos Cheyri, eſt Auri Eſſentia.

Flos Cœli, eſt ſpecies Mannæ, ſed à Manna differt, quod non dulceſcat, ſed inſipidi ſit ſaporis, & quod Manna granulatim condenſetur & ſuper Arbores colligatur; hic verò Flos acerbatim cumulatur ſuper Herbam, veluti magna quantitas Mucinarium; frigidiſſimæ eſt qualitatis & penetrantis ſubſtantiæ &c. vid. *Johnſ. Lex.*

Flos Jovis, eſt Flos Trinitatis ſeu Jacea. Vid. Flores ſeu Herb. Jaceæ. Germ. Dreyfaltigkeit-Blumen oder Kraut.

Flos Lactis, vid. Cremor Lactis. Germ. Rahm.

Flos Maris, à quibusdam Ambra ſubalbida ſeu Sperma Ceti. Vid. Ambarum ſubalbidum ſeu Sperma Ceti.

Flos Mèlompi, eſt Album Canis vel Album Græcum.

Flos Picis. vid. Capnelæum.

Flos Plumbi, eſt Ceruſſa. Germ. Bleyweiß. [symbol].

Flos Salis, vid. Salis Flos. Germ. Saltz-Blum. Græcè *Aloſanthos.*

Flos Vini. Vid. Anthoſmias. *Jung. Linden.* Ex 10. §. 131. ſeq.

Flox, eſt Flamma. Germ. Flamme.

Fluere, eſt liquidorum continua Profuſio. *Sign.* [symbol], [symbol], [symbol], ▽.

Focus, eſt Vas in quo Plumbum purgatur.

Fœdula, eſt Fungi Species. Germ. Pfifferling.

Fœniculum, Marathrum, Germ. Fenchel. Vid. Semen Fœniculi.

Fœniculum marinum, Crethamus. Germ. Meer-Fenchel. vid. Sem. Fœniculi marini.

Fœniculum porcinum. Vid. Radices Peucedani.

Fœniculum petræum, vid. Semen Seſeleos Maſſiliatici. Germ. Marſiliſcher Seſel-Saamen.

Fœniculum urſinum & porcinum. Vid. Rad. Meü.

Digitized by Google

Fœnix ſeu *Phœnix*, Filius unius diei, ut ſupra. Germ. Der Philoſophiſche Stein. Alii Florem Chelidoniæ extr. *Mart. Rul.* & *Johnſon. Lexic.*

Fœnum Camelorum. vid. Schænanthum.

Fœnum græcum. vid. Sem. Fœnu Græci. Germ. Bocks-Horn.

Fœtus ſpagyricus, vocatur illa Medicina catholica Spagyricorum. *Johnſ. in Philoſ. Chem. Th. Chym.* Vol. I.

Fol. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Folia ſeu Foliorum.

Folia daturæ vel *dauræ* quaſi Folia aurea.

Folia ſeu *Folium Indum*, ſeu *Malabathrum*, *Folium Malabathrum*, *Batrum* ſeu *Betrum Indicum*, *Tembulum Phyllon*, *Phyllon Indicon*, *Phyllon ſcylmatos Aëtii.* Germ. Indianiſch Blat / oder Indianiſch Samkraut. Triplex eſt:

I. Ut Dioſcorides ſcribit, in Indicis paludibus gigni, lentisque paluſtris modo innatare ▽is ſine Radice.

II. Eſt quod in Ægypto ac Syria, ab Arbore colligi, ſcripſit *Plinius*. Hæc duo nobis adhuc incognita.

III. Non innatat ▽is, ſed in procera Arbore procul ab ▽is in Camboja naſcitur, ſecundum *Garciam*. Et eſt Arbor mediocræ magnitudinis, quæ non niſi ad fluminum ▽as aut Ripas vel Lacus enaſcitur; C. B. præſtant viridiuſcula.

Folia Auri, Aurum foliatum. Germ. Geſchlagen Gold / oder Gold-Blädlein.

Folia Lauri, Germ. Lorbeerblätter. vid. Herbas, Laurifolia.

Foliata Terra, vocatur Sulphur perfectè mundatum, purificatum & dealbatum. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 720.

Foliata Terra Tartari, videatur Terra Tartari foliata.

Foliatum, eſt nomen Unguenti pretioſi, quô divites ſolum Romæ utebantur, ad Stomachum & Caput. Dictum etiam ſpicatum, *Gal.* Lib. 2. cap. 1. &c.

Folium, vid. ſuperiùs Folia vel Folium Indum. Folium quoque vocatur ipſe Lapis Philoſophorum. in *Theatr.* Vol. IV. pag. 727.

Folliculus eſt Theca tenuis, quæ Granum vel Semen continet involutum.

Folliculus fellis, eſt Veſicula, quæ Hepatis concavo annectitur, in qua Bilis colligitur, quæ ſuo tempore per ductum choledochum, in inteſtinum duodenum exantlatur. Germ. Die Gallblaſen.

Folliculus ſeu *Folliculi ſennæ* poſt floſculos prodeunt, Semina continentes, Renumque figuram referentes. Germ. Sennen-Blätter-Bälglein.

Fomentatio, eſt quando ex Decoctione aliquarum Herbarum, membrum fumigatur atque fovetur.

Fomentum Celſo, *Fomentatio Ulp.* *Fotus Plin.* quod corpori admotum ipſum fovet & calefacit: Eſtq; Liquor aut Decoctum, variis partibus, beneficio lintei, filtri, ſpongiæ, vel veſicæ, fovendi cauſa applicandum. Germ. Bähung / Brütung / Warmhaltung.

Fons, Chymicis Mercurius indigitatur.

Fons Philoſophorum, *Balneum Maris* ſeu *Mariæ*, MB. Germ. Marien-Badt / oder Philoſophiſcher Brenn-Ofen.

Font. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt, Aqua Fontis ſeu Fontana.

Fontale Acetoſum, idem quod Acidulæ. *Paracelſ.*

Forfex. Germ. Eine Klufft oder Zange. Eſt Inſtrumentum oblongum, & biceps, quod manibus facilè comprimi & dilatari poteſt, Igni imponendis dirigendisque prunis atque Vaſis aptum. Eſt & alia Forficum ſpecies, quâ Vaſa tantum ex igne ſuſtollimus, quæ inſtar Forcipis complicatur. *Mart. Rul.*

Forimum, i. e. Alumen humidum. *Galen.* Lib. 6. cap. 1.

Forma, Chymici per Formam intelligunt vel Spiritum mundi, à quo corpora naturalia producuntur: vel Formæ rerum ſunt influxus Cæleſtium, quos à ſu-

à ſuperioribus habent inferiora: Occulta potentia, vis & Virtus cujusque rei. *Murt. Rul. & Johnſ.* Vel Forma ipſis idem eſt, quod Quinta Eſſentia *Libav.* paſſim in Scriptis. Vel etiam de externa alicujus rei Figura. Hinc Formas Plantarum reſuſcitare, Formas fundere, apud eundem legitur in *Syntagm. Arc. Chym.* & alibi.

Formatio, plerumque ponitur pro externa Figuratione. v. g. Formare Pilulas, Globulos, Paſtillos, apud *Scribon.*

Formica & *Myrmecia* & *Myrmex*. Germ. Ameyſe. Eſt Animalculum inſectorum laborioſiſſimum, Formicæ non ſolum inter diu ſed etiam noctibus, plenâ Lunâ laborem exercentes: ſunt verò Formicæ vel alatæ vel inpennes, quæ frequentiores in locis ſiccis & minus cultis, reperiuntur. Colliguntur, quæ ſub Arboribus reſiniferis inveniuntur, acidumque olent, vid. *Aldrov.* & *Schrœd. Fr. Hoffm.* & alii. Ex quibus Formicis præparatur ∴ & ⁓ &c.

Formula, Barbaris *Receptum*, Eſt præſcriptum Medicum, quod à Medicis præſcribitur & à Pharmacopœis in Ægrorum emolumentum, præparatur. Vulgò Receptum ℞. Germ. Ein Recept.

Fornax, Germ. Ein Ofen. vid. Furnus. *Sign* ⊡, ⁓, ⊡.

Fornax acida. Vid. Acedi Furnus & Athanor, Henricus niger vel piger. Germ. Ein fauler Heinrich.

Forpex, videatur Forfex. Germ. Eine Kluft oder Zang.

Fortificans, idem quod Confortans vel Corroborans. Germ. Stärckung.

Fortis ſeu *Sortis Herba Fuchſii*, eſt Solidago ſeu Conſolida Sarracenica. Germ. Heydniſch Wund-Kraut.

Fotus, vid. Fomentum. Germ. Bähung / oder Warmbhaltung.

Fraces, dicuntur Carnes Olivarum expreſſæ, unde Amurca ſive Feces in Oleo *Plin.* Lib. 15. cap. 6. *Linden.* ex X. §. 199. &c.

Fraga. Germ. Erdbeer / ſpontè naſcuntur in Sylvis, Dumetis, Montibus opacis & ſecus Vias, ſeruntur que in Hortis.

Fragaria, eſt Herba ferens Fraga. Germ. Erdbeer-Kraut. vid. Herbas.

Frangula, Germ. Faulbaum / vid. Cortices Frangulæ.

Fraſſinella & *Fraxinella Italica*, *Fraxinella Geniculata*, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weyßwurtzel.

Fraxinella. vid. Radices Dictamni albi.

Fraxinus, eſt Lignum Vulnerarium ſeu Sympatheticum. vid. Lign. Fraxin. Germ. Eſchen Holtz.

Fraxinus pumila Math. Tragicum primum Dioſcorid. Vid. Radices Dictamni albi. Germ. Weiſſer Diptam.

Frigefaciens, *Refrigerans*, dicuntur Remedia Refrigerantia. *Hipp.*

Frondis, item *Frundis*, pro Frons, notat Ramuſculum Arboris vel Fruticis folioſum, ut Delphica vel Perſica Frontis. *Keuchen.*

Frons, *Frondis*, idem quod Frondis *Keuchen.* ad *Seren.* pag. 134. 210.

Frontale, eſt Medicamentum externum, quod frequenter ad Capitis dolorem & fervorem, Fronti applicatur. Conſtat utplurimum ex Emulſionibus Frontalibus, Farinis, Floribus, Herbis, Seminibus &c. & ꝉ to Roſarum madefactis. Germ. Stirn-Uberſchlag.

Fruct. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Fructus.

Fructus, in genere ſignificat omne id, quod Plantæ ultimò proferunt, adeoque & Semina vel Grana complectitur. *Galen.* In ſpecie tamen id nominis ſibi reſervant Fructus majores, Nuces, Poma, Pruna, Pyra &c. & his ſimilia. *Schrœd.* Lib. 2. cap. 1. ubi Catalogus Officinalium Fructuum inveniendus. Dividuntur in Fugaces & Solidiores, qui reponi poſſunt. De utrorumque Facultatibus vide paſſim apud *Gal.* cap. 10. &c.

Fructus Oxyphœnica, *Fructus Palmæ Indicæ* ſeu *ſylveſtris*, vid. Tamarindi. Germ. Tamarinden / Saure Datteln.

Fructus ♃les, ſunt Amydalæ. Germ. Mandeln.

Fruges,

Fruges, in genere idem, quod Fructus. In ſpecie tamen denotat duo genera: Frumenta & Legumina. *Claud. Deodat.* Lib. 1.

Frumentorum & *Siliginis flos*, vid. Flores Cyani. Germ. Blaue Korn-Blumen.

Fucala, *Fuchaba*, eſt Potus, qui fit ex Hordeo & Aqua, Germ. Gerſten-Waſſer.

Fuga Dæmonum, vid. Flores Hyperici, & Rad. Helleb. nigri.

Fugel, Fugeli, Fugil, i. e. Raphanus. Germ. Rettig.

Fuligo, eſt Terreæ Materiæ ad plenum peruſtæ Exhalatio, & differt à Fumo, qui eſt Exhalatio à ſemi uſta & humida Materia proveniens. *Galen. adverſ. Lyc.* cap. 2. Germ. Ruß. *Sign.* ♎, ⊏, ♌, ♇.

Fuligo alba ☿ *rialis*, eſt ✳cum. Germ. Salmiac.

Fuligo Metallorum, proprie dicitur Arſenicum o--o ſæpè etiam Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lexic.*

Fuligo Spagyricis duplex eſt: Humida & Sicca. Humida eſt Cœleſtis vapor per Deſtillationem prolectus. Sicca per Ollam & Cooperculum Æreum, ut à Cinnabari Vapor albus. *N. Flam. Ann. Th. Chym.*

Fullonum Herba Fuchſii, *Struthion*, *Condiſi*, *Lanaria*, *Radicula*, eſt Saponaria, Germ. Seyffenkraut/ vid. Herbas.

Fulmen, Chymicis dicuntur *Flores cupellati Argenti* in ipſius cum Plumbo repurgatione. Unde *fulminare Metalla*, idem eſt ac Repurgare, potiſſimum quæ perfecta dicuntur. Et eſt *Argentum purificatum*.

Fulminatio, idem eſt quod Detonatio.

Fulminatio eſt Gradatio Metallica cum Excoctione ad purum in cineritio, cujus perfectio veluti effulgente indicatur ſplendore. Inde etiam nomen operi eſt, quod Coruſcatio veluti in fulmine apparente fulgure fiat. Nam poſtquàm abſumptæ, ſegregatæq; ſunt alienitates (veluti fluores adjecti, Plumbum, Mineralia conjuncta) nubecula quædam ſulphurea obequitat per ſuperficiem, unde poſteà purpureus elucet Splendor, quem Fulgur vel Fulmen, aut etiam Florem nuncupare ſolent, qui cum diſparet, relictus regulatus, refrigeratur.

Fulmos, eſt Herba, quæ dicitur Teſticulus Sacerdotis.

Fumaria, Capnos Lobelij, Fumus Terræ, Germ. Erdrauch/ vid. Herbas.

Fumaria bulboſa minor, vid. Radices Ariſtoloch. rotund. vulgar.

Fumigatio, Chymicis eſt per Fumum acrem corrodentemque Calcinatio. Et fit diverſò modò. Metalla nobiliora afflatu Plumbi fuſi vel Hydrargyri fragilia redduntur, & poſteà comminuuntur, terendo cum Sale. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Lex.

Fumus, quid ſit, & qualis exhalatio? videatur Fuligo. Fumus propriè eſt id, quod ex rebus, cum cremantur, exhalat. *Lind. Exercit.* xv. §. 124, 128. *Sign.* ⊞, ♌, ♌.

Fumus acerrimus, △ *Terræ*, *Reſina Terræ*, *Solſequium Terreum*, *Spiritus fœtens* eſt Sulphur ♄. Germ. Schwefel.

Fumus albus, Spagyricis & Metallurgis eſt Mercurius, ☿. & eſt Materia illa ſubtilis & tenuis, quæ ex Materia noſtra Fumi & Vaporis inſtar aſcendit, & Aquam noſtram Mercurialem conſtituit, quæ cum ſicciori & crudiori Materiæ noſtræ parte conjuncta, Lunam noſtram nobis commonſtrat.

Fumus citrinus, eſt Sulphur. 🜍. Germ. Schwefel.

Fumus rubeus, eſt Materia illa ſubtilis & tenuis, calida & ſicca, quæ Fumi modo, & inſtar Exhalationis, aſcendit ex Materia noſtra, & Salem noſtrum rubeum, ſeu Salem noſtrum rubicundum conſtituit. *Johnſ. Lexic.* Interdum Auripigmentum. o=o.

Fumus Terræ, vid. Fumaria, Germ. Erdtrauch.

Fundalia, vocavit *Lullius* Feculas, ſive Gerſas. Teſte *Libavio Alchym. Pharmac.* cap. 21.

R 2 *Fungus*,

Fungus, diverſimodè accipitur. Aliquando notat Excreſcentiam, vel Excrementum Terræ quoddam variæ formæ & figuræ, ſuntque hujusmodi Fungi Rudimenta Plantarum. *Eph. N.C.A.* 11. *Obſ.* 54. quorum tres ſpecies recenſentur, eſculenti, officinales & venenoſi Fungi. De quibus videatur *Cluſius, Schrœd.* & alii.

Fungus albicans, vid. Agaricus. Germ. Lerchenſchwamm.

Fungus Cervinus, vid. Boletus Cervinus. Germ. Hirſchbrunſt.

Fungus Chirurgorum, Orbicularis, Ovatus, Fungus pulverulentus, Boviſt vel *Quovis, Crepitus lupi.* Germ. Boſiſt/Bubenfiſt/ oder Wolffsfiſt. Eſt Excrementum Terræ plenum Pulveris ſubtiliſſimi. Nominatur quoque Germ. Barbierer Schwamb zum Blut-Stillen. vid. Ovatus.

Fungus ſeu *Spongiola Cynoſbati* innaſcens fruticibus Roſarum Domeſticarum ſeu Sylveſtrium. Germ. Schlaffkunßen oder Roſen-Hecken-Schwämm.

Fungus, eſt Excreſcentia quædam Arboribus vel Fruticibus, vel Terræ innaſcens. Germ. Schwämm/ oder Schwäms-Geſchlecht.

Fungus Juniperinus, Germ. Wacholder-Schwämm/ Fruticibus Juniperinis innaſcitur hinc inde in Sylvis.

Fungus Laricis, vid. Agaricum. Germ. Lerchen-Schwamb.

Fungus marinus, vid. Spongia ſeu Fungus marinus.

Fungus Orientalis, vid. Nux Vomica, Germ. Krähen-Auge.

Fungus ſambucinus, ſeu *Spongia Sambuci, Auricula Judæ,* Germ. Holder-Schwämmlein/ oder Judas Ohren/ innaſcitur hinc inde in Sepibus Sambuci.

Furfur macer, Leptopityron, Germ. Kleyen. Significat propriè Pelliculam ſive Corticem, quæ à Frumento inter molendum abſcedit. *Lex Brun.*

Furnus, eſt locus, in quo △ ad Materiam Chimicè tractandam dextrè & convenienter accomodatur. Eſtque *Apertus aſcenſorius, Balnei, Calcinatorius, Cæmentatorius, Deſcenſorius, Reverberatorius, ſimplex, tectus* vel *veſica.* &c.

Furnus apertus eſt, cujus pars ſuperior eſt apertus, & eſt Probatorius vel Ventoſus.

Furnus aſcenſorius eſt, quando aſcendendo diſſolvimus.

Furnus Balnei eſt, ubi in aheno calidum continenti diſſolvimus, & pro deſtillatione Aquarum vel Spirituum utimur. *Johnſ. Lex.*

Furnus calcinatorius, eſt qui Rebus calcinandis inſervit, & eſt vel Cæmentatorius vel Reverberatorius.

Furnus Cæmentatorius, eſt in quo Ignis ad res Cæmentandas dextrè commodatur.

Furnus deſcenſorius, eſt cujus adminiculo, propellendo humorem deorſum, rem diſſolvimus. *Rhenan.*

Furnus reverberatorius, eſt in quo Materia impoſita à flamma reverberante calcinatur.

Furnus ſimplex, eſt qui abſolutè ſine Adminiculo alterius conſtat. Et eſt vel Calcinatorius vel Diſſolutorius aut ad coquenda compoſita ſeu ſimplicia aptus.

Furnus textus, eſt vel Compoſitus vel ſimplex.

Furnus veſicæ, eſt qui rei in veſica diſſolvendæ vel deſtillandæ inſervit. &c.

Fuſio, eſt Liquatio per Calorem Ignis ſæpè vehementiſſimi, ut fit in liquandis Metallis & Mineralibus. Huic operi non raro Follis adhibetur. Germ. Schmeltzung. *Sign.* ♒

Fuſio per Antimonium, qua verum Aurum non modò à Metallis imperfectis, ſed etiam ab ipſo Argento ſeparamus, & fit hoc modo: Accipio Aurum aliis Metallis mixtum, ipſiq; tres partes Antimonii pulveriſati commiſceo, & in crucibulo Igni contumaci in furnum ventoſum pono. Poſtea juvante (ſi placet) folle probè liquefactum in pyramidem calefactam ſevòque illitam transfundo, ubi labris malleò concuſſis *Regulus Aurum continens in apice reſidebit*, quem malleò detrunco; Antimonium porro reſiduum rurſus in Tigillo igni ad tertiam etiam vicem impono, & prædictò modò procedo, ut omne

omne *Aurum* ex Antimonio protrudatur. Tandem Regulos hoſce ſingulos in catillo terreo propè follem pono, carbonibusquè ſuperpoſitis, in modum Fornicis ignem accendo, tamdiuq; flammam ſuperinduco, quousque omni Antimonio evaporato, *aurum purum* putumquè reſideat, quod ſtatim coagulatur. *Rolf.*

Fuſiricon, *Fuſuricon*, dicitur Medicamen ad Scabiem.

Futa, i.e. Spelta, Germ. Dünckel-Korn/ Spelten.

Fux, i.e. Fex antiqua. Germ. Alte Häfen.

Fuxa, eſt Lunaria. Getm. Mon-Kraut.

Fyada, id eſt Mercurius ☿, Fumus albus.

G.

GItà ſimpliciter à Medicis notata Litera, legend. eſt Gummi.

G. Græcum r. Medicis Græcis Uncia eſt ℥j. Germ. Zwey Loth/ oder ʒviij. 8 Quintlein/ oder 24 Scrupel. ℈xxiv. &c.

Gabal, videatur Cabala, Caballa ſeu Cabalia. &c.

Gabanala, nomen dicit fuiſſe primævum artis Caballiſticæ ab Authore *Parac. Philoſ. ſagac.* L. 1. §. Prob. in Nedu.

Gabirea, Species eſt Myrrhæ pinguiſſima, læto & pingui ſolo naſcens, quæ copioſe ſudat ſtactea, teſte *Dioſcorid.* Lib. 1. cap. 77. *Gorr.*

Gabricu, Terminus eſt Spagyricus denotans Maritum Philoſophicum, id eſt Sulphur Philoſophorum, cujus Fœmina dicitur *Beya*, id eſt Aqua Mercurialis. *Thom. Chym.* Vol. III. p. 675. & Vol. 15. p. 736.

Gæa, ferrea, videatur Ge. *Lexic. Brun.*

Gæodes, idem eſt quod Terreſtris, Terrenus & Terra, vid. Ge. Hac ſignificatione notat Lapidem de genere Ætitarum; etiamſi *Dioſc.* ſeparatim de utroque differat Lib. 5. Cap. 161. 169. Terram in ſe complectitur, ut plurimum quidem candidam, ſed aliquando pallidam, aliquando luteam, ſolàque figura à Belenite differt &c. Vid. *Dioſc.*

Gagarab, id eſt Antimonium. ♁. Germ. Spießglaß.

Gagates, eſt Species Lapidis minus pretioſi, ità dicta à Fluvio Gagas in Lycia, vel ſecundum alios in Cilicia, ex liquido Bitumine, vel ex Succo pingui & bituminoſo concreti, qui igni admotus ardet, & bituminis odorem reddit. Perperam à nonnullis confunditur cum Succino. De hujus differentiis & uſu Medico vid. *Galenum, Scrib. Dioſcorid. Long. Schrœderum* & alii.

Gala, ſignificat Lac. Germ. Milch. quia Liquor calidus, dulcis & tenuis eſt, vid. *Lexic. Brun.*

Galac, *Galak*, eſt Lac acetoſum. Germ. Saure Milch.

Galacon, eſt quoddam genus Æris.

Galactes, & *Galactites*, dicitur Lapis ex Saxo calcario naſcens, ſicut & Melitides, cui & in reliquis notis valde ſimilis eſt, cinereo colore, qui cum coti atteritur, ſuccum reddit lacteum & dulcem, ex quo nomen ſuum accepit &c. vid. *Gal. Gorr. Dioſc.* & alii.

Galanga, videantur Radices Galangæ. Germ. Galgand.

Galarias, idem quod Gallarias, nomen Piſcis, qui & Aſellus dicitur. *Lind.* ex XI. §. 28.

Galax, *Glaux* & *Noctua*, dicitur Avis noctu maximè videns &c. vid. *Gal. Aldrov. Schrœd.* & alii.

Galbanetum, dicitur Balſamus, qui penetrat Venas & Ligamenta. Vid. *Paracelſ.* in Tract. de Tart. Dicitur quoque Liquor ex Galbano de Terebinthina dilutus, vid. *Johnſ. Lexic.*

Digitized by Google

Galbanum, *Galbanus*, *Chalbana* & *Lachryma Metopii*, *Geſor* & *Gazar*, *Chalbanum*. Germ. Mutter-Hartz / eſt Gummi, Succus aut Lachryma Ferulæ Syriacæ, ſeu Liquor grumis flavis aut candicantibus compactus, Subſtantiâ molli, pingui, digitis adhærente, Sapore amariuſculo, Odore gravi. Eligendum purum, pingue, cum accenditur flammam nutriens, mediocriter viſcoſum, colore flavum, tale cum recens eſt. Advehitur ex Alexandria Ægypti, & inde ad nos.

Galbene, i. e. Nux vomica. Germ. Kraen-Augen.

Galbuli Plinii, *Globuli Cypariſſi*, *Spheria Theophraſti*, *Speritides*, vid. Cupreſſi vel Coni. Germ. Cypreſſen.

Galea, apud Chymicos eſt Vas, cui Retorta imponitur, ex Terra aut alia materia confectum, ne ☾ta, niſi mediate, ab Igne tangatur. Germ. Eine Capelle. *Lexic. Brun.*

Galea quoque ſignificat Alembicum ſeu Capitellum, Germ. Ein Helm oder Hut auff einen Kolben. vid. *Alembicus*.

Galega, Germ. Genß-Rauthen / vid. Herbas.

Galena, *Galene*, idem eſt quod Molybdæna, quæ eſt vel nativa vel factitia. Illa eſt Minera Plumbi, vel potius Plumbi & Argenti ſimul. *Plin.* Lib. 34. cap. 8. *Rhod. ad Scribon.* n. 220. latinè Plumbago dicitur. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lexic.* Hæc eſt ſpecies Lithargyrii, videlicet Recrementum illud, quod in purificatione Argenti vel Auri per ♄bum fornacis ſolio concretum adhæret, & peruſtum eſt. *Scrœder.* Lib. 3. cap. 19. &c.

Galenica Medicamenta ſeu *Medicina*, eſt quæ nititur Fundamentis Galeni, ideoque Galenici ſunt, qui artis ſuæ Fundamenta è *Galeno* & Philoſophis petita, Ratione probata & Experientiâ confirmata amplectuntur &c. Germ. Galeniſche Artzney. *Lex. Blanc.*

Galenion, nomen eſt Malagmatis Anodyni, cujus Compoſitionem habet *P. Æginet.* Lib. 7. cap. 18.

Galeon, i. e. Herba Lactis, vel Gallon. *Galen.* 6. ſimpl. Phar.

Galeopſis Fuchſij, vid. Radices Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.

Galeos, latinè *Muſtelus*, dicitur genus quoddam Piſcium, carne durâ præditorum &c. vid. *Gal.* lib. 3. *Aldrov.* lib. 3. de Piſcibus.

Galerita, eſt Petaſites, Germ. Peſtilentz-Wurtz. vid. Radices Petaſititis.

Galias, nomen Piſcis minoris, apud *Galen.* Dicitur & Aſellus, Catellus. *Linden.* ex XI. §. 28. *Aldrov.* d. ſ. cap. 34.

Galiopſis Dioſcoridis, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Todte Neſſel-Blumen.

Gallia, eſt Medicina compoſita ex pluribus Speciebus Aromaticis.

Gallæ, Germ. Gallapffel. Et ſunt Gallæ Auguſtinæ, & Marmanigæ, & Turcicæ & Verinæ &c.

Gallia Moſchata Meſues & *Nicolai* ſunt Trochiſci ex odoriferis cum ſ. q. Mucilaginis Tragacanth. parati.

Gallinæ axungia, Germ. Hüner-Fett / oder Hüner-Schmaltz. Eſt Pinguedo Animalculi pennati domeſtici bipedis notiſſimi.

Gallitrichum, videatur Horminum. Germ. Scharlach-Kraut.

Galium, Weg-Stroh / vid. Herbas.

Gallopavus, ſeu *Pavo* & *Pavus*, Germ. Pfau. vid. Pavo.

Galreda, ſpecies eſt Gelatinæ, nimirum Succus inſpiſſatus, viſcoſus, lucidus fitque plerumque ex coctis partibus Animalium. Exempl. gr. ex Pedibus Vituli, Porcellorum &c. Germ. Gallren.

Gammarorum Lapides, *Oculi Cancri officinal.* vid. Lapides ſeu Lapilli Cancrorum.

Gammaros, eſt Cancer. ♋. Germ. Krebs / vid. Cancer ſeu Aſtacus.

Gangitis, idem eſt quod Gagates, de quo ſuperius.

Ganimedes, Chymicis dicitur 🜍 album, & verus Ganymedes. *Johnſ.*

Ganza ſeu *Anſer*, Germ. Eine Ganß. vid. Anſeris pinguedo.

Gargariſma, *Gargariſmus*, *Collutio Oris*, eſt Medicamentum liquidum, affectibus Oris, Faucium, Gingivarum, Laryngis, aliquando & Capitis dicatum,

garga-

Digitized by Google

gargariſando ſine Deglutione colluens. Eſtque Decoctum in quo Syrupi convenienter ſolvuntur; vel Aquæ deſtillatæ quibus Syrupi admixti, quandoque & 🜔 minerales adduntur. Germ. Ein Gurgelwaſſer.

Gara, i. e. Laurus, Germ. Lorbeer-Baum.

Gargariſma ſynanchica. ℞. Spong. Sambuci ℥j. Cynocopri albi ʒvj. Fol. rubi mj. Roſarum. rubr. mß. Geranei Columbini mij. Caricarum N: viij. coq. in ſ. q. 🜄 æ aa. ℔ij. adde 🜊ti Sambucini ℥j. Rhodomel. ℥iij. Miſc.

Garyophyllatæ, Avariciæ, Sanamundæ, & Gei Radices. vid. Radices Caryophyllatæ.

Garyophylli, videantur Caryophilli. Germ. Würtz-Nägelein.

Gas, nomen eſt Helmontianum, in genere denotans 🜔 non coagulabilem, qualis è fermentante Vino, itemque ruber ille qui Chryſulca operante eructantur. Specialiter vero de variis ſubjectis prædicatum diverſas quoque obtinet ſignificationes. ex gr. Gas vitale, & Spiritus Vitæ noſtræ, Lumen & Balſamus, præſervans à Corruptione &c. Gas pingue ſulphureum, quod enecat Homines, præſertim in Cryptis ſubterraneis. Gas ſylveſtre, Gas ventoſum, quod eſt Terra. Gas ſiccum, quod eſt Sublimatum. Gas cereviſiæ, id eſt exhalans 🜁 è doliis, vel Lacubus quando fermentatur. Gas Salium, eſt Aqua, item Uvæ &c. Derivatur forſan à Belgico idiomate. Germ. Giſt/ vel Geſt aut Geeſt.

Gaſeata, eſt Eupatorium. Germ. Odermeng. vid. Herbas.

Gatrinum, id eſt Cinis clavellatus. 🜶. Germ. Weyd-Aſche.

Gattaria, vid. Nepeta, Mentha Cattaria. Germ. Katzen-Kraut.

Gazar, eſt Laurus. Germ. Lorbeer-Baum & *Galbanum*.

Ge, id eſt Terra. 🜃. Germ. Erde. Significatio ejus triplex: Phyſica, Medica & Spagyrica. Vid. *Lex. Brun.*

Geaucia, eſt Succus Chelidoniæ. Germ. Schelkraut-Safft.

Gebalum & Gebulum, eſt reparandum idem coagulare, *Mart. Rul. Johnſ.* & *Brun. Lexic.*

Gecharſam & Gecharſun, Diſdaba, id eſt Rana. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Geffaſe, Gefriſe, eſt Spongia Marina. Germ. Meer-Schwamm.

Geloppa, Gialoppa, Jalappa, Bryonia nigra, vid. Rad. Galappæ. Germ. Jaloppen/ oder fremde Purgier-Wurtzel.

Gelatina, ferè idem eſt cum Galreda, niſi quòd generalis uſurpetur & pro quocunque Succo pellucido, lento, glutinoſoque ſumatur, qui tamen in primis fieri conſuevit ex Succis Fructuum. v. gr. *Cydoneorum, Pomorum, Prunorum, Ribium* &c. & *gelatina Cornu Cervi. Arabibus* Rob, Robub. Germ. Galten. *Lex Brun.*

Gelatio, Gelatum, idem quod Congelatio, Congelatum legitur apud *Scribon.* num. 179. & 180. vid. Congelatio.

Gelbeneç, eſt ſpecies quædam Hellebori, & ſecundum quoſdam Nux vomica.

Gelbum, Gelſum, nomen Marchaſitæ in Ungaria, vel potius Pyritis ſæpè Argento prægnantis. Lib. *S. A. Ch.* Lib. 2. cap. 24. Gelbum vel Geldum quoque dicitur Lapis Philoſoph. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Gelion, Folium, Phyllon, Come, Chæte. Germ. Blat.

Gelſeminum. Eſt Jaſeminum.

Geluta ſeu *Gelutta*, eſt Herb. Carlina.

Gemini, eſt Sidus cœleſte. Germ. Zwilling.

Gemma, diverſimodè accipitur, generaliter pro omni Lapide pretioſo, quorum ſingulorum mentio fit in ſuis locis.

Gemma Vitæ, eſt Spiritus Salis concentratus.

Gemmæ, in vegetabilibus denotant idem quod Oculi ſeu Florum prodromi, ut Oculi ſeu Gemmæ Populi &c.

Gemmæ Sal, vid. Sal Gemmæ. ⊖G. Germ. Stein-Saltz.

Gemonis, idem, quod Aëtites, Lapidis nomen ſic dictum, quoniam quaſi prægnans ſit, id quod etiam Ætitæ proprium eſt, *corrb.*

Gener, vocatur Lapis Philoſoph. in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Genicularis Herba & Meninellæ Herbæ, vid. R. Valerianæ. Germ. Baldrianwurtzel.

Geniſta,

Digitized by Google

Geniſta, Germ. Pfriemen. vid. Flores Geniſtæ.

Genitale, videatur Priapus. Germ. Ein Zimmer.

Gentiana crutiata, vid. Radices Gentianæ cruciatæ.

Genula, eſt Planta degenerens, ex transplantatione Paſtinacæ. Germ. Ein Mißgewächs aus Paſtinac / ſo man ſie offt verſetzet.

Geodes, nomen Lapidis à Terra, quam intrà ſe comprehendit ità dicti, ejusdem cum Oſtracite virtutis, ſiccatoriæ & adſtrictoriæ. *Gal.* Lib. 9. de *Simpl. Fac.* §. de Oſtracite, & P. *Æginet.* Lib. 7. cap. 3. &c.

Geodes ſivè *Geodius Lapis*, eſt Lapis Aquilæ fœmellæ. Germ. Adler-Stein Weiblein.

Geps, *Gepſen*, *Gepſin*, eſt Lapis Gipſi luminoſus pervius, cujus ſubtilitas augmentatur cum aduritur. Germ. Gips.

Geramum, i.e. Terra 🜃. Germ. Erde.

Geranion, nomen eſt Herbæ, cujus variæ ſunt ſpecies. Videatur Geranium in Herbis; Eſt quoque nomen Emplaſtri ſic dicti, quod præter cætera Gruis Pennas uſtas recipiat. Vid. *Aëtius* & *Gorræus*.

Gerbulle, *Gineſt*, eſt Saxi ſpecies. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*

Germen, propriè Arborum primas eruptiones denotat.

Gerſa, eſt Ceruſſa. Germ. Bleyweiß.

Gerſa ſeu *Cherſa*, eſt Fæcula ſeu Sedimentum aliquod.

Geſor & *Gazar*, eſt Galbanum. Germ. Mutter-Hartz.

Geſentera, *Geſenteria*, dicuntur Lumbrici terræ. Germ. Regenwürm.

Geum Plinii, *Avaricia*, vid. Rad. Caryophyllatæ Germ. Nägelein-Wurtzel.

Ghitta Jemou, vid. Gummi Guttæ.

Gi & *Gij*, id eſt Terra. 🜃 Germ. Erde / oder das ſich in den Glaß-Oefen / Caminen / oder in der Glaß-Hütten wie ein Glantz anhängt / daß die Mahler brauchen / und auch *Gi* genannt wird. Item Terra Nidi Hirundinis.

Gielappa, *Gialapium*, *Jalappa*, vid. Rad. Jalapæ.

Giampelitis, i.e. Creta nigra, ut Aſphaltum.

Gibar, id eſt Medicina Metallica. Germ. Eine Artzney / ſo auß Metall gemacht wird.

Gibum, id eſt Caſeus. *Mart. Rul. & Johnſ. Lex.*

Gich, *Gepſim* & *Gepſin*, Gipſum eſt.

Giſi vel *Giſico*, eſt Antidotum antiquum, quod in Speluncis vel locis ſubterraneis, certâ Conſtellatione cum Muſicis Inſtrumentis, loco purgato, multis aliis ſolennitatibus adhibitis conficitur. Vid. *Alex. Caſſius* in Antidot. univerſ.

Gigrocis, i.e. Creta Argenti, vel Creta arſa.

Gilbonec, *Gionec*, i.e. Nux Vomica.

Gilenet, *Giſbenet*, eſt Medicina acuta vomitiva.

Gilibanum, i.e. Juniperus. Germ. Wacholderbaum.

Gilla vel *Grillus*, eſt Vitriolum ſuâ ſponte reſolutum in Aquam. Nonnulli putant, à Natura talem exhiberi Liquorem. Sunt, qui hôc nomine Salis Armoniaci Aquam appellant, purgat Ventriculum. *Mart. Rul.* & *Johnſon.* Meminit *Paracelſ.* de Viribus Membrorum Lib. 2. cap 4. Gilla eſt Sal Vitrioli ſolutum emeticum, inquit *Fr. Hoffm.* in Cl. ad Schr. Lib. 1. cap. 5. pag. 4.

Gilvus, *Helvus*, Medium inter Album & Ruffum ſignificat Colorem, Dicitur & Melinus, Citrinus. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*

Gingiber, vid. Zingiber ſeu Zinziber. Germ. Ingber.

Gingidium. vid. Cerefolium. Germ. Kerbel-Kraut.

Gipſum, id eſt Armeniſche Erde / oder Spatkalck. Vid. Gypſos.

Gir, *Gith*, id eſt Calx viva. 🝁. Germ. Lebendiger Kalck.

Girba, eſt Mortarium, vel Pila Piſtatoria. Germ. Ein Mörſel.

Girgies, ſunt albi Lapides Fluminis.

Girmer, id eſt Tartarus. 🝋. Germ. Weinſtein. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Giſentera,

Giſentera, Kyranides, ſunt Inteſtina Terræ ſeu Lumbrici. Germ. Würm.

Giſiſim, id eſt Gummi. ☿. Germ. Gummi.

Git, Gith, diverſimodè ſumitur. Vel enim idem eſt, quod Gir, *Rul.* vel ſignificat Herb. Nigellam ſive Melanthium vel Piper. Teſte *Rhod. ad Scrib.* n. 69.

Glabra, Succiſa, Jacea nigra, Morſus Diaboli. Germ. Teuffels Abbis.

Glacies dura, id eſt Cryſtallus. Germ. Cryſtall. Vid. Lap. Cryſtallus.

Glacies Mariæ, vid. Lap. Selenites ſeu Specularis. Germ. Frauen-Eyß.

Gladiolus cæruleus maj. vid. Rad. Iridis noſtratis. Item Victorialis fœmin.

Gladiolus luteus, Vid. Radices Acori vulgaris. Germ. Ackermanns-Wurtzel.

Glagos, idem quod Lac. Germ. Milch. *Brun. Lexic.*

Glandium Calyculi, Cupulæ, Putamina, Cyttari. Germ. Die Hüthlein auff denen Eycheln/ oder Eycheln-Hülßlein/ oder Häublein auff den Eycheln.

Glans ſeu *Acylos*, ſive *Glandes Quercini*, ſeu *Dryobalani, Acyli*, ſunt Fructus Arboris notiſſimæ, & vulgaris Quercus. Germ. Eicheln. Vocatur etiam Lignum Sanctum Germanicum.

Glans, aliquando ſumitur pro Balano ſeu Peſſo ſuterino. *Hippocr.* Lib. 1. de Morb. Mulier. Item pro Suppoſitorio, quod Medicamentum Topicum ano applicandum. &c. Germ. Ein Zäpfflein. Vid. Suppoſitorium.

Glans ſeu *Glandes Sardinæ*, ſeu *Sardinacæ.* Vid. Caſtaneæ.

Glans Jovis, Glans Sardiniana, eſt Caſtanea. Germ. Keſten.

Glans Myrepſica, ſeu *Unguentaria*, eſt Fructus Arboris exoticæ Myriçæ, de quo *Galen.* Lib 6. vid. Nux Myrepſica.

Glaſſa, eſt Genus Vernicis ſiccioris. Germ. Truckener Verniß. *Mart. Ruland.* & *Johnſon. Lexic.*

Glaſtum, Guadum, Iſatis sativ. & *ſylveſtris.* Germ. Zahmer und wilder Weyd.

Glaura & *Glaure*, eſt Nomen Paracelſicum minerale, cum epitheto Augurelli, quod & Electrum minerale immaturum, item Nympha vocatur. *Th. Chym.* Vol. VI. pag. 649. *Helmont.* & *Frid. Hoffm.*

Glaux, eſt Avis quæ Noctua nominatur, & noctu maximè videt. Vid. *Aldrov.* Lib. 8. *Ornith.* cap. 7. & *Schrœd.* Germ. Eine Nacht-Eule.

Gleba, ſeu *Bolus*, eſt Terra pinguis & limoſa. Germ. Bolus.

Gleba Lemnia, Terra Sacra, Sigillum Capræ, Rubrica lemnia, Sigillum lemnium, Lutum lemnium. vid. Terra lemnia. Germ. Geſiegelte Erden auß der Inſul Lemnio.

Gleba Norwegica albicans. vid. Lac ☽ næ. Germ. Mohn-Milch.

Glechon, Blecon, Blechon, eſt Pulegium. Germ. Poley.

Glechonites, eſt nomen Vini Medicati ex Pulegio parati. *Dioſcorid.* Lib. 5. cap. 62.

Gleſſum, Charabe, Electrum, eſt Succinum. Germ. Augſtein. vid. Succinum.

Gleucinon, eſt epitheton Unguenti cujusdam latinè Muſteum. *Galenus* Lib. 7. cap. 14. &c

Gleucos ſignificat Muſtum. Eſtque Succus Uvarum recens expreſſus, crudus, flatuoſus, unum hoc in ſe boni continens, quod Alvum laxet. *Hipp.* Lib. 2. de Diæta XXIII.

Gleuxis, dicitur Vinum, quod multum Hepſematis, id eſt Sapam, aut Defruti admixtum ſibi habet. *Linden.* §. 62.

Gli, i. e. Balſamum. Germ. Balſam.

Glis, eſt ſpecies Muris, Animalculi quadrupedis. Vid. *Aldrov.* Lib. 2.

Glis Montanus, vid. Murmentum. Germ. Murmelthier.

Gliſomargo, eſt Creta candida. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*

Globulus Cupreſſi, Pila Cupreſſi. Germ. Cypreſſen-Beer / oder Cypreſſen-Nüß / vid. Nux Cupreſſi.

Globus ſeu *Globulus*, vid. infra Pila ſeu Pilula, vel ſupra Catapotium. Germ. Pillen/ oder Pillulein.

Gloſſopetræ, dicuntur Linguæ Serpentum, in Inſula Melitea ſive Maltha repertæ. vid. *Frid. Hoffm.* & Chiocc. &c.

Digitized by Google

Gluta, dicitur Vis tenacis Picis & efficacia.
Gluten, aliquando Fel Tauri. Germ. Ochſen-Gall.
Gluten Carnis, id eſt Sarcocolla, Germ. Bein- oder Fleiſch-Leim. vid. Sarcocolla.
Gluten, glutinum, in genere omne id ſignificat, quò duo Corpora ſicca firmiter uniuntur &c. Vid. *Gal. Dioſcorid. Rhod.* & alii.
Gluten Piſcium, vid. Colla Piſcium. Germ. Hauſenblaſen.
Gluten Ranarum ſeu *Gluten de aquatico*; Vocatur prima Ranarum Materia, ſive Cryſtallina Ranarum Mucilago, vulgò Sperma Ranarum dicta.
Gluten Romanum, vid. Maſtiche. Germ. Maſtix.
Gluten Spagyricum Aquilæ, eſt Vera Aqua Mercurialis. *Libav. Apocal. Hermet.*
Gluten Viſcatum, eſt Viſcus Avium. Germ. Vogel-Leym.
Glutinis Tenacitas, eſt Reſina Mineralis, ut Terebinthi Reſina Arboris ſuæ. Germ. Ein Mineral-Hartz.
Glycaſma, eſt Vinum dulce ex Muſto paratum. *Linden.*
Glyceratum, Glycirrhiza, Glycyphytum, Glycirrhiza, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß Holtz.
Glycyſis & Caſta herba, Pœonia, vid Flores, Rad. ſeu Sem. Pœoniæ. Germ. Gicht-Roſen.
Glycychymos, dicitur de iis, quæ Dulcem habent Succum. *Galen.* lib. 2.
Glycipricos, Dulcamarus, præter ſignificationem Botanicam, quâ ſpeciem Solani notat, ſignificat Saporis genus ex Melle & Abſinthio mixtis oriundum. *Galen.* Lib. 3. cap. 16.
Glycys, Glycytes, vid. Dulcedo, ſeu Dulcis, ſeu Paſſum.
Glyzyrrhiza, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß Holtz.
Gnaphalium Montanum, vid. Hiſpidula ſeu Pes cati.
Gnidius, ab Inſula Gnido, ſub Zonâ temperatâ ſitâ in Mari Ægeo. *Galen.* 1. Aphor. 1. Eſt & epitheton Grani alicujus purgantis, quod Coccum Gnidium vocatur. *Galen.* Lib. 7. de Simpl. Facult. eſtque Fructus Laureolæ. Vid. Sem. Cocognidii.
Gnieſt, eſt Saxi ſpecies. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Gobeira, Meſpila, Agabor, id eſt Pulvis ⅌ Germ. Ein Pulver. *M. Rul. & Johnſ.*
Gofet, Julia Herba, Ageratum ſeu *Eupatorium Meſuæ*. Germ. Lorbeerkraut. vid. Herb.
Gongylion vel *Congylidion*, ſignificat Pilulam parvam.
Gorgonei Fontes, dicuntur illi, in quibus ineſt vis lapidifica, ità ut Corpora indurentur in Soliditatem Lapideam, quorum meminit *Libav. Synt. Arc. Ch.* Lib. 6, cap. 14.
Gorgonia, Gorgonias, dicitur à quibusdam Corallium.
Gorgonium, Lithoſpermum ſativum, vid. Semen Milii ☉lis. Germ. Meer-Hirſen.
Goſel, id eſt Animal Cornutum. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Goſſypium & Gasſipium, ſeu *Bombaſum & Bombax, Cotonium & Cotum, & Criophoton, Lana Arborea, Lana Xylina.* Germ. Baumwollen. Exoticum eſt & ſeritur Vitis Lanigera, ſeu Xylondendron in Apulia, Creta, Cypro & Sicilia aliisque Regionibus. Hæc Lanugo excalefacit & ſiccat. *Matthiolus.* Vid. Sem. Bombacis.
Gr. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Grana ſeu Granum.
Gracis, i. e. Crocus hortenſis. Germ. Saffran.
Gradatio, eſt Metallorum in gradu affectionum Exaltatio, quà Pondus, Color & Conſtantia potiſſimum ad gradum excellentem perducitur. Neque enim in Subſtantiam per ſe transfigurandam vim habet, ſed duntaxat Qualitates vel Quantitates in gradu extollit, vel etiam ex occulto in manifeſtum producit, nihil mutatâ ſpecie priori, veluti ſi natura dedit ☉ album, Gradatio id rubificat, ſi volatile, figit, ſi impurum, purificat &c. *Mart. Rul. & Johnſ. Sign.* Maw, ℑ, Mm.
Gradus, Chymici conſtituunt Gradus, nempe circa Calorem & regimen Ignis, & ſunt Gradus Calcinationis, Coagulationis, Deſtillationis, Digeſtionis, Solutionis, ♎ationis, Putrefactionis, Tinctionis &c. Vid. *Paracelſ. Hermes, Helmontius* & alii. Vid. △nis Gradus. *Sign.* ℑ.

Gramen,

Digitized by Google

Gramen, Germ. Graß. vid. Herb. & Radices Graminis.

Gramma, apud Chymicos ſeu Medicos, notat Scriptulum, Scripulum ſeu Scrupulum, quod eſt 24. pars Unciæ ſcil. Ponderis Pharmacevtici. *Gal.* l. de Ponderibus & Menſuris c. 2. & habet Signum ℈j. & ſunt Gr. xx. Germ. Eine Scrupel oder zwantzig Gran.

Grana Chermes, vid. Kermes. Germ. Kermes-Beer.

Grana, Granum, Paracelſo dicitur Arcanum aliquod in Morbo caduco matricis, ob ſimilitudinem Formæ. &c.

Grana Crucis Chriſti, ſeu *Sigilli Chriſti*, ſeu *Paridis*, Germ. Einbeer-Körner / vid. Baccæ ſeu Herba Paridis.

Grana Hederæ arboreæ, vid. Baccæ, Herb. ſeu Semen Hederæ arboreæ.

Grana Juniperi, vid. Juniperi Baccæ. Germ. Wacholder-Beer.

Grana Paradiſi, vid. Cardamomum Arabicum ſeu majus.

Grana Tigliæ ſeu *Grana Tilli*, ſeu *Ricini Americani*. Germ. Americaniſche Spring-Körner. Creſcunt & advehuntur ex America, unde & nomen habent. Virtutes inveniendæ ſunt apud *Borellum* Cent. 3. Obſerv. 29.

Grana Tinctoria, Germ. Färber Beer. vid. Kermes.

Grana Turdorum, vid. Juniperi Baccæ. Germ. Wacholder-Beer.

Granata Mala, vid. Punica Mala. Germ. Granaten-Aepffel.

Granatus, vid. Lapis Granatus. Germ. Granaten-Stein. *Sign.* [symbol].

Granda, eſt nomen Lapidis Philoſophici, *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Granula, dicitur Chymicis Puſula, ſive Pulvis Purillus granulando concinnatus. *Libav. Synt. Arc. Chym.* Lib. 4. cap. 3. ſeq. ubi Granula Metallorum in ſpecie quoque exponit.

Granulatio, eſt quando [symbol]res cum Mucilagine Tragacanthi in Maſſam rediguntur manibusq; fricantur, per Cribrum craſſiuſculum coguntur, ut fiat Pulvis granulatus groſſus. Germ. Granulirtes Pulver.

Granulatio metallica ſeu *fuſoria*, eſt in Granula Comminutio. Ei inſervit Fuſio. Eſt enim propria Metallorum, & perficitur variis modis. Fuſa Metalla in Aquam effunduntur, cujus vi diverberata diſſiliunt. Fundi verò in Catina vel Trulla Cochleari ferreo debent &c. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Granum minimum Pondus eſt quô utimur. Ejus loco ſumuntur aliquando Grana Piperis albi, viginti, Scrupulum unum conſtituunt. Germ. Ein Gran / Eines groſſen Pfefferkorns ſchwer. *Sign.* Gr. Gr. gr. j.

Granum Alcelin, vocatur Piper nigrum, quod Grana habet parva, quæ afferuntur ex Barbaria. vid. *Avic.* & *Serap.*

Granum Frumenti, dicitur & Avenæ, Hordei & Tritici &c.

Granum Frumenti, Chymicis dicitur Lapis Philoſophorum, *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 219.

Granum Gnidium, *Coccum Gnidium*, vid. Semen Cocognidii, Germ. Kellershalß-Samen.

Granum incombuſtibile Metallorum, eſt Radicale eorum Humidum & quaſi Semen quoddam Solis & Lunæ, quod Naturâ iis inſervit, ut datâ occaſione in Solem & Lunam excoquerentur, per Naturam longô tempore & per artem brevi, *Lex. Brun.*

Granum infectorium, vid. Kermes. Germ. Kermes-Beer.

Granum nil, eſt Semen Indicum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Granum noſtrum, Spagyricis quid ſignificet, Bœoticum Ænigma eſt, de quo *Libav.* in *Apoc. Hermet.* Part. poſt Tom. II. Oper. pag. 443. & 448.

Granum Regium majus & minus. vid. Semen Cataputiæ majoris & minoris. Germ. Groß und kleine Sping-Körner.

Granum viride, eſt Fructus Arboris Terebinthi.

Graphicon, eſt Atramentum ſcriptorium. [symbol] Germ. Tinten.

Graſſa, id eſt Attinkar vel Borax. [symbol]. Germ. Borax.

Gratia DEI, Emplaſtri cujusdam nomen vel ſpecies eſt, ex Cera, Maſtiche, Olibano, Reſina, Sevo, Terebinthina, & aliquando Ærugine, facti, & ob præſtantiſſimas Vires, ita nominati.

Gratia DEI, eſt Geranium Rubertianum. Germ. Ruprechts-Kraut.

Gratiola, vid. Herb. Gratiola. Germ. Wild Gratin-Kraut.

Gravus, Marmor, Porphyrites Lapis, eſt Marmor Porphyreticus, rubeus ad modum purpuræ, cujus uſus eſt in ſpontaneis rerum Solutionibus.

Groſſulariæ, vid. Uvæ criſpæ, Uvæ Marinæ.

Groſſulariæ rubræ, videantur Ribes ſeu Uvæ Johannis.

Groſſum, Terminus barbarus, ſed ut in Pharmaceuticis & Chymicis uſitatus, ſignificans Craſſum. Legitur & in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 770.

gruma, eſt Tartarus Vini. 🜿. Germ. Weinſtein.

gryphus, vocatur Lapis Philpſophicus in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Guajaci reſina eſt, quæ beneficio 🜅 ex Raſura Ligni Sancti vi Ignis extracta ſ. a. Germ. Frantzoſenholtz-Hartz.

Guajacum Lignum, vid. Lignum Guajacum ſive Sanctum.

Guajacum Lignum Germanicum, vid. Lignum Fraxini, Germ. Eſchen-Holtz oder Wund-Holtz.

Guarini, ſunt Homines ex Influentia Cœli viventes.

Guavil, id eſt, Stellio, ſpecies Lacertæ Marinæ.

Guecitarum, Guers, eſt Lapis qui invenitur in Felle Bovis. Egregium ſpecificum in Ictero. Germ. Ochſenſtein.

Guma, Gumma, eſt Vocabulum æquivocum, vel enim eſt idem quod Mercurius ☿, ſeu Argentum vivum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Guma Cupri, eſt Stillicidium ♀ ris.

Guma, Gumi, eſt Oleum, Sulphur & Coagulum.

Guma Paradiſi, eſt Auripigmentum [illegible]. Germ. Oppermendt.

Gumma Philoſophicum, vocatur Fermentum illud compoſitum ex Mercurio & Materia prima Metallorum, & oleo factâ inceratione conjunctis, *Dorn. Tract.* de Artificio ſupernaturali Cap. 14. *Th. Chym.* Vol. 1. &c.

gummi, dicitur & *Gummis*, *Commis*, *Rhod.* in Lex. *Scrib.* & in Notat. ad *Scrib.* n. 72. in genere ità dicitur Lachryma Congelata concretaque, ſive Liquor concretus in Truncis Arborum ipſum producentium, veluti Reſina quoq; in multis viſitur, quæ Reſinam proferre poſſunt, *Sign.* [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Gummi Animæ, videatur Animæ Gummi. *Germ.* Fluß-Hartz.

Gummi Arabicum Officinarum, Galeno *Thebaicum*, nonnullis *Babylonicum* dicitur; alii Arbuſculum eſſe Acatiæ dicunt. Duas conſtituunt ſpecies, prior recta aſſurgens, virgulta profert lignoſa, Spinis exertis & duris hinc inde ſtipata: Folia longa, quaſi ex multis Foliolis cohærentia Compoſita, Flores albidos odoratos, Siliquas breves, planas Lupinorum more; Semen glabrum & ſplendens. Altera Acacia in Cappadocia & Ponto provenit, priore minor, tenerior, humilior, Folia habens Ruthæ. Iſtud Gummi pellucidum & glutinoſum eſt, facilè in Aqua ſolvitur, rotundum eſt, & externè quaſi à Vermiculis ſæpè exeſum: Ob copiam quam hic habemus, adfertur non tantum ex Arabia, ſed & ex America. Germ. Arabiſcher Gummi. Vid. Arabicum Gummi. *Sign.* [illegible].

Gummi Arboris Nucum, ſunt Tremulæ Arboris. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Gummi Aſimar ſeu *Aſinar*, eſt Gummi Amygdali. Germ. Mandeln-Hartz.

Gummi Cedri, Cedria vel *Cidrina*, *Kedria*, *Kydria*, *Kitran*, *Alkitran*, *Xerbin*. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Gummi Ceraſorum, Germ. Kirſchen-Gummi/ notum Gummi eſt, & à quibusdam Gummi Arabico intermiſcetur.

Gummi, Elami ſeu *Elemi*, vid. Elemi Gummi. Germ. Wilder oder Aethiopiſcher Oehlbaum-Gummi.

Gummi

ed by Google

Gummi Galbanum, vid. Galbanum. Germ. Mutter-Hartz.

Gummi Gitta ſeu *Guttæ*, *Gamu* ſeu *Gemu*, *Gutta Gamandra* ſeu *Gutta Gamba*, *Gummi Gotta*, *Gatta* ſeu *Catta Peuma*, *Gummi Peruvianum* ſive *de Peru*, *de Jemu* & *de Gamandra*, *Gummi de Goa*, *Ghitta*, *Jemou*, *Succus Cambici* vel *Combrici*, à quibusdam *Succus Hollandicus*. Gummi eſt quod ante annos quinquaginta vel ſexaginta primum cæpit ex China portari. Eſt Succus concretus, ſive Gummi alicujus Arboris excelſæ, ſed cujus propriè tamen ſit, ignoramus: Adfertur nobis ex India Orientali: Purgat per ſuperiora & inferiora. Græcis & Arabibus incognitum fuit. Color eſt inſtar Mali ferè Auriaci, ex rubro flaveſcens, ſed ſi linguâ madidâ contrectetur, flaveſcit. Sæpè in Cannis ad nos vehitur. Sapor ferè inſipidus, qui poſteà acrimoniam relinquit. Germ. Gummi-Gutt.

Gummi Hederæ, vid. Hederæ Gummi. Germ. Ebheu-Gummi.

Gummi Juniperinum, vid. Sandaracha.

Gummi Laccæ, Germ. Gummi-Lack/ colligitur de Arbore adhuc non nominata, & transportatur ex Inſulis Orientalibus & etiam de Peru, Bengala, Sian, Sumatra, Surata &c. vid. Lacca ſeu Laccæ Gummi.

Gummicula, eſt Valeriana, Phu. Germ. Baldrian.

Gummoſitas, idem quod Guma vel Gumma. *Foreſt.* lib. 32.

Gutt. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Gutta vel Guttulæ. *Sign. G. g. gtt.*

Gutta, vid. Gummi Gittæ ſeu Guttæ.

Gutta Hammoniaca ſeu *Harmoniaca*, vid. Armoniacum Gummi.

Gutta, vocatur quoque Ros *Th. Chym.* Vol. VI. pag. 753.

Gymnocrithon, eſt Hordeum mundatum, nudum, vel Hordeum, quod decorticatum naſcitur.

Gynæceum & *Gynacum Galeni*, à quibusdam dicitur Antimonium ſeu Stibium ♁. Germ. Spießglaß. *Gorræus.*

Gypſos, *Gipſum* & *Gypſus*, Germ. Gipps/ Sparrkalck / oder Sperrkalck. Ità dicitur quod ex Lapidibus toſtis & ambuſtis exprimitur. Cognata Calci res eſt, ſed non eſt ità calidum. Differunt, quod Calx reſtincta humore aliquo acquirit calorem; Gypſum non accenditur. Duo ſunt potiſſimum ejus Genera: Unum nativum, ſeu foſſile, eſt Terra, ſumitate potiſſimum illius, eſtque ſimile fere Nitro, latis venis: Alterum factitium, ex Lapide albo, ſimile Alabaſtro, cujus tamen varia ſunt genera pro diverſitate locorum.

Gyris, id eſt Pollen ex Farina, qui Amylo virtute ſuâ reſpondet. *Ægin.* Lib. 7. cap. 3. h. tit. *Gal.* Lib. 9. & *Gorr.*

H.

H Ità ſola hæc Litera à Medicis notata, legenda eſt Herba, Hora, ſeu Humiditas &c.

Habalgar, eſt Granum Lauri. Germ. Eine Lorbeer.

Habras, eſt Staphiſagria. Germ. Stephans-Körner. *Johnſ.*

Habilla, *Habiola*, *Bruſcandula*, *Vitis ſeptentrionalis*, eſt Lupulus. vid. Herb. Lupuli.

Hadid, id eſt Ferrum ♂. Germ. Eyſen. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Hæcceitas, *Scoto* dicitur Eſſentia quinta Chymicorum, ſive Eſſentia ſpecifica. Principium activum vitale, cujus virtute Medicamenta operantur. *Libav.* Tract. de Igne naturæ cap. 25. fin.

Hæderalis Herba, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtzel.

Hæmatites, vid. Lapis Hæmatites. Germ. Bluthſtein.

Hæmatitinos, epitheton Collyrii cujusdam apud *Galen.* d. l. quod ex Lap. Hæmatite paratur. Aliàs & Tartarus Hæmatitinus legitur apud *Parac.* d. l. qui facilius reſolvitur, quia inſtar Lapidis non induruit. *Lex. Brun.*

Hæmionitis Dioſcorid. Germ. Vermeinte Hirſch-Zunge.

Hæmionitis Fuchſii, eſt Scolopendrium vulgare. vid. Herbas.

Hager, *Hagiar*, Arabicè, id eſt Lapis, & ut quidam volunt Armenius Lapis. Germ. Armenien-Stein.

Hagio Spermus, eſt Semen Santonicum. Germ. Wurm-Samen.

Hagioxylon & *Agioxylon*, eſt Lignum Guajacum, ſeu Lignum Sanctum.

Hahadeb, dicitur Spodium. *Matth. Sylvat.*

Hal, dicitur Sal. ⊖. Germ. Saltz. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Hal, *Hel* & *Hol*, *Alcalhal*, *Halcal amar*, *Acrum vinum*, eſt Acetum ✠. Germ. Eſſig. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.* 2.

Halachil, eſt Lapis Carneolus. Germ. Carniol.

Halation, dicitur Medicamentum ex Sale confectum, purgandi vim habens, conſtat utplurimum ex magna Salis portione, cum Purgantibus, Scammonio, Lathyridibus, Epithymo, ut & aliis. Vid. *Ægineta* Lib. 7. cap. 5. Uſus eſt cum Cibis.

Halchomia, vocatur Artificium vel Ratio Salem fuſilem præparandi. *Libav. Alchym. Pharmac.* cap. 6.

Halcion, *Alcion*, *Alcedo*, *Ornis actæe*, *Cerylus*, eſt Glacialis Avicula. Germ. Eyß-Vogel.

Halcyonion & *Halcyonium*, *Halcyonium quiatum*, & *Pila Marina*, *Alcyonium*, & *Balla Marina*. Germ. Meer-Ballen. Eſt Spuma Maris concreta, admiſtis ſordibus tenuiſſimis. Ità dicitur ab Halcyonibus Avibus, quæ ex Spuma innatante nidos effingunt. Vid. *Aldrov. Schrœd. Mart. Rul. Johnſ. Theophraſt.* & *Dioſcorides.*

Halec, *Halex*, *Alec*, vid. Harengus. Germ. Ein Hering.

Haleleon, dicitur Oleum Sali mixtum, & Sal ex Oleo diligenter tritus, quô in laxis Articulorum doloribus utitur. *Galen.* Lib. de facil. parabil. cap. 23. ceu Remedio, confirmandis Articulis idoneo, Teſte *Foëſio Oecon.* pag. 27.

Halereon & *Hollereon*, juxta Hermetem vera Aquila eſt.

Haliætus, eſt nomen Volucris rapacis, Lat. Aquila marina, Accipiter marinus &c. Vid. *Aldrov.* Lib. 2. *Ornithol.* cap. 3.

Halicacabum, vid. Semen Alkekengi. Germ. Juden-Kirſchen.

Halieuticon, eſt nomen Emplaſtri, quod duplex habetur apud *Aëtium*, Lib. 15. cap. de Empl. Diſcuſſoriis & Attractoriis. *Gorræus.*

Halimar, id eſt Cuprum ♀. Germ. Kupffer.

Halimach, eſt Herb. Pimpinellæ. Germ. Pinellen.

Halinitrum & *Halonitrum*, eſt Sal Nitrum. Germ. Salpeter.

Hallereon, vid. Halereon. Germ. Ein rechter Adler.

Halme, ſignificat Muriam, quæ nihil aliud eſt quàm Aqua ſalſa, in qua Res condiuntur, ut melius conſerventur. *Lex. Brun.*

Halmyrax, eſt Nitri ſpecies, quæ ſua ſponte ex Terra effloreſcit, & extra Terram reperitur, vel in Convallibus & Campis, vel in Lacubus. Vid. *Plin.* Lib. 31. cap. 10.

Haloſachne, Salis Spuma, quæ eſt ſpumoſi Maris Lanugo, ſive Ramentum in exilibus petris inventum. *Dioſcorid.* Lib. 5. cap. 127.

Haloſanthos, *Flos Maris*, ſive *Flos Salis*. Vid. Galen. Gorr. *Dioſc.* & *Agricola*, vid. Ambra ſubalbida, ſeu Salis Flos.

Hals eſt Sal. ⊖. Germ. Saltz. Vid. *Lex. Brun.*

Halter, Maſſam ſignificat Lapideam, Plumbeam, aut ex alia Materia Metallica, aut ſimiliter graviori factam, quâ utebantur olim Paleſtritæ in exercentis Corporibus. Teſte Galeno Lib. 2. cap. 11.

Halum, *Halus* ſeu *Alum herba*, quæ *Symphytum petreum* ſeu *Conſolida ſaxatilis* dicitur. Germ. Prunellen-Kraut.

Hamal-

Digitized by Google

Hamalgama, id eſt Amalgama, hoc eſt Calcinatio per ☿rium. *Libav*. Tract. de Igne naturæ cap. 30.

Hambar, *Hambair*, eſt Ambra.

Hamia, pro Amia, nomen Piſcis duræ carnis. *Gal*. Lib. 3.

Hammoniacum, Germ. Gummi/Armoniack. vid. Armoniacum ſeu Ammoniacum.

Handal & *Hondel*, eſt Colocynthis. Germ. Coloquinten-Apffel.

Hapalos, Mollis, Mitis, Lenis ſignificat, unde Molle Medicamentum, ſive lene & mite Collyrium. *Gorræus*.

Hara, eſt Juniperus. Germ. Wacholder-Staude. *Johnſ*.

Harchaſita, idem eſt quod Marchaſita.

Harena, idem quod Arena ∴. Germ. Sand. vid. Arena.

Harenchus, *Harengus*, *Harenga*, nomen Piſcis eſt notiſſimi in Cibo & Medicina uſitati, cujus Deſcriptionem & uſum, vid. apud *Aldrov*. Lib. 3. de Piſcibus cap. 10. Germ. Hering.

Harma, *Harmation*, nomen eſt Collyrii, quod efficax eſt ad aſperitatem Palpebrarum, cujus Deſcriptio habetur apud *Æginet*. Lib. 7. cap. 16.

Harmala, *Armala*, *Peganon Agrion*, *Moley*, *Galen*. eſt Ruta ſylv. Germ. Wilde Rauthen/ vid. Herbas.

Harmat, eſt Fructus Juniperi, Germ. Wacholder-Beer.

Harmel, eſt Semen Rutæ ſylveſtris, Germ. Wilder Rauthen-Saamen/ etliche wollen es ſeyen Treib-Körner. *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Harmeni, i. e. Lapis Armenus.

Harnech, eſt Auripigmentum. Germ. Opperment.

Haro, ſpecies eſt Filicis, ſimilis Polypodio, *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Harpax, vulgo ſignificat Rapax. Epitheton Ferarum quarundam volatilium & terreſtrium. A quibusdam verò ità vocatur Succinum, quod affrictu calefactum, paleas & res alias leves ad ſe trahit. vid. *Gorr*.

Harthanita, *Chelonium*, *Panis Alcurit*, *Teſtudinaria*, *Trymphalita*, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Sau-Brodt.

Haſacium, id eſt Sal Armoniacum. ✱ Germ. Salmiax. *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Haſta, præter alias ſignificationes, vid. Priapus.

Haſtula Regis, vid. Rad. Aſphadeli, Germ. Aſpodill-Wurtz.

Haſtula Regia Apuleii, vid. Flores Malvæ Arboreæ, Germ. Herbſt-Roſen.

Haud, *Hauden*, i. e. Lignum Aloës.

Haurocb, *Haruch*, eſt Chelidonia. Germ. Schell-Kraut.

Hauſtus ſive *Potio*, eſt liquida Medicamenti forma, in unicam Doſin, ex variorum cum idoneo Liquore, Decoctione, Infuſione aut Diſſolutione, ad purgandum, alterandum vel ſudandum &c. compoſita. Germ. Träncklein.

H.C. hæ Literæ ita ſimpliciter notatæ, intelligendum vel legendum eſt Hermeticè Clauſum.

Hebdomata, ſeu *Heptomas*, ſignificat Tempus Septem Dierum naturalium. Dicitur & Septimana. Germ. Eine Woche. *Lex. Brun.*

Hebenus ſeu *Hebenum*, vid. Ebenus ſive Lignum Ebenum. Germ. Ebenholtz.

Hecatombe, nomen Collyrii vel Medicamenti Ophthalmici ad Cicatrices craſſas apud P. *Æginet*. Lib. 7. cap. 16.

Hecatondrachmon, nomen Emplaſtri viridis eſt, apud. *Gal.*

Hecteus, dicitur Menſura Attica, ſex aut octo Chœnices capiens, & eſt ſexta pars Medimni, unde Sextarius Medimni dicitur. Meminit *Hippocr*. Lib. 2.

Hederæ Gummi, Germ. Ebheu-Gummi. Colligitur ab Hedera arborea ſeu majore, vel Hedera helix.

Hedera terreſtris, Germ. Gundelreben. vid. Herb.

Hedipnos major, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Hedychroon, eſt Magma per Paſtillos digeſtum, multis Aromatibus conſtans. Primo ab *Andromacho* inventum.

Digitized by Google

Hedynos, Suaveolens, ſive Odoribus vel Aromatibus ſuaviter imbutum ſignificat. *Hipp.* Lib. 2.

Hedyoſmos Agrios, *Minthea grias*, *Balſamita felina*, *Mentha Caballina*, *Menthaſtrum*. Germ. Katzen-Balſam/ Roß-Müntz.

Hedyſma eſt illud, quod ſuavem gratumque Medicamentis Odorem conciliat. Germ. Einen lieblichen Geruch machend.

Heil, eſt Cardamomum minus. Germ. Kleine Cardamomen.

Heileſis, eſt Solis Ardor, Splendor & Æſtus. *Galen.*

Hel, id eſt Mel ⊜. Germ. Honig.

Helticos, Attrahens, vid. Attractiva, Medicamenta.

Heleyſma, vocatur ☽ti Scoria, quia Uncino è Catinis eximitur, iisdem ferè viribus pollens, quibus Molybdæna. *Gal.* Lib. 9. *Dioſcorid.* Lib. 5. cap. 101. *Ægin.* Lib. 7.

Hele & *Helle*, id eſt Viſcus. Germ. Miſpel.

Helebria, eſt ſpecies Veratri nigri, rubeos Flores edentis.

Helenium. Germ. Aland-Wurtzel. Vid. Rad. Enulæ.

Helianthemum, *Conſolida Solis*, Germ. Heyden-Yſop / Sonnen Blümlein und Sonnen-Güntzel.

Heliocaes, eſt nomen compoſiti Medicamenti aridi, quod vel maximas Carnis Excreſcentias usque ad penitiora adurit. Deſcriptio Legitur apud *Ægin.* Libro 7. cap. 13.

Helios, vide Sol ☉ vel Aurum. Germ. Gold.

Helioſis, eſt Inſolatio, hoc eſt Corporis in Sole apricatio. Remedium Veteribus Medicis ad multos Corporis affectus, Hydropem, Iſchiatem, Nephritin, Paralyſin &c. uſitatum. *Gorr.* & *Foëſius* pag. 261.

Heliotropium, in Botanicis Meliſſa eſt Paracelſi. Germ. Sonnen-Würbel. Das Blaue hält *Theophraſtus* vor ſeine Meliſſam.

Heliotropium, *Heliotropia* ſeu *Heliotropius.* vid. Radices Cichorei ſylveſtris, aliquando etiam Hedera Terreſtris & Herba Cancri.

Heliotropium, dicitur quoque *Gemma*, naſcitur in Africa, Æthyopia & Cypro, porracei coloris, Smaragdo ſimilis, ſanguineis tamen diſtincta eſt guttis. Germ. Sattgrüner Jaſpis.

Helitis, dicitur Squama Æris, ſic dicta quaſi clavaris, quæ Principem in deſiccando locum obtinet. *Galen. Dioſc.*

Helle, videatur Hele, id eſt Viſcus. Germ. Miſpel.

Helleborus Albus & *Niger*, vid. Rad. Hellebori albi & nigri.

Helleſpontia, nomen eſt Emplaſtri, cujus duplex legitur Deſcriptio, una quidem Andromachô Authore, altera Herâ apud *Galen.* Lib. 6. cap. 10. & 11.

Helminthagoga, ſunt Medicamenta Vermes expellentia, Germ. Würm auß-treibende Mittel.

Helminthes Lumbrici, dicuntur in genere Vermes, Germ. Würm. Vermes in Corpore humano geniti, quorum tria genera notiora numerantur: Teredes rotundi. 2. *Lati* vocantur & *Cucurbitini.* 3. *Aſcarides, teretes* & *tenues Lumbrici* & *Vermiculi.* vid. Lumbrici, *Lex. Brun.*

Helminthea ſunt Medicamenta Vermes necantia. Germ. Würm-tödtende (Mittel.

Helneſed, id eſt Corallus. Germ. Corallen.

Helſebon, *Helſaton* & *Holſebon*, eſt Sal commune præparatum.

Heltabatoni, & *Hetalibat*, eſt Terebinthina.

Heltif, eſt Planta, cujus Gummi eſt Aſa fœtida.

Helunbai, id eſt Annulus Salomonis in arte Nigromantica. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Helxine, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.

Hemera, eſt Dies ♂. Germ. Der Tag. Vid. Dies.

Hemereſios, Diurnus, ſive Unius Diei. Vel etiam de eo, quod interdiu fit dicitur, & opponitur nocturno. *Hippocr.* Lib. 1. de Morb. Mulier. xxiij. 4.

Hemichoon, id eſt, dimidiatus Congius, nomen Menſuræ, quod legitur apud *Hippocr.* Lib. de intern. Affect. XLV. 9.

Hemicongi-

Digitized by Google

Hemicongion, videatur Semi congius. Germ. Anderthalbe Maaß.
Hemidrachmon, vel *Semidrachma* ſeu *Drachma ſemis*, Germ. Ein halb Quintlein. ʒß. oder ℈iß. oder 30. Gran.
Hemiecteon & *Hemiecton*, quaſi Semiſextam, Menſuram ſignificat dimidiati Sextarii quatuor chœnices capientem, eſtque pars duodecima Medimni Attici. *Galen.* de Ponder. & Menſur. Cap. 5. *Æginet.* Lib. 7. cap. 26.
Hemimœrion, eſt quaſi Drachma ſemis ʒß. ſive Grana 30.
Hemina Italica, eſt Dimidius Sextarius Atticus, & pendet Uncias menſurales novem ℥ix. Tantundem pendet Cotyla Attica. Cotyla Italica eſt Libra menſuralis ℔j. ſeu Duodecim Unciæ ℥xij.
Hemiobolion, ſeu *Hemiobolon*, Pondus eſt dimidii Oboli, ſive duodecima pars Drachmæ. Drachma enim ſex obolos habet: erunt ergò gr. v. *Galen.* de Pond. & Menſ.
Hemiolium, eſt Pondus Drachmarum duodecim ʒxij. *Galen.* Lib. 4. cap. 5. ſignificat aliàs Sesquialterum, ſive Totum cum dimidio, Latinè Seſquiuncia, Sescuncia, ℥iß.
Hemionium, *Aſplenium*, *Ceterachum*. vid. Herb. Ceterach.
Hemipeptos, vid. Semicoctus.
Hemiſſy, id eſt Dimidium. In Officinis exprimitur vocabulo Semis. vid. Dimidium.
Hemiuncion, eſt Uncia ſemis ℥ß. oder ein Loth / vel ʒiv. vier Quintlein.
Hemixeſton, idem quod Acetabulum, quia capit duas Cotylas. *Gorræus.*
Henophyllon, vid. Ophiogloſſum. Germ. Natter-Zünglein.
Henricus bonus, Germ. Guter oder ſtoltzer Heinrich. vid. Herb.
Henricus niger, vel *Henricus piger*, Germ. Fauler Haintz. vid. Acediæ Furnus.
Henricus, ſeu *Heinricus rubeus*, eſt Colcothar Vitrioli, ſeu Vitriolum ad rubedinem calcinatum. Germ. Rother Haintz / das iſt / rother calcinirter Vitriol. *Mart. Rul.*
Heolos, i. e. Panis biscoctus. *Hippocr.* Germ. Zweybach.
Hep. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Hepar.
Hepar Antimonii, eſt Crocus Metallorum. ♁. vid. Crocus Metall.
Hepar Lapidum, eſt Maſſa quædam friabilis, veluti Succus concretus, inſigni virtute ſiccante prædita. Quæ in Meditullio Lapidum ad ædificia erutarum haud rarò reperitur.
Hepar Lupi, Germ. Wolffs-Leber. Eſt Jecur Animalis rapacis ſatis noti. Præparatio hujus Hepat. fit per lotionem in Vino 🜍tuoſo, in quo porticuncula Myrrhæ diſſoluta, ſeu Abſinthium incoctum ſit, & lento Calore ignis exſiccatur.
Hepar Sulphuris, fit ex Floribus 🜍ris liquatis ℥iv. addendo Sal. Tartari ℥iß & miſcendo optimè, cum ſpatula agitando, remot. ab △ne, ſervetur ∅ ad uſum. Quidam præparant ex 🜍re ♄ſato cum Sale Tartari aa. beneficio ignis ſ. a. Quidam per Solutionem Sulphuris in 🝆. Lini.
Hepatarius, idem quod Hepaticus.
Hepatica aurea, *nobilis*, *ſaxatilis*, &c. vid. Herbas.
Hepatica Medicamenta, ſunt, quæ olim ſpecificè, contra Hepatis Morbos applicabantur. Germ. Mittel gegen die Leberſucht.
Hepatis anima, eſt Rhabarbarum. Germ. Rhabarbar.
Hepatorium, *Hepatitis*, eſt Agrimonia, ſeu Agrimonium. Germ. Odermenning. vid. Herbas.
Hepatus, nomen Piſcis eſt, vid. *Aldrov.* Lib. 1. de Piſcibus.
Hephæſtias, nomen Emplaſtri ad inducendam Cicatricem optimi. Parabatur ex Teſta, eâ maximè, quæ in Fornacibus uſta eſſet, eò, quod deſiccandi, abſtergendique vim majorem haberet. *Gorræus.*
Hephæſtos, videatur Vulcanus.
Hepſema, vid. Defrutum. Germ. Eingekochter Safft.

Digitized by Google

Heptapharmacum, eſt Medicamentum Laxans, Suppurans, Carnemque gignens, ſic dictum à numero ingredientium ſeptenario, ut ſunt Ceruſſa, Spuma ☽ ti, Cera, Pix, Colophonia, Adeps taurinus, & Thus, ut habetur apud *Aëtium*, Lib. 15. cap. 22. *Gorræus*.

Heptaphyllum. vid. Rad. Tormentillæ. germ. Blutwurtzel.

Heptaſtrum, eſt Præparatum ex omnibus 7. Metallis; uti in Tractatu de ♁ nio *Poppii* videre eſt.

Heraclea herba eſt Sideritis. Germ. Berufffraut. vid. Herbas.

Heraclei ligni Oleum, Beguini, Quercetani, Rulandi, vid. l. o. °°° Heracleum.

Heracleios, id eſt Herculeus, extra Morbum epilepticum vocatur etiam *Magnes Lapis Herculeus*. Gal. Lib. 6. c. 15. Item *Lapis Lydius*. Chiocc. Muſ. Calc. ſect. 3. p. 353.

Heraclia Galeni, *Heracliotis Callimachi*, vid. Lapis Magnes. Germ. Magnet-Stein.

Herb. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Herba.

Herba, eſt Planta frutice minor, ſeu id quod à Radice foliatum, ſine Caudice provenit, ſæpiusq; Semen in caule fert. In praxi tamen, pro Foliis ſolis ut plurimum uſurpatur Germ. Kraut.

Herba quoque dicitur Lapis Philoſophorum. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727. item Herbalis, quia habet Animam vitalem, ſeu multiplicabilem. pag. 721.

Herba Regia, eſt Arthemiſia & Baſilicum, Germ. Beyfuß und Baſilien-Kraut.

Herba St. Crucis, eſt Tabacus ſeu Nicotiana. Germ. Taback. vid. Herbas.

Herba Tonitrûs, vid. Sempervivum minus. Germ. Kleine Hauß Wurtzel.

HERBÆ.

Abiga, vid Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Abrotanum mas anguſti folium, *Ambroſina altera*, *Abrotanum maſculinum*, *Abrotanum Cappadocium* ſeu *Gallaticum* *Thelypthorium montanum*, *Aſiaticum*, *Syriacum*. Germ. Stabwurtz Männlein/ Garten-Wurtz/ Gartel/ Garten-Heyl/ Gartheber/ Schoßwurtz/ Gartzagen/ Gartenhafen/ Gart-Wurtz/ Küttel-Kraut/ Aſſrusch. Colitur in hortis, & ſua ſpontè naſcitur in Campeſtribus.

Abrotanum fœmina, *ſeu majus* vel *arboreſcens*. vid. Cupreſſus ſeu Cypariſſus humilis hortulana ſeu hortolina. Germ. Cypreſſen.

Abrotanum minus, vid. Abſinthium ponticum.

Abſinthii ſcopæ. Germ. Wermuth-Zweiglein.

Abſinthium Ægyptium, *Alexandrinum*, *Santoninum*, vid. Semen Abſinthii Alexandrini, Germ. Wurm-Samen.

Abſinthium commune, *latifolium*, *noſtrate*, *ruſticum* ſeu *vulgare*, *Aloinas Bathypricon*. Germ. Wermuth/ gemeiner Wermuth. Non ſolum cultis gaudet locis ſed & Montibus ſaxoſis.

Abſinthium marinum, *Polium Theophraſti*, vid. Cupreſſus ſeu Cypariſſus humilis.

Abſinthium Ponticum, *officinale tenuifolium*, *Romanum*, *nobile* ſeu *Abrotanum minus*. Germ Pontiſcher Wermuth/ Römiſcher Wermuth/ Welſcher Wermuth/ und Garten-Wermuth. Colitur in hortis.

Abſinthium Romanum, vid. Abſinthium ponticum.

Abſinthium ruſticum ſeu vulgare, vid. Abſinthium commune.

Acantha Arabum ſeu *Acanthus arabum*, eſt Acatia Germanica.

Acanthus Germanicus & *Acanthium*, vid. Carduus benedictus.

Acanthus vulgaris, *mollis Virgilii*, vid. Branca urſina, Germ. Beeren-Klau.

Acetoſa, *Acetoſa major*, *pratenſis* & *ſylveſtris*, *Anaxyris*, *Lapathum acidum*, *Oxalis* & *Oxylapathum*. *Gal.* Germ. Sauerampffer/ Ampfferkraut/ naſcitur in Pratis.

Acetoſa Hiſpanica, *rotundifolia hortenſis*, *Oxalis rotundifolia*, *Oxalis rotunda*, *Oxalis ſativa franca rotundifolia*, *repens*, *Acetoſa Gallica* & *rotundis foliis*. Germ.

Digitized by Google

Germ. Spanniſcher Sauerampffer / oder runder Sauerampffer. Colitur in hortis.

Acetoſella, Trifolium acetoſum, Alleluja, Jujula, Lujula, Oxys Plinii, Oxytriphyllon, Panis cuculi, Tricordium. Germ. Buchampffer / Hertzklee / Sauerklee / Guckucks-Klee / Haaſen-Ampffer und Haaſen-Klee / Gauch-Brodt oder Klee. Locis gaudet aquoſis, arenoſis, nemoroſis & ſaxoſis.

Achillea, vid. Millefolium. Germ. Tauſend-Bladt.

Aconitum Fuchſii, vid. Herb. Paris. Germ. Einbeer-Kraut.

Aconitum Lycoctionum, vid. Rad. Aconiti ſeu Lupariæ. Germ. Wolffs-Wurtzel.

Aconitum Pardalianches, vid. Doronicum, vel Rad. Doronici.

Aconitum ſalutiferum, vid. Anthora, vel Rad. Anthoræ, Baccas ſeu Herbam Paridis.

Acorus, vid. Radices Acori. Germ. Acker-Wurtzel.

Acorus verus, vid. Radices Calami aromatici.

Adiantum album, vid. Ruta muraria. Germ. Mauerrauthen.

Adiantum aureum, Chryſotrichon, Capillaris aurea, Polytrichum aureum, medium, Barba Herculis, Polytrichum nobile, aureum Apulei, Muſcus ſeu Herb. Capillaris, Herb. Crinita. Germ. Gulden Wiederthon / oder Wiedertodt / Abthun oder Wiederthon / rother Steinbrech oder Mauer-Rauthen / Steinfeder / oder Steinfärlein. Adſcribitur illis quinque Herbis Capillaribus.

Adiantum nigrum, vid. Capilli Veneris ſeu Trichomanes.

Adiantum rubrum, vid. Polytrichum aureum.

Æluropus, vid. Auricula Muris montan. ſeu Hiſpidula.

Ageratum ſeu *Eupatorium Meſuæ, Coſtus hortenſis minor, Balſamita minor Dod. Mentha Corymbifera minor, Herba Julia, Ageratum foliis ſerratis, Arab. Gofet.* Germ. Leber-Balſam / Caſten-Balſam / kleiner Caſten-Balſam. Colitur in hortis.

Agnus caſtus, vid. Semen Agni caſti. Germ. Keuſch-Lamb-Samen.

Agrimonia, ſeu *Agrimonium, Eupatorium Dioſcoridis, Eupatorium Græcorum, Veterum, vulgare, Cannabinum, Hepatorium & Hepatitis.* Germ. Adermennig / Agermennig und Odermennig / Leber-Kletten / und Brug-Wurtz. Creſcit juxta ſepes.

Agrimonia ſylveſtris, vid. Anſerina. Germ. Gänſerig.

Ajuga, vid. Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Alcea vulgaris major, Herba St. Simeonis, ſive *Herb. Ungarica*, Germ. Sigmars-Kraut / Sigmars-Wurtz / Pflug-Wurtz / Augen-Pappeln / Fellriß / Hochlaufften. Creſcit in campeſtribus incultis.

Alchimilla, Brancha ſeu *Planta* vel *Pes Leonis, Droſera, Droſium Dioſcorid. Diapencia & Diapenſia, Leontopodium, Pſiadium Cordi, Sanicula major, Stellaria Matth.* Germ. Sinau / groſſer Sanickel / gülden Gänſerig / Löwen-Fuß / Ohm-Kraut / Unſer Frauen Mantel. Creſcit locis udis ac humidis ac in paſcuis.

Aliſma, quidam Chryſanthemum putant, vid. Flores Calendulæ.

Aliſma quidam Mentham Sarracenicam putant. Quæratur.

Alleluja, vid. Acetoſella, Germ. Sauer-Klee.

Alliaria, Alliaris, Pes Aſini, Thlaſpidium cornutum, Germ. Knoblauch-Kraut / Läuchel- oder Saß-Kraut / creſcit juxta muros, vias & ſepes.

Allium, vid. Radices Allii. Germ. Knoblauch.

Allium alpinum, vid. Radices Victorialis longæ.

Alſine paverina, Morſus Gallinæ, Pabulum Anſerinum. Germ. Häner-Darm / Häner-Biß / Vogel-Kraut. Creſcit in omnibus Hortis & Vineis.

Altaraxacon, vid. Dens Leonis.

Altercum, vid. Rad. Hyoſcyami.

Althea, Biſmalva Hibiſcus & Ibiſcus, Malva Hiſpanica, medica, Malva viſcus & Viſcus paluſtris. Germ. Eybiſch Kraut / Heylkraut / Ibiſch / groß und wilde Pappeln / locis lætis & uliginoſis gaudet. Annumeratur 5. Herbis Emollient.

Alum & Alus Plinii, vid. Herb. Conſolid. petreæ. Germ. Prunellen-Kraut.

Amara dulcis, *Dulcamara*, *Glycypicron*, *Solanum lignoſum*, Germ. Je länger je lieber / und Hinſch-Kraut. Creſcit in Sylvis & intra Sepes.
Amaracus, vid. Majorana. Germ. Majoran-Kraut. aliquando *Matricaria*, Germ. Matern.
Amarago, vid. Cichoreum. Germ. Wegwarten.
Amaranthus luteus, vid. Flores Stæch. Citr. Germ. Rheyn-Blumen.
Amaranthus purpureus, vid. Flores Amaranthi.
Amarella, vid. Matricaria. Germ. Mettern-Kraut.
Ambroſia, *Athanaſia*, *Taneſia*, vid. Tanacetum, Germ. Rheynfahren.
Ambubeja, vid. Cichoreum. Germ. Wegwarthen.
Ammi verum, vid. Semen Ammeos. Germ. Ammey-Samen.
Amomum, vid. Semen Amomi.
Anagallis aquatica, vid. Beccabunga. Germ. Bachbung.
Anagallis mas, *Flore Phœniceo*, *Sapana*, *Madea*, *Nycteritis*, *fæmina Flore cæruleo*, *Corchorus Plinii*. Germ. Gauch-Heyl / Colmarkraut / Vogel-Kraut und Grund-Heyl; Creſcit ubique, maximè in læto ſolo.
Anaxyris, *Lapathum acidum*, *Oxalis*, & *Oxyalapathum*, *Gal.* vid. Acetoſa, Germ. Sauerampffer.
Androſemum minus, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Kraut.
Anethum caninum, vid. Catula fætida. Germ. Grotten-Dill.
Anethum hortenſe. Germ. Dill / Dillkraut. Seritur in Hortis.
Anonium, videatur Urtica mortua, Germ. Todte Neſſel.
Anſerina, *Argemone altera*, *Agrimonia ſylveſtris*, *Agrimonia altera*, *Argentaria*, *Argentina*, *Inguinaria Plin.* *Petentilla*, *Tanacetum ſylveſtre*. Germ. Grenſig / Gänßerig / Grünſing / Gänßkraut und Silber-Kraut. Creſcit paſſim in Pratis juxta ſepes & vias.
Antirrhinum arvenſe majus & minus. Germ. Bracken-Haupt / Steck-Kraut / Daurand / Dorandt / Orand / Kalb-Naſen / Hunds-Kopffen / Löwen-Maul / naſcitur paſſim in Arvis & ſeritur in Hortis.
Anthora, vid. Radices Anthoræ. Germ. Gifft-Heyl-Wurtzel.
Anthos, vid. Roriſmarinus. Germ. Roßmarin.
Aparine, *Aſpera Lappago*, *Aſperugo Plinii*, *Dodonæi*, *Omphalocarpon*. Germ. Kleber-Kraut / creſcit juxta Sepes in cultis locis.
Aphaca Theophraſti, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffen Röhrlein.
Apiaſtrum, vid. Meliſſa. Germ. Meliſſen / oder Mutter-Kraut.
Apiophyllon, *Limonium Cordi*, *Pirola*, *Pirula* & *Pyrula*, vid. Pyrola.
Apium hortenſe, vid. Petroſelinum. Germ. Peterſilg.
Apium paluſtre, ſeu *officinale* & *vulgare*, idem. *Eleoſelinum*, *Hydroſelinum*, *Paludapium*, *Selino Italorum*. Germ. Waſſer-Eppig / Waſſer-Peterlein / Waſſer-Morellen / Jungfrauen-Marck / Waſſer-Marck / creſcit in humidis locis, & ſeritur in Hortis.
Apollinaris herba, *Altercum*, *Typhonium*, eſt Hyoſcyamus. vid. Radices Hyoſcyami.
Apoplecticaherba, vid. Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.
Argentaria, ſeu *Argentina*, vid. Anſerina. Germ. Gänßerig.
Ariſtolochia longa, *Piſtolachia tenuis* ſeu *vulgaris*, *Clematitis recta*, *Maſcula*. Germ. Oſterlucey-Kraut / Holwurtz / creſcit hinc inde, & in Vinetis.
Arnogloſſa, *Septemnervia*, vid. Plantago major. Germ. Breiter Wegerich.
Arthemiſia alba & rubra, *Arthemiſia major vulgaris*, *Arthemiſia latifolia*, *Arthemiſia Mater Herbarum*, *Arthemiſia altera Polyclonos dicta*, *Olus Regium*, *Herba Regia*. Germ. Rother und weiſſer Beyfuß / St. Johannis-Gürtel / gaudet Sepibus cultis & regiis.
Arthemiſia Marina, eſt Abſinthium anguſtifolium.
Arthemiſia tenuifolia, vid. Matricaria, & Tanacetum.
Arthetica & Arthritica, vid Chamæpithys. Schlag-Kräutlein.
Arthetica & Arthritica, vocatur etiam Primula Veris.

Arthri-

Arthriticum Geſneri, ſive *Flore luteo*, eſt Primula Veris, vid. Flores ſeu Herb. Germ. Schlüſſel-Blumen.
Aſarum, vid. Radices Aſari. Germ. Haſel-Wurtzel.
Aſclepias, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtz.
Aſpera Lappago, *Aparine*, *Aſperugo Plinii* & *Dodonæi*, *Omphalocarpon*, Germ. Kleber-Kraut / vid. Aparine.
Aſperula, vid. Epatica ſtellata. Germ. Stern-Leber-Kraut.
Aſplenium, vid. Ceterach, ſeu Scolopendrium verum.
Aſplenium majus, ſeu *ſylveſtre* vid. Scolopendrium vulgare.
Athanaſia, vid. Tanacetum. Germ. Rheynfahren.
Atriplex Canina, Germ. Hunds-Milten. vid. Bonus Henricus.
Atriplex hortenſis, *ſylveſtris*, *Atriplexum*, *Chryſolachanum*, *Olus Aureum*, *Atriplex ſativa alba*, *Sativa viridis*, *pallida*, *virens*, *purpurea & rubra*. Germ. Milten / Melten / Scheiß Milten. Creſcit paſſim juxta Vias, coliturque in Hortis. A quibusdam Herbis quinq; Emollientibus annumeratur.
Attractilis, vid. Carduus benedictus. Germ. Cardobenedicten.
Auricula Muris, *Conſolida Lactaria*, ſeu *Piloſella major*, *Piloſella lutea*, *Piloſella minor*, *Piloſella major repens hirſuta*, *Pulmonaria Gallica*, *Maſarea*, Germ. Mauß-Oehrlein / Nagel-Kraut / creſcit in Montibus inter ſaxa & in ſabuletis clivoſis.
Auricula Muris montana eſt Hiſpida ſeu Hiſpidula, Pes Cati, Piloſella montana Hiſpida C. B. Germ. Katzen Fuß oder Katzen-Pfoͤthlein.
Auricula Urſi, *Sanicula alpina*, *Arthritica alpina*, *Lunaria arthritica*, *Paralytica Alpina*, *Primula Veris*, *Pachyphyllos*, Germ. Beeren-Sanickel / oder Beeren-Oehrlein. Colitur in Hortis.
Baccaris, ſeu *Baccarus Lobelii*, vid. Rad. Aſari.
Balſamina Cucumerina, vid. Momordica.
Balſamita, vid. Mentha ſativa criſpa. Germ. Krauſe Müntz.
Baptiſecula, vid. Cyanus, ſeu Flores Cyani.
Batiſecula. *Brathy*, *Barython*, *Sabina mas & fœmina*. Germ. Seven-Baum.
Barba Aronis; vid. Radices Ari ſeu Aronis. Germ. Aaron Wurtzel.
Barba Caprina, vid. Rad. Barbæ Caprinæ. Germ. Geyßbart-Wurtzel.
Barba Herculis, vid. Adiantum aureum.
Barba Jovis, vid. Sedum majus. Germ. Hauß-Wurtzel.
Bardana major, vid. Radices Bardanæ. Germ. Groß Kletten-Wurtzel.
Baſilicum, *herba Baſilica*, *herba Regia*, *Ocimum & Ocymum*, *Baſilica minor & Bacharis Germanica*, *Ocimum medium*, *mediocre*, *Baſilicum* ſeu *Ocimum mediocre* ſeu *vulgare*, *Ocimum magnum*. Germ. Baſilien-Kraut / Baſilgram und Baſilgen. Colitur in hortis.
Batis, ſeu *Batis marina*, *Unguis Aquilæ*. Germ. Barillen oder Meer-Fenchel / vid. Fœniculum, ſeu Petroſelinum marinum.
Beccabunga, *Anagallis aquatica*, *Berula*, *Sion* ſeu *Sium aquaticum*. Germ. Bachbungen / Waſſerbungen / Waſſer-Gauch-Heyl. In Paluſtribus & Rivulis creſcit.
Bellis ſive *hortenſis*, ſive *pratenſis*, *Conſolida minor*, *Conſolidago minima*. Germ. Maßlieben-Kraut / Margarethen-Bluͤmlein-Kraut / Gänßbluͤmlein-Kraut / Colitur in hortis, & creſcit in pratis.
Benedicta herba, vid. Rad. Caryophyllata.
Berula, vid. Beccabunga Germ. Bachbungen.
Beta alba, *candida*, *palleſcens*, *Beta communis viridis*, Germ. Mangoldt / Roͤmiſch Koͤhl / colitur in hortis. Herbis 5. Emollientibus adſcribitur.
Beta rubra, *nigra*, *rubra vulgaris*, *rubra Radice Rapæ*, *Rapum rubrum*. Germ. Rother Mangold. Seritur in hortis.

Digitized by Google

Betonica alba, vid. Primula Veris. Germ. Schlüſſel-Blumen.
Betonica ſeu *Vetonica coronaria*, ſeu *Altilis*, vid. Flores Caryophyllorum hortenſium, ſeu Tunicæ. Germ. Graß-Blumen.
Betonica Pauli, vid. Veronica. Germ. Ehren-Preiß.
Betonica purpurea, *Pſychotrophon*, *Officinalis*, *vulgaris*, *Vetonica*, *Ceſtron*, *Serratula major*, *Vetonica*. Germ. Bethonien-Kraut. Creſcit in Hortis ac pratis locisque umbroſis.
Bibinella, vid. Pimpinella. Germ. Biebernellen-Kraut.
Bifolium, *Ophris*, *Pſeudo ochris*, *Gramen Parnaſſi*. Germ. Zweyblat. Creſcit in Sylvis.
Bislingua, vid. Hippogloſſum ſeu Uvularia. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Bismalva, *Ibiſcus*, vid. Althea. Germ. Eybiſch.
Blattaria, *Candela Regia* & *Regis*, *Candelaria*, vid. Verbaſcum. Germ. Wüllkraut.
Blechon, *Blecon*, vid. Pulegium. Germ. Poley.
Blitum album & *rubeum*, *Bota inſipida*. Germ. Mayer. Creſcit in hortis & campis.
Blitum maculoſum, *Amaranthus tricolor*. Germ. Pappagey-Federn.
Bonus Henricus, *Atriplex canina*, *Lapathum unctuoſum*, *Tota Bona*, *Rumicis tertium genus*, *bonus Henricus*. Germ. Guter Heinrich/ Hunds-Milten/ Stoltzer Heinrich / Schwerbel. Creſcit in Sylvis & locis incultis.
Borrago & *Corrago*, ſeu *Bugloſſum verum*, *Euphroſinum*, *Bugloſſum latifolium* & *Veterum*, & *Bugloſſa urbana*, Germ. Borrabi/ Borragen/ und Borretſch-Kraut. Seritur in Hortis, & naſcitur in Campeſtribus & Sabuloſis.
Boſciſalvia, *Scorodiana*, vid. Salvia ſylveſtris. Germ. Wilde Salbey.
Botrys, *ambroſioides*, *Quercula peregrina*, *Herba Via*, *Artemiſia Turcica*, *Patientia Italorum*. Germ. Trauben-Kraut / Schaben-und Krotten-Kraut/ Türckiſcher Beyfuß / ſeritur in hortis.
Branca ſeu *Branchio Leonis*, vid. Alchimilla.
Branca urſina, *Acanthus mollis*, *vulgaris Virgilii*, *Spondylium*, *Platanaria* & *Plantanella*. Germ. Beeren-Klauen/ oder Beeren-Tatzen. Creſcit paſſim in locis humidioribus, à quibusdam Herbis 5. Emollientibus adſcribitur.
Branca urſina Italica, *Acanthus Italica*. Germ. Welſche und Italiäniſche Beeren-Klauen.
Braſſadella, *Braſſatella* & *Braſſidella*, vid. Ophiogloſſum, Germ. Natter-Zünglein.
Braſſica alba vel *viridis*, *Braſſica levis* ſeu *candida*, *vulgaris*, *prima* & *ſativa*, *Braſſicæ ſativæ majoris altera ſpecies*, *Caulis* & *Crambe*. Germ. Weiſſer Köhl.
Braſſica canina, vid. Mercurialis mas.
Braſſica marina, vid. Soldanella. Germ. Meer-Köhl.
Brunella, vid. Prunella. Germ. Prunellen Kraut.
Bruſcandula, *Habilla* & *Habiola*, *Lupus reptitius*, vid. Lupulus. Germ. Hopffen.
Bruſcus, vid. Radices Bruſci ſeu Ruſci.
Bugloſſa ſeu *Bugloſſum*, *Lingua Bovis*, *Lingua Bubula*, *Bugloſſum longifolium*, *Bugloſſum anguſtifolium*, *Bugloßum Hiſpanicum*, *Italicum*, *vulgare*, *Anchuſa*, *Echium Italicum*, *Alcibiacum*, *Alcibiadium*, & *Doria*. Germ. Ochſenzung-Kraut. Naſcitur in Campeſtribus, ſabuloſis & uliginoſis locis.
Bugloſſa urbana, *bugloſſum latifolium*, *verum* & *Veterum*, vid. Borrago.
Bugula, vid. Conſolida media, ſeu Prunella.
Bunias, vid. Semen Napi. Germ. Stock-Rüben-Samen.
Burſa Paſtoris major, *Herba Cancri*, *Sangvinaria*, *Criſpula*, *Paſtoria Burſa*, *Burſa paſtoris major folio ſinuato*, *Pera paſtoris*, *Burſa paſtoris major*, *minor* & *minima*. Germ. Täſchelkraut/ Hirten-Säckel/ Hirten-Taſch/ Säckel-Kraut/ ubique creſcit.
Calamintha agreſtis, *Pulegium agreſte*, vid. Calamintha vulgaris.
Calamintha aquatica, Germ. Froſch-Müntz/ Waſſer-Müntz/ Waſſer-Nept / und Waſſer-Poley. Creſcit in aquoſis locis.

Calamin-

Digitized by Google

Calamintha felina, cattaria, Nepeta. Germ. Katzen-Müntz/ Katzen-Kraut/ creſcit in agris & hortis.

Calamintha montana Italica, Germ. Welſche Berg-Müntz/ wild Mutter-Kraut.

Calamintha montana vera, Calamintha montana officinalis. Germ. Bergmüntz/ wohlriechende und welſche Bergmüntz. Creſcit in excelſis montibus, & colitur in hortis.

Calamintha vulgaris, Nepeta vera, Calamintha agreſtis, Pulegium agreſte. Germ. Korn-Müntze/ wild Poley. Creſcit in campeſtribus.

Calcifraga, vid. Crethamus. Germ. Meer-Fenchel.

Calendula, Caltha, Caltula ſativa, Chryſanthemum. Germ. Ringel-Blumen/ oder Gold-Blumen-Kraut. Naſcitur in cultis & ſeritur in hortis, vid. Flores Calendulæ.

Caliherba, vid. Kaliherba.

Camelopodium, vid. Marrubium. Germ. Andorn.

Cancri herba, vid. Herniaria & Empetrum. Germ. Bruch-Kraut.

Candela Regis, vid. Verbaſcum. Germ. Wullkraut.

Canicularis herba, vid. Hyoſcyamum. Germ. Bilſen-Kraut.

Cannabis ſeu *Cannapus*, vid. Semen Cannabis.

Capilli Veneris, Capilli terræ, Adianthum, Ebenotrichon foliis coriandri, Adianthum, Collitrichon, Polytrichon nigrum verum, Trichomanes, Herba Crinita & *Capillaris, Circinnalis, Supercilium Terræ.* Germ. Venus-Haar/Jungfrauen-Haar. Advehitur ex Gallia Narbonenſi, & annumeratur Herbis 5. Capillaribus.

Caprifolium, Lilium inter Spinas, Periclymenum, Matriſylva, Sylvæ Mater, Volucrum majus. Germ. Speck-Lilien/ Wald-Lilien. vid. Flores.

Cardamum & *Creſſio*, vid. Naſturtium hortenſe. Germ. Kreſſen/ oder Garten-Kreſſen.

Cardiaca, Marrubium forte primum Theophraſti, Marrubium mas, C. B. germ. *Herba pectoralis, Agripalma* & *Manus St. Mariæ, Pata lupina, Meliſſa ſylv. Trag.* Germ. Hertzgeſpankraut/ Hertzgeſperrkraut/ Wolffstapp/ creſcit juxta ſepes, & poſt urbium mœnia.

*Carduncul*us & *Carduncellus*, vid. Senecio. Germ. Creutzkraut.

Carduus *Benedictus*, ſeu *Sanctus, Cnicus ſylveſtris attractilis* ſeu *Cnicus ſylveſtris hirſutior, Acanthium, Acanthus germanicus, Cnicus ſylveſtris alter Theophraſti, Cnicus ſupinus Gordi, Carduncellus, Carduus ſylveſtris ſecundus, Herba Turcha.* Germ. Cardobenedicten/ geſegnete Diſtel. Colitur in agris & hortis. Aqua eius ſpectat ad 4. Aquas Antipleuriticas.

Carduus *fullonum, Labrum* & *Lavacrum Veneris,* Onocardium, Carduus *Veneris, Dipſacus ſativus, Virga paſtoris,* Germ. Weberkarten/Karten-Diſtel/Bubenſtrel. Creſcit hinc inde, & colitur in hortis.

Carduus *Hepaticus, Thridax Agria, Chenogloſſum,* Germ. Gänß-Zunge/ wilder Lattich/ Leberdiſtel. vid. Lactuca ſylveſtris.

Carduus *Mariæ,* Carduus *lacteus, Spina alba hortenſis* & *Lactuaria,* Carduus *albus* & Carduus *Marinus,* Carduus *leucographus,* Carduus *albis maculis notatus vulgaris, Silybum, Chamæleon Brunſ.* Germ. Marien-Diſtel/ Frauen-Diſtel/ Wehdiſtel/ creſcit hinc inde, & in hortis. Aqua ejus adſcribitur 4 Aquis Antipleuriticis.

Carduus *Veneris*, vid. Carduus fullonum. Germ. Bubenſtrehl/ Weberkarten.

Caros, ſeu *Carum*, vid. Semen Carvi. Germ. Kümmel.

Caryophyllata, vid. Radices Caryophyllatæ.

Caſſutha, vid. Cuſcuta. Germ. Flachs-Seyden.

Caſtrangula, vid. Scrophularia major.

Cataria, vid. Nepeta, Germ. Katzenkraut.

Caucalis, *Pes gallinaceus, Pes Pulli, Apium* ſeu Petroſelinum *arvenſe, Lappa agreſtis.* Germ. Wilde Peterſilgen. Interdum etiam *Myrrhamedia* vocatur.

Cauda

Cauda equina, vid. Equiſetum. Germ. Schafftenheu.
Cauda & Lauda muris, Craſſula minor, herba Tonitru. vid. Sempervivum minus.
Centaurium majus, vid. Rhaponticum vulgare.
Centaurium minus, Planta febrifuga, Fel Terræ, Centaurium parvum, Leptophyllon, Lymneſium, Lymneum & *Libadium panax*, *Salſa parilla Germanica.* Germ. Aurin-Kraut/ Centaur/ Erdgall/ Fieber-Kraut/ Tauſend Gulden Kraut. Rigua amat loca, naſciturque in pratis ſabuloſis.
Centummorbia, vid. Numularia. Germ. Pfenning-Kraut.
Centumnodia, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.
Cerefolium, Cherefolium, Gingidium, Cherophyllum ſativum. Germ. Körbel/ Kerbal/ oder Kerbel-Kraut.
Ceterach, Ceterachum, Calcifraga Scribon. Aſplenium ſeu *Aſplenion*, vel *Aſplenum*, *Scolopendrium verum* ſeu *minus*, *Splenium Scribon.* & *Hemionium.* Germ. Klein Miltz-Kraut/ oder Neſſelſehrſen. Creſcit in Rupium fiſſuris, locisque aſperis ſine floribus, eſt una ex quinque Herbis capillaribus.
Chamaciſſos, vid. Hedera terreſtris. Germ. Gundelreben.
Chamæcypariſſus, herba Cypreſſina. Germ. Cypreſſen Kraut/ Waldſamen-Baum.
Chamædrys, Chamærops, Calaminthina Quercula, Serratula minor, Quercula minor, Linodris calamandrina, *Chamædris vera*, *Chamædrys major* & *minor repens*, *Triſſago*, ſeu *Trixago.* Germ. Gamanderlein und Camenderlein/ Erdt-Weyrauch/ Klein Bathengel/ Edel Chamanderlein und Braune Manderlein. Naſcitur in locis aſperis & petroſis, coliturque in hortis.
Chamædrys aquatica, ſeu *paluſtris*, *Triſſago* ſeu *Trixago aquatica*, vid. Scordium. Germ. Lachen-Knoblauch.
Chamædrys vulgaris, *Pſeudo-chamædrys*, *Morſus Mulierum, Teucrium.* Germ. Blau oder wilde Chamanderlein. Creſcit hinc inde.
Chamælea, vid. Mezereon. Germ. Welſch Seydelbaſt.
Chamæleon Brunsfelſ. eſt Carduus Mariæ. Germ. Marien-Diſtel.
Chamæleon, vid. Radices Cardopatiæ. Germ. Eber-Wurtz.
Chamæmelum fætidum, vid. Cotula fætida. Germ. Grotten-Dill.
Chamæmelum Romanum, Chamomilla Romana, Leucanthemum odoratum, *Anthemis odorata multiplici Flore*, *Parthenium* ſeu *Chamæmelum nobile*, vel *odoratum.* Germ. Römiſche und edle Chamillen. Colitur in hortis.
Chamæmelum vulgare, vid. Flores Chamomillæ vulgaris.
Chamæpitys, Abiga, Ajuga, Arthetica, Uva Arthetica & *Arthritica*, *herba apoplectica*, *Ajuga luteo flore*, *Thus Terræ Plin. Arab. Pidigrin.* Germ. Erdpin/ Erdkiefer/ Je länger je lieber / Schlag-Kräutlein/ Feld-Cypreſſen/ Vergiß mein nicht. Creſcit in Campis paſſim, & in hortis.
Chelidonia & *Celidonia*, ſeu *Cheledonium majus*, & *Othonium*, vel *Cratæa* & *Philomedium, Hirundinaria, Chelidonium vulgare, Pandiana,* Hubium & *Fabium.* Germ. Schölkraut / Schöllwurtz / Schwalben-Kraut / Gold-Wurtz-Kraut / und Gilb-Kraut. Creſcit paſſim juxta ſepes, adhæreſcitque muris.
Chelidonia, ſeu *Chelidonium minus, Ficaria* & *Scrophularia minor, Chelidonium rotundifolium minus, Arabicè Memiten.* Germ. Feygwartzen-Kraut / klein Schel-Kraut / Mayen-Kraut / Scharbocks-Kraut / Feygblatter-Kraut / klein Schwalben-Kraut / Bieberhödlein und Rammenhödlein. Creſcit locis humidis & paluſtribus.
Chomilla, vid. Flores Chamomillæ. Germ. Chamillen-Blumen.
Chomomilla ſylveſtris, vid. Cotula fœtida. Germ. Groten Dill.
Cherefolium, vid. Cerefolium. Germ. Kerbel-Kraut.
Cherefolium felinum, vid. Fumaria. Germ. Erdrauch.
Chiliophyllos, Achillæa, & *Achillea, Militaris herba, Supercilium*, & *Lumbus Veneris*, vid. Millefolium.
Chondrilla altera Dod. vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Chryſan-

Digitized by Google

Chryſanthemon, vid. Calendula, ſeu Flores Calendulæ.
Chryſocome, vid. Flor. Stæchat. Citr. Germ. Rheyn-Blumen.
Chryſogonum, Semptem & Septifolium. vid. Tormentilla. Germ. Tormentill.
Cicerbita, *Sonchus aſper*, *ſpinoſus, ſylveſtris, Cicerbita aſpera, Sonchus officinalis Jungermanni.* Germ. Wilder Endivien/ Sonchen-Kraut / wilder Haſen-Köhl/ Gänß-Diſtel und Sau-Diſtel / Du-Diſtel. Creſcit paſſim.
Cicerbita, *Lactucella*, *Sonchus albus*, *Palatum Leporis*, *Lactuca leporina*, *Sonchus levis*, & *Olus anſerinum.* Germ. Sonchen-Kraut/ Haſen-Köhl. Naſcitur in campis, hortis & Vineis.
Cichoreum agreſte, ſylveſtre, vid. Rad. Cichorei agreſtis.
Cichoreum domeſticum, hortenſe, ſativum, Taraxicum Arabicum. vid. Radices.
Cicuta major, *Amauroſis*, *Cicutaria vulgaris*, *Dolia*, *Conium* & *Ciconium*, & *Catechomeum.* Germ. Scherling / Wüterich/ Dollkraut. Creſcit paſſim in pratis, locis incultis & umbroſis.
Cincinnalis, *Sagminalis* & *Sanguinalis herba.* vid. Verbena. Germ. Eyſen-Kraut.
Citrago, *Citraria*, vid. Meliſſa. Germ. Mutter-Kraut.
Clematis Daphnoides, vid. Vinca per Vinca. Germ. Sinngrün.
Clibodum ſeu *Clybodium*, *Clybatis* ſeu *Clybetis Nicandri*, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Cnicus, vid. Semen Carthami, ſeu Flores Cnici.
Cnicus ſylveſtris, vid. Carduus benedictus. Germ. Cardobenedicten.
Cochlearia folio ſubrotundo, *Cochlearia Batavica.* Germ. Löffel-Kraut / Scharbocks-Heyl. Colitur in hortis.
Cochlearia aquatica, Germ. Frösch-Löffel-Kraut. vid. Herb. Plantag. aquaticæ.
Colchicum album non venenatum. vid. Rad. Hermodactyli.
Colchicum commune, ſeu *Ephemerum noſtràs.* Germ. Herbſt-Blumen / Zeitloſen / Hunds-Hoden / oder nackigte Huren. Radix eſt Bulbo ſimilis, in pratis & locis humidioribus naſcitur, quæ exſiccata flaccida eſt, minimè purgatrix ſed lethalis. *Johann. Rhen.*
Collitrichon, *Polytrichon nigrum verum.* vid. Capilli Veneris.
Colutea, Germ. Schaff-Linſen/ oder welſche Linſen. Eſt Planta Sennæ ſimilis, ſed in duplo pondere adhibenda, aliquando Sennis admixta invenitur.
Condiſi, vid. Saponaria, Germ. Seyffen Kraut.
Conſolida aurea & media, vid. Virga aurea. Germ. Gülden Wund-Kraut.
Conſolida lactaria, Pulmonaria Gallica. vid. Auricula muris major. Germ. Mauß-Oehrlein.
Conſolida major, vid. Rad. Conſolid. major ſeu Symphyti.
Conſolida media, *petræa* & *ſaxatilis.* vid. Prunella Germ. Prunellenkraut.
Conſolida minor. vid. Bellis hortenſis ſeu pratenſis.
Conſolida petræa ſeu *ſaxatilis*, vid. Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
Conſolida pyrifolia. vid. Pyrola. Germ. Wintergrün.
Conſolida regalis, vid. Flores Calcatrippæ. Germ. Ritterſporn.
Conſolida rubra, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtz.
Conſolida Sarracenica, ſeu *Solidago Sarracenica, Virga aurea, latifolia, Herba fortis* ſeu *Sortis Fuchſii.* Germ. Heydniſch Wund-Kraut. Creſcit in locis montanis, ſed magis udis & depreſſis.
Conſolida Solis, *Helianthemum.* Germ. Sonnen-Günſel / Sonnen-Blümlein.
Convolvulus major, vid. Volubilis. Germ. Windten.
Convolvulus marinus, Volubilis marin. vid. Soldanella. Germ. Meerwindten.
Conyza major, *Cunilago*, *Pulicaria.* Germ. Dürr-Wurtz/ Hunds-Aug oder Flöh-Kraut. Creſcit in Campis & ſepibus.
Conyza media, *Aſtaris flore luteo*, *Herba Dyſenterica*, Germ. Ruhrkraut. Creſcit in Campis & ſepibus.
Corallina, *Muſcus marinus*, *Muſcus maritimus*, *Corallina Officinarum*, *Bryon Thalaſſion.* Germ. Meer-Moß / Corallen-Moß. Inhæret Scopulis & Piſcium teſtis, Coralliſque, eô plane modô, quô muſcus arboribus innaſcitur, optimaque eſt, quæ à Corallis detrahitur.

Corona *Monachi*, vid. Herb. ſeu Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffenröhrlein.
Corona Regia, Lotus mellea, Sertula Campana, Melilotus. Germ. Stein-Klee.
Corona Sacerdotis, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Corona Terræ, vid. Hedera terreſtris. Germ. Gundelreben.
Corona Virginea, *Palma Virginea*, vid. Vinca per Vinca. Germ. Sinngrün.
Coſta equina, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.
Coſtus hortorum, vid. Mentha Sarracenica. Germ. Frauen-Müntz.
Cotula fœtida, *Cynanthemis*, *Bufonaria*, *Chamomilla canina*, *Chamæmelum fœtidum*, *Anethum caninum*, *Buphthalmum fœtidum*, *Amarella*, *Chamomilla ſylveſtris*, *Herba Virginea*, *Parthenium verum Fuchſii*, *Oculus Solis Fuchſii.* Germ. Krotten-Dill / Hunds-Dill / ſtinckende Chamillen / Hunds-Chamillen / Magd-Blumen. Creſcit paſſim.
Cotula non fœtida, vid. Buphthalmum.
Craſſula, *Craſſula major*, *Aizoon agrion*, *Fabaria*, *Faba inverſa*, *Thelephium vulgare*, *Illecebra major*, *Herniaria major*, *Faba Ægyptiaca*, *Faba Jovis*, *Faba pinguis*, *Colocaſia*, *Faba craſſa*, *Sempervivum ſylveſtre* vel *vineale*, *Sedum agreſte.* Germ. Knaben-Kraut / Wund-Kraut / Fette Hennen / oder St. Johannis Kraut / Fetz-Zwang / Fetz Wein / Donner-Kraut und Donner-Bohnen / Bruch-Kraut / Bruch-Wurtz / Groß Bruch-Kraut / Wund-Kraut / Zumpen Kraut. Creſcit in campis & hortis.
Craſſula minor, vid. Sempervivum minus. Germ. Kleine Haußwurtzel.
Creſſio & *Cardamum*, eſt Naſturtium hortenſe. Germ. Garten-Kreſſen.
Crethamus, *Crithmum*, *Fœniculum marinum minus*, & *Petroſelinum marinum*, *Batis* & *Batis marina*, & *Unguis Aquilæ.* Germ. Meer-Fenchel / Bacillen / Meer-
Crinita Herba, vid. Trichomanes. (Peterlein.
Crocus, vid. L. C. Crocus & Flores Croci. Germ. Saffran.
Cruciata, Germ. Kreutz-Wurtz / Modelger. vid. Rad. Cruciatæ.
Crucis S. Herba, eſt Tabaca, Tabacum, Tobacum, Tubac & Nicotiana, G. Toback.
Cucumis Aſininus, vid. Rad. Cucumeris Aſinini.
Cucumis ſativus, vid Semen Cucumeris. Germ. Kukummer-Kern.
Cunila Bubula Plinii, vid. Origanum officinale, Germ. Doſten oder Wolgemuth.
Cunila ruſtica ſeu *ſativa*, eſt Satureja. Germ. Saturey.
Cupreſſus, ſeu *Cypariſſus humilis*, *ſeu hortulana*, *Santolina altera*, *Dod. Abſinthium marinum*, *Abrotanum fœmina*, *Chamæcypariſſus*, *Cupreſſus herba*, *Santonicum minus*, Polium *Theophraſti.* Germ. Cypreß / Garten-Cypreß / Stabwurtz-Weiblein. Colitur in Hortis noſtratibus.
Cuſcutha major, *Caſſutha*, *Epithymbra*, *Caſſytha* & *Caſſutha Thymbræ*, *Angina Lini*, *Caſſita* Plin. *Androſaces vulgo Cuſcuta.* Germ. Flachs-Seyden / Seyden-Kraut / Dottern- und Filtz-Kraut. Adnaſcitur paſſim Herbis, Fruticibus, potiſſimum Lino, Lupulo & Urticæ.
Cuſcuta minor, vid. Epithymum. Germ. Thym-Seyden / Stoltz-Kraut.
Cuſcuta Urticæ, ſeu *Caſſyta Urticæ*, *Epiortica.* Germ. Neſſel-Seyden.
Cymbalaria, *Umbilicus Veneris.* Germ. Jungfern-Nabel. Colitur in hortis.
Cynogloſſum, vid. Rad. Cynogloſſi. Germ. Hunds-Zungen.
Cynoſbatos, vid. L. C. Cynoſbati ſeu Cynoſbatos.
Cypariſſus & *Cypreſſus humilis*, vid. Cupreſſus. Germ. Garten-Cypreſſen.
Dens caballinus, vid. Hyoſcyamus, ſeu Rad. Hyoſcyami.
Dens Caninus, vid. Taraxacum vel Rad. Taraxaci.
Dens Leonis, vid Taraxacum, ſeu Rad. Taraxaci.
Dentaria, vid. Rad. Dentariæ.
Dendrolibanum, *Herb. Salutis*, *Icteritis Apuleij*, eſt Roſmarinus. Germ. Roßmarin.
Diapencia & *Diapenſia*, eſt Alchimilla. Germ. Sinauw / vid. Alchimilla.
Diapenſia, vid. Sanicula. Germ. Sanickel.
Dictamnus albus, vid. Radices Dictamni albi.
Dictamnus creticus, ſeu *Dictamnum Creticum* ſeu *verum*, & *Diptamnus creticus officinalis*, Pulegium *Cervinum* & *Martis*, *Dorcis Ætii.* Germ. Cretiſcher Diptam. Creſcit in monte Da, ſeu Dycta. Ex Inſula Creta advehitur.

Dipſacus,

Dipſacus, vid. Carduus Fullonum. Germ. Buben-Strel.
Doronicum, vid. Radices Doronici. Germ. Gembſen-Wurtzel.
Dracunculus eſculentus, hortenſis, Dragoncellus, Dracunculus, hortulanus, Draco herba, Draco hortenſis Geſneri, Tarchon Avicennæ, Acetarius Geſneri. Germ. Dragan-Kraut/ Draben/ Kayſers Salat/ oder Bertram-Kraut / Traben-Kraut. Colitur in hortis.

Dracunculus minor, vid. Rad. Serpentariæ.
Droſera & *Droſium, Dioſcorid. Stellaria Matth.* eſt Alchimilla. Germ. Sinau / vid. Herbas.

Dulcamara, vid. Amara dulcis. Germ. Je länger je lieber.

Ebulus,, Chamæacte, Sambucus arvenſis, humilis, Sambucus pumila, Sambuci alterum genus. Germ. Nieder Holder/ Attich/ Ackerholder / und wilder Holder. Differt à Sambuco, quod arboreſcat Sambucus, Ebulus vero herbaceo generi accedat. Creſcit in campis.

Echiogloſſum, vid. Ophiogloſſum. Germ. Natter-Zünglein.
Elatine, vid. Hedera Terreſtris. Germ. Gundelreben.
Elenium, vid. Enula ſeu Rad. Enulæ. Germ. Aland-Wurtz.
Eleoſelinum, vid. Apium vulgare. Germ. Waſſer-Eppig.
Elleborus albus, vid. Radices Ellebori, ſive Hellebori albi.
Elleborus niger, vid. Rad. Hellebori nigri. Germ. Schwartze Nießwurtz.
Empetrum Fuchſii, eſt Adiantum candidum, Salvia vitæ, Paronychia, vel Ruta muraria, ſeu parietum. Germ. Mauer-Rauthen.
Empetrum Trag. vid. Herniaria. Germ. Bruch-Kraut.
Endivia major, ſeu *Endivia latifolia, Intybus hortenſis major* & *ſativa*, *Intubum* ſeu *Intybum latifoltum, ſativum*, *Seris* ſeu *Endivia alba major*, *Seris Domeſtica latifolia.* Germ. Andivien/ oder Endivien/ weiß Endivien. Colitur in hortis.

Endivia minor, Intybus hortenſis anguſtifolia, Seris minor, Scariola vel *Seriola* & *Endiviola.* Germ. Klein Endivien/ Scariol und Garten-Seriol. A majori Endivia tantum differt quod minor ſit. Colitur in hortis.

Endivia ſylveſtris, vid. Cichoreum ſylveſtre.
Eneophyllum, vid. Ophiogloſſum. Germ. Natter-Zünglein.
Enula ſeu *Elenium*, vid. Rad. Enulæ. Germ. Aland-Wurtzel.
Epatica, ſeu *Hepatica aurea*, ſeu *nobilis*, *Trinitas*, ſeu *Herba Trinitatis*, *Trifolium aureum*, *Hepaticum* ſeu *nobile*, *Epatica alba, Trifolium magnum, Hepatica trifolia, Trifolium epaticum flore ſimplici.* Germ. Hertz- oder Edel-Leber-Kraut / gulden Leber-Kraut / Edler Klee. Naſcitur in uliginoſis & inter fruteta. Coliturque in hortis.

Epatica fontana, ſeu *ſaxatilis*, vid. Lichen.
Epatica nobilis, vid. Epatica Aurea, ſeu Nobilis.
Epatica ſaxatilis, vid- Lichen.
Epatica ſeu *Hepatica ſtellata, odorata, ſtellaria, ſtellaris, ſylveſtris, Aſpergula* & *Aſperula flore albo, Alyſſon Plin. herba Cardialis, Aſperula odorata, Aperine ſylveſtris flore albo ſtellato, Matriſylva, Aſperula* ſeu *Rubedo montana odorata.* Germ. Wald-Männlein / Wald-Meiſter/ Sternleber-Kraut/ Waldleber-Kraut/ Hertzfreund und Hertz-Freude/ und Wald-Winde. Gaudet ſolo nemoroſo, & in Sylvis invenitur.

Epigloſſum, vid. Hippogloſſum. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Epiphyllocarpon, idem quod Hippogloſſum.
Epithymbra, Caſſytha, ſeu *Caſſuta Thymbræ.* Germ. Römiſch Saturen-Seyden.
Epithymum, ſeu *Epithymus creticus, Caſſutha* & *Chaſſytha*, ſeu *Cuſcuta minor* & *Cuſcuta Thymi.* Germ. Crethiſche Thym-Seyden/ Stoltzkraut. Integra Planta ex Italia advehitur.

Epturtica, ſeu *Caſſytha*, ſive *Cuſcuta Urticæ.* Germ. Neſſel-Seyden.

Equiſetum, Herba equinalis, Cauda caballina, ſeu *equina*, *Aſprella*; *Hippuris.* Germ. Schafftenheu/ Roß-oder Pferds-Schwantz / Gänß-Kraut/ Zinn-Kraut/ Katzen-Wedel / Katzen- und Kandten-Kraut. In Pratis riguis & ſcrobibus naſcitur.

Erica, Germ. Heyde / creſcit in arenoſis, ſiccis & incultis locis.

Eringium ſeu *Iringus*, vid. Rad. Eryngii. Germ. Manns-Treu-Wurtzel.

Eruca, ſeu *Eruca ſativa*, vel *Erratica*, *Eruca latifolia*, *alba ſativa*, *Rucula marina major & Sinapi*, *Eruca ſylveſtris, Sinapis alterum genus*, *Erucula major.* Germ. Weiſſer Senff/ Raucken. Gaudet arido ſolo, adeò, ut in Muris quoque naſcatur, ſeriturque in hortis, vid. Semen Erucæ.

Eryſimon, ſeu *Eryſimum, Irio Lobelii, Verbena fœmina* & *Sophia Chirurgorum.* Germ. Wilder- oder Weg-Senff/ Hederich/ Kleinſamen-Kraut/ creſcit juxta vias.

Eſula, vid. Radices Eſulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Eupatorium Avicennæ, eſt Eupatorium Cannabinum ſeu vulgare.

Eupatorium cannabinum, *Cannabina aquatica mas*, *Eupatorium Avicennæ* ſeu *Officinale*, *vulgare*, *herba St. Kunigundis*, *Trifolium cervinum*, & *Origanum aquaticum*, *Eupatorium Avicennæ creditum*, ſeu *adulterinum*. Germ. Waſſer-Doſten/ Kunigund-Kraut/ Hertz-Klee und Hertz-Günſel/ Doſen-Kraut/ Alb-Kraut/ Hirſch-Klee / creſcit in locis uliginoſis.

Eupatorium Dioſcoridis, vid. Agrimonia. Germ. Odermenning.

Eupatorium Græcorum, vid. Agrimonia. Germ. Odermenning.

Eupatorium Meſuæ, vid. Ageratum. Germ. Kleiner Keſten-Balſam.

Eupatorium Meſuæ à quibusdam etiam Gratiola intelligitur. Germ. Wild tauſend Gulden Kraut / weiß Aurin.

Eupatorium veterum, *Dioſcorid.* & *Græcorum*, vid. Agrimonia. Germ. Agermenning.

Euphragia, & *Eufragia*, ſeu *Euphraſia*, & *Eufraſia*, *Euphraſia officinalis*, ſeu *vulgaris*, *Euphragia alba*, *Euphroſyne*, *Euphraſia Argentinenſium*, vel *Herba ocularia* & *Luminella*, *ſeu Ophthalmica*, *Herba lucida.* Germ. Augen-Troſt. Creſcit locis apricis ſabuloſis.

Faba, vid. Semen ſeu Faba. Germ. Bohnen.

Faba Jovis, *Faba Ægyptiaca*, *Faba craſſa* ſeu *pinguis*, vid. Craſſula. Germ. Knaben-Kraut.

Fabaria, vid. Craſſula major. Germ. Knaben- oder Wundt-Kraut.

Farfara, *Aphyllanthes Theophr. Becchium*, *Farfarella*, *Filius ante Patrem*, *Herba Dni Quirini*, *Tuſſilago*, *Ungula Caballina* ſeu *equina*, *Farfarago*, *Farfugium*, *Chamæleucæ*, *Populago*, *Populus pumila.* Germ. Brandt-Lattig/ Huff-Lattig / Huffleten / Roßhub / oder Roßhuff / St. Quirins-Kraut / naſcitur in amœnis & riguis locis.

Febrifuga, vid. Centaurium minus. Germ. Tauſend Gulden Kraut.

Fel Terræ, vid. Centaurium minus. Germ. Tauſend Gulden Kraut.

Ferruminatrix Lob. vid. Sideritis. Germ. Beruff-Kraut.

Filipendula, ſeu *Philipendula*, Germ. Rother Steinbruch. vid. Rad. Philipendulæ.

Flammula, eſt Herba Antiſcorbutica & ſpecies Clematitis, colitur in hortis, & creſcit in agro Norico, motu ſpontaneo.

Fœniculum marinum, vid. Petroſelinum Marinum. Germ. Bacillen / oder Meer-Fenchel.

Fœniculum porcinum, vid. Rad. Peucedani.

Fœniculum vulgare, *Fœniculum noſtrum vulgare*, *Marathrum*, *quibusdam* Hippomarathrum *putatum*, Germ. Fenchel-Kraut/ colitur in hortis & vineis.

Fœnum Camelorum, vid. Schœnanthum. Germ. Kameel-Heu.

Fœnum Græcum, vid. Semen Fœnu Græci.

Folium Indum, ſeu *Malabathrum*, *Folium Indi Seplaſiariorum*, *Caſſiæ Folium*, *Tamalapatra*,

Digitized by Google

lapatra, Codegi Indi, i. e. Folium Indum. Germ. Indianiſch Bladt / eligenda ſunt recentiora viridiuſcula, ex Ægypto, India & Syria advecta. vid. L. F. Folia aut Folium Indum. Plura legenda ſunt apud C. B. Garc. Dioſc. &c.

Folium Sennæ, vid. L. S. Sena ſeu Senna.

Folium Thee, vid. L. T. Thee Folia.

Fortis ſeu *Fortis herba Fuchſii*, eſt Solidago, ſeu Conſolida Sarracenica, Germ. Heydniſch Wund-Kraut.

Fragaria vulgaris, ſeu *Fragula*, *Trifolium fragiferum* & *Fragrum*. Germ. Erdbeer-Kraut / creſcit locis opacis.

Fraxinella, vid. Rad. Dictamni albi.

Fraxinella, vid. Cortices Fraxini. Germ. Eſchbaum-Rinden.

Fuga Dæmonum, vid. Flores Hyperici & Rad. Hellebori nigri.

Fullonum herba, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.

Fumaria bulboſa, vid. Rad. Ariſtolochiæ rotundæ vulgaris.

Fumaria Officinarum, vulgaris, Capnos Lob. Cherefolium columbinum & felinum, Fumus Terræ, Fumaria flore albo & purpureo. Germ. Tauben-Kropff / Taubenkörbel / Erdrauch / wilde Rauthen / Krätzheyl / Katzenkörbel. Creſcit paſſim & ferè ubique.

Galega, & *Caſtracana, Rutha capraria* & *caprina*, *Galega vulgaris*, Germ. Geyß-Rauthen / und Flecken-Kraut / colitur in hortis.

Galeopſis Fuchſii, vid. Radices Scrophulariæ.

Galiopſis Dioſcorid. vid. Urtica mortua. Germ. TodteNeſſeln.

Gallitrichum ſeu *Gallitricum*, vid. Horminum.

Gallium, Gallion, & *Galation*, & *Galerium luteum primum*, *Gallii primum genus*, *Gallium flore luteo*. Germ. Wald-Stroh / oder Alſtroh / Unſer Frauen Beth-Stroh / Meger-Kraut / Wegſtroh. Creſcit paſſim.

Gattaria herba, vid. Nepeta. Germ. Katzen-Kraut.

Genicularis herba, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Geniſta, vid. Flores Geniſtæ. Germ. Pfrimmen.

Geranium, multa Geranei recenſentur genera, Officinis maximè inuſitata, uſitatius tamen præ cæteris eſt *Geranium Robertianum, aliis Gratia DEI, Geranium Robertianum primum*, *herba Roberti* ſeu *Ruperti, Roſtrum Ciconiæ*, *Acus muſcata*, *Acus paſtoris*, *Pes columbinus*. Germ. Storch-Schnabel-Kraut / Ruprechts-Kraut / Gichtkraut / GOttes Gnade / klein Schöll-Wurtzel / klein Schwalben-Kraut / Rothlauff-Kraut (quia Eryſipelati mederi dicitur) paſſim naſcitur in campeſtribus ſecus vias & juxta ſepes.

Gingidium, vid. Cerefolium. Germ. Körbel-Kraut.

Glaſtum Guadum, Iſatis. Germ. Weyden. Sativ. & Sylveſtris.

Glabra, Jacea nigra, vid. Morſus Diaboli. Germ. Teuffels Abbiß.

Glycypicron, vid. Amara dulcis. Germ. Hinſch-Kraut.

Gnaphalium montanum, vid. Auricula Muris mont.

Gramen Officinale, vid. Radices Graminis.

Gramen Parnaſſi, vid. Unifolium. Germ. Einbladt.

Gramen Porcinum, vid. Polygonum. Germ. Weegtritt.

Gratia Dei, vid. Geranium Robertianum.

Gratia Dei, etiam Gratiola ità nominatur.

Gratiola, interdum etiam à quibusdam Eupatorium Meſuæ eſſe putatur.

Gratiola ſeu *Gratia Dei*, *Lymneſium* ſeu *Centaroides*, *Sancta Caballina*. Germ. Wilder Aurin / Gottes Gnaden-Kraut / Erdgallen / creſcit in campeſtribus & pratis, & in agris Argentoratenſibus.

Groſſulariæ, vid. Uvæ criſpæ, Uvæ marinæ. Kruſſelbeer.

Groſſulariæ rubræ, vid. Ribes ſ. Uvæ Johannis.

Habilla, Habiola, Bruſcandula, Lupus reptitius ſeu *volubilis, Vitis Septentrionalis*, vid. Lupulus. Germ. Hopffen.

Digitized by Google

Hæmionitis Dioſcorid. Germ. Vermeinte Hirſch-Zunge.
Hæmionitis Fuchſii, vid. Scolopendrium. Germ. Hirch-Zunge.
Hedera arborea, ſeu *aſſurgens*, *Corymboſa communis Lob. Hedera helix*, *major*, *minor*, *nigra*, *Ciſſus* & *Ciſtus*. Germ. Ebheu / Eppich / Baum-Epheu. In ſylvis excelſas arbores, antiqua ædificia, urbium mœnia ſcandit.
Hedera terreſtris, *Hedera humilis vulgaris*, *Corona terræ*, *Elatine*, *Chamæciſſos*, *Chamæclema*, *Heliotropium cæruleum*. Germ. Gundelreben / Grund-Reben / Grund-Mann / Erd-Epheu / Dannen-Reben / Gun-Reben / Donner-Reben. Creſcit paſſim juxta ſepes ac mures toto anno.
Hedipnos major, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Hedyoſmos Agrios, *Mintheagria*, *Balſamita felina*, *Mentha Caballina*, vid. Menthaſtrum. Germ. Katzen- oder Roßmüntz.
Heliotropium, vid. Cichoreum agreſte, ſive ſylveſtre.
Helxine, vid. Parietaria. Germ. St. Peters-Kraut.
Henophyllon, vid. Ophiogloſſum. Germ. Natter-Zünglein.
Henricus bonus, vid. Bonus Henricus.
Hepatica aurea, vid. Epatica aurea.
Hepatica fontana, vid. Lichen.
Hepatica nobilis, vid. Epatica aurea.
Hepatica ſaxatilis, vid Lichen ſeu Epatica ſaxatilis.
Hepatica ſtellata, vid. Epatica ſtellata.
Hepaticum trifolium, vid. Epatica aurea.
Heptaphyllon, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtz.
Herba pectoralis, vid. Cardiaca. Germ. Hertzgeſpan-Kraut.
Herniaria major, *Faba Ægyptiaca*, & *Faba Jovis*, eſt Craſſula major. Germ. Knaben-Kraut.
Herniaria minor, *Empetrum Trag. Millegrana major*, *Polygonum minus*, ſeu *Cancri herba minor*, *Herniaria multigrana Serpilli folia*, *herba Turca*. Germ. Harn-Kraut / Tauſend-Korn / Bruch-Kraut / Stopffsloch. Creſcit locis arenoſis ac aridis, & juxta vias.
Herpillum, vid. Serpillum. Germ. Quendel.
Hibiſcus, *Ibiſcus*, *Biſmalva*, vid. Althea. Germ. Eybiſch.
Hieracium latifolium, vid. Cichoreum.
Hieracium majus, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Hippogloſſum & *Hyppogloſſum*, *Laurus Alexandrina*, *Bonifacia*, *Biſlingua*, *Epigloſſum*, *Lingua pagana*, *Epiphyllocarpon*, *Uvularia*, Germ. Zäpfflein-Kraut / Keel-Kraut / Auffenbladt / Zungen-Bladt. Vid. Tabernæmontanus.
Hipposelinum, vid. Leviſticum. Germ. Liebſtöckel.
Hippuris, vid. Equiſetum. Germ. Schafften-Heu.
Hirundinaria, *Chelidonia minor*. Germ. Schel-Kraut / oder Wurtz.
Hirundinaria, *Centummorbia*, *Nummularia*, *Serpentaria*. Germ. Pfenning-Kraut. Vid. Herbas.
Hirundinaria, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtz.
Hiſpidula, *Pes Cati*, *Gnaphalium montanum*, *Æluropus*, *Piloſella montana* ſeu *Hiſpida*. Germ. Katzen-Pfoten / Katzen-Fuß / Engel-Blümlein / Feld-Kätzlein / Frauen-Blumen / Tag- und Nacht-Blumen. Creſcit in Collibus ac locis ſiccis & apricis.
Horminum, *Centrum Galli*, *Gallitrichum*, *Geminalis*, *Matriſalvia*, *Orminum*, *Orvala*, *Sclarea*, *Scarlea ſativa*, *Tota bona*. Germ. Scharlach- oder Muſcateller-Kraut. Seritur in hortis.
Hydropiper, vid. Perſicaria. Germ. Flöhe-Kraut.
Hyoſcyamus albus, vid. Radices Hyoſcyami.
Hyoſcyamus Peruvianus, vid. Nicotiana, vel Tabacus.
Hypericum, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.

Hyſſo-

Digitized by Google

Hyſſopum, ſeu Hyſſopus, hortenſis, officinalis, ſativa, vulgaris, Hyſſopus arabum, cœrulea, ſive ſpicata. Germ. Iſop/ Iſpen / Kirchen oder Cloſter-Iſop. Colitur in hortis.
Hyſſopus agreſtis, eſt Satureja, Germ. Gänß-Iſop.
Jacea, Herba Trinitatis, Viola flammea vel *tricolor, Viola tricolor hortenſis, Jaſſa, Jacea major.* Germ. Freyſam-Kraut/ Dreyfaltigkeit-Kraut/ Sieben Farben-Kraut/ Je länger je lieber-Kraut/ Braun-ſorgen/ Stieff-Mütterlein. Naſcitur ſponte in cultis, ſeriturque in hortis.
Jacea nigra, vid. Morſus Diaboli. Germ. Teuffels Abbis.
Ibiſcus, vid. Althea ſeu Biſmalva. Germ. Eybiſch.
Iberitis Apuleij, Dendrolibanum, H. Salutaris, eſt Roſmarinus. Germ. Roßmarin.
Illecebra major, eſt Craſſula. Germ. Knaben-Kraut/ Fortz-Zwang.
Illecebra minor, vid. Sempervivum, ſeu Sedum minimum. Germ. Mauerpfeffer.
Imperatoria, vid. Radices Imperatoriæ. Germ. Meiſter-Wurtz.
Imperatoris Herba, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Impetiginaria petræa, ſeu *ſaxatilis*, Germ. Steinleber-Kraut. v. Lichen petræus.
Inda Folia, vid. L. F. Folia ſeu Folium Indum.
Intibus, vid. Endivia. Germ. Endivien.
Jovis Arbor, eſt Quercus. Germ. Ein Eychbaum. vid. Lignum Quercinum.
Jovis Barba, vid. Sedum. Germ. Hauß-Wurtz/ Donner-Brodt.
Iringus, vid. Eringium, ſeu Radices Eringii.
Irio & Irion Lobelii, vid. Eryſimum. Germ. Wegſenfft.
Iris Illyrica ſeu *Florentina*, vid. Rad. Iridis Florentinæ.
Iris noſtràs, vid. Radices Iridis noſtratis.
Iris paluſtris lutea, vid. Rad. Acori vulgaris.
Iſatis ſativa & *ſylveſtris.* Germ. Zahme und wilde Weydt. vid. Glaſtum.
Iva arthetica ſeu *arthritica*, vid. Chamæpitys.
Jujula, Alleluja, Oxytriphyllum. Germ. Saurer Klee / vid. Acetoſella.
Juncus aromaticus ſeu *odoratus*, vid. Schœnanthum.
Junonis lachryma, Herba Sacra, vid. Verbena, Germ. Eyſen-Kraut.
Juſquiamus, vid. Hyoſcyamus, ſeu Rad. Hyoſcyami.
Kali Herba, eſt Herba quædam marina, Sedi inſtar, ſed Coralliforma.
Kunigundis Herba, vid. Eupatorium Avicennæ.
Labrum ſeu *Lavacrum Veneris*, vid. Carduus Fullonum.
Lactuca capitata, criſpa, hortenſis, ſativa, vulgaris. Germ. Lattig-Salat. Seritur in hortis.
Lactuca leporina, Thridax, Sonchus albus, Lactacella, vid. Cicerbita. Haſenköhl.
Lactuca ſylveſtris, Chenogloſſum, Thridax Agria, Carduus Hepaticus. Germ. Gänß-Zunge/ wilder Lattich / Leber-Diſtel. Creſcit paſſim.
Lactucella, Sonchus levis, vid. Cicerbita. Germ. Säu-Milch.
Lagopus, Pes leporinus, Lagopodium, Trifolium arvenſe, humile ſpicatum, Trifolium leporinum, Germ. Haaſen-Klee/ Haaſen-Pfötlein/ Katzen-Klee. Creſcit inter Segetes.
Lamium alba linea notatum, ſeu *maculatum*, vid. Milzadella, ſeu Flores Urticæ mortuæ. Germ. Taube Neſſel-Blumen.
Lanaria, Candelaria, vid. Verbaſcum. Germ. Wüllkraut.
Lanaria Fuchſii, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.
Lanugo arborum, Amnion, Bryon, Spagnon. Germ. Baum-Mooß. vid. Muſcus arborum.
Lappa major, vid. Rad. Lappæ majoris.
Lappa minor, vid. Radices Lappæ minoris.
Lappathum, vid. Radices Lappathi acuti.
Laſerpitium Europæum, vid. Leviſticum. Germ. Liebſtöckel.
Laſerpitium Germanicum, vid. Radices Imperatoriæ.
Lavacrum & *Labrum Veneris*, vid. Carduus fullonum. Germ. Weber-Karten.
Lavaria, Lanaria Fuchſii, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.

Lavendu-

Digitized by Google

Lavendula, vid. Flores Lavendulæ. Germ. Lavendel.
Laurentii Sancti herba, I. eſt Conſolida media, II. Sanicula, & III. Vincetoxicum.
Laureola flore purpureo, vid. Cortices Mezerei.
Laurifolia, Germ. Lorbeer-Blätter. Creſcunt in Gallia, Italia, aliisque locis, & coluntur hîc in hortis.
Laurus Alexandrina, vid. Hippogloſſum, Zäpfflein-Kraut.
Ledum, vid. Roſmarinus ſylveſtris. Germ. Wilder Roßmarin.
Lens, Germ. Eine Linſe. Seritur in Agris.
Lens, *Lenticula aquatica*, *Lenticula Paluſtris*, *vulgaris*, Germ. Meerlinſen oder Waſſer-Linſen. Aquis ſupernatat.
Leontopodium, vid. Achimilla. Germ. Sinau.
Lepidium, *Piperitis*, *Raphanus ſylveſtris*, *Iberis*. Germ. Pfeffer-Kraut. Colitur his in locis, in hortis aliàs non invenitur.
Leptophyllon, *Planta Febrifuga*, *Fel Terræ*, eſt Centaurium minus. Germ. Tauſend Gulden Kraut.
Levcanthemum, vid. Chamomilla. Germ. Chamillen.
Levcojum luteum, vid. Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.
Levcophyllon, *Candelaria*, vid. Verbaſcum. Germ. Wüllkraut.
Leviſticum vulgare, *Laſerpitii ſpecies*, *Liguſticum vulgare*, *Libiſticum*, *Libanotites*, *Laſerpitium Europeum*, *Smyrnium*, *Hippoſelinum*. Germ. Liebſtöckel / Brodt-Kraut / Säu-Kraut. Colitur in hortis, Liguſticum Seſeli officinarum.
Libanotis, ſeu *Libanotis coronaria*, vid. Roſmarinus.
Lichen arboreus, *Muſcus Pulmonum*, *Pulmonaria quercina*, vid. Pulmonaria arborea. Germ. Eychen Lungen-Kraut.
Lichen petræus, *ſaxatilis*, ſeu *Epatica fontana*, vel *ſaxatilis*, *Impetigenaria petræa*, ſeu *ſaxatilis*, *Muſcus ſaxatilis*, *hepaticus*, *jecorarius*, *herba hepatica fontana*. Germ. Leber-Kraut / Steinleber-Kraut / Steinflechten / Maaß-Kraut / Brunnen-Kraut / Brunnen-Leber-Kraut. Creſcit locis udis & umbroſis, in puteis juxta fontes.
Lienaria, *Milzatella*, *Lamium flore albo* ſeu *alba linea notatum*, vel *maculatum*, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Taube Neſſel-Blumen.
Liguſticum, vid. Leviſticum. Germ. Liebſtöckel.
Liguſtrum, vid. Flores Liguſtri. Germ. Haußriegel-Blumen.
Lilium album, vid. Flores Lilior. alb. Germ. Weiſſe Lilien. vid. Flores.
Lilium inter Spinas, eſt Caprifolium, Germ. Speck-Lilien. vid. Flor. & Herb.
Limneſtum, ſeu *Centauroides C. B.* aliis *Gratia Dei*, eſt Gratiola. Germ. Wilder Aurin.
Linaria aurea, vid. Flores Stæchatis Citrin. Germ. Rheyn-Blumen.
Linaria vulgaris, *lutea flore majori*, *Oſyris*, *Herba urinalis*, Linum B. *Mariæ*, *Pſeudo-linum*, *Tabinaria*, Germ. Leimkraut / Wilder Flachs / Harn-Kraut / Stall-Kraut / Unſer lieben Frauen Flachs / Krotten-Flachs / Nabelkraut / Fiſchmäuler. Naſcitur paſſim & ferè ubique.
Lingua Arietina, ſeu *Ovis*, vid. Plantago minor.
Lingua Avis, vid. Semen fraxini. Germ. Eſchbaum Samen.
Lingua Bubula, vid. Bugloſſum. Germ. Ochſen-Zungen.
Lingua Canina, vid. Cynogloſſum. Germ. Hunds-Zungen.
Lingua Cervina, vid. Scolopendrium. Germ Hirſch-Zungen.
Lingua Pagana, vid. Hippogloſſum. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Lingua Serpentina, vid. Ophiogloſſum. Germ. Natter-Zünglein.
Lingua Viperina & *vulneraria*, eſt Ophiogloſſum Fuchſij. Germ. Natter-Zünglein.
Lingula & *Ligula*, vid. Ophiogloſſum. Germ. Natterzünglein.
Linozoſtis agria, *Cynia*, *Cynocrambe*, *Phyllon Arrhenogenon Theophr.* vid. Herba Mercurialis. Germ. Bingel-Kraut / Wintergrün.

Linum,

Linum Beatæ Mariæ, Oſyris. Germ. Leinkraut/ vid. Linaria.

Linum ſativum, vid. Semen Lini. Germ. Leinſamen.

Lithoſpermum, vid. Semen Mylii Solis. Germ. Meer-Hirſen.

Lonchitis altera, Aſplenum majus, ſeu *ſylveſtre, Spicantum, Lingua cervina*, ſeu *Scolopendrium.* Germ. Hirſch-Zung / vid. Scolopendrium majus.

Lotos Agrios, Lotus ſylveſtris, eſt Melilotus. Germ. Stein-Klee / vid. Herbam Meliloti, ſeu Loti ſylveſtris.

Lotus hortenſis, hortorum, odorata, ſativa, Trifolium cervinum ſeu *odoratum.* Germ. Sieben Gezeit/ zahmer Stein-Klee / Garten-Klee. Colitur in hortis.

Lotus ſylveſtris, communis Lybica, Melilotus Avicennæ Germanica, Melilotus ſaxifraga, Lotus urbana, Melilotus alba & lutea, Sertula campana, Corona regia, Lotus mellea, Syriaca melilotus, Saxifraga lutea, Trifolium urſinum. Germ. Stein-Klee / Edler Stein-Klee / Honig-Klee / Beeren-Klee. Creſcit in agris, campis & locis arenoſis.

Lujula, vid. Acetoſella. Germ. Sauer Kleee.

Luminella, Ocularis ſeu *ophthalmica Herba*, eſt Euphragia ſeu Euphraſia. Germ. Augentroſt / vid. herbas.

Lunaria Botrytis, Lunaria minor, racemoſa, recta, Selinitis vulgaris. Germ. Mon-Kraut. Monrauthen. Creſcit in ſylvis.

Lupulus domeſticus, ſeu *ſativus* & *ſalictarius, Lupulus mas, Lupus reptitius, volubilis Meſues, volubilis magna, Habilla, Habiola, Bruſcandula, Vitis ſeptentrionalium.* Germ. Hopffen. In ſepibus & frutetis provenit, ſeriturque in agris & hortis.

Lybiſticum, vid. Leviſticum. Germ. Liebſtöckel.

Lycopodium, vid. Muſcus terreſtris. Germ. Trudten-Fuß.

Lyſimachia, ſeu *Lyſimachium, Salicaria*, Germ. Weiderich. Creſcit in ſylvis.

Magiſtrantia, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meiſter-Wurtz.

Majorana, Amaracus, Libanotis coronaria, Samſuchus & *Sampſychus.* Germ. Majoran/ Maſeran/ Mayran/ Meylen. Gaudet ſolo umbroſo, ſtercorato & humido.

Malabathrum, vid. Lit. F. & H. Folia Inda.

Malva arborea, vid. Flores Malvæ arboreæ.

Malva communis, Malacha folio rotundo, minor, pumila ſylveſtris, vulgaris, ſylveſtris repens pumila, Germ. Pappeln/ Käß-Pappeln / Roß-Pappeln / Haſen und Gänß-Pappeln / creſcit paſſim inculta, gaudet ſolo pingui ac humido. Adſcribitur Herbis quinque Emollientibus.

Malva criſpa, Germ. Krauſe Pappeln/ Römiſche Pappeln. Idcircò Malva Romana nominatur. Colitur in hortis.

Malva Hiſpanica, vid. Althea. Germ. Eybiſch.

Malva hortenſis, vid. Flores Malvæ arboreæ.

Malva Medica, Malva viſcus & *paluſtris.* vid. Althea. Germ. Eybiſch.

Malva paluſtris, vid. Althea. Germ. Eybiſch.

Malva Romana, vid. Malva Criſpa.

Malva roſea, vid. Flores Malvæ arboreæ.

Malva viſcus, vid. Althea. Germ. Eybiſch.

Malum Terræ, vid. Radices Ariſtoloch. rotund. veræ.

Manus Sanctæ Mariæ, vid. Cardiaca. Germ. Hertzgeſpan-Kraut.

Marathrum, Hippomarathrum putatum, vid. Fœniculum, vel Sem. aut Radices.

Marrubium album, candidum, vulgare, Marrubium fœmina, Linoſtrophon, *Camelopodium, Phyllopharis, Praſium.* Germ. Weiſſer Andorn / Gottesvergiß / Mutter-Kraut / Marobel. Seritur in hortis, naſciturque prope ædificia &c.

Marrubium creticum, album, latifolium, peregrinum, Germ. Cretiſcher Andorn / advehitur ex Inſula Creta.

Marrubium nigrum, Praſium fœtidum, Marrubiaſtrum, Ballote, Marrubium ſeu *Praſium fœtidum*. Germ. Schwartzer Andorn.

Marrubium primum forte Theophraſti, i. e. Cardiaca, Germ. Hertzgeſpan-Kraut.

Marum verum, Ambra dulcis, Germ. Ambra-Kraut / oder Marum. Planta eſt exotica, Herbâ ſubrucuſoſâ, Flore Orygani ſeu Thymi, Foliis multo candidioribus, eſtque vulgò cognita & Origanum dicta, *Dioſcorid.* Majoranæ viribus & facie affinis, ſtaturâ minor, odore & ſapore magis aromatica, rarò præſcribitur, niſi quod ingrediens ſit Pilularum Marocaſtinarum *Mindereri*. Virtutes & differentiæ Mari legenda ſunt prolixè apud *Alced.* cap. 2.

Mater Herbarum, Herba Regia, Olus Regium, vid. Arthemiſia. Germ. Beyfuß.

Mater Violarum, vid Violaria. Germ. Violen-Kraut.

Matricaria, Arthemiſia tenuifolia & noſtràs, Parthenium Verzaſchæ, Matricaria vulgaris, Matronaria ſeu *Matronella, Amarella, Herba uterina, Solis oculus.* Germ. Metern / Meter-Kraut / Mithram / Matron / Mutter-Kraut / Feber-Kraut und Metterich / Magd Blumen. Creſcit in hortis.

Matriſalvia, Orvala, Sclarea, Germ. Scharlach-Kraut / vid. Horminum.

Matriſylva, vid. Epatica ſtellata. Germ. Sternleber Kraut / & Caprifolium, Germ. Speck-Lilien.

Melanthium ſativum, Melaſpermum, vid. Semen Nigellæ.

Melilotus. Germ. Stein-Klee. vid. Lotus ſylveſtris.

Meliſſa Cretica, Peregrina folio oblongo, Turcica. Germ. Türckiſche Meliſſen. Advehitur ex Inſula Creta, & colitur his Regionibus in hortis.

Meliſſa hortenſis, Meliſſophyllum, Meliphyllum, Melifolium, Meliſſa domeſtica, vulgaris, Melittis, Melittæum, Apiaſtrum, Citrago, Citraria & Citronella. Germ. Meliſſen / Jvenblad / Mutter-Kraut / Hertz-Kraut / Honig-Blum / Immen-Bladt / Honigfang / Citronen und Wantzen-Kraut. Colitur in hortis.

Meliſſa ſylv. Trag. eſt Cardiaca. Germ. Hertzgeſpan-Kraut.

Memiten, Ficaria minor, vid. Chelidonium minus. Germ. Klein Scheel-Kraut / oder Scharbocks-Kraut.

Mentha aquatica, Siſymbrium ſylv. Calamintha aquatica, Mentha rotundifolia paluſtris. Germ. Bach-Müntz / Waſſer-Müntz.

Mentha Cattaria, vid. Nepeta. Germ. Katzen-Kraut.

Mentha criſpa, acuta, balſamica, hortenſis, ſativa, vulgaris, item *Balſamita, Mentha cruciata, Mentha ſecunda ſativa, Siſymbrium domeſticum* ſeu *ſativum*. Germ. Müntz / Krauſe Müntz / Kreutz-Müntz / Müntz-Balſam / und Deumenthen. Seritur in hortis.

Mentha Græca & Romana, vid. Mentha Saracenica.

Mentha Saracenica, hortenſis, Corymbifera major, Coſtus hortorum, Mentha Mariæ, Matronalis, Græca, Romana, Salvia Romana, Aliſma, Damaſſonium. Germ. Frauen-Müntz / Frauen-Balſam / Pfannen-Kuchen-Kraut / und Römiſche Salben. Seritur in hortis.

Mentha Rotundifolia paluſtris. vid. Mentha aquatica.

Menthaſtrum, Hedyoſmos agrios, Minthe agria, Mentha caballina, equina, felina, Balſamita felina, Mentha ſylveſtris rotundiore & longiore folio. Germ. Katzen-Balſam / Hertzen-Troſt / Roß-Müntz / wilde Müntz / ſchmeckend Graß. Creſcit paſſim.

Mercurialis, ſeu *Herba Mercurii, Mercurialis mas, Mercurialis maſcula, Phyllon Arrhenogonon Theophraſti, Braſſica canina, Mercurialis teſticulata mas, Fœmina* dicitur *Mercurialis vulgaris fœmina, Mercurialis ſpicata fœmina, Cinia, Cynocrambe, Linozoſtis agria.* Germ. Weingarten-Grün / Bingel-Kraut / Schweiß-Kraut / Mercurius-Kraut / Ruhr-Kraut / Winter-Grün / und Hunds-Köhl. Naſcitur in campis, hortis, vineis &c. Adſcribitur herbis quinque Emollientibus.

Meum,

Meum, vid. Radices Meu. Germ. Bär-Wurtz.
Mezereon, vid. Cortices Mezerei. Germ. Seydelbaſt.
Militaris Herba, vid. Millefolium. Germ. Schaffgarben.
Milium, vid. Semen Milii. Germ. Hirtzen.
Milium Solis, vid. Semen Milii Solis. Germ. Meer-Hirtzen.
Millefolium, ſeu *Millefolium terreſtre majus*, ſeu *Stratiotes*, *Millefolium* & *Myriophyllon*, ſeu *Achillæa* vel *Achillea*, *Herba militaris*, *Supercilium* & *Lumbus Veneris Millefolium album vulgare*, *Chiliophyllos*. Germ. Schafgarben/ Garbe/ Tauſendbladt/ Garben-Kraut/ Schabab/ Kelcken/ Schaffrieb und Schaff-Garben. Creſcit ubique juxta vias.
Millegrana, vid. Herniaria minor. Germ. Bruch-Kraut/ Horn-Kraut.
Millemorbia, vid. Radices Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.
Milzatella Cordi, *Lamium albâ lineâ notatum B. V.* ſeu *maculatum*. Germ. Taube Neſſel/ Miltz-Kraut/ genannt Miltz-Troſt.
Milzatella, eſt Ceterach, ſeu Scolopendrium verum. Germ. Klein Miltz-Kraut.
Momordica, ſeu *Balſamina cucumerina Viticella*, *Charantia*, *Momordica Poma*, *Pomum mirabile*, *Pomum Hieroſolymitanum*, *Balſamina mas*, *Pupula*. Germ. Momordica-Aepffel/ Balſam-Aepffel. Colitur in hortis. Plura legenda ſunt apud *Schrœd. Ettmüll. Wittich. Baubin. &c.*
Monophyllum, vid. Unifolium. Germ. Einbladt.
Morſus Diaboli, *Præmorſa*, *Succiſa*, *Jacea nigra*, *glabra*. Germ. Abbiß / Teuffels Abbiß. Creſcit paſſim in Agris, campeſtribus, pratis ac juxta arva. vid. Rad.
Morſus Gallinæ, vid. Alſine. Germ. Hüner-Darm.
Morſus Mulierum, eſt Teucrium, vid. Chamædrys vulgaris.
Multinodia, *Pedulium*, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.
Muralis Herba, vid. Parietaria. Germ. Tag- und Nacht-Kraut.
Muſcus arboreus, vid. Pulmonaria arborea.
Muſcus Capillaris, vid. Adianthum aureum.
Muſcus corallinus, vid. Corallina. Germ. Corallen-Mooß.
Muſcus marinus, ſeu *maritimus*. Germ. Meer-Mooß. vid. Corallina.
Muſcus pulmonarius, vid. Lichen.
Muſcus quercinus, vid. Pulmonaria quercina.
Muſcus ſaxatilis, vid. Lichen petræus.
Muſcus ſerpentinus, vid. Lycopodium, vel Muſcus terreſtris.
Muſcus terreſtris clavatus, *repens*, *Pes Lupi*, *Lycopodium*, *Pes leoninus*, *Muſcus ſerpentinus*, cui tamen affinis eſt *Muſcus terreſtris ramoſus*. Germ. Katzenleiterlein/ Truten-Fuß/ Bärlapp/ St. Johannisgürtel/ Löwen-Fuß/ Gürtel Kraut/ Neunheyl/ Teuffels-Kraut. Creſcit in ſylvis, deſertis ac myricetis. *Tabernæmont.*
Myrica, vid. Cortices Tamaricis. Germ. Tamariskenholtz-Rinden.
Myrtillorum Folia, *Vitis Idææ nigræ*, *Myrti vulgares* & *pſeudo-myrti*, *Myrtilli vulgares baccis nigris*, *Myrtilli Germanicæ*, *Vacciniæ nigræ*, *Vitis Idææ foliis oblongis*. Germ. Heydelbeer-Laub / Staudelbeer / Krackbeer / Drumpelbeer-Laub/ Bickelbeer-Laub/ Roßbeer- und Schwartzbeer Laub. Naſcitur in Montibus & ſylvis.
Myrtus Italia ſeu *Myrti Baccæ veræ*, *Myrtus* & *Murtus*, *Myrtus minor*, *Tarentina*. Germ. Welſche Heydelbeer / Myrten-Baum / Myrten-Beer / Myrtellen-Baum. Creſcit in Regionibus calidis, Gallia, Italia, Narbonenſi juxta ripas maris.
Napus, vid. Semen Napi. Germ. Steckrüb-Samen.
Nardus Celtica, vid. Flores Spicæ Celticæ.
Nardus Indica, vid Spica Indica.
Nardus ruſtica, ſeu *ſylveſtris*, vid. Radices Aſari.
Naſturtium album Arabum. vid. Rad. Raphani marini. Germ. Meer-Rettig.
Naſturtium aquaticum ſupinum B. J. *Siſymbrium aquaticum* Matth. *Siſymbrium Cardamine*, *Siſymbrium alterum*, *Sium majus*. Germ. Brunnkreſſen/ Waſſerkreſſen.

Naſturtium arvenſe, ſeu *ſylveſtre*, eſt Thlaſpi, vid. Semen Thlaſpios.

Naſturtium hortenſe vulgare, *Cardamum* & *Creſſio*. Germ. Garten-Kreſſen. Colitur in hortis.

Naſturtium Indicum, *Peruvianum*. Germ. Indianiſcher Kreſſen. Colitur in hortis.

Naſturtium pratenſe, *agreſte*, *Flos Cuculi*, *Cardamine*, Germ. Wieſen-Kreſſen. Creſcit in pratis.

Naſturtium ſylveſtre, ſeu *arvenſe*, eſt Thlaſpi, vid. Semen Thlaſpios.

Nenuphar, vid. Flores Nymphææ. Germ. See-Blumen.

Nepeta, *Mentha Cattaria*, *Felina*, *Mentha non odorifera*, *major*, *vulgaris*, *herba Gattaria*, *Nepeta fruticoſa*, *Germanica*, *vulgaris*. Germ. Katzen-Kraut / Katzen-Nept / Katzen-Nept / wilder Polen / Frauen-Blätter / und Katzen-Müntz. Creſcit utplurimum in hortis, & juxta vias.

Nicotiana major latifolia, *Tabaça*, *Tabacum* & *Tobacum latifolium*, *Tubac*, *Petum*, *Herba St. Crucis*, *Sancta*, *Sacra Sancta*, *Torna bona*, *Hyoſcyamus peruvianus*, *Nicotiana minor*, *Symphytum Indicum*, *H. Sana Sancta*, *Patechenunc*, ut Indi nominant. Germ. Taback / Indianiſch Bilſam-Kraut / Nicotian / Heilig Wund-Kraut / Indianiſch Bein-Welle / Indianiſch Wund-Kraut.

Nicotiana dicitur à Nicotio, Regis Galliæ Legato, qui eam Herbam Uliſſiponæ Zeelandiæ accepit, è Florida allatam, poſtmodumque Gallis innoteſcere fecit. Creſcit in India Florida Virginea, hîc & aliis locis. Virtutes legendæ ſunt pag. 776, 777, & 778. &c. in Herbario *Bernhardi Verzaſcha*, & apud alios Authores.

Nigella, vid. Semen Nigellæ. Germ. Schwartzer Kümmel.

Numularia, *Centimorbia* & *Centum morbium*, *Hirundinaria minor*, & *Serpentaria*, *Ereſtedanum Theophraſti*, *Centum morbia*, *Lunaria minor*, *Numularia major lutea*. Germ. Pfenning-Kraut / Egel-Kraut / Schlangen-Kraut / Klein Natter-Kraut / Geelſchlangen-Kraut / Wundtkraut / creſcit in campeſtibus & aliis locis.

Nymphæa alba, vid. Flores Nymphææ. Germ. Seeblumen.

Oculus Bovis, Germ. Rinds-Auge / vid. Buphthalmum.

Oculus Leporis, *Avaricia*, *Sanamunda*, vid. Rad. Caryophyll. Germ. Nägelein-Wurtzel.

Oculus Sambuci, eſt Locuſta Sambuci. Germ. Holder-Sprössel.

Oculus Solis, vid. Matricaria. Germ. Metern.

Ocymaſtrum, vid. Rad. Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.

Ocymum, vid. Baſilicum, ſeu Semen Baſilici.

Oenonthe, vid. Radices Filipendulæ. Germ. Rother Stein-Brech.

Olus Agninum, *Lingua arietula*, vid. Plantago minor. Germ. Spitzwegerich.

Olus Regium, vid. Arthemiſia. Germ. Beyfuß.

Ophacium, eſt Succus ex immaturis Uvis expreſſus, qui vocatur Agreſta. Germ. Unzeitiger Trauben-Safft.

Omphalocarpon, *Aſpera*, *Lappago*, *Aſperugo Plinii & Dodonæi*. Germ. Kleber-Kraut.

Onocardium, vid. Carduus Fullonum. Germ. Buben-Streel.

Ononis, vid. Radices Ononidis. Germ. Heu-Hechel.

Ophiogloſſum vulgatum, *Echiogloſſum*, *Lingua ſerpentina*, *Eneophyllum*, *Henophyllon*, *Braſſadella* vel *Braſſatella* & *Braſſidella*, *Lancea Chriſti*, *Lingua viperina*, & *Lingua*, *Lingula* & *Ligula vulneraria*. Germ. Natter-Zünglein / Unſers HErrn Speer-Kraut / oder Schlangenzünglein. Creſcit in ſylvis, propè Argentoratum ſatis abundè reperitur.

Origanum aquaticum, eſt Eupatorium *Avic.* Creditum ſeu Adulterium. Germ. Hertz-Klee / vid. Eupatorium Cannabinum.

Origa-

Digitized by Google

Origanum Creticum, ſeu *Heracleoticum* & *Peregrinum*. Germ. Cretiſcher Doſten/ Cretiſcher Wohlgemuth. Naſcitur in Inſula Creta & Græcia. Ex Gallia & Italia advehitur.

Origanum officinarum, ſylveſtre, vulgare, Pulegium rubeum, *Origanum* ſeu *Onitis major*, *Origanum Anglicum*, *Cunila Bubula Plin.* B. J. Germ. Doſten/ Wohlgemuth/ Braune Doſten/ Fuchſius nennt es auch Berg-Müntz. Creſcit in locis campeſtribus opacis.

Orminum ſativum, vid. Horminum. Germ. Scharlach.

Orvala, *Sclarea*, *Centrum Galli*, Germ. Scharlach-Kraut, vid. Horminum.

Oſtritium, & *Oſtrutium*, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meiſter-Wurtz.

Oſyris, vid. Linaria. Germ. Leim-Kraut.

Oxalis, vid. Acetoſa. Germ. Sauerampffer.

Oxyacantha, vid Berberes. Germ. Sauerach.

Oxylapathum, vid. Rad. Lapathi. Germ. Grind-Wurtz.

Oxys, vid. Acetoſella, Alleluja. Germ. Sauer-Klee.

Oxytriphyllon, idem quod Acetoſella.

Pabulum Anſerinum, *Morſus Gallinæ*, vid. Alſine. Germ. Hüner-Darm.

Pabulum Camelorum, eſt Schœnanthum, Germ. Camel-Heu.

Paludapium, vid. Apium. Germ. Waſſer-Eppig.

Panis porcinus, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Schweins-Brodt.

Paralyſis, vid. Primula Veris. Germ. Schlüſſel-Blumen.

Parietaria, *Clibodium*, ſeu *clybodium*, *Clybatis* ſeu *Clybetis Nicandri*, *Helxine*, *Herba muralis*, *vitraria*, *urcealis*, *Muralium*, & *perdicum*, *Parietaria major*, *officinalis*, *vulgaris*, *Veneago*, *herb. Vitriaria*, *herb. perdicalis*, & *herb. Nitri*, Germ. Tag und Nacht/ St. Peters Kraut/ Gloß-Kraut/ Wandt-Kraut/ Petermellends-Kraut/ Traufft-Kraut/ annumeratur quinque Herbis Emollientibus.

Paris herba, *Sigillum Veneris*, *Sigillum Chriſti*, *Solanum monococcum*, *Crux Chriſti*, *Uva lupina*, *Uva verſa* & *vulpina*, *Aconitum Pardalianches*, *Aconitum ſalutiferum*, *Aconitum* ſive *Pardalianches monococcon*, *Solanum tetraphyllon*, *Solanum quadrifolium bacciferum*. Germ. Einbeer/ Wolffsbeer/ Pariß- und Stern-Kraut. Creſcit in Montibus & ſylvis umbroſis.

Paronychia, vid. Rutha muraria. Germ. Mauerrauthen.

Parthenium Brunſ. eſt Matricaria & Tanacetum.

Parthenium verum Fuchſii, *Cotula fœtida*, *Cynanthemis*, Germ. Stinckende Chamillen/ vid. Cotula fœtida.

Parthenium Trag. Loniceri eſt Chamomilla Romana.

Parthenium Verzaſchæ, eſt Matricaria. Germ. Matern.

Paſtinacha ſylveſtris, vid. Semen Paſtinacæ, Germ. Vogel-Neſt.

Pata lupina, *Manus St. Mariæ*, vid. Cardiaca. Germ. Hertzgeſpan-Kraut.

Patientia Italorum, *Artemiſia Turcica*, *Quercula peregrina*, vid. Botrys.

Pectoralis herba, *Pata lupina*, *Cardiaca*. Germ. Hertzgeſpan-Kraut/ vid. Cardiaca.

Pedicularis herba, vid. Semen Staphiſagriæ.

Pentaphyllon, ſeu *Pentaphyllum minus*, *Quinquefolium majus repens flore luteo*, *Pentaphyllon luteum majus*, *minus*, *repens*, *vulgare*, Pentapetes, *Chamæzelon Pentafolium*. Germ. Fünff Finger-Kraut/ Fünffblat. Creſcit paſſim locis arenoſis campeſtribus.

Pepo, vid. Melo ſeu Semen Melonum. Germ. Melonen-Kern.

Pera Paſtoris, vid Burſa paſtoris. Germ. Täſchel-Kraut.

Perdicium, vid. Parietaria, Germ. Tag- und Nacht-Kraut.

Perfoliata vulgatiſſima, ſeu *arvenſis*, *perfoliatum majus*, *vulgare flore luteo*, *folio umbilicato*. Germ. Durchwachs/ Bruchwurtz/ Nabel-Kraut und Stopß-Loch. Naſcitur in locis ſabuloſis, & ſeritur in hortis.

Perforata, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.

Digitized by Google

Periclymenum, vid. Flores Caprifolii. Germ. Speck=Lilien.

Periſtereon ſeu *Periſtereum*, *Hiera Botane*, *Verbenaca*, *Columbaris* & *Columbina* & *Sagminalis Herba*. vid. Verbena. Germ. Eyſen=Kraut.

Perſicaria, *Hydropiper*, *Pulicaria*, *Perſicaria maculata*, *Herba Pavonis*, ſeu *Pavonaria*, *Piper aquaticum* & *caninum*, *Plumbago Plinii*, *Perſicaria mas*, *maſcula*, *Perſicaria urens*, *Polycraton* & *Polycriton Hippocratis*. Germ. Raſſel/ Flöhe=Kraut/ Waſſer=Pfeffer/ Mücken Kraut/ Flöhe=Pfeffer/ Pfauen=Kraut/ Pfauen=Spiegel/ Pferſing Kraut. Creſcit locis udis ac paluſtribus.

Perſonata, vid. Rad. Bardanæ. Germ. Kletten=Wurtz.

Pervinca, vid Vinca per Vinca. Germ. Sinngrün.

Pes *Aſininus*, *Thlaſpidium cornutum*, vid. Alliaria. Germ. Leuchel.

Pes *Cati*, vid. Hiſpidula. Germ. Katzen=Pfoten.

Pes *Columbinus*, Germ. Tauben Fuß/ vid. Geranium. Germ. Storchenſchnabel.

Pes *Leoninus*, vid. Muſcus terreſtris. Germ. Truten=Fuß.

Pes *Leonis*, vid. Alchimilla. Germ. Unſer Frauen Mantel.

Pes *Leporinus*, vid. Lagopus. Germ. Haſen=Fuß.

Pes *Lupi*, vid. Muſcus terreſtris. Germ. Truten=Fuß.

Pes *Vituli*, *Barba Aronis*, *Zinziber album*, vid. Rad. Ari. Germ. Weiſſer Ingber oder Aaron=Wurtzel.

Petaſites, vid. Rad. Petaſititis. Germ. Peſtilentz=Wurtz.

Petri Sancti Herba, eſt Fœniculum, ſeu Petroſelinum marinum. Germ. Becilslen oder Meer=Fenchel.

Petroſelinum, ſeu *Apium hortenſe* & *ſativum*, *vulgare* & *nativum*, *Apium ſelinum*, *Perſilium*, *Oreſelinum*, *Arabicè Karphi*. Germ. Peterſilien/ Peterlein und Garten=Eppig/ ſeritur in hortis, gaudet ſolo humido.

Petroſelinum marinum, *Critbmum*, *Critamum*, *Crethmum*, *Crethmus*, *Crethanus marina*, *Fœniculum marinum*, *Herba S. Petri*, *Batis vel Batis marina*, *Unguis Aquilæ*. Germ. Bacillen oder Meer=Fenchel.

Petum, vid Nicotiana ſeu Tabaca. Germ. Taback.

Peucedanum, vid. Rad. Peucedani. Germ. Haarſtrang.

Pheminalis, *Lucumbra*, *Blattaria*, *Candelaria*, vid. Verbaſcum. Germ. Wüll=Kraut.

Phlomus & *Phlonus*, *Candelaria*, vid. Verbaſcum. Germ. Wüll=Kraut.

Phu, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian.

Phyllitis, vid. Lingua Cervina. Germ. Hirſch=Zungen.

Phyllon Arrhenogonon, *Theophr. Cynocrambe*, *Cinia*, *Lenozoſtis agria*, vid. Mercurialis. Germ. Ringel=Kraut.

Piloſella lutea, & *minor*, vid. Auricula Muris. Germ. Mäuß Oehrlein.

Piloſella major & *minor*. Germ. Nagel=Kraut.

Piloſella montana, vid. Hiſpidula. Germ. Katzen=Pfoten.

Pimpinella, *Bibinella*, *Pampinula*, *Tragoſelinum*, *Saxifragia major*, *Bipenella*, *Bimpinella vulgaris*. Germ. Biebenell/ Biebernell/ Bocks=Peterlein/ Stein=Peterlein/ Bienellen Kraut/ gaudet ſolo pingui, inculto & campeſtribus. *Tabernæmont.*

Pimpinella *Italica*, ſeu *Sanguiſorba*, *Saxifragia Italica*, vel *Sanguinaria* & *Sorbaria*, *Pimpinella minor hirſuta*. Germ. Welſch Pimpinell/ Bluth=Kraut und Kölblein=Kraut/ Hergotts=Bärtlein. Seritur in hortis.

Piperitis, vid. Lepidium, ſeu Raphanus ſylveſtris. Germ. Pfeffer=Kraut.

Piper murale, vid. Sempervivum minimum. Germ. Mauer=Pfeffer.

Piſtolochia, vid. Rad. Ariſtolochiæ bulboſæ, ſeu Rotundæ veræ.

Pituitaria, ſeu *Pedicularis Herba*, vid. Semen Staphiſagriæ. Germ. Stephans=Körner.

Planta febrifuga, eſt Centaurium minus. Germ. Tauſend Gulden=Kraut.

Planta Leonis, vid. Alchimilla. Germ. Unſer Lieben Frauen Mantel.

Plantago aquatica, ſeu *paluſtris*, *Cochlearia paluſtris*. Germ. Waſſer=Wegerig/ Fröſch=Wegerig/ und Fröſchlöffel=Kraut. Creſcit in paluſtribus.

Plantago major, latifolia, ſinuata B. levis latifolia, incana, arnogloſſa, ſeptemnervia. Germ. Breiter Wegerig/ groſſer Wegerig/ creſcit paſſim juxta vias.

Plantago minor, anguſtifolia, media, minor, acuta, ſeu *lanceolata, longa, quinquenervia, Coſta equina, Lingua arietina, ovis, Arnogloſſa, Olus agnium.* Germ. Kleiner oder ſpitziger Wegerig. Creſcit locis herboſis.

Plantanaria, Plantanella, Acanthus Germania, ſeu *vulgaris, Spondylium hirſutum* vel *vulgare,* vid. Branca urſina. Germ. Beeren-Klauen.

Polium montanum, Creticum ſeu *Candiacum.* Germ. Cretiſcher Berg-Poley. Creſcit in montibus, ſeu locis creticis.

Polium montanum luteum, ſeu *Teutbrum,* vulgò *Polium minus.* Germ. Berg-Poley. Creſcit in montibus peſſulanis.

Polium Theophraſti, eſt Cupreſſus humilis ſeu hortulana. Germ. Garten-Cypreſſen.

Polygonum, & *Polygonia, Heliobotana Aëtii, Centi* & *Centumnodia, Sanguinalis* & *Sanguinaria, Proſerpinaca, Seminalis, Corrigiola, Herba Solis Aëtii, Pedulium, Multinodia, Polycarpon, Cnopodium, Teuthalis, Pedalium, Unguis muris, Scorpinaca, Miſerevivium, Statunaria, Polygonum Heracleum* ſeu *Herculeum, Gramen porcinum, Cynochala.* Germ. Wegtritt/ Weg-Graß/ Wen-Graß/ Dengraß/ Bluth-Kraut/ Löw-Graß/ Lungen-Kraut und Sau-Graß. Creſcit incultis locis ac in viis.

Polygonatum, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weyß-Wurtz.

Polytrichon aureum, vid. Adianthum aureum.

Polytrichum, vid. Trichomanes. Germ. Steinferlein.

Populago ſeu *Populus pumila, Chamæleuce* & *Farfugium,* vid. Farfara.

Porrum, Germ. Lauch/ Planta eſt figura & odore ferè ſimilis Allio & Cepæ, colitur in agris & hortis.

Portulaca ſeu *Porcellana, Portulaca domeſtica, latifolia, hortenſis, major, ſativa, Andrachne,* Arabicè *Backaleancha.* Germ. Portzel/ Burtzel/ Portzel/ Grenſel/ Säu-Portzel/ Bley-Kraut/ creſcit locis arenoſis & ſabuloſis.

Potentilla, vid. Anſerina, Argentina. Germ. Gänſerig.

Præmorſia, Succiſa, Jacea nigra, glabra, vid. Morſus Diaboli.

Praſium, vid. Marrubium. Germ. Andorn.

Primula Veris, Paralyſis, Herba paralyſeos & *pralytica, arthetica,* ſeu *arthritica, Verbaſculum odoratum, Primula Veris fl. luteis odoratis, Primula pratenſis, Arthriticum Geſneri ſimplex luteo flore, Betonica alba, Verbaſculum pratenſe odoratum.* Germ. Schlüſſel-Blumen/ Himmel-Schlüſſel/ St. Peters Schlüſſel-Kraut/ Faſten-Blumen/ und weiſſe Bethonien. Naſcitur paſſim Vere ineunte in pratis.

Proſerpinaca, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.

Prunella, Conſolida minor, petræa & *ſaxatilis, Conſolidago minor, Prunella vulgaris, Symphytum petræum Lob. Symphythum minus, Herb. D. Anthonii* ſeu *Anthoniana, Alum, Halum,* ſeu *Halus herba Plin.* quæ *Symphytum petreum,* ſeu *Conſolida ſaxatilis* dicitur. Germ. Prunellen/ Gotthehl/ St. Anthoni-Kraut. Creſcit in Campeſtribus ac locis herboſis.

Prunella cærulea, Conſolida, Bugula, Herb. ſacra, Germ. Gülden Günſel.

Prunorum ſylveſtrium Folia, ſeu *Acatiarum Germanicarum Folia.* Germ. Schlehen-Blätter. Inter cæteras ſpinas in dumetis, ſecus vias vel Itinera creſcunt.

Pſiadium Cordi, Pes Leonis, Sanicula major, vid. Alchimilla. Germ. Sinau.

Pſora Aëtii, Apoſtematica Herba, vid. Scabioſa. Germ. Apoſtem-Kraut.

Pulegium Creticum, maſſilioticum, interdum etiam *cervinum.* Germ. Cretiſcher/ oder Maſiliſcher und Roßmarin-Poley.

Pulegium latifolium, Glechon fœmina, mas, Pulegium Regium, Abuolum, Blecon, Apoleium, Blechon. Germ. Poley/ Hertz-Poley/ creſcit locis cultis & incultis, humidis & campeſtribus.

Pulegi-

Pulegium rubeum, vid. Origanum Officinarum.
Pulicaria, Cunilago, Germ. Dürr-Wurtz / vid. Conyza major.
Pulicaria Fuchſii ſeu *Cordi*, eſt herba Pulicaris, vid. Semen Pſyllii. Germ. Flöhe-Samen.
Pulicaria pumila, aliis Pulicaria, eſt Perſicaria minor. Germ. Flöhe-Kraut oder Mucken-Kraut. vid. Perſicaria.
Pulmonaria arborea, Muſcus pulmonarius, Pulmonaria quercina, Lichen arboreus, Muſcus arboreus, Pulmonaria fungoſa. Germ. Lungen-Kraut / Baumlungen-Kraut ſo an Eychbäumen wächſt / Baum-Flechten. Quercubus adhæret. vid. Lichen.
Pulmonaria Gallica, Conſolida lactaria, Hieracium murar. fol. piloſiſſimo, Auriculæ Muris major, Piloſella major. Germ. Groß Mauß-Oehrlein. vid. Auricula Muris.
Pulmoria maculoſa ſeu *maculoſa Pulmonaria latifolia*, ſæpius caret *maculis*, *Symphytum maculoſum, Pulmonaria altera.* Fleckend Lungen-Kraut / Flecken-Kraut / Back-Kraut / blaue Schlüſſel-Blumen / und Hirtz-Mangold. In opacis naſcitur.
Pulmonaria quercina, vid. Pulmonaria arborea.
Pyrola & *Pyrula rotundifolia, Apiophyllon majus, Limonium Cordi, Limonium ſylveſtre, Conſolida pyrifolia, Herba pirifolia, Pirola & Pirula.* Germ. Wintergrün / Wald-Mangoldt / Holtz-Mangold / Winter-Pflantzen. Creſcit in ſylvis humidis.
Pyſnitis Apul. Pheminalis, Lucumbra, eſt Blattaria, Candelaria, vid. Verbaſcum. Germ. Wüllkraut.
Quercula calamandrina & *minor*. Vid. Chamædrys. Germ. Chamänderlein.
Quercula peregrina, Patientia Italorum, Botrys. Germ. Tauben-Kraut / vid. Herb.
Quercus folia, ſeu *Arboris Jovis folia.* Germ. Eychen Laub. Creſcunt in arboribus Quercuum in ſylvis.
Quinquefolium, vid. Pentaphyllon, vel Radices.
Quinquenervia, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.
Quirini Domini herba, vid. Farfara. Germ. Huff-Lattig.
Quiſquilium, vid. Chermes ſeu Kermes.
Radicula, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.
Rapa ſativa, vid. Semen Raparum. Germ. Rüben-Samen.
Raphanus, vid. Radices & Semen Raphani. Germ. Rettig.
Raphanus ſylveſtris, Germ. Pfeffer-Kraut. vid. Lepidium.
Regia herba, vid. Arthemiſia & Baſilicum. Germ. Beyfuß und Baſilien-Kraut.
Regina prati, vid. Radices Barbæ Caprinæ.
Reſta Bovis, vid. Radices Ononidis. Germ. Heu-Hechel.
Rhamnus catharticus, vid. Spina Cervina.
Rhœas, vid. Flores Papaveris erratici. Germ. Klapp-Roſen.
Rorella, vid. Flos ſeu Ros Solis. Germ. Sonnen-Thau.
Roſa, vide Flores Roſarum. Germ. Roſen.
Roſmarinus hortenſis anguſtiore & latiore folio, Roſmarinum coronarium, Libanotis coronaria, Iſteritis Apul. Herba ſalutaris, Dendrolibanum. Germ. Roßmarin / Weyrauch-Wurtz. Colitur in hortis.
Roſmarinus ſylveſtris, Ciſtus Ledon foliis Roriſmarini ferrugineis. Bauh. xv. Germ. Wilder Roßmarin. Creſcit in Bohemia, Gallia, Italia & aliis locis.
Ros Solis, Rorella, vid. Flos ſeu Ros Solis.
Roſtrum Ciconiæ. vid. Geranium. Germ. Storchen-Schnabel.
Roſtrum porcinum, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.
Rubedo montana, odorata, Alyſſon Plin. Cordialis herba, vid. Epatica ſtellata. Germ. Sternleber-Kraut.
Ruberti herba, vid. Geranium. Germ. Storchen-Schnabel.

Rubia

Digitized by Google

Rubia ſativa, vid. Radices Rubeæ Tinctorum.

Rubi Idæi folia, *Rubi Idæi ſpinoſi*, *Rubi Idæi exilibus ſpinis*, *vulgaris*. Germ. Him-beer Laub/ Hohlbeer-Laub. Creſcunt inter dumeta.

Rubi vulgaris folia, *Rubi fructu nigro*, *Rubi grandis* & *ſecundi*, *Rubi arvenſis*, *Græcè Sentis*, Germ. Brombeer-Laub. Creſcunt inter dumeta.

Rumex, vid. Lapathum acutum ſeu Radices.

Rumicis tertium genus, vid. Bonus Henricus.

Rupertiana herba, vid. Geranium. Germ. Storchen-Schnabel.

Ruſcus, vid. Radices Bruſci ſeu Ruſci.

Ruta Caprina, vid. Galega. Germ. Geyß-Rauthen.

Ruta, *Peganon* ſeu *Rhyte hortenſis*, *domeſtica*, *graveolens hortenſis*, *ſativa*; Germ. Rauthen/ Weinrauthen/ Zaun-Rauthen/ Zame Rauthen/ Todten-Kraut. Colitur in hortis, gaudet ſolo arido.

Ruta minor, *anguſtifolia*, *hortenſis altera*, *hortenſis minor*, *ſativa tenuifolia*. Germ. Kleine Wein-Rauthen. Colitur in hortis.

Ruta muraria, *Filicula Aſellorum minor*, *Onopterium minus*, *Adianthum album*, *Ruta parietum*, *Adianthum candidum*, *Saxifraga*, *Salvia vitæ*, *Paronychia*, *Empetrum Fuchſii*, Germ. Mauer-Rauthen/ Stein-Rauthen. Naſcitur in parietibus ac muris juxta aquas. Eſt ex Herbis 5. Capillaribus.

Ruta Solis, *Fuga Dæmonum*, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.

Ruta ſylveſtris minor. Germ. Kleine wilde Rauthen.

Ruta Peganon agrion, *Moly Galeni*, *Armala*, *Harmala*, *Beſaſa*. Germ. Wilde Rauthen.

Sabina ſeu *Savina*, *Sabina baccifera* & *fructifera*, *Barathrum*, *Bratho*, *Sabina fæmina*, *Barython*, *Sabina mas*, *Sabina Myrtifolia*, *Sabina Tamariſci folio*, *Juniperus major*, *Sabina Tamariſci folio*, *Juniperus major*, *Sabina vulgaris*, Germ. Sadel- und Sagen-Baum/ Seven-Baum/ Sieben-Baum/ Seven-Palmen und Segel-Baum. Colitur in hortis.

Sabina major Monſpelienſ. eſt Cedrus Phænic. altera Plinii.

Sacra ſancta, & *Sancta herba*, *Tornabona*, vid. Nicotiana. Germ. Toback.

Sacra herba, & *Sacra Verbena*, *Sacra recta Lobel*. *Recta Dod.* vid. Verbena. Germ. Eyſen-Kraut.

Sagminalis, *Sanguinalis herba*, vid. Verbena. Germ. Eyſen-Kraut.

Salicaria, vid. Lyſimachia. Germ. Weyderich.

Saliunca, vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariä Magdalenä-Blumen.

Salix ſeu *Salicis folia*, *Albæ arboreſcentis folia*, *Salicis vulgaris folia*, *Itea*. Germ. Weyden-Blätter/ und Laub/ Felber. Creſcunt in locis aquoſis & udis.

Salix marina ſeu *Amerina*, vid. Semen Agni caſti.

Salvia major, *hortenſis major*, *latifolia*, *Eleliſphacon*, *Croſmis*, *Corſalvium Apuleji*. Germ. Groſſe oder breite Salbey. Colitur in hortis.

Salvia minor, *anguſtifolia*, *nobilis acuta*, *tenuifolia*, *pinnata*, *aurita* & *non aurita*, *tenuifolia auriculata*. Germ. Edle/ ſpitzige oder Creutz-Salbey. Colitur in hortis.

Salvia Romana, vid. Mentha Sarracenica.

Salvia ſylveſtris, *Salvia Boſci*, *Hormini pratenſis ſpecies*, *Boſciſalvia*, *Scordiana*, *Scorodiana* & *Scorodonia*, *Scordium alterum*. Germ. Wilde Salbey. Creſcit paſſim in pratis & ad vias.

Salvia vitæ, vid. Ruta muraria. Germ. Mauer-Rauthen.

Sambuci Locuſtæ ſeu *Oculi*, *Sambuci campeſtris*, *domeſtici vulgaris*. Germ. Holder Spröſlein/ inter agrorum & hortorum ſepes provenit.

Sambucus humilis & *pumila*, vid. Ebulus. Germ. Attich.

Sampſuchus, vid. Majorana, aliquando & Marum.

Sanamunda, vid. Caryophyllata, ſeu Radices.

Digitized by Google

Sana ſancta, vid. Nicotiana, Tabaca. Germ. Toback.

Sancta, & *Sacra Sancta herba*, *Torna bona*, vid. Nicotiana, Germ. Toback.

Sancta Caballina, vid. Gratia Dei, ſeu Gratiola. Germ. Wilder Aurin.

Sancti Laurentii berba, *Conſolida media*, *Symphytum medium.* Germ. Gülden Günſel.

Sancti Petri herba, eſt Fœniculum marinum. Germ. Meer-Fenchel/u. Glaßkraut.

Sanguinaria, eſt Coronopus, Polygonum & Burſa paſtoris.

Sanguiſorba, vid. Pimpinella Italica.

Sanicula, *Sennicula*, *Sanicula quinquefolia*, *Sanicula virginea*, *Diapenſia*, *Ferraria minor*, *Herba Sancti Laurentii.* Germ. Sanickel/ Sannickel/ Bruch-Kraut. Creſcis in montibus & ſylvis opacis.

Saponaria major, *levis*, *Lavaria*, *Viola agreſtis Condiſi*, *Lanaria Fuchſii*, *Radicula* & *Fullonum berba Fuchſii.* Germ. Seyffen-Kraut/ Speichel-Wurtz. Creſcit paſſim juxta rivulas & vias.

Satureja, *Thymbra ſativa*, *Satureja hortenſis*, *Cunila ruſtica* ſeu *ſativa*, *Hyſſopus agreſtis*, *Satureja altera*, *ſativa*, *ſylveſtris*, *Joſeple*, *Saturon*, *Satureij.* Germ. Sadaren/ Saturey/ Saturan/ Zwiebel-Jſpen/ Hüner-Fülſel/ Kaps-Jſop/ Winter-Jſop/ Zwiebel-Jſop/ und Sengen Jſop/ Gänß-Jſop. Colitur in hortis.

Savina, vid. Sabina. Germ. Seven-Baum.

Saxifraga alba, *Saxifragia*, *Saxifragia major*, *Saxifraga alba tuberoſâ radice. Chelidonites 4ta Matth.* & *Lob.* Germ. Neunkrafft/ Steinbrech. Creſcit in locis aſperis & ſabuloſis.

Saxifraga Dod. vid. Serpillum. Germ. Wilder Quendel.

Saxifraga lutea Fuchſii, eſt Trifolium odoratum primum Dod. Germ. Gülden Stein-Klee.

Saxifraga major & minor, vid. Pimpinella.

Saxifraga montana, eſt Siler montanum.

Saxifraga rubra, *Oenanthe*, eſt Filipendula.

Saxifraga rubra, vid. Semen Alkekengi.

Scabioſa, ſeu *Herba apoſtematica*, *ſcabioſa arvenſis* ſeu *pratenſis hirſuta*, *maior*, *major cæruleo* & *purpureo flore*, *Scabioſæ 4. genus*, *Scabioſa ſegetum*, *vulgaris*, *Pſora Aetii.* Germ. Scabioſen/ Apoſtem-Kraut/ Grind-Kraut. Creſcit in arvis & pratis. Aqua ejus annumeratur quatuor aquis Anti-pleuriticis.

Scariola, vid. Endivia minor. Germ. Klein Endivien.

Scarlatum, vid. Chermes ſeu Kermes. Germ. Scharlach-Beer.

Scarlea, *Slarea*, *Centrum galli*, *Orvala*, *Orminum*, vid. Horminum. Germ. Scharlach-Kraut.

Schænanthum, ſeu *Schœnanthum*, *Squinanthum*, *Juncus Arabicus*, *Juncus odoratus*, *Camelorum paſtus* ſeu *Stramen* & *Fœnum Camelorum*, & *Pabulum Camelorum.* Germ. Kamehl-Heu/ Kamehl-Stroh/ auch Unſer Lieben Frauen Bett-Stroh. *Planta* eſt peregrina & valdè aromatica, in Arabiæ quibusdam Provinciis maxima abundantia naſcitur, veluti Gramen vulgare quo paſcuntur animalia, & ex Alexandria ad nos advehitur. Rarò cum floribus creſcit, licet ab iis quaſi Flos Junci, vel potius ob ejus fragrantiam, Juncus odoratus, denominationem habeat.

Sclarea, vid. Gallitrichon ſeu Gallitrichum.

Scolopendrium verum ſeu *minus*, vid. Ceterach. Germ. Miltz-Kraut.

Scolopendrium vulgare, *ſeu majus*, ſeu *ſylveſtre*, *Lingua Cervina*, *Aſplenium majus ſeu ſylveſtre*, *Scolopendria vulgaris*, *Lonchitis altera*, *Gæmionitis*, *Phyllitis*, *Spicanthum.* Germ. Hirſch-Zungen. Creſcit in montibus Salisburgenſibus, Tyrol. & Helvet. ex Italia & Helvetia advehitur.

Scordium Creticum, Germ. Cretiſcher Lachen-Knoblauch. Ex Creta, Italia & Venetia advehitur.

Scordium ſeu *Scorbium Noſtratum majus & minus*, *Chamædrys aquatica & paluſtris*,

ſtris, Triſſago, ſeu Trixago paluſtris, Mithridatia Apul. Methridation, Scordilium Apuleij, Sanguis Milvi, Sanguis Herculis Apul. Germ. Knoblauch-Kraut / Lachen- oder Waſſer-Knoblauch / Waſſer-Bathengel / Waſſer-Chamanderlein. In humidis locis creſcit.

Scorzonera, vid Rad. Scorzoneræ. Germ. Schlangen-Mord.

Scrophularia major, vid. Rad. Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.

Scrophularia ſeu *Scrofularia minor*, Germ. Scharbocks-Kraut / vid. Herb. Chelidon. minor. Germ. Klein Schel-Kraut.

Sedum agreſte, *Aizoon*, *Agrion*, *Sempervivum ſylveſtre* & *vineale*. vid. Craſſula major. Germ. Knaben-Kraut.

Sedum majus vulgare, *Sempervivum majus*, *Aizoon* ſeu *Aizoum majus*, *Barba Jovis* & *Caulis* ♃ *vis*. Germ. Hauß-Wurtz / Donner-Bart. Creſcit in montibus, teſtaceis & muris, & ſuper Domicilia ſeritur.

Sedum ſeu *Sempervivum minus*, *Cauda* & *Lauda muris*, *Craſſula minor*, *herba Tonitrus*. Germ. Rürem-Kraut / Katzen-Füßlein / Bladrot und kleine Hauß-Wurtzel. Creſcit ſupra muros.

Sedum ſeu *Sempervivum minimum*, *Vermicularis officinarum*, ſeu *Piper murale* & *Illecebra minor*, *Aizoum minus*, *Trithales*, *Digitellus*, *Herba vermiculata*, *Craſſula minima*. Germ. Mauer-Pfeffer / Blatloß / Juden-Träublein und Katzen-Träubel / kleine Denderbeer. Loca ſaxoſa, & muros amplectitur.

Selinitis, vid. Lunaria. Germ. Mondt-Kraut.

Selino Italorum, vid. Apium paluſtre.

Selinophyllon, *Colliphyllon Hippocr.* *Tricophyes Apul.* vid. Trichomanes.

Seminalis, *Sanguinalis* & *Sanguinaria*, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.

Sempervivum, vid. Sedum. Germ. Hauß-Wurtz.

Sena, ſive *Senna* vel *Folia Sennæ Alexandrinæ*, ſeu *Orientalis*, dicitur & Ægyptiaca & Syriaca, quæ habet folia acuta, & ea eſt præſtantiſſima: vel Italica, foliis magis obtuſis, quæ priori ſubſtituitur. Eſt Planta ſeſe erigens, floribus luteis inſtar Coluteæ, folia habet oblonga, ſubviridia: Poſt floſculos folliculi prodeunt ſemen continentes, renumque figuram referentes. Germ. Senet-Blätter / Sennen-Blätter.

Senæ ſeu *Sennæ folliculi*, ſeu *ſiliqua*, in qua latet ſemen, melior pars Plantæ eſt, deinde folia, ſed tamen in eis virtus eſt valde debilis. *Meſue*. Germ. Senet-Blätter-Bälglein /

Senecio, ſeu *Senecium*, *Erigerum*, ſeu *Erigetum*, *herba Pappa*, *Verbena fœmina*, *Brunf. Senecio major*, *minor*, *vulgaris*, *Carduncului* & *Carduncellus*. Germ. Creutz-Wurtz / Grind-Wurtz. Creſcit paſſim in agris & hortis.

Septemnervia, *Arnogloſſa*, vid. Plantago major. Germ. Breiter Wegerig.

Seris domeſtica latifolia, vid. Endivia major.

Seris erratica, *picris* ſeu *ſylveſtris*, vid. Cichoreum.

Seris ſomnifera, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Seris urinaria, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Serpentaria, *Centi* & *Centummorbia*, *Nummularia*. Pfennings-Kraut / Egel-Kraut / klein Natter-Kraut.

Serpentaria fœmina, vid. Radices Biſtortæ. Germ. Natter-Wurtzel.

Serpillum ſeu *Serpyllum* & *Herpyllum*, *Cunilago*, *Serpillum flore albo* & *purpureo*, *Saxifraga Dod.* *Serpillum ſylveſtre* & *vulgare repens*, *Serpillum minus vulgare*. Germ. Quendel / Kümin / Hünerköhl und wilder Polen / Coſtens und Hüner-Seeb. Creſcit locis apricis & ſabuloſis.

Serpillum citratum. Germ. Citronen-Quendel.

Serpillum hortenſe ſeu *Romanum*. vid. Thymus. Germ. Thymgen.

Serratula major, vid. Bethonica. Germ. Bethonien.

Serratula minor, vid. Chamædrys. Germ. Gamanderlein.

Sertula campana, vid. Melilotus. Germ. Stein-Klee.

Seſamum Alpinum, *verum* & *veterum*, vid. Semen Seſami. Germ. Lein oder Flachs-Dottern.

Digitized by Google

Seſeli, vid. Semen Seſeleos. Germ. Seſel-Samen.
Sideritis, Herba heraclea, Sideritis ſeu *Ferruminatrix, Sideritis vulgaris hirſuta erecta, Herba Judaica*, Arabicè *Tetrabit, Sidrichis*. Germ. Glied-Kraut / Beruff-Kraut. Creſcit locis apricis montanis ſabuloſis.
Sigillum Chriſti, Sigillum Veneris, Germ. Stern-Kraut / vid. Paris Herba.
Siler montanum, vid. Semen Seſeleos, ſeu Sileris montani.
Silybum, Chamæleon, vid. Carduus Mariæ. Germ. Wehe-Diſtel.
Simeonis Herba, vid. Alcea major vulgaris.
Sinapi, vid. Semen Sinapi. Germ. Senff-Samen.
Sion ſeu *Sium aquaticum*, vid. Beccabunga. Germ. Bachbung.
Sion ſeu *Sium majus German.* eſt Naſturtium aquaticum. Germ. Brunnkreſſen.
Siſar, Siſarum, Siſer, Siſarum ſativum, Rapunculus hortenſis, ſiſarum Germanicum. Germ. Gierlein / Görlein / Klingelrüblein / Zucker-Wurtzel / colitur in hortis.
Siſymbrium aquaticum, eſt Naſturtium aquaticum. Germ. Brunnkreſſen.
Siſymbrium ſylv. vid. Mentha aquatica. Germ. Waſſer-Müntz.
Smilax aſpera, vid. Radices Salſaparillæ. Germ. Sarſaparillen.
Smyrnium, Libiſticum, Liguſticum, vid Leviſticum. Germ. Liebſtöckel.
Solanum, Solatrum hortenſe, nigrum, officinale; ſativum, vulgare, Morella & *Morellum, Uva lupina*, ſeu *vulpina*. Germ. Nacht-Schatten und Sau-Kraut. Creſcit paſſim in locis opacis.
Solanum halicacabinum ſeu *veſicarium*. vid. Baccæ ſeu Semen Alkekengi. Germ. Juden-Kirſchen.
Solanum lignoſum, vid. Amara dulcis. Germ. Hinſch-Kraut / oder Je länger je lieber.
Solanum monococcum, Germ. Einbeer-Kraut. vid. Paris Herba.
Solanum quadrifolium bacciferum, ſeu *Tetraphyllon*. vid. Paris Herb. Germ. Einbeer-Kraut.
Soldanella, Braſſica marina major, Soldanella maritima minor, volubilis marina, Convolvulus marinus. Germ. Meerwinden / Meer-Köhl. Creſcit in locis maritimis Galliæ & Italiæ, in Alpibus, Auſtria, Styria & Tyroli &c.
Solidago, vid Rad. Conſolidæ majoris. Germ. Schwartzwurtz.
Solidago, ſeu *Conſolida Sarracenica*, Germ. Heydniſch Wund-Kraut. vid. Conſolida Sarracenica.
Solis Herba, Fuga Dæmonum, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.
Solis Herba Aetii, vid. Poligonum. Germ. Wegtritt.
Solſequium cœruleum, vid. Cichoreum flore cœruleô ſylveſt.
Sonchus albus, vid. Cicerbita, Lactucella. Germ. Haßen-Strauch.
Sonchus ſpinoſus ſeu *ſylveſtris*, vid. Cicerbita aſpera.
Sophia Chyrurgorum, vid. Eryſimum. Germ. Wegſenfft.
Spica Celtica, vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariä Magdalenä-Blumen.
Spica fœmina hortenſis, vid. Flores Lavendulæ, Germ. Lavendel-Blumen.
Spica hortenſis mas, vid. Flores Spicæ. Germ. Spick-Blumen.
Spica Indica, vid. Lit. S. Spica Indica. Germ. Indianiſch Spick.
Spica Nardus, vid. Flores Spicæ. Germ. Spick-Blumen.
Spica Romana & *gallica, Saliunca*, vid. Flores Spicæ celticæ. Germ. Mariä Magdalenä-Blumen.
Spicatum, Phyllitis, vid. Scolopendrium. Germ. Hirſch Zungen.
Spina Dominæ Mariæ ſeu *alba*. vid. Carduus Mariæ. Germ. Marien-Diſtel.
Spina cervina, Cervi & *cervales, Spina infectoria*, ſeu *Rhamnus catharticus* & *ſolutivus, Alaternus Plin. quibuſdam*. Germ. Wegdorn-Beer / Creutz-Beer / Wehedorn-Beer / Schlabeer. Creſcit hinc inde in ſepibus.
Spina hirci, vid. Tragacanthum. Germ. Tragandt.
Spinachia, Lapathum hortenſe, Spinacia mas, vulgaris, Spinachia ſemine ſpinoſo. Germ. Binetſch / Spinat. Colitur in hortis.
Spondylium, vid. Branca urſina. Germ. Beeren-Klau.

Spongia

Digitized by Google

Spongia Cynosbati, vid. ſuo loco Lit. S. Spongia.
Squamaria, vid. Rad. Dentariæ. Germ. Streubelſwurtz.
Squinanthum, vid. Schænanthum. Germ. Kameel-Heu.
Staphiſagria, vid. Semen Staphiſagriæ.
Stellaria Matth. Pes Leonis, Sanicula major, vid. Alchimilla. Germ. Sinau.
Stœchas Arabica, vid. Flores Stœchatis Arabicæ.
Stœchas citrina, vid. Flores Stœchatis citrinæ.
Stramen Camelorum, vid. Schænanthum.
Succiſa, vid. Morſus Diaboli. Germ. Teuffels Abbiß.
Sumach, vid. Semen Sumach. Germ. Schling-Baum.
Supercilium Terræ, Capillus Terræ, Adianthum nigrum, vid. Capillus Veneris. Germ. Frauen-Haar.
Sylvæ Mater, eſt Caprifolium. Germ. Speck-Lilien/ vid. Flores & Herbas.
Symphytum, vid. Radices Conſolidæ majoris. Germ. Schwartz Wurtz.
Symphytum Indicum, Herba ſana Sancta, vid. Nicotiana. Germ. Taback.
Symphytum maculoſum, vid. Pulmonaria maculoſa. Germ. Fleckigt Lungen-Kraut.
Symphytum minus ſeu *petræum Lob.* eſt Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
Tabaca, Tabacum, vid. Nicotiana. Germ. Taback.
Tamariſcus, vid. Cortices Tamariſci. Germ. Tamarisken.
Tamariſcus, Tamariſcus Germanica ſeu *ſylveſtris, Tamarix ſylveſtris fœmina, Tamariſcus fruticoſa folio craſſiore, Myrica, Bryaria.* Germ. Tamarisken-Kraut / Porſt / Portz / Birtzen / Bertz. Creſcit juxta Rhenum & Danubium fluvium.
Tanacetum Anglicum, Tanacetum foliis criſpis, Germ. Krauſe Rheynfahren. Colitur in hortis.
Tanacetum ſylveſtre Fuchſii, eſt Anſerina. Germ. Gänßerig.
Tanacetum vulgare luteum, Athanaſia, Arthemiſia tenuifolia, Ambroſia, Tanacetum Millefolii foliis, Tanaſia, Germ. Rheynfahren-Kraut / Weinfahren / Wurm-Kraut und Wurmfahren/ Rheynfallkraut. Creſcit locis arenoſis incultis.
Taraxacum Arabum, vid. Cichoreum, Germ. Wegwarten.
Taraxacum ſeu *Taraxacon, Dens caninus, Dens Leonis, Aphaca Theophraſti, Hedinois, Seris urinaria, Seris ſomnifera, Corona Sacerdotis, Corona* ſeu *Caput Hieracium majus, parvum, Hedipnos major, Dens* Leonis *latiori folio, Taraxacum minus, Roſtrum porcinum, Seris urinaria, Cichoreum Conſtantinopolitanum Matth.* Germ. Pfaffenröhrlein/ Pfaffen-Blad / Pappen-Kraut/ Röhrlein-Kraut / Dotter-Blumen / Weg-Lattig / Löwen-Zahn / Hunds-Zahn / Hunds-Blumen/ Küh-Blumen / Münchs-Kopff/ und Münchs-Bladt / Pfaffen-Stiel. Creſcit in herboſis locis. Aqua ejus ſpectat ad numerum quatuor Aquarum Antipleuriticarum.
Tarchon Avicennæ, Draco hortenſis Geſneri, vid. Dracunculus eſculentus. Germ. Dragun.
Telephium, vid. Craſſula. Germ. Knaben-Kraut/ Donnerbahr.
Teucrium, vid. Chamædrys vulgaris. Germ. Wilde Chamänderlein.
Teuthrum, vid. Polium montanum luteum, Germ. Berg-Poley.
Thapſus barbatus, vid. Verbaſcum ſeu Fl. Verbaſci.
Thlaſpi, vid. Semen Thlaſpi. Germ. Bauren-Senff/ Wegkreſſen.
Thalaſſion, Bryon, eſt Muſcus marinus. Germ. Meer-Mooß / oder Corallen-Mooß / vid. Corallina.
Theefolia, Chà, T'chia & Thea. Eſt Planta, folia habens inſtar Chamædryos, ſeu Myrti aut Veronicæ, cujus Ramus pulcher exſiccatus, apud Experientiſſimum Pharmacopæum Francofurtenſem *Henrici*, ſub Signo Aurei Cervi videndus eſt. Provenit in Inſulis Japponenſibus & in Tractu Regni Chinenſis. Germ. Thee-Kraut. Flores fert Ciſti fæminæ & goſſypii mediam faciem

faciem referentes, quinis foliolis albicantibus aut pallidis conſtantes, ſtaminulis multis mediũ florem occupantibus. His demũ ſuccedit Fructus, dum adhuc vigent, ut ferunt, virides, reſiccati autem cortice rugoſo, ex ſpadiceo fuſco veſtiti: Figura ſæpè globoſa eſt, magnitudine globuli luſorii, Semen tantum unicum continentes &c. Virtutes hujus Herbæ legendæ ſunt apud *Bernh. Verzaſcham*, in Herbario fol. 783. *Wormium* in Muſ. pag. 165. *Tulpium* in Obſerv. lib. 4. cap. ult. *Linſchotten* in Cap. 26. Itinerarii. *Borellum*, lib. 3. Obſerv. 29. *Mœllenbrock*, de Varis pag. 117. *Mandelsloh*, in Itinerario Orientali ab *Adamo Oleario* edito, *Bontekou*. &c.

Thelephium vulgare, *Illecebra*, *Aizoum Agrium*, vid. Craſſula. Germ. Knaben-Kraut.

Thus terræ Plinii, *Ajuga*, *Abiga*, *Herba Apoplectica*, vid. Chamæpitys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Thuya, vid. Arbor Vitæ. Germ. Baum deß Lebens.

Thymbra, vid. Satureja. Germ. Winter-Iſop.

Thymiama, vid. Cortices Thuris. Germ. Thymian.

Thymum album, *Thymus Capitatus*, *Thymus Creticus*. Germ. Cretiſcher Thymel/ weiſſer Thymel/ Cretiſcher/ Welſcher/ und Römiſcher Quendel/ oder Thymgen. E Creta Inſula, aliisque Græciæ locis, & quibusdam Hiſpaniæ calidioribus regionibus, Venetias defertur.

Thymum ſeu *Thymus*, *Serpillum hortenſe*, *Romanum*, *Thymum vulgare*, *Thymiana Herba*, *Thymus durior*, Arabicè *Haſce*. Germ. Thymian/ und Römiſcher Quendel. Creſcit noſtratibus in hortis.

Tilia, vid. Flores Tiliæ. Germ. Linden-Blüth.

Tithymallus, vid. Radices Eſulæ. Germ. Wolffs-Milch.

Tobacum, *Tabaca* & *Tabacum*, Germ. Taback/ vid. Nicotiana.

Tonitrus herba, eſt Sempervivum. Germ. Hauß-Wurtz.

Tormentilla, *Conſolida rubra*, *Heptaphyllon* & *Heptaphyllum*, *Chryſogonum Dioſcorid. Septemfolium* & *Septifolium*. Germ. Tormentill-Kraut/ Bluth- und Hartz-Wurtz-Kraut/ rothe Heil-Wurtz/ Ruhr- und Feng-Wurtz-Kraut/ roth Güntzel-Wurtzel-Kraut. Creſcit paſſim in locis ſiccis arenoſis & campeſtribus.

Torna bona, *Petum*, *Sacra Sancta*, vid. Nicotiana, Germ. Taback.

Tota bona, *Bonus Henricus*, & *Horminum*. Germ. Scharlach-Kraut/ guter Heinrich.

Tragoſelinum, *Pampinula*, vid. Pimpinella. Germ. Biebenell.

Trichomanes, *Callytrichon*, *Polytrichum Officinarum*, *Trichom*, *Trichomanes*, *Adianthum nigrum*, *Polytrichum*, vulgo *Ceſalp*. aliàs *Capillaris*, *Filicula*, *Barba Herculis Apul. Herba crinita*, *Calliphyllon Hipp. Tricophyes Apul. Selinophyllon*, *Adiantum* & *Amiantum Apuleji*, *Herba capillaris*. Germ. Steinfeder/ Wiedertodt/ Wiederthun/ Abthun. Provenit juxtà aquas in vetuſtis parietibus.

Tricordium, *Trifolium acetoſum*. Germ. Sauer-Klee/ vid. Herb. Acetoſellæ.

Trifolium acetoſum, vid. Acetoſella. Germ. Sauer-Klee.

Trifolium aquaticum, vid. Trifolium fibrinum.

Trifolium aſphaltites ſeu *bituminoſum*. Germ. Hartz-Klee.

Trifolium aureum, vid. Epatica nobilis. Germ. Edler Klee.

Trifolium bituminoſum ſeu *Aſphaltites*. Germ. Hartz Klee.

Trifolium cervinum, vid. Lotus hortenſis. Germ. Siebengezeit.

Trifolium epaticum. Germ. Edel-Leber-Kraut/ vid. Epatica nobilis.

Trifolium fibrinum, ſeu *aquaticum*, cujus flores conſtant albis Fibris, & Folia innatant aquis, & Flos tantum emergit. Germ. Fieberklee/ Fieberkraut.

Trifolium fragiferum, vid. Fragaria. Germ. Erdbeer-Kraut.

Trifolium Græcum, vid. Semen Fænugræci.

Trifolium hepaticum, vid. Epatica nobilis. Germ. Edler Klee.

Trifolium leporinum, vid. Lagopus. Germ. Haſen-Klee.

Trifolium

Digitized by Google

Trifolium magnum ſeu nobile, vid. Epatica nobilis.
Trifolium odoratum, vid. Lotus hortenſis.
Trifolium pratenſe. Germ. Wieſen-Klee. Creſcit in pratis & locis herboſis.
Trinitatis herba, vid. Jacea, Epatica nobilis & Lagopus. Germ. Dreyfaltigkeit-Kraut / Edel Leber-Kraut / Haaſen-Klee.
Triſſago vel *Trixago*, vid. Chamædrys. Germ. Chamänderlein.
Triſſago ſeu *Trixago aquatica*, vid. Scordium. Germ. Lachen-Knoblauch.
Tubac, *Tobacum*, *Tabaca* & *Tabacum*, vid. Nicotiana. Germ. Toback.
Tunica, vid. Flores Tunicarum. Germ. Graß-Blumen.
Turcha herba, *Atractylis*, *Carduus benedictus*. Germ. Cardobenedicten.
Turpethum, vid. Cortices Turbethi. Germ. Turbit.
Tuſſilago, vid. Farfara vel Flores & Radices.
Valeriana hortenſis, vid. Radices Valerianæ hortenſis majoris.
Valeriana ſylveſtris major & *minor*, vid. Radices.
Valeriana, eſt herba Sanctæ Claræ, S. Mariæ Magdalenæ, & S. Georgii.
Veneago, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Veratrum album, vid Rad. Ellebori albi.
Veratrum nigrum, vid. Rad. Ellebori nigri.
Verbaſculum odoratum, vid. Flores ſeu Herb. Primulæ Veris. Germ. Schlüſſel-Blumen.
Verbaſcum mas, *Latifolium*, *Blattaria*, *Candela Regia* & *Regis*, *Candelaria*, *Lanaria*, *Leucophyllon*, *Phlomus* & *Phlonus*, *Tapſus barbatus*, *Pyſnitis Apuleji*, *Pheminalis*, *Lucumbra*. Germ. Wüllkraut / Königs-Kertzen / Unholden-Kertzen / Kertzen-Kraut / Feld-Kertzen / Himmel-Brandt / Bähren-Kraut / und Brenn-Kraut. Creſcit paſſim in locis arenoſis & ſylvoſis.
Verbena communis flore cœruleo, *Verbena mas*, *Verbenaca*, & *herba columbaris* & *columbina*, *Verbena recta*, *maſcula*, *ſupina*, *vulgaris*, *Periſtereum*, *Junonis lacryma*, *Herba Cincinnalis*, *ſanguinalis*, *Herba ſacra* & *verbenaca*. *Hierabotane*, *Herba ſagminalis*, *Periſtereon*. Germ. Eyſen-Kraut / Eyſenhort / Tauben-Kraut / und Eyſenreich. Creſcit paſſim in Cæmiteriis, aliisque incultis locis ad muros & ſepes.
Verbena fœmina, vid Eryſimum. Germ. Hederich.
Vermicularis, vid. Sedum minimum. Germ. Mauer-Pfeffer.
Veronica mas & *vulgatiſſima*, *Veronica mas ſerpens*, *Veronica major*, *vera* & *vulgaris*, *Veronica erecta* & *ſupina*, & *Betonica Pauli*. Germ. Ehrenpreyß / Grundheyl / Schlangen-Wund-Kraut / Heyl aller Schäden. Creſcit in locis incultis ac dumetis.
Veronica fœmina ſeu *pratenſis Serpillifolia*. Germ. Ehrenpreyß / das Weiblein / ſo etwas zärter als das andere.
Victorialis, vid. Radices Victorialis. Germ. Allermanns Harniſch.
Vinca per vinca, *Myrſinoides*, *Clematis*, *Daphnoides minor*, *Pervinca*, *Centunculus Plinii*, *Chamædaphne Plinii*, *Viola mortuorum*, *Polygenoides*, *Unicordia*, *Palma virginea*, *Corona virginea* Germ. Sinngrün / Jngrün / Weingrün / Beerwinck / Mägt-Palmen und Todtenviolen. Solo gaudet fœcundo.
Vincetoxicum, vid Rad Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtz.
Viola agreſtis, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.
Viola aurea, eſt Flos Cheyri ſeu Levcojum luteum, vid. Flores Cheyri.
Viola flammea, *tricolor*, vid. Jacea tricolor.
Viola lutea, vid. Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.
Viola { *Martia*, *odorata*, *purpurea*, } vid. Flores Violarum Martialium.
Viola mortuorum, eſt Vinca per vinca. Germ. Todten-Violen.
Viola tricolor hortenſis, vid Jacea tricolor.
Violaria, *Mater Violarum*, Germ. Violen-Kraut / Veyl-Kraut / braun Violen-Kraut / Mertzen-Violen Kraut. Creſcit juxta muros, ſepes ac vias. Eſt una ex quinque herbis Emollientibus.

Viperina,

Digitized by Google

Viperina, vid. Rad. Scorzoneræ. Germ. Schlangen-Mord.
Virga aurea, *latifolia*, *Symphytum medium & media*, *Solidago & Conſolida media*, *Herba S. Laurentii*. Germ. Gülden Wund-Kraut/ Günſel oder Günzel/ gülden Günzel. Creſcit in locis montanis, ſed magis udis.
Virga Paſtoris, *Labrum Veneris*, vid. Carduus fullonum. Germ. Weberkarten.
Vitex, vid. Semen Agni Caſti, ſeu Salix marina.
Vitia ſylveſtris, *Aphaca* & *Aphace*, *Oſmundi*. Germ. Wilde Wicken / oder St. Chriſtophens-Kraut.
Vitis alba, vid. Radices Bryoniæ. Germ. Zaun-Rüben.
Vitis Septentrionalis, eſt Lupulus. Germ. Hopffen. vid. Herb. ſeu Fl. Lupuli.
Vitis viniferæ folia. Germ. Weinſtock oder Weinreben-Blätter. Arabicè Harin. Coluntur in vineis & hortis.
Vitriaria, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Vitri herba, *Vitriaria*, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Vlmaria, vid. Radices Barbæ Caprinæ. Germ. Geiß-Bart.
Umbilicus Veneris, *Cymbalaria*. Germ. Jungfern-Nabel. Colitur in hortis.
Ungarica herba, *Simeonis herba*, *alcea*. Germ. Pflug-Wurtz.
Unguis Aquilæ, *Batis & Batis marina*, eſt Fæniculum marinum, Germ. Meer-Fenchel / oder Bacillen / vid. Herb. & Semina.
Vngula caballina, vid. Farfara, vel Flores & Radices.
Unifolium, *Monophyllum*. Gramen Parnaſſi. Germ. Einblatt. Creſcit in ſylvoſis locis.
Volubilis, *Convolvulus major*. Germ. Windig Blätter. Creſcit paſſim.
Volubilis ſeu *Convolvulus marinus*, vid. Soldanella. Germ. Meerwinden.
Volucrum majus, *Matriſylva*, *Sylvæ Mater*, vid. Caprifolium. Germ. Speckilien.
Vrceolaris, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Urinaria ſeris, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.
Urinalis herba, vid. Linaria. Germ. Lein-Kraut.
Urtica mortua, vid. Flores Urticæ mortuæ.
Urtica Romana, vid. Semen Urticæ Romanæ. Germ. Römiſch Neſſeln.
Urtica urens major & *minor aſperior*, *Urtica communis*, *fœmina*, *Urtica urens maxima*, *ſylveſtris*, *vulgaris*, *Urtica urens altera*, *Acalyphe*. Germ. Groſſe gemeine und auch kleine und heiſſe Brenneſſel/ Heyderneſſel. Creſcit paſſim in locis arenoſis juxta muros ac ſepes.
Uſnea Officinarum, *Muſcus Cranio adnatus*. Germ. Todten-Kopff-Mooß.
Uva herba, *Botrys Quercula peregrina*, *Artemiſia Turcica*, *Patientia Italorum*. Germ. Trauben-Kraut. vid. Botrys.
Vva lupina ſeu *Vulpis*, vid. Solanum ſeu Solatrum. Germ. Nacht-Schatten.
Uva verſa ſeu *Lupina*, vid Semen, ſive Baccæ Paridis.
Vulgago, vid. Aſarum ſeu Radices Aſari.
Uvularia, vid. Hippogloſſum. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Xanthion & *Xanthium*, *Lappa minor*, *Lappa inverſa*, *Phaſganon*, Germ. Bettler-Läuß.

Herbarius, dicitur apud *Galen*. lib. 1. de Antidot. cap. 2. qui Herbas & Plantas colligit & vendit ad uſum Medicum. Hodieque etiam Herbarum Scriptores *Botanici* ſive *Herbarii* vocari ſolent. *Lexic. Brun.*
Herbilium, i. e. Serpillum. Germ. Quentel. *Matth. Silvat.*
Hercules Bovii, eſt Aurum Vitæ, olim quoque erat nomen Collyrii fiſtularis, nomen *Herculis* apud *Aëtium*.
Herinaceus, *Ericius*, *Erinaceus*, Germ. Ein Igel. vid. Echinus.
Hermes, Nomen proprium eſt, & notat I. Mercurium, Ethnicorum Deum, ceu Deorum Nuntium & Interpretem, II. Philoſophum poſt Moſen in Ægypto Clariſſimum, qui Triſmegiſtus appellatus fuit, teſte *Suida*. Huic tribuitur peculiaris Philoſophia Spagyrica paucis ænigmaticis dicteriis, ſub Titulo: Tabula Smaragdina Hermetis comprehenſa; de qua vid. *Theatr.*

Digitized by Google

Theatr. Chym. Vol. I. ſub Titulo Phyſica Triſmegiſti, cum Notis *Gerardi Dornei.* Hinc & Pater Alchemiſtarum vocatur in Tract. Alchem. incerti Authoris cap. 30. Vol. III. *Theatri Chymici.* Ferunt etiam de eo, quòd 25000. Volumina conſcripſerit, Volum. V. pag. 256. Quam Hermeticam Doctrinam falſè perſtringit *Dieter.* num. 829. &c.

Hermes odorifera, eſt Alkermes. *Johnſ. Lexic.*

Hermeſia, vocatur Chymica Hermetica. *Libav.* Tract. de △ne natur.

Hermetica Medicina, quam Ægyptii falſò à Mercurio deducunt. Hæc Morborum cauſas ad ⊖, 🜍, & ☿rium refert, & generoſiſſima Remedia, non modo ex Vegetabilibus & Animalibus, verum etiam è Mineralibus præparat. Germ. Hermetiſche Artzeney. H. S. ità Literæ hæ notatæ, legendæ ſunt, Hermeticè ſigillatum.

Hermeticorum Aquila, eſt Sal armoniacum ✱. Germ. Salmiac.

Hermeticum Sigillum, vid. Sigillum Hermeticum.

Hermetis Avis, vocatur in Proceſſu Lapidis Philoſoph. quando Vi=ationis, ceu 4. igne, ſeparatur à Corpore Spiritus. *Th. Ch.* Vol IV. p. 550. vid. Avis Herm.

Hermodactylus albus & *rubeus Actuarii* aut *Nicolai*, vid. Rad. Been ſive Behen alb. & rubr. Germ. Glied-Weych.

Hermodactylus, eſt Anima Articulorum, vid. Radices Hermodactyli.

Hermolaos, eſt nomen Collyrii ſiſtentis fluxiones. *Aëtius* & *Gorræus.*

Herniaria major, eſt Craſſula. Germ. Knaben-Kraut. vid. Herb.

Herniaria minor, Germ. Tauſend-Korn. vid. Herba.

Herodicus, idem quod Chryſaëtos, aut Hierofalco, hoc eſt, Aquilæ ſpecies maxima, & veluti heros inter Aquilas. *Aldrov.*

Heros, Paracelſus dicebat, quod ⟆ ⊖lis ſit Heros Coagulationis, lib. de Morbo Tartar. cap. 9.

Herpetica, ſunt quæ Faſtidium auferunt. vid. *Sylvat.* pag. 119.

Herpillum, eſt Serpillum ſeu Serpyllum, Cunilago. Germ. Quendel/ vid. Herb.

Heſerem, Aſrem, i. e. Agreſta, ſeu Succus Uvæ acerbæ. *Sylvat.*

Heſmie & *Heſnic*, eſt Quarta pars Libræ. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Heſtia, eſt nomen Emplaſtri apud Veteres nobilis, cujus Deſcriptio habetur apud *Aëtium*, lib. 15. &c.

Hexagium, pendet Quatuor Scrupulos ℈iv. Latinis Sextula eſt, alii Drachmam unam cum dimidia ʒiß. eſſe dicunt.

Hexapharmacum, eſt nomen Emplaſtri ad Perniones exulceratos, cujus Deſcriptio habetur è ſex Ingredientibus apud *Æginet.* lib. 3. cap. 79.

Hiatula, vid. Chama, eſt Nomen Conchæ.

Hibiſcus, Ibiſcus, Malvaviſcus, Biſmalva, Germ. Eybiſch/ vid. Herb.

Hibur, Hiburis, eſt Sulphur. 🜍, Germ. Schwefel. *Sylv.*

Hiceſia, nomen Emplaſtri Veterum eſt utiliſſimi ad Strumas, Abſceſſus, Lienem & Articulos, cujus meminit *Galen.* lib. 4. cap. 14. & *Ægineta* lib. 7. cap. 17.

Hidus, id eſt Flos Æris. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*

Hidrotica ſeu *Sudorifera Medicamenta* ſunt, quæ fermentando & attenuando penitiores ſanguinis Poros penetrant, incidunt, attenuant, rarefaciunt, & Vaſa comprimendo, partim in Sudorem erumpunt, & partim in halitum convertunt, & quæcunque obvia ſunt ſecum deferunt, & in ſumma corporis propellunt; ubi illa in ſenſibilem ſudoris Liquorem condenſata, erumpunt. Germ. Schweiß-treibende Mittel. *Lex. Blanc.*

Hierabotane, herba Sagminalis, vid. Verbena communis. Germ. Eyſen-Kraut.

Hiera picra, eſt Electuarium ex Aloë, Ligno Aloës, Radicibus Aſari, Spica Indica, Croco, Maſtiche & Melle paratum. Germ. Bitter-Heyl/ oder bitter Lattwerg.

Hieracites, eſt nomen Lapidis, vel ut *Plinius* vult, Gemmæ.

Hieracium latifolium, vid. Cichoreum. Germ. Wegwarten.

Hieracium majus, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Hieraticum, eſt nomen Malagmatis Aſclepiadæ Pontificium inſcripti, Stomachicis, Hepaticis, & ad viſcerum dolores. *Gal.* lib. 8. cap. 5.

Digitized by Google

Hieromyrtus, vid. Rad. Bruſci. Germ. Bruſken oder Ruſken-Wurtzel.

Hilbane & *Heilbane*, eſt Cardamomum minus. *Plin.* lib. 12. cap. 13.

Hinnulus, Pullum Cervinum notat, cujus coagulum ingreditur Antidotum apud *Galen.* lib. 2. de Antidotis cap. 10.

Hipericbriſton, eſt Collyrium aptum ad ungendum. *Caſſ. Felic.*

Hippace, dicitur Caſeus equinus. *Hippocr.* & *Dioſcorides.* Quidam Coagulum equinum vocant, vid. *Schrœd.* lib. 5.

Hippocampus, eſt Inſectum Animal marinum. *Aldrov.* lib. 7. cap. 16.

Hippocrates, nomen proprium Medicorum aliquot Antiquorum, præſertim verò illius Artis Medicæ Principis, qui & Magnus dictus fuit. De quo plura apud *Galen.* & alios.

Hippocraticus, non modò dicitur de Doctrina Medica; verum etiam in ſpecie de Vino aliàs Saccato dicto. *Lex. Brun.*

Hippocratis manica, vid. Manica Hippocratis.

Hippogloſſum, ſignificat Uvulariam. Germ. Zäpfflein-Kraut.

Hippogloſſus, eſt nomen Piſcis & quidem Soleæ majoris. *Aldrov.* lib. 2. de Piſcibus, cap. 43. vid. Solea.

Hippolapathum latifolium, vid. Rhabarbarum Monachorum. Germ. Münch-Rhabarbara.

Hippolithus, dicitur Lapis vel Calculus in ventriculo, aut inteſtinis Equorum nonnullorum repertus, qui, uti Lapidi Bezoar Occidentali figurâ & lamineâ ſtructurâ non abſimilis eſt, ità & viribus eundem æmulari ſtatuitur. vid. *Schrœd. Hoffmann* & alii.

Hippomarathrum, vid. Semen Fœniculi. Germ. Fenchel-Samen.

Hippone, eſt nomnn Malagmatis, vid. *Aëtius* lib. 12. not. *Gorr.*

Hippopotamus, id eſt Equus fluviatilis, eſt Animal ferum, Germ. Ein See-Pferd. vid. *Aldrov.* Lib. 1. de Quadrupedibus. cap. 12.

Hippos, id eſt Equus. Germ. Ein Pferd.

Hippoſelinum, vid. Herb. Leviſticum. Germ. Liebſtöckel.

Hippuris, vid. Equiſetum. Germ. Schafften-Heu.

Hirci ſanguis, Germ. Bocks-Bluth. vid. Sanguis Hirci.

Hircinum ſevum, Germ. Bocks-Inſchlicht/ vid. Sevum Hircinum.

Hirudo, i. e. Sanguiſuga. Germ. Aegel oder Bluth-Suckler/ inveniuntur in aquoſis locis.

Hirundinaria major, *Chelidonium majus.* Germ. Schel-Kraut oder Wurtz.

Hirundinaria minor, *Centummorbia*, *Numularia*, *Serpentaria.* Germ. Pfennings-Kraut/ vid. Herbas.

Hirundinaria, vid. Rad. Vincetoxici. Germ. Schwalben-Wurtzel.

Hirundinum nidus, Germ. Schwalben-Neſt.

Hirundo, notiſſima Avis eſt, Ver annuncians & nidificans. Germ. Schwalbe/ & inveniuntur quæ nidificant, 1. in Caminis, & nominantur Rauch-Schwalben. 2. in Muris, & nominantur Mauer-Schwalben. 3. quæ nidificant in Ripis, & vocantur Waſſer- oder Rheyn-Schwalben. 4. quæ in Tectis nidificant, & nominantur Domeſticæ oder Hauß-Schwalben/ quorum Pulli ▽ am Hirundinum ingrediuntur.

Hirundo quoque ſignificat Piſcem marinum volantem, vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piſcibus, cap. 3.

Hiſazium, eſt Sal Hamoniacum ✱. vid Sal Armoniacum. Germ. Salmiax.

Hiſmat, id eſt Spuma ☽ ti. Germ. Silber-Schaum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Hiſpanicum viride, id eſt Hiſpalenſis, hoc eſt Viride æris. ⊕, aliàs Hiſpanicum quoque epitheton eſt Vini generoſi, à loco natali ità dictum. *Lex. Brun.*

Hiſpidula, vid. Herb. Auriculæ Muris. Germ. Mauß-Oehrlein.

Hiulo, i. e. Margarita. Germ. Eine Perle. *Matth. Sylvat.*

Hixurat, eſt Melilotum. Germ. Meloten. *Idem.*

Hlebus, i. e. Lapis lacteus. Germ. Milch-Stein.

Hlenia, eſt Enula Campana.

Hod, *Hodo*, *Hodon*, vocatur Lignum Aloës. vid. *Matth. Sylvat.*

Hobas, i. e. Æs. Germ. Ertz. *Strap.*

Hoedus

Digitized by Google

Hœdus, id eſt Pullus Caprinus tenellus, ſeu Caper tenellus.

Holca & Holce, eſt nomen Ponderis, eſtq; idem quod Drachma ʒj. *Galen.* Lib. de Pond. & Menſuris, ut & in Lib. 2. de Antid. *Gorr.* in Defin.

Holippæ, ſunt Placentulæ ex Infuſione Medicamentali farinaq; triticea, addito inſuper Saccharo, ſubactæ.

Holmos, vid. Mortarium. Germ. Ein Mörſel.

Holſebon, & *Helſebon*, id eſt Sal commune præparatum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Homæomeres, ſunt ſimilares partes. Germ. Gleiche Theile. *Lex. Blanc.*

Hominis axungia, Germ. Menſchen-Schmaltz. Eſt Pinguedo Animalis prudentis & Rationalis notiſſimi, reſpectu aliorum animalium, ſolaris.

Homo, Germ. Ein Menſch / ab Humo, quia è Terra creatus, Microcoſmus, die kleine Welt. Centrum Mundi, & Centrum omnium Rerum, & quinta Eſſentia Mundi &c. vid. *Paracelſ. Schrœd. Beckerus, Wurffbain* & alii.

Homœotropros, conformis, dicitur de Medicamentis, quæ inter ſe conveniunt, & optimè miſceri poſſunt, *Hippocr.* 2. de R. V. I A. Tom. 11. Lex. *Brun.*

Hora, ſignificat particulam diei, quarum vinginti quatuor integrum diem naturalem complent. Germ. Eine Stund. *Sign.* ⧖, ħ, A, ≈, Π ∍ H, ☿ ⌛, Ʒ.

Horæa, ſunt Fructus tempeſtivi ſeu æſtivi, ut *Poma*, *Pruna*, *Pyra* &c. Germ. Sommer Früchte.

Horæos, Tempeſtivum ſignificat, quod debito tempore fit.

Horarii Fructus, idem quod Horæa. Germ. Sommer-Früchte.

Hordiacum, Medicamentum liquidum internum, ex Hordeo ad crepaturam cocto & tuſo, Liquoribus convenientibus affuſis & colatis, præparatum, quibus Amygdalæ, Sem. Papav. alb. Sem. 4. frig. maj. &c. non raró accedunt. Germ. Gerſten-Milch.

Hordeum Galaticum, eſt Riſum, Rixum & Rizum. Germ. Reyß / vid. Soriza.

Hordeum, vid. Crithe vel Semen Hordei. Germ. Gerſten.

Hordileſcen, id eſt Xilobalſamum. *Sylvat.*

Horſi, id eſt Naſturtium, vid. *Steph.*

Horizon, Spagyricis vocatur ☿ rius ☉ ri. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Horminum, Germ. Scharlach / vid. Herbas.

Hornus, Hornotinus, id eſt, hoc Anno productus. Dicitur de Frumento, & in ſpecie de tritici quodam genere & ejus Farina. *Hippocr.* 2. de Artic. Tom. 43. & *Galen.*

Horozuc, eſt Liquiritia. Germ. Süß Holtz. *Sylv.*

Hoſamatis, Hoſmatis, eſt quarta pars Libræ. *Galen.* de Secret.

Hoſta, id eſt Coſtus. Germ. Koſt-Wurtz. *Serap.*

Huabron, eſt Roſa Aſinorum. *Sylv.*

Hucba, nomen Piſcis inter Lucium & Truttam ſeu Trottam medii, proximioris tamen Truttis & forma & qualitatibus carnis. *Aldrov.* Lib. 5. de Piſcibus cap. 137.

Hucci vel hunc, Huuo & Huut, id eſt, Jupiter, Stannum ♃. Germ. Zinn / *Johnſ.*

Humaç, Humaſum, id eſt Acetoſa. Germ. Saueramppfer. *Steph.*

Humectantia Medicamenta ſunt, quæ particulas ſuas humidas corporis poris poſſunt inſinuare. Item ſunt omnia fluida. Germ. Befeuchtende Mittel. *Lex. Blanc.*

Humectatio, idem eſt quod Madefactio. Humectatio duplex eſt: Interna, quæ fit Cibis & Medicamentis & Externa vel ſuperficialis, quæ fit balneis, infuſionibus, *Lex. Brun.*

Humidus, eſt vel Humor, vel Humiditas, vel Aquoſitas, vel Succus.

Humor, vid. Humidus vel Humiditas. Germ. Feuchte oder Feuchtigkeit. ♒

Hunayn, Huayn, i. e. Bitumen judaicum. Germ. Juden-Pech. *Sylv.*

Huneſcum, Henis, Henoſum, i. e. Ceterach. *Steph.*

Huruam, dicitur Malum Granatum. Germ. Ein Granat-Apffel.

 Huſacium,

Digitized by Google

Huſacium, eſt Sal Armoniacum ✱. Germ. Salmiac.

Huſo, Huſſo, Germ. Hauſen / genus Piſcis eſt è maximis, ità ut aliquando quadringentas libras pendet, oſſibus, excepto capite & ſquamis carentis, Danubio fluvio ferè proprii; Officinis exhibet Ichthyocollam. Germ. Fiſch-Leim / vid. Ichthyocolla & *Aldrov.* Lib. 4. de Piſcibus, cap. 11.

Huno vel *Huut*, eſt Jupiter, Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Hyacinthina Antimonii Gemma, eſt Vitrum Antimonii. *Rolfincii Chym.*

Hyacinthus. Germ. Hyacinth oder Jacinth. Gemma eſt, vel Lapis pretioſus, pellucidus, & flavedine rubens, ignisque flammam imitatus, quoad vires cordiales & alexipharmacas in frequenti uſu, cujus dantur duæ ſpecies: Orientalis, qui pretioſior, & Europæus, in confinibus Sileſiæ & Bohemiæ, variat etiam colore. Plura videnda ſunt apud *Schrœd. Frid. Hoffmann Ger. Dornaum*, & alios.

Hyacinthus quoque nomen Plantæ vel Floris eſt. Germ. Hyacinthen-Blumen.

Hyacot, i. e. Lapis Hyacinthus. *Sylvat.*

Hyalado, eſt vitreum Phlegma. *Idem.*

Hyalos, dicitur Vitrum, hoc eſt Materia quædam dura, pellucida, ex Sale cinereo & Arena, ſive Materia ſabuloſa, vi ignis fortiſſimi liquatis, parata, quod artificium dicitur Vitrificatio; de qua lege *Willis.* de Ferment. c. 12.

Hyarith, id eſt Luna. ☽. Herm. Silber. *Mart. Rul*, & *Johnſ.*

Hydalcos, Hydatenon, Hydatenomenos, ſignificat Aquoſus vel Aqueſcens, occurrit apud *Hipp.* Lib. 2.

Hydatinon, eſt nomen Collyrii, ſive Medicamenti Oculorum, quod ex Aqua pluvia conficiebatur. *Galen.* cap. 4. in 6. *Epid.* Tom. 19.

Hydatodes, Hydatoides, Aquoſus ſeu Aqueus, Aquæ formam referens, ratione coloris vel conſiſtentiæ, ità Vinum aquoſum. *Galen.* Lib. 5.

Hydnon, Tuber Terræ, Radicibus & Bulbis annumerandum, de quibus *Galen.* lib. 2. cap. 68.

Hydor, Aqua. ▽. Germ. Waſſer. *Lexic. Brun.*

Hydra, nomen Serpentis maximè venenati. *Aldrov.* lib. 2. cap. 4.

Hydragoga, ſunt Medicamenta quæ attenuando & præcipitando aquoſos Humores expurgant. Germ. Waſſer-treibende Mittel.

Hydrargyros & *Hydrargyrus*, eſt Argentum vivum, ſeu ☿ vivus.

Hydrocrithe, eſt Aqua Hordei. Germ. Gerſten-Waſſer.

Hydrogaron, id eſt Garum aquoſum, ſive Aquâ dilutum, quod minus calefacit, quàm Garum ſimplex. *Aëtius* Lib. 3. cap. 84.

Hydromel, dicitur Aqua mulſa, Aqua Melle miſta, Melicratum, Mulſum ſive Decoctio ex Aqua & Melle. Germ. Meth. cujus variæ occurrunt præparandi differentiæ apud *Columellam* lib. 12. cap. 12. &c.

Hydromelon, *Hydromalum*, eſt nomen Potionis ſic dictæ, à Malis Cotoneis vel Cydoneis, cujus componendi ratio variat, quemadmodum legi poteſt apud *Dioſcorid.* lib. 5. cap. 30. *Æginet.* lib. 7. cap. 15. *Aëtium*, *Oribaſium* & alios.

Hydropege, eſt Aqua Fontis aut fontana. Germ. Brunnen-Waſſer.

Hydropica, ſunt Medicamenta Hydropicis humores aquoſos educentia. Germ. Waſſer-treibende Artzney.

Hydropiper, eſt Perſicaria rubeis tincta maculis.

Hydroroſaton, dicebatur olim Potio ex Roſis facta; cujus Deſcriptio habetur apud *Æginet.* lib. 7. cap. 15. & *Oribaſium.*

Hydrorrhodia, vid. Aqua Roſarum. Germ. Roſen-Waſſer.

Hydrorrhodion, dicitur Aqua cum Oleo Roſaceo miſta. *Galen.*

Hydroſacharum, eſt Aqua ſaccharata, vel Syrupus ex Aqua & Saccharo coctus.

Hydroſelinum, Germ. Jungfrauen-Werck / eſt Apium paluſtre, ſeu Paludapium, vid. Semen Apii.

Digitized by Google

Hydrotica, ſunt Medicamenta aquoſas ſuperfluitates evacuantia, *Libav.* lib. 8. cap. 19. Spiritus ☿ri vocatur inſigne Hydroticum. Calx Hydrotica ex Stimmi ſeu ♁nio præparatur. *Lex. Brun.*

Hy*drus*, vocatur Serpens aquaticus, valdè venenoſus, qui aliàs latinè Natrix appellatur. *Aldrov.* lib. 1. cap. 17. *Æginet*, lib. 5. cap. 17.

Hy*ems*, dicitur Tempus Anni frigidum, quod interdum humidum, interdum ſiccum eſſe ſolet. Germ. Der Winter. *Sign.* ♊, [illegible].

Hygeidion, eſt nomen Collyrii. *Ægineta*, lib. 7. cap. 16.

Hy*grocollyrium*, eſt Medicamentum liquidum, vel oculare, Oculis ſanandis deſtinatum. Germ. Augen-Waſſer.

Hy*gromyron*, nomen Unguenti humidi odorati, cujus Deſcriptio notante *Gorræo*, habetur apud *Aëtium*, lib. 16. cap. 114.

Hy*le*, ſignificat Materiam, & quidquid ſub Artis Medicæ præcepta cadit, eaque omnia, quibus cùm in ægris, tùm in ſanis utimur, rectè Materia Medica dicitur *Galen.* cap. 4. In ſpecie quoque Lapis Philoſophicus Hyle vocatur, *Rob.Valenſ.* de veritate Alchym.

Hy*menis* nomine denotat *Lullius* Ignem peculiarem clauſum, in unica Fornacula humidum, vaporoſum, continuum ac digerentem, quem ſufficere docet ad Magiſterium Spagyricum Lapidis Philoſophici, teſte *Dionyſio Zachario* &c.

Hy*oſcyamus albus*, vid. Radices Hyoſcyami, & Semen Hyoſcyami. Germ. Bilſamkraut-Samen oder Wurtzel.

Hy*oſcyamus Peruvianus*, vid. Nicotiana. Germ. Taback.

Hy*paleipton*, vocatur Medicamentum, quod illini poteſt, vulgo Linimentum. *Hippocr.* lib. de Ulcer. xiv. 3.

Hy*pantaſis*, eſt Expoſitio ad Solem. *Joannitius.*

Hy*pelatos*, id eſt Dejectorius, dicitur de Medicamentis alvum ſubducentibus. *Lex. Brun.*

Hy*percatharſis*, quaſi Superpurgatio eſt, hoc eſt, immodica aut nimia Purgatio, ex operatione violentioris Medicamenti colliquatis, urentis, ſtimulantis. *Hippocr.* 5. Aph. 4. Coac. Tom. 564. &c.

Hy*perineſis*, idem quod Hypercatharſis, nimiam Evacuationem ſignificat.

Hy*pericum*, Germ. Johannis-Kraut / vid. Flores Hyperici.

Hy*pnoterion*, nomen eſt Epithematis hepatici apud *Aëtium*, de cura Splenis indurati, teſte *Gorræo* in Definit.

Hy*pnotica Medicamenta*, ſunt quæ Spiritus figendo, poros Cerebri claudendo & anguſtando, ſoporem inducunt. Germ. Schlaff-bringende Mittel. *Lex. Brun.*

Hy*pocatharſis*, eſt levis quædam Purgatio, cui opponitur Hypercatharſis. Germ. Linde Reinigung / oder Bauch-Säuberung.

Hy*pochondriaca*, Medicamenta ſunt, quæ in Morbis Hypochondriacis uſurpantur. *Lexic. Blanc.*

Hy*pociſtis*, Succus eſt ex Hypociſtide plantula ſucculenta cum floribus & radicibus expreſſus, ad conſiſtentiam Extracti ad ſolem inſpiſſatus, Cytinus à nonnullis cognominata, juxta Cyſti Radices naſcitur, veluti Germen, floris Punici ſimilitudine. Naſcitur in ſaxoſis, aſperis, & præſertim in Monte Appennino Hetruriæ. Vocatur & Succus inſpiſſatus Orobethri, vel Barbæ Hircinæ, Hypoquiſtidos Officinarum.

Hy*poglosſum*, vid. Herb. Hypogloſſi. Germ. Zäpfflein-Kraut.

Hy*pomelides*, ſunt quædam Poma, Sorbis ſimilia. *Sylvat.*

Hy*popicros*, id eſt Subamarus, *Galen.* lib. 7. de Simpl. Fac. §. Crambe agreſtis.

Hy*potheſis*, ſignificat Suppoſitum aut Principium aliquod in arte vel ſcientia, locò Fundamenti conſtitutum.

Hy*potrimma*, eſt Edulii genus, ex variis rebus leviter tritis & contuſis conſtans, quod etiam *Trimma* ſeu *Intritum* dici poteſt. *Linden.*

Digitized by Google

Hyſges, *Granum infectorium*, *Coccus bophica* ſeu *Infectoria*, *Chermes*, vid. Kermes.
Hyſma, pluviam ſignificat. **Hippocr.** Lib. 1.
Hyſſopus, Germ. Jſop. vid. Herbas.
Hyſopus ſeu *Iſopus humida*, *Oeſypum*, ſeu *Oeſypus*, *Lanarum ſuccidarum Pinguedo*. Germ. Die Fettigkeit von der ungewaſcheuen Wollen. vid. Oeſypus.
Hyſt. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt, Hyſterica aut Hyſtericum.
Hyſterica, ſunt Medicamenta uteri morbis adverſa.
Hyſtrix, nomen eſt Animalis, cujus duæ conſtituuntur ſpecies, terreſtris alia, alia marina. Vocatur & Porcus ſpinoſus, hujus deſcriptionem & uſum vid. apud *Aldrov.* Lib. 2. cap. 38.
Hyus, i. e. Liquor vel Humor. *Matth. Sylvat.*

I.

I*Acea*, *Clavellata herba*, *Trinitatis herba*. Germ. Dreyfaltigkeit-Kraut oder Blumen. vid. Flores & Herbas.
Jabora, *Dudaim*, eſt Mandragora, vid. Cort. ſive Rad. Mandragoræ. *Johnſonius.*
Jacea nigra, vid. Herba ſeu Radices Morſus Diaboli.
Jacintbus & *Jaquintus*, vid. Hyacinthus.
Jaculus, eſt nomen Serpentis venenoſiſſimi, vid. *Aldrov.* Hiſtor. Serpent. & Dracon. lib. 1. cap. 13.
Jalappa, *Jalapium*, vid. Radices Jalapæ. Germ. Jalappen.
Jalin, i. e. Vitrum K. Germ. Glaß.
Jamblichi Sales, dicitur genus Salis ex multis rerum generibus compoſitum, vid. *Lexic. Brun.* & *Gorræus.*
Jamſarum, eſt Crocus. Germ. Saffran. vid. *Serap.*
Jamſemin, i. e. Sambucus. Germ. Hollunder-Baum.
Jarin, eſt Ærugo Campanæ, vel viride Æris. ⊕. *Sylv.* p. 123.
Jarius, dicitur Flos Roriſmarini. Germ. Roßmarin-Bluh.
Jaſpis, eſt Gemma & Lapis pretioſus, & dicitur, quòd ſit optimus colore Cœli, nimirùm purpureò Smaragdino colore præditus, *Dioſcorid.* lib. 5. Cap. 160. Septem Genera enumerat *Plinius* lib. 37. cap. 9. genera decem, *Mart. Rul. Lex.* pag. 257. ad 259, 22. ſpecies Jaſpidis recenſet. Videantur porrò *Galenus*, *Schmuck*, *Boetius* & alii. Germ. Ein Jaſpis.
Jaſpis quoque dicitur, quòd ſit Genus hæmatitis.
Jaſſa, eſt Herba Trinitatis & Perſicaria. *Mag. Chirurg.* pag. 467.
Jatra Leiptes, dicitur Medicus Unguentarius, vel Reunctor, qui unguentis & perfrictionibus corporis morbos curat. Talis fuit *Diotas*, teſte *Gal.* lib. 7. cap. 5.
Jatrochymicus, eſt Medicus, qui operationibus & medicationibus Chymicis operam dat. Germ. Ein Chymiſcher Artzt.
Iberis, *piperitis*, Germ. Pfeffer-Kraut. vid. Lapidium.
Ibex, dicitur Capra ſylveſtris. *Aldrov.* lib. 1. cap. 13.
Ibicaria, *Doronicum*, vid. Rad. Doronici. Germ. Gembſen-Wurtzel / oder Schwindel-Wurtzel.
Ibiga, *Abiga*, *Ajuga*, *Iva*, *Chamæpythis*, *Thus Terræ Plinii*. Germ. Schlag-Kräutlein / vid Herbas.
Ibis, eſt nomen Avis Ægyptiæ, Ciconiæ valdè ſimilis, ad aquas, præſertim Nilum fluvium, degentis. *Aldrov.* lib. 20. cap. 3.
Ibiſcus, vid. Herba ſeu Radices Altheæ. Germ. Eybiſch.
Ichneumon, eſt nomen Animalis quadrupedis Amphibii, quod aliàs Lutra Ægypti vocatur, vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 14.

Ichthya,

Digitized by Google

Ichthya, Limaturam, Scobem aut Ramentum ſignificat. *Lex. Brun.*

Ichthyocolla, eſt Gluten alicujus Piſcis, qui dicitur eſſe ſine oſſibus, vocatur Huſo, Germ. Hauſen. Piſcis magnus eſt, longitudine viginti quatuor pedum, pondere nonnunquam ad Libras quadringenta. In Danubio maximè ex Ponto venit. Gluten illud album eſt, ex illius corio, inteſtinis, ventriculo, cauda & pinnis confectum. Germ. Hauſen-Blaſen und Mundleim. Vocatur etiam *Collapiſcium*.

Icteritis Apul. herba Salutaris, *Dendrolibanum*, eſt Roſmarinus. Germ. Roßmarin. Vid. Herbas.

Idam, id eſt Pulmentum. Germ. Ein Muß. *Mart. Rul.*

Idaea nigra, ſeu Myrta ſylv. eſt Vaccinia nigra. Germ. Heydelbeer/ vid. Myrtus vulgaris, ſeu Myrtillus.

Ideus, Ides, Paracelſo dicitur Maſſa illa & Materia prima in creatione, Chaos dicta, ex qua omnes Creaturæ factæ ſunt. *Fragm. Anatom.* lib. 1. Tract. 1. Cap. 1.

Idiota, duplicem habet ſignificationem. I. Significat Hominem privatum, qui nullum munus publicum obit, neque oppido aut genti præeſt. II. Significat Rudem, Plebejum, rei alicujus Ignarum. *Galen.* lib. 1. de Simpl. fac. cap. 19. & cap. 3. in 1. Prorrh. tom. 32. &c.

Idiotæ, ſunt Contemptores verarum Artium. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Idroagira, id eſt ∇ alcali. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*

Idromel, vid. Hydromel.

Idum, eſt Pulmentum. Germ. Ein Muß. *Johnſ. Lexic.*

Jecoraria & *Jecoroſus*, idem eſt quod Hepaticus. *Lex. Brun.*

Jecur, vid. Hepar. Germ. Leber.

Jecur Lupi, vid. Hepar Lupi. Germ. Wolffs-Leber.

Jegar, Jegari, eſt Daucus agreſtis. Germ. Moren-Kümmel.

Jelanebin, Jelaniabin, id eſt Mel Roſatum. Germ. Roſen-Hönig.

Jemac, id eſt Cuſcuta. Germ. Filtz-Kraut.

Jemarion, Jemari, eſt Flos Mali Granati. Germ. Granaten-Blüh. *Sylvat.*

Jemeris, ſunt Electuaria multæ amaritudinis. Germ. Bittere Lattwergen. *idem.*

Jeneta, ſunt Electuaria boni ſaporis, ſive Solutiva, ſive non. *idem.*

Jerame, Jeramia, eſt Radix Arthemiſiæ. Germ. Beyfuß-Wurtz.

Jerit, id eſt Folium. Germ. Ein Bladt. *Sylvat.*

Jeſminum, id eſt Viola alba. *Galen.* 4. Lib. 5.

Jeterac, eſt nomen generale omnium ſeptem Speciorum Tithymali. *Matth Sylvat.*

Jeumbave, Jeumbace, id eſt Nux Moſchata. Germ. Muſcat-Nuß. *idem.*

Jenſir, Janſir, eſt Gummi Opopanax. *idem.*

Iſſides, eſt Ceruſſa vel Cinis Plumbi ♄. Germ. Bleyweiß/ oder Bley-Aſche/ *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Igde, Pilam ſignificat, in qua condimenta permiſcentur & contunduntur. Legitur apud *Hippocratem.*

Ignis, △ eſt Vocabulum latiſſimæ ſignificationis. Eſtque cauſa efficiens, adeoque influens in effectum. Hic ſeparat, reſolvit, eſtque vel actualis, vel potentialis, aut menſtruus liquor, & dirigitur ab Artifice Chymico. Sign. △, [symbol], □, [symbol], [symbol].

Ignis actualis, eſt qui primo contactu adurit, ut ſunt △ ipſe & Cauteria ferrea Germ. Eigentlich Feuer. *Lex. Blanc.*

Ignis alchimiſtici Gradus. *Paracelſ.* de Natura rerum, lib. 7. pag. 1457.

Ignis algir, eſt Ignis fortiſſimus. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lexic.*

Ignis calor, eſt naturalis vel artificialis. *Mart. Rul.*

Ignis circulatorius, eſt Tepor, vel talis caloris gradus, quem Digiti facilè ferunt. Germ. Ein gelind Circulir-Feuer. *Sign.* [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].

Ignis clarè ardens, eſt Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Digitized by Google

Ignis Elementaris, eſt Sulphur ſed non Vulgi. *Mart.Rul.* & *Johnſ.*
Ignis extinctus, id eſt Sulphur extinctum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Ignis fortis, eſt gradus Ignis intenſior. *Sign.* 🜂🜂, △△.
Ignis Gehennæ, eſt Specificum corroſivum à *Paracelſ.* 7. *archidox.* deſcript. pag. 217. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Ignis Gradus octo *Johnſ. Lex.* enumerat, nimirum:
I. △ *Ventris Equi*, qui eſt calidus in primo Gradu, & humidus in ſecundo.
II. △ ☉*lis*, calidus eſt in primo Gradu, ſed ſiccus in ſecundo.
III. △ *Furni* poſt panis extractionem, eſt calidus & ſiccus in 2do Gradu.
IV. △ *Furni Fixionis*, hic fundit & figit, non comburit, quia flamma non eſt: non differt à præcedenti, niſi quia in hoc eſt Calor continuus, in illo non.
V. dicitur *flammalis*, & eſt calidus & ſiccus in tertio Gradu. Et hic eſt ignis in Furno Calcinationis.
VI. △ *Furni Fuſionis*, eſt calidus & ſiccus in quarto Gradu.
VII. △ *Follium*, eſt in eodem Gradu, qui Corpora diſſipat, diſpergit & fundit.
VIII. △ *flammalis*, qui fundit & calcinat, quia in eo ſola Flamma operatur & non diſſipat, ſicut eſt Ignis vitriarius, & hic Ignis ſicut carbones & flamma, ſed in iſto ſola flamma lignorum.
Ignis Gradus quatuor apud Chymicos plerumque in uſu ſunt.
I. Eſt *lentiſſimus*, inſtar Teporis ignaviuſculi, vocaturque Ignis Balnei mitis, aut Fimi, aut Digeſtionis, circulatorius, qui ad tactum ita deſcribitur, ut eum digitus hominis teneri ſemper ferre poſſit. Et licet habeat ſuas intenſiones & remiſſiones, nunquam tamen evidentem aut acrem ſenſum gignere debet. Hujus generis eſt △ vaporoſus Philoſophorum, qui deſcribitur in cubatu Gallinæ excludentis pullos, aut Hominis rectè diſpoſiti naturâ.
II. Gradus eſt *intenſior*, adeò, ut jam evidenter feriat tactum, neque tamen vim afferat Organo. Appellant calorem cinerum, quod mediocris △ ſub Catino cinerario incenſus talem præbeat. Cineres enim ob raritatem non admodum Aërem concipiunt.
III. Gradus eſt cum *Læſione tangentis*, & confertur Arenæ ferventi, vel Scobi ferreæ, ut dicatur △ arenæ vel Limaturæ ferri.
IV. Eſt *Summus Gradus*, & plerumque deſtructivus. Nominant △nem Reverberii, & vivâ Flammâ Lignorum, vel congeſtarum Prunarum follibus alacriter inflatarum procuratur. Poſſet & △ fuſorius appellari. *Mart. Rul. in Lex.*
Ignis pro Lapide Philoſophico, *Mart. Rul.* novem △nis ſpecies p. 260. enumerat. Videantur Scripta *Baſilii Valenti* & aliorum.
Ignis lentus, eſt Gradus ignis remiſſior. *Sign.* 🜂, △, L△, 🜂.
Ignis Leonis, eſt Elementum △. Æther, Pyr, Jupiter, Argos, *Mart. Rul.*
Ignis Perſicus, eſt Ulcus ardoris incendio torquens, vel idem quod Gangræna. Sumitur etiam pro Carbunculo. *Mart. Rul.*
Ignis Philoſophicus, vid. Phoſphorus.
Ignis Philoſophorum quoque omnium Conſenſu vocatur ☿. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 756, 767. & alibi.
Ignis potentialis, eſt Medicamentum, quod, poſtquam aliquandiu parti ſuperimpoſitum fuerit, vires ſuas exerit: Ut ruptorium, cæteraque exedentia. Germ. Ein etzend Feuer. *Lex. Blan.*
Ignis pruinus, *adeptus* eſt Quinta Eſſentia Vini (alii Vitrioli) cum Tartaro rectificata. *Mart. Rul.*
Ignis ad quorundam Opinionem eſt ∘°∘ ▽æ deſtillatæ innatans.
Ignis Reverberius, eſt △ deſtructivus, qui viva flamma & follibus inſtituitur. *Lexic. Blanc.* △, ⊖.

Ignis

Digitized by Google

Ignis rotæ ⊗, eſt Circulatio per Circulatorium, quod eſt vitreum Vas, ubi infuſus Liquor aſcendendo & deſcendendo quaſi in Circulo rotatur. Varia ſunt hujus generis Vaſa, ſed duo præcipue ſunt majoris uſus, Pelicanus nimirum & Dyota, ſuo loco videnda.

Ignis Sacer, Ičteritia rubea, idem quod Eryſipelas vel Hereſipela. Quidam tamen pro Herpete ſumunt. Germ. Die Roſe / St. Antonius-Feuer.

Ignis Sapientum, eſt Fimus Equinus calidus. *Mart. Rul.*

Ignis ſilveſtris, idem quod Phlyčtæna vel Veſicula in Cute excitata. *Lexic. Bl.*

Ignis ſubterraneus, cujus beneficio ferveſiunt ▽æ Thermarum, de quibus, vid. *Lang.* lib. 2. Ep. 52. & alii.

Ignis ſuppreſſionis, eſt Ignis ſuper ∴am. *Lex. Blanc.*

Ignis ♀*ris*, Elementum eſt è ♀re Cupri. *Van Helmont.*

Ignis Vitrioli, ſive ⊕ ♀ris, apud Helmont. Tract. Lithiaſ. cap. 8.

Ignitio, eſt Calcinatio per Ignem facta, vel eſt Calcinatio, corpora Ignis violentiâ in Calcem reducens. Eſtque duplex, Combuſtio & Reverberatio. Germ. Kalckmachung / oder Brennung.

Ignotica, ſunt illa, quæ faciunt Somnum & Soporem. Germ. Schlaffmachende Mittel. *Sylvat.*

Ilech, Ylech, eſt Terminus Paracelſicus, & videtur idem notare, quod Principium & Primum aliquod.

Ilech crudum, eſt Compoſitio ex prima Materia trium primorum Principiorum, ☿rii, ⊖lis & Sulphuris, è quibus omnia ſunt compoſita, & ità idem, quod Iliaſter vel Iliad.

Ilech magnum, eſt aſcendens, ſive Aſtrum Medicinæ, quem accipimus unà cum Medicina, in qua ille occultatus eſt, ut ſuperiora Sidera in Firmamento, item in Homine inferiora.

Ilech primum, exponit *Mart. Rul. & Johnſ.* id eſt Principium, Ileias, Ileadus, Ilech ſupranaturale vel primum ex Aſtris eſt Conjunčtio ſupercœleſtis & Siderum Firmamenti cum Aſtris rerum inferiorum Unio.

Ileidos & *Ileidus*, eſt Ignis Elementalis, Heoa Pheresbios, hoc eſt, Aurora vel Diluculum, vitam afferens (Cœlum,) in Hominibus verò eſt Spiritus, qui tranſit per omnia Membra. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Iliaſter, Iliadus, Iliadum & *Ileidos*, (ſcribuntur etiam per y) ſunt Figmenta Paracelſica, magis rem obſcurantia, quam declarantia, cum non uno eodemque modo ſemper accipiantur. *Lex. Brun.* Libet ſaltem Deſcriptiones ex *Mart. Rul. & Johnſono* adducere.

Iliaſter, aut *Iliaſtes*, vel *Iliadum*, eſt Prima omnium rerum Materia, conſtans ex Mercurio, Sale & Sulphure, quatruplex juxta quatuor Elementa. I. eſt Cahos ▽ræ, II. eſt Cahos ▽æ, III. eſt Cahos △ris, IV. verò eſt Cahos △nis.

Iliaſter primus, vel *inſitus*, eſt Terminus Vitæ, imò ipſa Vita, vel ejus Balſamus in homine.

Iliaſter ſecundus vel *præparatus*, eſt Terminus Vitæ, quem ex Elementis vel rebus Elementaris habemus, Vitaque ipſa.

Iliaſter tertius, eſt Terminus Balſami præparatus, quem ex rerum Quinta Eſſentia habemus.

Iliaſter quartus, magnus, eſt Mentis vel Animi Lapſus in alterum mundum, ut Enoch, Eliæ & aliorum. Hæc ex *Mart. Rul. & Johnſono*, plura apud *Paracelſum*.

Iliaſter in genere, dicitur occulta Naturæ Virtus, ex qua res omnes habent Incrementum, aluntur, multiplicantur & vegetant. De quo latiùs Libro de Meteoricis Generationibus legitur apud *Paracelſum*.

Illambonos, Collyrium, eſt nomen Medicamenti ad Oculorum Ulcera, cujus Deſcriptionem vide apud *Æginetam* lib. 3. cap. 22. & Lib. 7. cap. 16.

Digitized by Google

Illecebra, vid. Sempervivum ſeu Sedum minimnm.
Illitio, idem eſt quod Inunctio, quando vel digitis vel pennis Linimenta, vel Olea, vel Unguenta Corporis ſuperficiei applicantur. *Lexic. Brun.*
Illota Lana, vid. Erion. Dicitur aliàs Succida, *Keuchen.*
Ilys, dicitur Fæx ſeu Fex Vini, *Hippocr.* Lib. 1. de Morb. Mul.
Imbemon, Medicamen, quod ex Lachrymis Olearum in maritimis Arabiæ locis naſcentium fit. *Plin.* lib. 12. cap. 18.
Imber, interdum latè pro Pluvia, interdum ſtrictè pro Pluvia Larga accipitur. Imber temporarius quis ſit, vid. apud *Galen.* 4. in 6. Epid tom. 19. Omnes Imbres alkalizatos eſſe docet *Paracelſus*, quia veniunt ex Igne lib. 1. de Tartar. Tract. 5. cap. 2. in Schol.
Imbibere, id eſt, Terendo inſpiſſare. *Mart. Rul. & Johnſ. Sign.* ✡
Imbibitio, Chymicis vocatur Ablutio, quando Liquor Corpori adjunctus elevatur & exitum non inveniens in corpus recidit, idque crebris humectationibus tantiſper abluit, donec cum illo puro coagulatus, amplius aſcendere nequit, ſed totus fixus manet. Hæc operatio tota Philoſophica eſt, nec ad vulgares ſeſe dimittit. *Mart. Rul. & Johnſ.* Imbibitio, Deſtillatio & Cohobatio Philoſophica, eſt Spiritus deſcenſus in Corpus, id abluens atque animans. Hic labor quoque Rectificatio vocatur. *Beckerus* Oedip. Tit. 7. § 4.
Imbik, vocatur Vas quoddam Spagyricum, idem quod Ethel, & aliquoties legitur in *Theatr. Chym.* Vol. V. pag. 66.
Immerſiva Corroſio, eſt quando Corpora aliis rebus immerſa in calcem rediguntur. Vel eſt quando Metalla vel Mineralia rei alicui corrodenti immerguntur, ut tandem in Calcem redigantur. Eſtque humida vel ſicca. Germ. Eindunckende oder eintweichende Verbrennung. *Lex. Brun.*
Impar, quòd olim Impari numero in exhibendis Medicamentis, vel Virtus vel Felicitas operandi tributa fuerit, hodieque adhuc apud nonnullos fidem inveniat, à ſuperſtitioſa veterum Medicina hoc eſſe rectè judicavit *Keuchen.* ad *Seren.* in Not. pag. 93.
Impaſtatio, vid. Incorporatio.
Imperatoria, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meiſter-Wurtz.
Imperatoria Apulorum, vid. Rad. Meu. Germ. Beeren-Wurtzel.
Imperatoris Herba, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.
Imperfectum, apud Chymicos dicitur, quod ſit ☿rius Metallum Imperfectum. *Paracelſ.* de Morb. Metallifoſſor. Lib. 3 cap. 2. 3. cum tamen ſibi propriam habeat Perfectionem. Ità cum aliis quibusdam Mineralibus comparatum eſt. *Lex. Brun.*
Impetiginaria petræa, ſeu *ſaxatilis*, *Lichen petræus.* Germ. Steinleber-Kraut.
Impinguatio, idem quod Pinguefactio. *For.* lib. 31. cap. 10.
Imprægnatio, tropicè & ænigmaticè Spagyricis quoque dicitur Imprægnatio myſtica in Magiſterio Lapidis Philoſophici, quando ☿ virgineus, qui nullo alio Metallo adulteratus eſt, conjungitur cum ſuo ♃re, quod ſecum habet inviſibiliter. *Libav. Apocal. Hermet. Part. Poſter. Heptad. Hermet. Monad.* 2. Tom. 11. Oper. pag. 351. & 352. De hac quoque legi poteſt Tract. de Alchymia incerti Authoris cap. 32. *in Th. Chym.* Vol. III. vocatur aliàs Dealbatio Vol. IV. pag. 760.
Impurum Alcali, eſt ejus Spuma, quæ aufertur in Repurgatione poſt Extractionem. *Mart. Rul.*
Impurum Tartari, eſt ipſius Alcali. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Inalienatus, idem quod Sincerus, Purus. Legitur apud *Scribon.* num. 204. vid. *Rhod.* in Lexic.
Inareſco, idem quod Exſiccor, & quidem cum adhæſione in Vaſe. Ità inareſcere Mortario Collyria, ſcripſit *Scribon.* num. 22. *Lexic. Brun.*
Inauratio, eſt quando Pilulæ ☉ro foliato obducuntur, cum nempe Pilulæ in Capſula clauduntur & unà cum Foliis ☉ri circumagitantur, ut deauratæ fiant. Germ. Vergüldung. *Lex. Blanc.*

Incarnan-

Incarnantia & *Incarnativa*, ſunt Medicamenta Carnem generantia, vel idem quod Sarcotica. *Lex. Brun.*
Incenſum Judæorum, Germ. Juden-Weyrauch/ eſt Storax calamita.
Inceratio, eſt Miſtio humoris cum re ſicca, per Combibitionem lentem ad conſiſtentiam Ceræ remollitæ.
Incid. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Incide, Incidenda.
Incidens, eſt ſpecies Facultatis Medicamentoſæ, quæ conſiſtit in partibus ſalinis tenuioribus, facilisque extractionis & actuationis. *Lex. Brun.*
Incineratio, eſt Ignitio, quâ Corpora animalium & vegetabilium, in Cineres, Igne violentiore rediguntur. Mineralia autem (Chymico more loquendo) propriè non in Cineres ſed in Calcem redigi dicuntur. *Johnſ.*
Inciſorium, dicitur Tabula, in qua fit Sectio vel Inciſio.
Incorporatio, eſt Commiſtio, quâ ſtatim humida cum ſiccis in unum Corpus per formam Maſſæ contemperantur, itaque hic non fit lenta nutritio, ſed tantum humoris ſtatim additur, quantum ad Corporis miſti conſiſtentiam requiritur, ut fiat veluti Paſta, unde & Impaſtatio nominari poteſt, in nonnullis Subactio. Incorporatæ autem res in calore digeſtorio relinquuntur, ut mutuâ actione & paſſione Craſin communem nanciſcantur. Germ. Leibmachung. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Incraſſantia Medicamenta, ſunt, quæ craſſis ramoſisque partibus prædita & ſuccis tenuioribus & liquidioribus nectendo, conſiſtentiam craſſiorem & ſtabiliorem conciliant. Germ. Dick-machende Mittel.
Incrementum, idem quod Augmentum vel Augmentatio.
Incuba, eſt Sponſa Solis. *Mart. Rul. & Johnſon.*
Incuriæ Furnus, vid. Acediæ Furnus.
Indargirios, eſt Argentum vivum. ☿. Germ. Queckſilber.
Indarion, eſt nomen Collyrii, cujus deſcriptio habetur apud *Aëtium* lib. 7. citante *Gorræo.*
Indebideſter, i. e. Caſtoreum. Germ. Biebergeyl. *Sylvat.*
Indicans, apud Chymicos quoque vel *Indicativum* idem eſt, quod Significans vel Significativum, & uſurpatur de Signis ſive Characteribus. *Galen.* lib. Ars. Med. cap. 2. & 3.
Indicon, eſt æquivocum in Medicina, & I. ſignificat ſpeciem Piperis, uti plerique exponunt loca *Hippocr.* lib. de Natura Mulier &c. II. Lignum, quod vel ipſum Guajacum aut Sanctum, aut ei prorſus ſimile habetur, de quo videatur ex *Manardo Foreſt.* lib. 32. Obſ. 7. in Schol. vid. Guajacum. Vel III. ſignificat Materiam Coloris cujusdam, præſertim cœrulei, cujus duæ differentiæ à *Dioſ.* lib. 5. cap. 107. aſſignantur, Nativum, Indicum & Factitium alterum. Alii verò Succum Herbæ dicunt, quâ nunc tinguntur panni & vocatur Glaſtum, vulgò Waydt. *Mart. Rul. & Johnſ.* IV. Dicitur de Lapide Indico, qui ejusdem cum Hieracite virtutis eſt, Sanguinem ſiſtentis, teſte *Galen.* lib. 9. de ſimpl. fac. *Æginet.* lib. 7. cap. 3.
Indicum, Indigo, Lapis Indicus pictorum, Atramentum Indicum Pauli. Germ. Indich-Blau.
Indicum Sal, eſt Sal Gemmæ ⟨⟩—. Germ. Stein- oder Indianiſch Saltz.
Indus, idem quod Indicus. Paronymicum à Regione Indica, eſtque epitheton quorundam Medicamentorum. Ità Pilulæ Indæ Halii vocantur, validè purgantes, quarum Deſcriptio habetur in Diſpenſatoriis, & meminit etiam *Foreſt.* Item Emplaſtrum Indum *Tharſei* Chyrurgi apud *Galen.* lib. 4. de C. M. P. G. cap. 13.
Indolentia, vid. Anodyna. Germ. Schmertzen-linderende Mittel.
Inductio, à Latinis propriè ſumitur pro Inunctione & Illinitione. Ità Emplaſtra in alutam, linteum, induci dicuntur. &c.
Inebuchos, eſt Ceruſſa. Germ. Bleyweiß.
Inedion, eſt Compoſitio ex Vino & Oleo. *Sylvat.*

Infans Spagyricorum, qui dicatur in Magiſterio Lapidis Philoſophici, & quomodo per imbibitionem nutriatur, legatur *Libav. Synt. Arc. Chym.* lib. 7. cap. 8. & *Alchym. Pharmac.* cap. 7.

Infervefacio, hoc eſt, in aliquo vaſe Fervefacio. *Lex. Brun.*

Infundibulum, eſt Vas metallicum oblongum cum manubrio, interius excavatum, liquata Metalla recipiens, & in virgas vel baculos conformans. Germ. Ein Einguß. *Mart. Rul.*

Infundibulum, vulgò Tritorium, eſt Vas transmittens, in ſummitate latum, quod paulatim in fiſtulam cuſpitatam deſinit. Ex Metallo fabricatur, vel ex Vitro. Germ. Ein Trichter. *Lex. Blanc.*

Infuſio, eſt Extractio virium ex ipſis Medicamentis, per Liquorem convenientem facta: quæ ſi purgans fuerit, unica vice abſorberi poteſt, cui propriè nomen competit. Dicitur & Maceratio vel Dilutum.

Ingredientia, dicuntur varia Simplicia, quæ unicum Compoſitum conſtituunt. *Lex. Brun.*

Inguinaria Plinii, *Potentilla*, *Tanacetum ſylveſtre*, *Anſerina*. Germ. Gånßerig. vid. Herbas.

Inguinbar, i. e. Lutum Armenum. *Sylvat.*

Ingulia, eſt quoddam Conditum ſic nominatum. *Idem.*

Injectio inteſtinalis, idem eſt quod Clyſter ſeu Enema.

Inoleon, i. e. Compoſitum ex Vino & Oleo.

Inomel, i.e. Compoſitum ex Vino & Melle. *Galen.*

Inquimatizare, i. e. Infundere, Linire, Injicere. *Alex. Oribaſius.*

Inſectum, eſt nomen Animalculi plerumque exanguis, imperfectioris aliis, variis inciſuris aut annulis præditi & commiſſuris inſigniti, cujus ſpecies multifariæ habentur, quas deſcriptas videre licet in Vol. *Aldrov.* integr. Tom. 3. de Inſectis.

Inſolatio, eſt, quando res macerandæ ☉is calori exponuntur.

Inſolatus, id eſt à ☉le calefactus. *Gal.* lib. 8. Meth. Med. cap. 2.

Inſpiſſ. ita à Medicis præſcriptum, legendum eſt Inſpiſſa, ſive Inſpiſſata ſeu Inſpiſſatum. &c.

Inſpiſſatio, eſt, quando liquida materia evaporando in Maſſam tractabilem & Conſiſtentiam redigitur.

Inſtrumenta Chymica & *Pharmaceutica*, multa ſunt & requiruntur, quorum nomina invenienda ſunt apud *Schrœd.* Medic. Pharm. Chym. Lib. 1. cap. 19. *Rolfink.* Chym. Lib. 2. cap. 15. *Becker. Libav Dorn.* & apud alios.

Inſuccatio, eſt quando Aloës &c. in ſucco Roſarum, Violarum &c. ſolvitur, purgatur & inſpiſſatur. *Lex. Blanc.*

Inſufflatio, dicitur quando Medicamentum per Canalem ad partem aliquam impellitur. *Lex. Brun.*

Interpaſſatio, dicitur de Sacculis ſeu Fomentis ſiccis, idemque eſt quod Interſuere, ne Materia incluſa conglomeretur, cujus rei gratia quoque Goſſypio Pulveres ſuſcipi ſolent. Germ. Unterſteppung/oder Zwiſchen Nehung.

Inteſtina Terræ, ſunt Vermes ſeu Lumbrici terreſtres. *Paracelſ.* pag. 38. ſuæ Chirurgiæ magnæ, in Folio.

Intybus, *Intubum* & *Intubus*, vid. in Herbis Endivia. Germ. Endivien.

Invictum, eſt nomen Emplaſtri, vid. Aniceton, *Lex. Brun.*

Inula, *Enula*, *Elenium*, *Helenium*. Germ. Aland. vid. Rad. Enulæ.

Inula ruſtica Apul. Alum Gallicum, vid. Rad. Conſolid. major. Germ. Schwartz-Wurtz.

Involucrum majus, *Lilium Caprinum*. vid. Flores Caprifolii. Germ. Speck-Lilien.

Jodes, id eſt Æruginoſus, eſt Epitheton excrementitiæ Bilis, unde Vomitus æruginoſi oriuntur, quorum aliquoties meminit *Hippocrat.* 1. Prorrh S. 1. Tom. 19.

Jos, eſt Ærugo. *Mart. Rul.* & *Johnſon.* dicunt Jos eſſe Venenum.

Joſachar,

Digitized by Google

Joſachar, id eſt Saccharum Violaceum, apud Actuarium; *Gorræus.*
Joſeple, Saturon, Saturey, eſt Satureja. Germ. Saturey.
Juta, Jora eſt viride Rama. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Jovis Amalgama, id eſt Crocus ♃vis, vid. Crocus Jovis.
Jovis Arbor, eſt Quercus. Germ. Ein Eych-Baum vid. Lignum Quercinum.
Jovis Barba, vid. in Herbis Sedum. Germ. Hauß-Wurtzel.
Jovis Flores, vid. Flores Jaceæ, ſeu Trinitatis. Germ. Freyſamkraut-Blumen.
Ipacedes, Ipoacidos, eſt Barba hircina. *Mart. Ruland. & Johnſ.*
Ipnos, Furnus, Germ. Ein Ofen. *Hippocr.* lib. 2.
Ipocyſtus, ſeu *Ipoquiſtidos officinarum.* vid. Hypocyſtus.
Ipoterion, eſt nomen Medicamenti, quaſi latinè Expreſſorium dicti ab *Heraclide* inventi. Gal. lib. 4. cap 7.
Iringus, vid. Radices Eryngii. Germ. Manns-Treu.
Irion ſeu *Eryſimon*, vid. Herb. Germ. Hederich.
Iris, I. nominatur ità multicolor Arcus cœleſtis. Germ. Regen-Bogen.
Iris, II. notat Circulum ac Coronam in Oculo mediam, ubi inter ſe committuntur tunicæ univerſæ. *Gal.* lib. 14. Meth. Med. c. 19. &c.
Iris III. *Florentina*, vid. Illyrica.
Iris IV. eſt Gemma Cryſtallo ſimilis, ſecundùm nonnullos Radix Cryſtalli, frequenter hexagenus reperitur in Arabia & in Inſula quadam Rubri Maris. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Iris V. Illyrica, vid. Rad. Iris Illyricæ & Florentinæ.
Iris VI. *noſtratis*, vid. Radices Irid. noſtrat. Germ. Schwertel.
Iris VII. *paluſtris lutea*, vid. Radices Acori vulgaris. Germ. Ackermanns-Wurtz.
Iris VIII. eſt nomen Paſtilli, Croco, Myrrha & Alumine conſtantis, ut refert *Aëtius* ex Herodoto lib. 5. cap. 129.
Iris IX. Spagyricam habet ſignificationem & vocatur Iris Myſtica, in Magiſterio Lapidis Philoſophici, quæ deſcribitur apud *Libav. Apoc. Hermet. P. Poſter.* Tom. II. Oper pag. 407.
Iris ſylveſtris, Ephemeron, vid. Flores Liliorum Convallium. Germ. Mayen-Blümlein.
Iris Tuberoſa, vid. Rad. Hermodactyli albi legitimi. Germ. Hermodactylen-Wurtzel.
Irroratio, eſt, cùm ☿ vel Rotulæ quædam aliquot Guttulis ∴ deſtillati irrorantur.
Iſatis ſativ. & *ſylveſtris.* Germ. Zahmer und wilder Weyd. vid. Glaſtum.
Iſchæma, ſunt Medicamenta Sanguinem ſiſtentia, quæ emplaſtica, adſtrictoria, refrigeratoria vel exſiccatoria ſunt, vel meatus Vaſorum apertorum claudunt, vel Sanguinis fluiditatem & motum vehementiorem imminuunt, vel ſiſtunt. Germ. Bluth-ſtillende Mittel. *Lex. Brun.*
Iſchuretica, ſunt Medicamenta, quæ Urinam ſuppreſſam emingere curant. Germ. Urin-treibende Mittel. *Lex. Blanc.*
Iſir, idem quod Ixir vel Elixir, *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 502.
Iſochryſon, hoc eſt Auro compar, epitheton Collyrii, ad multas Oculorum affectiones. *Galen.* lib. 4. cap. 7.
Iſochryſum, vocatur quoque Compoſitio quædam Chymica ex æqualibus Reguli per ♂tem ex ♁monio parati & ☽genti vivi ≏ati partibus. Cujus meminit *Libav. Tract. Chym.* de Igne natur. c. 35. &c.
Iſocrates, epitheton Vini, quod pari Aquæ quantitate mixtum eſt, *Hippocr.* lib. 2. de Morb. xxxiix. 6.
Iſopus, vid. Hyſſopus humida ſeu Oeſopus.
Iſorrhopos, Lat. dicitur Æquilibris, æquis Momentis ac ponderibus, æquivalens, in neutram partem vergens. Uſurpatur ab *Hippocrat.* de Partibus Corporis &c.

Digitized by Google

Iſorthalmos, epitheton Medicamenti cujuſdam Bechici apud *Aëtium* lib. 8.

Iſpida, eſt nomen Avis parvæ, pulchræ, pennarum venuſtate clariſſimæ, Alcyonis ſpecies, cujus deſcriptio & uſus vid. *Aldrov.* Ornithol. lib. 20. cap. 61.

Italicum, eſt nomen Emplaſtri, quod vim habet purgandi Ulcera ſordida & Carnem inducendi, cujus Deſcriptio habetur apud *Æginet.* lib. 7. cap. 17.

Itea, i. e. Salix, Germ. Weyden oder Felber. vid. Herb.

Itrion, in genere notat Placentarum non fermentatarum genus, Latinis Libum dictum. *Long.* lib. 1. ep. 56. *Foeſius* explicat per Dulciaria Liba, aut Bellaria, vel Panes dulciarios ex Saccharo, Nucibus Pineis, Amygdalis, aut etiam Seminibus Papaveris & Seſami confectos, ſive Marzipanes vocatos &c.

Iva, vocatur à *Mart. Rulando* & *Johnſono* Medicina propter Membra contracta, v. gr. Iva Arthetica & potab.

Iva Arthetica vel *muſcata*, eſt Medicina propter Membra contracta.

Iva Arthetica vel *arthritica*, eſt Abiga, Ajuja, vid. in Herbis Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Iva Muſchata, eſt Chamædrys fœmina. Germ. Jven-Kraut/ Edel Chamänderlein/ das Weiblein.

Iva potabilis, Germ. Ein Tranck/ ſo die lahmen Glieder zu rechte bringet. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Judaica herba, Germ. Glied-Kraut/ oder Beruff-Kraut. vid. Sideritis.

Judaicum bitumen, vid. Bitumen Judaicum.

Judaicus Lapis, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Judex Auri, vid. Lap. Lydius.

Juglans Nux, ſeu *Nux Regia*, Germ. Welſche Nuß. Eſt Fructus arboris proceræ benè cognitæ, creſcentis in campis & collibus.

Jujuba ſeu *Zizypha*. Germ. Rothe Jujaben oder rothe Bruſt-Beer / eſt Prunorum ſpecies, extus rubræ ſunt, dulcem habentes ſaporem, Arbor Prunum vix ſuperat, folia habet parva & ſerrata, ex Italia fructus nobis adferuntur, vocantur quoque Serica rubra & Pruna pectoralia rubra.

Jujula, *Luſula*, *Oxys Plinii*, *Oxytriphyllon*, *Panis Cuculi*, eſt Acetoſella. Germ. Sauer-Klee. vid. Herbas.

Jul. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Julapium, Julebus ſeu Julepus. Germ. Julep.

Julapium, idem quod Julebus vel Julepus.

Julebus, *Julepus* ſeu *Julapium*, ferè Syrupi conſiſtentiam habens, ex una parte Terræ deſtillatæ & duabus partibus Sacchari albi per ſolutionem & unam aut alteram ebullitionem, factus.

Julia herba, *Ageratum* ſeu *Eupatorium Meſue*. Germ. Leber-Kraut. vid. Herb.

Julia, rectiùs *Julis*, nomen Piſcis, quem inter ſaxatiles refert *Galenus* libro 3. de Alim. Fac. cap. 28.

Julos, *Juli* & *Julus*, ſunt Folia primum erumpentia, & quidem Flores Avellanæ & Juglandis, qui veluti prælongi Vermes ſingulari pediculo dependent. Germ. Haſelnuß-Blumen/ oder welſche Nuß-Blumen. *Lex. Brun.*

Jumniſum, *Jumnizum* & *Kamir*, eſt Fermentum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Juncus anguloſus, *quatratus & triangulus*, *Eryſiſceptrum*, vid. Rad. Cyperi rotundi. Germ. Runde Cypern-Wurtzel.

Juncus Arabicus & *odoratus*, vid. Schænanthum. Germ. Kamel-Heu.

Juniperi Baccæ ſeu *Arceuthides*. Germ. Wacholder-Beer/ ſunt Fructus fruticis, hinc indè in ſylvis creſcentis ſatis cognitæ, montoſis collibus & locis aridis delectantis. Baccæ Juniperi ſemper inveniuntur virides, ſemimaturæ, & maturæ nigricantes. Vocantur quoque Grana Turdorum.

Juniperi Gummi, eſt Sandaracha Arabum, vid. Sandaracha, eſt Vernix Arabum & Vernix ſicca.

Juniperi,

Digitized by Google

Juniperi Rob, conficitur ſ. q. Aquæ, coquendo ſ. a. ex Baccis maturis nigricantibus Juniperi. vid Rob ſeu Rub. Germ. Wacholder-Muß oder Lattwerge.
Juniperus major, vid. Sabina. Germ. Seven-Baum.
Juniperus major Monſpel. eſt Cedrus Phœnic, altera Plinii.
Junonis Lacryma, Herba Sacra, eſt Verbena. Germ. Eyſen-Kraut. vid. Herbas. *Lex. Brun.*
Jupiter, ſpagyricè denotat Stannum. Germ. Zinn. ♃. *Mart. Rul.* & *Johnſon. Sign.* [symbols], ♃, [symbols].
Jupiter diaphoreticus, conficitur ex Jove Anglico limato & ☿rio [symbol]ato, *Beguinus* pag. 334. & 335
Jus, præter Statutum politicum & legale, denotat quoque Jus, Brodium ſeu Juſculum. Germ. Brühe.
Juſquiamum album, *Dioſcyamum album*, vid. Rad. ſeu Semen Hyoſcyami.
Juſſa, id eſt Lapis Gipſius ſeu Gypſius. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Iuvilia, eſt quoddam Conditum ſic vocatum. *Matth. Sylvat.*
Ixia, vocatur quoque Succus Plantæ, quæ Chamelæon albus ſive Carlina vocatur, vel Viſcum Radici illius Herbæ adhærens, quemadmodum & ipſa Planta, Ixia & Ixine dicitur. *Dioſcorid.* Lib. 3. cap. 10.
Ixodes, Viſcoſum ſignificat,& pro glutinoſo Medicamenti lentore ſumitur apud *Hippocr.* lib. de Ulcer. IX. 5.
Ixos, vocatur Viſcum, quod nomen & Plantæ Arboribus, Quercui, Pyro, Corylo, Abieti &c. adnaſcenti, & Succo concreto glutinoſo tribuitur, & paratur ex Acinis contuſis & in Aqua decoctis. Sunt qui commanducando id efficiunt. Optimum eſt recens, intus porraceum, extrà fulvum, quod aſperi nihil, aut furfuroſi conceperit. Emollit, diſcutit, extrahit. *Gorræus*, vid. Viſcum. Dicitur & de Paſta frumentacea viſcoſa, *Galen.* lib. 2. de L. A. c. 8.

K.

K*Aavy*, Potus Indicus ex Tritico Indico, Mays dicto, paratus. *Lex. Brun.*
Kabas, eſt Tinctura rubra, facta ex Lacca. *Matth. Sylvatic.*
Kabnos, Kalnos & *Kapnos*, id eſt Fumus. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Kachimia vel *Kakimia*, id eſt Cachimia, vid. Cachymia, dicitur immatura cujuscunque Metalli Minera, vel ſemi perfectum Metallum & nondum à Natura abſolutum, quod adhuc in primo ſuo ente, ut Infans in Utero ſuæ Matris, deliteſcit. Ejusmodi *Kakimiarum* Species Triginta reperiuntur hactenus cognitæ, quas hoc loco recenſere longum foret, ac præter utilitatem. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Kakule, i. e. Cardamomum. Germ. Cardamömlein. *Sylvat.*
Kadmia vel *Katimia*, eſt Lapis Calaminaris ⋈. vel Tutia [symbol] aut Pompholix. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Kafur, i. e. Camphora. Germ. Gaffer.
Kaib, *Kayl*, eſt Lac acidum vel acetoſum, coagulatum. Germ. Geronnene ſaure Milch. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Kal, id eſt Sal de torrente. *Mart. Rul. & Johnſonus.*
Kalangi, eſt Cibus qui fit ex Pulmone, Corde & Hepate, inciſis minutim cum Oleo mixtis; in quo poſt remotionem prædictorum ponitur parum Aceti, Ova & Crocus. *Matth. Sylvatic.* p. 128.
Kald, eſt Acetum. ✝. Germ. Eſſig. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kaled,

Kaled, in negotio Lapidis Philoſophici ejusque primo operê vocatur Volans, uti videre eſt in *Theatr. Chym.* Vol. V. pag. 206.

Kali, id eſt Cinis clavellatus. Hinc Alkali, Arabice *Uſnen*. *Rhaſis* verò ſcribit, Kali eſſe Alumen asfur. *Mart. Rul.*

Kali Herba, eſt Herba quædam Marina, Sedi inſtar, ſed Coralli forma.

Kalnos, Kabnos & *Kapnos*, eſt Fumus. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kamar vel *Camar*, id eſt ☽ tum, Kyana. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kamec, dicitur Confectio, quæ fit de Gallia.

Kamir, Jumniſum & *Jumnizum*, eſt Fermentum, *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kanfor, Kazdir, eſt Stannum. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kapparis, vid. Capparis. Germ. Kappern.

Kaprili & Kibrith, eſt Sulphur 🜍. Germ. Schwefel.

Kar, id eſt Gemma lucens ſicut Ignis, *Mart. Rul. & Johnſ.*

Karabe, id eſt Gummi ſicut ſaſſorata, notat Succinum. Vid. Carabe. *Paracelſ.* etiam Aſphaltum nigrum vocat Karabe, in Prælect. Chirurg. de Vulner. cap. 12.

…is, i. e. Opium. Germ. Mohnſafft.

…at, eſt Pondus Granorum Quatuor. Gr. iv. Germ. Vier Gran.

Karathi, *Iſculi*, ſunt Lumbrici terreſtres. Germ. Regenwürm.

Karbet, Karbech, i. e. Helleborus. Germ. Nieß-Wurtz. *Sylvat.*

Karena, eſt Vigeſima Quarta pars minutiſſimæ Guttæ. *Paracelſus* lib. 6. de grad. & compoſ. cap. 7.

Karlina; eſt Anethum ſylveſte. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Karmufel, Carmufel, i. e. Caryophyllus. Germ. Nägelein.

Karlina, vel *Carlina*. Germ. Eber-Wurtzel. vid. Radices.

Kaſam, i. e. Ferrum. ♂. Germ. Eyſen. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Kaſoir, Kacir, Kazdir, Kaſſizeros, id eſt Stannum ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Katarticum, i. e. Purgans, Purgativum, vid. Catharticum.

Katimia, Græcè *Kadmia*, Latinè *Calamita*, ſeu *Lapis Calaminaris*, quidam putant Tutia ſeu Pompholix eſſe. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kayl, Kaib, eſt Lac acidum vel acetoſum, coagulatum, Germ. Geronnene ſaure Milch / *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kayſir, id eſt Spuma Maris, propriè Pumex, Germ. Bimbſen-Stein. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kayſum, i. e. Pumex. Germ. Bimſen-Stein.

Kazdir, Kasdir, Kacir & *Kasficeros*, i. e. Stannum ♃. Germ. Zinn.

Kebulie & Kebuli vid. Myrobalana Chebuli.

Keilus, i. e. Permixtum vel Permixtio. Germ. Vermiſcht. *Sylvat.*

Kehan, i. e. Folium. Germ. Ein Bladt.

Kenchros, Milium. Germ. Hirß. vid. Semen Milii.

Kenkamides, dicuntur Grana, quæ intra Ficus ſunt. *Galen.* lib. de Cib.

Kepſen, eſt Species Picis. *Serap.*

Kermes, Chermes, *Granum* ſeu *Coccum infectorium*, *Granum Infectorium* & *Tinctorium*, *Coccus Bophica* & *Infectoria*, aliàs *Scarlatum*, *Hyſges*, Fructus eſt famoſiſſimi Fruticis, qui inſcribitur Ilex, in quo Coccus Baphica. Naſcitur in Creta, uti & in multis Hiſpaniæ locis, in Narbonenſi etiam Gallia & Provincia. &c. Germ. Scharlach-Beer / Kermeſin-Beer / Kermes-Beer und Ferber-Beer / und Körner / nominatur quoque Quisquilium.

Kerſudrus, eſt nomen Serpentis, qui aliàs Cherſidros, Hydrus appellatur. *Aldrov.* Hiſtor. Serpent. & *Drac.* lib. 1. cap. 17.

Kerum, i. e. Menſis 🝱. Germ. Ein Monat. *Sylvat.*

Kerva, *Cataputia major*, Germ. Zecken-Körner. vid. Semen Cataputiæ.

Keſen, *Keſen* dicuntur Cortices Glandium. *Sylvat.*

Keſfe, i. e. Cinamomum. Germ. Zimmet.

Keſt, vocatur Cibus, qui fit de Simula Hordei, & Lacte acetoſo Butyro extracto. *Matth. Sylvat.*

Keyri,

Digitized by Google

Keyri, Cheyri, Levcojum luteum, Levcojum aureum, ſativum, luteum, Viola lutea, Viola petræa lutea, vid. Flores Cheyri.

Khymolea & *Kymolea*, dicitur Lutum illud, quod ſub cote colligitur, aliàs Chymolea. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kibriç, eſt ☿rii & omnium liquidorum Pater, & prima Materia, ex qua Mercurius fit. Vocatur iſte Lapis quoque *Mart. Rulandus.*

Kibric, Libav. Synt. Arc. Chym. lib. 7. c. 34. ſcribens, Kibric pater & caput Onum, Salium & omnium liquabilium Metallorum. Alibi tamen, nimirum d. l. cap. 7. Kibric Philoſophorum paulo aliter deſcripſit, quæ verba non neceſſe eſt transſcribere. *Lex. Brun.*

Kibric, vocatur quoque Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Apoc. Herm.* P. pr. c. 2.

Kibric, vocatur etiam Gummi Philoſophorum. *Th. Ch.* Vol. V. pag 84. c. 89.

Kibrith, Kaprili, Kibric & *Kibrius*, eſt Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kici, eſt Ricinus vulgaris, Cataputia major, Granum Regium majus, aliis Palma Chriſti, Alkanna & Kerva. Germ. Wunder-Baum.

Kikil, Kilkil, dicuntur Grana Granatorum ſylveſtrium. *Serap.*

Kinkinna, vid. Cort. Chinæ Chinæ, vel Cort. Febrifugi. Germ. Fieber-Rinden.

Kirat, Kirates, Kiran, Karates, eſt Pondus quatuor Granorum Hordei. Aver. 7.

Kiſes, eſt Sal Rivuli, ſeu è Rivo vel Fluvio. *Mart. Rulandus.*

Kiſt, id eſt Grana quindecim. *Paracelſ.* Paragr. lib. 7. cap. 4. §. 4. in Apend.

Kiſt vel *Ciſt*, eſt ſesqui Menſura vel Pondus Librarum 4. alicujus Liquoris. vid. Ciſt, & *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kiſt vel *Kiva*, eſt Opopanax, vocatur & Kyva. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kitbum, Kitum, eſt genus Arboris, quæ facit Gummi, quo corpora inunguntur, ne putrefiant, & vocatur Arbor Mortuorum. *Matth. Sylvatic.*

Klimia, Cadimia, eſt Fumus ſeu Fuligo, adhærens ſuperioribus Fornacis, in purificatione cujuscunque Metalli. *Sylvat.*

Kobaltum, Koboltum vel *Colletum*, eſt Metallica Materia, Plumbo nigrior & Ferro, interdum Cineritium, colore carens metallico, funditur tamen & laminatur: propterea fixum non eſt, ſed meliora Metalla ſecum per fumum obducit: Eſtque Cadmia Lapis, è quo Æs fit Medicinæ utilis, Lapis Ærofus, Climia, Cathimia, Lapis Calaminaris. Germ. Cobolt/ iſt ein ſchwartz/ etwann ein wenig Aſchen-Farb Ertz/ das ſich hämmern und gieſſen läſt/ hat aber keinen Metalliſchen Glantz/ iſt ein raubender Schwefel/ der im Rauch das gute Ertz wegführt. *Mart. Rul.* Lex. *Sign.* ꝏ.

Koma, Komartos, id eſt Calx viva. ♆. Germ. Lebendiger Kalck. *Mart. Rul.*

Komeos, dicitur Gummi Arabicum. Germ. Arabiſches Gummi.

Komidion, i. e. Gummi cujuscunque Arboris. *Galen.*

Konis, i. e. Cinis 🝗. Germ. Aſche. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kopos, Kopros, Koproſi, dicitur Stercus Caprinum, vel quodcunque. *Sylvat.*

Korion, i. e. Coriandrum. Germ. Coriander.

Koſt, eſt Fagus, Lignum Faginum. Germ. Buchen Holtz. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kual, i. e. Nitrum ⦶. Germ. Salpeter. *Sylvat.*

Kubul, eſt Minera plumbea, Plumbum Philoſophorum, *Mart. Rul. Th. Chym.* Vol. V. pag. 14. meminit & alibi ſæpius hujus Vocabuli.

Kuik, i. e. Gummi. Germ. Hartz. *Sylvat.*

Kumeu, eſt Coadunatio. Germ. Vereinigung. *Mart. Rul.*

Kumeran, i. e. Arſenicum. Germ. Arſenick/ oder Hütten-Rauch.

Kunigundis herba, eſt Eupatorium Avicennæ.

Kuran, eſt Pix liquida. Germ. Weich Pech. *Sylvat.*

Kuria, vel *Kymia*, aut *Kymus*, dicitur Maſſa, unde Alkymia & Alchimia. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kyana, Kamar, vel *Camar*, eſt Argentum vivum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kybrius, Kebrick, id eſt Arſenicum o--o *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kymenna, id eſt Ampulla. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kymia, vid. Kuria. Vocatur etiam Kymia Cucurbita, è qua fit Deſtillatio. *Mart. Rul.*

Kymit elevatum, i. e. Cinnabrium album ♎atum. *Mart. Rul.*

Kymolea, Khymolea & *Chymolea*, dicitur Lutum illud, quod ſub Cote colligitur. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kymum, vel *Kyminum*, id eſt Coadunatio. Germ. Vereinigung. *Mart. Ruland.* & *Johnſonus.*

Kymus, vid. Kuria, Kymum vel Kyminum, Coadunatio. Germ. Vereinigung.

Kyra, Kiſt & *Kiva*, id eſt Opopanax, vocatur & Kyva.

Kyram, eſt Nix. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kyranides, *Giſentera*, ſunt Terræ inteſtina ſeu Lumbrici, vel Vermes terreſtres, Germ. Regen-Würmb. *Johnſon.*

Kyva, Kyra, Kiſt & Kiva, id eſt Opopanax. *Mart. Rul. & Johnſ.*

L.

L*Aaman*, id eſt Stercus Columbinum. Germ. Tauben-Koth. *Sylvatic.*

L. A. ità notatum, ſeu à Medicis præſcriptum, legendum eſt, Lege Artis. Germ. Nach der Kunſt / Kunſtmäſſig / oder Kunſt gemäß.

Labdanum, vid. Ladanum. Germ. Gummi / Ladanum.

Labis, vocatur Forceps aut Volſella, quâ aliquid apprehenditur & extrahitur, *Galen.* lib. 3. cap. 3. & *Hippocr.*

Laboratores Chymici, ſunt illi qui Chymica tractant vel præparant. Germ. Chymiſche Laboranten. *Lex. Brun.*

Laboratorium, eſt ille locus, in quo Chymici ſuas Operationes, magna cum inſtrumentorum & fornacum pompa, & unica ex tribus aut quatuor inſtrumentis omne, quidquid volunt, peragunt. Sic & omnis Officina Pharmacevtica Laboratorium eſt. Germ. Eine Chymiſche Werckſtatt / oder Apotheck. *Lex. Blanc.*

Labores Chymici, ſunt Operationes Chymicæ. *Libav.* Tract. de Igne Naturæ. cap. 50.

Labrax, eſt Nomen Piſcis, Lupi marini ſeu Pelagii, *Galen.* lib. 3. de Aliment. fac. cap. 26.

Labrum, eſt Vas in quo Balneum inſtituitur, *Lex. Brun.*

Labrum & Lavacrum Veneris, vid. Herb. Cardui Fullonum.

Labruſcæ flores, *Lambruſcæ*, ſive *Vitis ſylveſtris flores*, Germ. Wild Weinreben-Blüth.

Lac, ſeu *Gala*, Germ. Milch. Eſt Liquor albus ex Mammis vel Uberibus emulctus; fit ſequeſtratione Chyli à Sanguine arterioſo, per Glandulas mammillares. Lactis Generatio incipit plerumque poſt Fœtus Geſtationem, vel paulò ante Partum: definit verò in Vetulis, Gravidis & Menſtruatis. Ipſe quoque Chylus, Lactis denominationem meretur. Sic & Albi Succi, ex Taraxaco, Eſula, Papavere, Tithymallo &c. emanantes, Lac vocantur. *Lex. Brun.*

Lac Aluminis, fit ex ▽æ albuminis Ovorum ℥vj. Xris Onis ℥j. 🜊 ℔ij. optimè & diù in Vaſe vitreo conquaſſatis, ut fiat inſtar lactis. Germ. Alaun-Milch / oder Waſſer.

Lac Ammoniaci, ℞. Gummi Ammoniaci ſelectiſſimi ʒiij. ſolvantur in ▽ Hyſſopi frigidæ ℥vj. in Mortario frigido ſ. a.

Lac Aſininum, Germ. Eſels-Milch / eſt Liquor iſte albus, ex Uberibus Animalis iſtius quadrupedis notiſſimi, emulctus. Nutrit, abſtergit fortiter, hinc in Phthiſi utile &c, vid. *Aldrov.* lib. 1. cap. 2.

Lab

Digitized by Google

Lac Lunæ, Germ. Mohn-Milch. Agaricus mineralis, ſeu ſaxatilis, Marga ſaxatilis alba, Stenomarga alba, Gleba Norwegica albicans; dicitur Agaricus Mineralis, quia candore, levitate & ratione Agarico vulgari prorſus ſimilis. Plura legenda apud *Ettmull. Schræder. Hoffmann.* & alios.

Lac Papaveris, eſt Opium. vid. Opium. *Mart. Rul.*

Lac recens, Neogala, Germ. Friſche Milch. vid. Lac.

Lac ſcammonii, ℞. ☿ ſcammonii ℥vj, affunde in Mortario frigido paulatim ▽æ Cinamomi hordeati ℥viij. inter affundendum diu agitando. Liquor lacteſcens ſeparetur à picea ſubſtantia, & ſervetur ad uſum. Vocatur & Liquor acuens.

Lac Sulphuris, ſeu *Magiſterium Sulphuris*, præparatur ex duobus partibus Florum 🜍ris, tribus partibus ⊖lis ♀ri cum ſ. q. ▽pluvialis deſtillatæ, coquendô & ſemper agitandô Lixivium forte, rubrum & clarum, cui claro inſtillatur 🜊, ≂tum ▽ â dulci edulcoratur & exſiccatur. Præparatur quoque ex ☿ Sulph. p. 1. ♆ væ vel ⊖is ♀ri p. 3. Coq. in ſ. q. ▽æ ad Sulphuris ſolutionem: Filtra calidè, ≂ta cum 🜊 vel ⊶ ⊕tri ac Urina puerorum, edulcora & ſicca ſ. a.

Lac Virginis, eſt ▽ ☿rialis, vocatur quoque ☿us Philoſophorum, & Succus Lunariæ & Solariæ. *Mart. Rul. & Johnſ.* Præparatur aliàs ex ○ne, 🜊ſa, ♃no per coctionem in 🜊to, ▽Nympheæ, Plantaginis &c.

Lacaphon, quid ſit incertum eſt, nec etiam ſæpè à Medicis uſurpatur. Meminit ejus *Ægineta*, lib. 7. cap. 22. in Cypheos magni compoſitione. Ubi ſimul exponit per Corticem piceæ aut alterius cujusdam arboris. *Ruellius* vero exiſtimat, eſſe Naſcophthum vel Narcophthum, Aromatis genus, quod ex India deportabatur, Suffimentis optimum, notante *Gorrbæo*.

Lacca ſeu *Laccæ Gummi* & *Carcamum Meſuæ*. Eſt Reſina ſicca, Myrrhæ rubræ ſimilis, maſticata, ſalivam rubro colore tingens; accenſa vel tuſa, ſuave olens. vid. Gummi Laccæ apud *Schrœd.* & alios.

Lacca Florentina, præparatur ſ. a. ex Vermiculis Coccionellis volantibus per additionem C. C. uſti vel Cretæ. Germ. Florentiner Lacca.

Laccæ Gummi, quidam volunt quod ſit Alimentum, quod Formicæ exſugant inſtar Apum ex Plantis & Arboribus, quod inſtar Mellis ab iis redditur. Alii vocant Formicarum Stercus. vid. *Amatus Luſitanus, Aldrovaldus, Garcia ab Horto* & alii.

Lacerta, eſt nomen Animalculi quadrupedis digitati, itemque nomen Piſcium, vid. *Aldrov.* lib. 2. & 3.

Lacerta rubra, Spagyricis vocatur Colcothar ſeu Vitriolum ad rubedinem calcinatum, *Mart. Rul. & Johnſ.*

Lacerta viridis, vid. Colcothar Paracelſi.

Lachanon, vid. Olus. Germ. Kohl-Kraut.

Lachryma, vid. Dacryon. Germ. Thränen. *Lex. Brun.*

Lachryma Abietis, eſt Oleum Abietinum. Germ. Flieſſend oder dünn Dannen-Hartz.

Lachryma Aquilæ volatilis, eſt ⊶ ⊖✳ci volatilis

Lachryma ſeu *Balſamum Copayvæ*, vid. Balſamum Copayvæ, ſeu Copayvæ Balſ.

Lachryma Draconis, eſt Sanguis Craconis, Germ. Drachen-Bluth.

Lachryma Juniperi, vid. Sandaracha Arabum.

Lachryma Lentiſci, vid. Maſtiche ſeu Maſtix. Germ. Maſtix.

Lachryma Medica, ſeu *Syriaca*, eſt Aſa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Lachrymæ, ſeu *Lapides* & *Sordes*, quæ in Oculorum angulis Cervorum reperiuntur. Germ. Hirſch-Trähnen.

Lacryma Maſpeti, *Laſer fœtidum, Medicum* & *Syriacum*, eſt Aſa fœtida.

Lactis & Vini aa. partes æquales, Oenogala.

Lactuca, Germ. Lattich. vid. Herb. Lactucæ, ſeu Sem. Lactucæ.

Lactuca Caprina ſeu *marina*, *Lactaria* eſt Tithymalus, vid. Rad. Eſulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Lactuca leporina, *Sonchus albus*, *Lactucella*, *Cicerbita*, Germ. Haſen-Kohl.

Digitized by Google

Lapillus, ſeu *Lapis Carpionis*. Germ. Karpffen-Stein. Eſt Lapis triangularis, qui in capite vel cervice Carpionis invenitur, magnitudine pro proportione Piſcis, coloris extra candidi, intus ferè flavi. Calculoſis, Colicis paſſionibus, Comitialibusque conferre ſtatuitur, & adverſatur ebullitioni flavæ Bilis ore contentus.

Lapillus, ſeu *Lapis Percarum*, Germ. Pers/Perſig/und Perſing-Stein/oder KaulBerſig-Stein. Eſt Lapillus vel Gemma Piſcis Percæ, quæ binæ in ejus capite reperiuntur, ad magnitudinem ferè Seminis Lini ſed candidæ. In frangendo Calculo nil præſtantius. (lib. 37. cap. 10.

Lapis Abeſton, eſt Coloris ferrei, qui ſecundum *Plinium* in Arabia invenitur.

Lapis Adiz; id eſt Sal Armoniacum ✱. Germ. Salmiac. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Lapis Æroſus Plinii, eſt Lapis Calaminaris, Germ. Galmen/oder Galmen-Stein.

Lapis Aëtites, *Lapis Aquilæ*, ſeu *Aquilinus*. Germ. Adler-Stein. Ab Aquilis nomen habet, à quibus ut multi ferunt, defertur ad Ovorum calorem contemperandum, ne nimis calefiant, dum incumbuntur. Et eſt Lapis veluti prægnans, alio, cum quatitur, quaſi ſonante. Rotundam & globoſam, ſcabram, & interdum lævem faciem obtinet, variatque tum colore tum magnitudine, & vulgaris eſt notitiæ. Plura legenda ſunt apud *Joh. Laur. Bauſchium* in ſuo Tract. de Lap. de Ætite.

Lapis Agapis, ſeu *Agathes*, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis Alabaſtrites, ſeu *Alabaſtrum*, *Onyx*. Germ. Alabaſter-Stein. è Marmorum generibus eſt, & ab Alabaſtro, Urbe Ægypti dictum, plerumque album & perſpicuum, quo & Imagines ſculpuntur, & Antiqui ad Vaſa Unguentaria & alia utebantur. In Officinis ejus uſus rarus eſt, niſi quòd ad Unguentum Alabaſtrinum adhibeatur.

Lapis Allectorius, invenitur in Ventribus Gallorum Gallinaceorum, Cryſtallo ſimilis, vel Aquæ limpidæ; & ait *Albertus*, quod iſte Lapis ſit nitens, Cryſtallo obſcuro ſimilis. *Plin.* lib. 37. cap. 10.

Lapis Amandinus, eſt Gemma, coloris varii, Venenum omne extinguens, aut reprimens, & vincere facit Adverſarios, & plenam interpretationem Somniorum facit intelligi. *Albert.*

Lapis Amethiſtus, & *Ametiſthus*, Germ. Amethiſt-Stein. Eſt Lapis ex India delatus, colore purpureus, violaceo permiſtus, leviter quaſdam flammulas emittens. Ejus quinque ſpecies perhibentur. vid. *Renodeus*.

Lapis Amianthus ſeu *Aſbeſtus*, non eſt Alumen plumeum ſeu plumoſum ut quidam volunt, ſed eſt diſtincta ſpecies Lapidis ab Alumine plumoſo: Nam Alumen plumoſum adſtringit & non pungit, hic contra Lapis Amianthus, pungit & non adſtringit. Ex hoc Lapide præparantur Ellychnia incombuſtibilia: vid. *Ettmull.* in Regno Mineral. pag. 220.

Lapis Andromada, eſt Lapis coloris Argentei; ut plurimum in Mare rubro naſcitur; eſt autem quadratus & durus ſicut Adamas. *Albert.*

Lapis Angeli conjungentis, eſt Sal ✱. vid. Sal Armoniacum. Germ. Salmiac.

Lapis Animalis, eſt Sanguis Humanus, item Curenta, quæ Scutum portat in Dorſo. Germ. Schildkrodt. ſunt etiam Lapides animales; qui in Animalibus reperiuntur, ut Bezoar, Calculi, Lap. Cancr. Carpionum, Percarum &c.

Lapis Antimonii medicinalis, eſt ♁ fixum, ſive Regulus ♁ nii medicinalis.

Lapis Aquilæ, ſeu *Aquilinus*, vid. Lap. Ætites.

Lapis Arabicus, ſimilis eſt Ebori maſculo, cujus uſus in Dentifriciis & in exſiccandis Hæmorrhoidibus eſt. Verum qualis ſit ille lapis, multi Viri docti diſputarūt, & adhuc diſputant, ſed ſi acute vis conſiderare, Lapis Arabicus non eſt alius, quam Specularis, ſeu Lapis Lunæ, ſeu Glacies Mariæ. Germ. Spergla߸ oder Unſer Frauen Eyß. vid. *Mart. Rul. & Johnſ.* Lex.

Lapis Arcadiæ, eſt Lapis, qui cum accenditur non extinguitur. *Sylvat.*

Lapis Armenius ſeu *Armenus* & *Lapis Malachites*. . Germ. Armenien-Stein/Berg-Blau. Eſt Lapis cæruleus, inſperſus hinc inde maculis viridibus, valdè congener Lapidi Lazuli, & non videntur inter ſe differre, niſi quòd Lapis Lazuli ſit quaſi maturus & magis perfectus, hic imperfectus & immaturus, adeò ut

utLapis Armenus perficiatur ex ☽na immatura conjuncta adhuc cum ♀re vel Cupro, ex quibus duobus Metallis etiam obtinent ſuas virtutes, Lapis Armenus & Lapis Lazuli. vid. *Schrœderus*, *Ettmüllerus* & alii.

Lapis Asbeſtus, vid. Lapis Amianthus.

Lapis Aſius, optimus eſt, *Dioſcorid.* lib. 5. cap. 88. qui colore Pumicis, levis, fungoſus, friabilis, ſciſſiles venas lutei coloris ad imum actas habens. Dicitur Lapis tantùm propter colorem & ſubſtantiam lapidis; Nam duritia ſua non eſt Lapis, quia levis eſt & fungoſus. Vocatur Lapis Aſius, quòd in Aſſo, monte Troadis, naſcitur. vid. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Lapis Aureus, vocatur ipſa Urina, aliàs quod ſit lapis aureus. *Johnſ.*

Lapis Belemnites, vid. Lapis Lyncis, Germ. Albſchoß/ oder Luchſen-Stein.

Lapis Benedictus, vid. Occultus, id eſt Ovum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Lapis Berullus, lucidiſſimus eſt & clarus, ſimilis Oleo, & quando volvitur, in eo videtur moveri aqua. *Albert.*

Lapis Bezar, *Bezahar*, *Bexohar*, ſive *Bezoar*, eſt etiam duplex ſive triplex: Lapis Bezoar Germanicus, Occidentalis & Orientalis.

Lapis Bezoar Germanicus, Germ. Teutſcher Bezoar. Eſt Ægagropila in 1, 2, 3, vel 4to ſtomacho Capræ Alpinæ ſeu Rubicapræ, ſive Capreolæ vel Rupicaræ inventa (nam notum eſt, quod Bruta ruminantia ſoleant 4. Stomachos habere) nominaturque à quibusdam *Bezoar German.* Doſis gr. v. xv. ad ℈j. vid. *Caſp. Bauh. Borellus*, *Schrœder. Ettmüll.* & alii. De Pila Caprina ad magnitudinem Capitis Infantis iſt zu leſen in der Teutſchen Material-Kammer Joh. Jacobi Marxen/ Materialiſten in Nürnberg fol. 160. Inveniuntur in India, Gallia, montibus Helvetiæ, & aliis locis Ægragopilæ.

Lapis Bezoar Occidentalis, eſt iſte Lapis, qui in priori, ſive poſteriori Ventriculo Capricervæ Occidentalis invenitur, Orientalibus ut plurimum major, ſuperficie ſcabrâ, colore cinereo, albo, nigro, obſcurevè virente (qui optimus.) Doſis, à gr. v. ad ℈ß. usque ad gr. xv. & ℈j. vid. *Caſparus Bauhin. Borellus, Schrœd. Ettmüll.* & alii. Lapides Bezoar Occidentales, quorum unus Unciarum ℥iß, ℥ij. ad ℥v. pendit, apud Experientiſſimum Pharmacopœum Francofurtenſem ſub Signo Cygni albi D. *Nicolaum Salzwedelium* videndi ſunt.

Lapis Bezoar Orientalis, Germ. Orientaliſcher Bezoar-Stein. In Proventriculo & in Ventriculo potiſſimum aliisque cavitatibus internis Capricervæ Orientalis repertus. Capricerva Orientalis eſt Animal Indiæ aut Perſiæ Orientalis, partim Cervo ſimile, partim Capræ. Hinc fit ut aliis Capra audiat, aliis Hircus, aliis Capricerva, v. gr. dicitur Capra Indica, *Amato*, Capra Montana *Manardo*, Capra ſylveſtris *Lacunæ*. Lapidis hujus Figura variat enim eſt ovalis, rotunda, ſciſſili & intus cava (meditullio Paleam, Pilos vel ſimile continens) ſuperficies levis & ſplendens; Dantur & adulterati ſeu falſi, confecti ſcil. ex Lapidum fragmentis & Pice artificioſè coagmentatis. Artificium ergò conſiſtit in eo, ut falſus à vero poſſit cognoſci & diſcerni: Cœterum hoc eſt difficultatis maximæ in cognitione & electione, id quod clarè deducit *Hildanus* Cent. 4. Obſervat. 14. & ut legitur apud *Schrœderum, Zacutum Luſit. Bauhinum, Primeroſium, Guibertum, Wormium, Zwelfferum* &c. Doſis hujus Lapidis à gr. v. ad x. usq; ad xv. & xx. Horum Lapidum Bezoar Orientalium Unciarum ℥j, ℥iß, ℥iij, ℥vij. ad ℥ixß. apud Experientiſſimum Pharmacopœum Francofurtenſem ſub Signo Cygni albi Dominum *Nicolaum Salzwedelium*, videndi ſunt.

Lapis Bezoar Veterum, quidam putant, quod ſint Lachrymæ ſeu Sordes concretæ in Angulis Oculorum Cervorum.

Lapis Boſtrychites, vid. Alumen plumeum ſeu Linum ſaxatile ſeu vivum
Germ. Federweyß.

Lapis Bufonum, *Bufonites*, *Chelonites*, *Batrachites*, *Bufonius*, *Myoxolithos*. Germ. Kroten-Stein. Eſt Lapis pruni coloris ad rubeum vergentis. Putant

tant quidam quod hic in Capite veteris Bufonis inveniatur, vid. *Anshelmus Boëtius*, & *Samuel Hafenrefferus*.

Lapis Butleri, vid. fol. 40. in *Corpore Pharm. Chym. Med. Joh. Helfr. Jungken*, Phyſici Francofurtenſis.

Lapis Calaminaris, Germ. Kalmen oder Gallmen-Stein / qui aliàs vocatur Cadmia lapidoſa, Cadmia Metalli expers, eſt Lapis ſeu Cadmia foſſilis, & Lapis Latoninus, aliquando ſubalbus, aliquando ſubflavus & ſubrubeus, undè à *Glaubero* non immerito dicitur, quòd habeat in ſe 🜍 ☉reum. Reperitur ſæpius in Metallorum fodinis. Utuntur eo Ærarii Fabri, qui ex Ære Aurichalcum parant: Siquidem ſine eo id parari non poteſt. Plura legenda ſunt apud *Schrœd. Ettmüllerum* & alios. *Sign.* [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].

Lapis Calaminaris, interdum apud Chymicos Tutia intelligitur. *Mart. Rul.*

Lapis Calcarius, eſt Lapis ille gryſeus, ex quo beneficiò △nis fortiter calcinando, præparatur Calx viva ſive muraria. Lapis calcarius multis in locis invenitur. Germ. Kalck-Stein / vid. *Schrœderus*, *Ettmullerus* & alii plures. *Sign.* E.

Lapis Calcedonius, eſt pallidus & fuſcus, aliquantulum obſcurus. Hic ſi perforatur & collo ſuſpenditur, dicitur valere contra Phantaſticas eluſiones ex Melancholia ortas. Germ. Calcedonier-Stein. *Albert.*

Lapis Calcis, apud Chymicos Scoria Æris, vel Batitura Æris. Germ. Kupffer-Fenlig / oder Kupffer-Schlag. *Mart. Rul.*

Lapis Cancri, vid. Lapides Cancrorum. Germ. Krebs-Augen / oder Krebsſtein.

Lapis Carbunculus, vid. Rubinus.

Lapis Carminativus, calefactus & Umbilico impoſitus, omnes Flatus in Colica flatulenta ſedat & expellit. Unde ratione virtutis Carminativus dictus. Videtur habere convenientiam cum Lapide Serpentino.

Lapis Carneolus, *Sarda* ſeu *Sardius*, Germ. Carneol / aliquando etiam nominatur Bluthſtein. Non pellucidus eſt, ſed rubedine quadam dilutus, ac carnis colorem repræſentans, unde Carneolus. Sarda vel Sardius verò dicitur, quòd à Sardibus primùm fuerit inventus. Colore autem variat, alii ſunt rubri, alii exigua ſanguinis rubedine tincti, alii ſubflaveſcentis rubedinis, quandoque Cornelius & Corneolus nominatur. Laudatiſſimus Carneolus in Sardinia invenitur, hinc in Epyro & Ægypto, ſed Babylonius cæteris præfertur. Arabici & Indici etiam non contemnendi, ut nec Europæi. In Bohemia, Sileſia, aliisque Regionibus præſtantes inveniuntur. Spectat ad illa 5. Fragmenta Lapidum precioſorum.

Lapis Carpionis, vid. Lapillus Carpionis. Germ. Karpffen-Stein.

Lapis Caſtorei, qui ab Experientiſſimo *Joh. Rudolpho Henrici*, Pharmacopæo Francofurtenſi, in Caſtoreo repertus inſtar Nucis Juglandis, & apud ipſum videndus eſt.

Lapis Ceratites, vid. Unicornu foſſile. Germ. Gegraben Einhorn.

Lapis Chalcedonius, *Carcedonius* ſive *Charchedonius*, ſeu *Carchedonius*, Germ. Chalcedonier / Carcedonier / oder Carchedonier-Stein / eſt Lapis ſemipellucidus, durus, colore obſcurè rubro △neo &c. vid. Authores.

Lapis Chelidonius, ſive *Hirundinum*. Germ. Schwalben-Stein. Eſt Lapis qui invenitur in Stomachis Pullorum Hirundinum, ut ait *Mart. Rul.* De Virtutibus vid. *Boëtius*, *Weckerus*, & *Albertus Magnus* &c.

Lapis Chelonites, vid. Lapis Bufonum. Germ. Krotten-Stein.

Lapis Cherubinicus, *Pyr☉lis*, *Scorpio*, [sign] *vegetans*, eſt Sulphur 🜍. Germ. Schwefel.

Lapis Chletrites, eſt Lapis qui per ▽am ex Alno corporatus. Germ. Erlen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis

Digitized by Google

Lapis Chryſolithus, *Chryſopraſius*, *Chryſopatius* & *Elbeſius*, Veterum Topaſius, Succi Porrorum viriditatem ex ☉reo fulgentem eleganter refert, unde nomen accepit. Duo habentur Genera, Orientale & Europæum. vid. *Plinius*, *Andreas Baccius* & *Boëtius*, &c. Germ. Chryſolith.

Lapis Cogalites, vid. Lapis Aquilæ.

Lapis Collimus, eſt Medulla Lapidis Ætitis. Germ. Das Marck auß dem Adlerſtein.

Lapis Coranticas, eſt Lapis Cryſtallo ſimilis, infecto Colore cœruleo, qui dicitur cadere aliquando de Nube cum Tonitru. *Albert*. in Lapidario.

Lapis Cornelius, eſt Coloris carnei. Hic apud Rhenum Fluvium invenitur frequentiſſime. *Albert*. loc. cit.

Lapis Corroſivus, Ger. Ein Etz/ oder etzend Stein. Præp. vulgari modò ex Lixivio, ex ♆, ☐V, & ♃ parato. De quo variæ Compoſitiones inveniuntur.

Lapis Cos, eſt Lapis quo acuitur Ferrum. Perhibetur augmentari Mamillas Puellarum ante tempus, & Teſticulos Puerorum. *Avicenn*. Germ. Wetzſtein.

Lapis Cryſtallinus, ſeu *Cryſtallus*. Germ. Cryſtall. Generari ex humore omnium puriſſimo ſanè conſtat, quod omnium ferè Gemmarum vel Lapidum clariſſimus tranſlucidiſſimusq; ſit. Gemmam ſi vocare libet, licet, modo omnium molliſſimam dixeris, vel à ſimilitudine coloris, qua Gemmas colorata Cryſtallus refert, Pſeudo-Gemmam verbi gratia, Pſeudo-Berillum, Pſeudo-Topazium, Pſeudo Saphyrum, Pſeudo-Smaragdum, quæ veris Gemmis molliores ſunt. Sic & Iris vocatur Gemma à colore quem fronti applicata exhibet. Invenitur in Cypro, Luſitania, ex quibus locis adfertur quoque in Germaniam. Item in Bohemia, Ungaria & nonnunquam in Agris. vid. *Schrœd*. fol. 349. *Ettmull*. de Regno Minerali fol. 223. & alii &c. Vocatur quoque Glacies dura.

Lapis diſſolutivus, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis Dryites, eſt Lapis, qui per Aquam à Quercu corporatus. Germ. Eichen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis Elatites, eſt Lapis, qui per Aquam ex Abiete corporatus. Germ. Tannen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis Ematites, vid. Lapis Hæmatites. Germ. Bluth-Stein.

Lapis Equinus, in Stomacho Equi inventus, cujus media pars ℥xiiß. pendet, & tota pars erat ℥xxv. Dicta media pars adhuc apud experientiſſimum Pharmacopœum Fracofurtenſem ſub Signo Cygni albi, Dn. *Nicolaum Salzwedelium* videnda eſt.

Lapis Eracleus, vid. Lapis Magnes.

Lapis facili △*ni liqueſcens*. Germ. Fluß. *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Lapis Falconis, eſt Arſenicum o--o *Johnſ*.

Lapis famoſus, vel *pretioſus*, vel etiam Sal de Urina. *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Lapis è felle Bovis, Germ. Stein auß einer Rinds Galle.

Lapis fiſſilis æroſus. Item Æs cinereum. Germ. Schieſer. *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Lapis Gagates, vid. Gagates Lapis.

Lapis Gammarorum, *Oculi Cancri officinarum*, vid. Lap. ſeu Lapilli Cancrorum. Germ. Krebs Augen/ oder Krebs Stein.

Lapis de Goa, præparatur ex Lap. Hyacinth. Topaſ. Saphir. Rubin. Margarit. aa. ℥j. Smaragd ℥ß. Bezoar Or. Corall alb. rubr. aa. ℥ij. Ambræ gryſ. Moſch. aa. ʒß. fol. ☉ri N°. 40. fiat ♉ ſubtiliſſimus. Qui cum ▽ Roſar. in paſtam ſubactus, efformetur in Pilas oblongas, Ovulis non abſimiles in umbra probè ſiccandas. Poſteà dentalio, entalio, ſeu aliâ ejusmodi Concha accuratiſſimè (ut eleganter niteant) ſ. a. poliantur.

Lapis Granatus, vocatur quoq; Carbunculus Carchedonicus, ſeu Garamanticus, Sandraſtus, Garamantites, Carchedonius *Plinii*. Germ. Granaten-Stein. *Sign*. ♁, ♁, ♁. Eſt Gema pellucida, ex flavedine rubens, △ inſtar, Miniiq; nativi vel factitii colorem ferè referens. Sunt diverſa genera Gemarum, quæ colorem △nis æmulantur, adeoq; ſub Carbunculis (quo nomine à carbonibus ſumpto Gemas illas in genere vocant) comprehenduntur, uti Granatus, Hyacynthus, Rubinus &c. hinc ſunt qui Granatum faciunt

ciunt Rubinum obſcuro colore; expoſitus enim Luci aut ☉li, carbonis imaginem oſtendit dilucidius, quàm ipſemet Rubinus. Sunt Granati alii vel aliæ Orientales, alii Occidentales. Orientales, ut meliores ità & pretioſiores, proinde Provinciam Officinalem ſolis Occidentalibus linqunt. Hi ſunt Hiſpanici, Bohemici, & Sileſiaci: è quibus Bohemici reliquos antecellunt. Eſt unus ex 5. fragmentis Lapidum pretioſ.

Lapis Hæmatites, ſeu *Petra Sanguinaria*, & *Lapis Sanguinarius*. Germ. Bluth-Stein. Nomen eſt Lapidis vel Glebæ duriuſculæ, & mediæ naturæ inter Terram, Lapidem & Metallum, ità dictæ, vel quod Colore Sanguinem æmuletur, vel quod Sanguinem ſiſtendi vim obtineat. Fractus inſtar ligni petrefacti Fibras oblongas habet, & in modum Acuum acutas. Ex Ferri fodinis effoditur; generatur in pluribus Germaniæ & Bohemiæ montibus. Optimus friabilis, ſaturato colore rubro nigricante, durus, æqualis, nullâ ſorde admiſtâ, Cinnabaris habens colorem. Præſtat Hiſpanicus. Lapis eſt participans de Minera ♂tis, & etiam de Minera ♄ni. vid. *Bauſchius*, *Ettmullerus*, *Polemannus*, *Wormius*, *Zacutus Luſitanus*, & alii. *Sign.* ..., 8, ⊕, ♉, ☿.

Lapis Helpheſtionis, id eſt Vulcani, qui & Pyrites, Kyranides &c. dicitur. *Johnſ.*

Lapis Heracleus, vid. Lapis Lydius. Germ. Probier-Stein.

Lapis Hirundinum, vid. Lapis Chelidonius. Germ. Schwalben-Stein.

Lapis Holoſteus, vid. Oſtiocolla. G. Beinbruch/ Beinwallen/ oder Bruch-Stein.

Lapis humanus, ſeu *Calculus humanus*, à quibusdam *Ludus humanus* nominatur, à *Paracelſo* vocatur proprio vocabulo Duelech, quoniam è Spiritu urinoſo Urinæ, & Acido eſt concretus & coagulatus. Commendatur ad reſolutionem Calculi in Renibus & Veſica, ſi ſcil. artificio Chymico reducatur in ſummum primum Ens & ... Quod ... Calculi humani noverunt *Paracelſ.* & *Helmontius*. Qui plura ſcire cupit, adeat *Barbett. Bontii* Commentarium, *Henrici ab Heer* Obſervat. *Tulpium* & alios.

Lapis Hyacinthus, Germ. Hyacinth- oder Jacinth. Gemma eſt: Electri ferè colorem referens, magis tamen ex flavo ſplendeſcens, & quaſi Fulgur aureum emittens. Sunt vero Orientales & Europæi; præſtantiſſimi ſunt Orientales, qui Colorem referunt Minii nativi. Europæi inveniuntur ad Iſeram Fluvium, in confinibus Sileſiæ & Bohemiæ, ſuntq; Orientalibus ignobiliores. Adſcribitur 5. fragmentis Lapidum pretioſorum.

Lapis Jaſpidis, Germ. Jaſpis. Eſt Lapis Viridis, habens in ſe Venas rubeas. *Alb.*

Lapis Indicus, vid. Indigo ſeu Indicum. Germ. Indig.

Lapis Judaicus, *Agapis* & *Euræos*, *Lapis Judaicus*, & *Dactylus Idæus*, *Tecolithus*, *Phœnicites*, *Pyrene*, *Eurene*, *Eureſia*, ita dictus à loco natali Judæa, in qua reperitur. Hic lapis Judaicus Olivæ ſpecie ſubrotundus, tener & friabilis eſt, ſtriis ſecundum longitudinem diſcurrentibus & æquidiſtantibus, ac ſi arte (tornô) factæ eſſent, colore eſt albo & ſubcinereo. Dicitur *Aëtio* Lapis ſyriacus, aliis Agapis, Phenicites, Tecolithos. Ger. Juden-Stein. Doſis Gr. v. ad gr. x. & xv. Plura legenda ſunt apud *Querc. Schrœd.* &c.

Lapis Kyranides, vid. Lapis Helpheſtionis. Germ. Feuerſtein.

Lapis Lazuli, ſeu *Cæruleus*, vel *Cyanus Lapis*, eſt Lapis opacus Saphiri colore, aut Florum Cyani, aureis punctulis & flammulis exornatus. Armeno durior. Exinde præparatur Color Ultramarinus, vulgò dictus, Aſarum verò ex Lapide Armenio vel Cyano germanico. Arabicè *Hager*, *Azul*. Magnam habet convenientiam cum Lapide Armenico, participat enim uterque de Cupro, indeque Vitriolaceam ſapiunt naturam, & exinde etiam in locis vitriolatis ſolent reperiri, atque Virtutes ſuas maximè à ♀re & ♂lo derivant. Germ. Laſur-Stein/ Laſur-Blau. Doſis ℈j. ad ℈ij. & ℈iij. Plura legenda ſunt apud *Bartoletum*, *Bootium*, *Ettmullerum*, *Schrœderum*, *Wormium* & alios. *Sign.* ..., ..., ..., ...

Lapis Lydius, *Coticula*, Lapis Heracleus eſt, dicitur Lapis, qui reperitur in Flumine Tmolo & alibi, cui ☉rum & ☽tum attritum, colore examinatur. Hinc Judex ☉ri dicitur.

Lapis *Lyncis*, ſive *Belemnites*, à Sagitta cujus effigiem refert, ſeu Dactylus Idæus (à quibusdam Judaicus) à figura Dactyli & Ida Monte Cretæ Inſulæ, ubi invenitur. Teres eſt & pyramidalis, ſub variis Coloribus repertus. Inveniuntur albi, cinerei, nigri, pellucidi, Vini Falerni inſtar. Et hic forſan eſt, quem Veteres Lyncurium appellarunt, quem & Succini ſpeciem fecerunt, ob colorem, quem ſuccinum refert, quemq; ex Urina Lupi cervarii ſeu Lyncis, ſimul ac ea excernitur, coagulari, nonnulli fabulantur. Vetus hic lapis gravè olet, & ne uſtus quidem odorem deponit. Reperiuntur multis in locis Germaniæ, in Boruſſia, Pomeria, Epiſcopatu Hildeſienſi, Helvetia, Ducatu Würtenbergenſi, Goppingæ. In affectibus Nephriticis prodeſt. Germ. Albſchoß/Schoßſtein/Luchſen-Stein/ Tappenſtein.

Lapis *Magnes*, ſeu *Sideritis Plinii*, & *Lapis nauticus*, *Heraclia Galeni*, *Heracleotis Callimachi*. Germ. Magnet/ Magnet-Stein/ Segel-Stein / eſt Lapis Polos Mundi oſtendens, Ferrum, Chalibemq; attrahens, præſertim ferreo Circulo armatus; Reperitur circa Ferri fodinas in diverſis Germaniæ, Italiæ, Norwegiæ & Sueciæ locis. A quibusdam Lapis Heracleus & Herculeus nominatur. Ingreditur quædam Emplaſtra, ut Ferrum è vulneribus attrahatur; ſed fruſtra, cùm Magnes pulveriſatus & præſertim uſtus, vires ſuas amittat. Lapis Magnes, qui attrahit [illegible] apud experientiſſimum Pharmacopœum Francofurtenſem. ſub Signo Cygni albi, Dn. *Nicolaum Salzwedelium*, videndus eſt. *Sign.* [illegible].

Lapis *major*, id eſt Spiritus ex 4. Corporibus, ſeu 4. Elementis compoſitus, nominatus Filius unius diei. *Mart. Ruland.*

Lapis *Malachites*, vid. Malachites.

Lapis *Marmor*, Germ. Marmolſtein. Eſt lapis inſigniter durus, ac ad ſplendorem accipiendum, ſi poliatur, ità aptus, ut Statuæ vel Columnæ egregiè nitentes inde ſculpi poſſint. Genera multa ſunt, cùm nec certa illis figura, nec color certus ſit. Alia ſunt alba, uti Alabaſtrites; alia rubra; alia nigra, ut Lydius Lapis; alia variis coloribus, uti Porphyrites, Ophites &c. vid. *Mart. Rul. Schrœd.* & alii.

Lapis *Medicamentoſus*, vid. *Crollius* fol. 270.

Lapis *Meſpili*, Germ. Meſpel-Kern. vid. Sem. Meſpilorum.

Lapis *Morechtus*, vid. Oſtiocolla, ſeu Lapis Oſtiocollæ. Germ. Beinbruch/ Beinwallen/ Bruchſtein.

Lapis *Myoxolithos*, vid. Lapis Bufonum. Germ. Krodten-St[illegible]

Lapis *Nauticus*, vid. Lapis Magnes. Germ. Magnet-Stein.

Lapis *Nephriticus*, Germ. Grieß-Stein. Eſt opacus & variegatus, ex Colore viridi, aliisque permiſtus. Rarò hic Lapis in ſe duos Colores habet, ſemperque viriditatem ex albedine refert, alius viriditatem ſubflavam, interdum ſubcæruleam; plerumque ex viridi albo, flavo, cæruleo nigroq; colore mixtio eſt. Poliri exactè non poteſt, ſemper enim ipſius ſuperficies pinguis apparet, quaſi Oleo inuncta fuiſſet. Adfertur ex Hiſpania; in nonnullis etiam Germaniæ locis, & in Bohemia reperitur &c.

Lapis *non Lapis*, Lapis de Virtute & efficaciâ, non Lapis ſubſtantiâ. *Avicenna* & *Kodar* aſſerunt, quod Lapis non Lapis ſit Elixir. vid. *Johnſ. Lex.*

Lapis *Noſter*, apud Chymicos eſt ☽tum vivum. ☿. Germ. Queckſilber.

Lapis *Occultus*, id eſt Benedictus, id eſt Ovum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Lapis *Omnium Colorum*, vid. Vitrum. Germ. Glaß.

Lapis *Onix*, Gemma dicitur nigri Coloris, albis venis variatum, quod venit ex India & Arabia. Germ. Onix. *Albert.*

Lapis *Opacus*, vid. Lapis Nephriticus. Germ. Grieß-Stein.

Lapis *Ophites*, eſt Marmor inſtar Porphyritæ duriſſimus, colore viridi ſaturato, dilutis ejusdem coloris maculis, quaſi aſperſus, & vocatur Lapis Serpentinus. Ger. Serpentin-Stein / Schlangen-Stein/ Schlangen Marmorſtein/ Schlangen-Alabaſter. Foditur variis Ital. & Germ. locis, præſertim

in Miſnia, is verò ob mollitiem rectius Alabaſtrites eſſe cenſetur, diciturq; Zeblicium. Externè adhibetur calidus in Colica paſſione, Pleuritide, Torminibus ac Ventriculo refrigerato, doloribus Podagricis, Nephriticis, calefactus enim Ophites, loco affecto applicatur.

Lapis *Oſtiocolla*, ſeu *Oſſifragus & Oſtrites*, *Sabuloſus*, *Oſteolythus*, *Holoſteus*, *Marochtus Matthiol. Oſteocollus*, *Oſteocolla*, *Sabulus*, *Mororetus*. Eſt Lapis albo cinereove colore, oſſisque figuram æmulans. Naſcitur in Palatinatu item in Saxonia, in Sileſia &c. Creſcit per ∴nam forma Coralli albi. Putatur hoc Remedio Oſſa citò conglutinari, & callo obduci, ſi intus ſumatur & Emplaſtris admiſceatur. Germ. Beinbruch/ Bruch-Stein/ Beinwalten/ Wallſtein/ Steinbein/ Sand Stein, ꝛc.

Lapis *Pavonius*, vid. Malachites ſeu Malochites.

Lapis *Percarum*, vid. Lapillus Percarum. Germ. Pars/ oder Perſing-Stein.

Lapis *Phegites*, eſt Lapis qui per aquam è Fago corporatus, Germ. Buchen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis *Phenicites*, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis *Philoſophicus*, ſeu *Philoſophorum*, eſt Virtus intenſiſſima, & velut in Centrum arte coarctata, quæ extenſa Tincturam exhibet abſque numero; vel eſt Medicina illa Univerſalis, per quam Veteres & Metalla transformarunt & Morbos omnes ſanaverunt. Id etiam *Theophraſtus* fecit. Plura legenda ſunt apud *Mart. Rul.* à pag. 292. usq; ad 300.

Lapis *Phrygius* & *Pſeudolyncurius*. Germ. Phrygiſcher- und in der Apothecken Luchſen-Stein.

Lapillus *Prunellæ*. vid. Nitrum Tabulatum. Germ. Salpeter-Küchlein.

Lapis *Pumex albus*, Germ. Weiſſer Bimbſen-Stein. Eſt Lapis eroſus, poroſus, ſpongioſus, exiguisque cavernulis, ſeu foraminibus plenus. Ad confluentiam Germaniæ invenitur. Probantur, qui candore, minimoque pondere, ut & qui quàm maximè ſpongioſi aridique ſunt, trituque faciles, nec fricando arenoſi &c.

Lapis *Pumex niger*, Germ. Schwartzer Bimbſen Stein. Vulgò Lapis Balnearum, ad læviganda & purganda Corpora aptus. &c.

Lapis *Pyrites*, vid. Pyrites, Germ. Feuerſtein.

Lapis *Pyroneus*, vid. Sulphur vivum 🜍v. Germ. Lebendiger Schwefel.

Lapis *Quandros*, aliquando invenitur in Cerebro Vulturis. Virtus ejus fertur eſſe, quod repleat Mamillas Lacte. *Albert. Enax.* &c.

Lapis *Rubinus*, *vid. Carbunculus*, Germ. Rubin- oder Carfunckel Stein. Gemma eſt pretioſiſſima, cujus nitor quaſi flammeus & rutilus aſpectu eſt. Quinque venditant Gemmarii Rubinorum Genera. Primum eſt eximiè rutilum & ſplendens, quod abſolutè Carbunculum: Alterum eſt minus fulgidum, quod Rubinum vocant. Tertium corruptè nominant à Cytino flore, quem refert: Quartum eſt Rubith, quem ſubinde Spinellum appellitant. Quintum Granatus ſeu Carbunculus Garomanticus. *Rhenod.* Nobiliores Rubini in Inſula Zeilon naſcuntur. Optimi in Flumine Pegu, plerumque in fodinis in quibus Saphiri exiſtunt, reperiuntur.

Lapis *Sabuloſus*, vid. Oſteocolla, ſeu Oſſifragus. *Sign.* 〰.

Lapis *Salſus*, ut Nitrum, hoc eſt Sulphur album. Germ. Salpeter.

Lapis *Salutis*, præparatur ex ✳ci ℥j. ○. AB. aa. ℥ij ⊕li viridis ℥vj. Nitr. ℥iij. ♁ ℥ij. ☿ fiata coq. lento △ne cum ſ.q. ♁ti, donec redigantur omnia in Lapidem durum.

Lapis *Saphirus*, *Sapphirus* & *Saphyrus*, *Syrtites*, *Sapphyrus Cyaneus*. Germ. Saphir-Stein. Eſt Gemma pellucida, conſtans Colore cœruleo ſeu cyaneo, perquam tranſlucido, cœlique ſereni colorèm referens, ſplendore & perſpicuitate ſummâ. Duplex autem eſt, & aliquando triplex. Sunt aliqui colore cœruleo albidi, alii cœruleo ſaturo: Hi mares, illi fæminæ appellantur, alii omni colore carent, albiq; vocantur. Orientales inveniuntur in Calecut, Conanor, Bisnagar, Zeilan, & præſtantiſſimi in Regno Pegu. Occiden-

Occidentales, variis in locis reperiuntur. Confinia Bohemiæ & Sileſiæ ſatis præſtantes ferunt. Præſtantiores tamen ſunt Orientales. Color in Igne facile aufertur. Saphyrus dicitur reddere hominem caſtum, pium & ſtabilem. In Affectibus Oculorum, in Morbillis & Variolis ne incurrant Oculis, unde circumducitur Circulus cum Saphiro, circa Palpebras & palbum oculorum, ne lædantur, confert. Commendatur etiam ad roborandum & reſtituendum Viſum &c. Vid. *Marcus Marci*, *Claudius*, *Ettmullerus* & alii Authores. Annumeratur quoque quinq; fragmentis Lapidum Precioſorum.

Lapis Sardius, ſeu *Sarda*, vid. Lapis Carneolus. Germ. Carneol.

Lapis Selenites, & *Selenitis*, dicitur ſpecies Lapidis Specularis candidiſſima, unde fiunt Feneſtræ, Lignis lævigatis, loco Plumbi. Dicitur & Aphroſelinus, quia noctu inveniatur ☽næ imaginem reddere. *Dioſcorid.* lib. 5. cap 159. *Mart. Rul. & Johnſ.* De occultis ejus viribus videatur *Langius*.

Lapis Serpentinus, vid. Lapis Ophites. Germ. Serpentin-Stein.

Lapis Silex, Germ. Kieſslin / Kieſelſtein / duriſſimum genus Saxi eſt, & Marmore durius, extrinſecus leve, differentias plurimas habet *Schrœderus*. Aliqui ità duri, ut ex iis △ excutiatur, unde & Pyrites dicuntur. Germ. Feuer-Stein. vid. Pyrites. Germ. Feuerſtein. *Sign.* ⚬⚬.

Lapis Smaragdus, *Lapis viridis Horatii*, nominatur quoque Maragdus. Germ. Smaragd. Gemma eſt precioſiſſima, elegantiſſima viriditate, eximia dignitate, efficaciſſimâq; virtute, cæteris præfertur Lapidibus Precioſis: Smaragdo enim nihil jucundius, nihilq; gratius oculis objicitur. Alii ſunt Orientales, alii Occidentales. Orientales uti ſunt virore amœniſſimi ità & præſtantiſſimi. Occidentales ſunt, tàm Peruviani quàm Europæi, Orientalibus ignobiliores. *Langius* exiſtimat, *Galenum* per Jaſpidem viridem intellexiſſe Smaragdum, lib. 2. cap. 49. Praſinam Gemmam quoq; vocari, teſtatur *Keuch.* ad Samon. pag. 277. Smaragdum fieri ex Cœlo ♀ris & 🜃ra ☽næ, legitur in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 487. &c. vid. Auth. *Plinius* 12. ponit Smaragdi ſpecies. Eſtque unus ex 5. fragmentis Lapidum Precioſorum.

Lapis Smiris, ſeu *Smyris*. Germ. Schmergel. Eſt duriſſimus Lapis & aſperrimus apud *Mart. Rul. & Johnſ.* quo utuntur Sculptores Annularii & alii Artifices ad ſcindendum Vitra & alios Lapides. *Dioſcorides* utilem dicit ad erodendum & urendum, & convenire Gingivis ulceratis & Dentifriciis.

Lapis Specularis, ſeu *Lapis Selenites*, vel *Glacies Mariæ*. Germ. Erd-Glaß / Sper-Glaß / Unſer Frauen Eyß. vel eſt Aphroſelinum, vel Gypſum, vel Lapis ☽næ. Lapis eſt foſſilis inſtar Cryſtalli, pellucidus, ac in bracteas tenuiſſimas ſciſſilis, ex candido melleoque fulgore nitens. Ejus ſpecies quædam pallidior, alia viridior deprehenditur. Invenitur in Moſcovia, Hiſpania, Saxonia, Thuringia, ac Miſnia. Rarioris eſt uſus; niſi in Partu difficili à ʒß. ad ℈j propinetur. Vocatur quoque ○ ſcajale.

Lapis Spongiæ ſeu *Spongiarum*, *Lapis Spongites* & *Cyſteolithos*. Germ. Schwammen-Stein. Sic eſt appellatus, quòd in Spongiis inveniatur, Cochleæ inſtar perforatus, & quidem utrinque teſtaceus exiſtit: Colore eſt candido vel gryſeo, poroſus & friabilis; maximè ad Strumas diſcutiendas facit.

Lapis Stellatus, eſt de genere Marmorum, habens maculas ex Auro. *Meſue.*

Lapis Sulphuris, *Lapis Pyroneus*, vid. Sulphur vivum. Germ. Lebendiger Schwefel.

Lapis Syriacus, vid. Lap Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis Talci ſeu Talcum, Germ. Talck. Lapis eſt Speculari lapidi ſimilis, magis tamen tenuis & ſquamoſus, Igne reſiſtens ac fixus, attactus digitis, pinguis eſſe cenſetur. Invenitur Talcum rubrum, quod ⊙, albidum quod ☽, viridiuſculum, quod ♀, nigrum quod ♄ adſcribitur. Probatur viridiuſculum, & quod Venetiis ad nos transportatur, Moſcoviticum tamen æquè

 bonum

bonum eſt. Talcum quoque refertur inter nomina Lapidis Philoſophici, quæ recenſentur in *Theatr. Chym.* Vol. IV. pag. 727. vid. Talcum.

Lapis *Thracius*, naſcitur in Flumine Scythiæ, cui Ponto nomen eſt. Vim habet Gagatis, accenditur ▽â & reſtinguitur, ſicuti accidit in Bitumine.

Lapis *Topaſius*, ſeu *Topazius*, *Apoc.* 21. Gemma dicitur, vel Lapis pretioſus, primum in Inſula Chiti Arabiæ inventus, cujus Deſcriptio cum viribus habetur apud *Chiocc. Muſ. Calceol.* pag. 244. ſeq. Confunditur cum Chryſolitho, ità ut Veterum Chryſolithus ſit hodiernorum Gemmariorum Topazius. Topazium ex Cœlo ♂tis & ☉lis Terra conſtare legitur in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 487.

Lapis *Tripolis*, vid. Tripolis. Germ. Trippel / vel Terra Tripolis.

Lapis *viridis Horatii*, vid. Lapis Smaragdus. Germ. Smaragd.

Lappa, vid. Bardana, ſeu Radices Bardanæ.

Lar, vid. Focus, eſt Vas in quo Plumbum purgatur. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Larbaſon, dicitur *Plinio* lib. 33. Hiſt. Nat. cap. 6. Stibium, Stimmi & ♄.

Larigna *Reſina*, ſeu *Reſina Laricis*, *Terebinthina vulgaris officinarum.* Germ. Lerchen Hartz / glarirt oder clarirt / gemeiner Terpentin.

Larix, Germ. Der Lerchen-Baum. Cujus Reſina eſt Terebinthina, & cujus Fungus Agaricus eſt, frequens eſt in diſtrictu Tyrolenſi, præterea in Capadocia, Cicilia, Galacia, Italia &c. creſcit.

Larus, eſt Avis Palmipes piſcivora, cœnoſa, vid. *Aldrov.* lib. 19. cap. 4.

Laruſus, eſt Auricula Muris. Germ. Maußöhrlein. *Johnſ.* Lexic.

Laſer ſeu *Laſerpitium Syriacum*, vid. Aſa ſeu Aſſa fœtida.

Laſerpitium *Europæum*, vid. Leviſticum Germ. Liebſtöckel.

Laſerpitium *Germanicum*, vid. Imperatoria ſeu Rad. Imperatoriæ.

Laſerpitium *Syriacum*, vid. Aſa ſeu Aſſa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Laſvar, ſunt Flores Amygdalarum. Germ. Mandel-Blüh. *Sylvat.*

Laſur, *Paracelſo* dicitur Extractum transplantatum ex ☽to, lib. 3 de Gall. puſt.

Later, idem quod Tegula, hoc eſt Lapis fictilis ex arena & luto paratus, cujus uſus in Medicina nobilis, quatenus ex illo fit Ol. Philoſophorum, ſive de Lateribus dictum. Germ. Ziegelſtein-Oehl. *Sign.* ▤, ▨, ▦.

Later, *Lictro*, id eſt ☽tum vivum, ☿. Germ. Queckſilber. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Lateres *cribrati*, ſunt Lateres pulveriſati. *Sign.* ▭ ▣, #, ▭, ▭.

Laterium, i. e. Lixivium, item Capitellum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Lathyris, vid. Sem. Cataputiæ minoris. Germ. Spring-Körner.

Lato, *Laton*, & *Latum*, eſt Aurichalcum, ſive Cuprum aureo colore tinctum Calaminari Lapide. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Latona, Terra eſt noſtra, quam ſumimus ad Alchymiam peragendam, & hæc Terra Chymica, præ rebus omnibus aliis creatis, virtute & energia excellit, ☉um enim & ☽um & reliqua Metalla & Lapides pretioſos omnes in ſe coërcet, imò perfectionem omnium Animalium & Vegetabilium in ſe ipſa recludit &c. *Johnſonus.*

Latro *fugitivus*, apud Chymicos eſt ☽tum vivum. ☿ Germ. Queckſilber.

Lavacrum, idem eſt quod Balneum. Sal nitroſus fuſilis vocatur Lavacrum quoddam minerale Venarum Metallicarum & Semimetallorum, imò & Metallorum ipſorum, quod ſciunt etiam Aurifabri & Probatores Metallici. *Libav.* Defenſ. Synt. contra *Scheunem.* 1. cap. 9. Tom. III. oper. pag. 22.

Lavacrum & *Labrum Veneris*, Germ. Weber-Karten. vid. Card. follonum.

Lavatio, idem quod Lotio, utrumq; idem ſignificat quod Balneum. *Gal.* lib. 8. Meth. Med. cap. 2.

Laudanum, & non Ladanum, eſt Medicina Paracelſi ex ☉ro, Corallis, Unionibus, compoſita. Eſt etiam Materia perlata. *Johnſon. Lex.*

Laudanum *opiatum*, eſt Nepenthes vegetabile, & eſt Extractum Opii compoſ.

Laudanum, quaſi laudatum ſeu laude dignum Medicamentum, quod vim Opiatam & Somniferam habet.

Laudina eſt Angelica, vid. Rad. Angelicæ. Germ. Angelica-Wurtzel.

Lavendula, *Spica fœmina*, *Nardus vulgaris*, ſeu *Pſeudo-Nardus*, vid Fl. Lavend.

Leum

Digitized by Google

Laum, & *Lanx*, ſunt Amygdalæ amaræ. Germ. Bittere Mandeln. *Johnſon.*

Laurax, vid. Labrax, eſt nomen Lupi Piſcis marini ſeu Pelagii.

Laurentii Sancti Herba, I. eſt Conſolida media. II. eſt Sanicula, & III. Vincetoxicum.

Laureola, vid. Cort. Mezerei, ſeu Semen Cocognidii.

Lauræ Baccæ. Germ. Lorbeer / eſt Fructus Arboris Lauri; Laurus ſponte naſcitur in Italia, non ſolum in hortis, viridariisque ac vineis, in ſylvis, præſertim locis maritimis, ac etiam in montibus ac collibus apricis *Dioſcorid.* dicuntur & Dapnides.

Lauri Folia, Germ. Lorbeer-Blätter / ſunt Folia prioris dictæ Arboris.

Laurinum Oleum, exprimitur ex Baccis Lauri electis, maturis, contritis & in ſ q. ▽ æ puræ coctis, refrigerata, Oleum ▽ æ innatat.

Laurus Alexandrina, Daphne Alexandrina, Bonifacia, Uvularia. Germ. Auſſen-Bladt/ Hauck-Bladt. vid. Hippogloſſum in Herbis.

Laxa Chymolea, *Paracelſo* vocatur Medicamentum Purgans, præcipue in Morbo Gallico commendatum. *Johnſon.* ità deſcribit: Laxa Chimolea eſt Sal adnaſcens lapidibus, quale eſt Anatron, aut Uſnea Lapidea.

Laxantia, ſunt Medicamenta, quæ benignis ſtimulis emolliendo & detergendo, fæces ex Inteſtinis evacuant. Germ. Laxierende Mittel.

Lazuli Lapis, vid. Lapis Lazuli. Germ. Laſur-Stein.

Lazurium ☽ *ti*, vel ♁ *Lazurinus*, nihil aliud eſt quam Crocus ☽ næ, de quo vid. *Libav.* Synt. Arcan. Chym. lib. 5. cap. 21.

Leæna, nomen Animalis quadrupedis digitati fæmininum, cujus mas Leo vocatur. Eſt & Emplaſtri nomen, quod in Leænæ modum malum penitus extirpare creditur, applicatum Iſchiadicis & Hemicranicis, teſte *Aëtio*, lib. 12. & ex hoc *Gorræo.*

Leberis, ſignificat Exuvias Serpentum, ſive Senium Serpentum. *Hippocr.* lib. 1.

Lebes, id eſt Olla, Trulla, Vas, in quod aliquid infunditur ad coquendum vel aſſervandum. Pertinet ad Inſtrumenta Diætetica & Pharmaceutica. *Lex. Brun.* vid. & Cacabus.

Leborat, i. e. Mandragora. Germ. Alraun. *Serap.*

Leciſcion, vocatur Acetabulum parvum. vid. *Hippocr.*

Lecithos, ſignificat Farinam Leguminum ſeu Lentium, & Ovi luteum ſeu Vitellum, *Hippocr.* lib. 1. & 2. &c.

Leſſa, id eſt Herbarum Prædeſtinatio. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Leſſas, eſt occultus & bulliens Terræ Vapor, per quem Herbæ & Plantæ creſcunt. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Legumen, idem eſt, quod Cereale Semen, vid. Cerealis. *Lex. Brun.*

Leichen, dicitur & Lichen, vid. Lichen. Germ. Steinleber-Kraut.

Leios, id eſt Lævitas vid. Lævigatio. Germ. Subtilmachung. *Lex. Br.*

Lemnia, epitheton Terræ medicatæ, quæ colligitur in Inſula Lemno, eſt Terra ſpiſſa, levis, pinguis, rubricæ colore, adſtringentis virtutis. De hac videatur *Galen.* lib. 9. de ſimpl. Fac. §. de Terra ſamia. vid. Bol. Armen. & Terram Lemniam. An hodieque ad nos deferatur ▽ Lemnia vera, dubitatur à *Gorræo.*

Lemniſcus, Lat. Turunda, Linamentum vocatur in longitudinem implicitum & oblongum, quod Vulneri inditur. Germ. Meiſſel/ damit man die Wunden offen behält. *Celſ.* lib. 5. cap. 26. *Lex. Brun.*

Lemonium Geſneri, Dracontium & *Dracunculus*, vid. Rad. Biſtortæ. Germ. Natter-Wurtzel.

Lempina, Lempinas, Johnſ. Lempnia & Lempnias. *M. Rul.* eſt Auripigmentum.

Lempinas, *Johnſ.* & Lempnias. *M. Rul.* eſt Terra ſigillat. Germ. Geſigelte Erde.

Lempinas Calcis, *Johnſ.* Lempnias Calcis. *Mart. Rul.* eſt Batitura Æris.

Lengibel, Zingibel, Zingiber et *Zinziber*, *Gingiber*, vid. Rad. Zinziberis. Germ. Ingber.

Leniens,

Digitized by Google

Leniens, *Lenis*, *Lenitivus*, generaliter idem ſignificat quod Mitis.

Lenientia, ſunt idem quod Laxantia. Germ. Laxierende Mittel.

Lens, *Lendis*, Inſectum dicitur & ſoboles pediculorum, ſive Pediculus adhuc tenellus, Ova pediculorum vulgus appellat. vid. *Gal.* & *Aldrov.*

Lens, *Lentis*, Lenticulæ, Phaci, Germ. Eine Linſe / Leguminum ſpecies quædam notiſſima eſt, de cujus uſu, Cibo & Medicina, frequentiſſima fit mentio apud *Hippocr.*

Lens *Paluſtris*, Germ. Meer-Linſen / hæ Lentes rari ſunt uſus, niſi quod ſoleant applicari plantis Pedum pro temperando æſtu febrili.

Lentiſcina *reſina*, ſeu *Lachryma*, eſt Maſtix, vid. Maſtix. Germ. Maſtir-Holtz.

Lentum *Olivum*, apud *Seren.* cap. 1. eſt Oleum roſaceum, ſive Rhodelæon, notante *Keuchen* ad h. l. pag. 92.

Leo, Vocabulum eſt multæ ſignificationis. I. ſignificat Animal quadrupes digitatum, ferum & inter feras facilè Princeps, & atrociſſimum & fortiſſimum, cujus jubæ, armos & collum veſtiunt in ſexu maſculino. Germ. Ein Löw. *Aldrov.* lib. 1. de Quadruped.

Leo, vocatur Inſectum quoddam, quod formicis inſidiatur, hinc Leo Formicarum appellatur; eſtq; vel ex Formicarum majorum, vel ex Erucarum genere. *Aldrov.* lib. 5. de Inſectis cap. 1.

Leo, quoque eſt ex Cruſtaceorum & in ſpecie Aſtacorum genere, qui Elephantus vocatur. *Aldrov.* lib. 2. de Cruſtatis. cap. 4.

Leo, Serpentis quoq; genus oblongum & maculoſum, aliàs Cenchriten dictum Leonis nomine venire, patet ex *Nicandro* in Theriaca, & *Aldrov.* lib. 1. Hiſtor. Serpent. & Dracon. cap. 12.

Leo, ſpagyricis eſt Aurum ⊙. Germ. Gold. Vocatur quoque Auripigmentum ⚎. Germ. Oppermend. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* & *Aldrov.*

Leo *citrinus foliatus*, id eſt Auripigmentum, & Folia ⊙ri. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Leo *ruber*, ſeu *rubeus*, eſt Sanguis Leonis, ☿ Philoſophorum, ſive ⊙lis ex quo ⊙rum conficitur, Tinctura ⊙lis, *Mart. Rul. Johnſ.* & *Libav.*

Leo *viridis*, eſt Æs Hermetis, ☿ ⊙ri, ☾lum & ☾li Tinct. Duenech, ☿ Philoſophorum, Antimonium ♁, Aurum ⊙. *Mart. Rul. Johnſ.* & *Th. Chym.*

Leontopodium, *Pes Leonis*, eſt Alchimilla. Germ. Sinau/ vid. Herbas.

Lepas, vocatur Goncha petris adhæreſcens. *Gal. Hipp.* & *Gorræus.*

Lephante, *Lephantes*, & *Lephanteus*, eſt prima Tartari ſpecies, vel Bolus, medium tenens inter Lapides & Lutum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Lepi *Ferri*, eſt Squama Ferri. Germ. Eyſen-Schupp. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Lepidium, *Piperitis*, Germ. Pfeffer-Kraut. vid. Herb.

Lepis, id eſt Squama. Germ. Schuppen. *Hipp.* 4. Aph. 81.

Leporis *Axungia*, Germ. Haſen-Schmaltz. Eſt pinguedo Animalis quadrupedis notiſſimi & timidiſſimi, à celeritate dictum, quaſi Levipes.

Leporis *Coagulum*, eſt Coagulum Lactis in Stomacho Leporino. Germ. Haſen-Lipp/ oder Gerinſel.

Leporis *Pili combuſti*, Germ. Gebrand Haſen-Haar.

Leporis *Tali*, Germ. Haſen-Sprung. vid. Talus ſeu Aſtragalus.

Lepos *Calcis*, eſt ♀ Æris. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*

Leptophyllon, *Planta Febrifuga*, *fel Terræ*, eſt Centaurium minus. Germ. Tauſend gülden Kraut. vid. Herb.

Leptopityron, eſt Furfur macer. Germ. Magere Klayen.

Leptos, i. e. tenuis, gracilis, item Tenuitas.

Le tynon, dicitur Attenuans, vid. ſupra Attenuantia.

Lepus, eſt nomen Æquivocum. Primario ſignificat Animal quadrupes velociſſimum, digitatum, viviparum, timidiſſimum, quoad originem à celeritate dictum, quaſi Levipes, cujus Deſcript. Uſumque in Cibo & Medicina, vid. apud *Aldrov.* lib. 2. de Quadruped. Deinde etiam ſignificat Animal molle, marinum, omnium venenoſiſſimum, Lepus marinus dictum, vid. *Aldrov.* lib. 1. de Mollibus.

Lepus

Digitized by Google

Lepus combuſtus, Germ. Gebrannter Haaſe/ comburitur in Olla tecta.
Leſeolus, *Paracelſo* dicitur Sal ſummè diaphanum, quod curat Icterum.
Leta, eſt Calor rubens. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Leucanthemum, eſt Chamomilla, vid. Flor. Chamomillæ. Germ. Chamillen.
Levcargilio, i. e. Argilla alba. Germ. Weiſſer Thon. *Plin.* lib. 27. Cap. II. in fin.
Leucaſia, eſt Calx viva. Germ. Lebendiger Kalck. ♆ *M. Rul. & Johnſ.*
Leucelectrum, eſt Succinum album. Germ. Weiſſer Augenſtein.
Leuciſcos, eſt nomen Piſcis ad mugiles pertinentis, qui latinè *Albicula* vel *Alburnus* dici poſſet. vid. *Galen. & Aldrov.*
Leucochrus, eſt ſpecies Vini ſalſi, ex paſſis prius Uvis, mox calcatis & Aqua marina maceratis, deinde in album muſtum conjectis, compoſiti. *Gorr.*
Leucœnus, eſt Vinum album. Germ. Weiſſer Wein.
Leucographis, Lapis dicitur in Ægypto naſcens, qui cùm ſubviridis appareat, tamen ea, ſi ad cotem affricetur, aut aſperius pallium, locum dealbat. Eô etiam Lintea illuſtriora redduntur. *Gorr.* ex *Aëtio.*
Levcojum, vid. Cheyrus, ſeu Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.
Leucon Ovi, *Leucoma*, eſt Albumen Ovi, ♈. vid. Clareta.
Leucophagium, & *Leucophagum*, vocatur Medicamentum internum, quod fit ex Amygdalis in Aqua Roſarum maceratis & carne caponis vel perdicis elixa, contuſa, & per ſetaceum trajecta. Uſus eſt in Phthiſi. *Mœb.* Synopſ. epit. Inſt. ult. & in Epit. lib. 5. Sect. 3. p. 2. c. 31.
Leucophyllon, *Candelaria*, eſt Verbaſcum. Germ. Wüllkraut/ vid. Herbas.
Leucophyllon, eſt ſpecies Unguenti ſicci, cujùs uſus præcipuus ad Collum & Axillas eſt, quo illis odor gratus concilietur. vid. *Aëtius* & *Gorræus.*
Leucopiper, vid. Piper album. Germ. Weiſſer Pfeffer.
Leucopyron, eſt nomen Malagmatis apud *Galen.* lib. 1. de C. M. P. G. c. 7.
Levi Raja, i. e. Raja lævis, eſt genus Piſcis. vid. *Aldrov.* lib. 3. de Piſc. c. 49.
Levis, *Levitas*, in Chymicis Levia faciunt ſolutiones variæ, quando ex fixo fit volatile, ex ſpiſſo ſubtile, & quando corporeum in Spiritum reſolvitur. *Libav.* Synt. Arcan. Ch. lib. 6. cap. 10.
Leviſticum, Germ. Liebſtöckel/ vid. Herb. & Rad. ſeu Sem. Leviſtici.
Leux, eſt Amygdala. Germ. Mandeln. *Mart. Rul. & Johnſ. Lex.*
Lexipharmacon, idem ſignificat quod Antidotus. *Gal.* lib. 2. de Antid. cap. 6.
Lezaord, eſt Lapis Lazuli.
Libades, ſignificat Loca Foſſarum eminentiora & prætereà herboſa, aquoſaq́; *Gal.* lib. 2. de Alm. fac. cap. 40.
Libanion, eſt nomen Collyrii à Thure. vid. *Ægineta.* lib. 3. cap. 22.
Libanotis, eſt Roriſmarinus, vid. Flor. ſeu Herb. Roriſmarini.
Libanotos, latinè *Thus*, *Olibanum*, ab Arbore Arabiæ cognomine proveniens. Dicitur & *Libanos*, quod aliàs *Arbori* ipſius nomen eſt: Eſt duplex: *maſculum*, quod Granis rotundis colligitur inſtar teſtium. Alterum, Granis minoribus exiſtens. *Micæ thuris* concuſſa eliſæ vocantur *Manna thuris.* vid. *Hippocr. & Olibanum.*
Libanotus, i. e. Thus. Germ. Weyrauch. *Galen.*
Libella, nomen Piſcis cetacei eſt, latinè *Zygæna.* vid. *Lex. Brun.*
Liber & *Libellus*, quid ſit, pueris notum eſt, Liber olim Corticem notavit, quemadmodum Codex Truncum, uti patet ex *Scribon.* n. 174. 252.
Libiſticum, *Liguſticum*, *Leviſticum*, Germ. Liebſtöckel/ vid. Herbas.
Libra, Germ. Ein Pfund/ his Signis ornata ℔, ℔.
Libra Civilis, his in locis pendet ℥xvi. 32. Loth/ oder 128. Quintlein. vid. Mina ſeu Mna.
Libra Medicinalis, in omnibus Officinis Pharmacevticis in uſu eſt, pendens Uncias duodecim ℥xij. vel 396. oder ſechs und neuntzig Quintlein/ ſicut libra Romana, vid. Mina ſeu Mna.
Libra penſilis, Germ. Eine Waage/ hôc ſignô notatur ♎.

Libyanon, eſt epithethon quorundam Collyriorum. *Gal. & Aëtius.*

Libyeſtaſum ſcythica, Sylitra, Eutiglycea Theophr. Radix dulcis, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß Holz.

Lichen arboreus, eſt Pulmonaria arborea. Germ. Eichen Lungen-Kraut.

Lichen, eſt Hepatica, vid. Herb. Hepatica fontana.

Licinia, latinè vocantur Linamenta, vel ex Panni lintei fruſtulis, vel ex Stuppis benè pexis parata. Quæ Vulneribus & Ulceribus induntur. Vocantur etiam Tentæ, vid. Lemniſcus. *Lex. Brun.*

Liculmen, vocari credidit *Langius* falſum Piſcium Liquorem colatum, ſive *Garum*, lib. 1. Epiſt. 59. *Lex. Brun.*

Liembiri, dicitur Acetum, vel Fex ejus.

Lienaria, Anonium, Lamium, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Todte Neſſelblumen.

Lign. ità à Medicis præſcript. ſive in Libris notatum, legendum eſt Lignum.

Ligni Aloës proba, vid. Proba Agallochi, Germ. Die Probe deß Paradenß Holzes.

Lignum, quid ſignificet omnibus notum eſt, Lignorum uſus in Medicina multifarius, potiſſimum triplex: Diæteticus, ſive Coquinarius & Culinaris, Pharmaceuticus & Chyrurgicus. &c. *Sign.* [illegible], [illegible].

Lignum Aloës, ſeu *Agallochum*, vel *Agallochus*, *Lignum Paradiſi* & *Sanctæ Crucis*, *Xylo Aloë*, *Xylum Aloes*, *Tarum Plinii*, *Calambricum*, *Tabrobanum lignum.* Germ. Paradieß oder Aloes-Holz. Eſt Lignum exoticum pretioſum, ex Arabia, atque India, (præſertim ex Provinciis Malacca & Summatra advectum, ſaltem in fruſtis, & quidem rarò magnis, quod optimum nigro purpureum, venis Cinerei Coloris interſectum, amarum, ponderoſum, reſinoſum, Liquorem reſinoſum, ſi Prunis, candentive Ferro imponatur, exudans & ſuave olens: Haud poſtremum bonitatis Signum, ſi aquæ ſupernatat. Diſtinguitur Agallochum ab Aſpalatho, ex eo, quòd hoc in Ignem injectum flammeſcat, & in Cineres abeat: Agallochum verò Reſinæ inſtar ebullit, & Prunis injectum liqueſcit, vid. *Bontius in Garziam* Cap. 16. Plura legenda ſunt apud. *Dioſcorid. Schrœderum, Hoffm.* & alios.

Lignum Aloës Rhodiorum, *Lignum Rhodium, Lignum bugiæ, Aſpalathus ſuppoſititius.* Germ. Rhodiſer Holz.

Lignum Aromaticum, odoriferum, Machazari, Machoziri & *Mazabari*, eſt Santalum Citrinum, flavum ſeu luteum. Germ. Gelber Sandel.

Lignum Aſpalathum, Florum magna eſt ſuavitas, ſuntque multi & parvi; ipſa Planta Frutex eſt denſis ramis, Spinis albis, duris, horridis, Cortice caudicis albo, ad trium Cubitorum & plus altitudinem in altum aſſurgens. Verùm Doctores qui antehàc fuerunt, Aſpalathum neſcientes, Citrinum ſubſtituerunt Santalum & Meum. &c.

Lignum Balſami, ſeu *Xylobalſamum*, Germ. Balſam-Holz / ejus Planta Frutex eſt, ſeu Arbuſcula, tres Cubitos ad ſummum alta, Folia alens, Rutæ foliis ſimilia. Syriacum dicitur Rutæ folio. Ægyptiacum Lentiſci folio. Naſcitur ſponte in Arabia Felici,, unde olim in Judæam, & hodiè in Ægyptum tranſlata, loco quodam occluſo, Cayro vicino, quem Matercam vocant, colitur. Ejus Ramuſculi qui recentes, tenues & odorati probantur, Lignum Balſami, ſeu Xylobalſamum nominantur.

Lignum Braſilium, ſeu *Braſilianum*, vel *Braſilienſe*, *Pſeudo-Santalum rubrum*, ſeu *Arbor Braſilia*, Germ. Braſilien-Holtz. vid. *Bauhinus.*

Lignum Buxi, ſeu *Buxum*, Frutex eſt, quædam tamen in Arborem creſcit. In Germaniæ Hortis paſſim voluptatis gratiâ plantatur. Germ. Buchsbaum.

Lignum Camphoræ, Germ. Campher-Holtz. Eſt Lignum Arboris hujus nominis, in India ſeu Inſula Burneo creſcentis.

Lignum

Digitized by Google

Lignum Colubrinum, Lignum ſerpentarium, Clematitis Indica, Ligni Colubrini, alterum genus Garziæ. Germ. Grieß-Holtz / Schlangen-Holtz. Advehitur ex Inſula Zeilon, in qua tres Species creſcunt, ut quidam volunt quòd hoc lignum Radix ſit. Eligendum amarum, non carioſum, grave, colore cinereo &c.

Lignum Crucis Sanctæ, vid. Agallochum, ſeu Lignum Aloës.

Lignum Cupreſſi, ſeu *Cypariſſi*, Germ. Cypreſſen-Holtz.

Lignum Ebenum, ſeu *Hebenum*, Germ. Eben-Holtz. Exoticum eſt, creſcit in Æthyopia & India, & Inſula Helenæ & Mauritii. vid. *Paracelſ.* de Xylo Hebeno.

Lignum Fagi, ſeu *Fagum*. Germ. Buchbaum-Holtz. Fagus creſcit tàm in Sylvis quàm in Montibus.

Lignum floridum, ſeu *pavanum*, vid. Lignum Saſſafraſſum. Germ. Saſſafraß.

Lignum fœniculatum, vid. Lignum Saſſafras. Germ. Fenchel-Holtz.

Lignum Fraxini, ſeu *Fraxinum*. Germ. Eſchen-Holtz / oder Wund-Holtz. Creſcit hinc inde in Sylvis, aliisque locis, à quibus nominatur. *Guajacum Germanicum*, Germ. Teutſch Frantzoſen-Holtz. vid *Ettmüll.* in Regno Vegetabili, pag. 45. Lignum Fraxini quoque eſt Lignum ſympatheticum. Germ. Wund-Holtz / vid. *Schottus* in Jocoſeriis Naturæ & Artis. &c.

Lignum Guajacum Germanicum, vide Lignum Fraxini.

Lignum Guajacum & Gajacum Indicum, Paracelſo verum *Lignum Hebenum, Hagyoxylon, & Agioxylon, Lignum Indicum, Lignum Sanctum, Guaacan, Guajacon, & Quajacum, & Xylageum.* Germ. Pocken-Holtz / Frantzoſen-Holtz. I Quod in Inſula St. Dominici creſcit, & in medio ob vetuſtatem nigricans eſt, vocatur Guayacon. II. Quod in Inſula St. Johannis creſcit, primo ferè ſimile, vocatur Lignum Sanctum. III. Quod prioribus minus, externè & internè albificans cum ſubtilibus lineamentis, odore & virtute acutius. Hæc tria genera in Virtutibus ferè ſunt ſimilia. Eligendum eſt Lignum recens ponderoſum, ſucculentum, quod carboni impoſitum fumigat, poſterius præſtat, quod colorem ruffum, ſpadiceum, flavum, lividumque ſimul mixtos habet.

Lignum Hebenum, vid. Lignum Ebenum.

Lignum Heracleum, vid. Oleum Ligni Heraclei.

Lignum Machazari, & Machoziri & Mazabari, eſt Santalum citrinum. Germ. Gelber Sandel.

Lignum Indicum, vid. Lignum Guajacum, ſive Sanctum.

Lignum Juniperinum, eſt Lignum Fruticis Juniperini, hinc indè in ſylvis creſcentis, ſatis notæ, montoſis collibus, & locis aridis delectantis. Germ. Wachholder-Holtz.

Lignum Lentiſcinum, Germ. Maſtix-Holtz. Creſcit in Italia in magna Copia, & in Inſula Chia & Cypro. &c.

Lignum Nephriticum Europæum, ſive *Germanicum*, eſt Betula, ſive Lignum Betulæ ob Virtutem nephriticam. Germ. Bircken-Holtz. Videatur *Helmontius, Ettmüllerus & alii.*

Lignum Nephriticum, quod ex Nova Hiſpania, ſeu ex Novo Mundo affertur, vocatur Lignum cæruleum, Santalum cæruleum, Lignum ad Renum affectiones, Lignum ad Urinæ incommoda, Lignum ex novo Mundo Pyro ſimile, Lignum peregrinum ▽am cæruleam reddens, C. B. inter genera Fraxini numerat, Lignum exoticum. Germ. Grieß-Holtz / vid. *Kircherus, Schottus, Schrœd. Ettmüllerus, Monardes & Alii.*

Lignum odoriferum, eſt Santalum citrinum. Germ. Gelber Sandel.

Lignum pavanum, ſeu *floridum*, vid. Lignum Saſſafras.

Lignum Quercinum. Germ. Eychen-Holtz. Creſcit hinc inde in Sylvis, poſſet quoq; Lignum Sanctum Germanicum nominari.

Lignum Rhodium, ſeu *Rhodiſium*, & *Lignum Rhodium Oleaſtrum, Lignum Roſeum, Rhodoxylon, Lignum Aſpalathum roſeum.* Germ. Rhodiſer-Holtz / oder Roſenholtz. Aſphalathorum quatuor modernis innotuerunt ſpecies, Cortice cinereo, ligno

purpureo ſeu Dioſcoridis. Secunda, colore Buxi. Tertia albicans torulo citreo. Quarta rubens. Verùm Officinis noſtratibus non niſi ſecundam & tertiam ſuppetunt. Prior eſt Aſpalathi ſpecies Lobelii. Poſterior, dicitur *Rhodium lignum*, quibusdam *Agallochum*, *Oleaque Æthiopica*. *Rhodium lignum vulgare*, roſeum habet Odorem, durum eſt, grave, denſum, guſtu amarum. In Iſtro, Syria, Inſula Rhodo Inſulisque fortunatis, altitudine unius hominis creſcens, craſſitie ceraſi, colore ferè Macis. vid. *Schrœd.* & alii.

Lignum ſanctum, vid. Lignum Guajacum. Germ. Frantzoſen-Holtz.

Lignum ſantalum, exoticum lignum ex Indiis ad nos transportatum eſt. Germ. Sandel/ oder Sandel-Holtz. Tria genera Santalorum ſunt, *Album*, *Citrinum* (quod etiam *flavum*, *luteum* & *aromaticum* vocatur, & *odoriferum*, Machoziri, Mazahari, & Machazani.) & Rubrum, interdum annumeratur *lignum nephriticum*, quod nominatur *Santalum cœruleum*, præſtantiſſimum eſt *Santalum citrinum*, ſuccedit *album*, infimas tenet *rubrum* planè inodorum. Eligendum autem Citrinum, odoriferum ſuaviter fragrans, magnam habens medullam, grave, nodoſum. Hujus in defectu recipi poteſt album. Videatur, *Schrœd. Ettmüll. Riverius*, & alii.

Lignum ſaſſafras, ſeu *ſaſſaphras* & *ſaſſafraſcum*, *Lignum floridum*, *Lignum pavamum*, lignum exoticum eſt arboris prægrandis, odorem habens inſtar Fœniculi, propterea à quibusdam vocari ſolet *lignum fœniculatum*. Germ. Saſſafraß/ oder Fenchel-Holtz. Ex Florida novi Orbis Provincia advehitur, ubi naſcitur folio ficulneo, cortice ex fulvo nigricante, aliquantulum acri ſed aromatico, odore ferè Fœniculi & Cinamomi mixto redolente. Dicitur & Paname. Radix ejus optima eſt, deinde rami, tertio truncus, ſed Cortex omnibus præfertur. Potiſſimum creſcit in Inſula St. Helenæ & Matthei. Plura legenda ſunt apud *Manardum*.

Lignum ſerpentarium, vid. Lignum Colubrinum. Germ. Grieß-Holtz.

Lignum ſympatheticum, vid. Lignum Fraxini. Germ. Eſchen-Holtz.

Lignum Tamariſcinum, vid. Cortices Tamaricis, ſeu Tamariſci.

Lignyodes, eſt Fuliginoſus, Fuligo. Germ. Ruß. *Lex. Brun.*

Ligula, item *Lingula*, in Pharmacevticis notat Menſuram aliquam Cochleari majorem continentem Semunciam, exceptis duobus Scrupulis. *Scribon.* num. 111. 144. 220. &c.

Ligusticum, vid. Herb. Rad. & Semen Leviſtici.

Liguſtrum, Germ. Hardtriegel. vid. Flores Liguſtri.

Lili, Terminus eſt Paracelſicus, denotans vel Subjectum Tincturæ, quod & Leo ruber, vel rubeus vocatur, vel ipſam Tincturam. Eſt vel illud Subjectum vel Electrum minerale vel ipſum Antimonium, uti colligere licet ex Tr. *Helmontii* inſcripto *Arcana Paracelſi*.

Lilium aquaticum, vid. Flor. Nympheæ. Germ. See-Blumen.

Lilium, Germ. Eine Lilie. vid. Flores Liliorum, vel Radices.

Lilium Cœleſte, vid. Rad. Iridis noſtratis. Germ. Schwertel-Wurtzel.

Lilium paluſtre, ſeu *Roſa paluſtris*, vid. Flor. ſeu Rad. Nympheæ. Germ. Seeblumen-Wurtzel.

Lilium inter ſpinas, *Lilium Caprinum*, *Caprifolium*, Germ. Specklilien/ vid. Fl. & H.

Lilium, præter Botanicam ſignificationem à Paracelſicis accipitur pro Lili ſive *T*ra. Lilium eſt ☿. & Flores illius Lili. De Pellicano in *T*ra Philoſophorum. Eſt quinta Eſſentia Sulphuris: 🜍 fixum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Lilium Paracelſi, pro Tinctura Antimonii reponatur. *Johnſ.* Lex.

Lilium purpureum, ſeu *ſylveſtre*, eſt Lilium montanum, vid. Rad. Martagi.

Lima, Germ. Eine Feile/ Inſtrumentum eſt quo Scobs, Limatura, Raſura aut ramenta fiunt deterendo. Uſus eſt Limarum in Pharmacevticis propter res, quæ non facilè tundi attерique poſſunt. Eſt alia craſſior, alia tenuior.

Limaces albæ, nigræ & *rubræ* ſunt Cochleæ teſtâ carentes, ſeu Cochleæ nudæ, Germ. Schnecken ohne Häuſer/ ad uſum medicum ante Solis ortum colliguntur. vid. Cochlea.

Limaco-

Limacodes, eſt Poſitivum, ſignificans Locum udum, humidum & herbaceum. vid. *Hippocr.*
Limatio & *Limatura*, Germ. Fenel-Spån / vid. Lima. *Sign.* ☿.
Limatura Chalybis, Stomomatis Scobs, Germ. Fenl-Spån von Stahl. *Sign.* ♂, O⟶, ♂.
Limax, vide Limaces. Germ. Ohne Häuſer kriechende Schnecken.
Limbus, *Paracelſo* eſt magnus & univerſus Mundus, Semen, & prima hominis Materia. Eſt etiam Cœlum & Terra, ſuperior & inferior Sphæra cum Elementis quatuor, & quæcunque his comprehenduntur. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Limneſium, ſeu *Centauroides, C. B.* aliis *Gratia DEI*, eſt Gratiola. Germ. Wild Aurin / vid. Herbas.
Limonada, eſt ſpecies Julepi, cui Limonum Succus cum Sacchẚro ingreditur, & præparatur ex Mß. ▽ Fontis, Mß. Vini albi cum ſucco unius vel 2. Limonum, & pro lubitu ℔¼. vel ℔½. Sacchari alb. pulveriſati, & cum Corticibus Limonum exteriorum, in minutiſſimas partes quadratas, inciſis invicem commixtis. Germ. Limonada.
Limonia Mala, vid. Citria Mala. Germ. Citronen-Aepffel.
Limoniata ſmaragdina, præparatur ex Lap. Smaragdo præparato, Gran. Pœoniæ excort., Extr. Pœoniæ, Corall. rubr. præp. ſolut. Corall. & Perlar. *Lign.* aloës, Extr. Croci, Pulv. Cinam. Viſci quercini, Gran. Kermes, Sem. Acetoſæ, Citri excort. Portulacæ, Mag. CC. & Margarit. c. ſ. q. Syr. Cort. Citri.
Limonium cordi, eſt Pyrola. vid. Herb. Germ. Waldt Mangold.
Limonium Geſneri, eſt Biſtorta vid. Rad. Biſtortæ. Germ. Natter-Wurtz.
Limpidum, i. e. Purum & Purgatum. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Limura, i. e. Calx viva. ♆. Germ. Ungelöſchter Kalch.
Limus Terræ, *Paracelſo* vocatur totius mundi Machina, vid. Limbus.
Linamentum, dicitur Linteum carptum vel vulnerarium, quod Vulneribus & Ulceribus inditur, ſunt & variæ ſpecies Linamentorum. *Lex. Brun.*
Linaria, Germ. Lein-Kraut / vid. Herbas.
Linaria, præter Botanicam ſignificationem, nomen eſt Aviculæ ad Cort. dulces pertinentis, de qua ſcribitur, quod morbo comitiali laboret; nihilominus hodieque uſu venit ad cibos. vid. *Aldrov.* lib. 18. cap. 8. & 9.
Linctus, idem quod Eclectos, Eclegma, & Looch. Germ. Dünne Lattwergen.
Linctus ſynanchicus, præparatur ex ℥ij. Conſ. Roſ. rub. ℥j. Rob. Granor. Actes, ℥iß. Rhodomel. & Cynocopri ʒvj. M. fiat Linctus.
Lineon, Lineleon, eſt Oleum de Semine Lini. Germ. Leinſaamen-Oel.
Lingua Arietina, ſeu *Ovis*, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.
Lingua Avis, vid. Semen Fraxini. Germ. Eſchbaum-Saamen.
Lingua Bovis & Bubula, vid. Buglosſum, vel Flor. aut Rad. Germ. Ochſen-Zung.
Lingua Canina, vid. Cynogloſſum. Germ. Hunds-Zung.
Lingua Cervina, vid. Scolopendrium. Germ. Hirſch-Zungen.
Lingua Hircina, eſt Planta ſimilis Bugloſſæ, niſi quod folia ſtrictiora habet.
Lingua Pagana, vid. Hippogloſſum. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Lingua Serpentina, vid. Ophiogloſſum, Germ. Natter-Zünglein.
Lingua Viperina & *vulneraria*, eſt Ophiogloſſum. Germ. Natter-Zünglein.
Lingula & *Ligula*, vid. Ophiogloſſum. Germ. Natter-Zünglein.
Lingula, idem quod Ligula, ſignificat Menſuram aliquam Cochleari majorem.
Linimentum, latè dicitur id, quod illinitur, ſive inungitur, & ità comprehendit Olea, Unguenta & Adipes, vide Aleipha. Linimentum, eſt Medicamentum externum, conſiſtentiâ inter Oleum & Unguentum mediâ. Germ. Ein Sälblein.
Linimentum melluminatum, præparatur ex ℥ Aquilegiæ, Menthæ, Nuc. Moſch. Salviæ aa. ℥ß. Onis uſti ℥j. Mellis ℥iv. M. f. inſtar Linimenti.
Linteum crocatum, fit coquendo Linteum cum Croci ʒß. in ▽ Rutæ & exſiccando ad uſum ſervando.

Digitized by Google

Linum, vid. Semen Lini, Germ. Lein-Saamen.

Linum Beatæ ſeu *Sanctæ Mariæ*, eſt Linaria. Germ. Lein-Kraut. vid. Herb.

Linum ſaxatile, ſeu *Linum vivum*, eſt Alumen plumoſum. ⁂. Germ. Feder-weiß.

Linum, præter Botanicam ſignificationem tranſlatum refertur etiam ad Lapidem Amiantum, vel Asbeſton, aut Caryſtium vivum, & qui Linum incombuſtibile dicitur, teſte *Lang.* lib. 1. Ep. 66.

Lipidatoria, ſunt Mundificantia, ſeu Mundificativa. Germ. Säubrende oder reinigende Mittel. *Sylvat.*

Liparis, Nomen Piſcis alicujus, adeò pinguis, ut nihil aliud eſſe videatur, quàm Pinguedo. vid. *Aldrov.* lib. 3. de Piſc. cap. 11. Lapis quoque quidam Liparis dicitur *Plinio* l. 32. c. 12. qui ſuffitus omnes Beſtias evocare creditur.

Liporrhinos, epithethon Salamandræ, apud *Nicandrum*, in Alexipharmaco ità dictæ. &c. *Lex. Brun.*

Lippa, pro Lemo vel *Gleme*, id eſt Sordes Oculorum, *Rhod.* pag. 424.

Liquabilis, idem quod Liqueſcens, dicitur de Medicamentis, tùm quæ virtute △nis colliquantur, tùm quæ ex humidis quibusdam, velut ▽a, ✠to, Ƶno conſtant. △ne liqueſcit Propolis, Cera, Reſina, Ladanum, Sevum, ✠to ſolo liqueſcunt citrà △nem, Ammoniacum, Opopanax, Galbanum, Sagapenum &c. *Galen.* lib. 3. Cap. 5.

Liquamen, idem quod Garon, Garum, vid. Liculmen.

Liquamen pingue Macrocoſmi, eſt Petrolæon, vid. Ol. Petræ. Germ. Stein-Oehl.

Liqua Mumia, i. e. Adeps humanus. *Mart. Ruland. & Johnſ.*

Liquatio, eſt vel Fuſio aut Deliquium, ſive eſt, cum quod in unum coaluerit, ſolvitur liquando, ut poſſit fluere. *Mart. Rul.*

Liquatum eſt, quod Conſiſtentiam diffluentem inſtar undoſorum accepit. *Mart. Rul. & Johnſonius.*

Liquefactio, quæ eſt Corporis mineralis, vi Ignis majoris Diſſolutio. Eſtque duplex. Simplex vel probatoria. Liquefactio ſimplex eſt, quando Corpus nullum alium in finem, quàm ut fundatur, liqueſcit. Probatoria, quandò Corpus liquatum probatur, imperfectumque à perfecto ſeparatur, idque per cineritium, aut per ♄um. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Liquida Ambra, ſeu *Liquidambra*, vid. Ambra liquida.

Liquidum reſolutum, eſt, quod ex primo ente, vel ex ſua Natura liquidum eſt. Germ. Was flüſſig iſt in ſeiner erſten Materi. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Liquiritia, Germ. Süß Holz, vid. Radices Liquiritiæ.

Liquiritia cocta, ſive *Tornata alba*, præparatur ex Amydo, ℥ Rad. Ireos Flor. vel Spec. Diajreos ſimpl., Rad. Liquiritiæ pulv. & Sacch. pulveriſ. cum ſ. q. mucilag. Tragac. alb. f. ſ. a. Baculi ſivè Arundines tornatæ. Germ. Weiß gebacken Süß Holtz.

Liquiritia cocta Citrina, vel *Tornata*, præparatur ex Pulv. Rad. Ireos Flor. vel Spec. Diajreos ſimpl., Pulv. Croci Or. Rad. Liquiritiæ, Sacchar. pulveriſat. & ſ. q. Mucilag. Trag. ſ. a. in Bacill.

Liquor, in genere idem eſt quod Humor. *Rhod. & Scribon.* in Pharmacevticis diverſimodè accipitur. *Lex. Brun.*

Liquor acuens, vid. Lac Scammonii.

Liquor Alcaheſt, ſeu *Altaheſt*, vid. Alchaheſt, ſeu Altaheſt.

Liquor Aquilegius, eſt Vinum deſtillatum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Liquor Cornu Cervi ſuccinatus, præparatur ex ⊖le C.C. vol. & Succini aa. cum ſ. q. -ſ- C.C. ſ. a.

Liquor Diureticus, eſt Aqua ex Nucleis deſtillata. Germ. Kern-Waſſer.

Liquor Eſſentialis, qui à Membris interioribus extrahitur, & in Carnem Sanguinemque transmutatur. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Liquor Herbarum fit ex Herbis cum tota ſubſtantia contuſis, & in vitro concluſis, in MB. aliquot diebus coctis, Succo colato per pannum calore ✠rum, Mellis ſpiſſitudinem acquirit. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Liquor

Digitized by Google

Liquor Mercurii, eſt Balſamus rerum, in quo latet ac conſiſtit omnis vis Curationis vel Sanationis, ſive perſanandi Virtus. Ejusmodi ☿us valde potens eſt in Tereniabin & in Noſtoch. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Liquor, multarum Rerum Oleum eſt cum adjectione ejus Rei, cujus eſt. Liquor Terebinthinæ eſt ejus 🝆. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Liquor Mumiæ, eſt Adeps humanus, & eſt Oleum Gummi. *Johnſ. & Mart. Rul.*

Liquor Nitri fixi, vid. Sal. Nitri fixi.

Liquor purgans Salis Tartari, eſt Terra Tartari foliat. [symbol]. *Mullerus & Rolf.*

Liquor, quamvis de quolibet Humore dici poſſit, in ſpecie tamen denotat per deliquium paratum, quem Oleum aliàs, nonnunquam Balſamum dicere ſolent. Sæpè & pro Deſtillato Liquore haberi poteſt.

Liquor Sacchari, vid. Oleum Sacchari Beguini &c.

Liquor, ſæpè apud Chymicos vocatur △. Sic Oleum è Sulphure Cupri, vocatur Ignis Veneris, & Ens Veneris. *Johnſon. in Lexic.*

Liquor Salis, eſt Balſamus Naturæ, quô ſuſtentatur Corpus, ne putreſcat, *Mart. Rul. & Johnſ.* Lexic.

Liquor ſpleneticus, ex Nitro & Tart. vid. *Schrœderus* lib. 4. fol. 223.

Liquores, interdum etiam Subtiliores, Spirituoſi & Volatiliores ſunt, ut Liquor C.C. ſuccinatus, & Liquor oleoſus Sylvii &c.

Liſis, i. e. Diſſolutio. Germ. Zerflieſſung.

Lite, eſt nomen Emplaſtri viridis, quod ex Ærugine, Cera & Reſina conficitur. *Galen.* lib 2. de C. M. P. G. Cap. 2.

Litemus, dicitur Stercus Muris. Germ. Mauß-Koth. *Plin.*

Lithanthrax, vocatur Carbo foſſilis, ſivè è Terra erutus, & eſt lapideus Carbo, ſpecies Gagatis: Eſt nihil aliud, quàm induratum & excoctum ſub 🜃a bitumen Calore, ſunt duplices tales Carbones: Alii leves & rari, ut ▽æ nonnunquam innatent, propter Terræ excoctionem, *Theophraſto* Geodecs dicti: Alii graves, qui dicuntur Lithodeis. *Rulandus* putat eos Lapides bituminoſos, cauſam eſſe quare in multis Locis Montes flagrant &c *Lex. Brun.*

Lithargyri, *Mart. Rulandus*, pag. 306. ſeptem Species ponit. Videantur.

Lithargyros, *Lithargyrum*, & *Lithargyrium*, Germ. Silber oder Gold-Glätte / eſt Argenti Spuma, ità dicitur Medicamentum Metallicum, non ſpontè quidem naſcens, ſed in ſecundis Fornacibus emergens, dum Plumbum vel ejus Arena ab Argento aut Auro ſecernitur: Lithargyrium *Paracelſo* eſt Spuma ☿rii, vulgò autem Argenti, ſed Plumbi potius Argentum repurgantis, ejusdem Farinæ habetur aureum, Eadem artificio utrumque paratur, inter purgandum, quæ dicta ſunt Metalla. Vel Lithargyrus nihil aliud eſt, niſi Plumbum, beneficio cujus per Fuſionem depuratum fuit ⊙rum & ☽tum. Aut Lithargyrium Officinis, ſpumoſum eſt Excrementum, è purificatione Argenti, quæ per Plumbum fit, reſiduum. Duo ejus Genera communiter ſtatuuntur, videlicet ☽teum, quod Coloris minus ſaturi, & ⊙reum, quod ſaturioris Coloris, magis ad rubedinem vergentis, exiſtit. Verum tamen non niſi Coctione differunt, aureumque magis coctum eſt, quam ☽teum, ſed propriè nihil aliud eſt, quàm Plumbum. ♄. vid. *Mart. Rul. Ettmüller.* & alii.

Lithodæmon, eſt Lapis Dæmonis, qui dicitur Gagates. *Sylvat.*

Lithodendron, Dentrites, Corallium, Gorgonia, vid. Coralium. Germ. Corallen.

Lithontriptica, ſunt Medicamenta Saxifraga, ſivè quæ Calculum frangunt & conterunt. Germ. Steinbrechende Mittel.

Lithos, i. e. Lapis. Germ. Ein Stein. vid. Lapis.

Lithoſiſton, i. e. Lapis Aluminis. Germ. Alaun.

Lithoſpermum, vid. Semen Milii Solis. Germ. Meer-Hirſen.

Litos, *Lite*, ſignificat Simplex, Tenue, minimè Operoſum aut Elaboratum. Ità Compoſitiones Diamoron & Diacodion, vocantur Litai, *Galen.* lib. 6. de C. M. S. L. cap. 3. & lib. 1. cap. 2.

Litra eſt Libra. Germ. Gewicht.

Digitized by Google

Litritos, i. e. Cucumer agreſtis. Germ. Kümmerling.
Litron & *Litrum*. idem quod Nitron, Nitrum. Germ. Salpeter. *Lex. Brun.*
Litteriſtum, eſt nomen Febris certæ & Remedii contra illam, apud *Paracelſum* cura per Litteriſtum, Cura Characteriſtica, ſive Magica eſt. *Lex. Br.*
Lixandram, eſt Sal Hammoniacum, ✱. vid. Sal *Armoniac.* Germ. Salmiac.
Lixivium, apud Chymicos interdum vocatur *Aqua ſaponaria*, *Aqua prima*, *Capitellum*, *Cauſtica ſpuma*, *Gutta prima*, *ſaponaria Gutta*, *Spuma Batava*. *John.* Lex.
Lixivium, eſt Sal Alkali fixum, quod ignis torturas patitur. Germ. Laugens Salz. Lex. *Blanc.* *Sign.* 4ɔ, ♑, ⟗, ⟗, ♈, △, 🝪.
Lixivium, eſt Sal ▽ ſolutum, præparatur vulgò ex E ribus, ex quibus mediante aqua, Sal quod continet, elixiviatur. Germ. Laugen.
Lixoperitum, eſt Medicamentum Infrigidativum. Germ. Ein erkältend Mittel.
Lixus, i. e. Coctus, idem ferè quod Elixus. *Mirandola* lib. 2.
Lobos & *Lobus*, in Botanicis ſignificat Siliquas, vel Legumina ſiliquoſa, quæ & *Dolichi*, *Phaſeoli* vocantur. *Gal.* c. 28. *Lobi* dicuntur etiam candidæ illæ particulæ in Florum Roſarum rubrarum foliis, quibus calici adhærent infixa, aliàs Ungues dictæ, quæ etiam reſecantur. *Gal.* lib. 4. de C. M. S. L. cap 7.
Localia Medicamenta, ſunt quæ externè applicantur, ut Emplaſtra, Linimenta, Unguenta &c. Germ. Euſſerliche Mittel.
Loch, *Looh* & *Lochoch*, idem quod Linctus & Eclegma, vid. Eclectos.
Loci Chymici, dicuntur Fornaces & Vaſa apud Chymicos, *Theatr. Chym.* Vol. I. pag. 206. In ſpecie in artificio Lapidis Philoſophici Locus vocatur *Ovum vitreum*, i. e. Vaſculum ad ovi figuram conflatum. Vol. IV. p. 403.
Locus Pharmaceuticus, eſt vel natalis Medicamentorum, vel progreſſionis, vel præparationis, vel aſſervationis. *Schrœd.* lib. 1. cap. 13. 22. & 28.
Locuſtæ, in Botanicis aut Vegetabilibus ſunt idem ac Oculi aut Gemmæ Populi, aut Florum prodromi, vel Ramorum extremitates in arboribus adhuc teneræ; Locuſtæ Sambuci ſunt Germina illa laxantia, vel potius purgantia.
Loh. ità à Medicis præſcriptum, ſivè aliàs notatum, legendum eſt Lohoch, ſivè Loch. Germ. Ein dicker Safft.
Loligo, *Lolius*, nomen eſt Animalis marini, ſive Pelagii mollis, utriusque ſexus: majoris & minoris, vid. *Aldrov.*
Lomentum, idem eſt quod Farina Fabarum, præſertim Ægyptiarum. *Scribon.* n. 159 & *Rhod.*
Lonchitis altera, *Aſplenium majus* ſeu *ſylveſtre*, *Spicantum*, *Lingua cervina*, Germ. Hirſch Zung/ vid. Herbas.
Lopimos, dicitur de fructibus Caſtanearum & Glandium, & ſimilibus, ideò, quòd poſſint decorticari. &c.
Lopos, Corticem ſignificat; apud *Hippocr.* verò ita vocatur Corii pars durior & denſior, *Tergus* teſte *Gal.* lib. 2.
Loppa, Terminus Spagyricus, ad Cimentationis artificium pertinens. *Th. chy.* Vol I. pag. 548. ſeq.
Lora, *Thamna*, Vinum ſecundarium & viliſſimum pro familia, indignum Vini nomine, paratum ex acinorum folliculis expreſſis in dolia conjectis, quibus ▽ affunditur. *Lindan.* ex X §. 183. 196, & 200. &c.
Lorcha, eſt tota Locuſtarum Ducedo usque ad centrum Subſtantiæ, id eſt germinum arboreorum, ſive extremitatum. *Paracelſus* de Melle cap. 2. *M. Rul.* & *Johnſ.*
Loricatio, eſt Actio chymica, quando Retorta igni nudo exponenda, Luto, Argilla, aut alia materia obducitur. *Lex. Blanc.*
Lorus, id eſt Mercurius. ☿. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*
Lot & *Lotium*, eſt urina ⊡. 2. Urina Infantum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Lotio, id quod Lavatio, eſt quodammodo Balneum particulare, quo caput, axillæ, manus, pedes & genitalia abluuntur, idq; Decoctis medicamentoſis Lavantur

tur

tur etiam nonnulla Medicamenta, idquè propter eorum ſalſedinem & acrimoniam, ut in Calce, Tutia, aliiſque Lapidibus contingit. Germ. Waſchung.

Lotium, id eſt Urina Infantũ. Germ. kleiner Kinder Urin *Mart. Rulandus & Johnſonus.*

Lotus hortenſis, Lotus odorata ſeu *ſativa, Trifolium Cervinum* ſeu *odoratum* Germ. Sieben gezeit vid. Herbas.

Lotus urbana ſeu *ſylveſtris* vid Melilotus Germ. Stenickler.

Loxia, eſt nomen Avis, quæ & Corvi roſtra vocatur, cujus deſcriptionem & uſum exhibet *Aldrov.* L. 12. cap 47. Sunt etiam, qui *Aquam*, è qua potavit *Loxia*, item Stercus, contrà Epilepſiam hodieque commendant. *Lex. Brunonis.*

Lozangia & Lozange, idem quod *Morſuli*, nomen formæ Medicamentorum, vid. Morſuli ſeu Morſelli. Germ. Morſchellen

Luban, Luben eſt Thus à Libano, vid. Olibanum. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Lubricitas, Lubricans, Lubricus, dicitur de *Alimentis* & Medicamentis, ob humiditatem materialem facile tranſeuntibus, & virtutem laxandi vel ſolvendi habentibus Gal. L. 1. de *Al.* fac. cap. 1. ità Ptiſana dicitur Lubriciſſima Hippocr.

Lucanus, idem quod Scarabæus cornutus, Scarabelaphus Germ. Ein Schröder vid. Schræd. *L.* 5.

Lucerna, nomen Piſcis marini volantis eſt vid. Hirundo. *Lex. Brunonis.*

Lucii piſcis Adeps, eſt Pinguedo Lucii ſeu Lupii vel Lupi Piſcium voraciſſimi Germ. Hecht Schmaltz. *Lupus ſiquidem Veterum, marinus piſcis* eſt, figuræque à Lucio alienæ. *Schræderus.* L. V. folio 330.

Lucii piſcis Mandibulæ ſeu *Maxilla.* Germ. Hecht Kieffer.

Lucumbra, Pheminalis, Pyſnitis Apuley vid. Verbaſcum Germ. Wüllkraut.

Ludus, præter notiſſimam ſignificationem, Paracelſo, Helmontioque dicitur *Lapis peculiaris & arcanum contra Calculum remedium*, ità dictus à forma tali, teſſeræ vel cubi, quà ſemper reperitur erutus. Legatur Paracelſus de morbis ex Tartar. Tract. 2. Cap. 1. Helm. de Lithiaſi cap. 7. n. 21. ſeq. Theatr. chym. vol. 6. pag. 454.

Ludus. eſt Lapis ex Veſica exciſus, qui remedium omnium Calculorum. *Mart. Rul.* & *Johnſon.* Bekerus ad omne ſedimentum tartareum & ſabuloſum, quod in Urina ſubſidet & matulæ adhæreſcit, applicat, ejuſque uſum & facultates medicas explicat, Microcoſm. Medic. L. 1. p. m. 109. ſeq.

Lujula, Jujula, Oxys Plinii, Oxytriphyllon, Panis cuculi eſt *Acetoſella* Germ. Saurer Klee vid. Herbas.

Lullii Cœlum eſt Spiritus Vini 🜄.

Lumbr. ità à Medicis præſcript. & aliàs notat. legend. eſt Lumbrici.

Lumbrici etiam in Aquis putridis reperiuntur. Germ. Schneblitzen/Feulen/Wachtern *Mart. Rul. & Johnſonus*

Lumbrici inteſtinorum. Germ. Bauchwürmb vid. Helminthes.

Lumbrici nitri, Inteſtina fimi, Scholices à Lumbricitate ſic dicti, *Vermes* in fimo vel 🜃ra reperti. Germ. Regenwürmb ſo im Müſt liegen/Mettel/Pirren/ Müſtwürm. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Lumbrici terreſtres, terreni, Mellœs, Paracelſo Inteſtina terræ. Germ. Regenwürm/ Erdwürm. Præſtant reliquis ii, quorum collum rubris annulis ſeu cingulis cingitur.

Lumbrici terreſtres torrefacti vel *exſiccati.* Germ. gedörrte Regenwürm primò per aſperſionẽ Salis purgantur, ex quibus 🜔, Spiritus, & Sal volatile deſtillantur.

Lumbus Veneris ſeu *Supercilium Veneris, Herba militaris*, eſt Millefolium Germ. Schaffripp vid. Herbas.

Lumen & Lux, omnibus notum eſt, vel conſtat ex phyſicis *Lex Brun.*

Lumen perlarum ex ☿rio Philoſoph quẽi fiat? vid. Th. chym. T. 1. pag. 309.

Digitized by Google

Lumen Luminum, vocatur Vis tenuiſſima Sulphuris pura, non urens, eſtque forma & ſplendor omnium, qui illuminat omnia corpora, item Tinctura illuſtrans & perficiens omne corpus. Th. Chym. Tom. IV. pag. 879.

Luminella vid. Herb. Euphraſiæ Germ. Augentroſt.

Luna, ☽ propriè ſignificat Aſtrum reſpectû viſus noſtri magnum, inter Planetas infimum, & Globo terreſtri proximum &c. *Vid. Galenus, Sturmius & alii* Sig. ☽, ♈.

Luna chymicis & Spagyricis ſignificat Argentum vide Argentum.

Luna compacta eſt Lutum fixum vel Aurum album *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Luna, interdum quoque myſticè vocatur *Margaſita argentea & Eſſentia Biſmuthi*, Libav. S. A. Ch. L. 7. cap. 14. Mercurius quoque Philoſophorum Luna dicitur vel Liquor Lunariæ, cap. 27. & L. 5. cap. 12. alibique.

Lunaria Botrytis. Mon-Kraut oder Mon-Rauten. Vid. Herbas.

Lunatici, dicuntur Epileptici, quia per mutationem Lunæ curſus, Epilepticis paroxyſmus exacerbatur; Germ. Mohnſüchtige. *Lex. Blancardi.*

Lunæ Axungia eſt Terra Sigillata *Lignicenſis* Vid. Terra Sigill. Strigenſis.

Lunificus, dicitur Spagyricis ☿, cum ad Lapidem ☽ tificum adhibetur. *Libav.* apoc Herm. P. poſt. Th. II. Oper. P. 346. & 347.

Luparia Vid. Rad. *Lupariæ* ſeu Rad. Aconiti lutei Germ. Wolffs-Wurtzel.

Lupinus, vide ſemen Lupinorum. Germ. Feig-Bonen.

Lupinus eſt *tertia pars Scrupuli* ſive Gr. vij aliquando Gr. vijß. Fernelio. Gr. vi Agricolæ & Mercuriali Gr. viii. Drachma pendet Lupinos novem, aliquando decem, *Siliquæ Dimid. Lupin.*, *Lupini 3* Scrupulum unum pendent. *Lex. Brun. & Blancardi.*

Lupulus ſalictarius, Vid. Herb. ſeu Flores Lupuli Germ. Hopffen.

Lupus eſt Animal digitatum quadrupes, ferum, rapax, Ovium Hoſtis aliarumque pecudum &c. Vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadruped. digit. Vivip. c. 6. ſeq. Germ. Ein Wolff. cujus *Hepar* in uſu *Medico* eſt. Germ. Wolffs Leber.

Lupus avium eſt Accipiter. Germ. Ein Sperber/ Falck oder Habich. Interdum ejus Pinguedo & Excrementa in uſu Medico ſunt.

Lupus gryſeus & rapax vocatur *Antimonium* ♁ Germ. Spieß-Glaß.

Lupus Mineralium ♁ ium eſt, quoniam inſtar Lupi devorat omnia metalla, præter ☉rum, ut legere eſt apud *Ettmüllerum & alios.*

Lupus eſt quoque Phalangii vel Araneæ ſpecies, quæ Muſcas perdit, eiſque paſcitur, corpus habens latum & volubile &c. Vid. Aldrov. de inſectis L. 5. cap. 12.

Lupus Piſcis. Germ. Ein Hecht/ Lupus ſiquidem Veterum, marinus Piſcis eſt, Figuræque à Lucio alienæ. *Schræd.* L. V. fol. 330.

Lupus rapax & gryſeus eſt Antimonium ♁ Germ. Spieß-Glaß.

Lupus reptitius, volubilis Meſues, Volubilis magna eſt Lupulus ſalictarius Germ. Hopffen vid. H. & Flor. Lupuli.

Lupus Species quoque Cancri eſt nimirum in Chyrurgia, crura & tibias occupans, proximas carnes depaſcens & exedens inſtar Lupi famelici; eſtque è genere Phagedænarum. Foreſtus.

Luſcinia item *Philomela*, nomen Aviculæ canoræ nobiliſſimæ, vid. Aldrov. Libro 18. Ornithol. cap. 2.

Luſtum, *Pinguedo*, *Cremor & Flos Lactis, Pyonpiar, Aphantiſma*, Germ. Rahm/ Schmandt/ Milchraum. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Luta varia deſcribit Beguinus Tyrocin. L. 2. cap. 6. eaque ſatis probata pro Fornacibus conſtruendis, & ▽ a pingui ex pilis vaccinis, pro retortis loricandis, ex Argilla figulina, Stercore equino, Farina Laterum, Squama ferri, Vitro ♁ ſato, vitris fractis conſolidandis, ex ♆ & ♈, ſuper Laciniam lineam extendenda, cum vernice ♄ Lithargyrii vel Minii mixt. &c.

Luteum, Luteum ovi, eſt *Vitellus* Germ. Eyerdotter. ♉

Lutatio, eſt Vaſorum Chymicorum Lutatio ſivè obſignatio. Germ. Verlutirung. Sign. ≡♄, ▽, ⩟, N, N.

Lu-

Digitized by Google

Lutea nomen eſt *Aviculæ*, quæ & *Cirlus* vocatur vid. Aldrov.

Lutoſa ⊡ na, *Lutoſus Tartarus*. Germ. Schleim von Urin.

Lutra, Animal dicitur quadrupes, Caſtori ſimile, quod nunc in 🜃ra nunc in 🜄is degit vid. Aldrov. de Quadrup. dig. Vivip. l. 2. c. 13.

Lutron, *Balneum*, *Lavacrum*, eſt quoque nomen Medicamenti Ophthalmici. vid. Gal. Libro 4. de C. M. S. *L*. cap. 7.

Lutum Armeniacum ſive *Armenicum* eſt Bolus Armen. Germ. Armeniſch Bolus.

Lutum Divinum vid. 🜃 ſigillata Turcica Germ. Türckiſche geſiegelte Erde.

Lutum Lemnium, *ſigillum Lemnium*, *Terra Sacra*, *Gleba Lemnia*, *Rubrica Lemnia* vid. Terra Lemnia Germ. geſigelte Erde aus der Inſul *Lemnio*.

Lutum Magra, eſt Rubrica Germ. Röthel-Stein. *Mart. Rul.* & *John.* Ƶ, ∅ ,

Lutum eſt Materia quædam glutinoſa, 🜄 æ ſubacta, ut Farina triticea, ſecalicea, Lini ſeminis, ovi albumen & ſimilia, vel ex Scobe ♂ tis, Farina Laterum, vel ⁎ Lithargyrii, vel Minii, cum Ol. Lini vel Vernice, ex ♃ & ♈. Ex his Lutis quædam vocantur.

Lutum Philoſophorum vel *Sapientiæ*. Th. Chym. Vol. IV. pag. 1003. Sig. ϑ, Ƶ, Ƶ, ⁂, ℱ, LN.

Lutum Sigillatum eſt 🜃 ra Sigillata. *Mart. Rul* & *Johnſonus*.

Lutum Stellæ eſt Gypſum. *Germ.* Gyps. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Lux, vel idem quod *Lumen*. Differentia inter *Lucem* & Luminare legatur Th. Chym. Vol. I. p. 350. quod Lux prius creata, deinde Luminaria.

Luyſar, *Luyſari*, id eſt. Antimonium. ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Lybiſticum vide *Leviſticum* Germ. Liebſtöckel.

Lychnion nomen eſt Medicamenti ad inunctionem Oculorum. *Gal.* l. 4. de C. M. S. *L.* cap. 7.

Lycium, eſt Succus extractus & coquendo inſpiſſatus ex Ramis ac caudice arboris Pyxyacanthæ ſive *Lycii*, vel Spinæ Buxeæ, ſed cujus ſit Succus varii dubitant. Provenit in variis *Locis*, uti in India, Hiſpania, Creta, Capadocia, *Lycia* &c. Eſt Medicamentum adſtringens. Germ. Buchsdorn-Safft.

Lycopodium eſt *Muſcus* terreſtris Germ. Gürtel-Kraut oder Erd-Mooß. vid. H. Muſci terreſtris.

Lydius Lapis, *Coticula*, *Lapis Heracleus*. Germ. Probier-Stein vid. *Lap.* Lydius.

Lyma ſignificat *Purgamentū*, Sordes, quæ vel abluendo deponuntur, vel etiam è ventre rejiciuntur. *Hippocr.*

Lympha notat 🜄 am fluentem. Germ. Ein flieſſendt-Waſſer *Lex. Brun.*

Lynceus eſt nomen Collyrii, callos & cicatricem oculorum exterentis vid. *Galenus* & *Ægineta*.

Lyncurion & *Lyncurius Lapis*, vid. Lapis *Lyncis*. Germ. Luchſen-Stein.

Lyncurius Lapis, *Lyncurium*, *Electrum*, *Pterygophorum*, *Charabe* ſeu *Carabe officinarum album*, *Succinum album* Germ. Weiſſer Augſtein. vid Succinum.

Lynx, *Lupus cervarius*, Germ. Ein Luchs. Animal quadrupes ferum, *Maculis* in pelle eleganter pictum, viſu acutiſſimo præditum. Vid. *Aldrov.* L. I. de Quadrup. c. 3. & *Schrœderus*.

Lypros, dicitur de Terra arida, gracili, ſicca & ſolo ſterili. *Galenus* Sic & apud *Theophraſtum* arbores dicuntur ſteriles, triſtes; Fœſ. p. 392.

Lyra, eſt nomen piſcis marini, rubri, capite magno oſſeo, cujus duæ habentur ſpecies. Aldrov. L. 2. de Piſcibus cap. 7. & Gallus marinus.

Lyſimachia Germ. Weiderich. vid. Herb.

Lyſiponion eſt nomen Medicamenti acopi cujusdam vid. Æginet. L. 7. c. 19.

Lyſis, aliquando ſignificat Evacuationem Alvi, præfertim apud *Latinos*, ubi alvi ſolutio frequentiſſimè occurrit. *Lex. Brun.*

Lyſiteles, dicitur de Remedio, quod perfectè morbum tollit. *Linden.* 541

Lythron, dicitur Pulvis ſudore & ſanguine permixtus, ſive Sanguis pulverulentus; In ſpecie *Hippocr.* uſus de Vteri Sanguinis inquinamentis vel purgamentis in Epiſt. ad Damagetum n. 285. *Lex. Brun.*

Digitized by Google

M.

M Ità ſimpliciter præſcript. ſeu notat. legend. Manipulus. Scribitur ſæpè tribus Literis, ut *man.* In fine formularum M. ſignificat Miſce, Miſceatur ſeu Mixta.

Macedonicus, eſt epitheton, in ſpecie Emplaſtri, cujus deſcriptio habetur apud Æginet. L. 7. c. 17. planè ſimile eſt Tetrapharmaco dicto, quod ſolo Thure ſaltem ſuperat. Gal. L. 13.

Macer veterum, eſt Cortex craſſior, lignoſus, rubeſcens, alicujus Arboris Indicæ ejuſdem nominis, ex Barbaria afferri ſolitus, guſtu valdè amarus & adſtringens, adeoque differt à Maci; quanquam interdum à modernis confundantur. Eſt & genus Maceris inſularum orientalium, quod forſan idem cum Veterum. vid. *Schrœderus.*

Maceratio, eſt ſpecies Infuſionis, quando dura quædam corpora in ∇ à aliove liquore, mediante calore, infunduntur: nam hôc modo magis aperiuntur. Germ. Weichung *Lex. Brun.*

Macha, id eſt Vermiculus volans germ. Ein fliegender Käfer. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Paracelſus vocat *Scarabæum.* Schol. in l. 2. Paragr. C. de Verm.

Machal, id eſt Fixum germ. fix/ hafft/ ſtät. *Mart. Rul* & *Johnſonus.*

Machaon, eſt nomen proprium Medici Gentilium, qui habitus eſt filius Æſculapii & frater Podalirii. Vid Scribon. & *Lex. Brun.*

Machinar, eſt, ex quo Vaſa vitreantur. *Johnſoni* Lex.

Machus, dicuntur Paracelſo, omnes Scarabæi & Inſecta, quæ non ex ſtercoribus generantur. Paragr. L. 2. §. 5.

Macis Macer & *Maces*, Macir, *Machir*, *Involucrum Nucis Moſchatæ*, membrana tenuis eſt ex rubro flaveſcens, quæ Nucem Aromaticam ſeu Moſchatam contegit & amplectitur. Germ. Muſchcat Blüth oder Muſchcaten Blumen. Ex India affertur, & provenit copioſiſſimè in Inſula Banda, probatur odore & ſapore.

Macra eſt Terra rubra germ. Rothe Kreyden *Mart. Rul* & *Johnſonus.*

Macrocoſmus id eſt *Mundus major* ſeu *univerſus*, ſicuti *Homo Microcoſmus* ſive *Minor Mundus*. germ. die gantze groſſe Welt. Vid. Gal. Paracelſus & omnes Phyſici.

Macropiper. Germ. langer Pfeffer Vid. Piper. longum.

Madanos, præter alias ſignificationes ſunt Sedimenta Urinæ. *Lex. Brun.*

Madelcon, vocantur à quibusdam hôc nomine Bdellium, teſte Dioſcor. Libro 1. Cap 80.

Madic id eſt Lac poſt Butyrum germ. Buttermilch. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Mena, *Menis*, nominatur Piſcis quidam littoralis fœcundiſſimus. Olim uſitatiſſimus ad Garum parandum Vid. Aldrov. *L.* 2. de Piſcibus c. 39.

Mag ità à Medicis præſcript. ſive aliàs notat. ſemper legend. Magiſterium.

Magale, Magalum genus eſt: quicquid fit ex Mineralibus, quod ex Oleitate conſiſtere poteſt, proinde pars quælibet corporis, non gurgando, ſed mundando curatur. *Johnſ. Lex.* 2.

Magdaleones, ſunt Cylindraceæ Emplaſtrorum vel aliarum rerum Maſſæ, oblongâ formâ germ. Pflaſter Zapffen oder Rolle *Lex. Brun.*

Magia Metaphyſica eſt Ars Chriſtianis licita, non venefica, neque ſuperſtitioſa ſeu ſupernaturalis, per quam occulta quævis Arcana revelantur, ut Mechanicæ induſtria, opus eſt manuale. Hæc *Mart. Rul.* & *Johnſonus* Synt. Th. Chym. Vol. 1. Pag. 665.

Magi-

Digitized by Google

Magiſter, idem quod Artifex, Doctor in Arte Medica. Unde & Hippocrates Summus Artis Medicæ Magiſter apud Viros Doctos cluit. Ità in Metallifodinis, Magiſter ferrum concoquens, Magiſter Salis conficiens, dicitur à *Mart. Rulando*.

Magiſteria, ſunt Pulveres ſubtiliſſimi, à ſolutione, ♎tione & edulcoratione in philtro relicti.

Magiſteria variis modis conficiuntur.

(1.) *Quædam* conficiuntur affuſione ✝ti vel ✝ ut *Magiſterium Corallorem, Lapidum 69, Unionum &c.* Philtrantur ſolutiones & Oleo 🜿ri per deliquium vel -S- Vitrioli (qui melior) ♎tantur 🜄 dulci & ultimo 🜄 cordiali edulcorantur, exſiccata uſuique aſſervantur.

(2.) Extrahuntur *quædam* affuſione ✠ -S- tu ᵀ tri acuati, ut *Magiſterium C. Cervi, dentium Aprorum, Eboris, Ungulæ Alcis, Unicornu*, &c. Solutiones philtratæ, Spir. Vitrioli rectificat. ♎tantur, ♎tum Aqui dulci & ultimò 🜄 cordiali edulcoratur, philtraũ Alcool in philtro relictũ exſiccatur, uſuiq; reſervatur. Hæc Magiſteria dicta, ſequenti modo etiam à quibusdam præparantur. 1. Gelatinâ per 🜄am elicitâ & expreſsâ, Materiæ in colatorio relictæ affundunt Aquam Fortem digerunt per aliquot ☓, poſtmodum addunt 🜄am ſimplicem & per ☌ aliquot in calore digerunt, poſteà colant & philtrant. Laboribus his reiteratis, Solutiones philtratas conjungunt & Spiritu Vitrioli rectificato ♎tant, priori modo edulcorant, Alcohol ſive Magiſterium ſiccatum ad uſum reſervant.

(3.) Conficiuntur quoque *quædam* per Spiritum Veneris ut *Mag. Corallorum Lap. Hyacinthi, Margaritarum, Lap. Saphyri, Lap. Smaragdi*, &c. (debitò modo prius præceptis) affuſionibus reiteratis & philtratis, Spiritu Veneris per Alembicum abſtracto, Materia in fundo relicta Aquâ quadam cordiali edulcoranda, philtranda, & iterùm per deſtillationem in Alembico exſiccanda, uſuique aſſervanda.

(4.) Præparantur etiam *quædam* per Aquam Fortem, ut *Magiſterium Marcaſitæ* vel ☿ *rius Coſmeticus albus*, philtratus Liquor per Aquam ⊖nis ſalſam aut ◎ 🜿 ♀ ♎tatur, (quidam per Spiritum ♎tant.) Aquâ ſimplici edulcoratur, & ultimò Aqua Roſarum ſiccatur, uſuiq; aſſervatur.

(5.) Solvuntur quoque *quædam* per 🜿 vel ✠, philtratum ▭tatur ✝to ſive ▭nâ puerorum, edulcoratur primò Aqua Dulci, & ultimò Aqua Pectorali, philtrantur Liquores, in philtro relictum Magiſterium, ſenſim ſenſimque exſiccatur & ad uſum aſſervatur, & nominatur *Magiſterium* aut *Lac Sulphuris*.

(6.) Præparantur etiam *quædam* affuſione Aquæ Pluvialis Ol. 🜿ri ⊖e Tartari acuatæ, ſtent per aliquot ☌ ♀ calore in digeſtione, vel coquantur in vaſe terreo, colatura philtrata Aquâ ⊖nis ♎tatur, Alcool ſive *Magiſterium* in Philtro relictum, Aquâ ſimplici & ultimò Aquâ ejus deſtillatâ, cujus Magiſterium conficitur, edulcoratur, ſiccatur uſuique aſſervatur. Et hòc modò *Magiſterium Majoranæ, Roriſmarini, Rhabarbari, Ruthæ* &c. præparantur.

(7.) Extrahuntur quoque per affuſionem 🜅 & fit Magiſterium reſinoſum, ut *Magiſterum Jalappæ, Scammonii* &c. Affuſionibus, & expreſſionibus philtratis, reiteratis, Aquâ ſimplici ♎tatur reſinoſitas, aut Alcohol Vini per deſtillationem abſtractò, in fundo Aquaſitatis reſinoſæ ſubſtantiæ inveniuntur, quæ Aqua Dulci optimè lavantur & ſenſim ſenſimque exſiccatæ, uſui aſſervantur.

(8.) Extrahuntur quoque & ad formam Extracti inſpiſſantur, ut *Magiſterium aperitivum*, de quo ſuo loco videndum.

Digitized by Google

Magiſterium, Paracelſo, eſt Arcanum ex naturalibus rebus extractum, absque ulla ſeparatione elementali, quâ cætera præparari conſueverunt, ſola tamen additione rerum aliarum, à quibus, quod extractum eſt, ſeparatur *Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Magiſterium 🜍ris, vide Lac 🜍ris. Germ. Schwefel-Milch.

Magiſtralia medicamenta ſunt, quæ à *Medicis* ad varios ſcopos & uſus in Officinis præſcribi ſolent, uſualia vulgò appellantur; Quia eorum uſus frequens eſſe debet; Semel ſc. in ſeptimana, vel bis in Menſe &c. *Lex. Blancard.*

Magiſtrantia vid. Radices Imperatoriæ ſeu Oſtrutii.

Magma Latè & Strictè ſumitur. Latè ſignificat omne Unguentum ſpiſſum & pauco Liquore ſubactum, ut non diffluat. Strictè notat Unguenti recrementum vel fæcem, quæ expreſſâ reliquâ liquidiori materiâ relinquitur. *Caſtellus, Gorræus,* Rhodius.

Magnalia ſunt Opera Dei. *Mart. Rul.* & *John.*

Magnes Lapis, vid. Lapis Magnes Germ. Magnet-Stein.

Magnes Arſenicalis, paratur ex ♁nii Hungarici, O—O criſtallini, 🜍ris communis omnium partibus æqualibus. Vid. Corpus Pharmac. Chym. Medic. D. J. H. Jungken Phyſici Francofurtenſis. Sig. [illegible]

Magneſia, communiter eſt *marcaſita*. Sed ex arte dicitur *Stannum liquatum, in quod injectus* ☿*rius* unà permiſcetur in fragilem ſubſtantiam & *Maſſam* albam. Eſt etiam ☽*ti cum* ☿*rio mixtura,* & *fuſile metallum* valdè, ut cera liquabilis, miræ admodum albedinis, quod *Magneſia dicitur Philoſophorum* & *materia Lapidis Philoſophorum. Mart. Rul.* & *John.* [illegible]

Magneſia ♄*ni* & *Marcaſita plumbea* eſt ♁nium, vid. *Schrøderus.*

Magneſia ♄*ni opalina* eſt Vitrum ♁nii [illegible]. Germ. Glaß von Spieß-Glaß.

Magneſia quoque eſt Teſtudo vel 🜍 *Mart. Rul.* & *John.*

Magnetinus Tartarus eſt Lapis in homine duriſſimus & ſpongioſus. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* ex *Paracelſ.* Libr. 1. de Tartaro.

Magniſlos, eſt Herba dicta Filius ante Patrem. *Matth. Sylvat.*

Magnum vegetabile à quibusdam Vitis vinifera nominata.

Magos vide Magia. Eſt & nomen Emplaſtri, cujus uſus egregius ad ſinus & fiſtulas conglutinandas & reſiccandas, nec non ad hydropicos & 🜄ſam herniam laudatur. Vid. Aëtius, Gorræus & Hephæſtus.

Magra eſt Carneolus vel Corneolus, item Terra rubra. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Magur, Maguri, i. e. Antimonium.

Maj. ità à Medicis præſcript. vel aliàs notat. legend. Major vel Majus.

Maja, Mæa, vocatur Cancrorum Marinorum maximus Vid. *Aldrov.* L. 2.

Majorana, Amaracus, Samſuchus Sampſychus Germ. Majoran.

Mala Arantia, Aurantia & *Nerantia* & *Aurea Mala.* Germ. Pommerantzen. Ex Gallia & Jtalia aliisque Locis advehuntur. Coluntur que his in Locis tanquàm exotica.

Mala Citria & *Medica* vid. Cedromela & Citria Mala. Genu. Citronen.

Mala Perſica. Germ. Pferſing/ eſt Fructus arboris Perſicæ valdè cognitæ, quæ colitur in hortis & vinetis, gaudet aprico.

Mala Punica ſeu *Malagranata. Rea, Side.* Germ. Granat-Aepfel/ Granaten und Magranten-Aepfel. Eſt Fructus arboris Granatæ, cujus *duæ differentiæ* ſunt *una eſt Sylveſtris, altera Domeſtica. Domeſticæ tres ſunt ſpecies:* Una quæ *poma* fert *acida*, altera quæ *dulcia*, tertia quæ *vinoſa* ac *dulcia acida.* Italiæ non ſunt ignotæ; inde advehuntur.

Malabathrum vid. Folia ſeu Folium Indum vel Malabathrum.

Mala-

Digitized by Google

Malachbe, *Malva communis*. Germ. Pappeln / Käß-Pappeln Vid. Herbas.

Malachita ſunt Remedia quæ omnem Duritiem emolliunt & reſolvunt. *Galen.*

Malachites alii *Molochites*, & *Lapis pavonius* Gemma eſt non translucens, ſpiſſus virens uti Smaragdus, à colore Malvæ nomine accepto: Contra omnium Infantum pericula valere dicitur. *Mart.* Rul. *& Johnſonus.* Vid. Plinius.

Malacia vide *Pica.* Germ. Eine Atzel/ Alſter oder Hetze.

Malacion, dicitur Piſcis ſquamas non habens, ut *Polypus*, *Lolligo*, *Sepia*, *Urtica.* Aldrovandus vocat *Mollia*, ſed hanc appellationem ex Scaligero improbat *Linden.* Ex V. §. 4. & ſubſtituit *Moluſca*, quod nomen autẽ minus uſitatum. *Lex. Brun.*

Malacodermos, epitheton Animalium mollem Cutem habentium, ad differentiam Teſtaceorum. *Hoffmannus* ad Galen.

Malacos, i.e. Mollis & *M*ollities. Germ. Weich/ *Linden. Lex. Brunonis.*

Malacoſtraca, vocantur ruſtata & Cruſtacea. *G*al. L. 2.

Malactica ſive *Emollientia* ſunt, quæ mediocri ſua calefaciendi & humectandi facultate, partes inter ſe firmius cohærentes, diſſolvendo & nonnulla diſſipando, *M*olles reddunt. *Malagma* idem Majoribus ſonat quod *Cataplaſma.* Germ. Linderende Artzney.

Malacticos idem quod *Emolliens*, vid. Emollientia. *Lex. Brun.*

Maladoram eſt Sal Gemmæ ⊖ G. Germ. Stein-Saltz *Johnſ. L.* 2. f. 6.

Malagma idem quod Cataplaſma vide Malactica ſeu Emollientia.

Malagreta, *Malagueta*, *Malligeta*, *Manigeta* & *Lacocolla.* Germ. Paradiß-Körner. vid. Cardamomum Arabicum.

Malanter & *Melanter* eſt Opium & Mala ribio *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Malaſſo, latinè Emollio, *M*ollio, etiam *M*alaxo. Vid. *Hippocr.*

Malathra ità vocatur *Bdellium* apud Dioſcoridem Vid. *Bdellium.*

Malaxare, id eſt *M*ollificare vel Solvere. Germ. Weich machen.

Malaxatio, eſt quando Maſſæ quædã *Pilularum* & præſertim *Emplaſtrorum* in M[a]ſſam cum aliis rebus ſubiguntur, ſive id *M*anu fiat ſive piſtillo vel ſimili Inſtrumento. Germ. Knätung / Vermiſchung.

Malek, *A*rabicè id eſt Sal, ⊖, Germ. Saltz. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Malicorium, hoc eſt *Mali Granaticorium*, ſive *aſperum putamen Mali punici exterius*, uti vocatur à Scribon. vid. Cortices Granatorum.

*M*alleolus, nonnullis idem quod Talus. Germ. Ein Sprung. *Lex. Brun.*

Malta, *Maltum* idem quod *Byne.* vide *Byne.*

Maltha, *malthe*, Ceram ſignificat, præſertim molliorem. *Lex. Brun.*

Malthacode, eſt *M*edicamentum Cerâ emollitum. *Lex. Blanc.*

Malthacticos idem eſt quod Emolliens. vide *M*alactica.

Malthaxis idem eſt quod Emollitio. *Lex. Brun.*

Maltheorum, id eſt Sal Gemmæ □+ . Germ. Stein-Saltz. *Mart. Rul.* & *John.*

Malthodes idem eſt quod Emolliens vide *M*alactica. *Lex. Brun.*

Malva arborea vide Flores *M*alvæ arboreæ. Germ. Herbſt-Roſen.

Malva communis vide Herbam *M*alvæ. Germ. Haſen-Pappeln.

Malva criſpa vid Herb. Malvæ criſpæ Germ. Krauſe Pappeln.

Malva Hiſpanica vid. Herb. ſiv. Radices Altheæ. Germ. Eybiſch.

Malva hortenſis vide Flores Malvæ arboreæ Germ. Maul-Roſen.

Malva hyemalis, *Malva unicaulis major*, vid. Flor. Malvæ arboreæ Germ. Herbſt-Roſen.

Digitized by Google

Malva medica, Malvaviſcus & *paluſtris Althea.* Germ. Eybiſch. vid. Flor. herbas & Rad. Altheæ.

Malva paluſtris vid. Herb. vel Rad. Altheæ. Germ. Eybiſch.

Malva Romana vid. Herb. Malvæ criſpæ. Germ. Römiſche Pappeln.

Malva Roſea vid. Flores Malvæ arboreæ. Germ. Herbſt Roſen.

Malvaviſcus vid. Herb. ſeu Radices Altheæ. Germ. Eybiſch.

Malvaſia, dicitur Vinum generoſum ſive paſſum Creticum, quod paratur in Candia, & more antiquo ex uvis in vite paſſis, vel contortis pediculis ac exemptis pampinis, vel conſperſis in ſuſpenſa crate pertenui gypſo, ſeptem dierum ſpacio comprimunt, excipiuntque electiſſimum Vinum quod *Malvaſiam* dicunt ex *Andr. Bacc.* Hiſtor. Vinor. *L.* 1. cap. 9. *Linden* ex XI. §. 104. Jul. Alex. vocat *Malvaſium* item *Maruiſium*, & exiſtimat, idem eſſe cum *Arviſio* è Chio inſula &c. *Lex. Brun.*

Malvaticum juniperinum eſt Elix. juniperin. ex *Rob* & ⚘ juniperino parat. Germ. Wacholder Elirir.

Malum, Germ. Ein Apffel/ Fructuum arboreorum nomen eſt quorum diverſa genera habentur. Dicitur etiam Pomum, differt à Nuce, quod hæc durâ cooperiatur cortice, & intus lateat quod edendo eſt *Lex. Brun.*

Malum Armeniacum. Germ. Amarellen Morellen oder St. Johannis Pferſing.

Malum *Aſſyrium, Malum Citreum, Malum heſperium* vid. Malum Lemonium.

Malum Aureum ſeu *Aurantium* vid. *Arantia* mala Germ. Pomerantzen.

Malum Cotoneum ſeu *Cydoneum* Germ. Kütten oder Quitten. vid. Cydonea Mala.

Malum Lemonium eſt *Malum Citrium minus* & *vulgare*, etiam *Citri fructus nominatur.* Germ. kleine Citronen oder Limonen. *Arbor* eſt ex Citri genere. Seritur tanquam exoticum in hortis noſtris, & advehitur ex Italia.

Malum punicum, Malum eſt Granatum. Germ. Granat Apffel.

Malum terræ vid. *Radices* Ariſtolochiæ rotundæ, veræ & Cyclamen.

Malus terreſtris, Circæa Fuchſii, mandragora. Germ. Alraun.

Mambeb eſt Scoria Germ. Sindelſtein. *Johnſon.*

Manati, nomen Piſcis Cetacei, Indorum manibus inſtructi, qui & *Bos*, vel *Vacca marina* dicitur. *Aldrov* L. 1. de Cetaceis cap. 11.

Manbruck id eſt *Argentum.* ☽. Germ. Silber *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Mandella, Semen eſt Hellebori nigri. Germ. Chriſtwurtz ſaamen. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Mandibulæ ſeu *maxillæ Lucii piſcis* ſeu *Lupi piſcis* Germ. Hecht Kieffer. ad Pleuritidem uſurpantur.

Mandibulæ ſeu maxillæ Truttarum. Germ. Forellen Kieffer.

Mandragola & *mandragora* vid. Cortices ſeu Radices Mandragoræ.

Mane, ſtrictè ſignificat illud *Diei* Tempus, dum poſt noctem præteritam dies ſequitur clarus, ſivè quandò Lux matura & plena eſt. Verùm Medicis mane ſuam latitudinem habet, nempe Quadrantem *Diei. Linden* ex XVI. §. 132.

Manganeſe, dicitur Cæſalpino L. 3. de Metallis cap. 23. *Pſeudo Magnes* vel *Magneſia Lapis*, nimirum *niger*, qui miſtus vitrariæ maſſæ, eâ clariorem reddit, alienis coloribus ſublatis. Libav. S. *A.* Ch. L. 7. c. 21.

Manheb, id eſt Scoria. Germ. Sindelſtein. *Mart. Rul.*

Mania, Pythonium, Typhonium eſt Faba porcina ſeu ſuilla. vid. Rad. Hyoſcyami Germ. Bilſam Wurtzel.

Manica, dicitur *Chirotheca, manus involucrum* ſeu *Manicium*, *Rhod.* ad Scrib.

Manica Hippocratis eſt *Sacculus*, laneus figura pyramidali, quo Vina aromatica & medicamentoſa, aliique Liquores percolantur G. Spitziger Beutel. oder Hypocras ſack.

Manipulus, ſignificat Menſuram ſiccam uſitatiſſimam ad Herbas & Folia, eſtq; quantitas determinata, quantum unica Manu tota comprehendi poteſt, atque *Unciæ mediæ* reſpondere ferè creditur, Morell. proleg. de form. remed. indicat Lit. *Characteriſt.* M. m. ſ. Man. in receptis; *faſcicul.*

Digitized by Google

cul. *Manipularis* L. 7. de C. M. P. G. cap. 13. Germ. Eine Hand voll. Sign. Mj, Mj, Mß, Mß.

Manna. Germ. Manna. Præſtantiſſimum naturæ donum & divinæ bonitatis plenum eſt *Manna*; Notat *melleum Succum concretum*, eſtque idem, quod *Aeromeli, Droſomeli, Mel aëreum, roſcidum, Ros aëreus* veluti cœleſtis, dulcis & gratus, qui ex aëre horis antelucanis tempore Vergilearum in ſummo æſtu decidit in Folia arborum, herbas plantas & campos, & præſertim in Fraxinum, & arundines ſaasharatas in Calabria & India ſub forma granorũ majorum, vel minorum; Virtutem habens alvum blandè movendi, aſperitatem faucium leniendi. Eſtque ſpecies mellis non ignota veteribus, Dioſcoridi, Plinio, Galeno, ſed Mellis nomine comprehenſa, ne quis ab Arabibus, (quibus *Tereniabin* vel *Terniabin* dicitur) primùm cognitam proditamque putet. Vid. *Galenus*, Videantur quoque *Bartbolinus, Schræd. Ettmüllerus Hoffmannus, Rolf.* Lang. & alii. Venit ex Calabria, imò ex India Orientali, Syria, Perſia, Goa, ex Ormuz, Ceilon &c.

Manna Arabum ſolutiva, eſt Succus melleus, Th. *Tereniabin Arabum, Meliſabarum, Mel cedrinum Hippocratis*: *Mel Syriacum Celſi, Mel aëreum, Mel roſcidum, Droſomeli & Aëromeli, Gal.* Manna.

Manna Cœleſtis Quercetani. Quidam putant ☿. Ceram, quidam ⊜ mel, alii Saccharum vid. *Schræd.* L. 2. fol. 155.

Manna ♂*tis* eſt Terra ♂tis vid. *Schræd.* L. 3. fol. 382.

Manna ☿*rii* ſeu ☿ ♎*tus dulcis* ☉*laris.* Præparatur ex part. 3bus. ☿ ♎ti dulcis vulgaris tantiſper ♎ationibus iteratis elevati ☉ri calcinati p. 1. mixta ac digeſta per ⊠, cohobando, donec in cucurbita, inſtar Ceræ fluat vid. *Schræd.* Libro 3. fol. 408.

Manna ☿*rii*, quorundam opinio, quod componatur, ex Mercurio in ▽ forti ſoluto & poſteà per ▽ ã Marinam ♎tato, reſiduus ☿ albus ▽ a ſimplici edulcorandus & ſiccandus eſt vid. *Johnſonus. Lex.* 2. fol. 56.

Manna. non ſolum dicitur *Ros de Cœlo prolapſus*, qui ſpecies eſt balſami & fructus aëris, verum etiam pro Dulcedine ſumitur ex qualibet re tracta *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Manna præſtantiſſimum naturæ donum & divinæ bonitatis plenum.

Manna ♄*ni*, eſt ejus Terra, ex laminato ♄no cum -S- tu ♄ni eſſentificato, parata, vid. *Schræderus* Libro 3. fol. 392.

Manna ☉*laris* eſt *unicornu* ☉*lare* ex calce ☉lis optimè reverberata & menſtruo ☉lati paratum vid. *Schræd.* Libro 3. fol. 371.

Manna Thuris quidam putant quòd ſint *Micæ, fragmenta, pollen* ac *farina Thuris*, quæ ex colliſione, dum in ſaccis vehitur, colligantur. Germ. Weyrauch-Mein. ſed puto *Thus* ſeu *Olibanum electum* potiùs de nomine Mannæ mereri.

Manna ♁*li Epileptica* eſt -S- ♁li Tartariſatus.

Manna. ♁*li Vomitoria* eſt ⊖ ♁li Vomitivum

Manna vocatur etiam Mumia transmarina. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Manna Vomitoriorum eſt ⊖ ♁ li vomitivum. Vid. Rolf. Chym. fol. 317.

Manna ſeu *Mamma*, eſt Materia quâ vaſa vitreantur. *Mart. Rul.*

Mannes, idem quod Manipulus. *Sylvat.*

Mannis dicitur Olibanum minutum. Germ. Weyrauch

Manucodiata, eſt nomen Avis Indicæ, cujus proprium eſt, ut pedibus careat. Dicitur & *Avis Paradiſi* vel quòd vulgò credatur in Paradiſo ▽ſtri degere. Aldrov. L. 12. cap. 21.

Manus, quid notet, pueris etiam notum eſt. Eſt organum utiliſſimum, unde & Ariſtoteli, *Inſtrumentum Inſtrumentorum* dicta fuit *L.* 4. de *P.* An. cap. 10. & *Galenus.*

Manus Chriſti vid. Manus.

Manus Dei aliquando Medicamenta titulantur.

Manus dextra Medici eſt Pharmacopœus. Germ. Ein Apothecker.

Manus ſeu *palma Chriſti* vid. Sem. Cataputiæ majoris.

Digitized by Google

Manus, per Catachreſin etiam tribuitur *Rotulis officinalibus ſaccharatis* cum & ſine *Margaritis*, quæ vulgò vocantur *Manus Chriſti ſimplices* & *perlati*, & *Saccharum perlatum*, ſic dicitur, quod cardiaca ingreditur, quo utuntur morte proximi, fortè ſic dicitur, quia Chriſti Manus tunc neceſſaria eſt, ſive in vita, ſive in morte. Germ. Perlen-Zucker. *Lex. Blanc.*

Manus Sanctæ Mariæ, Pata Lupina, pectoralis Herba eſt Cardiaca Germ. Hertz-Geſpan-Kraut vid. Herb.

Maragus, vocatur Paracelſo *ſomniferum* & *narcoticum* quoddam fortiſſimum, ità ut aliquis ſuſtinere poſſet graviſſimam Torturam. Philoſoph., Tract. 5. in fine.

Marathrum eſt Fœniculum Germ. Fenchel vid. Herb. Rad. ſeu Semen Fœniculi.

Marcaſita, Marchaſita, Margaſita, & *Markaſita Biſmuthum* & *Biſemuthum Marcheſita* ☽ *tea* ſeu *Argentaria*, *Pyrites* ☽ *tarius*, Germ. Silber-Kiß/ Waſſer-Kiß und weiſſer Kiß Germ. Marcaſith oder Wißmuth. Marcaſita eſt *Materia Metallica* immatura tot ſpecierum, quot ſolidorum *Metallorum*, ut ☉rea, ♃nea, ♂rea, ♄bea & ♀rea, quæ poſtrema *Pyrites* & *Lapis Luminis* vocatur, Pyriſotocus, Lapis ærarius, rubeo ſcatens 🜔 re, & ſcintillas ex Chalybe multas excutiens. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*. *Marcaſita* ſive *Biſmutbum* eſt Excrementum Metallicum, in generatione Metalli ex portione aliqua, ad generationem *Metalli* inepta productum, inque corpus minerale albicans, durum ac fragile mutatum. Vid. *Schrœd. Hoffmannus, Libavius* & alii. Sig. [signs]

Marcaſita alba eſt Biſmuthum ſeu Marcaſita. Germ. Wißmuth. [signs]

Marcaſita aurea, ſeu *Metallica* videatur Zinck, [signs]

Marcaſita plumbea & *Magneſia* ♄ *nina* eſt Antimonium ♁. *Mart. Rul.*

Marcaſita Solaris Germ. Roth gulden Ertz.

Marcellium nomen eſt Medicamenti ad Perniones. Ægin. L. 3. cap. 79.

Marched id eſt Lithargyrium, Saturnus. Germ. Silber-Glett *Mart. Rul.* & *John.*

Marciaton, nomen eſt Malagmatis vel Linimenti, ad Articulorum dolores & reſolutiones comparati. Æginet. *L.* 7. cap. 18. Occurrit & hodieque deſcriptio *Unguenti marciati* in Diſpenſatoriis.

Marcorella, id eſt, Valeriana. Germ. Baldrian.

Mardek, eſt terminus Spagyricus obſcurus ità, ut ex contextu non certò conſtet, qualis Minera denotetur. Turb. Philoſ. ſerm. 12. in Th. Chym. Vol. V. pag. 10. An Martech? vide infra.

Mare, quid vulgò ſignificet, ex aliis quoque Lexicis & Dictionariis conſtat, vocatur à Paracelſo *Mater Aquarum*, & *Lachryma* ♄ *ni* & *Quintum Elementum*, eſtque nil aliud quam Sal diſſolutum. Th. Chym. Vol. VI. pag. 122. *Mare Chymicorum* dicitur ænigmaticè *Caput humidum*, cujus Natura eſt calida & ſicca, quo nihil calidius. Th. Chym. Vol. V. p. 90. Libavio dicente, quod *Mare ſit* ☿ *rius Philoſophorum*, ex ☽ to vivo, magno labore, & ſubtili induſtria extractus & elaboratus &c.

Marga, eſt Materia quædam pinguis & quaſi medulloſa, in nonnullis Saxis contenta, ideoque *Medulla Saxorum* vocatur. Germ. Stein-Marck *Mart. Rul.*

Margarum decem ſpecies numerat. *Mart. Rul.*

Marga Saxatilis alba vid. Lac ☽ næ Germ. Mohn-Milch.

Margaritæ, Perlæ (*Uniones ſi magnæ ſint*) *Lapilli Erithræi, Baccæ Conchea*, ſunt Lapides rotundi in Conchis nonnullis, & ſunt *fructus Concharum*, ſeu certi cujusdam concreti liquoris, qui reperiuntur in Conchis, uti Cochleæ, quæ uti Animalcula ſimilia alia, abundant Liquore roſcido, præparant ſuas teſtas & ex eodem Liquore in ſuo corpore coagulant, ſenſim ſenſimque pelliculas, unde teſta hujusmodi Conchæ vocatur *Mater Perlarum* vel *Margaritifera* & *Globuli* qui in ipſa Concha reperiuntur vocantur *Perlæ* ſeu *Mar-*

Digitized by Google

margaritæ; generantur *Perlæ* ex minutiſſimo Principio per continuam pellicularum ſucceſſionem. Duplices cenſentur, Orientales & Occidentale; illæ ſplendidiores ſunt, adeoque cæteris præferuntur etiam in Europæ locis multis, ut in Bohemia, Friſia, Scotia, Sileſia, Locisque maritimis aliis, ſed viliores eæ ſunt notæ. Plura legenda ſunt apud Bœtium de Boot, Helmontium, Horſtium, Rolfinckium & alios.

Margaritiferæ conchæ, Matriperna, germ. Perlen Mutter vid. Mater perlarum.

Mariam, eſt Lapis liberans à Venenis. vid. Bezoar.

Mariæ ſeu *Maris Balneum* vid. Balneum mariæ MB.

Marile, dicitur Pulvis Carbonum, ſive eorum ramentum, præſertim Prunarum accenſarum, h. e. favilla, ſive igniculus & fomes ſub cineribus latens, Hippocr. L. 2. c. 28.

Marinellæ Herba, Genicularis Herba vid. Rad. Valerianæ; G. Baldrian-Wurtzel.

Maris, vocatur Menſura choarum atticarum vel librarum, LXXXIII. & ℥iv. *Linden.* ex X. §. 227.

maris Balneum vide Balneum mariæ. MB. B. M.

Mariſca, vid. Ficus vel Caricæ germ. Feigen.

maritus, quemadmodum vocabuli Conjugium ſignificatio parabolica ſeu tropica ſaltem ad Chymiam translata; ità & vocis Maritus. Denotat enim in negotio Philoſophico Lapidis ♁, cujus Mulier vel Uxor eſt ☿rius, qui à ſuo conjuge facili negotio imprægnatur. Th. Chym. Vol. IV. pag. 179. vid. conjugatio.

Markaſita, i. e. Calcitheos. *Mart. Rul.* & *John.*

Marmacur, marmacor, i. e. Marrubium, vel Marrubiaſtrum, vel Majorana. *Chriſtoph.* ſuper *Meſ.*

Marmelada & *marmelata*, eſt Succus Ceraſorum, Cydoneorum vel ribrium in gelatinam Craſſiuſculam cum vel ſine Scacharo condenſatur: eaq; tum ſimplex eſt, tum aromatiſata, idq; pro uſu medico aut domeſtico.

Marmor, genera marmorum *Mart. Rul.* varia ponit à pag. 320 ad 321. vid. Lapis Marmor. Germ. Marmel-Stein.

marmoreus Tartarus, eſt Lapis in homine durus, ut Marmor, qui ſupra magnetinus etiam dictus eſt. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Marmota, vocatur Mus alpinus. *Aldrov.* L. 2. cap. 34. de Quadrup.

Marocoſtinum, epitheton Extracti, vel *Maſſæ* pilularum D. D. *mindereri*. à *Maro* & *Coſto* ità dictarum, quas peculiari Tractatu Aloëdarium dicto laudavit. Vid. Diſpenſatoria & Animadverſiones D. *Zwelferi*. Approbat Hildanus Cent. 6. O. 29.

Marrubiaſtrum eſt Marrubium nigrum ſeu ſylveſtre. *Dioſcorid.*

Marrubium germ. Andorn vid. Herb.

Marrubium forte primum Theophraſti eſt Cardiaca Germ. Hertz-Geſpan Kraut. vid. Herbas.

mars, belli Deus, ſed à Chymicis ſumitur pro Chalybe aut ferro, unde Martialia Medicamenta dicuntur, quæ ex marte parantur Germ. Eiſen und Stahl. Signa ⊡, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol],

Marſarea & *Maſarea* eſt Auricula muris. *Mart. Rul* & *Johnſonus.*

Marſolites, marſoliteſi, id eſt Caſſia lignea. Germ. Mutter-Zimmet.

Marſum, Marſicum, epitheton Vini, quod colligitur in Marſia regiuncula Italiæ, ultra Picenum, Samnites verſu. Cenſetur autem valdè auſterum & acerbum. *Gorr.* Scribon. propterea ad adſtringendum in gingivis laxis, & dentium vacillatione commendavit Jung. Rhod. vid. & *Gal.* &c.

martach ſeu *Martath* eſt Lithargyreum ♄. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Martagon, eſt nomen Plantæ, *Lilium Montanum* dictæ; quæ etiam vernaculè *Radicis aureæ* nomine venit. Hinc Chymici tranſtulerunt ad *materiam Lapidis Philoſophici, quam Martagon* appellarunt, uti patet ex Th. Chym. Vol 1. pag. 512.

Martech & *Mardech* eſt nomen ☽ti vivi, ex Cambar ♎ati *cum album eſt factum.*

Vocatur & *Plumbum* ♄ ex Ehmioh, *Magneſia, Æs album*, Th. Chym. Vol. IV. pagin. 728. &c.

Martes, nomen eſt Animalis quadrupedis, digitati, vivipari, *Aldrov*.

Martiatum Unguentum, eſt duplex majus & minus. Sed minus majori præſtat, ex variis Herbis aromaticis, Oleis, Cera, Adipibus Gummis &c. Componitur adverſus nervorum & tendinum mala. Germ. Sennen-Salbe.

Martius, dicitur 1 *menſis*, in quo æquinoctium vernum eſſe ſolet, 2. *de Confectione gratiſſima polytropha*, quæ *Martius Panis, Marti Panis, Maſſapanis* etiam vocatur. *Jul. Alex.* L. 20. Sal. cap. 16. Morell. de Form. rem. *L.* 1. Sect. 3. c. 2. *V*id. Panis Martius.

Martius panis, Martipanis & *Maſſapanis* vid. Martius. Germ. Marcipan.

Maruch eſt Oleum. ⊕ Germ. Oel *Johnſon. Lex.* 2. fol. 6.

Maruch Oleum, Metallum. Johnſonus.

Marviſium vid. Malvaſia Germ. Malvaſier.

Marum verum vid. Herbas. Vocatur quoque *A*mbra dulcis.

Mas, Maſculus, nomen ſexus, differentiam denotans, cui opponitur fœmina. Uſurpatur aliàs nomen hoc quoque de Plantis apud Theophraſtum. A Spagyricis in negotio Lapidis Philoſophici interdum ☿rio tribuitur hoc epitheton. Ità *Mart. Rul.* & *John. Maſculus* id eſt ☽ *tum vivum*. Jung. Th. Chym. Vol. IV. pag 891 interdum ♀ *ri* vid. *Maritus*. Libav. *A*poc. Herm. P. poſt. Tr. II. Oper. p 353. 357. & 413. &c.

Maſal eſt Cibus, qui fit ex Lacte acetoſo, & Farina hordei, infrigidativus, vel ipſum Lac acetoſum. Germ. Sauere Milch *Johnſ.* L. 2. p. 5.

Maſardegi eſt Plumbum ♄. Germ. Bley. *Johnſ. Lex.* 2. pag. 5.

Maſarea & *Marſarea* eſt Auricula Muris. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Maſculinum & *fœmininum ſemen*; ſubſtantia ☿rii & ♀ris. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Maſculus id eſt ☽ tum vivum. ☿. Germ. Queck-Silber *Mart. Rul.* & *John.*

Maſellum, *Moſel* i. e. Jupiter, ♃. Stannum. Germ. Zinn. *Mart. Rul.* & *John.*

Maſlach, eſt Medicamentum Turcis familiare, ex Opio paratum, quod & *Anphion* & *Amphion* vocatur, cujus ℥j, imò quandoque duas vel tres innoxiè devorant, cùm ad Venerem, tùm ad animoſitatem excitandam in prælium ituri, uti notavit ex aliis C. *R*ejes C. El. p. 43. n. 6. & p. 63. n. 3.

Maſſa dicitur omnis Compoſitio ex ♀ ribus aliiſque rebus ſiccis cum fluidis in unam ſubſtantiam redactis, uti ſunt *Maſſæ pilularum*, *Maſſæ Emplaſtrorum* &c. G. Maſſa oder ein Teig. Sign. ∅, ∅, ∅, ∅,

Maſſa eſt Mixtura quorundam ingredientium 1. beneficio Aloës ut *Pilarum* 2. beneficio Ceræ & Reſinæ ut *Maſſa Emplaſtri* 3. beneficio mucilaginis Tragacanthi ut *Maſſa Trochiſcorum*.

Maſſalioticon, nomen Emplaſtri ab Authore *Demoſthene* Maſſaliota, quod commendatur ad Carbunculos à *Gal. L.* 5. & ab Æginet. *L.* 7. cap. 13.

Maſſalis, Maſſerium, Mater. Moſel. i. e. Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Maſſapanis, Marcipanus ſeu *Panis Martius* vide Martius. Germ. Marcipan.

Maſſa pilularis. Germ. Pillen-Maſſa ita notatur MP.

Maſſatum, dicitur Lapis, qui invenitur in felle Bovis. Germ. Ochſen-Stein.

Maſthles, Maſthle, ſignificat Corium, Pellem. *Hipp.* Libro 2.

Maſticatorium, eſt Medicamentum quod dentibus maſticatur, ad Salivam excitandam, ex Pyrethro, ⊖le, Maſtiche &c. præparatum. *Germ.* Käu-Artznen.

Maſtiche, Maſtix, Lachryma Lentiſcina, ſeu *Reſina Lentiſcina* & *Gluten Romanum* eſt Gummi, *R*eſina aut Lachryma ex Lentiſco arbore exſudans, venit ex Candia, Cypria, Chio, Provencia, Hiſpania, Syria &c. ex albo citrina eſt, pellucida, granulata, benè odorata friabilis &c. Germ. Maſtix vid. *Gal.* Rhod. *Schrœderus* & alii.

Maſtichis grana, eſt Maſtix electa ſeu granulata clara. Germ. Auserleſener Maſtix.

Maſticot, eſt impropria cujusmodi Calx, præter Minium & Ceruſſàm, ex Billichio pag. 41. *Johnſon. Lex.* 3. fol. 56. Helm. dicit *Maſticot* vocari flavum colorem, quem ſtannum præbet pictoribus de Lithias. c. 1. n. 9.

Ma-

Digitized by Google

Maſucha Maſuaphion, nomina Medicamenti Synonima, cujus deſcriptio habetur apud Æginetam *L.* 7. cap. 23.

Mater aquarum Paracelſo dicitur Mare, vid. Mare.

Mater, vocabuli hujus ſignificatio propria notiſſima eſt, quando ſignificat Fœminam, quæ enixa eſt prolem, eamque nutrit. Translatum tamen ad varias Medicinæ partes hoc vocabulum ut,

Mater ▽ *Vitæ* eſt ▽ ☿ rialis, quæ omnia Metalla in Materiam primam reducit. *Libav.* S. A. Ch. L. 7. cap. 8. & Apoc. Hermet. part. poſt. T. II. Oper. pag. 332.

Mater Caryophyllorum Germ. Mutter-Näglein vid. Antophylli.

Mater Chymicis quoque vocatur *Luna* ☽. quemadmodum Sol ⊙ *Pater* Th. Ch. Vol. I. pag. 201. Vol IV. pag. 719. 721. 733. & 737. &c.

Mater herbarum eſt Artemiſia Germ. Beyfuß vid. Herb.

Mater Herculeana Apulei, eſt Nimphea vid. Flores Nymphææ.

Mater Metallorum eſt ☽ tum Vivum ☿. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mater Perlarum ſeu *Marca Perlarum* vel *Margaritarum* & *Matriperna* eſt Concha Margaritifera. Germ. Perlein-Mutter und Perlein-Muſcheln. Species eſt Concharum à Margaritis ſeu Perlis nomen ducentium, quæ inibi frequentius quàm in reliquis inveniuntur V. Margaritæ.

Mater ſylva, Lilium Caprinum, Caprifolium Germ. Waldt Lilien vid. Flores.

Materia Vide Hyle. Dicitur & Materies. *Rhod.* in Lex. Scribon. [symbols]

Materia Metallica, item *Miſtura* æris, ♄ bi & ☽ ti *Mart. Rul. & Johnſ.*

Materia prima, variè accipitur apud *Mart. Rulandum* à pag. 323. usque ad p. 326. Sign. [symbols]

Materia prima Ranarum eſt Cryſtallina Ranarum Mucilago ſeu gluten de ▽ tico, vel Sperma Ranarum Germ. Froſchleich.

Materia Saphirea, dicitur Liquidum cui nulla ineſt *M*ateria peccans *Mart. Rul. & Johnſ.*

Materialiſta, vocatur, Mercator, qui Materiam medicam ſeu Pharmaca, præſertim Simplicia, vendit. Ferè idem quod *Seplaſiarius*. Dieter. pag. 934. Germ. Ein Materialiſt.

Mathedoram, i. e. Sal Gemmæ. ⊖. Germ. Stein-Saltz. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Mathid, eſt Lac Vaccinum, de quo extractum eſt Butyrum

Matorium eſt Ammoniacum vel Galbanum. *Johnſ. Lex.* 3. fol. 56.

Matracium, eſt Sacculus cui in eſt ♀ rum calcinatum vel aliud quid, qui etiam interpungitur in modum crucis, ut ⊖ lia contenta inde in Cella humida in Liquoris formam reſolvantur: Dicitur & Vitrum tenue & lurum, □ nis inſpiciendis accommodatum, quod & Matula dicitur, habetque formam ferè rotundam, cum collo ſatis ſpacioſo.

Matricaria Germ. Metern vid. Herb.

Matrices omnium rerum in genere ſunt Elementa *Mart. Rul. & Johnſ.*

Matriperna, Concha Margaritifera, Macra Margaritarum ſeu *Perlarum*, Germ. Perlein-Mutter vid. Materperlarum.

Matriſalvia, Orvala, Sclarea Germ. Scharlach-Kraut vid. Horminum ſeu Orminum in Herbis.

Matriſylva eſt Hepatica Stella Germ. Stern-Leber-Kraut & Caprifolium Germ. Speck-Lilien. vid. Herbas.

Matrix omnium hominum eſt vel fuit Eva. Paramir. Libro 4.

Matrix vegetabilium denotat Medullam ſivè Cor alicujus Plantæ.

Maturantia, ſunt Medicamenta, quibus tumores & abſceſſus in pus convertuntur. Germ. Zeitig-machende Mittel. *Lex. Brun.*

Maturatio, Chymicis eſt quædam exaltatio rerum crudarum in maturiorem & gratiorem ſtatum; Eſtque Digeſtio, Circulatio, Fermentatio & Projectio. Germ. Zeitigung. vid. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Maturus, dicitur de omnibus, quæ ex coctione ſuam perfectionem aquiſiverunt.

runt. v. gr., de Fructibus, de Humoribus, de Excrementis, *Hippocr.* 1. Aphor. 22. Jung. Dieter. d. l. &c.

Matutinus, dicitur de ea diei parte, quæ *Mane* vocatur, vide *Mane*, comprehendit interdum & antelucanas horas vel diluculum. Eo tempore corporis & ingenii vires vegere teſtatur, unà cum experientia quotidiana. *Lang.* Libro 1. Epiſtola 55. &c.

Maxatrum i.e. Folium. Germ. Ein Blat.

Maxillæ, Gena, Gnathos, Mala. Germ. Kieffer vid. Mandibulæ.

Maza idem quod Maſſa vid. Maſſa Germ. Maſſa oder Teig.

Mechanica, vocatur Ars manuaria, quæ aliàs Opificium dicitur *Mart. Rul.*

Mechinum, Zinciber & *Zingiber* Germ. Mechinen Jngber.

Mechoacanna vide Radices *Mechoacannæ.* Germ. Jndianiſche Zaun-Rube.

Mechoacanna nigra vid. Rad. Jalappæ Germ. Jalappen-Wurtzel.

Meconium, eſt Succus ex capitibus & foliis Papaveris vel ex tota ſtirpe, coctis & expreſſis, paratus & concretus, Opio vilior & ignavior. *Dioſcor.* Libro 4. c. 65. Pl. L. 20. c. 18. Rhod. adſcrib. n. 22. & 86. *Schrœderus.* L. 4. Cl. 2. n. 314.

Meconologia, eſt Opii deſcriptio. Germ. des Opii Beſchreibung.

Medeſuſium eſt Barba Capri Germ. Geiß-Bart.

Med. ità à Medicis præſcriptum ſeu aliàs notatũ legend. *Medium* ſeu *Medietas.*

Medea, aliquando nomen Medicamenti, quod parabatur ex ♀re & humido bitumine. Hoc illitum alio corpori, ſtatim accendit, ubi calor in id inciderat, ut ſcribit *Gal.* L. 3. de Temper. cap. 3.

Medica Mala vid. Mala *Medica* ſeu Citrea Mala Germ. Citrone.

Medicamentorum præparatio conficitur vel per Ablutionem, Adductionem, Coagulationem vel Commixtionem.

Medicamentum eſt quo homines conſervantur aut curantur. *Gal.* & *Hipp.*

Medici Manus dextra eſt Pharmacopœus Germ. Ein Apothecker.

Medicina, homonymon eſt. Vel enim idem ſignificat quod *Medicamentum*, vel ſumitur pro arte Medica. Eſt Scientia ſanandi non nocendi. *Scribon.*

Medicina Inda, ſunt quidam Trochiſci, facti ex Cinamomo, Spica, Caryophyll. Calamo aromat. Sandalo Citrin. Ligno Aloes, Ambra &c. & dicitur Medicina Inda, quod Mulieres Indiæ illa *Medicina* utunt. in Balneis. *Matth. Sylvat.*

Medicon, epitheton Pharmaci deleterii, ſive Venenati, eſtque idem, quod Pharicum, notante Rhod. ad Scribon. n. 165.

Medicus eſt Vir Artis Medicæ ſummè gnarus, modeſtus, ſobrius & humanus Plura de Medici perſona, officio, ornatu & proprietatibus. Vid. apud *Hipp.* L. de Medico, de decenti ornatu, Dieter. d. J. *Linden* ex I. II. ex III. C. *Hoffmann.* Orat. 2. Jag. de officio Medici &c.

Medicus primus fuit Æſculapius, Apollinis filius.

Medimnos & *Medimnus* eſt Menſura aridorum Attica, continet Chænicas quadraginta octo, ſive centum & octo Libras menſurales ſeu Modios ſex, non Medicos, ſed Georgicos, ejus nota fuit μ & in ſummitate ε. Vid. Gorr & Ægineta de pond. & menſ.

Medo idem quod ▽ *Mulſa* vel *Mulſum* vid. Hydromel. Germ. Meth.

Medulla Caſſiæ & *pulpa Caſſiæ* vid. Caſſiæ Flores ſeu Pulpa Germ. Caſſien Marck.

Medulla crurum Cervi, Tauri ſeu *Vituli* eſt Adeps, Pinguedo ſeu Sevum in Oſſium cavitatibus eorum Animalium contentum. Germ. Hirſch-Ochſen-und Kälber-Marck.

Medulla inter *Mineralia*, partem molliuſculam denotat, quæ in Saxis nonnunquam reperitur. Germ. Stein-Marck.

Medulla Lactis eſt Butyrum. Germ. Butter.

Medulla Lapidis Ætitis. Germ. Adler Stein-Marck vid. Lapis Collimus.

Medulla ſeu *Axungia* ☽*næ* eſt 🜃ra ſigillata Lignicenſis.

Medulla ſeu *Axungia* ☉*lis* vid. 🜃ra ſigillata Lignicenſis ſeu Strigenſis.

Medulla Vegetabilium, eſt media cujuslibet pars mollior ac præſtantior, quam & *Cor* & *Matricem* appellant, *Lex. Blancardi.*

Me-

Megaleion, illud eſt *nomen Unguenti*, à Megaleo Authore, qui compoſuit, quod & Mendeſium alio nomine à Patria ipſius nominari, vult *Gal.* Libro 2. de C. *M.* S. L. cap. 2. Verum Dioſcorid. diſtinctum eſſe Unguentum Megaleum & Mendeſium, docet, L. 1. cap. 69. & 72.

Mebelum, eſt vitrum inferius globoſum & ſuperius longum collum habens, aliàs *Phiola.* Germ. Eine Viole oder ein Kugel-Glaß mit einem langen Halß. *Mart. Rul.*

Mel, Germ. Honig/ quid vulgò ſit, notum eſt; Pharmacopœis denotat aliquando *Succum ſimplicem* ad Mellis conſiſtentiam inſpiſſatum, Melque ſapore æmulantem, ſic convenit cum *Sapa* ſive Rob*ub*; uti Mel *paſſularum, Juniperinum.* Non raro refert Syrupum cum Melle paratum, ut Mel *roſarum, Diamoron.* &c. Sig. [illegible]

Mel *aëreum.* vid. Manna. Germ. Manna.

Mel *Apum*, eſt Succus quidam dulcis ex plantis & floribus variis ab Apibus elicitus, in illis proprio mellifico fermento, & calore elaboratur, & iterum per os excretus, in alveariis artificioſiſſimè Cera ac Propoli miſtus atque depoſitus, conſiſtentiâ neque nimis dilutus, neque nimis craſſus, odore ac ſapore jucundus, cum aliqua acrimonia. Cujus Hiſtoriam, electionem, facultates & præparandi modos vide paſſim in Authoribus, videlicet *Gal. Diſcorid.. Aldrov. Schræderum, Frid. Hoffmannum* & alios plures.

Mel *arundinaceum.* }
Mel *Cannæ.* } Vide Saccharum Veterum.

Mel *cedrinum* vide Manna. Germ. Manna.

Mel *cœleſte* eſt Ros occultus, cadens ſuper Flores & ſuper reliqua, quod colligunt Apes. Secundum *A*riſtot. L. 5. de Hiſt. Animal. cap. 22.

Mel *roſcidum* ſeu *Aëromeli* vide Manna. Germ. Manna.

Mel *Saccharaceum* vid. Saccharum molle, vel Remel Germ. Zucker-Honig.

Mel *Spumæ expers* dicitur & Anaphromeli. Germ. Honig ohne Schaum.

Mel *Syriacum Celſi* vid. Manna. Germ. Manna.

Mel Vapor eſt quidam dulcis, Floribus & Frugibus inſidens, quem Apes indè colligunt: Non autem ipſæ Mel faciunt.

Mel virgineum dictum præfertur, quod novellæ Apes conficiunt, colore ex flavo albicans. Obſervandum quòd Mel coctione longiore amareſcat, ut & aſſervatione longiore, plura apud ſuperius notatos Authores legenda.

Melachac, i. e. Storax. Germ. Storax. *Serap.*

Mel Vitrioli vocatur ejus *Oleum Saccharinum*, vel *verum ejusdem* ♀, cujus præparationem tradidit Libav. Alchym. Pharmac. cap. 28. &c.

Mela, Chymicis eſt plumbum ♄. Germ. Bley. *Mart. Rul.*

Melampodium, *Veratrum legitimum* vid. Rad. Hellebori Germ. Nieß-Wurtzel.

Melanagoga, ſunt Medicamenta atram bilem evacuantia. *Lex. Brun.*

Melanchloros, epitheton à nigro, viridiq; colore deſumtum, duorum diverſorum Medicamentorum: unius quidem Trochiſcorum, apud *Æginetam.* L. 7. cap. 12. circa fin. & alterius Emplaſtri d. l. cap. 17. ad nervorum vulnera & cruciatis apti.

Melanderinos eſt nomen Piſcis, Melanuro ſimilis. vid. *Aldrov.*

Melanion Theophraſti vid. Flores Violarum Germ. Violen-Blumen.

Melano Piper vid: Piper nigrum. Germ. Schwartzer Pfeffer.

Melanorrhizon, id eſt nigras Radices habens. In ſpecie de Helleboro nigro dicitur. *Gorræus.*

Melano Smegma eſt Sapo niger. Germ. Schwartze Seiffe.

Melanpſithium eſt nomen Vini paſſi, quod craſſum eſt, multi nutrimenti, uti notavit ex Dioſcorid. L. 5. cap. 9. *Linden.* Ex ✠. §. 103.

Melan-

Melanter & Malanter eſt Opium & mala ribio *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Melanteria, Succus eſt in Metallis concreſcens, coloris nigri, quamvis exſiccatus plerumque evadat cinereus. Valdè adſtringit, ſimulque tamen vim cauſticam obtinet, quemadmodum *Miſy*. Quidam *atramentum metallicum* nominant Germ. Schwartzer Atrament oder ſchwartzer Berg-Schwefel. Dioſc. L. 5. cap. 118. *Gal. L.* 9. de S. Fac. h. Tit. Vocatur & *Creta ſutoria, Atramentum ſutorium. Rhod.* in *Lex. Scribon.* p. 408. Datur & friabilis Melanteria, teſte Chiocco, *Muſ.* Calceol. Sect. 4 pag. 475. *Mart. Rul.* & *Johnſon.* verò deſcripſerunt, quod ſit *ſpecies Calcanthi*, ſivè *Vitrioli*, *fuſci* in cœruleo coloris; Duplicemque conſtituerunt, quarum quædam in faucibus Cuniculorum, è quibus æs eruitur, ☾lis modo concreſcit; quædam in ſumma facie Cuniculorum coit, eſtque terrena. Arabes *bitriam* dicunt. Aliàs *Melanterion* quoque eſt clavorum veterum ferreorum raſura *Lex. Brun.*

Melanthium ſativum & *Melaſpermum* eſt Nigella vid. Semen.

Melanuros, Piſcis vocatur ſaxatilis, aut in arenoſis littoribus degens. Aldrov. Libro 1. de piſc. cap. 13.

Malaones, *Meloes* & *Melones* ſunt Vermiculi nigri, item Scarabæi volitantes, colore ſplendentes ☉reô, vel luteo ☉ri colore lucentes, qui attriti ſuavem odorem edunt, in pratis menſe *M*ajo potiſſimum reperiuntur. Germ. Maylånder-Kåfer oder Wůrme. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Melaplacuntion, Confectio eſt ex Malis cydoniis in vino coctis, adjecto melle, pipere, aniſo &c. pro arbitrio Pharmacopœi. Deſcriptio habetur apud Æginet. Libro 7. cap. 11.

Melas, *niger*, *ater*, interdum ſtrictè accipitur 1. pro *Veratro* vel *Helleboro nigro*. *Emplaſtrum* quoque vocatur *Melas* apud Aëtium L. 15. *Trochiſcorum* quoque nomen *Melas* apud eundem legitur, citante Gorræo. vid. etiam Niger, Nigredo.

Melaſpermum, *Melanthium* vid. Sem. Nigellæ Germ. Schwartzer Kůmmel.

Melata, eſt Potus ex Malis. *Oribas.*

Melca, & Melcan, quidem putant *Lac recens* vel ſimplex, quidam putant *Lac fervens* per infuſionem ♃ti à caſeo ſeparati.

Meleagris, vel idem quod *Gallus Indicus*, aut *Gallopavo* vel huic planè ſimilis. Aldrov. Libro 15. cap. 4.

Melech id eſt Sal. ⊖. Germ. Saltz. *Mart. Rul.* & *John.*

Meleios, id eſt Melinus, epitheton ○nis, ex *M*elo Inſula una Cycladum advecti, quod eſt Ægyptio proximum bonitate. *Hippocr.*

Melga eſt Salamandra. *Johnſon. Lex.* 3. fol. 56.

Melia, id eſt *fraxinus*, Germ. Eſch-Baum vid. Lignum fraxinum.

Meli vide *Mel*. ⊖. Germ. Honig. *Lex. Brun.*

Melibœum, Melibocum id eſt cuprum. ♀. Germ. Kupffer *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Melichroos, hoc eſt *M*elleum colorem ferens. *Hipp.*

Melichros, *Mellitus*, *dulcis*, inſtar *M*ellis. Epitheton vini l. de affect. XL. 7. pomorum dulcium, apud Scholiaſten Theocriti Idyll. 5. Fabar. *Hipp.*

Melicraton & *Melicratum* eſt hydromel, ſivè mulſum, quod componitur ex una parte *M*ellis & octo partibus ▽ pluvialis. Germ. Meth.

Melidane, id eſt, Plumbum uſtum. Germ. Gebrandt-Bley.

Meliedes, idem quod Melichros, Melleum ſaporem & dulcorem habens.

Melilotus Germ. Stein-Klee vid. Herb. ſeu Flores.

Melimelum, duplicem habet ſignificationem; Vel enim notat *Liquorem mulſei ſaporis*, qui producitur ex peculiari conditura Cydoniorum, cum Melle, quã tradit *Linden.* ex X. §. 161, ex Columell. L. 12. §. 45. Vel ſignificat *Poma dulcia muſteo ſapore* vel *melleo prædita*, quæ aliàs *Muſtea* vocabantur *Linden.* Ibidem.

Melinus, epitheton Emplaſtrorum, quæ Melina dicuntur. *Galen.*

Meliſaccharum vid. Tereniabin Germ. Wild Honig.

Meli-

Digitized by Google

Meliſea, *Meliſion*, ſumitur pro Manna ex nobilioribus Herbis nacta. *Mart. Rul.* & *John.*

Meliſodium, & *Melliſodium* eſt Plumbum uſtum VC. *Mart. Rul. Johnſonius.*

Melis ſeu *Taxi Axungia* Germ. Taxen Schmaltz vid. Taxi Axungia.

Meliſſa, *Meliſſophyllum*, *Meliphyllum*, *Mellifolium*, *Apiaſtrum*, *Citrago*. Germ. Meliſſen oder Mutter-Kraut vid. Herb.

Meliſſa Sylv. Trag. eſt Cardiaca Germ. Hertz-Geſpan-Kraut.

Melitea vide Pauladadum vel Pauladada. *Lex. Brun.*

Melitema, eſt Trageæ ſpecies ex Melle & Medicamentis ſubacta. Germ. Honig-Küchlein. *Lex. Blancardi.*

Melitera, nomen eſt aridi Medicamenti, cujus deſcriptio habetur apud *Æginet.* L. 7. c. 13.

Melitiſmos, dicitur Linctus ex Melle in tuſſi & gravedine Puerorum *Æginet.*

Melitites, ſignificat Mulſum ex muſto factum. *Diſcorid.* L. 5. c. 15.

Melittoma, vocatur in genere, Confectio ex Melle *Æginet. L.* 3. c. 61.

Melliſodium vide Meliſodium. eſt Plumbum uſtum VC. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Melloſi, ſunt Lumbrici ▽reſtres. Germ. Regen-Würme. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Melo Germ. Eine Melon V. Semen Melonum.

Melo Indus, *Anguria*, vid. Semen Citrulli, Citrullen-Samen.

Melochites, nomen Lapidis in Comitatu Tirolenſi, qui aliàs *Lapis Armenus* vocatur, quòd olim ex Armenia tantùm ad nos translatus ſit. *Schræderus.* Libro 3. c. 8. n. 4.

Melon inter alia ſignificat *Malum* ſeu *Pomum* & *Ovem. Gal.* & *Hippocr.*

Melopepo, *Cucumer Antiquorum* Semen Melonum vid. Germ. Melonen-Kern.

Meloplacus eſt Edulium & Placenta è *Malis* Cotoniis, in Vino coctis, adjectô poſteà Melle, Pipere, aliiſque pro arbitrio Pharmacopœi, *Gal*, meminit L. 2. de *Al.* Fac. c. 23. *Æginet.* L. 7. c. 11. *Gorr.*

Meluſi, *Albach*, *Meſſalis* id eſt Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Membrum genitale vid. Priapus Germ. Ein Zimmer.

Memiten, *Ficaria minor*, eſt Chelidonium minus Germ. Klein Scheel-Kraut / oder Schor-Bock-Kraut. vid. Herb.

Memphites, nomen Lapidis, qui reperitur in Ægypto, juxta *Memphin* Calculorum magnitudine, pinguis, verſicolor, uti eum deſcripſerunt *Dioſc.* & *Plinius.* Verum qualis ſit hodieque ignoratur *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Men, *Menſis*, nomen determinati temporis, ſivè certus quidam numerus dierum, quos vel unaquæque regio aut civitas ex proprio inſtituto obſervavit & dicitur *Menſis civilis*; Vel quos certus curſus ☉lis, aut ☽næ, ſivè, Motus proprius conſtituit; & vocatur *Menſis Naturalis*, qui propterea Geminus habetur: Unus ☉laris, dum ☉ unumquodque in Zodiaco ſignum percurrit, cumque duodecim ſint; hinc totidem etiam *Menſes* in anno ſtatuuntur, qui tamen non æque inter ſe pares ſunt. ☽naris alter & magis Medicus, quem conſtituit ☽næ motus ab una conjunctione cum ☉le, ſivè Novilunio ad alterum, id quod fit circiter undetriginta diebus cum dimidio. Vid. *Gorræus*, *Galenus*, *Foreſtus.* &c.

Menach, eſt flos vel ſemen *Men*, vel ipſa Radix. *Sylvat.*

Mendeſion, Unguenti genus eſt, Ægypto peculiare, ità dictum à Capro, in ea Ægypti parte, ubi primum Unguentum illud repertum eſt. Dictum eſt & Ægyptium Unguentum vid. *Gal. Dioſc.* & *Æginet*a.

Menfrice id eſt *Maſtiche* vel *Maſtix.* Germ. Maſtix *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Menſ. ità à Medicis præſcript. vel aliàs notat., legend. eſt Menſis.

Menſis vel *Men* Germ. Ein Monat / oder Zeit von 4. Wochen. vid. Men. Sig. ⊠, ⊠, ⊠, [illegible], [illegible], [illegible].

Menſis Chymicus, conſtat ex quadraginta Diebus *Lex. Blancardi.*

Menſis Philoſophicus, vocatur certum tempus digeſtionis, vel putrefactionis, & interdum paucioribus diebus definiri ſolet, ſecundum naturam & abſolutionem operis; ità, ut ſecundum quoſdam ſint tres [illegible]; & quidam per

Digitized by Google

decem ♌ decont; alii quinque illis addunt. In aliquibus eſt 30. in aliquibus 40. dierum ſpacium. Th. Chym. Vol. II. pag. 282. & *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Menſtruum *Cœleſte* eſt Spiritus Vini alcoholiſatus. Sign. ♀, ♇,

Menſtruum, i. e. quod in vaſe deſtillatorio eſt & deſtillationi exponitur; vel Liquor, quô Metalla corroduntur & *L*apides ſolvuntur, ut 🜊, X, 🜋 acuatum, ▽F, ▽R, ▽S, ▽SA, ▽SR, &c.

Menſtrua varia ſunt, quædam ſunt *Acida* quædam *Acria*, quædam *Aquea*, quædam *Spirituoſa* &c. pro varietate & neceſſitate hæc vel illa adhibentur.

Menſtruum Univerſale an detur & quid pro eo ſumatur? ▽ ☿ rialis Philoſophorum, ▽ permanens, ▽ Cœlica, ▽ ſapientiæ, ▽ regis Philoſophorum, præparatur quoque ex ▽ pluviali & *R*ore majali. Vinum aminatum & animatum &c.

Mentha ▽*tica, Siſymbrium, Calamintha* ▽*tica, Mentha paluſtris* V. Herbas.

Mentha Caballina ſeu *Felina, Hedioſmos Agrios, Minthe agria, Menthaſtrum* Germ. Katzen oder Roß-Müntz.

Mentha Cattaria, vid. Nepeta Germ. Katzen-Kraut vid. Herbas.

Mentha Corymbifera minor, Ageratum ſeu *Eupatorium Meſue* Germ. Leber-Balſam. vid. Herb.

Mentha Criſpa, Balſamica, Hortenſis, Sativa. vid. Herbas.

Mentha Græca & *Romana* vid. Mentha Saracenica.

Mentha Mariæ, Matronalis, Græca, Romana, Germ. Frauen-Müntz.

Mentha *Rotundifolia paluſtris*, eſt Mentha ▽tica Germ. Bach-Müntz vid. Herb.

Mentha Rotundifolia *paluſtris* eſt Mentha ▽tica vid. Herb.

Mentha Saracenica, Hortenſis Corymbifera, Coſtus hortorum vid. Herb.

Menthaſtrum eſt Mentha caballina, equina, felina vid. Herb.

Mentula vid. Priapus Germ. Ein Zimmer oder Ruthe.

Menſura ſtrictè ſignificat Vaſculum quantitatis certæ, ſiccæ aut humidæ Libr. de ponderibus & menſuris c. 1. h. e. cujus cavitate recipiente certa quantitas determinatur & judicatur *Æginet.* L. 7. c. 26.

Mephitis, dicitur fœtor ex 🜍 re accenſo, de quo *Jul. Alex.* not.

Mera, i.e. Aurora Olei. *Sylvat.*

Mercurialia, dicuntur omnia, quæ ex ☿ rio præparantur Germ. Aus Queckſilber gemacht.

Mercurialis Sæva eſt Aqua Onum in qua ☿ generatur, eſt etiam 🝔 Purgativum ☉ rei coloris, quod in 🝔 linis cavernis reperitur, foſſoribus optimè cognitum: Utuntur hoc per os ad Pneumoniam. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mercurii Manna vid. Manna ☿ rii.

Mercurius Chymiſtarum ſeu *Hydrargyrus* ob mobilitatem vulgò ☽ *tum vivum*, quod & *Rerum principium* & *Sperma Metallorum* dicitur. Non propriè quidem Metallum eſt, ſed Metalli principium. Bernhardi Penoti à Portu S. Mariæ Aquitani, ſententia de ☿ rio &c. *Mercurius* nihil aliud eſt quàm *Spiritus Mundi corporeus* in ventre ▽ ræ factus, qui ad ſe recipit Facultates omnes, tàm Animales quàm Vegetabiles & Minerales, Sicuti Cera recipit in ſe omnium Formarum impreſſionem, ſic ☿ omnium rerum Naturalium recipit in ſe proprietates. Si fuerit mundus & præparatus ſicuti debet, tunc maximè perfectiſſimus & puriſſimus, puriſſimi ☉ ri & ☽ ti in ſe recipit impreſſionē. Sicuti ☽ na univerſale eſt Receptaculum omnium, præſertim autem ☉ lis: Sic & ☿ omnium Rerum Naturalium, Receptaculum eſt Univerſale virtutum earum, præſertim ☉ ri. &c. Qui plura ſcire cupit, legat Authores nimirum, *Paracelſum. Hermet. Triſmeg. Helmontium, Beckerum*, Rolfinck & alios Ab Hermeticis ☿ rius nominatur. 🜊 *acerrimum*, ▽ *Permanens*, ▽ *Philoſophorum*, ▽ *Viſcoſa, Aquila volans*, ☽ *tum* ▽*ſum*, ☽ *tum Vivum, Dominus Elementorum, Draco, Filius fugitivus, Hermes, Latrofugitivus*, ☿ *rius Hermetis*, ☿ *Metallorum*, ☿ *Mineralium*, *Pater mirabilis. Scorpio* cau-

Digitized by Google

caudatus, Serpens venenoſus, Servus nequam, Spiritus volans, Sputum acerrimum, Zibach, Ziabach. &c.

Mercurius abſq; corroſivo ♎*tatus in dulcedinem.* Iſt Turpethum minerale. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Mercurius Argenti pigmentum, iſt Schwefel/ Victriol / ☉ und Saltz / weilen es die Cörper ſolvirt. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Mercurius coagulatus, ſive ☉ *Philoſophorum*, fit ex Mercurio vivo beneficiò ⊕ris, Vitrioli Ungarici, Salis communis & Aceti per Amalgamat. ▽ & ⊐na ablut. & in cella coagulat. & cement. per 木 curcum. & Crocum ♂tis ſeu Lap. Hæmatit. ut varii modi apud Authores inveniuntur, ità variè præparatur.

Mercurius Corallinus, qui per Oleum ☉rum, & Aquas alias in rubedinem corallinam eſt adductus, *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Mercurius crudus, eſt is, qui nondum ſeparatus eſt à ſua Matrice, in qua generatus, Germ. Mercurius / der noch in ſeinem Ertz liget. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mercurius Cryſtallinus, qui ſæpè ♎atus eſt in formam Cryſtalli, & perſpicuitatem. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mercurius Diaphoreticus, vid Mercurius vitæ correctus.

Mercurius, dividitur à *Mart. Rul.* in xx. Species diverſas, à pag. 331. ad p. 333.

Mercurius Hermetis, vid. Mercurius Chymiſtarum.

Mercurius Laxus, eſt Turbithum minerale. *Mart. Rul.*

Mercurius, Liquor omnis Chymicis dicitur, qui non inflammatur, ſive ſit ſpirituoſus, acidus, vel aquoſus.

Mercurius Metallorum currens, ſive *Metallum currens*, eſt Mercurius vivus.

Mercurius Metallorum ♎tatus, eſt ☿us ex Metallis tractus, & præcipitatus, qui Mercurius Metallorum aliàs ☿ corporalis dicitur. Semen fœmininum paſſivum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mercurius Metallorum, Quinta eſſentia, & ▽ permanens, Spiritus, Semen fœmininum paſſivum. Mart. Rul. & Johnſonus.

Mercurius Mineralium, eſt Oleitas & Unctuoſitas de Mineris Auri & Argenti tracta. *Mart. Rul. & Johnſ.* vid. ☿ Chymiſtarum.

Mercurius à Natura coagulatus, eſt ſolidum Metallum. Arte verò coagulatur, aut cum Metallis, aut Mineralibus, vel ſine ipſis per ſe, aut per alia extra mineralem Naturam exiſtentia. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mercurius Philoſophorum, eſt decantatisſima illa Materia, pro Lapide Philoſophico. Hic Mercurius Philoſophicus ex nullo perfecto Metallo elaboratur, ſed proximè ex ente Metallorum primo, ſeu ex Radice Metallorum producitur, ibiq; quærendus, utut Philoſophi dicant, materiam Lapidis hujus eſſe ubique, latere in ſtabulis, quemlibet ſecum portare. &c. *Sign.* ☿.

Mercurius Plumbum eſt diſſolutum. ☿. Germ. Queckſilber.

Mercurius præcipitatus albus, eſt Argentum vivum præcipitatum, fit per Solutionem ▽ fortis & per Præcipitationem per Aquam ſalſam, & per Edulcorationem cum ▽ dulci, tunc philtrandus, & ⚵ in Philtro relictus exſiccandus. Si per Spir. Vitrioli paratur, flavus fit. *Sign.* ☿, ☿, ☿, ☿, ☿.

Mercurius Antimoniatus emeticus, eſt Mercurius vitæ, ſeu Pulvis Algarothi.

Mercurius præcipitatus Bezoarticus, compoſitus ex Antimonio, ☉ro & ☿rio; eſt Febrifugum quartanarium verum *Lazari Riverii.*

Mercurius præcipitatus correctus, ℞. ☿. per ⊖. & ♀. purgati ℥ij. ▽F. dupl. ℥viij. abſtrahe ▽Fem. ex ⁂na, cohobando. Tum materiæ tritæ affunde ☉ ☉li ℥ij. Digere & ☉, abſtrahe, ſuper ☿rium, affunde ▽. digere ☌ ♀. 3. decanta, aliumq; ▽ affunde, idq; 3. vice repete, tandem ſicca. *Pharmac. Bat. fol.* 67.

Merc. præcipit. fixus, ℞. ☿. purgati ℥iij. ✱ci ℥iß. Flor. ♀ris ℥ij. m. & ♎a, ♎atũ cum fæcibus tritum ♎a iterum: deinde auge △nem, ut candeſcat, id quod in fundo remanet, fixum eſt, vocatur & Panacea. *Pharm. Bat.* fol. 67.

Digitized by Google

Mercurius præcipitatus flavus, id eſt Turpethum minerale.

Mercurius præcipitat. griſeus, Turpethum minerale in Aqua Roſarum lotum, & ſiccatum, imbibe cum Pyrœno, & (addit. Gamphor. in Pyrœno ſolut. aa.) L. △. Pyrœnum abſtrahe ſ. a.

Mercurius præcipitat. incarnatus. ℞. ☿ ℥j in ℥ij. ▽ fort. ſolut. adde ▽ fervidæ ℥iij. ſublimata Urinâ rec. ablue ac ſicca ſ. a *Pharmacop. Bat fol. 67.*

Mercurius præcipitat. laxativus, fit ex Mercurio cum ⊙ ⊕li vel ♀ris in ∴næ Baln. Cryſtalliſato, & in ✢bulo indito, ut per horam candeſiat ope Ignis, deinde in Aquam calidam projecto, ut fiat ☿ flavus. ▽am decanta, lava, exſicca, & 🜅. ſuper eum incende ſ. a. *Pharmacop. Bat. fol. 67.*

Mercurius præcipitat. ruber, fit per Solutionem part. 1. in 2. Part. Aq. fortis per abſtractionem ▽æ fort. à ☿rio per Deſtillationem cum tribus Cohobiis, & Calcinationem donec rubeus ☿. evadat.

Mercurius præcipitat. Solaris, per ſe fit ex ȧȧȧ. facto ex ☿rii ℥iv. cum ⊙. per ♁. fuſi ʒß, in Vitro infernali poſito, ut ſupra, Materiam ſæpè eximendo & conterendo ſ. A. *Pharmac. Bat. fol. 67.*

Mercurius præcipitat. viridis, ℞. ☿. ℥iv. ♀. ℥ß. ſolve ſeparatim in ▽fort. & miſce, poſteà abſtrahe ▽fort. digere ſublimatum cum Aceto, philtra ac ſicca ſ. a. *Pharmacop. Bat.* fol. 67.

Mercurius Principium eſt materiale, vaporoſum, Naturæ aqueæ, ſubjectum nimirum Generationis, cui per vim formatricem imprimitur Forma, & abſolutio adeſt. *Mart. Rul.*

Mercurius regeneratus, eſt primum Ens Mercurii. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mercurius ♄ni præcipitat., eſt Crocus Plumbi, & vocatur Minium. vid. Minium. *Sign.* [symbols]

Mercurius ſublimatus, ſeu ☽ *tum vivum ſublimatum, Hydrargyrum*, & ☽ *tum ſublimatum*, Germ. Sublimat. Fit ex Mercurio in ▽forti ſoluto & exſiccato, cum ⊕lo ad flavedinem calcinato, Sale præparato, æquali omnium pondere in Cucurbita Igne apertò ſublimando. Si hæc præcipitatio reiterabitur, nitidior reddetur ☿us ♎tus. Alius: ℞ ☿rii purificati, ⊕li rubificati, Salis decrepitati aa. ℔ß. Nitri ℥ij. optimè mixtis, & modico Aceti aſperſis, prædicto modo ♎a. Hic Labor bis vel ter reiterandus eſt. *Sign.* [symbols]

Mercurius ſublimatus dulcis, fit ſi ☿ ♎to corroſivo, totidem Mercurii vivi purificati additur & ſublimatur, Sublimatione bis vel ter reiteranda, ſuperioribus & inferioribus impuritatibus ſemper rejectis, ſicq; paratus erit. Dicitur vel nominatur hic ☿ ♎tus dulcis, Draco mitigatus, Panchymagogum Mercuriale, Minerale purgans.

Mercurius flavus & rubeus. ℞. ☿, ♄, Vitr. calcin. aa. ℥vj. exactè mixta ♎ta, cum ♎ato miſce Nitr. & ⊖ parum calcinat. aa. ℥iij. impaſta ✢to & ſublima iterum. Rubrum à Flavo ſeparatum ſeorſim ▽â ablue & 🜅 ſupra utrumque incende. ſ. a.

Mercurius vegetabilis, Lullius dicit, quod ſit Quinta EſſentiaVini.

Mercurius virgineus, vocatur iſte vivus & fluidus, quoniam adhuc iſte Virgo, neque per Ignem fuit defloratus.

Mercurius vitæ, fit ex ♁ ♁nii (partibus æqualibus Reguli Antimon. & ☿rii ſublimati) parato, affuſione ▽fontanæ, ſtatim ad fundum ♎bitur Pulv. albus, qui edulcorandus & exſiccandus eſt. Vocatur & Aquila alba, Pulv. Algarothi & Algerothi, Pulvis Angelicus, Pulv. emeticus ♁niatus ♎tus. *Sign.* [symbol].

Mercurius vitæ correctus, ☿ vitæ in Phiola △ne ∴næ fove, donec rubere inceperit: Poſtmodum 🜄 Vini ſæpius ab eo abſtrahe ſ. a. purgat ſat benè per Alvum. Si ☿ vitæ cum Nitr. fixo, vel Sale fuſo miſcetur, & in ✢lo calcinatur, poſt Calcinationem Pulvis edulcorandus, eſt ☿ diaphoreticus vel Bezoarticum minerale.

Mercurius, unum eſt è tribus Principiis Corpus, in quo proprietas rerum continetur, item Argentum vivum *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mercu-

Digitized by Google

Mercurius vulgi, Germ. Queckſilber / eſt Argentum vivum; Mercurius corporum, qui elicitur ex Corporibus Metallorum, dicitur etiam ☿ reſuſcitatus, item Metallicus, & Plumbum diſſolutum, plura apud Authores legenda ſunt, & vid. Argentum vivum.

Merda, idem quod Stercus, Fimus, Excrementum alvi, vid. Copros.

Merdaſengi, id eſt de aduſto Plumbo Pulvis. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mereſenum, i. e. Electuarium, vel Medicina laxativa. *Haly.* ap. *Sylv.* pag. 150.

Mergen, Baſſec, & *Baſſech*, eſt Corallus. *Mart. Rul. & John.*

Mergus, eſt nomen Avis ▽ticæ, cujus variæ dantur Species, vid. *Ald.* lib. xix. (Ornith. c. 49.

Mericos, Epitheton Medicamentorum localium. *Gorræus.*

Meridies, dicitur I. Medium Diei, & opponitur Mediæ Nocti, ſumitur aliquando tamen cum inſigni latitudine. Quid Spagyrici in opere Lapidis Philoſophici intelligant per Meridiem & Mediam Noctem. v. *Lib. Alch. Ph.* c. 7

Merlucius, Maris lucius, Piſcis vocatur. qui aliàs Aſellus ſaxatilis marinus dicitur. vid. *Jul. Alexand. & Aldr.*

Meropium, eſt Oleum Amygdalinum. *Dioſcor.*

Merops, nomen Avis, quæ & Meliſſophagus dicitur, ideò, quòd Apibus inſidietur. vid. *Aldr. & Lang.*

Merula, eſt nomen Avis & Piſcis, vid. *Aldr. Galen. & Jul. Alexand.*

Merus, Meracus, in genere dicitur de omni illo, quod homogeneum, ſincerum, nullaque alia re permixtum eſt. Strictius tamen ſæpè ſumitur de Vinô, ▽â non diluto, ſincero. vid. *Hippocr. Linden.* & *Rhod.*

Meſbra, id eſt Tutia alexandrina. 卞. Germ. Tuzien. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Meſcebe, i. e. Maſtix. Germ. Maſtix. *Dioſcor.*

Meſel, Moſel, id eſt Stannum. ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Meſianum, eſt Nomen Emplaſtri. vid. *Galenus* & *Anicet.*

Meſopotamenon, eſt Species Unguenti Oenantharii, hoc eſt, ex Vino & Floribus Liliorum alborum parati, cujus Deſcriptio habetur apud *Æginet.* lib. 7. c. 21.

Meſpilum, vid. Semen Meſpilorum. Germ. Meſpel-Kern.

Meſſis, dicitur illud Anni Tempus, quo Ruſtici Segetem maturam metunt, *Gal.* lib. 1. de Antid. c. 18. Aliàs Meſſis allegoricè quandoq; accipitur pro Maturitatis Tempore, v. g. Meſſis Mineralium. *Th. Chym.* Vol. 1. p. 572. &c.

Meſſus, Meſus, i. e. Liquor aceteſus. *Sylvat.*

Meſt, Miſal, Moſal, eſt Lac acetoſum. Germ. Saure Milch. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Metaceraſma, ſignificat temperatam Aquæ Mixturam. vid. *Hippocr.* & *Gal.*

Metalla, ſolùm componuntur ex Sulphure & Argento vivo.

Metallum conflatum eſt Argentum ☽. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Metallum currens, eſt ☿ vivus. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Metallum potabile, vid. ☉ potabile, & in Tract. *Germ. Poleman.* fol. 69.

Metallum, propriè dicitur Corpus perfectè mixtum ſubterraneum, durum, ponderoſum, ductile, fuſile, ex Sulph. & ☿ rio, ſivè ▽a ☿ ali conſtans. Plura de Metallorum deſcriptione, generatione, & principiis vid. *Cæſalp.* de Metall. *Georg. Agric.* h. T. *Th. Chym.* Vol. I. & ſeq. *Schr.* & alii. *Sign.*

Metallurgia, eſt illa Operatio, quâ Metalla ex Fodinis eruuntur, ideoq; operariorum unusquisque vocatur. *Lex. Blanc.*

Metallurgus, ſeu *Metallicus*, qui in Terræ Viſceribus Metalla ſcrutatur, ut Chymici ſolent. Germ. Ertz-Graber / Bergknapp / Bergmeiſter. *Lex. Blanc.*

Metallus primus, ſeu maſculus, *Helmontius* intelligit ♁ nativam.

Metas, Mecal, Mekal, id eſt Pondus. Germ. Gewicht. *M. R.* & *Johnſ.*

Metaſyncretica, ſunt Temperiem Corporis naturalem temperantia, *Caſſ. Felix. Oribaſ. Demoſth.*

Metaſyncriſis, eſt Medicamenti foris applicati Operatio, qua ex intimis receſſibus Humores evocantur. vid. *Oribaſium*, lib. I. cap. 34.

Meter, vid. Mater. Germ. Mutter. *Lex. Brun.*

Methodica Medicina eſt, cujus Author fuit *Themiſon Laodiceus*, excultor *Theſſalus Trallianus*, qui artem ſex Menſ. Spacio addiſci poſſe clamitabat.

Methodici, ſunt qui Compendium artis Methodo quæſiverunt, ſcil. laxi, ſtricti & medii Cancellis omnia comprehendentes. *Lex. Blanc.*

Methodus, eſt pars Medicinæ, quâ per Indicationes auxilia inveniuntur, ut deperdita hominis ſanitas reſtituatur. Germ. Richtigkeit in der Artzney. *L. Bl.*

Methridanion, *Scordilium Apuleij*, *Sanguis Milvi*, vid. Scordium. Germ. Lachen-Knoblauch.

Metopion, nomen Unguenti, eſtq; idem, quod Mendeſium vel Ægyptium, vid. Mendeſium, & Deſcriptionem apud *Dioſcoridem* & *Æginetam*.

Metretes, *Metreta*, id eſt Cadus, vide ſupra; Menſura eſt maxima apud Atticos, capiens Choas duodecim, aut Libras centum & octo. *Gorræus.*

Metron, eſt Menſura. Germ. Eine Maaß. vid. Menſura. *Lex. Brun.*

Meum, vid. Radices Meu. Germ. Beer-Wurtzel.

Mezereum, Germ. Seydelbaſt. vid. Cort. Mezerei, ſeu Semen Cocognidii.

Mia, *Miaba* & *Miach*, i. e. Storax.

Mica, dicitur communiter minutiſſimum fruſtulum Panis friati. Ita Mica Panis albi toſti ingreditur Pulveres pepticos apud *Cratonem.*

Mica Thuris, vid. Libanotos, & Manna Thuris. Germ. Gebröckleter Weyrauch.

Micha, *Michach*, id eſt Venus, Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. *Mart. Rul. & Job.*

Microcoſmus, eſt parvus & medius Mundus inter firmamentalem & elementalem ſitus naturaliter, quia de utroq; participat, id eſt, *Homo*, quia quicquid in illis realiter & actu continetur, in homine pariter habetur ſpiritualiter & potentiâ &c. vid. Authores & *Mart. Rul. & Johnſonus.* *Microcoſmus*; tribuitur quoque *Lapidi Philoſophico*, uti conſtat ex *Th. Chym.* Vol. 1. p. 515.

Microſcopium, vocatur Conſpicilium, ſivè Vitrum arte paratum, quo atomi inviſibiles quaſi & minutula etiam inſecta in molem Coloſſeam transmutantur; cujus Inventor creditur *Franciſc. Fontana*, Neapolitanus. Hujus Vitri ope quàm plurima anteà ignota inventa & detecta ſunt; unde integra meſſis obſervationum microſcopicarum occurrit in Ephem. Nat. Cur. A. I. Obſerv. XIII. & A. II. Obſerv. XXVII.

Midas, eſt Vermiculus fabam corrodens. *Matt. Sylvat.*

Mifres & *Mifros*, eſt Aſphaltum. *Mart. Rul.* & *John.*

Milcondat, eſt Sanguis Draconis. *Johnſonus Lex.* 2. fol. 6.

Militaris Herba, *Chiliophyllos*, *Supercilium*, ſeu *Lumbus Veneris*, eſt Millefolium. Germ. Schaffgarben.

Milium, vid. Semen Milii, pauciſſimum præbet alimentum, eſtq; magis Medicamentum, quàm alimentum, vid. *Galenus.*

Milium Solis, Germ. Meer-Hirſen. vid. Semen Milii Solis.

Millefolium, Germ. Schaffs-Rippen. vid. Herbas.

Millegrana, eſt Herniaria minor. Germ. Tauſend Korn/ oder Bruch-Kraut. v. H.

Millemorbia, eſt Scrophularia. Germ. Braun-Wurtz. vid Rad.

Millepedes, *Multipedes*, *Polypodes*. Germ. Keller-Eſelgen. vid. Aſelli.

Milmon, dicitur Fraxinus. Germ. Aeſch-Baum. *Sylvat.*

Miltos, dicitur Latinè Rubrica, Minium, inter ▽ras refertur, vimq; habet exſiccandi, detergendi, adſtringendi. &c. vid. *Hippocr. Gal. Dioſcor.* & *Schrœd.*

Milvus vel Ictis, eſt nomen Piſcis volantis. vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piſc. cap. 5.

Milzatella, ità vocatur Scolopendrium, & Urtica mortua.

Mimo, idem quod Simia, eſt Animal quadrupes, digitatum, viviparum, ità dictum, quod hominis mores imitetur inſtar Mimi. *C. Hoffm.* & *Aldr.*

Mina, ſive *Mna*, patet ex *Dioſcoride*, Pondus fuiſſe Unciarum ſedecim, ſive Drachmas centum viginti octo. Verùm Attica levior erat Romanâ, & pendebat Drachmas centum, ſivè duodecim Uncias & ſemiſſem. Romana pendebat nonaginta & ſex ſive Uncias 12. ℥xij. Alexandrina videtur Uncias viginti ℥xx. continere, ſivè Drachmas centum & ſexaginta ʒCLX. fortè illa differentia oritur à Regionibus, in quibus Drachmæ differebant. *Mina*, ſivè *Mna* videtur ſignificare mille. vid. *Gal. Ægin. Caſtell.* & alii.

Minera, propriè dicitur Terra ſive materia, ex qua mineralia & metallica maximè fiunt, ut minera Auri, Argenti, Cupri, Stanni, Antimonii &c. *Schrœd.* Lib. I. Cap. 2. *Mart. Rulandus.* Per translationem quoque *minera* vocatur

vocatur *Materia Morbifica*, v. g. *Minera Febris* à Recentioribus paſſim. *Minera Philoſophorum* vocatur *Lapis Philoſophicus albus* Operis minoris, *Libav.* S. A. Ch. L. 5. c. 12.

Mineralia, ſunt ea, quæ non ſunt Animalia nec Vegetabilia: ut *Metalla* perfecta ſex, ☉rum, ☽tum, ♃um, ♀um, ♂, ♄. *Et Metallis proxima* ſeu *Metalla Imperfecta*, ut Antimonium ♁. ☽tum Vivum, Auripigmentum [symbol], Cinnabaris nativa. 🜓, Creta, Bolus, Marcaſita [symbol], Plumbago, Sulphur 🜍 & Lapidum Species &c. Hiſce accedunt Nitrum 🜕, Alumen ○, Borax [symbol], Sal Gemmæ [symbol] Sal Marinum [symbol], ⊖li ſpecies &c. Sed illa ſunt ⊖lia mixta ex acido compoſita & Mineralium particulis acutis. *Succinum quoque addunt, quod tamen alicujus arboris Bitumen ſive Reſina* eſſe videtur. Item *Corallum*, eſt *quoddam vegetabile ſubmarinum*. Germ. Mineralien. Plura legenda ſunt apud *Mart. Rul. Schræd., Libav.* & alios.

Min. ità à Medicis præſcript. ſive aliàs notat. legend. eſt *Minor*, *Minus* ſ. Minoris.

Miniſter, vocatur, qui Ægris officia præſtat & alii vid. *Gal.*

Minium Artificiale, Cinnabrium Artificiale G. Zinnober vid. Cinnabaris factitia 🜓.

Minium vide Miltos, ſignificat Rubricam. Deinde dicitur *Saturnus vel Plumbum per Calcinationem reverberatoriam* [symbol]*tum Schrœd.* L. 3. c. 13. Dicitur & *Crocus* ♄ *ni* [symbol]*tus.* Mart. Rul. & *Johnſ.* vel eſt *Calx* ♄ *ni continuâ agitatione reverberata* ulteriùs ut rubeſcat, quoque vocatur 🜓 *Cinnabarinus* ♄ *ninus.* Germ. Mening. *Plura* legenda ſunt apud *Paracelſum* & alios.

Minium Nativum eſt Cinnabaris Nativa ſeu Metallica. 🜓 V. Cinnabaris Nativ.

Minium in Anglia & Norimb. in magna copia præparatur. Creſcit etiam in Bethica & Siſapo.

Minium Secundarium, Sandix, Syricum, Sandaracha factitia ex Plumbo vel Ceruſſa Germ. Menig. [symbol]

Minor Mundus vid. Vitrum.

Minoratio ſeu *Medicamenta Minorativa* ſunt eadem, quæ Lenitiva *Lex. Brun.*

Minthe agria, Hedyoſmos agrios, Balſamita Felina, Mentha Caballina Germ. Katzen-Müntz oder Roß Müntz.

Miſadir, Mixadir eſt Sal Armoniacum ✳. Germ. Salmiax *Mart. Rul. & Johnſ.*

Minutum, i.e. Thus. *Germ.* Weyrauch *Sylvat.*

Miopone & *Mioponel*, i.e. Pſilothrum. Germ. Ein Mittel daß die Haare aus fallen.

Miriſtica, dicuntur Medicamenta Redolentia, Odorifera. Inde *Karea Miriſtica*, i.e. Nux Moſchata *Matth. Sylvat.*

Mirmicelon, vocatur 🝆 Formicarum. *Germ.* Ameiſen-Oel.

Mirmicolenia, eſt Lac Formicarum. Ameiſen-Milch.

Miſce, ſcribitur plerumque per M ſimplex in fine Formularum, & denotat Mixtionem duorum vel plurium Medicamentorum. Sign. M, M.

Miſii ſeu *Atramentum* Luteum. Germ. Gelber Berg-Schwefel / Geele Atrament. Foſſile eſt & ſpontè in Terræ viſceribus naſcitur, inque Fodinis Goslariæ Ærariis reperitur, & eſt efflorescentia Chalcitis. Dicitur & *Miſy* vid. Miſy.

Miſſa, ænigmaticè quoque translata ad Myſterium Lapidis Philoſophici, cujus deſcriptionem ſub Forma Miſſæ propoſuiſſe Nicolaum Melchiorem Cibinenſem teſtatur *Libav.* Tom. II. Oper. p. 350.

Miſſadan eſt ☽tum Vivum. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Miſſadar eſt ☿. *Mart. Rul. & Johnſ.* Germ. Queck-Silber.

Miſſeraſſi id eſt Gypſum. *Mart. Rulandus*, Germ. Gypß

Miſterium Magnum, eſt omnium Rerum Materia prima, Principium & Mater conjunctarum corruptibilium Creaturarum DEI. vid. Libr. ad Athenienſes. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Miſtio, Mixtio, Mixtura & *Miſtura*, ità diverſi 🜓 res, Species & Medicamenta ſimplicia ſolida dicuntur miſceri, ubi tamen nulla fit Comunicatio aut tranſitio Virtutis propriæ in alteram. Chymici ità deſcribunt: *Miſtio* eſt Compoſitio per Minima undiquaque. Ejus Species quatuor ſunt. Inceratio, incorporatio, Colliquatio & Confuſio. *Mart. Rul. & John.* De his Speciebus vid. in ſuis Literis.

Miſtu-

Digitized by Google

Miſturæ quoque vocantur certæ quædam Formulæ Remediorum compoſitorum, inter quas palmam fert Mixtura Simplex ſeu Diaphoretica, de qua in Diſpenſatoriis leg &c. & vid. Mixtio.

Miſy, ſecundum quoſdam genus Myrrhæ eſt, aliàs etiam quiddam eſt ex tuberibus, ut vult Plin. Libro 19. c. 3. vid. *Mart. Rul.* fol. 336. Sed hoc loco Metallicum recrementum, dicitur cum Chalcitide cognatum & cum Chalcitide naſcitur, præterquam, quod tenuiorum ſit partium.

Miſy, eſt Minerale, ſive potius *Chalcitidis efflorescentia*, colore ☉rum imitans, ☉reisque ſcintillis, dum frangitur, ſplendens, natum ſuper Chalcitim & ex Chalciti, non ſecus ac Ærugo naſcitur ſuper æs & ex ære.

Miſy & *Sory* Chalcitidi generi cognata ſunt, ex una radice quaſi producta. Tenuius eſt *Miſy* craſſius eſt *Sory*. Hodie *Miſy* omnino non cognoſcitur, & multis ſeculis in uſu non fuit. vid. *Miſii* & *Lex. Brun.*

Mithridanion & *Mithridatia Apulej*, *Scordilium*, *Sanguis Milvi* eſt Scordium Germ. Lachen Knoblauch vid. Herb.

Mithridates Rex *Aſiæ minoris*, qui poterat 22. Linguas loqui.

Mithridatium (*mater omnium Antidotorum*) à Rege Mithridate compoſitum & pro Antidoto habitum ad depellenda è corpore Venena: ab Antiquis plurimi æſtimatur: verum quia conſtat ex ſimplicibus, quoad effecta contrariis, nunc temporis non tanti venit: nam ſi Opium & pauca calida demerentur, tota compoſitio viribus eſſet orbata. Hujus variæ dantur compoſitiones. Germ. Mithridat.

Mitigatio idem quod *Lenitio*. *Mitigatoria remedia* vel *Mitigantia* eadem cum Anodynis, quæ dolorem leniunt. vid Anodyna. *Lex. Brun.*

Mitigativa Medicamenta, quæ dolorem ſopiunt ac mitigant vid. Anodyna.

Miva eſt quæ cum Succo alicujus Pomi, beneficio Sacchari, ad conſiſtentiam Syrupi ſpiſſioris vel Gelatinæ cocta, in Officinis occurrit *Miva Cydoneorum ſimplex & compoſita*. vid. Diſpenſatoria.

Mixaria ſeu *Myxa*, Germ. Schwartze Bruſt-Beeren vid. Sebeſten.

Mixtio, *Mixtura*, *Miſtio*, *Miſtura*, *Crama*, *Croma* & *Chrama* eſt compoſitio 3. vel quatuor ingredientium, ſivè ſint ▽æ, Confectiones, Electuaria, Olea, Pulveres &c. videatur Miſtio. *Lex. Brun.*

M. S. ità à Medicis præſcript. vel aliàs notat. Legend. eſt Mixtura ſimplex.

Mixtura 4. ſpirituum, Mixturæ ſimplici addatur ⊸ C. C. rectif.

Mixtura ſimplex ſive 3. Spirituum ſeu *Diatrion Spirituum*. componitur ex ⊸ Theriacali camphorat. Spiritu ♁ri rectif. & Spiritu ⊖li, ut Diſpenſatoria oſtendunt.

Mna idem quod *Mina*, ſignificat Mille & Pondus. vid. Mina.

Mnaſei Pharmacon, Emplaſtrum eſt ab Authore *Mnaſea*, ſecundo ordine emolliens, cujus deſcriptio habetur apud *Galenum* & *Æginetam*.

Mocedium, *Mocedon*, eſt Semen Papaveris albi Germ Weiſſer Mag-Saamen.

Mochiromilon, eſt Mola manualis, qua teruntur Medicinalia. *Caſſius Felix*.

Modios, *Modius*, *Menſura* dicitur, continens ſedecim Sextarios, *Gal. Gorræus* Libro de Menſuris & ponderibus c. 5. vid. Symmetria.

Modium, eſt Pondus XL Librarum. *Galen.* c. 4.

Modus, Vocabulum multiplicem & variam habens notitionem, uti notavit *Galenus*. 3. in 1. epid. T. I. & alibi. Uſitatiſſima ſignificatio illa eſt, quando notat conditionem, differentiam, formam, vel certam circumſcriptionem, indolem ac rationem alicujus rei; Ratio applicandi, Modus utendi &c. vid. *Schrad. Rolfinck* & alii.

Mola, eſt nomen Medicamenti compoſiti, Dentium doloresmitigantis, cujus variæ formulæ leguntur apud *Gal.* Libro 5. de C. M. S. L. c. 9.

Molibdena, i.e. Plumbum. Germ. Gebrandt-Bley. *Sylvat.* ſed *Dioſcorid.* dicit, quod ſit quaſi Stercus ☉ri, vel ☽ti. Germ. Gold-oder Silber-Schaum.

Molibato, *Molibatum*, & *Calcbum* eſt Æs Plumbi. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Molitura ſignificat propriè ipſam molendi actionem, quæ fit in Molis, eſtque ſpe-

Digitized by Google

ſpecies Trituræ, quando grana rediguntur in farinam. Hinc & apud *Scribon.* leguntur molita Faba, Ervum molitum, Piper &c. n. 195. ſeq. vid. *Lex. Rhod. Scrib.* de Molitura vid. etiam *Jul. Alex.* lib. 8. Salubr. cap. 11. *Chymicè molere*, eſt calcinare Metalla per Hydrargyrum, eſtque idem, quod Amalgama. *Libav.* Tract. de △ne natur. cap. 30. &c.

Mollicinus, epitheton Medicamentorum, quæ connatam humiditatem habent, qualis eſt in pinguibus ſingulisque oleoſis Medicamentis &c. *Gal.*

Mollientia, vid. Emollientia. Germ. Erweichende Sachen.

Mollis, Germ. Weich/ gelind / vid. Malacos.

Mollitorius, idem quod Emolliens. Legitur apud *For.* lib. 3.

Molluca, dicitur Cancer, cui amiſſâ veteri cruſtâ, nova ſubit tenera. *Linden.* Ex. VI. §. 4.

Molluſcum, idem quod Malacion, vid. Malacion.

Moloch, Chymiſtis vocatur Saturninus, ſeu Plumbeus Catinus, per quem in △ne fervente Argentum vivum trajicitur. *Libav.* Tract. de △ne Naturæ. cap. 35.

Molochine, epitheton Emplaſtri cujusdam viridis, apud *Gal.* lib. 2. c. 2.

Molochites, Gemma eſt non translucens, vid. Malachites.

Molybdæna, 1. vel eſt Plumbago metallica. 2. nata è Plumbo & Ære. 3. è Mixtura Plumbi & Argenti. 4. è Mixtura ♄ bi & Auri. 5. Plumbeis Laminis cocta. 6. in media catini parte orta. 7. Molybdenæ Cinis. M. *Rul.* & *Johnſ.* vid. Plumbago, Galena & Lithargyrium, & plumbarius Lapis.

Molybdetis, epitheton alicujus Lithargyrii, vid Lithargyros. *Gorræus.*

Molybdochros, *Molebdochrus*, dicitur plumbeus Colore, uſurpaturque de iis, qui Lenioſi ſunt, *Lang.* & *Dioſcor.* de Plumbaginis ſpecie pejori.

Molybdoeides, *Plumbarius*, epitheton Lapidis ſic dicti, à Plumbi ſimilitudine, viribus iisdem præditi, quibus & Plumbi ſcoria, ſive Recrementum. Quid verò ſit nemo veterum explicavit, *Gorræus.* An fortasſis ipſa Minera Plumbi ità dicitur? *Lex. Brunonis.*

Molybdos, eſt Plumbum. Germ. Bley. ♄. vocatur Metallum viliſſimum, conſtans ex multo ☿ rio, 🜍 re indigeſto, Sale aluminoſo ponderoſiſſimum, cujus Hiſtoriam, præparandique varietatem ad uſum medicum, vid. *Schrœd. Fr. Hoffm. Rul. Johnſ. Libav.* & alii Authores. Apud Chymicos dicitur Saturnus. ♄. vid. Plumbum. *Lex. Brun.*

Molyza, vocatur vel Caput Allii, vel Allium ſimplex caput habens, & non in plura diviſum. *Galen.* in expoſ. voc. Hippocr.

Momordica, ſeu *Balſamina cucumerina*, *Viticella*, *Charantia*, *Pomum mirabile*, *Pomum Hieroſolymitanum.* Germ. Momordica-Aepffel / oder Balſam-Aepffel. nusquam provenit, niſi in hortis colitur vid. Herbas.

Monas, *Unitas*, Terminus Spagyricus eſt & Hieroglyphicus, dum ex uno ad unum omnia deducere conantur. vid *Th. Chym.* Vol. II. pag. 183. ſeqq. vocatur & aliis *Clyſſus* vel *Elixir*, quando extractæ partes ex ſimplicibus iterum copulantur, quam operationem Philoſophi & Arcanorum Profeſſores unitatem ex Triade; Alii Circulum ex quadrato dicunt. *Libav.* Alch. Pharmac. cap. 27.

Monedula, nomen Avis, *Ariſtoteli*, Lupus, dictæ, quæ eſt Species Graculi, vid. *Aldrov.* lib. 12. Ornith. cap. 9.

Monoceros, latinè *Unicornis*, nomen Animalis & prominentiæ illius oſſeæ, quæ ex Animali illo excreſcere creditur, & pro ſingulariſſimo Alexipharmaco habetur, latinè *Unicornu.* Verùm quantis adhuc dubiis & ſcrupulis implicata ſit hæc de Unicornu Hiſtoria, legi poterit apud *Aldrov.* lib. 1. de Quadrupedibus. cap. 6. *Caſp. Rejes* C. Elyſ. p. 67. *Schrœd.* lib. 5. cl. 1. n. 39. *Fr. Hoffm.* in Clav. ad hunc locum, qui exiſtimat Unicornu, quod hodieque in diverſis locis aſſervatur, eſſe nihil aliud, quàm dentem Balænæ. Verum tamen Unicornu dari, exiſtimat *Chiocc. Muſ. Calc.* Sect. 6. pag. 687. Aliàs datur & Unicornu foſſile, Lapis Ceratites, Ebur foſſile, eſtq; Lapis

Digitized by Google

colore & levore Cornu referens, interdum & formâ ipſâ. *Schrœderus* lib. 3. cap. 8. n. 21. *Fr. Hoffm.* ad h.l. Medicamentum quoq; Chymicum ex Auro paratum, quod aliàs Manna ⊙laris dicitur, appellatur quoq; Unicornu ⊙lare, *Schrœd.* lib. 3 cap. 9. *Johnſ.* lib. 2. *Lex. Chym.* qui & ex Mynſichto Unicornu mineralis facit mentionem.

Monophyllum, Unifolium, Gramen Parnaſſi, Germ. Einbladt. vid. Herb.

Monœmeros, epitheton Collyriorum, quæ unius diei ſpacio Ophthalmias curare poſſunt. *Galen.* lib. 4. de C.M.S. c. 2.

Monomelon, eſt nomen Collyrii, quod unica ſpecilli inductione Oculorum inflammationi medeatur. vid. *Aëtius* & *Gorr.*

Montifringilla, eſt nomen Aviculæ montanæ. vid. *Aldr.* lib. 18. cap. 7.

Monycha, & *Mononycha*, dicuntur Animalia ſolidam Ungulam unicam habentia, uti ſunt Equi, latinè Solipeda, aut Solunguia, ſivè Solidunguia. *Hipp. Galen.* & *Foeſ.*

Mora Bati, ſeu *Mora Vaticana*, Germ. Brombeer. Creſcunt hinc inde in Sylvis.

Mora, ſeu *Mora celſa* & *domeſtica*, Germ. Maulbeer. Arbor cognita, quæ gaudet urbanis Hortis & areis, locisq; maximè propè Muros.

Mordi Lapides, vocantur Piſciculi quidam, ſuntq; Species Fundulorum, ſed vilior. Meminit *Jul. Alex.* lib. 15. Sal. cap. 7.

Morella, Morellum, Solatrum, Germ. Nachtſchatten. vid. Herbam Solani.

Morella, Strychnos & *Trychnos*, *Uva lupina* & *vulpina*. vid. Solanum. Germ. Nacht-Schatten.

Moretarium, idem quod Mortarium. *Rhod. in Lex. Scrib.* p. 411.

Moretus, Mulierculis noſtris uſitatiſſimum Potionis Genus aromaticum eſt, quod parari faciunt, ubi præſumptio imprægnationis adeſt, perſvaſum nimirum ſibi habent, falſam Imprægnationem exturbari, veram corroborari. Moretum dicitur, à Moris, ſeu Diamoro ingrediente. Germ. Maulbeer-Tranck. *Schr.* lib. 2. cap. 64.

Mormyros, vocatur Piſcis quidam marinus. vid. *Aldr.* lib. 2. de Piſc. c. 19.

Morochthos, *Galen.* lib. 9. de S. F. Dicitur Lapis quidam mollior, candidus, ità ut eo Lineæ ducantur. Vid. *Dioſcorid.* lib. 5. cap. 152.

Morochtus Lapis, eſt Oſteocolla, Lapis ſabuloſus. Germ. Woll-Stein / Bein-Bruch. vid. Lap. Oſteocoll.

Morphnos, nomen Avis, ad Aquilas pertinentis, quæ & Anaticida, Clangos, Plangos, dicitur. vid. *Aldrov.* lib. 2. *Ornith.* cap. 8. & 9.

Mors & *mortificatio*, non niſi Animæ à Corpore exiſtit ſeparatio & Corporis in Elementa & Principia Reſolutio; Nam axioma Chymicum eſt, quando aliquid redit in id, quod antea fuit (ut in Reſolutione Metallorum, quæ omnium difficillima eſt,) ſæpius accidet, Signum illud eſſe ultimam Reſolutionem nondum factum, nec animam à Corpore ſeparatam. *Johnſon. Lex.* 3. p. 58.

Morſelli & *Morſuli*, *Tabulæ* & *Tabellæ*, Medicāmenta ſunt quadrata utplurimum, parata ex [illegible]ribus & ſimilibus Saccharo ſoluto ſuſceptis, ſuperque Tabulam ligneam madefactam effuſis, ut conſolidentur. Germ. Morſellen. vocantur etiam Paſtæ Regiæ. *Lex. Blanc.*

Morſus Diaboli, Succiſa, Jacea nigra, Germ. Teuffels-Abbiß. vid. Herb. & Radices.

Morſus Gallinæ, Pabulum anſerinum, Alſina, vid. Alſine in Herbis.

Morſus Mulierum, Teucrium, Pſeudo-Chamædris, vid. Chamædris vulgaris. Germ. Wilde Chamänderlein.

Mortarium, Moretarium, & *Mortariolum* (diminutivum) eſt Inſtrumentum, & Vas Pharmacopœis uſitatum ex Ferro, Ligno, Marmore, Orichalco, Plumbo & vitro confectum, in quo Monachô, Pilâ aut Piſtillô, cum tubore rotundo, ferreô, lapideo, ligneo, orichalceo, plumbeo vel vitreo res quædam contunduntur. Germ. Ein Mörſel. *Lex. Brun.*

Morum,

Morum, Germ. Maulbeer. Eſt Fructus Arboris cognitæ. vid. Mora celſa.

Morus paſſus, *Mora bati vaticana*, vid. Rubus Idæus. Germ. Him-Beer.

Moſa, dicitur Edulium, & Pulmentum uſitatisſimum in Germania, ex Farina triticea, vel Zea paratum cum Lacte, quô non ſolum Ruſtici utuntur, ſed & penè matres omnes & nutrices Infantes replent. *Jul. Alex. & Galenus.*

Moſchata Nux, *Nux aromatica*, Germ. Muſchaten-Nuß vid. Nux aromatica.

Moſchatella Apiana, *Scirpula*, *Stacula*, *Sticula*, vid. Venucula.

Moſchocaryon, ſeu *Moſchocarydion*, *Nux myriſtica*, vid. Nux aromatica.

Moſchus, eſt Liquor exſiccatus, communi & vulgari traditione, qui ex iſta Vomica, vel Abſceſſu, circa Umbilicum animalis Moſchi, ſivè Capreoli Moſchi, aut Gacellæ Indicæ, vel Moſchiferæ Capræ, hærente, certô tempore promanat, quem dein Moſchum dicimus. Quarè Moſchus ſimiliter habeat Pelliculam naturalem, ſeu Folliculum, in quô colligatur & contineatur Liquor iſte Moſchus. vid. *Jonſtonus & Euſtachius.* Legitimus iſte Moſchus, qui reperitur in Receptaculo à Natura deſtinato, eſt optimus: Quidam, eſſe ſaniem ex tumore circa Umbilicum iſtius Animalis promanantem volunt: alii teſticulos ejusdem, alii aliud quid cenſent. Moſchifera Caprea, Capreæ minoris ſpecies eſt, dentibus duobus verſus inferiora prominens, quadrupes, ungulis biſectis, ſine cauda, Pilorum Color variegatus, ex luteo caſtaneus & Maculis quaſi ſuperbit: in abdomine cinerei, in Capite ex albo & cinereo caſtanei, ſunt & longiſſimi. Cæterum in abdomine non longè à poſterioribus pedibus, Eminentia quædam eſt, rotunda & dura, Ovi gallinacei mediocris magnitudine, pilis albis, iisque non flexuoſis, ſed rectis, & ad folliculi faſtigium porrectis obſita. Circa cujus partem inferiorem unica utrinque Caruncula apparet, qualis etiam, licet paulô major, non longè ab iſtis à ſiniſtro conſpicitur latere. Is autem Eminentia aut Tumor, nihil aliud eſt, niſi Folliculus quidam, in quo Moſchus, Saniei inſtar, colligitur. Prætereà totum animal eſt Moſchus, ſeu Moſchiferum: nempè non tantum ex Teſticulis animalium horum poteſt colligi præſtantisſimum Moſchi genus, ſed animal captum fuſtibus, probè contuſum & interfectum, ut in toto Corpore ſit. Sanguis ſuffuſus, ut ut jam incipiat putreſcere, omnis tamen Sanguis ſuffuſus ſimilem dat odorem Moſcho, & hic eſt Moſchus adulteratus, qui ad nos ſolet adferri pro legitimo, ut ut ille ſit legitimus, qui ex Folliculo ad Umbilicum ſito, colligitur. Germ. Bieſam. Plura legenda ſunt apud ſuperiùs dictos, & alios Authores.

Moſel, id eſt Jupiter ♃. Stannum. Germ. Zinn/ vid. Maſellum.

Moſyllon, eſt epitheton Cinamomi optimi. vid. *Gal.* lib. de Theriaca.

Motal, eſt Drachma. ʒj. ℈iij. ſivè gr. 60. *Johnſ.* 2. *Lex.* fol. 6.

Motos, vid. Linimentum. Germ. Sälblein. *Lexic. Brun.*

Moxa, venit ex China & Japan. Lanugo quædam eſt ab inferiore parte Arthemiſiæ foliis accreſcens, quæ Scalpello abraditur, & poſteà caro pretio venum exponitur. Inſervit uſtioni, eodem modo, ut in Ægypto Goſſypium, & olim *Hippocratis* tempore fungi ſimil. Sed magis fuſca ex America allata. *Lexic. Blanc.*

Moz, id eſt Myrrha. Germ. Myrrhen. *Johnſ. Lexic.* 2. fol. 6.

Mucago, *Mucilago*, *Muſcilago*, eſt Liquor viſcoſus ac tenax, vel eſt Extractio viſcoſa vel viſcida mediante Aquâ ex Gummi, Radicibus & Seminibus &c. facta. Germ. Schleim.

Mucarum, ſeu *Mucharum*, Vocabulum Barbarum eſt, fit beneficio Aquæ ferventis per infuſionem multiplicem cum Roſis Damaſcenis, ſeu pallidis. Aliquando etiam Mucharum Violarum tali modo præparatur.

Muchiden, id eſt, Stypticus Sapor. *Galenus* Lib. I. de Simpl. Med.

Digitized by Google

Mucilago, eſt Liquor viſcoſus & glutinoſus. Germ. Schleim/ vid. Mucago.

Mucilago ſeu *Gluten de ▽tico*, *materia prima Ranarum*, eſt Sperma Ranarum. Germ. Froſchleich.

Mulier, Chymici Mulierem vocant ☿rium, ſeu Argentum vivum, quemadmodum 🜍 Maritum. *Th. Chym.* Vol. VI. pag. 179.

Mullus, vocatur Piſcis marinus, vel potius littoralis, ſquamoſus. vid. *Gal.* Draco marinus, *Jul. Alix.* & *Aldrov.*

Mulſa, eſt Mulſum. Germ. Meth. vid. Hydromel.

Mulſum acidum, & *Acetum mulſum*, vid. Oxymel. Germ. Eſſig-Meth.

Multinodia, *Pedulium*, eſt Polygonum. Germ. Weegtridt. vid. Herb.

Multipeda, *Millepeda* & *Millepedes*. Germ. Keller-Eſelgen. Vid. Aſelli.

Multiplicatio, frequenter uſurpatur à Spagyricis, præſertim in negotio Lapidis Philoſophici, in quo Multiplicatio eſt res, quæ facit augmentum Medicinæ in Colore, Odore, Virtute & Quantitate: Nam eſt Ignis, qui excitatus nunquam moritur, ſed ſemper ſecum habitat, cujus una Scintilla poteſt excitare plus Ignis in Virtute multiplicati. Vol. II. pag. 116. Modos multiplicandi in Lapide vid. Vol. III. pag. 38. 397. Vol. IV. & VI. &c. *Sign. Mu.*

Mum, i. e. Cera. Germ. Wachs. *Avicenn.*

Mumia, Vocabulum eſt Arabicum vel Perſicum, ſed hodieq; variæ ſignificationis. Ejus habentur IV. Species: Arabum nempè, quæ eſt Liquamen ſeu Liquor concretus, exudans in Sepulchro è Cadaveribus, Aloë, Myrrha, Balſamoque conditis. Altera Ægyptiorum eſt, ſivè Liquamen ex Cadaveribus Piſſaſphalto conditis, nimirum, hoc condiebantur Cadavera & vilioris Sortis adeoq; & ipſamet Cadavera nonnunquam eo modo condita proſtant. Tertia, Piſſaſphaltum factitium, id eſt mixtum Pici bitumen, quod pro Mumia venditant. IV. Cadaver ſub ∴na Solis æſtu torrefactum; fitque in Hammoniarum Regione, quæ eſt inter Cyrenarum Regionem & Alexandriam, ubi arenarum Syrtes ventorum turbine ſublatæ incautos Viatores obruunt, unde horum Cadavera à flagrante ☉lis æſtu torrentur & exareſcunt. Omnium præſtat prior ſpecies. Sed putatur nos optimâ ratione poſſe carere hoc Medicamento ſuſpecto & nauſeabundo. vid. *Schrœd. Hoff. Chiocc. Muſ. Mart. Rul. & Johnſon.*

Mumia, dicitur non ſolum humana Caro, Balſamò condita, ſed etiam alia quæq; non per ſe mortua, ſed occiſa, & medicata, curativæ Facultatis. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Mumia Elementorum, eſt Balſamus Elementorum externorum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mumia Græcorum, vid. Piſſaſphaltum. Germ. Erd-Pech/ Berg-Pech/ Pech-Leim / oder Leim-Pech.

Mumia Medulla, vel *de Medullis*, ſunt Oſſium ipſæ Medullæ. Germ. Marck. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Mumia Satyrii, eſt Medicamentum ex Satyrio paratum, cujus Deſcriptionem tradidit *Caſp. Rejes* C. El. p. 44. num. 20.

Mumia transmarina, dicitur Manna. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Parac.*

Mumia verſa, eſt Liquor Mumiæ. *Mart. Rul.* & *John.*

Mundatio, *Depuratio*, ſive *Purificatio*, eſt, quando Medicamenta à Pulvere, Corticibus, aliiſque immundis purgantur. Germ. Säuberung.

Mundificativum, eſt tale Medicamentum, quo Ulcera à ſordibus purgantur. Germ. Säuberende Mittel. *Lex. Blanc.*

Muraba, eſt Conditum aliquod, ſicut Roſæ, Violæ, Mirobalani, & cæteri Fructus conditi. *Matth. Sylvat.*

Muralis Herba, eſt Parietaria. Germ. St. Peters-Kraut. vid. Herbas.

Muræna, Piſcis dicitur oblongus, teres, & lubricus, carens Squamis, ſimilis quodammodò Anguillæ. vid. *Aldrov.* & *Jul. Alex.*

Murex,

Murex, è Concharum aſperarum genere eſt, differens à Purpura. vid. *Ald.* lib. 3. de Teſtac. cap. 8. *Jung. Rhod.* ad *Scrib.* n. 104.

muria, vide Halme, Salſilago, vel Condituræ ſalſamentariæ, Jus, Liquorve. *Lex. Brunon.*

muria factitia cum miſcemus Cœleſti ▽æ, Salis parum. *Mart. Rul.*

Muria, (*Garum*) eſt Brodium ſalſum, quô Halec vel alius Piſcis conditus fuerit, Clyſteribus in coxendicis dolore & Hydrope; mundificat Ulcera fœtida, Gangrænam cohibet. &c.

Muria nativa, eſt ▽ marina, vel illa, unde coquitur Sal noſtrum, ut fit Hallis Saxoniæ, & in aliis locis.

Muria quoq; dicitur Menſtruum fœtens, ▽ fortis. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Muricus, i. e. Tamariſcus. Germ. Tamariſſen-Holtz. *Steph.*

muris alpini, *ſeu montani Pinguedo.* Germ. Murmelthier- oder Murmentele-Schmaltz / Adeps Murmenti, Marmotæ, Murmurei, vel Gliris alpini, ſeu montani, & Alpium altisſimarum Incolæ; magnitudine Cuniculæ ferè ſuperantis hieme integrâ dormitantis.

murmentum, *marmota*, eſt Glis alpinus. vid. Muris alpini Pinguedo.

Murpur, Æs eſt, ſeu Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. vid. Venus Macrocoſmi.

murrha, dicitur Lapis Chalcedonius, vel Gemma, quæ præcipuè in Germania ex Humore ſub ▽ ra Solis æſtu concreto, velut Lyncurium coaleſcit, quæque non ſplendet, ſed purpureis & coruſcis in candore Maculis verſicolor, veluti Murena Piſcis nitet. Inde Myrrhina vel Murrhea vaſa parata, quæ Vini ſaporem fovebant. vid. *Lang.* lib. 1. Ep. 29.

Murteum, pro *myrteum*, uti & Murtus pro Myrtus. vid. *Lex. Scrib.* *Rhodii.*

Mus alpinus, vid. Muris alpini Pinguedo. Germ. Murmelthier-Schmaltz.

Mus terrenus, vid. Talpa. Germ. Maulwurff / Moltwurff / oder Scheer-Mauß.

Muſadi, *muzadir*, *Miſadir*, *Lixandram*, id eſt Sal armoniacum. ✱. *M. Rul.*

Muſca, Inſectum vocatur æſtatis tempore notiſſimum, cujus varia quidem ſunt Genera, ad uſum verò medicum ſaltem vulgare recipitur. *vid. Aldr.* lib. 3. de Inſectis Cap. 1. & *Schrœd.*

Muſca Hiſpanica, Germ. Spaniſche Fliegen / vid. Cantharides.

Muſcerda, id eſt Fimus ſive Stercus Murium. Germ. Mäuß Koth / oder Mäuß-dreck lein / cujus uſus Medicus eſt notiſſimus, v. gr. ad Glandes pro Alvo ſtimulanda. *Lex. Brunon.*

Muſchus, ſeu *Moſchus*, Germ. Bieſem / vid. Moſchus.

Muſcus arboreus, eſt Pulmonaria Quercina. Germ. Eichen Lungen-Kraut.

Muſcus Capillaris, vid. Adianthum. Germ. Stein-Färlen.

Muſcus Cranii humani, vid. Uſnea. Germ. Mooß von Menſchen-Hirnſchalen.

Muſcus, dicitur Excrementum herbaceum, inſtar lanuginis Corticibus arborum vel Oſſibus aëri expoſitis, adnaſcens. Dicitur & Uſnea.

Muſcus marinus, Germ. Meer-Mooß. vid. Corallina. Germ. Corallen-Mooß.

Muſcus pulmonarius, vid. Herba Pulmonaria arborea.

Muſcus ſaxatilis, Germ. Stein-Leber- oder Lungen-Kraut. vid Lichen.

Muſcus ſerpentinus, ſeu *anguinus*, Germ. Schlangen-Mooß / Katzen-Leiterlein. vid. Lycopodium.

Muſcus terreſtris elevatus, vid. Lycopodium, & Sem. Lycopodii.

Muſtarda, quaſi Muſtum ardens, quoniam habet Saporem acrem, & quaſi ardentem & parata: eſt ex Muſto & Sinapi ꝯ ſato, nominatur quoq; Condimentum ſalinum volatile, vid. *Sibezius.*

Muſtus eſt Calx iſta alba in Urina veluti Pinguedo. Germ. Ein Waſſer-Kalch deß Harns. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Muſtus, ſeu *Muſtum concentratum*, ſunt Paſſæ, ſeu Paſſulæ.

Muſtus, ſeu *Muſtum*, vid. Gleucos, vocatur etiam Deucos & Glaucos. Eſt Succus ex Pomis, Pyris, & Uvis maturis expreſſus. Germ. Wein- Aepffel- oder Birn-Moſt. *Hippocr.* lib. 2. &c.

Digitized by Google

Myax, *Mutulus*, ſeu *mytulus*, dicitur de Conchis marinis & fluviatilibus communibus. vid. *Aldr.* lib. 3. de Teſtac. cap. 71.

Myacantha, *Chamæmyrthus*, *Cyrenia*, *Genitura Herculis*, *Hieromyrtus*, *Palma murina*, vid. Rad. Bruſci. Germ. Bruſſen-Wurtzel.

Myces, ſive *Fungus*, Germ. Schwam. vid. Fungus.

Myelos, eſt Medulla. Germ. Marck / vid. Medulla.

Mygale, eſt Mus araneus, ita dictus, quod ſit Muris ſpecies, colore autem Muſtelam referat, cujus morſus venenatus habetur, uti patet ex *Foreſto*, l.30. Obſ.12. *Lang.* lib.1. Ep.68. Pleniorem hiſtoriam Muris aranei cum uſu & noxa, vid. *Aldrov.* lib. 2. de Quadrup. d. c. 33.

Myja, id eſt Muſca. Germ. Eine Fliege. vid. Muſca.

Mylos, eſt Nomen Piſcis marini, cujus meminit *Galen* lib. 3. Al. Fac. c. 31.

Myracopum, & *Myracopon*, eſt epitheton Medicamenti Topici, quod Laſſitudines tollit, cum quadam odoris ſuavitate. *Galen.* lib. 7. cap. 112. Eſtque vulgò Unguentum. *Lex. Brun.*

Myrica & *Myrice*, *Tamariſcus* & *Tamarix*, ſeu *Myrix*. vid. Cortices Tamaricis. Germ. Tamariſken Rinden.

Myricetum, eſt Campus vel Locus ubi Geniſta naſcitur. *Johnſonus.*

Myrinum, *Murrinum*, *Myrrhinum*, dicebatur Vinum, cui Unguentum ſuperfuſum erat, de quo *Linden.* ex X. §. 162. ſeq.

Myriſtica Nux, *Aromatica Nux*, vid. Nux Moſchata. Germ. Moſchaten-Nuß.

Myrmecia. Germ. Ameiſe. vid. Formica.

Myrmecites, Lapis dicitur formicarius, vel repentis Formicæ effigiem habens. vid. *Aldrov.* lib. 5. de Inſectis cap. 1.

Myrmex, *Myrmecia*, id eſt Formica. Germ. Ameiſe / vid. Formica.

Myrobalana, ſeu *Myrobalani*, Fructus ſunt ex numero Prunorum exoticorum, veteribus Græcis incogniti, ab Arabibus primùm inventi ſunt 5. Genera Myrobalanorum, nempè: Chebuli, Citrini, Bellirici, Indi, Emblici. Chebuli omnium maximi ſunt, oblongi, intus Nucleum continentes; externè colore fuſco, & vocantur Quebolia, & Quebuli, Cepulæ, Chepulæ & Chebulæ, maximi, oblongi, anguloſi. II. Citrini, externè ſunt Colore citrino & teretes, oblongi & ventricoſi, dicuntur lutei, flavi, citrini. Intus Nucleum habent, ipſorum Arbor Folia inſtar Amygdali habet. III. Bellerici, ſivè Bellirici etiam oblongi ſunt, Cucurbitã referentes, eorum Arbor Folia habet inſtar Lauri, vocantur & Belleregi, Bellilegi, Bellegu, rotundæ Belliricæ. IV. Indi, ſunt oblongi & nigri, prioribus minores, quorum Arbor Folia habet inſtar Amygdali, vel ut alii volunt Salicis, vocantur & Inda & Damaſonia & nigra, Myrobalanæ nigræ octangulares. V. Emblici rotundi quidem ſunt, ſed ſemper ferè in fruſta fiſſi. Folia habent tenuia in modum ferè Salicis; appellantur & Embelgi, Emblegi, Ambegi, Myrobolani de Seni, Serapioni, Senitici, Empelica, Empelitica, Emplica. Omnes illæ Species Pruni ſunt, & inter eas cenſeri debent, quamvis Foliis, Regione & Fructuum Figura ab invicem differant: Omnes quoque purgant & aſtringunt, ferè ut Rhabarbarum. Eligendi ſunt ſemper carnoſiores, craſſiores & ponderoſiores. Plura dari Genera quàm quinque vult *Velſchius*. Ephem. Nat. Cur. Ann. III. Obſerv. XXXII.

Myrocopus eſt ille, qui fecit aut vendit Unguenta. *Johnſ.*

Myron, idem eſt, quod Unguentum. *Johnſonus.*

Myropola, eſt Unguentarius, qui Unguenta vendit. Germ. Salben-Verkauffer.

Myropiſſoceron, eſt Nomen Medicamenti compoſiti ad Alopecias, cujus meminit *Soranus* in Compoſitione Pharmac. quam citat *Galen.*

Myrrha, Antiquis etiã *Murrha*, Gumi, ſ. Lachryma, ſeu concretus & gummeus Succus eſt cujusdam Arboris, quæ in multis Arabiæ Regionib9, & montoſis & planis

Digitized by Google

planis naſcitur, nec non in Americæ & Caldeæ locis. Ad nos affertur ex India & Alexandria Ægypti, Ceilon, Candi, Java & Pegu. Germ. Myrrhen. Eligenda eſt recens, fragilis, levis, undique concolor, quæ confracta, Venas Unguium modo candidas & leves oſtendat, minutis Glebis, amara, acris, odorata, calefaciens: Supervacua & inutilis eſt ponderoſa, coloris picei. &c.

Myrrha ſtillatitia, ſeu *Balſamum Peruvianum*, Germ. Peruvianiſcher Balſam / oder Balſam von Peru / vid. Balſ. Peruvianum.

Myrſinaton, eſt nomen Emplaſtri. vid. *Ægineta* lib. 7. cap. 17.

Myrſinites, idem quod Myrrhinites, id eſt Vinum Myrrhotum. *Linden.*

Myrta ſylveſtris, ſeu vulg. *Vaccinia nigra*, & *Idæa nigra*, Germ. Heydel-Beer / Steudel-Beer / Trock-Beer / Drumpel-Beer / Bickel-Beer / Roß-Beer / und Schwartz-Beer. &c.

Myrtha cantha Lob. Bruſcum, Bruſcus & *Ruſcus*, vid. Rad. Bruſci. Germ. Mäuß-dorn-Wurtzel.

Myrthus Italica, ſeu *Myrthi Baccæ veræ*, & *Tarentina*. Germ. Welſche Heydelbeer / Myrten-Beer / Myrtellen-Baum. Arbor frequens eſt in Italia & Gallia aliiſque peregrinis Regionibus. Baccæ ejus ad nos delatæ præferuntur (tanquam) recentes, plenæ, ſucculentæ, odoratæ, grandes & benè nutritæ.

Myrtidanon, triplicem habet Significationem: Apud *Dioſcorid.* ſignificat aliquid Myrto adnaſcens, inæquale & verrucoſum, ejuſdem coloris, quod perinde quaſi manus caudicem Myrti amplectitur, *Dioſc.* lib. 1. cap. 156. Hoc *Galen.* vocat Myrtada lib. 7. de S.F. Apud *Hippocr.* ſignificat Fructum vel Plantam, quam Perſæ Piper Indicum vocant. lib. 2. de Morb. Mul. LXXXIV. 8. Apud *Plinium* Myrtidanum Vinum dicitur, ex Myrti Sylveſtris Baccis confectum. lib. 14. c. 16. notante *Foeſ.* p. 421.

Myrtillus, ſeu *Vitis Idæa nigra*, *Myrtus vulgaris*, & *Pſeudo-myrtus*. Germ. Heydelbeer / Stauden Krockbeer / Drumpelbeer / Stichelbeer / Roßbeer / und Schwartzbeer-Stauden. Fructus colligitur & exſiccatur Plenilunio. Naſcitur in Montibus & Sylvis.

Myrtus acuta, ſeu *ſylveſtris*, *oxymyrſine*, *Spina murina*, vid. Rad. Bruſci. Germ. Mäußdorn-Wurtzel.

Myrtus vulgaris, *Pſeudo-myrtus*, vid. Myrtillus.

Myrus. vocatur Piſcis murænæ mas, vid. *Jul. Alex.* & *Aldrov.*

Myſterion, vid. Tetrapharmacon, ſive Tetrapharmacum.

Myſterium, eſt Eſſentia interioris Naturæ, totius Subſtantiæ in ſubtili reconditaque Materiæ parte vehens, &c. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Myſterium Hellebori nigri, eſt ſcil. de Foliis Hellebori nigri. *Paracelſ.* per Membra principalia vulnus curari debet, ut Capitis per Cerebella, Hepatis per Hepatica, & ſic in aliis. *Parac.*

Myſterium magnum, *primum omnium rerum Materia*, Principium & Mater cunctarum corruptibilium Creaturarum DEI eſt, Chaos illud rude. Germ. Die erſte Materia und Anfang aller Geſchöpffe GOttes. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Myſtron, Menſura eſt Liquidorum apud Atticos, tres Drachmas ʒiij. ponderales capiens vel Cochlear 1. min. cum quarta parte.

Myttoton, dicitur Intritum vel Pulmentum ex allio & nigra Oliva compoſitum, quod in Cibo movet ☐nam, Venarum Orificia aperit & Hydropicis conducit. *Dioſcorid.* lib. 2. cap. 182. quamvis & alia admiſta fuerint, Cepa, Porrum, Acetum, Caſeus. &c. meminit *Hippocr.* lib. de viſu III. 9. lib. 2. Epid. 6. 54. &c.

Mytulus & *Mutulus*, vid. Myax vel Mutulus.

Myva, vel *Miva*, vid. Miva. Germ. Eingekochter Safft.

Myxa, *Myxaria*, vid. Sebeſten. Germ. Schwartze Bruſt-Beer.

N.

Digitized by Google

N.

N. n. N°. n°. eſt Signum Medicum, in Remediorum formulis deſignat Numerum, ex. gr. ℞. Baccarum Lauri No. iij. hoc eſt Numero tres, vel Dactylorum, Jujubarum n. ix. hoc eſt numerô 9.

Nabit, eſt Potus, qui fit ex Dactylis & Ficubus ſiccis coctis in aqua, vel quocunq; Fructu dulci. *Matth. Sylvat.* p. 154.

Nafda, Sinapta, id eſt, Petroleum vel Aſphaltum. *Mart. Rul & Johnſ.* vid *Mart. Rul.* fol. 342.

Nagemulus, eſt nomen Piſcis, qui & Schilus vocatur. vid. *Aldrov.*

Napellus Avicennæ, vid Radices Hellebori nigri. Germ. Chriſt Wurtzel.

Napellus ſalutiferus Moyſis, Zedoaria Arabum, vid. Rad. Anthoræ.

Naphtha, Naphtas, Petrelæum, ſeu *Petroleum, Pharmacon Suidæ, Bituminis Colamentum, Oleum mediæ, Oleum petræ.* Germ. Peter-Oel/ Stein-Oel. Eſt Colamen bituminis Babilonii, conſiſtentiâ liquidum & Ignem ad ſe è longinquo celerius trahens, & nihil aliud eſt, quàm Petroleum, vel Oleum illud liquidum, quod ad nos licet corruptum ferunt: *Mart.* Rul. *& Joh.* vid. Mart. *Rul.* fol. 342. ad 344. vid. quoque *Schrœd.*

Napta, ſive *Naphtha alba*, & *Flos coloris candidi*, bitumine tenuior, & ignem ad ſe celerius è longinquo trahit, id eſt Petroleum album, vel Oleum Petræ album. Germ. Weiß Stein-Oehl. vid. *Dioſcorid. Mart. Rul.* & *Johnſ. Schrœd.* & alii plur.

Napta, eſt Gumma. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Napus, ſeu *Bunias*, Germ. Steck-Rüben. vid. Sem. Napi. Germ. Steck-Rüb-Saamen.

Nar, eſt Pyr, Ignis. △. Germ. Feuer. *Mart. Ru. & Johnſ.*

Narbaſaphar, Mart. Rul. & Narbaſathar. *Johnſonus*, eſt Flatus mineræ, Aurichalcum. ◇. Germ. Meſſing

Narcaphthon, Naſcaphthon, inter Aromata recenſetur, & ex India olim deportabatur, corticoſum Naturâ & putaminibus Arboris mori ſimile; nunc ſolo nomine nobis cognitum eſt. Jucundi odoris gratiâ ſuffitus. *Gorræus Ægineta*, lib. 7. cap. 3. Thuris Cortex quoq; apud *Schrœderum* dicitur. lib. 4. Cl. 1. n. 344.

Narcotica, ſunt Medicamenta, quæ ſtuporem inducunt, & dolorem ſiſtunt, Germ. Vertobende Mittel. *Lex. Brun.*

Nardileum, Nardinum, dicitur ∘°∘ de Spica Nardi. *Sylvat.*

Nardus agreſtis, Radix Georgiana, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Nardus Alpina, Gallatica, Saliunca, vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariä Magdalenen Blumen.

Nardus Celtica & *Gallica*, eſt Spica Celtica & Romana. vid. Fl. Spicæ Celticæ.

Nardus Indica, vid. Spica Indica. Germ. Indianiſche Spicanarden.

Nardus Italica, Spica Nardi, vid. Flores Spicæ hortenſis. Germ. Spicanarden-Blumen.

Nardus ſylveſtris, Phu, ſeu *Valeriana*, Germ. Baldrian/ vid. Rad. Valerianæ.

Narthex, Æquivocum eſt, vel ſignificat Plantam Ferulam, vel Inſtrum. medicum è Ferula. Vel eſt Titulus quidam alicujus Libri Græci Medici, teſte *Galeno* lib. 1 cap. 13.

Naſalia, vid. Errhinum, Germ. In die Naſen gebrauchende Mittel. *Lex. Br.*

Naſcalia, ſunt Globuli, vel idem quod Peſſaria, vid. *Schrœderus* lib. 1. cap. 3. Acuratius deſcript. vid Morellus, à Peſſariis diſtincta, quòd ſint Penicil-

nicilli in nodorum effigiem molliſſimi, ex cotonis vel lanæ flocculis aut hapſo, qui inſuccantur vel Succo idoneo, vel Unguento convenienti, lib. 2. de form. Remed. præſcr. Sect. 2.

Naſturtium, Germ. Kreſſen / vid. Herb. & Semina.
Naſturtium album Arabum, vid. Rad. Raphani marini. Germ. Meer-Rettig.
Naſturtium Alpinum minimum, vid. Sem. Sophiæ. Germ. Woll-Samen.
Naſturtium arvenſe, eſt Naſturtium ſylveſtre, vid. Sem. Thlaſpios.
Naſturtium hortenſe, vulgare, Cardamum & Creſſio. Germ. Garten-Kreſſen / vid. Semen Naſturtii.

Naſturtium Indicum, vid. Herbas. Germ. Indianiſcher Kreſſen.
Naſturtium pratenſe, Germ. Wieſen-Kreſſen. vid. Herbas.
Naſturtium ſylveſtre, vid. Herbas ſeu Sem. Thlaſpios.
Nataron, Natron, id eſt Nitrum. ⊕. Germ. Salpeter. *Lex. Brun.*
Natris, eſt ſpecies Serpentis. vid. *Aldrov.* lib. 2. Hiſt. ſ. & dr. cap. 18.
Natura, quid Chymici per Naturam intelligant, vid. Volum. VI. *Th. Chymici*.
Naturalis, dicitur de omni eo, quod à Natura, tanquam à cauſa efficiente, dependet, vel quod Naturam in ſe habet. *Lex. Brun.*

Nautea, quidam ſtatuunt, eſſe Herbæ nomen, cum granis nigris, quâ Coriarii utuntur, quæ, quia nauſeam facit, hoc nomine inſignita fuit. *Lex. Brun.*
Neapolita, Author quidam Medicus, à quo nomen accepit Smegma quoddam Neapolitæ dictum. *Æгineta* lib. 3. cap. 22. *Gorræus*.
Neaſtron, Terminus *Paracelſ.* ſignificans motionem Elementorum in Elementis, ſive in omnibus, quæ ab Elementis oriuntur, & diffundit ſeſe veluti in ſuos Ramos, & quò pervenit, ſeſe exerit. *Lex. Brun.*

Nebulgea & *Nebulgen*, eſt Sal, ex humiditate Nebularum ſæpius ſuper Lapides in Pratis decidens, calore Solis induratum. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Necrolia & *Necrolica*, ſunt Medicamenta, quæ mortem pellere, ac vitam conſervare poſſunt. *Dorn.* in Diction. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nectar, vocabitur Gentilibus Potus Deorum, quemadmodum Ambroſia, eorundem Cibus. Propriè Nectar dicitur Vinum mulſum, ex Muſto confect, hoc modo, Muſtum, quousque ad dimidias ferè reſideat, excoquitur & in decem ejus ſextarios, unus Mellis Attici miſcetur, poſt in cadum tranſfunditur, gypſatoque vaſis ſpiraculo in umbra reconditus, ex *Gorræo*, qui ex CONSTANTINO Cæſare lib. 8. de Agricult. deſumſit. *Linden*, qui ex Feſto, Nectar idem eſſe, quod Myrrhinum, vel murratum Vinum docuit. Laudavit quoque, quòd ſit ſuaviſſima Confectio, nec dubitandum, fuiſſe inter Veterum Lautitias. Nectar fit ex claro & correcto Vino: correctum Vinum rubrum eſt coagulatum: Clarum eſt Vinum album, lib. 1. *Lexic. Medic.* & lib. 2. Nectar eſt Confectio albuminis Ovorum. Medicis autem ſonat Potus medicamentoſus, colore tamen guſtu & odoratu gratiſſimus. *Lex. Brun.*

Nectar Vitrioli nigrum, fit per affuſionem ℥j. Spir. Vin. ſuper ℥v. Sacchari candi, fiat Mixtura nigra.
Nectareus, *Nectarites*. Epitheton (1) Vini, apud *Dioſcoridem*. (2) Antidoti apud *Galen.* (3) Eglegmatis Anodyni contra Colicam, Pleuritidem & Dyſpnœam. (4) Collyrium *Marci* Nectarium ad Lippitudines.
Neda, eſt Confectio quædam aromatica ad fumigandum, quæ conſuevit deferri ad nos Trochiſcata in forma quadrangulata oblonga, dicta Nedo, Nedu. *Matth. Sylvat.* p. 155.
Nedeon, quid *Paracelſo* ſignificet, nec *Dornæus*, vel alii ejus Sectatores explicarunt. Videtur verò denotare aliquam ſpecificam rei uniuscujusq;

Digitized by Google

naturalis proprietatem eſſentialem, vel virtutem, occurrit libro 4. Philoſoph. Tract. 2. cap. 1.

Neilion, nomen eſt Malagmatis, vid. *Ægineta*, lib. 7. cap. 18.

Nenufarini, dicuntur Spiritus aërem inhabitantes. *Dorn. Mart. Rul. & John.* ex *Paracelſ.*

Nenuphor & *Nenufar*, eſt Nymphæa, vid. Flores Nymphеæ.

Neogala, eſt Lac recens. Germ. Friſche Milch.

Nepa, idem quod Cancer, *Keuchen.* ad Seren. pag 136. quamvis *Aldrov.* potius Scorpionem denotare velit, lib. 2. de Cruſtac. cap. 16.

Nepenthes, *Laudanum opiatum*, Medicamentum verè laudatum. Nepenthes remedium Helenæ fuiſſe dicitur, quò omnes è Corde languores & ægritudines ſuſtulerit, & hilaritatem induxerit. Legitur apud *Homerum.*

Nepeta, Germ. Katzen-Kraut. vid. Herbas.

Nephridion, dicitur Pinguedo renalis, quæ Renibus adjacet *Hippocr.*

Nephritica, ſunt Medicamenta Renum morbos auferentia. *Lex. Brun.*

Nephriticum Lignum, vid. Lignum Nephriticum. Germ. Grieß-Holtz.

Nephriticus eſt, qui Renum dolore, vel qui ex Renibus laborat.

Nephriticus Lapis, vid. Lapis Nephriticus. Germ. Grieß-Stein.

Nephrocatharticum, eſt Medicamentum purgans Renes.

Nequi, eſt Stagnum æneum. *Johnſ. Lex.* 2. fol. 6.

Nerantia, *Aurengia*, vid. Arantia, ſeu Aurantia mala.

Neriden, eſt Spica Romana, vel Celtica. *Avic.*

Nerita, dicitur Species Teſtaceorum, & quidem turbinatorum, cujus Deſcriptionem cum variis differentiis vid. apud *Aldrov.* lib. 3. de Teſtaceis cap. 26. ſeqq.

Nervina, ſunt Medicamenta, quæ adverſus Nervorum morbos in uſu ſunt. Germ. Sennen-Mitteln/ oder Nerven-Mittel.

Neſtudar, eſt Sal hammoniacum. Germ. Salmiac. vid. Sal armoniacum.

Nethalim, *Nethalimi*, i. e. Epithymum. Germ. Stoltz-Kraut/ Thym-Seiden/ Welſcher Quendel.

Netopon, nomen eſt Unguenti cujusdam odorati, & ex variis Aromatibus mixti, propterea ſumtuoſi. Qualia erant Muliercularum Romanarum Unguenta, ſpicatum, foliatum, comageatum, & ſuſinum, cujus *Hippocr.* paſſim meminit de Natur. & Morb. Mul.

Neuritica & *Neurotica*, ſunt Medicamenta, Nervorum mala auferentia. vid. Nervina.

Neuter. *Neutralitas*, quoq; à Chymicis deſcribitur, quòd ſit neutraliter media Diſpoſitio vel Mediocritas, in qua per Modum medii ſeſe habituant actiones ſui Subjecti, ad conſervationem Speciei, ex *Lullii* Theorica c. 2. in Vol. IV. Th. Chym. p. 4.

Nezemus, *Nezemuſi*, i. e. Majorana. Germ. Majoran.

Nicarion, vocatur Genus quoddam Collyrii nardini, ex Lacte præparati ad multa Oculorum vitia perutile, cujus deſcriptio habetur apud *Aëtium* lib. 7. cap. ultim. Cit. *Gorr.*

Niccolus, eſt Nomen Gemmæ apud *Chiocc.* in Muſ. Calc. Sect. 1. p. 212.

Nicon item *Ninon*, Barbaris vocatum fuiſſe Helleborum teſtatur *C. Rayes Camp. El.* p. 63. n. 45.

Nicotiana, *Hyoſcyamus peruvianus*, *Petum*, *Torna bona*, vid. Herbas.

Nidus Hirundinum, Germ. Schwalben-Neſt/ uſurpatur ad Emplaſtrum de Nido Hirundinum.

Nigella, *Gith*, Germ. Schwartzer Kümmel. vid. Semen Nigellæ.

Niger Henricus, vid. Piger Henricus, vel Athanor, ſeu Fornax acida vel acediæ Furnus.

Niger, *Nigredo*, de Nigredine Mercurii fixa, leg. *Libav.* S. A. Ch. lib. 3. c. 15. in opere Lapidis Philoſophici. Nigredo Corvina quid ſit, vid. apud eundem Tom. II. Oper. pag. 98. 368. 405. 407. &c.

Nigriſi-

Digitized by Google

Nigrificatio, dicitur illa ipſa Operatio &c.

Nihil, Nihilum album, Germ. Nichts/ Weiß nichts/ Galmeyen=Flug/ opponitur alicui ſivè Materiæ. Idem proprie quod non Ens; Etenim, quod verè non eſt, nihil eſt: & contra quod nihil eſt, verè non eſt. *Th. Ch.* Vol. I. pag. 240. De Nihilo triplici Crolliano, Deali, Negativo, & Privativo, epicriſin *Libav.* vid. Tom. IV. Oper. pag. 83. Nil, Nihil & Nihilum album, vid. Pompholyx.

Nil Cinereum, ſeu *Gryſeum*, vid. Spodium Græcorum ſeu Metallicum.

Niliacum, epitheton Mellis, idem notans, quod Atticum, vel Hymettium & principem tenet locum in Medicina, ex *Dioſcor. Keucben. ad Sammon.* pag. 158.

Nimbus, idem quod Imber, vid. Imber. Nimbos ex tonitru fracedine decuſſos, fertiles teſtatur experientia, & cum hac *Helmontius*, Tr. Imago ferment. n. 33.

Niphetos, dicitur Nix, confertim & cum impetu irruens, ſivè nives confertæ, apud *Hippocr.* lib. 4. Epid. III. 8. *Jung. Foeſ.* p. 431.

Nitedula, Cicindula, Lampyris, Noctiluca, Inſectum eſt alatum in tenebris △nis modo lucens. Vulgò Vermiculus St. Johannis, cujus ſplendoris cauſam in humorem diaphanum, quem in Alvo continet, referunt. vid. *Aldro.* lib. 4. de Inſectis c. 8. & *Schrœd.*

Nitialia, eſt Nomen Stellæ apud *Parac.* quam cum ⊖le Vitrioli ejusd. eſſe Naturæ, ſibi perſuaſit. Tr. de Podagra &c. *Lex. Brun.*

Nitriales, ſunt res omnes adurentes, & in Calcem redigentes, ut Sal Petræ, vel Nitrum, Sulph. &c. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.*

Nitri proba, vid Proba Salis Nitri. Germ. Salpeters=Probe.

Nitron, id eſt Fex Vitri. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nitron, Nitrum, Litrum, Sal Baurach, Germ Niter=Saltz=Berg=Saltz/ eſt Species Salis, ſivè Sal ſulphureum, ſalſo amarum, ex Terra pingui excoctum, *Schrœd.* lib. 3. Cap 23. ubi integram Nitri hiſtoriam, vires, præparandi modos &c. proponit. *Lex. Brun.*

Nitrum Alexandrinum, eſt Cinis clavellatus ♆. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nitrum Anodynum, Minerale vitriolatum. Præparatur ex Nitro per Sulph præparato. Per inſtillationem ⊸ Vitrioli. Exſiccatum & pulveriſatum uſui aſſervetur.

Nitrum Antimoniatum, præparatur ex remanenti ▽a, ab edulcoratione ♁nii Diaphoretici, relicta, philtrata, ad medias evaporata, in loco frigido ad cryſtalliſandum repoſita.

Nitrum Antiquorum, vel *veterum*, erat ipſis notisſimum, ità nobis ferè incognitum. Et quidem quantum ex Veterum Scriptis colligitur, fuit Sal quoddam nativum, ſaporis amaricantis, facultatis deterſivæ, in Igne non exiliens, ſicuti Sal commune, ſed in Bullas excreſcens, ſicuti ○ & forſan fixum, atque fuſibile. Plura de hoc Nitro Antiquorum legenda ſunt apud *Ballonium.* Vel Antiquorum & Dioſcoridis Nitrum deſcribitur, leve, roſeo colore, aut candido, in foramina dehiſcens, perinde quaſi ſpongioſum.

Nitrum artificiale factitium, ſicuti ipſe Flos Parietis ſeu Petræ, vel Flos Salis. vid de illo etiam *Gal.* coquitur hoc ex Sale vel ▽ Salis. *Mart. Rul.*

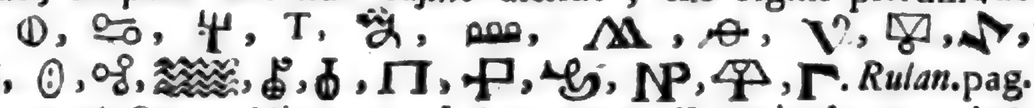
Nitrum Cacbect. chalybeatum, præparatur ſ. a. ex Vitrioli Martis p. 4. Arcani duplicati p. 5. Nitri purificati p. 7. M. ac in ∴na ad rubedinem calcina. vid. *Fr. Hoffmann.* fol 345.

Nitrum commune, ſeu *uſuale*, vel *vulgare*, ſeu *Nitrum petræ*, & *Sal petroſum* triplex eſt. Primò ex molli & tenuisſima Materia, quam exſudant veteres Muri lapidei. Secundò ex Materia, quæ Rupibus, Scopulis, ſaxisque Montium adhæreſcit. Tertiò ex Terra pingui ſeu putri & ſalſuginoſa, è ſtabulis & ſimilibus locis, in quibus animalia diu minxerunt, petita, conficitur, & hoc uſitatiſſimum. Germ. Salpeter.

Digitized by Google

♁trum cryſtallinum & purum eligendum eſt. Tanto autem purius cenſetur, quanto nimis Salis communis particeps fuerit, quod experiri licet, ſi injiciatur carbonibus candentibus, nihilq; poſt phlogoſin remaneat: Chymicis dicitur Cerberus Chymicus, Sal infernalis, Algali, Anatron, Sal Anderonæ, Baurach, Cabalata, Sal Hermaphroditicum, Hermes, Sal ſulphureus, Serpens terrenus *Baſilio* dicitur, his Signis plerumque notatur:

Rulan. pag. 347. enumerat 6. Genera Nitrorum: I. Armenum. II. Arabath. III. Aphricanum. IV. Romanum. V. Ægyptiacum. VI. Babilonicum. Arabes ſolùm duas Species, primam ſcil. & ſextam celebravêre &c. Plura legenda ſunt apud *Mart. Rul. Lang. Libav. Chiocc. Ettmüll. Schrœd.* & alios.

Nitrum Corallatum, præparatur ex Nitri præp. p. 3. Salis Corallorum p. 1. 2. vel p. æq. in ▽ Roſarum ſeparatim ſoluta, philtrata, mixta & ſ. a. coagulata. Uſui aſſerventur.

Nitrum fixum, præparatur per Fuſionem Nitri in ✢lo & injectionem ſucceſſivè Carbonum particularum, vel pulveriſatorum, usquedum flamma ampliùs non concipiant, eximatur ✢ & in patina terrea optima in Cella humida frigida, ad liqueſcendum, depoſitum, Liquor philtrandus & inſpiſſandus, & hoc erit Nitrum fixum.

Nitrum græcum, eſt Arſenicum. o--o. Germ. Arſenicum. *Mart.* Rul.

Nitrum Hermaphroditicum, præparatur ex Nitr. purificat. & Sal Tart. aa. p. æq. in ▽ Roſarum ſoluta, philtrata, & poſtmodum cryſtalliſata.

Nitrum hodiernum, an conveniat cum Nitro Veterum, dubitatur. Quod ſi verò locum *Plinii* lib. 31. Cap. 10. conſideremus, nulla, aut certè exigua apparebit differentia. *Rhod. ad Scrib.* n. 155.

Nitrum, id eſt Lapis ſalſus vel Sulphur album. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nitrum perlatum, præparatur ut Nitrum corallatum, ſed loco Corall. Perl.

Nitrum præparatum, præparatur per Fuſionem Nitri in ✢lo, & injectionem parum ✱ci vel Sulphuris, ut impuritas devoretur. Poſtmodum in tabellulas vel Rotulas ſuper Laminam cupream, vel in Mortarium calefactum effundatur.

Nitrum regeneratum, eſt Nitrum Tartariſatum.

Nitrum rubrum, Nitri rubri meminit *Hippocr.* lib. de Nat. Mulierum xxix. 104. lib. 1. de Morbo Mulierum. cxx. 19. ut & *Galen.* lib. 1. de C. M. S. lib. cap. 8.

Nitrum, Salſugo eſt quædam, ex Urinarum congregationibus in Sal præparata. *Mart. Ruland. & Johnſ.*

Nitrum ſulphuratum, præparatur per Nitri purificati & affuſionem Spir. Sulphuris aa. partes æquales, mixt. & 3bus Cohobiis deſtillat. ad ſiccitatem, usque.

Nitrum tartariſatum, eſt Nitrum regeneratum.

Nitrum vitriolatum, eſt Arcanum duplicatum, vel parari poteſt ex Nitri partibus duabus, ◎lei Vitrioli p. 1. deſtillatis, ut in Nitro Sulphurato.

Nitrum vitriolatum Gottorpienſe, eſt Arcanum duplex, ſeu duplicatum.

Nitrum uſuale, vel *vulgare*, Sal album, vid. Nitrum commune.

Nix fumans, dicitur Calx viva. ♆. *Keuchen. ad Sammon.* Pag. 244.

Nix, quid ſit, & quale Meteoron, Phyſicorum eſt. Pertinet ad forum Medicum, quatenus vel pertinet inter cauſas Sanitatis & Morborum; vel ad uſum Diæteticum & Pharmaceuticum transfertur. Illud patet ex *Hippocr.* 5. Aphor. 54. junge *Diet.* n. 923. *Jul. Alex.* lib. 17. Sal. Cap. 12. &c. & alibi. Germ. Schnee. *Sign.* ○, ♀.

Nixa, i. e. Sebeſten. Germ. Bruſt-Beer. *Sylvat.*

Nixe, eſt Amylum. Germ. Starck-Meel.

Noac, Noas, *Chalcos* & *Kalcos*, id eſt Æs, Cuprum ♀. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nocaſit, id eſt Cribrum, vel Vas perforatum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nochat, Neuchat, & Neuchor, eſt Venus, Æs. ♀. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Noſt-

Noctidiale, hoc eſt Spacium Noctis & Diei ☌ ☍. ſive 24. Horarum, *Gal.* de Septim. part. tit. 1.

Noctiluca, idem quod *Cicindela*, de Animalculo noctu lucente, Indico, Cocujo dicto, Conſule *Th. Chym.* Vol. vj. pag. 95. vid. Nitedula.

Noctua, dicitur Avis, noctu maximè videns, diurnam verò lucem non perferens. *vid. Aldrov. Galen. Schrœd.* & alii.

Nodar, id eſt Antimonium. ♁. Germ. Spieß-Glaß. *Sylvat.*

Nodoſa Radix fœtida, eſt Radix Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtzel.

Nodulus, Nodus, Ganglion, notat Sacculum vel Marſupiolum ex Linteo, vel Serico alb. vel rubr. Medicamentis Morbo convenientibus impletum, quod Cantharo Cereviſiæ aut Vini pleno, inditur, cujus Eſſentia ſeu Tinctura ægris propinatur. Germ. Kräuter-Säcklein. *Lex. Brun.*

Nodulus ſeu *Nodus*, quoque accipitur pro Globulo rotundo, Glandis vel Suppoſitoriorum uſum obtinente. *Wecker. Antidot.* Gen. lib. I. cap. 49.

Nodus Hyſtericus, præparatur ex Aſſa fœtida, Caſtor. Ruth. Oleo Succini & aliis conven. ex ſerico rubro fiat Nodus rotundus cum Bacillo annexo. Germ. Mutter-Knopff.

Noera, id eſt Coopertorium Vaſis deſtillatorii *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Noli me tangere, eſt Cucumis anguinus. vid. Rad. Cucumeris Aſinini. Germ. Eſels-Kürbis-Wurtzel.

Noma, eſt Epitheton Columbarum, quæ in Montibus degunt. *Galen.* lib. 10.

Non ens, idem quod Nihil, cujus nullus Conceptus, nulla Scientia, cùm non habeat ſui Speciem, ſub qua ſe repræſentet. Quænam ſint non Entia Chymica, lege apud. *Rolfinck. Chymiæ* lib. 6. cap. 3. ſeq. Quamvis *Beckerus* & *Langellottus* eum refutare auſi ſint. Ille in Supplemento in Phyſicam ſubterraneam; hic verò in Epiſtola quadam ad *Nat. Curioſ.* in Eph. N. C. Ann. III. Obſerv. LIX. &c.

Nora, id eſt Calx. ⍵, item quodlibet Sal, item Nitrum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Noſocomium, dicitur Locus, in quo Ægri curantur. *Lex. Brunn.*

Noſodochium, idem quod Noſocomion vel Noſocomium, vulgò Hoſpitale; de quo lege *Dieter. Jatr.* pag. 444.

Noſter, dicitur Spagyricis de Metallis Philoſophicis, v. gr. Aurum noſtrum eſt Elixir rubrum, & album eſt Argentum noſtrum. &c.

Noſtoch, dicitur Jaculum alicujus Stellæ, vel potius ejus Repurgatione dejectum quid in Terram. Invenitur potiſſimum Juniô, Juliô & Auguſtô, ſuper latos Campos, vel in Pratis, inſtar Fungi magni, vel Spongiæ foraminoſum quid & leve, tendens in fulvum & ravum Colorem & ut coagulatum jus tactum contremeſcit. Sunt qui per *Noſtoch* Ceram intelligunt metaphoricè. Dorn. *Mart. Ru.* & *Johnſ. Paracelſ.* jungit cum Terniabin, & vocat Manſiones rerum ſupra cœleſtium, lib. 4. de vita longâ, cap. 8.

Noſtos, dicitur Dulcedo & Suavitas Ciborum, vid. *Hippocr.* & *Foeſ.*

Novilunium, olim dicebatur prima Dies Menſis, ſive Calendæ. Hodieq; verò de Conjunctione Solis & Lunæ accipi ſolet. vid. *Paracelſum.*

Nox, tempus illud notat, quo Sol infra Horizontem noſtrum ſeſe abſcondit. Hanc Ægris plerumque eſſe graviorem, quàm diem non ſolùm in Criſibus, ſed & communiter, egregriè declaravit. *Diet.* & *Hippocrates.* Sign. ☍, ☍, ∨, ♉, ♌, ♎, ♒, ○.

Nuba, id eſt Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Nuba quoque Mannæ & Terniabin Species eſt, roſeo Colore, qualis in Hibernia utplurimum cadit. *Paracelſ.* Schola in lib. 4. &c.

Nucamentum Abietis, ſquamatim compactum. Germ. Ein Tannen Zapff.

Nuciſta, Germ. Muſcaten-Nuß / vid. Nux Moſchata, ſive Myriſtica.

Nuclei Palmarum, Germ. Palmen-Nüß / oder Datteln. vid Dactylus.

Nuclei Pineæ, Strobili, & *Piſtaciæ*, vid. Nux Pin. & Piſtac.

Digitized by Google

Nucleus, propriè ſignificat Fructum Arborum, & eſt Semen Corticibus incluſum, ut Nuclei Avellan. Ceraſorum, Morellorum & Perſicorum &c. vel etiam alia Grana, v. gr GranaMali Punici dicuntur Nuclei. *Hippocr.* & *Dioſcorid.* vel etiam Oſſicula Meſpilorum, Palmularum. &c.

Nudolf, i. e Ceterach, ſeu Scolopendrium verum. Germ. Miltz-Kraut. *Sylv.*

Nuhar, *Naaz*, & *Nuaz*, id eſt Venus, Æs, vel Cuprum. ♀. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

N. *n*: Nº. & nº. eſt Signum Medicum, in Remediorum Formulis deſignat Numerum. ex. gr. ℞. Baccarum Lauri No. iij. hoc eſt Numero tres, vel Dactylorum, Jujubarum aa n. ix. hoc eſt ana Numero novem.

Nummularia, Germ. Geel Schlangen-Kraut/ oder Pfennigs-Kraut/ vid. Herb.

Nummus vomitivus, præparatur ut & Annulus & Poculum ex Vitro ♁ nii.

Numus, id eſt Plumbum ♄. Germ. Bley Schwartz.

Nuſiadat, & *Nuſiadal*, id eſt Armoniacum. *Mart. Rul.* nuſiadat. *Johnſonus.*

Nuſtum, *Paracelſo* dicitur partim in genere Pinguedo, Flos Lactis, Portio butyroſa ſupernatans, partim in ſpecie hujusmodi Pinguedo in ▭na ſupernatans. &c.

Nutricatio, idem eſt quod Nutritio.

Nutrimentum, idem eſt quod Alimentum, Nutrimentum Lapidis Philoſophici, quale ſit, vid. *Libav.* Oper. libr. II. pag. 403. 405. & 431. &c.

Nutritio, Species quædam eſt incraſſationis, aut potius augmentationis, uti videre eſt in conficiendo Unguento nutrito, in Aloë, aliisque rebus. Germ. Ernehrung/ Erhaltung. vid. Imbibitio & Inceratio.

Nutrix, quid Nutrix Chymica ſit, videlicet peculiaris Terra, Virgo dicta, vid. *Theat. Chym.* Vol. I. pag. 201. 378. &c. *Libav.* Alchym. Pharmac. cap. 31.

Nuttuſar, i. e Antimonium. ♁. *Matth. Sylvat.* Cap. 558.

Nux, in genere ſignificat Fructum, qui exteriùs duriori cooperitur Cortice & intus latet Nucleus, qui edendo eſt.

Nux aromatica, *Nux moſchata*, & *Nux muſcata*, *Nux odorata*, *Nux myriſtica*, *Nux ſtomachica*, *Nux uterina*, *Caryon aromaticum*, *Moſchocarya*, *Moſchocarydion*, *Nuciſta*, Germ. Muſchaten-Nuß. Duplex habetur, oblonga nempè, quæ & Mas dicitur; alia eſt rotunda, quæ fœmina, differentiæ gratia, appellatur. Eſt Fructus Arboris, in Inſula Banda & Sumatra, Indiæ Orientalis, creſcentis, Proceritatem Arboris Pyri, Folia Perſicæ malo breviora, & magis ſubrotunda, imò & latiora habentis. Fructus appoſitè Malum Perſicum refert: cujus Cortex externus per maturitatem inſtar Juglandis non tantum dehiſcit, ſed ab Incolis quoque veſcitur. Hôc remotô ſequitur Macis, conſtans ex variis ſubrubicundis foliolis: hæc item duram corticem inveſtiunt, quæ ipſam Nucem Moſchatam incluſam ſervat. Nuces Moſchatæ, ſeu Nuciſtæ, involvuntur prius in Calce viva, vel ▽ ♆ infunduntur, antequàm deferuntur. Propter Odoris ſuavitatem Nuces Moſchatæ dictæ, etiamſi Moſchum non oleant. Plura lege ap. *Schrœd.* & *Ettm.*

Nux aquatica, ſeu *paluſtris*, vid. Tribuli aquatici. Germ. Stachel-Nuß.

Nux Avellana, *Herculea*, *Leptocaria*, *Pontica* & *Præneſtina*. Germ. Haſel-Nuß. Sunt hæ Nuces aut domeſticæ aut ſylveſtres: Ex domeſticis, aliæ oblongæ aliæ rotundæ: Oblongas præſtantiores & guſtui gratiores eſſe conſtat: Præſertim illas, quæ putamine vehementer rubent, & fractu minimè ſunt contumaces.

Nux, ſeu *Balanus myrepſica*, vid. Nux Myrepſica.

Nux Baſilica, eſt Nux juglans, ſeu Regia. Germ. Eine welſche Nuß.

Nux Cupreſſi, Pila, ſeu Galbulæ Cupreſſi, vid. Cupreſſi Coni.

Nux Græca, eſt Amygdala. Germ. Mandel. & Nux Thaſia. vid. Amygdala.

Nux Heracleotica, vid. Caſtanea. Germ. Kaſtanien.

Nux Herculea, leptocaria, pontica & præneſtina, vid. Nux Avellana.

Nux Indica condita, Carya Indica condita. Germ. Eine eingemachte Indianiſche Nuß. Nuces Indicæ in India condiuntur, ex qua ad nos transportantur.

Nux

Digitized by Google

Nux Longobardica, Germ. Rothe Haſelnüß/ oder Lampertiſche Nüß/ oder Ruhr-Nüß.

Nux Leucena Gal. Germ. Kaſtanien/ vid. Caſtanea.

NM. Ita notatum, legendum eſt, Nuces Moſchatæ. Germ. Muſcaten-Nüß. *Sign.* NM.

Nux Moſchata, vid. Nux Aromatica.

Nux myrepſica, & *Balanus* ſeu *Glans myrepſica*, vel *Nux* ac *Glans unguentaria*. Venit ex Ægyptia, Arabia, Æthiopia, Syria & Barbaria; Fructus eſt Arboris Tamariſco ſimilis, magnitudine AvellanæNucis, intus Nucleum continens pinguem & oleoſum, veluti Amygdalæ. *Plinio* diciturMyrobalanum. Arab. *habel Ben*, vel *Ban*, ab aliis *Granum Ben*, in Officinis *Ben*, Turcis *Hebelben*.

Nux *Myriſtica*, *Intiſcuta*, eſt Nux Moſchata. Germ. Muſcat-Nüß. *Sylvat.*

Nux, vel Nuces *Pineæ mundatæ*, ſeu *Strobili*, *Conicoccoli*, *Nuces pityides*, *Nuclei Coccali Hipp.* Germ. Gereinigte Zieber-Nüßlein/ Pinien- und Krafft-Nüßlein/ Zieber- und Than-Nüßlein/ Pignoli und Peinien-Kern/ oder Nüßlein. Præſtant recentiores, pleni, albi, ſicci, vitentur flavi aut pallidi, oleoſi & rancidi. Spontè creſcunt in Italia, inde ad nos advehuntur. vid. Semen ſeu Nuclei Pini.

Nux, vel Nuclei, ſeu *Piſtaceæ & Nuces piſtaciæ*, *fiſtaciæ* & *phiſtaciæ*, *fiſticæ*, *Nux Liſtacia*, *Pſittacia*, *piſtachia*, Germ. Piſtacien/ Syriſche- oder Welſche Pumper-Nüßlein. Sunt Nuclei duplici veſtiti putamine, primò exteriore coriaceo, hinc Lapides. Quod Nucleum proximè continet, Membranulâ rubella circumdatum. Eligendi Nuclei recentes, ponderoſi, extrinſecus albidi, intrinſecus virides, non rancidi, in apice aliquantulum patentes. Ex Arabia, Perſia, Syria, Venetias importari ſolent.

Nux *Perſica*, *Juglans* & *Regia*. Germ. Ein welſche Nuß. vid. Nux juglans.

Nux *pontica*, *Herculea*, *leptocaria*, & *præneſtina*, vid. Nux avellana.

Nux *Regia*, vid. Nux juglans. Germ. Welſche Nuß.

Nux *ſtomachica*, vid. Nux aromatica, Moſchata ſeu Muſcata.

Nux *Tamariſci*, eſt Fructus Tamariſci.

Nux *Thaſia*, Nux *Græca*, vid. Amygdalæ. Germ. Mandeln.

Nux *veſicaria Dodon. Straphilodendros*, vid. Piſtacea.

Nux *uuguentaria*, vid. Nux Myrepſica.

Nux *vomica*, & Nux *metella*. Germ. Krähen-Augen. Creſcit in Arabia, & in India Orientali, ubi etiam Fungus Orientalis nominatur.

Nux *urbana*, *Barbata*, *Longopardica*. Germ. Lompertiſche Nuß.

Nux *uterina*, vid. Nux Aromatica ſeu Moſchata.

Nychthemerum, eſt Tempus, denotans ſpatium Viginti quatuor horarum ☌ ⚲, Dies & Nox. *Lex. Blancardi.*

Nyctalops, præcipua ſignificatio dicitur de iis, qui Noctu meliùs vident, quàm interdiu. *Hippocr. & Galen.*

Nycterinos, Nocturnus. Germ. Nächtlich/ oder bey Nacht.

Nycteris, vid. Veſpertilio. Germ. Fleder-Mäuß/ oder Speck-Mäuß.

Nycticorax, Latinè Corvus nocturnus. An Accipiter nocturnus aut Bubo, aut Ulula, hoc nomine veniat: an in genere omnes nocturnæ Aves rapaces ità vocentur, vid. *Aldrov.*

Nygma, eſt & Remedii genus, quod Punctio dicitur, & adhibetur Hydropicis, vid. Paracenteſis. *Lex. Brun.*

Nygmaticos, à *Galeno* ſumitur pro Emplaſtro contrà Puncturas, lib. 6. de C. M. P. G. cap. 10. in Princ. quemadmodum & hodieq; Empl. Sticticum Crollii, Vernaculè Stich-Pflaſter.

Nymphea, vid. Flores Nympheæ. Germ. See-Blumen.

Nymphidica, metaphoricè Spiritus Aquarum ſolventium in arte dici poſſunt. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nyſadir, *Neſtudar*, *Nuſiadat* & *Nuſſiadai*, id eſt Sal armoniacus, ✱. Germ. Salmiac. *Mart. Ruland. & Johnſ.*

Nyſa,

Nyſæ, eſt Sal Hammoniacum. Germ. Salmiac. ✱. vid. Sal armoniacum.
Nyx, idem eſt quòd Nox. Germ. Die Nacht. vid. Nox. *Lex. Brun.*
Nyxis, idem eſt quòd Punctura, vid. Nygma. *Lex. Brun.*

O.

O Simplex, Chymicis denotat Alumen, & Nox, ac Oleum coctum, impoſitô Circulô majori, nimirum, ◎. Albumen Ovi, & Circulo minori ◎ Oleum deſtillatum, ſeu Oleum Tartari denotat, affixa litera F. ut OF, Alumen fæcum, & litera C. ut OC, Alumen catinum ſignificat. ɔc ſi in ſuperficie ſemi Lunula impoſita nimirum ♉, Aquam vitæ & Taurum denotat. Si Linea per totum, ut ⌀ Maſſam ſignificat. Verum ſi triplex, fuerit, in baſi nempe duo, & in ſuperficie unum, ſic ∘°∘, Oleum ſignificat. Si Diametrum habeat, à dextris ad ſiniſtrum latus, nempe ⊖, Sal denotat; verùm à ſuperficie ad infimam partem, nempe ⦶, Nitrum erit, in ſuperficie, ſi aderit Crux, nempè ♁, Antimonium eſt, ſed in infima parte nempè ♀, Cuprum ſignificabit, in ſuperficie ſemi Lunula recumbens dorſo, & in infima parte Crux, nempè ☿, Mercurii erit ſignum, è Vertice, ad Baſin linea, & à dextris Crux, nempè ⊕ Vitriolum denotat, ſi Crux in medio per totum, nempè ⊕, viride Æris ſignificat, & ſi hoc Signum, quatuor Punctis in medio Spatii ſignatum, nempè ⊕ Amalgama denotat, & ſi in dextris vacui Triangulus adeſt, nempè ⊘, Argentum ſignificat, & ſi ſagitta per totum nempè ⌀, Argentum pictorium ſignificat, ſi habet tranſverſim telum, nempè ♂, Mars, Ferrum ſivè Chalybs eſt, ſi in ſuperficie adeſt duplex Crux, nempè ♁, Pulverem denotat, in medio Punctum, nimirum ☉, Aurum ſive Sol eſt, ſi litera V impoſita eſt, ut ⓥ Vinum circulatum ſignificat, impoſitis tribus Punctis, ut ◎. Vinum mortuum eſt, in Circulo tria Puncta, nempè ◎, Caput Mortuum denotat, quatuor Puncta nimirum ◎, Calx denotat, item ſi tres Circuli invicem adhærent, ooo, Calx eſt &c. ut Characteres demonſtrabunt.
Oa & *Oon*, i. e. Ova & Ovum. Germ. Eyer. *Matth. Sylvat.*
Oabelcata, eſt Cucurbita. Germ. Ein Kolb.
Obac, Raal, eſt Hammoniacum ✱. Germ. Salmiac / vid. Sal armoniacum.
Obalſimon, i. e. Gummi Hederæ. Germ. Epheu-Gummi.
Obelchera, Obelkara, Onbelcora, eſt Cucurbita. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Oblatæ laxativæ & *purgantes*, fiunt ex Farina cum Saccharo, & Speciebus purgantibus. Germ. Purgierende Oblaten / oder Hypen.
Obulus, eſt nomen Ponderis, & eſt dimidium Scrupuli ℈ß. & pendet Grana decem. Eſt ſexta Pars Drachmæ Atticæ, continens octo æreos, ſivè æreola ſex, tres Obuli faciunt Drachmam dimidiam. *Galen.* de Pond. & Menſ. cap. 3. lib. 6. *Sign.* ▭, eſt Scrup. unus ℈j. ſeu Grana xx. F, T. ſunt Scrup. duo ℈ij. ſeu Grana xL. E, L. ſunt Scrup. duo cum dimidio ℈iiß. ſive Grana L. ɔ, V. ſunt Grana v. C, ♃, X. eſt Scrup. ſemis Grana x, ſexta Pars Drachmæ. ℈ß.
Obretica & *Obreptica*, ſunt Medicamenta, quæ Faſtidium tollunt. Germ. Den Eckel ſtillende Mittel. *Galen.*
Obrizum, eſt Aurum purum, in Spadiceum Colorem arte calcinatum & pulveriſatum. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.*
Obſidianum, nomen Vitri, vel Lapidis fuſorii, qui & Smaltum vel Schmalthum dicitur, de quo vide plura apud *Plin. Libav. & Chiocc.* tranſlatum etiam ad Vitrum Antimonii, *Libav.*
Obſona, ſunt quæcunq; Cibaria, quæ cum Pane eduntur. *Sylvat.*

Obſtru-

Digitized by Google

Obſtruens, epitheton Medicamentorum, quæ meatus & ora Vaſarum occludunt, & ſenſibiles excretiones prohibent; quorum Natura eſt craſſarum partium, terrea, & expers acrimoniæ, *Gorræus*.

Obſtupefaciens, vid. Narcotica. *Lex. Brun.*

Obturatio, idem eſt quod Obſtructio. Obturatoria, vocantur illæ Materiæ, quibus Vaſa Chymica, vel pharmaceutica, obturantur vel incruſtantur. *Libav.* Tom. II.

Ocab, i. e. Sal armoniacum. ⊖✱cum. Germ. Armeniſch Saltz.

Occaſus, Spagyrici quoque in Magiſterio Lapidis Philoſophici transtulerunt ad nigredinem, quæ eſt ſignum Putrefactionis & Solutionis ſecretæ, quam vocant Occaſum Solis, & Initium Artis, *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 414.

Occidens, propriè dicitur de Loco, ubi Sol occidit, & ſeſe ſub Terram abſcondit, viſui noſtro ſubducens. Tropicè Chymicis dicitur Occidens Acetum ✝. Germ. Eſſig. Occidens Stella eſt Sal armoniacus ✱. Germ. Salmiac. Occidens, Mercurius ☿, Saturnus ♄, Hermaphroditus. Germ. Raben-Kopff. Aqua viva, viſcoſa. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Occiſio, Spiritus Mundi, ſive Aqua viva, & in Sal naturæ Converſio, eſt ſecretum Calcinationis Sapientum. *Th. Chym.* Vol. vj. pag. 186.

Occultum Scientiæ, eſt apud Chymicos ☽tum vivum.

Ochema, eſt Liquor, ſeu Vehiculum aliquod, quo Medicamenta miſcentur & inſumuntur. vid. Vehiculum.

Ochra, Terræ ſpecies eſt colore luteò, à quo nomen habet. Duplex habetur: Nativa, ſivè Foſſilis. Ochra nativa, Ochra, Luteum montanum. Germ. Ocher/ Berg-Geel/ Silber Geel. Olim ex Attica, hodièq; ex Dacia & Hungaria advehitur: altera Factitia, Ochra factitia, Ochra plumbaria, Ceruſſa Citrina. Germ. Bley-geel/ quæ ex Plumbo aduſto fit, ✝to extincto, Pictoribus magis uſitata. Ochræ Hiſtor. & Uſus vid. *Dioſcorid. Mart. Rul. Johnſon. Schrœd. Libav.* &c.

Ochros, Colorem ſignificat luteum, pallidum, nempè ex candido & flavo permixtum, tantò candidiorem flavo, quanto flavum rubro. *Galen.* cap. 2. de R. V. I. A. t. 21. Penultimâ circumflexâ notat Leguminis genus, Lat. Ervilia, aut Cicera dictum. *Gorræus, Jul. Alex.* Com. in lib. 1. de Al. fac. cap. 25.

Ocob, Ocab, Ocop, Obac, eſt Sal armoniacum ✱. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Ocularis, ſic Ocularia Medicamenta, lib. 4. de C. M. S. L. cap. 4.

Ocularis, ſeu *Ophthalmica Herba*, vid. Euphraſia, Germ. Augen-Troſt.

Oculi Cancrorum, Germ. Krebs-Augen/ oder Krebs-Stein. vid. Lapides Cancrorum.

Oculi, inter Vegetabilia ſunt Florum prodromi, indeq; Flores explicabiles & etiam Gemmæ dicuntur, ut Oculi ſeu Gemmæ Populi &c.

Oculi, ſeu *Linguæ Serpentum*. Reperiuntur Lapides, Oculis & Linguis Serpentum ſimiles, in Inſula Maltha ſeu Melita, Oculi ſunt Coloris lutei, Linguæ verò ſunt fuſcæ & cinericeæ, & ubertim in tota Inſula inveniuntur.

Oculus Araneæ, i. e. Tela Araneæ. Germ. Spinnenwebe.

Oculus Auri & Argenti, apud Chymicos eſt ☽tum vivum. Germ. Queckſilber. ☿

Oculus Bovis, *Buphthalmum*, Germ. Rinds-Augen. vid. Herbas.

Oculus Leporis, Avaricia, Sanamunda. vid. Rad. Caryophyll. Germ. Benedicten-Wurtzel.

Oculus Sambuci, eſt Sambuci Locuſta. Germ. Holder-Sprößlein.

Oculus Solis, vid. Matricaria. Germ. Metern.

Oculus Solis Fuchſii, eſt Cotula fœtida. Germ. Stinckende Chamillen.

Ocymaſtrum, eſt Scrophularia, vid. Radices Scrophulariæ.

Ocymum, eſt Baſilicum. Germ. Baſilien-Kraut. vid. Herbas.

Odme, idem eſt quod Odor. Germ. Der Geruch. dicitur Qualitas illa ſenſibilis, quæ ab alio corpore emanans Naribus percipitur. vid. *Gal. Chiocc*

Digitized by Google

Muſ. *Libav.* Alch. Pharm. Odor, quandoque ipſam Rem odoratam, vel Aroma notat *Rhod.*

Odontalgica, ſunt Medicamenta Dentium dolores ſedantia.

Odontica, ſunt Medicamenta, quæ adverſus dolores Dentium adhibentur. Germ. Zahn Schmertzen ſtillende Mittel. *Lex. Bl.*

Odontotrimma, idem eſt quod Dentifricium. *Lex. Brun.*

Odor, Germ. Der Geruch. vid. Odme.

Odorabilis, dicitur de omni re, quæ exhalationes emittere poteſt, vel ſuaveolentes, vel malè olentes. *Galen.* lib. 1. Cap. 6.

Odoramentum, idem eſt, quod Res odorata. In Pharmacevticis deſcribitur, quòd ſit Medicamentum tàm ſimplex, quàm compoſitum, quod citra △nis accenſionem ſuo odore ſpiritus alterare aut reficere poteſt. *Weck. Antid. Gen.* Odoramentum, eſt Medicamentum odoris gratiâ adhibendum, componitur aliquando ex Ladano, Benzoin, ſtyrace, Moſcho, Zibetho, aliisq; Aromatibus &c. Germ. Guter Geruch. *Lex. Br.*

Odorifera, ſunt Medicamenta, quæ per ſuum odorem bonum aut fœtidum, Sanitatem inducunt, & morbos expellunt.

Oegi, i. e. Acorus. *Germ.* Calmuß. *Sylv.*

Oenantharion, epitheton Unguenti alicujus, ob Condituram, quæ odoris & deliciarum gratiâ additur ex Vino & Flore Liliorum parati. *Gorræus.* Duæ Oenanthariorum formulæ habentur apud *Æginetam* lib. 7. cap. 21.

Oenanthe, *Philipendula*, & *Filipendula* & *Saxifraga rubea*, vid. Rad. Filipendulæ. *Germ.* Rothe Steinbrech-Wurtzel.

Oenarea, epitheton Cineris, qui paratur ex Sarmentis, vel Pampinis Vitis, quæ vocantur Oenara vel Oenarides, *Hipp.* lib. 2. Germ. Weinreben-Aſche.

Oenas, Lat. Vinago, dicitur Species Columbæ montanæ, cujus Hiſtoriam & uſum tradidit *Aldrov.* lib. 15. Ornithol. cap. 7.

Oeneleon, dicitur Miſtura, Vino & Oleo conſtans, cujus meminit *Galen.* lib. 1. de C. M. S. L. cap. 8. &c.

Oenodes, *Vinoſus*, epitheton Vini generoſi, quod multam admittit ▽æ miſtionem. vid. *Galen. Caſtellus & Linden.* Germ. Ein ſtarcker Wein/ der viel Waſſer leidet.

Oenagala, Lactis & Vini ãã. partes æquales, vel dicitur Potionis genus, quod ex Lacte & Vino mixtis parabatur, cujus meminit *Hippocr.* lib. 7. Epit. XL. 17. Quidam intelligunt per Oenogalam Vinum Lactei teporis, ſivè tepidum, veluti Lac, quæ verſio etiam à *Lindenio* retenta fuit.

Oenogaron, eſt Garum Vino miſtum, Garum vinoſum, apud *Aëtium.*

Oenoides, eſt Vinum dilutum, aut Latex, Vino analogus. *Lex. Bl.*

Oenolæum, eſt Vini & Olei admixtio. Germ. Geölter Wein. *Lex. Bl.*

Oenolithus, eſt Tartarus. Germ. Weinſtein. vid. Tartarum.

Oenomel, eſt Mel vinoſum, ſive Mulſum vinoſum, vel Mulſum, cui ingreditur Vinum. Nihilq; aliud eſt, quàm Vinum melle conditum, deliciis magis, quam ſanitati deſtinatum. *Dioſcorid.*

Oenopola, qui Vina vendit, cujus meminit *Linden.* d. L. §. 61. Germ. Ein Weinhändler.

Oenopos, epitheton Coloris, q. Vinoſus, qualis eſt Uvarum matureſcentium, cum ex rubro nigricant & ſplendent, aut in purpuram & nigrum tranſitus ſit. Meminit *Hippocr.* lib. 7. Epid. III. 22. & Lib. de Nat. Mul. lib. 6. L. 2. de Morb. Mulierum. IV. 6. *Jung. Foeſ.* d. l. &c.

Oenos, propriè dicitur Vinum, hoc eſt Succus Uvarum maturarum per Expreſſionem collectus, per Fermentationem depuratus à fæcibus, atque in doliis vi proprii & nativi caloris perfectè coctus. De cujus natura, differentiis, virtutibus & noxa paſſim Veteres & Recenſiores benè multa ſcripſerunt. vid. *Hippocrat.* lib. 2. *Galenus*, *Foeſius*, *Moræus*, *Willis*, *Schrœderus* lib. 2. cap. 63. Per quandam ſimilitudinem alii quoque

Succini

Digitized by Google

Succi officinales expreſſi & depurati Vina dicuntur, v. gr. Cydoniorum, Granatorum, Citri &c. Idem d. l. cap. 82. Nonnulli quoq; Spiritus è Vino parati appellantur Vina, ut Vinum alcaliſatum, circulatum &c. *Libav.* S. A. Ch. lib. 8. cap. 25. Vinum correctum eſt Alcool Vini. Vinum aſſatum eſt, quod Herbarum vires attraxit, vel aliorum, quibus aſſuſum fuit. *Dorn. Mart. Ruland. & Johnſ.*

Oeſtrus, propriè dicitur Inſectum notiſſimum, *Tabanus* Veteribus quoque dictum, aculeo duriori in ore armatum, quàm cæteræ Muſcæ. vid. *Aldrov.* lib. 3. cap. 4.

Oeſopus, vulgò Hyſſopus humida dicta, ſeu ſuccidarum Lanarum Pinguedo, *Plin.* Lana ſuccida, Vellus ſuccidum, *Mart. Ovidius*, Oeſypum exponit Succum ab immundo Ovis vellere demptum. *Plin.* libro 29. Sordes ſudoremq; Lanis Ovium adhærentem. Verſantur itaque non parvo in errore, qui Oeſypum interpretantur pro Scybalis & Stercoris pilulis ovium lanæ inhærentibus; cum *Plinius* eodem in loco nomine alio eas donet, videlicet Sordes caudarum in Pilulas contretas appellans. Germ. Fette/unflätige/ und ſchmutzige Wolle am Schaff.

Oeſypus, & *Oeſypum* & *Iſopus*. Germ. Schmutzigte Schaffs-Wolle.

Offa, eſt Maſſa vel Maza, vid. Maſſa. Germ. Ein Taig.

Offic. ità à Medicis præſcriptum, ſeu aliàs notatum, legendum eſt *Officinalis*, Officinale, Officinalia ſeu Officinalium &c.

Officina, generaliter omnem Locum ſignificat, ubi aliquid præparatur & elaboratur. Medicis eſt alia Pharmacevtica, in qua Galenica & alia Medicamenta præparantur, alia eſt Chymica, in qua Eſſentiæ vel Tincturæ, ex Animalibus, Mineralibus & Vegetabilibus, in forma varia extrahuntur, dicitur vulgò Laboratorium, à Laborando, vide Laboratorium. Et alia vel tertia eſt Chirurgica, in qua res ad Chirurgiam pertinentes tractantur. Germ. Eine Werckſtatt/ Werck-Laden. *Lex. Brun.*

Officium, vocatur id, quod alicui agendum incumbit. Ità Officium hominis eſt, omni modo, arte, operâ, facultatibus, devincere hominum inter homines ſocietatem &c. *Lex. Brun.*

Offion, idem quod Opium. Eph. N. Cur. A. II. Obſ. LXIX.

Offionicos, i. e. Lacerta. Germ. Eyder. *Matth. Sylvat.* p. 158.

Offri, eſt Gummi Hederæ. Germ. Ephen-Gummi.

Oger, Ogertinum, Ogertum, *Paracelſ.* idem quod Ochra, paſſim in ſcriptis.

Ois, Latinè Ovis, eſt Animal quadrupes, lanoſum, manſuetum, Lupo inimicum, cujus mas Aries, caſtratus Vervex, Fœmina ſtrictè Ovis, Pullus Agnus vocatur. vid *Aldrov.* de Quadrupedibus. Germ. Ein Schaff.

Oizatum, Oizezatum, i. e. Aniſum. Germ. Aniß. *Steph.*

Ol. Ità à Medicis præſcriptum, vel aliàs notatum, legendum eſt Oleum.

Olcaib, i. e. Silex. Germ. Kieſel-Stein. *Sylvat.*

Olea, mendoſè pro Holca, vel Golce, id eſt Drachma, vid. Holce.

Olea, ſunt Liquores unctuoſi, inflammabiles leves, vel acidi vel ſalini.

Olea, per Coctionem & Infuſionem paranda, Olea hæc tam ſimplicia quàm compoſita Officinis uſitatiſſima ſunt. Præparantur inciſa & contuſa Ingredientia per Infuſionem in Oleo Olivarum, & aliquando per additionem alicujus Liquoris convenientis, ▽æ vel Vini, per inſolationem vel lenem coctionem ad humiditatis conſumptionem.

Olea deſtillata, quædam per Infuſionem & per ſuperiora deſtillantur, quædam per inferiora nimirum per Retortam, nempè per deſcenſum deſtillantur.

Olea deſtillata, rectificantur ſi miſcentur cum 🜹li, vel Sale Tartari, vel alio quodam Sale per Retortam, vel Alembicum humilem in Cineribus, vel in Arena.

Olea deſtillata, quæ per Retortam ex Mineralibus deſtillantur, & Acida ſunt, Ol. 🜍ris, Ol. ⊕li &c.

Olea ſoluta, fiunt per Calcinationem & Liquefactionem in Cella frigida & humida, in qua, in ſacculo ſuſpenſa, per Solutionem, deſtillant in Vas ſuppoſitum, ut Ol. Tartari, Ol. ſeu Liquor Nitri fixi. &c.

Olea tria ſtomachica, ſunt Ol. Abſinthii, Cydoneorum & Maſtichinum,

Oleaginoſus, dicitur de eo, quod Pinguedinem inſtar Olei in ſe continet, ut ſunt Amygdalæ, Nuces, Sem Papaveris & alia quædam Semina hujusmodi oleaginoſa. Cerebrum gravare, docet *Rolfink*. O. & M. M. S. Lib. 14. Sect. 1. Cap. 23.

Oleamen, Oleamentum, dicitur in genere omne Linimentum mollius ex Oleis paratum. *Scribon*. n. 222.

Oleaſter, eſt Olea ſylveſtris. Germ. Wilder Oelbaum.

Oleitas, idem quod Pinguedo, Oleitas Rerum in omnibus earum 🜍 eſt. *Dorn*. in Lexic. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* dicitur & alias Olivitas: cujus tres ſpecies recenſentur pro conditione triplici Olivarum, apud *C. Hoffm*. lib. 5. V. L. Cap. 3.

Oleoſus, idem quod Oleaginoſus, Pinguis, *Gal*. 6. Meth. Med. c. 6.

Oleum, vide Elæon, quibus addi poſſunt, quæ de Oleis Chymicis prolixè tradit *Libav*. S. A. Ch. lib. 8. cap. 17. & *Alch. Pharm*. c. 29. etiam in *Theatr. Chym*. Indicibus. Oleum ex Lacte dicitur Butyrum Græcis, Teſte *Linden*. Ex. XVI. §. 119. Oleum eſt Pinguedo quædam fluida, ex Fructubus aut Seminibus expreſſa, uti eſt Oleum Amygdalarum, Olivarum, de Palma Raparum &c. vel eſt deſtillatum ex rebus pinguibus, uti ex Cinamomi Corticibus, Caryophyllis, Aniſi Semine &c. vel eſt deſtillatum, ut Oleum Caſtorei, Chomomillæ, Jaſmini, &c.

Oleum abiegn inum, eſt Reſina liquida, ſeu Lachryma Abietis. Germ. Tannen-Hartz.

Oleum acerbum, vid: Ol. crudum. Germ. Unzeitiges Baum-Oel.

Oleum album, eſt Oleum multoties lotum. *Sylvat*.

Oleum, aliquando ſumitur pro Igne, uti à *van Helmont*. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Oleum Alöeticum, ℞. Alöe hepat: ℔j. Myrrhæ ℥ij. Thuris ℥ß. M. deſtill. per Retort. in ∴na lentô △e. Umbilico illitum purgat.

Oleum Antimonii. Germ. Spießglaß-Oehl. vid. Butyrum Antimonii.

Oleum Aranearum, præparatur per Infuſionem, ut Oleum Scorpionum.

Oleum ardens, eſt Oleum Tartari ad ſummum gradum correctum. Germ. Corrigirt Weinſtein-Oel. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Oleum Arſenici, fit ex Arſenico fixo, vel ex Butyro Arſenici, ſecundum artem per deliquium.

Oleum ex aſſatione, fit per ſiccam Flammam, cum res per ſe absq; ullo menſtruo △neo, calori adhibita Oleum accendit: quod colligetur quovis modo: & fit dupliciter, aſſatione & combuſtione.

Oleum Been, Oleum Balanium, Oleum Glandis unguentariæ. Germ. Been-Oehl/exprimitur ex Nucleis Been.

Oleum cabrinum, i. e. ex Cancris. *Sylvat*.

Oleum Cicinum, i. e. de Cataputia majori, vel de Siſamo ſylveſtri. *Galen*.

Oleum Colcotharinum, eſt Oleum è Vitriolo rubeum. Germ. Das rothe Oel aus Vitriol. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Oleum commune, ſemper ſumitur Oleum Olivarum, quod ex Gallia, Hiſpania, Italia & aliis locis apportatur. Germ. Baum-Oehl. Exprimitur ex fructibus maturis Oleæ. Omphacinum ex immaturis Fructibus expreſſum eſt. *Sign*. ŏō, △, ōō, ⊓.

Oleum Coſmeticum aliquod. ℞. 🝆 Amygd. amar. ℥iv, 🜍 Tart. ℥ij. Talci ℥ß. M. f. a.

Oleum

Oleum crudum, ſeu *acerbum*, eſt Oleum ex Olivis immaturis expreſſum. Germ Baum-Oel von unzeitigen Oliven.

Oleum per Elixationem extractum & excoctum eſt, quod coquendo extrahitur. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Oleum fixum, eſt quod è rebus ſolutis, & ad purum philtratis, per Abſtractionem crebram 🜄ni potiſſimum, ad oleoſam conſiſtentiam eſt redactum. Id enim figere appellatur, è diluta & tenui conſiſtentia, Aquoſitate abſtractâ, vel digeſtâ, oleoſam & ſtabilem producere. Ideò autem ſolvi in liquore res neceſſe eſt, ut craſſis partibus Filtratione ſegregatis, tenues in humorem deponantur, unde per talem Fixionem reducuntur. Praxis communis eſt, ut res ſolvatur in aliquo liquore, adhibitis macerationibus, vel coctionibus, vel deliquio, ſeu ſolo ſeu cum aliis &c. Solutio ſi quid habet fæcum, colatur, quoad ſatis: poſteà affunditur 🜄, digeritur unà, & abſtrahitur iterum, idque repetitur, quouſque oleoſa conſiſtentia placeat. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Oleum Gremiale, i. e. de Olivis. Germ. Oliven-Oel.

Oleum Jaſmini, præparatur in Gallia & Hiſpania, per infuſionem cum Oleo Been, vel Oleo Amygdalarum, & Floribus recentibus Jaſmini. ſ a.

Oleum, id eſt △, deſtillatur una cum ▽, & quod in fundo relinquitur, Terra eſt. *Mart. Ruland.*

Oleum de Kemeſt, i. e. Laurinum. Germ. Lorbeer-Oel.

Oleum Laurinum, Germ. Lohrbeer-Oel / vid. Laurinum Oleum.

Oleum Ligni Heraclii Rulandi Patris, à *Zacharia Brennelio*, adductis rationibus, cenſetur eſſe Oleum extractum ex Ligno Guajaco, ut apparet in pag 117. & 118. ejus Libri de Chymia edit: *Quercetanus* pag. 775 affirmat Oleum Ligni Heraclei *Mart. Rulandi*, quo in ſuis Centuriis Epilepticos ſanitati reſtituiſſe, & Dentium dolores ſedaſſe, Oleum fuiſſe extractum deſtillatione ex Ligno Buxi, non Guajaci, ut anteà opinabatur. *Johannes Beguinus* in Tyrocinio ſuo Chymico, ſic ſcribit: Paratur Oleum Heraclinum, ex Corylo dum floret, non aliter, ac Oleum ex ligno Guajaco, & creditur eſſe utiliſſimum ad præcavendam Epilepſiam, Dentium dolores ſopiendos, & Vermes à Corporibus profligandos. pag. 173. Et huic opinioni, major pars Medicorum aſſentire videtur. Quidam etiam ∘˙∘ Lign. Ebeni, Quercini & Rhodii pro eo utuntur.

Oleum Lineleon, i. e. de Semine Lini. Germ. Lein-Oel.

Oleum Melinum, i. e. de Cydoneis. Germ. Quitten-Oel.

Oleum metropium, Ol. ex Nucibus Græcis, Ol. Thaſium, eſt Oleum Amygdalarum. Germ. Mandel-Oel. *Johnſonus.*

Oleum Nuciſtæ, Nuc. Moſchatarum, ſeu *Nucum Aromaticarum*, exprimitur ex Nucibus iſtis ſtomachicis optimè contuſis, per Saccum linteum fortem ſ. a. in Prelo calefacto. Germ. Muſcat-Oel.

Oleum Ovorum, exprimitur ſ. a. ex vitellis Ovorum ad duritiem coctis, & in patina ad Oleoſitatem aſſatis, per ſaccum linteum in prelo, ſeu per prelum uſuale. Germ. Eyer-Oel.

Oleum Olivarum, vid. Oleum commune.

Oleum Olivarum, à Salſedine liberatur, vel Olei Olivarum ſalſedo extrahitur, optimè miſcendô Ol. Olivarum, cum Aqua communi dulci, ſinatur ut aquoſitas cum ſalſedine reſideat.

Oleum Omphacinum, eſt Oleum ex fructibus immaturis Oleæ expreſſum, vid. Oleum commune.

Oleum Paleſtinum, eſt Acetum. ✠. Germ. Eſſig / *Mart. Rul. & Johnſ.*

Oleum de Palma, Germ. Palmen-Oehl. Exprimitur ſ. a. ex fructibus arboris Neapolitanæ Palmæ.

Oleum Petræ, & petræum, Petroleon & Petroleum. Germ. Stein-Oel. Dicitur à quibud

buſdam Bitumen liquidum, & Axungia Macrocoſmi, eſtque Liquamen pingue Macrocoſmi liquidum, è petris & ſaxis effluens. In Italiæ Regione Mutinenſi ſtillat candidum & ruffum. In Sicilia fontibus innatat. Apud Mejanum Papum in Tractu Parmenſi album eſt. Babylonicum autem in ſuo fonte flagrare dicitur, ſecus Italicum. vid. Petrolæon.

Oleum Reſinæ, deſtillatur ſ. a. ex Reſina abietina. Germ. Hartz-Oel.

Oleum Sacchari ſimplex, fit ex Sacch. Cand. & 🜅 ãã. adurendo Spiritum ſ. a. ad Syrupi conſiſtentiam. Germ. Zucker-Oel. vid. quoque *Beguinus*.

Oleum Sambuceleon, i. e. de Sambuco. Germ. Hollunder-Oel.

Oleum Saturni, deſtillatur ex Saccharo Saturni in Retorta per deſcenſum △ne cautiſſimo. *Sign.* ♄, ♄, ♄.

Oleum Sulphuris, ſunt Nebulæ à Sulphure præcipitatæ. *Sign.* 🜍, 🜍, 🜍.

Oleum Suſinum, i. e. de Liliis. Germ. Lilien-Oel.

Oleum Talchi, ſeu *Talci*, per deliquium fit ex Talci ☿ ſati & Tartari per Nitrum calcinati ãã. partibus æqualibus S. S. S. in Crucibulo cementatis, △nis vi & ſ. a. per deliq. parat. Germ. Talck-Oehl. Plura apud Authores videnda. *Sign.* ∅, 🜿.

Oleum Tartari Sennerti, eſt 🜿 oliata liquida. *Sign.* 🜿, 🜿, V, ⊚, 🜿, 🜿, 🜿, 🜿, 🜿, 7. △, 🜿.

Oleum Terræ, eſt pellucido rubicundum, odoris fortis, Petroleum æmulantis, ſed gratioris. Antè paucos annos nobis ex India Orientali allatum eſt, ubi ex monte quodam effluere dicitur. *Lexic. Blancard.*

Oleum Thaſium, *Ol. metropium*, & *Oleum ex Nucibus Græcis*, eſt Oleum Amygdalarum. Germ. Mandel-Oehl. *Johnſon.*

Oleum Vitrioli, quidam ex Vitriolo ad rubedinem calcinato vi △is per Retortam ſ. a. deſtillant, quidam ex iſto calcinato Vitriolo, additis Silicibus pulveriſatis, & ſ. q. Spir. Vini mixtis, ſ. a. per Retortam deſtillant. vid. *Auth. Sign.* 🜖, 🜖.

Olfactorius, idem quod Olfactilis, dicitur de rebus odoratis, quæ odorem emittunt. vid. Odorabilis. *Lex. Brun.*

Olibanum, ſeu *Thus Adulterinum*, *Pſeudo Olibanum*. Germ. Baſtart-Weyrauch / oder Hertz-Weyrauch.

Olibanum, *Opolibanum*, *Libanotos*, ſivè *Thus Libanus*, ſive *Libanum*, *Incenſum*. Germ. Incens / oder Weyrauch. Thus arbuſcula, cujusdam Arboris in Arabia naſcentis, Lachryma ſeu Reſina duriuſcula, obſcurè pellucida, profluens ex Arbore Arabica, quæ, ut ajunt, Lentiſcum appoſitè refert. Genera Thuris traduntur duo: Unum dicitur Olibanum, ſeu Thus maſculum, quod ex albo flaveſcit limpidumque, pellucidum, pingue ac ſiccum eſt, in globulos rotund[illegible] ſingulos, aut Teſticulorum figura geminos concretum, ideoq; maſculi cognomen accepit. Alterum dicitur Fæmininum magis reſinoſum ac molle, & citò ardens, quod bonitate Maſculo cedit. Ex Alexandria Ægypti copioſum ad nos defertur. Cortex etiam in uſu eſt, debet eſſe craſſus, pinguis odoratus, recens minimè ſcaber, vid. L. C. Cortex Thuris.

Olibanum corticoſum, ſeu *Thus corticoſum*. vid. Cortices Thuris.

Olibanum electum, *Thus maſculum*, *Stragonias*, *Olibanum*, ſeu *Thus Teſticulorum*. Germ. Außerleſener Weyrauch. Sunt illa Grana ex albedine citrina Thuris.

Olibrum, i. e. Maiorana. *Sylvat.*

Oligophoros, eſt Vinum tenue, paucis Spiritibus gaudens.

Olinthi, ſunt Ficus parvæ immaturæ. Germ. Unzeitige Feygen.

Oliva, Germ. Oliven / vocatur Fructus Oleæ, ex quo fit Oleum. *Gal.* lib. 2. de S. F. Cap. 7. & l. 2. de Al. fac. cap. 27. Olivarum differentiam vid. etiam apud *Bruyer.* de Re Cibar. L. 11. cap. 36. & vocantur Olivæ Colymbades, Halmades, Olivæ Halipaſtæ, Halinectiræ, Phtinopores & Nectres.

Olivitas, idem quod Pinguedo, vid. Oleitas.

Olla, vid. Chytra, de modo Ollas parandi, vid. *Willis*, habentur quoq; in Pharmacopœis majores & minores, albæ nigricantes & virides Ollæ, pro Electuariis, Oleis & Unguentis.

Olus

Digitized by Google

Olus, Germ. Kohl-Kraut/ refertur inter Alimenta è Plantis deſumta. vid *Bruyer*. de Re Cibar. lib. 8. Cap. 3. Olus molle dicitur Pulmentarium oleraceum, cùm ſubſtantiâ tum effectu molle ac tenerum, quod Ventrem ſubducit, *Rhod. ad Scribon*. n. 99.

Olus aquinum, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.
Olus anſerinum & leporinum, eſt Sonchus. Germ. Sonchen Kraut.
Olus aureum, Chryſolachanum, Atriplex, Germ. Melten oder Milten. vid. Herb.
Olus Regium, vid. Arthemiſia. Germ. Beyfuß.
Oly, dicitur Pinguedo Metallorum, ſupernatans menſtruo illa ſolventi. *Mart. Rul. in Lexic.*
Olympicos, dicitur Collyrium magnâ ſimplicium turbâ conſtans, ut deſcribit *Ægineta* l. 7. c. 16. Commendatur in Procidentia Oculi & omnibus Ulceribus lib. 1. cap. 22. notante *Gorræo*.
Olympicus Spiritus, eſt Aſtrum in Homine, quod efficit, ut Umbram de ſe præbeat. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.*
Olympos, vocatur quoq; modo dictum Collyrium, ap. *Ægin.* Teſt. *Gorr.*
Olynthos, Ficum immaturam ſignificat, ſivè Groſſum. *Lex. Brun.*
Olyra, eſt Species Frumenti, de qua non conveniunt, an ſit ipſa Zea, an verò ejus ſpecies. *Heſych* deſcripſit per ſpeciem Seminis mediæ inter frumentum & hordeum naturæ, è *Gal.* d. l. *Gorr.* Latinè Siligo vocatur. *Langius* ad Zeam refert lib. 1. Ep. 56.
Omelyſis, Vocabulum eſt ambiguæ ſignificationis. *Foreſt. Oec.* p. 697. ſeq. exiſtimat, ſignificari propriè Farinam hordeaceam crudam, ad differentiam Polentæ, quæ torretur. In lata verò ſignificatione notare omnem Farinam crudam. Alii v. g. *Abſyrtus* dicunt eſſe mixtionem quandam Seminis Fœnugræci, Hordei, & Lini Farinarum, æquali pondere. &c.

Omentum, Germ. Ein Netz. Reticulum, ſivè Inteſtinorum Operimentum, eſt Membrana duplicata, Inteſtinis inſtrata, pinguedine & vaſis ad inſtar Retis Piſcarii intertexta, Glandulis quoque duabus aut tribus dotata, Ventriculo, Colo & Pancreati annexa, ut Inteſtina calore ſuo foveat, utilis: habet Lactea quædam vaſa & Lymphatica, item Ductus & Sacculos adipoſos perplures, de quibus vid. *Bartholini* Anatomia reformata.

Omma, dicitur Oculus. Germ. Ein Auge/ ſignificat quoque Viſum.
Omnium ad Pondus, ſive: *ad Pondus omnium*, ſignificat, quod ultimum præſcriptum Medicamentum debeat pendere, quantum omnia illa ſuperius præſcripta ſimul. Ex. grat. ℞. Corallorum rubr. Matris Perlarum, Ocul. Cancrorum ãã. ʒj. Sacchari albi ad Pondus omnium, nimirum ʒiij. M. Notatur ità: ad p. o.
Omolinon, hoc eſt Linum crudum, quod ad uſtionem faciendam utitur. *Hippoc.* lib. affect. &c.
Omotarichos, latè ſignificat Salſamentum crudum, quo Carnes condiri ſolent. *Galen.* lib. 5. de C. M. S. L. cap. 1. ſtrictè verò dicitur de Thynnorum ſalſamento, ſive Carne Thynnorum Sale condita, de cujus virtute vid. *Dioſcorid.*
Omotion, i. e. Caſtanea. Germ. Keſten. *Sylvat.*
Omotribes, Epitheton Olei ex Olivis immaturis expreſſi, q. d. Oleum crudum, hoc eſt acerbum, refrigerat & adſtringit, *Galen.* lib. 8. c. 3.
Omphacis, vocatur cavum illud, ex quo Glandes Quernæ enaſcuntur, & Coriarii utuntur. *Ægineta* lib. 3. cap. 42. *Plin.* Calicem Glandium, Recentiores Medici Capulam vocant.
Omphacites, eſt epitheton Vini acerbi, ex Uvis nondum planè maturis parati, quale peculiariter in Leſbo factum, legitur apud *Dioſcorid.* lib. 5. cap. 12.
Omphacitis, epitheton Gallæ parvæ tuberoſæ, ſolidæ, nullo foramine perviæ, *Dioſcorid.* lib. 1. cap. 146.

Ompha-

Digitized by Google

Omphacium, eſt Succus ex Uvis immaturis expreſſus. *Agreſta* Officinis dicitur. Germ. Agreſt/ oder unzeitiger Trauben-Moſt.

Omphacomeli, Potionis conditæ genus ex Succo Uvæ acerbæ, & Melle. Reſpondet Syrupo de Agreſta. Officin, *Gorr.* vid. Diſpenſatorium Auguſtanorum & Norimbergenſe.

Omphalocarpon, *Aſpera Lappago*, *Aſperugo Plinii* & *Dodon. Aparine*. germ. Kleber-Kraut. vid. Herbas.

Onager, dicitur *Aniſus ſylveſtris*, vid. *Aldrov.* lib. 1. cap 3.

Onbetcora, *Onbelcora*, eſt Cucurbita, *Johnſ.* Lex. 2. fol. 6.

Onda, vocatur Inventor omnium Medicamentorum, præſertim v. ſimplicium, *Paracelſ.* Præfat. in Libros Bertheoniæ.

Onis, dicitur Stercus aſininum, ſeu Fimus aſininus. *Hipp. & Fœſ.*

Oniſcos, vid. Aſellus, vel Millepedes, vel Porcelliones. &c.

Onocardium, eſt Carduus fullonum. Germ. Weber-Carten/ vid. Herbas.

Onocrotalus, Latinè Pelicanus, eſt Avis Palmipes. vid. *Aldrov.*

Ononis, Germ. Heu-Hechel. vid. Rad. Ononidis.

Onopterium minus, eſt Ruta Muraria ſeu Parietum. Germ. Mauer-Rauthen. vid. Herbas.

Onoloſat, *Onoloſach*, *Onoſai*, *Onoles*, ſunt Nomina Ponderis, & eſt Obolus. *Matth. Sylvat.* p. 159.

Onos, eſt Aſellus, Millepedes, Porcellio. Germ. Keller-Eſell.

Onyx, Pharmacevticè ſignificat Conchilii ſpeciem, quæ Blatta Byzantia dicitur, vid. Blatta. *Mart. Rul.* pag. 354. Onychis 8. genera ponit. Prolixiorem Deſcriptionem hujus vid. apud *Chiocc. Muſ.* & apud *Schrœd.*

Oon, Latinè Ovum. Germ. Ein Ey. quid communiter ſit, notum eſt. Nimirum eſt peculiaris Conceptus in Animalibus, præſertim volatilibus, è Teſta, quæ & Cortex & Veſtis Ovi vocatur *Keuch.* ad Sam. p. 205. membranis, albumine & vitello conſtans. Inter Ova, Gallinacea eſſe uſitatiſſima ad victum & Medicinam, patet ex *Galen.* lib. 3. de Alim. fac. Ovum aureum vernaculè vocatur Antidotus, ſeu Electuarium de Ovo, cujus Deſcriptio habetur in Diſpenſatoriis. Spagyricis, Ovum Philoſophorum vocatur Lapis benedictus, ſeu philoſophicus, Ovum Hermetis, quod Ovi formæ Philoſophicis Operationibus inſervit. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Opalus, *Opali*, dicitur Gemma prætioſa, cujus Mater eſt India; color varius, utpotè in qua Carbunculi tenuior apparet Ignis, & Amethyſti fulgens Purpura, & Smaragdi virens Mare; magnitudo ejus Nucis avellanæ. vid. *Mart. Rul. & Johnſ. Chiocc. Muſ.*

Operatio, eſt Labor Chymicis familiaris, qui ſuos Proceſſus etiam Operationes nuncupant. Ità Medicamentorum in Corpore noſtro effecta, appellantur à Medicis Operationes. Ità & Pharmacopœi ſuas habent Operationes. Germ. Eine Würckung oder Vollbringung eines Wercks. *Lexic. Brun.*

Operculum, dicitur id, quo aliquid tegitur aut occultatur.

Operimethiolim, eſt Minerarum Spiritus. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.*

Opheleo, ſignificat utilitatem affero, juvo, proſum &c.

Ophioglosſum, Germ. Natter-Zünglein. vid. Herbas.

Ophis, Latinè idem quod Serpens, nomen generale Animalis reptilis venenati, cujus variæ dantur ſpecies, vid. *Aldrov.* Spagyricis, Serpens & Baſiliſcus Sapientum, dicitur Mercurius ſublimatus, ☿ ♎, ſummo ſtudio. *Th. Chym.* Vol. III. pag. 247. Serpens Spiritus Caſtitatis, id eſt Mercurius ☿. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Ophites, eſt Species Marmoris, & Ophites dicitur, tantùm propter Colorem, quià Colore repræſentat Serpentes, vid. Lapides.

Ophthalmica ſeu *Ocularis herba*, vid. Euphraſia. Germ. Augen-Troſt.

Ophthalmica, ſunt Medicamenta adverſus Oculorum mala.

Opiata & *Opiatum*, ſive Electuarium, Medicamentum internum, quod conſi-
ſtentia

Digitized by Google

ſiſtentia opiatæ officinali (ut Theriacæ vel Mithridatio) ſimile, ex variis rebus Melle vel Syrupo exceptis, in plures Doſes eſt concinnatum. Generaliter ſumitur pro omni Electuario, ſed ſpecialiter pro iis tantùm, quæ Opium, à quo denominatio, recipiunt, uti pro Diaſcordio, Mithridatio, Philonio, Theriaca, Requie Nicolai &c.

Opiata, ſunt Electuaria Anodyna, vel quæ Opium recipiunt.

Opifex, Opificium, generaliter de omni Artifice vel Opere. Germ. Ein Künſtler.

Opii Correctionem, quidam per toſtionem præparant, quidam ſolvendo per ▽am, quidam per ♱, quidam per Succum Cydoneorum, vid. *Langelott.* quidam per Spir. Vin. ſolvunt, philtrant, & ad conſiſtentiam Extracti coagulant.

Opilare, id eſt Operire. *Mart. Rul. & Johnſ. in Lexic.*

Opinis, i. e. Panis non fermentatus; ſecundum alios, Panis non mundus à Furfure. *Plin.* lib. 22. cap. 25.

Opiologia, id eſt Opii Deſcriptio, vid. *Wedelii* Opiologia.

Opiſthobares, vocatur Collyrium quoddam, ad aſperitates Palpebrarum efficax, cujus Deſcriptio habetur apud *Aëtium*, lib. 7. ex *Oribaſio*.

Opiſtocheimon, Extrema Hyems, aut Frigus in extrema Hyeme, *Hippocr.* L. de Humor. vij. 12. L. 1. Epit. ſ. 11. t. 4.

Opium. Germ. Schwartzer Magſamen-Safft/ oder Opium. De hoc obſervetur, quod ſint duo diſtincti Liquores, Opium & Meconium, quodque ex Papavere ortum. Meconium eſt Succus ex tota Papaveris Planta expreſſus, philtratus inſpiſſatus ac coagulatus. Opium, idem eſt Succus, ſed qui ſponte exſtillat, vel Lachryma eſt ex Capitibus Papaveris maturis inciſis & ſauciatis, qui Solis calore coagulatus, inſpiſſatus, exſiccatus nigricat, & dicitur Opium: Tres enim ejus ſunt differentiæ: Datur Opium album, flaveſcens & nigrum, quæ utut promiſcuè poſſint uſurpari, nihilominus Opium nigrum magis eſt uſitatum. Elegans ſane & neceſſarium ſimplex in Medicina eſt Opium. Plura lectu digna inveniuntur apud *Baconem de Verulamio, Deodatum, Doringium, Freitagium, Hartmannum, Schillinigium, Schrœderum, Wedelium* & alios.

Opium, ſeparato Sulphure phlogiſto, fœtido & immaturo, eſt Anodynum.

Opium Thebaicum, cenſetur eſſe optimum & præſtantiſſimum, quod ex Cairo advehitur, albicatq;, ut etiam vult *Galenus*. Nec minoris virtutis eſt illud, quod ex Cambaia hodie affertur. Ex Siria verò & Alexandria, & aliis Regionibus allatum, nigrum & minus eſt. *Beguinus* pag. 238.

Opis, i. e. Capillus Veneris. Germ. Frauen-Haar. *Sylvat.*

Opobalſamum, ſeu *Balſamum*, vel *Lachryma Balſami*, & *Balſamum Judaicum*, ejus Planta frutex eſt, ſeu arbuſcula, tres Cubitos ad ſummum alta, folia olens, Rutæ foliis ſimilia. Syriacum dicitur Rutæ folio. Ægyptiacum Lentiſci folio. Naſcitur ſponte in Arabia felici, unde olim in Judæam & hodie in Ægyptum translata, loco quodam occluſo, Cayro vicino, quem Materеam vocant, colitur. Ejus fructus dicitur Carpobalſamus; Ramuſculi Xylo-Balſamus; Succus, Opobalſamum. Fructus eligatur recens, plenus, ponderoſus, guſtu mordax. Ramuſculi probantur recentes, tenues & odorati. Ægypti Balaſſan nominant. Germ. Balſam, oder Juden-Balſam.

Opocalpaſon, Opocarpaſon, Succus Arboris Calpaſi, Myrrhæ ſimilis, ſed venenatus, exitialis & ſtrangulationem inducens. Teſte *Galeno*, lib. 1. de Antidotis c. 11. vid. & *Lang.* & *Chiocc. Muſ.*

Opochriſma, tale dicitur Unguentum, quaſi Enſis aut aliud Inſtrumentum vulnerans illinatur, vulnus adactum ſua ſponte ſanetur.

Opodæ Medicinæ, ſunt Medicinæ, quæ ex Succis fiunt, ut Opium. *Matth. Sylvat.* cap 567.

Opodeldoch, nomen eſt Emplaſtri alicujus Vulnera & Ulcera ſanantis: Iſtius Deſcriptiones inveniuntur apud *Paracelſum, F. Wurtz, Mindererum*, alioſque

Digitized

que Authores. Nomen eſt Chymicum fictitium, nihil ſignificans: Species eſt Emplaſtri ſtictici. Ideoq; Germanicis ſonat: Stich-Pflaſter.

Opolibanum, vid. Olibanum. Germ. Weyrauch.

Opopanax, ſeu *Opopanacum*, ſeu *Lachryma Panacis*, & *Kyva*, vel *Ciſt.* InterGummi locum habet, & ▽is facilè ſolvitur. Ex vulnerato Caule, Panacis Heraclei, maximè circa Radicem, æſtate gummeus Succus ſponte concreſcens, effluit, qui *Plinii* multorumq; aliorum judicio, Opopanax eſt, ad uſus plurimos commendatiſſimus, quod indicare videtur Plantæ, ex qua eruitur, nomenclatio: Nam Panax, ſeu Panaces dicitur, quòd omnem morbum & dolorem abigat, vel omnibus Remedia promittat. Hinc Panacea nominatur, *Joh. Rhenodæus.* Probatur amariſſimum, intus candidum aut ſubflavum, foris ad Auri colorem inclinans, læve, pingue, Galbani inſtar lenteſcens, friabile, grave olens, & dum reſolvitur, proprius ad lacteum Liquorem accedens.

Opopyron Laudani, eſt *Paracelſi* Remedium, quo Febris, & ejus Dilatatio pellitur. *Dorn.* in Dict. *Paracelſ.* meminit, vid. *Theoph.* lib. 2.

Opore, duplicem obtinet Significationem. I. Dicitur de certo Anni Tempore, videlicet Extrema Æſtate, ſivè alterâ, vel etiam tertiâ Æſtatis parte; ſecundum varias Veterum diviſiones, *Galen.* lib. 1. de Antidot. c. 18. Com. III. de Humor. t. 19. lib. de Cib. bon. & mal. Succ. c. 8. quod nonnulli deſcribunt à Canis ad aretur: Ortum ex Poëtis, *Rolf.* O. ac M. M. Sp. in addendis p. m. 1050. Alii ad ipſum Autumnum referunt. II. Significat ipſos Fructus, dictô tempore maturos, inter quos præcipuè fuerunt Ficus & Uvæ. Interpretes quoq; plerumq; exponere ſolent per Poma. vid. *Hipp.* & *Galenus.*

Oporice, nomen Medicamenti eſt ex Fructibus compoſiti. Fit ad Dyſentericos, Stomachiq; vitia in congio Muſti albi lento vapore decoctis Malis Cotoneis quinq; cum ſuis Seminibus, Punicis totidem, Sorborum Sextario, & pari Menſura ejus, quod *Rhun. Syriacon* vocant, Croci Semuncia, coquitur uſque ad craſſitudinem Mellis. vid. *Plin. Gorr.* & *Galenus.*

Oos, Latinè Succus, præſertim Plantarum crudus, ſivè expreſſus, ſivè ſpontè manans vocatur. *Gal. lib. 1.* dicitur quoq; de Silphii vel Laſeris Succo. Ex *Hippocr.* Libro 2. de Morb. XXXIX.

Oppilatio, idem quod Obſtructio, & quidem arcta, notante *Rhod.*

Oppletio, idem eſt quod Repletio & Impletio.

Oprimecbiolum, *Paracelſo* dicitur, omnis Fumus ex Ære. lib. 2.

Ops Metallicum, id eſt Argentum vivum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Opſo, vel *Opſon*, i. e. Salſamentum, Pulmentum. Germ. Ein Brey.

Opt. ità à Medicis præſcript. ſivè aliàs notatum, legendum eſt: Optima ſeu Optimum. &c.

Optica, ſunt Medicamenta, quæ adverſus Oculorum Affectus valent.

Opus, Opera Chymica dicuntur, vel Labores, vel Effectus, qui prodeunt ex Laboribus. Opus trium ☿ ♀ quid vocetur. vid. in *Th. Chym.* Vol. II. pag. 43. Opus Mulierum & Puerorum, Vol. III. pag. 39. Opus Veris, Æſtatis, Autumni, Hyemis, pag. 13. 17. &c. Vol. III.

Ora, Curam ſignificat, Curam gero. vid. *Galen. Hippoc. & Gorr.*

Orale, id eſt Vas. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Orbicularis, vid. Fungus Chyrurgorum. Germ. Boſiſt.

Orbiculi, aliquando idem ſunt in Officinis quod Rotulæ. *Weker.*

Orbis, Homonymon eſt Vocabulum, variiſque Rebus tribuitur. Aliquando eſt totus Mundus, & dicitur Orbis Terrarum. Vel eſt etiam Piſcis marini nomen, ob Rotunditatem globoſam Orbis dicti, duriſſimi, vid. *Aldrov.* lib. 4. de Piſcibus Cap. 15.

Orca, nomen Piſcis Cetacei marini, Delphino ſimilis apud *Rondel. & Aldrov.* lib. 1. de Cetis Cap. 6.

Orchilus, eſt Nomen Avis, aliàs Regulus dictæ. vid. *Aldr.* lib. 17.

Digitized by Google

Orchis, id eſt Satyrium, vid. Rad. Satyrii. Germ. Stendel-Wurtz.

Orcus, quoque eſt Ignis ſubterraneus, quem in medio terræ copioſiſſimum æſtuantiſſimumque, nonnulli credunt exiſtere, vocatur Orcus, vel Barathrum, *Theat. Ch.* Vol. V. pag. 333.

Ordeum, ponitur ſine aſpiratione pro Hordeum paſſim apud antiquos Authores, vid. *Rhod.* in *Lexic. Scribrn.* & *Indic. Gal.*

Ordo, quantùm in Chymicis ſitum eſt, in Obſervatione Ordinis paſſim inculcatur in eorum Scriptis. Quære in Indice *Th. Ch.* Volum. lib. IV. V. VI.

Oreoſelinum, eſt Apium montanum. Germ. Berg-Peterlein. vid. Rad. Apii mont.

Oreptica, dicuntur, quæ Faſtidium Ciborum auferunt. Germ. Den Eckel benehmende Mittel.

Oreſelinum, Apium ſativum ſeu *verum*, eſt Petroſelinum. Germ. Peterſilien. vid. Herbas.

Orgia, Hippocrati idem ſunt, quod Arcana, Myſteria &c.

Orichalcum, vid. Aurichalcum. ♀. Germ. Meſſing. *Lex. Brun.*

Oricia, epitheton Terebinthi ab Orico, Civitate Epiri, juxtà quam naſcitur Terebinthus. *Keuchen.* ad *Sammon.* paq. 214.

Oricularis, Oricularius, pro Auricularis, dicitur de Clyſtere, idem de Specillo, apud *Celſum* lib. 7. cap. 26. &c.

Oriens, quoque Spagyricis dicitur Urina ▭. Sal Urinæ, ⊖. Vitriolum ⊕. Oleum rubrum, Maſculus, Rubinus, Aries. Quæ omnia ſunt ænigmata Spagyrica. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Orificium, aliquando denotat Foramina Vaſorum, ut Orificium Vitri, Urcei, Pixidis. &c.

Origanum, Germ. Doſten/ oder Wolgemuth. vid. Herbas.

Origanum aquaticum, eſt Eupatorium *Avic.* Craditum, ſeu Adulterinum. Germ. Hertz-Klee. vid. Eupatorium Cannabinum.

Origanum Creticum, ſeu *Heracleoticum*. vid. Herbas.

Origo, idem eſt quod Initium, ſive Principium. Germ. Ein Anfang.

Oriolus, idem quod Picus, Nidum ſuſpendens, vid. *Aldrov.* lib. 12. cap. 39.

Orionius, id eſt Urinoſus, dicitur de Spiritu Urinæ. Unde Orionium *Zwingeri* vocatur, quod eſt tertius Orionis Spiritus fixus, qui ex craſſiore ſalſioreque parte Lotii evocatur. *Libav.* S. A. Ch. libro 8. Cap. 29.

Oriza, ſeu *Oryza* & *Oryzum, Rixum* & *Rizum, Hordeum galaticum*, ſive *Riſum*. Germ. Reyß. De genere Frugum eſt, mediocriter alit, & vim quandam adſtringendi habet, quâ ventrem modicè ſiſtit, vid. Sem. Orizæ, & *Galen.* lib. 1. de Alſac. c. 17.

Orizeum, idem quod Aurum. ☉. Germ. Gold. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Orizeum foliatum, eſt Aurum in tenuiſſimas Bracteas malleo cuſum. Germ. Gold Blädlein. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Orizeum coagulatum, eſt Aurum in Crocum ſuum redactum, adminiculo Croci Mercurii. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Orizeus Liquor, Paracelſo dicitur Liquor ex ☉ro coagulato paratus, cujus Deſcriptio habetur Paragraph. lib. 11. §. 3. &c.

Orminum, ſeu *Horminum*, Germ. Scharlach. vid. Herbas.

Orms, id eſt Gallina. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Orobion, ſignificare videtur Ervi Farinam, apud *Hipp.* lib. 1.

Orobo, eſt Vitrum Metallicum. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Orobus, vid. Semen Orobi. Germ. Erven.

Orodis, i. e. Roſa Canina. *Sylvat.*

Orogamo, eſt Aurum ☉. Germ. Goldt. *Mart. Ruland.* & *Johnſonus.*

Orphus, vocatur Piſcis quidam ſivè littoralis, ſivè marinus, vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piſcibus Cap. 11.

Orrhopiſſa, eſt Picis liquidæ ſeroſum Excrementum, Picis veluti Serùm, hoc legitur apud *Hippocr.* lib. de Ulcer. IX. 12.

Orrhos, Latinè Serum, id eſt, ▽ſa portio Lactis & Sanguinis, vid. *Hippoc.*

Orthodoron, Menſura eſt apud Græcos, quâ Rerum intervalla metiuntur. Latinè Rectus Palmus dici poteſt. *Gorræus*.

Ortus, præter alias ſignificationes, in opere Lapidis Philoſophici Ortus Solis myſticus dicitur, quando ex caligine & nigredine paulatim fit mutatio in albedinem. Lib. Tom. 2. Oper. pag. 142.

Ortygometra, eſt Coturnix grandior, unde & vernaculè Rex Coturnicum vocatur. Nomen Ovis. vid. *Aldrov.* lib. 13. cap. 23.

Orvala, Orminum, Horminum, Scarlea, Sclarea. Germ. Scharlach-Kraut. vid. Herb. Hormini.

Orvietanus, ſeu *Orvietanum*, dicitur eſſe Cognomen alicujus Agyrtæ, vel Circumforanei, aliàs *Hieronymus Ferrantes* dicti, qui inventione alicujus Antidoti ſingularis, vel Electuarii Alexipharmaci claruit, contra omnia venena. Is enim primus auſus fuit publico foro deglutire, ignatum ſibi quodlibet Toxicum. Vulgò vocatur Orvietaan. vid. *Helmont. Hippoc. Redivivus*, & *Rhod. ad Scrib.* & *Rolf.* Deſcript. Electuari. vid. apud *Schrœd.* lib. 2. cap. 51.

Oryza, Riſum, Germ. Reyß. vid. Oriza.

Os, *Oſſis*, Germ. Bein / in uſu Pharmacevtico aliquando Oſſa ſunt uti Oſſa, ſeu Crania humana. Germ. Menſchen-Bein / oder Menſchen-Hirn-Schalen. Oſſa ſeu Cornua Alcis, Cervi. Germ. Elends- oder Hirſchhorn. Dentes Apri. Germ. Wilde Schweins-Zähn. Oſſa de Corde Cervi. Germ. Bein von Hirſch-Hertz. Oſſa ſeu Tali Leporini. Germ. Haſen-Sprung. Oſſa Sepiæ. Germ. Fiſch-Bein.

Os *Baliſtæ, Calcaneum*, vid. Aſtragalus, ſeu Talus Leporinus. Germ. Haſenſprung.

Oſcieum, eſt Apium. Germ, Eppig. *Johnſ.* 2. *Lex.* fol. 6.

Oſme, idem quod Odme, ſeu Odor. Germ. Der Geruch. vid. Odme.

Oſmundi Aphaca, & *Aphace, Vitia ſylveſtris*, Germ. Wilde Wicken / oder St. Chriſtophers-Kraut.

Oſoac, eſt Argentum vivum. ☿. Germ. Queckſilber.

Oſoror, idem eſt quod Opium. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Oſphreſis, idem eſt quod Odoratus, Odor. Germ. Der Geruch. *Lex. Brun.*

Oſprion, ſignificat Legumen. vid. *Hipp. & Galen.* aliquando Fabam.

Oſſa de Corde Cervi, ſeu *Cartilagines Cordium Cervorum.* Germ. Hirſch-Hertz-Bein. Inveniuntur etiam in Cordibus Taurorum talia Oſſa. Eſt arteriarum in Baſi Cordis concurſus, qui cum Ætate & imprimis turgeſcentiæ tempore durior fit, & in Os degenerat. vid. *Authores*.

Oſſa Dactylorum, Germ. Dattel-Kern. vid. Dactylus.

Oſſa Paralleli, eſt univerſale Medicamentum in Podagra. *Dorn. M. Rul. Johnſ.*

Oſſa, ſeu Os ſepiæ, Piſcis Sepiæ, Os candidum, Teſta Sepiæ. Superiori autem fungoſâ, quaſi Medullâ ejusdem Coloris repletum. &c. Germ. Fiſchbein / Black-Fiſch / Black-Küttel / ad Dentifricia uſurpatur. Capiuntur in Gallia, & aliis locis.

Oſſa, ſeu *Oſſicula*, ſuntq; duri & lapidei Cortices, qui Nucleos circumdant, ut Cortices Amygdalarum amarum, dulcium, Perſicarum, Pinearum &c. Germ. Kern-Schalen.

Oſſifraga, eſt nomen Avis ferè ad Aquilas pertinentis. vid. *Aldrov.*

Oſſifragus, eſt Nomen Lapidis Oſtiocollæ, vid. Lapis Oſtiocollæ.

Oſtiocolla. Germ. Beinbruch. vid. Lapis Oſtiocolla.

Oſteon, Oſtum, & Oſtun, ferè idem eſt quod Orificium. *Lexic. Brun.*

Oſteritium, Aſteritium, Oſtritium & *Oſtrutium.* Germ. Meiſter-Wurtz.

Oſtracitis, Species Cadmiæ factitiæ eſt, quæ in Fornacum locis humilioribus ex craſſa materia fit, & ſuperficie teſtam repræſentat. *Gorræus.* vid. Cadmia.

Oſtracium Indicum, Conchula Indica, Conchilii Indici operculum. Germ. Indianiſche Muſchel-Schale. vid. Blatta Bizantia.

Oſtracodermon, dicitur omne Animal, cui pro cute teſta eſt. *Galen.* lib. 1. de Al. fac. c. 1. & l. 3. cap. 33. Teſtaceum. vid. *Aldrov.* lib. 3.

Oſtra-

Digitized by Google

Oſtracon, ſignificat Teſtam figulinam, cujus uſus etiam eſt in Medicina, præſertim ad Fotum. *Hipp.* lib. 2. de Morb. XLIV. hinc *Vaſa* figulina & teſtacea vocantur. vid. *Hippocr.*

Oſtrea, Oſtreum. Germ. Auſtern. Eſt ſpecies Animalis teſtacei, eſtq; Concha marina, ex genere rotundarum. Quarum uſus hodieq; adhuc viget in menſis lautioribus. vid. *Willis*, Tract. An. Brut. P. L. Cap. 3. &c.

Oſtreorum Conchæ, ſeu *Teſtæ*. Germ. Auſter-Muſcheln oder Schalen.

Oſtrites, id eſt Oſteocolla. Germ. Beinbruch. vid. Lapides:

Oſtritium, idem quod Oſtrutium, Germ. Meiſter-Wurtz. vid. Radices.

Oſtrutium transplantatum, id eſt Angelica vid. Radices.

Oſtum, Oſtun, & *Oſteon*, ferè idem eſt, quod Orificium. *Lex. Brun.*

Oſyris, Linaria, ſeu *Herba Urinalis*, Germ. Lein-Kraut. vid. Herbas.

Otap, eſt Sal Armoniacus ✱ rubificatus per ▽am Vitrioli rubei, *Johnſ. Lex.* 2.

Othan, & **Othari**, eſt Mercurius Philoſophorum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Othode, i. e. Serum Lactis. Germ. Milch-Raum. *Sylvat.*

Otica, ſunt Medicamenta adverſus Aurium Morbos. *Lex. Brun.*

Oticos, dicitur de eo, quod ad Aures pertinet, Clyſter auricularis & Medicamentum auriculare. *Gorræus.*

Otis, nomen eſt Avis in Thracia & Macedonia frequentis, quæ aliàs Gradipes & Avis tarda vocatur. vid. *Aldrov.* lib. 13. c. 12.

Otus, Avis dicitur Noctuæ ſimilis, Pinnulas circa Aures habens. Dicitur & Aſio. vid. *Aldrov.* lib. 8. Ornithol. cap. 3.

Ova, ſunt prima omnium Animalium & Vegetabilium Rudimenta: In iis enim continetur Hominis, Brutorum, ut & Vegetabilium primum Stigma, quodq; magis & magis ſolideſcens ſuum producibile producit. *Lex. Blan.*

Ova Ranarum, Germ. Froſchleich. vid. Sperma Ranarum.

Ovatus, eſt Fungus rotundus vel ſemirotundus & incertæ magnitudinis, naſcitur in Campis deſertis, nullum habens Pediculum, intus ſpongioſus, & ſi recens, aquam continet: Siccatus verò ſpongioſam, & pulverulentam continet Materiam inſtar Ochræ. Extus Pelliculâ obducitur ejuſdem ferè Coloris: Utuntur Chyrurgi in ſanguine ſiſtendo. Germ. Buſiſt / Weiberfiſt / Barbierer Schwamm zum Bluth ſtillen. vid. Fungus Chyrurgorum.

Ovi albor & *album*, eſt Albumen Ovi, ſeu candidum Ovorum, Clareta, ſeu Leucoma & Leucon Ovi. Germ. Eyerweiß. ♈. *Mart. Rul.*

Ovis, Germ. Ein Schaff. vid. Ovis.

Ovorum putamina, ſunt Ovorum Teſtæ. Germ. Eyer-Schalen.

Ovorum teſtæ, ex quibus Pulli excluſi ſunt. Germ. Eyer-Schalen/ woraus junge Hühnlein im Brüten geſchloſſen ſind.

Ovum. ⌂, ○. Germ. Ein Ey. vid. Oon.

Ovum aureum, eſt Antidotus ſeu Electuarium de Ovo.

Ovum Chymicum, eſt Lapis Benedictus. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Ovum Perdicum, vid. Perdix. Germ. Ein Rebhuhn-Ey.

Ovum Philoſophorum, Chymicum, ſeu *Hermetis*, eſt quod Ovi formæ, Philoſophicis Operationibus inſervit. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Ovum Struthio Cameli. Germ. Strauſſen-Ey. Ovum eſt Avis maximæ, exoticæ & celebris. Ova iſta in magna copia in Africa in ∴na calida inveniuntur.

Oxalis, id eſt Acetoſa. Germ. Sauerampffer. vid. Herbas.

Oxalis rotunda, *Sativa franca rotundi folia*, Germ. Spanniſcher Sauerampffer.

Oxalme, Miſtura ex ✚to & Sale parata, cujus meminit *Dioſc. & Galen.* vocatur etiam Muria acida, vid. *Theatr. Chymic.* eſt Conditura Braſſicæ. *Foreſt.* lib. 4. *Chyrurg. obſerv.* 3. Schol.

Oxelæon & *Oxeleum*, eſt Mixtio ✚ti cum Oleo. Germ. Eſſig mit Oehl vermiſcht. vid: *Galenus & Foreſtus.*

Oxinos, Vinum dicitur quod coacuit aliquatenus, non tamen perfectè in ✚tum converſum eſt, Latinè Vappa. *Linden.*

Oxot, eſt Vinum acidum, Acetum, Oleum paleſtinum ✚. Germ. Eſſig. vid. *Linden.* & *C. Hoffm.*

Oxy, id eſt Acutum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Oxyacanthæ, ſeu Creſpinus Fructus, vid. Berberes. Germ. Sauerach.

Oxybaphon, idem quod Acetabulum, eſt Nomen Menſuræ. vid. Acetabulum, & Cotyle. *C. Hoffm.*

Oxycraton, & *Oxycratum*, Latine Poſca, vel Puſca, eſt Compoſitio ex ▽a & ✠to. vid. *Galen. & Rhod.* ad *Scribon.*

Oxycroceum, eſt Emplaſtri cujusdam nomen, quod ex Croco & Aceto aliquando etiam cum ☿ mixtum, Pice aliisq; Rebus compoſitum. Germ. Saffran-Pflaſter. vid. *Galen. & Rhod.* ad *Scribon.*

Oxyderces, *Oxydorcious*, id eſt Viſûs aciem promovens.

Oxygala, eſt Lac acidum, de quo legatur *Galen.* lib. 3. de Al. fac. c. 16.

Oxygaron, *Garum acidum*, hoc eſt Garum cum Aceto mixtum, ſpecies Embammatis vel Intinctûs, Opſonii loco, ad Piſces olim adhibiti, quemadmodum Oxelæogarum, quando unà cum Aceto & Oleo admiſcebatur. vid. *Gorr. Jul. Alex.* Oxygarum purgans tradidit *Aët.* lib. 3. cap. 86.

Oxyglici, eſt quaſi Mulſa acida, vel Acetum Mulſum dulce; parabatur ex Favis dulciſſimis ▽â maceratis & decoctis. *Gal.*

Oxylapathum, Germ. Krindt-Wurtzel. vid. Rad. Lapathi acuti.

Oxylapathum Galeni, *Oxalis*, *Anaxyris*, eſt Acetoſa. Germ. Sauerampffer. vid. Herbas.

Oxilipes, Epitheton Panis, cui exiguum ✠ti affuſum eſt; Panis acidus. Ventrem ſiſtit. Meminit *Gal.* lib. 8. & *Jul. Alex.*

Oxymalium, i. e. Ceruſſa. Germ. Bleyweiß.

Oxymel, eſt Compoſitio in forma Syrupi ex Aceto & Melle facta. Germ. Eſſig-Meth. Acetum mulſum, vel accommodatius Mulſum acidum, Potio vetuſtiſſima certa ex Aceto, ▽a & Melle parata, quæ etiam antè *Hippocratis* tempora in Sanitatis uſum venit. Dividitur in ſimplex & compoſitum, Helleboratum & Scylliticum. vid. Diſpenſatoria.

Oxymyrſine, *Spina Marina* & *murina*, *Myrtus acuta* & *ſylveſtris*, vid. Rad. Bruſci. Germ. Mäußdorn-Wurtzel.

Oxyngion, ſignificat Axungiam, ſivè Adipem. vid. *Dioſcorid. & Gorr.*

Oxynitron, nomen eſt Emplaſtri Ruptorii, cujus Deſcriptio habetur apud *Aëtium* lib. 15. cap. 17. allegante *Gorræo.*

Oxyporon, vocatur Medicamentum facilè penetrans & permeans, vireſque exerens, qualia ſunt tenuium partium, ut Salina, Volatilia, Spirituoſa. Huc pertinent & pleraque Chymica. &c.

Oxyrrhingus, eſt nomen Piſcis. vid. Sturio. *Lexic. Brunonis.*

Oxyrrhodinon, & *Oxyrrhodinum*, eſt ✠ Roſarum. Germ. Roſen-Eſſig. Significat etiam Medicamentum ex Aceto & ◎leo roſaceo paratum. vid. *Morell. Schrœd.* & *Rhod.* ad *Scribon.*

Oxyrocroceum, eſt Emplaſtrum compoſitum ex Aceto & Croco. *Sylvat.*

Oxys, id eſt Acidum, Acutum. Germ. Sauer und ſcharff.

Oxys Plinii, *Oxytriphyllon*, *Panis Cuculi*, *Alleluja*, *Acetoſella.* Germ. Saurer Klee. vid. Herbas.

Oxyſaccharum, eſt Compoſitio ex Aceto & Saccharo, ut & Oxyſaccharum compoſitum & ſimplex &c. Nonnunquam in Aceto prius infunditur Vitrum Antimonii, & tunc dicitur Oxyſaccharum emeticum, aliquando Scylla & tunc appellatur Oxyſaccharum Scylliticum. Germ. 1. Eſſig-Safft/ 2. Brech-Safft. 3. Meer-Zwiebel-Safft.

Oxyſal Diaphoreticum, præparatur ex Sale Card. bened. & Aceto, in cujus loco Terra foliata Tartari poteſt uſurpari.

Oxytriphyllon, *Alleluja*, *Jujula.* Germ. Saurer Klee. vid. Herbas.

Ozana, nomen eſt Piſcis, & potiús Polypi. vid. *Aldrov.* lib. 1.

Ozeman, id eſt Albumen Ovorum ♈. Germ. Eyerweiß. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Ozialmon, i. e. Acetum & Sal. ✠ & ⊖. *Sylvat.*

Ozo,

Digitized by Google

Ozo, id eſt Arſenicum. o---o. Germ. Arſenick.

Ozonab, i. e. Vitellum Ovi. Germ. Eyerdottern.

Ozos, vocatur Ramus Arboris, vel ejus veluti Brachium. *Theophraſt*, lib. 5 Hiſt. Plant. cap. 3.

P.

P. Simpliciter à Medicis ſivè aliàs notatum, legendum eſt: Pugillus, quemadmodum hoc patet ex *Morello*, *Schrœd.* & aliis &c. vid. Pugillus.

P. æ vel *Part. æq.* ita notatum, legendum eſt: Partes æquales. Germ. Gleiche Theile / oder eins ſo viel als das andere.

Pabulum Anſerinum, Morſus Gallinæ, Alſine. Germ. Hüner-Darm / Hüner-Salm. vid. Herbas.

Pabulum Camelorum, *Fœnum Camelorum*, *Juncus odoratus*, vid. Schænanthum. Germ. Kameel-Heu.

Paccianum, Species eſt Collyrii apud *Aëtium* lib. 7.

Pachne, vid. Pruina, ſeu Pruinum. *Lex. Brun.*

Pachuntica, ſunt Medicamenta Incraſſantia, craſſis, ramoſisq; partibus prædita, quæ dum Succis tenuioribus permiſcentur, partes eorum conjungendo & inter ſeſe connectendo, craſſiorem & ſtabiliorem conſiſtentiam ipſis tribuunt, ut Amygdala, Amylum, Bolus Armen. Nymphæa. &c. Germ. Verdückerende Mittel. *Lex. Blanc.*

Padicos, præter alias Significationes, eſt & nomen Cataplaſmatis. vid. *Gal.* l. 4.

Papale, Pars dicitur Farinæ tenuiſſima, Flos ipſe Polentæ, Pollen. *Gorræus.*

Pagrus vel Phagrus, vocatur Piſcis. q. d. Vorax littoralis. vid. *Aldrov.* lib. 2 de Piſcibus cap. 8.

Pagurus, vocatur Aquatile, ſive Cruſtatum, eſtq; Cancri ſpecies, *Ægineta* lib. 1. cap. 91. & *Aldrov.* lib. 2. cap. 19.

Palæſte, dicitur Menſura quatuor Digitorum. Vocatur & alio nomine, vid. ſupra Dochme. vid. *Hippocr. Jung. Fœſ.* & *Gorræus.*

Palætyrus, eſt Caſeus vetus. Germ. Ein alter Käß.

Pala Marina, Germ. Meer-Ballen. vid. Pila marina.

Palatum Leporis, *Sonchus albus*, *Lactucella*, *Cicerbita*. Germ. Haſen-Köhl. vid. Herbas.

Pale, præter alias ſignificationes, eſt tenuiſſima Farina, in qua ſignificatione, ſæpius uſurpavit *Hippocr.* lib. 1. de Mulier. Morb.

Palear, dicitur Barba Galli Gallinacei. vid. *Gal.* lib. 3. cap. 21.

Palimpiſſa, vocatur à quibusdam Pix arida vel ſicca, quaſi Pix rurſus cocta, quæ Pix ſicca nihil aliud eſt, quàm Reſina bis cocta. *Dioſcorid.* lib. 1. cap. 97. *Schrœd. Lib.* 4. Cl. 2. n. 397.

Pallaca, ſignificat Maſſam Auri foſſilem grandiorem, vid. *Plin.* lib. 33. cap. 4. *Job. Agric.* lib. 8. de Nat. foſſil.

Pallaſius, *Pallenæa Gemma*. vid. Balagius.

Pallax, præter aliàs Significationes, vocatur Lapis quidam factitius. ex Cœlo & Terra Lunæ, cum æquali pondere Solis, in *Th. Chymico.* Vol. 1. pag. 487. &c.

Palliativum Unguentum, vid. *Foreſt.* lib. 7. Obſerv. Chirurg. 16. Schol. & Obſerv. 17. ubi legitur.

Pallor, *Pallidus*, in Re Pharmacevtica in uſu eſt, ut Aqua Roſarum pallidarum ſeu Damaſcenarum, Conſerva Roſarum pallidarum, ſive Incarnatarum. &c.

Palma

Digitized by Google

Palma Chriſti, *Ricinus*, vid. Semen Cataputiæ. Germ. Spring-Körner.

Palma Chriſti, *Satyrium Regium*, Germ. Stendel-Wurtzel / vid. Radices Satyrii.

Palma enaſcens, eſt Arbor creſcens in Syria & Paleſtina, in Alexandria, Ægypti, aliisq; locis, in qua creſcunt Dactyli, ſeu Palmulæ, Cariotæ. Germ. Datteln. Plura legenda ſunt fol. 88. & 89. in Herbario *Bernhardi Verzaſchæ*.

Palma murina, *Hieromyrtus*, vid. Rad. Bruſci. Germ. Brusken / oder Rusken-Wurtzel.

Palma, quoque eſt interior Manûs pars, Vola dicta. Germ. Die flache Hand. Interdum Emplaſtra ſtomachica ad magnitudinem Palmæ & Volæ manus parantur.

Palma Virginea, & *Corona Virginea*, *Unicordia*, vid. Vinca pervinca, Germ. Siungrün.

Palmulæ acidæ, *Palmulæ Indicæ*, *Palmulæ nigræ*, ſeu *ſylveſtres*, Dactyli ſunt acidi, vid. Tamarindi. Germ. Tamarinden.

Palmularum Oſſa, Germ. Dattel-Kern. vid. Oſſa Dactylorum.

Paludapium, ſeu *Eleoſelinum*. Germ. Waſſer-Peterlein. vid Sem. Apii, ſeu Rad.

Palumbis, ſeu *Palumbus*, vocatur Species quædam Columbarum, & quidem ſylveſtrium. vid. *Aldrov.* lib. 15. cap. 5.

Palyno, ſignificat Aſpergo, Conſpergo & Inſpergo. vid. *Hippoc.* lib. 1.

Pampathes, nomen eſt Emplaſtri compoſiti ex Zinnabari ad tophos, aliosque Tumores ſcirrhoſos. vid *Æginetâ* lib. 7. cap. 17.

Pamphilion, quaſi omnibus gratum, nomen eſt Emplaſtri albi, cujus Deſcriptio habetur apud *Galen.* lib. 1. de C. M. P. G. cap. 17. & lib. 2. cap. 14.

Pampini & Capreoli, vocantur Folia recentia Vitium.

Pampinula, *Bibinella*, *Bipenella*, vid. Herb. Radic. ſeu Sem. Pimpinellæ.

Panacea, & *Panacæa*, univerſale eſt Medicamentum, omnes morbos indifferenter curans; ſed an datur? dubitandum. De Lapide Philoſophico, Tabaco, Tinctura Solis &c. Plurimi plurima jactant. Germ. Eine allgemeine geſund-machende Artzney.

Panacea duplicata, *Panacea Holſatica*, *Sal duplex*, *Sal Sapientiæ*, *Nitrum Vitriolatum Gottorpienſe*, vid. Arcanum duplicatum:

Panalethos, id eſt univerſaliter verum. Nomen Emplaſtri nigri inter Cephalica relati, apud *Aëtium* lib. 15. citante *Gorræo*.

Paname, id eſt Lignum Saſſafras. Germ. Saſſafras / oder Fenchel-Holtz.

Panata, *Panatella*, nomen Edulii ſeu Pultis in Italia uſitatiſſima, ex Pane triticeo, vel ſimilagineo, interdum etiam additis Seminibus Melonum cum Ovo interdum admiſto, in aqua ad Pultis conſiſtentiam coctæ. Germ. Brodt-Brey. vid. *Rolfink.* & *Foreſt.*

Pancarpia, nomen Placentæ cujusdam in modum Rotæ Papyro involutæ, quo diutius duret. Apud Alexandrinos celebre fuit hoc Placentæ genus, teſte *Gorræo*.

Panchreſtos, q. d. ad omnia utilis. Epitheton quorundum Collyriorum, v. gr. apud. *Galen.* lib. 4. c. 7. & *Æginet.*

Panchriſos, id eſt omnino Aureum. Nomen liquidi Collyrii, apud *Æginet.* &c.

Panchymagoga, ſunt Medicamenta Purgantia, quæ creduntur omnis generis vitioſos humores evacuare. Itâ in Diſpenſatoriis legitur Extractum Panchymagogum *Crollii*, quale etiam refert *Libav.* S. A. Ch lib. 8. cap. 10.

Panchymagogum Mercuriale, *Panchymagogum minerale*, & *Panchymagogum purgans*, eſt Mercurius ≏tus dulcis.

Pancratium Fuchſii, *Carduus ſuarius* & *Verius*, *Carlina*, vid. Rad. Cardopatii. Germ. Eber-Wurtzel.

Pandalea, *Pandaleon*, & *Pandaleum*, vocatur Medicamentum ſolidum internum, tabulatum, ab Arabibus inventum, Pectori & Pulmoni dicatum, ſuavè, à Morſulis & Rotulis non niſi Formâ differens, fitque quando Materia medicamentoſa Saccharô ſoluto ſuſcepta in Pyxidem aliquam effunditur, ut inibi

Digitized by Google

bi indureſcat, unde uſûs tempore fruſtum aliquod cultro aut cochleari demitur. vid. *Schrœderus*, *Morellus*, & alii.

Panes Æris fatiſcentes. Germ. Kienſtock. Panes ex Pyrite & Cadmia conflati. Germ. Stein. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Panis Alcurit, *Chelonium*, *Teſtadinaria*, *Trymphalita*, *Harthanita*, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Sau-Brod.

Panis Alexandrinus, i.e. Recoctus, vel Biscoctus.

Panis Argenteus. Germ. Pleck-Silber. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Panis Ciconiæ, eſt Colchicum. Germ. Zeitloſen. vid. Colchicum.

Panis Cuculi, eſt Trifolium acetoſum, Alleluja. vid. Acetoſella.

Panis Cydoneorum ſimplex, & cum Aromatibus & aliquando cum Pomo Citri, præparatur ſ. a. ex carne Cydoneorum, & ſ. q. Sacchari ad conſiſtentiam Panis ſeu Rob durioris. Germ. Quitten-Brodt/ einfach/ oder mit Gewürtz.

Panis Johannis, *Cærobia*, *Siliqua dulcis.* Germ. Johannis-Brodt. vid Siliqua dulcis.

Panis martius, *PaſtaRegia*, *Martipanis* & *Maſſa Panis.* Præparatur ex Amygdalis decorticatis contuſis, cum ſ. q. Sacchari pulveriſati lento △ ne ſ. a. in Maſſam. Germ. Marzypan. vid. Martius.

Panis Opirus, vel *Opopirus*, eſt mediocriter ſe habens inter purum & furfuraceum. *Sylvat.*

Panis Porcinus. & *Panis Terræ*, eſt Cyclamen, vid. Rad. Cyclaminis.

Panniculus, idem ferè quod Linamentum denotat *Galen.* lib. 1. de C. M. S. L. cap. 1. lib. 3. cap. 9. & alibi. Pertinet ad uſum Chyrurgicum & Pharmaceuticum. Ab Anatomicis verò Panniculus accipitur pro Membrana, ut Panniculus carnoſus, Panniculus Cerebri. &c. *Lexic. Brunonis.*

Panſelenos, vid. Plenilunium. Germ. Vollmond/ oder Vollſchein. *Lex. Brun.*

Papa, *Paracelſo* dicitur Vermis, h. e. Baſiliſcus, qui quamdiu vivit, tamdiu erit Peſtis expectanda, lib. 2. de Peſte cum addit Tract. 1. c. in fine. *Lex. Brun.*

Papaveris Capita, ſeu *Codia.* Germ. Magſamen-Köpff. vid. Codia.

Papaver, vid. Flores & Semen Papaveris.

Papaver paluſtre, *Roſa paluſtris*, eſt Nymphea. vid. Flores Nympheæ.

Papaveris Succus, eſt Meconium, exſtillans eſt Opium.

Papilla, eſt extremum Mammæ mulieris, quod ori Infantis inditur. Germ. Die Wartze an der Bruſt.

Par. ita à Med præſcriptum, vel aliàs notatum, legendum eſt Paria, ex. gr. ℞. Dactylorum, Jujubarum Paria, id eſt āā. No. iij. &c.

Paracelſiſtæ, Sectatores vocantur *Paracelſi.* &c.

Paracelſiſtica medicina, idem eſt quod Hermetica.

Paracelſus, nomen proprium, Spagyricæ Medicinæ Principis, qui aliás nominatur *Philippus Aurelius*, vel *Aureolus Theophraſtus Paracelſus* dictus *Bombaſt ab Hohenheim*; cujus vita legi poterit in *Melchior. Adami* Vitis Medicor.

Paracolectica, i. e. Conviſcatoria Cicatricum. *Sylvat.*

Paradeigma, id eſt Exemplum. Germ. Exempel. *Lex. Brun.*

Paradiſi Grana, Germ. Paradiß-Körner/ vid. Cardamomum Arabicum, ſeu Cardamomum majus.

Paralyſeos Herba, eſt Primula Veris. vid. Herbas.

Paraplantica, i. e. Compactiva, vel Glutinativa. Germ. Zuſammenhaltende Mittel.

Pardalis, *Pardus*, vocatur Animal ferociſſimum, quadrupes, vid. *Aldrov.* lib. 1. de Animal. quadrup. Pardalis eſt quoque nomen Emplaſtri apud *Aëtium* lib. 10. cap. 22 &c.

Pareas, eſt Nomen Serpentis, qui in Syriæ locis reperitur, colore Æs referens, alii verò nigricant. vid. *Foreſt.* lib. 30. Obſervat. II. &c.

Paregorica, ſunt Medicamenta Mitigantia & Anodyna. Germ. Schmertzen-lindernde Artzney.

zed by Google

Paretheo, Percolo, per Colum transmitto. Legitur apud *Hippocr.* lib. de Dentit. 11. 9.

Paria, aliquando tribus Literis ſcribitur, ità Par.

Parietaria, Germ. Glaß-Kraut. vid. Herbas.

Paris, Germ. Einbeer-Kraut. vid. Baccas & Herbas.

Parla, pro Perla, hoc eſt Margarita, legitur in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 192.

Paronychia, eſt Rutha muraria. Germ. Mauerrauthen. vid. Herbas.

Pars cum Parte, Chymicis dicitur Maſſa ex ☽ ti & ☉ ri æqualibus partibus cementata graduata. *Mart. Rul. & Johnſ. Sign.* [symbol], [symbol].

Part. æqual. ſ. p. æ. ità à Medicis præſcriptum, ſeu aliàs notatum, legendum eſt: Partes æquales. Ex. gr. ℞. Baccarum Lauri, Juniperi ãã. p. æq. ãã. No. iij. vel v.

Partes, 4. Rei Pharmacevticæ, ſeu 4. Evangeliſtæ Pharmacopœorum ſunt Cera, Oleum, Mel & Saccharum. Medic. Domeſt. *Joh. Gußeri*, Med. Doct. Tabul. 67. & 72.

Parthenion Trag. eſt Chamomilla nobilior, ſeu Romana, aliquando etiam Pyrola ſylvana, alii intelligunt Perſicariam. *Mart. Rul. & Johnſ.* Ita quoque Matricaria appellatur *Verzaſcha*, Parthenium *Brunfelſ.* eſt Matricaria & Tanacetum, Parthenium Fuchſii eſt Cotula fœtida.

Particula, propriè diminutivum quidem eſt Partis, ſed ſæpiſſimè indifferenter ponitur pro Parte. *Galen.* lib. 1. c. 8.

Particularis, dicitur de Remediis, quatenus Catholicis & Panaceis opponuntur, qualia legi poſſunt in *Th. Chym.* Vol. VI. ubi in Indice quærenda: Tincturæ quoque Spagyricæ, vel ad Argentum, vel ad Aurum vocantur Particularia. lib. Tom. I. Oper. p. 150. Tom. II. p. 25. 240.

Parvites, i. e. Lapis Marchaſita. Germ. Marcaſith. *Sylvat.* p. 161.

Parvus, quid ſignificet, notum eſt ex aliis Lexicis. Dicitur de Magnitudine minori, quemadmodum de Numero, vel fiant Pilulæ parvæ, vel parvus Mundus, vid. Microcoſmus.

Parygron, dicitur Medicamentum quoddam liquidum vel humidum. vid. *Galen. Caſtell.* & *Gorræus.*

Paſcuum, idem quod Pabulum Jumentorum, & Pecudum, cujus bonitas aut pravitas multum facit ad Lactis varietatem, notante *Galeno* lib. 8. de Sanitat. tuend. cap. 7.

Paſiphilos, nomen Emplaſtri ſicci cruſtam inducentis, quod conſtat ex æqualibus portionibus Vitrioli, Sandarachæ, Miſyos, & Chalcitidis. ex *Aëtio* & *Johnſon.*

Paſma, vocatur Medicamentum inſperſile in modum Pulveris aut Farinæ. vid. Catapaſma. *Gorræus.*

Paſpaletes, id eſt Miliaceus, epitheton Panis è Milio confecti. vid. *Galenus, Hippocr.* & *Foëſius.*

Paſſa, apitheton Uvarum, ità dictarum, ſivè à pando, ſivè à patior. vid. *Jul. Alex.* lib. 10. Sal. cap. 14. Diminutivum uſitatius eſt Paſſulæ, quarum tres habentur differentiæ, majores, minores & Zibebæ. Sunt verò Uvæ vi Caloris vel clibani, vel ſolaris ſiccatæ. *Schrœder.* lib. 4. vid. Paſſulæ, vel Uvæ Paſſæ.

Paſſer, æquivocum eſt apud Latinos. I. enim nomen Avis eſt. Germ. Ein Spatz oder Sperling / cujus variæ dantur Species, vid. *Aldrov. Jul. Alex.* & *Schrœd.*

Paſſer, quoque nomen Piſcis eſt, qui & Rhombus appellatur. vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piſcibus cap. 46. & 47.

Paſſulæ majores, ſeu Uvæ Paſſæ, Uvæ Damaſcenæ, majores ac meliores ſunt quàm vulgares, Officinis *Zibebæ* nominantur, Uvæ paſſæ minores

Digitized by Google

res, ſeu Paſſulæ minores Corinthiacæ, ſeu Ciliciæ, Paſſulæ Apyrenæ, Cheſeminæ, Paſſulæ ſine Granis. Germ. Groſſe Roſinen / Zibeben und kleine Roſinen / oder Corinthen. Sunt Fructus Vitium viniferarum. Magnâ copiâ ex calidioribus Regionibus ad nos defertur. vid. Paſſa, ſeu Uvæ Paſſæ.

Paſſulatum, vocatur Forma Medicamenti ex Pulpa Paſſularum coctarum, & per Setaceum trajectarum, parati, pertinentque ad Electuaria. vid. *Libav.* S. A. Ch. lib. 8. cap. 12.

Paſſum, dicitur inuſtum Decoctum, & quidem ex Uva paſſa, de hoc Potu & ejus differentiis, videantur plura apud *Linden. & Rhod.* Tribuitur etiam aliis ibidem. v. gr. Meconium paſſum, Lac paſſum.

Paſta, vocatur Edulium, vel Juſculum Farinâ mixtum, & ità quodammodo viſcidum. *Heſychius* exponit per Edulium ex Caſeo inſulſo, Similagine & Seſamo confectum. Eſt & Pulmentum ex freſis Leguminibus, Farinâ mixtum, *Foëſ.* pag. 489. Paſtam albam Spagyricam extrahi debere ex ♃ve & ♄no, rubram verò ex ♀re, ♄no & ♂te, docet *Geber. Th. Chym.* Vol. I. pag. 165. Paſtæ Regiæ, vocantur Morſuli, vel Panes Martii, ſeu Martipanes. vid. ſuo loco.

Paſta Lupina, Pectoralis Herba, Agri Palma, Manus S. Mariæ. Cardiaca. Germ. Hertzgeſpan-Kraut. vid. Herbas.

Paſta Regia, vid. Morſelli, Martius Panis, ſeu Panis Martius.

Paſtillum, ſeu *Paſtillus*, eſt Maſſa, ſive Pomum odoriferum, fit ex odoratis Pulveribus, quæ Cerâ, Styrace liquida, Balſamo Indico, Tragacantho cum tantillo Terebinthinæ, excipiuntur, & in Globum vel Globulos formantur. Uſus eſt, ut gratus Odor concilietur, ſumitur aliquando pro Trochiſco. Germ. Wohlriechende Kugeln. Aliquando tamen & latiùs acceptum legitur Vocabulum Paſtillus, de Forma quoque oblonga, ità ut Turundæ & Glandes comprehendantur, notante *Rhodio* ad *Scribon.* n. 5.

Paſtinaca, æquivocum eſt, & vel Plantam ſignificat, de qua vid. Radices vel Semen Paſtinacæ. vel Animal aquatile venenoſum, ſive Piſcem. vid. *Aldrov. & Galen.*

Paſtus ſeu *Stramen Cameleorum*, vid. Fœnum Cameleorum, ſeu Shœnanthum. Germ. Kameel-Heu.

Patecbenunc, eſt Petum, ſeu Tabaca. vid. Nicotiana. Germ. Taback / oder Indianiſch Wilſam-Kraut. vid. Herbas.

Patella, aliàs idem quoque notat, quod Patina, eſt & nomen Teſtacei Vaſis. Germ. Ein Patell / oder Schüſſel.

Pater, Chymici ænigmaticè attribuerunt hoc Vocabulum variis Rebus, v. gr. Sulphuri, Soli, Calcinationi, *Mart. Rul.* in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 201. *Pater Æris* vocatur Larbaſon, quia Matrix & Minera Auri, Argenti, aliorumque Metallorum eſt. *Libav.* Tom. III. Oper. pag. 14. &c.

Pater ante Filium, id eſt, Interfectio Patris, vel Satyrion. *Mart. Rul.*

Pater, Chimicis quoque vocatur Sol ☉, ſicuti Luna ☽, Mater. *Lexic. Brun.*

Pater, id eſt Sulphur. 🜍. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Pater & Mater Regis. vid. *Mart. Ruland* fol. 358. &c. vid. Microcoſmus.

Pater Metallorum, eſt Metallus primus ſeu Maſculus. vid. Sulphur.

Pater mirabilis, eſt apud Chymicos Argentum vivum. ☿.

Patetos, propriè Paſſus Latine dicitur. Unde Uvæ paſſæ vocantur. Verùm Patetos etiam vocatur ſpecies quædam Palmæ, teſte *Rhodio*.

Patias, id eſt Squama Æris vel metallica. Germ. Metall-Schapp. *Lepida* idem. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Patientia, idem eſt quod Tolerantia, ægris neceſſaria, idcircò ægri communiter & vernaculè Patientes vocantur. In Operationibus Chymicis prolixioribus quoque neceſſariam eſſe Patientiam, conſtat ex *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 898.

Digitized by Google

Patientia Italorum, Botrys, Artemiſia Turcica, Quercula peregrina, vid. H. Botrys.
Patientia, Rhabarbarum Monachorum. Germ. Münchs-Rhabarbara / vid. Rad. Rhabarb. Monachorum.
Patina, dicitur Vas patulum, quo aliquid recipi poteſt, item etiam Olla ampla, parva Patella vocatur. *Galen.* cap. 1. de Artic. t. 19.
Pavonum Lignum, ſeu *Lignum floridum,* eſt Lignum Saſſafras. Germ. Saſſafraß. vid: Lignum Saſſafraſſum.
Paula, nomen Emplaſtri ad Bubones & Strumas efficacis. *Ægin.* lib. 7. cap. 17.
Pauladada, & *Pauladadum,* eſt ſpecies Terræ ſigillatæ, naſcentis in Italia, quam Circumforanei, qui ſeſe jactant ex Familia S. Pauli, paſſim in illis Provinciis venalem habent. *Dorneus* in Dictionario. Vocatur aliàs Terra ſigillata Melitea, vel S. Pauli. *Schrœderus* lib. 3. cap. 2. *Frid. Hoffm.* in Clav.
Pavo, ſeu *Pavus* & *Gallopavus.* Germ. Ein Pfau. Avis medica eſt, cujus Deſcriptio & Medicina habetur apud *Aldrov.* lib. 13. Ornith. cap. 1. vid. *Gal. Jul. Alex.* & *Schrœd.* In Operatione Lapidis Philoſophici, quid ænigmaticè dicatur Pavonis Cauda, vid. in *Theat. Chym.* Vol. IV. pag. 355.
Pavo Agreſtis, Capella, vid. Vanellus.
Pavonis ſeu *Pavonaria Herba,* eſt Perſicaria. Germ. Flöh-Kraut / oder Waſſer-Pfeffer. vid. Herb.
Pavonis Stercus, ritè præparatum, valet Comitialibus *Johnſ. Lexic.* 3. p. 61.
Pauper, Paupertas, quid ſignificent, ex aliis notum eſt Lexicis. Chymicos non debere eſſe Pauperes, cum Ars hæc inimica ſit Pauperibus, expreſſè docet *Joh. Iſaac. Oper. Min.* cap. 13. *in Th. Chym.* Vol. III. pag. 313. &c.
Pecis, i. e. Folium. Germ. Ein Blat. *Sylvat.*
Pectaloides, ſunt Cortices Citri excorticati.
Pecten, eſt Nomen Piſcis apud Romanos. vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 27. & Piſc.
Pectoralia, ſeu *Bechica,* ſunt vel Attenuando vel Incraſſando & Leniendo, ut ea quæ in Pulmonibus tuſſim excitant, ad pectorandum apta reddantur. Germ. Bruſtreinigende Mittel.
Pectoralis Herba, Pata Lupina, Agri Palma, Manus S. Mariæ, eſt Cardica. Germ. Hertzgeſpan Kraut. vid. Herbas.
Pectos, Concretus, Congelatus, vel *Condenſatus.* vid. Concretio.
Pedagra, eſt Tartarus. *Mart. Ruland. & Johnſon. Lexic.*
Pediaſimos, dicitur quaſi campeſtris ſpecies Myrrhæ præpinguis, quâ expreſſâ ſtactè emittitur. *Gorr.* ex *Dioſcorid.* lib. 1. c. 77.
Pedicularis Herba, eſt Staphiſagria, vid. Sem. Staphiſagriæ.
Pediluvium, eſt Balnei ſpecies, lavandis pedibus utile. Germ. Ein Fuß-Bad.
Pedion, dicitur Planta Pedis, inter Tarſum & Digitos ſita, vocatur & Planum, ſeu Planta Pedis. Germ. Die Ebne deß Fußes.
Pedulium, Multinodia, eſt Polygonum. Germ. Wegtritt. vid. Herb.
Peganeron, vocatur Emplaſtrum rutaceum, cujus tres Deſcriptiones habentur, una apud *Ægin.* lib. 7. & duæ apud *Aëtium,* notante *Gorræo.*
Peganon, ſeu *Rhyte,* vid. Herb. ſeu Semen Ruthæ. Germ. Rauthen.
Peganon Agryon, Moley Galeni, Armala, Hermala, eſt Ruta ſylveſtris. Germ. Wilde Rauthen. vid. Herbas.
Pegernus, id eſt Peregrinus, hoc eſt Mercurius ☿. *Mart. Rul. & Johnſonus.*
Pelamys, nomen Piſcis Pelagii non ſquamoſi, Carnis duræ, vid. *Aldrov.*
Pelarion, vocatur Collyrium quoddam, eſt præterea nomen Emplaſtri ex Scoriis Argenti, vid. *Aëtius* notante *Gorr.* & *Ægin.*
Pelecanatio Chymica, idem quod Circulatio Chymica.
Pelecanus, I. Eſt nomen Avis, quæ aliàs Onocrotalos dicitur. II. Nomen eſt Inſtrumenti Chirurgici, Dentibus extrahendis deſtinati. III. Deinde Chymiſtis dicitur Pelecanus, Vas quoddam circulatorium Chymicum, dictum à figura Pelicani, roſtro pectus ſuum fodientis nuncupatum, amplo Ventre ſenſim in anguſtius Collum vergente, quod retortum & curvatum Os

rurſum

Digitized by Google

rurſum in Ventrem immittit. Hoc Vas in fundo Canalem, per quem Liquor infunditur, habet, qui, Liquore infuſo, Hermeticô Sigillô occluditur, & calori admovetur. Germ. Pellican. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Pelethronia & *Plectronia*, eſt Rhaponticum vulgare. Germ. Die gemeine Rhapontica.

Peliades, epitheton Serpentis, vid. *Aëtius.*

Pelicide, *Pelude*, & *Peludo*, eſt Mel coctum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Pelliculæ & *Pelliculi*, ſeu *Membranæ* vel *Tunicæ interiores Stomachorum Gallinarum.* Germ. Die inneren Häutlein von Hüner-Mägen. vid. Tunicæ inter. Stomach. Gallin.

Pellis, idem quod Corium, præprimis Cutem Animalium Pilis vel Lanâ adhuc conſtantem ſignificat. Hinc Pellis lanata, apud *Scribon.* n. 80. Pellis canina ibi &c.

Pelma, I. ſignificat Plantam Pedis, & ità idem quod Pedion. II. Vocatur Solea ex Corio aut alia materia parata, Plantis Pedum applicanda. *Lexic. Brun.*

Peloris, vocatur ſpecies Conchæ, vel Chama major, Oſtreis, quæ in ſtagnis ac paludibus reperiuntur, ferè ſimilis, cujus Caro dura & multi alimenti, notante *Rhodio* ad *Scribon.* n. 104. Deſcripſit etiam *Aldrov.* ſub nomine Chamæ peloridis lib. 3. *Eang.* c. 63.

Pelvis, vid. Choana, ſeu Infundibulum. Germ. Ein Geſchirr oder Trichter.

Pema, i. e. Placenta. Germ. Ein Kuchen. *Paul.*

Penemenon, dicitur Matriſylon. Germ. Metternich. *Sylvat.*

Penetrans, dicitur de Virtute Medicamentorum ad interiora tranſeunte. *Galen.* lib. 3. de C. M. P. G. cap. 2.

Penetratio, aliàs Chymicis idem eſt ac Submerſio. *Mart. Rul. ac Johnſ.*

Penidium, eſt Sacchari depurati & clarificati ſpecies, quæ in Bacillos arte redigitur. Germ. Penidt/ oder gedreheter Zucker.

Penis, vid. Priapus, Cauda, Haſta, Membrum genitale, Mentula vel Virga. Germ. Ein Zimmet oder Ruthe.

Pennæ Perdicum, meliores rubræ, Germ. Rothe Rephüner-Federn.

Pentacula, *Periapta* & *Periamma*, ſunt Signa, Sigilla vel Delineamenta mirandis & incognitis aliquando literis, & Characteribus implicata, quæ Collo appenſa creduntur à malignis Spiritibus, & faſcino quovis præſervare. *Dorn.* Dict. *Paracelſ. Mart. Rul. & Johnſ.* vid. Periamma.

Pentadactylon, & *Palma Chriſti.* vid. Semen Cataputiæ. Germ. Spring-Körner.

Pentamyron, eſt Unguentum ex quinque Ingredientibus compoſitum: conſtat enim ex Cera, Maſtiche, Opobalſamo (*Ægin.* Opopan.) Styrace & Unguento Nardino. Deſcribitur apud *Aëtium* lib. 12. cap. 44. Citante *Gorræo* & *Ægin.* lib. 7. cap. 18.

Pentapetes, *Chamæzelon*, *Pentafolium*, eſt Pentaphyllon, ſeu Quinque folium repens. Germ. Fünff Finger-Kraut. vid. Herbas.

Pentapharmacon, & *Pentapharmacum*, non tantum eſt ex 5. conſtans Medicamentis, verum etiam ex quinque Alimentis. *Rhod.* ad *Scribon.* num. 211.

Pentaphyllon, id eſt Quinque folium, vid. Herb. vel Radices.

Pentatheton, eſt Emplaſtrum ad Colliſa, Vibices Flagellorum, & Cutem excoriatam deſtinatum, & eſt Emplaſtrum ex 5. Rebus compoſitum. *Aëtius* lib. 15. cap. 35. *Gorr.*

Pepanus, i. e. Pulmonaria. Germ. Lungen-Kraut.

Pepaſmos, eſt Coctio, vel Maturatio. Germ. Zeitigung.

Pepaſticum, eſt Medicamentum mitigans, & cruda concoquens.

Pepeſin, *Pepeſis*, eſt Digeſtio, & ponitur utplurimum pro prima Digeſtione. Nam ſecunda dicitur Emadoſis, tertia verò Anodoſis.

Pepo, idem eſt quod Melo. vid. Sem. Melonum.

Peponatos, Smegma dicitur, ad faciei nigritiem conferens, cujus meminit *Ægineta*, lib. 3. cap. 25. & lib. 7. cap. 13. vid. *Gorræus.*

Digitized by Google

Peptica, dicuntur Medicamenta Digeſtionem facientia, ſeu Digeſtionem juvantia. *matth. Sylvat.* Cap. 572.

Pera Paſtoris, eſt Purſa Paſtoris. vid. Herbas.

Perca, nomen Piſcis, & quidem duûm Generum. Alia enim eſt Perca marina, ſeu major. vid. *Aldrov.* lib. 1. de Piſcibus cap. 9. Alia eſt Perca fluviatilis minor. vid. *Aldrov.* lib. 5. de Piſc. cap. 34. Percarum Lapis. vid. Lapides Percarum. Germ. Perſing-Stein.

Percipiolum, eſt Medicamentum ad Morbum comprobatum. *Dorn.* in Dict.

Percolatio, eſt quando Liquor turbidus per Pannum linteum, Chartam, vel Pannum &c. ut mundior reddatur, percolatur. Germ. Durchſenhung.

Perdetta, ſunt Rapæ parvæ & flavæ. Germ. Kleine gelbe Rüben.

Perdicium, eſt Parietaria, ſivè Helxine. vid. Herbas.

Perdix, Nomen Avis inter delicias Ciborum relatæ ſalaciſſimæ & vivaciſſimæ. Germ. Ein Feld-Huhn/Rebhun. Ejus Pennæ rubræ Caudæ inſerviunt Suffocationi uterinæ (ſuffitus Naribus admotus.) Perdicum Ova in Cibo ſumpta Pocula amatoria vocavit *Kiramides* apud *C. Rejes* C. El p. 29. n. 26.

Perdonium, vocatur *Paracelſo* Vinum Medicatum ex Herbis d. l. *Dorn. Diet. Mart. Rul. & Johnſ.*

Perfectio, *Perfectus*, Perfectum minus, Spagyricis dicitur Lapis albus terminatus tribus coloribus duntaxat etiam ad Oculum apparentibus, ex quibus componitur. Perfectum majus, eſt ultima Perfectio in opere majore, & quatuor componitur conſtatque Coloribus. De utroque vide plura in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 423. & ſeq 447.

Perſoliata, Germ. Durchwachs/ Bruch-Wurtz. vid. Sem. Perfoliatæ.

Perforata, *Fuga Dæmonum*. vid: Flores Hyperici. Germ. Joh. Kraut-Blumen.

Perfrigmentum, i. e. Toſtum vel Aſſatum. *Alexandr.*

Periamma, *Periapton*, *Amuletum*, *Xenechton*, Medicamentum quod de Collo ſuſpenſum, Morbum arcere creditur, ac præcipuè Peſtem. Vide Pentacula. Germ. Anhecklel gegen das Gifft.

Periapton, vid. Pentacula, Periamma vel Xenechton.

Pericarpium, eſt illud, quod Fructum vel Semen ambit, in quibusdam edule eſt, ut in Pomis, Pyris, in aliis non, ut in Nucibus Caſtaneis. &c. Dicitur & Folliculus & Siliqua. Germ. Häutlein/ Hülſe/ oder Käſtlein. vid. *Galen. Jul. Alex.* &c.

Perichriſis, *Perichriſton*, dicitur Medicamentum liquidius, quò pars affecta circumliniri debet. *Dioſcorid.* lib. 1. cap. 97.

Periclymenos, & *Periclymenum*, *Lilium inter Spinas*, *Caprifolium*. Germ. Geiß-Lilien/ oder Zaun-Lilgen.

Periodeutes, *Circuitor*, olim dicebatur, qui Sanitatis reſtituenda cauſâ per Urbem circumivit, & Artem Medicam exercuit. Hodiè Circumforaneus, Agyrta, Circulator. *Rhod. ad Scribon.* n. 171. Germ. Ein Landläuffer / oder Marck-Schreyer.

Periſtereon, *Hiera Botane*, *Verbenaca Columbaris*, & *Columbina*, & *Sagminalis Herba*, eſt Verbena. Germ. Eiſen-Kraut. vid. Herbas.

Perla, *Parla*, *Unio*, vid. Margarita. Inde Perlatum Medicamentum & Saccharum Perlatum, aliaque dicuntur, quæ Margaritas recipiunt.

Perna, quid ſit & ſignificet, etiam pueris in trivio notum eſt ex *Comenio*. Perna *Plinii* verò eſt è Concharum ſpecie, cujus numeroſum circà Pontias Inſulas proventum eſſe, ab Authoribus ſcriptum eſt. *Lex. Brunonis.*

Perpeſſio, Spagyricis dicitur Metallorum per Ignem Tractatio, in *Theat. Chym.* Vol. II. pag. 72.

Perſicaria, Germ. Flöhe-Kraut. vid. Herbas.

Perſicorum Nuclei, Germ. Pferſing-Kern. vid. Nucleus.

Perſicum Malum. Germ. Ein Pferſing. Eſt Fructus Arboris ſatis cognitæ, quæ colitur in hortis & Vinetis, gaudet aprico. Nuclei eorum in uſu Medico ſunt.

Digitized by Google

Perſicum præcocium malum. Germ. Amaleickelgen / Amarillen. Eſt etiam Fructus arboris ſatis notæ, quorum Nuclei aliquando in uſu Medico.

Perſona Eccleſiaſticæ, in Officio publico conſtitutæ, in quo ſatis habent quod agāt circa Animarum Salutem. Chymica Medicamenta præparare & vendere eos non licet. *Rolf. Chym.* lib. I. cap. IV. fol. 15.

Perſonaria, & *Perſonatia*, *Perſonata*, eſt Lappa major. Germ. Groſſe Kletten. vid. Radices Bardanæ.

Pervinca, vid. Vinca per Vinca. Germ. Sinngrün. vid. Herbas.

Peryſias, eſt epitheton Vini anni ſuperioris vel anni præteriti. vid. *Theophraſt.* & *Galenus*, &c.

Pes, æquivocè quoque dicitur id, è quo Uva dependet à Sarmento, eſtque velut Radix Racemi. *Linden ex* X. §. 192. Eſt & nomen Menſuræ, quâ Rerum intervalla metimur, conſtatque Unciis xij. ℥xij. ſivè ſedecim Digitis, aut Palmis quatuor. *Caſtellus*, *Gorræus*, *Rhod.* ad *Scribon.* num. 163.

Pes Alaudæ, *Calcar Equitis*, *Calcaris Flos*, *Flos Regius*. vid. Flores Calcatrippæ.

Pes Alexandrinus, vid. Rad. Pyrethri. Germ. Berthram-Wurtzel.

Pes Aſini, *Thlaſpidium*, *Alliaria* & *Alliaris*, Germ. Knoblauch-Kraut / Leuchel oder Saltz-Kraut.

Pes Cati, *Hiſpidula*, *Æluropus*. Germ. Katzen-Pfoten / vid. Flores Pedis Cati.

Pes Columbinus, eſt Geranium. Germ. Storchen-Schnabel. vid. Herbas.

Pes Gallinaceus, eſt Ariſtolochia rotunda vulgaris. Germ. Gemeine runde Hohl-Wurtzel.

Pes Leonis, *Lentopodium*, *Alchimilla*, vid. Herbas.

Pes Leporinus, *Trifolium Leporinum*, *Lagopus*. vid. Herbas.

Pes Lucuſte, *Pes Bruſte*, id eſt Alumen Jameni ſeu Jumeni. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Pes Lupi, *Leoninus*, *Lycopodium*, *Muſcus terreſtrris*. vid. Herbas.

Pes Vituli, *Barba Aronis*, *Zinziber album*. vid. Rad. Ari. Germ. Arons-Wurtzel.

Peſſarium, *Peſſulus*, *Peſſos & Peſſus*, vocatur Medicamentum topicum, Sinui Pudoris ſive Pudendo Muliebri indendum. Figuram habens oblongam, teretem, longitudine Digiti & craſſitie, paratum vel ex Sacculo lineo oblongo, Lanâ conceptâ, vel Goſſypio res medicamentoſas uterinas exeipiens vel Melle, Ladano, Galbano, Cera, Succo, incorporatum in dictamque Formam redactum. *Weck. Morellus*, & *Schrœder*. *Hippocrati* dicitur Talus, ſive Peſſus Vulvæ ſubdititius, ad Abortum promovendum, quem prohibet in Jurejurando. Germ. Ein Mutter-Zäpfflein.

Petafolium, *Pentaphyllon*, i. e. Quinquefolium.

Petaſites. Germ. Peſtilentz-Wurtzel. vid. Radices.

Petia, eſt Linteamentum ex quo Sacculi formantur in uſum Medicum. Germ. Bindlein / oder Säcklein. *Lexic. Blanc.*

Petra, *Saxum*, idem ferè, quod Lapis, niſi quòd Petra duriorem ſaltem Lapidem ſignificare videatur ex uſu recepto. Ita Petra Aſia, pro Aſſio Lapide apud *Gorr.* Petra ſanguinaria, pro Lapide Hæmatite ponitur apud *Mart. Rul. & Johnſonum.*

Petra ſanguinaria, eſt Hæmatites, vid. Lap. Hæmatites. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Petrefactio, *Petrificatio*, dicitur de Corporibus in Lapideam ſubſtantiam mutatis. *Eph. Nat. Cur.* Anni I. Obſerv. xiv. vid. quoque Lap. Dryites, Lap. Elatites, & Lap. Phegites. &c.

Petrelæon, *Petroleum*, Germ. Stein-Oel. vid. Oleum Petræ.

Petri S. Herba, eſt Fæniculum, ſeu Petroſelinum marinum. Germ. Meer-Fenchel. vid. Herb.

Petroſelinum, Germ. Peterſilien. vid. Herb. Radic. & Semina.

Petum, *Tabacum*, *Hyoſcyamus peruvianus*, *Nicotiana*, vid. Herbas.

Peucedanum, eſt Angelica ſylveſtris. *Mart. Rul. & Johnſonus.* vid. Rad. Peucedani.

Peucine, epitheton Reſinæ, quæ Picca dicitur à Peuce, Arbor picea, Larix; *Jul. Alex.* not. in *Galen.* lib. 8. de S. F. §. de Reſinis.

Pezet-

Pezetta Hiſpanica, Germ. Spaniſche Läppgen. vid. Bezettæ Hiſpanicæ.

Phace, & *Phacos*, *Lens*, ſeu *Lenticula*. Germ. Linſe. vid. Sem. Lentium.

Phacoptiſana, Edulium dicitur ex Lente & Ptiſana compoſitum, ità tamen ut plus Lentis, quàm Ptiſanæ, contineat, quod hæc magis intumeſcat, illa autem minimum. Legitur apud *Galen.* lib. 1. de Al. fac. cap. 18. &c.

Phaos, eſt epitheton Collyrii à Colore, Italis Bruno dicti. *Galen.* lib. 4.

Phalacrocorax, dicitur Corvus aquaticus, vid. *Aldrov.* lib. 19. Ornith. Cap. 59.

Phaloja, Barbarum eſt Vocabulum, duplicem habens Significationem. Primum enim à *Baſilio Valentino* Spagyrico ità dicitur Medicamentum Catholicum, ſive Univerſale & Panacea, intra corpus ſumenda, quemadmodum Aſa univerſale eſt Remedium externum, Tr. de magno Myſterio Mundi, & illius Medicina. Deinde à *Rolfink*, ità vocatur Tinctura Gialappæ, veluti per Transpoſitionem literarum Jhalopa. Tr. de Purgant. Sect. 2. Art. III. cap. 15.

Phanion, hoc eſt Lampas vel Facula. Nomen Medicamenti duplicis compoſiti, unius *Neapolitæ* ad maximas Epiphoras & Doloris moleſtias: Alterius *Serapicum* dicti, quorum deſcriptionem vid. apud *Galen.* lib. 4. C. M. S. L. cap. 7.

Phanlec, id eſt Ferrum. ♂. Germ. Eiſen. *mart. Rul.* & *Johnſ.*

Pharicon, nomen eſt Veneni ſimplicis, & quidem vehementiſſimi, uti ab omnibus Medicis veteribus & novis ſtatuitur, ità incertum adhuc eſt, quid, & quale Venenum hoc nomine veniat. vid. *Rhod.* in *Scrib. Lang. Foreſt. Dioſcorid.* & *Plinius.*

Pharmaceia, ſumitur latè & ſtrictè: Late pro omni aſſumptione Medicamenti. Strictè verò *Hippocrati* uſitatius pro Purgatione. *Dieter.* 886. *Foeſ.* pag. 650. Interdum & ſignificat Pharmaceuticè.

Pharmaceutica & *Pharmacia*, eſt Ars Medicamenta colligendi, eligendi & componendi. Vel vocatur Pars miniſtra Artis Medicæ, tradens Deſcriptiones Medicamentorum, & ritè adhibendi Modum. *Gorr.* vid. paſſim Inſtitutioniſtas & inter hoc *Dogmatic. Medic. Gener.* part. VI. Cap. 1. pag. 664. ſeq.

Pharmacitis, nomen Terræ duriuſculæ nigræ piceæ, longos Carbones referentis, aſſulatim ſciſſilis, æquabili ſplendore, quæ detrita, accepto Oleo, ſtatim liqueſcit. Eſtque nihil aliud, quàm Bitumen foſſile, vel Carbo foſſilis, vid. *Dioſcorid.* lib. 5. cap. 181. *Gorræus.*

Pharmacochymia, dici poteſt illa Pars Chymicæ Artis, quæ tradit Præparationes Medicamentorum Chymicorum, quæ Sanitati humanæ inſerviunt, ideoque hac in parte à Metalurgia, Arte Spagyrica & Chryſopejetica, facilè diſtinguitur. Legitur hoc Vocabulum apud *Libav.* Tr. de Igne Naturæ cap. 37. quam aliàs Alchymiam Pharmaceuticam vocavit integri cujusdam Tract. Tom. II. Oper.

Pharmacon, vid. Medicamentum. Præter hanc ſignificationem uſitatam, etiam idem quod Bamma, vel Bapheion notat, hoc eſt Tinctura vel Tinctum. vid. *Keuchen* ad *Samon.* pag. 252.

Pharmacopœa, *Pharmacopœia*, *Pharmacologia*, *Pharmacopolium* & *Apotheca.* Eſt Doctrina, ſeu Deſcriptio Rerum medicamentalium ad benè medicandum, ſeu eſt Doctrina Medicamentorum. Germ. Apotheck / oder Apothecker-Kunſt. *Lex. Blanc.* ideoque & Pharmacologia dicitur, vid. Diſpenſatoria.

Pharmacopœus, *Pharmacopola*, *Apothecarius* & *Medicamentarius.* Eſt Vir Pharmacia peritus, qui novit Medicamenta colligere, eligere & componere: eſtque Manus Medici dextra. Dicitur Artifex, callens modum, ritè præparandi Medicamenta, tàm ſimplicia quàm compoſita. Germ. Apothecker. vid. *Schrœderus* & *Fridericus Hoffmannus.*

Pharmacopolium, idem quod Apotheca, de qua ſupra, Officina, in qua præparantur & venduntur Medicamenta, tàm ſimplicia, quàm compoſita. vid. Pharmacopœa, vel Officina.

Phar-

Digitized by Google

Pharmacopoſia', dicitur vel in genere Potio omnis Medicamenti liquidi, vel in ſpecie Purgantis. *Hippocr.* lib. 4. Aph. 19. *Galen.* c. 7. Aph. 25. *Foeſ.* p. 651. *Dieter.* n. 888.

Pharmacum, ſeu *Pharmacon*, *Remedium*, ſeu *Medicamentum*, eſt quicquid contraria agendi vi, morbum impugnare eſt aptum: eſtque vel actuale vel potentiale: ſimplex vel compoſitum: dogmaticum vel empiricum: externum vel Internum: naturale vel artificiale. Germ. Artzney/ oder Artzney-Mittel.

Pharmianum, nomen Malagmatis apud *Galen.* lib. 7. de C. M. P. G. cap. 6. ferè ad finem.

Phaſeolus purgatrix, eſt America Faba purgatrix novi Orbis. Germ. Purgierende Bohnen aus America.

Phaſianus, vocatur Avis quædam major, & inter Alimenta delicatiora relata. vid. *Aldrov. Jul. Alex. Bruyerinus*, &c.

Phebus, eſt Puer, vel Virgo. Germ Eine junge/ ledige oder keuſche Perſon.

Pheminalis, *Pyſnitis Apuleii*, *Lucumbra*, vid. Verbaſcum. Germ. Wullkraut.

Phemos, dicitur Medicamentum *Martiano Authore*, contra Dyſenteriam, apud *Aëtium*, lib. 9. citante *Gorræo*.

Phengites, nomen Lapidis luminoſi, qui Lumen acquirere, & iterum expandere poteſt, cujus meminit *Fr. Hoffm.* in Clav. ad *Schrœd.*

Pheronymos, dicitur is, qui ob Scientiam aliquam dignus eſt illo nomine, & opere ipſo hoc ipſum nomen meretur. *Linden.*

Pheſera, i.e. Vitis alba. Germ. Ein weiſſer Weinſtock. *Sylvat.*

Phibaleos, & *Phibalios*, eſt Species certa Ficuum. *Galen.* in Ex. Voc. *Hippocr.* vel idem, quod Caricæ, vel Ficus exſiccatæ. *Lex. Brun.*

Phibit, eſt Rapax. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Philagrianon, nomen eſt Malagmatis. vid. *Ægin.* lib. 7. cap. 18. *Gorr.*

Philiatbros, eſt is, qui Medicam artem amat, & in ea ſtudet. Germ. Ein Liebhaber der Artzney-Kunſt. *Lex. Blanc.*

Philipendula, vid. Rad. Philipendulæ. Germ. Rothe Steinbrech-Wurtzel.

Philippi Trochiſcus, adverſus Dyſenteriam. vid. *Ægin.* lib. 7. cap. 12.

Philiran, vocatur Flos vel Cortex Mali Granati. *Matth. Sylvat.*

Philiſtæa, Terminus Spagyricus obſcurus, qui legitur apud *Baſil Valent.* in Repetit. de Lapid. Philoſophico, cap de Antimonio, ubi dicit: Quod ſi ♁ tranſiverit in Philittæam, tunc per ſe fieri Vitrum. *Lexic. Brun.*

Philochymicus, dicitus is, qui Chymiam amat, & in ea laborat. Germ. Ein Liebhaber der Chymie. *Lex. Blanc.*

Philocotyle, eſt nomen Emplaſtri. vid. *Æginet.* & *Gorræus.*

Philocratis Emplaſtrum, deſcribitur à *Celſo*, lib. 5. c. 19. alleg. *Gorr.*

Philolagnos, vocatur Amans Veneris, Salax, apud *Hippocr.* lib. 2. de Morb. XLIX. 3. Latinè etiam exprimitur Veneri deditus.

Philonion, & *Philonium*, nomen eſt Medicamenti Electuarii Anodyni Opiati, & quia Opium recipit, Opiatis annumeratur. Ità ab Inventore Medico *Philone* vocatur: Sed hujus Medicaminis variæ occurrunt Deſcriptiones, vid. Diſpenſator. Auguſtan. Cordi, Londinenſ. & Norimbergenſ.

Philonis Collyrium, deſcribitur à *Celſo* lib. 6. cap. 6 citante *Gorræo*.

Philoſophica Calcinatio, vid. Calcinatio Philoſophica.

Philoſophorum Clavis, eſt Spiritus alcoholiſatus. Germ. Alcoholiſirter Brandtwein/ ſo Pulver anſteckt.

Philoſophorum Luna, dicitur Mercurius, vel Liquor Lunariæ. vid. Luna.

Philtrum, & *Filtrum*, præter alias ſignificationes, Labor eſt Chymicis familiaris, & eſt Colatio per Chartam emporeticam, hoc eſt, Chartâ emporeticâ quadruplicatâ, in forma Infundibuli, & infundibulo vitreato, ſivè laminato, impoſitâ, Liquor clarificandus infunditur, & clarus guttatim

decidit,

Digitized by Google

decidit, relictis in Philtro fœcibus, unde hæc Operatio, Philtratio per Philtrum dicitur. vid. Filtratio per Filtrum.

Philyra, *Tilia*, Germ. Eine Linden. Creſcit in Montibus, Cœmiteriis, Locis aquoſis.

Phiola, & *Fiala*, dicitur Chymicis Vas vitreum, ex ventre in modum Sphæræ rotundæ, gracilem Canalem in proceritatem emittens. cujus Uſus frequens in Coagulationibus & Solutionibus. *Mart. Rul. & Johnſ. Sign.* [symbol].

Phlegma, in Arte deſtillatrice & Chymia, eſt deſtillatus Liquor aquoſus, ſpirituoſo Liquori contra diſtinctus. Liquor, item Nubeculæ illæ, quæ in aquis deſtillatis aliquando apparent, Phlegma vocantur. *Schrœd.* lib. 1. cap. 3. Specialiſſimè verò in opere Lapidis Philoſophici Phlegma vocatur Aqua Mercurii prima, Subſtantia media, in qua principium Lapidis eſt, ſcil. ejus diſſolutio, nec intrat cum ea, quamvis ſe invicem complectantur Naturæ nexu, de quo plura vid. in *Theatro Chymico* Vol. III. pag. 730. ſeq. *Sign.* [symbol], [symbol], [symbol], ▽, [symbol].

Phlegmagoga, ſunt Medicamenta Purgantia. *Lex. Brun.*

Phloginon, Latinè Flammeum, epitheton Collyrii liquidi, vel Illitionis. *Gal.* l. 4. de C. M. S. L. Cap. 7.

Phlogiſtos, dicitur de omni eo, quod Flammam concipere poteſt, in ſpecie de ♀re *Hippocr.* dixiſſe, ſtatuit *Helmont.* Tum. Peſt. §. *Hippocr.* rediv.

Phlomus & *Phlonus*, *Candelaria*, eſt Verbaſcum. Germ. Wüllkraut. vid. Herb.

Phoca, nomen Piſcis Cetacei, vulgò Vitulus Marinus dicti, vid. *Aldr.* lib. 1. de Cetis cap. 10. &c.

Phocæna, eſt etiam nomen Piſcis Cetacei, qui aliàs Turſio, item Porcus Marinus dicitur, ad Delphinos pertinens, vid. *Aldr.* Claſſ. I. cap. 8.

Phœnicinos, præter alias ſignificationes eſt & nomen Emplaſtri Phœnicikon, quod aliàs Diachalcitis, aut Diapalma in Diſpenſatoriis vocatur. *Gorr.*

Phœnicites, Lapis dicitur à Figura, quam habet ſimilem Fructui Palmæ. *Dioſc.* vocavit Judaicon, lib. 5. cap 155.

Phœnigmus, eſt Medicamentum, quod in Cute Rubedinem excitat. Germ. Roth-machendes Mittel. *Lex. Brunon.*

Phœnix, Æquivocum eſt. Vel enim ſignificat Palmam Arborem, vel etiam aliam Plantam arvenſem loliaceam. *Gorr.* vel Avem ſignificat, num veram, an fabuloſam, non eſt hujus loci dirimere, leg. de hoc *Aldrov.* lib. 12 Orn. cap. 28. Vel eſt nomen Collyrii apud *Aëtium*, *Galen.* lib. 4. de C. M. S. L. cap. 7. ubi Phænix Apollonii vocatur. Vel Spagyricis dicitur Phœnix Ignis Quinta Eſſentia, vel Lapis Philoſophicus celebratiſſimus. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* & *Th. Chym.* Vol. IV. p. 447 &c.

Phlomos, *Candelaria*, *Candela Regis*, *Lanaria*, *Verbaſcum.* Germ. Wüllkraut. vid. Flor. ſeu Herb. Verbaſci.

Pholis, Squamam ſignificat. *Hippocr.* Germ. Eine Schuppen.

Phorimos, epitheton eſt Onis, quod aliàs O roche in Officinis dicitur.

Phoſphorus, quidam ex Reſiduo poſt deſtillationem Spiritus Urinæ cum ✱ci tantillo, deſtillando per gradus, ex Retorta vitrea in recipiens Aquâ ſemiplē. eliciunt. Præparatur quoque ex Capite mortuo fermentatæ Urinæ. vid. egregia Scripta *Magni Boylæi.* Phoſphorus, Latinè dicitur Lucifer, Terminus aliàs Aſtronomicus, notans Veneris Aſtrum, ante exortum Solis conſpicuum, quemadmodum idem dicitur Heſperus, quando occaſum Solis ſequitur. Eſt verò etiam nomen Collyrii, quod aliàs Diacrocu dicitur, & à *Galeno* deſcribitur lib. 4. de C. M. S. L. cap. 7. & *Ægin.* lib. 7. cap. 16. vid. Diacrocu.

Phoxinus, nomen Piſciculi fluviatilis, ad Fundulos & Gobitas pertinentis, cujus mentio fit apud *Aldrov.* lib. 5. de Piſcibus cap. 10. & 32. Duæ enim Species recenſentur: lævis & ſquamoſus. *Jul. Alex.* Mordilapides vocat lib. 15. Sol cap. 7.

Phraſium viride, eſt Flos Æris. Germ. Ertz-Blumen. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Phryſte,

Digitized by Google

Phrycte, Latinè Fricta ſimpliciter, & intelligitur Reſina Colophonia, ad differentiam liquidæ ſivè humidæ. Fricta verò vocatur, quod torreatur aut uratur, ut docet *Dioſcorides*.

Phryganon, ſignificat Sarmentum, Virgultum aridum, vel Surculum exſuccum. vid. *Hippocr.* & *Foëſ.*

Phrygius, vocatur Lapis quidam, in Phrygia & Cappadocia occurrens, vel Gleba pumicoſa, pallida, modicè gravis, non ſolida, intercedentibus albis ſegmentis. Aliqui pro Lyncurio vendunt; alii pro Belemnite. Vim habet exſiccandi, adſtringendi & Cicatricem inducendi. vid. *Galen. Dioſcorides*, & *Gorræus*. Crudum eſſe acerrimum, ignitum verò dare præſentaneum Oculis Remedium, ſcribitur in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 87.

Phtharticum, eſt Medicamentum Corrumpens & Deleterium.

Phthinoporon, eſt Autumnus *Diet.* n. 893. vid. Autumnus.

Phthois, Græcis dicitur Paſtillus, Placenta: diciturque Paſtillus, Trochiſcus.

Phthorios, dicitur de Medicamentis Abortum promoventibus, quæ alio nomine Echolia dicuntur, *Gorr. Caſtellus*.

Phu, eſt Valeriana. Germ. Baldrian. vid. Radices Valerianæ.

Phuſca, videtur reſpondere Latino Poſca, ſi *Æginetæ* Deſcriptio attenditur; ſiquidem ex Aceto & Aqua paratur. Ab *Aëtio* tamen Potus ita dicitur, in quo Ebur aliquandiu maceratum Ceræ inſtar emolleſcit, ut flexile in quodcunque Opus tractetur. lib. 3. cap. 80 81. citante *Gorræo*.

Phycen, *Phycis*, nomen Piſcis ſaxatilis. vid. *Aldrov.* lib. 1. cap. 8. de Piſcibus; adde *Linden.* Ex. V. §. 36.

Phyco, *Tyche*, nomen eſt Emplaſtri, ad omnia Ulcera, præſertim in Ano vel ſede, commodi, apud *Aëtium* notante *Gorræo*.

Phylacterios, olim dicebatur Amuletorum & Remediorum Magicorum Præbitor, teſte *Keuchen.* in Proleg. ad Samm. pag. 68.

Phylacterium, eſt Amuleti ſpecies, quâ venenati Morbi arcentur, ut Zenexton & alia.

Phyleteria, *Fraſſinella*, *Fraſſinula*, vid. Rad. Dictamni albi. Germ. Weiſſe Diptam-Wurtzel.

Phyllitis, eſt Scolopendrium. Germ. Hirſchzunge. vid. Herbas.

Phyllon, id eſt Folium, apud *Hippocr.* ſtrictius etiam accipi videtur pro Herbis & Foliis hortenſibus condimentariis. lib. 2.

Phyllon arrhenogonon, *Nicoph.* vid. Mercurialis Herba. Germ. Bingel-Kraut.

Phyllon Indicum, *Phyllon ſcylmatos Aëtii*, *Batrum* ſeu *Betrum Indicum*. Germ. Indianiſch Bladt/ oder Indianiſch Samkraut.

Phynon, nomen eſt Collyrii apud *Celſum* lib. 6 cap. F. citante *Gorr.*

Phyrama, generaliter omnem Maſſam miſtam & ſubactam, liquoreque maceratam ſignificat. Præſertim verò Farina Aqua macerata & ſubacta in Panificio dicitur. Specialiter tamen hoc quoque nomine venit genus quoddam amoniaci Thymiamatis, ità dictum, quod cum Terrâ, Arenis & Calculis miſtum ſit. *Gorræus*.

Phyſalus, eſt Bufo. Germ. Eine Krothe.

Phyſema, præter alias ſignificationes Vocabulum hoc tribuitur Reſinæ Piceæ. *Galen.* & *Jul. Alex.*

Phyſicus, dicitur Philoſophus naturalis, *Galen.* in Pr. com. ad *Hippocr.* de Natur. hum. qui nullum Naturæ Opus velit intactum relinquere, lib. 11. de V. P. cap. 18. Princ. Nihilominus uſus quoque obtinuit, ut & Medici vocentur *Phyſici*, quatenus omnia in Naturæ utilitatem dirigere debent.

Phyſiognomia, dicitur Ars illa, quâ hominum Proprietas atque Natura cognoſcitur à Facie usque ad Pectus, ut ex habitu de cujusque ingenio & promptitudine Judicium fiat. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Phyſiognomica, ſunt Signa, quibus nonnihil ex Vultu præſagiri poteſt.

Phytalia, vocatur poſtrema Hyemis Pars, ſic dicta à Veteribus, quod eo tempore Inſitiones optime fierent. vid. *Hom.* & *Gorræus*.

Phyteuterion, Plantarum vel Surculorum in terram plantatorum congeriem ſignificat. vid. *Hipp.* & *Foeſius.*

Phytologia, eſt Pars Medicinæ, quæ ſtrictè ad Pharmacologiam, & latè ad Phyſicos pertinet. Eſt enim Plantarum, & Vegetabilium omnium cognitio. *Lexic. Brun.*

Pialos, Pinguis. Germ. Fett. *Hipp.* lib. 2. de Morb. Mulier. XXV.

Piar, Pingue, vel Pinguedinem ſignificat. vid. *Hippocr.*

Pibenella, Germ. Pimpinell. vid. Herb. & Rad.

Pica, præter alias ſignificationes, vocatur ità Avis è Corvino, vel Cornicum genere. Germ. Ein Aglaſter/ Atzel/ Alſter oder Hetz / ex Pullis deſtillatur ▽ ant-epileptica. vid. *Aldrov.* & *Schrœd.*

Picata Vaſa, dicuntur Linita Pice, in quibus Vina Græca reponuntur. *Sylvat.*

Picea Reſina, Germ. Roth Thannen-Hartz.

Picenarium, dicitur Inſtrumentum, in quo colatur Pix. *Sylvat.*

Picra, videatur Hiera Picra. Germ. Bitterhenl.

Picros, eſt Amarus, Picrocholos, Hiera. Aliquando etiam pro Acri ſumitur. Ità Picron Piper dicitur. *Linden.*

Picus, Germ. Specht. Nomen Avis, quæ arbores roſtro tundit & perforat, cujus Species tradit *Aldrov.* lib. 12. Ornith. cap. 30.

Picuos, eſt Pinguis, legitur de Facult. *Hippocr.* lib. de Natur. Puer.

Picuſar, i. e. Flos Salicis. Germ. Weyden-Blüh.

Pieſter, vid. Prælum ſivè Prelum.

Piger Henricus. Germ. Fauler Heinrich. vid. Athanor, Fornax acida, vel Acediæ Furnus.

Pigmentarius, eſt Unguentorum Inſtitor, qui Unguenta vendit. *Rhod.* ad *Scrib.* n. 22. Pigmenta enim inter Medicamenta habentur.

Pigmentum, vid. Unguentum.

Pila Pharmacevtica, lapidea, fictilia, ænea, in quibus Semina & Nuclei teruntur, aliàque diverſi generis ſubiguntur, & miſcentur; quæ hodieque ſub mortariis comprehenduntur. *Wecker.* Ant. Gen. lib. 3. cap. 49. Pilæ aliquando pro Pilula uſurpari, teſtatur *Keuchen.* ad Samon. p. 121.

Pila Capræ, Germ. Gembſen Kugel. vid. Ægagropila, vel Lapis Bezoar Germanicus.

Pila Caprina, ad magnitudinem Capitis Infantis, iſt zu leſen in der teutſchen Material-Kammer/ Hn. Joh. Jacobi Marxen / vornehmen Materialiſten in Nürnberg / fol. 160.

Pila marina, Balla & *Pala marina, Alcyonium* & *Halcyonium rotundum, Sphera Talaſſia Galeni, Sphæra marina, Halcyonium primum Dioſcorid.* Germ. Meer-Ballen / præparatur ex Pilis ab Animalibus marinis, à Spuma marina lavatis. &c.

Pila, ſpecies Mortarii eſt, ex varia materia fabricata, ex ænea, ferrea, lapidea, vitrea &c. ſumitur & pro Piſtillo. Germ. Ein Mörſer-Stempfel.

Pileus, Pileolus, quid ſit notum eſt. Pertinet quoque ad Pharmacevtica. Pilei delicati, vid. Cucupha. Germ. Haupt/ Häublein.

Pili Leporini Martiales combuſti. Germ. Gebrannt Haßen-Haar.

Pilima, i. e. Filtrum. *Galen.* 11. Therapevt. Cap. 9. in fin.

Pilizenii, ſunt Pili albi circa caudam & collum Leporum naſcentes. Germ. Weiſſe Haßen-Haar um den Hals und Schwantz der Haßen wachſend. *Dorn. Mart. Ruland.* & *Johnſon.*

Pillula, vid. Pilula.

Pilos, id eſt Argilla. Germ. Lätt / vel Terra humida. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Piloſella lutea major & *minor, Herba piloſa,* eſt Auricula Muris, Germ. Mauß-Oehrlein. vid. Herbas.

Piloſella montana, eſt Hiſpidula, vid. Flores Hiſpidæ, ſeu Hiſpidulæ.

Pilula, ſive *Catapotium*, eſt Medicamentum ſolidum, ſiccum, Globuli vel Piſi formam habens, ex Pulveribus, Gummis, Extractis, &c. glutinoſo Liquore exce-

Digitized by Google

exceptis, efformatum, quod deglutiri debet integrum, ad fallendum amarum & ingratum ſaporem, juxta Proverbium: Pilulæ & Injuriæ non maſticandæ, ſed deglutiendæ ſunt. Sunt verò acidum concentrantes, alterantes, purgantes, ſudoriferæ, vomitum concitantes &c. Germ. Pillen/ oder Pilulen. Quorum Catalogum & Hiſtoriam vid. in Pharmaceuticis, præſert. Wecker. Ant. Gen. *Morell. Schræder. Diſpenſ. Auguſt. & Norimberg.*

Pilulæ Æthiopicæ. ℞. Æthiopis mineralis ℥ij. Ceruſſæ ♁ nii ℥j. Gummi Guajaci ℥ß. Extract. Sarſæ comp. q.ſ. ut fiat ℘.

Pilum, vel *Pili Caput*, idem quod Piſtillum vid. Pila.

Pimele, eſt Pinguedo. Germ. Fett/ oder Feiſte. vid. Adeps.

Pimpinella, Germ. Pimpinell. vid. Herbas & Radices.

Pimpinella Italica, ſeu *Sanguiſorba*, & *Saxifraga Italica*. vid. Herbas, Rad. Germ. Welſch Pimpinell.

Pimpinella Romana. vid. Sem. Seſeleos Cret. Germ. Cretiſcher Seſelſamen.

Pinaſtellum, eſt Peucedanum, vid. Rad. Peucedani.

Pindo, id eſt Pilâ tundo. *Keuchen ad Sammon.* pap. 185.

Pinea Reſina, Germ. Weiß Hartz/ Kün Hartz/ Pin-Hartz/ Kübel-Hartz.

Pineatum, vocatur Medicamentum, quod Nucleos Pini potiſſimum, vel inſtar Baſis recipit. Ità Confectiones Pineatæ ſunt Morſuli, vel Tabellæ ex Pineis Nucleis paratæ: & Unguentum Pineatum. vid. *Foreſt.* lib. 2. Chir. Obſerv. 9. in Schol.

Pineæ Nuclei, ſeu *Strobili.* Germ. Pinien / Krafft-Nüßlein / Zieber- und Than-Nüßlein/ Pignoli und Pinien-Kern. Spontè creſcunt in Italia, inde ad nos advehuntur; præſtant recentiores, pleni, albi, ſicci; vitentur flavi, pallidi, oleoſi & rancidi. vid. Nux Pinea.

Pinguedinoſa, dicuntur quævis Pinguia. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Pinguedo, Germ. Fett/ Schmaltz/ oder Schmeer / vid. Adeps.

Pinguedo furfuroſa, vid. Ambra ſubalbida, Salis Flos, ſeu Sperma Ceti. Germ. Bald-rath/ oder Wall-rath.

Pinguedo Lactis, Flos Lactis, Luſtum & Aphantiſma, & Pyonpiar, vid. Cremor Lactis. Germ. Rahm/ Schmand.

Pinguedo, ſivè *Pinguitudo furfuroſa*, eſt Ambra ſubalbida, ſeu Sperma Ceti. Germ. Wallrath. vid. Ambarum ſubalbidum, ſeu Sperma Ceti.

Pinna, idem quod Penna vel Ala, v. gr. Pinnæ Apum, Aquilæ, vid. *Rhod.* in *Lexic. Scribon.* Ità Pinnæ Naſi vocantur Alæ Narium, *Galen.* in Def. *Barthol.* lib. 3. Ann. cap. 10. vid. Ala, Pinna. Eſt etiam ſpecies Oſtraceorum, vel Teſtaceorum. vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 76. & Chiocc. Muſ.

Pinodes, Sordidus. Dicitur enim de Lana ſuccida, ſivè ſordida, legitur apud *Hippoc.* lib. 2. de Morb. Mul. LXV. 6. 7. Derivatur à Pinos, quod idem ac Sordes; ſignificat verò & Vinum hordeaceum, aut quod è ſordibus vellerum elutis conficitur. vid *Foeſ.* pag. 508. ſeq.

Pinus domeſtica, Italica, ſativa & vulgatiſſima. vid. Nucl. ſeu Semen Pini, vel Pinearum. Germ. Pinien oder Krafft-Nüßlein.

Pion, ſignificat apud *Hippocr.* Pingue & Dulce, cùm in Lacte, tùm in Sanguine. *Hippocr.* lib. de Natur. Puer. & *Foeſ.*

Piper Æthiopicum, creſcit in Regionibus Ægypti, inſtar Piſorum, utitur ad Dolores dentium. Germ. Mohren-Pfeffer.

Piper agreſte, Eunuchorum & monachorum, Arboris Caſtæ & Salicis marinæ. vid. Semen Agni Caſti. Germ. Keuſchlamm-Samen.

Piper album, quod omnium præſtantiſſimum. Dicitur Piper rotundum album, Leucopiper. Uti quidam volunt eſt Fructus non benè maturatus, ſed decuſſus, externò Cortice denudatus; ſic enim quando exſiccatur, remanet albus. Creſcit in Regionibus Malabar, ſeu Malavar, & Malace. &c. Germ. Weiſſer Pfeffer.

Piper aquaticum & Caninum, eſt Perſicaria. Germ. Waſſer Pfeffer/ oder Mücken-Kraut. vid. Herbas.

Digitized by Google

Piper Hiſpanicum, Siliquaſtrum, (Siliquaſtri varietas triplex, Siliquaſtrum cordatum, longum & rotundum) *Piper Indicum rubrum*, *Piper Chalecuticum*, *Piper Braſilianum*, *Piper Capſicum*. Colitur quoque in multis Germaniæ locis. Germ. Spaniſcher Pfeffer.

Piper longum, ſeu *Macropiper*, naſcitur in Cengala, Sumatra & aliis locis. Orientale minus, Occidentale majus. Germ. Langer Pfeffer.

Piper, *Matth.* eſt Amomum *Dioſcoridis*.

Piper monachorum. Germ. Münchs-Pfeffer. vid. Sem. Agni caſti.

Piper montanum, eſt Semen Cocognidii.

Piper murale, ſeu *murium*, eſt Sempervivum minimum.

Piper murinum, *Triquetrum*, *Uva ſylveſtris*, *Pituitaria*. vid. Sem. Staphiſagriæ. Germ. Stephans-Körner.

Piper nigrum, *Melano* Piper. Naſcitur in Malacca, in Inſulis Javæ vicinis, Sunda, Calecuth & Cuda, aliisque locis. Creſcit in Planta, quæ ſcandit inſtar Smilacis & Clematitis: Unde etiam Clematitis ſpecies eſt: In principio quod attinet rotundum racematim ſunt congeſti ejus Fructus, qui primum ſunt virides, & hinc fiunt rubri, tunc temporis ſunt maturi. Fructus rubri ſeu maturi decerpuntur & exſiccantur in Sole, atque ſic ſenſim ſenſimque acquirunt nigredinē, & propter exhalationem particularum volatilium rugas. Virtute omnia calefaciunt, ſed album ſuperat nigrum, & illud iterum longum ſuâ præſtantiâ. Germ. Pfeffer/ ſchwartzer Pfeffer. Plura de Piperibus legenda ſunt apud *Garciam ab Horto*, *Chriſtophorum à Coſta*, *Verzaſcham*, *Ettmullerum* & alios plures.

Piper Preſilianum, *Indicum*, *rubrum*, *Braſilianum*, vid. Piper Hiſpanicum. Germ. Spaniſcher Pfeffer.

Piperinæ Thermæ in Helvetia, Germ. Pfeffer-Badt im Schweitzer-Land/ quarum Deſcriptio legenda eſt apud *Hildanum*, Oper. pag. 657.

Piperitis, *Raphanus ſylveſtris*, Germ. Pfeffer-Kraut.

Pirola, *Pirula*, *Pyrola*, & *Pyrula*. Germ. Wald-Mangold/ oder Wintergrün. vid. Herbas.

Piſa, id eſt Pix. Germ. Pech. *Sylvat.*

Piſare, id eſt Colare. Germ. Durch ein Tuch ſeyhen. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Piſcis, *Ichthys*, *Echeneis*. Germ. Ein Fiſch/ referuntur Piſces inter Alimenta humidiora, præſertim recentes. Dividuntur in fluviatiles, lacuſtres & marinos. vid. *Aldrov.* de Piſcibus: *Sign.* ♓, ♓.

Piſo, idem quod Mortarium. *Keuchen.* ad *Samon*, pag. 185.

Piſpatica, id eſt Eductoria. *Matth. Sylvat.*

Piſſanthos, vid. Orrhopiſſa, ſeu Picis Flos.

Piſſaſphaltus, *Pix Terræ*, *Pix montana*, *Picibitumen*, *Mumia nativa & Græcorum*. Germ. Erdt-Pech/ Berg-Pech/ Pech-Leim/ Leim-Pech.

Piſſalphaltus, eſt vel Nativus, vel Factitius; Nativus Veteribus uſitatus, non amplius in uſu eſt, & ejus notitia modernis incognita. vid. ſuo loco Aſphalthos, ſivè Aſphaltum. Factitius eſt Mixtura ex Pice ac Bitumine, (unde & nomen accepit) videturque id eſſe, quod noſtrates Aſphaltum vocant, ſeu Bitumen Judaicum. Non deſunt, qui putant Arabum eſſe Mumiam.

Piſſe, Latinè Pix, eſt Fluxus ex accenſis Tædis, vel pars reſinoſa ex Arboribus, per ſenectutem nimiâ pinguedine quaſi ſtrangulatis: de qua vid. *Schrœder.* lib. 4. Cl. 2. n. 397. *Hipp. & Foeſ.*

Piſſelaon, dicitur Oleum picinum, compoſitum eſt Medicamentum ex Pice & Oleo mixtum. *Gal.* lib. 1. de C. M. S. L. cap. 3. & lib. 2. cap. 1. Verùm aliis idem eſt, quod Piſſanthos, ſive Pix liquida. *Gorræus & Schrœderus.*

Piſſeros, epitheton Ceroti, quod ex Cera, Oleo roſato & Pice arida componitur. Latine: Ceratum picatum; item Tetrapharmacum. vid. *Hippocr.* lib. 2. de Morb. Mulier. Germ. Ein Wachs-Pflaſter.

Piſſoce-

Digitized by Google

Piſſoceros, vocatur Cruſta Alveorum & Tectorium Ceræ, vel uti initium, eſtque ſecundum Operis Apum veluti Fundamentum. *Gorræus*.

Piſtacea, & *Piſtacia*, ſeu *Fiſtacia*, & *Nux Veſicaria Dodon. Straphilodendros*. Germ. Piſtacien / Syriſche oder Welſche Pimpernüßlein. Ex Alexandria, Damaſco & Syria Venetias importari ſolent. Eliguntur recentia Nucleo intus herbaceo, Sapore jucundo, & non rancido. vid. Nux Piſtacea.

Piſtare, id eſt Contundere. *Mart. Ruland. & Johnſ.*

Piſtida, ſunt Digeſtionem facientia. *Galen.*

Piſtillum, eſt Inſtrumentum Pharmaceuticum, quô Res in Mortario tunduntur. Germ. Ein Stoſſer / Stempffel / oder Piſtill.

Piſtolochia, eſt Ariſtolochia bulboſa, vel rotunda, vid. Radices.

Piſtos, præter alias ſignificationes dicitur de Medicamentis fluidis & potabilibus. *Linden.* Ex. XIII. §. 323.

Piſum Cordatum, vid. Semen Coriandri. Germ. Coriander.

Piſum, inter Legumina pertinet, & cum Fabis habet cognationem. *Gal.* l. 1. de Alim. Facult. cap. 21. *Bruyer.* de Re Cibar. lib. 7 cap. 2.

Pithecoides, Simiæ formam habens, dicitur de Animalibus Simiæ confinibus, quæ *Galen.* ad Anatomicas Exercitationes elegit, ut & Simias ipſas, lib. 6. An. adm. cap. 3.

Pitheros, id eſt Pinguis, uſurpatur ab *Hipp.* de Terra pingui, Lib. de A. L.

Pithex, Latinè Simia, dicitur Animal quadrupes, Homini maxime ſimile, vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 5. de Quadrup.

Pittacium, eſt Pannus modicus, qui Medicamento illitus, affecto loco imponitur, propriè Emplaſtrum. Germ. Pflaſter. *Lexic. Blanc.*

Pituitaria, ſeu *Pedicularis Herba*, Staphiſagria, vid. Sem. Staphiſagriæ. Germ. Stephans-Körner.

Pityuſa Dioſcoridis, eſt Radix Turbithi nigri, ſeu Eſulæ majoris.

Pityriaſis, *Pityron*, eſt Furfur. Germ. Kleyen.

Pix arida, *Pix concreta*, ſeu *excocta*, *Palimpiſſa*. Germ. Hart Pech / Stein-Pech.

Pix, ſivè *Pixari*, vid. Piſſe, eſt Succus reſinoſus, ſivè Gummi deſtillans ex Arboribus reſinoſis, uti Abiete, Cedro, Larice, Pinu, Terebintho &c. vi ignis extorta, modus fit per Deſcenſum. Primò venit Pix liquida, deinde craſſior & craſſiſſima. Germ. Pech. Plura legenda ſunt apud *Schr.* lib. IV. fol. 208.

Pix Græca, ſeu *Brutia*, eſt Colophonia. Germ. Geigen-Hartz.

Pix liquida, eſt Terebinthina. Germ. Terpentin.

Pix navalis, *Ropiſſa*, *Pix Radulana*. Germ. Schiff-Pech.

Pix Terræ, *Pix montana*, *Mumia nata*. vid. Piſſaſphaltum.

Pix Virginea, Germ. Jungfrauen-Pech.

Placenta, præter alias ſignificationes denotat propriè varias Eduliorum ſpecies, ſubactas ex Caſeo, Melle, Farina, &c. de quibus *Galen.* lib. de bono & malo Succo cap. 4.

Placitis, eſt ſpecies Cadmiæ factitiæ, in Fornacibus Cruſtrarum modo concretæ, *Gorræus.* vid. Cadmia.

Placus, vocatur Panis cruſtaceus, Placenta cruſtacea. vid. *Jul. Alex.* lib. 8. *Gal.* cap. 9.

Planetæ, Planetarum Nomina à Chymicis quoque translata eſſe ad Metalla, patet ex horum quoque Monumentis, Ex. gr. Sol ☉ Auro tribuitur, Luna ☽ Argento, Venus ♀ Cupro, &c. de quibus ſingulis in ſuis Locis & Literis propriis.

Planta eſt Vegitabile integrum, ſivè Arborem velis, ſive Fruticem, ſive Herbam. Germ. Ein Zweig oder Pflantze.

Planta Febrifuga, eſt Centaurinum minus, vid. Herbas. Germ. Tauſend Gülden-Kraut.

Planta Leonis, *Lentopodium*, *Alchimilla*. vid. Herb. Germ. Unſer-Frauen Mantel.

Planta Pedum, Germ. Die Fläche deß Fußes / oder Blatt-Fuß. vid. Pedion.

Planta-

Digitized by Google

Plantago, Germ. Wegerig / vid. Herbas & Semina, atq; Radices.

Plantago aquatica, ſeu *Paluſtris*, Germ. Waſſer-Wegerig / oder Froſch-Löffel-Kraut. vid. Herbas.

Plantanella, Platanaria, Acanthus Germanica, ſeu *vulgaris, Spondylium hirſutum*, ſeu *vulgare, Branca Urſina*. Germ. Beeren Klau.

Plantamon, vocatur Petra è Mari prominens Lubrica, Lævis. *Galen.* in Ex. Voc. Hipp. *Föeſ.* d. l.

Platea, nomen Avis fluviatilis, Roſtro Cochlearis formam habente, vid. Pelecanus *Lang* ejus induſtriam laudat lib. 2. cap: 2.

Plateos, i. e. Arſen cum. Germ. Hütten-Rauch. *Sylvat.*

Platys, vocantur Lumbrici lati. *For* lib 21. Aſſ. 26.

Plectronia, Peletronia, eſt Rhaponticum vulgare. Germ. Gemeine Rhapontica.

Plenilunium, dicitur quando Luna Soli è Diametro oppoſita, in totum fulgida apparet, de cujus viribus diſſerit *Galen.* lib. 3. de Dieb. decret cap. 3. ſeq.

Plerotica, ſunt Medicamenta Carnem reſtaurantia & implentia. Germ. Fleiſch-machende Mittel. *Lex. Blanc.*

Plinthitis, Species dicitur Aluminis, teſte *Aëtio*, quæ alio nomine Placitis appellatur. *Gorræus.*

Ploma, eſt Verbaſcum. Germ. Wüllkraut / vid. Herbas.

Pluma, idem quod Penna, & quidem levior, tenuior. Germ. Blumfeder.

Plumbago, ſeu *Molybdana*, duplex *Dioſcorid.* eſt: Nativa & factitia. Illa nihil aliud eſſe videtur, quam Lapis, ſivè Plumbi Minera, ſeu potius Minera Plumbi & Argenti ſimul. Factitia eſt ſpecies Lithargyrii, videlicet eſt illud Recrementum, quod in Argenti Aurique purificatione cum Plumbo, minerâve Plumbi inſtitutâ, fornacis ſolio concretum & peruſtum adhæreſcit. *Lex. Brun.*

Plumbago, etiam Ceruſſa ⚨. dicitur. Germ. Bleyweiß.

Plumbago Plinii, eſt Perſicaria. Germ. Flöhe Kraut / oder Waſſer-Pfeffer.

Plumbi Ærugo, Ceruſſa eſt ♄. Germ. Bleyweiß.

Plumbi Cinis, }
Plumbi Flos, } eſt Ceruſſa. ♄. Germ. Bleyweiß.

Plumbi Scoria, Plumbi Recrementum, Germ. Bley-Schlacken.

Plumbum album, id eſt Ceruſſa ♄. Germ. Bleyweiß.

Plumbi Spuma, eſt Lithargyrium Plumbi. ⚩. Germ. Bley-Glett.

Plumbum, Germ. Bley / Chymicis Saturnus ♄. Eſt Corpus immundum, & imperfectum, ex Argento vivo impuro non fixo, terreo, fæculento, aliquantulum albo in manifeſto & rubeo in occulto, & ex tali Sulphure aduſtibili, ex aliqua parte procreatum, & deficit ei Puritas, Fixatio cum Colore & Ignitione. Differt ♄ à ♃ ve munditie: aliàs valde inter ſe conveniunt vide Molybdos. Plura apud *Paracelſum, Mart. Rul. Ettmüll.* & alios legenda ſunt. *Sign.* ♄, c, ♄, ♄, ♄, H, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄.

Plumbum album, & *Argenteum*, ſeu *Plumbum candidum*, impropriè Stannum ♃ dicitur, & non eſt idem, vid. *Mart. Rul.* fol. 367. *Johnſ.* 3. *Lexic.* fol. 62.

Plumbum album Anglicum, Germ. Engliſch Zinn.

Plumbum candidum noſtrum, nigro ♄ o eſt purius & perfectius quiddam, *Johnſ.* 3. *Lexic.* fol. 62.

Plumbum Cinereum, eſt quaſi ſui generis Metallum. *Johnſ.* fol. 62.

Plumbum diſſolutum, eſt Mercurius. Germ. Queckſilber. ☿.

Plumbum nigrum, *Molybdon*, excoquitur, vel ex Galena, vel ex Pyrite fit. *Johnſ.* 3. *Lexic.* fol. 62.

Plumbum Philoſophorum, ♁, eſt ex Antimonio tractum. *Johnſ.*

Plumbum, ♄, vocatur à Chymicis Aqua omnium Metallorum, Molybdos, Capricornus, Corpus minus, Corpus immundum, Malipodium, Dominus Terræ, Dominus Metallorum.

Plum-

Digitized by Google

Plumbum Sapientum, Terra nigra, vid. Stibi, vel Antimonium. Germ. Spieß-Glaß.

Plumbum uſtum, Germ. Gebrannt Bley/ oder Bley-Aſchen. Cum Sale aut Sulphure ſtratum ſuper ſtratum comburitur, & poſt Uſtionem à Salſedine per Aquam ſeparatur.

Plumoſum, dicitur ſpecies Aluminis. Germ. Federweiß.

Pluvia, quid ſignificet, ex Phyſicis, imò ex Lexicis trivialibus conſtat. vid. Imber. Aquam pluvialem eſſe limpidiſſimam ac tenuiſſimam, & magni etiam uſûs, teſtatur *Ægineta* lib. 1. cap. 50. & præſertim *Hippocr. Schrœd.* & *Frid. Hoffm.* Germ. Regen.

Pluvia martialis, non putreſcit. Germ. Mertzen Regen-Waſſer fault nicht.

Plyma, Laturam ſignificat, hoc eſt Aquam, in qua aliquid elutum ſit. Legitur apud *Hippocr.* lib 4.

Pneuma, latinè Spiritus. In Pharmacevticis Spiritus notat Subſtantiam tenuem, limpidam, vi △nis, ex miſto, per Artem deſtillatoriam elevatam: quæ, licet, Atomis collectis, adſtantis aëris frigore in Liquorem condenſetur, nomen non mutat. Eliciuntur ex Animalibus, Mineralibus & Vegetalibus: Suntque vel ſimplices vel compoſiti. Utrorumque Hiſtoriam, vid. apud *Schrœd.* lib. 2. cap. 81. *Rolfink. Chym.* &c.

Pnevmon, Latinè Pulmo vocatur. In Pharmacevticis Pulmo Vulpis præ aliis in Phthiſi maximè recommendatur, uti patet ex *Diſpenſatoriis*. vid. Pulmo Vulpis.

Pnevmonicus, dicitur de Medicamentis Pulmoni deſtinatis; quarum Hiſtoriam vid. apud *Rolf.* lib. 8. Sect. I. cap. 1.

Poculum, quid ſignificet, notum eſt, videlicet Vas, ex varia materia præparatum, è quo vel Alimenta, vel Potulenta, vel Medicamenta ebibuntur. Olim varia parata fuiſſe Pocula Medicata, ex Ære, ex Electro, hoc eſt Auro & quinta Argenti parte, ex Cornibus, ex Lignis Medicamentoſis, conſtare poterit ex *Lang.* lib. 1. Epiſt. 29. *C. Rejes, Libav.* Poculum amatorium eſt Filtrum. Germ Ein Becher/ oder Geſchirr woraus man trinckt.

Poculum, Annulus & *Nummus vomitorius*, præparantur ex Vitro Antimonii.

Pœonia, rectè collecta & præparata eſt Arcanum Epilepſiæ, *Paracelſus.* Germ. Gicht-Wurtzel. vid. Radices Pœoniæ.

Polemonium, ſeu *Polemonia*, & *Fraxinella*. vid. Radices Dictamni albi.

Polium Theophraſti, Pumila Cupreſſus, Cupreſſus, ſeu *Cypariſſus hortulana*. Germ. Garten/Cypreß. vid. Herbas.

Pollen, Farina tenuiſſima dicitur, ſicut Flos Siliginis, *Jul. Alex.* lib. 8. Sal. c. 9.

Polyarchion, nomen eſt Malagmatis à *Polyarcho* Authore; cujus Deſcriptiones habentur apud *Gal.* lib. 8. de C. M. S. L. cap. 5. & lib. 7. & *Æginet.* Eſt etiam Cataplaſmatis nomen apud *Aëtium* lib. 9. cap. 34. citante *Gorr.*

Polychreſton, & *Polychreſtos*, eſt Medicamentum multis morbis accommodatum, vid. *Galen.* lib. 5. cap. 1.

Polyclonos, ramoſus, eſt epitheton Arthemiſiæ, *Gorræus.*

Polycraton, & *Polycriton*, *Hippocratis*, eſt Perſicaria. Germ. Waſſer-Pfeffer/oder Flöhe-Kraut. vid. Herbas.

Polyeidæ Sphragis, nomen Trochiſci olim celebris, ad Ulcera diuturna & contumacia. vid. *Galen.* lib. 5. de C. M. P. G. c. 11.

Polygalatos, Lacte abundans dicitur: cui opponitur Lacte deficiens. *Erot. Onom.* pag. 19.

Polygonatum, eſt Sigillum Salomonis, vid. Radices.

Polygonum, Germ. Wegtritt. vid. Herbas.

Polypharmacon, Polypharmacos, eſt idem quod Polychreſton.

Polyphoros, eſt epitheton Vini generoſi. *Linden.*

Polypodes, dicti Aſelli, Millepedes & Porcelliones, eſt Inſectum Diureticum, Germ. Keller-Eſelger. vid. Millepedes.

Digitized by Google

Polypodites, eſt epitheton Vini ex Polypodio facti, cujus Deſcriptio habetur apud *Aëtium*, lib. 3. cap. 60. & 61. citante *Gorræo*.

Polypodium, Germ. Engelſüß. vid. Rad. Polypodii.

Polypoſia, ſignificat multam vel longam Potionem, non Aquæ, ſed Vini, ad. *Hippocr.* 7. Aph. adde *Diet.* n. 704.

Polypus, præter alias ſignificationes generaliter notat omne Animal, quod multos Pedes habet, ut Aſelli, ſivè Millepedes.

Polyſpermos, qui Semine dives eſt, vel abundans. *C. Hoffm.*

Polytrichum, *Adianthum*, & *Trichomanes*. vid. Herbas.

Poma, Latinè Potus, Potio dicitur, ejusque ſignificatio eſt nota. Pertinet ad Alimenta fluida, quæ ſolâ infuſione & deglutitione abſumuntur. *Diet.* n. 707. *Linden.* vocat Cibum ſorbilem. Ex IIX. §. 34. Græcis dicitur Poton, item Poſis. Dantur & Potiones Medicæ, ſivè Pharmaceuticæ, ſuntque Medicamenta liquida, quæ bibuntur, atque ſolâ ferè mixtione Liquidorum conſtant, de quibus *Schrœder.* lib. 2. cap. 74. *Fr. Hoffm.* & *Mor.* de Form. Remed. ſuntque Alterantes, Confortantes, Purgantes, &c.

Poma de Seni, ſunt Pruna Damaſcena.

Pomambra, dicitur quaſi Pomum Ambræ, ſeu ex Ambra, ſive Pomum, ſeu Poma Ambræ. Eſt Odoramentum ſiccum, paratum ex Suaveolentibus, plerumque ex Ambra, Moſcho, Zibetho, Benzoë, Ladano, Styrace calamita, o°o Caryophyllorum, Cinamomi, Ligni Rhodii &c. ex hiſce cum Mucilagine Tragacanthi Globuli majores, ſeu Poma, Odoris gratiâ componuntur. Germ. Von Ambra gemachte wohlriechende Kugeln/ oder Rauch-Ballen. *Lex. Brun.*

Pompholygeron, eſt nomen Emplaſtri, cujus Deſcriptio habetur apud *Æginet.* lib. 7. cap. 17. notante *Gorræo*.

Pompholix, ſeu *Bulla cadmica*, *Nil album*, *Nihil album*, *Pulvis Nihili*. Germ. Weiß nicht/ Gallmey-Fluch/ Streu-Mehl. Vera Arabum Tutia eſt; (Officinarum verò Tutia Veterum, Cadmia eſt, Fornicaria ſcilicet:) Eſt Pompholyx tenuiſſima, & volatilis Favilla, quæ dum Æs in Fornacibus perficitur, & Cadmia detrita inſpergitur, in altum evolat, & ſupernæ earum parti adhæreſcit. In Principio cum fit, velut in Bullas (unde nomen habet) prodit, aut Glomuſculos Vellerum ſimiles coit, & Farinæ modo contacta inſpergitur. Eſt enim veluti candidus Cinis, & usque adeò levis, ut in ſublime facilè feratur, & Farinæ volatilis modo, ſuperiori Fornacum tecto adhæreat.

Poma, ſeu *Mala Officinalia*, ſunt Dulcia, Borſtorffienſia ac Vinoſa. Germ. Süſſe/ Wein-reiche/ oder Borſtorffer-Aepffel.

Pomum, idem quod Malum. Germ. Ein Apffel. vid. Malum. Poma Heſperidum, in Arte Spagyrica, quæ dicantur. vid. apud. *Libav.* Tom. III. p. 213.

Pomum Adami, *Citrangula*, *Pomum Aſſyrium*. Germ. Adams-Apffel. vid. *Herbarium Verzaſchæ*, fol. 111. Pom. Adami.

Pomum Ambra, Germ. Pomambra/ wohlriechende Kugeln. vid. Pomambra.

Pomum Amoris, ſivè *Aureum*, Germ. Gold-Apffel / oder Lieb-Apffel. Eſt Fructus Plantæ ex Semine creſcentis in Hortis.

Pomum Armeniacum majus & minus. Germ. Groſſe und kleine Morellen / Gold-Pferſing/ Borillen/ oder St. Johannes-Pferſing. Eſt Fructus Arboris ſatis notæ, quæ colitur in Hortis.

Pomum Athomaticum, eſt Malum Citrinum Æthiopicum. *Sylvat.*

Pomum Aurantium, vid. Aurantia Mala, ſeu Malum Aurantium.

Pomum Citrium, Germ. Citron / vid. Malum Limonium.

Pomum Hieroſolymitanum, vel *mirabile*, *Cucumer pumiceus*: *Charantia*, vid. Momordica. Germ. Momordica-Apffel.

Pomum o loriferum, idem quod Pomum Ambræ. vid. Pom. Ambræ.

Pondera Chymica, ſeu *Medicinalia* ſunt ſequentia:

℔j Germ. Ein Pfund/ oder 12. Unzen ℥xij. ſind 24. Loth/ oder 96. Quintlein.

℔ß. Iſt ein halb Pfund/ oder 6. Unzen ℥vj. ſind 12. Loth/ oder 48. Quintlein.

℥j.

Digitized by Google

℔¼, iſt ein Viertel von einen Pfund/ oder drey Untzen ℥iij. ſind 6. Loth/ oder 24. Quintlein.

℥j. Sind 2. Loth/ oder 8. Quintlein ʒviij. oder 24. Scrupel ℈xxiv.

℥ß. Iſt 1. Loth/ oder 4. Quintlein. ʒiv. oder 12. Scrupel. ℈xij.

ʒj. Iſt ein Quintlein/ oder 3. Scrupel ℈iij. oder 60. Gran. gr. LX.

℈j. Iſt ein Scrupel/ oder 20. Gran. gr. xx.

℈ß. Iſt ein halber Scrupel/ oder 10. Gran. gr. x.

gr. j. Iſt ein Gran. Granum unum Piperis albi, ſive Granum unum Hord. min.

Mj. Manipulus unus, Germ. Eine Hand voll.

Mß. eſt Manipulus ſemis, Germ. Eine halbe Hand voll.

P. j. eſt Pugillus unus. Germ. Was man zwiſchen 3. Fingern faſſen kan.

P. ß. eſt Pugillus ſemis. Germ. Was man zwiſchen 2. Finger-Spitzen faſſen kan.

Pondo, ſeu *Pondus*, ſignificat Quantitatem Rei alicujus gravitate determinatam, quemadmodum Menſura Vaſculi recipientis concavitate certâ notatam. Dantur verò quamplurima, & penè infinita Pondera, pro Regionum & conſuetudinum diverſitate. De quibus videatur, inter Antiquiores, *Galen.* lib. de Ponder. & Menſur. & *Æginet.* tit eodem. Inter Recentiores *Sennert.* Inſt. Medic. lib. 5. pag. 3. Sect. I. cap. 3. Dogm. pag. 485. ſeq. De Ponderibus Spagyricis *Th. Chym.* Vol. I. pag. 485. Vol. III. pag. 489.

ad Pondus omnium, vid. Omnium ad Pondus.

Ponticus, epitheton eſt Saporis certi Salini, reſpondentis Aquæ marinæ, & denotat Sal cum fæculentia conjunctum; de qua Pontica qualitate vide plura apud *Paracelſ.*

Popanac, & *Popanax*, *Mart. Rul.* & *Johnſ.* eſt Gummi, vid. Opopanax.

Populago, ſeu *Populus pumila*, *Chamæleuce*, *Farfugium*, & *Farfara*. Germ. Brand-Lattig/ Huff Lattig. vid. Herbas.

Populeon, & *Populeum*, nomen eſt Unguenti, in Officinis notiſſimi, & ipſis ruſticis frequentiſſimi uſûs, unà cum Unguento Dialtheæ. Ità, dictum eſt à Gemmis Populi, ſeu Oculis Populi albæ Arboris, quæ Baſin conſtituunt. *Diſpenſatoria.* Laudat etiam *Lang.* lib. 1. Ep. 54. Unguentum Populeum, cum Aquâ portione Electuarii purgantis mixtum, & Plantis Pedum inunctum; purgare Corpus vult *Paracelſus* in Conſil. Medic. T. V.

Populus nigra, prima hujus Arboris Germina foliorum futurorum Rudimenta: Gemmæ, ſeu Oculi Populi vulgò dicuntur. Germ. Aſpen/ oder Alber-Knöpff/ oder Alber Sproſſen. Naſcitur juxta Flumina, & apud Aquas: Montes etiam amat.

Porcellana, & *Portulaca*. Germ. Portzel-Kraut/ oder Bley-Kraut. vid. H. Portulac.

Porcellio, eſt Inſectorum ſpecies, quæ & Aſellus & Millepeda dicitur, cujus Pulvis valdè diureticus eſt. vid. Millepedes.

Porcellus, *Porcus*, idem quod Sus, Scropha, Animal quadrupes notiſſimum, vid. *Aldrov.* lib. 1. de Quadruped. Biſulc. cap. 36. *Bruyerin.* de Re Cibar. lib. 13. Cap. 1. & 2. Tribuitur quoque nomen Porci & Porcilli Piſcibus, Ex. gr. Delphin &c. qui more Porcorum, Roſtro terram fodere, dicitur. *Aldrov.* lib. 2. de Piſcibus, cap. 69.

Porcellus, *Porculus*, Germ. Ein junges Färcklein/ oder Säulein.

Porcetra, dicitur juxta *Pomponium* Sus, quæ ſemel peperit; atteſtante *Ingraſſiâ*, *Com.* ad *Avicen.* de Tum. p. n. pag. 230.

Porci, ſeu *Suis Axungia*, Germ. Schweinen Schmaltz. Eſt Adeps Animalis, ſatis noti ac cogniti.

Porculi lactentes, Germ. Spän-Färcklein/ oder Sugk-Färcklein.

Porfiligon, id eſt Batitura Ferri. Germ. Hammer-Schlag von Eiſen. *Mart. Rul.* ſed *Johnſonus* Porfitigon notavit.

Porfireticum, vel *Mortarium Æneum*, aut *Orichalceum*. Germ. Mörſel von Ertz oder Meſſing. *Mart. Rul.* vel Rudiculam ſignificat.

Porotica, ſunt Medicamenta Callum generantia, ſeu quæ exſiccando, incraſſando, & adſtringendo partis Alimentum in Callum convertunt.

Porphyra, Latinè Purpura dicitur. Propriè ſignificat, inter turbinatas Conchas, nobiliſſimam, ob Succum illum, ſive Florem, qui etiam Purpuræ nomine venit, nobiliſſimum & ad tingendum præſtantiſſimum; unde Color purpureus vocatur. De hujus Conchæ Hiſtoria & Uſu vid. *Aldrov.* lib. 3. cap. 5. de Teſtac. & Chiocc.

Porphyra, eſt quoque nomen Emplaſtri, cruenta Vulnera glutinantis, apud *Aëtium* lib. 15. Cap. 12. citante *Gorræo*.

Porphyrio, vocatur Avis quædam, circa Fluvios degens, cœrulea, longis Cruribus, & Roſtro purpureô prædita, cujus Deſcriptio habetur apud *Aldrov.* lib. 20. Ornith. cap. 28.

Porphyrites, vid. Lap. Marmor.

Porraceus, *Praſinus*, dicitur de omni eo, quod Colorem Porri Viridem fert Ex. gr. Bilis Porracea. *Galen.* lib. 2 de tempor. cap. 6.

Porrigo, idem quod Furfuratio, vel Furfur. Germ. Kleyen. *Lex. Brun.*

Porrum, Germ. Lauch. Planta eſt figura & odore fere ſimilis Allio & Cepis, colitur in Agris & Hortis.

Portulaca, ſeu *Porcellana*, Germ. Portzel-Kraut. vid. Herbas & Semina.

Poſer. *Poſis*, i. e. Potus, Potio, Bibitio Germ. Ein Tranck.

Poſſetum, eſt Lac decoctum, cui ſub finem coctionis Cereviſia infunditur, Potio eſt Anglis familiaris *Lex Blanc.*

Poſthia, idem quod Crithe, Hordeolum, vid. Crithe. *Lex. Brun.*

Potabilia, ſeu *Potabilis*, dicitur de omni eo, quod per Os hauriri debet *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Vel quod Poculis porrigitur, liquidum, *Libav.* S. A. Ch. lib. 2. cap. 1. ſeq. ubi Magiſteria ſolubilium deſcribuntur.

Potentilla, eſt Anſerina, Argentaria & Argentina. vid. Herbas.

Potio, *Potus*, vid. Poma & Hauſtus. Germ. Ein Träncklein.

Præcipitantia, ſunt quæ Acidum in Corpore noſtro infringunt, & quaſi præcipitant: eſt Vox à Chymicis mutuata, quia præcipitando res alterius indolis fiunt. vid. Abſorbentia.

Præcipitatio, eſt Operatio Chymica, & eſt, quando Corpora diſſoluta contrario Liquore præcipitantur. Ex. gr. Si Corallia, Lapides Cancrorum, Margaritæ &c. 🜊to ſolvuntur, infuſô 🜹 Tartari, ſivè -S- Vitrioli, ſivè alio contrario Liquore præcipitantur in albam ſubſidentiam. Vel ſi reſinoſa aliqua Subſtantia in 🜈 rectificato ſoluta, infuſâ ▽æ aliquâ quantitate, ≂ratur Reſinoſitas ad fundum Et ſi ☽tum vivum in ▽ forti ſolutum, ſoluto infunditur quantitas Muriæ, ſivè Aquæ ſalſæ, ≂bitur Pulvis albus ad fundum. &c. *Sign.* ≂

Præcipitatus antimoniatus Emeticus Pulvis, eſt Mercurius vitæ, ſeu Pulvis Algarothi.

Præcocia, in ſpecie dicuntur Fructus quidam, ſivè ſpecies Malorum Armeniacorum; ità dicta à Maturitate, quâ Perſica & Armeniaca alia antecellunt, ut & Bonitate; de quibus *Galen.* lib. 2. de Al. fac. Cap. 20. *Jul. Alex.* lib 10. Salut. cap. 6.

Prælum, item *Prelum*, & *Preſſorium*. Germ. Eine Preſſe. Eſt Inſtrumentum, quô Olea & Succi exprimuntur, in Officinis Pharmaceuticis uſitatum. apud *Lind.* vid. Preſſorium.

Præmaceratio, id eſt Maceratio præmiſſa. vid *Rhod. in Scribon.*

Præparatio, idem quod Præparatum. Germ. Vorbereitung. ppt. ità à Medicis præſcriptum, vel aliàs notatum, legendum eſt, Præparatum. *Lex. Brun.* *Sign.* PP, HP, PP, PP, P, P, PP.

Præmorſa, *Succiſa*, *Jacea nigra*. vid. Rad. Morſus Diaboli. Germ. Teuffels Abbis Wurtzel.

Pramnios, eſt epitheton Vini nigri & auſteri apud *Hippocr.* lib. 2. de Morb. Mul. *Foëſius* & *Linden.*

Praſi-

Digitized by Google

Praſimum viride, Praſis, Phraſium viride, eſt Flos Æris, Viride Æris, & Praſinum viride. *Johnſonus* in *Lexico*.
Praſinus, idem quod Porraceus. vid. Porraceus.
Praſis, vid. Praſimum, Phraſium viride, & Praſinum.
Praſium & *Praſſium*, eſt Marrubium. Germ. Andorn / vid. Herbas.
Praſſimi viride, i. e. Flos Æris. *Sylvat.*
Praſſius, nomen Lapidis, vel Gemmæ viridantis, vilioris turbæ, Smaragdi Domus, vel Palatium dictæ; quia hic in illa, veluti incluſus reperitur. vid. *Chiocc. Muſ.* Sect. 3. p. 217.
Praſoides, vid. Porraceus. Germ. Lauchgrüne Farb / Germ. *Lex. Br.*
Preces, Precatio, & hoc Vocabulum meritò ad Medicinam referendum; ſiquidem, & Precibus & Venerationi aſſiduæ locus eſſe debet apud Medicum, pro obtinendâ Divinâ Præſentiâ & Providentiâ, in Rebus Medicis, ad Gloriam Ejus nominis, ad honorem Artis ab Ipſo creatæ, & ad Salutem ejus operâ utentis Ægri, verbis elegantiſſimis *Linden* Ex. III. § 6.
Premnon, præter alias ſignificationes, propriè Stirpem, Stipitem & Truncum ſignificat. *Lexic. Brunonis.*
Presmuchum, Presmuchus, Presmucum, & *Presmukis*, id eſt Ceruſſa. Germ. Bleyweiß. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Preſſorium, idem quod Torcular & Prælum, eſt Inſtrumentum, quo Species contuſæ exprimuntur. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* vide Prælum.
Preſter, præter alias ſignificationes, eſt nomen Serpentis venenoſi. vid. *Aldr.* lib. 1. cap. 8. de Dracon. & Serpent.
Pretioſus, Precioſus, à Pretium ſeu Precium. Germ. Der Werth. Dicitur de Materia Medica, quæ, vel ob raritatem, vel ob efficaciam ſingularem carior habetur. Ità Lapides Pretioſi vocantur Gemmæ, ad differentiam minus precioſorum. Utrarumque Catalogum vid. apud *Schrœd.* lib. 3 cap. 4.
Priapus, Cauda, Haſta, Membrum genitale, Mentula, Penis, Virga, &c. ſivè ſit Cervi, ſivè Tauri, aut alterius Animalis. Germ. Ein Zimmer / oder Ruthe.
Primi Floris Herba, ſeu *Clavis S. Petri*, eſt Primula Veris, vid. Flores Paralyſeos. Germ. Schlüſſel-Blumen.
Primum Ens, vid. Ens primum, ſeu Principium primum.
Princeps omnium Vegetabilium Q: eſt Vinum optimum. Ità quoque à *Paracelſo* dicitur.
Principia Chymica, tria ſunt: Sal ⊖, Sulphur 🜍, & Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.* Quidam plura conſtituunt, & Spiritum 🜀 & Terram 🜃 addunt. vid. *Theatr. Chym.* & *Libavii Opera* &c.
Prinitos, eſt Medicina ad Lapidem. *Paulus.*
Proba Agallochi, ſivè *Ligni Aloës*, optimum cenſetur nigro-purpureum, Venis cinerei coloris interſectum, amarum, ponderoſum, Liquorem ſi prunis, candentivè ferro imponatur exudans, aromaticum & ſuavem fumum, ſi incendatur, præbens, bullulasque ſimul poſt ſe relinquens, haud ità facilè diſparentes. &c.
Probà Ambaræ, Ambari & *Ambræ*, cenſetur optima Gryſea, Coloris cinerei à ſordibus purgata, levis, odorata, reſinoſa, quæque Acu calida perfoſſa Succum pinguem reſudat. & ferè tota quantitas in Alcohol Vini reſolvitur. Improbatur nigra, valdè candida, & quæ ▽ â ſimplici ſolvi queat, utpotè dubiò procul adulterata.
Proba Salis Nitri, Nitro ſemper aliquid Salis communis ineſt, Sulphureum tamen, & partim volatile Sal eſt. Optimum cenſetur, ſi ℥i. vel ℥ij. Prunis imponuntur, & ferè tota pars deflagrat.
Probaton, idem eſt quod Ois, id eſt Ovis. Germ. Ein Schaff. vid. Ois.
Proceſſus Chymici, nihil aliud ſunt, quàm Operationes Chymicæ integræ; quando nempè procedunt, & tandem ad Scopum quæſitum perveniunt. Germ. Chymiſche Arbeit / Fortgang / oder Proceſs. Item Proceſſus ad Lapidem Philoſophicum, *Paracelſ. Th. Chym.* Vol. I. pag. 532. ſeqq. &c.

Prochyma, vocatur Muſtum, quod ſpontè, antequam Uvæ calcentur, exſtillat. Dicitur & Protropum, aut Prodromum, ſcil. Vinum. *Linden.* Ex. X. §. 176. & 177.

Proconia, præter alias Significationes *Hippocr.* notat Farinas recentes, tenues, ſivè Polentas: quas tamen *Galen.* ſpecialiter de Hordeacea exponit, cum & de Tritico uſurpaverit recenti *Hippocr.* lib. de Nat. Mulier. LIV. 3. *Varinus* per Proconia intelligit Triticum Melle inunctum. Aliis eſt Hordeum confractum & contuſum cum Aromatibus. vid. *Foëſ.* d. L. & 531.

Prodromus, præter alias ſignificationes, in genere Latinè dicitur Præcurrens; ſpecialiter tribuitur Vino vel Muſto, vid. Prochyma.

Productio Pharmaceutica, vid. *Schrœderus* lib. 1. cap. 4. & *Frid. Hoffm.* Productio Gabaliſtica eſt fictitia, improba, Magica ac Diabolica. *Libav.* Com. IV. pag. 64.

Profeſſor, in Medicina vocatur, qui Theoremata Artis docet, & alios inſtruit, ut aliquando Medicinam ritè facere queant. vid. Practica.

Proficus, id eſt Ficus ſylveſtris. *Matth. Sylvat.*

Progeuma, eſt Cibus ante Prandium ſumptus lenitivus ſolutivus. *Sylvat.* c. 579.

Prohiſalidos, ſunt Fructus Alkekengi. Germ. Juden-Döcklein.

Projectio, Terminus eſt Chymicus, vel Spagyricus, diciturque hoc nomine, facta, per Medicinam, ſuper re mutanda projectam, cum repentino ingreſſu, ex mutatione Exaltatio. Convenit cum Fermentatione, quod rem intus in ſubſtantia mutet. Differt autem quod non fiat cum Digeſtione lentâ; quâ paulatim miſtilia alterantur, & Craſin accipiunt; Sed violentâ & repentinâ penetratione factâ, quaſi in momento ingreſſionis transfiguret. Vocatur verò illa Medicina, mutans non fermentum, ſed Tinctura, item Elixir. *Mart. Ruland. & Johnſ.* Add. *Libav. Alchym. Pharmaceutic.* cap. 33. Imprimis verò extollitur Projectionis Uſus in labore Lapidis Philoſophici, de quo vid. in *Theat. Chym.* Vol. aliq. & loca quære in Indice.

Prolectatio, dicitur Extractio per attenuationem partium ſubtilium, ità ut rarefacta, inclinatione ſuæ Naturæ, à craſſioribus in diverſum ferantur, ibique conſiſtant. &c. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Promalacterion, prima vocatur Domus, vel pars Balnei, in qua Corpora præmolliri ſolebant; teſte *Galen.* lib. 9. de S. fac. §. Chalcanthos. *Jung. Jul. Al.* not. ad *Galen.* lib. 10. Meth. Med. c. 10. *Lang.* lib. 1. cap. 50.

Propolis, dicitur Craſſior Apum Materia flava, odorata, Styracem referens, Ceræ finitima, Gluten in Alveorum foribus repertum. Quidam Ceram Sacram vocarunt, teſte *Scribon.* n. 82. de hujus Virtutibus videatur *Galen.* lib. 8. de S. F. §. Propolis *Dioſcorid.* lib. 2. cap. 106. *Schr.* 5. cl. 4. n. 94.

Propoma, dicitur Potio, ſeu Potus ex Melle & Vino, vel Saccharo & Vino paratus, ità dictus, quod antè Cibum biberetur. *Æginet.* lib. 7. cap. 15. *Mercurial.* lib. 1. V. L. cap. 7. Poterit tamen ad alios Potus commodè, & Vina medicata, quæ antè Cibum ſumuntur, extendi; notante *Rhod.* in Not. ad *Scribon.* num. 135. Græc. quoque dicitur Propotiſmos, uti patet ex *Mercur.* d. l.

Proportio, dicitur reſpectiva quædam Convenientia, vel in Qualitate, vel in Quantitate. De Proportione Materiæ & Formæ Lapidis Philoſophici vel circa Lapidem Philoſophicum, vid. *Th. Chym.* Vol. I. pag. 520. & *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 203. ſeq.

Propotiſma, ſeu *Propotiſmos*, q. d. Præpotio, propriè ſignificat Medicamentum præparans, ante Purgationem hauſtum, *Jul. Alex.* in not. ad *Galen.* lib. 6. de S. F. Cap. 1. *Dieter.* n. 358. Latè etiam coincidit cum Vocabul. Propoma.

Proſerpinaca, eſt Polygonum. Germ. Wegtritt. vid. Herbas.

Proſopium, Arcium, Perſonaria, Perſonatia & *Perſonata.* vid. Rad. Bardanæ.

Proſpheromena, ſunt Cibi, vel Medicamenta, quæ intra Corpus ſumuntur. Germ. Innerliche Speiſen und Medicamenten.

Proſtheta, in genere dicuntur omnia Medicamenta Topica, ſivè Externa, quæ opponuntur Corpori & partibus ejus. In ſpecie verò apud *Hippocr.* vocantur

Digitized by Google

vocantur illa Medicamenta, quæ Utero vel inſinuantur, vel applicantur. vid. *Galen.* & *Fœſius.*

Proteus, nomen eſt Collyrii, in principio Suffuſionum, efficacis ad omnem Viſûs hebetudinem, Callos & Cicatrices, *Ægin.* lib. 7. Cap. 16. *Gorræus.* Proteus quoque ♁ vocatur.

Protheus, dicitur Mercurius ☿, qui ſe in omnes formas vertit, & denuò propriam recuperat. *Johnſ. Lex. Chym.* lib. 2. Protheus quoque dicitur Prima Materia. *Theat. Chym.* Vol. v. p. 344 & Ignis, vel Spiritus Ignis, quod non habeat formam, ſed in ſe omnia transmutet, quæ attingit, ſicut Protheus, Ægyptiorum genius, feciſſe fingitur. Vol. VI pag. 16.

Protorrhitos, dicitur Reſina, quæ primum ſponte fluit. *Gorr.*

Protoſtactos, eſt epitheton Lixivii, quod primum extillat, & in quod parandum, Calx ad Cinerem quemcunque additur *Æginet.* lib. 7. cap. 17. *Gorræus.*

Provocativum, i. e. Eductivum Urinæ. Germ. Urin-treibendes Mittel.

Prudentia Medica, eſt quæ nititur rectâ Ratione, comparaturque diſcendo & faciendo; eſtque neque tumida, neque timida. Recte dicitur Oculus Scientiæ vel Artis. *Linden.* Ex. XIII. §. 524. XV. 12.

Pruinæ Chymicæ, ſunt ⊕ata. *Libav. Alchym. Pharmacevt.* cap. 1.

Pruinum, prima Tartari ſpecies, Germ. Das erſte Geſchlecht des Steins/ im Magen/ Leber/ Blaſen/ und Harngängen. *Dorn. Mart. Rul* & *Johnſ.*

Pruna Domeſtica, Germ. Pflaumen/ Quetſchen/ Zwetſgen/ variorum ſunt Generum: Eliguntur ad Medicamenta, Pruna Damaſcena, ſeu Pruna Paſſa dulcia, vel Prunidactylæ dictæ, & Pruna Ungarica. Ubique ſeruntur in Hortis, Vineis & Viridariis, & vocantur Pruna Brabela, Brabyla. Syracuſana, Syriaca, Iberica, Pruni dactyla, Pruna Paſſa alba, Hiſpanica, Paſſa acida & dulcia.

Pruna pectoralia nigra, & *Pruna Sebeſtena.* Germ. Schwartze Bruſt-Beer. vid. Sebeſten.

Pruna pectoralia rubra. Germ. Rothe Bruſt-Beer. vid. Jujubæ.

Pruna ſylveſtria, ſeu *Acatia Germanica*, *Agriococcimela*, *Pruneola.* Germ. Schlehen. Fructus eſt Fruticis ubique ad vias creſcentis.

Prunella, eſt Conſolida media. vid. Herbas. Germ. Prunellen-Kraut.

Pruneolæ, ſeu *Prunellæ*, vel *Brignioles.* Germ. Prunellen/ quæ enucleatæ, decorticatæ & exſiccatæ à Bamberga ex Gallia & Italia afferuntur.

Pſagdas, dicitur ſpecies Unguenti cujuſdam. *Galen.* in Ex. Voc. *Hipp.*

Pſammodes, & *Pſamos*, eſt Arena ∴. Germ. Sand. *Dieter. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Pſaron, eſt nomen Medicamenti ſicci, acris & erodentis, ad Carnis Excreſcentias in Ulceribus depaſcendas; cujus meminit *Æginet* lib. 4. cap. 43. & Deſcriptio habetur apud *Aëtium* lib. 14. cap. 36 citante *Gorræo.*

Pſegma, ſic à nonnullis olim vocatum fuiſſe Æris Florem, *Dioſcorides* Author eſt. lib. 5 cap. 88. Quaſi Ramentum Veterum Clavorum. *Gorræus.*

Pſeudo Acorus, & *Pſeudo Iris*, eſt Acorus vulgaris, vid. Rad. Acori vulg.

Pſeudolinum, *Oſyris*, *Linaria.* Germ. Lein-Kraut. vid. Herb.

Pſeudo-Medicus, dicitur, qui Medicinam impoſturis ſuis defœdat, quorum hodieque infinitus eſt Numerus. De iis legatur elegans Epiſtola *Langii*, lib. 1. Ep. 1. & lib. 3. Ep. ult. *Caſp. Rojes.* C. El. pag. 6. n. 4.

Pſiadium Cordi, *Pes Leonis*, *Saniculâ major*, eſt Alchimilla. Germ. Sinau.

Pſiloma, tropicè tribuitur ▽ æ puræ, Vino non permixtæ. *Jung.* & *Foëſ.*

Pſilothron, eſt Medicamentum, quo Pili, vel è Corpore auferuntur, vel propter hirſutiem attenuantur. Germ. Haar-ausfallende Mittel.

Pſimmithon, *Pſimmythion.* } id eſt Ceruſſa. ♀. Germ. Bleyweiß.
Pſincus & *Pſinkus.* }

Pſittacion, eſt nomen Emplaſtri emollientis & diſcutientis, quod deſcribitur apud *Æginet.* lib. 7. c. 17. & *Aët.* lib. 15. citante *Gorr.* Eſt quopue nomen Collyrii apud *Scrib. Larg.* n. 27. *Jung. Rhod.* in Not. ad h. l. ità dicti à Coloris varietate. Meminit & *Galen.* lib. 4. de C. M. S. L. cap 7.

Digitized by Google

Pſittacus, *Pſittace*, & *Pſittacos*, item *Papagos*, Germ. Ein Papagey. Nomen Avis peregrinæ, & apud Indos frequentis; cujus Deſcriptionem, cum Speciebus variis & uſibus, tradidit *Aldrov.* lib. 11. Ornith. cap. 1. ſeqq.

Pſora Aëtii, Herb. Apoſtematica, vid. Scabioſa. Germ. Apoſtem-Kraut.

Pſorica, ſunt Medicamenta adverſus Pſoras & Scabiem, & Cutis aſperitatem; & in ſpecie in Palpebris; *Gal.* lib. 4. de C. M. S. L. cap. 3. ſeq. *Gorræus & Caſtellus.*

Pſyctica, ſunt Medicamenta Refrigerantia & Pſygmata. *Lex. Blanc.*

Pſyllium, *Pulicaria*, ſeu *Herba Pulicaris.* vid. Semen Pſyllii.

Pſythios, eſt epitheton Vini dulcis, *Linden*, Ex. X. §. 100. & 101.

Pſythos, *Mart. Ruland.* & Pſithos *Johnſonus*, eſt Frigus. Germ. Kälte.

Ptarmica, Sternutatoria Medicamenta dicuntur, Errhina, quæ Sternutationem promovent, uſitatiſſima & notiſſima *Wecker.*

Pterna, idem quod Calx. ♁. Germ. Kalck. *Lex. Blanc.*

Pterycophorum, Carabe, ſeu *Charabi Officinarum.* Germ. Augſtein. vid. Lyncurius Lapis, vel Succinum.

Ptiſana, propriè ſignificat Hordeum decorticatum & mundatum, ſive piſtum: aliquando tamen pro Succo & Juſculo, ex illiusmodi Hordeo parato, ſumitur, *Galen.* l. 9. de Plac. *Hipp.* & Plat. c. 6.

Ptiſana Cathartica, ℞. Fol. Senæ à ſtipit. liberat. Glycyrr. Coriandri ā ℈j. ▽ font. calentis ℥vj. vel ℥viij. Macer. Hor. 3. F. Colatura clara: mirum eſt, quàm delicatulè operabitur. Quinquies aut ſexies movere rarò fallit.

Ptiſana, eſt Decoctio, vel Decoctum, ex Hordeo decorticato, Paſſulis minoribus mundatis, & Glycirrhiza &c. paratum. Germ. Gerſten-Waſſer.

Ptyas, nomen Serpentis vel Aſpidis, quæ, perinde ac ſi Ratione prædita fuiſſet, diſtantiâ emenſâ, Collum protendiſſe, & iter facientibus venenum inſpuiſſe, fertur *Galen.* lib. de Theriaca ad Piſon. cap. 8. meminit & *Aldrov.* lib. 1. Hiſtor. Dracon. & Serpent. cap. 4.

Puella, Spagyrici finxerunt Puellam prægnantem, per quam intelligunt primam Aquam albam; quemadmodum Aquam rubram Juvenem pulchrum, in Labore Philoſophici Lapidis: de quibus Nugis ænigmaticis, vid. Volum. IV. *Th. Chym.* p. 945.

Pugillus, eſt Menſura Medicorum, quâ Herbæ menſurantur; continet Pugillus, quantum Tribus Digitis capi poteſt. *Galen.* quantum Duobus Digitis comprehendi poteſt. Germ. Was man zwiſchen 3. Fingern faſſen kan.

Pugilum, eſt Spiritus Nitri & Armoniaci compoſitus cauſticus, ſeu ▽ a Chryſulca, vel ▽ Regis. *Rolf. Chym.* fol. 167.

Pulegium, Germ. Poley/ vid. Herbas.

Pulegium Cervinum, & *Pulegium Martis, Dorcis Aëtii.* vid. Dictamnus Creticus.

Pulegium rubeum, eſt Origanum Officinale. Germ. Doſten/ vid. Herbas.

Pulicaria Cordi, ſeu *Herba Pulicaris.* vid. Semen Pſylii. Germ. Flöh-Samen.

Pulicaria Herba, Cunilago, Conyza major, Germ. Dürr-Wurtz. vid. Herbas.

Pulicaria Pumila, aliis Pulicaria eſt Perſicaria minor. Germ. Flöh-Kraut/ oder Mücken-Kraut.

Pullus, quid ſignificet, notum eſt. In Genere omnem Sobolem tenellam Animalium quorumcunque; quamvis videatur frequentius dici de volatilibus, quàm terreſtribus, aut aquatilibus. Imò ſimpliciter ſæpiſſimè apud Authores ponitur pro Pullo Gallinaceo. *Lexic. Brun.*

Pulmentum, *Pulticula*, idem quod Puls. Germ. Brey. vid. Puls.

Pulmo, & *Epar Sulphuris*, eſt Balſamus, ſeu Tinctura Sulphuris.

Pulmo Vulpis, Menſe Martio collectus, in Decocto Pectorali optimè lotus, lento calore exſiccatus, pulveriſatus Uſuique aſſervandus. Germ. Präparirte Fuchs-Lungen.

Pulmonaria altera, eſt Symphytum maculoſum. Germ. Fleck-Lungen-Kraut.

Pulmonaria arborea, eſt Pulmonaria Quercina. vid. Herbas.

Pulmonaria Gallica, eſt Auricula Muris major. vid. Herbas.

Pulmo-

Digitized by Google

Pulmonaria maculoſa, eſt Symphythum maculoſum, vid. Herbas.

Pulmonaria quercina, ſeu *Muſcus pulmonarius*, vid. Herbas.

Pulmonum Anima, eſt Crocus optimus. Germ. der beſte Saffran.

Pulpa, eſt Caro Fructuum, Radicum aliorumque Corporum, quæ infuſione vel coctione extrahitur, eam per Setaceum trajiciendo: ut Pulpa Altheæ, Caſſiæ, Dactylorum, Paſſularum, Prunorum, Tamarindorum &c. vel contundendo, ut in Cucumeris, Melonumve Semine, vel eligendo, ut Pulpa Colocynthidis &c. Germ. Das Marck oder Fleiſch.

Puls, Pulticula & *Pulmentum*. Germ. Brey. Significat Edulium ex omnis generis Leguminibus freſis, fractisque paratum; ſunt & Pulmenta emollientia, vid. Cataplaſmata.

Pulv. ita à Medicis præſcriptum, ſeu aliàs notatum, legendum eſt Pulvis. *Sign.* [sign], [sign], [sign]. [sign].

Pulveres, habentur Compoſiti & Simplices. Pulveres Compoſiti, ut ſunt Pulvis ad Abortum, Anonymus, Stomachicus, &c.

Pulveriſare, eſt in Pulverem redigere. *Sign* [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].

Pulvis Algarothi, ſeu *Algerothi*, ſive *Anglicus*, ſeu *Emeticus Antimoniatus* [sign]*tus*, eſt Mercurius vitæ. vid. *Rolſ. Chym.* fol. 373.

Pulvis Cachecticus Ludovici, eſt Antimonium Diaphoreticum [sign]le, vid. Diaphoreticum [sign]le.

Pulvis Comitis à Warwich, & *Pulvis Cornachinus*, & *Cerberus triplex*, vocatur quoque Diagrydium Antimoniatum.

Pulvis Cinnabarinus Saturninus, eſt Minium △. Germ. Menning.

Pulvis fulminans, ſeu *Sclopetans*, præp. ex Nitri part. 3bus, [sign]ris part. 1. Salis Tartari p. iß. Miſce.

Pulvis ſympatheticus, præparatur ☉le in [sign]ne exiſtente, ſ. a. ex Vitriolo Romano ſeu Ungarico.

Pulvis Syrius, eſt Magiſterium, ſeu Reſina purificata Scammonii.

Pulvis Tormentarius. vid. Pyrius. &c. Germ. Schieß-Pulver.

Pumex, Germ. Bimßſen Stein. vid. Lapis Pumex.

Pumila Cupreſſus, *Polium Theophraſti*, *Cupreſſus*, ſeu *Cypariſſus hortulana*. Germ. Garten-Cypreſſen. vid. Herbas.

Punica Mala, ſeu *Mala Granata*. Germ. Granaten Apffel. vid. Mala punica.

Purgantia, ſunt, quæ propter peculiarum partium diſpoſitionem, irritando, carneas Ventriculi Fibras, à dextris finibus inflatas & contractas, Stomachi ambitum ſimul colligi, & verſus Pylorum inclinari cogunt, ut excretio per inferiora ſuccedat. Germ. Purgierende Mittel.

Purgatio, eſt Motus excretorius, in Ventriculo & Inteſtinis ob fibras eorum carneas celeriter ac ſeriatim contractas, crebrior & citatior; quo Chylus & Fœces, tùm humorum Recrementa & corruptelæ, illic genitæ, aut aliunde ſuffuſæ, à parte in partem protruduntur, donec per Sedem velut cloacam foràs ejiciuntur. Germ. Reinigung/ Purgirung.

Purgatio, Chymicis quoque idem eſt, quod Purificatio: & fit Septem modis: Deſtillatione, [sign]atione, Solutione, Lotione, Uſtione, Segregatione, Colatione. *Mart. Rul.*

Purificatio, idem quod Depuratio, Mundatio, & Purgatio. *Lex. Br.* *Sign.* [sign] [sign], [sign], [sign], [sign].

Purpura, eſt Concharum genus, vid. Porphyra.

Puſillatum, *Puſilatum*, dicitur Pulvis non perfectè tenuiſſimus, ſed adhuc aſperitatem ſabuloſam & granula quædam continens, *Lib.* S. A. Ch. l. 4. c. 3.

Putamen Mali Punici, vid. Mali Corium, ſeu Cort. Granatorum. Germ. Granat-Aepffel-Schalen.

Putamen Ovi, *Putamina Ovorum*, Germ. Eyer-Schalen.

Putamina, Cupulæ, & *Cyttari Glandium*, vid. Glandium Calyculi. Germ. Die Hütlein auff den Eicheln.

Puteus, in Metalli Fodinis, vocatur Crypta, è qua Metallica Terra, vel Minera extrahitur. *Mart. Rul.* in *Lexic.*

Pp *Putredo*

Digitized by Google

Putredo, eſt Generationis Materia Prima, ſed melius Putrefactio, pro corruptione ſumitur in alterationem. *Lex. Brun.* *Sign.* ♆, ES, ⊢→, ⊳.

Putrefactio Chymica, eſt Corporis concreti, per Putredinem ordinariam in calore humido Subſtantiam ipſam corrumpente, ejusque penetralia reſerante diſſolutio. Germ. Vermoderung/ oder Chymiſche Fäulung. *M. Rul.*

Pygargus, nomen valdè æquivocum, notans vel Capram feram. *Aldrov.* l. 1. Quadrup. Biſulc. cap. 15. vel Ardeam, vel uſitatius Aquilæ ſpeciem, vid. *Aldrov.* lib. 2. Ornith. cap. 5. Dicitur & metaphoricè de Homine delicato & ignavo. *C. Hoffm & Galen.*

Pyonpyar, *Aphantiſma, Luſtum, Pinguedo*, & *Flos Lactis.* vid. Cremor Lactis. Germ. Rahm/ oder Schmandt.

Pyr, id eſt Ignis. △. Germ. Feuer.

Pyramis, in Chymicis vocatur Vas Metallicum, aliis Catinus Coniformis dictum, in modum Pyramidis excavatum, ut pars ejus ſuperior lata, inferior autem in acutum vergens, pro liquatis Mineralibus, in Regulam formandis, accommodari poſſit, *Mart.* Rul. & *Johnſon.* in *Lexic.*

Pyron, Latinè Nucleus. Germ. Ein Kern. vid. Nucleus.

Pyrethrum, vid. Rad. Pyrethri. Germ. Bertram Wurzel.

Pyrœnus, eſt Alcohol Vini. 🜅. & 🜈 Cœleſte & vegetabile.

Pyretica, idem quod Antipyretica & Febrifuga. Germ. Fieber-Mittel.

Pyrine, nomen eſt Emplaſtri ad Scirrhos & durities. *Ægin.* lib. 7. cap. 17.

Pyrites Argentarius, Germ. Silber-Kieß/ Waſſer-Kieß/ Weiſſer Kieß/ vid. Marchaſita argentea ℘.

Pyrites aureus, *Marchaſita aurea*, vid. Zink. Germ. Gold oder Kupffer-Kieß.

Pyrites, vocatur Lapis, quaſi igniarius Silex è Chalibe Scintillas evocans, alliſus. Diciturque Pyrites, quia plurimum ignis ex eo excuditur, & eo utuntur Milites ad inflammandas Bombardas: Ab aliis quoq; dicitur Lapis Luminis. Pyrites eſt Lapis, qui participat de ♂te, ♀re & Sulphure. Reperiuntur in Germaniæ fodinis variæ Pyritis Species. Variant verò valdè quoad colorem, pro ut in Metalli fodinis diverſis reperiuntur. Ejus varia Genera recenſet *M. Rul.* fol. 389. usq; ad 398. Germ. Feuerſtein. Vid. quoq; *Gal. Dioſc. Chiocc. Muſ.* Marcaſita dicitur etiam Pyrites argenteus, *Th. Ch.* Vol. 1. pag. 777. Item Lapis Philoſophorum, à quibusdam, dictus fuit Pyrites, utpote qui totus Sulphur ſit, & Argentum vivum, è quibus Lapis ille conſtat. d. l. pag. 42. &c.

Pyrius, dicitur Pulvis ille tormentarius, qui pro Sclopis & Tormentis bellicis explodendis uſurpatur, notiſſimus. Paratur ex Nitro, Sulphure & Carbonibus, cujus modum parandi etiam ad Chymiam pertinere, vult *Libav.* Synt. A. Ch. lib. 7. cap. 31. ejus vis ſclopetans, vel fulminans, poteſt etiam reprimi, & dicitur Repreſſus. idem lib. 6. cap. 9.

Pyrola & **Pyrula**. Germ. Winter-Grün/ oder wilder Mangold. vid. Herbas.

Pyromantia, eſt Scientia vel Ars, ex Igne præſaga, cum ignis Aſtra ſe palàm faciunt hominibus, ut inde veri notitia prorumpat ejus, quod quæritur, ablato quovis dubio vel ſuſpicione. vid. *Parac. Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.*

Pyropus, æquivocum eſt. I. Notat Gemmam rubram, vulgò Rubinus dictam, aliàs Carbunculus. II. Significat Æris Cyprii Coronarii Miſturam, cum Auri quartâ parte, in tenuem bracteam redactam, quâ Pyramidum ſummitates abducebantur. III. Electrum igneum ex genere Succini, vel Philoſophorum Tinctura, &c. *Libav.* S. A. Ch. lib. 7. cap. 24.

Pyros, ſignificat Triticum, Frumentum notiſſimum & uſitatiſſimum in Diætetica, ſivè Victu & Medicina. Optimum habetur, quod denſum eſt, & ſubſtantiam habet adeò compactam, ut dentibus vix dividi queat. vid. *Gal. l. 1.* Triticum hornum, vel hornotinum, id eſt, hôc annô collectum.

Pyrotechnia, vocatur illa ars, quæ operatur in præparatione naturalium rerum, adminiculo Ignis, tanquam patiſſimo medio & Inſtrumento. *Dorn. M. Rul.*

Pyrotica, ſive *Urentia*, ſunt Medicamenta potentiâ calida, quæ corpori humano adhibita valde incaleſcunt &c. *Lex. Bl.*

Pyrr-

Digitized by Google

Pyrrhocorax, quaſi Corvus ruber, nomen *Avis*, ad Graculos pertinentis: vid. *Aldrov.* lib. 12. O. cap. 8.

Pythium, Biarchetunſim, eſt Ceruſſa. ♱. Germ. Bleyweiß. *Mart. Ruland.*

Python, vel *Pythius Draco*, dicitur Serpens acutiviſûs, Oculis magnis, & triplici dentium ordine prædītus; Deſcriptio habetur apud *Aldrov.* lib. 1. Hiſt. Dracon. & Serpent. cap. 3.

Pythonium, Typhonium, Mania, vid. Rad. Hyoſcyami. Germ. Bilſam-Wurtzel.

Pyxynon, *Puxeum*, nomen Collyrii, apud *Celſ.* lib. 6. cap. 6. N. *Gorr.*

Pyxis, propriè & ſtrictè Vaſculum, quo aliquid aſſervatur, è Buxo paratum ſignificat: ſed hodieque communiter accipitur pro quovis, ex quacunq; materia parato Vaſculo. Qualia variæ formæ, & è varia materia parata, requiruntur in Pharmacevticis: Ligneæ Pyxides, Fictiles, Lapideæ, Æneæ, Plumbeæ, Stanneæ, Vitreæ. *Week.* lib. 4. cap. 13.

Q.

Q. E. eſt Quinta Eſſentia. Germ. Quint-Eſſenz/ oder das Subtileſte von einem jeden Ding. *Sign.* q ee, ♃~, QE, V, ♇, ⚴

Q. *pl.* ità à Medicis præſcriptum, ſeu alias notatum, legendum eſt, Quantum placet.

Q. *ſ.* hoc eſt, Quantum ſatis, ſeu Quantum ſufficit. Germ. So viel als genug.

Q. *v.* id eſt, Quantum vis, ſeu Quantum volueris. Germ. So viel man will.

Quadrageſima, Cybelia, Daſypodia, vid. Flores Violarum. Germ. Violen-Blumen.

Quadrangulum, Latinè Tetragonum, Secretum Sapientum, ſivè Spagyricum. vid. *Theatr. Chym.* Vol. IV. pag. 609.

Quadrans, dicitur Quarta Pars Libræ, apud Medicos eſt Pondus Trium Unciarum ℥iij. vel Quadrans Libræ Medicinalis, ſeu Romanæ. *Galen.* lib. 3. de C. M. P. G. cap. 5.

Qualitas, Chymici Qualitates Nitroſas, Sulphureas, Mercuriales, Aluminoſas, excogitarunt, fortaſſis ad Uſum magis facientes, quàm Philoſophorum Commentitiæ Primæ, Secundæ &c. *Lex. Br.*

Quandros, Lapis eſt, ſeu Gemma, quæ reperitur in Cerebro & Capite Vulturis, Coloris candidi: quæ replet Mammillas Lacte & contra nocivos caſus valere dicitur. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Quanli, id eſt Plumbum ♄. Germ. Bley. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Quantitas, in Præparatione Lapidis Philoſophici, Quantitas △nis, probè obſervanda *Th. Chym.* pag. 189.

Quaquila, vel *Quiſquila*, idem quod Coturnix. *Aldrov.* lib. 13. cap. 22.

Quars, eſt Petra Fellis, *Mart. Rul. & Johnſ.*

Quartarium, idem quod Quadrans, vel ℥iij. oder Germ. Sechs Loth.

Quartarius, *Quarta*, vel potius Dimidia Pars Heminæ, eſt Menſuræ nomen liquidorum, Vini continens Uncias quinque, ℥v. Olei Uncias 4½ ℥ivß, Mellis Uncias Sex & Drachmas Sex ℥vj. & ʒvi. *Galen.* de Ponder. & Menſur. vel potius *Dioſcorid.* in addit.

Quartatio, eſt Separatio ☉ri & ☽ti invicem commiſtorum, quæ ideò dicta Quartatio, quod Miſturæ ex ☉ro & ☽to tantum ſit addendum Argenti, ut hujus Tres Partes ſint ad illius Unam, fiantque omnino Quatuor. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Quartio, dicitur Talus, ſive Aſtragalus, Germ. Knoden/ das Ferſen-Bein/ auch der Sprung/ als Leporinus. Germ. Der Haſen-Sprung.

Quartura, idem quod Quartatio, ſummum ☉ri Examen, quo ☽ti partes novem ad unam ☉ri commiſcentur liquatione per △em. Deinceps ▽ Stygiâ vel

 Aqua

Digitized by Google

Aqua forti reſolvantur ambo ſimul. Argentum totum in Aquam confluit, Aurô ſolô ſubſidente Pulveris inſtar, ſpodicei nigricantisque coloris. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Quaternarius, eſt & Numerus myſticus Spagyricorum, *Th. Chym.* Vol. I. pag. 547. & Vol. II. pag. 210. & 211.

Quatrio, idem quod Talus. *Barthol.* Libello 4. de Oſſibus cap. 21.

Quatuor Aquæ Pleuriticæ, ſunt Aqua Card. Benedicti, Card. Mariæ, Scabioſæ & Taraxaci vid. Herbæ.

Quatuor Flores Cordiales, ſunt Flores Borraginis, Bugloſſi, Roſarum, Violarum, vid. Flores.

Quatuor Naturæ Eſſentialium miſtorum, ſunt: Terra Virgo, Liquor aqueus, Oleum terreum, vel Spiritus, Ignis Cœleſtis vel aſtralis *Th. Chym.* Vol. I. pag. 193.

Quatuor Semina calida majora, ſunt Sem. Aniſi, Carvi, Cumini & Fæniculi, vid. Semina.

Quatuor Semina calida minora, ſunt Sem. Ammeos, Amomi, Apii, Dauci. vid. Semina.

Quatuor Semina frigida majora, ſunt Sem. Citrulli, Cucumeris, Cucurbitæ, & Melonum, vid. Semina.

Quatuor Semina frigida minora, ſunt Sem. Endiviæ, Lactucæ, Portulacæ & Scariolæ, vid. Semina.

Quatuor Unguenta calida, ſunt Unguent. Agrippæ, Altheæ, Aregon, Martiaton.

Quatuor Unguenta frigida, ſunt Ungvent. Album camphoratum, Infrigidans, *Gal.* Populeum, & Roſatum.

Quebricum, alii volunt eſſe Arſenicum o--o, alii Sulphur. *Mart. Rul.*

Quebrith, Quibrith, eſt Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul.*

Quellem, dicitur Terra Originalis, Sabulum, ad quod Ligo nunquam penetrat. *Helmont.* Tr. 🜃 n. 45. Terra Elementalis, futura Baſis Hominis. idem, ibidem.

Quelles, id eſt Elixir. *Theatr. Chym.* Vol. V. pag. 455.

Quercinus, Quernus, quod vel in Quercu occurrit, vel è Quercu naſcitur. Ità Viſcus Quernus, vel Quercinus vocatur, qui in Officinis potiſſimum in uſu eſt, & à *Paracelſo* laudatur. vid. Viſcus.

Quercula Calamandrina, & minor, eſt Chamædrys. vid. Herbas.

Quercula peregrina, Botrys, Germ. Trauben-Kraut/ vid. Herbas.

Quercus. Germ. Ein Eichbaum. vid. Lignum Quercinum.

Querquedula, nomen Anatis ſylveſtris, cujus varias ſpecies deſcripſit *Aldrov.* lib. 19 Ornith. cap. 30. ſeq.

Quianos, id eſt Vena Terræ. Cuperoſum. *Mart. Rul & Johnſ.*

Quid pro quo, aliàs Succedaneum, dicitur & Antiballomenon. Eſt quando Medicamentum unius Indolis & Qualitatis pro altero ſubſtituitur; hoc tamen, non niſi Medicorum Conſenſu faciendum. Germ. Eins vor das andere zu nehmen.

Quinquefolium, vid. Pentaphyllon. Germ. Fünff Finger-Kraut / vid. Herb.

Quinque Fragmenta Lapidum pretioſorum, ſunt Granati, Hyacinthi, Sardæ ſeu Carneoli, Saphyri & Smaragdi. vid. Lapides.

Quinque Genera Myrobalanorum, ſunt Myrobalani Bellirici, Chebuli ſeu Cepuli, Citrini ſeu flavi, Emblici, Indi ſeu nigri.

Quinque Herbæ Capillares, ſunt Adiantum album ſeu Ruta muraria, Adiantum nigrum ſeu Capillus Veneris, Aſplenium ſeu Ceterach, Polytrichon aureum, & Trichomanes, vid. Herbas.

Quinque Herbæ Emollientes, ſunt Herba Altheæ, Malvæ, Mercurialis, Parietariæ, & Violariæ Quidam Atriplicem, Betam & Brancam Urſinam adſcribunt, vid. Herbas.

Quinquenervia, vid. Herb. Rad. & Sem. Plantaginis minoris.

Quinque

Quinque Radices Aperientes majores, ſunt Radic. Apii, Aſparagi, Fæniculi, Petroſelini & Ruſci. vid. Radices.

Quinque Radices Aperientes minores, ſunt Rad. Cappari, Eryngii, Graminis, Ononidis, Rubiæ. vid. Radices.

Quinta, uſitatiſſimus Terminus Chymicis; dùm Quintæ Eſſentiæ mentionem frequentiſſimè faciunt. vid. Eſſent. Quint, vel Quint. Eſſent.

Quisquila, idem quod Quaquila, vid. Quaquila.

Quisquilium, vid. Chermes, ſeu Kermes. Germ. Kermes=Beer.

Quinta Eſſentia, vid. Eſſentia Quinta.

Quintam Eſſentiam Vini, *Lullius* Mercurium Vegetabilem nominat, alii Aquam primi Entis, Cœlum & Clavem Philoſophorum.

Quomodo, Qualitatem quandam Rerum, quæ Doctrinâ traduntur, ſignificat. *Galen.* cap. 1. de iis, q. in Med. f. t. 6.

Quovis, videatur Fungus Chyrurgorum.

R.

Rità ſimpliciter apud Medicos eſt idem ac ſi diceres Recipe. ℞. Quod Signum Jovis Inſigne quoque fert, quaſi Medici Deum prius invocarent, & notatur ♃.

Raari, eſt Sal Armoniacum. ✳. Germ. Salmiax. *Johnſ. Lexic.* 2. fol. 7.

Rabeboja, ſunt Radices Flammulæ majoris, Germ. Die Wurtzel von groſſen Hanen=Fuß. *Mart. Rul. & Johnſon.* Apud *Dornium* legitur Rebeboja. *Lex. Brun.*

Rabiel, Robel & Roliel, eſt Sanguis Draconis, *Mart.* Rul. & *Johnſonus.*

Rabira, Radira, Roſar & *Raſtis*, eſt Stannum. ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Rabric, Scorit, Reſina Terræ, eſt Sulphur. 🜍. *Germ.* Schwefel.

Rachi, Race, & *Racho*, id eſt Mercurius ☿. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Racri, Raan, Raari, Ranac, eſt Sal Armoniacum ✳ *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Rad. ità à Medicis præſcriptum, ſeu aliàs notatum, legendum eſt Radices.

Radicalis, idem, quod Innatus, vel Inſitus. *Paracelſus*, lib. 2. de Morbis Metallifodinarum, cap. 5.

Radicatio, vocatur Principium Plantarum, quando incipiunt progerminare; *Galen.* lib. 6. de *Hippocr.* & *Plater.* Decr. cap. 3.

Radicula Herba, eſt Lavaria Saponarina. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.

Radicula magna Ruſticaria, vid. Rad. Raphani Marini. Germ. Meer=Rettig.

Radicula ſativa, vid. Rad. ſeu Sem. Raphani.

Radius, eſt Vocabulum multæ Significationis. Propriè notat Luminis Solaris aut Lunaris expanſionem ad diſtans. *Mart.* Ruland. In Spagyricis Radii quoque per ſimilitudinem, attribuuntur Planetis Mineralibus, præſertim Soli & Lunæ, hoc eſt Auro & Argento. &c.

Radix, etiam valdè Æquivocum eſt. Propria ſignificatio è Phyſicis & Botanicis nota; quarum Uſus frequens eſt, & in Victu & in Uſu Pharmacevtico. vid. *Jul. Alex.*

Radix, eſt infima Pars Plantæ, Terræ infixa. Germ. Eine Wurtzel.

Digitized by Google

RADICES VEGETABILIUM.

Radix *Acetoſæ pratenſis*, ſeu *majoris*, *ſylveſtris*, *Oxalidis*, Germ. Ampffer-Kraut-Wurtzel / oder Sauerampffer-Wurtzel. Naſcitur in Pratis & Hortis.

Radix *Aconiti*, vid. Rad. Anthoræ.

Radix *Aconiti*, ſeu *Lupariæ*, *Lycoctoni*, *Cynoctoni*, & *Aconiti lutei*. Germ. Wolffs-Wurtzel. Creſcit in Montibus Ananiæ, & aliis locis. Ejus Uſus internus non eſt.

Radix *Aconiti Pardal.* vid. Rad. Doronici.

Radix *Acori veri*, ſeu *Calami aromatici Officinarum*, *Acori legitimi*. Germ. Calmus / die rechte Acker-Wurtzel; naſcitur incultis, gaudet Paluſtribus, coliturque in hortis.

Radix *Acori vulgaris*, *Pſeudo-Acori falſi*, *Gladioli luteis Liliis*, *Acori paluſtris*, *Iridis Paluſtris luteæ*, *Pſeudo-Iridis*, *Acori adulterini*. Germ. Acker-Wurtzel / Drachen-Wurtzel / gelbe Schwertel-Wurtzel / gelbe Waſſer-Lilien. Naſcitur in Paluſtribus & aquoſis.

Radix *Alcanæ*, ſeu *Alkannæ*. vid. Radix Anchuſæ. Germ. Rothe Hunds-Zungen-Wurtzel.

Radix *Alexipharmaca*, *Bezoartica*, *Radix contra Venena*, vid. Rad. Contra Yervæ. Germ. Gifft-Wurtzel.

Radix *Allii Alpini*, vid. Rad. Victorialis longæ. Germ. Allermannsharniſch-Wurtzel / das Männlein.

Radix *Allii* & *Scorodi hortenſis*, ſeu *vulgaris*, Germ. Knoblauch. Colitur multis in Hortis Germaniæ. Radix dulcior ſapit, ſi plantetur ☽ nâ exiſtente ſub Horizonte, eôdemque tempore rurſus effodiatur, dicitur & *Theriaca Ruſticorum*. Germ. der Bauren-Theriack.

Radix *Althea*, *Biſmalvæ*, *Ibiſci*, *Malvæviſci*, *Malvæ paluſtris*. Germ. Eybiſch-Wurtzel / Ibiſch-Wurtzel / Heyl-Wurtzel / groß und wilde Pappeln-Wurtzel / creſcit locis humidis.

Radix *Amaræ dulcis*, *Dulcamaræ*, *Solani glycipicri*, *ſeu Solani ſcandentis*. Germ. Bitterſüß / Je länger je lieber. Creſcit multis in locis.

Radix Anchuſæ, ſeu *Bugloſſi rubei*, *alcanæ*, ſeu *Alkannæ*, Germ. Allermen-Wurtzel / rothe Ochſen-Zungen-Wurtzel / rothe Hunds-Zungen-Wurtzel. Creſcit multis in locis; optima ex Gallia & Italia advehitur.

Radix *Angelicæ*, *Coſti nigri*. *Smirnii Cordi*, *St. Spiritûs*, *Oſtrutii transplantati. Mart. Rul. & Johnſon.* Germ. Angelica-Wurtzel / Heil Geiſt-Wurtzel / Engel-Wurtzel / und Bruſt-Wurtzel: Creſcit in Montibus Helvetiæ, ex quibus in copia affertur, itemque ex Bohemia, Islandia & Sileſia. &c.

Radix *Angelicæ ſylv.* vid. Rad. Peucedani. Germ. Haarſtrang-Wurtzel /

Radix *Anonidis*, vid. Rad. Ononidis, ſeu Reſtæ Bovis.

Radix *Antoræ*, ſivè *Antithoræ*, *Aconiti ſalutiferi*, *Napelli ſalutiferi Moyſis*, *Rad. Anthulliæ*, *Gieduar*, *Zaderæ*, *Zaduaræ*, *Zuduariæ*, *Zeduar*, *Zaduræ*, & *Zedoariæ Arabum*. Germ. Gifftheyl / oder Heyl-Gifft-Wurtzel. Naſcitur in Montibus Helvetiis, de quibus affertur.

Radix *Apii montani*, ſeu *Oreoſelini*, Germ. Berg-Peterlein / oder Weiß-Hirtz-Wurtz. Creſcit in Montibus.

Radix *Apii paluſtris*, *Paludapii*, ſeu *Officinalis*, *vulgaris*, *Eleoſelini*, Germ. Eppich-Wurtzel / Waſſer-Peterlein-Wurtzel / Waſſer-Morellen-Wurtzel / Waſſer-Marck-Wurtzel / Braun Peterlein-Wurtzel. Naſcitur in humidis, ſeriturque in Hortis. Eſt una ex 5. Radicibus Aperientibus majoribus.

Radix *Apii ſativi*, vel *veri*, vid. Rad. Petroſelini. Germ. Peterſilien-Wurtzel.

Radix *Apri*, vid. Radix Cardopatiæ. Germ. Eber-Wurtzel.

Radix *Arboris Solaris*, id eſt Lapidis Philoſophici, quarum Tres recenſentur. Mercurius ☿. Sal, ⊖. & Sulphur 🜍. Vol. VI. p. 181.

Radix

Radix Ari, ſeu *Aronis*, foliis maculatis & non maculatis utriusque generis in uſu eſt, *Barbæ Aronis, Off. Serpentariæ minoris*, vocatur quoque *Zinziber album* & *Germanicum, Rad. Pedis Vituli, Sacerdotis virilis*. Germ. Pfaffenpint-Wurtzel/ Aaron-Wurtzel/ teutſcher Jngber/ Kalbfuß-Wurtzel/ Zehr-Wurtzel/ Freß-Wurtzel. Creſcit locis pinguibus & campeſtribus; folia erumpunt Menſe Martiò, Flores Juniò, Radices Ari albiſſimè purgatæ præparantur per infuſionem Aceti vel Vini, & exſiccantur.

Radix Ariſtolochiæ Fabac. vid. Radic. Ariſtol. rotund. min. Radice non cava. Germ. Bonges Hohl-Wurtzel.

Radix Ariſtolochiæ longæ, veræ, maſcula à nonnullis appellatur, *Dactylitis*. Germ. Welſche/ lange Hohl-Wurtzel/ oder lange/ wahre Hohl-Wurtzel. Advehitur per Italiam, ex Sicilia, ex Hiſpania, & Montibus Helvetiæ.

Radix Ariſtolochiæ longæ vulgaris, ſeu *tenuis*, vel *Piſtolochiæ*. Germ. Oſterlucey/ lange oder ſchmale Hohl-Wurtzel. Creſcit in hortis & Vineis, & Scrobium marginibus.

Radix Ariſtolochiæ rotundæ minoris, Radice non cava, rotundâ fabaceâ Radice, Capnos altera, fumariæ bulboſæ minoris. Germ. Hohl-Wurtzel/ oder Bonges Hohl Wurtzel. Creſcit in Sylvis, Hortis, & Locis opacis.

Radix Ariſtolochiæ rotundæ veræ, ſeu *Mali Terræ*. Germ. Welſche/ runde Hohl-Wurtzel. Eſt Radix magna & tuberoſa intus ſolida, colore Buxi, flava, odore & ſapore ſimilis Ariſtolochiæ longæ noſtrati. Ex Helvetia & Italia affertur.

Radix Ariſtolochiæ rotundæ vulgaris, ſeu *Fumariæ alteræ, Fumariæ bulboſæ, Radice cava majori, Radix cava major Dodonæi, Piſtolochia Fuchſii, Rad. Ariſtolochiæ concavæ, Capni Chelidoniæ*, vel *Phragmatis, Pſeudo-Ariſtolochiæ, Pedis gallinacei*. Germ. Runde oder gemeine Hohl-Wurtzel. Creſcit in Sylvis & Locis opacis.

Radix Armoraciæ, Raphani ſylveſtris, Sinapi agreſtis, Rapiſtri albo Flore erucæ Foliis, Raphani marini & *montani*. Germ. Kreen/ Meerrettig/ Heydenreich/ Wilder Meer-Rettig. Creſcit in Locis multis juxta Rivulos, ac in Vallibus, coliturque in Hortis ac Vineis.

Radix Aſari, Aſari Baccaris, ſeu *baccati, Nardi ruſticæ*, ſeu *ſylveſtris*, aliis *Vulgaginis*. Germ. Haſel-Wurtzel/ Wilder Nardus/ quibusdam Mauß-Ohr. Naſcitur in umbroſis Montibus, & in montano opaco.

Radix Aſpharagi altilis, Aſparragi domeſtici, Holeracei hortenſis & *ſativi, Regii* & *Sparagi Officinarum*. Germ. Spargen-Wurtzel/ oder Corallen-Sonnen-Wurtzel. Seritur in hortis gaudetque arundinetis, & locis petroſis & pinguibus, adſcribitur quinque Radicibus aperientibus majoribus.

Radix Aſphodeli, Albuci, ſeu *Haſtulæ Regis*. Germ. Aſpodil-Wurtzel. Naſcitur in Montibus & nemoroſis, coliturque in Hortis.

Radix Aſtrantiæ, vid. Radices Imperatoriæ, ſeu Oſtrutii. Germ. Meiſter-Wurtzel.

Radix Avariciæ, Gei Pli, Sanamundæ, vid. Rad. Caryophyllatæ. Germ. Nägelein-Wurtzel.

Radix aurea Zechneri, eſt Mercurius ☿tus rubeus compoſitus. *Diſſert. Chym.* 5tà *Rolf.*

Radix Barba Caprinæ, Barbi Capræ, Barbulæ Caprinæ, Medeſuſii, Reginæ prati, Rhodoræ Plin. Ulmariæ, Barbæ Capræ Floribus compactis. Germ. Geiß-Bard/ oder Geiß-Blad-Wurtzel. Creſcit locis udis juxta Flumina, & ſimil.

Radix Bardanæ majoris, Proſopii & *Proſopis, Lappæ majoris, Arcii Perſonariæ*, ſeu *Perſonatæ majoris, Arctionis*. Germ. Großgletten-Wurtzel/ groß Decken-Kraut-Wurtzel. Creſcit paſſim juxta vias & in Cæmeteriis, floret Juniò & Juliò.

Radix Bardanæ minoris, Lappæ minoris, Strumariæ, Xanthii. Germ. Kleine Kletten- oder Bettlers-Läuſen Wurtzel. Gaudet ſolo læto & pingui juxta mænia & Scrobes arefactas.

Radix

Radix B. Mariæ, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weiß-Wurtzel.

Radix Been, ſive *Behen albi* & *rubri*, ſivè *Limonii maritimi*, *Paſtinacæ ſylveſtris*, *Biſtortæ*, *Hermodactylus albus* & *rubeus*, *Actuarii* & *Nicolai*. Germ. Weiſſe und rothe Behen-Wurtzel / Glied-Weyh / Wiederſtoß / Seliſpelter. Aportatur ex America, Arabia, Gallia. Propter dubia harum Radicum, vid. *Dioſcor. Mathiolus*, *Tabernamontanus*, & alii.

Radix Betulariæ, *Conſolidæ rubræ*, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtzel.

Radix Bezoartica, *Alexipharmaca*, ſeu *Contra Venena*. vid. Radix contra Yerva. Germ. Gifft-Wurtzel.

Radix Biſmalvæ, *Ibiſci*, vid. Rad. Altheæ. Germ. Enbiſch-Wurtzel.

Radix Biſtortæ, *Columbrinæ*, *Dracontii*, *Biſtortæ Fœminæ*, *Serpentariæ*, *Rad. Colubrinæ Fuchſiii*, & *Lon. Dracunculi*, *Limonii Geſneri*, *Bretannica*, ſeu *Britannica*. Germ. Natter-Wurzel / Schlangen-Wurzel / Würm-Wurzel / Schlippen-Wurzel / und Krebs-Wurtzel. Creſcit paſſim.

Radix Borraginis, *Bugloſſi latifolii*, *Bugloſſi veri*, *Bugloſſæ urbanæ*. Germ. Borrabi / Borragen / Bortas oder Borretſch-Wurtzel. Creſcit ut plurimum in hortis tùm quoque locis incultis.

Radix Bruſci, *Ruſci*, *Myrthacanthæ Lob. Myrti ſylveſtris*, *Spinæ Marinæ*, & *murinæ*, vel *Veſpertilionis*, *Rad. Anangeli*, *Catangeli*, *Chamæmyrti*, *Cyreniæ*, *Myacanthæ*, *Myrſineſegriæ*, *myrtiacuminatæ*, *humilis*, *Sacræ* & *terreſtris*, *Geniture Herculis*, *Hieromyrti*, *Palmæ murinæ*, *Oxymyrſines*, *Scinci*, *Scingi*, *Ocneri*. Germ. Brüſchten / Ruſcken / Mäuß- und Myrten-Dorn-Wurtzeln, oder Fledermäuß-Dorn-Wurzeln. Creſcit copioſè in Italia, ut & quibusdam locis Germaniæ, annumeratur quinque Radicibus Aperientibus majoribus.

Radix Bryoniæ, *Vitis albæ*, *Vitis ſylveſtris*, *Ophioſtaphylos*, *Apiaſtri*, *Uvæ Anginæ*, *Radix Ampelos Leuce*, *Melothri Cedroſtris*, *Echeroſis Hippocratis*, *Madon Plinii*, *Uvæ ſerpentinæ*, *Roſaſtri* & *Roraſtri*, *Dentaria Apulei*, *Apiaſtelli*, Germ. Sau-Wurz / Schmeer-Wurz / Schenß-Wurz / Stück-Wurz / Steck-Rüben / und Zaun-Rüben / Römiſche Rüben / Roß-Wurz / wilder Zitwar / Teuffels Kirſchen-Wurz / und Doll-Rüben / wilde Rüben.

Radix Bryoniæ nigræ, *Aproniæ Plinii*, *Vitis nigræ*. Germ. Schwarze Stück-Wurzel. Creſcit in Italia.

Radix Bugloſſi, *Linguæ Bovis*, *Linguæ Bubulæ*, *Bugloſſum longifol. Bugloſſi anguſti Folii*, *Anchuſæ*, *Bugloſſi Hiſpanici*, *Italici* & *vulgaris*, *Echii vulgaris*, *Rad. Alcibiaci*, *Alcibiadii* & *Doriæ*. Germ. Ochſenzungen-Wurzel. Naſcitur in campeſtribus, ſabuloſis & uliginoſis locis.

Radix Bugloſſi rubri, *Alcannæ*, ſeu *Alkannæ*, vid. Rad. Anchuſæ. Germ. Rothe Händs Zungen-Wurzel.

Radix Calami aromatici, vid. Acori veri. Calamus Aromaticus Indicus eſt Planta Indica & diverſa ab Acoro, quod legi poteſt apud *Garziam ab Horto* Libro I. Aromat. c. 23. & Annotationes *Cluſii* in eundem. Calamus Alexandrinus, Aromaticus Indicus, inter arundines odoratas. Germ. Wolriechender Calmus. Rara planta eſt Officinis noſtratibus.

Radix Campanica, *Elleborus albus*. Germ. Schampanier-Wurzel / weiſſe Nieß-Wurzel. vid. Rad. Hellebori albi.

Radix Capitis ſeu *Coronæ monachi*, vid. Rad. Taraxaci, Germ. Pfaffen-Röhrlein-Wurzel.

Radix Capparum, *Capparum ſpinoſarum*, *Capparum retuſô Foliô*, *Capparum ſpinoſ. Fructu min.* foliô rotundô. Germ. Cappern-Wurzel. Naſcitur in Alexandria, Ægypti & Apuleia. Eſt una ex quinque Radicibus Aperientibus minoribus.

Radix Cardopatiæ, & *Cardopatii*, *Apri*, *Cardui Pacis*, ſivè *Panis*, *Carliui*, *Carolinæ*, *Karlinæ* & *Kartinæ*, *Carlinæ Herbariorum*, *Carlinæ alteræ*, *Carlinæ humilis*, *Carlinæ Seſeli Flore*, *Carlinæ à Caulos magno Flore*, *Chamæleonis albi*. Germ.

Digitized by Google

Germ. Weiſſe Eber-Wurtzel. Creſcit in ſiccioribus Locis montoſis, in Alpibus Helvetiæ & alibi.

Radix Cardui Benedicti ſeu *Sancti, Attractylis, Cnici ſylveſtris hirſutioris Acanthi Germanici, Cnici ſylveſtris alteri Theophraſti, Cnici ſupini.* Germ. Cordobenedicten oder geſeegneter Diſtel/Spinnen-Diſtel und Born-Wurtzel. Colitur in hortis.

Radix Caryophyllatæ, Avariciæ, Gei, Oculi Leporis, *Lagophtalmi, Benedictæ, Sanamundæ, Caryophyllatæ hortenſis* ſivè *ſylveſtris.* Germ. Benedicten-Wurtzel/Sanamundt-Kraut-Wurtzel/Norden-Wurtzel/Kornefel und Garaffel-Wurtzel/Haſen-Aug/Heyl aller Welt/Gariofilat und Caraffelkraut-Wurtzel. Creſcit in montibus, locisque incultis pinguibus juxta ſepes.

Radix Cavæ vid. Rad. Ariſtolochiæ rotundæ vulgaris. Germ. Gemeine Hohl-Wurtzel.

Radix Caudæ porcinæ. Germ. Haarſtrang. vid. Rad. Peucedani.

Radix Centaurii majoris vid. Rhaponticum.

Radix Cervariæ & Cervinæ. Germ. Hirſch-Wurtzel. Creſcit in ſylvis.

Rad. Chelidoniæ, Celidoniæ & Cœlidonii ſeu *Chelidonii majoris* vel *Hirundinariæ maj.* Rad. *Pandioniæ, Aubii, Fabii, Crateæ, Philomedii, Othonii, Curcumæ Serapionis.* Germ. Groß Scheelkraut-Wurtzel/Schwalbenkraut-Wurtzel/Gilbkraut-Wurtzel/Goldt-Wurtzel und Scheel-Wurtzel. Creſcit paſſim juxta ſepes, adhæreſcitque muris, in ædificiorum ruinis ſeu parietinis.

Radix Chelidonii minoris, Ficariæ minoris, Scrophulariæ minoris, Chelidonii rotundifoliò minoris, Germ. Feygwartzen-Wurtzel/Scharbockskraut-Wurtzel/klein Scheelkraut-Wurtzel/ Creſcit Locis humidis & paluſtribus.

Radix Chinæ, Chinnæ, Chineæ, Cinæ, Cinnæ, Lampatanæ electæ, Sinaricæ, Schinæ Rubi Viticoſi. Germ. China-Wurtzel oder Rocken-Wurtzel/ Schina-Wurtzel. Nomen habet à China in qua naſcitur, quæ eſt Orientalis Indiæ Provincia, Scythiæ atque Sericaniæ finitimo: Naſcitur in Locis udis, paluſtribus & Voſis, arundinum more, ut juxta maris Littus, & cujusdam Libyæ fluvii oras. Et hæc Radix nobis advehitur ex India Orientali & Occidentali, ex Hiſpania nova & ex Inſula de Peru. *Orientalis* præfertur, quæ exterius eſt colore rubente aut ſubnigro, interius candicante aut ſubrubente: Et hæc quò nigrior eò melior. *Occidentalis* colore interius eſt magis ruffo. &c.

Radix Cichorii Conſtantinopolitani Matth. ſeu *Dentis Leonis Monſpeliens.* vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffenröhrlein-Wurtzel.

Radix Cichoriæ, Cichorii & Pancratii domeſtici, hortenſis & ſativi, ſive *Latioris folii, Cicoreæ latifoliæ ſativæ, Seris ſativæ, Cichorii ſativi albi Troxini, Taraxaci Arabici.* Germ. Zahme-Wegwarthen/Wegwarthen und Wegweiß-Wurtzel auch Cichorien-Wurtzel. Seritur in hortis.

Radix Cichoriæ ſeu *Cichorii agreſtis* ſeu *ſylveſtris, Amaraginis, Ambigiæ, Ambubejæ Pl. Pieris, Solſequii cœrulei, Heliotropii cœrulei, Seris erratici, Seris ſylveſtris, Seris picris, Hieracii latifolii & Ambubejæ.* Germ. Sonnenwandt/Sonnenkehr/Sonnenwürbel/Hindtlauff/Hindtläufftig/Sonnenkraut/wilde Wegwarhten/wilde Wegweyß und Cichorien-Wurtzel. Creſcit in campeſtribus & juxta vias.

Radix Colchici albi non venenati vid. Rad. Hermodactyli legitimi.

Radix Colchici venenati vide Colchicum Germ. Nackete Huren.

Radix Colubrinæ, Limonii Geſneri. vid. Rad. Biſtortæ.

Radix Conſolidæ majoris, Solidaginis vulgaris, Ali Gallici, Inulæ ruſticæ Apul. Symphyti alteri & majoris. Rad. *Confervæ majoris, Confirmæ majoris, Pecti vel Pectis, Anazeteſis, Hemoſtaſis,* Germ. Wall und Well-Wurtzel/ Schwartz-Wurtz/ Bein-Well und Schantz-Wurtzel. Schmeer-Wurtzel. Creſcit in pratis & hortis, gaudet Loco humido.

Radix Contrayervæ, Tervæ, Radix Alexipharmaca, Bezoantica, Radix contra Venena, Radix Venenis adverſans, Cyperus odoratus Peruvianus, Dracona &c.

Germ. Gifft-Wurtzel vid. *C. Hoffmannus.* Eſt Radix Iridis vel Cyperi Radicibus non abſimilis, quæ annis abhinc aliquot ex Provincia Peruana Charcas apportari Cœpit.

Radix Coronæ ſeu *Capitis Monachi.* vid. Radix Taraxaci. Germ. Pfaffenröhlein-Wurtzel.

Radix Coſti amari, Comagenii, Helenii Comagenii, Germ. Coſten-Wurtzel. Peregrina planta eſt, amara & dulcis, officinalis eſt, cum tamen *Galeno* omnis Coſtus amarus ſit: Verum hæc Radix cum recens eſt, nullius amaritudinis particeps eſt, candidiorque exiſtit: cum autem vetuſtate corumpi incipit, amaritudinem & nigredinem contrahit. *Coſtum* verò *candidum, amarum aromaticum* ad Medicamenta accipi vult Cordus. Dicitur *Cinamomum album Coſtus albus* & *corticoſus Arabicus* ac *legitimus dictus*, Officinis proſtat, fervidũ ac aromaticum ſaporem habens, qui Coſto vero & antiquo ſubſtituitur. Dicitur *Coſtus amarus dulcis* & *verus.* Videatur Carolus Cluſius in notis ad Hiſtoriam Aromatum Garziæ libro I. Cap. XXXV. *Coſtus hortenſis minor* vid. Ageratum, Coſtus hortorum Bab. id eſt Mentha.

Radix Coſti nigri vid. Rad. Angelicæ. Germ. Angelica Wurtzel.

Radix Cruciatæ ſeu *Gentianæ cruciatæ minoris.* Germ. Modelger oder Creutz-Wurtzel Creſcit in agris incultis & juxta vias, vid. Rad. Gentianæ cruciatæ.

Radix Cucumeris Aſinini, anguini, agreſtis erratici, & ſilveſtris, noli me tangere. Germ. Eſels-Kürbs-Wurtzel/Wilde Cucummern/Eſels-Kümmerling/Spring-Kürbis und wilde Hunds-Kürbis-Wurtzel/ Naſcitur in ſabuletis & ruderibus.

Radix Curcumæ, Croci Indici, Cyperi Indici, Dicitur etiam *Crocus ſub terraneus,* *▽ra meritæ.* Radix exotica eſt, non tantum croceo colore apparens, ſed & eòdem alia tingens. Duplex communiter eſt, aliquando Longa, aliquando Radice Rotunda: hæc multo acrior priori exiſtit, atq; cũ Zingibere ſæpè affertur: Folia habet & floſculos Cannæ Indicæ junioris ſimilimos. Germ. Gelbſucht-Wurtzel/Gilb-Wurtzel/Curcum und gelber Jngber. Ex India cum cœteris Aromatibus adfertur. Qui plura deſiderat, videat Hortum Lugduno Batavum, ab *Hermanno* editum.

Radix Cyclamini & *Cyclaminis* ſeu *Panisporcini,* & Panis *▽ræ, Arthanitæ, Rapi porcini* & *▽ræ, mali terreſtris, Cyclaminis rotundi, Cyclaminis orbicularis rotundifolii, Cyclaminis flore odoratô, Cyclaminis prioris* ſeu *vulgaris, Cyclaminis orbiculato Folio, Cyclaminis* & *Umbilici terræ Rad. Ichthiotheri, panis Alcurit, Fauni, Chelonii, Chylines, Teſtudinariæ, Caſſami* ſeu *Caſſani, Trymphalitæ, Harthanitæ, Quaſſami,* Germ. Erdt Aepffel/Saw-Brodt/Schweins-Brodt/ Waldt-Ruben/ Erd-Ruben oder Scheiben und Feld-Ruben. Naſcitur in umbroſis & uliginoſis Locis, maximè, ſub Arboribus.

Radix Cynogloſſæ & *Cynogloſſi, Linguæ Canis* ſeu *Caninæ* Germ. Hunds-Zungen Wurtzel. Naſcitur paſſim ſecus Vias.

Radix Cyperi Indici vid. Rad. Curcumæ. Germ. Gelber Jngber.

Radix Cyperi Longi & *Rotundi, Longus* ſeu *Romanus* Germ. Lange Cypern-Wurtzel. *Rotundus* ſeu *juncus quadratus Celſi, Juncus angularis Plin., Rotundus orientalis, Major* ſeu *Babylonicus, Major Siriacus Rad. Junci anguloſi, Trianguli, Eryſiſceptri,* Germ. Runder Wilder Galgandt/ wohlriechende eckende Bintzen und rundte Cypern-Wurtzel. Optimus defertur ad nos ex Syria & Alexandria Ægypti, in cujus defectu Italicus ſupponitur. In Germaniæ quibusdam Locis colitur. In Italia, naſcitur in paluſtribus & Locis cultis.

Radix Dauci ſylveſtris, vid. Rad. Paſtinacæ ſylveſtris.

Radix Dentariæ majoris, Aublati, Ægoletbros Geſneri, Aphyllon, Radix ſquammata. Germ. Freiſemkraut-Wurtzel/Schüppen-Wurtzel/ Blumen-Kraut/ Aubladt und Streubel-Wurtz/St. Georgen-Wurtzel. Gaudet ſabuloſis.

Radix

Radix Dentariæ minoris, Dentariæ pentaphyllos, Saxifragiæ montanæ, Conſolidæ Dentariæ, Symphyti Dentarii, *Saniculæ* Dentariæ, *Dentariæ quinquefoliæ, Violæ Dentariæ.* Germ. Zahn-Wurz/ weiſſe Steinbrech-Wurzel. Radix ſola ex Helvetia advehitur.

Radix Dentis Canini & *Dentis Leonis*, vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffen-Röhrlein-Wurtzel.

Radix Dictamni albi, Diptami Officinalis, *Fraxinellæ, Polemonii* & *Polimoniæ, Dictamni putati, Dictamni vulgaris, Pumilæ Fraxini, Matth. Tragii primi Dioſc. Dictamni noſtri, Rad. Phyleteriæ, Chyliodynamis, Fraſſinellæ* & *Fraſſinulæ.* Germ. Weiſſer gemeiner Dictam/ Specht-Wurz/ oder Aſch-Wurz/ und Eſchern-Wurzel. Montibus ſylvoſis & Rupibus delectatur, & colitur in Hortis.

Rad. Divi Georgii, ſeu *Radix Divæ Mariæ Magdalenæ.* vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Radix Doronici & *Doronigi*, ſeu *Aconiti Pardalianches, Ibicariæ, Doronici Auſtriaci alteri, Doronici ſecundi longifolii, Doronici minoris, Doronici Radice repente, Doronici Radice dulci.* Germ. Gembſen-Wurzel/ Schwindel-Kraut-Wurzel/ Graffen/ oder Groffen-Wurzel. Creſcit in Auſtria, Styria, Helvetia, Italia, aliisque in locis.

Radix Dracontii, ſivè *Iſari*, vel *Colubrinæ* & *Columbrinæ*, *Dracunculi minoris, Serpentariæ*, ſeu *Anguinæ Dracontiæ.* Germ. Drachen-Wurzel. vid. Rad. Serpentariæ, vel Biſtortæ. Vocatur quoque Rad. Dracontiæ, ſeu Draconteæ, Biari, Jari, Dracunculi polyphylli, Hermiagrii, Sigingialii, Pythonii, Anchomane, Sauchromati, Typhonii, Crocodilii, Theriophoni, Therii.

Radix Drakenæ, vid. Rad. Contra Yervæ.

Radix Dudaim, vid. Rad. Mantragoræ.

Radix Dulcamaræ. vid. Rad. Amaræ dulcis.

Radix Ebuli, ſeu *Sambuci humilis, Chamæactes.* Germ. Attich/ Heyſunder/ Nieder-Holder/ und Acker-Holder-Wurtzel. Differt à Sambuco, quod Sambucus arboreſcat, Ebulus verò herbaceo generi accedat. Iisdem Locis gaudet quibus Sambucus atque Agris.

Radix Echii, Germ. Ochſen-Zungen-Wurzel. vid. Rad. Buglosſi.

Radix Elixiris Citrini, in negotio Panaceæ, vel Lapidis Philoſophici, Vol. IV. pag. 871. Clarius verò Radices Arboris Solaris, id eſt, Lapidis Philoſophici recenſentur, Sal ⊖, Sulphur 🜍, & Mercurius ☿. Vol. VI. pag. 181 *Th. Chym.*

Radix Ellebori albi & *nigri*, vid. Rad. Hellebori albi & nigri.

Radix Enulæ Campanæ, Helenii, ſeu *Elenii, Helenii vulgaris, Iaulæ Sanctæ Helenæ.* Dicitur Helenium, quod è Lachrymis Helenæ natum dicatur. Germ. Aland-Wurzel. Creſcit plerumque locis humidis & umbroſis.

Radix Erythrodani, Scyri Nicandri, vid. Rad. Rubiæ Sativæ. Germ. Färberröthe.

Radix Eryngii marini. Germ. Meermanns-Treu. Creſcit juxta ripas Maris Venetiani, &c. Plura legenda ſunt fol. 379. Herbarii *Bernh. Verzaſchæ.*

Radix Eryngii Indici. Germ. Indianiſche Manns-Treu. Plura legere ſunt apud *Jacobum Botium*, ſeu foliò 380. Herbarii *Bernh. Verzaſchæ.*

Radix Eryngii, vulgò *Iringii* & *Iringi*, vocatur quoque Aſter Atticus, Centum Capitum Radix, Rad. Spinæ Stollæ, Cardui ſtellati, Eryngii primi, Eryngii montani, ſeu Campeſtris, Eryngii Mediterranei, Eryngii Campeſtris, Mediterranei. Germ. Manns-Treu-Wurzel/ Raden-Diſtel/ Bracken-Diſtel/ Wallen-Diſtel. Naſcitur in Aſperis & Campeſtribus. Adſcribitur quoque Quinque Radicibus Aperientibus minoribus.

Radix Eſulæ minoris, Tithymali cupreſſini, & *Cypariſſiæ Foliis Pini*, fortè *Dioſc. Pityuſæ, H. Lactariæ*, quò nomine omnium Tithymalorum genera nominantur,

Eſula vulgaris. Germ. Eſels-Milch/ Wolffs- Hunds- und Teuffels-Milch-Wurtzel. Naſcitur ubique ferè circa Oppida & ſecus vias, aſperis & Montibus. Eſulæ nomine tres Plantæ intelliguntur: Major, Minor, & Rotunda; Sic etiam Tithymalorum genera ſeptem à *Dioſcor.* & aliis pluribus deſcribuntur. Ex omnibus Eſulæ generibus, minoris Radicis Cortex eligitur tenuis, lenis, fractu facilis, rubeſcens. Præſtantior eſt & in Uſum Medicum adhibenda, præparata (Cortices Radicum infundendo tribus diebus Aceto, vel Vino, & unà cum ipſis exſiccando) ante ſex menſes collecta. Nam recens quo Menſe collecta, mala eſt. *Joh. Jacobus Weckerus* in Antidot. Special. lib. 1. cap. 8.

Radix *Farſaræ*, *Farfarella, Bechii, Tuſſilaginis, Ungulæ Caballinæ.* Germ. Brand- oder Huff-Lattig-Wurtzel. Naſcitur in amœnis & riguis locis, crepidinesque Fluminum amat.

Radix Filicis, dicitur Mas & Fæmina, utraque promiſcuè uſualis eſt. *Radix Filicis uſualis & vulgaris, Filicis non ramoſæ dentatæ, Filicis ſylveſtris & majoris*, *Rad. Pterios, Blechri, Daſycloni, Bletri Nicandri.* Germ. Fahrenkraut-Wurtzel/ Wald- und wilde Fahren-Wurtzel. Naſcitur locis opacis Nemorum, Montibus, Sylvis & ſaxoſis.

Radix *Filipendulæ*, & *Philipendulæ*, ſeu *Saxifragæ rubræ, Oenanthes.* Germ. Rothe Steinbrech-Wurtzel/ wild Garthen und Erd-Eicheln-Wurtzel. Montibus aſperis & ſaxoſis gaudet.

Radix Fœniculi, ſeu *Marathri, Fœniculi noſtri vulgaris, Hippomarathri.* Germ. Fenchel-Wurtzel. Seritur vere ineunte, in locis apricis & modicè ſaxoſis. Eſt una ex quinque Radicibus Aperientibus majoribus.

Radix Fœniculi porcini, vid. Radix Peucedani.

Radix Fragariæ, ſeu *Fragulæ, Trifolii fragiferi & fragri, Fragariæ vulgaris.* Germ. Erdbeerkraut-Wurtzel. Spontè naſcitur in Sylvis, Dumetis, Montibus opacis & ſecus vias. Seritur etiam in Hortis.

Radix Fraxinellæ & *Fraxinulæ*. *Fraſſinulæ*, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weiß-Wurtzel.

Radix Fraxinellæ, Polemonii, vid. Rad. Dictamni albi.

Radix Ariſtolochiæ bulboſæ, vid. Rad. Ariſtolochiæ Fabac.

Radix Galangæ majoris, Radice craſſiore, rubra minus odorata. Germ. Groß Galgand-Wurtzel.

Radix Galangæ minoris, Galangæ Indicæ radice tenuiori, nodoſâ intus, & extra rubeſcente, ſapore acri, inſtar Piperis, odore ſuavi. Hæc priori præfertur, & Officinis uſualis eſt, à quibusdam Cyperus Babilonicus nominatus. Germ. Die rechte kleine Galgand-Wurtzel. Ex Alexandria, China, India & Syria adfertur.

Radix *Gei, Garyophyllatæ, Avariciæ, Sanamundæ.* vid. Radix Caryophyllatæ.

Radix Gelappæ, Gialappæ, vid. Rad. Jalappæ, Bryoniæ nigræ.

Radix Gentianæ cruciatæ, Gentianæ minoris, Radix Cruciatæ, Germ. Modelger oder Creutz-Wurtzel. Creſcit in agris incultis, & juxta vias. vid. Rad. Cruciatæ.

Radix Gentianæ, à Rege Romanorum *Gentio* Inventore ſic dicta, *Gentianæ alpinæ, Gentianæ majoris, Gentianæ flore luteô, Gentianæ Veterum.* Germ. Entzian/ oder Bitter-Wurtzel. Creſcit in ſublimibus Montium Helvet. jugis, umbroſis locis aquoſisque, in Sileſia & Hungaria. &c.

Radix Gentianæ minoris, vid. Rad. Gentianæ cruciatæ.

Radix Georgiana, Rad. Theriacaria, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Radix Gladioli cærulei, vid. Rad. Ireos Noſtratis.

Radix Gladioli lutei, vid. Rad. Acori vulgaris.

Radix Glyzyrrhizæ, vid. Rad. Liquiritiæ. Herm. Süß Holtz.

Radix Graminis, Graminis arvenſis, ſeu *canini*, *Graminis Canarii medicati.* Germ. Reh- Rind- und Queckengraß-Wurtzel. Quæ in Agris creſcit potiſſimum. Uſui

Uſui eſt præ aliis. Annumeratur quinque Radicibus Aperientibus minoribus.

Radix Helenii. Germ. Aland-Wurtzel. vid. Radices Enulæ.

Radix Hellebori albi, ſeu candidi, Flore ſubviridi, & atro purpureo, dicitur Ellebori & Hellebori, Veratri albi, Radix Campanica. Germ. Weiſſe Nieß-Wurtzel/ Schampanier-Wurtzel/ Welſche Nieß-Wurtzel. Naſcitur in Montibus & Aſperis, colitur & in Hortis.

Radix Hellebori, ſeu Ellebori nigri, Flore albo & roſeo, Helleboraſtri & Helleborinæ, ſeu Veratri nigri, & Melampodii, Veratri legitimi, Styriaci & veri, Saniculæ Fœminæ Fuchſii, Aſtrantiæ nigræ Geſneri, Rad. Prætii Ectomi Hippocratis, Entomi Plinii. Napelli Avicennæ. Germ. Schwartze Nieß-Wurtzel/ oder Chriſt-Wurtzel. In Collibus aſperis & ſitientibus Locis enaſcitur.

Radix Heptaphylli, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtzel.

Radix Hermodactyli albi, Hermodactyli Officinalis, Hermodactyli legitimi, Hermodactyli non venenati, Hermodactyli Orientalis, Hermodactyli albi peregrini, Iridis tuberoſæ, Colchici non venenati, vocatur quoque Anima Articulorum. Germ. Hermodactylen/ oder frembde weiſſe Zeitloſen-Wurtzel. Creſcit in Montibus Syriæ, ex quibus ad nos adfertur. Hermodactylus eſt Anima ſeu Theriaca Articulorum. Improbatur verò Ephemerum noſtras ſeu Colchicum. Germ. Wieſen-Zeitloſen/ oder nackende Huren.

Radix Hirundinariæ, Aſclepiadis, Herbæ hæderalis, Vincetoxici, Rad. Ciſſii, Ciſſophylli. Germ. Schwalben-Wurtzel. Creſcit in Sylvis, locisque petroſis atque arenoſis.

Radix Hyoſcyami ſeu Juſquiami albi, Fabæ porcinæ ſeu ſuillæ, Alterci, Herbæ canicularis, Dentis Caballini, Hyoſcyami candidi, majoris, Apollinaris, Dioſcyami. Germ. Bilſenkraut-Wurtzel/ Rinds-Wurtzel. Naſcitur in Agrorum & Scrobium marginibus, & inter Rudera.

Radix Jaboræ, vid. Radix Mandragoræ.

Radix Jaceæ nigræ, vid. Rad. Morſûs Diaboli.

Radix Jalappæ, Gialappæ, Chelapæ, Gelappæ, Celopæ, Jalapii, Gelapii C. B. Bryoniæ nigræ, Mechoacannæ nigræ, Rhabarbari nigri. Germ. Jalappen/ oder frembde Purgier-Wurtzel; Exotica eſt & ex India ad nos adfertur.

Radix Ichthiotheri, Panis Alcurit, Fauni, Chelonii Chylines, Teſtudinariæ, Caſſami, ſeu Caſſani, Trymphalitæ, Hartharitæ, Quaſſami. vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Sau-Brod.

Radix Imperatoriæ, Anguillaræ, Aſtrantiæ, Aſtrutii, Laſerpitii Gallici & Germanici, Liguſtici, Magiſtrantiæ, Aſtrentii, Aſtrutii, Oſtrucii & Oſtrutii, Struthii, Smyrnii hortenſis, Rad. Laſaris galatici, Laſeris Gallici, Silphii. Germ. Meiſter-Wurtzel/ Kayſer-Wurtzel/ Magiſtranz/ Aſtranz/ Oſtriz. Naſcitur in Montibus Helvetiæ & aliis locis, coliturque in Hortis.

Radix Iridis albæ, Florentinæ, Illyricæ. Germ. Wohlriechende Florentiniſche Viol-Wurtzel. Florentina odore eſt ſuavior, Illyrica candidior eſt & elegantior aſpectu: prævalet verò Illyrica. Utriusque Radix Officinis proſtat.

Radix Iridis paluſtris luteæ. vid. Rad. Acori vulgaris.

Radix Iridis ſylveſtris majoris, Iridis noſtratis, Iridis vulgaris Germanicæ, Lili & Iridis cœruleæ, Gladioli cœrulei majoris, Iridis latifoliæ majoris vulgaris, Lilii cœleſtis. Germ. Blaue Lilien-Wurzel / Blaue Schwertel-Wurtzel / Veil-Wurtzel / Himmel-Schwertel-Wurtzel. Naſcitur in Hortis & Vinearum ſeptis.

Radix Lactariæ Herbæ, vid. Rad. Eſulæ.

Radix Lactucæ Caprinæ, ſeu marinæ, Tithymali, vid. Rad. Eſulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Radix Lapathi acuti, Folio acuto, Oxylapathi, Rumicis acuti, Capillaris, Lapati ſativi. Germ. Mängel-Wurtzel/ Grind-Wurtzel/ Streiff-Wurz/ Zitter-Wurtzel/ Rüben-Kraut-Wurtzel / wilde Mangold-Wurtzel / wilde Ampffers-Wurtzel/ Lendenkraut-Wurtzel/ Bubenkraut-Wurtzel. Provenit in locis incultis.

Radix Lapathi latifolii, vid. Rhabarbarum Monachorum.

Radix Lappæ majoris, vid. Rad. Bardanæ.

Radix Laſerpitii Gallici & Germanici, Laſeris Galatici & Gallici, Silphii, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meiſter-Wurtzel.

Radix Leviſtici vulgaris. Seſeli Officinarum, ſeu *Silphii*, vel *Laſerpitii Theophraſti* vulgò *Laſerpitii Europæi, Hippoſelini, Leviſtici, Libiſtici vulgaris*, & *Liguſtici ſativi, Smyrnii Fuchſii*. Germ. Liebſtöckl-Wurtzel / Baad-Kraut / und Säu-Kraut-Wurtzel. Colitur in Hortis.

Radix Liliorum alborum, Liliorum candidorum, Rad. Crini, Lirii, Roſæ Junonis, ſeu *Roſa Junonia, Crinanthemi Nicandri*. Germ. Weiſſe Lilien-Zwiebel / oder Wurtzel. Seritur in Hortis, gaudet ſolo pingui ſtercorato.

Rad. Lilii montani, purpurei ſylveſtris. vid. Rad. Martagi.

Radix Liquiritiæ, ſeu *Glyzyrrhizæ, Glycyrrhizæ, Glycerati, Glycyphyti, Radix dulcis, Glyzyrrhizæ alteræ, vulgaris, ſiliquoſæ, Adipſos*, & *Adipſi, Scythicæ, Regulitiæ, Rad. Sylitræ, Libyeſtaſi, Eutiglyceæ Theophraſti*. Germ. Süß Holtz / oder Süß-Wurtzel. Creſcit locis ſylveſtribus & ſabuloſis. Abundat hâc Apulia, præſertim in Gargano Monte. Item Bambergæ colitur, inde ad nos defertur.

Radix Lupariæ, vid. Rad. Aconiti lutei. Germ. Wolffs-Wurtzel.

Radix Magiſtrantiæ, vid. Radix Imperatoriæ.

Rad. Malvæ minoris, ſylveſtris vulgatiſsimæ, Malvæ ſylveſtris Folio rotundo, repentis, pumilæ, Malvæ ſylveſtris folio ſinuato. Germ. Pappeln / Käß Pappeln / Haſen-Pappeln / Roß-Pappeln / und Grieß-Pappeln. Creſcit paſſim inculta, gaudet ſolo pingui ac humido.

Radix Malvæ paluſtris, vid. Radix Altheæ.

Rad. Malvaviſci, Ibiſci, vid. Radix Altheæ.

Radix Mandragoræ exoſſatæ, Anthropomorphi, Rad. Mandragolæ, Rad. Circeæ Fuchſii, Antimeli, Radices Jaboræ, Dudaim, Herba eſt baccifera, Radicem habens, quæ Hominis partes inferiores aliquatenus repræſentat. Eſtque Mas vel Fœmina, illa uſualior, inſigniturque Mandragora Mas vel Maſculus, Mandragora fructu rotundo. Germ. Allraun-Wurtzel. Naſcitur in Montibus, maximè in Gargano & Pargano Apulejæ: Cortices Radicum ex Italia ad nos adferuntur.

Rad. Martagi, Lilii montani, Lilii purpurei, Lilii ſylveſtris. Germ. Gold-Wurtzel. Creſcit in Montibus ſylveſtricis, coliturque in hortis.

Rad. Mechoacæ, ſeu *Mechoacannæ albæ, Mechoaca, Peruviana* Lob. *Bryoniæ Indicæ*, ſeu *Peruvianæ, Rhabarbari albi*, & *Indic. Caſt*. Germ. Mechoacanna / weiſſe Rhabarbar / oder Indianiſche Zaun-Rüben. Radix eſt peregrina ex Provincia Novæ Hiſpaniæ Mechoacan nomine ad nos allata.

Rad. Mechoacæ nigræ, vid. Rad. Jalappæ, ſeu Gialappæ.

Rad. Mei, Mei Athamantici, ſeu *Meu Foliis Anethi* C. B. *Anethi ſylveſtris, Anethi*, & *Feniculi urſini, tortuoſi, Dauci Cretici Trach. Seſeli Cretici Fuchſii, Fœniculi porcini, Libanotidis primum genus Dodonei*, & *Imperatoriæ Apulorum, Tordylii, Cord. in Dod. Meu vulgaris tenuifolii*. Germ. Bär-Wurtz / Beer-Wurtzel / wilder Dill / Beeren-Dill / Beeren-Fenchel / Mutter-Wurtzel / Hertz-Wurtzel / Beermutter-Wurtzel. Creſcit copioſè in Sylva hircinia, aliiſq; locis montanis, ut & in montibus campeſtribus & apricis. Apud nos non niſi in Hortis culta, invenitur.

Rad. Metallorum, eſt Antimonium ♁. Germ. Spießglaß.

Rad. Mezerei, vid. Cortices Mezerei, ſeu Almezerei.

Rad. Morſûs Diaboli, ſeu *Succiſæ* & *Premorſæ, Jaceæ nigræ, glabræ*. Germ. Abbiß / Teuffels Abbiß-Wurtzel. Creſcit paſſim in Campeſtribus, Pratis ac juxta Arva.

Rad. Napelli, vid. Rad. Aconiti, ſeu Anthoræ.

Radix

Digitized by Google

Radix Napi ſativi uſualis, ſylveſtris, Rapi ſativi alteri, Napi veterum, Buniadis ſativi, Germ. Steck Ruben/ Pfetter-Rüblein. Colitur in hortis & agris.

Radix Nardi agreſtis vid. Rad. Valerianæ Germ. Baldrian-Wurtzel.

Rad. Naſturtii albi Arabum vid. Rad. Raphani marini.

Radix Nymphea albæ, Nenupharis, Nenufaris ſeu *Libii paluſtris, Roſæ paluſtris.* Germ. Seeblumen-Wurtzel / Weyerroſen-Wurtzel/ Waſſer-Lilien und Haar-Wurtzel/ Haarſtreng / Keel und Keller-Wurtzel/ Hartz-Wurtzel. Creſcit in Lacubus.

Radix Omnium Metallorum, eſt Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Radix Ononidis, Anonidis, Reſtæ Jovis, Acutellæ, Anonidis ſpinoſæ flore purpureo Rad. Urinalis vel Urinariæ, Remoræ aratri Germ. Hewhechel/ Hewheckel/ Hewhechel oder Hewhecke kraut-Wurtzel/ Katzē Speer/ Ochſenbrech Wurtzel Weiren und Schmaltzheſen-Wurtzel. Creſcit in Campeſtribus, dumetis, arvis & juxta vias. Spectat ad numerum Radicum Quinque Aperientium minorum.

Radix Orchidis vid. Rad. Satyrii. Germ. Stendel-Wurtzel.

Radix Oreoſelini, Germ. Bergpeterlein-Wurtzel. vid. Sem. Petroſelini montani.

Radix Oſtrutii vide Rad. Imperatoriæ Germ. Meiſter-Wurtzel.

Radix Oſtrutii transplantati, vid. Rad. Angelicæ Germ. Angelica-Wurtzel.

Radix Oxylapathi vid. Rad. Lapathi acuti.

Radix Palmæ Chriſti, Orchidis Palmatæ, Satyrii Baſilici Fuchſii, Germ. Creutz oder Creutzblumen-Wurtzel. Creſcit in Campeſtribus, ſylvis ac vineis.

Radix Panis porcini, Arthanitæ, Rapi terræ, mali terreſtris, Cyclaminis rotundi, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Säwbrodt-Wurtzel / Erdt-Aepffel / Schweins-Brodt/ Waldt-Rüben Erdt-Rüben.

Radix Paſtinacæ ſylveſtris, Dauci ſylveſtris ſ. vulgaris Officinarum, Paſtinacæ tenuifoliæ ſylveſtris, Dauci agreſtis, Dauci vulgaris, Paſtinacæ Erraticæ Staphilini ſylv: Tragi. Paſtinacæ ſylveſtris genuinæ, Germ. Vogels-Neſt / wilde Mohren / Waldt-und wilde Paſtinacken-Wurtzel / wilde Rüblein / Eſels Mohren-Wurtzel. Creſcit paſſim Locis campeſtribus, ſiccis & ∴ſis.

Radix Pedis Gallinacei, pſeudo Ariſtolochiæ, Capni, Chelidoniæ vel *Phragmatis* Germ. Gemeine Hohl-Wurtzel. vid. Rad. Ariſtoloch rot. vulg.

Radix Pedis Vituli, Sacerdotis Virilis, Barba Aronis, Germ. Aron-Wurtzel. vid. Rad. Ari.

Radix Pentaphylli vid. Quinquefolii Radix.

Radix Perſonatæ, ſeu *Perſonariæ*. vid. Rad. Bardanæ.

Radix Petaſititis majoris & vulgaris, Tuſſilaginis majoris, Galeritæ. Germ. Peſtilentz-Wurtzel / Regenkrafft oder Neunkrafft/ Magenkrafft/ Schweiß-Wurtzel/ Roßp..ppeln-Wurtzel/ Teutſcher Coſtus-Wurtzel. Creſcit in Locis humidis, pratis uliginoſis & reguis.

Radix Petroſelini, Apii hortenſis, Apii ſativi Petroſelini vulgaris, Apii ſelini, Perſilii Oreſelini, Germ. Peterlein/ Peterſilgen-Wurtzel. Seritur in hortis, gaudet ſolo humido. Adſcribitur 5. Radicibus Aperientibus majoribus.

Radix Peucedani, Angelicæ ſylveſtris Fœniculi porcini, Caudæ porcinæ, Pinaſtellæ & Pinaſtelli, Statariæ ſulphuratæ. Germ. Haarſtrang / Säwfenchel / Schwefel-Wurtzel/ Himmeldüll und Himmelbrandt-Wurtzel. Creſcit in montibus opacis, colitur aliquando in hortis.

Radix Philipendulæ. Germ. rothe Steinbrech-Wurtzel. vid. Rad. Filipendulæ.

Radix Phu. vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Radix Pimpinellæ Italicæ & Saxifragiæ Italiæ, ſeu *ſangui Sorbæ* vel *Sorbariæ & Sanguinariæ, Pimpinellæ Sangui ſorbæ, minoris hirſutæ, Sangui ſorbæ minoris Rad. Tolbaſtrellæ*, ſeu *Sorbaſtrellæ, Sorbipumilæ*, Germ. Welſche Pimpinell-Wurtzel / Bluth-Kraut / Köblein-Kraut / Hergodts Bärdleinkraut-Wurtzel. Seritur in Hortis & naſcitur in Locis opacis.

Radix

Radix Pimpinellæ vulgaris ſive *Germanicæ, Saxifragæ majoris, Bibinellæ, Tragoſelini, Pampinulæ, Bipenellæ, Pimpinellæ, Saxifragæ majoris candidæ, Tragoſelini majoris;* Germ. Binellen/Bibinellen / Bibernellen-Rocks und Steinpeterlein-Wurtzel. Gaudet ſolo pingui & inculto.

Radix Piſtolochiæ Fuchſii vid. Rad. Ariſtolochiæ rot. vulg.

Radix Plantaginis utriusque, Arnogloſſi, Quinquenerviæ, Plantaginis latifoliæ incanæ, Plantaginis majoris, mediæ, anguſti foliæ majoris, minoris, lanceolatæ, longæ; Germ. Breidt und Spitzwegerig Wurtzel/ Schaffs-Zung und Ballenkraut Wurtzel. Creſcit Locis herboſis.

Radix Pœoniæ Maris & Fœminæ, Mas dicitur, Pœonia nobilior & Pœonia foliis nigricantibus ſplendidis, Juglandis Folia æmulantibus. Radice digitali craſſa alba, ſeu *mas non una Radice nixus eſt ſed plures habet, Dactyli Idæi, Ephialtiæ Aëtii. Pœonia Fœmina altera, vulgaris, variat colore foliorum, & Folio utrinque virente & glabro, calice hirſuto, flore vel pleno vel ſimplici, foliis Hellebor. æmulatur,* Radices ſeu *Balani longiores circiter* octo aut ſex *adhærent, Mas plures habet.* Dicitur & Radix *Roſæ Benedictæ* & *Roſæ Regiæ, Radix Glycisidis Rad. Caſtæ herbæ.* Colitur in hortis, Germ. Gicht Roſen-Wurtzel/ Pöonien-Wurtzel/Freyſem Roſen / Pfingſt und geſegnete Roſen-Wurtzel / Königs-und Benignenroſen-Wurtzel/Benedicten oder geſeegnete Roſen-Wurtzel. Benediſche Roſen-Wurtzel.

Radix Polygonati vid. Rad. Sigilli Salomonis.

Radix *Polypodii quercini, minoris vulgaris, Filiculæ, Feliculæ Catonis,* Germ. Engelſüß Wurtzel/ Tropff Wurtzel/ Süßfahren-Wurtzel Baumfahren und Steinfahren-Wurtzel. Naſcitur in muſcoſis Petris & vetuſtis arborum caudicibus, præſertim Quercina quæ optima eſt.

Radix *Pontica,* vide Rhaponticum Germ. Rhapontick.

Radix Pyrethri *flore Bellidis, Dentariæ, Salyvaris, Pyrethri majoris, Officinalis veri, Radix Pyritis, Pyroti, Pedis Alexandrini.* Germ. Bertram Wurtzel / Zaan-Wurtzel/Speichel Wurtzel und Gemfferkraut Wurtzel. Creſcit in Italia aliiſque Locis calidis ac Orientalibus, ut & in Helvetia. Apud nos non niſi in hortis colitur.

Radices Quinque Aperientes majores, ſunt *Rad. Apii, Aſparagi, Fœniculi, Petroſelini & Ruſci.*

Radies Quinque Aperientes minores ſunt *Rad. Capparis, Eryngii, Graminis, Ononidis,* & *Rubiæ.*

Radix *Quinquefolii, Pentaphyllon, Petafolii, Quinquefolii majoris repentis flore luteô, Pentaphylli minoris, vulgaris, lutei majoris.* Germ. Fünfffinger-Kraut oder fünff Bladt-Wurtzel.

Radix *Raparum* vid. Rad. Napi. Germ. Steck-Rüben.

Radix Raphani *communis, majoris, orbicularis, Raphani rotundi, domeſtici,* Raphani *nigri, Raphani magni, Raphani ſativi,* Raticulæ *ſativæ,* Germ. Rettig. Seritur in hortis, gaudet ſolo humido.

Radix Raphani *marini,* ſeu *Ruſticani* vel *ſylveſtris, Sinapi Perſici, Armoraciæ* aut Raphani *majoris marini, Raphani vulgaris* & Ruſticani, *Radiculæ magnæ* Ruſticanæ *Rad. Thlaſpios, Crateriæ, Naſturtii albi Arabum, Raphani Obſoniorum, Raphani* Con*dimentarii.* Germ. Mär-Rettich/ Meer-Rettich / Krän-Wurtz. Gaudet ſolo humido.

Radix

Radix Raphani Ruſticani vid. Rad. Raphani marini.
Radix Regulitiæ vid. Rad. Liquiritiæ.
Radix Reſtæ Bovis vid. Rad. Ononidis.
Radix Rhodia, ſeu *Roſea* & *Roſata*. Germ. Roſen-Wurtzel. Creſcit in montibus Apennino & Gargano & Alpibus, ſolo gaudet umbroſo, coliturque in hortis. Ex Italia advehitur.
Radix Raſtri porcini vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffenröhrlein-Wurtzel.
Radix Rubiæ ſativæ ſeu *Rubeæ Tinctorum, Rubeæ Domeſticæ* & *Infect:riæ Rad. Venæ tinctoriæ, Scyri Nicandri, Ecrytrodani*. Germ. Rothefärber Röthe / Färber-Wurtzel. Affertur ad nos ex Sileſia, Gallia, Hiſpania, Italia & Belgii Locis &c. Eſt una ex Quinquè Radicibus Aperientibus minoribus.
Radix Rubi vulgaris. Germ. Brum-Beer oder Brennen-Wurtz. Creſcit paſſim in ſylvis & Locis incultis.
Radix Rumicis vid. Lapathi acuti Radix Germ. Grindt-Wurtzel.
Radix Ruſci vid. Rad. Bruſci. Germ. Bruſcken-Wurtzel.
Radix Sanctæ Helenæ Germ. St. Helenen-Wurtzel vid. Rad. Enulæ.
Radix Sanguiſorbæ. Pimpinellæ Italicæ vid. Rad. Pimpinellæ.
Radix Saniculæ, Diapenſiæ, Ferrariæ minoris. Germ. Sannickel oder auch Sannickel-Wurtzel / auch Brüchkraut-Wurtzel. Creſcit in montibus ac vallibus, in ſylvis opacis, in campeſtribus & propè ▽æ ductus.
Radix Sarſaparillæ, Salſaparillæ, Saſſaparillæ, Sarzapariglíæ vel *Smilacis aſperæ peruvianæ, Zarzaparillæ peruvianæ*, nomen accepit à ſimilitudine, quam cum Smilace aſpera (*Hiſpan. Zarzaparilla*) habet Germ. Sarſaparillen oder Salſaparillen-Wurtzel. Ex Americæ Provincia Quitto, Locis Urbi Guajaqui vicinis (Unde *Zarzarparill Guajacillana* dicitur) transportatur, guſtu ſub amara, odore obſcuro, aut prorſus nullo eligenda, quæ coloris aliquantulum nigri, recens, non caricoſa, gravis, flexilis, non frangibilis &c.
Radix Satyrii Officinalis, & *Triphylli, Orchidis, Cynoſorchidis. Digiti ♀ris, Palmæ ✝ſti, Digiti Citrini Avicennæ, Teſticuli Canis Vulpis* ſeu *Sacerdotis Teſticuli*. Germ. Stendel-Wurtzel / Knabenkraut-Wurtzel. Creſcit in campeſtribus, ſylvis, vineis ac montoſis & apricis.
Radix Saxifragæ albæ, tuberoſæ, Samifragæ albæ, Chelidonites, Germ. Steinbrech-Wurtzel / Neunkrafft-Wurtzel / Creſcit in Locis aſperis ac ſabuloſis, ſaxoſis & ∴noſis agrorum limitibus.
Radix Saxifragæ majoris & *minoris* vid. Rad. Pimpinellæ.
Radix Saxifragiæ mont. vid. Siler montanum. Seu Rad. Dentariæ minoris Germ. Zahn-Wurtzel.
Radix Saxifragæ rubræ vid. Rad. Filipendulæ & Alkekengi ſeu Halicacabi.
Radix Scalæ Cœli vid. Rad. Sigilli Salomonis Germ. Menß Wurtzel.
Radix Scorzoneræ Germanicæ, Scorzoneræ Hiſpaniæ, Scorzoneræ latifoliæ ſinuatæ, Scorzoneræ viperinæ, Tragopogi peregrini, Zorſoneræ viperinæ, Vipariæ, nomen habet à ſerpente *Scurzo* vel *Eſcurzo*, nomine Hiſpanico. Germ. Scorzoneer / Schlangenmordt-Wurtzel. Seritur in hortis.
Radix Scillæ, Scyllæ & *Squillæ, Cepæ marinæ albæ* & *rubræ, majoris Pancratii, rubentibus tunicis, Cepæ marinæ* & *Cepæ porci*. Vocatur etiam *Schinus*. Germ. Meer-Zwibel. Creſcit non procul à Mari copioſè in Apulia, Hiſpania, Italia, Portugallia, Sicilia &c. ex quibus advehitur. vid. Scylla.
Radix Scorphulariæ majoris, Caſtrangulæ, Millemorbiæ, nodoſæ fœtidæ, Ferrariæ, Ficariæ majoris. Galeopſis Fuchſii & *Ocymaſtri*. Germ. Braun-Wurtz / Groſſengwartzen-Wurtzel / Knollenkraut-Wurtzel / Fiſch-Wurtzel / Käfer-Wurtzel / Sau-Wurtzel / und Wurm-Wurtzel / Creſcit in umbroſis, juxta ſepes ac in Cœmiteriis, riguis & uliginoſis Locis.
Radix Scyri Nicandri, Erithrodani. vid. Rad. Rubiæ ſativæ, Germ. Färber-Röthe / Färber-Wurtzel.
Radix Scythicæ ſeu *Regulitiæ* vid. Rad. Liquiritiæ.

Radix Selini, ſunt radices Apii. Germ. Eppich-Wurtzel.

Radix Septemfolii vid. Rad. Tormentillæ Germ. Bluth-Wurtzel.

Radix Serpentariæ vid. Rad. Biſtortæ. Germ. Natter-Wurtzel.

Radix Serpentariæ minoris vid. Rad. Ari ſeu Aronis. Germ. Aron-Wurtzel.

Radix Serpentariæ Virgineanæ. Germ. Virginiſche Natter-Wurtzel. Creſcit in Virginea &c.

Radix Sigilli Salomonis, ſeu *B. Mariæ. Polygonati latifolii. C. B. latifolii Fuchſii, majoris Lon, vulgaris iceri Radix ſcalæ* Cœli, *Fraxinellæ* ſeu *Fraxinulæ Italicæ, Fraſſinellæ* ſeu *Fraſſinulæ Italicæ, Genichellæ, Geniculatæ, Geniculi, Fraxinellæ geniculatæ*, Germ. Weiß-Wurtzel. Creſcit in Collibus, montibus apricis & ſylvis.

Radix Smilacis aſperæ vid. Rad. Sarſaparillæ.

Radix Solani ſcandentis vid. Rad. Amarædulcis.

Radix Squamariæ ſeu *Squamatæ, Orobandes Radice dentatâ maj.* Germ. Creutz-Wurtz/ Schuppen-Wurtzel. vid. Rad. Dentariæ maj. Gaudet ſabuloſis.

Radix Succiſæ vid. Morſûs Diaboli Radix.

Radix Symphyti vid. Rad. Conſolidæ majoris.

Radix Taraxaci, Coronæ ſive *Capitis Monachi, Dentis Canini, Dentis Leonis, Raſtri porcini* & *Hieracii majoris, Rad. Cichorii Matth. Herbæ Imperatoris* Germ. Pfaffen-Bladt/ Pfaffen-Röhrlein und Pfaffen-Kraut-Wurtzel/ Dotter-Blumen-Wurtzel/ Kühe-Blumen-Wurtzel/ Pfaffen-Stiel-Wurtzel/ Münchs-Cronen und Münchs-Kopff-Wurtzel. Creſcit in herboſis Locis, in hortis, campis prope ſepes, in ædificiorum Ruinis, in vineis &c. vid. Herbas.

Radix Terræ meritæ vid. Rad. Curcumæ. Germ. Cucumern.

Radix Thapſiæ latifoliæ villoſæ. Germ. Grawer-Turbith.

Radix Theriacaria Fuchſii. vid. Rad. Valerianæ Germ. Baldrian-Wurtzel.

Radix Tithymali vid. Rad. Eſulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Radix Tormentillæ, Chryſogoni Dioſcorid. Septemfolii, & *Septiſolii, Betulariæ, Conſolidæ rubræ, Heptaphylli*. Germ. Tormentill/ Bluth und Hertz-Wurtzel/ rothe Heyl-Wurtzel/ Ruhr und Feigen-Wurtzel/ rothe Güntzel-Wurtzel. Creſcit paſſim in Locis ſiccis, ∴noſis & campeſtribus.

Radix Turbiti ſeu *Turbithi, Turpeti* ſive *Turpethi, Turpethi Aleandrini, Turpeti repentis foliis Altheæ*. Germ. Turbith. Provenit ex Arabia, China & India Orientali, ex Gargano Apuliæ monte Aliquando *Scammonea Radix* loco *veri Turbithi* eſt venundata.

Radix Turbithi nigri eſt Radix Eyſulæ majoris, ſeu Pituſæ *Dioſcoridis*, Germ. Teuffels-Milch-Wurtzel/ oder ſchwartzer Turbith.

Radix Tuſſilaginis vid. Rad. Farfaræ. Germ. Hüff-Lattig-Wurtzel.

Radix Valerianæ hortenſis, majoris, & *Pontici Phu, Pontici majoris, Phu magni, Nardi agreſtis, Georgiana, Phu veri, Radix Theriacaria Fuchſii, Radix Divi Georgii* ſeu *Divæ Mariæ Magdalenæ*, Germ. Groß-Baldrian-Wurtzel/ Groß-Garten Baldrian-Wurtzel/ Theriack-Wurtzel/ Garten-Saliung/ Welſcher und Römiſcher-Baldrian/ St. Georgen-Kraut-Wurtzel. Mariä Magdalenen-Kraut-Wurtzel. Colitur in hortis

Radix Valerianæ majoris & *minoris, Germanicæ* & *Paluſtris, Phu parvi, ſylveſtris, Herb. Benedictæ, Herb. Divæ Mariæ Magdalenæ, Nardi agreſtis, Gummiculæ, Spicæ ſylveſtris, Valerianæ vulgaris, Phu Germanici, Rad. Herbæ genicularis, Marinellæ*. Germ. Gemeine Baldrian-Wurtzel/ Katzen und Augen-Wurtzel/ wilder Baldrian-Wurtzel/ Dennenmarck/ Wundt Wurtzel. Duplex habetur, Phu ſeu Valeriana major & minor, & ſylveſtris. Naſcitur in humectis agris, montibus & pratis, neç non in ſylvis cœduis.

Radix

Digitized by Google

Radix *Venæ Tinctoriæ*, *Scyri Necandri*, *Eritbrodani* vid. Rad. Rubiæ Tinctorum Germ. Färber-Röthe.

Radix *Veratri* vid. Rad. Hellebori albi & nigri.

Radix *Verbaſci* ſeu *Tapſi Barbati*, *Candelariæ*, *Candelæ Regiæ* ſeu *Lanariæ*. Germ. Wüll-Kraut-Wurtzel / Brenn-Kraut / Kertzen-Kraut-Wurtzel / Feldt- und Königs-Kertzen-Wurtzel / Himmel-Brandt und Unholden-Kertzen-Wurtzel. Naſcitur paſſim ad ſepes & in cultis Locis.

Radix *Victorialis longæ* ſeu *Maris* & *Alii anguini*, *Alii alpini*, *Alii montani*, & *reticulati*. Germ. Allermans-Harniſch-Wurtzel das Männlein / Sigmars-Wurtzel und Alpen-Knoblauch. Creſcit in Alpibus Locis Tyrol. & Salisburgenſ.

Radix *Victorialis rotundæ* ſeu *Fœminæ*, *Gladiol ſegetalis*. Germ. Allermanns-Harniſch-Wurtzel / die rundte oder das Weibgen. Colitur in Hortis, & naſcitur in Arvis & Pratis. Locis gaudet apricis.

Radix *Vincetoxici* vid. Rad. Hirundinariæ.

Radix *Ulmariæ* vid. Rad. Barbæ Caprinæ.

Radix *Ungulæ Caballinæ* vid. Rad. Farfaræ.

Radix *Urinalis* ſeu *Urinariæ* vid. Rad. Ononidis Germ. Heu-Hechel-Wurtzel.

Radix *Urticæ majoris*, *communis majoris* & *fœminæ*, *Urticæ urentis alteræ*, *Urticæ urentis maximæ*, *Urticæ ſylveſtris*, *Urticæ vulgaris*, Radix *Cnides*, *Acalephes* ſeu *Acalyphes*, Germ. Brenneſſel-Wurtzel / heiſſe Neſſel-Wurtzel / Große gemeine Neſſel. Creſcit paſſim Locis [illegible]ſis, juxta ſepes ac muros &c.

Radix *Tervæ* vid. Rad. Contra Yervæ.

Radix *Zedoariæ Arabum*, *Aconiti ſalutiferi*. vid. Rad. Anthoræ.

Radix *Zedoariæ*, *Zeduræ*, *Zadar*, *Zodar*, *Zarnabi longi* & *Zedoariæ vulgaris Long.* Germ. Zidtwer. *Zedoaria* duplex Statuitur: Vulgaris Longa & Zurumbet. *Zedoaria faciem Zinziberis* repræſentat, odoratior tamen, amariuſcula, nequè adeò acris. Advehitur ex Sinarum Regione, ultra extremas Indiæ Oras. Nominatur & *Zingiber ſylveſtre*.

Radix *Zinziberis*, *Gingiberis*, *Zingibelis* ſeu *Lengibelis Rad. Zingiberis*, Germ. Ingber / Imber; Advehitur copioſè ex Calecut Indiæ Emporio, atque ex Trogloditica & ex omnibus Indiæ Provinciis.

Radix *Zinziberis Germanici* vid. Rad. Aronis.

Raeleb, i. e. Muſcus. Germ. Mooß.

Raga, eſt Ceruſſa. Germ. Bleyweiß. Sign. ♄.

Ragusacos, i. e. Oleum Petroleum.

Raguses, i. e. Arſenicum. Germ. Hütten-Rauch. Sign. ⚯.

Raib, **Reib**, i. e. Lac acetoſum. *Almonſor*.

Rainale, dicitur Lapis è quo Inſecta nociva fiunt. *Mart. Rul.*

Ragma eſt Cinis ℰ. Germ. Aſche. *Mart. Ruland. & Johnſon.*

Ramed, id eſt Rhabarbarum. *Johnſ. Lex.* 3. fol. 67.

Ramentum idem quod *Strigmentum*, in genere dicitur de omni eo, quod radendo deteritur & deſtringitur, ſivè Limâ, ſive ſimili alio Inſtrumento, eſtque *Scobs* vel *Strictura*; Vid. *Libav.* S. A. Chym. Lib. 4. Cap. 3. *Ramentum Elephantis* pro *Raſura Eboris*. Germ. Helffen-Bein-Schabſel / uſurpatur.

Ramigi, vel **Ramigiri** eſt Colophonia. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Rana, eſt æquivocum Vocabulum. Propriâ & receptâ ſignificatione, notat Animaculum 🜄ticum, Quadrupes, Oviparum notiſſimum, vid. *Aldrov.*

Digitized by Google

drov. L. 1. de Quadruped. dig. Ovipar. C. 1. Germ. Ein Froſch/ è cujus Spermate deſtillatur ▽ & præparatur Oleum, Emplaſtrum, & ☿ compoſitus ſeu Sperniola Crollii.

Ranabroch, eſt Tribulus marinus. Germ. Meernuß. *Sylvat.*

Ranæ Combuſtæ. Germ. Gebrandte Fröſche.

Ranciditas, dicitur ſpecies Corruptionis Putridæ, quæ competit rebus ♆reis & °˜°ſis, pinguibus; quando aut fervore, aut vetuſtate corrumpuntur. v. gr. Nuces Rancidæ &c. *Foreſt.*

Rangifer, dicitur Animal Quadrupes, Cervi ſpeciem repræſentans, curſûs celerrimi, in extremis ſeptentrionalibus regionibus, Sveciâ, Lappiâ frequens & ad Labores uſitatum, vid. *Aldrov.*

Raparum Radices, vid. Rad. & Semen Napi. Germ. Steck-Rüben.

Raphanus Communis orbicularis vid. Rad. ſeu Sem. Raphani Germ. Rettig.

Raphanus Condimentarius, *Communis Magnus* Marinus, *Montanus* & *Ruſticanus* & *ſylveſtris* vid. Rad. Raphani Marini Germ. Meer-Rettig.

Rapum, *Tuber*, *Artanita*, *Cyclamen* & *Cyclaminus*, *Panis porcinus* & *Panis* ▽*ræ*, Germ. Schweins-Brodt. vid. Rad. Cyclaminis.

Rapum ▽*ræ*, *Malum* ▽*ræ*, *Cyclaminus rotundus* ſeu *Orbicularis rotundifolicus Dodon.* vid. Rad. Cyclaminis Germ. Säu-Brodt-Wurtzel.

Rarefacientia, ſunt Remedia quæ moderato Calore, Vapores Humoreſque diſflando, Poros partium majores faciunt.

Raſa idem quod Reſina. Germ. Hartz. vid. *Jul. Alex.* L. 1. C. 12.

Raſabeti, *Ruſangi*, *Ruſatagi*, id eſt Æs Uſtum ♀ *Mart.* Rul. *Johnſonus.*

Raſar vel *Raſtis* eſt Stannum ♃. Germ. Zinn. *Mart.* Rul. & *John.*

Raſtol, *Raſoes* id eſt Æs ♀ Germ. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Raſtul & *Riaſtel* eſt Sal. ⊖. Germ. Saltz. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Raſura, in Pharmaceuticis, dum parantur quædam Simplicia per Raſionem vel Limaturam, ut *Raſura* vel *Scobs C. Cervi* Germ. Geraſpelt Hirſch-Horn/ *Raſura* vel *Scobs Eboris* Germ. Helffen-Bein-Schabſel &c.

Rau, i. e. Anethum. Germ. Dill. *Matth. Sylvaticus.* p. 168.

Raved, id eſt Rhabarbarum vid. *Schræder*. p. infer.

Raxach, id eſt Gummi Ammoniacum. *Johnſon.* L. 3. f. 67. & *Schræder*. L. 4. Cl. 2. Num. 269.

Rayb, id eſt Lapis. Germ. Stein. *Johnſon. Lex.* 2. fol. 7.

Reactis, i. e. Petroſelinum. vid. Herbas.

Realgar eſt Fumus, Exhalatio & Concretio Sign. 🝉, ♉, ♓, ☋, ♋, ♉, 🝊, 🝋, ♉, ♈. ut

Realgar eſt Auripigmentum. 🜽.	*Dorn.*
Realgar △*ris* eſt Tereniabin.	*Mart. Rulandus*
Realgar ▽*æ*, eſt Spuma natans ſuper ▽as.	*Johnſonus* è
Realgar △*nis* eſt Conjunctio ♄nina.	*Paracelſo.*
Realgar Terra. eſt Arſenicum. 🜺.	

Rebis id eſt Elixir, Fermentum, Lapis. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Rebiloſa, dicitur Arcanum ⊡næ ad Icteritiam, quæ ſi coquatur, ac deſpumetur optimè, poſt triduum quieſcens, Lapillos Rebiſoleos edit. *Dorn. Mart. Ruland.* & *Johnſ. Paracelſ.* etiam commendat ad Morbos Metallifodinarum. L. 3.

Rebolea & *Rebona* idem quod Mumia. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Rebus, eſt ultima rerum Materia. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Receptaculum, *Recipiens* & *Excipulum* eſt Vas Chymicum amplum & globoſum, deſtillantes humores Recipiens, Vulgò Ein Vor-Lage oder Recipient appellatur. Sed *Receptaculum* pro Rei deſtillandæ Ratione variat Sign ⚭..

Rece-

Digitized by Google

Receptum ſeu *Recepta*, vocatur Barbarè Formula Remedii vel Medicamenti, quæ à Medico præſcribitur &c. Sign. ℞, ℞, ℥, ℥.

Recha & *Recham* eſt Marmor. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Recipiens & *Excipulum* vid. Receptaculum.

Recoab, i. e. Galbanum. Germ. Mutter-Hartz.

Recolatio, idem quod Percolatio vel iderata Colatio vide Colatio.

Recoquo pro *Decoquo*, Coquo *Keuchen* ad Sammon. p. 88.

Recorporativa Medicina, eſt Inſpiſſativa, quæ Carnem & Cutem denſat, confortatque Membrum, & temperat Complexionem. Dicitur & Recuperativa, Confirmativa. *Oribaſius.*

Recrementa Mineralia vel *Metallica*, ſunt Recrementa Ferri, Germ. Eiſen-Schlacken oder Snider. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Rectificatio, eſt repetita Liquorum Deſtillatatio, ad eos magis purificandos & exaltandos. Th. Chym. Vol. I. p. 212.

Reduc & *Redux*, eſt 🜕, quò Calcinata Metalla & Mineralia Liquantur iterum in Metallinum Regulum redeuntia. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ. in Lex.*

Reductio, quaſi *Reſuſcitatio*, Vox eſt æquivoca, etiam in Chymicis. Ità dicitur corporis alicujus, in Formam Calcis, 🜕ris, aut Liqueris redacti, priſtinæ Formæ Reſtitutio. *Reductio* talis eſt, cum alia Mineralia, v. gr. 🜔 ☾ ll, O, in humido calido ſoluta, reducuntur in frigido humido, in priſtinam ſolidam conſiſtentiam, &c. *Lex. Brun.* Sign. V. Ɛ V.

Refrigeratorium, eſt Vas vel cupreum, lapideum vel ligneum, ▽ plenum, cui Fiſtula recta vel ſpiralis ex ♄no vel ♀ro vel ♄bo ineſt, per quam ▽ deſtillata, refrigerandi gratia perfluit. Germ. Kühl-Faß oder Refrigeratorium.

Regale, Cementum eſt quò repurgatur ☉rum. *Johnſonus.* Spagyricis dicitur ▽ Regis, quæ ☉rum ſolvit. *Libav.*

Regeneratio Philoſophica ſeu *Spagyrica*, eſt nihil aliud, quàm Corruptionis ſeparatio, Incorruptionis reſtitutio, Mortis ablatio, *Vitæ Redintegratio*, &c. vid. Th. Chym. Vol. VI.

Regia Aqua eſt ▽ Chryſulca & -Ɛ- ⦶ & ✻ci compoſitus, Cauſticus.

Regia Herba vid. Arthemiſia & Baſilic. Herb. Germ. Baſilien-Kraut und Bey-Fuß. St. Joh. Gürtel.

Regimen Chymicum, Turba Chymicorum etiam de Regimine △is jactant, atque in eo ſuos habent gradus vid. Gradus. *Regimen Lapidis Philoſophici* legitur Th. Chym. Vol. II. & III. &c.

Regimen △nis vid. Th. Chym. Vol. IV. pag 526, 816, 860.

Regina, ænigmatico nomine vocatur ☽na Philoſophorum, ſivè Lapis Philoſophicus, Metalla inferiora, Cuprum, Stannum, Ferrum, in ☽tum conſtantiſſimum transformans. Th. Chym. Vol. I.

Regina Prati vid. Rad. Ulmariæ. Germ. Geiß-Bardt.

Regiſteres, Spiracula Furni ſunt, quibus △ is regitur, iis enim clauſis, △ is debilior fit, verùm apertis, intenſior.

Regnum, tranſlata hæc vox in Medicinam, notat certam Claſſem Rerum Naturalium. Et in Medicina triplex dicitur.

I. Regnum *Animale*, ubi Homo primum locum obtinet.

II. Regnum *Minerale*, ubi ☉rum.

III. *Regnum Vegetabile* in quo Vinum primum locum tenere creditur. Interdum etiam Camphora, Crocus & Opium. Th. Chym. vol. VI. pag. 682.

Regulitia vid. Rad. Liquiritiæ Germ. Süß-Holtz.

Regulus, homonymon eſt in Medicina. I. Significat *Aviculam* quæ & *Trochilus Plinio* dicitur. vid. *Aldrov.* L. 17. c. 1. Deinde eſt *Terminus Chymicorum Technicus*, qui in probatione aut fuſione alicujus Mineræ, illud, quod manet in Crucibli fundo vel cupula, Reoem vel *Reguli* appellarunt, fortè quia erat

erat totius nobiliſſima Eſſentia Germ. Königlein. *Rolf.* Chym. Libra 5. Sect. II. Cap. I. uſitatiſſimus eſt *Regulus* ♁*ni Schræder.* Lib. 3. Cap. 17. *Libav.*

Regulus ♁*nii Medicinalis* vide Antimonium Medicamentoſum. Sign. ☩, ☩.

Reilli eſt Sal Acetoſum. *Johnſ. Lex.* 2. fol. 7.

Reiteratio, idem quod Iteratio ſimpliciter, hoc eſt Repetitio Rei vel alicujus Laboris. In Chymicis Reiteratio eſt ſpecies Exaltationis *Paracelſ.* Tract. 3. de Alchymia.

Reiteratio ♎*ationis* ☿*rii* legitur Th. Chym. Vol. IV. pag. 1002.

Reiteratio Examinis Metalli per ♄ bum, vel Tribulationis Vol. VI. pag. 78.

Rel Rebus id eſt Lac Acetoſum. Germ. Sauere Milch. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Relolleum, eſt virtus ex Complexione; ut in Hyperico, I. virtus eſt, in calido & curativo: Accidentalis verò Cherionia & occulta in eo, quod Vermibus adverſatur atque corruptioni. *Dorn.* & *Mart. Ruland. in Lexic.*

Relolleum eſt triplex, Incorporatum, Innatum & Momentaneum. I. *Incorporata* ſunt omnia ☿rialia, videlicet ☿ per ſe, ☿ ♀ris, ☿ ⊖lium. 2. *Innata* ſunt ex tribus, Conſolidativa, Mundificativa, Confortativa. 3. *Momentanea.* Mors eſt improviſum *Relolleum*, cum Tinctura velociſſima. *Paracelſ.* pag. 871.

Remedium idem quod Auxiliū, Indicatum, Medicamentum, juvans tàm ad Sanitatis conſervationem, quám ad ejusdem recuperationem. &c. *Lexic. Brun.*

Remel, Mel Saccharum vide Saccharum molle reterum.

Remena, Reem & *Reim Alcherchedom.* vid. Unicornu verum.

Remora, nomen Piſcis Marini, ſaxis adhærentis, qui navibus adhæret. Motum earum retardare poſſe creditur. vid. *Aldrov.* Lib. 3. de piſc. cap. 22.

Remora Aratri vid. Rad. Ononidis. Germ. Hew-Hechel-Wurtzel.

Renchus, nomen Piſcis, in Bavaria frequentioris, quem, à ſapore, carniſque bonitate, valde laudavit. Jul. *Alex.*

Renovatio, terminus eſt *Paracelſicus*, idem ſignificans quod *Reſtauratio*; & accipitur de Reductione Mineralium, à Statu corruptionis ad integritatis Statum. *Lex. Brun.* Sign. ⏀.

Repercuſſiva ſunt Medicamenta Fluxiones retrorſum agentia. *Repercuſſio* etiam in Chymicis coincidit cum Præcipitatione. Hinc *Repercuſſa* vel *Repercuſſiva* dicuntur, quæ fiunt per ſubſidentiam & ♈tionem ad fundum. *Libav.* Tom. II. Oper. p. 125. 216.

Reſidentia idem eſt quod Subſidentia. *Lexic. Brun.*

Reſina, eſt Lachryma, vel Liquor pinguis & Oleaginoſus; cùm ſponte ex Arboribus profluens, tùm interdum, accedente vulneratione. Etque duplicis Conſiſtentiæ: *Liquidiuſcula* & *Duriuſcula*: quæ communiter etiam Gummatibus annumerantur. Sign. ♅.

Reſina Abietis ſ. *picea* eſt Lachryma Abietis ſ. Abiegina. Germ. Flieſſendt oder dinn-Tannen-Hartz. Invenitur hinc inde in ſylvis.

Reſina Agarici ſivè *Laricis*, ſeu *Larigna* eſt Terebinthina.

Reſina ☉*ri* eſt Crocus ex ☉ro tractus. *Mart. Rul.* & *John.*

Reſina Colocynthidis eſt Extractum reſinoſum Colocynthydis.

Reſina Copal, Pancopal. vid. Lit. C. Copal. &c.

Reſina eſt Lachryma Arborum aut Herbarum concreta ut *Amoniacum, Maſtix, Olibanum, Terebinthina* &c. Quæ tempore & Solari Calore indurantur. Germ. Hartz.

Reſina Jalappæ eſt Magiſterium Gialappæ.

Reſina Laricea vel *Laricis* ſeu *Agarici*, eſt Terebinthina.

Reſi-

Reſina lentiſcina, ſeu *Gluten Romanum*, eſt Maſtiche. Germ. Maſtix.
Reſina Ligni Sancti eſt Magiſterium ſeu Extractum Ligni Sancti reſinoſum.
Reſina Liquida eſt Terebinthina. Germ. Terebinthen.
Reſina, *Picea*, *Pinea*, *Pini*, id eſt Reſina Abjetis. Germ. Dannen-Hartz.
Reſina Scammonii eſt Magiſterium Scammonii ſeu ⚵ Syrius.
Reſina Styracis eſt clarior ſeu purior pars Styracis expreſſa.
Reſina Terebinthi, *Terementina*, *Terpentina*, *Termintina* vid. Terebinthina.
Reſina Terræ eſt Sulphur 🜍 Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Reſina Terræ ſignificat quoq; Succinum. Germ. Aug Stein vid. Succina.
Reſina Terræ potabilis eſt 🜍 ♎tum, in Liquorem, Balſamum, vel Oleum redactum. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Reſinocerum, dicitur Mixtura ex Reſina cum Cera; cujus differentia triplex vid. *Gal.* L. 6. de C. M. P. G. c. 2. ferè ad finem.
Reſolventia, ſunt Medicamenta, quæ Particulis ſuis Spirituo-Sulphureis, Particulas Corpori aut Parti impactas, diſſipare ſunt apta nata. Germ. Aufflöſende Mittel.
Reſolutio Chymica & *Pharmaceutica* eſt Coagulationis oppoſitum, deſcribitur, cum Commiſta violenter ſeparantur, adjecta reſolvente & quamlibet Miſturæ partem ſegregante; eſtque idem quod Solutio & Diſſolutum.
Reſta Bovis, eſt Anonis vid. Radices Ononidis.
Reſtauratio idem quod Refectio vel *Renutritio Lex. Brun.*
Reſtinctio, Chymicis dicitur Gradatio, quâ Res Candefactæ, in Liquore exaltante, reſtinguuntur, atque ità ad nobilitatem perveniunt, in eo genere optimorum: Hic enim eſt Principalis primusque Finis inventæ Reſtinctionis. *Mart. Rul. & John.*
Reſurrectio Metallorum dicitur immortificabilis Regeneratio, Mediumque per quod ejusmodi Tincturæ promoventur, ad ſui generationem. Vol. I. p. 524. Th. Chym.
Reſuſcitatio, eſt Terminus Spagyricus, idem ſignificans, quod Reſtauratio, Regeneratio, Renovatio. *Paracelſ.* Libro 6. de Natura Rerum. reſuſcitat. Vegetabil.
Retorta, *Cornuta* ſivè *Matracium* eſt Vas Chymicum globoſum ex Ferro, Lapide, Vitrovè conflatum, ad cujus Latus collum ſivè Roſtrum eſt flexum, retortum & cavum, quo deſtillanda ingeruntur & egeruntur. Germ. Retorten oder Elephanten Schnabel. *Mart. Rul. & Johnſ.* Sign. 🝭, 🝭, 🝭, 🝭.
Retransmutatio, *Paracelſo* dicitur Materiæ alicujus v. gr. Tartareæ, quæ prius Liquor fuit, poſteà coagulatæ, vel induratæ, iterata Permutatio in Liquorem. *Paramiz* Libro 3. Tract. 5.
Reverberatio, Terminus eſt technicus, in Chymia, ſignificans △nitionem, quâ Corpora △ne vivo repercutiente & reverberante in C dcem ſubtiliorem reducuntur: eſtque vel Aperta vel Clauſa. Sign. 🝟 🝟 🝟 🝟.
Reverberatio Aperta, eſt quando Materia in Reverberatorio furno, omnibus foraminibus apertis, calcinatur; Hæc Reverberatio valdè vehemens eſt, & utimur eâ in Corporibus duris & pertinacibus reſolvendis. *Mart. Rul.*
Reverberatio Clauſa, eſt quando Corpora Reverberanda in furno Reverberii clauſo, calcinantur. Hâc Reverberatione △nis gradus ad amuſſim adminiſtrari poſſunt, ut Calor intendi remittique poſſit; quod in vulgaribus non accidit. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Reverberatorium ſive *Reverberium* eſt Furnus ſeu Fornax Chymica, in qua per flammam Materialia calcinantur, vel in qua Corpora ignienda vel Deſtillanda calcinantur & urgentur. Germ. Reverbetir-Ofen. *Mart. Rul. & Johnſonus.* Eſt igitur Reverberatio ferè idem quod Calcinatio Th. Chym. Vol. III. p. 385. Sign. 🝩, 🝩,
Reviviſicatio idem quod Reſuſcitatio. *Libav.* Tom. II. Oper. p. 231.

Reu,

Reu, Reud, Rheu, Raund, i.e. Radix. Germ. Wurtzel *Sylvat.*

Rex, Rulando dicitur ▽*ſpiritualis* vel *Spiritus in* ▽*a*. *Lapis Philoſophicus* vocatur *Rex Regum*, Metalla inferiora in optimum ☉*rum* transformans. Th. Chym. vol. I. III. & IV. &c.

Rex *Vegetabilium* eſt Crocus aromaticus. Germ. Der beſte Saffran.

Rha idem quod Rheum. Et dicitur Rha *Barbarum* & Rha *Ponticum*, *verum* & *vulgare*. *Galen. Dioſcor. Schræderus, Gorræus* & alii vid. Radices.

Rhabarbarum, notiſſimum inter Purgantia mitiora Germ. Rhabarbar. vide radices Rhabarbari.

Rhabarbarum Album ſeu *Indicum*, eſt Bryonia Indica ſeu Peruviana vid. Rad. Mechoacæ Germ. Jndianiſche Zaun-Rüben.

Rhabarbarum Monachorum, Lapathum Domeſticum, latifolium, Lapathum hortenſe, Lapathum ſativum, Hippolapathum altifolium, Patientia, Rumex hortenſis, Germ. Münchs-Rhabarbar. Naſcitur in paludibus & montibus, coliturque in hortis.

Rhabarbarum Nigrum vid. Rad. Jalappæ Germ. Jalappen-Wurtzel.

Rhabarbarum Verum, Rhabarbarum Americanum, Indicum, Rheum ſeu *Rheon Barbarum Rheum Barbaricum. Rha* & *Rheum ſceniticum, Radix Barbarica* Germ. Rhabarbar. In China provenit, unde in Turciam, hinc Venetias defertur & quidem vel navibus, quod citiùs corrumpitur, vel itinere ▽ reſtri, quod durabilius. Duplex venale proſtat: Alterum Rhabarbarum de Levante dicitur, quod flavius & meliùs, alterum Moſcoviticum, quod obſcurè flavum & vilius eſt. *Rhabarbarum eſt Anima hepatis.*

Rhaponticum Verum, Rhacoma Pl., quòd ita vocatur *Rheum* & *Rha*, nam trià habemus *Rhea, Barbarum, Ponticum Verum* & *Vulgare*. *Rhaponticum Verum, Rha Antiquorum* eſt, & dicitur *Ponticum*, quia circa Ponticū colligitur. Germ. Rhapontica die Rechte. Radix ad nos ex Aſia advehitur, eligenda quæ non carioſa, rubeſcens, in Ore Lentorem referens.

Rhaponticum Vulgare ſeu *Centaurium majus, Rhaponticum Pharmaceuticum*, & *Pſeudo Rhaponticum, Rha Capitatum. C. B. vocatur quoque Rad. Narces, Maronii* & *Maronia* vel *Maronis. Vnefera* & *Vnephera, Pletronia, Pelethronia, Neſſii, Sanguinis Herculis, Limneſtis*, Germ. Groß tauſendt Güldenkraut-Wurtzel/Rhapontica die gemeine/Groß-Aurin-Wurtzel/Groß Centaury Wurtzel. Creſcit in Alpibus & Vallibus pinquibus apricis, Apuliæ, Italiæ & Sabaudiæ &c.

Rhabdos idem quod virga. Germ. Eine Ruthe oder Zimmer.

Rhacoma Plinii eſt Rhaponticum Verum. Germ. Rharantica.

Rhagium, Eſt ſpecies Phalangii venenati, ità dicti à ſimiltudine Acini Uvæ nigræ, quaſi accineum vid. *Foreſt.* & *Aetius.*

Rhamnus catharticus, & *ſolutivus* vid. Spina Cervina ſeu Cervalis.

Rhaponticum. Germ. Rhapontica vid. Radices.

Rhenanum, epitheton Vini, à fluvio Rheno dicti. Quod *Vinum Rhenanum* dictum. Germ. Rheiniſcher Wein.

Rheon, vel *Rheum* vel *Rha*, vid. Rha.

Rheon & *Rheum Barbarum*. vid. Rhabarbarum. Germ. Rhabarbar.

Rhetine idem quod Reſina. Germ. Hartz. *Lex Brun.*

Rheum, Rheon idem quod *Rha*, vide Rha.

Rhinarion eſt nomen Collyrii, cujus meminit *Ægineta*. Lib. 3. Cap. 22. *Gorræus.* Lib. 7. Cap. 16.

Rhinena, ſignificat *Ramentum, Raſuram* ſivè *Scobem*, quæ Limâ deteritur *Hippocr.*

Rhinion, Collyrii nomen apud *Galenum* Libro. 4. de C. M. S. L. C. 7. & Celſ. L. 6. Cap. 6.

Rhinoceros, Germ. Naſen-Horn/eſt Animal Quadrupes, magnitudine Taurum, formâ Aprum æmulans, habens *in Nare unum Cornu*, nigrum, fiſſile, cubitum

biti longitudinem æquans, pyramidale, ſolidum ſine cavitate; *Alterum minus in Dorſo geſtat*, quod ejuſdem cum Priore colore. Raſura ejus ingrediens eſt Pulv. Mantuani. Vid. *Aldrov. & Schrad.* Ex Rhinocerotis Cornu, Rhinoceros artificioſiſſime ſculptus, cui inſidet quidam ſylveſter & in fundo Rhinocerotis, Elephas, apud experientiſſimum Pharmacopœum Francofurtenſem ſub ſigno Cygni albi, Dominum *Nicolaum Salzwedelium* videndus eſt. Itemquè ex Cornu Rhinocerotis Concha cui inſidet Bacchus, arte ſculptus apud Prælaudatum Dominum *Salzwedelium* proſtat.

Rhinoceros, quoque nomen eſt Avis peregrinæ rarioris, & fortaſſis monſtroſæ. *Aldrov.* L. 12. Ornith. C. 20.

Rhinoceros, quoque Piſcis nomen eſt, cujus itidem mentionem facit *Aldrov.* Loco allegato.

Rhiptica, ſunt Purgativa, Abſterſiva. *Galen.*

Rhiza, idem quod Radix. Germ. Wurtzel, *Lex. Brun.*

Rhizias, Vocatur Liquor ex Radice inciſa collectus. *Lex. Brun.*

Rhizotomum, Medicamentum eſt, quod Morbum funditus & radicitus evertit. *Lex. Blancardi.*

Rhodapſinthaton, Compoſitio eſt, ex Roſis conſtans. Deſcriptio multiplex habetur apud *Ætium* Tetrab. 4. Serm. 4. Citante *Gorræo.*

Rhodelaon & *Rhodelaum* eſt Oleum Roſaceum. Germ. Roſen-Oel.

Rhodiacon, eſt nomen Emplaſtri compoſiti, ſecundum *Aſclepiadem*; cujus deſcriptio habetur apud *Galenum.* Lib. 1. de C. M. P. G. Cap. 17. fin.

Rhodides, dicuntur Paſtilli roſacei, deſcripti à Dioſcoride Lib. 1. Cap. 131. Germ. Roſen-Küchlein.

Rhodinum & *Rhodinon* eſt Acetum roſaceum aut aliud quid ex Roſis paratum vid. *Galenus & Keuchen.*

Rhodinum Lignum vid. Lignum Rhodium ſ. Rhodiſium.

Rhodomeli eſt Mel Roſarum Germ. Roſen-Honig.

Rhodomelon, Confectio dicitur ex Roſis & Malis Cydoneis parata vid. *Gorræus.*

Rhodon Latinè *Roſa.* Flos eſt notiſſimus, ſuaveolens, utplurimum. Ponitur aliquando pro Oleo Roſaceo, monſtrante *Rhodio* è *Scribon.* n. 194. & in *Lex. Scribon.* Roſa quoque dicitur Tartarus; Item Eryſipelas *Mart. Ruland. & Johnſon.*

Rhodora Plinii, eſt Barba Caprina ſeu Ulmaria vid. Rad. Barbæ Caprinæ Germ. Geißbardt-Wurtzel.

Rhodoſaccharum eſt Saccharum Roſatum; quod nomen vel Conſervæ Roſarum vel etiam Tabulato è Succo Roſarum, & Saccharo parato tribui ſolet. Germ. Roſen-Zucker. vid. *Diſpenſatoria.*

Rhodoſtacton idem quod Mel Roſaceum, ut patet ex deſcriptione apud *Æginetam* L. 7. Cap. 15.

Rhodoxylon, eſt Lignum Roſaceum, Germ. Roſen-Holtz. vid. Lignum Rhodium.

Rhodoſtagma eſt Aqua Roſarum vel Liquor ſtillaticius Roſarum Germ. Roſen-Waſſer. *Lang.* L. 1. Ep. 53.

Rhœas, Rheas & *Rhear*, Papaver erraticum rubrum, quod inter frumenta ſæpè reperitur. Contra affectus Pleuriticos ejus Syrupus & Decoctum valdè prædicatur. Germ. Klapper-Roſen Flitſch-Roſen/ oder rothe Kornblumen. *Lex. Brun.*

Rhoidarion, dicitur Medicamentum aridum, cujus præparandi modum vid. apud *Aetium* L. 2. C. 68. allegante *Gorræo.*

Rhoites, eſt epitheton Vini, è Malis punicis facti, *Dioſcorid.* L. 5. Cap. 34.

Digitized by Google

Rhombus, nomen Piſcis marini eſt, ad Paſſeres pertinentis; vid *Aldrov*. L. 2. de piſcibus cap. 48.

Rhophema, dicitur aliquando Cremor Ptiſanæ dilutus videatur *Galenus*.

Rhoſaton dicitur Confectio è Roſis, purgans vitioſum humorem, deſcripta apud *Aetium* L. 3. citante *Gorræo*.

Rhus, ſivè Rhoë, *Rhus culinarium, Sumach*; Arbor eſt foliis ferè Fraxini. Semen, quod Officinis in uſu eſt, Botri in modum creſcit. Provenit in Hiſpania, Italia, Ponto & his Locis in hortis &c. Sapor eſt aſtringens, Color caſtaneus Germ. Färber-Baum/Schling-Baum.

Rhyema, ſpecies dicitur Liborum & Itriorum ex Melle & Similagine parata, melior Laganis. *Galen*. c. 1. t. 36. &c.

Rhyma, idem quod Remedium, Auxilium, Præſidium. *Gorræus. Diet.*

Rhymma, dicitur Medicamentum Abſterſorium, corpori nidorem concilians *Lex. Brunonis*.

Rhyndace, nomen Avis exoticæ ignotæ, Manocodiatæ ſimilis, *Aldrov*. Lib. 12. Ornith. cap. 27.

Rhypodes epitheton Medicamentorum, quæ à Sordium ſimilitudine, & quaſi Strigmentoſa appellantur. *Gal*. l. 2 de M. P. G. c. 1.

Rhyptica, ſunt Medicamenta Detergentia & Sordes Abluentia. Quidam ſumunt pro Ruptoriis *Lex. Blancardi*.

Ria, dicitur Malum Granatum. Germ. Granat-Apffel. *Galen*.

Rian, Rinar eſt Limatura. ⨀ Germ. Feyl-Spän.

Ribes, *Ribeſia*, & *Ribeſiæ*, *Groſſulæ*, *Groſſulariæ*, *albæ*, *nigræ* & *rubræ*. Germ. Weiſſe/ Schwartze und Rothe Joh. Träublein. Coluntur in hortis. vid Uvæ Johannis.

Ricini Americani Semen, vid Semen Ricini Americani ſeu Cataputiæ maximæ.

Ricini vulgaris Semen vid Semen Cataputiæ majoris *Lex. Brun*.

Riconus, *Ricinus Americanus* vid. Grana Tigliæ Germ. Americaniſche Spring-Körner.

Rigatio, idem quod *Irrigatio* h. e. Humectatio, Irroratio.

Rillus, vocatur Inſtrumentum Chymicum, in quod Metalla liquefacta infunduntur in Formas oblongas. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johnſonus*.

Rinar, Rian & Rian, id eſt Limatura ⨀. Germ. Feyl-Spän.

Riſagallum vid. Sandaracha Græcorum Germ. Reuſch-Gelb/oder rother Opperment.

Riſigallum idem quod Auripigmentum ⊂⊃. *Schrad*. L. 3. c. 27.

Riſum, Rixum, *Oriza*. Germ. Reyß. vid. Oriza.

Rondes, *Paracelſo* dicitur Medicus indoctus, ineptus. Lib. de Tartareis morb. cap. 19.

Roal & *Raal* eſt Sal Hammoniacum ✱ Germ. Salmiax. vid. Sal Armoniacum.

Rob eſt Succus, cum Melle vel Saccharo ad Syrupi conſiſtentiam inſpiſſatus, ut Rob *Diamoron, Nucum, Ribium*.

Rob ſeu Rub eſt Succus ad conſiſtentiam Electuarii inſpiſſatus, ut Rob *Ebulinum*, *Juniperinum, Sambucinum*. &c. Germ. Attich / Wacholder - und Holder-Muß.

Robali *Æris*, i e. Squama Æris *Matth. Sylvat.*

Robes & *Roſ od* eſt Acetum ✢ Germ. Eſſig. *Mart.* Rul. & *Johnſ*.

Roborantia idem quod Cordialia & Confortantia. *Lex. Brun*.

Roboratio idem quod Confortatio & Confirmatio. *Lex. Brun*.

Robub, eſt Succus inſpiſſatus per ſe ipſum. *Sylvat*.

Robus, epitheton Panis, ex optimo Tritico parati & in Clibano piſti. *Lang*. Libr. 1. ep 56.

Rochum, eſt Alumen O Germ. Alaun ſive *Rupeum*. Fortè à Gallico voce Roc. quod Rupem denotat, vulgò Alumen Rochæ vocatur. Germ. Stein-Alaun.

Rodo-

Digitized by Google

Rodomel, i. e. Mel Roſarum. Germ. Roſen-Honig.
Rodaſcon, rodoſcenia, eſt Aqua Roſata. Germ. Roſen-Waſſer.
Rodoſtoma, rodoſtagma & *Hydro Rhodia* eſt Aqua Roſarum.
Ron, rotula id eſt Libra. ℔. Germ. Ein Pfundt. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Rondeſſa, dicitur *Felis Americana gryſea*, quæ dicitur Pullos toties, quoties placet, reponere rurſus in Ventrem & eximere. *Eph. Natur. Cur. A. I. Obſerv.* 109. *Schol.*
Roraſtrum & *roſaſtrum, Dentaria Apulei, Uva ſerpentina*. vid. Rad. Bryoniæ, Germ. Zaun-Rüben.
Rorella ſeu Rorida ſeu *ros* ⊙ lis. Germ. Sonnen-Thaw. vid. Flores.
Ros, de eo in genere notum: quod reliquis ▽ is omnibus ſubtilior ſit & penetrantior, quoniam conſtat ex Liquore Volatili ⊖ lino, acri penetrante, quodque reliquo præferendus ſit *Majalis*. Germ. Thaw. Plura lectu digna ſunt apud *Mazetam, Rhumelium, Ettmüllerum* & *alios*.
Ros Cœleſtis, nominatur Manna & Mel. Germ. Manna und Honig.
Ros Martialis non putreſcit. Germ. Mertzen-Thau ſoll nicht ſtinckendt werden.
Ros Vitrioli eſt Plegma *Vitrioli* vid. *Schröder*.
Roſa. Germ. Eine Roſe. vide Flores Roſarum.
Roſa Benedicta & *Roſa* Regia vid. Flores Pœoniæ.
Roſa Hyemalis, Roſa transmarina, Roſa Autumnalis vid. Flores Malvæ Arboreæ. Germ. Herbſt-Roſen.
Roſa idem quod *Eryſipelas*, apud Chymicos *Tartarus*, inter Vegetabilia ſive in Regno vegetabili *Flores Roſarum*.
Roſa Junonis Germ. Weiſſe Lilien. vid. Flor. ſeu Rad. Lilior. albor.
Roſa Mineralis Angeli Salæ eſt ☿ Vitæ cum Santalo rubro tinctus. folio. 749.
Roſa Paluſtris ſeu *Lilium paluſtre* vid. Flores ſeu Radices Nympheæ.
Roſa ⊙ *lis*. ℞. Roris ⊙ lis rec. Maj. Nuc. Moſch. Aniſi, Coriandal, Roſar. rubr. ſicc. ana ℥ß. Caryophy. Galangll Zingib. ana ʒij, Glyzyrrh. ℥j, Cardamomi, Calami Arom. Granor. Paradyſi, Zedoariæ ana ʒß Santali Citrini ʒj Cinamom. Santali rubr. ana ʒvj ▽ Vitæ Opt. ſeu 🜄 Optimi ℔vj infund. δ ♀ aliquot, fiat Colatura philtrata, adde Sacchari Opt. ʒxij.
Roſa Venetiana, Glyciſide vid. Flores ſeu Radices Pœoniæ.
Roſa Vitæ mineralis, eſt ♃tatus ♁niatus emeticus vid. *Rolf*. Chym. fol. 375.
Roſarum Spongiolæ, Spondogi Germ. Die Schwämmlein ſo an der Roſen-Hecken wachſen. vid. Fungi ſeu Spongiolæ.
Roſcod & *robes* eſt Acetum +. Germ. Eſſig. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Roſea, id eſt *Eryſipelas. Dorn. Mart*. Rul. & *Johnſ.*
Roſea ſeu *Rhodia Radix*. Germ Roſen-Wurtz vid. Rad. *Rhodia* ſeu Roſea.
Roſio idem quod Corroſio, Eroſio vid. Corroſio.
Roſmadian id eſt Ros. Germ. Der Thaw. *Lex. Brun.*
Roſmarinus Coronarius, Libanotis Coronaria Germ. Roßmarin. vid. Herbas.
Roſtrum Ciconiæ vid. Geranium Germ. Storcken-Schnabel.
Roſtrum dicitur Fiſtula illa quæ Galeis ſeu Capitellis deſtillatoriis continua eſt, per quam ex Galea Liquor deſtillatus in Receptaculum ſuppoſitum deſtillatur. Germ. Rohr oder Schnabel. *Lex Brun.*
Roſtrum Porcinum, Corona ſeu *Caput Monachi* vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffen-Röhrlein-Wurtzel.
Rot: ità à Medicis præſcript. ſeu alias notat. legend. *rotulæ* ſeu Rotuli. Germ. Küchlein.
Rot: aliquando etiam *rotundum* ſignificat.
Rota, Rotingenſius id eſt Colophonia. *Mart. Rul. & Johnſonus.*
Rotila Paracelſo dicitur Rubrica Germ. Röthel-Stein.
Rotulæ & *rotuli* idem quod Tabellæ rotundæ. vid. Tabellæ.
Rotumba, dicitur Vas ſimile Cucurbitæ. *Mart. Rul. in Lex.*

Digitized by Google

Rotunditas, *Rotundus*, dicitur de Figura globoſa vel circulari & corpore talem figuram obtinente &c. *Lexic. Brun.*

Rub idem eſt quod Rob id eſt Succus inſpiſſatus. *Mart. Rul.*

Rubea Domeſtica, *Infectoria*, ſeu *Tinctoria* vid. Rad. Rubiæ ſativæ Germ. Färber-Röthen oder Färber-Wurtzel.

Rubecula, nomen Aviculæ minoris, ità dictæ à rubro pectore vid. *Aldrov.* Libro 17. Ornith cap. 30.

Rubedo de nigro id eſt de Talco nigro. Germ. Die ausgezogene Röthe/ aus dem ſchwartzen Talck. *Mart. Ruland. & John.*

Rubedo montana odorata eſt Epatica ſtellata Germ. Stern-Leber-Kraut.

Rubefaciens idem quod *Rubeficans*, dicitur Medicamentum Ruborem in cute excitans. *Lex. Brun.*

Rubei vapores in deſtillatione -S- *tûs* ☾ *tri* nominantur Sanguis Cœliliæ.

Rubella, dicitur Eſſentia ſpiritualis, extrahens vi ſuâ ſolutoriâ Tincturam è corporibus. *Dorn. & Paracelſ.*

Rubelliana, dicitur de Uvis ruberrimis *Rhod.* ad *Scribon.*

Ruberti ſeu *Ruperti herba* vid. Geranium Rubertianum Germ. Storcken-Schnabel.

Rubeta, dicitur Rana venenoſa. *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. digitat. ovipar. c. 2. Huc pertinent Bufones vid. *Bufo*.

Ruberta nomen Aviculæ eſt, vid. *Aldrov.* Libr. 17 c. 29.

Rubeum, ☉ *falſum*, *Cuprum tinctum*, Germ. Goldtfarbigtes Kupffer von Alchymiſten gemacht. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Rubia Sativa ſeu *Tinctorum* vid. Rad. Rubiæ Sativæ. Germ. Färber-Röthe.

Rubicapra vid. Dama & Rupicapra. Germ. Gembſe.

Rubicilla, idem quod Pyrrhula, nomen Aviculæ, Ital. Tranguello montano & Bononienſibus Stuffloto dictæ; vid. *Aldrov.*

Rubigo, dicitur Recrementum ex corruptione Metallorum; in ſpecie Cupri dicitur Ærugo. ⊕ Germ. Grün-Span. *Lex. Brun.*

Rubigo ♂ *tis*, quidam Crocum ♂ tis quidam Terram ♂ tis ità appellant.

Rubi Idæi, *mora Bati vaticana*, *Morus paſſius* Himbt und Himbeer oder Holbeer. Gaudent uliginoſis & umbroſis, Locisque maximè apricis, neque non rorulentis & ∴ ſis ſaxis, coluntu rque aliquando in hortis.

Rubinus, eſt Gemma Diaphana rutilans, rubensque (exigua portiuncula eſt Rubicundi coloris) ac Limam reſpuens vid. Lapides.

Rubinus ⚯ *i* ♎ atur, ⚯ co ter per ſe ſine ulla additione ♎ ato ex Criſtallino & compacto, & Fl. ♎ ris ana S. A. in ∴ na.

Rubinus Vegetabilis præparatur ex Scammonio crudo per ▽ tionem cum Succo & Tinctura Roſarum rubrarum. vid. *Ettmullerus* in Phytologia *Schaderi* dilucidati fol. 156.

Rubrica, ▽ ræ ſpecies eſt Lapidoſa rubea &c. dicitur & *Rubrica fabrilis*, & *montana*, *Creta rubra* quod fabris Lignariis crebro inſerviat, in ducendis Lineis. Germ. Rothe Kreide/ Röthel Stein. Multis in Locis reperitur. vid. *Mart.* Rul. Foliò 406. usque ad 408.

Rubrica Factitia fabrilis, quæ fit ex Ochra uſta, arte in novis fictilibus. *Mart. Rul. & John.*

Rubrica Lemnia, *Lutum* vel *Sigillum Lemnium*, *Gleba Lemnia*, ▽ *ſacra*, *ſigillum Capra* vid. Terra Lemnia. Germ. Geſiegelte Erde aus der Inſul Lemnio.

Rubrica Sinopica & *Synopica*, ſeu *Minium Sinopicum*. Germ. Bleyfarber Bolus/ Græcis *magram* vel *mogan*, *Latinis Sinopidam* & *Synopidam*, vid. *Mart.* Rul. *Johnſonus*.

Rucula Marina, *Sinapi hortenſ.* vid. Semen Erucæ Germ. Weiſſer Senff.

Ru-

Digitized by Google

Rudicula, dicitur Lignum, quo Medicamenta, liquida præſertim, permiſcentur & agitantur. Germ. Ein höltzerner Spathel.

Rumani, dicitur Gaballiſtis Seminis Cœleſtis portio, Succum quendam referens; quæ in ▽ram decidit, dulcis eſt. Th. Chym. Vol. VI. pag. 356.

Rumex, eſt Lapathum acutum. vid. Radies. Lapathi acuti.

Rumex Hortenſis, eſt Rhabarbarum Monachorum Germ. Münch-Rhabarbar.

Rumicis Quartum genus Cord. in Dioſcorid. eſt Acetoſa vid. Herb. Rad. Sem. Acetoſæ. Germ. Sauerampffer.

Rumicis Tertium genus eſt Bonus Henricus.

Ruperti ſeu *Ruberti herba*, eſt Geranium vid. Herbas.

Rupicapra, Rubicapra, Rupicara, Capra alpina ſeu *Capreola* vel *Dama*, eſt Caprarum genus ſylveſtre, magnitudine ac figura domeſticis conformes, amans Alpes, gaudens Herbis Alpinis è ſabulo naſcentibus & præcipuè Doronici radice nigra. Germ. Ein Gembſe. vid. Lapis Bezoar Germanicus, ſeu *Ægagropila*, Germ. Eine Gembſen-Kugel.

Rupicapra Soll eine Gemſe ſeyn/ deren die Hörner hinderſich wachſen/ Dama aber ſeye eine Gemſe deren die Hörner vorſich gebogen wachſen.

Ruptorium, eſt Medicamentum Cauſticum, quò Abſceſſus ſæpè aperiri ſolent, paratur vulgo ex Lixiviis, ♅ va, □ G. & ſimilibus. *Lexicon Blancard.*

Ruſcias, *Tarith*, *id* eſt Mercurius ☿ *Mart. Rul. & Johnſ.*

Ruſcus Germ. Brüſken oder Mäuß-Dorn. vid. Rad. Bruſci.

Ruſma Tartarorum, paratur ex Melle, quod, ad ſpiſſitudinem inſtar Sapæ incoctum & loco Dropacis impoſitum, cum violentia abrumpitur. *Frid. Hoffmannus ad Schroderum.* L. 5. Cl. 4. pag. 702. Hoc utuntur etiam Turcicæ Mulieres, pro Pſilothro, ad tollendos pilos pudendorum; teſte *Rolfincio* de Partib. genitalibus P. II. c. 34. Germ. Der Tartarn-Haar ausfallen machendes Mittel.

Ruta Hortenſis eſt Ruta Muraria & parietum. vid. Herbas.

Ruta Solis, fuga Dæmonum vid. Flores Hyperici Germ. Johannis-Blumen.

Rutabulum, vel *Uncus*, eſt Baculus ferreus longus, in altera parte Cochlear, in altera Radulam habens, docimaſticis operationibus inſerviens. Germ. Ruhr-Hacke oder Schürff-Stange.

Ruteta, idem quod *Tarantula*, ſpecies Araneæ, *Foreſt.* L. 30. obſervat. 12. Schol. Germ. Eine Tarantul.

Rutha & *Ruta Capraria* ſeu *Caſtracana*, eſt Galega Germ. Geiß-Rauthen vid. Herbas.

Ruticilla, nomen Aviculæ, à Cauda Rubra ità dictæ, vid. *Aldrov.* Lib. 17. Ornith. cap. 22.

Rutilus, eſt epitheton Coloris, ad aureum flaveſcentis, Germ. Gold-Farb. *Keucben* ad Sammon. pag. 103. ità *Sanguis* dicitur *Rutilus*. pag. 165.

Rutinar, i. e. Abrotanum. Germ. Stab-Wurtz.

S.

S eſt nota characteriſtica Ponderis vel Menſuræ , denotans *Dimidium* præcedentis vel *Semis*, *Rhod.* in *Lex. Scribon. Senn. Morell.* & *Diſpenſatoria*, interdum etiam legendum *Sine* vel etiam *Siccum*, item *Signetur* &c.

S. A. ità á Medicis præſcriptum ſeu aliàs notat. legendum eſt *Secundum artem* nach der Kunſt / oder Kunſt-Gemäß.

S. & C. ſignificat *Simplex* & *Compoſitum*.

S. S. St ſignificat *Stratum ſuper Stratum*.

S. St. denotat *ſine Stipitibus*. Germ. ohne Stiel.

Sabanum, dicuntur Panniculi qui ſunt intra Granum Granati. *Sylvaticus*.

Sabar, *Sabor*, i. e. *Aloë Steph*.

Sabaſa, vocantur Coculæ, quæ à St. Jacobo apportantur, poſtquam exterior Cortex fricando ablatus fuerit. *Matth. Sylvat*.

Sabena vel *Sabon* dicitur Sapo, vel Lixivium, unde Sapo fieri ſolet. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Sabina. Germ. Seven-Baum eſt Savina vid. Herbas.

Sabinum, eſt epitheton, quâ Vini generoſi Tenuium Partium & ⊡nam moventis, quâ Olei Tenuium Partium & Relaxantis, apud *Galen* Lib. 4. & alibi. Dictum à Loco natali.

Saccelizo, *Saccizo*, ſignificat Saccare, id eſt per Saccum colare; frequens apud *Galenum*, teſte *Gorræo*; Hinc *Vinum Saccatum* legitur apud *Keucben.*, *in Notis ad Sammon.* pag. 110. &. Hinc & *Saccus vinarius* dictus eſt; item ⊡na quoque dicitur *Humor corporis Saccatus. Keucben.* de L.

Saccharum & *Sacharum*, eſt Succus dulciſſimus, ex arundinibus expreſſus purificatus, clarificatus, & inſpiſſatus ſive Cannis Sacchariferis, Octo pedes longi, ſcraſſiſſimis & geniculatis &c. De ejus parandi & coquendi Ratione legi poterunt Scriptores exoticarum Rerum; & inter hos, è Recentiſſimis, qui collegit ex aliis, *Eraſm. Franciſci*, in Hort. Indic. Orient. & Occident. Part. I. pag. 261. ſeq. plurimis. *De* ejus verò virtutibus legantur *Dioſcorid. Schræd. Frid. Hoffmannus, Jul. Alexandr.*; *Bruyerin.*, *Rolf.* &c. Aliàs & *Saccharum* à Chimicis tribuitur aliis Arte paratis ⊖libus, v. gr. *Saccharum* ♄*ni*, ſive ⊖ Plumbi; *Saccharum Onis*. vid. Germ. Zucker. Scripta Chymicorum.

Saccharum Aluminis, vide O dulce. Germ. Süßer-Allaun.

Saccharum Antiquorum ſeu *Veterum* erat Liquor quidam Roſcidus nocturno frigore elevatus circa Arundines & ſequente ☉lis Calore coagulatus, Proptereaque vocatur tantum *Mel Arundinaceum*, quod de noſtrate nullo modo dici poteſt. Differunt ergo *Noſtràs* & *Veterum Saccharum*. *I. Materiâ*: Nam Materiam Sacchari Noſtratis ſubminiſtrat *Succus Arundinaceus expreſſus* & *inſpiſſatus*: *Materia veterum* verò fuerat *Ros* ſenſim ſenſimque *coagulatus* circa Arundines in Forma *Mannæ*: Nam *Ros*, dum ſe conjunxit cum exhalationibus Arundinum *accepit ab illis Saporem dulcem* & *Manna appellatur*. Differunt II. *Formâ*: *Nam Saccharum Antiquorum* ⊖lis granulati habuit Formam, *Noſtràs* habet *Formam Succi inſpiſſati* aut quaſi *Tartari cujusdam coagulati*. Differunt III. *Efficiente*: Nam *Noſtri Sacchari efficiens* eſt *Torcular exprimens Succum* & △ *eundem inſpiſſans*: Antiquorum verò *Sacchari* eſt Calor ☉lis blandè indurans *Rorem nocturnum* circa Arundines, in Formam Granulorum ⊖linorum. Plura legenda ſunt apud *Bartholin.*, *Matthiolum*, *Borellum*, *Dioſcoridem*,

Digitized by Google

dem, *Monardem*, *Salmaſium*, *Plinium* & *alios*. Dicitur & *Sacharum*, *Saccharum*, *Zacchar*, *Zuccharum*, *Sacchar* & *Succharum*, *Sal Indum Æginettæ*, *Zaccharum*. Germ. Zucker. Pro varia Præparatione, varia nomina, ut *Album*, *albiſſimum*, *cantum* ſeu *cryſtallinum*, *nigrum*, *penidium* & *rubrum* &c. ſortitur.

Saccharum in Forma Morſulorum paratur, ut *Saccharum Roſatum Tabulatum*.

Saccharum Arabicum Vocabulum eſt, cum apud Arabes & nomen & Res frequentiſſimè fuerit uſitata, unde commodè à Latinis vocatur *Saccharum* à Germanis Zucker.

Saccharum Canarienſe ſeu *Canarium*. Germ. Canarien-Zucker / ab Inſulis Canariis nunc dictis, olim Fortunatis, dotibus Madarenſi ſuccedit, & preciò Saccharo refinato, proximum eſt; Eligendum in genere Aridiſſimum, Candidiſſimum, minimè Lentum, ſed quod Malleo percuſſum, in ſolidas partes diſſilit, ut Liquefactum, ∇eam claritatem habeat.

Saccharum Candum ſeu *Cantum Album* & *Cryſtallinum* eſt *Saccharum Albiſſimum Clarificatum* & *Cryſtalliſatum*. Germ. Weiſſer Candel-Zucker oder Cyß-Zucker.

Saccharum Candum ſeu *Cantum Rubrum*, vel *vulgare*. Germ. Brauner-Candel-Zucker eſt Saccharum Maderenſe ſeu miſcellaneum, ſecundum artem Cryſtalliſatum.

Saccharum Candum ſeu *Cantum Violatum*, Germ. Viol-Candel-Zucker / Invenitur in Pixidibus ad parietes Syruporum Violarum.

Saccharum Finum ſeu *Refinatum* & *Finiſſimum*, *Sacharum Tabarzet*, Germ. Fein Zucker / Super-Fein / Valentzin oder Valentz-Zucker. Præſtantiſſimum eſt quod durum, ſolidum & reſonans; Tamen ob ſiccitatem & in præceptam raritatem, leve, dulciſſimum, candidiſſimum, & nivis in morem ſcintillans, cohærens. Quale in Panes parvos coctum, Libræ unius & dimidiæ vel circiter &c.

Saccharum Maderenſe ſeu *Maderienſe*. Germ. Maderi Zucker. Ab Inſula Madera dictum, ex Luſitania adfertur, ſuavitate ſua ad Confectiones expetitum. Cœteris omnibus præfertur.

Saccharum Melitheum, *Maltanum*, & *Meliſſium* & *Saccharum Cibale*. Germ. Meliß-Zucker / Maltheſer-Zucker oder Speiß-Zucker. Canario ferè ſimilè, minus tamen candidum. Laudatur quod tàm foris quàm intus Candidum; eoque in Cibis utimur. Quidam à Meli Indiæ Occidentalis, alii ex Inſulà Melitha transferri volunt.

Saccharum Miſcellaneum, eſt iſtud, quod ex Succo Saccharinorum Calamorum inſpiſſato, in Saccharum Salis modo, in Vaſis fundo concrevit. Germ. Farin oder Caſſaun-Zucker.

Saccharum Modernum, aliud eſt *Veterum*. *Modernum Saccharum* eſt *Succus ex Arundinacea Planta*, inciſa & contrita expreſſus, purificatus, clarificatus, inſpiſſatus & cryſtalliſatus. Hæ Arundines copioſè tàm in India Occidentali quàm Orientali proveniunt, quales etiam in Calabria & Sicilia Italiæ reperiuntur &c. vid. *Barth*. L. 1. Epiſt. p. 45.

Saccharum Molle ſeu *Mel Saccharum* vel *Saccharinum* & *Remel*. Germ. Zucker-Honig. Simile eſt molli & liquido Melli vel Syrupo, quale etiam ſemper remanet, nihilque aliud eſt, quam Remanentia in Sacchari ad metas Confectione collecta. Optimum eſt Candidum, quod in Confectione Sacchari Candi Albi: Vilius & Melli Saccharino ſimile, quod in Confectione Sacchari Candi Rubri remanet.

Saccharum Penidium, *Penidia*, ſeu *Penidia*. Germ. Penidt-Zucker oder Gedrehter-Zucker. Eſt Sacchari depurati ſeu clarificati ſpecies, quæ in Bacillos arte redigitur.

Saccharum Perlatum vid. Manus Chriſti Perlatæ.

Saccharum Refinatum, *Finale* & *Valentinum* eſt Saccharum Finum.

Digitized by Google

Saccharum ſeu ⊖ ♄*ni*, beneficiô 🜊ti ex ♃ vel 🜪io extrahitur.

Saccharum Thomæum, Thomaſinum & *Saccharum Rubrum*. Germ. Thomaſi-Zucker / Thomas-Zucker / Thomas-Meel. Ab Inſula Indiæ Occidentalis, Sancti Thomæ, ubi plurimum coquitur nomen habet; pro ignobiliſſimo habetur. Maximus ejus uſus eſt, in Cliſmatibus, non tantum quod vilius ſit, ſed quod magis abſtergat.

Saccharum Valentinum vide Saccharum finum.

Saccharum Veterum ſeu *Antiquorum* vid. Saccharum Antiquorum.

Saccitominum, dicitur Codronchio Vinum Saccatum, ſive Sacco percolatum, teſte *Rhodio*. d. L.

Saccus, Sacculus, Saccorum uſus varius in Medicina, ad Receptionem, Colationem Fotum & alia, vid. *Galen. Morell. Schæder. Wecker.* &c. *Sacculi*, pro Vinis Medicatis vocantur & *Noduli*. videatur Nodulus. Pro *Capite* vocatur *Cucupha* vid. Cucupha.

Sacer, Hieros, eſt nomen Medicamenti *Hiera* dicti, cujus variæ proſtant apud Autores & in Diſpenſatoriis formulæ. Famoſiores ſunt *Hiera Picra*, quæ & Galeni, nec non Andromachi, *Hiera Diacolocynthidos*, quæ & Antiochi, *Hiera Logadii, Hiera Ruffi, Hiera Archigenis*, Themiſonis, *Antipatri, Juſti* &c. Harum deſcriptiones vid. apud *Æginet*. Lib. 7. Cap. 8.

Sacra Sancta & *Sancta Herba, Torna bona* eſt Nicotiana Germ. Toback.

Sacra Herba & *Sacra Verbena, Sacra recta Lob., recta Dod. Sagminalis* & *Sanguinalis Herba*, eſt Verbena Germ. Eiſen-Kraut vid. Herbas.

Sacranus Color, eſt Color Purpureus *Johnſonus* L. 12.

Sactim Mart. Rul. Sactin *Johnſon*. Lex. 2. eſt Vitriolum, Germ. Kupffer-Waſſer.

Satir, id eſt Scoria. *Mart. Rul. & Johnſon.*.

Saffatum eſt ſpecies Salis *Mart, Rul. & Johnſonus.*

Saffus Panis, Paraceſo dicitur Panis S. Johannis.

Safiri albi vide Album Græcum Germ. Weiſſer Hunds-Dreck.

Sagadenon, nomen Opopalſami, à loco in quo plurimum & optimum provenit, cunctis aliis melius, quod in Paleſtinæ prædiis colligitur; ut annotavit *Galen*. L. 1. de Antidot. Cap. 4. & ex hoc *Gorræus*.

Sagani, dicuntur Spiritus quatuor Elementorum. Germ. Geiſter der vier Elementen. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ. Paracelſus* verò *Sagaras* vocat. Lib. Meteororum Cap. 4.

Sagapenum Gummi ſeu *Serapinum, Sacoponium* eſt Lachryma Ferulæ Saga Peniferæ, vel ex Planta pſeudo Coſto vel Lacrhyma Ferulæ Syriacæ. Germ. Sitapin-Safft. Eſt Succus ferulaceæ Herbæ in Media naſcentis; Arbor eſt ſimilis Oleandro montano. Laudatur intra ſubrubrum & ſubalbidum & quod habet odorem Porrorum vel Laſerpitii & Galbani, facile reſolubile in 🜄 & quod clarum eſt. Naſcitur in India Orientali, ex Alexandria Ægypti Venetias, hinc ad nos advehitur.

Sagda & *Sagdo*, Gemma eſt coloris praſſii, ſecundum *Albert., Evacem* & *Solin.* Cap. 40. & *Plinium* L. 37. C. 10. attrahit Lignum, uti Gagates Paleas & Fila, ut & Magnes Ferrum, ità hæc Lignum, imô tam fortiter adhæret Ligno, ut avelli non poſſit, niſi abſcindatur. Reperitur ad Naves, Tabulis fortiter adfixa. Inde colligi poteſt, Mare eſſe ejus Patriam. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sagimen Vitri, eſt ⊖ Vitri vel ⊖ Alcali. vid Sal & Spuma Vitri. Germ. Glaß-Gall. *Lex Brun.*

Sagina Cochlearum, olim fuit Utrica, cum Furfure, teſte *Samonic*. Cap. 28. vid. *Keuchen* pag. 201.

Sagith, Segith, Serneck eſt Victriolum ⊕ Germ. Kupffer-Waſſer vid. Vitriolum.

Sahafaran Arabum, Sanguis Herculis, Cynomorphus vid. Crocus Germ. Saffran.

Sag-

Sagzenea, nomen Medicamenti, quod ex *Avicenna* commendatur ad Matricis ventoſitatem, à *Veleſco de Taranta* in Philon. Pharmac. L. 5. cap. 13.

Saic, Satir, Selatus, Solat, eſt ☽ tum vivum ☿. Queckſilber.

Sal ⊖. Germ. Saltz. Arabicè *Melech*, Græcè *Hal*; eſt Salſugo vel Muria ⊖lis, ex Sale frigore reſoluto vel humiditate Cellæ. Vel eſt Principium Terreum, cum virtute terminante & coagulante & ſic etiam conſervante. Itaque & Naturæ proximum eſt & facile cum e i conſpirat. *Lex Brun.*

Sal Aceti Eſſentiale, invenitur in reſiduo ab 🜊to in Curcurbita relicto vid. 🜊ti.

Sal Æginettæ vide Saccharum. Germ. Zucker.

Sal Aabrot eſt Nitrum trum *Mart. Rul. & Johnſ.* Germ. Schwartz-Niter.

Sal Albus id eſt Borax. Germ. Borax. *Johnſonus.*

Sal Alcali ſive *Alkali* in ſpecie ſic dictum, quod non habet uſum in Medicina: adhibetur tamen in laboribus Metallicis, in ſeparatione Metallorum à ſe invicem, eſt Sal Vitri, Cali, amaritudinis ſal. Sal Alkali vocatur *Sal ex Herbis, Sal Panum, Sal ex* 🜊*re, Sal factus, Sal omne lixivioſum*, conficitur ex Herba Kali itemque ex ♆ væ ℔j. 🜊ris Iſatidis ℔ß, ♀ri, ☾tri ana ℥j. Coq. in Aqua ut fiat Lixivium, philtra ac inſpiſſa ad ſiccitatem. *Theophraſtus* ℞. Cinerum Clavellat. ♆ væ & 🜊tum Fabarum ana, extrahitur Lixivium coagulaturque. *Venetiani* ℞ ♆ væ ℔j. 🜊ris Fagi vel Quercûs ℔ij 🜄itri, ⊖li calc. ♀ri ana ℥ij M. fiat Lixivium atque exinde Sal. Sign. [alchemical symbols]

Sal Alebroch vel *Alebroth*, vocatur Sal Alchymiſtarum. *Matth. Sylvat.* pag. 172.

Sal Alembrot & *Sal Lembrot* eſt Sal acutum, *Sal Ellebrot*, *Sal Taberi*, *Sal Alkitran*. Tantum eſt in uſu Alchymiſtico pro calcinandis aut cementandis Metallis. Conficitur etiam ex Sale præparato, ☊ 8 ana ℥j, fiat Lixivium cum Succ. Menthæ ac Caryophyllatæ ana ℥ij, 🜄 Fontanæ ℔ij, philtra & coagula. Eſt & Sal Alembrot nativum, quod in Cypro ex certa Terra, in monte Olympo extrahitur; formamque & colorem Sanguinis concreti habet, ſed incognitum.

Sal Alkabeſtinum eſt Secretum *Glauberi, Helmontii, Paracelſi*, & *Polemanni*. vid. Alcaheſt.

Sal Allocaph Mart. Rul. & Sal Alocaph *Johnſon.* eſt Sal Armoniacus ✱. Germ. Salmiac.

Sal Aluminis, Coq. O uſtum in 🜄 a philtra & coagula ſ. a.

Sal Aluminoſum id eſt Sal ex O e ſo tractû. Germ. Saltz aus Feder-Weiß.

Sal Amarum, Alcali & ⊕ tri. Germ. Bitter-Saltz. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sal Ammoniacum vide Sal Armoniacum ✱. Germ. Salmiac.

Sal Anathron eſt Sal ex Uſnea lapidea tractum Germ. Glaß-Gall. Vel Sal Nitri. *Mart. Rul. Johnſ.*

Sal Anderone, *Baurach*, eſt Nitrum Germ. Salpeter.

Sal Armoniacum, ſeu *Ammoniacum* & *Hammoniacum* ✱ Germ. Salmiac. Quod Veteres habuerunt *nativum*, nos verò tantùm habemus idem *artificiale* ſive *factitium*. Veterum ✱ jam incognitum, repertum fuit in deſertis Lybiæ in Africa ſub ∴nis, imprimis circa templum ♃vis Hammonis, de quo *Curtius*. Unde Veteribus vocatum fuit Sal Ammoniacum, à ♃ve Hammone. Dictum fuit *Sal Arenaceum*, quoniam ſub ∴nis repertum fuit. Vocatum fuit *Sal Cyreneum* à Regione, quæ etiam appellata fuit Regio Cyrenias: Videatur *Wormius* in Muſeo & *Kircherus* in Mundo ſubterraneo & alii Scriptores: Noſtràs ✱ eſt tantum *factitium*, quod ſcilicet per cocturam elicitur *ex Sale communi* & ⊡ *na*, quibus additur adhuc tantillum *Fuliginis Furni* ſeu *Camini*: Conficiendi modus videatur apud *Libavium* & *Unzerum*. Sal Armoniacum dicitur & *Sal* ☉*lare*, *Sal Alocaph*, *Sal Lapidum*, *Anima ſenſibilis*, *Aquila*, *Sal* ☿*riale Hermeticum*, *Aquila alba* ☿*rialis*, *Aqui-*

Digitized by Google

la cœleſtis, ▽ *duorum Fratrum cum Sorore, Lapis Angeli conjungentis*, *Lapis Aquilinus*, *Cancer*, *Alba ☿ rialis fuligo*, ⊖ ☿ *rialis Philoſophorum*, *Lapis Adir*, *Audix*, *Alacab*, *Aliocab*, *Alcob*, *Alſol*, *Alſatide*, *Ainziadir*, *Aliſtiles*, *Alumonadius*, *Amizadir*, *Anacab*, *Anoxadic*, *Azanec*, *Butrum*, *Hiſazium*, *Lixandrum*, *Miſadir*, *Neſtudar*, *Nuſiodal*, *Nyſa*, *Obac*, *Roal*. *Salmiac*, *Turfies*. &c. Sign. ✱, ⓘ, ✳, ⁂, ✳, ⚹, ✱, ⋈, Ж, Ƶ, Ж, ⋯, Ж, X, ♈, Ж, ⚹, Ж, ✱, ⚹, ⋀, ⚹, Ж, Ж.

Sal Armoniacum fixatum, figitur cum ♆. dim. quant. vi△nis, ac poſtea ▽ â ſolvitur philtratur & coagulatur.

Sal Armoniacum Volatile, ♎atur cum ♁ i & aliis rebus.

Sal Armoniacum ∘°*ſum*, deſtillatur ex Aromatibus cum ✱co & ♁ i, beneficio ▽ ſ. a, Germ. Alcoholiſirtes Salmiac.

Sal Arte confectum, fit ex Lapidibus, Mineralibus, vel ex incineratione Herbarum aliarumvè rerum, elixiviatione, calcinatione, purificatione & cryſtalliſatione.

Sal Baurach eſt Nitrum nativum Germ. Berg-Saltz/Nieter-Saltz. vid. Nitrum.

Sal Capadocium vide Sal Gemmæ. □ G. vel Sal foſſile.

Sal Commune, Sal. Germ. Gemein Saltz/ *Sal Maſſæ*, *ſal Panis*, & *Sal uſuale*, Conficitur vel ex ▽ Marina, vel ex aliis ▽ is ſalſis, ſivè ſit Sal Collonienſe, Cyprianum, Hollandicum, Marinum, Hiſpanicum &c. Coquitur quoque ex Muria nativa fontium, ſicuti coquitur *Sal Hallis in Saxonia* & in aliis Locis tùm *Turingiæ*, tum *Saxoniæ*, *Haſſiæ*, *Wetteraniæ* &c. Unum verò alterum bonitate ſuperat, ratione Muriæ. Sign ⊖, ♉, ⚹, ⚹, ♃, 18, ⊕, ⋈, ⚹, ⚹, Ƶ, ⊟, □+, ⋈, ⚹, Ƶ, ⊖, ⚹, □, ☿, ⚹, ⚹, ⚹, B, 7, ⚹, ⚹.

Sal Colcotharinum vel *Colcotacium*, eſt quod ex Colcothare ⊕ li factum eſt. Germ. Das Saltz aus Vitriol. *Mart. Rul. & Johnſ.* Sign. ⚹.

Sal Congelatum, naſcitur in Thermis, Fontibus & ▽ is Medicatis. Germ. Saltz das in Brunnen als in Wildt-Bädern wächſt. *Mart. Rul. & Johnſonius.*

Sal Cruoris id eſt ⊡ na Th. Chym. Vol. I. pag. 578.

Sal Cryſtallinum, eſt Sal quod ex □ na Hominis decoquitur. Germ. Saltz das aus Menſchen Harn wird / heiſt Cryſtalliniſch Saltz. *Mart. Rul. & Johnſ.* Cryſtallina ⊖ lia variâ aliâ arte quoq; præparantur. Vid. Authores.

Sal Decrepitatum, fit Calcinando (✝ bulo tectô) donec non amplius ⊖ crepet. Germ. Decrepitirtes Saltz.

Sal Duplex, eſt Arcanum duplicatum, ſeu ⊕ trum ⊖ latum *Gottorp.*

Sal Enixum, id eſt Reſolutum, Germ. Das ſich reſolvirt hat *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sal Eſſentiale, paratur ex Succo (ex. gratia) Acetoſæ ſeu Acetoſellæ &c. expreſſo, clarificato & ad medias inſpiſſato, ſtet in loco frigido ut Cryſtalli creſcant. Germ. Eſſentialiſches Saltz. Proprie ⊖ non eſt, ſed Tartarus earum Herbarum.

Sal Eſſentliale Tartari, præparatur ex Sale Tartari puriſſimo per affuſionē ♆ ti, mortificatum & per ▽ A ſ. a. ſolutum, philtratum & ad ſiccitatem abſtractum. Germ. Eſſentificirtes Wein-Stein-Saltz.

Sal Eſſentiale Vini eſt Sal Eſſentiale Tartari. Sign. ⚹ & □EV. □E.

Sal ex ⚹ *re Herbarum ſalſarum factus* id eſt □ A. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sal Factitium, vel Arte vel communi modo conficitur.

Sal Febrile album, eſt Arcanum duplicatum. Teſte *Mœbio.*

Sal Fixum vide Salia Fixa.

Sal Foſſile ſeu *Gemmæ*, *Sal Indum*, Salis communis genus eſt, quod in fodinis, Lapidum frangitur, ſpecieque Cryſtallorum ſplendens eruitur, unde Gemmis, ob colorem nuncupatur, dicitur aliàs foſſile, *Sal Adran* & *Adrom*, *Cryſtallus mineralis*, *Sal Cryſtallinum*, *Sal lucidum*, & *nativum*, *Sal Metallicum Taberzet*. Germ. Stein-Saltz/oder Cryſtallen-Saltz. Imprimis in Polonia reperitur, Sal foſſile ejuſdem ferè naturæ cum ſale communi. Res interim mira

Digitized by Google

mira eſt, quod 8 Polonicum in fodinis ſit leve. △ri verò expoſitum graveſcat, adeò ut Maſſa, quam unus Homo potuerat portare è fodina, per aliquot ♂ △ri expoſita, vix à quinq; viris poſſit auferri. De aliis vid *Bartholinus, Hartmannus, Zwelfferus*, *Ettmullerus* & *alii*.

Sal Fuſum, eſt ⊖ optime decrepitatum, & quaſi in Fuſionem peractum.

Sal Gemmæ. Germ. Stein⸗Saltz. vide *Sal* foſſile. *Sign.* [illegible]

Sal Græcum, id eſt Alumen de Alap vel de Lacaph. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sal ex Herbarum ſalſarum ribus, vide ⊖ ex ribus Herbarum ſalſarum.

Sal Hermaphroditicum eſt Nitrum ⦶ Germ. Salpeter.

Sal Hungaricum eſt Sal foſſile vel Gemmæ. *Sal de Hungaria* eſt *Sal* Nitri. *Mart. Rul. Johnſonus.*

Sal Indicum, à Loco dicitur, & rubrum eſt *Mart. Rul.*

Sal Indicus eſt ☿ ſolutus & coagulatus. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Sal Indum eſt □ G. Germ. Stein⸗Saltz. vide *Sal* foſſile.

Sal Indum Æginettæ vide *Saccharum* Germ. Zucker.

Sal Infernale eſt Nitrum ⦶, Germ. Salpeter vide Nitrum.

Saliunca, Caltha Alpina, Nardus Celtica ſeu *Romana* vid. Flor. *Spicæ Celticæ*.

Sal Lapidum, ſeu *Sal Hammoiacum* ✳ Germ. Salmiac vid. *Sal* Armoniacum.

Sal Lotii, id eſt *Sal* ⊡næ Germ. Urin Saltz. *Mart. Rulandus.*

Sal Marinum, Germ. Meer⸗Saltz oder Niederländiſch⸗Saltz. Cujus *Dioſcorides* mentionem facit, & prædicat id quod ſit candidum, æquale, denſum, & è Patria Cypriacum &c. Fit autem hoc Sal Marinum ſtagnis completis, Marinis ▽is & ☉le ardentiſſimo exſiccatis, quaſi coctione quadam, & imbre, ſeu ▽is dulcibus admiſtis. Nullum enim ⊖ fit, ut vult *Plinius* Lib. 2. cap. 106. ſine ▽ dulci. &c. *Sign.* ⊜, ⊜, X.

Sal ☿ *riale Hermenticum* } eſt *Sal* Armoniacum ✳.
Sal ☿ *riale Philoſophorum.* }

Sal ☿ *rii*, id eſt 🜄 qui inebriat. *Matth. Rul. & Johnſ.*

Sal Metallorum eſt Lapis Philoſophorum *Johnſon.*

Sal Minerale, eſt ſpecies *Salis*, reperti in Mineris Montium, cujus virtus eſt ſatis corroſiva & deſiccativa. *Matth. Sylvat.*

Sal mirabile Glauberi paratur ex ⊖le communi & ⊖li vid. *Authores.*

Sal Neutrum, eſt ⊖, ⦶, ⊖, ⊖ foſſile & *Sal* Marinum &c. Quia conſtat ex *Sale* puro & acido vid. *Sal* triplex.

Sal Nitri ſeu *Nitrum* ⦶. Germ. Salpeter / ex 🜄ra decoquitur, in quam ⊡na diutiſſime conjecta eſt, ut in caulis Ovium, ſtabulis Equorum, Boum & aliorum Animalium *Mart. Rul.* & *Johnſon.* vide Nitrum.

Sal Nitri fixum, ℞. Nitri depurati q. ſ. in ✝bulo benè △nito ad fluorem perducatur & ſucceſſivè particulæ carbonum injiciantur, usque dum flammam amplius non concipiant, tunc in Mortarium calefactum effundatur; quod in Cella per deliquium ſolutum ac philtratum, vocatur Liquor Nitri fixi.

Sal Nominis eſt Sal Gemmæ *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sal Panis eſt Sal Commune non præparatum, Sal Maſſæ & Sal Uſuale. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Sal Paracelſi, eſt in quo 4. Elementa manſionem vel ſedem habent. *Ger. Dorn* Tr. Phyſ. ♂ 3.

Sal Peregrinorum, compoſitio fit ad hunc modum, ℞. □G. Salis Nitri, Salis fuſi ana ℥j, Cubebarum, Galangæ, Macis ana ℈j M. F. ℥. &. Iſtius Salis ℥iv. Acool Vini exiccati ℔v, extrahatur Sal Alcali, hujus accipe ℥ij. Liquoris Granorum Juniperi Ciſt. j. reduc in compoſitum. Hæc eſt ejus præparatio in additione, quam *Hermes* in maximo pretio habuit, ad vitæ longæ conſervationem. *Lexic.* 3. *Johnſoni* fol. 73.

Digitized by Google

Sal Petræ, eſt quod in teſtudinibus Cellarum naſcitur, in Conos oblongos ex ♆ce reſoluta vel ex Spuma ⊖lis, & ſi præparatum, nominatur ⊖ ⏀tri, ⊖ Petræ ♎atum eſt ▽ Ardens, ⊖ *Petræ* vocatur *Flos parietis*, *fæx* ⏀*tri*, ⊖*trum Græcorum*, ⊖ *Stolidum* vide Nitrum. *Sign.* ⏀, ⏀, ⊖, ⊖.

Sal Philoſophorum, ℞. ⊖lis decrepitati, ☿æ ana ℥iß, Cubebarum, Galangæ, Macis ana ʒß. M. f. ſ. a. ⚹.

Sal Polychreſtum, fit ex ♁F & ⏀tri ana, exactè mixtis detonatisque, ſolvendo ▽â, filtrando, ac ſ. a. coagulando.

Sal Practicum, fit ex Mixtura ⊖lis Petræ cum ✳co partibus æqualibus, in Olla figulina non vitreata, filo in Cella vinaria ſuſpenſo, reſolutione penetrat ⊖ extrinſecus adhærens Ollæ, quod ſingulis denis vel duodenis diebus abradendum eſt, inſtar Pruinæ.

Sal Reſuſcitativum eſt ✳ & ♆ri mixtum.

Sal Rubeum Indiæ & *Sal Indicum*, eſt ⏀trum rubeum. A Loco dicitur, & Rubrum eſt *Mart. Rulandus.*

Sal Sacerdotale vid. *Schræd.* L. 2. fol. 273.

Sal Sapientiæ eſt Arcanum duplicatum, ſeu Sal febrile album.

Sal Sapientiæ dicitur quoque Sal commune præparatum *Dorn. Mart. Rul. Johns.*

Sal Saturni vid. Saccharum ♄ni Germ. Bley-Zucker. *Sign.* ♄, ♆.

Sal Sciſſum, ſeu *Enthali* eſt ⊖ ſciſſum *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sal Sodomæ, eſt *Sal* quod generatur in mari mortuo, ubi ▽ eſt amara. Dicitur *Sal* Sodmæ, â Montibus mari adjacentibus. Hoc *Sal* videtur eſſe ſpecies Spumæ Maris vel *Salis* concreti.

Sal Solare eſt Sal Armoniacum ✳ Germ. Salmiac.

Sal ♁reum eſt Nitrum ⏀ Germ. Salpeter vide Nitrum.

Sal Tarbri & *Tabri* vide *Sal* Alembrot & *Salembrot*.

Sal Tabarzet eſt omnium albiſſimum ♆rum *Mart. Rul.*

Sal Taberzet eſt □G. vide *Sal* foſſile *Johnſoni Lexic.* 3.

Sal Tartari, eſt album calcinatum ♆rum, ex quo calcinato Tartaro elixatur, philtratur & inſpiſſatur Sal Tartari albiſſimũ. Germ. Wein-Stein-Saltz. Sign. ♆, ♆, ♆, ♆, ♆, ♆.

Sal Tartari eſſentiale, vid. *Sal* eſſentiale Tartari. *Sign.* ♆E, ♆.

Sal Tartari Philoſophorum, eſt Sal ex ♆ribus Sarmentorum extractum, △ne aperto reverberatum (horis circiter tribus) donec albeſcat, deinde in ▽ ſolutum & â fæcibus philtrando & coagulando ſeparatum. *Tenzel.* in exeg. de ☉ro potabili.

Sal Tartari purgans Sennerti eſt *Sal eſſentiale Tartari*, ♆E vel *Sal eſſentiale Vini* □EV. vel *Terra foliata Tartari* ▽ ♆ F.

Sal Tartari volatile deſtillatur ſ. a. ex Fæcibus Vini exſiccatis.

Sal Triplex eſt, Fixum, Volatile & Compoſitum ſeu Neutrum. *Fixum* eſt quod vi △nis ſurſum non pellitur, ut *Sal* Cardui benedicti, Tartari &c. Et licet volatile ſit, tamen ab aliis particulis ità Fixum eſt redditum, ut motum △nis ſequi neſciat. Longe ſecus ſe habet *volatile*, quod minimo △nis calore ſurſum evehitur, & inter Salia ſimplicia recenſeri debet. *Neutrum* eſt ⊖, ⏀, ⊖, Sal foſſile & Marinum &c. Quia conſtant ex Sale puro & acido, & ab invicem tantum differunt, quod hoc alias particulas admixtas habeat quàm illud. Salia quoque vocantur Alkalia, ex al Arabica particula intenſiva & kali, Herba quadam Marina Sedi inſtar, ſed Coralli forma & Kali fortè derivatur à Græco ἅλς Sal Germ. Saltz. *Lexic. Blanc.*

Sal Tripolinum idem eſt quod Grandinoſum, Sal Metallicum, Sal Syrium, Sal Thabor *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sal Vini eſſentiale id eſt ♆ri eſſentiale vel Terra Tartari foliata Germ. Eſſentificirtes Wein-Stein-Saltz. Sign. □EV, □EV.

Sal Vitrioli vomitivum vide ⏀lum album vomitivum.

Sal

Sal Vitri □V , *Fel Vitri*, *Sagimen Vitri*,eſt Sal Alkalinum,quod innatat inſtar ſpumæ in præparatione Vitri. Germ. Glas-Gall. Fel Vitri Italum optimum eſt.

Sal de Ungaria eſt Sal Nitri , Nitrum Germ. Salpeter *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Sal Volatile vide Salia Volatilia. *S*ign. ⊖V .

Sal Vomitivum benedictum eſt Sal ⊕ li vomitivum ſ. Vitriolum album vomitivum.

Sal Urinæ paratur pe r Putrefactionem. Sign. 卄, ⊚, □ ⊡ , ⊟ .

Sal Uſuale id eſt Sal Commune, Sal Maſſæ & Sal Panis &c.

Salamandra , propriè nomen eſt Animalis quadrupedis,è genere Lacertarum; cujus Hiſtoriam tradidit *Aldrov*. L. 1. de Quadrupedibus digit. ovipar. c. 8. vid. quoque *Schrederus*, *Frid. Hoffmannus*, & *Mollerus*. Impropriè & ænigmaticè à Spagyricis Vocabulũ *Salamandræ* tribuitur ▽ *rubræ*, vel *Sulphri* ☉*lis*; vel *ſubſtantiæ per* ☿ *rii* ♎*ationem purificatæ*, quæ ad condenſationem vel fixationem pervenerit; ità, ut in △ne, more *Salamandræ*, perdurare poſſit. *Aldrov*. d. l. quæ poſterior ſignificatio etiam legitur in Th. Chym. Vol. VI. p. 148. Quod per conjunctionem ☿rii, ceu Animæ mundi & ☉lis, vel ☉ri vulgaris reſultet & naſcatur *vera Salamandra* & *Filius* ☉*lis*; qui cum totus △is ſit, in uno momento omnem impuritatem , imperfectorum Metallorum , ſuper quæ projicitur , conſumit, & in ipſo tempore ſubſtantiam ☿rialem, quæ in imperfectis Metallis eſt , in ☽tum & ☉rum coquit.

Salamandri, vocantur *Paracelſo* Spiritus △nem inhabitantes , vel △nei Homines. *Dorn.* & *Johnſon. Lex.* ex *Paracelſ.* Philoſophiæ tract. 5. Hic etiam meminit *Salamandrinæ Eſſentiæ*,hoc eſt △neæ , quam & *Meluſinicum Ares* appellat L. 4. de vit. long. cap. 6.

Salappa, pro Gialappa, legitur apud *Chiocc. muſ.* Calc. Sect. 5. pag. 584. vid. Radices Jalappæ.

Sacæ Eleon , id eſt Salcæ Oleum, quod fuit Olei Aromatici conditura pretioſa, apud *Aëtium*, L. 1. & ultim. Citante *Gorræo*.

Saldini idem quod Salamandri Homines. vid. *Paracelſ. Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Salebrot & ⊖lambrot id eſt Sal acutum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Salefar Johnſon. & *Salefur Mart. Rul.* eſt Crocus hortulanus.

Salia Fixa vegetabilium, præ parantur per elixationem ex ⊏neribus Herbarum recentium vel ſiccarum. Quidam per additionem ♀ris in Cryſtallos albiſſimos, quidam ſine ♀re, præparata eſſe , habere volunt, & hoc propter caſtrationem Alkali herbarum.

Salia Volatilia, primò per ⌒tam pelluntur vi △nis, parietibus Recipientis adhærentia, quæ poſtmodum per ♎ationem ſimplicem vel cum 🜄 Alcoholiſato in ſublime elevantur, ut *Sal Volat. C. C. Cranii humani*, *Serpentum*, *Viperarum*, *Ungulæ Alcis*, *Unicornu* &c.

Salia Volatilia interdum in forma Liquoris ſivè *S*piritus titulantur, & conſervantur, ut Volatilitas melius conſervetur,ut *Sal Volatile* ⚬⚬*ſum Sylvii* &c.

Salicaria, *Lyſimachia*, *Lyſimachium* Germ. Weiderich. vid. Herbas.

Salis Flos, *Aloſanthos*, à Mari nomen habet, & eſt quædã efflorеſcentia maris, & emittit hoc mare Medicamentum: Alio ſub nomine in Officinis habetur, nempè dicitur *Sperma* vel *ſemen Ceti* vel *Balenæ* , ſeu *Ambar ſubalbidum*. *Saxones* vocant *Wallrabt*, (*citò Auxilium*) aliàs (*citò Auxilians*) *Baldrabt*. Forſan ab effectu in non nullis morbis. Veteres non mentionem fecerunt Spermatis Ceti, ſed Floris *S*alis & idẽ eſt. Reperitur in ipſo mari & ſupra petras in Nilo , coloris crocei, aut latenitii, ſed ut deponatruborẽ & candidũ fiat, purgatur.

Flos ⊖*lis duplex* eſt 1. *Tenuisſima favilla & candidisſima* ⊖*lis* 2. *Sperma Ceti, citò auxilium, citò auxilians.* vide Ambra ſubalbida ſeu Sperma Ceti. Germ. Wall⸗Rath oder Bald⸗Rath.

Salitura, eſt ſpecies Conditturæ, quæ fit ⊖le; de qua legatur *Jul. Alex.* L. 15. Sal cap. 9. & *Weker. Ant. gen.* l. Lib. 3 cap. 20.

Salivantia, ſunt Medicamenta quæ Salivam copioſè eliciunt, inter quæ ☿ rialia principem ſedem obtinent. Germ. Geyffer⸗machende Mittel. *Lexic. Blancardi.*

Salivaris Radix vid. Rad. Pyrethri Germ. Bertram⸗Wurtzel.

Salium Fixorum ♎*atio*; per additionem Salis 🜿 ri purificati & ✱ ſ. a. ♎andò, præparantur.

salium Volatilium Fixatio, figitur ⊖ volatile per affuſionem ⊶ Salis vel ⊕li donec ceſſat ſtrepitus, inſpiſſatur, ſi Sal impurum, per ▽am aliquam ſ. a. ſolvitur, philtratur, & ad ſiccitatem inſpiſſatur.

Saliunca, Caltha Alpina, Nardus Celtica ſeu *Romana* vid. Flor. Spicæ Celticæ.

Salix Germ. Weyden vid. Salicis Folia vel Herbas. Germ. Weyden Blätter.

Salix marina ſeu *Amerina* eſt Agnus Caſtus vid. Sem. Agni Caſti.

sallena, ſpecies eſt Salis Petræ. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Salmerinus, nomen Piſcis, qui Salmunculus fluviatilis dici poſſet, ad differentiam Salmonum. *Iul. Alex.* L. 15. Sal c. 4. *Aldrov.* L. 8. cap. 11. de Piſcibus.

Salome, nomen Emplaſtri Melini, apud *Galen.* L. 2. cap. 7.

Salpa, Piſcis vocatur viliſſimus, lacuſtris & marinus, ſtercore & Alga veſcens. vid. *Aldrov.* L. 2. de Piſcibus cap. 21. Dicitur & Sarpa *Iul. Alex.* L. 14. Sal. cap. 10. fin.

Salſa eſt Argilla Germ. Lätte. *Johnſoni Lexic.*

Salſamentum, vocatur omne id, quod Sale conditum eſt, propriè quidem Piſcium & præſertim Thunnorum carnes Sale conditæ & aſſervatæ. vid. *Hippocr. Gal. Foeſ.* & *Iul. Alex.*

Salſaparilla vide Radices Salſaparillæ ſeu Sarſaparillæ.

Salſatura, vocatur in opere Lapidis Philoſophici Dealbatio, in Th. Chym. Vol. V. pag. 206.

Salſedo, propriè Salſum Saporem alicujus rei ſignificat.

Salſedo Mucrum eſt Sal Petræ. *Johnſon. Lex.* 1.

Salſugo, idem quod Muria, ſive Liquor Salſus; quo Carnes, vel aliæ res, condiuntur & aſſervantur. vid. *Halme. Rhod.* in *Lex. Scribon.* pag. 412.

Salſum, ſimpliciter, vel cum epitheto, Græcum, olim dicebatur Vinum, cui ▽ Marina admixta fuit. *Linden* Ex. X. §. 63.

Salſus eſt ſpecies Saporis, cujus natura ex Sale guſtato optimè innoteſcit. *Gal.* cap. 4. de R. V. I. A. T. 8.

Saltabari & *Saltabri*, idem quod Sal Alembrot, *Mart. Rul.*

Salvaria, Satiroda, Droſium Recenſiorum, vid. Flos ſeu Ros Solis Germ. Sonnen⸗Thau.

Salvia, Eleliſphacon, Germ. Salbey vid. Herbas.

Salvia Romana, Alyſma eſt Mentha Sarracenica Germ. Frauen Müntz. vid Herb.

Salvia Vitæ eſt Rutha muraria Germ. Mauer⸗Rauthen vid. Herbas.

Salutaris Herba, Dentrolibanum eſt Roſmarinus Germ. Roßmarin vid. Herbas.

Salz, Sulz vel *Selenippum*, eſt Salſugo, vel Muria Salis, ex Sale reſoluto, frigore, vel humiditate penuarii, vel cellæ vinariæ. *Johnſonus.*

Sambucus domeſt. vid. Flor. Sambuci Germ. Holder Blüth. & Cort. inter. Samb.

Sambucus humilis, eſt Ebulus. Germ. Attig vid. Herbas vel Radices.

Samech & *Samach*, idem eſt *Paracelſo* quod Tartarus 🜿, vel *Sal Tartari* 🜿ri. Remedium omnium Vulnerum. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ. Helmontius* vocat Arcanum Samech.

Samen, Sane, Solacium eſt Hordeum vel Ordeum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Samies,

Digitized by Google

Samies, terminus *Paracelſicus* obſcurus, denotans Effectum 🜄 ris arcanum, quemadmodum Effectus 🜃ræ arcanus *Thronus* vocatur; *Philoſ. ad Athen.* L. 2. text. 13.

Samios, epitheton 🜃 Argillaceæ, à Loco natali; cujus 🜃 ræ duæ ſunt ſpecies: una, quæ ſimpliciter *Terra Samia* dicitur; altera verò quæ After vocatur, Cruſtacea & Cotis modo prætenſa, glutinoſior & magis emplaſtica. De *Terræ Samiæ* virtutibus legatur *Gal.* l. 9. *S.* Facult. *Dioſcorid.* L. 5. cap. 172. In hac Terra invenitur & *Lapis Samius candidus*, ſubdurus, adſtringendi & refrigerandi virtute pollens: Hoc utuntur Aurifices poliendo ☉ ro, ut reſplendeat. *Dioſcorid.* & *Chioce. Muſ. Calc.*

Sampſuchum Sampſychon & *Amaracus* eſt Majorana. Germ. Majoran. vid. Herb.

Samſychinon, epitheton Olei & Unguenti, à planta *Sampſucho*. *Gorr.*

Sanamunda eſt Caryophyllata Germ. Garaffel vid. Radic. Caryophyllat.

Sana ſancta eſt Nicotiana ſeu Hyoſciamus Peruv. vel Tabacum vid. Herbas.

Sancta Cabellina eſt Gratia Dei ſeu Gratiola Germ. Wildte Aurin vid. Herbas.

Sanctæ Claræ, S. Georgii, & S. Mariæ Magdalenæ Herba, eſt Valeriana.

Sanctæ Mariæ manus, Agripalma, Cardiaca Germ. St. Mariä Handt / oder Hertz-Geſpeer-Kraut.

Sancti Laurentii Herba, eſt Conſolida media ſeu *Symphytum* medium Germ. Gülden-Günſel.

Sancti Petri Herba, eſt Fœniculum Marinum & Helxine, ſeu Parietaria.

Sanctus idem quod *Sacer*, attribuitur communiter Ligno Guajaco, & nominatur *Lignum ſanctum*. Ità & *Paracelſ.* inter Remedia contra Amentiam refert appropriatũ *Sanctum*, *Oleum Sanctum*. Tract. II. de morb. Ament. c. 4.

Sandaraca, *Sandaracha*, æquivocum eſt: primùm ſignificat, juxta *Gorræum*, Materiam auritie Ceræ proximam, quam Apes recondunt; eſtque, dum operantur, earum cibus, amari Saporis; qui ſæpè invenitur in favorum inanitatibus ſepoſitus.

Sandaracha Arabum, ſeu *Meſana*. eſt Gummi Juniperinum, Vernix Siccus, Germ. Wacholder Gummi / provenit ex Junipero, eſtque Gummi reſinoſum, Maſtichi ſimile.

Sandaracha factitia ex Plumbo vel *Ceruſſa*, eſt Minium Secundarium. 🜊

Sandaracha Græcorum ſeu *foſſilis* & *Riſagallum* eſt Auripigmentum 🜽. Germ. Operment *Mart. Rul.* qui 4. ſpecies recenſet.

Sandix, denotat 1. Auripigmentum rubrum 🜽, 2. Olus agreſte, 3. Terram rubeam, Paulum Philoſophicum. *Mart. Rul. Johnſonus.*

Sandyx eſt Ceruſſa uſta, donec rufa & ſimilis Sandaracæ evaſerit *Gorræus* ex *Dioſcoride.*

Sandyx Syricum, eſt Minium ſecundarium Germ. Menig. 🜊

Sanguiſuca, id eſt Filtrum, Colum. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Sanguinalis ſeu *Sanguinaria* eſt Polygonum vid. Herbas.

Sanguinalis Lapis Indicus, *Jaſpis Indica.* Germ. Indianiſcher Blut-Stein oder Jaſpis;

Sanguinalis
Sanguinaris Lapis } quoque eſt epitheton Lapidis Hæmatitis.

Sanguinea dicitur Sal Nitrum, ⦶ *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sanguis Cœciliæ eſt 🜍 Nitri, ſeu rubei Vapores in deſtill. 🜍 🜕 ri.

Sanguis Draci ſeu *Draconis* vocatur & *Cinnabaris Indica* ſeu *vera*. Eſt Lachryma rubra ex trunco arboris Draconis diebus Canicularibus partim ſponte, partim vulnere Caudici illato emanans, quæ poſteà exſiccatur. Arbor iſta creſcit in Inſula Porto Sancto. Truncus eſt admodum durus, ſuperius dividitur in octo & plures Ramos, qui iterum ſubdividuntur, in cujus extremitate Folia ſe erigunt inſtar Pancratii, vel Jucæ Americanæ. Fructus Ceraſis ſimiles ſunt, colore ſubflavo, guſtu ſubacido. Intus dicunt, detractâ pelle, Draconem repræſentare. Germ. Drachen Bluth. vid. Cinnabaris ſeu Cinnabrium verum.

San-

Digitized by Google

Sanguis Draconis, nominatur quoque Tinctura ♁nii.
Sanguis Duorum Fratrum, id eſt Sanguis Draconis & vena Terræ *Mart*. Rul. & *Johnſon*.
Sanguis Herculis ſunt Flor. Croci. vide Flor. & Rhaponticum vulgare.
Sanguis Herculis Apul. & *ſanguis Milvi* eſt Scordium Germ. Lachen-Knoblauch.
Sanguis Hirci. Germ. Bocks-Blut. Optimus cenſetur, ſi ex vivente Hirco Teſtes exſcinduntur & Sanguis colligitur, exſiccatus uſui aſſervatur.
Sanguis Hirci ſylveſtris. Germ. Rhe-Bocks-Bluth.
Sanguis Hominis ruffi, eſt 🜍, ☿rius ☉lis. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Sanguis Leporinus, Germ. Haaſen-Blut / optimus menſe Martio colligitur.
Sanguis Milvi, Scordilium Apuley vid. Scordium Germ. Lachen-Knoblauch.
ſanguis Rhabarbari eſt Tinctura Rhabarbari. Germ. Rhabarber-Tinctur.
Sanguis Salamandræ, ſunt iſti Vapores rubei in deſtillatione 🜖tus ⦶tri elevantes.
ſanguis ſatyrii ſeu *ſatyrionis*, eſt Liquor Sanguineo colore ex Radicibus Satyrionis cum Pane paſtis, & longa digeſtione, quaſi in *Oleum Sanguineum*, liqueſcentibus. *Johnſoni Lexic.* 3. fol. 68.
ſanguis Terræ Paracelſ. eſt Vinum optimum ſeu generoſum.
ſanguiſorba vid. Rad. Pimpinellæ Ital.
ſanicula Germ. Sanickel. vid. Herbas.
Sanicula Fœmina Fuchſii vid. Rad. Hellebori nigri Germ. Chriſt-Wurtzel.
ſanicula Major, *Pes Leonis*, eſt Alchimilla Germ. Sinaw vid. Herbas.
ſantalum Album ſeu *pallidum* Germ. Weiſſer Sandel.
Santalum Aromaticum, flavum ſeu *luteum* eſt Santalum Citrinum. Germ. Gelber Sandel.
ſantalum Cœruleum eſt Lignum Nephriticum. Germ. Grieß-Holtz.
Santalum Pallidum eſt Santalum album. Germ. Weiſer Sandel.
Santalum Roſaceum, *Rhodoſantalon* eſt Sandalum rubrum Germ. Rother Sandel. vid. Lignum Santalum.
Santalum Spurium, ſeu *Adulterinum*, *Pſeudoſantalum* Germ. Baſthardt Sandel oder Krämer-Sandel.
Santolina altera Dod. Abrotanum fœmina, *Abſinthium marinum*, *Cupreſſus* ſeu *Cypariſſus hortulana* ſeu *humilis* Germ. Garten-Cypreß. vid. Herbas.
Santonicum vid. Semen Abſinthii Alexandrin. ſeu Semen Cynæ.
Sapa eſt Succus clarus ad ſpiſſitudinem vel ad Syrupi durioris conſiſtentiam coctus.
Saperda, nomen Piſcis eſt, & pro Opſonio ſumitur apud *Hippocr.*
ſaphirus, *Sapphirus* & *Saphyrus*. Germ. Saphyr-Stein. vid. Lapides.
Sapo, Germ. Seyffe / quid ſit Tonſoribus & aliis notum eſt; Gallorum inventum eſſe ſcripſit *Gorræus* ex *Plinio*; verum meminit & *Galen*. Saponis, & refert inter Abſtergentia potentiſſima, L. 8. M.M. Cap. 4 circa finem & alibi. Simpliciſſima compoſitio eſt ex Sæbo, 🝗re, & Sale. Sign. ♉.
Sapo Albus eſt nitrum. ⦶. Germ. Salpeter. *Lexic. Brun.*
Sapo, *Smegma* ſeu *Savanetta Hiſpanica* Germ. Spaniſche Seyffen. Præparatur in Hiſpania, & exinde huc transfertur.
Sapo Medicatus ſeu *odoratus*, eſt qui ex Smegmate Veneta & odoriferis ingredientibus præparatur, Germ. Wohlriechende Seyffen.
Sapo Niger, *Melano Smegma*. Germ. Schwartze Seyffen.
Sapo Odoratus ſeu *Medicatus*. Germ. Wohlriechende Seiffen.
Sapo Venetus, optimus eſt qui Venetiis ex Cineribus Turcicis, & Sæbo præparatur S. A. & Venetiis huc apportatur. Germ. Venediſche Seyffen.
Saponaria Germ. Seyffen-Kraut vid. Herbas.
Saponea, eſt Linctus ex Amygdalis confectus. Sive Looch.
Sapphirea materia, eſt Liquor, in quo non eſt aliqua impuritas vel corruptio ſed eſt Liquidum ab impuro quovis ſegregatum. *Johnſonus.*

Saprias,

Digitized by Google

Saprias, eſt nomen Vini generoſi fragrantiſſimi, ipſo nectare nobilioris, quod & *Anthosmias* aliàs vocatur. *Linden.* Ex: X. Cap. 129.

Saraſſi, id eſt, Gypſum, Germ. Gyps. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Sarca, Sarra, sayrſa id eſt ferrum ♂, Germ. Eyſen. *Mart. Ruland. & Johnſon.*

Sarcion eſt Lapis coloris ruffi, Carnation colour *Johnſonus. Lex.* 3. fol. 70.

Sarcocolla, Gluten carnis, Carnis glutinum, Germ. Fleiſch-Leim/Gummi/ eſt Lachryma gummea in granulis Mannæ ſeu pollini Thuris ſimilis, colore candido ſeu ſubruffo, vel flavo, ſapore amara, dulcedinemque glycyrrhizæ æmulans, poſt ſe relinquente, vel eſt Gummi arboris naſcentis in Perſide, ſpinoſæ & nodoſæ, ejusdem cum Lachryma nominis. Adfertur nobis ex Perſia, dicitur & Oſſa conglutinari.

Sarcon, dicitur Cinnabaris ☿. Germ. Zinober.

Sarcophagos, ſpecialiter epitheton tribuitur Lapidi, qui Aſius aliàs appellatur.

Sarcoticon dicitur Medicamentum carnis generationem promovens; vel quod carne ulcus implet. *Gal.* L. 3. c. 2. L. 2. c. 4.

Sarda ſeu *Sardius Lapis*, vid. Lapis Carneolus. Germ. Carneol.

Sardon, eſt Herba ſimilis apio, quæ mordicata maximum cauſat riſum, unde mors ſequitur. *Johnſoni Lex.* 3. folio 70

Sardonius, *Sardous*, eſt epitheton Riſus convulſivi ab Herba Sardon ità dicti. vid. *Barthol. & Keuchen*: & eſt Riſus præter voluntatem nobis adveniens.

Sardonyx ruber pellucidus: habet ſpeciem unguis humani, impoſitus manibus, in ſuperioribus partibus apparet Onyx, in altera parte Sarda, Germ. Halb ein Carneol und halb ein Chalcedonier. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*, Chiocc. d. l. p. 241.

Sare, ſunt Pilulæ apud *Matth. Sylvat.*

Sarfar, id eſt ferrum ♂. Germ. Eyſen. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sargos, vocatur Piſcis marinus littoralis, ad cibum maximè commodus. vid. *Aldrov.* L. 2. de Piſcibus. C. 16. & *Jul. Alex.*

Sarmentum, Virgultum aridum vel ſurculum exſuccum ſignificat.

Sarnicum, Secchien, Sacen, id eſt, Draconis. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Saroba & *Sarobi*, *Carobea* & *Cærobia* vid. Siliqua dulcis.

Sarſaparilla ſeu *Salſaparilla*. vid. Radices Sarſaparillæ.

Sartago eſt Vas ferreum inſtar Patinæ. *Lex. Brun.*

Saſſafras & *Saſſaphras*, Germ. Saſſafras. vid. Lign. Saſſafras.

Saturantia, ſunt Medicamenta, quæ acidum è corpore noſtro abſorbent. *Lex. Blancardi.*

Satureja, Germ. Saturey. vid. Herbas.

Saturni Crocus, propriè Minium 🜆 eſt Germ. Mennig.

Saturnus ♄, Chymici tribuerunt hoc nomen Plumbo. *Mart. Rul. & Johnſ.* Sign. ⊟, ♄, ♄, ♄, ♄, ♄.

Satyriace, eſt nomen confectionis & Antidoti, Venerem ſtimulantis, apud *Æginet.* L. 7. cap. 11.

Satyrium Baſilicum ſeu *Regium*, vel *Triphyllum, Palma Chriſti*. vid. Rad. Satyri. Germ. Stendel-Wurtzel.

Savanetta, Sapo ſeu *Smegma* ◇ Germ. Seyffen/ videatur *Sapo* ſeu Smegma.

Savich, Arab. eſt Farina ſubtilis, Valeſc. de Tarant. Philon. Chirurg. cap. 6. pag. 810.

Savonea, nomen confectionis arteriacæ delicatæ, contra Tuſſim, apud *Foreſt.* L. 16. *Obſ.* 4. *Schol.*

Saxa, ex fodinis eruuntur quædam ſpecies Saxorum, quædam ſunt arenaria, calcaria, fiſſilia, gravida, tincta &c. Videatur Mart. *Rul.* pag. 425. 426. & 427.

Saxatilis vid. Petra. Germ. Stein oder Stein-Felß.

Saxifraga ſeu *Lithontriptica*, ſunt ea Medicamenta, quæ Calculum, Lapidem aut Arenam frangunt & expelluntur. Germ. Stein brechende Mittel.

Digitized by Google

Saxifraga alba vid. Herb. Saxifragiæ ſeu Flores.
Saxifraga Italica, Sanguiſorba vid. Rad. Pimpinellæ Italicæ. *Lexic. Blanc.*
Saxifraga Major & *Minor* vid. Pimpinella Germ. Pimpinell.
Saxifraga Montana vid. Rad. Dentariæ minoris. Germ. Zahn-Wurtzel-Klein.
Saxifraga Rubra vid. Alkekengi ſ. Halicacabi, & Radices Filipendulæ.
Saxifraga Tertia, Lithroſpermum majus vid. Semen Milii ☉lis Germ. Meer-Hirſchen.
Saxifragium, quivis Lapis, qui Tartarum in Homine frangit & diſſolvit Saxifragium eſt *Mart. Rul.*
Sbeſis id eſt Extinctio. vide Extinctio, Germ. Eine Ausleſchung.
Sbeſten, id eſt Calx viva 🝁. Germ. Lebendiger Kalck. *Mart. Rul. & Johnſonus.*
Scabioſa ſeu *Herba Apoſtematica* vid. Herbas Germ. Apoſtem-Kraut.
Scacurcula eſt –&– Oſſis de Corde Cervi *Mart. Ruland. & Johnſon.*
Scala Cœli, Fraſinella & *Fraſinula Italica* vid. Rad. Sigilli Salomonis.
Scammonea, Scammonia, Scammoneum & *Scammonium, Lachryma Apopleumeni*, eſt Succus vel Lachryma ex Radice longa, *Lacryma dactyli, Lacryma Sanili, Volubilis Syriacæ* ſeu *Antiochenæ* craſſa, candida interius, ex qua Succus colligitur, qui denſatus ad Medicinæ uſus ſervit. Vel eſt Succus inſpiſſatus ex Lacteſcente Radice alicujus Convolvuli, *Scammoneũ* dicti; Laudatur nitidum, rarum, leve, colore quàm ſimilimum Taurino Glutini, fungoſum, tenuibus fiſtulis. Nonnulli addunt ut Linguæ tactu albeſcat: huic notæ fidendum non eſt: Hoc enim evenit adulterato, admiſto Tithymalli Lacte. Hæc autem nota, longè certior eſt, nempè ſi guſtatu Linguam non urit, quemadmodum Tithymallus. Naſcitur in Aſiæ Myſia, aliisque Regionibus, reperitur in Inſula Creta. Probatur quod ex Antiochia & Armenia per mare ad nos ex Alexandria Ægypti adfertur.
Scammonii Magiſterium vocatur etiam 🜿 Syrius.
Scammonium Præparatum eſt Diagrydium præparatum & 🜍ratum.
Scammonium Sulphuratum ſeu *Diagrydium 🜍ratum* fit per accenſionem 🜍ris, vel inſperſo 🜍re 🜿ſato in Ɇres △nitos ſub charta perforata, cui Scammonium 🜿ſatum impoſitum eſt. Germ Geſchwefeltes Scammonium.
Scammonium ſeu *Diagrydium Roſatum* eſt Cholagogum inſuccatum.
Scana, dicitur Enema ſeu Clyſter. Germ. Ein Clyſtir.
Scaphis. Hippocr. accipitur pro Menſura, quæ alias Concha dicitur. vid. *Foëſ.* d. l. vid. Concha.
Scapus, idem quod Caulis, medium inter Caput & Radicem.
Scarabæus Cornutus. Germ. Schröder. Eſt in Medicina uſualis.
Scarabæus Pilularis, Pilularius, Solaris & *Stercorum.* Germ. Roß-Käfer/Pferdt-oder Miſt-Käfer uſualis in Medicina eſt.
Scarabæus Rutilus major, Mayen-Käfer / *minor* Brach-Käferlein.
Scarabæus Unctuoſus ſeu *Contarellus* & *Vermis Majalis* Germ. Radden Schmaltz-Käfer oder Mayen Würm / nec hic inidoneus.
Scarabæolus parvus id eſt Cantharis Germ. Spanniſche Fliegen.
Scardula, vocatur Piſcis, qui & Brama dicitur, Cyprino ſimilis, longè verò ignobilior, ſtagnantibus ∇is gaudens, fœdo mucore & luto victitans, *Jul. Alex.* & *Aldrov.*
Scariola eſt Endivia minor. vide Herbas vel ſemina.
Scarlatum vide Chermes ſeu Kermes.
Scarlea eſt Horminum. vide Herbas.
Scarus, Piſcis vocatur ſaxatilis, ſquamoſus. vid. *Aldrov.*
Scavezonum Materialiſtarum ſunt Cinnamomi fragmenta Germ. Stoß-Zimmet/oder Zimmet-Stücker.
Sceleton, Sceletos & *Sceletum* Germ. Ein Bein-Cörper/ Bein-Graſſel / eſt Oſſium totius corporis arida compages, arte Anatomica, articulis ſuis conjuncta.
Scevaſtos, id eſt Factitius; dicitur de Vino apud *Dioſc.* & *Linden.*
Schænanthum & *Schœnanthum* vid. Herbas, Germ. Kameel-Heu oder Stroh.

Sche-

Schebendenigi Mart. Rul. *Schehendenigri Johnſonus* eſt Cannabis ſeu Semen ejus. Germ. Hanff oder Hanff-Samen.

Schias, Schion, Schiaticus, pro Iſchias, Iſchon, Iſchiaticus, legitur apud *Keuchen* ad *Samonic.* pag. 238.

Schina, Radix Sinarica, China, Germ. China-Wurtzel vid. Radices Chinæ.

Schinus, Cepa marina & *Cepa porci* Germ. Meer-Zwibel vid. Rad. Scillæ.

Schiſtos ſeu *Schiſtum*, eſt ſpecies Hæmatitis, ſed pallidior, crocei coloris & friabilis, ſua natura fiſſilis, concremento & alterno cohærentium venarum diſcurſu pectinum modo, Ammoniaco ⊖li ſimilis vid. *Plin.* Libro 33. c. 4.

Schiſtos vel *Schiſton*, O quoque vocari teſtatur *Lang.* L. 2 ep. 32. Lac quoque vocatur, in quo Lapides △niti fuerunt extincti *Stercus caninum*: vel quando Lacti ferventi ✢ inſtillatur, L. 3. de Al. Fac cap. 15.

Sciden, id eſt Ceruſſa. ♃. Germ. Bley-Weiß. *Mart. Rul.*

Scilla, & *Schinus* idem quod Squilla. Germ. Meer Zwibel vid Rad. Scyllæ.

Scinci ſeu *Stinci marini*. Germ. Meer-Stintzen / Animal eſt ▽tile, quadrupes è genere Lacertorum, ſquamis luteis veſtitum, alexipharmacum eſt, ingrediturque Mithridatium *Democr.* & alia Antidota pro lubitu Medicorum. Per Venetias apportatur. vid. *Aldrov. Lang.* & *Schrader.*

Scirona eſt Ros Autumni. Germ. Thau im Herbſt. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johnſon.*

scirpula, Apiana, Moſchatella, Stacula, Sticula, vid. Venucula.

Sclarea eſt Horminum ſeu Orminium. Germ. Scharlach vid. Herbas.

Scnips, dicitur Vermiculus, qui ineunte vere, naſcitur, cum germinare vites, earumque pars turgere incipit; unde germen, quod oculum vocant, exit. *Gal.* Lib. 9. de ſimpl. Fac. § Terra ſamia. Alii ad Formicas hoc nomen applicant noſtrates minimas. *Aldrov.*

Scobs, Scobis & *Scobes*, idem quod Ramentum vel Raſura. Ità *Scobs eborea* legitur apud *Scribon.* n. 16 apud *Celſ.* legitur *Scobis*. *Scobs* ſtrictè quoque notat ♀rem clavellatum ♈ h. e. alcali; item Scoriam cujusque Metalli. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*, in qua ſignificatione etiam à *Fratre Baſilio Valentino* accipitur. *Teſtam. Ultim.* L. 1. 20.

Scoleces, eſt genus Vermium, vid. Lumbrici.

Scolecia, epitheton Æruginis, cujus duo ſunt genera; foſſilis & factitia. *Dioſc.* L. 5. cap. 92. *Libav.* Synt. A. Ch. L. 5. cap. 23.

Scolex, Vermis, idem quod Lumbricus, item Helminthes.

Scolopendra, nomen eſt Animalis venenati, cujus tamen varia dantur genera. Alia Terreſtria, alia Marina de quibus vid. *Aldrov.* L. 5. de Inſect. cap. 15. & L. 7. cap. 6. &c.

Scolopendris, Lucem eſſe Terreſtribus innatam, legitur in *Eph. Nat. Cur.* *Ann.* 1. *Obſ.* 138.

Scolopendrium verum ſeu *minus* eſt Ceterach. Germ. Miltz-Kraut vid. Herbas.

Scolopendrium vulgare ſeu *majus* eſt Lingua Cervina Germ. Hirſch-Zunge vid. Herbas.

Scomber, *Scombrus*, vocatur Piſcis. vid. *Aldrov.* & *Lang.*

Scopæ Abſinthii Germ. Wermuth-Zweiglein vid. Abſinthii Herbam.

Scops, eſt nomen Avis. vid. *Aldrov.* Libro 8. Ornithol. cap. 4.

Scorax, eſt Gummi Olivæ. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Scorbutica, ſunt Medicamenta acidum temperantia & Diaphoreſin procurantia, quibus Scorbutus medetur. Germ. Schar-Bocks-Mittel. *Lex. Blanc.*

Scordilium ſeu *Scorbium* & *Scordium* Germ. Lachen Knoblauch vid. Herbas.

Scordoloſarum, eſt Aſſa fœtida. Germ. Teuffels Koth.

Scoriæ, propriè dicunt. Sordes Metallorũ Fæces vel Recremẽta eorũ. *Gal.* L. de S. F. *Dioſc.* L. 5. c. 94. 97. & 101 Scoriarũ ☽ ti, ♂ri. ♄ bi virtutes explicat. *Mart.* Rul. Scoriã vocat Recremẽtũ illud, quod in prima corruptione ad ſubſtantiã ☿ rii non pertinet. *Baſil.* quoq; d. l. c. 21. de Scoriis Metallorum tractavit. *Helmont.*

Digitized by Google

Scorias quoque vocavit *Stercus* ſive *Excrementum liquidum* □ *na*: de Lithiaſ. cap. 4. n. 21. & cap. 6. n. 16.

Scoritb, id eſt Sulphur. ♎. Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johnſonus*.

Scordiana, Scorodiana, Scordionia, Salvia Boſci, eſt Salvia ſylveſtris Germ. Wilde Salbey vid. Herbas.

Scorodon id eſt Allium Germ. Knoblauch vid. Rad. Alii.

Scorpæna, Scorpis, eſt nomen Piſcis à Scorpio diſtincti; cujus Hiſtoriam cum Uſu tradidit *Aldrov*. L. 2. de Piſc. cap. 27.

Scorpiaca, epitheton eſt Antidoti cujusdam, quæ ictibus Scorpionum medetur. apud *Galen*. L. 2. de Antidot. cap. 12.

Scorpio & *Scorpius*. Germ. Scorpion / eſt Animalculum venenoſum, cujus Cauda ſemper in ictu eſt, de quo præparantur Oleum Scorpionum ſimplex & compoſitum. Plura legenda ſunt apud *Aldrov. Schader. Frid. Hoffmannum* & *alios*. Sign. ♏, ♏, ♏.

Scorpio Caudatus apud Chymicos eſt ☽ tum vivum.

Scorpius Conſtrictus apud Chymicos dicitur Ferrum præparatum ♂. præparat. Germ. Präparirt Eiſen. *Mart. Ruland. & Johnſon.*

Scorzonera Germ. Schlangen Mordt. vid. Rad.

Scriptulus eſt Pondus tertiæ partis Drachmæ vel XX. Granorum v. Scrupulus. Sign. ℈, ℈, ℈.

Scropha, idem eſt quod *Sus* fœmina, Porcus Germ. Ein Schwein.

Scrophularia Major, Millemorbia vid. Radices Germ. Braun-Wurtzel.

Scrophularia ſeu *Scrofularia minor, Chelidonium minus* Germ. Schor-Bocks-Kraut. vid. Herb. Chelidon. min.

Scrupulus, Scriptulus & *Scripulus*, eſt tertia pars Drachmæ. Continet Scrupulus gr. XX. ſeu Obulos duos vid. Gramma. Sign. ℈, ℈, ℈.

Scuma, idem quod Squama. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.*

Scuta Tabeſi, id eſt Teſtudo. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Scutum, eſt Emplaſtrum, Scutum referens, quod Stomacho, Cordi, aliisvè Locis applicatur. Germ. Ein Schild oder Stärck-Pflaſter.

Scybelites, nomen Vini vel potius Muſti, quod ſua ſponte ex Uvis paſſis extillat, utpote Vinum ultrò effundentibus, *Aët*. Libro 9. Cap. 24. fuit è genere Protroporum, & à *Gal*. aliquoties laudatur. vid. *Lind*. Ex: X. §. 179.

Scylacion, vocatur quoddam Collyrium à *Galen*. & *Aëtio* præſcriptum, ſed diverſimodè, notante *Gorræo*.

Scylla, Scilla ſivè *Squilla* & *Schinus*. Germ. Meer-Zwiebel vid. Rad. Scyllæ.

Scyphus, idem quod Cyathus Poculi genus, olim ligneus, teſte *Langio*, l. 1. ep. 29. vide Cyathus. Circorum Scyphorum duodecim fit mentio apud *Galen*. Lib. de Opt. Sect. cap. 14.

Scyri Nicandri Radix, Erythrodanum vid. Rad. Rubiæ Tinctor. Germ. Färbers Röthe.

Scytale, appellatur Serpentis ſpecies: cujus Hiſtoriam & Veneni naturam, deſcripſit *Aldrov*. Lib. 1. Hiſt. ſerp. & Drac. c. 9.

Scythica, Sylitra, Regulitia, Libyeſtaſum, Eutiglycea, Rad. dulcis vid. Rad. Liquiritiæ Germ. Süß-Holtz.

Scytos. Corium ſignificat in genere, quamvis *Gal*. reſtrinxiſſe videatur ad Capitis Cutem, vel ea, quæ ſunt inter Cervicem & Tendines, &c.

Seb id eſt Aurum. ☉ Goldt & Alumen O. Germ. Allaun. *Johnſ*. dicitur Sed. *Mart. Rul*. loco Sed, poſuit Sel.

Seb, Immaturi Coloris, eſt Scabioſus *Johnſonus. Mart. Rulandus* verò ſcripſit *seb Immutati Coloris*, id eſt, Scabioſus.

Sebaſton, Pruna pectoralia nigra, Germ. Schwartze Bruſt-Beer vid. Sebeſten.

Seberius, vocatur Fructus Mandragoræ. Germ. Allraun.

Sebeſten, Sebeſtena, Sebaſton, Pruna, Pruneola pectoralia nigra, Serica nigra, Pruna Sebeſtena, Myxa, Myxaria & Myxi. Germ. Sebeſten oder Schwartze Bruſt-

Bruſt-

Digitized by Google

Beerlein. In Syria ac Ægypto proveniunt; unde ad nos in Germaniam advehuntur.

Sebetum, i. e. Anethum. Germ. Dillkraut.

Sebum, ſeu *Sevum*, dicitur oleoſa & pinguis Subſtantia, Adipe ſiccior, & magis concreta compactaque, &c. vid. Sevum.

Secale, Frumenti genus, nobis hodie quàm optimè notum; cum Panis quotidianus ex eo parari ſoleat: Vilior Panis eſt triticeo, aut è Zea parato. Vocatur & Siligo, Rogga, item Secla.

Secretum, eſt Res ſecreta, vel Arcanum. vid. Arcanum.

Sectacroa, idem quod Flos Sectarum, & denotat Florem Nucis Moſchatæ. *Dorn. in Lex.*

Secundinæ præparatio, abluantur Secundinæ Fœminæ primiparæ, optimè cum Vino albo, exſiccentur citò, & ☿ ſentur, Detur ad. ʒj in Epilepſia, Utero ſtrangulato, in Partu difficili &c.

Secus, id eſt Aurum. ☉. Germ. Gold. *Matth. Rul. & Johnſ.*

Sedaff, id eſt Concha marina. Germ. Meer-Schnecke.

Sedativa, Medicamenta ſunt, ut Mitigativa dolorum, Quietem Ægris adferentia, ſimul Curativa & Sanativa. *Mart. Rul.*

Sedem, eſt Vas. *Johnſonus in Lex.* 2. fol. 7.

Seden, Sednia & Segax, eſt Sanguis Draconis. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sedenegi dicitur Lapis Hæmatites, ut eſt apud *Libav. Apoc. Herm. part. prim.* cap. 2. Tom. II. Oper. p. 232.

Sedbe, id eſt Cynabrium. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sediman, i. e. Urina. ⊡. Germ. Urin.

Sedma, Scedune, Sedune, Sendanegi, Sendanegum, eſt Hæmatites. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Sednia, Sedina, Seden & *Segax*, eſt Sanguis Draconis. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sedum Agreſte, *Aizoon Agrion*, vid. Craſſula major, Germ. Knaben-Kraut.

Sedum marinum, eſt Aloës. Germ. Bitter Aloe.

Sedum majus & minus, vid. Sempervivum majus & minus. Germ. Groß und kleine Hauß-Wurtzel.

Segax, Sedina, Seden & *Sednia*, eſt Sanguis Draconis. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Seges, dicitur vel de Frugibus, vel de Arvo, in quo Fruges coluntur.

Segith, *sagith* & *sernech*, id eſt *Vitriolum* ⦶. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Segregatio, in genere etiam Sequeſtratio dicitur, eſt ut non confluunt Reſoluta ut Colliquabilia, ſed quælibet pars ſeparatim tenetur, eſtque etiam Diſtractio & Extractio, & Segregatio. *Mart. Rul. & Johnſonus.* Dicitur etiam Diſſolutio & Separatio.

Sel, id eſt Sambucus. Germ. Holder/oder Holunder. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Selachos, dicitur Piſcium genus Cartilagineum, cui Cartilago Cutis loco eſt, veluti Squatina, Paſtinaca, Raja, *Galen.* lib. 3. cap. 36

Selatus, Satir, Saic, Solat, id eſt Argentum vivum ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Seldonium, Alkali, quid *Paracelſ.* propriè vocet, non conſtat. Hinc ſine dubio *Dorn.* in Dictionario *Paracelſ.* omiſit. Intelligit verò rem in Liquore facile ſolubilem & Tincturam emittentem, uti patet Paragraph. Lib. 3. cap. 2. §. 4.

Selekuſi, i. e. Spuma Lunæ vel Talcum. Germ. Talck. *Sylvat.* p. 177.

Seleniacon, nomen eſt, quod Lunæ ſacratum & dicatum fuerit, Viginti octo Medicamentorum Miſturâ conſtans, quot nempe diebus Luna curſum menſtruum peragit. *Gorræus* ex *Aëtio* & *Æginet.* lib. 7. cap. 22. &c.

Selenites & *selenitis Lapis*, vid. Lapis ſelenites.

Seleucidæ, vocantur Aviculæ in Aſia frequentes, quæ jugiter Locuſtas edunt, easque celeriter excernunt. *Galen.* lib. 6. Locuſt. Aff. cap. 3. Pro fabuloſis habet *Aldrov.* Lib. 10. Ornith. cap. 5. &c.

Digitized by Google

Selibra, eſt Libræ Dimidia Pars, ſivè Unicæ ſex ℥vj. *Gal.* Libro 1. de C. M. P. G. cap. 4.

Selinites, epitheton Vini medicati, ex Semine Apii, quod Selinon vocatur, parati. *Dioſcord.* Lib. 5. cap. 74. *Gorr.*

Selinitis eſt Lunaria Germ. Mon Kraut. vid. Herbas.

Selino Italorum vid. Apium paluſtre.

Selinon Cepæom ſeu *Selinum Cepæum* vid. Apium hortenſe.

Selinophyllon, Tricophyes Apulei, Callphyllon Hippocratis, Adiantum & *Amiantum Apulei, Herba Capillaris* vid. Trichomanes, Germ. Wider Tott.

Selinuſia, epitheton Terræ, haud dubiè à loco, quæ cum Chia Terra, inter optima refertur Remedia, contrà Ambuſta. *Gal.* Libro 9. de S. Fac. §. de Samia Terra.

Selſas id eſt Filix. Germ. Fahren. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sem: ità à Medicis præſcript. notat ſemper Semen legendum eſſe; aliquando etiam Semis vel Semiſſis legend. eſt.

Semen in Officinis minutiores Plantarum Fructus denotat, ex quibus ſimile naſci poteſt. *Lex Blancardi.*

Semen, Chymici quoque & Metallurgi, ad ſuos Labores tranſtulerunt *Spermatis* & *Seminis* vocabula. Ità Aurum fieri dicitur ex ☉ ri *Semine*, Semen appellando vim prolificam. Eſt enim indita cuique rei naturali virtus quædam, ut ſe propaget. *Th. Chym.* Vol. II. pag. 344. Adde *Libav.* Th. II. Oper. pag. 342. in opere Lapidis Philoſophici, interdum *unum*, interdum *duplex Semen* proponitur. In hoc tamen conveniunt, quod ☿ rius Philoſophorum dicatur *ſemen*, aliquando tamen cum limitatione, fœmininum, ad differentiam maſculini; quod eſt ☉ rum. in calcem puriſſimam redactum. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 401. & alibi. Plura de Semine quære in Indice VI. Voluminum. *Semen Veneris* dicitur Squama Æris.

SEMINA.

Semen Abſynthii Alexandrini, Judaici, ſeu *ſantonici, Ægyptiaci, Gallici*, dicitur & *Semen Cinæ* ſivè *Cynæ, ſemen Sanctum* & *Sanctonicum* & *Sementiæ, Semen lumbricorum, ſonentiæ* & *Zedoariæ.* Itemq; dicitur *Hagioſpermus, Semen Santonicum.* Germ. Wurm-Samen / Zittwer-Samen. Semen è Sinarum Regione ultra extremas Indiæ Oras & inde ad nos, ex Alexandria Ægypti ac aliis meridionalibus Locis, adfertur. Eligendum magnum & odoratiſſimum non pulverulentum.

Semen Accipitrinæ vid. Semen Sophiæ Germ. Well-Samen.

Semen Acetoſæ majoris, pratenſis ſylveſtris ſeu *Oxalidis.* Germ. Ampffer-Kraut-Samen und Sauer Ampffer-Samen. Naſcitur in Pratis & hortis.

Semen Agni Caſti, Lecriſtici, Amictomiæni, Lygi, Agoni, Tridactyli, Arboris Caſti, Salicis Alexandrinæ, Amerinæ, vel *Marinæ, Semen Eleagni, Viticis* & *Piperis Monachorum, Piper agreſte, Piper Eunuchorum* & Monachorum, *Arboris Caſtæ* & *Salicis Marinæ*, Germ. Schaaff Mülben-Samen / Keuſch-Baum und Keuſch Lamb-Samen / Abrahams Baum-Samen / Kloſter und Münchs-Pfefferl / Altſeim-oder Borſt-Samen. Naſcitur in fluminum ripis, aſperisque Locis ac torrentium alveis.

Semen Alkekengi ſeu *Halicacabi, Saxifragæ rubræ, Solani Halicacabini, Solani rubei, ſolani veſicarii, Semen* ſeu *Baccæ Solatri rubei, Baccæ veſicariæ, Phyſalides, Ceraſa Judæorum* & *Ceraſa Terræ*, Germ. Juden-Kirſchen / Boborellen / Schlutten / Juden Döcklein / Winter Kirſchen und rother Nacht-Schatten-Samen / Erdt-Kirſchen / Stein-Kirſchen / Juden Hüthlein / rothe Schlutten. Creſcit in Vineis, colitur etiam in Hortis.

Semen Althææ, Biſmalvæ, Ibiſci, Malvæ viſci, Malvæ paluſtris. Germ. Eibiſch oder Ibiſch-Kraut-Samen / Heyl-Wurtzel oder Hülff-Wurtzel-Samen und wilde Pappeln-Samen. Creſcit Locis humidis.

Semen

Semen Amaraci vid. Semen Majoranæ. Germ. Majoran-Samen.

Semen Amaranthi, Floris Amoris, vid. Flores Amaranthi.

Semen Ameos ſeu *Ammeos, Ammi Cretici* vel *veri ſ. Amios, Cumini Æthyopici* & *Cymini Regii* & *ammioſelini, Ammii veri, Cumini Alexandrini, Ammii Cretici*, Germ. Ammey-Samen oder Cretiſcher Ammey-Samen. Advehitur ad nos ex Alexandria Ægypti Venetias in Germaniam. Spectat ad numerum 4. Seminum Calidorum minorum.

Semen Amomi, quid propriè ſit, multæ & variæ de eo ſunt ſententiæ, Semen quidē proſtat in Officinis, quod ab Oriente defertur, cenſetur verò eſſe *Sion, Siſon* vel *Sinon Dioſcoridis*. Transportatur ex India *Amomum Racemoſum* dictum. Quidam Authores ſubſtituunt Cardamomum majus, Cubebas, Baccas Juniperi. De hoc legatur *Bauhinus, Nicolaus* Medicus Veronenſis, *Franciſcus Pona* &c. Spectat ad numerum 4. Seminum Calidorum minorum.

Semen *Amomi Dioſcoridis* eſt Piper *Matth.*

Semen *Anethi hortenſis*. Germ. Dill oder Dillen-Samen / Kümmerling-Kraut-Samen. Seritur in Hortis.

Semen Angelicæ, Coſti Nigri, Angelicæ montanæ. Germ. Angeliken-Samen / H. Geiſt Wurtzel-Samen / Engel-Wurtzel und Bruſt-Wurtzel-Samen. Creſcit in montibus Helvetiis, ex quibus in copia affertur.

Semen *Anguriæ* vide Semen Citrulli.

Semen *Aniſi* & *Aneſi, Aniteti, Cymini dulcis*. Germ. Aniß-Samen / Eniß-Samen ex Italia, Bamberga & aliis Locis advehitur. Spectat ad numerum 4. Seminum Calidorum Majorum.

Semen *Antheræ Liliorum alborum*, Germ. Das gelbe Sämlein in der weiſſen Lilien / vid. Flores Liliorum alborum.

Semen *Antheræ Roſarum rubrarum*, Germ. Das Sämlein in der rothen Roſen / vid. Flor: Roſarum rubrarum.

Semen *Anthos* ſeu Roriſmarini vid. Flor. ſ. Herb. Roriſmarini.

Semen Apii *Alexandrini, Oleris Atri* ſeu *Oluſatri* Germ. Alexandriniſcher Peterſein-Samen.

Semen *Apii Macedonici* ſeu *Saxatilis*, vid. Sem. Petroſelini Macedonici Germ. Macedoniſcher Peterlein-Samen.

Semen *Apii Montani* ſeu *Oreoſelini* vid. Semen Petroſelini Montani Germ. Berg Peterlein-Samen.

Semen *Apii Hortenſis* vid. Semen Petroſelini vulgaris Germ. Peterſilien-Samen.

Semen *Apii paluſtris* ſeu *Officinalis, Apii vulgaris* ſeu *Eleoſelini*. Germ. Eppich-Samen / Waſſer Peterlein-Samen / Waſſer-Morellen / Waſſer Eppich und Waſſer Marck-Samen / Braun Peterlein-Samen / Naſcitur in humidis & Seritur in Hortis. Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum minorum.

Semen *Apii ſativi* vel *veri* vid. Semen Petroſelini Germ. Peterſilien-Samen.

Semen *Aquilegiæ* ſeu *Aquilejæ* & *Aquilinæ hortenſis* & *ſilveſtris*, Germ. Ageley-und Ackeley-Samen. Diverſæ reperiuntur ſpecies Florum colore vel plenitudine. Seritur in Hortis, ſpontè tamen naſcitur in Pratis uliginoſis, Montibus ſylvoſis & inter Saxa & Fruteta.

Semen Aſparragi, Aſpharagi & *Sparagi domeſtici*, ſeu *hortenſis* vel *ſativi*. Germ. Spargen Samen oder Corallen-Kraut-Samen; Seritur in Hortis, gaudetque arundinetis & Locis petroſis.

Semen *Atriplicis* vid. Herb. Atriplicis. Germ. Milten.

semen *Avenæ* vel *Semen Bromi* Germ. Haber Colitur in Campis.

Semen *Aurantiorum, Mali Arantiæ* ſive *Mali Aurantiæ, aurei Mali*, Mali *Arangiæ* ſeu Mali *Nerantiæ*. Germ. Pomerantzen-Kern. Ex Gallia Hiſpania & Italia ad nos apportatur.

Semen *Balenarum* ſeu *Ceti* Germ. Wald-Rath / Wall-Rath. vid. Sperma Ceti.

Semen Bardanæ ſeu *Lappæ majoris, Perſonariæ* ſeu *Perſonatæ majoris*, Semen

Arcii

Arcii. Germ. Groß-Kletten-Samen/ Groß-Docken-Kraut-Samen. Creſcit Locis udis juxta flumina & ſimilia.

Semen Baſilici, Ocimi ſeu *Ocymi, Semen Herbæ Baſilicæ,* ſeu *Herbæ Regiæ, Bacharis Germanicæ, Ocimi magni, Ocimi medii vulgaris.* Germ. Baſilien Samen. Colitur in Hortis.

Semen Bauciæ ſeu *Dauci ſylveſtris.* vid. Semen Paſtinacæ Sylveſtris.

Semen Berberum, Berberum Dumetorum, Oxyacanthæ, vel *Oxyacanthi, Creſpini fructus, ſemen ſpinæ acidæ* vel *Sanctæ.* Germ. Saurach/ Saurach-dorn/ Peiſſelbeer/ Erbſelen und Wein-Näglein-Samen. vide Acini ſeu Arilli. Fruticat in ſepibus, frutetis montoſis locis ſiccis & ▽ſis &c.

Semen Biſmalvæ, Ibiſci, Malvæ viſci. vid. Semen Altheæ.

Semen Bombaſi & Bombacis, Coti & Cotti, Goſſypii, Lanæ Xyli, Goſſypii fruteſcentis Semine albo, eſt Semen arbuſculæ exoticæ ferentis fructus inſtar nucis crinitæ, in qua ſemen latitat lanugine molliſſimâ involutum. Seritur in Creta, Cypro, & Sicilia: quin & in Apulia aliiſque Regionibus naſcitur. Germ. Baum-Wollen-Nüßlein oder Wall-Körner-Samen. vid. Goſſypium.

Semen Borraginis, Bugloſſi latifolii, Bugloſſi veri, Bugloſſæ urbanæ. Germ. Borrabi/ Borragen Borras/ oder Borretſch-Samen. Creſcit ut plurimum in Hortis, tum quoque Locis incultis.

Semen Braſſicæ. vide Semen Caulium, Germ. Köhl-Kraut-Samen.

Semen Bruſci, vide Radices Bruſci ſeu Ruſci.

Semen Buniadis. vide Semen Napi. Germ. Steck-Rüb-Samen.

Semen Canabis & Cannabis ſeu *Cannapi, Cannabis majoris* ſeu *Sativæ.* Germ. Hanff-Samen oder Hanff-Körner: colitur in Agris.

Semen Cardui benedicti ſeu *Sancti, Attractilis* ſeu *Cnici ſylveſtris alterius Theophraſti, Cnici ſupini.* Germ. Cardobenedicten oder geſegneten Diſtel-Samen/ Spinnen Diſtel und Dorn-Diſtel Samen/ colitur in Agris & Hortis.

Semen Cardui Mariæ ſeu *Cardui lactei & Spinæ albæ hortenſis, Cardui albis maculis notati vulgaris, Cardui albi & Chamaleon Brunſ.* Cardui Mariani, *Cardui Leucographi,* Germ. Marien Diſtel/ Vehe-Diſtel/ Frauen-Diſtel-Samen/ Weg-Diſtel und Stech-Diſtel Samen. Seritur in Hortis & ſæpius creſcit in Locis incultis.

Semen Cari, Carei, Carvi, Cumini pratenſis, Carvi Officinarum, Sem. Carii, Carnabadii Simeonis Sethi, Careoſemen. Germ. Wieſen-Kümmel/ Fiſch-Kümmel/ Feld-Kümmel und Weg-Kümmel/ Matten-Kümmel. Naſcitur in Pratis & collibus uliginoſis. Spectat ad numerum 4. ſeminum calidorum majorum.

Semen Carthami, Cnici ſeu *Cneci, Cnici ſativi* ſeu *vulgaris* vel *urbani, Cnici flore Croceo, Croci ſylveſtris.* Germ. Wilder Saffran-Samen/ Saffler/ Saffloc und Garten Saffran-Samen/ Colitur in Hortis Galliæ, Germaniæ, Italiæ & aliis Locis.

Semen Cataputiæ majoris ſeu *Ricini vulgaris & Cici manus & Palmæ Chriſti, Granum regium majus, Alkarva, Cherva, Semen ſeſelis Cyprii, Pentadactyli, Seſeli agreſtis.* Germ. Wund-Baum-Körner/ Große Treib-Körner/ Creutz-Baum-Körner/ Mollen-Kraut-Körner. Colitur in Hortis, tum ob raritatem, tum ob Talpas, quæ ejus præſentiam fugere dicuntur. Potenter bilem & pituitam per ſuperiora & inferiora pellit. Doſis nucleorum Num. XII. plus, minuſvè, rariſſimi itidem uſus eſt.

Semen Cataputiæ maximæ ſeu *Ricini Americani.* vide Grana Tigliæ ſeu Tilli. Purgier-Körner oder Bohnen.

Semen Cataputiæ minoris, Lathyridis, Eſulæ Vulpinæ, Granum Regium minus, Germ. Spring-Körner/ kleine Treib-Körner. Recenſetur inter genera Tithymallorum, utpote tota candido & lacteo ſucco turgens. Colitur in Hortis. Purgat cum violentia per ſeceſſum & vomitum humores bilioſos & ſeroſos. Doſis à baccis Num. VI. ad XII.

Semen

Digitized by Google

Semen Cataputiæ maximæ ſeu Ricini *Americani.* vide Grana Tigliæ ſeu Tilli. Purgier-Körner oder Bohnen.

Semen Cataputiæ minoris, Lathyridis, Eſulæ Vulpinæ, granum Regium minus, Germ. Spring-Körner/kleine Treib-Körner. Recenſetur inter genera Tithymallorum, utpote tota candido & lacteo Succo turgens. Colitur in Hortis. Purgat cum violentia per Seceſſum & Vomitum, humores bilioſos & ſeroſos. Doſis à Baccis No. VI. ad XII.

Semen Caulium ſive *Braſſicæ, Braſſicæ candidæ, hortenſis, lævis, primæ, ſativæ, vulgaris.* Germ. Kohl-Kraut-Samen. Colitur in Agris & Hortis.

Semen Cepæ ſeu *Cepe, Cepæ albæ, rotundæ, rubræ, ſativæ, vulgaris.* Germ. Zwibel-Samen. Colitur in Agris & Hortis.

Semen Ceraſorum, Nuclei excorticati, ſive ſint acidorum, amarorũ ſive dulcium Ceraſorum. Germ. Kirſchen-Kern. Coluntur in Hortis & aliis Locis.

Semen Cerefolii, Cerefylli, Cerifolii vel *Gingidii, Chærophylli ſativi* & *vulgaris.* Germ. Kerbel/Körbel und Körffel-Samen. Seritur in Hortis.

Semen Ceti ſeu *Balenarum.* vid. Sperma Ceti. Germ. Baldt-Rath.

Semen Chermes. vid. Grana Kermes. Germ. Schorbock Beer.

Semen Ciceris rubri ſativi, interdum *albi* ſubſtituitur. Germ. Rothe Kichern oder Cicer-Erbſen. Creſcunt Bambergæ in magna copia; pingue ſolum & nigrum amat.

Semen Cichorii ſivè *Cichoriæ domeſticæ, hortenſis, ſativæ,* ſive *latioris folii, Cichorii latifolii ſativi, Seris ſativæ, Cichorii ſativi albi, Taraxaci Arabici* Germ. Weiſſer Weg-Weiß und Wegwarten-Samen; Colitur in Hortis.

Semen Cinæ, vide Semen Abſinthii Alexandrini, Germ. Wurm-Samen.

Semen Citri, Mali Citrei, Citriæ malæ, Citromalæ, Mali Medici, Sem. Citrei Mali, Cedromeli, Mali Aſſyrii, mali Heſperii, Cochymeli, Germ. Citronen-Kern. Eſt Semen fructûs Arboris exoticæ per totum annum virentis, Fructumque tenellum cum matureſcente ſimul ferens. Seruntur tanquam exotica in Hortis noſtris, & advehuntur ex Gallia, Hiſpania & Italia.

Semen Citrulli ſive *Anguriæ, Melanum Indorum,* ſpecies Cucumeris eſt, fructu rotundo, quo reliquas Cucumeris ſpecies quoad magnitudinem exuperat. Germ. Angurien oder Citrullen-Samen oder Kern. Advehitur ex Italia, ſeriturque in Hortis & Viridariis. Annumeratur Seminibus Quatuor frigidis majoribus.

Semen Cnici ſativi. vid. Semen Carthami. Germ. Wilder Saffran-Samen.

Semen Cocognidii, Coccognidii, Grana Gnidia vocatur Fructus Laureolæ ſivè Mezerei. Dicitur & *Chamelæa Germanica* ſeu *Mezereon Germanicum, Thimelæa, Laureola* folio deciduo flore purpureo. Germ. Kellers-Halß. Foliorum ac Corticum præparatorum à Gr. viij ad Gr. xv. Granorum à N. VI. ad XII. aſſumuntur. Nominatur quoque *Piper montanum.* Creſcit in Sylvis ▽ſis & apportatur à Roma, Piſa & Neapoli &c. vid. Cort. Mezerei.

Semen Coculi. vid. Coculi Indi. Germ. Kockels Körner.

Semen Colocynthidis. vid. Colocynthis. Germ. Coloquinthen.

Semen Coriandri majoris, Coriani & *Corii, Piſi cordati.* Germ. Coriander/Coliander/Wantzen-Dill/Wandt-Läuß. In Italia naſcitur ſponte in Campis & inter ſegetes. In Germania verò ſeritur in Agris & Hortis.

Semen Cucumeris Antiquorum. vide Semen Melonum.

Semen Cucumeris eſculenti, ſativi, vulgaris. Germ. Cucumern-Kern. Seritur in Campeſtribus & Hortis ſpectat ad numerum Seminum Quatuor frigidorum majorum.

Semen Cucurbitæ ſativæ, Sem. Cucurbitæ Camerariæ, Cucurbitæ perticalis; etſi variant magnitudine, colore, figura; conveniunt tamen natura & viribus. Germ. Kürbis-Kern. Spectat etiam ad numerum Quatuor Seminum frigidorum majorum. Seritur in Hortis.

Semen Cumini Æthyopici. vide Semen Ameos.

Digitized by Google

Semen Cumini ſativi, Cumini Officinalis, Cumini Semine longiore, Cumini domeſtici, Cumini Romani, Cymini. Germ. Kümmich/Kümmel/Römiſcher-Kümmel/Pfeffer-Kümmel/ Kram-Kümmel und Garten-Kümmel. Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum majorum.

Semen Cyami ſeu *Fabarum.* Germ. Bohnen. vid. Sem. Fabarum.

Semen Cydoneorum, Cotoneorum, mali Cotoneæ majoris & minoris, Germ. Kütten oder Quitten-Kern. Cultis gaudet, frigidis & humidis & convalles amat, coliturque in Hortis.

Semen Cynæ. vid. Semen Abſinthii Alexandrini & Domeſtici.

Semen Cynosbati, colligitur ex fructu Roſarum maturo. Germ. Arß-Kützeln oder Hahn Butten/Samen. Creſcit in campeſtribus juxta vias vel inter ſepes, itemque in Hortis.

Semen ſeu *Oſſa Dactylorum.* vide Dactyli. Germ. Datteln.

Semen Dauci Cretici ſeu *Cretenſis, Dauci veri Dioſcoridis, Dauci foliis Anethi* ſeu *Fœniculi, Seſeli Cretici, Tordylion Cordi.* Germ. Candiſcher oder Cretiſcher Mohren-Kümmel/ auch Cretiſcher Vögel-Neſt Samen. Naſcitur in Inſula Creta, unde nomen quoque habet, tum quoque in Italia. In Germania verò cum aliis peregrinis in Hortis colitur. Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum minorum.

Semen Dauci Noſtratis. vid. Semen Paſtinacæ ſylveſtris.

Semen Ebuli ſeu *Sambuci agreſtis* vel *humilis, Acini* ſeu *Arilli, Chamæactes.* Germ. Attich/ Heylunder/ Nieder-Holder und Acker-Holder Samen. vid. Acini ſeu Arilli. Ebulus differt à Sambuco, quod Sambucus arboreſcat, Ebulus verò herbaceo generi accedat.

Semen Endiviæ albæ, majoris, ſativæ, vulgaris, Intubi ſeu *Intybi latifolii, majoris, ſativi, vulgaris, Seris domeſticæ latifoliæ.* Interdum *Semen Scariolæ* ſeu *Endiviæ minoris* ſubſtituitur. Germ. Endivien Samen. In Hortis colitur. Spectat ad numerum Seminum 4. Frigidorum minorum.

Semen Erucæ ſeu *Erucæ ſativæ* vel *Erraticæ*, ſeu *Euromi, Euculæ Marinæ majoris, Erucæ,* Latifoliæ *albæ ſativæ, Sinapi hortenſis, Erucæ majoris, hortenſis, Latifoliæ*, Germ Weiſſer Senff/ Raucken. Semen Erucæ hortenſis Officinalis eſt. Seritur in Hortis, gaudet arido ſolo, adeò ut in Muris quoque naſcatur.

Semen Ervi. vid. Semen Orobi. Germ. Erven.

Semen Eryſimi vulgaris, Verbenæ fœminæ, Sinapi 7. Herbæ Sophiæ Chyrurgorum. Germ. Hederich/wilder oder Weg-Senff Samen. Creſcit juxta vias, urbes, rudera, hortosque.

Semen ſive *Faba major, ſativa, vulgaris, Boona* ſive *Phaſelus major, Cyamus, Faba hortenſis.* Germ. Bohnen. Seritur in Hortis.

Semen Fœniculi ſeu Marathri, *Fœniculi noſtri vulgaris* Hippomarathri. Germ. Fenchel Samen. Seritur Vere ineunte, in Locis apricis & modicè ſaxoſis, ſpectat ad numerum Seminum 4. Calidorum majorum.

Semen Fœniculi Cretici ſeu *Italici ſemine oblongo.* Cretiſcher oder Italiäniſcher Fenchel-Samen. Creſcit in Inſula Creta ſeu Italia, ex quibus advehitur.

Semen Fœniculi marini. Germ. Meer Fenchel/ Bacillen und See-Peterlein. Vocatur etiam *Creta marina Off. Crethanus, Crethamus.*

Semen Fœnigræci ſeu *Fœnugræci*, vel *Trifolii Græci* & *Fœnogræci, Semen Aegocerotis, Carphi, Siliciæ, Siliculæ.* Germ. Foenum Græcum/ Bocks oder Kühe-Horn-Samen/ Griechiſch Heu oder Klee-Samen. Seritur multis in Locis.

Semen Fraxini, Linguæ avis, Fraxini excelſioris & non *humiloris, Semen Orneogloſſi, Semen Ligni Guajaci Germanici.* Germ. Eſchern/ Eſchen-Baum/ Stein-Eſchen/ Brandt-Eſchen und Wundt-Holtz-Samen. Provenit in altis tenebroſis & humectis ſylvis, nonnunquam & in lapidoſis quibusdam agrorum limitibus.

Semen

Digitized by Google

Semen *Fumariæ*. vid. Herb. Fumariæ. Germ. Erdt-Rauch.
Semen *Galegæ*. vid. Herb. Galegæ. Germ. Geiß Rauthen.
Semen *Geniſtæ*. vid. Flor. Geniſtæ. Germ. Ginſter-Blumen.
Semen *Goſſipii*. vid. Semen Bombacis.
Semen *Granatorum*. vid. Granata ſeu Cort. Granatorum.
Semen *Halicacabi*. vid. Semen Alkekengi.
Semen ſeu *Baccæ Hederæ Arboreæ*. vid. Herb. Hederæ Arbor.
Semen *Hellebori nigri*. vid. Radices Hellebori nigri.
Semen *Hordei Hyemalis, Hordei majoris, Hordei polyſtichi hyberni*, Germ. Gerſten. Seritur ubique in Agris.
Semen *Horminii*. vid. Herb. Hormini ſ. Orminii.
Semen *Hyoſcyami* ſeu *Dioſcyami albi, Juſquiami albi, Fabæ Suillæ*, vel *Porcinæ*, *Altercï, Herbæ Canicularis*, *Dentis caballini*. Germ. Billſam-Kraut/Säu-Bonen Schlaff und Doll-Kraut-Samen/ Rinds-Wurtz oder Ziegeyner-Kraut-Samen. Creſcit incultis in Agrorum & Scorbium marginibus.
Semen *Hyoſcyami Peruviani*. vid. Herb. Nicotianæ.
Semen *Hyperici* ſeu *Fugæ Dæmonum*. vid. Flores Hyperici. Germ. Eyſop oder Hyſop.
Semen *Ibiſci, Biſmalvæ*. vid. Semen Altheæ. Germ. Eybiſch-Samen.
Semen *Imperatoriæ*. vid. Rad. Imperatoriæ ſeu Oſtrucii.
Semen *Lactucæ hortenſis, capitatæ, cryſpæ, ſativæ, vulgaris*, Germ. Lattich Salat-Samen. Seritur in Hortis; ſpectat ad numerum Seminum 4. frigid. minorum.
Semen *Lapathi acuti*, vid. Radices Lapathi acuti.
Semen *Lappæ majoris*, vid. Radices ſeu Semen Bardanæ.
Semen *Lathyridis*, vid. Semen Cataputiæ minoris.
Semen *Lentium vulgar*. Germ. Linſen. Seruntur ubique in Agris. Dicuntur & *Lenticulæ* & *Phaci*.
Semen *Leviſtici Cretici*. vid. Semen Seſeleos Maſſilienſis.
Semen *Leviſtici vulgaris, Seſeleos Officinalis, ſilphii, Laſerpitii, Laſerpitii Europæi* ſeu *Germanici*, *Hippoſelini* & *Pſeudo-liguſtici vulgaris ſativi, Smyrnii, Lacunæ*. Germ. Lieb-Stöckel-Samen/Badt-Kraut oder Säu-Kraut-Samen. Colitur in Hortis.
Semen Limonum ſeu *Citriæ malæ minoris*. Germ. Limonen-Kern. Seritur tanquam exoticum in Hortis noſtris & advehitur ex Gallia, Hiſpania & Italia.
Semen *Linguæ avis*. vide Semen Fraxini. Germ. Eſchen-Baum-Samen.
Semen *Lini ſativi, cœrulei vulgaris*. Germ. Leim-Samen. Seritur paſſim in campis, attrito & ſtercorato ſolo.
Semen *Lumbricorum, Cynæ* ſeu *Zinæ*. Germ. Wurm-Samen. vid. Sem. Abſinthii Alexandrini.
Semen *Lupinorum Flore albo*, vocatur etiam *Acortinus*. Germ. Türckiſcher Veyl-Samen/Feng Bonen/Wick-Bonen/und Wolffs-Aſch-Bonen. Gaudet ſabuloſa & calidiore ▽ra.
Semen *Lycopodii, Muſci terreſtris, Pedis Leonini, Pedis Lupi*, *Muſci terreſtris Clavati* & *Larina muſci*. Germ. Bake-Lapp/ St. Johannis-Gürtel/ Gürtel-Kraut/ Neun-Heyl/ Teuffels Klau/ Trudten Fuß und Löwen-Fuß Samen. Creſcit in Sylvis deſertis ac miricetis & montibus quibusdam.
Semen *Majoranæ* ſeu *Amaraci* vel *Sampſuchii*, *Amaraci* ſeu *Majoranæ majoris*, *Sylveſtris* ſeu *vulgaris*, *Majoranæ ſativæ*, *latifoliæ vulgaris*, *Tenuifoliæ vulgaris*, *Tenuifoliæ minoris*. Germ. Majoran/Maſeran/Maſoran und Mayoran-Samen. Seritur & fovetur diligenti cultura, gaudet ſtercorato humido & umbroſo ſolo. His in Locis raro maturatur, ſed apportatur ex Gallia & Italia &c.
Semen *Mali Punicæ*. vid. Granata ſeu Cort. Granatorum.

Semen *Malvæ minoris, ſylveſtris, vulgaris, Malvæ ſylveſtris folio rotundo repentis pumilæ, Malvæ ſylveſtris folio ſinuato.* Germ. Pappeln/ Käß-Pappeln/ Haſen-Pappeln/ Roß-Pappeln und Gänß-Pappeln-Samen. Creſcit paſſim incultum, gaudet ſolo pingui & humido.

Semen *Malvæ paluſtris* vid. Semen Altheæ, Germ. Eybiſch.

Semen *Malvæ viſci* vide Semen Altheæ Samen.

Semen *Melanthii* vid Semen Nigellæ, Germ. Schwartzer-Kümmel.

Semen *Meliſſæ* vid. Herb. Meliſſæ. Germ. Mutter-Kraut.

Semen *Melonum vulgar.* Semen *Peponum* ſeu *Melopeponum*, *Cucumeris Antiquorum.* Germ. Melonen-Kern Spectat ad Semen in numero 4. Seminum frigidorum major. Loca inſolata amat & benè ſubacta, colitur in Hortis.

Semen Meſpilorum, *Meſpilorum ſylveſtrium ſ. Vulgarium, Lapides Meſpilorum*, Germ. Meſpel-Kern oder Meſpel-Stein.

Semen *Milii ſemine albo* vel *luteo*, *Milii ☉rei.* Germ. Hirſchen: gaudet ſolo a noſo & humido.

Semen *Milii ☉lis* ſeu *Lithoſpermi majoris erecti, Lithoſpermi minoris legitimi, Saxifragæ tertiæ, Milii ☉lis ſativi, Lithoſpermi arvenſis Gorgonii, Semen Leoninum,* vocatur etiam *Milium Soler*, à monte Soler in quo copioſè creſcit. *Semen Dioſpori*, Germ. Meer-Hirſchen/ Stein-Samen/ Stein-Hirſchen und Perlein-Hirſchen. Creſcit in Hortis, inter fruges incultum.

Semen *Minutum* vid. Semen Soph æ Germ. Will-Samen.

Semen *Muſci [illegible]reſtris* vid. Semen Lycopodii, Germ. Lewen-Fuß-Samen.

Semen *Myrti* ſeu *Murti minoris, vulgaris, Tarentini.* Germ. Myrten Baum-Samen oder Myrten-Beer. Creſcit in Regionibus calidis, Italiâ, Galliâ Narbonenſi juxta Ripas Maris.

Semen *Napi ſativi, uſualis, ſylveſtris, Rapi ſativi alterius, Napi veterum, Napi, Buniadis ſativæ.* Germ. Steck-Rüben-Samen/ Bordt Feldiſcher Rüb-Samen/ Napen oder Napen/ Baumholder oder Stickel-Rüb-Sammen. in agris colitur.

Semen *Naſturtii Alpini minimi* vid. Semen Sophiæ Germ. Will-Samen.

Semen *Naſturtii arvenſis* vid. Semen Thlaſpios.

Semen *Naſturtii hortenſis vulgati.* Germ. Garten Kreſſen-Samen. Colitur in Hortis, Semen Cardami ſeu Greſſionis.

Semen *Naſturtii ſylveſtris* vid. Semen Thlaſpios.

Semen *Nigellæ arvenſis, Nigellæ flore candido minore ſimpl. Melanthii ſativi, Nigellæ Romanæ odoratæ, Melanthii, Cumini nigri, Gith* Germ. Schwartzer-Kümmel/ Schwartzer Coriander/ Narren-Kraut-Samen/ Schabab-Samen. Seritur in Hortis, gaudet ſolo pingui.

Semen *Ocymi* vid. Semen Baſilici Germ. Baſilien-Samen.

Semen *Olus atri* ſeu *Oleris atri* Germ. Alexandriniſcher Peterlein-Samen vid. Semen Petroſelini Alexandrini.

Semen *Orobi* ſeu *Ervi* ſiliquis articulatis Sem. major. Germ. Ervern.

S men *Oryzæ Italicæ, Hordeum Galaticum, Riſum,* Germ. Reyß/ Silber-Korn. Creſcit in Gallia, Hiſpania, Italia, Sina, Sumatra & aliis Locis vid. Oriza.

Semen *Orizæ minoris.* Germ. Himmel-Thau.

Semen *Oſtrutii* vid Radices Imperatoriæ ſeu Oſtrutii.

Semen *Paludapii* vid. Semen Apii paluſtris, Germ. Waſſer Peterlein Samen.

Semen *Papaveris albi hortenſis* ſeu *ſativi, Papav. ſativi ſemine candido, Papaveris hortenſis ſemine albo.* Germ. Weiſſer Mag-Samen/ Oehl-Mag-Samen/ Manla/ Weiſſer Morn-Samen. Seritur in Hortis.

Semen *Papaveris nigri, Semen Papaveris ſativi nigri, Papaveris ſativi ſemine atro, Papaveris hortenſis ſemine nigro, ſylveſtris.* Germ. Schwartzer-Mag-Samen. Colitur in Hortis & agris.

Semen *Papaveris erratici*, vide Flores Papaveris erratici.

Semen ſeu *Baccæ Herbæ Paridis, Aconiti ſaluti feri, Solani tetraphylli, Solani quadri-*

Digitized by Google

drifolii bacciferi, Uvæ verſæ, Uvæ lupinæ, Uvæ vulpinæ, Germ. Ein Beer oder Wolffs Beer-Körner. Creſcunt in ſylvis umbroſis. Vedeantur Baccæ ſeu Herb. Paridis.

Semen Paſtinacæ domeſticæ ſeu *ſativæ*, *Dauci, Staphilyni altilis & hortenſis vulgò Carotæ, Dauci domeſtici, Fiſeris alterius, Paſtinacæ tenui foliæ, ſativæ radice alba* vel *lutea*. Germ. Gelber oder Weiſſer Mohren/oder Paſtinachen Samen. Colitur in Hortis.

Semen Paſtinacæ ſylveſtris, Baucia, Paſtinacæ tenuifoliæ ſylveſtris, Dauci agreſtris, Dauci Officinarum, Dauci vulgaris, Paſtinacæ erraticæ, Staphilyni ſylveſtris, Paſtinacæ 4. Germ. Vogel-Neſt Samen. Creſcit paſſim Locis compeſtribus ſiccis & ∴noſis.

Semen Perfoliatæ arvenſis, Perfoliatæ vulgariſſimæ, Perfoliatæ majoris, vulgaris flore luteo, folio umbilicato. Germ. Durch Wachs-Samen/Bruch Samen und Bruch-Wurtz Samen. Creſcit in Locis ſabuloſis.

Semen ſeu *Nuclei Perſicorum, Mali Perſic.* Germ. Pferſing Kern. Coluntur in Vinetis & Hortis, gaudent apricis.

Semen Petroſelini Alexandrini*, Oluſatri*, ſeu *Oleris atri*, Germ. Alexandriniſcher Peterlein-Samen.

Semen Petroſelini macedonici, Apii Macedonici, Apii ſaxatilis, Germ. Macedoniſcher Peterlein-Samen/Stein Eppich und Stein Peterlein Samen. Ex Italia ad nos adfertur. Coliturque tanquam exoticum in Hortis noſtris. Eſtque Semen Petroſelini veri ſeu veterum.

Semen Petroſelini marini, ſeu *Fœniculi marini*, vocatur & *Crithmum, Critamum, Crethmum, Crethmus, Herba* S. *Petri, Crethang marina Batis* vel *Batis marina, Unguis Aquilæ*, Germ Bacillen oder Meer Fenchel und Meer-Peterlein.

Semen Petroſelini montani, ſeu *Oreoſelini, Apii montani, Elaphoſelini, Polychreſton*. Germ. Berg-Peterlein/Berg Eppich/Hirſch-Peterlein und wilder Peterlein-Samen. Creſcit in Locis montanis, ſabuloſis ut & in Hortis.

Semen Petroſelini vulgaris, Apii hortenſis, Petroſelini hortenſis, nativi, ſativi, Apii, ſelini, Perſilii, Oreſelini, Germ. Peterlein/Peterſilgen und Garten Eppich-Samen. Colitur in Hortis.

Semen Pimpinellæ Italicæ. vid. Radices Pimpinellæ.

Semen Pimpinellæ vulgaris ſive *Germanicæ, Saxifragæ majoris, Bibinellæ, Tragoſelini, Pimpinellæ Germanicæ, Pampinulæ, Bipenellæ*. Germ. Binellen/Bibinellen/Bibernellen/Bocks und Stein-Peterlein Samen. Gaudet ſolo pingui, ſed inculto.

Semen ſeu *nuclei Pini* ſeu *Pinearum, Coni Coccoli, Pini domeſtic., Pini ſativæ, Pini vulgatiſſimæ, Pini Italicæ, Nuclei ſtrobili*. Germ. Pinien/Krafft-Nüßlein/Zieber und Thannen-Nüßlein/Pignoli und Pinien-Kernlein. Præſtant recentiores, pleni, albi, ſicci, vitentur flavi aut pallidi, oleoſi & rancidi. Spontè creſcunt in Gallia, India & Italia, inde ad nos advehuntur. vid. Nux ſeu Nuces Pineæ.

Semen Plantaginis majoris & minoris, Arnogloſſi, Quinquenerviæ, Plantaginis latifoliæ incanæ, Plantaginis majoris, mediæ, anguſtifoliæ, Lanceolatæ, longæ. Germ. Breit und Spitzig Wegerig-Samen/Schaffs-Zungen und Ballen-Kraut-Samen. Creſcit Locis herboſis.

Semen Pœoniæ, Roſæ benedictæ, Roſæ Regiæ. Germ. Gicht-Roſen-Körner/Freyſam Roſen/Pfingſt und geſegnete Roſen Körner/Königs und Benigen Roſen-Körner. Coluntur in Hortis vide Radices & Flores.

Semen Porri communis capitati, domeſtici, Porri aritii vulgaris. Germ. Schnit-Lauch-Samen. Gaudet ſolo pingui.

Semen Partulacæ ſeu *Porcellanæ, Portulacæ domeſticæ, hortenſis, latifoliæ, ſativæ, majoris*, Germ. Portzel-Wurtzel/Genſel/Säu-Wurtzel und Bley-Kraut-Samen und Sauben Samen. Creſcit Locis ∴ſis & ſabuloſis. Spectat ad numerum Seminum 4. frigidorum minorum.

semen Pſyllii, Pulicariæ Cordi ſeu *Herbæ Pulicaris, Conizæ minoris Sem. Cynoidis, Cynocephali*, Germ. Pſyllien-Kraut-Samen/ Flöhe-Kraut-Samen/ und Flöhe-Samen. Creſcit ſpontè in Italia, locisque nonnullis Germaniæ.

Semen Ranarum eſt *Sperma Ranarum*. Germ. Froſchleich.

Semen Raparum ſeu *Raporum. Sem. Gongylis Gulſonii, Gongylidis*. Germ. Rüben-Samen. Colitur in Agris.

Semen Raphani communis, majoris, orbicularis, Raphani nigri, domeſtici, rotundi, magni, ſativi, Radiculæ ſativæ. Germ. Rettich-Samen. Seritur in Hortis, gaudet ſolo humido.

Semen Ricini Americani. vid. Grana Tigliæ ſeu Grana Tilli.

Semen Ricini. vide Semen Cataputiæ majoris.

Semen Roriſmarini. vid. Flores ſeu Herb. Roriſmarini.

Semen Roſarum. vid. Semen Antheræ & Cynosbathos, Roſarum ſeu Flor. Roſarum.

Semen Rumicis. vid. Radices Lapathi acuti. Germ. Grindt-Wurtzel.

Semen Ruſci. vid. Radices Bruſci ſeu Ruſci.

Semen Ruthæ ſeu *Pegani hortenſis, latifoliæ & tenuifoliæ, majoris ſive minoris*. Germ. Rauthen/ Wein-Rauthen/ Zaun-Rauthen und Todten Kraut Samen. Gaudet ſolo arido ac calido.

Semen Salviæ majoris & minoris, Salviæ latifoliæ, Salviæ minoris, Salviæ nobilis, anguſtifoliæ, Salviæ acutæ. Germ. Salben-Samen/ Creutz-Salben/ Edel-Salben und ſpitzige Salben-Samen. Colitur in Hortis.

Semen ſeu *Acini Sambuci baccarum, Sambuci campeſtris, domeſticæ, vulgaris*. Germ. Hollunder Beer-Samen. In Hortorum & Agrorum ſepibus provenit. vid. Acini ſeu Arilli.

Semen Sanctum ſeu Santonicum vid. Semen Abſinthii *Alex.*

Semen Sanguiſorbæ. vid. Semen Pimpinellæ Italicæ.

Semen Santonicum ſeu *Cynæ*. vid. Sem. Abſinthii *Alex.*

Semen Saturejæ. vid. Herb. Saturejæ. Germ. Gänß-Eyſop.

Semen Saxifragræ albæ, Saxifragiæ, Saxifragiæ albæ tuberoſa Radice, Radix quam ſemen vocant. Germ. Stein-Brech oder Neun-Krafft-Samen.

Semen Scariolæ vide *Semen Endiviæ minoris*. Spectat ad numerum Seminum 4. frigidorum minorum.

Semen Scorzoneræ. vid. Radices Scorzoneræ.

Semen Seſami alpini, veri & veterum. Germ. Seſam-Samen/ Leim oder Flachs-Dotter-Samen. Seſamum verum adfertur ex Alexandria Ægypthi Venetias; etiamque Hiſpania & Italia.

Semen Seſami vulgaris ſeu *adulterini*, ſivè *Myagri* ſeu *Camelinæ*, Germ. Leim-Dotter-Samen.

Semen Seſeleos Cretici minoris, Pimpinellæ Romanæ. Germ. Candiſcher oder Cretiſcher Seſel-Samen. Creſcit ſpontè in Provincia Galliæ, apud nos non niſi in Hortis.

Semen Seſeleos Maſſiliotici, Seſeleos Maſſilienſis, Ferulæ, aut *Dauci Cretici facie Sileris montani, Seſeli Maſſilienſis Fœniculi folio, Fœniculi Petræi*. Germ. Seſel/ Seſel-Kraut/ Marſiliſcher Seſel-Kraut/ Roß-Kümmel/ Zirmet/ oder Silber-Mantan-Samen. Creſcit ſpontè in Gallia ac Italia.

Semen Seſeleos Officinarum, Liguſtici, Sileris montani, Seſeleos veri Platicylini, ſeſeli Italici. Germ. Seſel-Samen. Creſcit copioſè in Liguria Italiæ.

Semen ſeu *Grana Sigilli Salomonis*. vid. Radices Sigilli Salomonis.

Semen Sinapi, Sinapi hortenſis, ſativi prioris, Sinapi ſativi Erucæ aut *Rapifolio, Sinapi albi, Cardel*. Germ. Senff. Colitur in Agris & Hortis.

Semen Solani Halicacabini ſive *Veſicarii*. vid. Sem. Alkekengi.

Semen Sophiæ, Thaliſtri, Naſturtii tenuis, Accipitrinæ Cæſari, Semen Minutum, quidam putant eſſe *Semen Polygoni min.* ſive *Herniariæ* ſed non eſt. Germ. Klein-Samen/ Stein-Samen und Well-Samen. Creſcit hinc inde.

Semen

Digitized by Google

Semen Sophiæ Chyrurgorum eſt Semen Eryſimi.
Semen Spicæ Noſtratis, vid. Flores Spicæ Noſtratis.
Semen Spinachiæ. vid. Herb. Spinachiæ, Germ. Spinath.
Semen Staphiſagriæ, Herbæ pedicularis, Pituitatiæ, Uvæ ſylveſtris. Dicitur quoque *Halras* Vocatur etiam *Triquetrum*, *Semen Phtyrioctoni*, & *Piper murinum*. Germ. Läuß-Samen oder Körner / Biß-Müntz / Speichel-Kraut oder Mäuß-Wurtz-Samen / Ratten-Pfeffer / Stephans-Körner. Naſcitur in Apulia, Calabria, Dalmatia & Iſtria.
Semen Sumach, Rhus folio Ulmi, Rhus Coriariæ, Obſoniaris, Rhœ, Rhu, Rhus Culinarii. Germ. Gerber / Färber und Schling-Baum-Samen / Sumach-Körner. Naſcitur in Syria Ægypto, colitur hic in Hortis quibusdam.
Semen Tanaceti. vid. Flores Tanaceti. Germ. Reyn-Fahren Blumen.
Semen Thlaſpios ſeu *Naſturtii ſylveſtris* vel *albi*, *Scorodothlaſpi Hoffmanni*, *Arvenſis ſiliquis latis*. Germ. Bauern Senff-Samen / Weg-Kreſſen / Balſam-Kraut / Wildt-Täſchlein-Kraut-Samen. Varia ſunt genera ea promiſcuè uſualia, præſertim tamen *Arvenſe*. Naſcitur in Locis incultis, ſaxoſis, apricis, parietibus ac tectis.
Semen Thymi. vid. Herb. Thymi. Germ. Römiſcher Quendel / oder Garten-Quendel / Thym / Thymel oder Thynnen-Kraut.
Semen Tiliæ. vid. Flores Tiliæ. Germ. Linden-Blüth.
Semen Trifolii. vid. Trifolium in Herbis.
Semen Tritici, vid. Pyros. Germ. Weitzen.
Semen Veneris id eſt Squama Æris. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*
Semen Violæ Martiæ purpureæ, *Violæ odoratæ purpureæ*, Germ. Mertzen Viol-Samen / Blaue Mertzen Viol Samen. Solo gaudet umbroſo & aſpero, juxta Vias, ſepes ac muros. Colitur etiam in Hortis. vid. Flores Violarum.
Semen Viticis. vid. Semen Agni Caſti. Germ. Keuſch-Lamb-Samen.
Semen Urticæ Italicæ Romanæ ſeu *Maſculæ*, *Urticæ Hortenſis* ſeu *Hortulanæ*, vel *legitimæ*. Germ. Welſcher oder Römiſcher oder Garten Neſſel-Samen. Seritur in Hortis & apportatur ex Gallia.
Semen Urticæ urentis aſperioris, *Urticæ communis*, *majoris* & *fœminæ*, *Urticæ urentis maximæ*, *Urticæ ſylveſtris vulgaris*, *Urticæ urentis alteræ*. Germ. Groſſe gemeine oder heiſſe Brenneſſel-Samen. Creſcit paſſim Locis ∴ noſis juxta ſepes ac muros.
Semen ſeu *Acini Uvarum* ſeu *Paſſularum*. Germ. Die Kern aus Traubeln oder Roſinen. vid. Acini ſeu Arilli.
Semen Xylinæ, *Lanæ*. vid. Semen Bombacis. Germ. Baum-Woll-Samen.
Semen Zedoariæ ſeu Cynæ. vid. Semen Abſinthii *Alexandr.*
Semen Zinæ ſeu *Cinæ*, *Santonici*. vid. Sem. Abſinthii *Alex.*
Sementia, *Semen Cynæ*, *Sanctum* & *Santonicum*, Germ. Würm-Samen. vid. Sem. Abſinthii Alexandrini.
Semeoniſethum, *Careoſemen*, *Carnabadium*. vid. Sem. Cari. Germ. Kümmel.
Semi Congius i. e. *Dimidium Congii*, eſt nomen Menſuræ Liquidorum, continens ▽æ ℔v. Olei ℔. iv. cum dimidia. *Lex. Brun.*
Semi Cotyla Attica pendet Uncias Quatuor ſemis, ℥ivß. v. Cotyla. *Lex. Brun.*
Semi Cotyla Italica eſt Libra Semis ſeu ℥vj. vid. Cotyla Italica.
Semi Cotyle. vid. Acetabulum PR. eſt Menſura, quantum Teſta Ovi capit.
Semidalis, *Similago* Lat. eſt Farina ex Tritico communi facta, ex qua Panis confectus, *Similagineus* vocatur.
Semi Metalla, idem quod *mineralia*. *Libav.* L. 2. *S. A.* Ch. c. 24. & L. 5. cap. 11. Talia ſunt *Marcaſitha* ♁, *ſtibium* ♁, *Biſmuthum*, &c. Tom. III. Oper. pag. 20.
Seminalis eſt Polygonum. Germ. Weg-Tritt. vid. Herbas.
Semiobolus ſeu *Hemiobolon* eſt Pondus Gr. V. vid. Hemiobolion.
Semiſextum. vid. Hemiecteon ſeu Hemiecton. *Lex. Brun.*

Semis

Digitized by Google

Semis vel *Semiſſis* eſt Dimidium. Exempli gratia *Uncia Semis* ℥ß *Drachma Semis* ʒß. *Scrupulus Semis* ℈ß. vid. Dimidium. ß, *ſ*, *S*, $\frac{1}{2}$.

Semi Uncia ſeu *Semuncia* id eſt Uncia *S*emis ſeu Dimidia ℥ß, ſivè Drachmæ Quatuor. ʒ IV. Germ. Ein Loth oder vier Quintlein.

Sempervivum majus. minimum & *minus*. vid. Herbas.

Sempervivum Marinum, vid. Aloë. Germ. Aloes.

Sena ſivè *Senna* ſeu *Folia Sennæ Alexandrinæ* ſivè *Orientalis*, *Sena alexandrina* foliis acutis, *Sena Italica* foliis obtuſis, priori ſubſtituitur, *Senna Ægyptiaca* & *Syria* dicitur. Germ. Sennen-Blätter. Ex Gallia & Italia advehuntur.

Senation, i.e. Naſturtium aquaticum. Germ. Brunn-Kreß. vid. Herb.

Senecio & *Senecium*. Germ. Creutz-Wurtz. vid. Herbas.

Sendanegum, *Sendanegi*, id eſt Hæmatites 🜍 *Mart*. *Rul*. & *Johnſ*.

Sennæ Foliculi. Germ. Señen-Bälglein. Sunt Foliis Sennæ cum Seminibus intermixti. vid. Herbas.

Senecta, *Syphar*, *Spolium*, *Venatio*, *Exuvium*. vid. Exuviæ. Germ. Abgeſchählte Schlangen-Haut.

Separatio eſt, ut purum ab impuro ſeparetur. [illegible] ſitas ab ▽ ſitate per deſtillationem. Clarum per philtrationem à ſedimento. 🜄 ſitas ab ▽ ſitate per *S*eparatorium &c.

Separatorium, eſt Vas Chymicum vitreum, 🜄 is ab ▽ a ſeparandis deſtinatum. Eſt Vas transmittens quodammodo uniforme, oblongum, orificio ad capacitatem auricularis digiti aperto, cui Materia infunditur, & Fundo in modum acûs acuato, Materiam rurſus emittendi gratia, præditum, cum annexis Anſis duabus, in medio ventricoſum eſt, ad capiendam Materiæ ſufficientem capacitatem. Germ. Scheyde Trachter. *Lex. Brun.*

Sepia, Germ. Black-Fiſch/Küttel-Fiſch und Meer-Spinne/ quod Animalculum, in Experientiſſimi Pharmacopæi Norimbergenſis Dn. *Henrici Engellandi*, Officina in qua A. 1667. 68 & 69. eram ſervus, eſt exſiccatum.

Sepiæ Oſſa, Germ. Fiſch-Bein/Black-Fiſch/Black-Küttel. vid. Oſſa *S*epiæ.

Sepium, dicitur *Os Sepiæ*, Pars firma, ſub dorſo corporis Sepiæ.

Seplaſiarius, idem, quod *Materialiſta*, apud quem Materia Medica proſtat; à foro Capuæ, Seplaſia dicto, in quo Unguentarii vendebant. Pertinent ad Pharmacopolas, quibus Materiam vendunt. Referuntur etiam ad Myropolas. Vide *Dieter* Jatr. pag. 934. *Langius* in numerum Medicaſtrorum referre non dubitat. L. 3. ep. 6. *Lex. Brun.*

Seps, dicitur Serpentis ſpecies, quod morſu putredinem infert, de quo Serpente vid. *Aldrov*. L. 1. Hiſt. Serp. & Drac. cap. 6.

Septamen id eſt Serapinum *Johnſ. Lex*. 1. apud *Mart. Rul*. legitur Septimea.

Septem, in 🜂 re ſunt Septem Tereniabin. In Animalibus ſunt *S*eptem Principalia membra. In ▽ a Septem Metalla. In △ ne Septem Planetæ in 🜃 ra Septem Herbæ. Eſt Numerus Spagyricus. vid. *Johnſ. Lex*. 3. fol. 70.

Septemfolium, *Heptaphyllon*. vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bludt-Wurtzel.

Septem Narvia, *Arnogloſſa* eſt Plantago maj. Germ. Wegerich. vid. Herbas.

Septentrio, eſt Aqua fortis 🜅. Germ. Scheidt-Waſſer. *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Septimana ſignificat Tempus Septem dierum. vid. Hebdomada. *S*ign. [illegible].

Septimen Mart. Rul. vid. Septamen *Johnſoni* Lexic. I. id eſt *Serapinum*.

Septicus, *Putrefaciens*. Dicitur de Medicamentis, quæ tùm eliquare, tum colliquare, ac potiſſimum Carnem tenellam conſumere valent. vid. Corroſio. *Lex. Brun.*

Septunx, eſt Pondus Unciarum Septem. ℥vij. Germ. 14. Loth Gewicht. *Lex. Bl.*

Sepum, *Sebum* ſeu *Sevum*, Germ. Inſchlidt. vid. Sevum.

Serapinum, *Sacoponium*, Germ. Serapin-Safft. vide *S*agapenum.

Serapinus, id eſt Gum̃i Arabicum. ⊕. Germ. Arabiſches Gum̃i *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Serapinum idem quod Syrupus. Germ. Safft. *Lex. Brun.*

Serex, id eſt Lac acetoſum. *Mart. Rul.* & *Johnſonius*

Sergeticum, epitheton Unguenti Irini, apud *Gal*. L. 7. de C. M. P. G. c. 16.

Seri-

Serica nigra, *Pruna pectoralia nigra.* vid. Sebeſten.
Serica rubra, *Pruna pectoralia rubra.* vid. Jujubæ.
Sericiacum, id eſt Arſenicum o—o. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*
Sericon id eſt Minium. △. Germ. Mening. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Sericum eſt Tegmen Bombycinum illud crudum & integrum, *Folliculi Serici* dicuntur, qui Hyacinthorum Confectionem ingrediuntur.
Serides, vocantur Olera eſculenta, apud *Gal.* L. de atten diæt. cap. 3. Aliàs *Seris*, Cichorei vel Endiviæ genus eſt. *Dioſc*
Seriola ſeu *ſeris minor*, eſt ndiviaEminor ſeu Scariola. vid. Herbas.
Seris domeſtica latifolia vid. Endivia major Germ. Groß Endivien.
Seris erratica ſeu *ſylveſtris.* vid. Cichoreum ſylveſtre.
Seris minor, *sariola* eſt Endivia minor. vid. Scariola.
Seris ſomnifera eſt Taraxacum. *Germ.* Pfaffen Röhrlein. vid. Herbas.
Seriſu uinaria eſt Taraxacum Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.
Serpens, Germ. Eine Schlange/ Animal eſt aſtutiſſimum, Exuvias ſuas ſingulis annis bis exuens, Vere ſc. & Autumno, Hyeme ſub Terra & præcipuè ſub Radicibus Arborum (Betulæ, Coryli) ſopitum quieſcens, ingrediens eſt Bezoartici Animalis. & præparantur ex illis ⚹, ⚹, ⚹tus & Pinguedo.
Serpens Petreus id eſt Nitrum ⦶. Germ. Salpeter.
Serpens Spiritus Caſtitatis, id eſt, Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*
Serpens ſeu *Lacerta viridis.* vid. Colcothar *Paracelſi.*
Serpens terreus Baſilio dicitur Nitrum ⦶ Germ. Salpeter. vid. Nitrum.
Serpens venenoſus apud Chymicos eſt ☽tum vivum. Germ. Queck-Silber.
Serpentaria. vid. Nummularia. Germ. Pfennings Kraut.
Serpentaria Fœmina eſt Biſtorta, Germ. Natter-Wurtz. vid. Rad.
Serpentaria minor eſt Radix Ari ſeu Aronis. Germ. Aron-Wurtzel.
Serpentarius ſeu *Serpentinus Lapis*, vid. Lapis Serpentinus ſeu Ophites.
Serpentina Pedemontana eſt inſignis Herba vulneraria *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Serpheta, eſt Medicina Lapidem liquefaciens. *Dorn. mart. Rul.* & *Johnſ.*
ſerpillum hortenſe ſeu *Romanum* id eſt Thymus. vid. Herbas.
Serratula major & *minor.* vid. Herbas.
Sertula Campana eſt Melilotus. Germ. Stenickler. vid. Herbas.
Serum Lactis eſt ▽ ſitas poſt ⚹tionem Caſei relicta. Germ. Käß-Molcken.
Servus fugitivus & *ſervus Nequam* eſt Mercurius ☿. Hermes propter humiditatem fugitivam ſic nominat. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Seſamion, vocatur Placenta ex Seſamo, Melle, atque Oleo parata.
Seſamum verum. vid. Semen Seſami. Germ. Seſam-Samen.
Seſcuncia ſive *Seſquiuncia*, continet Unciam unam & Semiſſem, ſivè Drachmas Duodecim ſic notatur ℥iß vel ʒxij. *Gal.* L. 1. de C. M. S. L. Cap. Cap. 8. vid. Hemiolion.
Seſeli Maſſilienſe. vid. Semen Seſeleos Maſſilioticum.
Seſeli Officinarũ eſt Leviſticum. Germ. Lieb-Stöckel. vid. Herb. Leviſtici ſeu Semen.
Seſqui, notat integrum cum dimidio. *Rhod. Lex. Scrib.* p. 441.
Seſqui Cyathus, eſt Heminæ Quadrans, vel Sextans cum Uncia dimidia. *Gal.* L. 9. Cap. 6. ad finem.
Seſqui Hemina, eſt Hemina Una & Dimidia. *Gal.* d. l.
Seſqui Libra id eſt Libra Una & Dimidia. *Scribon.* n. 222.
Seſqui Obolus, id eſt Obolus Unus cum Dimidio, id eſt Grana Quindecim Gr. xv. *Gal.* L. 3. de C. M. S Cap. I.
Seſquiplum, eſt Libra Una cum Dimidia ℔iß. Germ. anderthalb Pfundt.
Seſquiſextarium eſt Sextarius Unus cum Dimidio *Gal.* L. 3. de C. M. L. cap. 1.
Seſquiuncia idem quod *Seſcuncia.* ℥iß Germ. 3. Loth oder XII. Quintlein.
Seta, propriè Pilum ſuillum ſignificat. Dicitur tamen & de Lanis: unde Pannus Setaceus. *Gal.* l. 3. de C. M. S. L. C. 4.
Setaceum apud Pharmopœos dicitur Textura ſive Cribrum ex Pilis equinis textũ, per quod Pulpæ Caſſiæ, Prunorum, Tamarindorum &c. trahuntur.

Digitized by Google

Seulo, id eſt Plumbum ♄. Germ. Bley. *Mart. Rulandus.*

Seutlon & *Teutlon Fuchſii* eſt Beta. Germ. Mangoldt. vid. Herbas.

Sevum ſeu *Sebum* & *Sepum* eſt Pinguedo duriuſcula, ſumiturq; à Quadrupedib⁹ ſolis. Ut *Sevum Cervinum, Hircinum, Taurinum, Vervecinum & Vitulinum.* Germ. Hirſchen/Bocken/Ochſen/Hammel und Kalbs-Fett oder Inſchlidt.

Sevum Cervinum. Germ. Hirſchen Inſchlidt. Eſt Pinguedo duriuſcula Animalis vivaciſſimi (ad Annos 100.) quod Cornua quotannis Menſe Aprili deponit, Menſe Auguſto & Septembri coit, octavo Menſe parit.

Sexcunx, idem quod Semiuncia ℥ß. Germ. Ein Loth oder 4. Quintlein.

Sextant, eſt Libræ Sexta Pars, continens Uncias Duas ℥ij. *Gal.* L. 4. de C. M. P. G. Cap. 14. vel Drachmas ſedecim ʒxvj. L. 8. de C. M. S. L. c. 1.

Sextarius, Menſuræ Romanæ genus eſt, quod ſi Melle repleatur, pendet Uncias Triginta ℥xxx; ſi Oleo Uncias Octodecim; ſi verò 🜄 a repleat., pendet Uncias Viginti. ℥xx. Capit (ut alii dicunt) menſurales Uncias Viginti Olei; pondere verò habet Uncias Sedecim, Drachmas Quinque & Scrupulum Unum. Continet vulgò Duas Heminas, ſeu Uncias Decem & Octo. Dicitur Sexta Pars Congii *Linden ſextarium* pendere Vini Uncias Sedecim ℥xvj. totidemque Scrupulos: Mellis Uncias Viginti Quinque ſcripſit. Ex. X §. 156. *Lex. Brun.* Sign. ℱ, ⳩, ☿.

Sextex, i. e. Sal Gemmæ. 8. *Matth. Sylvat.*

Sexunx, id eſt Pondus Sex Unciarum ℥vj, hoc eſt Libra Dimidia ſeu Semiſſis ℔ß. *Gal.* L. 1. de C. M. P. L. Cap. 8.

Sezur, id eſt Aurum. ☉. Germ. Goldt. *Johnſ. Lex.* 2. fol. 7.

Sfongot, dicitur Spongia. Germ. Ein Schwamm.

Sfragilla, ſunt Mala Cydonea. Germ. Quitten.

Sibar, id eſt ☿ vivus ſeu ☽tum vivum. Germ. Queck-Silber. item Stella eruta. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſonus*

Sibedata id eſt Hirundinaria. *Parac.* L. 2. de Tart. tr. 2. c. 6. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.* Item Lapis quo colores teruntur. *Mart. Rul.* & *Johnſonum.*

Siccans, epitheton Medicamentorum, quæ Temperamenta corporum ad Sicciorem ſtatum permutant. *Gal. L.* 1.

Siccare. Germ. Trucknen/ id eſt aliquid Exſiccare. Sign. D.

Sicelica, Sicula, epitheton Medicamenti contra Colicos dolores, apud *Gal.* L. 9. de C. M. S. L. cap. 5. ferè circa finem.

Sicilicus ſeu *Sicilicum*, Ponderis nomen, veterinariis uſitatum, pendens Unciam Dimidiã ℥ß vel Drachmas Quatuor ʒiv; uti patet ex *Gal.* de Menſuris & Ponderibus, confirmante C. *Hoffm.* in notis Miſp. nondum editis. At *Rhod.* ad *ſcribon.* Sicilicum dicit, eſſe Unciæ Quartam Partem, in qua ſunt Scrupuli Sex, ℈vj. & pendet Drachmas Duas ʒij. n. 71. pag. 123.

Siclus, Siklor, & *Siclos* eſt Pondus Obulorum XX. *Matth. Sylvat.* p. 178.

Sicya eſt Cucurbita. vide Cucurbita.

Sycione, quatuor habet ſignificationes, juxta. *Gal.* in Exig. Dict. *Hippocr.* Colocynthidis Pyro ſimilis, Cucurbitæ Chyrurgicæ, & Cucurbitæ fundo carentis & Metæ formam præ ſe ferentis. *Foeſ.* Oec. pag. 565.

Sicyonion, nomen eſt Unguenti, vel Olei compoſiti, cujus Baſis eſt Cucumis ſylveſtris, apud *Æginetam.* L. 7. c. 20.

Sicys Agrios ſeu *ſylveſtris.* vid. Rad. Cucumeris Aſinini. Germ. Eſels Kürbes-Wurtzel.

Sicys & *Sicys hemeros* eſt Cucumer & Cucumis. Germ. Cucumern.

Sideritis. Germ. Beruff-Kraut. vid. Herbas.

Sideros, dicitur Metallum ignobilius, Ferrum ♂. Germ. Eiſen. *Lex. Brun.*

Sidia, id eſt Lima Eine Feyle. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Sidiron, i. e. Ferrum. ♂. Germ. Eiſen.

Sief album, id eſt Collyrium, Medicamentum Ophthalmicum ſiccum.

Siego-

Digitized by Google

Siegones idem quod Maxillæ, *Lex. Brun.*
Sifantis, id eſt Terra ☽ tea, *Simphus. Mart. Rul.* & *Johnſ.*
sigia vel *Sigra* id eſt Storax liquida. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* & *Gal.*
Sigillum Capræ, Terra ſacra. vid. Terra Lemnia. Germ. Geſiegelte Erde aus der Inſul Lemnio.
Sigillum Chriſti, ſivè *Crucis Chriſti*, ſeu *Paridis Bacca* ſeu *Herba*. vid. Baccæ ſeu Herba Paridis. Germ. Einbeer-Kraut-Körner.
Sigillum, Sphragis, ità fuit dicta Terra Lemnia ſigillata; cujus modum præparandi & ſigillandi Signo Dianæ deſcripſit *Gal.* L. 9. de S. Fac. Quemadmodum & hodieque Terra Turcica, Melitenſis S. Pauli, Sileſiaca, Hersbruccenſis aut potiùs Veldenſis Norica, certis Sigillis notari ſolent; de quibus vid. *Schræd.* L. 3. cap. 2. *Frid. Hoffm. Clav.* ad h. L. *Caſp. Hoffm. Paral. Offic.* cap. 44. 45. Ità & Trochiſci Sigillis & Aſteriſcis ſignari ſolent, præſertim Viperini, in Officinis Venetis &c. *Lex. Brun.*
Sigillum Hermeticum dicitur, quo Vitrum Fuſum, △ne fuſorio liquatum, occluditur; quamvis nonnulli Maſſam aliquam ex Succino albo, Vitro Veneto, Borace, æqualibus portionibus, ad hanc obturationem uſurpent. *Mart. Ruland.* Olim Vaſa cerâ & annulo ſignabantur à Medicis. *Rhod.* ad *Scribon.* Num. 269. pag. 331. Sigillis verò magicam virtutem adſcribere cum *Paracelſicis*, de quo etiam vid. Th. Chym. Vol. VI. pag. 351. ſuperſtitioſum eſt. vid. Character.
Sigillum Salomonis ſeu *B. Mariæ.* vid Radices Sigilli Salomon.
Sigillum Veneris, Crux Chriſti, Aconitũ ſalutiferum. vid. Baccæ ſeu Herb. Paridis.
Signatio, Signatura, alia eſt neceſſitatis, quando Vaſa obſignantur; aut ipſa Medicamenta, ad evidandam vel exhalationem virium, vel ſuſpicionem fraudis. Ità & Acidularum Egranarum Vaſa fictilia publicâ authoritate obſignari ſolent. &c. *Lex. Brun.*
Siler Montan. vid. Sem. Sileris Montani. Germ. Seſel Samen.
Silex. Germ. Kyßling oder Kyſel-Stein. vid. Lapides.
Silices Calcinati. Germ. Gebrandt oder Calcinirte Kyſel-Stein.
Silicetus, idem quod *Marmoreus*, epitheton Tartari, in Renibus, aut Veſica, nimiopere indurati, apud *Paracelſum* L. de Tartareis morbis c. 20. & 21.
Siliginis & *Frumentorum Flos.* vid. Flor. Cyani. Germ. Blaue Korn-Blumen.
Silignis, Latinè *Siligo*, dicitur puriſſima Tritici Farina, è qua paratur Panis Siligineus. &c. *Lex. Brun.*
Silipit, id eſt Æs, Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. *Mart. Rul. in Lex.*
Siliqua eſt dimidium Lupini & Siliquæ ſex pendent Scrupulum ℈j. Semen autem in Siliqua contentum, non tota Siliqua intelligitur, & id mediocre, non enorme & habitius; neque ſtrigoſum & emaciatum, quare hordei aut tritici Grana uſurpamus, quæ hodiè minimum pondus faciunt, vel ut olim Grana Lentis. *Siliqua*, eſt etiam Folliculus, ſive Integumentum, cui Grana Leguminum includuntur. *Lex. Brun.*
Siliqua Ægyptiaca, eſt Caſſia fiſtula. Germ. Caſſia in Röhren / Caſſien-Pfeiffen / Caſſia-Fiſtel. vid. Caſſia fiſtula.
Siliqua Arabica, ſeu *Acacia Indica.* vid. Tamarindi. Germ. Tamarindten.
Siliqua dulcis, Carobea, Carrubia, Panis divi Johannis, Ceratium & *Ceratonium, Xylocerata, Cerobia*, Sarobi, *Xylocaracta*. Germ. Johannis-Brodt. Cujus arbor Ceratonia appellatur. Creſcit in Regno Neapolitano, Inſula Creta, Syria, Hiſpania &c. Fructus ſunt ſiliquæ inſtar oblongi & pleni, extus colore Caſtanei; intus Semina ferè continent, ut Caſſia fiſtula; fructus ipſi dulces ſunt, ideoque in Morbis Pneumonicis uſu veniunt &c.
Siliqua Indica, eſt Caſſia Alexandrina, Calamus dulcis. vid. Caſſia fiſtula.
siliqua purgatrix id eſt Caſſia Carthartica, Caſſia laxativa. vid. Caſſia fiſtula.
Siliquaſtrum, eſt Piper Indicum, Capſicum, Preſilianum. vid. Piper Hiſpanicum.
Silo, idem eſt quod Terra, Germ. Erde. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſonus.*
Silphion, Laſer, Laſerpitiũ, Magiſtrantia G. Meiſter-Wurtz. vid. Rad. Imperatoriæ.

Digitized by Google

Silv. ſeu *Sylv.* ità à Medicis præſcriptum ſivè aliàs notatum ſemper legendum eſt Silveſtre ſeu Sylveſtre.

Silurus, nomen Piſcis, de quo tamen inter ſe diſſentiunt Authores, dum aliiSturionem eſſe dicunt. vid. *Gal. Aldrov.* & *Geſnerus.*

Silybum, *Chamæleon* eſt Carduus Mariæ Germ. Marien-Diſtel oder Wehe-Diſtel. vid. Herbas.

Simar eſt Viride Romanum vel Viride Æris. *Johnſonus.*

Simeonis Herba ſeu *Ungarica Herba*, *Alcea* Germ. Pflug-Wurtzel.vid. Herbas.

Simia, *Pithex*, Germ. Ein Affe. vid. Pithex. *Lex.Brun.*

Simila, *Similago.* vid. Semidalis *Lex. Brun.*

Simiſſa, rectiùs *Semiſſa*, id eſt ad dimidiam Coctum; *Simiſſator* vel *Semiſſator*, qui ad dimidias Coquit. *Linden* Ex. X. §. 52.

Simivulpa & *Vulpiſima*, Animal Quadrupes digitatum viviparum, peregrinum, Vulpis & Simiæ formam ex parte referens. vid. *Aldrov.* L. 2. de Quadrup. digit. Vivip. cap. 4.

Simmitium, id eſt Ceruſſa ✱. Germ. Bley-Weiß. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Simplicia, ſunt Medicamenta Singularia & non compoſita, ut ſunt Flores, Gummi, Herbæ, partes Animalium, Radices, Semina, Succi &c. Chymici tria Simplicia Materialia corporum naturaliũ ſtatuerunt, ceu Principia, *fixum*, *inflammabile*, & *vaporoſum.* Th. Chym. Vol. I. pag. 101.

Simus, id eſt Gilla. *Mart. Rulandus.* vid. Gilla.

Sinapi. vid. Sem. Sinapi Germ. Senff-Samen.

Sinapi agrium, ſeu *ruſticum* & *ſylveſtre* vid. Semen Thlaſpios.

Sinapi Perſicum id eſt Raphanus ruſticanus. vid. Rad. Raphani marini.

Sinapiſis, id eſt Bolus armena AB. Germ. Armeniſche Erde *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sinapiſmus, eſt Medicamentum Capiti conveniens, ex Fermento acido, Raphano ſylveſtri, Sinapi & le paratum. vid. *Gal. Schræd. Wek.*

Sinapium, vocatur Embamma, vel Intinctus, ex ſemine Sinapi paratus; cujus meminit *Jul. Alex.* L. 20. Sal cap. 15.

Sincerus, idem quod Legitimus, interdum etiam pro Puro ſumitur.

S. St. ità à Medicis præſcriptum ſivè aliàs notatum legendum eſt: Sine ſtipidibus, exempl. grat. ℞. Fol. Senæ S. St. &c.

Sinopida, eſt Rubrica. Germ. Röthel Stein *Matth. Rulandus.*

Sinopis, eſt ſpecies Rubricæ melior. vide Miltos. *Sinopis* quoque dicitur Minium à Synope urbe. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sion ſeu *Sium aquaticum*, eſt Beccabunga, Germ. Bachbung. vid. Herbas.

Sion ſeu *Sium majus*, eſt Naſturtium aquaticum. Germ. Brun-Kreſſen. vid. Herbas.

Sipyis, Pyxidem ſignificat apud *Hipp.* Libr. de ſteril. XXII. 15.

Sir. & *Syr.* ità à Medicis præſcript. ſivè aliàs notat. legend. *Sirupus* ſeu *Syrupus.* Germ. Safft.

Sira, id eſt Auripigmentum ⊨⊃=. Germ. Operment. *Mart. Rulandus.*

Siricon de Plumbo id eſt E Plumbi. Bley Aſchen. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Siringa, *Siringæ* & *Siringi*, id eſt Calx ♈. Germ. Kalck. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Sirupus, *Syrupus* & *Serapium*, Actuario, eſt Medicamenti forma fluida, ex Decocto, vel Succis aut Infuſione, conflata, Saccharo aut Melle dulcorata, & ad conſiſtentiam debitam cocta. vid. *Morellus. Wekerus, Schræd.* & *Frid. Hoffmannus.*

Siſara & *Siſera.* vid. Rad. ſeu Sem. Paſtinacæ.

Siſymbrion aquaticum ſeu *Naſturtium commune* vel *▽licum.* vid. Herbas. Germ. Brun Kreſſen.

Siſymbrium Sylv. eſt Mentha ▽tica. Germ. Waſſer-Müntz. vid. Herbas.

Sition, latam & ſtrictam habet ſignificationem. *Latè* omnia Alimenta, eſculenta & potulenta, Sition nomine veniunt. *Hipp.* 2. aph. 38. L. 6. epid. ſ. v. t. 20. *Strictè* Panes ex tritico, Sitia vocantur. vid. *Linden.* Ex XIII. §. 160. &c.

Sitta, nomen Avis & ſpecies Pici, vid. *Aldrov.* L. 12. Ornith. cap. 38.

Digitized by Google

Sium ſeu *Sion* ▽*ticum*, *Anagallis* ▽*tica*. Germ. Bachbung. vid. Herbas.

Smaltum, eſt Vitrum fuſorium. Germ. Schmeltz Glaß. vid. Amauſum.

Smaragdinon, nomen eſt Emplaſtri, cujus deſcriptio habetur apud *Celſum* L. 5. cap. 19 ità dictum, ob ſummam viriditatem.

Smaragdus. Germ. Ein Schmaragd / vid. Lapides.

Smectus vel *Smectris*, epitheton ▽ræ Cimoliæ, quod detergendi vim habet. vid. *Gal.* & *Hippocr.*

Smegma, *Savonetta*, ſapo, Germ. Seyffe. vid. Sapo. ◇.

Smele, ferè idem, quod *Smegma*: Pulvis dicitur Siccus, qui cuti non unctæ aſpergitur, ad eam detergendam. Ejuſmodi facultatem habet *Furfur*, *Lomentum fabarum*, *Mel*, [illegible]. *Cimolia*, *Pumex*, [illegible], ⊖*lis flos* &c. *Gorræus*.

Smilax aſpera Peruviana, idem eſt quod Salſaparilla, vid. Rad. Sarſaparillæ.

Smilion, nomen Medicamenti acris, ad rumpenda Apoſtemata apud *Æginet.* L. 3. cap. 23. L. 4. cap. 18. L. 7. cap. 18. &c.

Sminthios, epitheton ⊖lis lacuſtris, cujus meminit *Gal.* L. 11.

Smiris ſeu *Smyris*. Germ. Schmergel. vid. *Lapides*.

Smyrna idem quod Murrha vel Myrrha Germ. Myrrhen. vid. Myrrha.

Smyrnium Cordi, *in Dod.* Radix & *Spiritus* eſt Angelica vid. Radices Angelicæ.

Smyrnium Fuchſii Liguſticum. vid. Herb. Rad. ſeu Sem. Leviſtici.

Smyrnium hortenſe Trag. eſt Laſerpitium. vid. Rad. Imperatoriæ, Germ. Meiſter-Wurtzel.

So[illegible] præter alias ſignificationes ſunt [illegible] res ex Herba Kali uſti, quibus vitra conficiuntur. Sign. [illegible].

Sol, quid ſit notum eſt. Sed à Chymicis ſumitur pro ☉ro: adeò ut Medicamenta Solaria ſint ex ☉ro parata. *Lex. Brun. Sol.* Æurum ☉ Germ. Goldt. Sign. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Soladini, ſunt Spiritus corporei, in △ne degentes inviſibiles. *Dorn.* in Dict. *Parac.* ſupra *Saldini* dicti.

Solanum Commune. Germ. Nacht-Schatten. vid. Herb. Solani. Germ. Nacht-Schatten.

Solanum Halicacabinum ſeu *veſicarium*. vid. Sem. Alkekengi.

Solanum Lignoſum, *Glycypicron*, *Dulcamara*. Germ. Hünſch-Kraut. vid. Amara dulcis in Herbis.

Solanum Monococcum. Germ. Stern-Kraut. vid. Paris Herba.

Solanum Quadrifolium bacciferum ſeu *tetra phyllon* vid. Baccæ vel Semen Paridis.

Solater, eſt ☽tum vivum ſeu ☿ vivus. Germ. Queck Silber. *Mart. Rul.* & *John.*

Solbaſtrella ſeu *Sorbaſtrella*, vel *Sanguiſorba* & *Barbula Chriſti*. vid. Radices Pimpinellæ.

Soldanella, Germ. Meer-Winden. vid. Herb. Soldanellæ.

Soldura, dicitur Fæc ⊖lis alkali, quod ad vitra alba ſumitur. *Libav.* AS. Chym. L. 8 c. 38.

Solea, Latinè etiam Bugloſſum dicitur, Piſcis planus marinus, ſquamoſus, Paſſeribus affinis; cujus Hiſtoriam cum uſu in Cibis vid. apud *Aldrov.* L. 2. de Piſcibus cap. 43.

Solelaſar, id eſt Alkali. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Solen, præter alias ſignificationes, ſpecies eſt Conchæ Marinæ, oblongæ, rotundæ, duum generum, maris & fœminæ, vid. *Aldrov.* L. 3. de Teſtaceis cap. 75.

Solidago, *Conſolida major*, *Symphytum*, Germ. Schwartz-Wurtzel. vid. Radices.

Solidago Saracenica. Germ. Heydniſch Wundt-Kraut. vid. Herbas.

Sol Leproſus eſt Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Solis oculus. vid. Matricaria. Germ. Matern.

Soloma, idem eſt, quod Brumaſar, & videtur ænigmaticè denotare ☽tum vel ☽nam Chymicorum. vid. Th. Chym. Vol. IV. pag. 986.

Solis Herba, ſuga Dæmonum. vid Flores Hyperici, Germ. Johannis-Blumen.
Solis Herba Aëtii eſt Polygonum, Germ. Wegtridt. vid. Herbas.
Solſequium aureum ſeu *luteum.* vid. Flores Calendulæ, Germ. Ringel-Blumen.
Solſequium 🜍*reum* apud Chymicos ſignificat Sulphar 🜍. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Solſequium Cæruleum apud Botanicos Cichoreum eſt Sylv.
Solutio Duplex eſt, Liquatio & Segregatio, vel Calcinatio & Diſſolutio. Solutio, eſt prior Chymiæ Practicæ Pars, quâ rerum coagulatarum compages ſolvitur & attenuatur, Vel eſt Operatio, quâ corpus quoddam vel quodcunque miſtum in ſua Principia, ex quibus omnia miſta conflata ſunt, recluditur. Germ. Chymiſche Entbindung. *Lex. Brun.* Sign. [symbol], P, [symbol].
Solutio Spargirica, in opere Lapidis Philoſophici, dicitur corporis in Mercurium reductio & eſt artis Fundamentum & Principium hujus Magiſterii. Th. Chym. Vol. III. pag. 132 & 430.
Solutivum, aliquando idem eſt, quod Laxativum, ſivè Purgans mitius, apud *Lang.* & *alios Authores.*
Solutum id eſt Liquefactum. *Mart. Rulandus.*
Somnifera, ſunt quæ 🜍reis ſuis fætidis Particulis, ex 🜍re nempè & ⊖le fixo conſtantibus, Spiritus Animales profligant, extingunt, & eorum generationem aliquo modo impediunt, unde quies eorum & Somnus concitatur.
Sonatb, Paracelſicus Terminus, denotans Remedium aliquod, in Apoſtematibus laudatum; cui in eſt aliqua vis expulſiva. L. 2. de vit. *Lang.* cap. 6.
Sonchus. vid. Cicerbita, Germ. Wilder Endivien.
Sophia Chyrurgorum, Irio Lobelii, eſt Verbena fæmina. vid. Eryſimon.
Sophia Herba, Conſolidarum eſt ſpecies nobiliſſima, unde fit quod nonnunquã ☉rea nominetur, nondum quibusvis cognita, Illyricis verò & Liburnis familiariſſima. Si folium ejus ore maſticetur, Labia contrahit, & ſi ſupra caulem exiſtens adhuc laceretur per ſe ipſum conſolidatur, nobiliſſima dulcedine pellet ac Balſamo. vid Conſolida ☉rea, Sophia. *Lex. Brun.*
Sophiæ Herba, Thalictrum. vid. Sem. Sophiæ. Germ. Well Samen.
Sophiſtæ, olim in bona ſignificatione dicebantur illi, qui Solertiâ, ac negocioſa Prudentiâ, excellebant. Poſteà verò receptior facta ſignificatio mala, quâ *Sophiſtæ* dicuntur, qui ſe Sapientes videri magis, quàm eſſe ſtudent, pecuniarum, honorisvè gratiâ. *Sophiſtæ* ſunt qui multum laborant, & parum proficiunt; quoniam nec definientes, nec diſtinguentes, omnia confundunt. *Foreſt.* L. 16. *Obſ.* 1. *Schol.* ex *Joach.* &c.
Sopiens, idem quod Mitigans vide Anodyna.
Sopio, antiquis vocabatur Opium, teſte *Rhodio in Scrib.* pag. 418.
Soporifera, idem quod Somnifera. vid. Somnifera.
Sorba Domeſtica. Germ. Speierling/Spar-Aepffel/Sporbieren. Sorbus gaudet frigidis & colitur in Hortis. Oa & Va etiam nominantur.
Sorbaria, Sanguiſorba & *Sanguinaria, Saxifraga Italica* eſt Pimpinella Italica. vid. Herbas.
Sorbaſtrella, Solbaſtrella, vid. Rad. Pimpinellæ, Germ. Pimpinell-Wurtzel.
Sordes ſeu *Lapides*, qui in Cervorum oculorum angulis reperiuntur. vide Lacrymæ.
Sortis ſeu *Fortis Herba Fuchſii* eſt Conſolida Sarracenica.
Sory, Sori & *Sorus, Atramentum Metallicum gryſeum.* Germ. Grauer Atrament/oder grauer Berg-Schwefel. Eſt Minerale lapidioſius & vehementius, compactum, quàm Chalciſtis aut *Miſy*, ſed craſſiſſimum, fricatum ſcintillos miſeos emittens, *Chalcitis, Miſy* & *Sory* mineralia ſunt, inter ſe origine & viribus conjunctiſſima. Nimirum ex *Sory* fit *Chalcitis*, ex hac *Miſy*. In Ducatu Brunſvicenſi inveniuntur. vid. *Dioſc. & Gal.*
Soteira, Latinè *Servatrix*, eſt nomen Antidoti, cujus deſcriptio habetur apud *Æginet.* L. 7. c. 11.

Soti-

Digitized by Google

Sotirella Parva, eſt Maſſa ex Odontalgicis & Oleo Nuciſtæ parata, ex qua Pilulæ ad Dolores Dentium præparantur.

Spagiria, idem quod Chemia, Chimia vel Alchymia, *Paracelſo* dicitur Ars, quæ purum ab impuro ſegregare docet, ut, rejectis fæcibus, virtus remanens operetur. *Lex. Brun.*

Spagnon, Amnion, Bryon, Lanugo ſeu *Muſcus Arborum*, Germ. Baum-Mooß.

Spagos, eſt ſpecies Picis admodum candida. *Plin.* L. 2. c. 20.

Spagyrica Calcinatio. vid. Calcinatio Philoſophica.

Spagyrica Medicina idem quod *Hermetica medicina*, quæ arte Chymica parata ſunt.

Spagyrus ſive *Spagyricus* dicitur, quicunque novit diſcernere Verum à Falſo; à Bono ſequeſtrare Malum, Impurum à Puro ſeparare, & abjicere Binarium, ſervatâ Unitate. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Spalax, Mus ▽ renus, Talpa. Germ. Maul-Wurff. vid. Talpa.

Spana pro *Hiſpana*, epitheton Picis apud *Scrib.* n. 256.

Spara, eſt Vis Mineralis, ex Ilech primæ ſubſtantiæ, id eſt ex majoribus Mineralibus. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.* ex *Parac.* L. 1. &c. *Spara* etiam invenitur in Fodinis Plumbariis juxta Barhœl in Comitatu Darbienſi in Anglia, Lapis albus ſimilis Gypſo, valens contra Calculum. *Johnſ. Lex.* 1.

Sparadrapum & *Sparadrapus*, dicitur Linteum utrinque Unguento ſpiſſo vel Emplaſto ad △nem fluenti, immerſum & tinctum, extenſum & refrigeratum. Vocatur & *Tela Emplaſtica. Schræd.* L. 1. c. 3. *Tela Gualteri* forſan ab Authore. *Jung. Morell.* &c.

Sparagus ſeu *Aſparagus.* vid. Rad. ſeu Sem. Aſparagi. Germ. Spargen-Wurtzel oder Samen.

Sparallium, id eſt, Clyſter uterinus *Paracelſ.* L. de Ulceribus & Apoſtem. cap. 26. *Dorn Mart. Rul. Johnſonus.*

Sparton, Spartion & *Spartum.* Germ. Pfrimmen. vid. Flores Geniſtæ.

Sparus, nomen Piſcis littoralis, Auratis non prorſus diſſimilis. vid. *Aldrov.* de Piſcibus L. 2. c. 18.

Spaſma, dicitur Pulvis Conſolidativus, qui Vulneribus recentibus aſpergitur. *Sylvat.*

Spaſmodica, ſunt Medicamenta Spaſmum pellentia. *Lex. Blanc.*

Spatha ſeu *Spathula*, eſt Inſtrumentum oblongum, majus & minus ex ☽to, ♂ro, ♀ro aut Ligno confectum. Inferius latum, quo Electuaria vel Conſervæ, abſque manuum inquinatione commodè tractantur, Pharmacopœis & Chyrurgis familiare. Germ. Ein Spattel. dicitur quoque *Spathomela* & *Specillum latum.*

Spatula idem quod *Spathula* Germ. Ein Spattel.

Spaul id eſt Sanguis. Germ. Bluth. *Mart. Ru* in *Lex.*

Spec. ità à Medicis præſcriptum ſivè aliàs notatum legendum eſt Species

Specarium, idem quod Lapis Specularis aliàs *Selenites* dictus. *Jul. Alex.* in not. ad *Gal.* L. 12. de s. F. § de Oſtreis.

Species, in Pharmaceuticis dicuntur Pulveres Compoſiti, quarum Deſcriptiones & Catalogos vid. apud *Wekerum, Schræder.* ut & in *Diſpenſatoriis.* Germ. Species.

Species Conaientes ſunt Species Odoriferæ.

Specif. ità à Medicis præſcriptum ſivè aliàs notatum legendum Specificum.

Specifica Medicamenta, ſunt quæ Vi Specifica, hoc eſt appropriata Morbos invadunt, ut ſunt quæ dicuntur *Cephalica, Hepatica, Splenetica, ſtomachica* & ſexcenta alia.

Specificum Stomachicum Ludovici eſt ♁ ejus Cacheòticus ſeu ♁ Diaphoreticum ♂tiale Cacheòticum.

Specular, vel eſt Lapis ☽næ vel Aphroſelinum, vel Gypſum. *Mart. Ruland.* vid. Lapis Specularis.

Speculum Album, eſt Arſenicum deſcenſum. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Specu-

Speculum Citrinum eſt ○—○ Citrinum. *Mart.* Rul. & Johnſ.

Speculum Indicum eſt Limatura ferri ♂. *Mart. Rulando.* Johnſonus.

Spelta, Zea, Far Cluſinum. Germ. Speltz/Dünckel-Korn. vid. Zea.

Sperma ▽ *Fortis* eſt ejus fæculentia. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Sperma Ceti ſeu *Semen Balænarum* & *Flos maris*, *Pinguedo furfuroſa.* Germ. Baldt-Rath oder Wall-Rath. Quid propriè ſit necdum conſtat. Alii Balænæ Semen, putant, ut piſcatores referunt, quod ſit ejus Piſcis Semen, Mari inſtar Spumæ ſuper natans. Alii alicujus Ceti Macrocephali Cerebrū, Lixivio peculiari purificatum autumant; Alii aliud quid. Eſt ſubſtantia pinguedinoſa, facile flammam ſuſcipiens, optima eſt alba, adipis ferè odore, vid. Ambra ſubalbida & Salis Flos.

Sperma idem eſt quod *Semen. Germ.* Samen.

Sperma Ranarum, ſeu *Ova* Ranarum. Germ. Froſchleich oder Fröſch Samen / eſt prima Ranarum Mucilago, ſeu Gluten de ▽tico, in Martio & aliquando ab initio Aprilis colligitur.

Sperniola ſeu *Sperniolum Crollii*, præparatur ex ▽ Spermatis Ranarum ante novilunium collect. deſtillata, in qua Myrrha, Thus, Crocus & Camphora Sec. deſcript. *Crollii* vigeſies vel trigeſies infuſa & exſiccata fuerint.

Sperula Colocynthidis, dicuntur Poma Colocynthidis, quæ ſunt rotunda.

Sphæra Marina, Sphæra Talaſſia Galeni, Halcyonium primū Dioſcoridis. v. Pila Marina

Sphæra, ☉*lis* & ☽*næ* dicitur Materia mixta utriusque *Seminis*, è qua Lapis Philoſophicus paratur, & haud dubiè ☿ & ☿ Philoſophorum intelligitur. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Sphærion, idem quod Globulus, Pilula. vid. *G*lobulus, Catapotion; *Keuchen* ad *Sammon.* pag 121.

Sphecle, Latinè Fæx vel Fex 🝗 *G*erm. Hefen.

Sphingonta, Medicamenta dicuntur Adſtringentia, Obſtruentia.

Sphongion, nomen Malagmatis, apud *Æginet.* L. 7. cap. 18.

Sphyræna, vocatur Piſcis longus, tenuis, acuminatio roſtro præditus, Latinè Sudic. vid. *Aldrov.* L. 1. cap. 21. de Piſcibus.

Spica, Spicæ ſunt Sumitates in longum deductæ, uti *Spica Lavendulæ*, Stæchados &c. *Lex. Brunonus.*

Spica Celtica ſeu *Nardus Celtica.* vid. Flores Spicæ Celticæ.

Spica Hortenſis fœmina vid. Flores Lavendulæ. Germ. Lavendel-Blumen.

Spica Indica ſeu *Nardus Indica* Germ. Indianiſcher Spick. *Spica Indica* dicitur, non quod *Spica* ſit, ſed Radix & quia Spicæ Figurā imitatur. *Indica* autem dicitur, non quod in India naſcatur, ſed quod in aliquo Monte naſcatur Indiam ſpectante. Quemadmodum *Syriaca*, quæ creſcit in Monte, ſpectante *Syriam*. Eligitur autem *Syriaca* dicta, cujus hæ ſunt Notæ; ut ſit brevi Spica, longam gerens Comam, colore flava, odorata, aliquantulum redolens Cyperum, amaro ſapore, Linguam ſiccante, quæ diu in ſua odoris gratia permaneat. Advehitur ex Alexandria Ægypti.

Spica Romana ſeu *Celtica.* G. Mariä Magdalenä Blumen. vid. Fl. *Spicæ* Celticæ.

Spica ſylveſtris. vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian Wurtzel.

Spicantum, *Phillitis* eſt Lingua Cervina ſeu *Scolopendrium* vulgare. Germ. Hirſch Zunge. vid. Herbas.

Spicatum, nomen Olei vel Unguenti pretioſi roborantis Viſcera & Ventriculum. aliàs Foliatum dictum, *Gal.* L. 4. de L. Aff. cap. 8. & L. 6. de San. tuend. c. 10. vid. Foliatum.

Spina *alba* / ☽*næ Mariæ* } eſt Carduus Mariæ. Germ. Marien-Diſtel. vid. *H*erbas.

Spina Acida ſeu *Sancta.* G. Saurauch-Dorn. vid. Berberes ſeu Semen Berberū.

Spina Buxea, Pyxyacantha. Germ. Buchs-Dorn. vid. Lycium.

Spina *Cervina* ſeu *Cervalis* & *Cervi*, *Spina infectoria*, ſeu *Rhamnus Catharticus* & *ſolutivus*, *Alaternus Plin.* Germ. Wegdorn-Beer/Creutzdorn-Beer/ Creutz-Beer/Wehedorn-Beer/Schla Beer. *S*ubfruticat in ſepibus, in Sylvis, aliiſque Locis incultis.

Digitized by Google

Spina hirci. vid. Tragacanthum. Germ. Tragandt.
Spinachia, *Lapathum hortenſe*. Germ. Spinath. vid. Herbas.
Spinæ, *Muſtelæ fluviatilis*. Germ. Aalruppen Gräthen.
Spinæ Viperarum. Germ. Vipern-Gräthen.
Spinellus, *Ballas*, ſeu *Carbunculus candidus*. vid. Balagius.
Spipola, dicitur Avicula, cujus varias ſpecies exhibet deſcriptas *Aldrov*. Ornithol. L. 17. cap. 26.
Sp. & *Spir.* ità à Medicis præſcript. ſeu aliàs notat. legend. Spiritus. Sign. ⌐◇⌐, ⌐∿⌐, ⌐ſ⌐, ⌐⌐, ſ, ſp, ⌐ſ⌐, ⌐ſ⌐, ⌐⊖⌐, ✳.
Spiritus ambigit inter ▽am & ◎ & ad Liquorem accedit. Itaque etiam *Oleum* vocatur, præſertim in Mineralibus. Et Spiritus quidam ſunt ∴*ſiores*, quidam ▽*ſiores*. Spiritus nominantur etiam *Exhalationes*, ſicuti Fumi metallici item Stibii, Stanni, Flos ⊖lis, Vini &c. Clangor Buccinæ.
Spiritus Aceti, id eſt Acetum deſtillatum. Germ. deſtillirter Eſſig. ✕.
Spiritus Anticolicus, *Antifebrilis* & *Antipleuriticus*, id eſt ⌐ſ⌐ⓗ tri dulcis. *Croll*.
Spiritus Antiquartius eſt ⌐ſ⌐ ✳ci. vid. Polychreſta Medica D. *Joh. Michaelis*.
Spiritus Aperitivus Penoti eſt ⌐ſ⌐ ⦶li compoſitus.
Spiritus ▽ eſt ſolvens è re ſimplici & acri producta, cum △nei halitûs natura. Politiſſima ejus pars eſt Halitus △neus, miſtus tamen parte vaporoſa. Itaque & conſiſtentia ſpecificam obtinet ▽eam. In tali ſubſtantia vim rei gerit. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Spiritus Calcis vivæ, deſtillatur ex ♆ va cum ſ.q. ▽A per alembicum in MB. lentiſſimo △ne. Germ. Kalck Spiritus.
Spiritus Chymici, ſunt Liquores, qui deſtillando non tantum tenuiſſimi ſunt redditi, ſed & incorruptibiles & majoris efficatiæ. ſunt triplices, *Sulphurei*, *Acidi* & *Salſi*. *Sulphurei* ſunt, qui facilè flammam concipiunt, & conſtant ex particulis ∴ ſis, ut eſt ▽ & omnes ⌐ſ⌐ ardentes ex fructibus &c. *Acidi* ſunt qui conſtant ex particulis Acidis & ▽, ut ſunt ⌐ſ⌐ ⊖lis, ♀ris, ☾ri ⦶li &c. qui veri Spiritus non ſunt. *Salini* vel *Salſi* Spiritus ſunt, qui ex Sale volatili & ▽a conſtant, ut ⌐ſ⌐ ✳ci, ⌐ſ⌐ ⊡ næ, fuliginis &c. Alii ſunt *ſimplices* ut jam recenſiti, alii *compoſiti* ♀ri, ut Spiritus aromatici acidi compoſiti, ut ▽ortis, ▽Reginæ &c. Salſi compo Salſi, ut volatile ∴ſum. *Lex. Blancardi.*
Spiritus Diatrion vel *Spiritus de Tribus* id eſt Mixtura Simplex. M.S.
Spiritus Duplicatus, eſt Spiritus Tartari Vitriolatus ⌐ſ⌐ ♀ ⊕ latus.
Spiritus Fœtens & ▽ *Fœtida* eſt Sulphur. Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Spiritus Heraclinus Rulandi. vid. Oleum Ligni Heraclei.
Spiritus Herbarum non Succoſarum vel non *Succulentarum* meliùs præparantur per affuſionem ſ.q. ▽ ſ.a. infuſionem & deſtillationem.
Spiritus Herbarum Succoſarum ſeu *Succulentarum* conficiuntur per fermentationem, ut Spir. Ceraſ. nigr. Cochleariæ &c.
Spiritus Magnanimitatis ſeu ▽ *Herculea* eſt Spiritus Formicarum.
Spiritus Nitri, eſt Spiritus Nitri more ſolito per Retortam deſtillatus.
Spiritus Nitri Bezoarticus. Eſt Spiritus Nitri à ♎ne Butyri ♁ nii in præparatione Bezoartici Mineralis per ℘ tam deſtillatus.
Spiritus Reginæ Ungaricæ eſt ▽ St. Eliſabethæ vid. ▽ Hungarica vel ▽ Reginæ Ungariæ. Germ. Ungariſch Waſſer.
Spiritus Salis, eſt Spiritus Salis more ſolito per ⌒tam deſtillatus.
Spiritus ✳*ci acidus*, deſtillatur ex 1. p. ✳ci & 3. p. ℘ mixtis ſ.a. per ℘am.
Spiritus ✳*ci volatilis*, deſtillatur ex ✳co cum ♀ri vel ♆ va convenienti Liquore ſ.a. Dicitur quoque *Aquilæ Lachrymæ volatilis*.
Spiritus ♀ *ri*, eſt Liquor iſte, qui ex ♀ro ♁ ſato per ⌒tam cum ∴c deſtillatur.
Spiritus ♀*ri compoſitus* eſt ▽ ſeu Spiritus Aperitivus *Penoti* Vocatur quoque Spiritus ⦶li compoſitus.
Spiritus Vegetabiles ſunt, qui ex Aromatibus, Corticibus, Floribus, Foliis, Fructibus, Lignis, Radicibus &c. ſ.a. deſtillantur.
Spiritus Vegetabiles Balſamici. vid. Balſama deſtillata, ſeu Liquores ∴ſi.

Digitized by Google

Spiritus Veneris, 🜍 ♀ris deſtillatur ex Floribus Viri de æris ſ. a. 🜂ne lentiſſimô, in Recipiens aptum.
Spiritus Vitrioli ſeu *Vitrioli*, eſt 🜍 acidus ex ⊕lo benè ſiccato per 🜂am ſ. a. deſtillatus.
Spiritus Vitrioli compoſitus, eſt ▽ ſeu 🜍 Aperitivus *Penoti*.
Spiritus Vitrioli dulcis, dulcificatur Spiritus Vitrioli beneficio 🜅. ſ. a. Ità & Spiritus Nitri & ſpiritus Salis dulcificantur.
Spiritus Vitrioli Philoſophicus, ſi Butyri ♁ nii ℥j. ▽fontanæ ℥x vel ℥xj. affunduntur, in ſua aciditate conſiſtit, & rectificatione non opus eſt.
🜅, hoc Signum denotat vel ſignificat ſpiritum Vini. Sign. ... , ... , ... , ... , ... , ... , ... , ... , ... , ... , ... , ...
Spiritus Vini deſtillatur ſ. a. ex Vino optimo vel Vini fæcibus.
ſpiritus Vini Alcoholiſatus, Abſtrahitur per Phiolam à 🜅 in MB. per deſtillationem *Alcohol*. Quod etiam ☿ *cœleſte* & ☿ *Vegetabile* vocatur. Alcoholiſatur vel rectificatur quoque ſine 🜂ne, per affuſionem 🜅, ... vel ... vel ... . Spiritus Vini Alcoholiſatus ſupernatabit & ▽ſitas cum Salſedine inferius in fluida ſubſtantia ſubſidebit. Sign. 🜅.
Spiritus Vini Camphoratus, ſolvitur ... in ſ. q. Spirit. Vini Rectif. Vocatur quoque Spirit. Vini Camphorat. *Elixir* ſeu *Eſſentia Camphoræ*.
Spiritus Vini Duplicatus & *Eſurinus Philoſophic*. vid. in Tract. Germ. Pol. fol. 58 & 62.
Spiritus Vini Philoſophicus. vid. Spiritus Vini Alcoholiſatus.
Spiritus Vini Rectificatus vid. Spiritus Vini. vid. Alcoholiſat. *Sign.* 🜅.
Spiritus Vitæ ⊙*reus Rulandi*, paratur per circulationem per ⊠ ex ℥x Trochiſcorum Alhandali cum ℔j Spiritus Vini Alcoholiſat. expreſſus, 🜍 philtratur uſuique aſſervatur.
Spiritus Volans apud Chymicos eſt ☽tum vivum.
Spiro, dicitur *Baſilio Valentino* Inſtrumentum ad Magiſterium Lapidis Philoſophici neceſſarium, quo ... dirigitur. L. 1. Teſtament Ultim cap. 36.
Spiſſamentum. vide Stymma. Germ. Das zurück Bleibſel von eingepreßten Sachen.
Spiſſus, idem quod Denſus, opponitur Raro. *Lex. Brun.*
Spithama, Menſura eſt, qua rerum Intervalla metimur; eſtque Trium Palmorũ, vel Duodecim Digitorum Spacium, extenſis Digitis, Minimo & Pollice. *Dioſcorides*, teſte *Gorræo*.
Splanchnica ſunt Medicamenta, adverſus Morbos Inteſtinorum. *Lex. Blanc.*
Splenetica, ſunt Medicamenta adverſus Splenis Morbos. *Lex. Blanc.*
Spodiacon, nomen Collyrii tenuis, à colore ità dicti, quaſi Cinereum, non verò à Spodio, cum hoc non ingrediatur illas compoſitiones. Morſu caret & vim habet Anodynam, ſivè Dolorem mitigandi. *Æginet.* L. 7. cap. 16. *Scribon.* n. 23. &c.
Spodion Flos, eſt *Ærugo* Æris ⊕ *Mart. Rul. & Johnſon.*
Spodites, *Ceneritius*, epitheton Panis apud *Hippocr.* teſte *Galen.* in Expoſ. Voc. *Hipp.* vel à Colore ità dictus, vel quod ſub Cinerib⁹ paretur. *Foeſ. Oec.* p. 580.
Spodium, *Arabum*, nil aliud eſt quàm Radix Alcannæ combuſta. Officinæ noſtrates verò Ebur uſtum ejus loco ſubſtituunt. vid. *Schrad.*
Spodium ex Ebore ſeu *Ebur uſtum*. Germ. Gebrandt Helffen-Bein. vid. Ebur.
Spodium Græcorum ſeu *Metallicum*, *Cinereum* & *Nil Gryſeum*, eſt Favilla eadem ac Pompholyx ob gravitatem in pavimentum decidens. Dicitur *Spodium Græcorum* ad differentiã Spodii Arabũ. G. Grau Nicht oder Grau Hütten-Rauch.
Spodius, *Succudus*, id eſt Tutia. Germ. Tutzia. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Spodos 5. *ſunt genera*. 1. eſt *Fuligo Cinerei coloris*, gravior quàm Pompholyx. 2. *Lutea* quæ generatur in focis, in quibus Metalla ſeparantur, 3. *Subterranea Cineria*, 4. *Subterranea nigra*. 5. *Subterranea viridis*.
Sparitides, *Sphæria Theophraſti*, *Globuli Cipariſſi*, *Galbuli Plinii*. vid. Cupreſſi ſeu Cypariſſi Coni. Germ. Cypreſſen-Reiß.
Spolium, *Vernetio*, *Exuvium* vid. Exuviæ.
Spondylium, eſt Branca Urſina Germ. Bähren-Klau. vid. Herbas.

Spong

Digitized by Google

Spondylolithos, dictum Lapidum genus, ex Comitatu Tirolenſi, à forma, vertebras dorſales minorum Animalium ſatis accuratè repræſentante, ex Obſervatione *Velſchii*, Eph. Nat. Cur. A. I. *Obſ.* 157.

Spongia ſeu *Fungus Marinus*. Germ. Schwam. Eſt Corpus Marinum rarum, laxum, poroſum, imbibens & aſſervans ▽am *Mart. Rul.* exiſtimat, eſſe Zoophyton, neque Animal, neque Fruticem, ſed tertiam habere naturam, & illi commixtam eſſe naturam Animalis & Plantæ. Hinc & *Avicenna* deſcribit, quod habeat Animam, ſcil. vegetativam & ſenſitivam. *Dioſcorides* duo genera conſtituit; Marem, quæ denſioribus foraminibus & minoribus conſtat; & Fœminam, foraminibus præditam majoribus & rotundis. Quidam addunt & tertiam ſpeciem, habentem intra ſe Lapides duros & plurimas cavernas. *Spongia* vocatur etiam à dicto *Mart. Rulando Fungus Marinus*, ad differentiam Terreſtris, quam Spongiam noſtram appellavit, in Pratis occurrentem, vulgò *Boviſt* dictam, quæ valdè accedit ad naturam *Spongiæ Marinæ*. De Spongiarum Marinarum viribus & uſu. vid. *Gal.* L. 11. de S. F. & alibi ſæpius, *Dioſc.* L. 5. cap. 138. *Spongia* quoque vocatur illa Excreſcentia in Frutice Cynoſbatos dicta ſæpius occurrens. *Schrad.* L. 4. Cl. 1. num 122. &c. vide Fungus.

Spongiæ ſeu *Fungi Officinales*, ſunt Fungi albicantes. Germ. Lerchen-Schwam. vid. Fungus albicans ſeu Agaricus.

Spongiolæ Cynoſbati, Germ. Schlaff-Kuntzen. vid. Fungus.

Spongioli. vid. Fungus Cervinus ſeu Boletus Cervinus.

Spongion nomen eſt Epithematis, ex Caprillo Stercore compoſiti apud *Æginet.* L. 3. cap. 48. vel Malagmatis L. 7. cap. 18. Ità verò dictum, quod Spongiæ modo humorem Hydropicorum imbibat. *Gorræus.*

Spongites, Germ. Kropff-Stein oder Schwam-Stein. vid. Lap. Spongiæ.

Spongoides, id eſt ſpongioſus ſivè Spongiæ inſtar poroſus. *Lex. Brun.*

Spongos idem eſt quod Spongia. Germ. Schwam. *Lex. Brun.*

Sponium, dicitur Cinis ▽â maceratus. Sylvat. p. 181.

Sponſus, Chymicis dicitur Mercurius ☿. *Mart. Ruland. & Johnſon.* Quàm ineptè, alii judicent ex hoc, quod paſſim vel ▽ Philoſophorum ſit dicta Uxor, & 🜍 Philoſophorum Maritus vel Mas. vid. Maritus. *Lexic. Brun.*

Spontum, dicitur *Mart. Rulando* Cinis Aquâ madefactus, qui fornaci inditur, quando ☉ vel ☽ tum depuratur. *Lexic.*

Sporetos, dicitur prima Pars Hyemis (aut fortaſſis etiam ultima Autumni) Latinè Sementis *Lex. Brun.*

Sporos, idem quod Sperma, Semen ſignificat, & quidem ab *Hippocr.* Semen genitale. L. 2. de Diæt. XXVII. 11. vid. *Foëſ.* d. l.

Spuma, Germ. Schaum/ omnibus ferè notum eſt. *Lex. Brun.*

Spuma Chymicis ſimpliciter notat 🝗 rem. Germ. Aſche.

Spuma Argenti, eſt Lithargyrium. Germ. Silber-Glett. vid. Lithargyros.

Spuma duorum venenatorum Draconum, eſt Butyrum ♁ nii.

Spuma Maris, id eſt Halcyonium quintum. vid. Halcyonion.

Spuma Mercurii, eſt Lithargyrium *Paraceſi*. vid. Lithargyros.

Spuma Nitri, id eſt Aphronitrum. *Mart. Rul. & Johnſ.* vid. Aphronitrum.

Spuma Vitri, eſt Fel Vitri quod inſtar Spumæ in præparatione Vitri, ſupernatat. Fel Vitri Italicum optimum eſt.

Spurium Vinum, i. e. Aquatum. Germ. Gewäſſerter Wein.

Sputum acerrimum eſt ☽ tum Vivum ▭ Germ. Queck-Silber.

Sputa maris, eſt Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Sputum Boletorum eſt compoſita Materia ex Sulphure & ♏ ſia, vocatur & ☉ ſpiſſum ▽ 🜍 ris, quando in ☿ um mutata eſt *Mart. Rul.*

Sputum Lunæ, id eſt Lithargyrium, Th. Chym. Vol. V. pag. 11.

Spyras, *Spyrathos*, ſignificat globoſa Caprarum Excrementa. *Hippocrates* de Nat. Mul. XXIX. 25. 180. 182. *Gal.* c. 2. &c.

Squalus, nomen Piſcis & ſpecies Capitonis, vid. *Aldrov.* L. 5. c. 17.

Squama Æris, vulgò præparatur ex ⊖lo vel ♁lo ♂tis mediante ✝tô. Sign. ♉.

Squamaria vid. Rad. Dentariæ, Germ. Sträubel-Wurtzel.

Squatina, Piſcis dicitur inter cartilagineos relatus, cujus uſus in Medicina videatur apud *Aldrov.* L. 1. de Piſcibus c. 66.

Squilla, *Scilla* ſeu *Scylla*, *Bulbus*, ex Hiſpania ſeu Italia huc allatus, non procul à mari creſcens, floribus ſubalbidis, ad ſulphureum colorem nonnihil vergentibus. Germ. Meer-Zwibel. vid. Rad. Scyllæ.

Squilla fixa id eſt Vipa Marina. Germ. Meer-Zwibel. Vocatur quoque *Schinus Plutarch.*

Squillinum, *Aryza*, id eſt Fimus equinus ▬. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Squinanthum, Germ. Camel-Heu oder Stroh. vid. Schænanthum.

Squiria vel *Squitia* i. e. Liquiritia. Germ. Süß Holtz. *Sylvat.*

Stac vel *stoac* id eſt Coagulatio vel Congelatio *Mart. Rul.* apud *Johnſonum* legitur Stuc vel Stoac.

Stacte ſivè *Gutta*, ſunt Guttæ alicuius Gummi, ut Myrrhæ, Styracis &c. *Stacte* quoque ſignificat Lixivium ⚻ per ⊏res ſtillans *Gorræus.*

Stacticon, *Stacton*, nomen Collyrii apud *Scribon.* & *Æginet.*

Stacula, *Apiana*, *Moſchatella*, *Scirpula*, *Sticula*. vid. Venucula.

Stæchas Arabica & *Citrina*. vid. Flores. Stæchatis Arabic. & Citrin.

Stes, notante *Foëſio* ſignificat Farinam ▽à maceratam, & manibus ſubactam veluti fit in Panificio, vel interdum Stear ſivè pinguedinem. Illam confirmat *Julius Alexandrin.* not. in *Gal.* L. 4. de ſan. tuen. Tom. II. pag. 406. & ipſe *Hippocr.* l. 1. de morb. mul. CXX. 24. Placentæ genus, dicebatur ex Melle, Seſamo & Caſeo, apud *Athenæum* Lib. 14. Citante Foëſio d. l.

Stagma, ſunt Latices, qui deſtillationi exponuntur. *Lex. Blanc.*

Stagnea, apud *Scribon.* num. 230. pro Cacabo & Vaſis genere ponitur, ♃no obducto. Aliàs *Stagneum vas*, *Stagnatum Rhod.* in *Lex. Scribon.* pag. 445. *Stagnea Pyxis* legitur apud eundem. *Scribon.* 30.

Stagonias, epitheton Thuris maſculi electi, rotundi, & guttæ ſimillimi. *Gorr.*

Stak, id eſt Gummi Olivæ. Germ. Oliven-Hartz.

Stalagma, id eſt quod à Stagmate deſtillatum eſt. *Lex. Blanc.*

Staltica, dicuntur Medicamenta, quæ Carnes Vulneribus æquant, *Caſtell.* ex *Libell. Spur. Gal.* de Dynamid. Verum generaliter idem ſignificant, quod Repellentia. Unde Collyria Staltica, apud *Æginet.* L. 3. cap. 22. Junge Dict. Jatr. n. 408.

Stamen id eſt Filum *Stamen album*, hoc eſt filum crudum, quod etiam leni evaporatione dolores mitigat *Scribon.* n. 142. *Rhod.* in not. ad h. L.

Stamnos, dicitur Urna vel Urnula, Vas ▽arium *Hippocr.* L. 7. Epid. XLV. 8. quamvis & Vas vinarium alibi ſignificet, notante *Foëſ.* d. l.

Stannar, eſt mater Metallorum, fumus occultus, ex quo Metalla generantur. *Dorn.* è *Paracelſo* L. 3. Philoſoph. ad *Athen.* text. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Stannum, à nonnullis *Plumbum album* ſive *candidum*. Germ. Zinn / Weiß-Bley. Chymicis ſive Hermeticis *Jupiter* ♃. dicitur. Corpus eſt mundum, Metallum molle, ſplendens cum Livore quodam. Imperfectum, ex ☽to vivo puro, fixo & non fixo, claro, albo in ſuo manifeſto, & rubro in ſuo occulto & de tali 🜍re procreatum, & deficit ei ſola decoctio & digeſtio. Dividitur Stannum in dives, mediocre, pauperum Vocatur & *Dominus Æris*, item *Plumbum* ☽*tarium*. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Anglicum melius eſt quàm La-Wallienſe & quidem optimum. Plura de Stanno quære in Indicibus Th. Chym. Vol. I. II. III. V. ut & *Libav.* Tom. I.

Staphilinum ſylveſtre Tragi eſt Daucus ſeu Paſtinaca ſylveſtris Germ. Vogel-Netz / wilde Mohren oder Eſels Mohren.

Staphis,

Staphis, homnymon eſt, denotans 1. Plantam vel Herbam Staphiſagria dictam 2. Uvam paſſam. vid. Paſſa.
Staphiſagria. vid. Semen Staphiſagriæ. Germ. Stephens-Körner.
Staphyle, Latinè *Uva* dicitur, ſignificans propriè Fructum Vitis viniferæ, ſive congeriem Baccarum Vitis. &c.
Staraphaxat, dicitur Medicamentum ſiſtens, à Stare faciendo dictũ, ut creditur, *Dorn. mart. Rul. & Johnſ.*
Starmar Mart. Rul. Johnſonus verò poſuit *Stannar.* vid. Stannar.
Stater eſt nomen Ponderis Unciam ſemis pendentis, ℥ß ſeu Drachmas Quatuor ʒiv. *Gal.* de Ponderibus & Menſuris.
Stathmion, Stathmidion, ſignificat vel Pondus Librale, ex Ære, aut Ferro, aut Plumbo conſtans. *Gal.* cap. 2. de Fract. t. 3. vel Pyxidem, in qua aliquid aſſervatur. L. 6. d. C. M. S. L. c. 2.
Staticon, idem quod *Stalticon*, dicitur de Collyriis, quæ inordinatum Fluxûs impetum ſiſtunt, *Gorr.* vid. Stalticon.
Statura, *Megethos*, propriè Corporis Magnitudinem ſignificat. Hanc etiam à Medico rectè conſiderari, docet inter alios *Jul. Alex.* L. 3. *Sal.* cap. 1. & 7.
Stear id eſt Adeps vel Sevum. Germ. Schmaltz oder Inſchildt. *Lex. Brun.*
Steb, dicitur Alumen. ○. Germ. Alaun.
Stechas Arabica, Citrina & *Montana.* vid. Flores.
Stegnotica, idem quod Aſtringentia. *Lex. Brun.*
Stella Domini, id eſt Sigillum Salomonis, vid. Herb.
Stella Occidens, id eſt Sal Armoniacum ✱ Germ. Salmiax. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Stella Terræ, id eſt Talcum. ⊖. Germ. Talck. *Mart. Rul. & Johnſonus.*
Stellaria, Droſera, Alchimilla, Germ. Ohm-Kraut / Gülden Gänſerich. vid. Herb. Alchimillæ.
Stellio aduſta dicitur Cinnabrium *Mart. Rul. & Johnſonus.*
Stemphyla, dicuntur Vinacei vel Vinacea, hoc eſt Folliculi Acinorum, Corium, & Cortex, *Linden.*
Stemphylites, dicuntur Vinaceorum ▽ à maceratorem Fæces, & Recrementa. *Hippocr.* l. 2.
Stenomarga alba, Gleba Norwegica albicans, vid. Lac. ☽ næ.
Stercorum Ezeff. Legitur ità apud *Mart. Rulandum*, & apud *Johnſonum*, id eſt Lithargyrium ♄. Germ. Silber-Glethe.
Stercus, eſt Excrementum craſſum ab Alimentis reſiduum, Bile permixtum, & nutritioni inutile, quod per Inteſtinum Rectum & Anum excernitur. Germ. Koth / oder Dreck. *Lex. Brun.*
Stercus Æris, id eſt Ferrum rubeum. ♂. *Johnſoni Lex.*
Stercus Album Canis, eſt Album Canis ſeu Album Græcum.
Stercus Anſerinum, Chenocoprus. Germ. Gänß-Dreck. Menſe Martio colligi debet.
Stercus Argenti, eſt ex Argento, ſicut Stercus Æris. Germ. Silber-Schaum.
Stercus Canis, Cynocoprus, dicitur & *Flores Melampi* & *Safiri albi*, *Album Canis*, *Album Græcum.* Germ. Weiſſer Hunds-Dreck.
Stercus Capræ Germ. Geyß-Bohnen. vid. Spyras ſ. Spyrathos.
Stercus Columbinum. Germ. Tauben-Miſt. Emplaſtris admiſcitur.
Stercus Diaboli. Germ. Teuffels-Dreck. vid. Laſerpitium Syriacum, ſeu Aſa vel Aſſa fœtida.
Stercus Murum ſeu *Muſcerda* dicitur etiam *Album nigrum.* Germ. Mäuß-Knüttelger. Movet Alvum infantum à gr. 3. 4. 5. vel 6.
Stercus Paſſerum, Spatzen-Dreck. Grana aliquot Infantibus exhibentur ad ciendam Alvum.
Stercus Pavonis, Germ. Pfauen-Koth oder Dreck. Exſiccatum & ☿ ſatum ad Epilepſiam & Vertiginem uſurpatur.

Digitized by Google

Stercus Vaccinum. Germ. Kühe Fladen ex quo Menſe Majo ▽ Florum omnium deſtillatur.

Stergethron idem eſt ac Sedum majus.

Sternutamentum, idem quod Sternutatroium. vid. Ptarmica.

Sternutatorium, Sternutamentum eſt Medicamentum quod Naribus inditum, tunicas Cerebri in Motus convulſivos concitando, per Sternutationem Caput expurgat, Germ. Nieß Pulver.

Stiæ, dicuntur Lapilli marini ſed Calculi marini. *Galenus.*

Stibi, Stibium, Stimmi, Plumbum ſapientum, ▽ *ra nigra.* vid. Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß und Spieß-Glantz/ oder die glåntzende Heer-Spitzen.

Stichas ſeu *Stæchas Arabica, Gallica, Purpurea* ſeu *Romana,* vid. Flor. *S*tæchad. Arabic. Germ. Arabiſche Stechas-Blumen.

Stichos, nomen Confectionis Arteriacæ *Platonis* è Marrubio, quæ & Panacia dicta apud *Gal.* L. 7. de C. M. *S.* L. c. 2. fin.

Sticula, Stacula, *Apiana, Moſchatella, Scirpula.* vid. Venucula.

Stilbus, id eſt Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß. *Mart.* Rul. *&* Johnſ.

Still. ità à Medicis præſcriptum ſeu aliàs notatum, legendum eſt Stillatum ſeu ſtillaticium.

Stillaticius, idem quod *S*tillatus. Epitheton Liquorum per Alembicum deſtillatorum. *Lang.* L. 1. c. 53.

Stillus & *Stilbus* id eſt Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß. *Mart. Rul.* & Johnſ.

Stimmi idem quod *Stibi, Stibium,* vide Antimonium ♁.

Stimulans, dicitur aliquando de Medicamentis quibusdam activioribus &c. *Lex. Brun.*

Stinci Marini Germ. Meer-Stintzen. vid. *S*cinci Marini.

Stipes, eſt Pars Plantæ inter Radicem & Ramos, idemque quod Caulis. Germ. Der Stiel oder Stengel.

Stipte & *Stiptera,* vel *Stypte* & *Styptera* id eſt O ſciſſum. *Mart.* Rul. & *John.*

Stiptica vel *Styptica,* ſunt Medicamenta Conſtipantia & Exſiccantia. Germ. Stopffende Mittel. *Lex. Brun.*

Stiracos, Stirates, idem ac Storax. *Matth. Sylvat.*

Stiria, i. e. Gutta. Germ. Ein Tropffen.

Stoac, Stoar, i. e. Adeps. Germ. Schmåhr.

Stœchas Arabica, Germ. Arabiſche Stechas Blumen. vid. Flor. *S*tœch. Arabic.

Stœchas Citrina, Germ. Rhein-Blumen. vid. Flor. Stœch. Citrinæ.

Stolones, dicuntur tenella Germina & Surculi propullulantes Plantarum, quæ referuntur inter Victum attenuantem, *Gal.* de atten. vict. rat. cap. 3.

Stomachica, ſunt Medicamenta adverſus *S*tomachi Morbos. Germ. Magen ſtårckende Mittel.

Stomachicum egregium, eſt Crocus optimus. Die beſte Magen Stårckung.

Stomachus Struthionis ſeu *Struthiocameli,* nominatur ▽ Fortis.

Stomaticos, dicitur de Medicamentis, quæ modicè ſiccant, ſic vocata, quod in aſſiduo ſint uſu, cujusmodi ſunt, quod ex Moris conficitur, & quod ex Rubi fructu, aut *S*ucco Corticis Nucum juglandium viridis paratur. *Gal.* L. 5. Meth. medendi cap. 10.

Stomoma, ſeu *Acies,* eſt Chalybis vena pura ex Nariſcis, ſeu Vodlandia, propè Fichtelbergium. Germ. Fichtelbergiſcher Stahl-Stein. Dicitur quoque ferrum purgatius, ſivè nativum, ſivè per liquefactionem △ ne ſæpius depuratum, idem quod Chalybs. *Mart. Rul.* pag. 448. & 449. numerat varias ſpecies 13.

Stomomatis Scobs eſt Limatura Chalybis ⚨. Germ. Feyl Spån von Stahl.

Stomomatos Mart. Rul. & *Stomomutos Johnſonus* eſt Squama Æris.

Storax Germ. Storax. vid. Styrax.

Stramen ſeu *Paſtus Camelorum.* vid. Schænanthum. Germ. Kameel-Heu oder Stroh.

Sto-

Digitized by Google

Storax Rubea, *Thimiana*, *Narcaphthum*. vid. Cortices Thimianæ.

Stratificatio, ſeu *Stratum ſuper Stratum*, notum eſt Chymicis & Hermeticis, & eſt Corroſio per ☿res corroſivos, fit cum +lum, Metallo laminato & ☿ribus Corroſivis repletur, faciendo Stratum ſuper Stratum, hoc eſt ponendo aliquid de ☿re Corroſivo in Crucibulum, & huic ſuperſternendo tenuem Laminam corporis Metallici, & ſic pergendo, donec Vas referciatur, Poſteà ponuntur Carbones per Circuitum, vel datur △ reverberii paulatim augendo, ut res poſtulat *Lex. Blancardi.*

S. *S.* S. & St. S. St. ſignificat Stratum ſuper Stratum. Sign. [illegible], ⊥, *SSS*; [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Strix in Alembico Signum eſt Spirituum Volatilium.

Stripis, i.e. Uva Paſſa. *Gal.*

Strix, propriè nomen Avis nocturnæ, habentis nomen de Sono vocis *S*tridulo, quæ vulgò *Amma* dicitur, ab amando parvulos; de qua legatur *Aldrov.* L. 8. Ornithol. cap. 8.

Strobile, dicitur Linamentum intortum, aut Penicillū turbinis in modum implicitum & contortum, hoc eſt turbinatum Linamentum apud *Hippocr.* de fiſtul. 11. 6. 9. 11. A qua figura & Nuces Pineæ *S*trobili dicuntur, & Reſina Pinea Strobiline. vid. *Jul. Alex.* not in *Gal.* L. 4. de tuend. ſan. Tom. II. Oper. pag. 410. & pag. 755.

Strobili Abietini juniores. Germ. Die kleine zarte Tannen Zäpfflein.

Strombites, dicitur Lapis ſimilis Cochleæ ▽tili ex amplo in tenue turbinis inſtar deficiens in *S*piram à dextra tortus, qui ulterius deſcribitur ab *Agricola* L. 5. de nat. foſſil. Chiocc. Muſ. Calc. Sect. 3. p. 388. & 422.

Strombos, nomen generale Cochlearum Marinarum, quæ Latinè Turbines nuncupantur aut Strombode, Cochleæ Turbinatæ, quarum deſcriptionem prolixiorem, lege apud *Aldrov.* L. 3. de Teſtac. cap. 2 & ſeq.

Strumaria Lobelii, *Xanthium*, *Lappa minor.* vid. Rad. Bardanæ minoris. Germ. Klein Kletten oder Betlers Lauß-Wurtzel.

Struthio, *Struthio Camelus*, Germ. Strauß. Nomen Avis exoticæ maximæ, de qua referunt, quod Ferrum devorare non ſolum, ſed & concoquere valeat. vid. *Lang. C. Rejes*, *Aldrov. Schræder.* & *Frid. Hoffmann.*

Struthion, *Condiſi*, *Lanaria*, *Rudicula* eſt Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.

Struthionum Ova, vid. Ovum Struthio Cameli.

Strychos & *Trychnos*, *Solanum* & *Solatrum*, *Uva Lupina* & *Vulpina*, *Morella.* vid. Solanum. Germ. Nacht-Schatten.

Stuc vel *Stoac.* vid. *S*tac vel *S*toac.

Stupa, *Stupha* & *Stuppa* eſt Linteum Liquori intinctum & parti dolenti admotum. Idem quoque quod Laconicum Balneum vel Sudatorium aut Vaporatorium. vid. *Morellus* & *Foreſtus.*

Stupefacientia idem ſunt quod Narcotica. Lex. *Brun.*

Stupio, *Caldida*, id eſt Stannum ♃. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sturio, nomen Piſcis, nonnullis & *Oxyrinchus*, ab acuto roſtro. vid. *Aldrov. Jul. Alex.* & *Bruyerin.*

Sturnus, nomen Avis notiſſimæ, quæ Cicuta veſcatur absque noxa. vid. *Aldrov. Jul. Alex* & *Bruyerin.*

Stybium, *Stibi*, *Stibium*, *Stimmi*, id eſt Antimonium ♁.

Stygia, epitheton ▽æ cauſticæ ſivè corroſivæ & præſertim Regiæ. vid. *Schrad. Jung. Libav.* &c.

Stymma eſt Spiſſamentum ſeu Craſſamentum (Florum, Rerumque aliarum) quod remanet, dum in Oleis macerata exprimuntur. *Schr.* L. 1. c. 3.

Stymphalides, dicuntur Avium ſpecies quædam maximè feræ. vid. *Aldrov.* L. 10. Ornith. cap. 3.

Styptica ſivè *Stiptica*, ſunt Medicamenta Aſtringentia, Conſtipantia & Exſiccantia. *Lex. Blancardi.*

Digitized by Google

Styrax ſivè *Storax Calamita, Incenſum Judæorum.* Germ. Storax/ Juden Weyrauch/ in Officinis proſtat *expreſſa, liquida* & *ſicca.* Sicca in Officinis Storax calamita dicta, (à Cannarum Calamis ſic dicta, in quibus olim ex Pamphiliâ apportabatur) eſt Arboris cujusdam gummeus, reſinoſusque Succus concretus, aridus, odoris ſuaviſſimi. Videatur *Matth. Cordi Hiſtor.* Creſcit Arbor illa Storaciflua in Cypria, Pamphilia, Sydonea, Syria, Sicilia & Provincia Chiapa. Præfertur Styrax pinguis, lentus, fragmentis albicantibus, rubeſcens, vel flavus, odore perſeveranti, qui dum mollitur, melleum Liquorem reddit. Improbatur furfuroſus, niger, cano ſitu obductus, inodorus. Folia Arboris hujus Storacifluæ exſiccata, videnda ſunt apud Experientiſſimum Pharmacopœum Dn. *Joh. Rud. Henrici*, Francofurti ſub ſigno Cervi aurati.

Styrax Expreſſa. Germ. Sauber ausgepreſter Storax. Exprimitur beneficio ▽ æ calidæ in Sacco ſ. a. per prelum.

Styrax Liquida, & Liquidus, Stacte Germ. Weicher Juden-Weyrauch/ Dünner oder flüſſiger Storax. Ex Storace calamita impura, vel ex Cortice Arboris Storacifluæ, per coctionem in formam liquidiorem redacta, cui Storaci liquidæ adhuc additur Oleum ex Nucleis Arboris Storacifluæ expreſſum, & hæc Mixtura fit Storax Liquida. Plura legenda ſunt apud *Dioſcoridem, Cord. Fuchſium, Schrœderum.* Remanentia à priore Storace impura & Corticibus in prelo relicta, à quibusdam pro Cort. Thymianæ venditur.

Subactio, dicitur Tractatio rei cujusdam manibus facta, & dicitur de Miſtione & Emollitione, Emplaſtrorum, Ceræ & ſimilium Maſſarum, manibus, vel in Mortario cum piſtillo facta. Germ. Unterbringung oder Untermiſchung. *Rhod. in Lex. ad Scribon.* p. 446.

Subbuteo, nomen Avis, Buteone paulò minoris. *Aldrov.* L. 5. Ornith c. 8.

Subductio, apud Chymicos vocatur Abſtractio, quæ fit per inferna; & eſt duplex: *Filtratio* & *Clepſydria mart. Rul.* & *Johnſ.*

Suber, Phellus. Germ. Pantoffel-Holtz oder Sohlen-Holtz.

Suheth, dicitur Lapis Adamas. Germ. Diamant. *Sylvat.*

Subjectum Chymicorum, vid. Th. Chym. Vol. I. fol. 508. Lapidis Philoſophici ſive Tincturarum, quod eſt ☿ corporalis. d. l. pag. 520. & 535.

Sublim io eſt ſicca ſubtiliorum partium per △nem in ſublime elevatarum & vaſi adhærentium, Extractio, ut ſunt ☿♎ dulcis &c. Significat quoque Exaltationem alicujus rei, quando à debiliori ſtatu, Res in ſtatum majorum virium elevatur. Germ. Erhöhung. Sign. ♎, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible].

Sublimatio ⊖lium fixorum, fit per additionem ▽ [illegible]ri purificati, ♎ando ſec. artem.

Sublimatio ⊖lium volatilium, (peractâ deſtillatione per [illegible]am in Recipiens) inſtituitur vel rectificatur per ♎ationem ſimplicem vel cum ſ. q. 🜄 Alcoholiſato.

Sublimatum, eſt Res per △nem elevata, uti Flor. Sulphuris 🜍 F. Flor. Benzoe. &c. Germ. Sublimat.

Submerſus, dicitur qui in ▽am Marinâ projicitur, quod laudat tanquam Remedium in Hydrophobia *Helmont.* Tract. Demens Idea, n. 47. 48. &c.

Subpurgatio, Subpurgare ſignificat leni Medicamento, aut leviter Purgare, aut ea Doſi, quæ dari in periculum nequeat. *Linden.* Ex. XII. §. 69.

Subſidentia idem eſt quod Sedimentum. Germ. Ein Satz.

Subſidium idem eſt quod Auxilium ſive Remedium. Germ. Hülff-Mittel.

Subſtitutus, dicitur de Medicamentis, quæ in alterius locum ſurrogari queunt, de quibus *Gal.* integr. libell. de ſubſtitutis Medicis. *Ægineta* Libro 7. cap. 25. Dicuntur & Succedanea.

Subtiliatio, eſt Terminus Chymicus ſeu Hermeticus, diciturque Diſſolutio, partes ſubtiliores à craſſioribus ſeparans, & habetur duplex: Illa eſt, quando corpora

pora

Digitized by Google

pora brevi temporis Spatio diſſolvuntur. Eſtque iterum duplex: *Elevatio* & *Deſcenſio*. Hæc dicitur, quæ tempore longiore Res diſſolvit; Eſtque *Exaltatio* & *Digeſtio*, *Mart. Rul.* & *Johnſ.* & *Rolf.* Chym.

Succ. ità à Medicis præſcript. ſeu aliàs notatum, legendum eſt Succus.

Succago, *Apochyliſma*, *Rob* & *Robub*, eſt Succi cujuscunque cum Saccharo aut Melle, in duriuſculam Sapæ conſiſtentiam Coctio & Inſpiſſatio. Germ. Muß oder Lattwerge.

Succedanea Medicamenta vid. Antiballomena.

Succi ad Conſiſtentiam Extracti inſpiſſati, ut ſunt Succus Acatiarum, Liquiritiæ, Germ. Schlechen-Safft und Süß-Holtz-Safft.

Succi ad Conſiſtentiam Syrupi durioris inſpiſſati, nominantur *Rob* ut ſunt Rob Berberum, Cydoneorum, Ribium.

Succida, vid. Erion ſeu illota Lana, vel Eirion.

Succidus, vid. Oeſopus ſeu Oeſypus. Germ. Schmutzige Lambs-Wolle.

Succina, *Succinum*, *Carabe*, *Electrum*. Germ. Augſtein oder Bern-Stein. Nihil aliud eſt, quàm Succus Bituminoſus, ſeu Reſina 🜃ræ, & Arborum vetuſtarum optimè digeſta, exinde in Mare traducta, atque ibidem præcipuè concreta. *Schr. L. 3. cap. 30. Frid. Hoffm.* in Clav. ad h. l. *S*gn. B, B+

Succina, *Succinum*, *Carabe*, *Charabe*, *Electrum*, *Ambra citrina*, *Reſina* ▽ *æ*, *Chryſolectrum*, *Gleſſum*. *Lyncurius Lapis*, *Pterygophorum*, *Harpax*, Germ. Aug-Stein / Ag-Stein / Aidt-Stein / Bern oder Born-Stein. A Romanis Succinum, quod ex Succo, ac veluti Bitumine Marino concreto, proveniat. Nam inter Vada & in ipſo maris Littore reperitur. Quidam putant quod ſit, *Reſinoſitas Terræ* optimè digeſta, exinde in Mare traducta atque ibidem præcipuè concreta. Alii tamen illud pro *Reſina* ſeu *Therebintina*, quadam habent, quæ æſtivo tempore ex Arboribus (quæ juxta ▽as creſcunt in ▽am & ex ejusmodi ſortis Arboris, in Terram, quæ certis temporibus, Maris nempè fluxu & refluxu, ▽ Marina obducitur) deſtillatur Poſteà hinc & inde ▽æ ſuperficiei innatans; vel potius fundum petens, in Succinum mutatur. Dum adhuc *Liquidum* eſt, varia Animalcula involvuntur, ut Muſcæ, Culices, Araneæ, Feſtucæ &c. Eſt verò *Succinum* vel *album, candidum citrinum*, *flavum* vel *nigrum*. *Album* quia levius eſt & odoratius, optimum cenſetur; *Succinum Citrinum* ſeu *flavum* priori cedit. Optimum quod pellucidum & attritu calefactum, Roriſmarini refert odorem, paleasque trahit. Ambo verò ad uſus Medicos præferuntur. Chymica analyſis docet, Succinum ex multo °o°leo, pauca aciditate, & magna ⊖lis volatilis parte conſtare, illud Oleum & ⊖ volatile, optima ſunt Medicamenta; ſed ipſum Succinum crudum tanti non eſt æſtimandum. Dicitur quoque *Ambra*, (Gentarum Pruſſorum, Smalternium, *S*cytharum. Sacul Ægyptiorum putatur) *Paracelſo*. Germ. Gentar. *Lex. Blanc.*

Succinum album vocatur Leucelectrum. Sign. , BS SVA , SVA.

Succinum nigrum, Gagatem Lapidem eſſe, *Fucuſius* æſtimavit, vide Gagatem Lapidem. Quidam cum Piſſaſpaltho aliquid cognitionis habere: Alii Ambram nigram: Plurimi iſtud quod flavo nigricans Succinum nigrum, eſſe cenſent. Carabe ſeu Succinum album & nigrum ex Boruſſia in magna copia advehitur.

Succiſa, eſt Morſus Diaboli, vid. Herb. ſeu Radices.

Succolata, *Chocolate*. vid. Chocolata.

Succotrina Aloës. vid. Aloës Succotrina.

Succubegi, eſt quoddam genus Pulmenti Acetoſi, quod fit ex Carne cocta, cum Aqua, cui miſcetur Acetum & Crocus. *Matth. Sylvat.* p. 181.

Succus, Succi in Officinis vocantur Liquores expreſſi, ſeu expreſſæ Eſſentiæ ex Floribus, Foliis, Fructibus, Radicibus &c. *Sign.* ℞.

Succus Acatiæ ſeu *Acaciæ veræ*. vid. Acacia *Dioſcoridis*.

Succus Acatiarum, fit beneficio ▽æ per coctionem cum Prunis ſylveſtribus, expreſſus, clarificatus & ad conſiſtentiam Extracti inſpiſſatus. Germ. Eingekochter Schleben-Safft.

Succus Albus, Chymicis dicitur, Argentum vivum. Germ. Queck-Silber.

Succus Combrici. vid. Gummi Gittæ ſeu Guttæ. Germ. Gummi Gutta.

Succus Cyreniacus eſt Aſſa fœtida. Germ. Teuffels-Treck.

Sucus Hallandicus. vid. Gummi Gittæ ſeu Gummi Guttæ.

Succus Hypociſtidis. vid. Hypociſtidis Succus.

Succus Liquiritiæ, eſt Succus ex Radicibus Liquiritiæ beneficio ▽æ per coctionem factus, expreſſus, clarificatus, ad conſiſtentiam Extracti inſpiſſatus, & in Trochiſcos formatus. Germ. Süß-Holtz-Safft / Lagritzen-Safft. A Bamberga & ex Hiſpania ad nos advehitur.

Succus Lunariæ magnæ Reymundi Lullii, eſt Vinum optimum.

Succus Lybicus eſt Aſſa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Succus magni vegetabilis eſt Vinum optimum.

Succus Melleus, *Mel Terreum*, *mel roſcidum*. vid. Manna Arabum.

Succus Plantæ Jani, eſt Vinum optimum.

Succus Principis omnium vegetabilium, eſt Vinum optimum.

Succus Syriacus, eſt Aſſa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Succus viridis. Germ. Safft-Grün / fit ex Succo Baccarum Spinæ cervinæ, qui ad conſiſtentiam duriorem inſpiſſatur.

Succus Vitium fermentatione exaltatus, eſt Vinum. Germ. Wein.

Sudorifera. vid. Hydrotica vel Diaphoretica. Germ. Uberflüſſige Feuchtigkeit heraustreibende Mittel.

Suffe, *Zuffe*, *Suffore*, eſt Hyſopus. vid. Herb.

Suffimentum idem quod Suffitus. Germ. Berauchung.

Suffitus, eſt Pulvis craſſiuſculus, ex plurimis odoriferis paratus, qui ſuper carbones vivos injectus, non ingratum Odorem & Fumum à ſe diffundit. Vocatur & Suffimentum.

Suffo, eſt Panis porcinus. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Suffut, *Sufuſet*, dicuntur Pulveres qui ſumuntur per ſe. *Sylvat.*

Suffumigabulum, eſt Inſtrumentum, quo utimur in Suffimentis accendentis. Germ. Rauch-Zeug.

Suffumigium, vide Suffitus. Germ. Berauchung.

Sulphur, 🜍. Germ. Schwefel / *Apyron* ſeu 🜍 *nativum*, △*nem non expertum* ſeu *vivum*, *ſuccus mineralis*. Sulphur eſt Reſina ſeu Terræ Pinguedo Vitriolica aciditate gravida hoc eſt conſtans copia puri Sulphris ingenti, modicâ Salis Acidi quantitate & tantillo Spiritus, Aquæ & Terræ *Schræd.* L. 3. cap. 28. *Frid. Hoffm.* in Clav. ad H. L. Dividitur in *nativum* ſive *foſſile* & *facticium*. Ad nativum pertinet illud, quod glebofum eſt & Apyron, Latinè vivum vocatur, optimumque habetur, *Keuchen* ad Samm. pag. 97. Sulphuris prolixiorem Hiſtoriam, vires, uſum præparandi Medicamenta ex eodem, modum, vid. apud *Galen. Dioſcorid. Schræd. Hoffmann.* &c. Sign.

Sulphur pro Univerſali Principio corporum naturalium quidam accipiunt. In qua ſignificatione *Mart. Ruland.* deſcripſit, quod ſit Principium formativum. vid. Sulphur Principium eſt formativum.

Sulphur

Sulphur, unum ex tribus illis Primis Omnium Rerum, eſt 🝆ſum illud quod ardet. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Sulphur, Chymicis & Hermeticis, ſub nomine Sulphuris veniunt, ſive ex Animalibus ſive ex Vegetabilibus: Imò omne, quidquid eſt flammabile.

Sulphur, Principium eſt Formativum, partim 🜁reum, partim △neum, æthereæ naturæ particeps, per quod virtus eſt, & vita rebus ineſt. Quare & *Balſamus naturæ* appellatur. Ita 🜔 terminator eſt, 🜍 informator, vim plaſticam habens, ☿ vapor unctuoſus eſt, qui ab illis patitur.

Sulphur Terra eſt calore excocta & in ſubſtantiam Sulphuris mutata, 🜄ſis, terreſtribus & △neis tranſeuntibus. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sulphur vocatur *Alcebris vivum*, *Albuſao*, *Akiboth*, *abuſal*, *An*, *Anarit*, *Anerick*, *Alnerick*, *Alcubrith*, *Alazer*, *Alcur*, *Aphebriock*, *Anpater*, *Aquala*, *Chybur*, *Cibur*, *Chybut*, *Cibut*, *Crybtit*, *Kaprili*, *Kibrith*, *Lamare*, *Lamere*, *Pater*, *Quebrit*, *Quibrit*, *Rabric*, *Reſina Terræ*, *Scorith*, *Solſequium terreum*, 🜍 *fœtens*, *Sputa maris*, *Tintiſaſum*, *Uſiſur*, *fumus acerrimus*, △ *terræ*, *Inſidiator pervigil*, *Lapis Cherubinicus*, *Pyr* ☉*lis*, *Scorpio*, 🜍 *vegetans*, 🜄 *fœtida*. vid. *mart. Rul. Johnſ.* & alii.

Sulphur Album, id eſt Nitrum 🜕. Germ. Salpeter.

Sulphur Anodynum Crameri, eſt Opium ſubtiliſſime 🜍 ſatum, & aliquot Gutt. 🜍 tûs 🜕li irroratum, ad colorem nigrum in 🜍 bulo combuſtum.

Sulphur Antimonii, extrahitur cum 🜅 forti ex Scoriis ♁nii, & 🜍tatur cum 🜍to & ▽ dulci edulcoratur.

Sulphur ☉*ratum Diaphoreticum*, fit per infuſionem & 🜍tionem 🜍 ti in Lixivium à Croco Metallorum vel ab ♁ nio Diaphoretico extractum, à *Cardilucio* vocatur *Centaurium minerale*.

Sulphur Bezoarticum vegetabile eſt Alcohol vini 🜅 A.

Sulphur Caballinum, Germ. Roß-Schwefel oder Lapidarius. Sunt Fæces è coctione 🜍ris vivi impurioris relictæ & in Urceos transfuſæ.

Sulphur, *Chybur*, Pars Lapidis Philoſophorum, Principium & Pater Metallorum, Calidum & Siccum quarto gradu. Nihil aliud eſt quàm Pinguedo Terræ, per temperatam coctionem inſpiſſata, quouſquè indurata fuerit & ſicca facta. Sulphur generatur ex puriſſima ſiccitate Terræ vel Terreſtri, in qua, modis omnibus △is prædominatur: Et eſt quaſi vapor calidus & ſiccus, cauſa & Pater Metallorum. Vel Sulphur eſt Terra calore excocta, & in ſubſtantiam Sulphuris mutata, ▽ſis, terreſtribus & △neis tranſeuntibus. *Mart. Rul.* à pag. 456. ad 459. Sulphuris ſpecies recenſet.

Sulphur Citrinum, *Thion Pepyromenon*, *Sulphur* △*nem expertum*. Germ. Todter oder Krämer-Schwefel/ Gelber Schwefel. Seu factitium, quod arte in fornacibus ex pingui quadam Gleba paratur, quæ in fodinis ſulphureis eruitur, & in Fruſtulas ſeu Magdaleones funditur &c.

Sulphur Cœleſte id eſt Alcohol Vini 🜅 A ſeu Sulphur vegetabile.

Sulphur Muſci eſt ſemen Lycopodii. Germ. Trudten-Fuß-Samen.

Sulphur Gryſeum }
Sulphur Nigrum } id eſt Sulphur Caballinum. Germ. Roß Schwefel.

Sulphur Nigrum, 🜍 quibuſdam vivum Sulphur Sign. 🜍, 🜍, 🜍, 🜍.

Sulphur Philoſophorum. vid. Tract. eleg. germ. *Polemanni* fol. 1. 101. 110. 129. & 137. Sign. 🜍, 🜍, 🜍, 🜍.

Sulphur Rubeum eſt Arſenicum 🜺. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Sign. +, △.

Sulphur Stillatitium. Germ. Tropff-Schwefel. Invenitur in Regionibus, Goslarienſ. Neapolitan. Polonienſibus & aliis Locis. Sign 🜍.

Sulphur Sublimatum Germ. Sublimirter Schwefel. Eſt Flos Sulphuris.

Sulphur Tartari, id eſt Tinctura Sulphuris. Germ. Weinſtein-Tinctur. Sign. 🜍.

Sulphur Vegetabile, id eſt Alcohol Vini 🜅A.

Digitized by Google

Sulphur Vitriolatum; eſt 🜍 à 🜖li decoctione tractum per 🜄am communem, cui innatat 🜍. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sulphur Vitrioli ♀ris Narcoticum. Præparatur ex Vitriolo ♀ris & [symbol] optimè in Mortario ferreo mixtis, beneficiô [symbol] ſ. a. extractum & [symbol] 🜿ri 🜅tû & 🜄 pluviali optimè edulcatum.

Sulphur Vivum. Germ. Lebendiger Schweſel/ vocatur *Lapis Pyroneus, Lapis* ♁ris, *Apyron, Apyrothium,* 🜍 *foſſile,* 🜍 *ſine* 🜄*e,* 🜍 *Judaicum, Alkibric, Alchabrick, Algibich.* Sign. 🜍. 🜍.

Sulphurata Herba, Cauda porcina, Pinaſtella. vid. Rad. Peucedani, Germ. Haar-Strang.

Sulphuris 🜄, vocatur 🜄*Rubea*, 🜄 *Crocea* 🜄*Fœtida*, 🜄 *mortua. Sanguis Animalis, Compoſitum album, Vitriolium.* Johnſ. Lexic. 3. fol. 72.

Sum. ità à Medicis præſcriptum ſivè aliàs notatum, legendum eſt Sum̃itatum ſeu Summitates &c.

Suma, id eſt Tartarus 🜿. Germ. Weinſtein. *Mart. Rulandus.*

Sumach, idem quod Rhus, Rhœ, Rhu, vid. Semen Sumach.

Sumbi, id eſt Acetoſus & Crocus *Mart. Rul. & Johnſ.*

Summitates, ſunt Cacuminula Herbarum, Summitates dictæ, & dicuntur de Herbis foliorum minutiorum, ut Abſinthii, Centaurii minoris. Germ. Das Oberſte oder Dolden des Wermuths oder Tauſend-Gülden-Kraut. Dicitur & Coma.

Supercilium Terræ, *Capillus* Terræ, *Adiantum nigrum, Capillus Veneris.* Germ. Frauen Haar. vid. Herbas.

Supercilium ſeu *Lumbus Veneris, Herba militaris,* eſt Millefolium. Germ. Schaf-Ripp. vid. Herbas.

Superficies id eſt Album Ovorum. ♈. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Superpurgatio ſeu *Hypercatharſis* ſeu *Purgatio modum excedens,* Germ. Ubermäſige Bauch Säuberung. *Lex. Brun.*

Supplantalia ſive *Hypopedia,* ſunt Medicamenta Externa, quæ in forma Cataplaſmatis pedibus alligantur, componuntur utplurimum ex Fermento acido, Sinapi, Raphano ſylveſtri, Sale, Sapone, 🜍re pyrio &c. Germ. Fuß-Papp. *Lexic. Blancardi.*

Suppoſitorium, Germ. Ein Stuhl-Zäpfflein. Dicitur & *Glans, Balanus,* eſt Medicamentum rotundum, longitudine digiti medii in adultis: in pueris digiti minoris aut paulo minus ex Sale, Melle, & *Speciebus,* utplurimum confectum; quod Ano inſeritur. *Lex. Brun.*

Suppreſſio △*nis,* id eſt △nis ſuper ∴nam. *Lex. Blanc.*

Suprema Medicina, id eſt, cum Purum ab Impuro, id eſt Virtus à Subſtantia ſeparatur. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Surculus, eſt quod ex Ramis ſimplex oritur, eſtque velut Germen quoddam ex ipſo Trunco vel Caudice productum *Lex. Blanc.*

Suricon, dicitur Fæx Plumbi poſt exitum Ceruſſæ. *Matth.* Sylvat.

Sus, id eſt Liquiritia. *Sus,* de Rob Sus, quod eſt Succus ejus. *Sylvat.*

Sus ſeu *Porcus* eſt Animal ſatis notum. Germ. Schwein.

Suſinum eſt epitheton Unguenti vel Olei Liliacei, hoc eſt ex Liliis confect. vid. *Gal. Hippocr. Foëſ.* & *Keuchen.*

Sutorium Atramentum id eſt Calcanthum, Vitriolum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sutratar, Paracelſo dicitur Remedium aliquod Splenicum, aut ex Splene paratum, quod deſcripſit L. 2. de viribus Membr. cap. 8.

Syagros, Aper ſive Porcus ſylveſtris vocatur *Lang.* L. 1. ep. 61.

Syali, vocantur Sues vetulæ, ultra perfectionis terminum progreſſæ, & ità ad alendum minus idoneæ, quin omnium peſſimæ. *Gal.* Cap. 4. de R. V. S. A. t. 102. *Jul. Alexandr.* L. 11. Sal. cap. 5.

Sycion, dicitur Decoctum Ficuum aridarum, ſivè Caricarum Legitur apud *Hippocr.* L. 2. &c.

Sycites

Digitized by Google

Sycites, eſt epitheton Vini ex Caricis aut Ficubus maceratis parati, cujus meminit *Gal.* L. 6. de C. M. *S.* L. cap. 3. *Dioſcoridi* dicitur *Catorchites Vinum.* L. 5. cap. 41. *Foëſ.* p. 448.

Sycon id eſt Ficus, Caricæ, Germ. Feygen. *Lex. Brun.*

Sydia, id eſt *Luna.* ☽. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sydus, ſæpè Legitur pro *Sidus*, quod idem eſt ac Aſter ſeu Aſtrum.

Syletum, Paracelſo dicitur compoſita Medicina ex Tribus Salibus: □ *Gemmæ*, Colcothar, & Sciſſo, cujus deſcriptio gemina legi poteſt de Tartaro L. 2. tract. 2. c. 5.

Sylitra, Scythica, Regulitia, Libyeſtaſum, Eutiglycea, Rad. Dulcis, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß-Holtz.

Sylo, dicitur Totus Mundus. *Dorn. Mart. Rul. & Johnſ.*

Sylphes, vocantur Pigmæi, Spiritus Terræ, *Dorn. Mart. Ruland.* Johnſon.

Sylvæ Mater, Mater Sylva, Periclymenon, Caprifolium. Germ. Speck-Lilien. vid. Flores.

Symar, id eſt Viride Romanum vel Viride Æris 🜨. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Sympaſma idem eſt quod Catapaſma & Diapaſma. Hoc eſt quod Corporibus, Veſtimentis & Vulneribus inſpergitur. *Foëſius.*

Sympathia, eſt Morbus ab alio Morbo dependens. Ut ſi quis Nephritide laboret, per conſenſum ſæpè Vomiturus eſt. Sic à Pleuritide, ſpirandi difficultas ſubſequitur *Lex. Brun.*

Sympatheticus, ut ♃ *Sympatheticus*, Unguentum Sypatheticum. *Lex. Brun.*

Symphonia, Symphonos, idem eſt ac Harmonia, Conſenſus; *Specialiter* verò, Symphonos eſt nomen Medicamenti ad Tuſſim optimi, cujus meminit *Gal.* L. 7. de C. M. S. L. cap. 2.

Symphytum Dentarium Conſolida Dentaria. vid. Rad. *Dentariæ.* minoris. Germ. Kleine Zahn-Wurtzel.

Symphytum, Solidago. vid. Rad. Conſolid. majoris. Germ. Schwartz-Wurtzel.

Symphytum maculoſum eſt Pulmonaria maculoſa. vid. Herbas.

Symphytum magnum Indicum eſt Nicotiana major. vid. Herbas.

Symphytum minus ſeu *Petræum* Lob. & *Conſolida Petræa* ſeu *ſaxatilis* eſt Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.

Synactica, ſunt Medicamenta Contrahentia. *Lex. Blanc.*

Syncomiſtus eſt Autopyrus, item, eſt Cataplaſma ex Pane Cibario paratus. *Lexic. Blancardi.*

Syncriſis, Chymicis *Concretio* vel *Coagulatio*, eſtque Rei liquidæ ad ſolidam ſubſtantiam, per humidi privationem, Redactio ſpontanea & violenta. vid. *Rolf.* Chym. L. 2. c. 4.

Syncritica, ſunt Medicamenta Relaxantia. *Lex. Blancardi.*

Synergaſma, Cooperationem ſignificat. In ſpecie *Libav.* Synergaſma Chymicum recenſet Tom. II. Oper. pag. 131. dividens.

Syphar, Senecta, Spolium, Vernatio, Exuvium, vid. Exuviæ. Germ. Abgeſchehlte Schlangen-Haut.

Syphon, Fiſtula, Cannula ſeu *Syringa*, eſt Inſtrumentum quo Liquores in Anum, Aures & Uterum &c. injiciuntur. Item Vas Fiſtuloſum, ut Arteria aſpera. Germ. Eine Spritze.

Syriacon, epitheton Unguenti, quod & Commagenum vel Comagenum vocatur. Lapis quoque *Judaicus* dicitur *Syriacus.* Chiocc. Muſ. Calc. ſ. 3. pag. 298.

Syricon, vel idem eſt quod *Sandyx*, id eſt Ceruſſa uſta, ſi credimus *Aëtio* L. 7. citante *Gorræo* & *Ægineta* L. 7. cap. 3. vel eſt miſtum quid ex Ceruſſa uſta & Sinapide, juxta *Plinium*, æqualibus quidem portionibus, allegante eodem *Gorræo.* Vel eſt nomen Collyrii apud *Aëtium* L. 7. *Gorræus.*

Syricum, Sandyx, Minium ſecundarium. Germ. Mennig.

Syringa, Fiſtula, Cannula. vid. Syphon. Germ. Ein Cannal oder Röhre.

Syrinx, Syringa, Cannula Syphon, vide Fiſtula vel Syphon.

Syrius pulvis, eſt Reſina ſeu MagiſteriumScammonii. vid, 🝫 Syrius.

Syrmæa, nomen eſt Plantæ alicujus, ſivè Raphanus fuerit, ad Vomitum concitandum, idoneus, qui & Radicula dicitur, ſive alia Herba Selino ſimilis. Deinde etiam ità diciturEdulium quoddam ex Adipe & Sale, quod veluti Præmium certaminis cujusdam exhibebatur Lacedæmone, quod ejusdem quoque erat nominis. Porrò hoc nomine etiam vocabatur Potio ex Sale, & ▽, Purgationi idonea. *Foëſius* pag. 601.

Syrmaiſmos, mendoſè *Syrmeſmos*, purgatio perVomitum aut Alvum minorativa, lenis, mitior, *Hippocr.* 2. de art. t. 50. *Gal.* in comment. *Lang.* L. 2. ep. 48. fin. *C. Hoffm.* com. in *Gal.* L. 1. de V. P. n. 277.

Syrtites, Saphyrus Cyaneus. vid. Lap. Saphirus. Germ. Saphir-Stein.

Syrupus, *Sirupus, Serapium*, fortaſſis à Sirapa, quam vocem adulta Latinæ Linguæ ætas, quæ *Columellam* tulit, agnoviſſe videtur, pro uſitato quodam Conditura Olivarum genere: unde ad ſimiles Condituras tranſlata ſit. EſtMedicamentum internum fluidum, exDecoctis, Succis, vel infuſione, cum addito Saccharo vel Sale, in eam conſiſtentiam coctum, ut Gutta in Marmore non diffluat: eſtque ſimplex vel compoſitus: Item Alterans, Purgans, adTuſſim, Confortans, Stomachicum, Nephriticum, Scorbuticum &c. Germ. Safft oder Syrup. vid. Sirupus.

Syrupus Domeſticus ſeu *de Rhamno Cathartico* vel *Spina Cervina*. Germ. Creutz-Dorn-Beer oder Weg-Dorn-Beer-Safft.

Syſtasmos, idem eſt quod Iſoſtathmos, *Gal. Hippocr.* & *Foëſius*.

T.

T*Abacca*, *Tabacum* & *Tobacum*, *Nicotiana* ſeu *Petum*. vid. Herbas. Tribuitur hoc Vocabulum quoque 🝫*ribus* Sternutatoriis, vel *Ptarmicis*, haud dubiè ob hanc cauſſam, quòd pleresque deſcriptiones 🝫 Nicotianæ ingrediatur, in quorum 🝫rum uſu etiam exceſſu à multis hodieque peccatur.

Tabaiſir, & *Tobazir* Arabicè, eſt Spodium. *Germ.* Helffen-Bein. *Mart. Ruland.* & *Johnſonus.*

Tabarzet, epitheton Sacchari albiſſimi & depurati, quod ſæpiùs Ψ væ deferbuit. *Helmont.* Tract. Pharmacopol. ac Diſpenſat. modern. num. 67. Legitur in Arabicis vocabulis antiquis; expoſitione operibus Avicennæ additâ.

Tabella Rotunda vel Rotula ſeu *Rotuli*, eſt Medicamentum internum ſolidum ex 🝫re & octuplo vel duodecuplo Sacchari, in Liquore accommodato ſoluti, ad conſiſtentiam debitam ſeu ſpiſſam cocti, agitati, intermixti, ſupra Lapidem marmoreum, ſeu Tabulam cupream, ferream ligneam vel ♃neam in Orbiculos effuſi ſ. a. confectum. Germ. Zeltlein / oder Küchlein. *Lex. Brun.*

Tabergeta, id eſt Albificans. *Mart. Rulandus.*

Taberna, idem quod Officina. Tabernam Aromatariam diu occluſam & poſt apertam, cauſam fuiſſe graviſſimæ Peſtilentiæ, teſtatur ex *Fallopio C. Rejes* C. El. q. 65. n. 29.

Tabi-

Digitized by Google

Tabinaria, *Oſyris*, **Linaria. Germ. Lein-Kraut. vid. Herbas.**

Tabrobanum Lignum ſeu *Calambucum* ſeu *Xylum Aloës*. vid. Agalochum, ſeu Lignum Aloës. Germ. Paradiß-Holtz.

Tabula, vid. Morſelli ſeu Morſuli. Germ. Morſchellen.

Tabula ferrea, eſt Inſtrumentum ad excipiendas probationes Effuſionum *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Tabulatum, eſt Confectio in Morſulis Tabulata.

Tacamahaca, Germ. Tacamahacf. Gummi ſeu Reſinæ genus eſt. Colligitur ex vulnerata Arbore magna, inſtar Populi procera, admodum odorata, cujus Fructus ruber eſt, Pœniæ Semen Emulans. Defertur ex Nova Hiſpania; Gummi Elemi admodum ſimile eſt, Unguibus eſt albis, uti Ammoniacum, odorem ac ſaporem gravem refert. Plurimus hujus eſt uſus apud Indos præſertim in Tumoribus & confortandis Stomachis.

Tacucellum, vocatur Umbilicus ♀ris. Germ. Nabel-Kraut. vid. Herb.

Tæda, æquivocum eſt, & habet 1. ſignificationem Botanicam, quâ notat Pini ſpeciem. vid. *Gal.* L. 8. de Simpl. Fac. Latinè Picea. Deinde 2. ſignificationem Pharmaceuticam, & notat Paſtam quandam, vel ad Suffitum, vel ad ſupponendum Utero paratam. *Lex. Brun.*

Tænia ſeu *Tenia*, ſunt Lumbrici lati ſeu Cucurbitini, Germ. Würm/ vid. Helminthes ſeu Lumbrici.

Tafa, i. e. Tamariſcus. *Matth. Sylvat.* p. 184.

Tagenitis, vocatur Panis quidam ſeu potius Placenta, ex ſolo Oleo cum Farina triticæa mixta, & in ſartagine ſuper △nem fumo expertem frixa, apud *Gal.* L. 1. de Al. Fac. C. 3. Junge. *Jul. Alex.* ad *Gal.*

Tain, eſt Bolus Armenus 🜿. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Tal, id eſt Lutum pavorum vel Alcali. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Talaheb, *Tabeleb*, eſt Lenticula aquæ. Germ. Meer-Linſen.

Talaſa, eſt Aqua Mellis ſalſa. *Plin.* Lib. 31. cap. 6.

Talaſſafir, *Talafir*, *Taliſafar*, vocatur Nux Moſchata, vel Arbor Macis. *Matth. Sylvat.*

Talc, id eſt Vinum coctum 🜍. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Talca, *Talcum*, *Talcus* & *Talk*, creditur eſſe vox Arabica, ſignificans Stellulas micantes. Talci Quatuor vel Quinque ſpecies exiſtunt, *Alba*, *Flava*, *Nigra*, *Rubea* & *Viridiuſcula*. Talcum Officinis Lapis eſt, Speculari Lapidi ſimilis, magis tamen tenuis, levis, ſquamoſus, viridiuſculus, △ni reſiſtens ac fixus. Dicitur à nonnullis *Stella Terræ*, Germ. Talck. *Talcum rubeum* ſeu *rubrum* ac *nigrum*, (*Paracelſ.* in Chron. Corinth.) Officinus minis uſitatum optimum cenſetur, quod Venetiis ad nos transportatur; Moſcoviticum tamen haud deterioris notæ, probatur autem præcipuè *viridiuſculum*. vid. Lapides. Sign. ⌀. X, ⊗, ♈, 4, F.

Talentum, nomen Ponderis majoris, pendentis Sexaginta Minas. Quia verò Minæ Pondus variat, in diverſis Locis (vid. Minæ) *Jul. Alex.* in not. ad *Gal.* L. 1. C. M. P. G. cap. 15. Igitur & Talenti Pondus variare, neceſſe eſt. *Talentum Atticum* pendere Libras Romanas LXII. & Uncias vj. ℥vj. vel Marcas Colonienſes LXXXVII. Lotones VIII. Momenta IV. docet *Linden.* Ex V. §. 81. *Lex. Brun.*

Taleo-

Digitized by Google

Taleola, Talea, propriè dicitur Præſegmen Lignorum; particula Ligni Tabellata; ità *Taleo fraxinea* apud *Serenum* cap. 12. Junge *Keuchen.* in notis ad h. l. pag. 130. Legatur & *Rhod.* ad *Scribon.* 122. Transfertur tamen etiam ad alias *R*es ſciſſiles, v. gr. Cornu Cervi in Taleolas diſſectum. *Lexic. Brun.*

Talk. vid. Tarca, Talcum, Talcus. Germ. Talck.

Talk, vocantur etiam Stellæ ræ lucidæ, coloris ris; inveniuntur in Inſula Cypri, & dicuntur Lutum Samium. *Matth. Sylvat.* p. 184.

T*allæ,* vocantur Folliculi Ceparum, alii. *Keuchen* ad *Sammon.* p. 133.

Talpa, mus terrenus. Germ. Maulwurff / Schärmauß / Moltwurff / Animalculum eſt acutiſſimi auditûs, hoc peculiare præ cæteris Animalibus habens, quod non niſi ſub Terra vivere ac ſuperſtes eſſe poſſit. vid. *Aldrov.* L. 2. de Quadrup. digit. Vivip. c. 36. & *Schræd.*

Talpæ uſtæ. Germ. Gebrandte Moltwurff oder Maulwurff.

Talus ſeu *Aſtragalus* ſivè *Os Baliſtæ* ſeu *Calcaneum Os,* eſt primum & principaliſſimum Os, *T*arſum unà cum aliis oſſiculis in pede conſtituens. In uſu ſunt, *Tali Leporini.* Germ. Haaſen-Sprung.

Tam vel *Tem,* i. e. Bolus Armenus. Germ. Armeniſcher Bolus. *Steph.*

Tamalapatra, Codegi Indi. vid. Folium Indum. Germ. Indianiſch Bladt.

Tamarindi, Thamarindi, Dactyli ſunt acidi, Fructus Palmæ ſylveſtris acidæ, Acacia Indica, Palmulæ Indicæ, Palmulæ nigræ, Acidæ Palmulæ. Siliqua Arabica, Fructus Oxyphœnica. Germ. Schwartze Datteln / Sauer Datteln und Tamarinden. Non integri ſed contriti & in Maſſam quandam compacti, ad nos deferuntur. Præſtant colore à Nigro in Rufum langueſcente, teneri, multis vilis intertexti, recentes, pingues, non retorridi, ex dulcibus acidi & vinoſo ſapore; Advehuntur ex India & Arabia, & ex Inſulis Annabon, Ceilon, Madagaſcar, Pegu, Sumatra &c. Folia ſunt inſtar Colutheæ ſeu Foliorum Senæ minorum, quæ exſiccata apud Experientiſs. Pharm. Francofurt. *Dn. Joh. Rudolphum Henrici* videnda ſunt.

T*amariſcus* ſeu T*amarix.* Germ. Tamariſcken. vid. Cort. *T*amariſci.

Tamiſon, vid. Coagulum. Legitur apud *Hippocr.* L. 2.

T*anacetum* Germ. Rheyn fahren. vid. Flores & Herbas Tanaceti.

T*anacetum ſylveſtre, Agrimonia ſylveſtris, Potentilla, Anſerina.* Germ. Genſerig. vid. Herbas.

T*anaſia, Athanaſia.* vid. Flores Tanaceti. Germ. Rheyn fahren-Blumen.

T*ange,* præter alias ſignificationes Rancorem notat. *Foëſius.*

T*entalus,* vocatur ænigmaticè in negotio *L*apidis Philoſophici Mercurius ☿, ſivè ☽ tum vivum. Th. Chym. Vol. IV. p. 721. 725.

T*aphiuſius,* vocatur Quarta ſpecies Lapidis Ætitis, à Loco natali T*aphiuſa*, juxta Leucadem, apud *Plin.* L. 36. H. N. c. 21. quem Lapidem nobis incognitum, dixit *Schræd.* L. 3. c. 8.

T*aphneus,* dicitur *Paracelſo* ſpecies Terræ, ex qua illa producuntur, quæ non mutant ſuam naturam, Calcinando, Reverberando, de grad. & comp. cap. 1. vel Taphneus eſt Medicina mundata, *Scholiis* ad L. 7. de grad. & comp. cap. 9.

T*apſaria,* eſt Aqua Hordei ſeu Ptiſana. Geſotten Gerſten-Waſſer.

T*apſus Barbatus,* id eſt Verbaſcum. Germ. Wüll-Kraut. vid. Flores & Herb.

T*arantula,* nomen eſt Phalangii, vel Aranei exotici, in Apulia & Perſia frequentioris, vid. *Olearius* & *Willis.*

T*araxacum Arabicum,* eſt Cichoreum. Germ. Wegwarthen vid. Herb. Radices ſeu Semina Cichorei.

Taraxacum, Dens Leonis. vid. Herbas. Germ. Pfaffen Röhrlein.

T*arbaſon,* vox ficta à *Scheunemanno,* notans Antimonium Stibium ♁ pro Larbaſon, quem propterea falſè præſtrinxit *Libavius,* in defenſione contra illum pag. 28. ſeq.

Tar-

Digitized by Google

Tarchon Avicennæ, *Draco hortenſis Geſneri*, *Dracunculus Eſculentus*. Germ. Dragam. vid. Herbas.

Tarentina, id eſt Myrthus Italica. vid. Herbas.

Targar, id eſt 🝆 Juniperinum. Germ. Wacholder-Oel. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Tarith, vel *Ruſcias*, id eſt Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Taro, id eſt Lentiſcus. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Tart. ità à Medicis præſcriptum ſeu aliàs notatum, legendum eſt Tartarus.

Tartari Cremor, Germ. Präparirter Wein-Stein. vid. Cremor 🜿ri.

Tartarus ſeu *Tartarum* & *Oenolithus*, *Lapis Vini*, 🜿. Germ. Wein-Stein/ eſt Vini *Calculus*, vel Fæx Vini lapideoſa, dolei lateribus adhæreſcens, ſeu Lapis Vini vaſorum lateribus adhærens. Deducitur quoque ad quodvis ſabulum in rebus fermentantibus, imò ad Craſſamentum ſabuloſum in corpore humano, à ſimilitudine dicitur à *Paracelſo* Calculus in homine, Renum Lapis & ∴na, reliquorum quoque Membrorum, ut Glutinis albi, cujus Tartarum Podagræ cauſam ponit. Sign.

Tartarus Aceti, eſt Sal Eſſentiale 🜊ti, ſeu Cryſtalli in reſiduo X ti relicti. Germ. Eſſig Saltz.

Tartarus Chalybeatus, eſt 🜿rus virtutibus ♂ imprægnatus.

Tartarus Emeticus 🜿E. Germ. Brech Weinſtein. vid. *Mynſichtus*.

Tartarus Solubilis, Præparatur ex Cryſtallis 🜿ri in 🜄a ſolutis & 🜿ri in 🜄a ſoluto intermixtis, & ad ſiccitatem coctis, vel ut Cryſtalliſentur in Cella reponantur.

Tarum Plinii, *Xylum Aloes*, *Calambutum*, *Tabrobanum Lignum*. vid. Agallochum ſeu Lignum Aloes, *Germ.* Paradiß Holtz.

Taſſus, i. e. Lambricus. Germ. Wurm. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Tauroeolla, vocatur Gluten optimum, quod ex Auribus Taurorum & Genitalibus paratur. Verum accipitur etiam generaliter pro Glutine. *Gal.* L. 5. de C.M.P.G. c. 12. *Ægin.* L. 7. c. 3. L. Tract. vid. Colla. Germ. Leim.

Taurus. Germ. Ein Ochs/ Homonymon eſt, vel enim notat Bovem Maſculum vel Taurum. Taurus dicitur inferior Penis pars, ejusque *Sutura*, in longitudinem vergens, usque ad ſedem porrecta, *Gal.* introd. cap. 10. *Linden* Med. Phyſ. L. 2. cap. 7. §. 63. *Keuchen* vocavit Staturam Teſtium, in notis ad Sammon. pag. 236. *Tauri Priapus*, Germ. Ochſen-Zimmer oder Farren-Schwantz/ in uſu eſt. vid. Priapus. Sign. 8, ♉.

Taxa, *Taxatio*. Germ. Tax oder Preiß/ vocatur Valor Medicamentorum, quà ſimplicium, quia compoſitorum, ſivè Pretium Pecuniæ numerandum pro Medicamentis, & legitur paſſim apud *Wekerum* in Ant. Gen. nec non in *Diſpenſatorii* Auguſtano & Norimbergenſi &c.

Taxe, ſeu *Taxi* vel *Melis axungia*, Germ. Taxen-Schmaltz eſt Pinguedo Animalis in Cavernis viventis, magnitudine Vulpis, colore Felis &c.

Teaſi, i. e. Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel. *Sylvat.*

Tecome eſt Liquatio ſeu Colliquatio. *Lex. Brun.*

Teſra item *Konis*, eſt Cinis 🝗 Germ. Eſche. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Tegmen Punici, *Putamen Mali Punici*, *Malicorium*, *Cortex Mali Punici*, Germ. Granat-Aepffel Rinden. vid. Cortices Granatorum.

Tegula Fornicaria, eſt Vas ▽reum, ventilabris & oſtio pervium, oblongum ad tegendum Catillos, ne operæ polluantur favillis, utque Calor eò temperatius materiam elaborare poſſit, formatum. Quidam hanc tegulam cum fundo connectant; alii fundum ab illo ſegregatum faciunt, id quod in cujuslibet poſitum arbitrio. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Tela Aranearum. Germ. Ein Spinn-Webe / permiſcetur Emplaſtris & Cataplaſmatibus anti Febrilibus.

Digitized by Google

Tela Emplaſtica. vid. Sparadrapum.

Telephium eſt Craſſula, ſeu Fabaria, vid. Herbas.

Telis, Ægoceros, Bucerus, Ceraitis eſt *S*em. Fœnugræci. Germ. Bocks-Horn.

Telon, dicitur △ is, tanquam Telum. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſonius*.

Tembulum, Batrum ſeu *Betrum Indicum, Phyllon Indicum, Phyllon Scylmatos Aëtii*. Germ. Indianiſch Bladt-oder Indianiſch Sam-Kraut. vid. Folia ſeu Folium Indum.

Temperantia, ſunt ea quæ Acidum in corpore noſtro temperant. vid. Abſorbentia Lex. *Brun*.

Temperatum, eſt omne quod propriam naturam domat frænatque, aliam admittendo: ut eſt Vinum aduſtum, vel ▽ Ardens *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Temperata quoque ſunt, quæ nec nimis calida, nec nimis frigida ſunt.

Temporarius, idem eſt quod Maturus, Bonus, Germ. Zeitig oder Guth.

Tempus, in Collectione Medicamentorum ſimplicium quoque obſervandum: rectiſſime urget *Wekerus* & alii. Ita & in aſſumendis & retinendis Remediis certo tempore opus eſſe, per experientiam conſtat. Quod v. ſuperſtitioſam temporum Obſervationem attinet, v. gr. Mediæ noctis, aut ipſius Momenti, quo Sol, vel punctum Æquinoctii Solſtitii alicujus ingreditur: Vana ſunt talia, & nullius pretii. Lex. *Brun*.

Tenacitas Glutinis, eſt Reſina, ut Reſina Pini & Abjetis, Therebinthinæ, Laricis. Germ. Hartz/Terbenthin. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johnſ*.

Tenaculum, eſt Inſtrumentum Quadratum, ferreum vel ligneum, quibuslibet angulis clavis confectis, quibus Panni diſpenſantur ad colandos Liquores.

Tencha, Tincha & *Tinca*, eſt genus Piſcium. vid. Tinca.

Tencta, vocantur ea, quæ humore perfuſa eundem per Meatus vel Poros admittunt, humidiora indeque fiunt & molliora, ut Lana, Terra. His opponuntur, quæ non admittunt intra ſe humorem: ut Æs, ⊖, ♃. *Gorr*.

Tendentia, dicuntur Remedia, quæ Cutim expandunt & diſtendunt, & opponuntur Relaxantibus. *Gal.* L. 5. de S. fac. c. 11.

Teneritudo, Tener, id eſt Mollities recens. Tenerum Ceratum, id eſt liquidius, molle, *Scrib.* n. 171. Tenera Folia, id eſt mollia. n. 137.

Tenthreniodes, Cavernoſus, Antroſus. Uſurpatur de Pulmone ab *Hippocrate* L. de Reſect. l. 10.

Tenxis, id eſt Humectatio, Madefactio, cui opponitur *Xerotes*, id eſt Siccitas, *Lexic. Brunonis*.

Teorica, i. e. Urtica. Germ. Brenn-Neſſel. *Matth. Sylvat*.

Tephra, id eſt Cinis ⴹ Germ. Eſche. vid. Cinis. Lex. *Brun*.

Tephricon, idem quod Spodiacon, vid. Spodiacon.

Terdina & *Terdine*, eſt Valeriana. vid. Rad. Valerianæ.

Terebinthina cocta, præparatur Terbenthina Veneta in ▽ pura per Coctionem ad conſiſtentiam duriorem.

Terebinthina ſeu *Therebinthina, Reſina Terebinthi, Terminthina, Terpentina, Termentina*, Officinis *duplex* eſt Reſina, Cypria & vulgaris; *Cypria* eſt ea, quam Officinæ *Terebinthinam Cypriam* appellant: *Veneta*, quia inde transvehitur, *Terebinthina ex Cypro* & *Chio*, ſic & aliis Regionibus commendatur candida, pellucida, clara, acris & odorata, quæ prædictis dotibus ſubflaveſcit, non improbanda. Laudatur quæ ex Chio Inſula defertur, quæ odore & guſtu cæteris antecellit, & plus Terebinthi refert. Sign. ⩫.

Terebinthina vulgaris ſeu *Reſina Laricis, Lachryma Laricis*. G. gemeiner Terbenthin/ Lerchen-Hartz/Claret. Ex Larice colligitur, non ſponte ſua defluit, ſed qui ipſam

ipſam colligunt, magno & longo Terebro, Laricis caudices ad Medullam uſque per æſtatem perforant & inde manantem Reſinam, vaſculis quibusdam è piceo cortice paratis, excipiunt. Splendidiorem mittunt juvenculæ Arbores, turbidiorem verò annoſæ. Optima quæ puriſſima, odoratiſſima, aliquantulum translucida.

Tereniabin, eſt Pinguedo Mannæ. Eſt etiam ⊖ ſylveſtre tendens ad modicam nigredinem, non ex Apibus, ſed ex 🜁re decidens in Campos, Arbores & Herbas, dulce quemadmodum & aliud *Mel* Reperitur in bona quantitate, menſibus æſtivis, Junio Julio & Auguſto. Veteres *Threr* vocaverunt. Vocatur quoque *Meliſaccharum*. vid. *Lexic. Brunonis*.

Teretate, i. e. Pix liquida. *Sylvat.*

Terpnos, ſignificat Gratum, Suave, Delectabile. In ſpecie *Terpnon* nomen eſt Medicamenti compoſiti, quod deſcribitur ab *Aëtio*. Lib. 6. cap. 91. citante *Gorræo*.

Terra, *Ge*, 🜃. Germ. Erde. Terræ multiplices habentur & inveniuntur. vid. *Authores*. Sign. 🜃, ♁, □, 🜨, 🜩.

Terra Alana ſeu *Tripolis*. Germ. Trippel. vid. Terra Tripolis.

Terra Alba id eſt Creta, Germ. Kreite. vid. Creta.

Terra Alchichi, id eſt Creta quæ invenitur ſub Terra *Matth. Sylvat.* pag. 185.

Terra Aluminis, præparatur ex One & ⊖le fuſo ana, fundantur denuo in crucibulo ad conſiſtentiam lapideam, poſtmodum affunde 🜄 fontanam, ⊖ ſe reſolvet, Terrâ Onis ad fundum ſubſiſtente.

Terra Argenti eſt Lithargyrium ☽teum ☽✝. Germ. Silber-Gledt.

Terra Armenia, Germ. Armeniſche Erde. vid. Bolus Armen.

Terra ☉*ri* eſt Lithargyrium ☉reum ☉✝. Germ. Goldt-Gledt.

Terra Catechu ſeu *Cymaolia*. vid. Catchew.

Terra Cimolia candida, mollis, rara, vid. Cimolia Terra. Germ. Waſch-Erde.

Terra Damnata, idem quod Terra mortua & Caput mortuum 🜎.

Terra Elementata eſt Sal *Paracelſi*, Germ. Der vier Elementen Wohnung. vid. Sal *Paracelſi*.

Terra Eretriades, eſt ſpecies quædam Ceruſſæ. *Dioſcorides* ponit duas ſpecies, *albam* & *cineritiam*, quæ cum mollis ſit & trahitur per æramenta, refert Lineam violaceam: & illa tum optima eſt. Vim adſtringendi, refrigerandi, molliendi, cava explendi & ſanguinolenta conglutinandi, habere docet *Plin.* L. 35. cap. 16. Laxatæ & paratæ.

Terra Fidelis, eſt ☽tum, quod aliàs *Terra eſt Cæleſtis* & *Cœlum Terreſtre*, pro ☽na ſi ſumatur ☽tum, qua etiam ratione dici poſſet ☽*tum Cæleſte*, ☽*na*. *Johnſonus*.

Terra Figula id eſt Argilla vel Creta. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Terra Fœtida eſt Sulphur 🜍. & 🜔 fœtens. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Terra Foliata eſt Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Terra Foliata Nitri. Candefac 🜕 in ✚lo & per vices injice carbones, ut Nitri inardeſcat, continua donec flagrare deſinat, quod reſtitat ſolvatur in ✚, filtretur, coaguletur, idque ter cum novo ✚ repetatur. Tandem ſolvatur in 🜄, qui poſtmodum deſtillatur. In fundo erit 🜃 talcoſa Vitri fuſilis inſtar ✱ræ.

Terra Foliata Tartari, fit affuſione 🜊ti 🜿ro benè calcinato q. v. veluti extracturus eſſes ejus ℞am, evapora inde Plegma & rurſus affundendo aliud 🜊tum, idque tamdiu contiuando, evaporando, & affundendo, donec ſentias ✚ evaporatione. Tunc tuus 🜿rus erit animatus & niger, affunde ei 🜄🜄itæ vel 🜅, tunc ſolve, philtra & coagula. Hoc toties reiterando, uſq; dum 🜃ra reddita ſit foliata & candidiſſima. vid. Sal Eſſentiale Vini.

Digitized by Google

Terra Franciſca, *Atramentum*. Germ. Schwartz Atrament. ⊕. *Mart.* *Rul.* vid. Dragantum.

Terra Hiſpanica, eſt Vitriolum. ⊖l. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Terra Japponica ſeu *Cymaola*, eſt ▽ra ex Regno Japonenſi apportata. Debet eſſe levis, bruna & reſinoſa. vid. Caſchew vel Catechu.

Terra Labacenſis, Germ. Labacher Erde. Advehitur ex Regione Labacenſi in qua magna copia invenitur, fere Terræ Lemniæ ſimilis.

Terra Lemnia, ſic dicta, quia ex Lemno afferebatur. Germ. Geſiegelte Erde aus der Inſel Lemno. *Avicenna* ▽ram Sigillatam & Lutum ſigillatum dicit, quia à Sacerdotibus Dianæ ſignabatur imagine Dianæ, in cujus tutela erat, vel Capræ, quæ Caprino ſanguine miſcebatur; Unde Sphragida argos (id eſt) Sigillum Capræ nominatur. *Terra Lemnia*, *duplex* Conſtantinopoli adfertur: Una *rubeſcens*, in placentulas exiguas formata, Characteribus Turcicis ſignata: Altera ex cinercio colore *candiçans*, majoribus formata placentulis, Characteribus item ſignata Turcicis. Sed metuendum, quod neutra ſit vera Terra Lemnia de qua Veteres: cum Vera rubeat aut fulvo colore prædita ſit, quæ verò hodiè apportatur, dilutius rubet. Quocirca volunt Doctiores, quod *Bolus Orientalis* rectius conveniat cum *Terra Lemnia Vera*, & pro ea ſubſtitui poſſit. Sign. ▽̶, LL.

Terra Lemnia, vocatur quoque *Terra Saracenica*, *Terra Signata*, *Sphragis*, *Rubrica Lemnia*, *Minii Gleba*, *Minium Lemnicum*, *Gleba Lemnia*, *Terra Sacra*, *Sigillum Capræ*, *Sigillum Lemnium*, *Lutum Lemnium*, *Johnſonus* *Lex*. 3. fol. 75. vid. Lemniam & Bol. Armen.

Terra Lignicenſis. vid. Terra Sigillata Lignicenſis.

Terra Melitæa, vid. Terra Sigillata Melitæa.

Terra Merita, eſt Curcuma. Germ. Curcum. vid. Rad. Curcumæ.

Terra Mortua, eſt Terra ex Elixiviatione reſidua, omnibus Facultatibus efficacibus deſtituta. Germ. Tode Erde.

Terra Nitri Foliata. vid. Terra Foliata ⦶tri.

Terra Nigra, *Plumbum ſapientum*. vid. Stibi vel Antimonium. Germ. Spieß-Glaß.

Terra Philoſophorum ſancta, eſt Mercurius vitæ.

Terra Pura, nihil aliud eſt quàm Sal Purum coagulatum *Johnſ. Lex*. 3. fol. 79.

Terra Rubea, eſt Bolus Armenus; aliquando etiam Auripigmentum ⚋. *Mart*. Rul. & *Johnſonus*

Terra Sacra, *Gleba Lemnia*, *Sigillum Capræ*. Eſt Terra Lemnia. Germ. Geſiegelte Erde aus der Inſel Lemnio.

Terra Samia, ſecundum *Dioſcoridem duplex* eſt, 1. *Candida*, levis, tangenti Linguæ glutinis modo adhæreſcens, mollis, ſuccoſa, friabilis; cujusmodi eſt, quam alii Collyrion appellant. 2. Altera *Cruſtacea*, Cotis modo prædenſa. Uruntur & lavantur, ut Eretriades & viribus illis ſunt vicinæ. Siſtunt ſanguinis rejectiones, fluxiones Vulvæ. Proſunt Teſtium & Mamarum inflammationibus, & Venenis & Ictibus Serpentum. *Plin*, L. 35. c. 16.

Terra Sancta eſt Crocus Metallorum ♁ *Johnſonus Lex*. 3. fol. 75.

Terra Sancta Pauli eſt Terra Sigillata alba.

Terra Sancta Rulandina, præparatur ex ♁nio ſupra laminam ferream ſ. a. lentiſſimo △ne, continuè Spatulâ ferreâ agitando, donec ♁ fiat Gryſeus. *Rolf*. Chym. fol. 376. Nominatur quoque *Crocus Metallorum* *Johnſ. Lex*. 3. fol. 73. & *Beguinus* pag. 292.

Terra Saponaria alba, *candida*; *mollis*, *rara*. vid. Cimolia Terra. Germ. Weiſſe Seyffen Erde.

Terra Saracenica eſt Terra Lemnia, *Johnſonus Lex*. 3. fol. 75.

Terra Selinuſa, eandem habet naturam quam Chia vel *Samia*, præcipuè illa Candida, quæ reſplendet, inquit *Dioſcorid*. candida; vel ut *Plin*. dicit, lactei

Digitized by Google

ctei coloris, friabilis & celerrimè dilui humore. vid. *Dioſcorid. Plin. Mart. Ruland.* & *Johnſonus.*

Terra Sigillata alba, *Melitæa* ſeu *Melitenſis*, *Terra Sancta Pauli* quæ etiam in multis regionibus Germaniæ invenitur. Optima quæ Linguæ valdè adhæret. Germ. Weiß geſiegelte Erde. Sign. ⊖, 🜍, [S].

Terra Sigillata cruda, potiùs quàm præparata Terra Armenia in uſu eſt, Germ. Die rohe Armeniſche Erde oder Bolus.

Terra Sigillata gryſea communis & *Strigenſis.* Optima quæ valdè Linguæ adhæret. Germ. Graue geſiegelte Erden.

Terra Sigillata Lignicenſis, eſt triplex, albi, cinerei & rubei coloris; Hanc vocant *Axungiam* ☽*næ*, quippe quæ 🜍re ☽næ ſit perfuſa. Germ. Lignicenſer geſiegelte Erden.

Terra Sigillata melitæa ſeu *Melitenſis*, vel *St. Pauli* vid. Pauladada. Reperitur in Inſula Melitæa, alba ſeu candida & levis. Germ. Weiß geſiegelte Erde aus der Inſul Maltha.

Terra Sigillata rubra communis ſeu *Turcica.* Germ. Gemeine rothe/ oder rothe Türckiſche geſiegelte Erde.

Terra Sigillata Sileſiaca ſeu *Germanica*, in quibusdam Sileſiæ locis, in ⊙rifodinis reperitur, eſtque vel *Lignicenſis* vel *Strigenſis.* Germ. Geſiegelte Erde aus der Schleſien.

Terra Sigillata Strigenſis lutei coloris, Strigæ, Sileſiæ Oppidi Sigillo confirmata, & primum à *Johanne Montano* (in der alten Goldt-Gruben zu Schweidnitz) reperta, & dicitur *Axungia* ſeu *Medulla* ⊙*lis*, eò, quod 🜍re ⊙lis imprægnata creditur.

Terra Sigillata Turcica, Lutum divinū, (Turcicis Characteribus inſignata) quā pro Lemniis Terris venditant communiter, cum tamē veræ Terræ Lemniæ *Gal.* minimè reſpondeat: Verum enim verò ſunt, qui Terram *Sigillatam* in placentulis cinerei coloris Conſtantinopoli advectam, pro vera Terra Lemnia uſurpare velint, utpote quæ inter modernas præſtantiſſima eſt.

Terra Tartari Foliata, vid. Terra Foliata Tartari ſeu Sal Eſſentiale Vini. *Sign.* 🜃🜍, 🜃.

Terra Tripolis, ſeu *Alana Terra* eſt Lapis Levis, circa Civitatem Tripolem inventus. Germ. Trippel.

Terra Vitrioli dulcis, fit ex ⊖ tuo Olei Vitrioli ad rubedinem calcinato, aliquoties ∇ â edulcando, donec Terra rubra ab omni ⊖ ſedine liberata ſit, poſteà exſicca. vid. *Beguin.* pag. 375.

Terra Viridis. vid. Chryſocolla. Germ. Stein-Grün oder Schieſer-Grün.

Terræ genera enumerat *Mart.* Rul. 41. à pag. 468. usque ad pag. 470.

Terræ in fodinis reperiuntur, quæ quoad colores Argillæ ſunt ſimiles, ſed ſola ſiccitate, unde fiunt, diſtinguuntur. Quædam eſt *Candida*, quædam eſt *Cinerea*, quædam eſt *Cœrulea*, Græcis κyanon, Latinis Cœruleum, quædam *Lutea*, quæ eſt Ochra, quædam *Nigra*, quædam *Punicea*, quædam *Purpurea* ſeu *Rubea*, quæ eſt Sandaraca, Germ. Berg-Röthe/ Reniſch Gelb/ Roß-Gelb/ quædam eſt *Viridis* quæ eſt Chryſocolla. Germ. Stein-grüne Erde. Vid. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Terrelati, ſunt Spiritus corporei, in Terra degentes. *Dom. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Tertium, Chymicis dicitur Medium inter duo extrema, & eſt Medium inter Durum & Molle; item Medium conjungendi Tincturas, & intelligitur Sal, quod meritò dicitur Medium inter Corpus & Spiritum. Th. Chym. Vol. IV. pag. 96. ſeq.

Tertius, in Medicina uſitata eſt phraſis ad Tertias, vel ad Duas Tertias decoquere, & vel indicatur Decoctio tanta, ut reſidua maneat Una Tertia Pars Liquoris; vel quod uſitatius videtur, ut Una ſaltem Tertia Pars decoquendo conſumatur. vid. *Rhod. in Lexic. Scribon.* pag. 451.

Teſſares & *Teſſara*, ſignificat numerum Quaternarium.

Teſſellæ, idem quod Rotulæ ſeu Tabellæ. Germ. Küchelein oder Täfelein.

Teſtamentum, terminus Juridicus, propriè denotans diſpoſitionem Facultatum ſuarum omnium, *Gal.* Libr. de cogn. & cur omn. anim. pecc. c. 5. translatum verò à Spagyricis ad Hieroglyphica, vel Myſtica, aut ænigmatica ſcripta, potiſſimum de Lapide Philoſophorum, v. gr. *Arnoldi Villanovani* Teſtamentum. *Nicolai Melchioris Cibinenſis Tranſilvani* Teſtamentum art s *Fr. Baſilii Valentini* Teſtamentum Ultimum vernaculâ Linguâ ſcriptum, *Hadr. à Mynſicht* Teſtamentum Metricum ſcriptis ejus additum &c.

Teſta Sepiæ, Os candidum Germ. Black-Fiſch-Bein. vid. Oſſa ſeu Os Sepiæ.

Teſtæ ſeu *Conchæ Oſtrearum.* Germ. Auſtern oder Oſtern Muſcheln oder Schalen.

Teſtæ Ovorum. Germ. Eyer Schalen. Interdum ad Dentifricia utuntur. *Teſta* quoque ſignificat Vas figulinum, deinde & eo ſimilem duritiem, cruſtam Animalium fluviatilium &c.

Teſtes ſeu *Teſticuli equini.* Germ. Pferdts-Hoden oder Pferdts-Geylen/ inciſi & Vino rubro optimè lavati citò exſiccatur, & ad uſum Medicum ſervantur. Eodem modo *Teſtes Apri* præparantur &c.

Teſticuli Leporis ſeu *Vulpis Radices*, ſunt Radices Satyrii Triphylli. *Germ.* Knaben Kraut oder Stendel-Wurtzel. vid. Radices Satyrii.

Teſtimonium, Martyrion, quid ſignificet, notum eſt. Propriè quoque alterius affirmationem ejus, quod alius ſtatuerat. Hinc *Gal.* dicit, alicubi ex Teſtimonio veritatem dogmatum æſtimari &c. vid. *Gal.* & *Hippocr.*

Teſtudinaria, Panis Aleurit, Fauni, Chelonium, Trymphalita, Harthanita, vid. Rad. Cyclaminis. *Germ.* Erdt-Aeffel/ Säu Brodt Wald-Rüben &c.

Teſtudo, eſt Spuma Maris, Germ. Meer Schaum/ & *Limax, Anacium album* & *rubeum. Mart. Rul.* & *Jhonſ.*

Teſtudo. Germ. Eine Schild-Krote. Animal eſt amphibium è genere Teſtaceorum, ſcutum Teſtaceum in dorſo gerens.

Tetanothra, Tetanomata, vocantur Medicamenta Erugatoria, ſivè quæ Rugas emendant. *Gorræus.*

Tethalaſſomenos, idem quod Telaſſites Marinus; Epitheton Vini ▽ marina mixti. vid. *Gal.* & *Foëſius.*

Tetradrachmon eſt Pondus Quatuor Drachmarum ℨiv. 4. Quintlein. ſive ℥ß Uncia Semis oder 1. Loth *Lexic. Brunonis.*

Tetragion, ſpecies eſt juxta *Aëtium* Phalangii vel Aranei ſubalbidi, pedes ſcabros habens & juxta Caput eminentias duas: unam rectam, alteram latam, ut exiſtimes, eum ora habere duo, Maxillas Quatuor, & Lineam per Os æqualem; Ejus venenum Scorpii veneno ſimile. Germ. Eine Art von Spinnen. *Foreſt.* L. 30. *Obſ.* 12. *Schol.*

Tetragonon, vide Quadrangulum, aliàs apud *Hippocr.* vocatur Medicamentum, quod Caput purgat, per quod nonnulli intelligunt vel ipſum *Stibium* vel *Cruſtas*, quæ circa illud reperiuntur, *Foëſ.* p. 616. *Rhod.* ad *Scrib.* n. 23.

Tetramyron, id eſt ex Quatuor Unguentis confectum, vocatur Acopum Linimentum, cujus deſcriptio & vires habentur apud *Gal.* L. 7. de C. M. P. G. cap. 12.

Tetrao, vocatur Avis montana major, quæ Latinis *Urogallus* dicitur, cujus deſcriptio videatur apud *Aldrov.* L. 13. Ornith. cap. 6. Ubi ſimul demonſtrat, non eſſe eandem Avem cum Otide.

Tetrapharmacon & *Tetrapharmacum* in genere dicitur Medicamentum compoſitum ex Quatuor ſimplicibus conſtans, ut *Emplaſtrum Tetrapharmacum* & *Unguentum Baſilicum.* Deinde & Anditodus ità vocatur, quæ aliàs Myſterion dicitur, & in Officinis *Theriaca Diateſſaron.*

Tetrobolon, eſt Pondus Quatuor Obolorum, hoc eſt Scrupuli duo ℈ij vel Gr. XL. Gramma in Duos Obulos dividitur *Gorr.*

ed by Googl

Tettigometra, dicitur Fætus è Terra cadens, è quo exit Cicada. *Aldrov.* de Inſectis Libro 2. cap. 15.

Tittix, id eſt Cicada. Germ. Heu-Schreck. *Lex. Brun.*

Teucrium eſt Chamædrys vulgaris. Germ. Gemeines Chamänderlein. vid. Herbas.

Teuthrum, id eſt Polium Montanum. vid. Herbas.

Teutlon & *Seutlon Fuchſii*, eſt Beta. Germ. Mangoldt. vid. Herbas.

Teutlophace, nomen Cibi alicujus, conſtantis ex Beta & Lente, à *Teutlon* Beta & *phace* Lens. Id Edulii genus *Heraclidem Tarentinum* non modò ſanis, ſed ægrotantibus dediſſe, ſcribit *Gal.* L. 1. de Al. Fac. cap. 18. fin. *Gorr.*

Teuthis, nomen eſt Animalis marini. vid. Lolgo.

Teutrion, eſt Polium montanum. Germ. Berg-Boley.

Thais, præter aliàs ſignificationes, ſignificat Ceratum Coſmeticum, quo faciei rubor conciliatur, vid. *Ægineta* L. 3. cap. 25. &c.

Thalame, dicitur Cubile & Piſcium Latibulum, Forulus, Penetrale. Legitur apud *Hippocr.* & *Foëſium.*

Thalaſſeron, dicitur Collyrium *Hermophili*, accommodum Suffuſionibus & hebitudini Viſus, cujus deſcriptio habetur apud *Gal.* L. 4. de C. M. S. L. c. 7. & *Æginet.* L. 7. cap. 16.

Thalaſſion, *Bryon*, eſt Muſcus marinus, Germ. Meer-Mooß oder Corallen Mooß. vid. Corallina.

Thalaſſites, idem quod Tethalaſſomenos. vid. Tethalaſſomenos.

Thalaſſomeli, dicitur Medicamentum compoſitum ex æquis portionibus ▽ Marinæ, ⊖lis & ▽ Pluviæ, defecatis & in picato vaſe per ☌ caniculares inſolatis; Vim habens purgatoriam, *Gorr.* è *Dioſcoride* L. 5. cap. 20. Jung *Keuchen* ad *Sammon.* p. 201.

Thaleros, id eſt Floridus, à Thallo Floreo. Dicitur de Spiritu vegeto magno & concitato. *Gal.* c. 2. in 1. provit. t. 4 & 60. Quamvis in textu *Hippocr.* legatur Thaleron.

Thaliſtrum ſeu *Herba Sophiæ*. vid. Semen *Sophiæ*. Germ. Well-Samen.

Thallia & *Tallos*, dicitur Germen omne, ſed præcipuè Olivæ, *Æginet.* L. 3. c. 66. *Gorr. Rhodius* expoſuit per Ramum Olivæ, ex quo diebus Feſtis Coronæ texebantur. ad *Scrib.* n. 142.

Thalpos, idem quod Thermotes Calor, Æſtus. Legitur apud *Hippocr.* 3. aph. 1. & 5. à *thalpo* foveo, calefacio. 1. *Diet.* n. 383.

Thamar, Arabibus Dactylum, Palmæ Arboris fructum ſignificat; Unde Confectio quædam Diathamaron. *Lex. Blancardi.*

Thamarindi, Dactyli ſunt acidi, Fructus Palmæ ſylveſtris. vid. Tamarindi.

Thaphneus, eſt Medicina mundata & repurgata, Germ. Eine gereinigte Artzney. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Thebayco, eſt Cuprum ♀. Germ. Kupffer. *Mart.* Rul. & *Johnſon.*

Thee, Frutex eſt, Chinenſibus & Tartaris indigena. vid. Fol. ſ. Herb. Thee.

Thegemata, dicuntur Fructus dulces, duros habentes cortices vel teſtas. *Matth. Sylvat.* c. 663.

Theilopedon, dicebatur Locus, ubi inſolantur & exiccantur Uvæ; hinc Uva inſolata. vid. *Linden* & *Gorræus.*

Thejon, ſignificat Divinum & Sulphur. *Lex. Brun.*

Thelephium vulgare, *Illecebra*, *Herniaria major*, *Craſſula*. Germ. Knaben-Kraut. vid. Herbas.

Thelypthorium, *Ambroſina altera*, *Abrotanum Cappadocium*. vid. Abrotanum mas. Germ. Stab-Wurtz-Männlein.

Thelopedon, eſt Locus ubi exiccantur Uvæ. vid. Theilopedon.

Themon, idem quod Soros vocatur Acervus & Cumulus, v. gr. Frumenti, Tritici *Gal.* in Ex. voc. *Hipp. Foeſ.* p. 269.

Themyantheis, eſt Aurum. ☉. Germ. Goldt. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Thea-

Theodoretos, Antidotus vocatur, quæ aliàs Dianacardiōn appellatur, ad frigidas Capitis affectiones, cujus deſcriptio legitur apud *Æginet*. L. 1. cap. 11. & *Aët*. L. 13. citante *Gorr*. Meminit & *Foreſt*. L. 21. *Obſ*. 12. *Schol.*

Theodotia, vocantur diverſa Collyria ab Authore *Theodoto* inventa & excogitata, ad diverſas Oculorum affectiones, quorum deſcriptiones habentur apud *Aëtium* L. 7. allegante *Gorræo* & *Æginetа* L. 7. cap. 16. Meminit & in genere *Gal*. *L*. introduct. c. 14. Circà finem.

Theophilion, vocatur Collyrium, deſcriptum ab *Aëtio* *L*. 7. Allegante *Gorr*.

Theophraſtici, iidem, qui *Paracelſiſtæ* dicuntur. *Paracelſi*. Sectatores.

Theorema, *Theoretica*, videatur Theoria, quæ eſt Pars Medicinæ ſpeculativa & contemplativa. *Lex. Brun*.

Theoria eſt Pars medicinæ ſpeculativa & contemplativa *Lex. Blanc*.

Theræus, epitheton certum Vini alicujus, quod in Creta Inſula naſcebatur, dulce, nigrum graſſumque & citra adſtrictionem; Meminit ejus *Gal*. de bonis & malis Succis *L*. 4. c. 11. de *S*impl. Fac. 8. Jung *Gorr*.

Therapeutica eſt Pars Medicinæ, quæ tradit Methodum Medendi.

Thereniabin ſeu *Tereniabin*, eſt Manna Orientalis; quæ Droſomeli & Aëromeli Græcis dicitur. *Lexic. Blancardi*.

Therenos, epitheton Vini Aſiatici dulcis, ſimul atque pallidi, uti ſcribit *Gal*. *L*. 5. de San. tuent. c. 5. *Gorræus*.

Theriaca, dicuntur Medicamenta, quæ Ferarum Morſibus medentur. *Gal*. cap. 6. Epid. Tract. 5. circa fin. Duplicia ſtatuiſſe *Nicandrum*, docet *Gorr*. quorum alia Animalium morſus præcavent, ſivè illitu, ſivè ſuffitu, ſivè inſtratu, aliaque morſum jam inflictum curant & innoxium reddunt.

Theriaca. vocatur in Specie Antidotus efficaciſſima ad Venena omnia, imprimis verò ad morſus Viperarum, cum Therion Viperam ſignificat, &c. vid. *Diſpenſatoria*.

Theriaca Andromachi. videantur *Diſpenſatoria*.

Theriaca ſeu *Anima Articulorum* eſt Hermodactylus verus. Germ. Frembde oder wahre weiſſe Zeitloſen-Wurtzel.

Theriaca de Citro, præparatur ex Cort. Citri conditis, Theriaca *Andr*. Mithridatio *Domocr*. Lap. Smaragd. præparat. *Spec*. el. de Gemmis, 🜄 ſigill. ver. & Syr. Acetoſit. Citri F. Mixtura.

Theriaca Cœleſtis, eſt Extractio ſeu Quinta Eſſentia ingredientium Compoſitionis *Joſephi Quercetani*.

Therioca Diateſſaron, ità dicitur, quia ex Quatuor ingredientibus, cum triplo ⊖ lis deſpumati, confecta.

Theriaca, dicitur à Carne Thyri vel à Thiro ſerpente & *ἄκα* quod eſt Medicina contra Venenum, unde Theriaca, Medicina contra *S*erpentum Venena.

Theriaca Germanorum, eſt compoſitio facta ex Granis Juniperinis maturis & recentibus, in mortario marmorio contuſis, cum 🜄 Pluviali deſtillata, ut largius apud *Beguinum* videndum. Hoc Medicamentum putant quidam à *Paracelſo* eo nomine inſignitum eſſe, verum in ejus *S*criptis, id non invenitur. Sed Electuarium Juniperinum præponit. Conſil. Tom. 5. p. 105. ceu longè meliùs hac Theriaca.

Theriaca, invenies Theriacarum varia genera Chymica & Galenica in Pharmacopœca Spagyrica *Millii* p. 349. & 350.

Theriaca, Medicamentum eſt Venenum expellens, quia Viperinæ carnes ejus compoſitionem ingrediuntur.

Theriaca Mulierum, componitur ad hunc modum. ℞. Theriacæ *Andromacyi* ℥iij, Bezoartici ♃ lis ℥ß Cornu Alcis & Cerv. f. 🜂. calcinat. ana ʒiß, Extract. Rad. Angelicæ, Enulæ campanæ ana ʒj. Eſſent. Caſtorei ʒß. Magiſt. Corallorum rubr. Matris perlarum ana ℈j ☋ Succini Citrini ℈ß. M. & cum Rob Baccarum Sambuci fiat Electuarium. *Lex. Johnſ.*

Theriaca

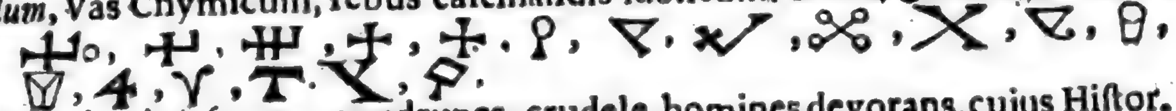
Digitized by Google

Theriaca Ruſticorum. vid. Allium ſeu Rad. Allii Germ. Knoblauch.
Therinos, id eſt Æſtivus, vel æſtivum tempus, Collyrium Therinum, id eſt Æſtivum. *L.* 4. de C.M.S.L. cap. 7.
Theriophonum, Typhonium. vid. Rad. Dracontii. Germ. Drachen-Wurtzel.
Thermæ, propriè vocantur ▽æ actu Calidæ minerales ſponte natæ, h.e. quas Natura è liberali ſinu Terræ magnâ Dei benedictione affatim ſuppeditat ad Sanitatem quâ tuendam, quâ recuperandam; quarum Uſus non ſolum eſt externus ad Lavandum; ſed etiam quandoque internus ad Potum. *Gal. L.* 6. de San. tuent. c. 9. *Dieter.* num. 508. *Jul. Alex. Frid. Hoffm. Baccinus* de Termis, *Wekerus, Hildanus*, de Thermis Leucenſibus & Piperinis &c.
Thermantica ſunt Medicamenta Calefacientia. *Lex. Blanc.*
Theu Cheir, id eſt Manus Dei. In genere *Herophilum* omnibus Medicamentis attribuiſſe, ſi rectè adhibita fuerint, patet ex *Gal.* L. 6. de C.M. S. L. cap. 3. in ſpecie nomen eſt Antidoti, ex Hircino ſanguine paratæ, quæ Nephriticis, Calculoſisque præſenti Remedio eſt, & deſcribitur ab *Aëtio* L. 11. citante *Gorræo.*
Thimelæa, Chamælea, Laureola Folio deciduo Flore purpureo, vid. Cort. Mezerei ſeu Semen Cocognidii. Germ. Kellers Halß.
Thiſma, eſt Mineratum ductus & Venæ ſubterraneæ progreſſio. Germ. Der Ertz und Berg-Werck ſtreichen Gänge und Adern. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Thlaſpi, eſt Naſturtium album ſeu Sylveſtre. vid. Thlaſpios.
Thlaſpi Grateria Naſturtium album Arabum, Raphanus obſoniorum. vid. Rad. Raphani Ruſtic. Germ. Meer-Rettig.
Thoracica, ſunt Medicamenta adverſus Pectoris mala. *Lex. Blanc.*
Torexis, eſt Vini generoſioris Potus, Pectus Calefaciens & quaſi Loricis circumdans. *Lexic. Blancardi.*
Thracius, epitheton Lapidis graveolentis, cujus meminit è *Nicandro Gal.* L. 9. S. Fac. § Gagates, caret Uſu Medico.
Thrauſma, vocatur ſpecies quædam Ammoniaci, quod in minutas Glebas, veluti in Fruſta fractum ſit, & facilè friatur. *Gorr.*
Thridax, Lactuca, Germ. Lattig. vid. Herb. & Sem. Lactucæ.
Thridax Agria, Carduus Hepaticus, Chenogloſſum. Germ. Gänß-Diſtel oder Zunge/wilder Lattig oder Leber Diſtel.
Thrombos, Tromboſis ſeu *Thrombus*, eſt Sanguinis, aut Lactis in Grumos coagulatio. *Lex. Brunonis.*
Thronot, eſt Excelſa Sedes, aut in ſublimè poſita. Legitur apud *Hippocr. Thronos Marcellius* quoque vocatur Trochiſcus, cujus deſcriptio habetur apud *Æginet.* L. 7. c. 12. & *Aët.* L. 9 citante *Gorræo.*
Thrymma, Fragmentum, Fruſtrum, v. gr. Scoriæ. *Hippocr. L.* 1.
Thrypticos, vim Frangendi habens; Hinc *Lithontrhryptica*, Medicamenta Calculos Frangentia, dicuntur. Germ. L. 5. S. Fac. c. 2.
Thunnus, Thynnus, dicitur Piſcis Marinus grandior non ſquamoſus, cujus Caro quidem dura, variat tamen ratione Ætatis; vid. *Gal. Jul. Alex. Aldrov. Bruyerin.* Vocatur quoque *Thymnus.* Meminit & *Lang. L.* 1. ep. 63.
Thuris Manna. vid. Manna Thuris.
Thus adulterinum, Pſeudo Olibanum Germ. Baſt-Hardt/oder Hartz Weyrauch.
Thus, Olibanum. Germ. Weyrauch. vid. Olibanum.
Thus Maſculinum, eſt Olibanum electum. Germ. Außerleſener Weyrauch.
Thus Judæorum, eſt Thymiana, vid. Cort. Thymianæ.
Thus Terræ Plinii, eſt Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein. vid. Herb.
Thya, Thye, vocatur Pila aut Mortarium apud *Hippocrat.*
Thyites, *Lapis* eſt Subviridis coloris, veluti Jaſpis, repertus in Æthiopia, de quo parum vel nihil apud Scriptores conſtat.
Thymalli Axungia. Germ. Aſchen-Schmaltz. vid. Aſchii pinguedo.
Thymallus, nomen Piſcis fluviatilis nobiliſſimi, cujus deſcriptio cum Uſu in Cibis & Medicina apud *Aldrov.* L. 5. c. 14. de Piſcibus.

Digitized by Google

Thymbra eſt Satureja. Germ. Saturey. vid. Herbas.
Thymellea, Laureola, Lauripuſilla. vid. Cort. Mezerei ſeu Semen Cocognidii.
Thymiama ſeu *Thymiana, Narcapthum, Thus Judæorum.* vid. Cort. Thuris.
Thymiana Herba, eſt Thymum ſeu Thymus. Germ. Thymian. vid. Herbas.
Thymum Creticum ſeu *vulgare.* Germ. Thymg. vid. Herbas.
Thynnus, Piſcis Marinus grandior non ſquamoſus. vid. Thunnus.
Tibenum, epitheton Vini cujuſdam, à Loco natali Tiba ità dicti, cujus virtutem explicat, *Gal.* L. de Bono & Malo Succo c. 11.
Tiburo, vocatur Piſcis quidam maximus & truci aſpectu, vitam in Mari Indico ducens, adeò inſigni corporis robore, ut Hominem Ictu Dentis ſecet medium & devoret. Lapis ex ejus capite extractus, utiliſſimus fertur Nephriticis & ⊡næ difficultate laborantibus. *Chiocc. Muſ. Calc.* S. 1. pag. 104. deſcribitur & à *Rondelet.* L. 16. de Piſcibus cap. 26.
Tiburtinum, eſt nomen Vini, à Loco natali ſic dictũ, cujus vires *Galenus* propoſuit.
Tichus, nomen Piſcis Marini, ad Oſtia fluminum intrantis apud *Jul. Alex.* L. 15. §. cap. 1.
Tiſacoum eſt ☽tum vivum. ☿. Germ. Queck-Silber. *Mart. Ruland.*
Tiſarum & *Tuſiaſi*, eſt Sulphur vivum 🜍. Germ. Lebendiger Schwefel. *Johnſon.* *Lex.* 2. fol. 7.
Tiſatum, idem eſt quod Tin, Sulphur. 🜍. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Tigala, epitheton certum Sacchari Arabic. de quo diſſeruit *Jul. Alex.* L. 18. Sal. cap. 14.
Tigillum, Vas Chymicum, rebus calcinandis idoneum. Germ. Ein Tiegel. Sign.

Tigris, Animal eſt ferum, quadrupes, crudele, homines devorans, cujus Hiſtor. cum Uſu, vide ſis apud *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. digit. Vivipar. cap. 4.
Tiletten, eſt Lamina ferri Germ. Eiſen Blech. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Tilia, Germ. Eine Linde. vid. Flores Tiliæ.
Tilton, eſt Linamentum concerptum. *Gorr.* & *Foëſ.*
Timiama, eſt omnis Confectio Odorifera, ad fumigandum facta. *Chriſtoph. de Honeſtis* apud *Sylvat.* pag. 187.
Tin, Tiſatum, Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*
Tinca, Tincha, eſt nomen Piſcis. vid. *Aldrov.* L. 5. cap. 45.
Tinctura ità à Med. præſcript. ſivè aliàs notatum, legendum Tinctura.
Tinctura, Tincturæ Vocabula Chymici non intelligunt (ut vulgus opinatur) colores ſimplices à Miſto ſeparatos, vel exaltatos. Sed colores Eſſentiæ Rerũ & qualitatibus formalibus à concreto corpore extractis, inhærentes. Tinctura, nihil aliud eſt quàm Arcanum ſpecificũ cum Eſſentia & qualitatibus formalibus etiam colorem rei habens, ut in ſui ſimilem Naturam tingere poſſit, adſtipulante *Libavio*, Libro 2. de Alchym. Tract. 2. Tincturarum variæ ſunt differentiæ, Aliæ Paſſivæ dicuntur, quæ extrahuntur, ut Tinctura Roſarum. &c. Aliæ Activæ, quæ ſcil. Paſſivas extrahunt & ipſas ℞as communicant, ut Magiſterium ſapientum, Crocus &c. Item Tinctura alia eſt Naturalis; alia Artificialis; quædam Animalis; quædam Metallica: Aliæ Simplices: Aliæ Compoſitæ *Johnſ.* L. 3. p. 76. Sign. ʃ, T, R, ℞, ...
Tinctura Antimonii, eſt ejus Eſſentia fixata. *Johnſ.* L. 3. p. 78.
Tinctura Antimonii ſicca Grammanni, ſunt Flores Antimonii rubri.
Tinctura ☉*ri* præparatur ſ. a. ex ejus Croco.
Tinctura Corallorum præparatur ex eorum ſolutione, beneficio 🜊A.
Tinctura dicitur, quod colore ſuo penetrat & tingit alia corpora, ut Crocus in 🜄. injectus.
Tinctura Jalappæ à *Rolfinckio* vocatur *Phalaja.* vid. Phalaja.
Tinctura ☽*næ*, extrahitur ex ☽na laminata cum 🜍re calcinato per 🜿✱ci, eò abſtracto affunditur 🜿 *Liliorum* convallium ſeu 🜿 Roſarum, fiat Tinctura cœrulea.

Tin-

Tinctura Rhabarbari vocatur Anima & Sanguis Rhabarbari.

Tinctura aut 🜍 *narcoticum* ⊕*li*, eſt inſigne anodynum, reliquis omnibus meritò anteferendum, quod *Paracelſus* ſummopere commendat, & magni æſtimat. *Johnſonus Lex.* 3. pag. 75.

Tinctura Tartari extrahitur ſ. a. ex Tartaro ad Colorem ſeu Flammam cœruleam calcinato, beneficio 🜅.

Tincturarum Varia genera apud *Beguinum* recenſentur.

Tinckar & *Capiſtrum* ☉*ri*, id eſt Borax 🜺. G. Borax. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Tinnunculus, idem quod Cenchris, nomen Avis, cujus duo genera, mas & fœmina apud *Aldrov.* de *Scribon.* L. 5. Ornith. cap. 6.

Tintifaſum, Uſifur, Fumus acerrimus, eſt Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.

Tipſaria, eſt ▽ Hordei ſeu Ptiſana, vid. Tapſaria. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Tirſiat, eſt Armoniacus. ✱. Germ. Armiac. *Johnſonus. Lex.* 2. pag. 7.

Titacazenum, epitheton Vini Aſiatici, de quo legatur *Gal.* L. de Bono & Malo Succo. Cap. 11. *L.* 1. de Antid. Cap. 3.

Titano & *Titanos*, Latinè Calx 🜂, aut Cinis Lixivus ex 🜃ce eliquatus, *Erot.* Onom. pag. 11. *Gal.* L. 1. C.M.S. *L.* Cap. 5. *Titanos* dicitur quoque Calx ex Gypſo. *Mart. Rulandus.*

Tithymalus vid. Rad. Eſulæ. Germ. Eſels Milch-Wurtzel.

Titianos, vocatur Peſſus emolliens ad Uterum vid. *Aëtius.*

Tmetica, idem quod Attenuantia. *Lex. Blancrdi.*

Tmolites, Vinum celebratiſſimum fulvum, odoratum, ſimile prorſus Falerno, *Gal.* *L.* de atten. diæt. cap. 12. L. de Bono & Malo Succo Cap. 11.

Temeion, *Temeus*, præter alias ſignificationes vocatur Inſtrumentum inciſorium, vel Sector, Inciſor. *Foeſ.* ex *Heſych.* pag. 619.

Tobacum, Tobaca & *Tobacum* eſt Nicotiana. Germ. Toback. vid. Herbas.

Tonica, ſunt quæ Membris foris illinita, nervis & tendinibus robur conciliant. Vid. *Gal.* L. 13. M.M. cap. 22.

Tonotica idem quod Tonica.

Topaſius, Topazius, eſt Gemma. vid. Lapides.

Topica, ſunt Medicamenta externa, quæ foris applicantur, ut Emplaſtrum, Cataplasma, Litus &c. *Lexic. Blancardi.*

Tordylion Cordi. vid. Sem. Dauci Cretici. Germ. Cretiſcher Mohren-Kümmel.

Tormentilla, Germ. Bludt-Wurtzel. vid. Radices Tormentillæ.

Torna Bonna, Petum, *Hyoſcyamus peruvianus*, *Nicotiana.* G. Toback. vid. Herb.

Torna ſolis, vid. Bezetta, Germ. Gefärbte Läpplein.

Torneuma, Ramentum, quod Torno decutitur ſcobes, idem, quod Zyſma. Ità accepit *Dioſcorides* de Ramentis Fraxini L. 1. cap. 109. & hodieque Cornu Cervi raſura, Torno etiam fieri ſolet. De Tornatis poculis Medicis, vid. *Keuchen.* ad *Sammon.* pag. 172.

Torrefactus, idem quod Toſtus, ut Rhabarbarum Toſtum.

Torridus, accipitur etiam pro Torrefacto & Toſto, *Keuchen.*

Toruſcula, id eſt Gutta, ut Toruſcula Pini, pro Reſinæ Gutta, ex Pino vel Abiete, toto pro parte ſumpto. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Toryne, vocatur Inſtrumentum, quo aliquid in Olla agitatur, aut inter coquendum teritur, ut ſunt Cochlearia lignea, Rudicula, Spata, agitare, ruticulâ terere, quod legitur apud *Hippocrat.* & *Foëſium.*

Toſtio, eſt Actio, qua Medicamenta torrentur, uti fit in Toſtione Rhabarbari &c. *Lex. Blancardi.*

Tota Bona, eſt Bonus Henricus. Germ. Guter Henrich / aliquando etiam Horminum, Germ. Scharlach-Kraut.

Totus, quid ſignificet notum eſt. Aliàs in Chymicis, tota ſubſtantia dupliciter accipitur, 1. pro Toto, quod conſtat ex Elementis (ceu Materia) & Eſſentia (ſeu Forma) 2. pro Extracto Eſſentiali, quod elaboratum ſecretumque præbet Oleum, ▽am, Sal, Tincturam, & alia, pro modo elaborationis &c. *Libav.* Tom. 11. Oper. pag. 112.

Digitized by Google

Toxica, ſunt Medicamenta Venenata, quibus Barbarorum Sagittæ illinebantur. *Lex. Brunonis.*

Trachelos, præter alias ſignificationes, quoque vocantur Cochleæ quædam de genere Purpurarum, uti videre eſt apud *Keuchen.*

Trachomaticum & *Trachomaticon*, vocatur Medicamentum Oculare vel Ophthalmicum, ſive Collyrium, quod deterget; tollentis Oculorum aſperitatibus efficax. *Gal.* L. 14. M. M. cap. 19.

Trachſat, eſt Metallum in ſua minera adhuc exiſtens. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Trachuros & *Trachurus* Piſcis vocatur, qui perperam cum Sauro confunditur. vid. *Aldrov. Jul. Alex.* & *Galenus.*

Trachys, *Trachytes*, eſt Aſper, Aſperitas, Tractatio, Tractatus &c. *Lex. Brun.*

Tractos, *Tractatus*, dicitur de Cera ità tractata, ut alba evaſerit, *Keuchen* ad Sammon. p. 101.

Tragacantha, *Tragacanthum*, *Tragacantum* & *Spina Hirci.* Planta ſeu arbuſcula Tragacantha quoque dicta. Germ. Bocks-Dorn / Tragandt / Lachryma ſeu Gummi mucaginoſum, quia in ▽ ſolutum, mucilaginem exhibet pellucidam, album, ſubdulce, leve ac ſincerum. Lachryma eſt, quæ à Radice Plantæ ejuſdem nominis vel ſpontè vel vulneratâ profluens, vim refrigerandi, humectandi, emolliendi, leniendi habet. vid. *Gal. Schræd. Frid. Hoffmannus*, & *Rhod.* Frutex pumila admodum eſt, Lentis ferè Folia habet & pallida: Frutex hirſutus eſt, unde nomen *Tragos* Hircus & *Acantha* Spina, hinc dicitur *Spina Hirci* &c. vid. *Authores.*

Tragaſius, epitheton Salis ex ▽is ſtagnantibus Tragaſiis non procul à Sminthо collecti, reſpondentisque marino, cujus meminit *Gal. L.* 11. de S. Fac. §. Sal.

Tragea, *Tragema*, Germ. Triſenet oder Triſeney. *Duplex* eſt 1. in *Forma* ♃ *is ſubtilis Aromatici* ut *Pulv. ſ. Tragea Stomachalis* 2. in *Forma* ♃ *ris groſſi* vel *rotulis minimis* & *particulis minimis quadratis*, beneficio mucilaginis Tragacanthi confectis, paratus. Germ. Pfaffen-Futter.

Tragelaphus, eſt Hirci Cervus, Animal Quadrupes Cervo & Hirco ſimile. vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. Biſulc. cap. 29.

Tragium Primum Dioſcorid. Fraxinus pumila Math. vid. Rad. Dictamni albi. Germ. Weiſſe Diptann-Wurtzel.

Tragopogum peregrinum, *Zorſonera Viperina.* vid. Rad. Scorzoneræ. Germ. Schlangen Mordt-Wurtzel.

Tragopogum vulgare! *Barba Hirci.* Germ. Bocks-Bardt.

Tragos, Latinè Hircus. Germ. Ein Bock.

Tragoſelinum, eſt Pimpinella. vid. Herbas & Radices Pimpinellæ Germ. Pimpinell.

Transcolatio, idem eſt quod Colatio. Germ. Durchſeyung.

Transformatio, idem eſt quod Transfiguratio & Transmutatio.

Transfuſio, quid in genere ſignificet notum eſt, & eſt Liquoris ex uno Vaſe in aliud fuſio. *Lex. Brunonis.*

Translatio, accipitur etiam pro Transmutatione. *Libav.* Tom. III. p. 193.

Transmutatio, in Chymicis ſumitur de Artificio converſionis Metallorum imperfectorum in perfecta. De qua Transmutatione videantur varia ſcripta Spagyricorum antiqua & nova, v. gr. Th. *Chymic. Paracelſus, Libavius* & alii.

Transplantatio, propriè dicitur Plantæ alicujus de Loco in alium Locum Plantatio apud *Theophr.* L. 2. Hiſt. pl. c. 17. Quam Chymici Transplantationem naturalem vocant. vid. prolixius apud *Senn.* de Conſ. & Diſs. Chymic. c. 12. &c.

Transpoſitio idem eſt quod Translocatio. Sumitur & pro *Transmutatione Metallorum* in Th. Chym. Vol. Prim. p. 564.

Trans-

Digitized by Google

Tranſſudatio, eſt ſi in deſtillatione deſcenſoria Eſſentia proleƈtata tranſudat, guttatimque in receptaculum defertur. Furno fit deſcenſorio, Balneo ∴næ & ſimili arte. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Trapetos, epitheton Vini primarii, quod Uvis calcatis ſeu Pede preſſis effluit; Vinum preſſum vocatur. Linden. Ex X. §. 181.

Trara, terminus Metallurgorum, vernaculè per Inſtrumentum attollens, Germ. Hebe Zeug expreſſus, apud *Baſ. Val.* Teſtam. Ultim.

Travenatica, ſunt Sanguinem è Vulnere ſtringentia. *Sylvat.* Cap. 665.

Traumatica, ſunt Medicamenta, quæ in Decoƈtis & Potionibus aſſumpta, Seroſos & Acres humores ſeu Succos è corpore educunt, ſanguinemque ità attenuant, ut in partes vulneratas, ruptas vel contuſas commodè propelli poſſit; & quibusdam partibus adſtringunt & detergunt, iſta, lapſis, contuſis & vulneratis, conducentia, Vulneraria nuncupantur. Germ. Wundt heylende Mittel. *Lex. Brun.*

Tre Pondo, id eſt tres Libræ ℔iij. Legitur apud *Scribon.* & *Rhodium.*

Triangulum vel *Triangularia*, eſt Herba Sigilli Salomonis. Germ. Weiß-Wurtz.

Triangulus & *Trigonus*, Vocabulum hoc à ſpagyricis translatum myſtico ſenſu, ad ſuas Hypotheſes & commenta de triplicitate vel Trinitate Principiorum, de quo Triangulo vid. Th. Chym. Vol. IV. p. 606. &c.

Tria Olea Stomachia, quæ ſunt. Ol. Abſinthii, Cydoneorum, Maſtichinum.

Triapharmacon & *Triapharmacum* eſt Medicamentum ex tribus ingredientibus conſtans, ut *Empl. Triapharmacum* &c.

Tria Quatuor, nomen Ponderis proximè præcedentis, vid. *L.* Terebinthinæ Pondo Septuaginta quinque (quod Tria Quatuor inſcribitur) quemadmodum & in ea compoſitione Pondo Centum, Mna vocatur.

Tribuli ▽ *tici*, vel *Marini*, *Nux* ▽ *tica* & *Caſtanea* ▽ *tica* & *Paluſtres.* Germ. Stachel-Nüß/Waſſer-Nüß/Weyer-Nüß und See-Nüß. Inveniuntur Albi, Bruni & Nigri, creſcunt in ▽ is & ▽ ris. Apportantur ex Gallia & aliis Locis.

Trica Lilibar, eſt Spuma maris. *Johnſonus.* L. 2. pag. 7.

Trichocola, eſt Medicina faciens adhærere Pilos in Palpebris. *Paulus.*

Trichomanes, vid. Adianthum nigrum, ſeu Politrychon.

Tricogius, eſt Menſura Oƈtodecim Sextariorum. *Lex. Brun.*

Tricor, id eſt Aurum. ☉ Germ. Goldt. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Tricotylos, Menſura dicitur, capiens tres Heminas vel Cotylas. *Linden.* Ex XVI. §. 106. & 107.

Tricophies Apul. Calliphyllon Hippocr. Selinophyllon. vid. Trichomanes.

Tricordium ſeu *Trifolium Acetoſum.* Germ. Sauer-Klee. vid. Herb. Acetoſellæ.

Triduanus, *Triduum*, id eſt Diatritos, Germ. Zeit von drey Tagen. *Lex. Brun.*

Triens, eſt tertia Pars Libræ Medicinalis, continens Uncias 4. ℥iv. vid. *Gal. Plinius* & *Libavius.*

Trifertes, *Paracelſo* dicuntur Spiritus △ nem inhabitantes, *Dorn. Mart. Rul. Johnſ.*

Trifolium Acetoſum eſt Acetoſella, Germ. Sauer-Klee. vid. Herbas.

Trifolium ▽ *ticum.* vid. Trifolium Fibrinum. Germ. Fieber Klee.

Trifolium Arvenſe, humile ſeu *Leporinum, Lagopus.* Germ. Haſen-Pfödtlein. vid. Herbas.

Trifolium Aureum ſeu *Epaticum.* vid Epatica nobilis.

Trifolium Cervinum eſt Eupatorium Avicennæ. Germ. Hertz-Günſel oder Hertz-Klee. vid. Herbas.

Trifolium Fibrinum. Germ. Fieber-Klee oder Fieber-Kraut. vid. Herbas.

Trifolium Fragiferum eſt Fragaria. Germ. Erdt-Beer-Kraut. vid. Herbas.

Trifolium Græcum ſeu *Fœnum Græcum.* vid. Sem. Fœnu Græci. Germ. Bocks-Hande.

Digitized by Google

Trifolium Hepaticum, eſt Epatica nobilis. Germ. Edel Leber-Kraut. vid. Herbas.
Trifolium Nobile eſt Hepatica nobilis. Germ. Edel Leber-Kraut. vid. Herbas.
Trifolium Odoratum eſt Lotus hortenſis & Melilotus. vid. Herbas.
Trigia id eſt Fæx. 🝗. Germ. Häfen. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Trigias id eſt Tartarus ſeu Tartarum 🜿. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*
Trigla, eſt Piſcis Marinus, vid. Mullus. vid. *Gal.* & *Aldrov.*
Trigonos & *Trigonus*, vid. Triangulus. *Lex. Brun.* Sign. △.
Trinitatis Flos, eſt Viola flammea tricolar. vid. Flores. ſ. Herbas.
Trinitatis Herba eſt 1. Jacea, 2. Trifolium ⊙reum 3. Trifolium Leporinum.
Triobolon, eſt Pondus Trium Obolorum vel Drachmæ Dimidiæ, vel Scrupuli Unius & ſemis, ℈iß ſive ʒß, Drachma Una enim pendet Sex Obolos vel Tres Scrupulos ℈iij ſive ʒj *Gorr.*
Tripes, eſt Circulus ferreus tribus pedibus ex ferro fabrefactus, Vas Materiam calefaciendam continens, recipiens. Germ. Drey-Fuß. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Tripolis, Germ. Trippel/vid. Lapides vel 🜄 tripolis.
Triquetrum ſeu *Staphiſagria.* vid. Sem. Staphiſagriæ.
Triſſago ſeu Trixago vel *Chamædrys.* Germ. Edel-Chamänderlein oder Braunmänderlein. vid. Herbas.
Triſpermon, Cataplaſmatis nomen eſt, ſic dictum à tribus Seminibus, quibus componitur, Cumino, Baccis Lauri & Apii ſemine. Valet contra Colicum dolorem. *Gorræus.*
Triſca, Triſcha, Triſſia, idem quod Muſtella, vocatur Piſcis fluviatilis, maximè lubricus, cujus Hepar in delicis habetur *Jul. Alex.* L. 14. Sal. cap. 2.
Tritbales, Digitellus, Aizoum minus, Herb. Vermiculata, Craſſula minima. vid. ſempervivum minimum. Germ. Mauer-Pfeffer.
Triticum, Germ. Weitzen Frumentum notiſſimum. vid. Pyros.
Tritones, vocantur Homines Marini piſciformes. in Ephem. Nat. Curioſ. A. 1. *Obſ.* 22.
Triticum Hornum vel *Hornotinum*, id eſt hoc Annô collectum. vid. Pyros.
Tritorium, vulgò *Infundibulum*, eſt Vas tranſmittens in ſuperficie latum, & paulatim acuatum, cum manubrio annexo formatum. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Tritura, Tritio & *Trituratio*, eſt Contuſio, qua Medicamenta in Ɂrem rediguntur, ut eo aptius cum aliis miſceri, vel virtus eorum extrahi poſſit.
Trivialis Linea, *Paracelſo* vocatur Stratum ſivè Solea Terræ, matrix ſeminibus mineralibus gravida, quibus Dominus implantavit rationes, dona atque Semina in Seculum ſat futura. *Helmont.* de Lithiaſ. cap. 1. n. 6.
Trixago, Triſſago, Quercula, Serratula & *Chamædrys* vid. Herbas.
Trochilus, vid. *Regulus.* Verùm & alia Avis 🜄ticæ ſpecies hoc nomine indicatur, quæ deſcribitur ab *Aldrov.* Libro 19 Ornith. cap. 65.
Troch. ità à Medicis præſcript. ſivè aliàs notatum legendum Trochiſcus.
Trochiſci, ſunt Orbiculi ſignati fiunt ex Ɂribus cum Mucilagine Tragacanthi exceptis & in Paſtam redactis, ex qua Orbiculi ſignati in umbra ſiccandi formantur, vocantur item Paſtilli rotundi. Germ. Küchlein. *Lexic. Brun.*
Trochites, vocatur Lapis quidam forma ſimilis Trocho illi, quo pueri luſitant, in gyrum agendo, in ſuperficie Cineri coloris; intus verò candidi; & ulterius deſcribitur à *Chiocc.* Muſ. Cal. ſ. 3. pag. 311.
Troglodytica, vocatur Myrrha optima à Patria, videlicet Troglodytis, Ægypti populis. Vocatur & Troglytis. vid. *Rhod.* ad *Scribon.* n. 90. *Gorræus.*
Troglodytis, vocatur ſpecies Paſſeris, imò Paſſerculi, cujus mirabilis virtus in expellendo Calculo à veteribus deprædicata fuit, & deſcribitur ab *Aldrov.* L. 16. Ornith. c. 3. meminit & hujus virtutis *Lang.* L. 2. ep. 58.
Tronus & *Tronoſſa*, dicitur Cœleſtis Ros ex 🜁re natus, omniũ dulciſſima ſpecies Mannæ, denſa, tenax & albiſſima præ cœteris, ex ☿rio Regionis Mediæ generata & ſeparata prorſus ab omni 🜍re & Sale. Vere & Æſtate decidit, manèque reperitur Foliis Arborum adhærens, ut alia Manna. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.* ex *Parac.* L. de Caduco Matricis §. 2. Fragment: ad libros

Digitized by Google

libros Paragraph. L. 9. de ſignat. rerum natural. *L.* de ☉ le c. 2. Elixirè Trono meminit in Aret. dox. L. 8. Elix. n. 3.

Trophe, idem eſt quod Alimentum ſeu Nutrimentum. *Lex. Brun.*

Trophema, latinè Edulium, Cibus *Hippocr.* L. de Fiſtul. III. 7.

Trophos, nomen eſt Medicamenti, quod Linteis illinitur ad replenda Ulcera cava, & meminit ejus *Ægineta* L, 4. c, 4. 50. in fin.

Trotta, *Trocta*, *Æliana*, Aldrovand. *Amian* vocat, eſt Piſcis marinus, gaudens tamen etiam ▽is dulcibus, cujus deſcriptio cum Uſu in Cibis. videatur apud *Aldrov.* L. 3. de Piſcibus cap. 20. &c.

Troxinum eſt Cichoreum ſativum. Germ. Wegwarthen.

Truncus, propriè dicitur ea Arboris Pars, quæ ex Radice ſurgit, & poſteà in Ramos dividitur. *Lex. Brun.*

Truphat, vocatur *Paracelſo* occulta virtus Minerarum, quæ quodque Metallum cogit ac promovet in ſuum eſſe prædeſtinatum, L. 1. Philoſ. ad Athen. text, 9. *Dorn*, *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Trutes, quid ſit in Medalli fodinis, videatur apud *Baſilium Valent.* teſtam. Ultim. L. 1. cap. 40.

Trutta, nomen Piſcis fluviatilis, inter delicias habiti, vid. *Aldrov.* L. 5. de Piſcibus cap. 12. *Jul. Alex.* & *Schrœderus.*

Tryblion, vel ſignificat Catinum, Ollulam in qua aliquid aſſervatur, vel in quam Materia ad ſuffitum immittitur, *Hippocr.* L. de ſtirilit. vel ſignificat certam Menſuram, latinè Heminam dictam &c. Apud *Gal.* quoque de Pond. & Menſuris cap. 4. *Trybliuminter* Menſuras refertur, & habere dicitur Uncias novem ℥ix. *Lex. Brun.*

Trychnos, *Strychnos*, *Uva Lupina* & *Vulpina*, *morella*, *Solanum* & *Solatrum.* Germ. Nacht-Schatten. vid. Herbas.

Tryge, *Fruges Cereales*, unde trygabolion, Locus in quo Frumentum reconditur, *Foeſ.* pag. 626.

Trygephanion, ſpecies 3. Loræ, ſivè Vini Secundarii, quod fæcatum Catonem appellaſſe, ſcripſit *Linden* ex fæcibus Vini expreſſum, Ex. X. §. 199.

Trygodes, vocatur ſpecies Collyriorum, *Gal.* L. 4.

Trymphalita, *Panis Alcurit*, *Chelonium*, *Teſtudinaria*, *Harthanita.* vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Säu-Brodt. &c.

Tryphera, vocantur in genere Medicamenta, quæ latinè Delicata dicuntur & quidē ab effectu blando, minusvè dolorifico; vel à ſaporis ſuavitate. In *Diſpenſatorio Auguſtano* occurrunt Quatuor compoſitiones Electuariorum, quorum Unum purgans eſt, & *Tryphera Perſica* dicitur, Reliqua tria verò inter Antidotos & compoſitiones Theriacales referuntur, dicunturque *Tryphera magna*, *minor* & *ſarracenica*, *Tryphera* quoque dicitur hominem Juniorem reddens.

Tryphonis, Emplaſtrum, cujus tria genera deſcribuntur apud *Scribon.* unum *ſubviride*, ſecundum *nigrum*, quod & *Baſilicum*, hoc eſt *Regium*, dicitur, & tertium *viride* quod & *Lychroon* vocatur, num. 201. 203. 205. 210. vid. *Rhod.* in *Lex. Scrib.*

Trypbos, ſignificat Fruſtum, Fragmentum, & legitur apud *Hippocr.* de Fruſto Amphoræ candente, cui Materia ad Suffitum imponitur. L. 2. de Morb. Mulierum. LXXXVII. 3.

Tryx, id eſt Fæx vel Fæcula. ⊱ Germ. Häfen.

Tubel, idem eſt quod Squama æris vel Metalli. vid. Lepis.

Tubelech pro *Duclech*, legitur apud Hippocratem. vid. Dulech.

Tuber, *Artanita*, *Rapum*, *Panis porcinus* & *Terræ*, *Umbilicus Terræ.* Germ. Schweins-Brodt. vid. Rad. Cyclaminis.

Tuber Cervinus, & *Tubera Cervina*, *Fungus Cervinus.* Germ. Hirſch-Brunſt / Hirſch-Schwam. vid. Boletus Cervinus.

Tuber Terræ, i. e. Cyclamen. Germ. Erd-Apffel/Säu-Brodt. vid. Herbas.

Tufah,

Digitized by Google

Tufah, *tofah*, dicuntur Mala, ſeu Poma. *Sylvat.*
Tumbaba, *Tumpabar* & *timpabar* eſt Sulphur vivum 🜍. *Mart. Rul.*
Tumbalum, idem eſt quod Tubel, Squama Metalli. *Mart. Rul.* & *Johnſon.*
Tumbil, id eſt Terra 🜃 Germ. Die Erde. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Tunica, latè ſignificat, Membrana, ut Tunicæ ſeu Pelliculi interiores Stomachorum Gallinarum. Germ. Die inwendige Häutlein von den Hüner-Mägen.
Tunicæ Flos. Germ. Graß-Blum. vid. Flores Tunicæ.
Turbedon, Arabicè nomen Purgantis, quod communiter *Turbith* vocatur, de quo ſuo loco. *Lex. Brun.*
Turbinatum, *Turbinata* quoque vocantur certa quædam teſtacea v. gr. Buccinæ & aliæ quædam, de quibus *Aldrov.* L. 3. c. 1. de Teſtaceis.
Turbithum ſivè *Turpethum minerale*, eſt ☿ flavus ex ☿rio purificato, beneficio Olei 🜖ris & poſtea 🜄 a calida præparatus. Sign. [symbol], [symbol].
Turbithum ſivè *Turpethum nigrum.* vid. Rad. Eſulæ majoris. Germ. Eſels Milch-Wurtzel.
Turbithum ſivè *Turpithum vegetabile*, eſt Radix Convolvuli alicujus Indici. vid. Radix Turbithi ſeu Cortices.
Turbo, homonymon eſt, vel enim denotat Ventum procelloſum, qui græcè Lailaps dicitur, & eſt Lælaps vel Conchiliorum certa genera, quæ Turbines vocantur & deſcribuntur ab *Aldrov.* Libr. 3. de Teſtac. c. 16. Differunt à Turbinatis, quod Turbines in longiorem & acutiorem verticem deficiant, quàm hæc. Legitur & apud *Aldrov. Turben.*
Turbotus, idem eſt quod Rhombus. vid. Suo loco.
Turcha Herba, *Atractylis*, *Carduus Benedictus.* Germ. Cardobenedicten. vid. Herb.
Turchoſa, *Turcois*, *Torchois*, vocatur Gemma, vel Lapis pretioſus elegantiſſimè Cœruleus, de cujus compoſitione, vid. Th. Chym. Vol. IV. p. 190. viribus admirandis Vol. V. p. 388. Germ. Türckiß.
Turdus, æquivocum eſt, primum enim nomen eſt Avium quorundam. Sunt enim certa genera, quæ Turdorum nomine veniunt. vid. *Aldrov.* L. 16. Orinth c. 1. ſeq. Deinde nomen eſt Piſcis ſaxatilis, Squamoſi, cujus etiam plures dantur ſpecies, & deſcriptæ leguntur apud *Aldrov.* L. 1. de Piſcibus c. 3. *Jul. Alex.* & *Bruyerin.*
Turiones, ſunt teneritates Summitatum in Arboribus, quæ ſingulis annis creſcunt. *Schræd.* L. 1. c. 2. *L.* 1.
Turpethum. vid. Turbithum minerale & vegetabile.
Turſios eſt Sal Hammoniacum 🜹 Germ. Salmiax. vid. Sal Armoniacum.
Turtas, vocatur *Panis*, qui conſtat ex pinguibus Palmulis, Farina & 🜄 a, & coquitur ſub 🝗neribus. *Erot.* On. p. 27.
Turtur, æquivocum eſt, primario ità dicitur Columba Montana ſeu ſylveſtris. G. wilde Taube oder Turtel-Taube. vid. *Aldrov. Jul. Alex. Brüyerin* &c. Item Piſcis, qui Paſtinaca aliàs Marina vocatur. vid. Paſtinaca.
Turva, vocatur Ceſpes bituminoſus & Gleba foſſilis, quæ accenſa facit, ut quotquot adſtant, aut ab eo illuſtrantur, colore appareant ſqualido & morticino, ut mirari id ſatis rerum harum ignari, nequeant. *Linden.* Ex v. §. 122.
Tus, idem quod Thus. Germ. Weyrauch. vid. Olibanum.
Tsſiafi & *Tiſarum*, eſt *Sulphur vivum* 🜍. Germ. Lebendiger Schwefel. *Johnſ.*
Tuſſedo, idem quod Tuſſis. Germ. Der Huſten. vid. *Galenus.*
Tuſſilago, *Farfara*, *Ungula Caballina.* vid. Flores, Herbas, & Radices Tuſſilaginis. Germ. Huff-Lattig.
Tuſſilago Major, eſt Petaſites. vid. Radices Petaſitidis.
Tutia Alexandrina eſt Cadmia factitia ſeu fornacum, Fornicaria Alexandrina in fornacibus, ubi Æs conficitur, creſcit vel adhæreſcit, *Tutia Officinarum.* Germ. Tutien oder Tutſus und grauer Hütten-Rauch. vid. Cadmia factitia. Sign. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Typhæ 🜄*ticæ* ſeu *Paluſtres.* Germ. Moß-Kolben/ Waſſer-Kolben/ Weyer-Kolben/ Creſcunt hinc inde in Aquis.

Digitized by Google

Tyrſa Cervinæ, ſunt iſta Cornua Cervi Novella, ſanguine adhuc ſucculenta, cute lanuginoſa circumdata. Germ. Rauhe Hirſch-Kolben. Ex quibus ▽ Thypharum Cervinorum deſtillatur.

Typhonium, Apollinaris Herba, Altercum, eſt Hyoſcyamus. vid. Radices ſeu Semen Hyoſcyami.

Tyranus, vocatur Antidotus apud *Gal.* 2. de Antidot. cap. 10.

Tyria, apud Arabes & Barbaram ſectantes Medicinam, idem eſt ac Ophiaſis: *Tyri* enim voce omnes Serpentes & potiſſimum Viperæ intelliguntur. *Caſtell.* &c.

Tyrion, vocatur Emplaſtrum, quod coctura Colorem Purpuræ *Tyriæ* adipiſcitur, & deſcribitur ab *Aëtio* Libro 15. c. 12. citante *Gorræo.*

Tyro, *Tyrocinium*, dicitur de iis, qui Noviter ad Artem Medicam acceſſerunt, ut addiſcant ejus præcepta. Hoc de compendioſa Artis & præceptorum comprehenſione &c. *Lat.* Introductio quoque dicta. *Lex. Brun.*

Tyros, id eſt Lac per ♎tionem coagulatum, id eſt Caſeus Germ. Käß.

Tyroſis, eſt quando Lac comeſtum, in Materiam Caſeoſam, coagulatur. Hoc eſt *Tyros*, *Caſeus*. Germ. Käß. *Lex. Blanc.*

Tyrrhenicon, eſt nomen Emplaſtri, cujus ſunt immenſæ laudes apud *Aëtium Libro* 15. cap. 14. allegante *Gorræo.*

V.

V*Accinia nigra*, *Idæa nigra*. Germ. Heydel-Beer. vid. Myrta & Myrtillus.

Vacuatio, *Evacuatio*, varias Evacuationis ſpecies. vid. ſuis Locis.

Vakchi, vocatur Bacca cujuslibet Arboris. *Matth. Sylvat.*

Valeriana, *Phu.* vid. Rad. Valerianæ, Germ. Baldrian Wurtzel.

Valeriana nominatur *Herba St. Claræ, St. Georgii & St. Mariæ Magdalenæ.*

Valrat & Ulcat, id eſt Folium *Mart. Rul.* Valrat & Ulcac eſt Folium. *Johnſonus.*

Vanellus, nomen eſt Avis, quæ & Capella, item Pavo agreſtis, dicitur & deſcribitur ab *Aldrov.* L. 20. Ornithol. c. 63.

Vanilli ſeu *Benilli*. Germ. Teſacten oder Campechen, eſt Fructus ſiliquoſa alicujus Arboris Orientalis.

Vapor, eſt Fumus ▽ſus vel ſpirituoſus. In Chymicis tamen dari quoque Vaporem Unctuoſum, quâ Naturalem, quâ Artificialem, qui nihil aliud eſt, quàm Primum ens ☿rii, quod incipit conſiſtere in vena ☽ti Vivi, aut ex ipſo extrahitur per ♎nem artificioſam, Author eſt *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 303. & 368.

Vapor Potentialis Metalli, ipſe Lapis Philoſophicus vocatur d. *L.* pag. 421. *Lex. Brunonis.*

Vaporarium, idem quod Balneum Laconicum, ſivè Sudatorium. Quamvis & Sella ſingularis pervorata Vaporationi deſtinata hoc nomine veniat, docente *Rhodio* ad *Scribon.* num. 193.

Vaporatio, dicitur Fomentatio vel Fotus, qui fit mediante Vapore ▽æ calidæ. Frequenter legitur apud *Celſum L.* 7. cap. 7. & 9. *L.* 8. c. 4. vid. rurſus *Rhod.* in *Lex. Scrib.* pag. 455.

Vaporis Balneum VB. vid. Balneum Vaporis. Germ. Dampff-Badt.

Vappa, Vinum dicitur omnibus portionibus ⊹oſis privatum, ſeu cujus vis evaporavit. vid. Oxines.

Vara, i. e. Folium. Germ. Ein Blat.

Vard, i. e. Roſa. *Matth. Sylvat.*

Varonig, eſt Doronicum. Germ. Gemſen-Wurtzel / Schwindel-Kraut. *Serap.*

Digitized by Google

Vas, *Vaſa* ſeu *Vaſcula* ſunt varia Inſtrumenta intus cava, in quæ liquidæ præſertim materiæ (quamvis ſolidæ etiam indi ſoleant) recipiuntur, quorum Uſus eſt in Diæteticis, præſertim re Coquinaria, Pharmacevticis, Chyrurgicis. Suntque fictilia, lignea, metallica. Catalogum & apparatum Vaſorum Chymicorum lege apud *Rolf.* Chym. A. F. R. *L.* 2. c. 18. *Th.* Chym. & in *Libavii* indicibus.

Vas Crudum, id eſt Vas novum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Vas Metallicum, ex Metallo factum, inſervit Subtiliationi vel Fuſioni.

Vas ſubtiliationi inſerviens, eſt Ahenum vel Veſica. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Vaſa Fuſoria, ſunt Materiam ipſam capientia, quorum adminiſtra ope Mineralia funduntur: ut Catillus cinereus, & Crucibulum. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Vaſac, i.e. Armoniacum. ✱. *Serap.*

Vaſum, pro *Vas*, legitur apud *Scribon.* n. 64. vid. not. *Rhod.* ad H. L.

Vean, eſt illa Materia, qua vitreantur Vaſa. *matth. Sylvat.* c. 672.

Vebet, i.e. Anethum. Germ. Dill Kraut. *Serap.*

Veclon, i.e. Salvia. Germ. Salben vid Herbas.

Vegetabilia, ſunt Viridantia, Radicem in Terra defixam habentia, Truncum & Ramos in Aëre, ut ſunt Herbæ, Arbores & Plantæ. Hæc omnia è ſola conſtare Aqua, vult *Helmontius.*

Vegetativus, idem quod Vegetabilis. Hanc virtutem quoque ineſſe Metallis, legitur in Th. Chymico Vol. VI. p. 158.

Vehiculum, eſt Liquor ſeu Ochema vel Spiritus, in quo Olea, Elixiria, Eſſentiæ, Tincturæ & Arcana Chymica, ad gratiorem guſtum, vel faciliorem exhibitionem Ægris præbentur. *Johnſonus.*

Vellus Aureum, fit ex Rore collecto menſe Maji, à Tritico ante Ortum ☉lis, Cœlo ſereno, Loco aperto, expanſo Linteo & in Diſcum expreſſo & in Vas fictile effuſo & incluſo. *Johnſ. Lex.* Chym. 3. p. 82. Paratur citra vim △nis arte nova. *Beguinus.*

Vena Tinctoria, vid. Rad. Rubiæ Tinctorum. Germ. Färber Röthe.

Vena Veneris, id eſt Verbena. Germ. Eiſenkraut. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Venæ Vegetabiles, ſunt illæ Fibræ, quæ in Plantarum Foliis apparent, in Ramulos diviſæ.

Veneago, Herb. *Vitriaria*, *Herb. perdicalis* & *Herb. Vitri.* Germ. Glaß-Kraut. vid. Herb. Parietariæ.

Venenum, Germ. Gifft / eſt omne illud quod Corpori noſtro communicatum, Mortem adfert; ut ſunt Arſenici genera, pleraque ☿rialia deleteria qualitate prædita &c. Quamvis in Chymicis ☿ quoque Venenum dicatur, quo tamen nomine & Theriaca & Fermentum vocatur. *M. Rul.* & Th. Chym. Vol. 1. p. 741. Vol. 4. p. 891.

Vener, id eſt *Mercurius* ☿. Germ. Queck Silber. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Venetus Color, i.e. Color Cœruleus. *Sylvat.* p. 190.

Venter, in Chymicis dicitur Terra. *Th. Chym.* Vol. I. p. 201. 378.

Venter Equi, Chymicis dicitur Fimus equinus, in quo ob lenem calorem ſuas Eſſentias ſive Tincturas collocant. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Venter Equinus ſeu △is Ventris Equi, ſolutionis Corporum ſeu Spirituum, Inſtrumenta multa ſunt, quorum Unum dicitur, Venter Equi, & fit 1. prædicto modo; 2. fit in duobus Vaſis, in quorum Uno eſt Aqua, in alio Fimus Equi, ubi eſt Phiola cum Medicina, atque in Furnello ſeu Furnulo, & deſuper comburitur levis △is, ut ▽a tantum evaporet & non bulliat, ibique eſt Canalis per quam additur ▽a quando minuitur. Proprietas hujus Caloris vel △is eſt, quod non deſtruat Oleum, ſed augmentet propter ſuam humiditatẽ: nam alii deſtruunt propter ſuam ſiccitatem. Et uti Puer ex calido & humido augmentatur, ſic Equi △is augmentat Oleum ſua humiditate. △is Equi non fundit, neque comburit ſed domat & humidum augmentat. Hæc *Johnſonus* de Ventre Equi *Lex.* 3. p. 82. & 83.

Digitized by Google

Venti ſunt Spiritus 🜁 Germ. Die dämpffende Geiſter. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Ventus albus, id eſt ☿. Mercurius. Germ. Queck-Silber. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Ventus Chymicus, Venti Chymici ſunt Theſauri Naturæ, nec eſt aliquid in tota Natura, Ventis ipſis pretioſius & nobilius, Vita ſiquidem & Anima Rerum omnium, Ventis deportatur ad Res omnes. Eſt enim Ventus Spiraculum vitæ temporalis, quod alio vehiculo deferri non poteſt Rebus omnibus niſi Ventis. *Johnſonus. Lex.* 3. p. 85.
Ventus Citrinus, id eſt Sulphur 🜍. *Germ.* Schwefel. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Ventus Hermetis dicitur Lapis Philoſophorum, vid. *Libav.* Tom. II. Oper. p. 428.
Ventus nihil aliud eſt, quàm tenuiſſima & ſubtiliſſima hujuſce Materiæ pars, quam △is Naturæ, ſeu *Lumen* Cœleſte, quod huic Materiæ ineſt, ſurſum elevat; & fit Vapor & Ventus qui ſummopere cuſtodiendus eſt, alioquin tota Alchymia eſſet inutilis.
Ventus Rubeus, eſt Auripigmentum Rubeum ⊂⊃. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Venula, eſt nomen Uvæ, quæ alias *Apiana, scirpula, Stacula, Sticula, Moſchatella* vocatur. *Linden.* Ex X. §. 99.
Venus Macrocoſmi, eſt Æs, Cuprum ♀. Murpur idem. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Sign. ⚼, ♀, ♀, ♀, ♀, Γ, C, ⁂, ♀, ♀, ♀, ÷, ♀, ▭.
Venus Microcoſmi ſunt Renes. Germ. Die Nieren. *Lex. Brun.*
Ver, Germ. Der Frühling/ inter Quatuor Anni tempora, primum & ſaluberrimum. Ex *Hippocr.* 3. Aph. 9. Sign. ♈.
Verach, i. e. Sanguis Draconis. Germ. Drachen-Blut. *Sylvat.*
Ver. ità à Medicis præſcript. ſeu aliàs notatum, legendum eſt Verum.
Veratrum Album eſt Helleborus albus, vid. Rad. Ellebori Albi.
Veratum Nigrum eſt Helleborus Niger. vid. Rad. Ellebori Nigri.
Verbaſculum Odoratum eſt Primula veris. vid. Flores Prim. veris.
Verbaſcum, vid. Flor. ſeu H. Verbaſci, Germ. Wüll-Kraut oder Blumen.
Verbena Fœmina eſt Eryſimon. Germ. Hederich. vid. Herbas.
Verbena mas ſeu *Verbenaca*, H. Columbaris. Germ. Eiſen-Kraut. vid. Herb.
Vermes, idem quod Lumbrici ſeu Helminthes. videantur.
Vermes Majales. Germ. Schmaltz-Käfer oder Mayen-Würm. vid. Scarabæus unctuoſus.
Vermicularis, id eſt Sedum Minimum. vid. Herbas.
Vermiculum & *Vermicylium*, id eſt Elixir & Tinctura. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Vernatio, syphar, Senecta, Spolium, Exuvium. vid. Exuviæ.
Vernece & *Vernice*, id eſt Vernix Guttoſa Sicca. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Vernix Arabum } { eſt Sandaracha Arabum ſeu Gummi Juniperinum. Germ.
Vernix Siccus } { Wacholder Gummi.
Vernix, quod & Verniſium & Sandaracha, ſivè Gummi Juniperinum vocatur. Sed aliquando componitur cum aliis rebus, uti cum Copalto, Lacca, & 🜄 Alcoholiſato &c.
Vernix ſeu *Verniſium vulgare*, componitur vel conficitur ex ♃rio, 🜔nio, Umbra & 🜖 Lini.
Vernus, dicitur de ipſo Tempore, & ità idem eſt quod Ver.
Veronica, Germ. Ehren-Preiß. vid. Herbas.
Verres, vocatur Sus Mas, quemadmodum & *Aper*, Verres Sylvaticus. *Lang.* L. 1. ep. 61. *Schræd.* L. 5. Cl. 1. n. 3. & 34.
Verriſtæ, vocantur *Paracelſo* ſummum Arcanum in Epilepſia, unà cum Granagranis, de Caduco Matricis §. 9. Quid verò ſint, non explicat.
Verrucaria, Solſequium Aureum ſeu Luteum. vid. Flor. Calendulæ. Germ. Ringel-Blumen.
Verto, eſt Quarta Pars libræ ℔. Medicinalis vel ℥iij. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Vervex, id eſt Aries caſtratus, de quo in Uſu Medico ſunt: Caput, Omentum, Pellis, & Sevum. Germ. Ein Hammel. vid. *Schræderus.*

Digitized by Google

Veſica Deſtillatoria, eſt Vas æneum ſeu metallicum ex Cupro in forma Veſicæ vel Ovi, duorum vel trium pedum altitudinis & convenientis latitudinis formatum, circa veſtigium apertum, ut intra ſinum ſuum convenientem Alembicum recipere poſſit, qui adeò cum orificio Veſicæ quadrare debet, ut tàm aptè invicem concludi poſſint, ne minimum inde exſpirare queat. Impoſitum Capitellum, è ſuo vertice Canalem, duorum aut trium pedum longitudinis, emittere debet, qui in ſummitate aliud Capitellum, ab Aheno aliquo ſemper frigidam ▽am continente, qua ⌿ in Alembicum elevari, refrigeſieri & condenſari poſſint, circumdatum, ſuſtinent. Ex hoc Capitello, Epiſtomum, ſeu Canalis procedit, qui vapores condenſatos guttatim in Vas ſuppoſitum deducit. Hujus Veſicæ uſus, in vegetabilibus non negligendus. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*. Sign. ✕, ✕.

Veſicaria. Germ. Juden Kirſchen-Kraut. vid. Baccæ Alkekengi ſeu Halicacabi.

Veſicatoria, Germ. Blaſen machende Mittel / ſunt ſpecies Cauterii, ut dicitur potentialis, quando nempè ob copiam Salis volatilis, Cutis & Cuticula quaſi aduritur, unde Cuticula mortificatur, & quicquid *Lymphaticū* eſt, intra Cutim & Cuticulam colligitur, unde Veſicæ excitantur. Inter illa ſunt *Cantharides*, *Ranunculi Radices*, *Titbymalli lacteus Succus*, *arboris juglandis Cortex* &c. *Lex. Blanc.*

Veſpa, dicitur Inſectum, Api ſimile, aculeatum, cujus Hiſtoriam cum Uſu & Noxa recenſet *Aldrov.* de Inſectis L. 1. c. 6. Veſparum puncturam quandoque eſſe periculoſiſſimam, confirmant Obſerv. *Hildan.* Cent. 4. O. 78 ſeq.

Veſpertilio, eſt Animal bipes, alatum & volans, ſed non pennatum, muribus plerumque ſimile, Viviparum. vid. *Aldrov.* L. 9. Ornithol. cap. 1. *Gal. L.* 10. S.F.S. Sanguis Nycteridos.

Veta, i.e. Plantago. Germ. Wegerich. *Sylvat.*

Veteraſcens, dicitur de Pinguedinibus, quæ progreſſu temporis Acrimoniam & Rancorem acquirunt. *Gal. L.* 3. de C.M.P. G. c. 5. circa finem.

Veterinaria Medicina, eſt ea Ars, quæ de Medicatione circa Jumenta & Pecudes agit, vulgo *Mulo medicina*. *Lex. Blancrdi.*

Vetonica altilis, *Caryophyllus hortenſis*. vid. Flor. Tunicæ, Germ. Graß-Blumen.

Victicellæ Liquor, aut *Viticellæ*, dicitur *Paracelſo* genus Vini, & legitur in *Scholiis* ad Libr. 2. de Tartaro. *Lex. Brun.*

Victorialis ſeu *Allium alpinum*. Germ. Allermans-Harniſch. vid. Rad. Victorial.

Victorialis, eſt etiam nomen Ponderis, continens Drachmam Unam & *Scrupulum* Unum. ʒj. & ℈j. *Sylv.*

Viltrum Philoſophorum, eſt Alembicus, abſolutè tamen poſitum, eſt Manica lanea in modum Hippocraticæ, vel ut Lingula, per quam Liquores clarificantur. vid. Filtratio ſeu Philtratio, Philtrum ſivè Filtrum.

Vin. ità à Medicis præſcriptum ſivè aliàs notatum, legendum Vinum.

Vinca per Vinca. Germ. Sün Grün. vid. Herbas.

Vincetoxicum, *Hirundinaria*, *Aſclepias*, vid. Rad. Hirundinariæ.

Vini & *Lactis ana partes æquales*, nominantur Oenogala.

Vini Quinta Eſſentia, eſt Alcohol Vini. 🜄 A. vel 🜁 vegetabile.

Vinoſus, *Amans Vini*, qui non exſpectare poteſt commodum tempus ad Bibendum Vinum. *Linden.* Ex. XVI. §. 224.

Vinum. Germ. Wein / eſt Succus Uvarum maturarum expreſſum vid. Oenos. Sign. ▽ . ✕ . ☽ . ☽.

Vinum aduſtum. Germ. Feucht-Brandtewein. Sign. ✕, ⊗.

Vinum album vel ***Leucœnum***. Germ. Weiſſer Wein. Sign. 2, VI, ♌, ✕, ✲, 8.

Vinum alcaliſatum VA, eſt Alcohol Vini ſeu 🜄A.

Vinum amſeneum, i.e. Vinum album.

Vinum Carenum, eſt Vinum coctum ad conſumptionem tertiæ partis.

Vinum

Digitized by Google

Vinum Circulatum eſt Alcohol Vini ſeu VA. Sign. ☉ ☉.

Vinum Correctum eſt Alcohol Vini ſeu VA. Sign. VC.

Vinum Cos, eſt Vinum Colore, Odore & Sapore pollens; Anglorum Schola Salerni nitorem addit hoc verſiculo: *Vina probantur, Odore, Sapore, Nitore, Colore. Lexic. Blancardi.*

Vinum Creticum fit ex Uvis in vite Paſſatis, & poſtea expreſſis. Eſt dulce, & dicitur Triptos. vid. *Matth. Sylvat.* Cap. 681.

Vinum Cydoneorum, præparatur ex eorum Succo. Germ. Quitten-Wein.

Vinum Emeticum. Germ. Brech-Wein. Sign. VE.

Vinum Eſſatum, eſt Vinum quod Herbarum vires attraxit, vel aliorum, quibus affuſum fuit. *Dorn. mart. Rul. & Johnſ.*

Vinum Hippocraticum, eſt Vinum cui Saccharum & Aromata infuſa fuerint, & poſtea per Manicam *Hippocratis* ſ. a. colantur. Germ. Hippocras-Wein. Sign. VH, VH.

Vinum Medicatum, eſt Vinum, cui Medicamenta infuſa ſunt in uſum Ægrotantium. Germ. Reinigender-Wein. *Lex. Blancardi.* Sign. VM.

Vinum Mellicite, eſt Muſtum mixtum cum Melle.

Vinum merratum, i. e. Forte & Purum. *Matth. Sylvat.*

Vinum Mortuum, eſt Acetum +. Germ. Eſſig. Sign. ☉, M, ✠.

Vinum Pauciferum, i. e. ſuſtineus Paucam Aquam. *Gal.*

Vinum Pyracium, eſt Vinum factum cum Pyris. *Matth. Sylvat.*

Vinum Rubi Idæi, præpatur ex eorum Succo. Germ. Hmbeer-Wein.

Vinum Rubrum, præparatur ex Uvis Rubris. Germ. Rother Wein. Sign. VR.

Vinum Squilliticum, eſt Compoſitum Vinum cum Squilla.

Viola Agreſtis, eſt Saponaria. Germ. Seiffen-Kraut. vid. Herbas.

Viola Aurea ſunt Flores Cheyri ſeu Keyri, Levcojum luteum. vid. Flores.

Viola Dentaria, Conſolida Dentaria, Symphythum Dentarium. vid. Rad. Dentar. minor. Germ. Klein Schuppen-Wurtzel.

Viola Flammea, tricolor, hortenſis, eſt Jacea, vid. Flores ſ. Herbas.

Viola lutea, ſunt Flores Cheyri vel Keyri, Levcojum luteum. vid. Flores.

Viola martia Purpurea. }
Viola Odorata nigra. } Germ. Mertzen-Violen. vid. Flores.
Viola Odorata Purpurea. }

Viola Mortuorum, Palma Virginea, Corona Virginea vid. Vinca per Vinca. Germ. Sin-Grün.

Viola Tricolor hortenſis, eſt Jacea, vid. Flores vel Herbas.

Vipera, Germ. Natter/Otter/Atter/Heck-Natter/Brandt Schlange/eſt Serpentis genus, pariens ex ovis Sobolem numeroſam, ex quibus Viperis *Paſtilli* ſeu *Trochiſci de Viperis* ſeu de *Thyris* (unde *Theriaca* nomen habet) qui ex Italia ad nos deferri ſolent, & Sal volatile præparantur.

Viperaria ſeu *Viperina*, eſt Scorzonera. vid. Radices.

Vir, Germ. Ein Mann/rectè dixit Linden, eſſe nomen Sexûs, Ætatis, Statûs & Dignitatis. Ex XIII. §. 9. ſeq. *Vir* myſticè quoque dicitur in negotio lapidis Philoſophici illud Metallum, vel ejus Metalli Semen, quod jungitur ☽ to vivo, tanquam Fœminæ. *Libav.* T. 2. p. 142.

Vires, idem quod Facultas, Virtus, Vis, vel dicitur de ipſo corpore humano &c. itemque de Medicamentis. De his. vid. *Schræd.* L. 1. c. 30.

Virga, quid ſignificet ex aliis Lexicis conſtat ſcil. Bacillum vel Virgam ex Ramuſculis Betulæ compactam, ſignificat quoque, Cautam, Haſtam, Membrum genitale, Mentulam, Penem & Priapum. Germ. Ein Zimmer.

Virga Aurea, eſt Conſolida ☉rea ſeu Solidago Sarracenica. vid. Herbas.

Virga Paſtoris, Labrum & Lavacrum Veneris. vid. Carduus Fullonum. Germ. Ruben Strehl oder Weber Karten.

Virga Sacerdotis, eſt Vincetoxicum. Germ. Schwalben-Wurtzel.

Virga Sanguinea, Liguſtrum. Germ. Hardt-Riegel. vid. Flores Liguſtri.

Ddd 3 Vir-

Virginea Herba, *Cotula fœtida*, *Cynantbeonis*, *Buſonaria*, *Chamomilla Canina*. Germ. ſtinckende Chamillen.

Virgo, Spagyricè quoque Virginis nomen tribuitur ☿rio. *Libav.* T. II. Oper. p. 351. Et ▽ Alba ☿rialis vocatur *Virgo*, habens Uber unicum *Th.* Chym. Vol. III. p. 22. & Lac *Virginis*.

Virgultum, eſt Virga Pullularis. *Sylvat.*

Viride Æris, *Viride Græcum* vel *Hiſpanicum*, ſeu *Ærugo* Raſilis, *Praſium Viride*, *hic Alexandrinum*. Germ. Grün-Span / Span-Grün oder Spanniſch-Grün. Eſt autem Ærugo, non quidem æris flos, ut putarunt nonnulli, ſed quædam veluti Raſura Viridis, quæ illius Laminis ♀ti Vapore madidis efflorùit & nominatur vulgaris; Copioſa eſt & venalis ubique reperitur. *Æruginis* duæ traduntur à *Dioſcoride* differentiæ: Una *vulgaris* ſimpliciter Ærugo dicta: Altera *Scolecia* ſeu in *Vermiculorum* ſpeciem *effigiata*. Eaq; *duplex*, *foſſilis* una & altera *Factitia*, utraque autem rariſſima. Sign. ⊕, ☿, ♄, ♃, ⊕, ♆, ♌, ♂, ♁, ⊙, ⊖, ♍, ♀, ♁, ⊗.

Viridis, propriè vocatur Color Herbaceus, Olerum, Arborum, Plantarum, *Gal.* cap. 2 Libro. 6. Epid. T. 16. Hinc etiam per tranſlationem Viride quoque dicitur, quod Vitalem adhuc continet vigorem *Lex. Brun.*

Viridis Leo, id eſt Æs Hermetis, ☿ ⊙ri, ♁, ⊙, ⊕, vid. Leo Viridis.

Viriditas Salis, eſt Liquor aut Oleum ejus Viride. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Viroſus, propriè dicitur id, in quo ineſt *Virus*, id eſt, venenum, maligna qualitas, deleteria. Aliquando etiam de grave Olenti, aut Saporis deterrimi Mateteria prædicatur, apud *Scribon.* n. 103. 163. 245. notante *Rhod.* in *Lex.* p. 458.

Virtus, æqui vocum eſt. Accipitur enim vel de Potentiis Naturalibus, & ità coincidit cum vocibus Facultas, Vires, Potentia; vel de Habitu Mentis per crebras actiones Morales Bonas acquiſito.

Virtus nonnunquam idem denotat quod Venenum. vid. *Matth. Sylvat.* c. 682.

Virtus Celtica, i. e. Attractiva vel Contentiva.

Vis, in genere eſt Modus movendi. Accipitur verò vel de Modo Naturali, & ita coincidit cum Viribus, Facultatibus, Virtute. Ità Vis Animi, Corporis, Medicamenti, Morbi, Veneni, paſſim Legitur. *Junge Keuchen.* p. 117. vel de Modo violento, extrinſecus &c.

Viſcaleus, eſt Viſcum ſeu Viſcus Ramoſus, Arboribus innaſcens, ut *Viſcus Corylinus*, *Abjetinus*, *Pomorum*, *Pyrorum*, *Quercinus*, *Roſarum*, *Salicis*, *Tiliæ* &c. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Viſcum, *Viſcus*, *Boxus*, ſeu *Ixos* eſt Frutex peculiaris in Arborum quarundam Ramis enatus, ſemper virens. Germ. Affolter-Myſtel oder Miſpell. vide ſupra Viſcaleus.

Viſcus Avium, ſeu *Aucupiarius* eſt Liquor tenax viſcoſus. Germ. Vogel Leym / Gluten viſcatum.

Viſcus, propriè eſt Pix decocta ex Rimis vel Locuſtis Arborum. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Viſcus Secundæ generationis, eſt Cruor, qui deſcendit à Salibus. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Vitellum Poli, id eſt Alumen ○. Germ. Allaun. *Mart. Rulandus.*

Vitellus, *Luteum*, *Luteum ovi.* Germ. Eyer-Dotter / oder das gelbe vom Ey. Sign. ♓, ♈, ♉.

Vitex, id eſt Agnus Caſtus. Germ. Keuſch-Lamb. vid. Sem. Agni Caſti.

Vitia Sylveſtris Fuchſii, *Aphaca* & *Aphace* ſeu *Oſmundi*. Germ. wilde Wicken oder St. Chriſtophens-Kraut.

Vitus alba, id eſt Bryonia alba, Germ. Weiſſe Zaun-Rüben. vid. Radices.

Vitis Carut, id eſt, Saxifragia. Germ. Steinbrech.

Vitis Idæa nigra, id eſt Myrtillus ſeu Vaccinia nigra. vid. Myrtillus.

Vitis Idæa rubra, id eſt Vaccinia rubra. G. rothe Stein-Beer oder Hendel Beer.

Vitis Nigra, eſt Bryonia Nigra. Germ. Schwartze Stück-Wurtzel. vid. Rad.

Vitis Septentrionalis, id eſt Lupulus, Lupulus ſalictarius. vid. Flores.

Vitis

Digitized by Google

Vitis Vinifera. Germ. Ein Reb-Stock. vid. Folia ſeu Herbas.

Vitis Vinifera à quibusdam Magnum Vegetabile vocatur.

Vitium Lachryma eſt illa ∇ in Vere exſtillans. Germ. Reben-Waſſer.

Vitraria, id eſt Helxine ſeu Parietaria. Germ. St. Peters-Kraut. vid. Herbas.

Vitreus, Hyalodes, Hyaloides, Vitri ſpeciem referens, vel colore vel etiam conſiſtentia *Lexic. Brunonis.*

Vitri Fel. Germ. Glaß Gall. vid. Fel Vitri, *Sal* Vitri vel *Spuma* Vitri.

Vitrifictio, eſt Combuſtio, ⊕ces & Cineres in transparens Vitrum convertens. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Vitrificatio ⊕*ri*, conficitur ex Silicibus calcinatis & ſubtilisſimè ☿ſatis, & 5. partibus ⊕ri purisſimi per Calcinationem ſ.a. in ♁lo.

Vitri Herba, Vitriaria eſt Parietaria. Germ. Glaß Kraut. vid. Herbas.

Vitriola varia Arte ſivè Chymicè præparantur: ut ⊕ ☽næ, ♂tis, ♀ris &c. vid. Pharmacop. & alia varia quoque inveniuntur.

Vitrioli albi præparatio ad Oculorum vitia adhibetur. *Par.* de præparat. p. 655.

Vitrioli Liquor, eſt Arcanum optimum in Morbo Caduco, & eſt Oleum de Colcothar. *Johnſonus Lex.* 3. pag. 84.

Vitrioli Nominis Explicatio, Viſendo Internalia Terræ rectificando, illatat occultus Lapis, UrimeumMedicamen. *Nicolaus le Febure.*

Vitriolorum diverſa Genera ſunt 1. Arte ſivè Chymice parata: ut Vitriolum ♃vis, ☽næ, ♂tis, ☉lis, ♀ris, item ♂tis & ♀ris, Hermaphroditicum, in Terris inventa: ut Vitriolum Bohemicum, Goslarienſe, Romanum, Ungaricũ &c.

Vitriolum ⊕. Germ. Kupffer-Waſſer/ eſt Sal minerale Metallis proximum, de ♂te & ♀re participans; varia ejus ſunt genera pro natura Mineræ quàm in ſe continet, differentia. Præſtat hoc plus minusvè, tàm pro Regionum, Locorum, ac Cœli diſpoſitione, quàm ipſius foſſilis Materiæ, ex qua arte conficitur. Proſtant *Vitriolum, Anglicum, Cœruleum, Cyprium, Gallicum, Gloſslarienſe, Svecicum, Ungaricum,* Romanum & viride &c. *Romanum* cœteris generibus præcellit, ſi ſincerum ſit; Secundũ locũ obtinet *Cyprium*. *Ungaricum* quod Cœruleum, multum quoque commendatur. Quod ex *Anglia* & *inferiori Germania* advehitur, Cœrulei coloris, non usq; quoq; laudabile eſt. *Goſslarienſe*, quale ſubviride, herbacei coloris, magis granulatum, grumoſumque inſtar Salis Communis, paulum unctuoſum, manuique tangentis adhærens:

Vitriolum Album, Germ. Weiß Kupffer-Waſſer/ weiß Victrill/ weiſſer Galitzel-Stein/ Kupffer-Rauch. Invenitur in fodinis metallicis vel ex Metallis & eorũ fontibus præparatur. Sign. ⊕, ⊏⊐, ⊕, ⊲⊢⊳, ⊕, ⊕, ⊏⊐.

Vitriolum Album Vomitivum, præparatur ex Vitriolo albo per ſolutionem, philtrationem & coagulationem. Doſis à ℈j ad ℈ij usque ad ʒj. *Vitriolum Album Vomitivum* verò, quod ex Capite mortuo à ⊕ Vitrioli relicto, factum, à gr. v. ad ℈ß tandummodo datur.

Vitriolum Bohemicum, eſt quod in Regionibus Bohemicis invenitur.

Vitriolum Cyprianum ſeu *de Cypro.* Germ. Blauer Cyprianiſcher Victrill oder Galitzel-Stein. Advehitur de Cypro & ex Anglia, & pulchrum in Germania quoque præparatur. vid. *Beguinus.*

Vitriolum Fixum, vid. Colcothar *Paracelſi.*

Vitriolum Goslarienſe, eſt quod in Fodinis Goslarienſibus invenitur.

Vitriolum Liquefactum, aut *Vitriolatum* eſt Calcanthum ex Minera tractum & liquidum, quod coagulari nequit amplius, vel à Minera Æris, tractum Calcanthum. Germ. Ein Victriol aus Ertz gezogen. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Multa ac varia ex Vitriolo confici poſſunt Medicamenta, quæ ratione præparationis diverſæ, inſignes, multas ac diverſas acquirunt Facultates, de quibus videatur *Schrœderus.*

Vitrio-

Digitized by Google

Vitriolum nomen accepiſſe videtur à Vitro, quia Vitrum aliquatenus, modo purum fuerit, refert. Sunt qui putant Lapidem Philoſophicum præprarari ex Vitriolo. Quoniam per conſiderationem Literarum Vitrioli Cabaliſticam eruunt hunc verſum: Viſitabis interiora Terræ, rectificando invenies, optatum Lapidem, veram Medicinam. Vel, Viſita interiora Terræ rectificando, invenies occultum Lapidem, veram Medicinam. Vel, Viſendo internalia Terræ, rectificando, illatet occultus Lapis, Urimeum Medicamen.

Vitriolum novum, eſt Vitriolum album. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Vitriolum Romanum, *Beguinus* ſcribit Cyprium & Romanum meritò ſuſpecta eſſe debent, quod ſint ferè adulterata, Sophiſtica, varia, & diverſorum colorum, formarum & virtutum, & quod Romæ nullum Vitriolum foditur. *Johnſonus Lex.* 3. pag. 8. & 84. Sign. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].

Vitriolum Salisburgenſe. Germ. Saltzburger Kupffer-Waſſer.

Vitriolum viride. Germ. Grün Kupffer-Waſſer.

Vitriolum Ungaricum. Germ. Ungariſch Kupffer-Waſſer. Vitriolum Salisburgenſe & Ungaricum bona ſunt.

Vitriolum, vocatur *Alcalcadis*, *Alkaranum*, *Alech*, *Azezi*, *Altenuraum*, *Aſagi* vel *Azegi*, *Calcant*, *Calcanthum* & *Chalcanthum*, *Cancantum*, *Debenez*, *Duenec*, *Dubenec*, *Dragantum*, *Elaquir*, *Elopitinum*, *Filius unicus Oſtrum*, *Leo viridis*, *Oriens*, *Sactin*, *Sagith*, *Segith*, *Sernech*, *Sutorium atramentum*, *Terra Hiſpanica* &c. Plura legenda ſunt apud *Angelum Salam*, *Ettmüllerum*, *Helmontium*, *Kircherum*, *Kſigneruum*. *Mart. Rulandum* & alios. Sign. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].

Vitrum Antimonii, [symbol]. Germ. Glaß von Spieß-Glaß. Conficitur ex Antimonio optimo ſubtiliſſimè [symbol] ſato per lentiſſimam Calcinationem, in patina terreâ non [symbol] treata, ſemper cum Spatula agitando donec fumus ceſſat, poſteà per fortiorem Calcinationem & Fuſionem finitur labor.

Vitrum [symbol]. Vitri 5. genera 1. ex Vitris Europæis præſtantiſſima ſunt quæ Veneta appellantur & Chryſtallo comparantur. 2. Vitra Aſiatica fuerunt pretioſiſſima Sareptana, appellata Sidonia, comparata fuerunt Electro. 3. Recrementa Vitri, in candido viridia, 4. Recrementa Vitri rubentia. 5. Vitrum quo Metalla tinguntur. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Sign. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], ♀, [symbol], [symbol], [symbol].

Vitrum, Vitra quoq; Chymicè præparantur, ut Vitrum Antimonii, ☿ rii, [symbol] nii, ♃ vis &c. vid. *Willis*, *Rolf. Chym. Schræd.* &c.

Vitrum nigrum. Germ. Schwartz Schmeltz-Glaß. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Vitrum Vas, quod tantum ex Vitro conflatur, eſt Phiola, & Circulatorium. *Johnſon. Lex.* 3. pag. 83.

Vitrum Venetum & *Cryſtallo ſimile* optimum eſt.

Vitrum vocatur, 1. *Lapis omnium colorum*, 2. *Leo viridis*, *Minor Mundus*, *Ovum Philoſophorum*, *Sager*, *Vas Circulatorium*, *Vas Secretum*. *Johnſon. Lex.* 3. pag. 83.

Vitulus, Germ. Ein Kalb. Propriè dicitur Vaccæ proles, unde Bos juvenis appellatur *Gal. L.* 11. S. Fac. §. Medulla. In uſu Medico ſunt, Medulla crurum Vituli, Sanguis Vituli & Sevum Vitulinum. Germ. Kalbs-Bein-Marck / Blut und Fett.

Vitulus Marinus. Germ. Ein Meer-Kalb. Vid. Phoca.

Viverra, idem quod Muſtela ſylveſtris & Ictis. vid. *Foreſtus* L. 19. *Obſ.* 15.

Uliſſipona & *Ulyſſipona*, eſt Herba præſtantiſſima ad Colicam, Germ. Ein Schlangen-Kraut in der Colick gewaltig. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Ulixatrum, i. e. Petroſelinum. Germ. Peterſilgen. *Matth. Sylvat.*

Ulmus,

Digitized by Google

Ulmaria ſeu *Barba Caprina*; *Regina Prati*. Germ. Geyß-Bardt. vid. Radices Barbæ Caprinæ ſeu Ulmariæ.

Ulmus. Germ. Ruſt-Baum oder Ruſt-Holtz/Lindt-Baſt oder Ulmen-Baum. vid. Cortices Ulmi campeſtris.

Ulphonos, idem quod Ixia, Planta venenata, *Æginet*. L. 5. c. 47.

Ulpha, *Lapſatura*, eſt Recrementum Cotis. *Mart. Rulandus*.

Ulrach, eſt Sanguis Draconis, Germ. Drachen-Blut. vid. Draconthæma.

Ulula, eſt ſpecies Noctuæ. vid. *Aldrov*. L. 8. Ornithol. c. 6.

Umbellæ, ſunt Summitates Plantarum ſinuoſæ, inſtar Nidi Avis formatæ. *Schrad*. L. 1. c. 2. Unde & Plantæ Umbelliferæ vocantur.

Umbilicus marinus ſeu *Faba Marina*, Germ. Meer-Bone oder Meer-Nebel. Eſt Teſtaceum quoddam planum, ab una parte rubrum, ab altera fuſcum. Habentur majora & minora.

Umbilicus Terræ, *Malum Terræ*, *Panis Terræ*, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Erdt-Aepffel.

Umbilicus Veneris, ſunt Floſculi quidam pulcherrimi, qui Jungfrauen Nabel Germanicè nominantur.

Umbilicus Veneris Marinus, Lapis eſt ſeu Gemma, coloris interdum rubei, aut purpurei: dicitur autem Umbilicus Veneris, quia ab altero ejus Latere, cum ſit plana, ab altero, quo elevatur, duabus Lineis (veluti in domunculis Cochlearum) Ventrem rotundum, quaſi Pomũ & Umbilicum Puellæ formoſæ refert. Verùm Germani magis reſpicientes ad formam ejus, quam refert à Latere elevato, propemodum Fabæ magnæ; deinde ad Patriam, ubi reperitur, vocant vernaculè Fabam Marinam, Meer-Bohne. Reperitur enim inter Cochleas ad Mare in Littoribus. Hic Umbilicus Veneris dicitur conciliare gratiam Puellis, & plurimum facere ad formam & Amorem, deinde ad Morbos Puellarum. Hæc *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Umbla, nomen Piſcis Lacuſtris, qui & à Colore Rubeculus à nonnullis vocatur. vid. *Aldrov*. L. 5. de Piſcibus c. 47. ſeq.

Umblici Marini, ſunt Lapilli in littore Maris reperti, Abſterſivi; ingrediuntur Unguentum Citrinum *Nicolai*.

Umbra, præter alias ſignificationes eſt nomen Piſcis fluviatilis & Marini, qui Sciæna vocatur. vid. *Aldrov. Jul. Alex*. & *Bruyerinus*.

Umbragines, dicuntur Pygmæi. *Mart. Rul*. & *Johnſonus*.

Unca, id eſt ☽rum vivum ſivè ☿. Germ. Queck-Silber. *Mart. Rulandus*.

Uncia, eſt Duodecima Pars Libræ Medicinalis, pendens Drachmas Octo ʒviij. vel Scrupulos 24. ℈xxiv. Germ. Ein Gewicht von 2. Loth. vid. *Galenus*. Sign. ℥i, 8ɔ, 33, ℱ, ʃʃ, Γ, ☊.

Unctio, idem eſt quod Inunctio. Germ. Salbung oder Einſalbung.

Unctuoſitas ſeu *Unctuoſus*, talis es ▽, quæ ex ☽to vivo ♎to deſtillatur, ut videre eſt, cum ☿rium vitæ faciunt, qui *Liquor* Unctuoſus poteſt Olei conſiſtentiam aſſumere, ut & in ♁rem niveum ⊖ri, &c. T. II. Oper. p. 420. Alia *Unctuoſitas* ☿rii deſcripta legitur in Th. Chym. Vol. IV. p. 426.

Unda, idem quod Aqua ▽. Germ. Waſſer. *Lex. Brun*.

Undæ vel *Undenæ*, dicuntur *Paracelſo* homines 🜃rei, terrenique Spiritus. *Dorn*. in Diction. *Paracelſ*. L. 9. de Sign. Rer. nat. &c.

Undoſa, nonnullis vocantur quorumvis Animalium Excrementa. *Dorn. Mart. Rul*. & *Johnſonus*.

Uneſera & *Unephera*, *maronia* & *maronium*. vid. Rhaponticum, Germ. Rhapontica.

Ung. & *Ungt*. Ità à Medicis præſcriptum, ſivè alias notatum, legendum eſt Unguentum.

Ungarica Herba, *Simeonis Herba*, *Alcea*. Germ. Pflug-Wurtzel. vid Herbas.

Ungoſe, Hominum Pecudumque Excrementa. Germ. Aller Koth/ſo von Menſchen und Thieren gehet. *Dorn. Mart. Rul*. & *Johnſonus*.

Unguenta 4. Calida, ſunt Unguent. Dialtheæ, Agrippæ, Aregon & Martiaton.

Digitized by Google

Unguenta 4. *Frigida*, ſunt Unguentum album, camphoratum Infrigidans *Galeni*, Populeum, Roſatum

Unguentarius, id eſt Pigmentarius, qui Unguenta vendit. *Lex. Brun.*

Unguentum ab Unguendo. Germ. Salben oder Schmieren/ eſt Medicamentum externum, quod conſiſtentiam Linimento paulo craſſiorem habet. Germ. Eine Salbe. *Lex. Brun.*

Unguentum *Apoſtolorum*, ità dicitur quia ex XII. ingredientibus præparatum eſt, vel eſt Medicina Duodecim Apoſtolorum.

Unguentum *Croceum*, dicitur Elixir. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Unguentum de *Cyclamine*, eſt Unguentum de Arthanita.

Unguiculi, Germ. Knöpfflein. vid Alabaſtri.

Unguis *Aquilæ*, *Batis* & *Batis Marina*, eſt Fœniculum Marinum. Germ. Bacillen oder Meer-Fenchel. vid. Herbas & Semina.

Unguis *odoratus*, Germ. Indianiſche Muſchel-Schalen vid. Onyx ſ. Blatta Byzantina.

Ungula, idem eſt quod Unguis, aliàs de Brutorum Unguibus potiſſimum dicitur Germ. Klauen.

Ungula *Alcis*, id eſt Unguis Equi Cervi Germ. Elendts-Klaue/ præfertur quæ à poſteriore Dextro Pede ſumitur; apportantur ex Locis Orientalibus, Littaw, Lapland & aliis Locis.

Ungula *Caballina*. *Farfara*, *Tuſſilago*. Germ. Huff-Lattig. vid. Flores, *H*erbas & Radices.

Unicornu. Germ. Ein-Horn/ diverſarum rerum nomen eſt.

Unciornu *foſſile*, *Cornu foſſile*, *Ebur foſſile*, *Lapis Ceratites*, eſt Lapis colore Cornu referens, interdum etiam forma ipſa. Germ. Gegraben Ein-Horn/ gegraben Helffen-Bein. Invenitur tam craſſum ac magnum ſæpiùs, ut à nullo unquàm Animali produci potuerit. Subſtantia Lapidea, ſemper & vel dura vel levis ſeu mollis eſt. Reperitur in variis Locis Germaniæ, propè Elbingerodam oppidum Comitatûs Stollbergenſis, propè Heydelbergam, Hildesheimium, item in Morævia, Sileſia, Saxonia, Haſſia, multisque Locis aliis; vid *Etmüllerus*, *Kircherus*, *Schrœderus* & alii. vid. Monoceros.

Unicornu *Marinum*, potiùs eſt Dens Piſcis Cetacei ſeu Narhval, ex maxilla ſuperiori enaſcens. videatur *Wormius*, *Kircherus* & *Tulpius*.

Unicornu *Minerale*, conficitur ex 🜍 Vitrioli & Sale ejusdem regenerato, videatur *Mynſichtus*, pag. 1.

Unicornu *Solare*, quemadmodum Unicornu in Regno Animali ab omnibus hominibus, præſertim à Magnatibus, magno habetur in pretio ità Unicornu ☉lare, in Regno Minerali magni eſt æſtimandum propter maximam Fixitatem, & Solidam perfectionem. Modum componendi propoſuit *Hadrianus à Mynſicht* p. 5. & *Schrœderus* Libro 3. cap. 9.

Unicornu *Verum*, & Unicornis, *Remena*, *Reem* & *reim*, *Alcherchedom*. *G.* Ein-Horn. Quæ *duplica* ſunt, *Unicornu Terreſtre Factitium*, & Unicornu *Marinum Verum*. De Unicornu veterum quid nam & an ſit? multi adhuc inter ſe digladiantur *Authores*. Quidam affirmant, quidam negant. De hoc videatur *Bartholinus*, *Deuſingius*, *Kircherus*, & *Tulpius*, *Wormius*, *Schrœd.* & alii Videatur Monoceros.

Unifolium, *Monophyllum*, *Gramen Parnaſſi*. Germ. Ein-Bladt. vid. Herbas.

Uniones, *Margaritæ* aut *Perlæ*. Germ. Perlein. Sunt Gemmæ Maritimæ quædam ſpecies. videantur Margaritæ.

Unitas, vel idem, quod Unio, Unitio, vel Monas, & denotat Unarium numerum Spagyricum & Myſticum. vide Monas.

Univerſale ſeu *Catholicum*, aliquando dicitur de Medicamentis ſeu de Panacæis ità, vide Catholicum.

Unquaſi, *Volans*, eſt ☽tum vivum. ☿. Germ. Queck-Silber. *Dorn.* & *Johnſ.*

Voar-

Digitized by Google

Voarchadamia, dicitur Metallorum Caballa, eſtque Ars ægnimatica, in qua Auri per cœmentationes & alios modos, exaltationes & præparationes proponuntur, & quidem per Literas Hebraicas, occultam & peculiarem habentes ſignificationem. De qua Arte, & ejus principii Materia, prolixius tractatur in Theatr. Chym. Vol. II. p. 500. ſeq. Meminit & *Libav.* Tom. II. Oper. p. 122.

Vola, eſt Poſtbrachialis Pars interna Manuum, Palma dicta. Germ. Die flache Hand. *Lex. Brun.*

Volans, *Unquaſi*, eſt ☽tum vivum ☿. Germ Queck-Silber. *Dorn* & *Johnſon*.

Volatile, dicitur in genere Leviſſima quævis & facile ſurſum elata Materia, ut 🜍, 🜂 & ſimilia. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.* Sign. ♌.

Volatilia ſunt, quæ facilè Avolant vel Elevantur: ut ſunt omnes 🜀tus, Salia volatilia & ☿rialia &c.

Volema, dicuntur quædam Poma, Pyra orbiculata fortaſſis ità dicta, quod volam manûs impleant *Rhod.* ad *Scribon.* n. 104. p. 174.

Volimis, i. e. Oliva, Germ. Oliven. *Sylvat.*

Volſella, *Labis*, *Forceps*. Germ. Eine Zange. vid. Labis.

Volva, vocatur Integumentum ſivè Cortex Pomorum apud *Scribonem* & *Rhod.* p. a. d. L.

Volubilis Marina ſeu *Soldanella*. Germ. Meer-Kohl oder Winden. vid. Herbas.

Volucrum majus, *Circea Monſpelienſis*, *Silvæ Mater* & *Mater Sylva*. Germ. Waldt-Lilien. vid. Flores Caprifolii.

Vomica Liquoris æterni, eſt ☽tum vivum ☿ *Johnſ.* L. 2. p. 83.

Vomilium, dicitur ☿ vitæ, ab effectu, *Libav.* S. A. Ch. L. 6. c. 19. & ☉rum vitæ, cap. 20. Extenditur verò etiam ad alia Vomitoria, ità, ut Vomilia eadem ſint cum Vomitoriis T. II. Oper. pag 168.

Vomitivum & *Vomitorium* eſt omne Medicamentum Emeticum internum, ſurſum pellens & per Vomitiones purgans. Germ. Speŋ Mittel. vid. *Schrad.* *Rolf.* & *Willis.*

Upupa, Avis dicitur ſpuria, ſtercore humano gaudens, vid. *Aldrov.* & *Schrad.*

Uranios, i. e. Cœleſtis, ſumitur tamen etiam pro Terreo apud *Hippocr.* Aliàs etiam nomen eſt Collyrii apud *Æginetam*.

Uranoſcopos, *Callionymos*, eſt nomen Piſcis Marini.

Urargiros, i. e. Argentum. ☿.

Urcealis & *Urceolaris* eſt Parietaria ſeu Helxine. vid. Herbas.

Uredines, vocantur vires Metallorum virtute ☉lis communicatæ, de quibus lege *Baſil.* Teſt. Ult. Libro 1. cap. 16.

Urema, idem quod Urina ⊡. Germ. Urin. *Hippocr.* de Nat. hum. t. 19. & 20.

Urens ſeu *Urentia*, id eſt Urendi vi prædit. vid. Pyrotica.

Uretica, ſunt Urinam promoventia. Germ. Urin treibende Mittel. vid. Diuretica.

Uri Pili des Auer oder Uhr Ochſens-Haar/ Moſchum redolent ut dicitur.

Urina ⊡. Germ. Urin, eſt Sal reſolutum generatum in Hepate (in quo falluntur) per ſuum Emunctorium, ut ſuperfluum excrementum Salis, à Natura pulſum. *Dorn. M. Rul.* & *Johnſ.* Sign. 🜕, 🜕, 🜕, ⊡, 🜕, 🜕, 🜕, 🜕, 🜕.

Urina Puellarum eſt ▽ alba prima, antequam corpus album in ea ſolvatur

Urina Puerorum eſt ☿ è Metallis extractus; ⊡ *Virorum* eſt ▽ rubea. Utraque autem ⊡na Infantium Th. Chym. Vol. III. p. 22.

Urina Vini, eſt Acetum 🜊. Germ. Eſſig/ & uſurpatur pro Hominis ⊡ia, Vinum aſſiduè bibentis. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſon.*

Urinalis Herba, *Oſyris*, *Linum Beatæ Mariæ*, *Linaria*, Germ. Lein-Kraut. vid. Herbas.

Urinalis ſeu *Urinatoria Radix*, *Remora Aratri*, *Reſta Bovis*, vid. Rad. Ononidis. Germ. Heu Hechel-Wurtzel.

Urinaria, *Seris*, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.

Digitized by Google

Urinator, dicitur qui ſub ▽is natare aut vivere poteſt. De Urinatorum reſpiratione. vid. *Bonetti* Anat. Prim. Libr. 2. S. 2. O. 168. De Urinatoria Campana lege Cl. *Sturmii* Colleg. experiment. Curioſ. Tent. 1. *Lex. Brun.*

Urinoſa, ſunt Medicamenta ⊡ nam olentia, ut -S- ⊡ næ, -S- ⚹ci &c. Ea Poros Cerebri dilatant & excitant, unde in Affectibus Comatoſis laudatiſſima ſunt. *Lex. Blanc.*

Urna, nomen Menſuræ Liquidorum majoris, ſed variantis, dum continet Dimidiam Aphoram, h. e. Vini 40. libras, Olei ℔. 36. Mellis ℔. 54. *Gal. L.* de Pond. & Menſ. Cap. 2. Quamvis *Soranus Epheſius* ſcripſerit integram Amphoram continere, & cum Cado confuderit, docente *Rhodio* ad *Scribon.* num. 105. Aliàs *Urna* quoque Vaſculum dictum fuit, in quo Veteres gentiles Defunctorum crematorum 🝗 res aſſervarunt, uti videre eſt apud eundem, n. 37. De *Urna* Chymicorum Myſteriorum Paſtavii reperta. vid. Th. Chym. Vol. 1. p. 29.

Uron, ⊡, *Lotium*, eſt Excrementum Seroſum à Sanguine in Renibus ſegregatum, cum multo Sale & pauco ♀ re Terra & -S- tu, per Ureteres ad Veſicam delatum, donec convenienti tempore & loco excernatur. Germ. Harn/Brunß. *Lexic. Brun.*

Urſi Axungia, Germ. Beeren-Schmaltz eſt Pinguedo Animalis Quadrupedis feri, Crudelis, Catarrhoſi, Phlegmatici, Lumbis robuſtiſſimi, Laſcivi, per Septimanas aliquot continuas dormientis, &c. Plura lege apud *Aldrov.* Libr. 1. de Quadrup. dig. Vivip. c. 5.

Urſub, Uſrub, Uzurub eſt Saturnus ♄. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Urtica, Germ. Neſſel. vid. Herb. Radices & Semina.

Urtica Innoxia, *Lamium*, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Tode Neſſel-Blumen.

Urtica Labeo Fuchſii, Ocymaſtrum, Ferraria, Ficaria major, vid. Rad. Scrophulariæ, Germ. Braun-Wurtzel.

Urtica Lactea, Anonium, Lamium, vid. Flor. Urticæ mortuæ. Germ. Todte Neſſel-Blumen.

Urtica Mortua. Germ. Todte Neſſeln. vid. Flores Urticæ Mortuæ.

Urtica, præter ſignificationem Botanicam ità quoque dicitur Zoophyton *Ma*rinum ſive Plantanimal, vid. *Aldrov.* L. 4. de Exang. c. 1.

Urus, vocatur Bos ferus ſylveſtris. vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. Biſulc. c. 2.

Uſſida, eſt Scoria ☉ri. Germ. Goldt-Reinigung. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Uſia, id eſt Eſſentia, Subſtantia. vid. Eſſentias. *Lex. Brun.*

Uſifur, Cinnabaris ex ☿ rio & 🜍 re parata, *Mart. Rulandus.*

Uſifur, quidam putant eſſe Minium 🜂. Germ. Mening. *Vaſur* idem *Mat. Rul.*

Uſnea, eſt Muſcus Oſſibus ac Arboribus adnaſcens; Propriè tamen ſumitur pro Muſco in Calvaris ſeu Cranio Hominis interemti, 🜁 rique expoſito, creſcente ſeu nato. Germ. Mooß von Menſchen Hirn-Schale. Legatur *Schræd.* & *Frid. Hoffm.* & *Bekerus* in Microc. Medic.

Uſrub, Urſub, Uzurup, eſt Saturnus ♄. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Uſtio, eſt quando Res in 🝗 res rediguntur, uti arte, Salis ex Vegetabilibus elixiviatio fiat. Vel ut Res meliùs in 🝗 rem redigantur, uti fit in Cornu Cervi calcinando.

Uſtulatio, id eſt Toſtio aut Torrefactio. *Wek.* d. l. c. 18.

Uſtus, dicitur de Medicamentis Calcinatis. *Lex. Brun.*

Uſurat, id eſt Stannum, ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul.*

Uſus, modum Utendi denotat, & ità coincidit cum Uſurpatione; Vel idem eſt quod Utilitas, Officium, Auxilium, Efficacia alicujus Partis & Membri in corpore, vel Medicamenti. vid. *Galenus.*

Utenſilia, vocantur Res ad varios Uſus commodæ vel Utiles, apud *Rhod.* ad *Scribonem.*

Uteraria, minùs uſitatè apud Latinos dicitur, uſitatius *Hyſterica*, aliàs *Uterinum* in Uſu eſt.

Uterinum

Digitized by Google

Uterinum Singulare, eſt Crocus optimus. vid. *Ettmüll.*
Uterus Spagyricus, eſt Furnus, Athanor, Th. Chym. Vol. 1. p. 503.
Utilis, Utilitas, idem eſt quod Uſus, Germ. Gebrauch.
Uva, Germ. Eine Traube. vid. Staphyle.
Uva Criſpa, Uva Marina, Ceanothus aſper Theophr. Groſſularia, Germ. Kruſſel-Beer / Kloſter-Beer. Creſcunt in Hortis & Sepibus.
Uva Herba, Botrys, Artemeſia Turcica, Patientia Italorum. Germ. Trauben-Kraut. vid. Herbas.
Uvæ Damaſcenæ majores ac meliores ſunt vulgaribus, Officinis *Zibebæ* nominantur. Germ. Groſſe blaue Roſinen. vid. Paſſulæ ſeu Paſſæ. Creſcunt in Candia, Caſtilia, Corinthia, Maltha, Moluca, *Zanda* & aliis Locis.
Uvæ Hermetis ſunt Deſtillationes, Calcinationes, Fixationes, ♎ationes & Solutiones. *Mart. Rul. & Johnſ.*
Uvæ Immaturæ ſunt Agreſtæ. Germ. Unzeitige Trauben.
Uvæ Johannis nigræ. Germ. Schwartze Joh. Trauben. Creſcunt in Hortis.
Uvæ Johannis rubræ, *Ceanothi leves rubri Theophraſti, Graſſularia, Ribes*. Rothe Johannis-Träublein. Coluntur in Hortis.
Uvæ Lupinæ, Verſæ & *Vulpinæ*. vid. Uvæ Verſæ.
Uvæ Lupinæ ſeu *vulpis* eſt Solanum ſeu Solatrum. Germ. Nacht-Schatten.
Uvæ Marinæ vel *Cooplryton* Inſectum eſt. vid. *Aldrov.* Libro 1. de Inſectis c. 17.
Uvæ Paſſæ majores ſeu *Paſſulæ majores vulg.* Germ. Groſſe Roſinen / vid. Paſſulæ.
Uvæ Paſſæ minores ſeu *Paſſulæ minores Corinthiacæ*. Germ. Kleine Roſinen / Corinthen / Wein-Beerlein. Creſcunt in Candia, Caſtilia, Maltha, Moluca, Zanda & aliis Locis. vid. Paſſulæ.
Uva Quercina, veteribus ignotæ fuerunt, eſt concretitium quoddam in forma Uvæ ad Radices Quercuum ſub ▽ra tempore Veris, ex humore forſitan Radicum ſuperfluo genitum: Saporis omnino Styptici, Colore foràs Purpureo, intus Candido & quaſi Lactifero. In Æſtate perit & veluti fit *Lign.* Tempore ergo Veris colligi debet ad Radices Quercuum, & umbra ſiccari & deinde ☿ſari. Illo ☿ce nihil eſt præſentius in Dyſenteria & in omni *S*anguinis fluxu. *Mart. Rulandus* affirmat ſe aliquos curaſſe Ægros Dyſentericos, cum illa unica Uva Quercina.
Uvæ Serpentinæ. vid. Rad. Bryoniæ. Germ. Zaun-Rüben.
Uvæ Sylveſtres. vid. Semen Staphiſagriæ. Germ. Stephans-Körner.
Uva Verſæ ſeu *Lupinæ* vel *Vulpinæ*, vide Semen ſeu Baccæ & Herbæ Paridis.
Uvæ Vulpinæ & *Lupinæ*. vid. Solanum ſeu Solatrum. Germ. Nacht-Schatten. Ità à quibusdam nominantur.
Vulcanii vel *Vulcanales Paracelſo* dicuntur Spectra △nea, Hominis formam repræſentantia. Philoſ. Sagac. L. 1,
Vulcanii ſeu *Vulcanici* ſunt Artificiales Coqui Chymici, Spagyrici hoc eſt, Operarii Artfices, ſemper circa △nem verſantes, cudendo, liquefaciendoque &c. *Dorn, mart. Rul.* & *Johnſ.*
Vulgago, Baccaris ſeu *Baccarus, Nardus Ruſtica*. vid. Rad. Aſari.
Vulgaris, idem eſt quod Communis. Germ. Gemein.
Vulnereria, Germ. Wundt heylende Mittel. vid. Travmatica.
Vulpanſer, dicitur Avis, vulpinis moribus, formam Anſeris habens, vid. *Aldrov.* Libro 19. Ornithol. c. 19.
Vulpis ſive *Vulpeculæ Axungia*. Germ. Fuchs-Schmaltz / eſt Pinguedo Animalis Quadrupedis, digitati, vivipari, doloſi & aſtuti ſatis noti, Naturæ Caninæ quodammodo participis. Præparatur quoque de Vulpe cum reliquis ingredientibus per coctionem Oleum itemque Linctus vel Loch de Pulmone Vulpia. vid. *Autbores* vel *Diſpenſatoria*. Vulpis prolixa deſcriptio. vid. apud *Aldrov.* L. 2. c. 1. de Quadrup. digit. Porro nomen Vulpis ſeu Vulpeculæ tribuitur quoque Piſci Marino, qui & Galeus Vulpinus vocatur. vid. *Aldrov.* L. 3. c. 39. de Piſcibus.

Digitized by Google

Vulpis Pulmo. Germ. Fuchs-Lunge. vid. Pulmo vulpis.
Vulſella, Germ. Eine Feuer-Zange & Labis, Forceps. vid. Volſella.
Vultur. Germ, Ein Geyer / vocatur Avis rapax, acuto odore & viſu prædita; cujus variæ ſpecies habentur, quæ omnes in genere & ſigillatim prolixè deſcribuntur cum Uſu ab *Aldrov*. L. 3. Ornithol. c. 1. & *Schrad*. L. 5. Clav. 2. num. 71.
Vulvaria. Germ. Scham Kraut. vid. Herbas.
Uvularia, *Lingua pagana*, *Hippogloſſum*. Germ. Zäpfflein-Kraut/vid. Herbas.
Uxor, denotat in negotio Lapidis Philoſophici ☿ , cujus Mas vel Maritus eſt 🜍. vid. Th. Chym. Vol. IV. p. 179.
Uzifur, *Uzufar*, *Uzufur*, id eſt Cinnabaris 🜐 Germ. Zinnober. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.* vocatur & *Uſifur* Th. Chym. Vol. II. p. 436. *Foreſt*. L. 30. *Obſ*. 8.
Uzurup, *Urſub*, *Uſrub* eſt Saturnus ♄, *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

W.

WAmas, *Warras*, eſt Acetum Philoſophorum. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſonus*.
Wiſmadt & *Wiſmat*, eſt Leproſum non tractabile vel malleabile, rude Stannum. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

X.

X in quibusdã ſcriptis veteribus Medicis uſurpatur pro Charactere Ponderis, nimirum *Unciæ*, ℥, uti videre eſt in Sylva Medica Anonymi à *C. Hoffmanno* edita, & aliis.
Xabar, i. e. Hordeum. Germ. Gerſten. *Steph.*
Xanthion & *Xanthium*, *Phaſganon*, *Lappa inverſa* & *minor*. Germ. Bettler-Läuß. vid. Rad. Bardanæ minoris.
Xanthos, generaliter ſignificat Coloris ſpeciem, quæ flava dicitur: ſpecialiter *Xanthos* vel *Xanthe* eſt nomen Medicamenti aridi, 🜊 ris ad inducendam Cruſtam, Sanguinemque ſiſtendum, cujus meminit *Ægineta* L. 4. c. 43. & deſcribitur L. 7. c. 13.
Xenechdon, *Paracelſo* eſt Tabella o—o ci ſeu o—o cum contra Peſtem, quamvis iſta Compoſitio non ſolum habeat o—o cum, ſed etiam Rubetas, Dictamnum & alia. *Van Helmont* vocat hoc Amuletum, *Zenexton*.
Xenechton & *Xenechtum* ſeu *Zenexton* vocatur *Paracelſo*, *Helmontio* & aliis horum aſſeclis Amuletum ſivè Periapton, hoc eſt præſervativum externum contra Peſtem Collo appenſum, ut ☽ tum vivum Avellanæ concluſum & ſimlia. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Xenechtum, alii prima Virginum Menſtrua intelligunt.
Xenexton, idem quod Xenechdon, *Xenechton*, *Xenechtum* & *Zenechdon* ſeu *Zenexton*, vid. Amuletum, Pentacula, Periamma & Periapton. &c.
Xenoprepes, vox eſt Hippocratica, præter alias ſignificationes, ſignificat quoq; Remedium peregrinum ignotum. vid. *Foëſius* p. 437.
Xeraphion, vocatur ſpecies aliqua Medicamenti adverſus Capitis & Menti exanthemata utilis, vid. *Ægineta* L. 3. c. 3.
Xerion, vocatur Medicamentum Aridum Siccum, quod in 🜂 ris modum inſpergitur, unde & alio nomine Catapaſma appellatur. Exempla habentur apud *Æginetam* Libro 7. c. 13.
Xerocollyrion & *Xerocollyrium* id eſt Collyrium Siccum vel Aridum. vid. Collyrium & Sieff.

Xero-

Xeromyron ſeu *Xeromyrum*, hoc eſt Unguentum Siccum, ſivè Compoſitio Odorifera, ex Siccis Aromatibus conſtans, ad Suffitus, ad Amuleta, ad exſiccationem Fluxionis, contra Hircoſum Odorem corporis & Axillarum. *Gorræus* & *Aetius*. L. 6. & 16.

Xerotribia, id eſt Sicca Frictio, legitur apud *Gal.* L. 8. c. 2.

Xeſtes, Menſuræ Romanæ genus eſt, vid. Sextarius.

Xir, dicitur ☿, in omni diſpoſitione ſua, in *Leone* inceratus *Ixir* in Terra: In Fermento inceratus, fit *Elixir* Th. Chym. Vol. V. p. 490.

Xiraſceth, eſt Rob de Succis Fructuum ſolubilium. *Matth. Sylvat.* p. 192.

Xiſinum, *Xiſium*, dicitur Acetum ✠. Germ. Eſſig. *Dorn.* Mart. *Rul.* & *Johnſonus*.

Xiſton, eſt Ærugo raſa, Germ. Abgeſchabener Ertz Roſt. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Xiſum, i.e. Acetum. ✠. *Sylvat.*

Xylagium, id eſt Lignum Sanctum, Germ. Frantzoſen Holtz. *Lignum* Guajacum Indicum.

Xylaloë & *Xyloaloës*, vid. Agallochum ſeu *Lignum* Aloes.

Xyloaloës Proba, vide Proba Ligni Aloës *S*, Agallochi.

Xylo Balſamum, dicitur Frutex vel Sarmentum vel Surculus Balſami. Amputabatur ab incolis & vocabat. propterea, quod eo Decocto in Unguentis vice Opobalſami multi uterentur, etiamſi ex toto Balſamo, minima illi ineſſet Odoris gratia. *Gorræus ex Plinio*. L. 12. H. N. c. 25. vid. Balſamum. Succedaneum Xylobalſami fuiſſe Lignum Aloës, teſtatur *Jul. Alex.* not. ad *Gal.* L. 1. d. Antid. p. 777.

Xylo Caracta eſt Siliqua dulcis. Germ. Johannis Brodt.

Xylolaſſia, eſt Caſſia Lignea. Germ. Mutter-Zimmet. Videatur.

Xy*locerata*, *Cornua Lignea* ſeu *Siliquæ dulces*. Germ. Johannis Brodt.

Xylocinnamum, eſt Lignum Cinamomi, Cortice ſuo multò ignobilius. In faſtidio eſt propter Origani, quod redolet, acrimoniam. *Gorræus*. Meminit hujus. *Gal. Dioſcorid. Scribon. Rhod. Chiocc.* Muſ. Calc. &c.

Xylocolla, vel *Colla* vide Gluten, Glutinum. L*ex. Brun.*

Xylo Guajacum. vid. Lignum Guajacum ſeu Lignum Sanctum.

Xylo Hebenum. vid. *Lignum* Ebenum ſeu Hebenum.

Xylon Lignum. Germ. Holtz. Quod *Hippocr.* etiam *Scamnum* dicitur.

Xylum Aloës, vid. Agallochum ſeu Lignum Aloës. Germ. Paradis-Holtz.

Xyſis, Raſionem ſeu Raſuram ſignificat apud *Hippocr.* 3. T. 36.

Xyſme, eſt Raſura. vid. *Foëſ.* p. 441.

Xyſter, præter alias ſignificationes, dicitur Collyrium contra aſperitates Palpebrarum. *Ægin.* L. 7. c. 16.

Y.

Y*Alos*, *Telion*, eſt Vitrum. Germ. Ein Glaß.

Yaria, *Yarin*, *Jaria*, eſt Flos Æris. ♁. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Ybiſcus, *Ibiſcus*, *Althea*, *Biſmalva*, *Malva Viſcus*. vid. H. v. Rad.

Yc, *Yo*, *Bonus*. Germ. Guth. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Ycar, id eſt Medicamentum. *Mart. Rulandus.*

Ydam, i.e. Pulmentum. Germ. Ein Brey. *Matth. Sylvat.*

Ydrargyros, *ydrocecum*, *ydricium*, *Ydens*, id eſt Argentum vivum ☿. Germ. Queckſilber. *Mart*, *Rul.* & *Johnſonus*.

Ydrapiſſa, i.e. Pix liquida, Ygropiſos.

Yelion, *Yalos*, id eſt Vitrum. vid. Hyalos. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Yenech, i.e. Coagulum. *Avicenna.*

Yercia, id eſt Piſcis. Germ. Fiſch.

Digitized by Google

Yerva, idem quod Contra Yerva, Radix Indica Bezoartica vel Alexipharmaca Contra maligna. *Schr.* L. 4. Cl. 1. n. 103. vid. Rad. Contra Yervæ.

Ygropiſſos ſeu *Tgropiſſos* eſt Bitumen vel Pix Liquida. Germ. Flüſſig Pech. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Yech, eſt Terminus *Paracelſicus*. vid. Ilech.

Yleidus, Yliadus, Iliadus, Iliadum & *Ileidos*, vid. Iliaſter.

Yliaſter, Yliaſtrum, vid. Iliaſter. *Lex. Brun.*

Ynos, i.e. Vinum. Germ. Wein. *Matth. Sylvat.*

Yomo Yos, Yn, id eſt viride Æris ⊕. Germ. Grün-Span. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Ypothema, i.e. Suppoſitoria. Germ. Stul-Zäpfflein.

Yreus, *Mart. Rulandus Yrius*) eſt Cuniculus magnus Maſculus, cujus Sanguine Vitra molleſcere putantur & Silices, modo rebus Diaphoreticis impaſtetur, *Dorn*, & *Johnſonus*. *Dict. Paracelſ.* quod Hirci Sanguini aliàs adſcribitur. Dicitur & ab aliis Daſypus, Lagis, *Aldrov.* L. 2. de 4. Ped. Dig. Viv. cap. 24.

Yride vel *Yridis*, id eſt Auripigmentum 🜽. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Yris, Ferrum ♂. Germ. Eyſen. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Yſambra, vocatur Venenum Toxicum Hiſpanum ex Helleboro paratum, vel ipſe etiam Helleborus, qui & Pedigambra appellatur. *Lang.* L. 1. ep. 68.

Yſir, eſt Pulvis vel Lapis Philoſophorum ſiccus, potandus cum ▽ ☿rii: Nigredo in Fundo. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Yſopus, Yſopaica, Veteribus dicitur Ars ſeparandi in Spagyrica *Parac.* L. 1. de Rebus nat. c. 7. de ♀re. *mart. Rul.*

Yſpar, idem quod Yſir. *mart. Rul.*

Yxir, id eſt Bona Medicina. *Mat. Rul.* & *Johnſ.*

Z.

Z. Literam hanc olim quoque Ponderis varii notam fuiſſe, docet *Rhod.* ad *Scrib.* n. 145. ità ut quibuſdam ſignificaverit *Seſcunciam*, h.e. ℥iß, pleriſque Octavam Unciæ partem ſivè Denarium h. e. Drachmam Unam vel Semiſicilicū. Ex veteri quadam Tabella Ænea conſtat, *Duellam* ſignificaſſe, quæ Tertia Unciæ Pars Octonis *Scrupulis* ℈viij. terminatur. Hæc ex *Rhodio.*

ZZ, duplex hæc Litera apud Veteres Medicos *Myrrham* notavit, uti obſervavit *Hermol. Barbar.* L. 1. Corallarior. propterea quod Zmirne, perinde ac Smirne. Nunc tamen vulgò per duplex ZZ, *Zingiber* vel *Zinziber* intelligunt, magno & periculoſo errore. *Gorræus.*

Zaair, i. e. Auripigmentum 🜽. Germ. Opperment.

Zaar, Arabis & Perſis Venenum ſignificat. Hinc *Belzaar* pro *Bezoar*, dicitur Dominus vel Rex Venenorum *C. Rejes* C. El. q. 67. n. 36.

Zibalegum, i. e. Maſtix. *Sylvat.*

Zachariæ Flos, *Baptiſeculæ* & *Blaptiſeculæ Flos*. vid. Flores Cyani. Germ. Blaue Korn-Blumen.

Zacharum, Zucharum & *Zuccarum*. vid. *Saccharum*. Germ. Zucker. Legitur apud *Foreſt.* L. 16. O. 21. & 55. alibique.

Zacynthius, epitheton à Loco datum Bitumini Liquido, apud *Gal.* L. 4. de C. M. P. G. C. 13. in Compoſitione Indæ Tharſei.

Zeduar, nomen Barbarum eſt, ſed tamen à Græcis Recentioribus receptum. Denotat Radicem Exoticam tenerem, colore Zingiberis ex India ad nos delatam. Valet adverſus Peſtilentiam. *Gorræus*, Fortaſſis convenit cum Contrayerva vel Zedoaria.

Zafa-

zed by Google

Zafaram, eſt Limatura ferri. ♂ Germ. Eiſen-Feyel *Johnſ.*

Zaffran, eſt Ochra. Germ. Ocker oder Auder. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Zafran, eſt Crocus Hortulanus. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Zaibac, Zaibach, Zaibar, Zeida, Zerachar, Zibatum Azoch & *Azoth*, eſt Argentum vivum ☿. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Zaic & *Zaich*, id eſt Oleum Olivarum. Germ. Baum-Oehl.

Zaidir, id eſt Venus aut Viride Æris *Dorn.* Mart. Rul. & Johnſ.

Zamura, *Zarumbeth*, eſt Zedoaria. Germ. Zittwer. vid. Rad. Zed.

Zandick, eſt 🜄 [illegible] ata. *Mart.* Rul. & Johnſ.

Zaocel, id eſt Taxus. Germ. Yben oder Yen/ *Mart.* Rul. & Johnſonus.

Zaphara, *Zaffara*, vocatur Materia Mineralis ex Biſmutho, ad Smaltha vel Azomaaſa pertinens, quæ tingit Vitrum Cœruleo, unde & Figuli utuntur ad Tincturam Cœruleam; *Cæſalpin.* Lapidem dixit, alii Terram. Nonnulli Lazurium ex Biſmutho, dixerunt. Vid. *Libav.* S. A. Ch. *L.* 2. cap. 24. *L. c.* 4.

Zaras, id eſt Aurum ☉. Germ. Goldt. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Zarfa, i. e. Stannum ♃. Germ. Zinn. *Mart. rul.* & *Johnſ.*

Zarfu i. e. Stannum ♃. Germ. Zinn. *Johnſonus.*

Zarnaſium, i. e. Roſmarinus. *matth. Sylvat.*

Zarne, Zarnec, Zarneck, Zarnich, eſt Auripigmentum *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Zarſaparilla & *Zarzaparilla*, eſt Sarſaparilla. vid Radices.

Zatanea, zuccar, Zuccaria Zuccajar, eſt Flos Agni Caſti, *Mart. rul.* & *Johnſ.*

Zaucbiron, eſt Crocus Orientalis. Germ. Orientaliſcher Saffran. *Mart. rul.* & *Johnſonus.*

Zea vel *Zeia*, dicitur & *Spelta*, Frumenti genus eſt, Tritico ſimilimum. vid. *Gal. Jul. Alex.* &c.

Zebd, id eſt, Butyrum. Germ. Butter. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Zebeb, & *Chara*, id eſt Stercus. *Mart. rul.* & *Johnſ.*

Zec, Zeco, eſt Traganthum. *mart. Rul.* & *Johnſ.*

Zedoaria, eſt Radix è China & extremis Indiæ finibus allata. Germ. Zittwer. A quibusdam *Anthora* nominatur. vid. Rad. Zedoariæ.

Zedoaria Arabum. vid Radices Anthoræ. Germ. Gifft-Heyl.

Zefaran, Zeafaran, eſt Crocus Orientalis. Germ. Orientaliſcher Saffran. *Matth. Sylvat.*

Zefer & *Zefr*, id eſt Pix. germ. Pech. *mart.* Rul. & Johnſonus.

Zeg, Zegi, Zerci, Zet, Zezi, Zoroba, zimen, Zetus, id eſt Vitriolum. 🜖. germ. Kupffer-Waſſer. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Zegibel, i. e. Zinziber. Germ. Ingber.

Zeberech, Alchas & *Alckas*, eſt Flos æris. ♉.

Zeia, Frumenti genus eſt, vid. Zea.

Zeite, eſt Oleum. ⛣ *Matth. Sylvat.*

Zeitrabra, Fluxile. Germ. Flüſſig. *mart. Rul.* & *Johnſ.*

Zelotum, eſt Mercurius Lapideus. *Dorn.* Mart. rul.

Zemaſarum, Zengifur, eſt Cinabrium, Cynobrium. 🜍. Germ. Zinnober. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Zemech, eſt Lapis Lazuli. Germ. Laſur-Stein. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

Zenechdon & *Zenexton.* vid. Xenechdon, ſ. Amuletum.

Zenexton idem quod Xenexton, vid. Pentacula, Periamma.

Zenextor, vocatur Mercurius ☿. *Paracelſ.* de Peſtilit. Tract. II.

Zengifur, Zemaſarum eſt Cinabrium 🜍 *mart. Rul.* & *Johnſ.*

Zenicon, nomen Veneni Celtis Gallis uſitati, Venenum Cervarium dicti. vid. Lang. L. 1. ep. 68.

Zeon, id eſt Fervens. Germ. Siedendt. *Linden.* XIII. §. 211.

Zepyron, vocatur Frumenti genus, quod medium eſt inter Zeam & Triticum, & naſcitur in Bithynia. vid. *Gal.* & *Gorræus.*

Zerci, Zegi, Zet, Zezi, eſt Vitriolum ⊕. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*
Zericum, id eſt Arſenicum ○—○. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Zeriſari, eſt Aqua Caſei *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Zeus, vocatur Piſcis, qui alias Faber vocatur. *Lex. Brun.*
Zibach, Ziabach, & *zaibar,* eſt Mercurius ☿. *Schræd.* L. 3. c. 15.
Zibebæ, Uvæ *Paſſæ Damaſcenæ* ſeu *Paſſulæ maximæ.* Germ. Damaſcener-Träublein oder Zibeben/oder blaue Roſinen. vid. Uvæ Damaſcenæ.
Zibethum, Zibetta, Zapetium & *Civetta, Zibettum, Algalia.* Germ. Zibeth/ eſt Materia ſivè Liquor Pinguis, Cati ſivè Felis Civettæ, Animalis Indici (Vulpem excedentis, Caput, Collum, Pedes atque alias partes habentis, illi non admodum diſſimilis ſed nunc apud Europæos valdè frequens eſt. Quotidiè ſiquidem Lutetiæ in multorum ædibus viſitur & contrectatur. Cujus Recrementũ ob fragrantiam Zibethum dicitur; Zibethum autem Odoramentum eſt à Moſcho longè diverſum, Suaviſſimum, Pingue, Craſſum, ac Nigricans &c. ex dicto Animali deſumptum. Illius enim Strigmentum eſt, ſeu Sudor circa Teſtes ac Pudenda concreſcens, qui Cochleari Corneo aut ☽ teo, aut alio quovis abradi ſolet.
Zibethum etiam confici poteſt ex Stercore Bovino & Humano, de quo legendum apud *Paracelſ. Ettmüll.* & alios.
Zibibiæ, Zibebæ, Paſſulæ maximæ. vid. Uvæ Damaſc.
Zimar Philoſophicum, aus Kupffer gemacht. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Zimex, Vitriolum ⊕. aus Ertz-Kupffer. *Mart. Rulandus.*
Zinck, zink, zinkum, Paracelſ. vocavit Zinetum, *Marchaſita* & *Marcheſita aurea, Pyrites* ☉*reus,* Germ. Goldt-Küß/Kupffer-Küß oder gelber Küß ♁. Eſt Metallica Marcaſita & Mixtura quædam Naturalis ex 4. Metallis immutu-tis, Cuprea potiſſimum apparens, *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.* adde Libav. S.A.Ch. L. 2. c. 24.
Zindulus, nomen Piſcis fluviatilis. vid. *Jul. Alex.* & *Aldrov.*
Zinæ ſeu *Cinæ Semen, Semen Zedoariæ, Lumbricorum* vid. Sem. Abſinthii.
Zinetus, eſt ſpecies Marcaſitæ, quæ æmulatur Æs vel Cuprum, *Paracelſ.* Archidox. L. 3.
Zingar, Liniar, Zymar & *Zyſer,* eſt Flos Æris, ſ. Viride Æris. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Zingiber, & *Zinziber,* Radix eſt Acris & Aromatica. Germ. Jngber/ſingulis annis Folia habet, Iridis aut Gladioli in modum, creſcit copioſè in India Orientali, unde & ad nos portatur. vid. Rad. Zingiberis Sign. ⚻.
Zingiber Album. Germ. Weiſſer Jngber/ eſt Radix Ari, ſ. Aronis, & Zinziber Cortic. alb.
Zingiber *Caninum.* Germ. Waſſer-Pfeffer.
Zingiber *Citrinum* ſeu *flavum.* vid. Rad. Curcumæ. Germ. Gilb-Wurtzel.
Zingiber *Coctum,* conficitur ex Zingibere & aliis Stomachicis, beneficiò ſ. q. Sacchari, in forma Morſulorum. Germ. Jngber-Morſellen.
Zingiber *Germanicum,* Germ. Teutſcher Jngber. vid. Rad. Ari. ſ. Aronis.
Zingiber *ſylveſtre,* Germ. Wilder Jngber. vid. Rad. Zedoariæ.
Ziniar, eſt Viride Æris ⊕. Germ. Grün Span. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſon. Foreſt.* & *Libav.* Legitur aliquando & Zimar.
Ziniat, eſt Fermentum. Germ. Sauer-Teig oder Vor-Teig. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Zinziber, vid. Zingiber vel Radices Zingiberis.
Zinzifur, idem quod *Zingifur,* Cinabrium. ♁. Germ. Zinnober. *Libav.*
Ziorianti, i. e. Ariſtolochia. vid. Herbas.
Zitter & **Zuitter,** eſt Marcaſita ⚹. vid. Zuvitter.
Zizanium, idem quod Lolium. zizanium quoque attribitur Stellis.
Zizipha idem quod zyzipha. Germ. Bruſt-Beer. vid. Injubæ.
Zœphyros, nomen Arcani cujuſdam Chymici, ex ♁nio à *Quercetano* excogitati, ſatis pompoſum & jactabundum, modo Effectus reſponderet; de quo vid. *Libav.* T. III. Oper. p. 71. &c.

zonitis.

Digitized by Google

zonitis, dicitur ſpecies Cadmiæ, quæ inFornacibus colligitur, zonarum ſimilis *Gorræus.*

zoologia, vocatur *Schræd.* & *Frid. Hoffm.* Pars Pharmacevtica, Medicamenta ex Animalibus deſumta recenſens, vid.

zoophthalmon, vocatur Sedum majus, ab Oculorum in Animalibus ſimilitudine.

zoophyton, vocatur Corpus Naturale exangue, quod nec perfectam Animalis, nec Plantæ Naturam, ſed Mediam ex utraque & vel Tertiam habet, vid. *Ariſtot. Aldrov. Chiocc.* & *Helmont.*

zopiſſa, eſt Pix Navalis, cum Cera à Navibus Maritimis jam deraſa, vid. *Ægineta, Gorræus*, & *Schræderus.*

zopydros, nomen eſt Antidoti, quam dicitur *zopyrus* Regi *Ptolomæo* compoſuiſſe atque *Ambroſiam* nominaſſe, ut ſcribit *Celſus*. L. 5. c. 23.

zoraba & **zorobo**, eſt Vitriolum ⊕. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

zorſonera *Viperaria* ſeu *Viperina*, eſt Radix Scorzoneræ. Germ. Schlangen Mordt-Wurtzel.

zub, zubd, eſt Butyrum crudum. Germ Rohe Butter. *Mart.* Rul. & *Johnſ.*

zuccajar, idem quod *zatanea*, eſt Flos Agni Caſti. vid. zatanea.

zucha, eſt Cucurbita. Germ. Kürbiß.

zucharum, *zacharum*, *Saccharum.* Germ. Zucker. vid. Saccharum.

zuitter, eſt Marcaſita. Germ. Marcaſita. vid. zuvitter.

zulapium, id eſt Juleb ſeu Julapium. Germ. Julep. vid Juleb, ſ. Julepus.

zurumbeth, eſt ſpecies zedoariæ, idem tamen non eſt. Radices vero zurumbeth, ſunt Radices Cypero ſimiles in figura, ſed multo majores & duriores: Intus ſubcitrini Coloris, Odore & Sapore zedoariæ, & afferuntur ut Radices zedoariæ longæ.

zuvitter vel *zytter*, *zuitter* & *zitter* id eſt Biſmuthum. vid. Marcaſita.

zygæna, *Gazæ Libella*, nomen Piſcis, monſtroſo planè Capite, vid. *Aldrov.* Lib. 3. cap. 43.

zygia, eſt epitheton Reſinæ acernæ, vid. *Ægineta* L. 7. c. 18.

zymar aliis *zynar* & *zynſer*, id eſt Viride Æris. ⊕. Germ. Grün-Span. *Mart.* Rul. & *Johnſonus.*

zyme & **zymoma**, eſt Fermentum *Caſtell.* & *Gorræus.*

zythogala, eſt Lac, cui in fine coctionis Cereviſia infuſa eſt, vide Poſſetum.

zythos, id eſt Cereviſia. Dicitur & in neuto *zythum*. vid. *Galenus.*

zytter, vid. *zitter*, *zuitter* & *zuvitter*, Marcaſita. Germ. Marcaſith.

FINIS.

Vollkomme-

Digitized by Google

Vollkommenes Deutſches

Wörter-Buch

Aller Kräuter/ Thiere und Ertz/

ſo wol derer/ welche in vorhergehenden Lateiniſchen LEXICO begriffen/ als auch anderer/ die in Apothecken/ Material-Kammern/ und ſonſt hin und wieder vorkommen.

Digitized by Google

Digitized by Google

A.

Al oder Ahl / Anguilla.
Aalraup oder Aalrup / Muſtela fluviatilis *Geſneri.*
Arontwurtz / Rad. Ari ſeu Aronis, barbæ Aronis, Serpent. min.
Abbis / Teuffels Abbis / Morſus Diaboli, Succiſa, Præmorſa &c.
Aberknoblauch / Scordopraſum.
Abrahams Baum / Arbor Agni caſti, Arbor viticis.
Abrauthen / Abrotanum mas latifolium, ſeu Ambroſina altera.
Abthon / Abthun / Adianthum rubrum, Polytrichon.
Acelen / Ackelen / Agelen oder Aquilen / Aquilegia ſive Aquiloja.
Acerholder / Ebulus.
Ackerbacillen / Crithmum agreſte.
Ackerbortzel oder Ackerpurtzel / Porcellana ſeu Portulaca ſylveſtris.
Ackerchamillen / Chamæmelum, Chamomilla vulgaris, Anthemis &c.
Ackercondrillen / Chondrilla agreſtis.
Ackergoldblumen / Heliochryſum *Dioſcoridis.*
Ackerhirſchhorn / Coronopus agreſtis.
Ackerholder oder Holler / Ebulus, Chamæacte, Sambucus humilis.
Ackerkletten / Lappa agreſtis ſeu campeſtris.
Ackerknoblauch / Scorodopraſum.
Ackerköhl / Lampſana.
Ackerlattig / Lactuca agnina ſeu agreſtis, ſeu Olus album.
Ackermann / Acorus conditus.
Ackermannswurtzel oder Ackerwurtzel / Acorus vulgaris, Calamintha.
Ackermilten / Atriplex ſylveſtris.
Ackermüntz / Mentha agreſtis & Calamintha.
Ackernept / Nepeta ſylveſtris.
Ackerpeterlein / Petroſelinum arvenſe, & Apium arvenſe, Caucalis.
Ackerpurtzel oder Stortzel / Porcellana ſeu Portulaca ſylveſtris.
Ackerſcabioſen / Scabioſa arvenſis, Herba apoſtematica agreſtis.
Ackerſchnabelkraut / Geranium arvenſe album.
Ackerſtraußgraß / Gramen ſegetale.
Ackerwurtzel / Acorus vulgaris, Gladiolus luteus, Iris paluſtris &c.
Ackerwurtzel die rechte / Acorum legitimum ſeu Calamus aromaticus.
Ackerzwiebel / Cepa agreſtis, Syrinchium, Ornithogalum.
Adamandt / Adamas, oder Diamandt.
Adams-Aepffel / Poma Adami.
Adams-Feigen / Ficus Ægyptia, Sycomorus.
Adermenig oder Odermeng / Agrimonia, Hepatorium & Hepatis.
Ader / Lacerta & Lacertus.
Adlasbeer / Sorbus ſylveſtris.
Adler / Aquila, Rex Avium.
Adlerſtein / Lapis Aquilæ, Ætites.
Adlerſteinklee / Melilotus.
Adonis Röſel / Adonium luteum, Roſa Adonis.
Aedlerklee / Lotus urbana, Melilotus, Trifolium odoratum.
Aegyptiſche Bohnen / Faba Græca, Faba Syriaca.
Aegyptiſcher Schleedorn / Acacia Ægyptia, Spina Arabica.
Aegyptiſcher Schattendorn / Acacia *Matth.* Acacia *Bellonii.*
Aeſchlauch / Porrum capitatum.

Digitized by Google

Aeſchryßlein / Sorba, Sorbus torminalis.
Aeſchwurtz / Dictamnus albus, Fraxinella.
Aethiopiſcher Seſel / Seſeli Æthiopicum verum.
Affodillwurtzel / Radices Aſphodeli, Martagon ſ. Lilium montan.
Affruſch / Abrotanum mas, Ambroſina altera.
Agarid / Dannenſchwamm oder Lerchenſchwamm / Agaricum ſeu Agaricus.
Ageley / Aggeley / Aquilegia & Aquileja.
Agermenig / Agrimonia, Eupatorium Græcum, Hepatis.
Aglaſter / oder Atzel / Pica. Aqua ex pullis deſtillatur (Ant-epileptica.)
Agreſt / oder unzeitiger Traubel-Safft / Agreſta vid. Omphacium.
Agreſten Ampfer / Aceroſa rotunda, Oxalis rotunda.
Agrimeng / Agrimonien / Agrimonia, Hepatorium & Hepatis.
Agſtein gelber / Aidtſtein / Carabe, Electrum, Succinum citrinum.
Agſtein ſchwartzer / Succinum nigrum, Lapis Gagates.
Agſtein weiſſer / Carabe, Electrum, Succinum album.
Ahorn frembder / Platanus.
Ahorn Teutſcher / Maßholder oder Waldteſchern / Acer.
Alabaſter / Alabaſterſtein / Alabaſtrum, Alabaſtrites.
Alandt / Enula, Helenium, Enula campana.
Alaun / oder Allaun. Alumen.
Alaun-Zucker / Alumen ſaccharinum.
Alberbaum / oder weiſſer Pappelbaum / Populus alba.
Alberknöpff / Alberſproſſen / Gemmæ populi, Oculi populi.
Albgaraffel / Eupatorium *Dioſcoridis*.
Albhanenfuß / Ranunculus bulboſus.
Albkraut / Eupatorium *Avicennæ*.
Albrauth / Fumaria, Fumus terræ.
Albſchoß / Suchtſtein / Luchsſtein / Tappenſtein / Lapis Lyncis, Belemnites.
Alexandriniſches Harthen / Hypericum Alexandrinum.
Alexandriniſcher Peterlein / Petroſelinum Macedonicum.
Alexandriniſche Sennetbletter / Folia Sennæ Alexandrin.
Alexandriniſcher Turbith / Turbithum *Meſuæ*.
Alexandriniſcher Wermuth. Abſinthium Alexandrinum ſeu Ponticum.
Alkannen-Wurtzel / Radices Alkannæ ſeu Anchuſæ.
Allermansharniſch das Männlein / Victorialis longa.
Allermansharniſch das Weiblein / Victorialis rotunda.
Aloe das beſte / Aloës Succotrina, ſeu Succino citrino ſimilis.
Aloe leberfarb Aloes Epatica ſeu Hepati ſimilis.
Aloes-Holtz oder Paradyß-Holtz / Agallochum ſeu Lignum Aloes.
Alp Gauchblumen / Cardamine Alpina.
Alp Knoblauch / Allium Alpinum, Victorialis longa ſeu mas.
Alp Kreſſig / Cardamine Alpina minima.
Alp Rapp / Pyrrho Corax.
Alp Rheynfahrn / Tanacetum Alpinum.
Alp Roſen / Chamærhodendros Alpina latifolia.
Alp Salbey / Salvia Alpina.
Alp Sanickel / Sanicula Alpina. Auricula Urſi, Arthritica Alpina.
Alp Scabioſen / Scabioſa Alpina.
Alp Schlüſſelblum / Auricula Urſi, Lunaria arthritica, Paralytica Alpina.
Alp Tormentill / Quinquefolium Alpinum.
Alraun das Männlein / Mandragora mas.
Alraun das Weiblein / Mandragora fœmina.
Alſchoß / Suchsſtein / Luchsſtein / Tappenſtein / Lapis Lyncis ſ. Dactylus judaicus.
Alſter / Aglaſter oder Atzel / Pica.
Altſtroh / unſer Frauen Bettſtroh oder Wegſtroh / Magerkraut / Gallium.
Althee / Eybiſch / Heylwurtzel / Althæa, Bismalva, Malvaviſcus, Ibiſcus.
Altſein oder Berſtſamen / Kerſchbaum oder Keuſch-Lambſamen / Semen Agni Caſti.
Alypum / Alypum, Herba terribilis.

Ana-

Digitized by Google

Amaleykelger / Perſica præcocia mala.
Amaranth / Tauſendſchön / Amaranthus, Circæa &c.
Amarellen / Ceraſa acida, & Ceraſa duracina rubella.
Ambar und Amber / oder Ambra / Ambarum ſ. Ambra Gryſea.
Amberkraut / Marum.
Ambroſienkraut / Ambroſia ſativa.
Ameiß / Formica.
Amelkern / Tragus, Cerealis.
Amelkorn / Frumentum amyleum.
Amelmeel / Amydum ſeu Amylum.
Americaniſche Fieber-Rinde / Cortex Chinæ Chinæ.
Americaniſcher Sauerampfer / Acetoſa Americana.
Amethyſt / Amethyſtus.
Ameyß / Formica (ex quibus Aqua ſeu Spiritus Magnanimitatis deſtillatur.)
Ameyßeyer / Formicarum Ova.
Ammeykraut / Ammium Creticum.
Ammeypeterlein / Ammioſelinum.
Ammeyſamen / Ammi Semen.
Ammoniack / Ammoniacum.
Ampel / Wülkraut / Verbaſcum, Lychnite.
Ampfer / Acetoſa, Oxalis.
Ampfer mit knodigten Wurtzeln / Oxalis tuberoſa ſecunda.
Amſel / Merula.
Anacardien / Anacardia, Pediculi Elephantis.
Anbißkraut / Morſus Diaboli, Succiſa, Præmorſa, Jacea nigra.
Anblath / Dentaria ſecunda, Radix ſquamata, Schuppenwurtz.
Andivien / Antivien / Endivia major.
Andorn rüchender / Marrubium agreſte, Stachis, Stachis Germanica.
Andorn ſchwartzer / Marrubiaſtrum, Marrubium nigrum, Praſium fœtidum.
Andorn weiſſer / Marrubium album, ſeu Praſium candidum.
Andtvogel oder Endte / Anas, (de quibus pinguedo in uſu.)
Anemonien Rößlein / Anemone, *Matth.* variæ ſunt ſpecies.
Aneyß oder Anieß / Aniſum.
Angelick / H. Geiſtwurtzel und Engelwurtzel / Angelica.
Angerkraut / Polygonum, Sanguinaria, Sanguinalis.
Angurien / Anguria, Citrullus, Citrullen.
Anime / Gummi / Animæ & Anime.
Anieß oder Aneyß / Aniſum.
St. Anthonikraut / Gottheyl / Prunella Conſolidago minor.
Aepffel / Poma ſeu Mala.
Apffelbaum / Malus.
Aphodyllwurtzel / Radices Aſphodeli, ſ. Haſtulæ Regis.
Apoſtemkraut / Scabioſen / Scabioſa, Herba apoſtematica.
Apotheck / Apotheca, Pharmacopœa, Parmacopœia, & Pharmacopolium.
Apothecker / Apothecarius, Medicamentarius, Pharmacopœus & Parmacopola.
Arabiſcher Gummi / Gummi Arabicum.
Areſel / Sorbus torminalis.
Argemoner Röſel / Argemone.
Armenierſtein / Lapis Armenius ſeu Armenus & Lapis Malachites.
Armeniſche Erde / Sparrkalck oder Sperrkalck / Gipſum, & Gypſum ſeu Gypſus.
Armeniſcher Bolus / Bolus Armenus ſeu Orientalis.
Armoniackgum / Gummi Ammoniacum ſeu Armoniacum.
Armoniackſaltz / Sal Ammoniacum ſeu Armoniacum.
Aronwurtzel / Pfaffenpint / Teutſcher Jngber / Rad. Ari ſ. Aronis.
Arßkitzel / Hahnhüben / Haanputten / Cynosbatos.
Arßritzenäepffel / Sorba.
Arßritzenbaum / Sorbus.
Arßröſel / Sorbus torminalis.

Artiſchock oder Artiſchoß / Carduus, Cinara, Scolymus aculeatus.
Aruten / Abrauthen / Stabwurtz / Abrotanum mas, Ambroſina altera.
Aſan, ſo ſtincket / Aſſa fœtida ſeu Stercus Diaboli.
Aſan ſo wohl riecht / Aſa ſeu Aſſa dulcis, Gum. Benzoinum.
Aſch (ein Fiſch) Aſchia, Thymallus, (cujus pinguedo in uſu eſt.)
Aſchenfarb / Myrobalanen / Myrobalani Emblici.
Aſchenkraut / Cineraria *Matth.*
Aſchenſchmaltz / Axungia ſeu pinguedo Aſchiæ ſive Thymalli.
Aſchwurtz und Eſcherwurtz / Dictamnus albus, Fraxinella.
Aſpen und Aſpenbaum Populus nigra.
Aſſelwürm oder Keller-Eſelger / Aſelli ſeu Millepedes.
Aſtrentz oder Meiſterwurtzel / Imperatoria, Oſtrutium.
Aſurblaw / Laſurſtein / Lapis Lazuli ſeu Cæruleus, vel Cyanus Lapis.
Atrament gelb / Miſy, Atramentum luteum.
Atrament grau / Sory, Atramentum metallicum, griſeum.
Atrament roth / Chalcitis, Atramentum rubrum.
Atrament ſchwartz / Atramentum nigrum, Melanteria.
Atter / Otter / Vipera, Thyrus, Alphe.
Attich oder niederiger Holder / Ebulus, Chamæacte, Sambucus humilis.
Attichbeer / Baccæ Ebuli, Chamæactes, ſeu Sambuci agreſtis.
Averrauth / Mauerrauthen oder Steinrauthen / Ruta muraria, parietum, Adianthum album, Filicula Aſellarum minor, Onopterium minus &c.
Atzel / Aglaſter oder Aelſter / Pica.
Auffenbladt / Hippogloſſum, Vvularia, Bonifacia.
Aufrecht wachſende Viole / Viola erecta.
Aufruſch / Stabwurtz / Abrotanum ſeu Abrotonum.
Augenblatt / Pagana Lingua, Vvularia.
Augentroſt / Euphragia, Euphraſia, Herba ophthalmica.
Augentroſtgraß / Gramen leucanthemum.
Augenwurtzel / Phu, Valeriana ſylveſtris major.
Augenzier / Bugloſſa, Alcibiadum.
Augſtein / Aydtſtein oder Agſtein / Carabe, Electrum, Succinum.
Auria / Aurium / Erdgall / Centaurium, Fel Terræ.
Aurin groß / Centaurium magnum, Rhaponticum vulgare.
Aurin wilde / Gratiola centauroides, Gratia Dei.
Auripigment / Opperment / Auripigmentum.
Ausgezogene Caſſia / Caſſia extracta ſ. Flores Caſſiæ.
Ayer / Ova, (ſunt prima omnium Animalium & Vegetabilium rudimenta.)
Ayergelb / Vitellum Ovi ſeu Centrum Ovi.
Ayeröhl / Oleum vitellorum Ovorum.
Ayerſchaalen / Teſtæ Ovorum ſeu Cortices Ovorum.
Atzel / Agleſter / Alſter und Hetz / Pica.

B.

Baarß (ein Fiſch) Perca.
Baarſen-Stein / Lapides Percarum.
Bachariskraut / Herba Bacharis, Conyza *Lobelii.*
Bachbrungen / Anagallis aquatica, Beccabunga, Berula, Sium aquaticum.
Bachfören oder Bachforellen / Truta rivalis.
Bacholder / Sambucus paluſtris.
Bacholderbaum / Juniperus.
Bachmüntz / Mentha aquatica, Siſymbrium ſylveſtre.
Bachſtein / Silex, Lapis ſilicis, Kiſelſtein.
Bachſteltze / Paſſer aquaticus, Queckſteltze / Motacilla.
Bacillenkraut / Crithmum & Critamum, Meerfenchel.
Bacilen oder Meerfenchel / Crithmum & fœniculum marinum.
Backkraut / Pulmonaria maculoſa ſeu maculata.
Badkraut / Leviſticum, Libiſticum vulgare, Liguſticum ſativum.

Bad-

Digitized by Google

Badſchwamm / Fungus marinus, Spongia marina.
Bähr / Bär oder Beer / Urſus & Urſa, die Beerin vid. Beer.
Bährenkraut / Feld- und Königskertzen / Verbaſcum, ſeu Candelaria.
Bärn Sanickel / Auricula Urſi.
Baldgreyß / Erigerum, Senecio, Creutzkraut und Creutzwurtz.
Baldrath / Wallrath / Sperma Ceti, ſive Flos maris.
Baldrian / Augenwurtzel / Wundwurtz / Phû, ſeu Valeriana.
Ballenkraut / Breiter-Wegerig / Plantago major, Arnogloſſa.
Balſamapffel / Mannlein und Weiblein / Balſamina, Momordica.
Balſambaum / Balſamus ſeu Frutex balſami.
Balſamholtz / Lignum balſami, Xylo-balſamum.
Balſamkörner / Carpo-balſamum, ſeu Fructus balſami.
Balſamkraut oder Müntz / Mentha eriſpa, græca, ſeu Mentha ſarracenica.
Balſam oder Coſtenbalſam / Ageratum, Eupatorium *Meſuæ*.
Balſam von Tolu / Balſamum de Tolu ſeu Tolutanum.
Bappeln / Pappeln / Käßpappeln / Haaſen- und Gänß-Pappeln / Malva.
Barba / Barnie / ein Fiſch / Barbo, Barbus piſcis.
St. Barbarákraut / Solanum ſeu Solatrum hortenſe.
Barbierer-Schwämm zum Blut ſtillen / Boviſt, Fungus Chyrurgorum.
Barch oder Borch / Porcus ſeu Sus mas.
Barillen / Poma armeniaca.
Baſilienkraut / Baſilig / Baſilicum, Herba Baſilica ſ. Regia, ſ. Ocimum.
Baſilienmüntz / Calamintha Ocimoides.
Baſilien-Pfeffer / Sinon, Siſon, Apium ſyriacum.
Baſiliſck / Baſiliſcus.
Baſtart Sandel / Santalum ſpurium.
Baſtart Weyrauch / Pſeudo Olibanum.
Bathengel groß / Teucrium.
Bathengel klein / Chamædrys, Triſſago ſeu Trixago, Quercula ſerratula.
Bathengel im Waſſer / Scordium.
Baum-Bohne / Anagyris.
Baum des Lebens / Arbor vitæ.
Baum-Ephew / Baum Mayer / Baumwinde / Hedera Arborea.
Baum-Eybiſch / Althea arboreſcens.
Baumfahren / Filix quercina, Polypodium.
Baumflechten oder Baum-Lungenkraut / Pulmonaria arboreſcens, Lychen arboreum.
Baumfelder oder Baumfolderrüben / Napus, Bunias.
Baumichter Baueren-Senff / Thlaſpi fruticoſum.
Baumichter Nachtſchatten / Solanum ſeu Solatrum fruticoſum.
Baumichter Wieſenklee / Trifolium fruticans.
Baum-Mooß / Muſcus arboreus.
Baum-Nuß / Nux juglans, oder Welſche Nuß / Nux Regia.
Baumöhl / Oleum Olivarum.
Baumöhl-Häfen / Amurca ſeu Fæx Olei Olivarum.
Baum-Roſen und Bauw-Roſen / Malva arborea, Malva autumnalis.
Baum Sonchenkraut / Sonchus arboreſcens.
Baumtropff / Ægopodium, Podagraria.
Baumwinde / Hedera arborea, Convolvulus volubilis.
Baumwolle / Bombax, Cotum, Goſſypium, Lana arborea.
Baumwollen-Samen oder Nüßlein oder Wollkörner / Sem. Bombacis ſeu Goſſypii.
Baurauch Saltz / Nitrum.
Bau-Roſen / oder Baum-Roſen / Malva arborea, Hyemalis ſ. romana.
Bauren-Apft. Apium paluſtre ſeu Apium Ruſticum.
Bauren-Eppig oder Apft / Apium paluſtre ſeu Apium Ruſticum.
Bauren-Senff / Thlaſpi Semen minus, latifolium.
Bdellium Gummi / Gummi Bdellium.
Bech oder Pech / Pix.
Bech-Leim / Piſſaſphaltos.

Beernroth oder weiß / Radices Been albæ ſeu rubræ.
Beer / Bär oder Bähr / Männlein oder Weiblein / Vrſus & Vrſa.
Beerendill und Beerenfenchel / Meum, Anethum & Fœniculum urſinum.
Beerenklaw / Beerentapp oder Tatz / Branca urſina, Acanthus vulgaris.
Beeren-Knoblauch / Allium urſinum.
Beeren-Lapp / Muſcus terreſtris, Lycopodion, Pes Leoninus ſeu Lupi.
Beerenöhrlein / Auricula Vrſi, Paralyſis alpina.
Beerenrauth / Rutha baccifera, Polemonium *Dioſcoridis.*
Beerentapp oder Beerentatz / Branca Vrſina, Spondylium.
Beerwinck und Beerwinckel / Vinca per Vincâ, Corona virginea.
Beerwurtz / Beermutter-Wurtz / Radices Meu ſeu Fœniculi vrſini.
Beeskohl und Beyßköhl / Beta, Bleta, & Cicla.
Beinbruch und Beinwellen / Symphytum, Lapis Morochtus.
Beinholtz / Hartriegel / Mundholtz / Mundweyden / Liguſtrum.
Beinwellen / Lapis Oſteocollæ, Oſſifragus, Oſtrites, Morochtus.
Beinwellen / Walwurtz / Schwartzwurtz und Schmerwurtz / Conſolida major ſeu (Symphytum.
Beinwoll / Verbaſcum, Candela Regia, Candelaria, Lanaria.
Belzoin und Benzoin / Aſa ſeu Aſſa dulcis, Gummi Benzoin.
Benedictenkraut / Herba benedicta, Caryophyllata, Sanamunda.
Benedicten-Roſen oder Benjamins-Roſen / Pœonia, Roſa benedicta.
Benedicten-Wurtzel / Radices Caryophyllatæ, Benedictæ, Sanamundæ.
Benigroſen / Poeonienroſen und Gichtroſen / Flores Pœoniæ, Roſæ Regiæ.
Benigenwurtzel oder Gichtwurtzel / Radices Pœoniæ, Roſæ benedictæ ſ. Regiæ.
Benzoin oder Belzoin / Aſa ſeu Aſſa dulcis, ſeu Gummi Belzoinum.
Berckbenedicten / vide Berg Benedicten.
Bereieteter Lerchenſchwamm / Agaricus præparatus ſeu trochiſcatus.
Berg-Benedicten / Benedicta ſeu Caryophyllata montana.
Berg-Blau / Lapis Lazuli, ſeu Cœruleus Lapis.
Berg-Creutzwurtz / Erigerum montanum, Senecium montanum.
Berg-Diſtel / Spina alba, alpina ſeu montana.
Berg-Durchwachs / Perfoliata montana.
Berg-Eppig oder Berg-Peterlein / Apium montanum ſ. Petroſelinum montanum.
Berg-Erdbeerkraut / Fragaria montana.
Berg-Erdrauch oder Bergtaubenkropff / Fumaria montana.
Berg-Fenchel / Fœniculum montanum ſeu erraticum.
Berg-Flockenblum / Jacea montana ſeu Jacea moſchata.
Berg-Garb / Achillea montana.
Berg-Gelb / Ochra lutea, Luteum montanum.
Berg-Gliedkraut / Sideritis montana, Herba Heraclea montana.
Berg-Grün / Chryſocolla, *Mart. Rulandus 6.* ſpecies enumerat pag. 148.
Berg-Habichtskraut / Berg-Wegwarthen / Hieracium montanum.
Berg-Hahnenfuß / Ranunculus montanus ſubhirſutus latifol.
Berg-Himbeer / Rubus ſaxatilis, alpinus ſeu montanus.
Berg-Hundszunge / Cynogloſſum alpinum, Cerinthe minor.
Berg-Iſop / Hyſſopum ſeu Hyſſopus montanus.
Berg-Knoblauch / Allium alpinum ſeu montanum, Rad. Victorial. long.
Berg-Meiſterwurtz / Imperatoria, ſeu Oſtrutium alpinum.
Berg-Mooß / Muſcus montanus.
Berg-Müntz / Calamintha montana, Mentha græca ſ. ſarrac.
Berg-Näglerkraut / Arantia montana, Caryophyllata montana.
Berg-Nardten / Nardus montana.
Berg-Pech / Pix montana, Piſſaſphaltus, Berg-Leim oder Leimbech.
Berg-Peterlein oder Berg-Eppich / Apium ſeu Petroſelinum montanum.
Berg-Poley / Polium montanum.
Berg-Rauten / Rutha montana.
Berg-Rödel / Rubrica montana.
Berg-Roth / Arſenicum rubrum.
Berg-Saltz / Nitrum ſeu Sal Petræ.

Berg-

Bergſanickel / Sanicula alpina.
Bergſchlüſſelblumen / Paralyſis alpina ſ. Auricula Urſi.
Bergſcorzonera oder Bergſchlangenmord / Scorzonera montana.
Bergſeſel / Siler montanum.
Bergſinau / Alchimilla argentea ſeu montana.
Bergſternkraut / After montanus.
Bergſtorchenſchabel / Geranium ſaxatile.
Bergſtrenz / Imperatoria alpina, ſeu Oſtrutium montanum.
Bergtaubenkropff oder Berg Erdrauch / Fumaria montana.
Bergwachs / Bitumen noſtrum, ſeu Cera montana.
Bergweggraß / Polygonum montanum quartum.
Bergwegwarthen oder Berghabichtskraut / Hieracium montanum.
Bergwermut / Abſinthium ponticum.
Bergwinck oder Bergwinckel / Vinca pervinca, Corona virginea.
Bergzeitloſen / Colchicum x. montanum *Cluſii.*
Bergzinnober / Cinnabrium metallicum ſeu nativum.
Bergzürbelbaum / Pinus montana *Theophraſti.*
Bernſtein / Aidſtein und Augſtein / Carabe, Electrum, Succinum.
Bertram / Zahnwurtz und Speichelwurtz / Pyrethrum, Dentaria.
Bertramdraben / Dracunculus eſculentus.
Berufſkraut / Gliedkraut / Sideritis, Heraclea, Ferruminatrix.
Berill oder Beryllſtein / Berillus ſivè Beryllus.
Beßnitz oder Hanff / Cannabis & Canapus.
Beſtenau und Paſteney / Daucus ſeu Paſtinaca ſativa.
Bethonien oder Betonien / Betonica purpurea officinalis ſ. vulgaris.
Bett / Propolis, Propoleos, auch Bienenhartz.
Bettlers- und Beutlersläuß / Lappa minor, Xanthium.
Bettwantzen / Cimices lecti.
Beyfuß / St. Johannesgürtel / Arthemiſia, Herba Regia.
Beyßkolt und Mangolt / auch Rummelſen / Beta alba.
Bezoarſtein / Lapis Bezar, Lapis Bezoar & Lapis Bezahar.
Biber / Caſtor, Canis ponticus. Fiber terrâ ac aquâ ambiens.
Bibergeyl / Caſtoreum, (ſunt folliculi hirſuti propè teſticulos Caſtoris.)
Bibergeylſchmaltz / Axungia ſive pinguedo Caſtorei.
Biberhödlein oder Hütlein / Chelidonium minus ſeu Scrophularia minor.
Biberklee / Beta ſylveſtris, Limonium pratenſe.
Biberkraut und Fieberkraut / Centaurium minus, Fel terræ, Febrifuga.
Biberwurtzel / Ariſtolochia longa vulgaris ſeu tenuis.
Bibinellen / Bibernellen / Binellen und Pimpinellen / Pimpinella.
Bibſtenkraut / Hyoſciamus.
Bickelbeer / Drumpelbeer / Heydelbeer / Krackbeer / Myrtilli.
Bienen oder Immen / Apes, (Inſecta notiſſima.)
Bienenblat oder Bienenſaug / Honigblum / Immenblat / Meliſſa.
Bienenhartz / Propalis, Propaleos, Cera Virginea.
Bienenkraut / Honigblum / Honigſang / Immenblat / Meliſſa.
Bienenſaug / Bienenblat / Bienenkraut / Meliſſa ſeu Meliſſophyllum.
Bieſam oder Bieſem / Moſchus ſeu Liquor Capreoli Moſchi exſiccatus.
Bieſam oder Bieſemthier / Moſchi ſeu Muſci Capreola ſeu Gazella Indica.
Bieſemknopff / Carduus ſphærocephalus.
Bießmüntz / Staphiſagria & Pedicularia, Läußkörner.
Bieſſen / Mangold / Beta alba, Seutlon & Teutlon *Fuchſii.*
Bilſem / Bilſenkraut / Schlaff- und Dollkraut / Hyoſciamus.
Bilſemkraut aus Syrien / Hyoſciamus ſeu Jusquiamus Syriacus.
Bilſemſamen oder Säubonenſamen / Semen Hyoſciami.
Bilſemwurtzel / Schlaff-oder Dollkrautwurtzel / Radices Hyoſciami.
Bimbſenſtein oder Bymbſenſtein / Lapis Pumex.
Binellen / Bibinellen / Bibernellen / Bocks- und Steinpeterlein / Pimpinella.
Binetſch / Spinath oder Spinnet / Spinachia ſivè Spinacea.

Bingelkraut / Mercuriuskraut / Scheißkraut / Weingarten grün / Mercurialis.
Binſauge / trübe oder todte Neſſel / Urtica mortua ſeu Galiopſis.
Binigenroſen / Pfingſt- und geſegnete Roſen / Pœonia.
Binſen / Bintzen oder Bintzenhelmer / Juncus, Scirpus.
Bintzengraß oder Bintzenriedt / Gramen junceum.
Bintzenſchwertel / Juncus Cyperinus floridus.
Bircken / Betula: ex ejus Liquore menſe Aprili deducitur Aq.
Birckenwurtzel / Blut- und Hertzwurtz / rothe Heylwurtz / Tormentilla.
Biſam und Biſemthier vide Bieſam und Bieſemthier.
Biſſenkraut / Biſſenkolt / Reißkolt und Mangolt / Beta alba.
Bißmüntz / Läußkörner / Staphyſagria, Herba pedicularis.
Bitter Baurenſenff / Wegkreſſen / Thlaſpi amarum.
Bitter Brunnenkreſſen / Waſſerkreß / Naſturtium ſeu Syſimbrium aquaticum.
Bitter Coſtenwurtzel / Coſtus amarus.
Bitterheyl oder bitter Lattwerge / Hiera picra.
Bittermandeln / Amygdalæ amaræ.
Bitterſüß / Je länger je lieber / Amara dulcis, Solanum glycypricum & ſcandens.
Bitterwurtz / Creutzwurtz und Entzian / Gentiana.
Blackfiſchbein oder Blackküttel / Blachfiſchbein / Oſſa ſepiæ, Teſtæ ſepiæ.
Blaſenſtein / Ludus, Lapis veſicalis.
Blatternholtz oder Blatternkraut / Lignum Guajacum ſeu Lignum ſanctum.
Blattwurtz / Blut- und Hertzwurtz / rothe Heylwurtz / Tormentilla.
Blatterzug / Flammula Jovis.
Blauerkraut / Herba ſtrumea, Batrachium.
Blau Augentroſt / Euphragia ſeu Euphraſia cærulea.
Blau Berg-Brackendiſtel / Eryngium Alpinum cæruleum.
Blau Condrillen / Chondrilla cærulea latifolia.
Blau Creutzblum / Polygala cærulea quinta.
Blau Eiſenhütlein das Männlein / Napellus, Thora.
Blau Eiſenhütlein das Weiblein / Anthora, Antithora fœmina.
Blau Gauchheyl / blau Kolmarkraut / Anagallis fœmina.
Blau Gottesgnade / Gratia Dei cærulea.
Blau gülden Leberkraut / Hepatica aurea flore cæruleo.
Blau Haſenköhl / Sonchus lævis flore cæruleo.
Blau Hornungs- oder Mertzenblum / Hyacinthus.
Blau Kolmarkraut oder blau Gauchheyl / Anagallis fœmina.
Blau Kornblumen / Flores Cyani ſeu ſiliginis cærulei.
Blaue Lilien oder Schwertel / Iris ſeu Lilium cœleſte ſeu noſtratis.
Blaumänderlein / Braunmänderlein / Bathengel / Chamædrys.
Blau Maßliben von Monpelier / Bellis cærulea Monſpeliaca.
Blau Maßlieben aus Sicilien / Bellis cærulea Apula.
Blau Mausöhrlein / Auricula muris cærulea.
Blaumaiſe ein Vogel / Parus cæruleus.
Blau Meerwurtzel / Eryngium marinum cæruleum.
Blau Mertzen- oder blau Hornungsblum / Hyacinthus.
Blaue Roſinen / Uvæ paſſæ ſeu Paſſulæ majores ſeu Zibebæ.
Blau Schlüſſelblum / Pulmonaria maculoſa ſeu Symphytum macoſum.
Blau Schwebelkraut / Geranium cæruleum.
Blau Schwertel / Iris Cœleſtis ſeu noſtratis & Lilium Cœleſte.
Blau Storchſchnabel / Geraniuum cæruleum & Gratia Dei cærulea.
Blau Sturmhäubel / Napellus. Thora.
Blau Violen / Melaniæ, Cybeliæ martiæ, Violæ martiales purp.
Blau Waldreb / Clematis cærulea.
Blau wilder Saffran / Cnicus cæruleus.
Blaue Winde / Convolvulus cæruleus.
Blaue Wolffswurtz / Napellus.
Bley / Plumbum.
Bleyertz / Bleyſchweiß / Plumbago foſſilis.

Bleygelb / Ochra plumbea, Ochra factitia.
Bleyglantz / Plumbago.
Bleygled / Bleyſchaum / Lithargyrium plumbi, Molybditis.
Bleykraut / Säuburtzel / Borzel und Burtzelkraut / Portulaca.
Bleyſaffran oder Mennig / Crocus Saturni ſeu Minium.
Bleyſchweyſſt / Plumbago.
Bleyweiß / Ceruſſa, Plumbum album & Plumbago.
Blindſchleich (ein Wurm) Amphisbæna, Cæcula, Cæcilia.
Blumenköhl / Caulis floridus.
Blumenkraut / Squammaria, Squamata.
Blumenkraut / Ziegerkraut / Tigridis Flos.
Blüth des Eichenbaums / Flores Quercus.
Blutfinck / Gümpel / Rubrica.
Blutgraß / Iſchæmum.
Blutkraut / Danngraß / Lingenkraut / Löwgraß / Centinodia. Polygonum.
Blutröslein / Blutwurtz / Geranium hæmatitis, Roſtrum gruneum.
Blutſtein / Carneolus, Hæmatites.
Blutstropffen / Sanguiſorba, Sanguinaria, & Sorbaria.
Blutwurtz / Pimpinella, Sanguiſorba, Tormentilla.
Boborellen / Judenkirſchen / Schlutten / Judendöcklein / Alkekengi.
Bock / Hircus.
Bockenholtz / Lignum Guajacum ſeu Lignum Sanctum.
Bockweytzen / Frumentum Sarracenicum & Ocymum Cereale.
Bockenwurtzel / Chinawurtzel / China, Chinæa ſive Chinea Radix.
Bocksbart / Tragopogon, Barbula Hirci, Barba Hirci, Coma.
Bocksbeer / Rubus Hircinus.
Bocksblut / Sanguis Hirci, vid. Sanguis Hirci.
Bocksdorn / Traganthum: ex quo colligitur Gummi Tragacanthum.
Bocksdoſten / Tragoriganum.
Bocksgeyl / Tragorchis.
Bockshödlein / Teſticulus Hircinus.
Bockshorn / Fœnum Græcum, Hirci Cornu, Trifolium Græcum.
Bockshörner / Johannisbrod / Siliqua ſeu Xyloca recta.
Bocksinſchlied / Sevum Hircinum.
Bockskraut / Tragus, Scorpio Dioſcoridis.
Bockspeterlein / Steinpeterlein / Bibernellen / Bibinella ſ. Pimpinella.
Boſiſt / Bubenfiſt / oder Wolffsfiſt / Fungus Chirurgorum.
Bone oder Bohne / Faba major vulgaris ſeu ſativa.
Bonenwurm / Midas.
Bolarmen / Bolus Armenus ſeu Orientalis & Lutum Armenum.
Boras und Borras / Borax.
Borndiſtel / geſegnete Diſtel / Spinnendiſtel / Carduus benedictus.
Bornſtein / Agſtein / Augſtein / Aidſtein / Carabe, Electrum, Succinum.
Bornwurtz / Spinnendiſtel / geſegnete Diſtel / Carduus benedictus.
Borrabi / Borretſch / Borragen / Borrigen / Borrago, Bugloſſum latifolium.
Borſtſamen / Abrahamsbaum und Münchspfeffer / Semen agni caſti.
Bortzelkraut / Borgel / Säubortzel / Bleykraut / Portulaca.
Boviſt / Boſiſt / Bubenfiſt und Wolffsfiſt / Fungus Chirurgorum.
Brachvogel / Numenius.
Brachendiſtel oder Brackendiſtel / Eryngium, Centum capita Plinii.
Brockenhaupt / Dorant / Kalbsnaſen / Hundskopff / Antirrhinum.
Brandt / Vſtilago.
Brandt / Eſchen- und Wund-holtz / Eſchenbaum / Stein-Eſchen / Fraxinus.
Brandthirſch / Tragelaphus.
Brandtkraut / Flammula, Ranunculus igneus.
Brandtlattig / Brandtlatſch / Hufflattig / Roßhuff / Farfara.
Brandtpappeln / Brandtroſen / Malva hortenſis major, Roſa Autumnalis.
Brandtſchlangen / Vipera, Thirus, Alphe. Natter / Otter.

Brandwein / Spiritus vini, Vinum aduſtum.
Brauner Augentroſt / Odontites, Euphraſia altera *Dodon.*
Braun Bergpoley / Polium montanum purpureum.
Braun Bethonien / Bethonica purpurea officinalis ſeu vulgaris.
Braun Engelblum / Gnaphalium montanum purpureum.
Braun Fingerhut / Digitalis purpurea.
Brauneflechten / Baumflechten / Lungenkraut / Pulmonaria arborea.
Braun Fleiſchblum / Triticum vaccinum.
Brauner Haſenköhl oder breiter Haſenköhl / Sonchus lævis latifol.
Braun Heckerich / Rapiſtrum purpureum.
Braun Läußkraut / Phtheirion, Pedicularis altera.
Braunmänderlein / Blaumänderlein / Gamänderlein / Chamædrys.
Braun Marienglöcklein / Viola mariana purpurea.
Braunellen / Brunellen / Prunellen / Prunella, Conſolida minor.
Braun Peterlein / Eppich / Waſſerpeterlein / Waſſermarck / Apium.
Braunroſen / Gartenroſen / Halßroſen / Winterroſen / Malva arborea.
Braunſchwertel / Gladiolus ſegetalis.
Braunſorgen / Herba Trinitatis, Viola flammea.
Braun Violen / blaue Mertzviolen / Viola martialis purpurea.
Braun Wallwurtz / Symphytum majus flore purpureo.
Braun Waſſerandorn / Stachys Aquatica.
Braun Weiderich / Lyſimachia purpurea.
Brauner Weitzen / Triticum nigrum peregrinum.
Braune Winterviolen / Viola purpurea hyemalis.
Braunwurtz / Bruntwurtz / Knollenkraut / Fiſchwurtz / Scrophularia.
Bremen / Mora bati, Mora Celſi.
Brendlin / Palma Chriſti minor.
Brennkraut / Feld= und Königskertzen / Kertzenkraut / Verbaſcum, Candelaria.
Brennender Hanenfuß / Ranunculus.
Brenneſſel / groſſe / gemeine oder heiſſe Brenneſſel / Urtica urens.
Brennwurtz oder Blaterzug / Flammula, Flammula Jovis, Flammula recta.
Breſilgenbohnen / Phaſeoli Praſiliani (xij ſpecies)
Breiter Haſenköhl / Sonchus lævis latifol.
Breite krauſe Baſilien / Ocimum latifolium criſpum.
Breiter krauſer Köhl / Braſſica ſeleniſia latifolia.
Breite Salbey / Salvia major ſeu latifolia. Eleliſphacos.
Breiter Spindelbaum / Evonymus latifolius.
Breiter Wegerig / Ballenkraut / Plantago major.
Breite Wolffsmilch=Blätter / Tithymalus, Platophyllos.
Brombeer / Mora bati & Mora Celſi.
Brombeerſtauden / Batus, Morus, Rubus.
Bruchbeerkraut / Myrtus vulgaris, Vitis Idæa *Theophraſti.*
Bruchkraut / After, Atticus, Fabaria, Herniaria, Sanicula, Stellaria.
Bruchſamen / Bruchwurtzſamen / Durchwachsſamen / Semen Perfoliatæ.
Bruchſanickel / Sanicula rupturarum.
Bruchſtein / Beinbruch / Beinwellen / Oſtiocolla, Lapis Morochtus.
Brugwurtz / Adermeng / Odermeng / Leberkletten / Agrimonia.
Brumbeer / Mora bati, Mora Celſi.
Brunnenfärlein / Filinula fontana.
Brunellen / Prunellen / Gottheyl und St. Anthonikraut / Prunella.
Brunnenkraut / Lichen petræus, Hepatica fontana.
Brunnenkreß / Waſſerkreß / Naſturtium & Syſimbrium aquaticum.
Brunnen Leberkraut / Epatica fontana, Lichen petræus.
Brunnen Peterlein / Sium majus latifolium.
Brunnen Vogelkraut / Alſine fontana.
Brunet Rößlein / Anemone, Flos Adonis.
Bruſcken / Mäuß und Myrtendorn / Bruſcus ſive Ruſcus.
Bruſtbeer rothe / Jujubæ, Ziziphæ & Zizyphæ.

Bruſt=

Bruſtbeer ſchwartze / Sebeſten, Pruneola pectoralia nigra.
Bruſtwurtz / Angelica, Gentiana, Perſoliata & Liquiritia.
Bryßlauch / Schænopraſium.
Bubenfiſt / Boſiſt / Wolffsfiſt / Fungus Chyrurgorum.
Bubenkraut / Flammula, Ranunculus.
Bubenläuß / Lappa minor, Xanthium.
Bubenſtreel / Labrum Veneris, Dipſacos, Carduus Veneris.
Bückung oder Bückling / Harenga infumata.
Buchampffer / Buchklee / Haſenklee / Acetoſella, Alleluja.
Buchbaum / Fagus.
Buchbrod / Trifolium pratenſe, & Trifolium acetoſum.
Buchenholtz in Stein verwandelt / Lapis Phegites.
Bucheſchen / Melia campeſtris.
Buchfincke / Frigilla, Fringilla.
Buchklee / Buchampffer / Haſenampffer / Acetoſella, Alleluja.
Bugköhl / Buchlattig / Buchſpick / Pulmonaria Gallica.
Buchsbaum oder Buxbaum / Buxus.
Buchsdorn oder Buxdorn / Buxea ſpina, Pixacantha.
Buchsdornſafft / Succus inſpiſſatus ſpinæ buxeæ.
Buchſpick / Buchlattich und Buchköhl / Pulmonaria Gallica.
Buchweytzen / Triticum, ſeu Frumentum Sarracenicum.
Buck / Bucken / Beyfuß / St. Johannis-Gürtel / Arthemiſia.
Büffel / Biſon, Bubalus.
Bungen / Bachbungen / Waſſerbungen und Waſſergauchheyl / Beccabunga.
Burckhardskraut / Atriplex, Aureum olus.
Burres / Borax.
Burgerbrod / Panis ſecundarius *Svetonii.*
Burgundiſch Heu / Fænum Burgundienſe.
Burratſch / Borrag / Borrabi / Borrig / Borretſch / Borrago.
Burtzeldorn / Tribulus terreſtris.
Burtzelkraut / Bortzelkraut / Borgel / Porcellana, Portulaca.
Buſchgraß / Gramen ſylvaticum.
Buſchmören / Myrrhis, Cicutaria.
Bußhardt / Buteo, Buteus, Butherinus.
Büttelhufen / Büttelroſen / Cynosbatos.
Butterblumen / Ranunculus montanus luteus.
Butterwurtz / Pinguicula, Viola humida ſeu paluſtris.
Butzweytzen / Panicum, Elymus, Mel frugum.
Bymbſenſtein / oder Bimbſenſtein / oder Bümbſenſtein / Pumex.
Byren / Pyra.
Byrenbaum / Pyrus.

C.

Calabriſche oder Calabriniſche Manna / Manna Calabrina.
Calabriſches Saltz / oder Steinſaltz / Sal Gemmæ Sal foſſile.
Calaminth / edler Bergmüntz / Calamintha montana vera.
Calcedonien oder Calcedonierſtein / auch Chalcadonier / Chalcedonius.
Calecutiſcher Pfeffer / Piper Braſſilianum.
Calmarkraut / Anagallis.
Calmes oder Calmus / Acorus verus, Calamus aromaticus.
Camänderlein oder Gamänderlein / Braunmänderlein / Chamædrys.
Cameelheu / Kameelſtroh / unſer Lieben Frauen Bethſtroh / Schœnantum.
Camillen / Chamillen und Kamilenblumen / Chamæmelum, Chamomilla.
Campelroſen / Lychnis coronaria, Thryallis.
Campher / Gampffer und Gaffer / Camphora, Caphura.
Campherholtz / Lignum camphoratum.

Digitized by Google

Canariengraß / Phalaris.
Canarienzucker / Saccharum Canarienſe.
Candiſches Graß und gelb Bylſamkraut / Hyoſciamus Creticus luteus major.
Candiſchheu / Cameelheu oder Stroh / Schönus / Juncus odoratus, Squinanthum.
Candiſcher oder Cretiſcher Mohrenkümmel / Semen Dauci Cretici.
Candiſcher oder Cretiſcher Sauerampffer / Acetoſa Cretica.
Candiſcher oder Cretiſcher Seſel / Seſeli Creticum minus.
Caneel / Cannehl oder Zimmetrinden / Canella, Cinamomum.
Cappaunenſchmaltz / Axungia ſeu Pinguedo Capi ſeu Caponis.
Cappaunenſtein / Alectorius: invenitur in ſtomacho, inſtar Chryſtalli.
Cappern / Cappares.
Cappern Wurtzelſchalen / Cortices radicum Capparum.
Cappeskraut / Braſſica.
Caroffelwurtzel / Benedickten und Nägelgenwurtzel / Caryophyllata.
Caranna Gummi / Gummi Carannæ.
Carbey / Wieſenkümmel / Caros, Carum, Carium & Carvi.
Carbunckel / Carbunculus.
Cardamömlein / Cardamomum minus.
Cardobenedickten / geſegneter Diſtel / Spinnendiſtel / Carduus benedictus.
Cardobenedictenſamen / Dornwurtzſamen / Semen Cardui benedicti.
Careta / Paſtinaca tenuifolia rubra Dodonæi.
Carmeſin Beer / Coccum Infectorium, Coccus baphica vid. Kermes.
Carneol / Carneolſtein / Carneolus, Corneolus, Cornelius, Sarda & Sardius.
Caſſienholtz / Holtzcaſſien / Caſſien in Rinden oder Mutterzimmet / Caſſia lignea.
Caſſiafiſtel oder Caſſia in Röhren / Caſſia fiſtula, Caſſia nigra.
Caſtanien / Keſten / Caſtanea ſeu Cataneæ nuces, nuces Heracleoticæ.
Caſtanienbaum / Caſtanea Arbor, ſeu Caſtaneus.
St. Catharinenblume / Schobel / Römiſcher oder ſchwartzer Coriander / Nigella.
Catharinenkraut / Indianiſche Beinwellen / heilig Wundkraut / Nicotiana.
Cedernbaum / Cedrus.
Cedernfrucht / Cedrides.
Cedernöl / Cedroleum.
Celtiſcher Nardten / Laugenſpick / Laugenblumen / Nardus Celtica ſeu Alpina.
Centaur / Fieberkraut / Erdgall / Aurin und Bieberkraut / Centaurium minus.
Cerinthen / Cerinthæ.
Chalcedoniſche Violwurtzel / Iris Chalcedonica.
Chalecutiſcher Pfeffer / Indianiſcher oder Spaniſcher Pfeffer / Piper Chalecuticum, Indicum ſeu Hiſpanicum.
Chamillen oder Camillen und Kamillen / Chamæmelum, Chamomilla.
Chartendiſtel / Dipſacos & dipſacus, Carduus fullonum.
China und Chynawurtzel / oder Bockenwurtzel / Radices Chinæ.
Chriſtianwurtzel / Aſtragalus, Glandula.
Chriſtknotten und Chriſtwurtz / Elleborus & Helleborus niger.
Chryſolith / Chryſolithus, Chryſopraſius vel Topaſius.
Cibeben / groſſe blaue Roſinen / Uvæ Damaſcenæ majores, Zibeba.
Cicer Erbſen rothe und weiſſe / Ciceri & Ciceres albi & rubri.
Cichorien / Wegwarthen und Wegweyß / Hindlüfften / Cichorium.
Ceſſern / Cicererbſen rothe und weiſſe / Ciceri & ciceres albi & rubri.
Ciſtenbaum / Ciſtus.
Ciſtenröslein / Ciſtus mas & fœmina (tredecim ſpecies)
Citronen / Citronenäpffel / Mala Citria, Cachimeli, Cedromela.
Citronen Baſilien / Ocymum citratum.
Citronenbaum / Citria malus.
Citronenkern / Semen Citri.
Citronenkraut / Meliſſenkraut / Hertzkraut / Wantzenkraut / Meliſſa.
Citronenquendel / Serpyllum Citratum.
Citrullen / Angurien / Citrullus, Anguria.
St. Clarakraut / St. Georgenkraut / Augenwurtzel / Valeriana.

Clareth/

Digitized by Google

Claret / Claretum ſive divinum Hippocraticum.
Cloreth oder Clorieth auch Klorieth / Therbenthin / Therebintina.
Closterbeer / Kruſſelbeer / Uvæ criſpæ, Uvæ marinæ, groſſulariæ.
Cnit oder Kreide / Creta alba, Terra Cretica.
Cobald oder Fliegengifft / Cadmia foſſilis, Cobaltum metallicum.
Coccalskörner / Fiſchkörner oder Dollkörner / Coccilæ officinales ſeu Cocci orientales.
Coliander / Coriander / Wantzendill / Wandläuß / Coriandrum.
Colmarkraut / Gauchheyl / Grundheyl und Vogelkraut / Anagallis.
Coloquinthen und Coloquinthen-Aepffel / wilder Kürbis / Colocynthis.
Condryllenkraut / Chondrilla.
Condryllen / Habichtskraut / Hieracium Chondrylloides.
Conrad und Cunradskraut / Androſemon ſeu Hypericon.
Conterfey / Electrum.
Corallengewächs / Corallenkraut / Corallenmoß / Corallina.
Corallengüntzel / Corallenwurtz / Dentaria, Symphytum coralloides & Conſolida corallina.
Corallenkörner / Baccæ Corallii, Corallii ſeu Curallii.
Corallenkraut / Corallenmooß und Meermooß / Corallina.
Corallen / rothe und weiſſe / Coralli albi & rubri.
Coriander oder Coliander / Wantzendill / Wandläuß / Coriandrum.
Schwartz Coriander / Nigella.
Corinthen oder kleine Roſinen / Weinbeerlein / Paſſulæ minores Corinthiacæ.
Cornelbaum / Cornus.
Cornelbeer / Corna.
Coſten oder Balſamkraut / klein Coſten / Leberkraut / Ageratum.
Coſtend / Origanum ſive Serpillum.
Coſtus oder Coſtenwurtzel / Coſtus verus & Coſti radices.
Cretiſcher Ammey / Ammium Creticum.
Cretiſcher Andorn / Marrubium Creticum.
Cretiſcher Bauernſenff / Thlaſpi Creticum quintum.
Cretiſcher Dictam / Dictamnum Creticum ſeu Dictamnus Creticus.
Cretiſcher Doſten oder Wohlgemut / Origanum Creticum.
Cretiſcher Fenchelſamen / Sem. Fœniculi Cretici.
Cretiſcher Mohrenkümmel / Semen Dauci Cretici.
Cretiſcher Polley / Polium ſeu Pulegium Creticum vel Marſiliaticum.
Cretiſcher Quendel / Serpillum ſeu Thymus Creticus.
Cretiſcher Quendel / Serpillum ſeu Thymus Creticus.
Cretiſche Salbey / Salvia baccifera Cretica.
Cretiſcher Seſel / Seſelinum Creticum minus.
Cretiſches Schmyrnenkraut / Smyrnium Creticum.
Cretiſcher Thymus / Thymus Creticus.
Cretiſche Thymſeyden / Epithymum Creticum.
Cretiſcher Vogelneſtſamen / Semen Dauci Cretici.
Cronen Wermut / Abſinthium album.
Creutzbaum / Ricinus, Cataputia major, Palma Chriſti.
Creutzbeer / Wegdorn / Wehedorn / Schlabeer / Frutex & Rhamnus Catharticus.
Creutzblume / Palma Chriſti, Polygala.
Creutzdorn / Wegdorn / Wehedorn / Spina Cervina ſeu cervalis, Baccæ infectoriæ.
Creutzkäfer / Scarabæus, Cantharus rutilus major.
Creutzkraut / Erigerum, Senecio.
Creutzſalbey / Edler Salbey / ſpitzige Salbey / Salvia minor.
Creutzvogel / Loxias, Curviroſtra.
Creutzwurtz / Cruciata, Genciana, Senecium, Squamata.
Criſpel / Burſa paſtoris, Criſpula.
Crocodill / Crocodilus.
Cryſtall / Chryſtallus ſeu Cryſtallus Lapis vel Criſtallus Lapis.
Cryſtallinſaltz / Sal Foſſile oder Sal Gemmæ, Germ. Steinſtell.
Cubeben / ſchwartzer Pfeffer / Cubebæ, Quabebani & Coſpeſcum.

Digitized by Google

Cucumern oder Kümmerling / Cucumeres ſativi.
Cucumerſamen / Semen Cucumeris ſativi.
Cunradskraut oder Conradskraut / Androſemen, Hypericon.
Curcuma / Gelbſuchtwurtzel / Gelbwurtzel und gelber Jngber / Curcuma.
Cypernwurtzel / Cyperi radices.
Cypreſſenbaum / Cypreſſus, Charita.
Cypreſſengraß / Gramen cyperinum.
Cypreſſenholtz / Cypreſſus.
Cypreſſenkraut / Cypariſſus hortulana, Abrotanum fœmina.
Cypreſſennüß / Nuces cupreſſæ, Globuli cupreſſi, Pilæ cupreſſi.
Cypreſſen Wolffsmilch / Tithymalus ſeu Eſula, Cupreſſina ſeu Cypariſſina.

D.

DAchs / Melis ſive Taxus.
Dachſenſchmaltz / Axungia ſivè pinguedo Melis ſivè Taxi.
Dacteln oder Datteln / Dactylus vel Palmulæ ſivè Cariotæ.
Dactelbaum oder Dattelbaum / Palma ſive Palma major.
Dalmatiſcher Hut / Tulipa, Lilionarciſſus.
Dalmatiſcher Storchenſchnabel / Geranium Dalmaticum.
Dalmatiſche Violenwurtzel / Iris Dalmatica major.
Damaſceniſcher Nardenſamen / Melanthium Damaſcenum quartum.
Damaſcener Quetſchen / Pruna Damaſcena & optima.
Damaſcener Roſinen oder Traubel / Paſſulæ Damaſcenæ, Zibebæ.
Damaſcener Roſen / Flores Roſarum Damaſcenarum.
Damaſchen Roſen / Lychnis coronaria, Thryallis.
Dampritz / Dama.
Dannenbaum / Abies.
Dannenhartz / Reſina abietina.
Dannenſchwam / Agaric oder Lerchenſchwam / Fungus abietis, Agaricus.
Danngraß / Denngraß / Weggraß / Wegtritt / Polygonum.
Dannenzapffen / vid. Tannenäpffel oder Tannenzapffen.
Darmgichtkraut / Piſum ſylveſtre Panonicum.
Däſchelkraut / Hirtentaſche oder Seckelkraut vid. Täſchelkraut.
Datteln oder Dacteln / Dactyli, Palmulæ ſivè Cariotæ.
Dattelbaum / Dactelbaum / Palma ſivè Palma major.
Daube { Haußdaube / Columba domeſtica.
Holtzdaube / Palumba domeſtica.
Turteldaube / Columba ſylveſtris, Turtur. }
Daubenfuß / Geranium alterum ſivè 3um *Dioſ.* Geranium columb. V. Taubenfuß.
Daubenkörbel oder Daubenkörffel / Cerefolium felinum, Fumaria.
Daubenkraut / Eiſenkraut / Eiſenhart / Verbena.
Daubenkropff / Erdrauch / Katzen-und Taubenkörbel / Fumaria, Fumus terræ.
Daurand oder Dorand / Anthirrhinum ſeu Antirrhinum.
Dauſendgüldenkraut / Fieberkraut / Erdgall vid. Tauſendgüldenkraut.
Dauſendkorn / Harnkraut / Herniaria, Millegrana vid. Tauſendkorn.
Dauſendſchön / Blümlein der Liebe vid. Tauſendſchön.
Deckried / Arundo vulgaris, Calamus vallaris.
Deichlilien / gelbe Waſſerlilien / gelber Schwertel / Acorus vulgaris, Iris lutea.
Deitelkolben / Thyphæ, & Typhi.
Degenkraut / Sparganium, Gladiolus paluſtris.
Demut / Sengenkraut / Hühnerfels / Saturey / Satureja.
Dengraß / Danngraß / Weggraß / Wegtritt / Weygraß / Polygonum.
Dennemarck / Baldrianwurtzel / Katzen-und Augenwurtzel / Valeriana ſylveſtr. major.
Dettelkolben / Thypha & Thyphæ paluſtres.
Deumenthen und Dreymenthen / Müntzbalſam / Mentha criſpa.
Deutſcher Jngber / vid. Teutſcher Jngber / Arum.

Diamand /

Digitized by Google

Diamand / Demand / Deamand / Adamas.
Dierlitten / Dienell / Corna.
Dierlittenbaum / Cornus.
Dill / Dyllkraut / Kümmerlingkraut / Anethum hortenſe.
Dill { Beerendill / Wilderdill } Meum, Anethum ſylveſtre.
Dictam Cretiſcher Dictamnum ſeu Dictamnus Creticus.
Diptam der Weiſſe / Gemeine / Eſchrenwurtz / Dictamnus albus.
Dinckel oder Spaltze / Zea, Far, Ador, Spelt, Dinckelkorn.
Diſtel { Brackendiſtel / Edeldiſtel / Mannstreudiſtel / Radendiſtel / Eryngium.
Geſegnete Diſtel / Spinnendiſtel / Borndiſtel / Carduus benedictus.
Mariendiſtel / Frauendiſtel / Vehediſtel / weiſſe Wegdiſtel / Carduus Mariæ.
Radendiſtel / Brackendiſtel / Edel- und Mannstreudiſtel / Eryngium.
Weberdiſtel / Acanthium, Welſchediſtel / Artiſchochi, Archichiochi.
Weiſſe Bergdiſtel / Spina alba. }
Dockenkrautwurtzel / Klettenwurtzel / Radices Bardanæ.
Dolläpffel / Poma ſeu Mala inſana, Poma amoris.
Dollkörner / Kockelskörner oder Fiſchkörner / Cocci orientales ſeu Cocculæ officinales.
Dollkraut / Cicuta major, Hyoſciamus ſeu Juſquiamus albus.
Dollnachtſchatten / Solanum (bacca nigra Ceraſi ſimilis.)
Dollrüben / Dollwurtz / Bryonia, Melon *Plinii.*
Donder oder Donnerbardt / Haußwurtz / Mauerpfeffer / Sedum majus.
Donnerbart / Sedum minus.
Donnerbone / Donnerkraut / Wundkraut / Fabaria, Craſſula major.
Donnerflug / Tonitrufuga, Ariſtolochia rotunda.
Donnernägelein / Tunica ſylveſtris.
Donnerrebe / Gundelrebe / Grundrebe / Erdephen / Hedera terreſtris.
Dorand / Daurand / Drand / Brackenhaupt / Antirrhinum.
Doricnium / Dorycnium, (variæ ſunt ſpecies.)
Dorn oder Hagendorn / Oxyacantha ſeu Creſpinus frutex.
Dörrwurtz / Dürrwurtzel / Hundsaug oder Flöhekraut / Conyza, Cunilago.
Dorſchen / Caulis.
Dort oder Unkraut / Dorten / Aera, Lolium, Thyarus, Zizania, Zizanium.
Doſenkraut / Waſſerdoſten / Hirtzgünſel / Albkraut / Eupatorium *Avic.*
Doſſenbaum / Thæda.
Doſten oder Frauendoſten / Wohlgemut und rothe Doſten / Origanum ſylv.
Dottern und Filtzkraut / Flachsſeiden und Seidenkraut / Cuſcuta.
Dotterblum / Calendula, Caltha, Chryſanthemum, & Taraxacum.
Draban / Dragan / Dragankraut / Dracunculus eſculentus.
Drachenbaum / Draco.
Drachenblut / Sanguis Draconis.
Drachenblutkraut / Herba Sanguinis Draconis, Lapathum nigrum.
Drachenwurtz / Natterkraut oder Schlangenkraut / Dracontium, ſerpentaria, Colubria.
Drackenwurtz / Drachenwurtz und Ackerwurtz / Acorus vulgaris.
Dragand oder Tragand / Tragacontha & Tragacanthum.
Dragonell und Dragoncell / Draconcellus, Dracunculus.
Dratblum / Goldblum / Ringelblum / Calendula, Chryſanthemum.
Drateln oder Nüßblut / Flores longiuſculi Juglandis arboris.
Dreydiſtel / Carduus ſylveſtris, Cartamus ſylveſtris, Colus ruſtica.
Dreyfaltigkeitblumen / Flores Trinitatis, Violæ flammeæ.
Dreyfaltigkeitglöcklein / Sanicula alpina, Auricula Urſi.
Dromedari (ein Thier) Dromas, Dromeda.
Dropffenwurtz / Polypodium, vid. Tropffwurtz.
Drumbellbeer / Heydelbeer oder Schwartzbeer / Myrtillus, Idæa nigra.
Drüßwurtz / Pes Columbinus, Verticillum *Apuleii.*
Dudiſtel oder Mooß / Sonchus lævis.
Dunckelkorn / Spelta, Zea.
Durchſichtige Speckilgen / Periclymenum ſecundum, Perfoliatum.

Durchwachs / Bruchwurtz / Nabelkraut und Stopsloch / Perfoliata.
Dürrlitzen oder Dirrlitzen / welſche Kirſchen / Zieſerlein / Kirrberen / Corna.
Dürrwurtz / Hundsaug und Flöhekraut / Conyza, Cunilago, Pulicaria.
Durt oder Dort / oder Unkraut / Lolium, Aera, Thyarus, Zizania, Zizanium.

E.

EBenholtz / Ebenus ſeu Lignum Ebenum.
Eberich / Stabwurtz / Gartel / Gartenheyl / Gartenwurtz / Abrotanum mas.
Eberwurtz oder weiß Eberwurtzel / Cardopatium, ſivè Carlina.
Eberzähn oder wild Eberſchweinszähn / Apri dentes.
Ebheu oder Ebbau / Hedera arborea ſeu major.
Ebheu Gummi oder Hartz / Gummi Hederæ arboreæ ſeu majoris.
Ebheu Körner / Grana Hederæ arboreæ ſeu majoris.
Edler Acatienſafft / Acatiæ Succus nobilis.
Edel Bergmüntz / Calamintha montana ſeu vera.
Edel Binetſch / Spinachia nobilis.
Edel oder Römiſche Chamillen / Chamomilla nobilis ſeu Romana.
Edel oder Cretiſcher Dictam oder Diptam / Dictamnum ſ. Dictamnus creticus.
Edel oder Cretiſche Doſten oder Wohlgemut / Origanum creticum ſeu heracleoticum.
Edel Gamänderlein / Braunmänderlein / Erdweyrauch / Chamædrys.
Edel Garb / Millefolium nobile, ſeu Achillea.
Edel Leberkraut / gülden Leberkraut und gülden Leberklee / Epatica nobilis.
Edel Meerwermut / Abſinthium ſeriphium marinum.
Edel Salbey / Creutzſalbey / ſpitzige Salbey / Salvia aucta ſ. nobilis.
Edel Spick / oder Jndianiſcher Spick / Spica Indica, Nardus Indica ſ. Syriaca.
Edel Steinklee / Honigklee / unſer lieben Frauen Schülein / Melilotus officin.
Edel Wohlgemut / oder Cretiſcher Doſten / Origanum creticum ſ. peregrinum.
Effenbaum oder Eiſenbaum / Ulmus tertia ſeu Atinia *Plinii*.
Egelkraut / Geelſchlangenkraut / Natterkraut / Pfennigkraut / Nummularia.
Egeſter / Aglaſter / Alſter / Atzel oder Hetz / Pica, (ex quorum pullis deſtill. aqua.)
Eglein / Perca fluviatilis.
Egachs / Lacertus ſeu Lacerta.
Egyptiſche Bone / Faba Ægyptia, ſeu Faba Pontica.
Egyptiſcher Feigenbaum / Moroficus, ſeu Ficus Pharaonis.
Egyptiſcher Nachtſchatten / Solanum Ægyptiacum.
Egyptiſche Nüßlein / Glandes Unguentariæ.
Egyptiſcher Pfeffer oder Mohrenpfeffer / Piper Æthiopicum.
Egyptiſcher Schattendorn / oder Egyptiſcher Stechdorn / Acacia Ægyptiaca.
Egyptiſcher Wermut / Abſinthium Ægyptiacum.
Ehrenpreiß / Grundheyl / Schlangen Wundkraut / Veronica.
Ehrenroſen / Erndroſen / Herbſtroſen / Winterroſen / Malva arborea.
Eibenbaum / Smilax, Taxus.
Eibiſch / Jbiſch und wilder Pappeln / Althea, Biſmalva & Ibiſcus.
Eichbaum oder Eichen / Quercus, ſeu Arbor quercina.
Eichenholtz in Stein verwandelt / Lapis Dryites.
Eicheln / Glandes quercinæ ſeu quernæ.
Eichelnhäußlein oder Hütlein / Copulæ glandium, ſeu Cittari.
Eichen oder Eichenbaum / Arbor quercina ſeu querna, vel Quercus.
Eichfahren / Filix querna, & Polypodium quercinum.
Eichmiſpel oder Eichenmiſpel / Viſcum ſeu Viſcus quercinus.
Eichentrauben / Uvæ quercinæ.
Eiſenbaum oder Effenbaum / Ulmus tertia ſeu Atinia *Plinii*.
Einbeerkraut / Einbeer und Wolffsbeer / Herba Paris ſ. Uva verſa.
Einblatkraut / Unifolium, Gramen Parnaſſi.
Einhorn / Unicornu, (diverſarum rerum nomen eſt.)
Eiſen / Ferrum, (eſt corpus immundum & imperfectum.)
Eiſengardt oder Eißvogel / Alcedo, Halcyon.

Eiſenhammerſchlag / Ferri Squama.
Eiſenhardt / Eiſenkraut und Taubenkraut / Verbena.
Eiſenhütlein / Napellus, Aconitum cæruleum.
Eiſenkraut / Eiſenhardt und Taubenkraut / Verbena.
Eiſenroſt / Ferri rubigo, Ferrugo.
Eiſerich / Eiſenreich / Eiſenhardt / Eiſenkraut und Taubenkraut / Verbena.
Eiſenſchlacken / Ferri ſcoriæ, Squama ferri.
Eißvogel / Eiſengardt / Alcedo, Halcyon.
Eißzucker / Saccharum candiſatum album.
Eiterneſſel / Heiterneſſel und Brenneſſel / Urtica urens minor.
Elatin / Elatine, Veronica fæmina *Matth.* & *Fuchſii.*
Elend / Alx, Alce & Alces, (eſt animal medium inter Equum & Cervum.)
Elendshorn / Alcis Cornu.
Elendsklau / Alcis Ungula.
Elephand / Elephas, & Elephantus, auch Helffand / Barrus.
Elephandenbein oder Elphen oder Helffenbein / Ebur.
Elephandenläuß / Anacardia, ſeu Pediculi Elephantis.
Ellenbaum oder Erlenbaum / Alnus.
Ellend / Brachendiſtel / Manstreu / Raddiſtel / Kraußdiſtel / Erygium, Eringus & Centum Capita *Plin.*
Elſaſſiſcher Mohrenkümmel / Daucus Alſaticus.
Elß / Elſen / Elz oder Wermuth / Abſinthium vulgare.
Endivien oder Andivien / Endivia major, Endivia alba.
Endivienlattich / Endivia intybacea.
Endte oder Ende / Andt oder Andtvogel / Anas.
Endtenbaum / Anatifera arborea.
Endtenmuſcheln / Anatiferæ conchæ.
Endtenſchmaltz / Axungia ſeu Pinguedo Anatis.
Engelblümlein / Katzenfuß / Feldkätzlein / Hiſpidula, ſ. Pes Cati.
Engelkraut / Lucianskraut / Waldblume / Laugenkraut / Aliſma, Caltha alpina.
Engelſüß / Tropffwurtz / Süßwurtz / Steinwurtz / Polypodium ſeu Filicula.
Engeltranck / Aliſma *Dioſcoridis*, Fiſtula paſtoris.
Engelwurtz / Angelicawurtzel / H. Geiſtwurtzel / Angelica montana.
Engliſch gefüllte Chamillen / Chamæmelum multiflorum Anglicum.
Engliſch Köhlkraut / Braſſica Anglica.
Engliſch Majoran / Majorana ſecunda major Anglica.
Engliſch Mauerrauten / Lunaria Anglica.
Engliſch Roßfenchel / Hyppomar. Anglic.
Engliſch Schreckenklee / Medica Anglica.
Engliſch Seemorgenröslein / Lychnis xiij. marina Anglica.
Engliſch Steinbrech / Saxifragia Anglica.
Engliſche weiſſe Zeitloſen / Colchicum ſextum Anglicum.
Eniß oder Anieß / Semen Aniſi, Aniceti, ſeu Semen Cymini dulcis.
Entwiggrün / Ingrün / Singrün / Wenigrün / Beerwinck / Vinca pervinca.
Entian / Bitterwurtz und Creutzwurtz / Gentiana.
Epff / Eppich / Waſſereppich / Waſſerpeterlein / Waſſermarck oder Morellen / Apium paluſtre.
Epffs / Garteneppich / Peterlein oder Peterſilgen / Petroſelinum vulgare, Selinon.
Epheu / Ebheu oder Ebbau / Hedera arborea ſeu major.
Epimedium / Epimedium. vid. *Lobel.* in ſuis adverſar. fol. 138.
Eppich {
- Bergeppich / Bergpeterlein / Hirſchpeterlein / wilde Peterſilgen / Apiũ montanũ.
- Garteneppich / Peterlein und Peterſilgen / Petroſelinum ſ. Apium hortenſe.
- Steineppich / Steinpeterlein / Apium petræum ſeu ſaxatile, Petroſel. Maced.
- Waſſereppich / Waſſermarck / Waſſermorellen oder Waſſerpeterlein / Apium paluſtre.

Erbis oder Erbſen / Piſa, Erwenſen.
Erbſelen / Erbſalben / Peiſſelbeer / Sauerach / Saurdorn / Berberes.
Erckelnuß / Erdfeigen / Erdmandeln / Chamæbalanus, Apios *Fuchſii.*
Erde / Terra, (variæ dantur, Bolus, Terraſigillata & aliæ variæ.)
Erdäpffel / oder Erdrüben / Waldrüben / Schweinsbrod / Cyclamen.
Erdbech / Bergbech / Bechleim oder Leimbech / Piſſaſphaltus ſeu Pix montana.

Erdbeer / Fraga ſunt fructus Fragariæ.
Erdbeerkraut / Fragaria ſeu Fragula, Trifolium fragiferum.
Erdbyr / Apios.
Erdcräntzlein / Erdephen / Donnerreb / Grundreb / Hedera terreſtris.
Erdeichel / Wildgarben / rother Steinbrech / Filipendula, Saxifraga rubra.
Erdepheu / Hundelrebe / Grundrebe / Donnerreb / Hedera Terreſtris.
Erdfeigen / Erdäpffel / Saubrod / Schweinsbrod / Cyclamen.
Erdflachs / Steinflachs / Federweiß / Alumen plumoſum ſ. plumeum.
Erdfahren / Filix querna, Oſmundula.
Erdgall / Fieberkraut / Tauſendguldenkraut / Bieberkraut / Centaurium minus.
Erdglaß / Glacies Mariæ, Lapis ſpecularis, unſer Frauen Eyß.
Erdkieffer / Erdpin / Je länger Je lieber / Schlagkräutlein / Chamæpithys.
Erdkirſchen / Judenkirſchen / Winterkirſchen und rother Nachtſchatten / Halicacabum.
Erdkraut / Erdrauch / Taubenkropff / Katzen= und Taubenkörbel / Fumaria.
Erdmandeln / Erdfeigen / Erckelnuß / Chamæbalanus, Panis porcinus, Glans terræ.
Erdmorcheln oder gemeine Morcheln / Tuberæ.
Erdnabel / Erdäpffel / Erdſcheiben / Schweinsbrod / Cyclamen, Panis porcinus.
Erdnüß / Waldrüben / Saubrod / Erdrüben / Cyclamen, Tuber terræ, Rapum terræ.
Erdpech / Pix terræ, Piſſaſphaltum.
Erdpin / Erdkieffer / Je länger Je lieber / Schlagkräutlein / Chamæpithys.
Erdpfeffer / Mauerpfeffer / Bladloß / Judenträubel / Piper murale.
Erdrauch / Erdkraut / Taubenkropff / Katzen=und Taubenkörbel / Fumaria.
Erdſcheiben / Erdäpffel / Erdnabel / Schweinsbrod / Artanita, Malum terræ.
Erdſchwäm / Fungi terreſtres.
Erdſpinnenkraut / Phalangium *Matthioli*.
Erdwachs / Piſſaſphaltum.
Erdweyden / Salicula repens.
Erdweyrauch / Gamänderlein / klein Bathengel / Chamædrys, Triſſago.
Erdwürm / Regenwürm / Lumbrici terreſtres.
Erdwurtz / Erdäpffel / Schweinsbrod / Säubrod / Cyclamen, Rapum, Tuber, Umbilicus terræ.
Erndpappeln / Erndroſen / Herbſt=und Winterroſen / Malva arborea.
Erlenbaum und Ellenbaum / Alnus.
Erlenholtz in Stein verwandelt / Lapis Chlethrites.
Erven / Ervum ſeu Orobus.
Ervenwürger / Cauda Leonis, Herba Tauri vel Vaccæ.
Ervenwurtzel / Orobanche, Herba Tauri.
Ertz / Æs.
Eſchbaum / Eſchern / Steineſchen / Brandeſchen und Wundholtz / Fraxinus.
Eſchbaum Samen / Semen Fraxini ſeu Semen Linguæ avis.
Eſche / Cinis.
Eſcherwurtz / weiſſer gemeiner Diptam / Diptamnus albus, ſeu Fraxinella.
Eſchleuchel / Cepa Aſcalonica.
Eſchrößlein / Sorbus torminalis.
Eſel / Aſinus.
Eſelger / Kellereſelger / Aſſelwürm / Schäfelein / Aſelli, Millepedes.
Eſelshuff / Roßhuff / Hufflattig / Brandlattig / Ungula caballina ſ. aſinina.
Eſelskörbel / Cerefolium aſininum.
Eſelskümmerling / Springkürbis / wilde Cucumern / Cucumis aſininus ſ. ſylv.
Eſelsmilch / Hunds=Wolffs=und Teuffelsmilch / Eſula ſ. Herba lactaria.
Eſelsmilch / Lac aſininum, Liquor albus ex mammis Aſinæ.
Eſelsmöhren / Paſtinaca aſinina, Daucus ſylveſtris *Theophraſti*.
Eßlauch / Porum, Gethyllis.
Eſſichtmooß / Muſcus ramoſus.
Eſſig / Acetum ex potulentis ſuccis factum.
Eſſigmeth / Acetum mulſum, & Mulſum acidum. vid. Oxymel.
Ethiopiſches Oelbaum=Hartz / Gummi Elami ſeu Elemi.
Euphorbienkraut=Safft / Euphorbium.

Ewiges

Digitized by Google

Ewigs Liecht / Alumen plumoſum ſeu ſaxatile.
Ey / Ovum.
Eyergelb / Luteum, luteum Ovi, Vitellus.
Eyerklar oder Eyerweiß / Albumen Ovi ſeu Ovorum.
Eyerſchalen / Ovorum putamina ſeu Teſtæ.
Eyßzucker oder weiſſer Candelzucker / Saccharum Candum album ſeu cryſtallinum.

F.

Faellriß oder Fellriß / Alcea, Herba St. Simeonis, Dens Leonis.

Fällriß { Römiſche oder Venediſche Pappel / Hypecoum *Matthioli.*
Teutſche Sigmarswurtz / Simeonswurtz / Hochleuchten oder Fallriß / Alcæa ſeu Alcea, Herba St. Simeonis, Hypecoum *Dioſcoridis*, wird auch Fluch-oder Pflugwurtz genannt. }

Färberbaum / Schlingbaum / Gerberbaum / Rhus, Sumach Arabum.
Färberbeer / Kermesbeer / Scharlachbeer / Grama Kermes, Cocci infectoriæ.
Färberblum / Färbermarck / Färberſcharten / Flos tinctorius major, Serratula tinctoria mas.
Färberröthe / Färberwurtz / Rubia tinctorum ſeu tinctoria.
Fahren oder Farengliedkraut / Farenwundkraut / Sideritis, Conſolida felici folio.
Fahren oder Farnkraut Männlein / Filix mas.
Fahrenkraut oder Wurtzel Weiblein / Filix fœmina.
Fahrenmooß / Muſcus filicinus.
Falck / Falco.
Falſches Camehlheu / Schænantum adulterinum.
Falſch Frantzöſiſcher Nardus / Nardus Narbonenſis adulterina.
Falſch Hermodacktylus / Pſeudo-Hermodactylus *Matthioli.*
Falſche Hohlwurtzel / Ariſtolochia, rot. vulg. ſeu Fumaria bulboſa rad. cor.
Falſch Leinkraut / Linaria adulterina.
Falſcher Pfeffer / Braſma, pſeudo-Piper.
Faſan / Phaſianus.
Faſelerbſen / Piſum quadratum *Plinii.*
Faſeln oder Feldfaſeln / Phaſeoli xij. genera.
Faſtenblum / Himmelſchlüſſel / St. Peterſchlüſſel / weiſſe Bethonien / Primula Veris.
Faulbaum / Arbor fœtida, Frangula, Alnus nigra, Avornus.
Faulbeerbaum / falſcher Cornelbaum / Cornus fœmina ſ. ſylveſtris.
Feberkraut / Metterich / Meter / Materkraut / Matricaria.
Federweiß / Erdflachs / Steinflachs / Alumen plumoſum ſ. ſaxatile.
Feigblättereppig / Feigblätterkraut / Feigwartzenkraut / Chelidonium minus.
Feigbohnen / Wickbohnen / Wolffaſchbohnen / Lupini ſativi Acortini.
Feigen / dörre und friſche Feigen / Caricæ, Ficus & Mariſcæ.
Feigenbaum / Ficus Arbor.

Feigen { Erdfeigen / Erdäpffel / Saubrod / Cyclamen.
Indianiſche Feigen / Ficus Indica. }

Feigenträublein / groſſe Roſinen / Uvæ paſſæ majores.
Felber und Felbinger / Weiden / Seidelweiden / Salix.
Feldandorn / riechender Andorn / Pſeudo-Stachys ſeu Stachys agreſtis.
Feldanemonen / Feldrößlein / Anemone ſylveſtris.
Feldbacillen / Ackerbacilen / Sichelkraut / Crithmus arvenſis.
Feldcypreſſen / Erdpin / Erdkieffer / Schlagkräutlein / Chamæpitys.
Felddiſtel / Carthamus ſylveſtris.
Felderbis / Piſum minus,
Feldhahnenfuß / Ranunculus ſylveſtris.
Feldhirtzhorn / wild Hirtzhorn / Schlangenzwang / Coronopus ſylveſtris.
Feldhuhn / Perdix.
Feldiſop / Conſolida ſolis, Helianthemum *Valer. Cordi.*
Feldkatzen / Ruhrkraut / Gnaphalium, Centunculus, Tomentum.
Feldkertzen / Königskertzen / Kertzenkraut / Himmelbrand / Verbaſcum.
Feldklee oder Wieſenklee / Trifolium pratenſe.

Feldkletten/ Ackerpeterlein oder Ackerkletten/ Petroſelinum, arverſe, Lappa agreſtis.
Feldknoblauch/ Aber/ Acker oder wilder Knoblauch/ Allium porcinum, Scordopraſon.
Feldkropff / Lactuca agnina, Olus album.
Feldkümmel / Wieſenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Feldkützel / Feldkätzlein / Engelblümlein / Katzenfuß / Hiſpidula, Pes Cati.
Feldmagen / Feldmagſamen / Feldmohn / Papaver erraticum.
Feldmüntz / Feldnapt / Calamintha ſylveſtris, Nepeta.
Feldpolium / Polium campeſtre.
Feldrauthen / Rutha ſylveſtris, wilde Rauthen.
Feldroſen / wilde Roſen / Heckroſen / Heydroſen / Roſa arvenſis, canina, ſylveſtris.
Feldroßmarin oder Feldrolium / Polium campeſtre.
Feldſaffran / wilder Saffran/ Carthamus officinarum, Cnicus, Crocus ſarracenicus.
Feldſcharlach / Salvia ſylveſtris, Gallitricon ſylveſtre.
Feldſtabwurtz / Abrotanum campeſtre.
Feldtraubenkraut / Ambroſia ſylveſtris.
Feldwegwarten / Sonnenwand / Hindlauff / Sonnenwürbel / Cichorium ſylveſtre.
Feldwermut / oder gemeiner Wermut / Abſinthium latifolium, ruſticum, vulgare.
Feldwicken oder wilde Wicken / Vicia ſylveſtris, Aphaca.
Feldzwiebel oder Ackerzwiebel / Bulbus agreſtis ſeu vomitorius.
Feldzwiebel ſo man iſſet / Bulbus eſculentus, (varia genera Ceparum.)
Fellriß / Alcea, Herba St. Simeonis, Dens Leonis, vid. Fällriß.

Fenchel:
- Fenchelgarb / Fœniculum aquaticum, Millefolium paluſtre.
- Fenchelgarn / Waſſerfenchel / Myriophyllum, Maratryphyllum paluſtre.
- Fenchelholtz / Saſſafraß / Lignum fœniculatum ſeu Saſſafras.
- Fenchelkraut / Fœniculum, Marathrum.
- Fenchelſamen / Semen Fœniculi ſeu Marathri.
- Säufenchel / Haarſtrang / Himmeldill / Peucedanum.

Fenich / Fench / Pénich / Heydelpenich / Panikorn / Putzweytzen / Panicum.
Fenichgraß oder wilder Fenich / Gramen paniceum ſeu Panicum ſylveſtre.
Ferberbeer / Kermesbeer / Scharlachbeer / vid. Färberbeer.
Ferulkraut oder Galbenkraut / Ferulago, Ferula fœmina ſ. ſyriaca.
Feuren / Fichtenbaum / Hartzbaum / Kinholtz / Kyfferholtz / Forenholtz / Pinus.
Feigen / dörre Feigen / friſche Feigen / Carica, Ficus, vid. Feigen.
Feigwurtz / Blutwurtz / Hertzwurtz / rothe Heil- und Ruhrwurtz / Tormentilla.
Fett oder Schmaltz / Adeps, Axungia ſeu Pinguedo.
Fette Henne / Donnerbohne / Donnerkraut / Knabenkraut / Craſſula major.
Feuerkrott / Rana venenata foſſilis.
Feuerlilien / Lilium aureum, croceum ſeu luteum.
Feuerſtein / Pyrites, Silex ignarius.
Feuren / Fichtenbaum / Hartzbaum / Kinholtz / Kyfferholtz / Fornholtz / Pinus.
Fichten / Fichtenbaum idem.
Fieberkraut / Erdgall / Aurin und Bieberkraut / Centaurium minus.
Fieberrinden / Cortices Chinæ Chinæ, ſeu Cinæ Cinæ, febrifugi ſ. Peruviani.
Fiedelhartz / Geigenhartz / Colophonium / Colofonia / Colophonia ſ. Pix græca.
Filipendelwurtzel / rother Steinbrech / wild Garbenwurtzel / Filipendula.
Filtzkraut / Flachsſeyden / Seidenkraut / Dotterkraut / Cuſcuta.
Fingerhut / Fingerhütlein / Herba digitalis.
Fingernägeleinkraut oder Fingernagelkraut / Paronychia altera *Matth.*
Fingerſtein / Judenſtein / Lapis Judaicus, Dactylus Ideus, Agapis.
Fiſchbein / Blackfiſch / Blackküttel / Os ſeu Oſſa piſcis Sepiæ.
Fiſchkörner / Dollkörner / Cockelskörner / Cocculæ ſ. Coccili Indi.
Fiſchkraut / wild Aurin / Gratia Dei, Gratiola, Limneſium.
Fiſchkümmel / Wieſen- und Feldkümmel / Caros, Carum & Carvum.
Fiſchlein / Haaſenblaſen / Collapiſcium, Ichthyocolla.
Fiſchleim / oder Fleiſchleim / Gummi / Sarcocolla, Gluten carnis.
Fiſchmäuler / Nabelkraut / Krottenflachs / Frauenflachs / Linaria, Oſyris.
Fiſchmelden / wilder Meyer / Blitum ſylveſtre, Polyſpermon.
Fiſchmüntz / Mentha aquatica, Siſymbrium ſylveſtre.

Fiſchwurtz / Brunnwurtz / Käferwurtz / Wurmwurtz / Säuwurtz / Scrophularia major, Betonica aquatica, Millemorbia, Ocymaſtrum.
Flachs / Lein / Linum ſativum.
Flachsdotter oder Leindotter / Seſamum, Camelina, Myagria.
Flachskraut / Leinkraut / Harnkraut / wilder Flachs / Linaria, Oſyris.
Flachsſeyden / Seidenkraut / Dottern und Filtzkraut / Caſſutha, Cuſcuta.
Flachswild oder Wilderflachs / Leinkraut / unſer lieben Frauen Flachs / Linaria.
Fleckenkraut oder fleckend Lungenkraut / Pulmonaria maculata ſ. maculoſa.
Fledermauß / Veſpertilio.
Fledermaußdorn / Bruſchken / Mäuß- und Myrtendorn / Bruſcus, Ruſcus.
Fleiſchblum / Wieſenklee / Trifolium pratenſe.
Fleiſchlauch oder Schnittlauch / Porrum ſectile.
Fleiſchleim / Fiſchleim oder Beinleim / Sarcocolla, Gluten carnis.
Fleiſchmaden / Termes.
Flemmiſcher Erdrauch / Fumaria Flandrica, Fumaria latifol. major.
Fliegengifft oder Mückenpulver / Cobaltum.
Flieſende Ambra / Ambra liquida, ſ. Liquidambra, Ambra nigra.
Flieſender Storax / dünner Storax / Storax ſeu Styrax liquida.
Flittern / Viola lunaris, Lunaria græca.
Flöhe { Flöhekraut / Waſſerpfeffer / Pfauenſpiegel } Perſicaria.
Flöhe { Flöhepfeffer / Mückenkraut / Pferſingkraut } Perſicaria.
Flöhe { Flöheſamen / Semen Pſyllii, Herba pulicariæ ſ. pulicaris.
Flor Amor / Sammetblumen und Tauſendſchön / Amaranthus purpureus.
Flor oder Saflor / wilder Saffran / Carthamus, Cnicus, Crocus ſarracenicus.
Florentiniſcher Fenchel / Fœniculum Romanum.
Florentiniſche Violwurtzel / Windiſch Veilwurtzel / Iris Florentina ſ. Illyrica.
Flüeblum (apud Helveticos) Auricula urſi, Sanicula alpina.
Flußhänlein / Flußhanenfuß / Flußleberkraut / Ranunculus fluviatilis.
Flußmuſcheln / Conchæ vulgares.
Flußſtein / Kyßling oder Kyſelſtein / Silex, Silices.
Flußvogelkraut / Alſine fluviatilis.
Fluthgraß / Gramen fluviatile.
Fönumgräcum / Bocks oder Kühehorn / Fœnugræcum, Trifolium græcum.
Forenholtz oder Feuren / Fichtenbaum / Hartzbaum / Kinholtz / Pinus.
Fortzzwang / Fabaria.
Fotzenigel / Trago Verbena ſupina, Pſeudohepatorium.
Fotzwein / Fotzzwang / Craſſula major, Sempervivum vineale.
Frantzöſiſcher Roßmarin / Roſmarinus Gallicus, Stœchas Arabica.
Frantzoſenholtz / Lignum Guajacum, Indicum, ſanctum.
Frauenbalſam / Frauenmüntz / Romaniſche Salbey / Mentha Sarracenica.
Frauenbiß / Frauenhefft / Lentopodium, Rhapeion *Plinii*.
Frauenblätter / Calamintha.
Frauenblumen / Engelblümlein / Tag- und Nachtblumen / Hiſpidula.
Frauenbutter / Butyrum ex Lacte Fœminæ.
Frauendiſtel / Mariendiſtel / Vehediſtel / Wegdiſtel / Carduus Mariæ.
Frauendoſten / Edler Doſten oder Wohlgemut / Origanum Creticum.
Fraueneyß / Spergläß / Erdgläß / Glacies Mariæ, Specularis Lapis.
Frauenflachs / Krottenflachs / Leinkraut / Nabelkraut / Linaria, Oſyris.
Frauenhandſchuh / Bacharis, (als ſolches *Caſtor Durantes* beſchreibt.)
Frauenhaar / Jungfrauenhaar und Venushaar / Capilli Veneris.
Frauenkraut / Mutterkraut / Citronenkraut / Meliſſa.
Frauenmandel / Löwenfuß / Sinau / groſſer Sanickel / Alchimilla.
Frauenmüntz oder Balſam / Mentha acuta, Sarracenica.
Frauennabel / Maurenkraut / Cymbalaria.
Frauenröslein / Marienröslein / Himmelröslein / Lychnis coronaria, Flamma Jovis.
Frauenſpiegel / Viola arvenſis.
Frembder Balſamapffel / Halicacabus peregrinus.
Frembd Bintzenkraut / Juncaria *Cluſii*.

Frembd

Frembd Braunwurtzel / Scrophularia peregrina.
Frembder Kimmel / Carum peregrinum, Stœchas Arabica.
Frembder Leberbalſam / Kraut / Ageratum ſeu Eupatorium *Mej.*
Frembder Liebſtöckel / Leviſticum verum.
Frembde Oeſterreichiſche Scabioſen / Scabioſa Auſtriaca rubra latifolia.
Frembde purgirende Haſelnüß / Avellanæ ſ. Nuces purgantes.
Frembde Rheinblumen / Stœchas citrina exotica.
Frembder Roßmarin / Libanotis, Roſmarinum ferulaceum.
Frembder rother Baldrian / Valeriana peregrina rubea.
Frembder Thymian / Thymiana peregrina, Stœchas Arabica.
Frembd Trauben Hyacinth / Hyacinthus Botryoides, Chalcedon. Moſchat. &.
Frembde Waldreben / Clematis peregrina cærulea.
Frembde Wegdiſtel / Acanthium peregrinum.
Frembde Winterroſen / Malva roſea ſimplex peregrina.
Freßwurtz / Aronwurtzel / Kalbsfuß / Teutſcher Jngber / Arum.
Freyſamkraut / 1. Jacea magna, Herba Trinitatis.
Freyſamkraut / 2. Squamaria, Dentaria major *Matthioli.*
Freyſamroſen / Gichtroſen und geſegnete Roſen / Pœonia.
Freyſamwurtzel / Pöonienwurtzel / Königsroſenwurtzel / Rad. Pœoniæ.
Froſch / Rana.
Froſchbiß / Rana morſa, Nymphæa parva.
Froſchkraut / Ranunculus.
Froſchleich / Froſchſamen / Sperma Ranarum, Cryſtallina Ranarum mucilago.
Froſchlöffelkraut / Cochlearia ſeu Plantago paluſtris.
Froſchpfeffer / Ranunculus.
Froſchwegerig / Plantago aquatica.
Frühlingskraut oder Wurtzel / Dentaria major *Matth.*
Fuchshödlein / Teſticuli Vulpis.
Fuchslunge / Pulmo Vulpis.
Fuchsſchmaltz / Pinguedo Vulpis.
Fuchsſchwantz / Femich / Fench / Penich / Panicum, Mel frugum.
Füllein / Equulus, Equuleus.
Fünffbladt / Fünfffingerkraut / Quinquefolium.
Fürſthaber / Taubkorn / Mäußgerſten oder Korn / Phœnix.
Futthechel / Heuhechel / Heckelkraut / Stallkraut / Ononis, Reſta bovis.

G.

GAffer / Gampffer / Campher oder Kampher / Camphora ſ. Cophura.
Galappenwurtzel oder Galappen / Jalappen / Gialappa, Bryonia nigra.
Galbanum / iſt ein Muttergummi oder Mutterhartz / Galbanum.
Galbankraut / Galbanifera ferula.

Galgandt:
- Groſſer Galgandt / Galanga major.
- Kleiner Galgandt / Galanga minor.
- Langer Galgandt oder wilder Galgandt / Cyperus longus.
- Runder Galgandt oder wilder runder Galgandt / Cyperus rotundus.
- Süſſer Galgandt wilder / Cyperus dulcis *Theophraſti.*

Gallitzelſtein oder Gallitzenſtein / Vitriolum album.

Galläpffel:
- Die Beſten / Gallæ Turcicæ.
- Die Gemeine / Die Teutſche / Gallæ communes ſeu Aſininæ.
- Die Türckiſche / Gallæ Turcicæ.

Gallmey oder Gallmeyſtein / Lapis Calaminaris, Cadmia foſſilis.
Gallmeyfluch / Weißnicht oder Streumehl / Nihilum album, Pompholyx.
Gallrey / Galreda, Gelatina.
Gamänderlein / Erdweyrauch / Edelgamänderlein / Chamædrys.
Gamillen / Chamillen / Camillen und Kamillen / Chamæmelum, Chamomilla.

Gampffer oder Gaſſer und Campher / Camphora, Caphur ſ. Caphura.
Gampfferkraut / Gartenheyl / Gartheber / Gartzagen / Abrotanum mas.
Gämbſe oder Gämbſenkugel / vid. Gembſe und Gembſekugel.
Gänßblümlein / Flores Bellidis & Conſolidæ minoris.
Gänßdiſtel / Sonchus lævis ſeu ſylveſtris, Sonchus aſper *Dioſcoridis*.
Gänß Eyſop oder Iſop / Hünerfüls / Kops Iſop / Winter Iſop / Satureja.
Gänßerich / Grenſig / Grünſing und Silberkraut / Anſerina.
Gänßfleckenkraut / Fleckenkraut und Gaißrauten / Galega.
Gänßfuß / Pes Anſerinus.
Gänßkräß / Burſa Paſtoris, Criſpula.
Gänßkraut / Gänßauge / Bellis minor, Solidago minima.
Gänßkraut / Genſerich / Grenſich / Silberblat / Anſerina.
Gänßkraut / Katzenwedel / Equiſetum.
Gänßpappeln / Käßpappeln / Roß-oder Haſenpappeln / Malva minor.
Gänßſchmaltz / Axungia ſeu Pinguedo Anſeris.
Gänßzunge / Carduus hepaticus, Chenogloſſum, Lactuca ſylveſtris, Thridax agria.
Ganſerkraut / Garthagen / Garten / Gartwurtz / Abrotanum mas.
Garaffel / Cariofilat / Caroffel / Sanamund / Caryophyllata.
Garb / Garbenkraut / Schafgarben / Schafripp / Millefolium.
Gartel / Gartenheyl / Gartheber / Stabwurtz / Schoßwurtz / Abrotanum mas.
Gartenbacillen / Crethamus hortulana.
Garten-oder groß Baldrian / Valeriana hortenſis major.
Gartenbalſam / Müntz-und Müntzbalſam / Mentha criſpa.
Gartenbohnen / oder Indianiſche Bohnen / Phaſeoli.
Gartencypreſſen / Cypariſſus hortulana.
Gartenendivien / Endivia domeſtica ſeu hortenſis.
Garteneppig / Peterſilgen oder Peterlein / Petroſelinum vulgare.
Gartenerbis / Piſum majus.
Gartenheber / Gartel / Gartenheyl oder Stabwurtz / Abrotanum mas.
Gartenheyl / Gartenheber / Abrotanum mas.
Gartenisop oder Eyſop / Gartenſaturey / Satureia hortulana.
Gartenklee / Lotus hortorum, Trifolium odoratum.
Gartenkräß / Creſſio, Naſturtium hortenſe.
Gartenkraut / Narthex, Ferula.
Gartenkümmel / Cuminum ſeu Cyminum ſativum.
Gartenmagen oder Mohn / Papaver hortenſe ſeu ſativum.
Gartenneſſeln / Urtica hortulana ſeu romana.
Gartenpappeln oder Herbſtroſen / Malva arboreſcens.
Gartenquendel oder Römiſcher Quendel / Thymum ſeu Thymus.
Gartenrapuntzel / Rapunculum & Rapunculus hortenſis.
Gartenrauthen / Weinrauthen / Zaunrauthen / Todtenkraut / Ruta hortenſis.
Gartenſaffran / wilder Saffran / Saffler oder Safflor / Carthamus, Cnicus.
Gartenſaturey / Gänßiſop / Hühnerfülß / Zwiebeliſop / Satureia.
Gartenſcariol oder Gartenſeriol / klein Endivien / Endivia minor.
Gartenſcharlach / Muſcatellerkraut / Horminum, Orminium, Sclarea.
Gartenſeliung / groß Baldrian / St. Gebrgenkraut / Valeriana hortenſis.
Gartenſenff weiſſer / Raucken auch wilder Senff / Eruca ſativa.
Gartenſpargen / Aſparagus altilis ſeu hortenſis.
Gartenſteinklee / Lotus hortenſis, Trifolium odoratum.
Gartenwegwarten oder Wegweiß / Cichorium domeſticum ſ. hortenſe.
Gartenwermut / Römiſcher oder Welſcher Wermut / Abſinthium ponticum.
Garthagen / Gorthan / Gartenheyl / Gartheber / Abrotanum mas.
Gartwurtz / Garthen / Gartel / Gartzogen / Abrotanum mas.
Gauchblume / Flos Cuculi, Naſturtium pratenſe.
Gauchbrod / Guckauchsklee / Acetoſella, Panis Cuculi & Tragapogon.
Gauchhaber / Avena græca, Feſtuca.
Gauchheyl / Colmarkraut / Vogelkraut / Grundheyl / Anagallis mas & fœmina.
Gauchklee / Wieſenklee / Trifolium pratenſe & acetoſum.

Gebaumte Haußwurtzel / Sedum ſeu Sempervivum arboreſcens.
Gebrandter Alaun / Alumen uſtum ſeu combuſtum.
Gebrandt Bley / Plumbum uſtum.
Gebrandt Helffenbein / Ebur uſtum, Spodium.
Gebrandt Hirſchhorn / Cornu Cervi uſtum.
Gebrandt Kupffer / Æs uſtum.
Gefeilt Stahl / Limatura ſeu Scobs Martis.
Gefeynte oder gefeinte Roſen oder Röslein / Roſæ finæ ſeu Roſæ rubræ.
Gefülte Chamillen oder Gamillen / Chamomilla romana.
Gefülte Drußwurtz / Ranunculus tuberoſus.
Gefülte Engliſche Drußwurtz / Ranunculus tuberoſus Anglicus.
Gefülte frembde Hyacinth / Hyacinthus Orientalis major polyanthos.
Gefülte Granatenblumen / Balauſtia, Cytinus, Flores Mali Granati.
Gefült groß Hanenfuß oder Graßhänlein / Ranunculus gramineus coronarius.
Gefült gülden Leberkraut / Hepatica aurea multiflora.
Gefült Joſephsſtäblein / Pſeudonarciſſus luteus polyanthos.
Gefült kleiner Hanenfuß / Ranunculus tuberoſus.
Gefülte Königs-Cron / Corona Imperialis ſecunda polyanthos.
Gefülte Magdblümlein oder gefülte Metern / Matricaria multiflora.
Gefülter Magſamen / Papaver flore plenô, ſeu Papaver polyanthos.
Gefülte Nägeleinblum / Caryophyllus multiplex.
Gefülte Narciſſenröslein / Narciſſus primus polyanthos *Matthioli*.
Gefülter Peterlein / Apium hortenſe maximum ſeu criſpum.
Gefült Rohr mit Marck / Calamus farctus, Hirundo farcta.
Gefülte Schlüſſelblumen / Primula Veris multiflora.
Gefülte Steinnägelein / Caryophyllus montanus multiflorus.
Gefülter Wegerich / Plantago multiplex.
Gefülter Wiederſtoß / Ocymaſtrum multiflorum.
Gegenſtroß / Borrago, Bugloſſum verum, latifolium ſeu urbanum.
Gegraben Einhorn oder Elffenbein / Unicornu foſſile, Lapis Ceratites.
Gegraben Schwefel / Sulphur nativum, foſſile ſeu vivum.
Geiſerwurtz / Pyrethrum.
Geigenhartz / Fiedelhartz / Colofonia ſeu Colophonia & Pix græca.
Geiß oder Geyß / Capra ſeu Hirca.
Geißbart / Barba caprina, Ulmaria.
Geißblad / Specklilien / Waldlilien oder Waldwinden / Caprifolium.
Geißbohnen oder Geißknüttel / Stercus caprinum.
Geißbutter / Butyrum Capræ ſeu caprinum.
Geißfuß oder Geißfüſſel / Ægopodium.
Geißklee / Cytiſus, Teline.
Geißknüttel oder Geyßbohnen / Stercus caprinum.
Geißrauthen / Fleckenkraut / Galega, Ruta capraria.
Gekerfft Gartenkraut / Dipſacus ſecundus, Labrum Veneris.
Gekerffter langer Waſſerhanenfuß / gekerfft Spehrkraut / Ranunculus flammeus.
Gehörnt Hünerdarm / Alſine corniculata *Cluſii*.
Gehörnter Magenſamen oder Mohn / Papaver corniculatum.
Gehörntes Waſſergarbenkraut / Mellefolium aquaticum cornutum.
Gelappen- oder Galappenwurtzel / Jalapa, Gelapium, Gialapa.
Gelb Aſpodillwurtzel groß / Aſphodelus 5. luteus major.
Gelb Aſpodillwurtzel klein / Aſphodelus 4. luteus minor.
Gelb Aſpodill Lilgen / Aſphodelus liliaceus luteus 1.
Gelber Arſenicum oder gelber Arſenick / Arſenicum citrinum.
Gelber Atrament oder gelber Bergſchwefel / Miſy, Chalcitidis efflореſcentia.
Gelbe Bacillen / Ringelblumen oder Goldblumen / Crithmum, Cryſanthemum.
Gelb Bergpolium / Polium montanum tertium luteum.
Gelber Bergſchwefel / gelb Atrament / Atramentum luteum, Miſy.
Gelbe Bergviolen oder Veilgen / Viola Martis arboreſcens lutea.
Gelber und blauer Bergſanickel / Auricula Urſi floribus luteis & cæruleis.

Gelbe

Digitized by Google

Gelbe Braunwurtz / Scrophularia lutea.
Gelbe Chamillen oder Gamillen / Chamæmelum luteum.
Gelbe Condrillen / Chondrilla lutea quinta.
Gelber Erdrauch / Fumaria lutea, Fumaria corydalis.
Gelb Färberblum / Flos tinctorius major.
Gelb Feigbohne / Lupinus luteus.
Gelb Feldröslein / Anemone agreſtis, ſeu Adonis flore luteo.
Gelbe Feldwegwarten / klein Sonnenwirbel / Chondrilla.
Gelbe Feldzwiebel / Ornithogalum tertium luteum.
Gelb Fieberkraut / Tertiana lutea, Terzolla lutea.
Gelber Fingerhut / Digitalis lutea.
Gelb Flockenblum / Jacea lutea capite ſpinoſo.
Gelb Gänßblum / Chryſanthemum ſegetale.
Gelb Garben / Millefolium luteum tomentoſum.
Gelb Gauchheyl / Anagallis lutea.
Gelb Gliedkraut / Sideritis lutea.
Gelbe Griechen / Pruna cerea ſeu lutea.
Gelb Haaſenkle / Lagopodium flore luteo.
Gelb Heuhechel / Ononis lutea.
Gelb Hornungsblum oder gelb Mertzenblum / Narciſſus luteus.
Gelb Hüttenrauch / Arſenicum citrinum.
Gelber Jngber / Gelbſuchtwurtzel / oder Gilbwurtzel / Curcuma.
Gelb Knabenkraut / Orchis lutea, Teſticulus luteus.
Gelb knottigte Wallwurtz / Symphytum tuberoſum.
Gelb Küchenſchell / Pulſatilla lutea.
Gelbe Lilien oder gelbe Lilgen / Lilium croceum ſeu luteum.
Gelbe Mausöhrlein / Auricula Muris flore luteo, Stœchas citrina & Tinearia.
Gelbe Mayenblümlein / Lilium Convallium luteum & Taraxacum.
Gelbe Meerlilien / Lilium marinum luteum.
Gelb Mertzenblum / gelb Hornungsblum / Narciſſus luteus.
Gelb Meterich / Tanacetum hortenſe vel Matricaria.
Gelbe Möhren / Paſtinaca ſativa, domeſtica ſeu tenuifolia.
Gelbe Müntz / Conyza, Cunilago.
Gelbe Nägelein oder Violen / Leucojum luteum, Flos Cheiri, Viola lutea.
Gelber Nordenſamen / Nigella citrina.
Gelbe Ochſenzunge / Rumex acutus, Lapathum acutum.
Gelb Oelmagen / Papaver corniculatum.
Gelbe Paſtinacken oder gelbe Rüben / Daucus luteus, Staphylinus luteus.
Gelbe Pflaumen / Pruna cerea, citrina ſeu lutea.
Gelb Pontiſcher Hyacinth / Iris bulboſa lutea.
Gelb Ragwurtz / Triorchis lutea.
Gelbe Rhabarber / Rhabarbarum.
Gelbe Rheinblumen / Amaranthus luteus (3. ſpecies.)
Gelbe Rüben / Paſtinacken oder Möhren / Daucus, Paſtinaca.
Gelb Sämlein in den Lilien / Antheræ Liliorum.
Gelb Sämlein in den Roſen / Antheræ Roſarum.
Gelber Santel / Santalum citrinum ſive luteum.
Gelber Sauerklee / Oxys floribus luteis.
Gelb Schlangen Wundkraut / Serpentaria minor, Numularia.
Gelber Schwefel / Sulphur citrinum.
Gelbe Schwertel / gelbe Waſſerlilien / Acorus vulgaris.
Gelbe Seeblumen / Nymphæa lutea.
Gelber Senff / Sinapi.
Gelbe Steinwicken / Hedyſarum minus.
Gelbe Stendelwurtz / Teſticulus muſcarius ſecundus.
Gelb Sternkraut / Bulbonium ſecundum luteum.
Gelbſuchtwurtzel / Gelbwurtzel und Gilbwurtzel / Curcuma.
Gelber Taubenkropff / Fumaria Corydalis, Illyrica, montana & lutea.

Gelbe Taubeneſſel / Lamium luteum.
Gelber Veil / Cheiri flores, Leucojum luteum.
Gelb Wachs / Cera citrina.
Gelb Waſſeraſpodil / gelb Waſſerlilien und gelb Waſſerſchwertel / Acorus luteus, Iris paluſtris lutea, pſeudo-Acorum.
Gelb Waſſermarck / Waſſermorellen / Apium aquaticum ſeu paluſtre.
Gelbe Wegwarthen / klein Sonnenwirbel / gelbe Feldwegwarthen / Chondrilla.
Gelber Weiderich / Lyſimachia lutea.
Gelbe Wicken / Vicia.
Gelbe Wieſenblum / Chryſanthemum.
Gelbe Wieſenzeitloſen / Colchicum tertium luteum.
Gelbe Wundröslein / Pulſatilla lutea tertia.
Gelbe Wolffswurtz / Aconitum octavum luteum ſ. ponticum.
Gelb Wüllkraut / Verbaſcum luteum ſextum.
Gelb Violen / Flos Cheiri, Leucojum luteum, Viola petræa lutea.
Gelbſichtwurtz / Gelbwurtzel und Gilbwurtzel / Curcuma.
Gemauer- oder Gemäuerwurtzel / Pyrethrum.
Gembß / Capra alpina, Rupicapra, Capreola vel Dama.
Gembſenkraut / Gembſenwurtz und Schwindelkraut / Doronicum.
Gembſenkugel / Ægagropila, Lapis Bezoar Germanicus.
Gembſenwurtzel / Gembſenkraut und Schwindelkraut / Doronicum.
Gemeiner Apſſt / Eppich / Waſſerpeterlein / Apium vulgare.
Gemeiner Baldrian / Katzen- oder Augenwurtzel / Valeriana.
Gemeiner Bolus / Bolus communis ruber.
Gemeine Brenneſſel / Urtica urens communis.
Gemeine Doſten oder Wohlgemut / Origanum officinarum ſ. ſylveſtr.
Gemein Endivien / Endivia Communis ſeu ſylveſtris.
Gemeine Heydniſche Lilien / Lilium montanum ſ. Martagon vulgare.
Gemeine Hohlwurtzel / Ariſtolochia rotunda vulgaris.
Gemeine Nüß / Nuces Juglandes mediæ.
Gemeine Oſterlucey / Ariſtolochia longa vulgaris.
Gemeine Pappeln / Käßpappeln / Roß und Haſenpappeln / Malva ſylveſtris.
Gemeiner Pfeffer / ſchwartzer Pfeffer / Piper nigrum, Melanopiper.
Gemeiner Steinklee / Melilotus officinalis, Sertula Campana.
Genethkatz / Geneta.
Geniſt / Genſter / Pfrimmenkraut / Kühnſchroten / Geniſta.
Genſel / Bortzel / Bleykraut / Burtzelkraut / Portulaca.
Genſerich / Genßkraut / Grenſich / Silberkraut / Anſerina, Potentilla.
Genßkraut / Genßaug / Bellis minor, Solidago minima.
Genßkraut / Alſine, Morſus Gallinæ officinarum.
Genßzung / Lactuca ſylveſtris, Carduus Hepaticus, Thridax agria.
Gentor / Augſtein oder Agatſtein / Carabe, Succinum, Electrum.
Gerbelier / Braſma, pſeudo-Piper.
Gerbel / Garb / Schaffgarb / Schaffrip / Tauſendblat / Millefolium.
Gerbel / Gerwel / Körbel / Körffelkraut / Cerefolium.
Gerber / Färber / Gerberbaum / Schlingbaum / Rhus, Sumach.
Gerber / Sumach / Schlingbaum / Rhus, Sumach.
Gerfiſch / Acus, Aci.
Germell / Gerwoll / Garbenkraut / Schaffgarben / Millefolium.
Gerinſel / Allium urſinum.
Gerß / Imperatoria Alpina.
Gerſten / Hordeum ſeu Ordeum.
Gerſtenwalch / Ægilops, Hordeum, Feſtuca.
Gertwurtz / Gartwurtz / Gartel / Gartenheyl / Abrotanum mas.
Geſcheckte Indianiſche Blum / Flos mirabilis Peruvianus, Viola Peruviana.
Geſegnete Diſtel / Bornwurtz / Spinnendiſtel / Carduus benedictus.
Geſegnete Roſe / Freyſamroſen / Gichtroſen / Pœonia.
Geſiegelte Erden / Terra ſigillata.

Geſpreckt

Digitized by Google

Geſpreckt Knabenkraut / Cynoſorchis.
Geſtirnt Rohr / Cereus Peruvianus.
Geſtirnt Rohr von Peru / Calamus Peruvianus aſteroides.
Geſtirnte Wicken / Stella leguminoſa.
Gewaſchen Saltz oder Steinſaltz / Sal foſſile, Gemmæ ſeu Indum.
Geyerlein / Siſarum.
Geyerſchmaltz / Vulturis pinguedo.
Geyferwurtz / Speichelwurtz / Bertram und Zahnwurtz / Pyrethrum.
Gichtblum / Gichtroſe / Freyſamroſe / König-und Benigroſe / Pœonia.
Gichtkörner / Pöonienkörner / Freyſamkörner / Semen Pœoniæ.
Gichtkraut / Chamæpithys, Geranium ſecundum, Primula veris.
Gichtroſen / Pöonienroſen / geſegnete Roſen / Königsroſen / Flores Pœoniæ.
Gichtrüben / Gichtwurtzel / Stickwurtz und Zaunrüben / Rad. Bryoniæ.
Gifftheyl / Heylgifft / Anthora & Zedoaria.
Gifftkraut / Fumaria, Galega, Scordium & Scorzonera.
Gifft zum Pfeilen / Taxica & Toxica.
Gifft Rothlauffenkraut / Geranium Robertianum.
Gifftſtein / Stein gegen das Gifft / Lapis Bezoar.
Gifftwurtzel / Contrajerva, Cyperus longus odoratus Peruvianus.
Gilbkraut / Goldwurtz / Schellwurtz / Schölkraut / Chelidonium majus.
Gilbwurtz / Gelbſuchtwurtzel / Curcum und gelber Ingber / Curcuma.

Gilgen:
- Blaue Gilgen / Lilien oder Schwertel / Iris ſeu Lilium cœleſte.
- Speckgilgen oder Lilien / Waldlilien oder Zaunlilien / Caprifolium.
- Waſſergilgen oder Lilien / Waſſermeichen / Seeblumen / Flores Nymphææ.
- Weiſſe Gilgen oder Lilien / Flores Liliorum alborum ſeu candidorum.

Gilgen / Conſort, Caprifolium, Lilium caprinum.
Ginſter / Gniſt / Geniſt / Pfriemenkraut / Kühuſchroten / Geniſta.
Gipß oder Gyps / Gypſum ſivè Gypſos & Gipſum, oder Sparkalck.
Gierlein / Girlein und Girgele / Siſar, Siſer & Siſarum.
Girtwurtz / Gartwurtz / Gartenheyl / Gartheber / Abrotanum mas.
Gitzlein / Capella.
Glantz / Galena, Molybdæna, Plumbago.
Glantzgummi / Gummi Arabicum.
Gläntzende Heerſpitzen / Spißglaß / Antimonium.
Glarböcklein / Dreyfaltigkeitblum / Herba Trinitatis, Viola tricolor hortenſis.
Glaß / Vitrum.
Glaßgall / Glaßſaltz / Fel ſivè Sal vitri.
Glaßkraut / Petermeilendskraut / Tranfftkraut / St. Peterskraut / Parietaria.
Glaßſchmaltz / Kali.
Glattköhlkraut / Braſſica levis.
Glattewinde / Volubilis, Campanella.
Gleiß / Pes gallinaceus, Sinon, Siſon.
Gleißblum / Pes corvinus, Ranunculus.
Glett / Lithargyrium.
Gliedkraut / Berufſkraut / Sideritis, Herba Heraclea *Dioſcoridis.*
Gliedweich / Ocymaſtrum *Matthioli.*
Glitzenpfännlein / Ranunculus.
Glockenblum / Viola mariana media, medium *Dioſcoridis.*
Glöcklein / Campana lactea.
Glorinth / Terpentin / Terebinthina.
Gochheyl / Gauchheyl / Colmarkraut / Anagallis mas, Corchorus *Theoph.*
Gold / Aurum, (metallorum Rex & Chymiſtarum Sol.)
Goldäpffel / Poma aurea ſeu Poma Amoris.
Goldblum / Ringelblum / Calendula, Caltha, Calthula.
Goldberill / Chryſoberillus aureus.
Goldbrahmen / Aurata.
Goldgelb und gefüllter Bergſanickel / Auricula Urſi floribus aureis, & guttaceis.
Goldglett / Lithargyrium aureum.

Digitized by Google

Goldhändtlein / Baſiliſcus.
Goldkieß / Marchaſita aurea, Pyrites aureus.
Goldknöpflein / Blattaria.
Goldlilien / Hemerocallis, Hyacinthus Pœtarum.
Goldpferſing / Poma Armeniaca.
Goldpoley oder Wurtz / Radices Chelidonii majoris, Martagum, Lilium montanum.
Goldpraſſius / Chryſopraſius.
Goldſchmids Burras / Borax, Chryſocolla factitia.
Goldſtein / Chryſolithus Lapis, Chryſopraſius, & Chryſopatius.
Gold Wieſenblum / Chryſanthemum.
Goldwurm / Aurelia.
Goldwurtzel / Rad. Chelidonii majoris, Rad. Lilii montani ſeu purpurei.
Görlin / Siſarum.
Gottesgnad / Geranium ſecundum, Gratiola, Pes columbinus.
Gottheyl / Conſolida media, Prunella, Symphytum minus.
Gottvergiß / Andorn / weiſſer Andorn / Marrubium album, Praſſium.
Grabwurtz / Garten / Römiſcher und Welſcher Wermut / Abſinthium ponticum.
Graſſey oder Groſſeywurtzel / Gembſenwurtzel / Rad. Doronici.
Gränſig / Grenſing / Grinſig / Grünſing / Genſericht und Silberkraut / Anſerina.
Granatäpffel / Granata ſeu Punica mala.
Granatbaum / Malus Granata ſeu Punica.
Granatenblum wilde / Balauſtia ſeu Flores Balauſtiæ.
Granatenblum zahme / Cytinus *Dioſcoridis*.
Granatenſchalen / Cortex Granatorum ſeu Malicorium.
Granatenſtein / Granatus Lapis ſeu Lapis Granatorum.
Graß {
- Graßblum / Caryophyllus, Tunica.
- Graßmuck / Curruca, ſeu Curuca.
- Queckengraß / Rechgraß / Gramen, Gramen caninum & *Dioſcoridis*.
- Weggraß / Wegtritt / Weygraß / Danngraß / Polygonum.
- Wurm / Bruchus, Eruca.

Graue Bergmüntz / Calamintha montana Lucana.
Grauer Bergſchwefel / Atramentum metallicum gryſeum, *Sory*.
Grauer Hüttenrauch / Grauer Richt / Tutia Alexandrina.
Grauer Richt oder Hüttenrauch / Tutien / Cadmia factitia ſ. fornacum.
Grauer Turbith / Thapſia, Ferulago.
Graulecht wilder Steinklee / Lotus Narbonenſis Indica.
Grenſel / Genſel / Bortzel / Bortzelkraut / Porcellana, Portulaca.
Grenſich v. Genſerich.
Griechiſcher Baldrian / Valeriana Græca.
Griechiſcher Bathengel / Teucrium Bœticum.
Griechiſch Condrillen / Chondrilla Græca ſexta.
Griechiſch Heu } Fœnum Græcum, Trifolium Græcum.
Griechiſch Klee }
Griechiſch Mohnkraut / Lunaria Græca.
Griechiſche Nüß / Amygdalæ ſeu Nuces Græcorum.
Griechiſch Pech / Pix Græca, Colophonia ſeu Colophonium.
Griechiſcher Seßel / Seſeli Peloponneſiacum primum.
Griechiſche Wieſenzeitloſen / Colchicum Illiricum primum.
Griffel oder Gripffelbeer / Vitis Idæa rubra.
Grinſig / Grünſing / Genſerig / Grenſich / Anſerina, Argentina.
Grießholtz / Lignum nephriticum, Lignum ſeu Santalum cæruleum.
Grieß / Grießmehl / Crimnum.
Grießſtein / Lapis Nephriticus.
Grimmenſtein / Serpentinus Lapis.
Grindkraut / Senecio, Erigerum, Scabioſa.
Grindwurtz / Streiffwurtz / Zitterwartz / Radices Lapathi acuti.
Gritzelmöhren / Siſarum.
Gropp / Gobius.

Groß

Digitized by Google

Groß Ackerſchafftenheu / Equiſetum arvenſe.
Groß Alyſſen / Alyſſum tertium majus.
Groß Andorn / Stachys.
Groß Angelica / Angelica major.
Groß Apfft / Equapium, Olyſatrum.
Groß Artiſchock / Scolymus major.
Groß Aurin / groß Centaur / groß Tauſendgůldenkraut / Centaurium magnum, Rhapontica officin.
Groß Bachbungen / Betula major.
Groß Bachmüntz / Mentha aquatica major.
Groß Baldrian oder groß Denmarck / Phu magnum, Valeriana major.
Groß Baſilien / Ocimum magnum.
Groß Bathengel / Teucrium.
Groß Bergſtern / Megerkraut / Mollugo montana 2.
Groß Beſemkraut / Thlaſpi minus latifolium.
Groß Biberklee / groß Fieberklee / Trifolium fibrinum majus.
Groß Bibernell / Tragoſelinum majus.
Groß Bieſemkraut / Jacea moſchata, Herba Muſcata major.
Groß Binſen / Lens major.
Groß Blutskraut / groß Blutströpfflein / groß Sperberkraut / Sanguiſorba major.
Groß Bockspeterlein / Tragoſelinum majus.
Groß Brandneſſel / Urtica urens major.
Groß Braunmånderlein / Chamædrys major.
Groß braun Meerviolen / Leucojum marinum majus, purpureum.
Groß braun Scabioſa / Scabioſa major flore purpureo.
Groß breiter Erdrauch / Fumaria latifolia montana.
Groß Brennneſſel / Urtica Urens major ſeu maxima.
Groß Bruchkraut / groß Bruchwurtz / Craſſula major, Telephium.
Groß Butterblum / Ranunculus holeraceus major.
Groß Kampherkraut / Camphorata major.
Groß Cardomemlein / Grana Paradyſi.
Groß Centaur / groß Aurin / groß Tauſendgůldenkraut / Centaurium magnum, officinis Rhapontica.
Groß Cerinthe / Cerinthe major.
Groß Coriander / Coriandrum magnum Hiſpanicum.
Groß Cucummern oder groß Gurckum / Cucumer ſ. Cucumis ſativus.
Groß Denmarck / groß Baldrian / Phu magnum, Valeriana major.
Groß Dockenkraut / groß Klettenkraut / Lappa major, Bardana, Proſopium.
Groß Donnerbaum / groß Nabelkraut / Umbilicus Veneris major, Cymbalium majus.
Groß Dotterblum / groß Waſſerſchmaltzblum / Populago major.
Groß Drachenwurtz / groß Schlangenwurtz / Serpentaria major, Colubrina major.
Groß Eberwurtz / Chamæleon, Cardopatium, Carlina.
Groß Eiſenhůtlein / Napellus major anguſtifol.
Groß Entzian / Bitterwurtz / Gentiana.
Groß Epheu / Hedera arborea.
Groß Eppig oder Liebſtöckel / Leviſticum.
Groß Erdpin / Chamæpithys major.
Groß Faſſelin / Phaſelus, Phaſeolus, Phaſiolus.
Groß Feigwartzenkraut / Scrophularia major, Caſtrangula.
Groß Fuchsſchwantz / Alopecurus major.
Groß Gilgandt / Galanga major, Cyperus Babylonicus.
Groß Gamånderlein / Chamædrys major.
Groß Garb / Millefolium majus.
Groß Gartencypreß / Abrotanum fœmina, Cypariſſus hortulana.
Groß Gartenpeterlein / Apium hortenſe maximum *Caſp. Baubini.*
Groß gelb Fünffingerkraut / Pentaphyllon luteum *Theophraſti.*
Groß gelb Meerviolen / Leucoium marinum luteum majus.
Groß gelb Narciſſenröslein / Narciſſus decimus, roſeo luteus major.

Groß

Digitized by Google

Groß gemeine Brennneſſel / Urtica urens major.
Groß Günſel oder groß Güntzel / Conſolida media, Prunella cærulea.
Groß Gurckum oder groß Cucumern / Cucumer ſ. Cucumis ſativus.
Groß Habichtskraut / Hieracium majus, Accipitrina.
Groß Harnkraut / Oſyris major.
Groß Haußwurtzel / Sedum ſeu Sempervivum majus.
Groß Himmelſchwertel / Iris ſylveſtris major.
Groß Indianiſche Sonnenblumen / Flos Solis Peruvianus.
Groß Italiäniſcher frembder Kümmel / Stœchas Arab.
Groß Italiäniſche Pimpinell / groß Kölblinkraut / Sanguiſorba major.
Groſſer Klee / Melilotus *Dioſc.*
Groß Klettenwurtz / Bardana, Lappa major, Arcium.
Groß Kölblinkraut / groß Blutkraut / Sanguiſorba major.
Groß Körffel / Cerefolium majus, Myrrhis major.
Groß Krebsblum / Heliotropium majus.
Groß kriechende Linſen / Lens major repens.
Groß langer Waſſerhanenfuß / Ranunculus lanceatus major.
Groß Läußkraut / Helleboraſtrum magnum.
Groß Lucianskraut das Erſte / Damaſonium primum *Dioſc.*
Groß Lucianskraut / das Zweyte / Damaſonium alterum.
Groß Maßlieben / Bellis major.
Groß Maußöhrlein / Piloſella major.
Groſſer Mayer / Blitum Ungaricum.
Groſſer Meerbeyfuß / Arthemiſia marina foliis inciſis.
Groß Meergraß / Gramen marinum majus.
Groſſe Melonen / Ponceria.
Groß Miltzkraut/groß Röſſelfarn/Scolopendrium majus ſylveſtre, Lonchitis aſpera 2.
Groß Nabelkraut/ groß Donnerbaum/ Umbilicus Veneris major & Cymbalion majus.
Groſſer Nachtſchatten / Solanum majus.
Groſſe Nägelein / Caryophylli hortulani, Tunicæ, Flores Tunici.
Groß Nicotian oder groß Taback / Nicotiana major, Petum majus.
Groß Röſſelkraut/ groß Miltzkraut/ Scolopendrium majus ſylveſtre, Lonchitis aſpera ſecunda.
Groß Pfeilkraut / Sagitta major.
Groß Pletſchen / Hedyſarum, Faba lupina.
Groß Polium / Polium campeſtre.
Groß Rettich / Raphanus major ſeu ruſticanus.
Groß Rheynfahren / Beyfuß oder St. Johannisgürtel / Arthemiſia.
Groß Riedtgraß / Sparganium, Carex.
Groſſe Roſinen / Paſſulæ majores ſeu Uvæ Paſſæ majores.
Groſſe rothe Narciſſen-Lilien / Tulipa rubra major.
Groſſe Rüben / Rapum magnum.
Groſſe Salbey / Orminium, Salvia major.
Groſſer Sanichel / Ohmkraut / Löwenfuß / Alchimilla, Sanicula major.
Groß Schlangenkraut oder Wurtz / Serpentaria major, Columbrina major.
Groß Schlangenzwang / Holeſteum majus *Cluſii.*
Groß Schlüſſelblum / Primula alpina latifolia.
Groß ſchmahlbletterichte Himmelſchwertel / Iris ſylveſtris anguſtifolia major.
Groß Schmaltzkraut / Ranunculus holeraceus major.
Groß Schwalbenwurtzel / Centaurium majus, Othonium.
Groß Scorpionkraut / Heliotropium majus.
Groß ſchwartz Eberwurtz / Cardopatium, Carlina nigra.
Groß Senetblätter / Sena Alexandrina, Florentina, Italica.
Groß Sommergerſten / Hordeum polyſtichum æſtivum.
Groß Sperberkraut / groß Blutskraut / Sanguiſorba major.
Groß Spehrhanenfuß / Ranunculus lanceatus major.
Groß Stebenkraut / Stæbe major.
Groß Steinbrech / Saxifraga magna.
Groß Sternmegerkraut / Mollugo.

Groß

Digitized by Google

Groß ſüſſer und gefülter Hanenfuß / Ranunculus 5. multiflorus maximus.
Groß ſüſſe Quitten / Struchia *Galeni*.
Groß Taback oder Nicotian / Nicotiana major, Petum majus.
Groß Teuffelsmilch oder Wolffsmilch / Eſula major, Turbithum nigrum.
Groß Tauſendgüldenkraut / Centaurium majus, Rhaponticum officin.
Groß Taubenkraut / Botrys.
Groß Treibkörner / Ricinus, Cataputia major.
Groß Waldenſer Tora / Tora Waldenſis major.
Groß Waſſerbinßengraß / Gramen junceum maximum aquaticum.
Groß Waſſerpaſtinacken / Sium majus aquaticum.
Groß Waſſerſchafftenheu / Equiſetum paluſtre majus.
Groß Waſſerſchmaltzblum / groß Dotterblum / Populago major.
Groß Wegbreit oder groß Wegerig / Plantago major, Arnogloſſa major.
Groß Wegkräß / Iberis prima.
Groß Wegtritt / Polygonum majus.
Groß Welſche Nüß / Nuces equinæ, ſeu Juglandes majores.
Groß Welſch Pimpinell / Pimpinella Italica major, Sanguiſorba major.
Groß Weyherbintzen / Juncus aquaticus major.
Groß weiß Fünfffingerkraut / Pentaphyllon *Theoph.* album.
Groß weiß Narciſſenlilien / Tulipa alba major.
Groß weiß Scabioſen / Scabioſa major alba.
Groß weiß Windröslein / Anemone major alba.
Groß Weißwurtz / Sigillum Salomonis, Fraxinella.
Groß Wieſenrauthen / Rutha pratenſis major (5. ſpecies)
Groß wilde Wicken / Cracca major.
Groß Winden / Campanella, Convolvulus, Volubilis major.
Groß Wolffsmilch oder Teuffelsmilch / Eſula major, Turbithum nigrum.
Groſſelbeer / Groſſularia, Uva groſſularis, Uva criſpa ſ. Uva ſpina.
Grotzſchellmöhren / Siſar & Siſer.
Grübelnüß / Nuces juglandes minores duriores.
Grüblingsbaum / Solanum tuberoſum eſculentum *Caſp. Bauh.*
Grün Hanenſporn und grün Hollwurtz / Fumaria bulboſa viridis.
Grünling / Chloris, Luteolus, Viridia.
Grün Schlüſſelblum / Primula ſexta ſylveſtris flore viridi.
Grün Siegelwachs / Cera ſigillata viridis.
Grünſing / Grenſich / Genſerich und Silberblat / Anſerina, Argentaria.
Grünſpan / Viride Æris.
Grünſpecht / Picus viridis.
Grundheyl / Schlangen-Wundkraut / Ehrenpreiß / Veronica.
Grundmagen / Papaver erraticum, Papaverina, Papaveralis.
Grundreb / Grundmann / Gundermann / Hedera terreſtris.
Grütz / Frumentum ſarracenicum, Hircitriticum & Fagotriticum *Dodon.*
Guckuck / Guggauch / Cuculus.
Guggauchsklee / Kirckauchslauch / Guckausklee / Gauchbrod / Acetoſella.
Gülden Günſerig / groß Sanickel / Sinau / Löwenfuß / Alchimilla.
Gülden Günſel / Conſolida media, Prunella.
Güldenklee und gülden Leberkraut / Hepatica aurea ſeu nobilis.
Gülden Leberkraut / gülden Leberklee / Hepatica aurea vel nobilis.
Gülden Leinkraut / Linaria tertia aurea.
Gülden Miltzkraut / Chryſoſplenion, Saxifraga major.
Gülden Steinklee / Saxifraga lutea *Fuchſii*.
Gülden Widerthon / gülden Widertodt / Adianthum aureum.
Gülden Wundkraut / Conſolida aurea.
Güntzel / Conſolida media, Prunella.
Gürtelkraut / Muſcus terreſtris (variæ ſpecies ſunt.)
Gummi Arabick / Gummi Arabicum.
Gummi Armoniack / Gummi Ammoniacum.
Gummi von Ethiopiſchen oder wilden Oelbaum / Gummi Elemi.

Gummi Opopanack / Gummi Opopanacum ſeu Opopanax.
Gundelreben und Gundermann / Hedera terreſtris.
Gurcken oder Cucummern / Cucumeres ſativi.
Guter Henrich / Bonus Henricus, Artiplex canina, Tota bona.
Gyps oder Gips / Gypſum & Gypſus.
Gyrſing / Imperatoria alpina.

H.

HAanbutten / Hanbutten / Hanhuben oder Hanhüffen / Cynosbatus.
Haanroſen / wilde Heckenroſen / Roſa canina, Cynosbatus *Dioſcoridis*.
Haarbeer / Fraga, ſeu Fragaria hiſpidis foliis.
Haarechtigwald / Haarſtarck / Haarſtrang / Peucedanum.
Haarſchar / Teuffelskraut / Trudtenfuß / Muſcus terreſtris.
Haarſtrang / Schwebelwurtz / Saufenchel / Peucedanum, Fœniculum porcinum.
Haarwurtz / Haarſtrang / Weyerroſen und Seeblumen / Nymphæa.
Haber / Acroſpelus, Avena, Bromus, Siphonium.
Haberdiſtel / Carduus ſylveſtris.
Habergraß / Gramen avenaceum.
Haberkümmel / Cyminum avenaceum.
Habermolch / Barbula Hirci & Tragopogon.
Haberroſe / Roſa ſylveſtris.
Haberſchlehen / Pruna avenacea.
Habich / Accipiter.
Habichtskraut groß und klein / Hieracium majus & minus.
Habichtskraut / klein und rauh / Hieracium pumilum ſaxatile aſperum.
Hackelkraut / Hartelheu und Hauhechel / Ononis, Reſta Bovis.
Hackenblat / Hippogloſſum, Uvularia.
Hägling / Leuciſci, Lacuſtres minimi.
Hagdorn / Cynosbatus *Theophr*. Oxyacantha, Rubus caninus.
Hagenbutten / Hanhüben / Hanbutten / Hanhüffen / Cynosbatus.
Hahn oder Han / Gallus.
Hahnbutten / Hagenbutten / Hanhüffen / Cynosbatus.
Hahnhödtlein / Jugalis, Zygia.
Hahnhüben / Hahnbutten / Hagenbutten / Cynosbatus.
Halb gelb Narciſſen-Röslein / Narciſſus 13. medio luteus Pœticus.
Halßkraut / Campanula, Cervicaria.
Halßpappeln / Halßroſen / Malva arborea, Malva Romana.
Hammel / Aries, Vervex caſtratus.
Hammelkorn / Far candidum *Columellæ*.
Hammerſchlag / Recrementum ferri, Scoriæ & Squama ferri.
Hamſter / Cricetus.
Han oder Hahn / Gallus.
Hanbuch / Hainbuch / Ornus.
Hanbuchſamen / Hainbuchſamen / Hagenbuchſamen / Semen Orni.
Hanhecken / Hainhecken / Roſa canina, Cynosbatus *Dioſc*.
Hanckblat / Hippogloſſum, Uvularia, Bonifacia, Lingua pagana.
Handlenswurtzel / Palma Chriſti, Stendelwurtz / Satyrium Regium.
Handſchug-Blum / weiſſe Bethonien / Schlüſſelblum / Primula Veris.
Hanenfuß / Ranunculus.
Hanenfuß mit weiſſen einfachen und gefülten Blumen / Ranunculus candido ſimplici & pleno flore.
Hanenkam / Amaranthus criſtatus.
Hanenkampff / Eiſenkraut / Taubenkraut / Verbena.
Hanenkopff / Onobrychis.
Hanenkraut / Fiſchmäuler / Linaria, Oſyris *Matth*.
Hanenſporn / Fumaria bulboſa viridis.

Hanff/

Digitized by Google

Hanff / Canapus & Cannabis.
Hanffmann / Orobanche.
Hanffſamen / Semen Canapi ſeu Semen Cannabis & Canabis.
Häring / Hering / Halec, Alec, Harenga & Harengus.
Hararkraut / Harnkraut / Linaria, Oſyris, Herba urinalis.
Harbeeren / Rubus Idæus.
Harckelkraut / Anemone ſylveſtris, Herba Venti.
Harnkraut / Herniaria, Linaria, Oſyris, Linum Beatæ Mariæ.
Harſcher und Haarſchar / Teuffelskraut / Muſcus terreſtris.
Hartheniſch / Vitis duracina major.
Hartheu / Waldhoff / Parthela / Teuffelsflug / Hypericum.
Hart Pech / Pix arida, Pix concreta.
Hart Riegel / Beinholtz / Mundholtz / Geißholtz / Liguſtrum.
Hartz / Reſina.
Hartzäpffel / Poma dulcia ſeu officinalia.
Hartzbaum / Pinus, Pinus domeſtica *Matthioli.*
Hartzklee / Trifolium aſphaltites, bituminoſum ſeu reſinoſum.
Hartzwurtz / Haarwurtz / Haarſchwantz und Haarſtrang / Nymphæa.
Häßling / Squalus minor.
Haſelbaum / Haſelſtauden und Haſelſtrauch / Corylus.
Haſelhuhn oder Haſelhun / Attagen.
Haſelmiſpel / Viſcum Corylinum.
Haſelwurtz / wilder Nardus / Haſenöhrlein / Aſarum, Nardus ruſtica.
Has oder Haas / Lepus.
Haſenampffer / Haaſenklee / Guckausklee / Acetoſella.
Haſenanger / Haſenaug / Heil alle Welt / Caryophyllata tertia.
Haſenbrod / Haſenöhrlein / Ægilops, Panis leporinus.
Haſenfuß / Haſenklee / Haſenpfödtlein / Lagopus, Pes leporinus.
Haſenklee / Acetoſella & Lagopus ſeu Pes leporinus.
Haſenköhl / Haſenlattich / Haſenſtrauch / Cicerbita, Sonchus levis *Dioſc.*
Haſenlattich / Haſenköhl / Haſenſtrauch / Cicerbita, Sonchus levis *Dioſc.*
Haſenöhrlein / Ægilops & Aſarum.
Haſenpappeln / Gänß- Käß- und Roßpappeln / Malva minor.
Haſenpfödtlein / Haſenklee / Lagopus ſeu Pes leporinus.
Haſenſchmaltz / Leporis Axungia ſeu Pinguedo.
Haſenſchweiß / Coagulum Leporis.
Haſenſprung / Leporis Talus.
Haſenſtrauch / Haſenlattich / Haſenköhl / Cicerbita, Sonchus levis *Dioſc.*
Heu oder Heuhechel / Heuheckel / Heckelkraut / Ononis, Reſta Bovis.
Haſpelgarn / Linum.
Hauchenchel / Haliphæus, Robus.
Hauhechel / Häuhechel und Häwhechel / Stallkraut / Reſta Bovis.
Hauſen / Huſo piſcis.
Hauſenblaſen / Fiſchleim / Mundleim / Collapiſcium, Ichthyocolla.
Haußmarck / Apium domeſticum.
Haußrötlein / Phœnicurus, Ruticella.
Haußſchlange / Coluber.
Haußſchwalbe / Hirundo domeſtica.
Haußwurtz / Sedum ſeu Sempervivum majus & minus.
Hebel oder Sauerteuch / Corocrum ſeu Fermentum.
Hechelkam / Pecten Veneris, Acicula, Avila.
Hecht / Lucius ſeu Lupus piſcium.
Hechtküffer / Mandibulæ Lucii piſcis.
Hechtſchmaltz / Pinguedo Lucii piſcis.
Heckelkraut / Heuheckel / Ochſenbrech und Stallkraut / Ononis.
Heckholtz / Beinholtz / Mundholtz / Geißholtz / Keelholtz / Liguſtum.
Heckroſen / Roſa ſylveſtris.
Hederich / wilder oder Wegſenff / Samenkraut / Eryſimum.

Hederling / Herrnpiltz / Herrnſchwam / Boleti ſeu Fungi eſculenti.
Heidachs / Heidechs / Lacerta.
Heide oder Heyde / Erica.
Heidenreich vid. Heydenreich / wilder Meerrettig / Armoracia.
Heilwurtz oder Heylwurtzel / Althea, Biſmalva & Sarſaparilla.
Heimichen / Heimling / Gryllus domeſticus.
Heiſſe Neſſel / Brenneſſel / groſſe oder gemeine Neſſel / Urtica major urens.
Heitzwurtz / Hertzwurtz und Heylwurtzel / Tormentilla.
Helffenbein / Elpanbein und Elephantenbein / Ebur.
Helleborinkraut / Elleborine ſeu Helleborine.
Helmrauthen / Canina Ruta, Canis Ruta.
Hennenfuß oder Hanenfuß / Ranunculus.
Hepffen / Apium paluſtre ſeu ruſticum, Paludapium.
Herbſtblum / Bulbus agreſtis, Colchicum.
Herbſtpappeln / Herbſtroſen / Römiſche Pappeln / Malva arborea.
Herbſtzeitloſen / Herbſtblum / nackende Huren / Colchicum.
Herculiswurtz / Clavis Herculis, Nymphæa.
Herdbley / Plumbago factitia.
Herdfarb / Bolus vulgaris.
Herrgottsbärdlein / Sanguiſorba, Pimpinella Italica.
Herlitzen / Harlitzen / Kirrbeern / Korlein und Zieſerlein / Corna.
Hermlein / Hermelblum / Hermichen / Herrmüntzel / Chamæmelum.
Hermlin / Ictis.
Hermelrauthen / Harmala, Peganon agrion.
Hermodactilen und Herrndatteln / Hermodactyli veri.
Herrnpiltz / Herrnſchwam / Hederling / Boleti ſeu Fungi eſculenti.
Herrnſchmuck / Heydenſchmuck / Flos tinctorius major, Serratula tinct. maj.
Herrnſchwam / Heiderling / Herrnpiltz / Boleti ſeu Fungi eſculenti.
Hertzbalſam / Hertzkraut / Mentha cardiaca.
Hertzblad / Hertzſcabioſen / Scabioſa cordata, Bellis cærulea fruteſcens *Caſp. Baub.*
Hertzblümlein / Leberblümlein / Epatica alba, Trifolium nobile.
Hertzfreude / Hertzenfreude / Borrago, Matriſylva & Thymus.
Hertzgeſpankraut und Hertzgeſperkraut / Cardiaca, Herba pectoralis.
Hertzklee / Acetoſella & Eupatorium *Avicennæ.*
Hertzkraut / Citronenkraut / Honigblum / Meliſſen / Meliſſa.
Hertzkraut / Hertzbalſam / Mentha cardiaca.
Hertzleberkraut / gulden Leberkraut und gulden Leberklee / Epatica nobilis.
Hertzpoley / Poley / Flöhkraut / Pulegium.
Hertzſamen / Halicacabus peregrinus.
Hertzſcabioſen / Hertzblat / Scabioſa cordata, Bellis cærulea fruteſcens *Caſp. Baub.*
Hertzentroſt / Menthaſtrum.
Hertzwurtz / Meum, item Tormentilla, Betularia, Conſolida rubra.
Heſpelen / Meſpelen und Neſpeln / Meſpila & Meſpili.
Heſpeln / Meſpeln und Neſpelnkorn / Semen Meſpilorum.
Heuhechel / Heuheckel / Heckelkraut / Anonis, Ononis, Reſta Bovis.
Heuſchreck / Locuſta.
Heyde oder Heide / Erica.
Heydecker / Blut / Hertz und rothe Heilwurtz / Tormentilla.
Heydel / Heydelfenich / Heydelpennig / Elymus, Helymus, Panicum, Mel frugum.
Heydelbeer / Heidelbeer / Staudelbeer / Krackbeer / Drumpelbeer / Bickelbeer / Roß-beer / Schwartzbeer / Myrtilli vulgares.
Heydenblum / Tunica ſylveſtris.
Heydenhonig / Mel Ericæum.
Heydeniſop / Conſolida ſolis & Hyſſopus ſylveſtris.
Heydenkorn / Frumentum ſarracenicum & vaccinum.
Heydenreich / Heidenreich und wilder Meerrettig / Armoracia.
Heydenſchmuck / Herrnſchmuck / Flos tinctorius major, Serratula tinct. maj.
Heydniſche Blum / Hemerocallis vulgaris, Aſphodelus.

Heydniſche Lilien gemeine / Martagon vulgare, Lilium montanum.
Heydniſche Lilien das Männlein / Lilium ſarracenicum (mas.)
Heydniſche Lilien das Weiblein / Lilium ſarracenicum (fœmina.)
Heydniſches Wundkraut / Conſolida ſeu Solidago ſarracenica.
Heydrättich / Armoracia, Rapiſtrum album.
Heydroſen / Roſa ſylveſtris, und Heckroſen.
Heyl aller Welt / Herba benedicta, Caryophyllata, Tabacus, Veronica.
Heyl alle Schäden / Cruciata, Gentiana minor, Tabacus, Veronica.
Heylbock / Caper.
Heylgifft / Anthora, Zedoaria.
Heilig Dreyfaltigkeitblümlein / Jacea, Trinitatis flos.
Heylglöcklein / Heilig Dreyfaltigkeit Glöcklein / Flos Trinitatis.
Heilige Diſtel / geſegnete Diſtel / Carduus benedictus ſeu ſanctus.
Heiliggeiſtwurtzel / Radix Angelicæ, Sancti Spiritus.
Heilig Holtz / Lignum Guajacum, Indicum ſeu Sanctum.
Heilig Wundkraut / Nicotiana major, Herba ſancta.
Heylſam Wundkraut / Nicotiana, Petum ſeu Tabacum.
Heylunder / Attich / Ackerholder / Chamæacte, Ebulus, Sambucus humilis.
Heylwurtzel / Althea, Bismalva, Sarſaparilla, Tormentilla.
Heylwurtz / Panax Herculeum.
Heylwurtz / Gummi Opopanax.
Heylwurtzkoſten / Panax Coſtinum.
Heyter Neſſel / Urtica urens minor ſeu acrior.
Heytz / Hertzwurtz / rothe Heylwurtz / Tormentilla.
Hetz / Agleſter / Alſter / Atzel / Pica.
Hieffen / Haanhüben / Hagenhuben / Hanbutten / Cynosbatos.
Hieffenroſen / Roſæ ſylveſtres.
Hilffwurtz oder Hülffwurtz / Althea ſeu Bismalva.
Himbeer / Hohlbeer / Hindbeer / Rubi Idæi.
Himmelblau / Wilderancken / Eruca cœrulea.
Himmelbrandt / Unholdenkertzen / Königskertzen / Verbaſcum.
Himmelcker / St. Johannisgürtel / Beyfuß / Arthemiſia.
Himmeldill / Himmelkraut / Schwebelwurtz / Peucedanum.
Himmelgall / Himmeldill / Himmelkraut / Säufenchel / Himmelkraut / Haarſtrang / Schwebelwurtz / Peucedanum, Pinaſtellum.
Himmelröslein / Lychnis coronaria ſeu ſylveſtris minima, Flammula Jovis.
Himmelſchlüſſel / St. Peterſchlüſſel / Schlüſſelblum / Primula veris.
Himmelſchwertel / Iris cœleſtis ſeu noſtras, Lilium cœleſte.
Himmelſtengel / Gentiana minor.
Himmelthau / Gramen Mannæ, Manna cœleſtis.
Hin / Hindin / Cerva, Hinnulus.
Hindbeer / Himbeer / Hohlbeer / Rubi Idæi.
Hindlauff / Hindläufften / Sonnenkraut / Sonnenwürbel / Cichoreum.
Hinfuß / Hinlauff Ægopodium, Herba Gerhardi.
Hinſchkraut / Je länger Je lieber / Amara dulcis, Solanum lignoſum.
Hippocras oder Hippocrasbein / Vinum Clarerum ſeu Hippocraticum.
Hirnſchaale / Cranium, & Papaver erraticum minus.
Hirſch / Cervus.
Hirſchbrunſt oder Hirſchſchwam / Boletus ſeu Fungus Cervinus.
Hirſchgraß / Coronopus.
Hirſchgünſel / Herba Kunigundis, Eupatorium Chamælinum.
Hirſchhertz-Creutz / Os de corde Cervi.
Hirſchhorn / Cornu Cervi ſeu Cervinum, C. C.
Hirſchen-Inſchlidt oder Unſchlitt / Sevum Cervinum.
Hirſchklee / Eupatorium *Avicennæ*.
Hirſchkolben / Typhi Cervini, ſeu Cornua Cervi novella, ſanguine adhuc ſucculenta, cute lanuginoſa circumdata.
Hirſchkraut / Amara dulcis, Salicaſtrum *Plinii*, Elaphoboſcum.

Hirſchmangoldt / Pulmonaria maculoſa, Symphytum maculoſum *Dodonæ.*
Hirſchmarck / Medulla Crurum Cervi.
Hirſchmorellen / Hirſchkraut / Hirſchpaſtinack / Elaphoboſcum.
Hirſchpaſtinack / Hirſchmorellen und Hirſchkraut / Elaphoboſum.
Hirſchpeterlein / Petroſelinum montanum.
Hirſchſchwam oder Hirſchbrunſt / Boletus ſeu Fungus cervinus.
Hirſchwurtz / Cervaria & Gentiana alba.
Hirſchzunge / Lingua cervina, Scolopendrium vulgare, Phyllitis.
Hirſchen { Gemeine Hirſchen / Milium.
Meerhirſchen / Steinhirſchen / Perleinſamen / Milium Solis.
Hirten oder Hürtenpfeiffe / Aliſma *Dioſcoridis*, Fiſtula Paſtoris.
Hirtenſäcklein / Hirtentaſche / Burſa Paſtoris, Täſchelkraut.
Hirtzgraß / Hirtzhorn / Krähenfuß / Rappenfuß / Coronopus, Pes Cornicis.
Hirtzgünſel / Hirtzklee / Eupatorium *Avicennæ.*
Hiſpaniſch Eiſenkraut / Verbenaca fœmina, Verbena tenuifolia Hiſpanica.
Hiſpaniſche Goldblum / Chryſanthemum Hiſpanicum tertium.
Hiſpaniſche Rohr / Harundo Hiſpanica, Canna Hiſpanica.
Hiſpaniſcher Samen / Semen Canarienſe, Semen Hiſpanicum.
Hiſpaniſche Steinſpargen / Aſparagus ſylveſtris aculeatus Hiſpanicus.
Höbel / Sauerteich / Carocrum ſeu Fermentum.
Hocher Steinbrech / Neunkrafft / Saxifraga alba.
Hochkraut / Dilln- und Dullkraut / Kümmerlingkraut / Anethum.
Hochleuchten / Fällriß / Alcea, Herba S. Simeonis.
Hochmuth / Caryophyllus hortulanus, Flos Tunicæ.
Hochwachſender Mooß / Muſcus erectus.
Hockenblat / Hanckblat / Hippogloſſum, Uvularia.
Hochel / Igel / Erinaceus caninus, ſuillus.
Hohlbeer / Hinbeer und Hindbeer / Rubi Idæi.
Hohlwurtz und Hohlwurtzbohne / Ariſtolochia fabacea.
Hohlwurtz die Lange / Ariſtolochia longa.
Hohlwurtz die Runde / Ariſtolochia rotunda.
Holder / Holler und Hollunder / Sambucus domeſtica & ſylveſtris.
Holder niedriger / Attig und Ackerholder / Ebulus, Sambucus humilis.
Holderbeer / Sambuci Baccæ, Grana Actes.
Holderbeerſamen / Semen Baccarum Sambuci.
Holderblüth / Sambuci Flores, Flores Actes.
Holderlatwerge- oder Holdermuß / Rob Sambuci.
Holderſchuß / Germina Sambuci.
Holderſchwämlein / Fungi ſeu Spongiæ Sambuci, Auricula Judæ.
Hollwurtz / vid. Hohlwurtz / Ariſtolochia.
Holtzbock / Redivius.
Holtzcaſſia / Mutterzimmet / Caſſia lignea, Xilocaſſia.
Holtzmangoldt / Conſolida pyrifolia, ſeu Pyrola & Pirula.
Holtzwendel / Oniſcus.
Holtzwurm / Thryps, Coſſus, Teredo, Termes.
Honig / Mel, Mel Apum.
Honigblat / Honigblühe / Honigblum und Honigfang / Meliſſa.
Honigklee / Melilotus coronata, Melilotus nobilis.
Honigzucker / Mel ſaccharinum.
Hopffenblumen / Flores Lupuli.
Hopffenkraut / Sumitates Lupuli.
Hornkirſchen / Harlitzen / Herlitzen / Kirrbeerlein / Zieſerlein / Corna.
Hornkümmel / Conſolida regalis, Calcatrippa.
Hornungsblum / Narciſſus.
Hucksblat / Hanckblat / Hockenblat / Hippogloſſum, Uvularia.
Hüfften / Hahnbutten / Hanhüben oder Hanhüffen / Cynosbatos.
Hufflattig / Huffpletſchen / Huffelein / Brandtlattig / Farfara.
Hülffwurtzel oder Hilffwurtzel / Althea ſeu Bismalva.

Hummel/

Hummel / Apis ſylveſtris, & Fucus.
Hünerbeer / Hünerträublein / Baccæ gallinaceæ, Pegonellæ.
Hünerbiß / Hünerdarm / Hünerſalb und Salm / Alſina & Alſine.
Hünerdieb / Milvius & Milvus.
Hünerfarb und Hünerſeeb / Hünerköhl / Serpillum.
Hünerfett / Adeps, Axungia ſeu Pinguedo Gallinæ.
Hünerfüll / Hünerfälß / Hünerfülß / Satureja.
Hünerfuß oder Hanenfuß / Ranunculus.
Hünerkräß / Thlaſpi minus tenuifolium.
Hünerköhl / Hünerſerb / Quendel / Küneln / Serpillum.
Hünermägen / Pelliculi interiores ſtomachorum Gallinarum.
Hünerrauthen / Alſina & Alſine recta.
Hünerſalb / Hünerſerb / Hünerköhl / Quendel / Serpillum.
Hund / Canis.
Hundsaug / Conyza, Cunilago, Pulicaria.
Hundsblum / Küheblum / Dotterblum / Taraxacum.
Hunds Chamillen / Hundsdillen / Chamomilla canina, Cotula fœtida.
Hundsdillen / Hunds Chamillen / Chamomilla canina, Cotula fœtida.
Hundsfett / Adeps, Axungia ſeu Pinguedo Canis.
Hundfiſch / Carcharias, Muſtelus.
Hundsfloh / Hundsrauthen / Hundswurm / Ricinus.
Hundsgifft / Hundstodt / Aconitum, Faba luparia.
Hundsgraß / Hundszahn / Denticularis *Ruellii*, Holoſteon.
Hundshoden / Herbſtzeitloſen / nackende Huren / Colchicum.
Hundsknoblauch / Allium caninum.
Hundsköhl / Apocymum, Braſſica canina, Cynia, Mercurialis herba.
Hundskopff / Kalbsnaſen / Löwenmäuler / Antirrhinum.
Hundskoth / Album græcum, Stercus caninum.
Hundskürbes / Hundsrüben / Hundswurtz / Bryonia.
Hundslauch / Hundsrauthen / Hundsfloh / Ricinus, Cataputia major.
Hundsmielten / Atriplex canina.
Hundsmilch / Eſula rotunda, Peplis, Peplium, Peplus.
Hundsmücken / Cynomia.
Hundspeterlein / Petroſelinum caninum, Cicuta minor.
Hundsrauthen / Canis Ruta, ſeu Ruta canina, Ricinus.
Hundsroſen / Roſa canina.
Hundsrüben / Hundskürbis / Hundswurtz / Bryonia.
Hundstodt / Hundsgifft / Aconitum, Faba luparia.
Hundsviolen oder Hundsveil / Viola canina.
Hundswurm / Hundsfloh / Hundsrauthen / Ricinus.
Hundswurtz / Hundskürbis / Hundsrüben / Bryonia.
Hundszahn / Hundsgraß / Denticularis *Ruellii*, Holoſteon.
Hundszunge / Cynogloſſa & Cynogloſſum.
Hurnäuß / Crabro.
Hürnkraut / Augentroſt / Euphragia & Euphraſia.
Hüttenrauch / Arſenicum citrinum ſeu Auripigmentum.
Hüttenrauch grauer / Tutia Alexandrina.
Hüttreyff / Crocus.
Hyacinth / Hyacinthus vulgaris.
Hyacinthſtein / Lapis Hyacinthi ſeu Hyacinthus.
Hypociſtenſafft / Hypociſtis ſuccus.
Hyrſchen / Milium, Cenchros.
Hyrſen Unkraut / Phalaris.
Hyſop / Iſop / Eyſop / Hyſſopum & Hyſſopus.

J.

JAchzindt / Hyacinth und Jaycinth / Hyacinthus Lapis.
Jaſpis / Jaſpis, Jashere, Lapis Pantherinus.

Jaſpis

Jaſpis blauer / Jaſpis cærulea & cæruleus.
Jaſpis cryſtalliniſcher / Jaſpis cryſtallinus.
Jaſpis gelber / Jaſpis luteus.
Jaſpis grauer / Jaſpis gryſeus.
Jaſpis grüner / Jaſpis viridis.
Jaſpis Indianiſcher / Jaſpis Indicus.
Jaſpis leberfarber / Jaſpis hepaticus.
Jaſpis lufftgleicher / ſo Ærizuſa genannt wird.
Jaſpis purpurfarber / Jaſpis purpureus.
Jaſpis rother / Jaſpis roſea ſeu rubra.
Jaſpis ſaatgrüner / Jaſpis Heliotropia ſeu Heliotropius.
Ibiſch / Eibiſch und wilde Pappeln / Althea, Bismalva, Ibiſcus.
Je länger je lieber Blum / Roſen von Jericho / Flores Caprifolii, Jaceæ.
Je länger je lieber Kraut / Chamædrys, Chamæpithys, Jacea.
Je länger je lieber Wurtzel / Rad. Amaræ dulcis, Dulcamaræ.
Jelappa / Jalappen oder frembde Purgierwurtzel / Radix Jalappæ.
Jeſusblümlein / Dreyfaltigkeitblümlein / Flores Jaceæ, Trinitatis.
Igel / Echinus terreſtris, Erinaceus, Ericeus & Herinaceus.
Igelsklette / Igelsläuß / Lappa minor, Xanthium.
Igelsknoſpen / Sparganium.
Igelskolben / Stramonia, Pomum ſpinoſum.
Igelsläuß / Igelskletten / Lappa minor, Xanthium.
Illiriſche Violwurtzel / Iris Illyrica.
Iltis / Ictis, Muſtela ruſtica, Viverra.
Imbenwolff / Apiaſter, Merops.
Imber / Inber / Ingber / Zingiber, Zinziber.
Imben / Immen / Apes Bienen / Inſecta notiſſima.
Immenblat / Ivenblat / Honigblum / Honigfang / Meliſſa.
Immenkraut / Thymiankraut / Thymum ſeu Thymus.
Incens / Incenſum, Olibanum.
Indianiſche Beinwellen oder Indianiſch Bilſamkraut / Tabaca, Herba Sanctæ Crucis, Sacra Sancta. vid. Nicotiana.
Indianiſcher Aydtſtein oder Augſtein / Succinum Americanum.
Indianiſche baumichte Salbey / Salvia Indica arboreſcens.
Indianiſche Beinwellen / Bilſamkraut / Hyoſcyamus Peruvianus.
Indianiſchblat / Folium Indum ſeu Malabathrum.
Indianiſch Blau / Indigo, Lapis Indicus pictorum.
Indianiſche Blum / Flos Solis, Sol Indianus.
Indianiſch Blumenriedt / Indianiſch Blumenrohr / Arundo Indica latifolia.
Indianiſcher Buchsdornſafft / Lycium, Succus inſpiſſatus Pyxyacanthæ.
Indianiſche Coſtenwurtzel / Coſtus Indicus.
Indianiſche Erde / Terraponica, Terra Japonica.
Indianiſche Feigen / Ficus Indica.
Indianiſcher Feigenbaum / Ficus Indica *Theoph.*
Indianiſch Fench / Panicum Indicum.
Indianiſche Fieberrinde / Cortices Chinæ Chinæ ſeu Kin Kinnæ.
Indianiſch Geyerling oder Zuckerwurtzel / Radix Betatæ ſeu Siſari Indici.
Indianiſcher groſſer Nachtſchatten / Solanum Indicum majus.
Indianiſche groſſe Saamenblum / Flos Solis peruvianus.
Indianiſche grüne Judendöcklein / Solanum Indicum.
Indianiſcher Hirſchen / Italiäniſcher Hirſchen / Milium Indicum, Sorgum.
Indianiſcher Holder / Sambucus Indica.
Indianiſches Hun / Gallopavus.
Indianiſcher Klee / Trifolium Americum.
Indianiſch Korn / Frumentum Indicum, Milium Indicum.
Indianiſcher Kürbes / Cucurbita Indica.
Indianiſches Lillgenrohr / Arundo Indica latifolia.
Indianiſcher Magſamen / Papaper Indicum.
Indianiſcher Magſamenſafft / Opium Indicum.

Digitized by Google

Indianiſcher Moley / Moly Indicum (duæ ſunt ſpecies)
Indianiſch Muſa / Muſa *Matthioli*, Pala *Cluſii.*
Indianiſche Muſcheln-Schale / Blatta Byzantina.
Indianiſche Nägelein / Flos Africanus ſeu Indianus, Tagetes Indica.
Indianiſcher Narden / Nardus ſeu Spica Indica.
Indianiſche Nüß / Nuces Indicæ.
Indianiſche Nüßlein / Behen genannt / Glans Ægyptia, Granum Behen.
Indianiſch Pappas / Papas Indorum.
Indianiſcher Pfeffer / Piper Indicum, Calecuthicum ſeu Hiſpanicum.
Indianiſcher rother Schwertel / Gladiolus Indicus.
Indianiſche Salbey / Salvia Indica.
Indianiſch Saltz / Sal Indicum.
Indianiſch Samkraut / Folium Indum ſeu Malabathrum.
Indianiſche Seeblum / Nymphæa Indica.
Indianiſcher Spick / Spica Indica.
Indianiſcher Weyrauch / Storax ſeu Styrax.
Indianiſcher wohlrüchender Calmus / Calamus aromaticus *Dioſc.*
Indianiſche Wolffsmilch / Eſula Indica.
Indianiſches Wundkraut / Nicotiana media, Hyoſcyamus Peruvianus.
Indianiſche Zaunrüben / Bryonia Peruviana, Mechoacanna.
Indianiſche Zuckerwurtzel / Radix Betatæ, Radix Siſari Indici.
Indianiſche Viol oder Veil / Flos mirabilis, Viola Peruviana.
Ingber / Imber und Inber / Zingiber & Zinziber.
Ingber Calecutiſcher / Zingiber Calecuticum.
Ingberkraut / Piperitis, Lepidium.
Ingber Mechiniſcher / Zingiber Mechinum.
Ingber wilder / Zingiber ſylveſtre.
Ingrün / Süngrün / Weingrün / Beerwinck / Vinca per vinca.
Johannisbeerlein oder Johannisträublein / Ribes.
Johannisblumen / Flores Chryſanthemi & Flores Hyperici.
Johannisbrod / Siliqua dulcis, Carobea, Xylocaracta.
Johannisgürtel / Arthemiſia, Muſcus terreſtris.
Johanniskraut / Teuffelsflug / Hypericum, Fuga dæmonum.
Joſephsſtäblein / Narciſſus luteus.
Joſeple und Joſeplein / Gartenhyſer und Kalbs Iſop / Satureja.
Iſop / Iſpen / Kirchen- und Kloſter-Hyſop / Hyſſopum & Hyſſopus.
Italiäniſcher Berthram / Pyrethrum Italicum.
Italiäniſche Bohne / Smilax hortenſis.
Italiäniſches Eiſenkraut / Verbena Italica.
Italiäniſcher Fenchel / Fœniculum Creticum ſeu Italicum.
Italiäniſcher groſſer frembder Kümmel / Stœchas Arabica.
Italiäniſcher groſſer frembder Thymian / Thymus Italicus.
Italiäniſche Heyden / Erica Italica.
Italiäniſcher Hirſchen / Milium Italicum, Sorgum.
Italiäniſche Pimpinell / Pimpinella Italica, Sanguiſorba.
Italiäniſche Schlehen / Acacia Italica.
Italiäniſcher Steinbrech / Saxifragia Italica.
Italiäniſcher Steinklee / Melilotus Italica.
Judenbalſam / Opobalſamum, Lachryma Balſami ſeu Balſamum Judaicum.
Judasbaum / Siliqua ſylveſtris.
Judasohren oder Holderſchwämlein / Fungi Sambucini ſeu Auriculæ Judæ.
Judenäpffel / Poma ſeu Mala Aſſyria, Citria & Perſica.
Judenbech / Judiſch Bergwachs / Judenleym / Aſphaltum, Bitumen Judaicum.
Judendöcklein / Judenhütlein / Judenkirſchen / Alkekengi & Halicacabum.
Judenkrick / Stramonia, Poma ſpinoſa.
Judenleym / Bech oder Bergwachs / Aſphalthum, Bitumen Judaicum.
Judenſtein oder Fingerſtein / Lapis Judaicus ſeu Syriacus.
Judenweyrauch / Storax ſeu Styrax calamita & Cort. Thymianæ.

f

Judiſch

Judiſch Bergwachs / Judenbech oder Leim / Aſphalthum, Bitumen Judaicum.
Juenblat / Imbenblat und Immenblat / Meliſſa.
Juenkraut / Iva moſchata, Camæpithys altera.
Jujuben oder rothe Bruſtbeer / Jujubæ, Zizyphæ.
Juncker-Lillgen / Aſphodelus.
Jungfrauen-Diſtel / Carduus hortenſis.
Jungfrauenhaar / Frauenhaar und Venushaar / Capilli Veneris.
Jungfrauen-Honig / Mel Ericæum vel Mel virgineum.
Jungfrauen-Nägelein / Caryophyllus virgineus.
Jungfrauen-Wachs / Cera virginea.
Jüngling und Jünglings-Blum } Amaranthus luteus, Stœchas citrina.
Jvenblat / Imbenblat und Immenblat / Meliſſa.

K.

Kaadtkäfer / Kadden / Scarabæus.
Kabis / Kappiskraut / Braſſica caulis, Braſſica capitata.
Kadden / Schmaltzkäfer / Mayenwurm / Scarabæus unctuoſus.
Käferwurtz / Wurmwurtz / Säuwurtz / Fiſchwurtz / Scrophularia major.
Kälbermarck / Medulla crurum Vituli.
Kalb / Vitulus.
Kalbsauge / Buphthalmus, Oculus Bovis.
Kalbsfuß / Aron & Arum, Pfaffenpint / Teutſcher Ingber.
Kalbs-Iſop / Kops-Iſop / Winter-Iſop / Zwiebel-Iſop / Satureja.
Kalbsnaſen / Dorandt / Ohrandt / Löwenmaul / Antirrhinum.
Kalch oder Kalck / Calx, lebendiger Kalck / Calx viva.
Kalchſtein oder Kalckſtein / Lapis Calcarius ſeu Lapis Calcis.
Kalecutiſcher Pfeffer / Piper Calecuticum, Piper Indicum.
Kalmus / rechte Ackerwurtz / Acorus legitimus ſeu verus, Calamus aromaticus.
Kaly / Kali ſeu Kaly geniculatum.
Kam oder Kambſchmaltz / Pinguedo Equi ſeu jubati Colli.
Kamehl / Kamehlthier und Kamel / Camelus.
Kamehlsheu / Kamehlsſtrohe / Schönus / Juncus odoratus, Schœnanthum.
Kamillen / Chamillen / Chamæmelum, Anthemis ſeu Leucanthemum.
Kampffer / Campffer / Gampffer und Gaffer / Camphora & Caphura.
Kandel und Kandenkraut / Katzen oder Roßſchwantz / Equiſetum.
Kappaun / Capaun / Capo & Capus ſeu Gallus caſtratus.
Kappaunenfett oder Capaunenſchmaltz / Adeps ſeu Pinguedo Capi.
Kappen und Kapenblum / Münchskappen / Narrenkappen / Napellus.
Kappeskraut / Braſſica capitata, Braſſica Caulis, Kapishaupt.
Kaps-Iſop / Kops-Iſop / Winter-Iſop / Zwiebel-Iſop / Satureja.
Kärgel / Körbel und Körffelkraut / Cerefolium, Chærefolium.
Karbunckelſtein / Carbunculus, Rubinus.
Karpff / Carpa, Carpio, Cyprinus.
Karpffenſtein / Lapilli Carparum, Carpionum ſeu Cyprinorum.
Karten / Kartendiſtel / Dipſacus, Labrum Veneris.
Käßpappeln / Gänß-Haaſen und Roßpappeln / Malva ſylveſtris.
Kaſtanien oder Keſten / und Caſtanien / Caſtaneæ, Jovis glandes.
Kaulperſigſtein / Lapillus ſeu Lapis Percarum.
Käuſchlamm / Abrahamsbaum / Käuſchbaum / Agnus caſtus, Vitex.
Käuſchlammſamen / Kloſter und Münchspfeffer / Semen Agni caſti.
Kautz / Nachteul / Noctua.
Käyſers-Sallat / Dracunculus eſculentus, hortulanus ſeu hortenſis.
Käyſers-Wurtz / Aſtrantz und Magiſtrantz / und Meiſterwurtz / Imperatoria, Oſtrutium.
Kätzlein / Ruhrkraut / Centunculus, Gnaphalium, Tomentum.
Katz / Catus, Felis, wilde Katz / Catus ſylveſtris.
Katzenbalſam / Menthaſtrum, Mentha felina, Nepeta.

Katzen-

Katzenfuß / Katzenpfödtlein / Feldkätzlein / Hiſpidula, Pes Cati.
Katzenhall / Katzenhalm / Katzenſchwantz / Wadel und Zagel / Equiſetum.
Katzenhelm / Katzenhall / Schwantz / Wadel und Katzenzagel / Equiſetum.
Katzenklee / Haaſenklee / Haaſenpfödtlein / Lagopus, Pes leporinus.
Katzenkörbel / Taubenkörbel / Cerefolium felinum, Fumus terræ.
Katzenkraut / Katzenmüntz / Katzen Nept / Mentha felina, Nepeta.
Katzenkraut / Hall / Helm / Schwantz / Wedel und Zagel / Equiſetum.
Katzenlätterlein oder Leiterlein / Lycopodium, Muſcus terreſtris.
Katzenmüntz / Katzennept / Katzenkraut / Mentha felina, Nepeta.
Katzenpfödtlein / Katzenfuß / Feldkätzlein / Hiſpidula, Pes Cati.
Katzenſchmaltz der Wilden / Axungia Cati ſylveſtris.
Katzenſchwantz / Hall / Helm / Wedel und Zagel / Equiſetum.
Katzenſper / Anonis, Ononis, Reſta Bovis.
Katzenträublein / Blatloß / Judenträubel / Sedum minimum.
Katzenwadel oder Wedel / Katzen- oder Roßſchwantz / Equiſetum.
Katzenwurtzel / Augenwurtzel / Wundwurtzel / Valeriana.
Katzenzagel / Katzenwadel oder Wedel / Equiſetum.
Keelkraut / Zäpffleinkraut / Hippogloſſum, Uvularia.
Keelholtz / Kerngerten / Beinholtz / Geißholtz und Mundholtz / Liguſtrum.
Keerbeſem / Bruſchken / Mäuß- und Myrthendorn / Bruſcus, Ruſcus.
Kellershalß oder Zeiland / Cocognidium, Granum gnidium, Thymelæa.
Kerbel / Kertel / Körbel- und Körffelkraut / Cerefolium.
Kermeſinbeer / Kermeskörner / Baccæ ſeu Grana Kermes.
Kerngerten / Kerlholtz / Beinholtz / Geißholtz- und Mundholtz / Liguſtrum.
Kertzenkraut / Feld- und Königskertzen / Verbaſcum.
Keſten / Caſtanien oder Kaſtanien / Caſtaneæ, Caſtaneæ Nuces.
Keſten- oder Kaſtanienbaum / Caſtanea arbor ſeu Caſtaneus.
Keßpappeln / Gänß- Haaſen- und Roßpappeln / Malva minor.
Keuſchbaum / Keuſchlamm / Abrahamsbaum / Agnus Caſtus, Vitex.
Keuſchbaum- Keuſchlammſamen / Semen Agni caſti ſeu Viticis.
Kichern oder Ziſer / Erbſen / Ciceres.
Kieſſerbis / Piſa.
Kieſel oder Kieſelſtein / Silex ſeu Lapis Silicis.
Kindermord / Sevenbaum oder Siebenbaum / Sabina ſ. Savina.
Kin Kinna / Fieberrinde / China Chinæ, Kin Kina cortice febrifugo.
Kirchen-Iſop / Kloſter-Iſop / Iſpen / Hyſſopum & Hyſſopus.
Kirſchen ſauere / Ceraſa acida, ſchwartze Kirſchen / Ceraſa nigra.
Kirſchbaum / Ceraſus & Ceraſus præcox.
Kirſchenkern / Ceraſorum Nuclei.
Kirtte / Großkletten / Bardana, Lappa major, Perſonata.
Kiwitz-Ey / Fritillaria.
Kiwitz-Fett / Pinguicula.
Klapperroſen / Glitſchroſen / rothe Kornroſen / Flores Papaveris errat.
Klapperſtein / Adlerſtein / Lapis Aquilæ.
Klauenſchmaltz / Ungularum Pinguedo.
Kleberkraut / Aparine, Lappago, Aſperugo.
Klee / Trifolium.

Klee:
- Edler Klee / Trifolium aureum ſeu nobile.
- Edler Steinklee / Honigklee / Schottenklee / Melilotus.
- Gartenklee / Siebengezeit / zahmer Steinklee / Trifolium odoratum.
- Haaſenklee / Haaſenpfödtlein / Lagopus, Pes leporinus.
- Honigklee / Steinklee / unſer lieben Frauen Schülein / Melilotus.
- Katzenklee / Haaſenklee / Haaſenpfödtlein / Pes leporinus.
- Sauerklee / Buchampffer / Acetoſella.
- Wieſenklee / Trifolium pratenſe.

Klein Alp / Schlüſſelblum / Primula Veris alpina minor.
Klein Ambroſienkraut / klein Traubenkraut / Ambroſia hortulana, Artemiſia Botroides.
Kleiner Ampffer / kleiner Sauerampffer / Oxalis minima.

Digitized by Google

Kleine Angelick / Angelica minor.
Klein Aronkraut / Ariſarum.
Klein Aurin / klein Centaur / klein Tauſendgüldenkraut / Centaurium minus, Fel terræ, Febrifuga.
Klein Bachbung / Anagallis aquatica minor.
Klein Baldrian / Phu minus, Valeriana ſylveſtris minor.
Klein Bathengel / Braunmänderlein / Chamædrys, Triſſago, Trixago.
Klein Bergangelick / Angelica montana minor.
Kleiner Bergkräß / Creſſio ſeu Naſturtium alpinum ſeu montanum minus.
Klein Bergmüntz graue / Calamintha montana, Lucana minor.
Klein Bergpolium / Polium montanum minus.
Klein Bergrauthen / Ruta ſylveſtris minor.
Klein Bergſanickel / Sanicula alpina minima.
Klein Bergſcabioſen / Scabioſa minor montana.
Klein Bibernell / klein Herrgottsbärthlein / Sanguiſorba minor, Barbula Chriſti.
Kleine Pirncucumern / Cucumis minor pyriformis.
Kleiner blauer Waſſerſchwertel / Chamæiris anguſtifolia minor.
Kleiner blauer wilder Flachs / Chamælinum cæruleum.
Klein Blutkraut / Sanguiſorba minor.
Kleine blutrote Haußwurtz / Sedum minus hæmatoïdes.
Klein Blutströpfflein / klein Bibinell / klein Herrgottsbärthlein / Sanguiſorba minor, Barbula Chriſti.
Klein Bockspeterlein / Tragoſelinum minus.
Klein braune Flechten / Lychen arboreum.
Klein breitblätterichter Himmelſchwertel / Iris ſylveſtris minor latifolia.
Klein breiter Erdrauch / Fumaria latifolia minor.
Klein Kampherkraut / Camphorata minor.
Klein Carlinwurtzel / klein Eberwurtzel / Cardopatium minus.
Klein Centaur / klein Aurin / klein Tauſendgüldenkraut / Centaurium minus, Fel terræ, Febrifuga.
Klein Condrillen / Chondrilla alba.
Klein Coſten Balſamkraut / Ageratum, Eupatorium *Meſuæ.*
Klein Donnerbarth oder Kraut / Aizoum minus, Vermicularis.
Klein Doſten / oder klein Wohlgemuth / Clinopodium minus.
Klein Dotterblum / Populago minor.
Kleine Dürrwurtzel / Coniza minor.
Kleine Eberwurtzel / klein Carlinwurtzel / Chamæleon albus, Carlina.
Klein Egelkraut / Numularia minor.
Klein Ehrenpreiß / Veronica minor.
Klein Ehrenpreiß Weiblein / Veronica fœmina minor flore candido.
Klein Eiſenkraut / Verbenaca fœmina.
Klein Endivien / Endivia minor.
Klein Epheu / Hedera Helix.
Kleine Erbſen / Piſum minus 1. kleine Felderbſen / Piſum minus 2.
Klein Erdnuß / Ornithogalum.
Klein Erdrauch / klein Taubenkropff / Fumaria minor.
Klein Eſelsfärlein / Adianthum album, Filicula Aſellorum minor.
Klein Färberblum / Flos Tinctorius minor.
Klein Faseln / Smilax hortenſis, Smilax lævis.
Klein Feigbaum / Chamæficus.
Kleine Feigbohne / Lupinus minor.
Kleine Felderbſen / Piſum minus 2. kleine Erbſen / Piſum minus 1.
Klein Ferckleinkraut (Männlein) Hyoſeris 1. (mas.)
Klein Ferckleinkraut (Weiblein) Hyoſeris 2. (fœmina)
Klein Ferulkraut / klein Steckenkraut / Ferula minor, Narthecia *Theophr.*
Klein Flaſchenkürbes / Cucurbita lagenaria minor.
Klein Flöhekraut / Perſicaria pumilla.
Klein fruchtbarer Wegtritt / Polygonum minus, Polycarpum.

Klein

Klein Fünfffingerkraut / Pentaphyllon minus.
Klein Galgandt / Galanga minor.
Klein Gamänderlein / Teucrium tertium minus.
Klein Garbenkraut / Millefolium vulgare minus.
Klein Gartencypreß / Abſinthium marinum, Seriphium.
Klein Garten Wegwarten / klein Sonnenwürbel / klein zahm Wegwart / Cichoreum ſativum latifolium.
Klein gelbe Meerviolen oder Veilgen / Leucoium marinum luteum minus.
Klein gelbe Seeblumen / Nymphæa lutea minor.
Klein Goldblum / Chryſanthemum minus.
Klein Gottesgnade / Geranium Batrachioides minus.
Klein graue Bergmüntz / Calamintha montana, Lucana minor.
Klein Grindwurtz / Lapathum minimum.
Klein gülden Leinkraut / Linaria aurea minor.
Klein gülden Wiedertodt / Adianthum aureum minus.
Klein Halskraut / Cervicaria alba tertia.
Klein Hanenfuß / Ranunculus minor.
Klein Hanenſporn / Fumaria bulboſa, ſeu Tuberoſa minor.
Klein Harnkraut / Oſyris minor.
Klein Haußwurtzel / Sedum minus, Vermicularis, Aizoum minus.
Kleinſte Haußwurtzel / Sedum minimum.
Klein Herrgottsbärtlein / klein Bibinel / klein Blutströpfflein / Barbula Chriſti, Sanguiſorba minor.
Kleiner Hirſchen / Panicum, Elymus, Mel frugum.
Kleine Hirſchzung / klein Miltzkraut / Ceterach, Scolopendrium minus.
Kleiner Holder / Niederholder / Attich / Ebulus, Chamæacte, Sambucus humilis.
Klein Holwurtz / Ariſtolochia minor fabacea.
Kleiner Hornkümmel / Cyminum ſiliquoſum minus.
Klein Hundsmilch / klein Wolffsmilch / Eſula minor ſeu cupreſſina.
Klein Jndianiſcher Kürbes / Cucurbita Indica minor.
Klein Jndianiſche eckigte Peponen / Pepo Indicus minor anguloſus.
Klein Jndianiſche Pepon / Pepo Indicus minor quartus.
Klein Jndianiſche Schildtpepon / Pepo Indicus minor clypeatus.
Klein Katzenträublein / Sedum minimum, Vermicularis.
Klein Katzenwadel / Polygonon *Thali*, Equiſethum minus.
Klein Klapperroſen / Papaver erraticum minus.
Klein Kletten / Lappa minor, Xanthium.
Klein Klettenkörbel / klein Klettenpeterlein / Caucalis, Pes Pulli.
Klein Klettenkräutlein / Elatine, Hedera terreſtris.
Klein Knabenkraut / Teſticulus 16. minor.
Klein Kölblinkraut / Sanguiſorba minor.
Klein Koſtenbalſam / Herba Julia alba, Mentha coſtina alba.
Klein Krähenfuß / Coronopus minor.
Klein Krebsblum / 1. Heliotropium minus 1.
Klein Krebsblum / 2. Heliotropium minus 2.
Klein Kreutzblum / Palma Chriſti minor.
Klein langlechte Jndianiſche Pepon / Pepo Indicus minor oblongus.
Klein Läußkraut / Helleboraſtrum minus.
Klein Leberbalſam / Mentha corymbifera minor.
Klein Leberbalſamkraut / Ageratum minus, Balſamita minor.
Klein Leibfarb / gefülter Magſamen / Papaver multiflorum incarnatum minus.
Klein Löwenfuß / Leontopodium parvum.
Kleiner Maaßholder / Chamæplatanus.
Kleiner Meerbeyfuß / Artemiſia marina minor.
Kleiner Meerhirſchen / Lythoſpermum minus, Milium Solis minus.
Klein Megelkraut / Sanguiſorba minor.
Klein Meiſterwurtz / Imperatoria minor, Oſtrutium minus.
Klein Miltzkraut / klein Hirſchzunge / Ceterach, Scolopendrum minus.

Klein Modelger / Gentiana minima.
Klein Mohnkraut / Lunaria minor.
Klein Nabelkraut / Umbilicus Veneris minor, Cymbalion minus.
Klein Nadelkörffel / Scandix minor.
Klein Nägel Baſilien / Ocymum caryophyllatum minus.
Klein Natterkraut / klein Schlangenkraut / Numularia, Centimorbia.
Klein Natterzung / Ophiogloſſum *Fuchſii*, Lingua vulneraria.
Kleine Neſſel / Urtica minor.
Klein Nicotiankraut / Nicotiana minor, Tabacum minus.
Klein Ohrandt / Antirrhinum minus.
Klein Palmen / Palma humilis, Palma minor.
Klein Pfaffenpint / Arum minus.
Klein Pfeilkraut / Sagitta minor.
Klein Pimpinel / Bibinel / klein Blutströpfflein / klein Hergottsbärtlein / Sanguiſorba minor, Barbula Chriſti.
Kleiner Quendel mit braunen Blumen / Serpillum ſeptimum minus flore purpureo.
Kleine Ragwurtzmänderlein / Triorchis minor mas.
Kleine Roſinen oder Corinthen / Paſſulæ minores ſeu Uvæ paſſæ minores.
Klein roth Katzenträublein mit weiſſen Blumen / Sedum minus hæmatoides flore albo.
Kleine rothlechte Meerviolen / Leucojum marinum minus rubeum.
Kleine rothe Ochſenzunge / Onoſma.
Kleine rothe zahme Maßlieben / Bellis minor hortenſis flore rubro.
Klein Ruhrkraut / Gnaphalium minus quintum.
Kleine Salbey / Creutz / Edle und ſpitzige Salbey / Salvia acuta ſ. minor.
Klein Samen / Herbæ Sophiæ Semen.
Kleiner Sauerampffer / kleiner Ampffer / Oxalis minima.
Klein Scamonien / Scamonium minus, Cantabrica *Plinii*.
Klein Scheiben Nappen / klein Scheibenrüben / Rapum orbiculatum minus.
Klein Schellkraut / Feigblatternkraut / Chelidonium minus.
Klein Schellwurtzel / klein Schwalbenkraut / Chelidonium minus.
Klein Schildt Beſemkraut / Thlaſpi 18. clypeatum minus 2.
Klein Schildt Thlaſpi / Thlaſpi 17. clypeatum minus 1.
Klein Schlangengraß / Gramen ſerpentinum minus.
Klein Schlangenkraut / klein Natterkraut / Egelkraut / Numularia & Dracunculus (paluſtris.
Klein Schnabelkraut / Geranium minus.
Klein Schottenklee / Trifolium ſiliquoſum minus.
Klein Schwalbenkraut / Feigblatternkraut / Chelidonium minus.
Klein Seſamoideskraut / Seſamoides parvum *Matthioli*.
Kleine Sonnenkron / Corona Solis minor tertia.
Klein Sonnenthau / Rorella minor.
Klein Sonnenwürbel / Chondrilla ſive Condrilla.
Klein Sonnenwürbel / Garten- oder kleine zahme Wegwarten / Cichoreum ſativum (latifolium.
Kleine ſpaniſche Ziſern / Aſtragalus Luſitanicus *Cluſii*.
Klein Sperberkraut / Sanguiſorba minor.
Klein ſpitzig Pfeilkraut / Sagitta minor anguſtifolia.
Kleine Stabwurtz / Abrotanum humile.
Klein Stebenkraut / Stæbe minor.
Klein Steckenkraut / klein Ferulkraut / Ferula minor, Narthecia *Theoph.*
Klein Steinfahren / Filicula petræa fœmina.
Klein Stein Fünfffingerkraut / Quinquefolium petræum minus.
Kleiner Steinklee / Lotus ſylveſtris.
Klein Stein Vogelkraut / Alſine petræa minima.
Kleiner Storchenſchnabel / Geranium minus.
Klein Streichblum / Buphthalmum marinum ſeu Narbonenſe.
Klein Taubenkropff / klein Erdrauch / Fumaria minor.
Klein Tauſendgüldenkraut / klein Aurin und klein Centaur / Centaurium minus, Fel terræ, Febrifuga.
Klein Thlaſpi und kleinſter Thlaſpi / Thlaſpi 19. *Cluſii* minimum.

Kleine

Digitized by Google

Kleine Veil oder Violwurtzel / Chamæiris anguſtifolia.
Klein Vogelkraut / Alſine quarta minor.
Kleinſtes Vogelkraut / Alſine quinta minima.
Klein Wald-Epheu / Hederula, Clavicula, Helix.
Klein Waſſerbintzen-Graß / Gramen junceum aquaticum minus.
Klein Waſſerbraunmänderlein / Scordium minus.
Kleine Waſſerraucken / Eruca paluſtris minor.
Klein Waſſerwegbreit / Plantago aquatica minor.
Kleine Wegdiſtel / Polyacantha *Theoph.*
Kleiner Wegerich / Plantago minor.
Kleiner Wegtridt / Polygonum minus ſ. minimum, & Millegrana.
Kleiner Weiderich / Lyſimachia minor.
Kleiner Weyerampffer / Hydrolapathum minus.
Kleine Weyer- oder Waſſerbintzen / Juncus aquaticus minor.
Klein weiß Endivien / Scariola, Seris ſativa minor.
Kleiner weiſſer gefülter Magſamen / Papaver album fl. pl. Polyanthos minus.
Kleiner weiſſer Quendel / Serpillum ſextum minus flore albo.
Kleine weiſſe Seeblum / Nymphæa minor.
Kleine Weißwurtz / Polygonum minus, Sigillum Salomonis minimum.
Klein Wieſenmuth / Ruta pratenſis minor.
Kleine wilde Carlina / Carlina ſylveſtris *Cluſii.*
Kleine wilde Erbſen / Piſum ſylveſtre minus.
Kleine wilde Nägelein / Caryophyllus ſylveſtris minimus.
Kleine wilde Rapuntzel / Rapunculus ſylveſtris minor.
Kleine wilde rothe Himmelsröslein / Lychnis ſylveſtris minima.
Kleiner wilder ſpaniſcher Saffran / Crocus vernus minor *Cluſii.*
Kleine wilde Wicken / Cracca minor.
Kleine Windten / Convolvulus, Volubilis minor, Helxine *Dioſc.*
Klein Wohlgemuth / kleine Doſten / Clinopodium minus.
Klein wohlrüchendes Knabenkraut / Teſticulus minor odoratus.
Kleine Wolffsmilch / kleine Hundsmilch / Eſula cupreſſina ſeu minor.
Kleine zahme Maßlieben / Bellis minor hortenſis.
Kleine zahme Wegwarten / klein Gartenwegwarten / klein Sonnenwürbel / Cichoreum ſativum latifolium.
Kleine Zaunklock / kleine Windten / Convolvulus, Volubilis minor, Helxine *Dioſc.*
Kleine Zeitloſen / Bellis minor, Solidago minima.
Klettenkörffel / Klettenpeterlein / Caucalis, Pulli Pes.
Klettenwurtzel / Bardana, Lapathum.
Kleyen / Furfur.
Kliebenkraut / Rubia Tinctorum.
Klingelmöhren / Klingelrüben / Gierlein / Görlein / Zuckerwurtz / Rapunculus hortenſis, Siſar, Siſarum, Siſer.
Klorieth / Cloreth und Clorieth oder Therbenthin / Terebinthina.
Kloſterbeer / Uva criſpa, Uva marina.
Kloſter- und Kirchen-Iſop / Hyſſopum & Hyſſopus.
Kloſter- oder Münchspfeffer / Semen Agni caſti ſeu Viticis.
Knabel / Knaubel oder Knowel / Polygonum minus, Digitus Veneris.
Knabenkraut / Knabenwurtzel / Craſſula, Fabaria, Faba inverſa.
Knabenwurtzel / Orchis, Satyrion & Satyrium.

Knoblauch:
- Ackerknoblauch / Allium porcinum, Scorodopraſon.
- Feldknoblauch oder Ackerknoblauch / idem
- Gartenknoblauch oder zahmer Knoblauch / Allium hortenſe.
- Hundsknoblauch / Allium caninum.
- Waldknoblauch / Colubrinum Allium.
- Wilder Knoblauch / Allium Colubrinum, Ophioſcorodon.
- Zahmer Knoblauch oder Gartenknoblauch / Allium hortenſe.

Knoblauchkraut / Knoblauch Gamänderlein / Alliaria, Calamandrina aquatica, Scordium.
Knodten und Knodtenkraut / Botrys & Scrophularia.

Knodten-

Knodtengraß / Knollengraß / Gramen bulboſum, nodoſum & tuberoſum.
Knodtenkraut / Botrys & Scrophularia major & minor.
Knodtenwurtzel / Radices Scrophulariæ.
Knodigte Wallwurtzel / Symphytum tuberoſum.
Knollengraß / Knodtengraß / Gramen bulboſum, nodoſum & tuberoſum.
Knollenkraut / Knodtenkraut / Scrophularia, Glandula.
Knoſpen / Igelsknoſpen / Degenkraut / Lenſchriedt / Sparganium.
Kochels oder Kockelskörner / Cocculæ & Cocculi Indi ſeu de Levande.
Köhl oder Köhlkraut / Braſſica, Caulis.
Köhl Römiſcher oder Mangoldt / Beta alba vel palleſcens.
Köhlſtock / Liquiritia, *Fried. Müller.*
Kohläpffel lange / Mala Carbonaria longa.
Kohlmayß / Paruſater.
Kölberkorn / Cicutaria, Myrrhis, *Frid. Müller.*
Kölbleinkraut oder Kolbenkraut / Pimpinella Italica, Sanguiſorba.
Kollerwurtz und Käulwurtz / Nymphæa.
Kollmarkraut / Gauchheyl / Vogelkraut / Anagallis mas.
Königsblum und Königsroſe / Flos Pœoniæ.
Königs-Cron / Königs-Lillge / Corona Imperialis, Lilium Imperiale.
Königskertzen / Feldkertzen / Candela Regia, Candelaria, Lanaria.
Königskraut / Leberkletten / Bruchwurtz / Adermeng / Agrimonia.
Königslillge / Königskron / Corona Imperialis, Lilium Imperiale.
Köpffelkürbis / Cucurbita capitata.
Köpffellattich / Lactuca capitata.
Kobald oder Kobalt / Mückenpulver / Cobaltum, Cadmia foſſilis, metallica.
Koppenſchmaltz oder Cappaunenfett / Axungia ſeu Pinguedo Caponis.
Korallen oder Corallen / Corallia alba ſive rubra.
Korallenmooß oder Corallenmooß oder Meermoß / Corallina, Muſcus corallinus.
Körbel / Körber oder Körffelkraut / Cerefolium & Chærefolium.
Körbeldauben oder Daubenkörbel / Daubenkropff / Fumaria.
Korch / Korck oder Korchbaum / Pantoffelholtz / Suber latifolium.
Korcheych / Phellodrys, Cerrus *Plinii.*
Korn / Roggen / Ador, Adoreum, Far, Farrago *Plinii*, Rogga, Triticum.
Kornblum / Baptiſecula, Blaptiſecula, Flos Cyani ſeu Frumenti.
Kornbrandt / Vſtilago.
Kornlen / Kirrbeeren / welſche Kirſchen / Zieſerlein / Dirlitzen / Harlitzen / Corna.
Kornmüntz / Kornnept / Calamintha agreſtis ſeu vulgaris, Nepeta.
Kornnägelblum / Kornnägelein und Kornroſen / Nigellaſtrum.
Kornnägelein / Nigellaſtrum, Pſeudomelanthium, Githago.
Kornnept / Kornmüntz / Calamintha agreſtis ſeu vulgaris, Nepeta.
Kornroſen / Klapperroſen / Glitſchroſen / Schnallblumen / Flores Papav. errat.
Kornſtraußgraß / Gramen ſegetale.
Koſchionellen / Cocciniliæ, Coccionellæ & Cochionellæ.
Koſten Heylwurtzel / Panaces Coſtin.
Kräan oder Kräen / Raphanus condimentarius, montanus, ruſticanus ſeu ſylveſtris.
Krähenäuglein oder Krähenaugen / Nuces Vomicæ.
Krähenfuß / Coronopus, Pes Corvi.
Krämerkümmel / Kramkümmel / Cuminum & Cyminum.
Krämernägelein oder Würtznägelein / Caryophylli aromatici.
Kranichshalß / Roſtrum Gruis, Gruina.

Kräß
- Brunnenkräß oder Waſſerkräß / Naſturtium aquaticum.
- Gartenkräß / Naſturtium hortenſe vulgare.
- Indianiſcher Kräß / Naſturtium Indicum ſeu Peruvianum.
- Krauſer Kräß / Naſturtium Indicum ſeu Peruvianum.
- Waſſerkräß oder Brunnenkräß / Siſymbrium aquaticum.
- Wegkräß / Bauernſenff / Thlaſpi.
- Wieſenkräß / Naſturtium agreſte, pratenſe, Flos Cuculi.

Krackbeer / Bickelbeer / Drumpelbeer / Heydelbeer / Schwartzbeer / Myrtilli.

Krackbeer-

Krackbeerkraut / Heydelbeerkraut / Myrtus vulgaris.
Krafftmehl / Stärckmehl / Amydum ſeu Amylum, Fæcula Tritici.
Krafftnüßlein / Pineæ & Piſtaciæ ſeu Strobili.
Kramellbaum / Kranantbaum / Kranetſtauden und Wacholderſtauden / Juniperus.
Kramellbeer / Kranoetbeer / Krametbeer und Wacholderbeer / Baccæ Juniperi.
Kramellvogel / Kranoetvogel und Krametsvogel / Turdus.
Kräntwurtz / Märrettig oder Meerrettig / Armoracia ſeu Rad. Raphani marini.
Kran / Kranich / Krye / Grus.
Kranäugel / Krähenaugel und Krähen-Augen / Nuces Vomicæ.
Kranich / Kran / Kreyn / Grus.
Krauſer Ampffer / oder krauſer Sauerampfer / Oxalis criſpa.
Krauſer Balſam / Krauſe Müntz / Mentha criſpa.
Kraußbeer / Kloſterbeer / Kreuſſelbeer / Groſſularia, Uva criſpa.
Krauſer Bibernell / Pimpinella criſpa, Tragoſelinum ſaxatile.
Krauſe Demuth / krauſer Balſam und krauſe Müntz / Mentha criſpa.
Krauſe Diſtel / Brackendiſtel / Wallendiſtel / Eryngium.
Krauſer Durchwachs / Perfoliata criſpa.
Krauſer Endivien-Lattich / Lactuca Intybacea criſpa.
Krauß Köhlhaupt / Braſſica capitata.
Krauß Köhlkraut / Braſſica criſpa.
Krauſer Kräß / Naſturtium criſpum.
Krauſer Lattich / Lactuca criſpa.
Krauſe Müntz / krauſer Balſam und krauſe Demuth / Mentha criſpa.
Krauſe Pappeln / Malva criſpa.
Krauſer Peterlein / Apium ſeu Petroſelinum criſpum.
Krauſe Rheynfahren / Tanacetum Anglicum ſeu criſpum.
Krauß Spitzmengelwurtz / Lapathum acutum criſpum.
Kraut der alten Königen / Kraut des H. Creutzes / Kraut des Groſſen / Prioris, Nicotiana, Herba S. Crucis, Hyoſciamus peruvianus, Petum, Tabacum.
Kray / Krähe / Krä / Cornix.
Krebs / Aſtacus, Cancer.
Krebsaugen / Lapides Cancrorum & Oculi Cancrorum.
Krebsblum / Herba Cancri, Heliotropium *Dioſc.*
Krebsſtein / Krebsaugen / Lapides Cancrorum, Oculi Cancrorum.
Kraen / Kräan / Meerrettig / Raphanus condimentarius, montanus, ſylveſtris.
Kreiden / Kreyden / Creta, Terra alba, ab Inſula Creta ſic dicta.
Kreß / Kräß und Kreſſen / Creſſio, Naſturtium.
Kretzbeer / Brunnbeer / Bronnen / Rubi vulgares.
Kreuſſelbeer / Kruſſelbeer und Kloſterbeer / Groſſularia, Uva marina.
Kreutzbeer / Dorn / Wegdorn / Wehedorn / Frutex & Rhamnus catharticus.
Kreutzblum / groß und klein / Orchis major & minor.
Kreutzkraut / Kreutzwurtz / Erigerum, Senecio.
Kreyde und Kreide / Creta, Terra alba, ab Inſula Creta ſic dicta.
Kriechenbaum / Prunus.
Kriechend Erdbeer / Fünfffingerkraut / Quinquefolium fragiferum repens.
Kriechender Hundsköhl / Apocynum repens.
Kriechend klein Hundsmilch / Chamæſyce.
Kriechend Krähenfuß / Coronopus repens.
Kriechend Creutzblum / Polygala repens.
Kriechend Marum / Marum repens.
Kronenkraut / An Drypis *Theoph.* An Tragus *Matth.*
Krotte / Laaſche / Bufo paluſtris & terreſtris, Rana gibboſa.
Krotte mit Schildt oder Schildtkrotte / Teſtudo.
Krottendill / Anethum caninum, Bufonaria, Cotula fœtida.
Krottenflachs / Nebelkraut / Fiſchmäuler / Linaria, Oſyris.
Krottengraß / Gramen bufonarium.
Krottenkraut / Schabenkraut / Traubenkraut / Botrys.
Krottenſtein / Bufonites, Lapis Bufonius & Borax *Fried. Müller.*

Digitized by Google

Krummer und breiter Indianiſcher Pfeffer / Piper Hiſpanicum ſiliquaſtrum.
Küchenſchell und Küſchenſchell / Anemone ſylveſtr. Herba Venti, Pulſatilla.
Kücher-Erbſen / Kichern und Ziſer-Erbſen / Ciceres.
Kuckuck und Kuckugk / Cuculus.
Kuckucksblum / Flos Cuculi, Flos Naſturtii pratenſis.
Küfferholtz / Kyfferholtz / Künholtz / Pinus, Lignum Pini.
Kuhe / Vacca, Tauri fœmina.
Küheblum / Dotterblum / Hundsblum / Weglattich / Taraxacum.
Kühebrändtlein / Leucanthemis, Teſticulus;
Kühedill / Cotula non fœtida, Buphthalmus.
Kühehorn / Bockshorn / Griechiſch Heu / Fœnugræcum, Trifolium græcum.
Küheſchroten oder Kühnſchroten / Ginſter / Pfriemenkraut / Geniſta.
Küheweitzen / Triticum Vaccinum, Zizanium.
Kühewurtz / Bingelkraut / Scheißkraut / Weingartengrün / Mercurialis.
Küm / Kummel oder Kummich / Carum, Carvum, Cuminum pratenſe.

Kümmel:
- Feldkümmel / Wieſenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
- Gartenkümmel / Cuminum ſeu Cyminum ſativum.
- Krämerkümmel und Kramkümmel / Cyminum.
- Pfefferkümmel / Römiſcher Kümmel / Cyminum.
- Römiſcher Kümmel / Garten / Linſen und Venediſcher Kümmel / Cyminum.
- Roßkümmel / Marſiliſcher Seſel / Semen Seſelios.
- Schwartzkümmel / Römiſcher und ſchwartzer Coriander / Nigella.
- Wegkümmel und Wieſen / Feldkümmel / Caros, Carvum & Carum.

Kümmerling / Kukummern / Cucumeres.
Kümmerlingkraut / Dull- und Dillenkraut / Anethum hortenſe.
Künholtz / Küſterholtz / Kyfferholtz / Pinus & Lignum Pini.
Küniglein / Künnelein / Cuniculus.
Künigleinſchmaltz / Axungia ſeu Pinguedo Cuniculi.
Künigundkraut / Herb. Kunigund. Eupatorium *Avicennæ*.
Künlein / Kundelkraut / Hünerköhl / wilder Poley / Serpillum.
Künnelein / Küniglein / Cuniculus.
Kundelkraut / Künlein / Quendel / Hünerköhl / Serpillum.
Künſchbaum / Keuſchbaum / Abrahamsbaum / Agnus Caſtus, Vitex.
Kupffer / Æs, Cuprum.
Kupffer Braun / Suama Æris tenuis.
Kupffer ſo grün / Grünſpan / Viride Æris.
Kupfferkornlein / Æris flos.
Kupffer Kyß / Marchaſita aurea.
Kupfferrauch oder Kupfferroth / Galitzelſtein oder Gallitzenſtein / Vitriolum album.
Kupfferſchlacken / Æris ſquama.
Kupfferſtein / Æs uſtum.
Kupfferwaſſer / Vitriolum.
Kürbeeren / Kornlen / Dirrlitzen / Harlitzen / Welſche Kirſchen / Corna.
Kürbis und Kurbs / Cucurbita.
Küſſel und Kieſſelſtein / Silex ſeu Lapis Silicis.
Küttelfiſch / Blackküttel / Blackfiſch / Sepia.
Küttelfiſchbein / Blackküttel und Blockfiſchbein / Os Sepiæ.
Küttelkraut / Gartel / Gartenheyl / Gartwurtz / Abrotanum.
Kütten / Quitten und Küttenäpffel / Cydonia.
Kütten oder Quittenkern / Semen Cydoniorum.
Kyfferholtz / Küfferholtz / Künholtz / Pinus, Lignum Pini.

L.

LAbkraut und Lebkraut / Galium & Gallium.
Lachenknoblauch / Lackenknoblauch / Knoblauchkraut / Scordium.
Lachs oder Salm / Aſellus, Eſox, Salmo.
Lack / Gummi / Lacca, Gummi Laccæ.

Lackritz

Digitized by Google

Lackritz oder Süßholtz / Glycyrrhiza, Liquiritia, Radix dulcis.
Lackritzenſafft / Süßholtzſafft / Succus Liquitiæ.
Ladanum Gummi / Ladanum, Ladon & Ledon.
Lamb / Lamm oder Schaf / Agnus.
Lamberdiſche Nüß / Nuces Longobardicæ.
Lämmerlattich / Lämmerweyde / Gratia gallinæ, Lactuca agnina, Olus album.
Landläuffer / Circumforaneus.
Lange Cypreſſenwurtzel / lang wilder Galgand / Cyperus longus ſeu Romanus.
Lange Gurckum oder lange Cucumern / Cucumeres longi.
Lange Körner / Piper murinum & Staphiſagria.
Langer Kürbis / Cucurbita longa.
Lang Endtengraß / Gramen aquaticum.
Lange Oſterluzey / Ariſtolochia longa.
Langer Pfeffer / Piper longum.
Lange Rüben / Rapum longum.
Langer Rübenköhl / Caulorapa longa.
Lange Siegwurtz / Victorialis longa.
Langer Spick / Spica noſtràs.
Lang und ſpitziger Lattich / Lactuca folio oblongo.
Lange Stopffelrüben / Rapum longum minus.
Langer Waſſerhanenfuß / Ranunculus lanceatus paluſtris ſeu ſerratus.
Lange welſche Hohlwurtz / Ariſtolochia longa Gallica, ſeu Dactylites.
Langer wilder Galgandt / lange Cypreſſenwurtz / Cyperus longus ſ. Romanus.
Laſerwurtzel / Meiſterwurtzel / Aſteritium & Oſteritium, Oſtritium & Oſtrutium.
Laſtbeeren / Fragum tertium.
Laſur blau / Cæruleum factitium.
Laſurſtein / Lapis Lazuli, Cæruleus Lapis.
Lattich / Lactuck / Lactuca, Thridax.
Laubfroſch / Rana ſeu Ranunculus viridis, Ranunculus calamites.
Laubhahn / Vrogallus minor.
Laubkäfer / Melolantha.
Lauch / Porrum, Aeſchlauch / Porrum Capitatum, Schnittlauch / Porrum ſectile.
Läuchel / Alliaria.
Lavendel / Lavendula, Spicæ fœmina, Nardus vulgaris, Pſeudonardus.
Laugelein / Leviſcus.
Laugenblum / Chamæmelum, Spica Celtica.
Lauß / Pediculus & Pedunculus.
Läußbaum / Arbor fœtida & Frangula.
Läußkraut / Herba pedicularis, Staphiſagria.
Läußkrautſamen oder Körner / Semen Staphiſagriæ, Uvæ ſylveſtris.
Lebendiger Kalck / Calx viva.
Lebendiger Schwefel / Apyron, Sulphur nativum ſeu vivum.
Lebendiges Silber / Argentum vivum, Mercurius vivus.
Leberbalſamkraut / Ageratum Græcorum, Eupatorium *Meſuæ*.
Leberblümlein / Hepaticæ albæ flores.
Leberdiſtel / Carduus epaticus, Lactuca ſylveſtris.
Leberfarb Aloes / Aloës epatica.
Leberklee / Trifolium epaticum, Epatica Nobilis.
Leberkletten / Adermenig / Agermenig / Agrimonia & Agrimonium.

Leberkraut:
- Brunnen Leberkraut / Epatica fontana vid. Lichen.
- Edel Leberkraut / Epatica aurea ſeu Nobilis.
- Gülden Leberkraut / Trifolium aureum ſ. Epatica aurea.
- Hertz Leberkraut / Trifolium epaticum.
- Stein Leberkraut / Epatica ſaxatilis vid. Lichen.
- Stern Leberkraut / Epatica odorata ſeu ſtellata.

Leberrauthen / Lunaria jecoria, Lunaria racemoſa, Lunaria rutha.
Lebkraut / Labkraut / Megerkraut / Waldſtroh und Wegſtroh / Gallium.
Lebkuchen / Placenta Norimbergenſis ſeu mellea.

Leckritz oder Süßholtz / Glycyrrhiza, Liquiritia, Radix dulcis.
Leckritzenſafft / Süßholtzſafft / Succus Liquiritiæ.
Leibfarb Garben / Millefolium flore incarnato.
Leibfarb Gliedkraut / Sideritis Narbonenſis incarnata.
Leibfarb Trauben-Hyacinth / Hyacinthus Botryoides incarnatus.
Leibfarb Wegwarten / Cichoreum incarnatum.
Leim oder Leym / Colla, Taurocolla, Argilla, Gluten, Lutum.
Leim oder Leimbech / Piſſaſphaltus, Pix terræ.
Lein oder Flachs / Linum ſativum.
Leindotter / Myagrum, Pſeudolinum, Seſamum vulgare.
Leinen oder Waldreben / Clematis altera *Dioſcoridis*.
Leinkraut / Linaria, Oſyris, Krotten-Flachs / wilder Flachs.
Leinöhl / Oleum Lini.
Leinſamen / Semen Lini.
Lendenkraut / Mängelkraut / Zitterwurtz / Lapathum acutum.
Lenen / Vitis nigra, Bryonia nigra *Dioſc*.
Leoparth / Panther vel Panthera.
Lerch / Alauda, Caſſita, Galerita.
Lerchenbaum oder Dannenlerchen / Larix.
Lerchenhartz / Terebinthina.
Lerchenklau / Ritterſporn / Ritterblum / Calcatrippa, Conſolida Regalis.
Lerchenkraut / Fumaria Illyrica, Fumaria lutea.
Lerchenſchwam / Agaric oder Dannenſchwam / Agaricum ſeu Agaricus.
Leuchel oder Leucher / Alliaria. Alliaris, Thlaſpi cornutum.
Leuſchriedt / Leuſchen / Gladiolus paluſtris, Sparganium.
Löwenfuß / Löwentapp / Alchimilla, Pes Leonis.
Löwenmaul / Hundskopff / Kalbsnaſen / Antirrhinum.
Löwentappen / Löwenfuß / Pes Leonis, Alchimilla.
Löwenzahn / Hundsblumen / Küheblum / Taraxacum, Dens Leonis.
Leym oder Letten / Argilla, Gluten, Lutum.
Liebäpffel / Poma Amoris ſive Poma aurea, Mala inſana.
Liebkraut / Lebkraut / Waldſtroh und Wegſtroh / Gallium.
Liebſtöckel / Badkraut und Säukraut / Leviſticum.
Liechtmuck / Cicindela.
Liecht weiß und braun Kornblumen / Cyanus ex albo violaceus.
Lieſchgraß / Gramen Typhinum.
Lieſknoſpen / Lieſchkolben } Gladiolus paluſtris, Sparganium & Typha aquatica.
Lieſkolben / Lieſchriedt }
Ligend weiſſer Baurenſenff / Thlaſpi 12. album ſupinum.
Lilien ſo im Waſſer ſtehen / Nymphæa.
Lilien ſo gelb ſind / Lilia lutea, aurea ſeu flava.
Lilien ſo weiß ſind / Lilia alba ſeu candida.
Limonien / Limones, Limonia Mala ſeu Citria Mala minora.
Limonienbaum / Limonia Malus.
Linden oder Lindenbaum / Tilia, Phylirea.
Lindbaſt / Ruſtholtz / Ruſtbaum / Ulmenbaum / Ulmus.
Lindenblüth / Tiliæ flores.
Lindenmiſpel / Viſcum Tiliacium.
Lindweich / Lychnis ſylveſtris, Ocymaſtrum *Matth.*
Lingenkraut / Denngraß / Weggraß / Weygraß / Polygonum.
Linſen / groſſe und kleine / Lentes majores & minores.
Linſenbaum / Colutea.
Linſenkümmel / Cuminum, Cyminum.
Linſen Unkraut / Hedyſarum, Faba lupina.
Löffelganß / Pelecanus, Platea, Plateola.
Löffelkraut / Cochlearia.
Lolch oder Lülch / Aera, Lolium, Zizania, Spelta.
Lombardiſche Linſen / Colutea.

Looß / Porca, Scroſa.
Lorbeeren / Lauri Baccæ.
Lorbeerbaum / Laurus.
Lorbeerblåter / Lauri folia.
Lorbeerkraut / Laureola, Daphnides.
Lorbeerroſen / Laurus roſea, Rhododendron, Nerium.
Luchs / Lux / Thiegerwolff / Lupus Cervarius & Lynx.
Luchſenſtein / Lapis Lyncis, Lapis Lyncurius, & Lapis Phrygius.
Lucianskraut / Aliſma, Caltha Alpina, Damaſonium alterum.
Lülch oder Lolch / Aera, Lolium, Spelta, Zizania.
Lungen-Blümlein / Viola Calathiana, Pneumonanthe.
Lungenkaff / Lungenwurtz / Lychen arborea, Pulmonaria.
Lungenkraut / Botrys, Marrubium album, Pulmonaria.
Lungenkraut ſo gefleckt / Pulmonaria maculoſa.
Lungenpappeln / Alcea, Malva Venatica.
Lungenwurtz / Lungenkaff / Lychen arborea, Pulmonaria.
Lybiſcher Pappelbaum / Populus Lybica.

M.

Macedoniſcher Peterlein / Petroſelinum Macedonicum.
Macis oder Muſcatenblüth / Macis.
Madery-Zucker / Saccharum Maderienſe.
Madlieben / Maßlieben / Maßblumen / Maſſuslein / Bellis minor.
Magdalenen-Aepffel / Mala Auguſtea.
Magiſtrantz / Aſtrantz / Käyſerwurtz / Meiſterwurtz / Oſtrutium.
Magnetſtein / Magnet / Lapis Magnes, Siderites *Plinii*.
Magranden-Aepffel / Granaten und Granaten-Aepffel / Ræx, Sidæ, Mala granata ſeu punica.
Magſamen / Mohnſamen / Mohn / Papaver ſativum.
Magtblumen / Chamæmelum, Herba virginea, & Cotula fœtida.
Magtdiſtel / Cotyledon.
Magtpalmen / Todtenviolen / Jngrün / Singrün / Vinca per Vinca.
Mähn / Mån / Mön oder Magſamen / Papaver ſativum.
Mahnſafft / Mohnſafft oder Opium / Opium.
Majer / Blitum.
Majoran / Maſeran / Mayeran / Majorana, Amaracus, Sampſuchum.
Maiſterwurtz / Aſtrantz / Magiſtrantz / Imperatoria, Oſtrutium.
Målerkraut / Buchbrod / Buchklee / Gauchklee / Oxys.
Malten / Molten / Miltzen / Schoyßmilten / Atriplex, Aureum olus.
Maltzen naſſe / Sorbus.
Mandelbaum / Amygdalus.
Mandeln ſo bitter / Amygdala amara, & Amygdalæ amaræ.
Mandelen ſo ſüß provincialiſche / Amygdalæ dulces provinciales.
Mandelmilch / Amygdalatum, ſeu Lac ex Amygdalis paratum.
Mångel / Mengel und Menwel / Lapathum acutum.
Mangoldt / Biſſen / Reißkalt / Römiſch Köhl / Beta alba.
Mangoldt ſo im Wald wächſt / Holtz-oder Wald-Mangold / Pyrola.
Mangoldt ſo wild / wilder Ampffer oder Mangoldt / Lapathum acutum.
Manna / Manna, Mel aëreum, roſcidum, Ros aëreus veluti cæleſtis.
Manngraß / Gramen Mannæ.
Mannsharniſch / Victorialis mas, Victorialis longa.
Mannstreu / Brackendiſtel / Wallendiſtel / Eryngium.
Mantel unſer Lieben Frauen / groſſer Sanickel / Alchimilla.
Marcaſith oder Wißmuth / Marcaſita & Bismuthum.
Marcobell / Andorn / weiſſer Andorn / Marrubium album.
Margarethenblum / Gänßblümlein / Maßlieben / Bellis.

Digitized by Google

Margendiſtel / Mariendiſtel / Vehediſtel / Carduus Mariæ.
Margenmüntz / Mentha Romana, Herba S. Mariæ.
Margenröslein / Lychnis coronaria, Thryallis.
Margranten / Granatenäpffel / Mala Granata.
Marienblümlein / Gänßblümlein / Maßlieben / Bellis.
Mariendiſtel / Morgendiſtel / Frauendiſtel / Spina alba.
Marienglöcklein / Viola Mariana.
Marien Magdalenenblumen / Spica Celtica.
Marien Magdalenenkraut / Phu ſeu Valeriana.
Marienmüntz / Frauenmüntz / Mentha Sarracenica.
Marienröslein / Lychnis coronaria, Flammula Jovis.
Marien Trähertwurtz / Cynoſorchis.
Marillen groß und klein / Poma Armeniaca.
Marillenkern / Malorum Armeniacorum nuclei.
Marobel / Andorn / weiſſer Andorn / Marrubium album.
Marter / Martes, Muſtela domeſtica.
Marum / Marum verum, (planta exotica & hortenſis eſt.)
Mertzenblum / Dens Leonis, Hyacinthus, Leucojum *Theoph.*
Mertzenviolen / Violæ Martiales ſeu Quadrageſimæ.
Marſiliſcher Poley / Pulegium Creticum.
Maſeran / Maſeron / Majoran und Mayeran / Majorana.
Maßblumen / Maßnslein / Madlieben und Maßlieben / Bellis minor.
Maßholder / Teutſcher Ahorn und Wald-Eſchern / Acer.
Maßkolben / Typha, Typha paluſtris ſeu aquatica.
Maßlieben / Maßuseln / Margarethenblümlein / Gänßblümlein / Bellis.
Marſillien Feigen oder Maſſiliſche Feigen / Caricæ Maſſilienſes.
Maſſiliſcher Krähenfuß / Coronopus Maſſilioticus.
Maſſiliſcher Poley / Pulegium Maſſilioticum.
Maſſiliſcher Seßel / Seſeli Maſſilioticum.
Maſtix / Maſtiche, Maſtix, Lachryma ſeu Reſina lentiſcina.
Maſtixbaum / Lentiſcus, Arbor Maſtichis.
Maſtixholtz / Lignum Lentiſcinum.
Mätern / Matronkraut / Meterkraut und Mutterkraut / Matricaria.
Mattblum und Mattenblum / Chryſanthemum & Amaranthus luteus.
Mattenflachs / Gnaphalium, Lana pratenſis.
Mattenkümmel / Feld und Wieſenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Mattenſaffran / Bulbus agreſtis, Colchicum.
Maulbeer / Morum ſeu Mora *Celſi.*
Maulbeerbaum / Morus, Sycaminos.
Maulbeerfeigen / Moroficus, Ficus Pharaonis.
Maulfeigen / Ficus Ægyptia, Sycomorus.
Mauleſel / Burdo, Mulus ſeu Mula.
Maulwurff / Schärmauß / Moltwurff / Talpa.
Maurepheu / Hedera arborea, & aliquando terreſtris.
Maurkolben / Typha, Typha aquatica & paluſtris.
Maurkraut / Cymbalaria.
Maurpeterlein / Tragoſelinum petræum.
Maurpfeffer / Piper murinum, Vermicularis minor.
Maurrauthen / Steinrauthen / Rutha muraria, Rutha parietum.
Mauß / Mus, ſivè domeſticus, agreſtis ſeu campeſtris.
Maußdorn / Myrtendorn / Brußken / Bruſcus & Ruſcus.
Maußgedärm / Mäußgezüpff / Anagallis (mas) Corchorus *Theophr.*
Maußgerſten / Mäußkorn / Hordeum murinum, Phœnix *Dioſc.*
Maußgifft / Arſenicum album, oder Rattenkraut.
Maußgraß / Maußſchwäntzel / Cauda Muris, Gramen murinum.
Maußkorn / Maußgerſten / Phœnix *Dioſc.* Hordeum murinum.
Maußöhrlein oder Nagelkraut / Auricula Muris, Piloſella lutea.
Maußöhrlein mit blauen Blumen / Auricula Muris cærulea.

Mauß-

Digitized by Google

Mauſpfeffer / Staphiſagria, Piper murinum, Vermicularis minor.
Mauſſchwäntzel / Mauſgraß / Cauda Muris, Gramen murinum.
Mauſwurtzſamen / Semen Staphiſagriæ, Herba Pedicularis.
Mauſzwibel und Mautzwibel / Scylla, Squilla.
Maydblum / Maydkraut / Chamomilla, Matricaria.
Mayenblum / Mayenriß / Flores Liliorum Convallium, Zancken.
Mayenbutter / Butyrum majale.
Mayenkraut / Chelidonium minus, Scrophularia minor.
Mayer und Meyer / Blitum & Atriplex.
Mayeran / Majoran / Moſeran und Meylen / Majorana.
Mayerkolben / Weyerkolben oder Waſſerkolben / Typha aquatica ſeu paluſtris.
Mayerkraut / Alſine, Morſus Gallinæ.
Maykäfer / Maywurm / Scarabeus rutilus major, & unctuoſus.
Mayſe oder Meiſe / Parus.
Maytränckle in / Lunaria racemoſa.
Maywurm / Maykäfer / Scarabeus rutilus major.
Mediſch Heu / Herba medica, Fænugræcum Burgundienſe.
Meelbaum oder Mehlbaum / Sorbus.
Meer-Aal / Conger.
Meer-Bacillen / Creta marina.
Meer-Ballen / Bella marina, Pila marina.
Meer-Barbel / Mullus.
Meer Bierbaum / Agrifolium, Palirus.
Meer-Bintzen / Gramen Cyperoides maritimum.
Meer-Bohne / Faba marina.
Meer-Brackenwurtz / Eryngium marinum.
Meer-Burtzel / Lactuca marina *Lobelii.*
Meer-Condrillen / Chondrilla marina.
Meer-Cucumern / Cucumer marinus.
Meer-Diſtel / Meer-Fenchel / Crithmum ſeu Fœniculum marinum.
Meer-Eych / Quercus marina.
Meer-Eyder / Scincus ſeu Stincus marinus.
Meer-Feichten oder Meerfichten / Pinus maritima.
Meer-Fenchel / Meer-Diſtel / Crithmum ſeu Fœniculum marinum.
Meer-Flechten / Lichen marinus.
Meer-Gewächs / Halimus.
Meer-Graß / Meer-Nägel / Gramen marinum.
Meer-Hirſchen / Lithoſpermon, Milium Solis, Gorgonium.
Meer-Katz / Cercopithecus.
Meer-Köhl / Meer-Kraut / Braſſica marina, Soldanella.
Meer-Lilien oder Meer-Lillgen / Hemerocallis, Valentina.
Meer-Linſen / Lens ſeu Lenticula paluſtris.
Meer-Melten oder Meer-Millen / Atriplex marina.
Meer-Mooß / Corallina, Muſcus marinus.
Meermündt / Meerköhl oder Kraut / Braſſica marina, Soldanella.
Meer-Nabel / Umbilicus marinus.
Meer-Nägel / Meer-Graß / Gramen marinum.
Meer-Nuß / Carya Indica, Nux Indica.
Meer-Paſtinacken / Meer-Peterlein / Paſtinaca marina, Crithmum marinum.
Meer-Pferdszahn / Dens Hippopotami ſeu Equi marini.
Meer-Rettich / Raphanus condimentarius, marinus, ruſticanus, ſylveſtris.
Meer-Saltz / Sal marinum ſeu Sal marinus.
Meer-Schaum / Spuma maris, Halcyonium 5. *Dioſc.*
Meer-Schnecke / Cochlea marina.
Meer-Schwamm / Fungus marinus, Spongia marina.
Meer-Schwein / Delphinus, Phocæna, Hiſtrix.
Meer-Spinn / Sepia.
Meerſtachel / Tragon, Tragos.

Meer-

Digitized by Google

Meerſternkraut / Aſter atticus marinus.
Meertrauben von Mompelier / Uva marina Monſpeliaca.
Meerviolen oder Veil / Leucojum marinum.
Meervogelkraut / Alſine marina.
Meerweggraß / Polygonum 2. marinum.
Meerwegtridt / Polygonum 1. marinum.
Meerwermuth / Abſinthium marinum ſeu Romanum.
Meerwindten / Meerkraut / Braſſica marina, Soldanella.
Meerwolffsmilch / Tithymalus Myrſinites, vel Myrtifolius.
Meerwurtzel blau / Eryngium marinum cæruleum.
Meerzwibel / Cepa marina, Favilla, Scilla ſeu Squilla.
Megelkraut / Sanguiſorba minor.
Megerkraut / Megerlebkraut / Galium & Gallium.
Mehlbaum / Meelbaum / Sorbus.
Meiſterwurſt / Aſtrantz / Kayſerswurtz / Magiſtrantz / Imperatoria.
Melantzen / Liebäpffel / Mala inſana, Poma Amoris.
Melantzenäpffel / idem
Meliſſen / Mutterkraut / Hertzkraut / Citronenkraut / Meliſſa.
Meliſſen ſo Türckiſch / Meliſſa Turcica.
Melißzucker / Saccharum Meliſatum ſeu Meliteum.
Melonen / Melones, Melo Pepones.
Melonendiſtel / Melocarduus, Echino melocactos.
Melonenkern / Semen Melonum.
Melten / Malten / Molten / Milten / Scheyßmilten / Atriplex, Olus aureum.
Meng oder Mengelwurtz / Mentwentwurtz / Lapathum acutum.
Meng / Menig oder Mening / Minium.
Menſch / Homo, Microcoſmus.
Menſchendieb / Menſchenmörder / Laureola, Mezereon.
Menſchenfett / Adeps, Pinguedo Hominis ſeu humana.
Menſchenformiger Alraun / Mandragora mas & fœmina.
Menſchenhand / Corium Hominis ſeu humanum.
Menſchen Hirnſchaale / Cranium Hominis ſeu humanum.
Menſchenmörder / Menſchendieb / Laureola, Mezereon.
Mercurialiſch oder Mercuriuskraut / Bingelkraut / Kühekraut / Mercurialis herba.
Meſpeln oder Myſpeln / Meſpila & Meſpili, Unedo Italicè.
Meſpel oder Myſpelbaum / Meſpilus, Aronia *Dioſc.*
Meſpel oder Myſpelkern oder Stein / Lapis ſeu Semen Meſpilorum.
Mertzenblum / Dens Leonis, Hyacinthus, Leucojum *Theophr.*
Mertzenviolen oder Veil / Violæ martiales ſeu quadrageſimæ.
Mettel / Wurm / Lumbricus.
Metern / Meter und Matronenkraut / Mutterkraut / Matricaria.
Meuchelkraut / Maurrauthen / Adianthum album, Rutha muraria.
Meußdorn / Myrtendorn / Bruſcken / Bruſcus & Ruſcus.
Meyenblumen / Meyenriß / Flores Liliorum Convallium.
Meyenbutter / Butyrum majale.
Meyenkraut / Chelidonium minus.
Meyer / Atriplex fimaria.
Meyerkolben / Weyerkolben / Waſſerkolben / Typha aquatica ſ. paluſtris.
Meyla oder weiſſer Magſamen / Semen Papaveris albi.
Meylen / Majoran / Maſeran und Meyeran / Majorana.
Mielten / Milten / Malten und Molten / Atriplex, Olus aureum.
Mierlein / Aeſalon, Smerillus, Merillo.
Milben / Acarus.
Milch / Lac ſeu Gala, Liquor albus è mammis emulctus.
Milchen / Sonchus laciniatus, Sonchus aſper.
Milchglöcklein / Campanula lactaria ſeu lacteſcens.
Milchrahm / Schmandt oder Rahm / Cremor Lactis ſeu Flos Lactis.
Milchſtein / Lapis lacteus, Galactides.

Milch-

Milchwundkraut / Conſolida lactaria, Pulmonaria Gallica.
Milten / Mielten / Molten und Scheyßmilten / Atriplex, Olus aureum.
Miltzkraut groß / Scolopendrium ſeu Lingua Cervina.
Miltzkraut klein / Scolopendrium verum, Ceterach, Ceterachium.
Miſpeln / Meſpeln oder Myſpeln vid. Meſpeln.
Miſpeln oder Miſpel / Viſcum & Viſcus.
Miſpeln mit vielen Beeren / Viſcum polycoccon.
Miſtmilten / Atriplex fimaria.
Mittel Baſilicum / Ocimum medium ſeu citratum.
Mittelländiſche Ochſenzunge / Bugloſſum antracticum ſeu Nicotiana vel Tabacum.
Mittel Maßlieben / Bellis media.
Modelger / Gentiana minor.
Mohren / Möhren / Siſer, Siſarum.
Mohrenkraut / Æthiopis.
Mohrenkümmel / Daucum & Daucus Creticus.
Mohrenpfeffer / Piper Æthiopicum.
Mohrenſeßel / Seſeli Æthiopicum.
Mohrenweitzen / Melampyrum *Theoph.* Triticum nigrum.
Moll / Egochs / Ader / Eyder / Ichtächs / Lacertus & Lacerta.
Moll / Molch / Olm / Salamandra, und Moli.
Mollenbaum / Mollenkraut / Cataputia major, Ricinus.
Mollwurff / Moltwurff / Maulwurff / Schärmauß / Talpa.
Molten / Malten / Mielten und Milten / Atriplex, Olus aureum.
Moluckiſche Meliſſen / Meliſſa Molucca.
Moly ein Kraut wider alle Zaubereyen / Moly.
Momordica-Apffel / Momordica.
Mompelieriſcher Wohlgemuth / Origanum Monſpelienſe.
Mön oder Mohn / Papaver.
Mönchsblat / Pfaffenblat / Löwenzahn / Hundsblum / Taraxacum.
Mönchskappen / Napellus, Thora.
Mönchskopff / Mönchsblat / Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Taraxacum.
Mönchspfeffer / Münchsſamen / Kloſterpfeffer / Sem. Agni caſti.
Mohnhäupter / Capita Papaveris.
Mohnkraut / Mohnrauthen / Lunaria, Lunaria Botryitis.
Mohnviol oder Mohnveil / Viola lunaris, Lunaria Græca.
Mooß / Muſcus, Vſnea.
Moośblum / Chryſanthemum.
Mooß Brunnenkraut / Lichen petræus ſeu ſaxatilis.
Moßflechten / Hepatica ſaxatilis, Lichen petræus.
Moośkolben / Typha.
Moośkraut / Lichen petræus ſeu ſaxatilis.
Morchen oder Morcheln / Tuberæ.
Morellen / Præcocia, Armoniaca, Perſica.
Morgenländiſche Nüß / Cocci Orientales.
Morgenſtern / Barbula Hirci.
Moßkuhe / Botaurus, vel Butorius.
Moßwy / Percnus.
Moſtartſenff / Sinapi muſteum.
Moſtſpeiſe / Sorghi, Sagina, Milium Indicum.
Mattenblum / Mattenkraut / Amaranthus luteus, Blattaria, Stœchas citrina, Verbaſcum.
Mücke / Fliege / Muſca.
Muckenkraut / Flöhekraut / Waſſerpfeffer / Perſicaria.
Mückenpulver / Kobalt / Cadmia nativa, Cobaltum.
Müheime / Gryllus.
Mühlenſtaub / Farina volatilis, Haliabbatis Gloſſographi.
Müliblümlein / Madlieben / Maßlieberger / Bellis.
Mumien oder dürr Menſchenfleiſch / Mumia.

Digitized by Google

Münchsblat / Münchskopff / Pfaffenblat / Dens Leonis.
Münchskron / Münchskopff / Corona Monachi, Caput Monachi, Taraxacum.
Münchskappen / Napellus, Thora.
Münchskopff / Löwenzahn / Hundsblum / Taraxacum.
Münchspfeffer / Kloſterpfeffer / Münchsſamen / Sem. Agni caſti.
Münchsrhabarbar / Rhabarbarum Monachorum.
Münchsſamen / Kloſterpfeffer / Münchspfeffer / Semen Agni caſti.
Mundholtz / Mundweiden / Alba Liguſtra, Liguſtrum.
Mundleim / Collapiſcium, Ichthyocolla.
Mundweiden / Kernaerten / Beinholtz / Kerlholtz / Geißholtz und Mundholtz / Liguſtrum.
Müntz / krauſe Müntz / Müntzbalſam / Mentha criſpa.
Murmelthier / Murmentle / Mus Alpinus ſeu montanus.
Murmelthierſchmaltz / Axungia Muris Alpini ſeu montani.
Mürtendorn / Myrtendorn / Bruſcken / Bruſcus ſeu Ruſcus.
Muſa ein Indianiſch Gewächs / Pala *Cluſii*, Muſa, Maus.
Muſchatellenkraut / Gallitrichon.
Muſchatenblüth / Macis.
Muſchatennüß / Nuces Moſchatæ.
Muſchelen / Conchæ.
Muß Hanenfuß / Ranunculus holeraceus.
Muthwill / Herba ſuperba, Tunica ſuperba.
Mutterhartz / Chalbanum ſeu Galbanum.
Mutterkraut / Hertzkraut / Meliſſen / Citronenkraut / Meliſſa, & Matricaria.
Mutternägelein / Antofili, Antophylli.
Mutterwurtz / Bärmutterwurtz / Anethum Vrſinum, Meum.
Mutterwurtzkraut / Chryſanthemum.
Mutterzimmet / Caſſienholtz oder Holtzcaſſien / Caſſia lignea.
Mützer / Mus araneus, Sorex.
Myrobalanen / Myrobalana pruneola.
Myrrhen / Myrrha rubra.
Myrrhenkraut / Smyrnium verum peregrinum.
Myrten / Myrtus.
Myrtenbaum / Myrtus, Myrſine, Myrrhine.
Myrtenbeer / Myrti baccæ.
Myrtendorn / Mürtendorn / Bruſcken / Bruſcus, Ruſcus.
Myrten Wolffsmilch / Tithymalus Myrſinites.
Mytznägelein / Mutternägelein / Antofili, Antophylli.
Myſpelbaum / Meſpel- und Miſpelbaum / Meſpilus, Aronia *Dioſc.*
Myſpel / Miſpel oder Meſpelfrucht / Meſpilum, Vnedo Italicè.
Myſpelkern / Korn oder Stein / Lapis ſeu Semen Meſpilorum.

N.

Nabelkraut groß / Umbilicus Veneris major.
Nabelkraut klein / Linaria, Oſyris, Perfoliatata, Umbilicus Veneris minor.
Nabelſamen / Lappago *Plinii*, Aſpergula.
Nachteule / Kautz / Noctua.
Nachtfrau / Lamia.
Nachtigall / Ædon, Luſcinia, Philomela.
Nachtgrün / Caprimulgus.
Nachtſchatten / Säukraut / Solanum & Solatrum vulgare.
Nackete Gerſten und nacket Korn / Triticoſpeltum, Zeopyrum.
Nacketer Habern / Avena nuda.
Nackete Huren / Bulbus agreſtis, Colchicum, Ephemerum Noſtr.
Nadelmöhren / Cerefolium aciculatum, Scandix minor.
Nagelkraut / Auricula Muris, Piloſella.
Nägelein Baſilicum / Ocymum Caryophyllatum.
Nägeleinblum / Caryophyllus horſenſis, Flos Tunicæ.

Nägelein-

by Google

Nägeleinholtz / Caſſia caryophyllata.
Nägeleinmutter oder Mutternägelein / Antofili, Antophylli.
Nägelein / Würtznägelein / Caryophylli aromatici.
Nägelein / Violen / Leucojum luteum.
Nagenkraut / Petaſitis, Tuſſilago major *Matth.*
Nappenkörffel / Myrrhis, Smyrrhiza *Plinii.*
Nappenrüben / Napus, Bunias.
Narciſſen-Lilien oder Lillgen / Tulipa bulbifera, Tulipa Italica.
Narciſſen-Röslein / Narciſſus.
Narden { Celtiſcher Narden / Spica Celtica.
Indianiſches Nardenkraut / Spica Indica.
Nardenkraut / Cuminum nigrum, Nigella.
Nardenſamen / ſchwartzer Coriander / Sem. Nigellæ.
Nardenwurtzel / Radix Caryophyllatæ.
Narrenkappen / Aconitum cæruleum, Napellus.
Narrenkolben / Typha aquatica ſeu paluſtris.
Naſenhorn / Rhinoceros.
Naſenkraut / Antirrhinum.
Natter / Vipera, Alphe, Thirus, Brandtſchlange / Otter / Vipern.
Natterkraut / Dracunculus.
Natterkraut klein / klein Schlangenkraut / Numularia.
Natterwurtz / groß und klein / Biſtorta major & minor.
Natterzünglein / Ophiogloſſum, Lingua viperina.
Neapolitaniſche Thora / Thora Apula.
Negenkrafft / Petaſitis, Tuſſilago maxima *Matth.*
Nelcken oder Nägelein-Blumen / Caryophylli hortenſes.
Nelcken oder Nägelein / Mutter oder Mutternägelein / Antophylli.
Nelcken oder Nägelein / Würtznägelein / Caryophylli aromatici.
Neſſelfarren / Ceterach, Ceterachium.
Neſſel groß und klein / Vrtica major & minor.
Neſſelkönig / Zaunſchlüpfferlein / Maußkönig / Paſſer Troglotites.
Neſſelwurtz / Radices Urticæ majoris.
Neſpelbaum / Meſpilus.
Neſpeln / Meſpeln oder Myſpeln / Meſpila & Meſpili.
Neſpelkern / Korn oder Stein / Semen Meſpilorum ſeu Lapis.
Neuer Hämmerlein / Victorialis longa ſeu mas.
Neukrafft / Petaſitis, Tuſſilago maxima *Matthioli.*
Neunaugen / Lampetra oculata.
Neunhemler / Allium angninum.
Neunheyl oder Neuheyl / Neungleich / Muſcus terreſtris & Saxifraga alba.
Nicht / grauer Nicht / Tutia, Cadmia factitia.
Nicht / weiſſer Nicht / Nihilum album, Pompholyx.
Niederholder / Ackerholder / Attig / Ebulus, Sambucus humilis.
Niederländiſcher Borax / Borax Antverpiana.
Niederligendt / Hardtheu / Hypericum tomentoſum.
Nießkraut / Pyrethrum, Ptarmica, Olivella.
Nießwurtz ſchwartze / Radices Hellebori nigri.
Nießwurtz weiſſe / Radices Hellebori albi.
Niterſaltz / Salpeter / Sal Petræ, Nitrum.
Nordwegiſche und Pommeriſche Angelicka / Angelica Scandiaca, Archangelica.
Nörtz / Noerza.
Nunnenkraut / Capnus, Fumaria.
Nußbaum / Welſcher Nußbaum / Juglans.
Nußbicker / Caryocataëtes.
Nüß / Haſelnüß / Nuces Avellanæ.
Nußſattel oder Unterſcheid ſo zwiſchen dem Nußkern iſt / Diſſepimentum Nucum.
Nüß Welſche Nüß / Nuces Juglandes, Nuces Regiæ.

Digitized by Google

O.

OChergelb oder Ochergeel / Ochra lutea.
Ochs / Bos, Taurus (Vaccæ mas)
Ochſenbrech / Stallkraut / Henhechel / Anonis, Ononis, Reſta Bovis.
Ochſengall / Fel Tauri.
Ochſenmarck / Medulla Grurum Tauri ſeu Bovis.
Ochſenſehne / Priapus Tauri oder Ochſenzimmer oder Farenſchwantz.
Ochſenſtein / Lapis Fellis Tauri ſeu bovini.
Ochſenzimmer / Ochſenſehne oder Farenſchwantz / Priapus Tauri.
Ochſenzunge / Bugloſſa & Bugloſſum, Lingua bubula ſeu Bovis.
Odermenning / Odermeng / Leberkletten / Bruchwurtz / Agrimonia.
Oeſterreichiſche Scabioſen / Scabioſa rubra Auſtriaca.
Ofenleim / Argilla fornacum.
Ofenmenning / Minium ſecundarium, Sandyx.
Oelbaum / Olivenbaum / Olea domeſtica ſeu ſativa.
Oelbaum ſo wild oder wilder Oelbaum / Olea ſylveſtris ſeu Oleaſter.
Oelmagen oder Oelſamen / Papaver ſeu Semen Papaveris.
Oelſamen / Semen Papaveris.
Oelſtein / Cos.
Ohmkraut / groſſer Sanickel / Sinau / Löwenfuß / Alchimilla.
Ohnblat oder Aublat / Dentaria, Squamaria.
Ohnkraut / Cauda Leonis, Herba Tauri vel Vaccæ.
Ohrlöffelkraut / Orites, Lychnis ſylveſtris.
Ohrenmüggel / Scolopendrion & Scolopendrium, Ligua cervina.
Oleander / Laurus roſea, Nerion & Nerium, Rhododendron.
Oliven / Olivæ.
Olm / Molch / Moll / Salamandra.
Olſenich / Olſenichium.
Opermendt / Auripigmentum.
Opium / Opium Thebaicum.
Orandt / Dorandt / Brackenhaupt / Kalbsnaſen / Antirrhinum.
Orientaliſcher Bolus / Bolus Armenus.
Orientaliſche Hyacinthblume / Hyacinthus Orientalis.
Origanum das rechte / Origanum Heracleoticum.
Oſterblum / Margrethenblum / Maßlieben / Bellis.
Oſterkälblein / Cantharis rotunda.
Oſterluzey / Ariſtolochia longa.
Oſtermuſcheln / Oſtrea.
Oſt-Indiſches Wundkraut / Nicotiana, Tabacus.
Oſtritz / Aſtrantz / Magiſtrantz / Käyſerswurtz / Imperatoria.
Otter / Natter / Vipera, Alphe, Thirus, Brandtſchlange.

P.

PAlmenbaum / Palma.
Palmen-Nüß oder Datteln / Dactyli ſeu Nuclei Palmarum.
Palmenöl / Oleum Palmæ ſeu de Palma.
Panarkraut oder Wurtz / Panax Heracleon ſeu Herculeum.
Panar Gummi oder Safft / Opopanax.
Panikorn / Pomich / Panich / Panicum, Elymus, Mel frugum.
Panſtemröhrlein / Dens Leonis, Taraxacum, Caput Monachi.
Pantoffelholtz / Korck oder Korch / Phellos, Suber.
Papagay / Pſittacus.
Papagay Federn oder Kraut / Amaranthus tricolor.
Pappelbaum / Pappelweiden / Populbaum / Populus alba.
Pappelbaum aus America / Populus Americana.
Pappeln / Käßpappeln / Haaſenpappeln / Gänßpappeln / Malva minor.

Pappeln-

Digitized by Google

Pappelnroſen / Halßroſen / Herbſtroſen / Winterroſen / Malva arborea.
Pappeln Schnabelkraut / Geranium folio Altheæ, Geranium Mompeliacum.
Pappelſtiel / Typha.
Pappenkraut / Taraxacon, Herba Vrinaria.
Pappierbaum / Papyrus.
Pappierkraut / Papyros, Papyrus Nilotica.
Paradießholtz / Agallochum, Lignum Aloës.
Paradießlein (ein Vogel) Paradiſea.
Parieß-oder Paradießkörner / Grana Paradiſi, Cardamomum majus.
Parißkraut / Herba Paris.
Parnaſſergraß / Gramen Parnaſſinum.
Parß / Perſing oder Perſig / Perca.
Parß-Perſig-oder Perſingſtein / Lapis ſeu Lapilli Percarum.
Paſtaney / Paſtinachen und Paſtnachen / Paſtinaca alba & lutea.
Paſtemkraut / Apoſtemenkraut / Grindkraut / Scabioſa.
Paſtemen oder Paſtemenröhrlein / Pfaffenröhrlein / Dens Leonis, Taraxacum.
Paſtinachen gelben und weiſſen Samen / Sem. Paſtinacæ radice alba vel lutea.
Pech / Pix, (eſt pars reſinoſa.)
Peiſſelbeer / Saurdorn / Sauroch / Erbſeln / Weinnägelein / Berberes.
Peltſchen / Hedyſarum, Securidaca major & minor.
Pemich / Penich / Panikorn / Elymus, Panicum, Mel frugum.
Penidtzucker / gedreheter Zucker / Saccharum Penidium.
Perlein / Occidentaliſche und Orientaliſche / Perlæ Occidentales & Orientales.
Perleinhirſchen / Semen Milii Solis, Gorgonium, Lithoſpermon.
Perleinmuſchel oder Perleinmutter / Mater Perlarum, Macra Perlarum.
Peterleinkraut / Milium Solis.
Perleinkrautſamen / Semen Milii Solis, Lithoſpermum.
Perſierbaum / Perſea.
Perſing / Perſig und Parß / Perca.
Perſing-oder Perſigſtein / Lapides ſeu Lapilli Percarum.
Perſiſche Lilien oder Gilgen / Lilium Perſicum.
Pertramwurtzel / Radices Pyrethri.
Peruvianiſcher Balſam / Balſamus Peruvianus ſeu Indicus niger.
Peruvianiſches Balſamkraut / Hyoſcyamus Peruvianus, Tabacum Indicum.
Peruvianiſche Fieberrinden / Cortices Chinæ Chinæ, ſeu Kin Kinnæ.
Peſtilentzwurtzel / Magenkrafft / Teutſcher Coſtus / Petaſites.
Petaſitenheubel / Roßpappeln / Petaſites, Tuſſilago major.
Petermeilendskraut / Traufftkraut / Parietaria.
Peterskraut / St. Peterskraut / Glaßkraut / Parietaria.
Petersſchlüſſel / St. Petersſchlüſſel / Schlüſſelblumen / Primula Veris.

Peterlein oder Peterſilien.
- Bergpeterlein / Bergeppich / Hirſchpeterlein / Apium montanum.
- Gartenpeterlein / Peterſilien und Peterlein / Petroſelinum.
- Hirſchpeterlein / Bergpeterlein / wilder Peterlein / Petroſelinum montanum.
- Steinpeterlein / Steineppich / Petroſelinum Macedonicum & Pimpinella.
- Wilder Peterlein / Bergpeterlein / Hirſchpeterlein / Apium montanum.

Petrem / Pertram / Speichelwurtz und Geifferwurtz / Pyrethrum.
Petroleum / Peteröl weiſſes / Oleum Petræ album.
Petroleum / Peteröl rothes / oder rothes Steinöl / Oleum Petræ rubrum.
Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Dotterblum / Taraxacum.
Pfaffenhödtlein / Stendelwurtz / Satyrium, Orchis.
Pfaffenkraut / Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Pfaffenſtiel / Taraxacum.
Pfaffenpindt / Aron / Teutſcher Ingber / Kalbsfußwurtz / Arum.
Pfaffenröhrlein / Pfaffenblat / Pfaffenkraut / Pfaffenſtiel / Taraxacum.
Pfaffenſtiel / Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Pfaffenkraut / Dens Leonis.
Pfannenkuchenkraut / Mentha Romana ſeu Sarracenica, Coſtus hortorum.
Pfarrenſchwantz / Ochſenzimmer oder Ochſenſehne / Priapus Tauri.
Pfau / Pagelun / Pavo, (Avis medica eſt.)
Pfauenkoth / Stercus Pavonis ſeu pavonium.

Digitized by Google

Pfauenkraut / Pfauenſpiegel / Pferſingkraut / Perſicaria, Pavonaria.
Pfeben / Pepones, (ſpecies Melonum.)

Pfeffer
- Pfefferkraut / Piperitis, Lepidium, Iberis.
- Pfefferkümmel / Römiſcher Kümmel / Cuminum, Cyminum.
- Hiſpaniſcher Pfeffer / Piper Hiſpanicum.
- Langer Pfeffer / Piper longum ſeu Macro Piper.
- Mauerenpfeffer / Sedum minimum ſeu vermiculare.
- Preſillienpfeffer / Piper Braſilianum ſeu Indicum.
- Pfefferpeterlein / Sinon, Siſon.
- Schwartzer Pfeffer / Piper nigrum ſeu Melano Piper.
- Waſſerpfeffer / Flöhekraut / Flöhepfeffer / Perſicaria.

Pfeiffenhalter / Papilio.
Pfenningsblum / Viola latifolia, Viola lunaria.
Pfennig / Pfennigsgraß / Panica, Panicum.
Pfenningskraut / klein Schlangenkraut / Natterkraut / Numularia.
Pferd / Equus mas, Equua fœmina.

Pferds-
- Pferdsballen oder Pferdsdreck / Stercus equinum.
- Pferdshoden / Teſtes Equorum ſeu Teſtes equini.
- Pferdshuffwartzen / Lichenes Equorum.
- Pferdskammfett / Pinguedo ex Juba Equorum.
- Pferdsmarck / Medulla Crurum Equorum.
- Pferdsmüntz / Mentha caballina ſeu equina.
- Pferdsnuß / Nuces Juglandes majores.
- Pferdsſchwantz / Roßſchwantz / Schafftenhen / Equiſetum.

Pferſing / Mala Perſica.
Pferſingbaum / Perſicus ſeu Malus Perſica.

Pferſing
- Blüthfarbe Pferſing / oder rothe Pferſing / Perſica Sabina.
- Gelbe Pferſing / Perſica Duracina.
- Goldpferſing / Perſica Armeniaca, Perſica Trecacina.
- Kern / Nuclei Perſicorum.
- Kraut / Pfauenkraut oder Spiegel / Perſicaria, Pavonaria.
- Morellen / Perſica Armeniaca, Perſica Trecacina.
- Rothe / oder Bluthfarbe / Perſica Sabina.
- St. Johannis-Pferſinng / Perſica Armeniaca, ſeu Trecacina.
- Sommer-Pferſing / Præcocia.

Pfatterrüblein / Napus.
Pfeilenkraut / Sagittalis major & minor.
Pfeilenrohr / Arundo Toxica, Canna ſagittalis.
Pfingſtroſen / geſegnete Roſen / Gichtroſen / Königsroſen / Flores Pœoniæ.
Pfingſtroſenſamen und Wurtzel / Semen & Radices Pœoniæ.
Pflaumen / Quetſchen / Pruna Damaſcena ſeu domeſtica.
Pflaumenbaum / Prunus.
Pflaumen / Morgenröslein / Lychnis plumaria.
Pflantzkraut / Knabenkraut / fette Henne / Fabaria.
Pfaſiſt / Poſiſt / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Pfriemen groß und klein / Geniſta major & minor.
Pfunde / Anagallis aquatica, Pondo, Lover.
Phaſeolen / Phaſeoli.
Pieſen / Beta, Teuthlis.
Pignoly / Pimenkern / Krafftnüßlein / Zieber- und Thau-Nüßlein / Pineæ.
Pilſenkraut / Bilſenkraut / Schlaff- und Dollkraut / Hyoſciamus.
Pimbſenſtein / Pumex, Lapis Pumex.
Pimpernüßlein / Welſche Pimpernüßlein und Syriſche / Piſtaciæ.
Pinellen und Pimpinellen / Binellen und Bibinellen / Pimpinella.
Pinien / Piniolen / Pinkernlein / Pineæ Nuces, Strobili.
Pippau / Hundsblum / Küheblum / Dotterblum / Taraxacum.
Pirn-Miſpel / Viſcum de Pyro.
Piſtaciennüßlein / Syriſche und Welſche Pimpernüßlein / Piſtaciæ.

Pocken-

Google

Pockenholtz / Frantzoſenholtz / Lignum Guajacum ſeu Sanctum.
Pockenwurtzel / Chinawurtzel / China, Chinna, ſivè Chinea Radix.
Podagrakraut / Podagraria, Ægopodium.
Podaſche vid. Weidtaſche.
Pöonienkern / Gichtroſenkern / geſegneter Roſenkern / Semen Pœoniæ.
Pöonienroſen / Königsroſen / Pfingſtroſen / Freyſamenroſen / Flores Pœoniæ.
Pöonien-Roſenwurtzel / Benigen-Roſenwurtzel / Radices Pœoniæ.
Poſiſt / Povis / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Poley { Poley / Hertzpoley / Flöhekraut / Pulegium.
Wilder Poley / Hünerköhl / Quendel / Serpillum.
Polium / Bergpoley / Polium montanum, ſeu Polium minus.
Polniſcher Wegtridt mit Beeren / Polygonum Polonicum cocciferum.
Pomerantzen-Aepffel / Aurantia, Nerantia & Aurea Mala.
Pomerantzen-Baum / Malus Aurantia.
Pomerantzenkörner oder Samen / Semen Aurantiorum.
Pomerantzenſchalen / Cortices Aurantiorum.
Pontiſche Wurtzel oder Rhabarbar / Rhaponticum verum.
Pontiſcher oder Römiſcher Wermuth / Abſinthium Ponticum ſeu Romanum.
Porſt / Tamariſcken / Tamariſcus, Bryaria, Myrica, Tamarix.
Portaliſche Rüben / Bunias, Napus.
Portugaliſche Anemonen-Röslein / Anemone Luſitanica.
Portugaliſche Violenwurtzel / Iris Luſitanica.
Portugeſiſcher Hanenfuß / Ranunculus Luſitanicus *Cluſii.*
Portugeſiſcher Steinſpargen / Corruda Luſitanica, Aſparagus Luſitanicus.
Portulack / Portzel und Purgel / Bleykraut / Porcellana, Portulaca.
Poſt / Chamæleagmos.
Praſirſtein / Praſius Lapis, Smaragdus adulterinus.
Praiſelbeer / Peiſſelbeer / Saurach / Erbſelen / Berberes.
Preſilienkraut / Baſilicon, Ocymum odoratum.
Preſilienpfeffer / Piper Braſilianum ſeu Indicum.
Prießlauch / Porrum ſectivum, Porrum Tarentinum.
Provintz-Feigen / Caricæ ſeu Ficus Provinciales.
Provintz-Goldblumen / Heliochryſum, Helichryſum.
Provintzſtein / Spargen / Corruda Luſitanica altera.
Provintz-Träublein / Paſſulæ Maſſilienſes.
Prunellen / Pruncolæ ſeu Pruneoli.
Prunellenkraut / Gottheil / St. Anthonikraut / Prunella.
Pruniolen / Pruna ſylveſtria.
Pſylienkrautſamen / Semen Pſyllii.
Pubenfiſt / Poſiſt / Quovis / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Pubenkraut / Rubenkraut / wilder Mangolt / Lapathum acutum.
Pung / Bachbung oder Waſſerpung / Anagallis aquatica ſeu Sium aquaticum, Beccabunga.
Purgier-Bohnen aus America / Phaſeoli Americani purgantes.
Purgirende Caſſien / Caſſia fiſtula ſeu in fiſtulis.
Purgierkörner / Semen Cataputiæ & Grana Tilli.
Purpurbraune Anemonen-Röslein / Anemone altera purpurea.
Purpurbraun Peltſchel / Hedyſarum purpureum.
Purpurbraun Stallkraut / Ononis tertia non ſpinoſa purpurea.
Purpurbraun Waldreben / Clematis purpurea.
Purpurroth Aleyß / Alyſſum ſecundum *Galeni* flore purpureo.
Purpurroth / Fünffingerkraut / Quinquefolium *Theophr.* purpureum.
Purpurroth Garbe / Millefolium flore purpureo.
Purpurſchnecke / Entalia.
Piren / Pyra.
Pirenbaum / Pyrus.
Piren-Miſpel oder Miſtel / Viſcum de Pyro

Quapp/

Digitized by Google

Q.

Quapp / Truſche / Aalraup / Aalrup / Gobius fluviatilis, Muſtela fluviat.
Quecken / Ægilops, Feſtifago, Bromus ſterilis.
Queckengraß / Gramen Caninum ſeu *Dioſcoridis*.
Queckenkraut / Convolvulus major, & Volubilis.
Queckſteltze oder Bachſteltze / Motacilla, Paſſer aquaticus.
Queckſilber / Argentum vivum ſeu Mercurius vivus, oder lebendig Silber.
Quendel { Quendel / Hünerköhl / wilder Poley / Serpillum.
Römiſcher oder Welſcher Quendel / Thymum & Thymus.
Queſtenkraut / Weiren und Schmaltzhefen / Ononis, Reſta Bovis.
Quetſchen / Pruna Damaſcena ſeu domeſtica.
Quitten oder Kütten / Cotonea, Cydonia & Cythonia.
Quittenbaum / Cotonea & Cydonia Malus.
Quittenbrod / Panis Cydoniorum.
Quittenkern / Semen Cydoniorum.
Quittenpferſing / Perſica Cydoniaria.
Quovis oder Poſiſt und Pubenſiſt / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.

R.

Rab / Rapp / Corvus.
Rabinen / Gramen Rabinum ſeu Raviſum.
Räbwurm / Convolvolus & Convolvulus.
Räberwurtz / Ipes vitis.
Rackendiſtel / Brackendiſtel / Radendiſtel / Eryngium.
Räckolderbaum oder Staude / Wacholderbaum oder Staude / Juniperus.
Räckholderbeer / Wachholder / Krammetbeer / Juniperi Baccæ.
Räckoldervogel / Wacholdervogel oder Krammetsvogel / Turdus.
Raddiſtel / Kraußdiſtel / Ellendt / Brachendiſtel / Mannstreu / Eryngium & Eringus.
Raden / Nigellaſtrum.
Raden / Radendiſtel / Brackendiſtel / Wallendiſtel / Eryngium.
Radennägelein / Kornnägelein / Pſeudo-melanthium, Githago.
Ragwurtzel / Bryonia alba, Vitis alba.
Rahm / Milchrahm oder Schmandt / Cremor Lactis ſeu Flos Lactis.
Rain Ritz / Galium & Gallium.
Range / Flachsſeiden / Seidenkraut / Dottern- und Filtzkraut / Cuſcuta.
Rangwurtzel / Brunnwurtz / Säuwurtz / Knollenwurtz / Scrophularia.
Raminen und Rammenhödtlein / Chelidonium minus.
Ramſal / Flos Ambarualis *Dodon.* Polygala.
Ramſeren / Allium Vrſinum.
Rappenblum / Napellus, Thora.
Rappenfuß / Coronopus, Pes Corvi.
Rapuntzel / Rapunculus.
Raſſel / Schmertzen / Flöhekraut / Waſſerpfeffer / Perſicaria.
Raſſelkraut / Mückenkraut / Flöhepfeffer / Perſicaria, Pulicaria.
Ratte und Ratze / Mus major, Rattus.
Rattenkraut / Arſenicum album, oder Mäußgifft.
Rattenpfeffer / Mäußwurtzſamen / Bißmüntz / Staphiſagria.
Rattenpulver oder weiß Rattenpulver / Arſenicum album.
Rauchapffel / Solanum ſpinoſum, Stramonia.
Rauchkertzlein / Candelæ fumales & Aviculæ Cypriæ.
Rauch Syriſches Hertzgeſperr / Cardiaca Syriaca aſpera.
Rauch wilde Marien-Röslein / Lychnis ſylveſtris 5. *Cluſii*.
Raucken / weiſſer Senff / Eruca ſativa ſeu erratica.
Rauhe Bibinell / Pimpinella hirſuta, Daucus ſylveſtris.
Raupe / Bruchus, Campe, Eruca vulgaris.

Rauppenkraut / Scorpioides Bupleuri folio.
Rauſchgelb / Auripigmentum, Arſenicum citrinum, Sandaracha.

Rauthen:
- Gartenrauthen / Weinrauthen / Todtenkraut / Rutha hortenſis.
- Geißrauthen / Fleckenkraut / Galega, Ruta capraria.
- Kleine Weinrauthen / Rutha minor ſeu hortenſis altera.
- Mauerrauthen / Steinrauthen / Adianthum album, Rutha muraria.
- Steinrauthen / Mauerrauthen / Rutha parietum, Salvia vitæ.
- Weinrauthen / Gartenrauthen / Todtenkraut / Rutha hortenſis.
- Wilde Rauthen / kleine wilde Rauthen / Rutha ſylveſtris minor.
- Zaunrauthen / Gartenrauthen / Weinrauthen / Rutha hortenſis.

Rayritzen / Raynritzen / Rainritz / Galium & Gallium.
Reben / Weinreben / Weinſtock / Vitis, Vitis vinifera.
Rebenwaſſer / Rebenſafft / Lachryma Vitis ſeu Vitium.
Rebhünerfedern / Feldhünerfedern / Perdicis plumæ.
Rebhun / Feldhun / Perdix.
Rebkraut / Rapacia, Rapicia.
Rechgraß / Queckengraß / Rindgraß / Gramen vulgare.
Rechte Ackerwurtzel / Calmus / Acorus verus, Calamus aromaticus.
Rechte Endivien / Endivia hortenſis.
Rechtes Origanum / Origanum Heracleticum.
Rechte Peterlein aus Alexandria / Petroſelinum Macedonicum verum.
Regenbogen / Iris, Chamæiris, Arcus, Arcus cœleſtis.
Regenwaſſer / Aqua cœleſtis, Aqua pluvialis.
Regenwürm / Erdwürm / Lumbrici terreſtres, ſeu terreni.
Rhebock / Rhegeiß / Capreolus, Capra, Dorcas.
Rhebocksblut / Sanguis Capreoli ſeu Hirci ſylveſtris.
Rhegraß / Queckengraß / Gramen ſeu Gramen caninum.
Rechling / Capreolus.
Reinberger oder Reinbergelſchmaltz / Axungia Porci.
Reiſelbeer / Saurach / Säurling / Berberes, Oxyacanthæ baccæ.
Reißgelb / Roßgelb / Arſenicum rubrum.
Reſel / Waſſerpfeffer / Flöhekraut / Perſicaria, Piper aquaticum.

Rettich:
- Märrettich oder Meerrettich / Raphanus marinus.
- Rettich / Raphanus major orbicularis, ſ. domeſticus.
- Wilder Märrettig / Heydenreich / Raphanus ſylveſtris.

Reyer / Reige / Ardea.
Reyerſchmaltz / Pinguedo Ardeæ.
Reiß / Oryza, Hordeum galaticum, Riſum, Rixum & Rizum.

Rhabarbar:
- Americaniſche Rhabarbar / Rhabarbarum verum ſ. American.
- Indianiſche Rhabarbar / Rhabarbarum Indicum ſ. verum.
- Levandiſche Rhabarbar / Rhabarbarum de Levante.
- Münchs-Rhabarbar / Rhabarbarum Monachorum.
- Schwartzer Rhabarbar / Rhabarbarum nigrum ſ. Jalappa.
- Weiſſe Rhabarbar / Rhabarbarum album ſ. Mechoacanna alba.

Rhapontick die gemeine oder groß Tauſendgüldenkraut / Rhaponticum vulgare ſeu Centaurium majus.
Rhapontick die rechte / Rhaponticum verum.
Rheynblum / Mottenkraut / Stœchas citrina, Amaranthus luteus.
Rheynfarn / Reinfallkraut / Weinfarn- und Wurmkraut / Tanacetum.
Rheynfall / Vinum Hiſtricum.
Rheynweyden oder Winden / Hardtriegel / Mundholtz / Liguſtrum.
Rhinoceros / Naaſenhorn / Rhinoceros.
Rhodisholtz / Roſenholtz / Rhodium Lignum, Lignum Bogiæ.
Riechender Andorn / Stachys, Marrubium agreſte, Sideritis Heraclea.
Riedt / Anthele, Arundo, Harundo, Canna.
Riedtgraß / Carex, Gramen Harundinaceum.
Riedtſchnepff / Aſcolopas, Galinago, Ruſticula.
Rimkorn / Frumentum monococcum.

Digitized by Google

Rindsaugkraut / Buphthalmus, Oculus Bovis.
Rindsaugkraut mit Purpurblumen / Buphthalmum flore purpureo.
Rindsgraß / Gramen Caninum ſeu vulgare.
Rindswurtzel / Bilſamkraut / Schlaff- und Dollkraut / Hyoſciamus.
Ringelblum oder Goldblum / Calendula, Caltha ſeu Calthula.
Ritterſporn / Ritterblum / Calcatrippa, Conſolida regalis.
Roggen oder Korn / Rogga, Farrago, Secale, Siligo.
Roggenblum / Kornblumen / Flores Baptiſeculæ ſeu Cyani.
Roggenbrandt / Vſtilago ſecalina.
Rohr / Arundo ſeu Harundo Italica ſeu paluſtris.
Röhrleinkraut / Dotterblum / Küheblum / Taraxacum.
Rödel / Röthel und Rödelſtein / rothe Kreide / Rubrica.
Rodiſerwurtzel oder Roſenwurtzel / Radices Rhodiæ.
Römiſcher Ammey / Ammium Creticum.
Römiſcher Baldrian / Valeriana major ſeu hortenſis.
Römiſche Chamillen oder edle Chamillen / Chamomilla Romana.
Römiſcher Coriander / ſchwartzer Coriander oder Kümmel / Nigella.
Römiſche Fellryß oder Römiſche Pappeln / Alcea Veneta ſ. Romana.
Römiſch Graß / Römiſch Holtz / Rumgoltz / Beta alba ſeu Romana.
Römiſcher Hanff / Cataputia major ſeu Ricinus.
Römiſcher Klee / Römiſcher Köhl / Römiſcher Mangoldt / Beta.
Römiſcher Kümmel / Römiſcher Coriander oder ſchwartzer Kümmel / Nigella.
Römiſche Neſſel / Welſche Neſſel / Vrtica Romana ſeu hortulana.
Römiſche Pappeln oder Roſen / Malva arborea, Malva Romana.
Römiſcher Quendel / Thymiankraut / Thymum ſeu Thymus.
Römiſche Rüben / Bryonia alba, Vitis alba.
Römiſche Salbey / Frauenmüntz / Mentha Romana ſeu Saracenica.
Römiſche Saturey / Satureja Romana, Thymbra ſylvat.
Römiſcher Spick / Nardus ſeu Spica Celtica vel Romana.
Römiſcher Stechas / Stœchas Arabica ſeu purpurea.
Römiſcher Thymian / Thymus Creticus, aliquando Stœchas Arabica.
Römiſcher Wermuth / Garten- oder Welſcher Wermuth / Abſinthium ponticum.
Rohr von Peru / Cereus Peruvianus.
Roſen {
Feldroſen / Heckroſen / Heidroſen / Roſæ ſylveſtres.
von Jericho / Periclymenum, Caprifolium.
Leibfarbe Roſen / Roſæ Damaſcenæ ſ. incarnatæ.
Rothe Roſen / Roſæ rubræ ſeu finiſſimæ.
Weiſſe Roſen / Roſæ albæ.
Wilde Roſen / Feldroſen oder Heckroſen / Roſæ ſylveſtres.
Wurtzel oder Rhodiſerwurtzel / Radices Rhodiæ.
Roſen Hanenfuß / Ranunculus Roſeus.
Roſenhecken / Schwämm oder Schlaffkuntzen / Fungi ſeu Spongiola Cynosbati.
Roſenſämlein / Antheræ Roſarum.
Roſenwegerig / Plantago roſea.
Roſen oder Rhodiſerwurtzel / Radices Rhodiæ.
Roſinen groß und klein / Paſſulæ majores & minores.
Roſmarin / Weyrauchwurtz / Roſmarinus & Roſmarinum.
Roßampffer / Hippolapathum, Rumex aquaticus.
Roßbalſam / Roßmüntz / Mentha Caballina ſeu equina.
Roßbeer / Schwartzbeer / Heydelbeer / Drumpelbeer / Myrtilli.
Roß-Caſtanien / Caſtanea equina.
Roß-Eiſen / Hedyſarum, Securidaca.
Roß-Eppich / Hippoſelinum.
Roß-Fenchel / Fœniculum erraticum ſeu ſylveſtre.
Roßgelb / Reiſchgelb / Bergröthe / Arſenicum.
Roßhuff / Roßhub / Hufflattig / Brandtlattich / Farfara, Tuſſilagio.
Roßkafer / Cantharus, Scarabæus pilularius.

Digitized by Google

Roßkümmel / Seſeli maſſilienſe, Siler montanum.
Roßmüntz / Roßbalſam / Mentha caballina ſeu Menthaſtrum.
Roßpappeln / Käßpappeln / Haaſen- und Gänßpappeln / Malva ſylveſtr.
Roßpeterlein / Roß-Eppich / Hippoſelinum.
Roßpflaumen / Pruna cerea.
Roßſchwantz / Katzenſchwantz / Pferdſchwantz / Equiſetum.
Roßſchwefel / Sulphur caballinum impurum.
Roßwedel / Roß- und Pferdsſchwantz / Cauda equina ſeu caballina.
Roßwurtzel / Zaunrüben oder Stückwurtz / Bryonia.
Roſt / Fuligo, Ærugo.
Rothe / Röte / Fäberröthe / Färberwurtz / Rubia Tinctorum ſ. ſativa.
Röthel / Rödel und Röthelſtein / rothe Erde / Rubrica.
Rothe Ackerkletten / Lappa Boaria *Plinii.*
Rothe Ackerwurtzel / Acorus *Dioſc.* Calamus aromaticus.
Rothe Affodill-Lilien / Aſphodelus liliaceus rubeus.
Rother Arſenick / Arſenicum rubrum, roth Operment.
Rother Bachbung / Siſymbrium.
Rother Baldrian / Valeriana Græca flore purpureo.
Rothe Behen / Behen rubrum.
Rother Bergſanickel / Sanicula alpina rubra.
Rother Beyfuß / rother Bock / Buck und Buckelen / Arthemiſia.
Rothbraun Mottenkraut / Blattaria phænicea.
Rothe Bruſtbeer / Jujuben / Jujubæ, Zizyphæ.
Rothe Chamillen / Chamæmelum purpureum ſ. Chamomilla purpurea.
Rothe Cicer-Erbſen / Cicer rubeum, Cicer Venereum.
Rothe Danne oder rothe Thanne / Abies rubra ſivè picea.
Rothe Engelblum / Gnaphalium montanum ſuave rubens.
Rother Eppig / rother Peterlein / Apium arvenſe purpureum, Petroſelinum arvenſe (purpureum.
Rothe Färberröthe / rothe Färberwurtz / Rubia Tinctorum ſ. ſativa.
Rothe Feldröslein / Anemone agreſtis ſ. Adonis Fl. Phœniceo.
Roth Fünfffingerkraut / Penthaphyllon paluſtre.
Roth Gauchheyl oder Mayer / Anagallis mas, Corchorus *Theophr.*
Rothe Gold-Lilien / Hemerocallis, Lilium aureum ſeu croceum.
Roth gülden Leberkraut / Hepatica aurea flore rubro.
Rother Güntzel / Heylwurtzel / Ruhrwurtzel / Tormentilla.
Rothe Haſelnüß / Nuces Lombarticæ.
Rothe Heydniſche Lilien / Martagon rubeum.
Rothe Heylwurtz / roth Güntzel / rothe Ruhrwurtzel / Tormentilla.
Rother Hirſch / Blitum majus Vngaricum.
Rother Eyſop oder rother Iſop / Hyſſopus Arabum.
Rother Klettenpeterlein / rother Eppich / rother Klettenkörffel / Apium arvenſe purpureum, Petroſelinum arvenſe purpureum.
Rother Köhl / rother Mangoldt / Braſſica rubea.
Rothe Kreide / Rubrica fabrilis.
Roth Kupfferwaſſer / Chalcitis nativa.
Rothe Mangelwurtzel / Lapathum rubens
Rother Mangolt oder rother Köhl / Braſſica rubea.
Rothe Morgen-Röslein / Lychnis Coronaria rubra.
Rothe Mauerrauthen / Adianthum rubrum, Polytrichon aureum.
Rother Mayer / Blitum rubrum.
Rother Mayer / rother Gauchheyl / Anagallis mas, Corchorus *Theoph.*
Rothe Mielten / Atriplex rubra.
Rothe Möhren oder rothe Rüben / Siſer, Carota *Matth.*
Rothe Müntz / Mentha rubra.
Rother Nachtſchatten / rothe Schlutten / Alkekengi, Ceraſa Judæorum.
Rothe Nägelein / Tunica rubra, Flores Tunicarum rubrarum.
Rothe Natterwurtz / Wurmwurtz / Schlippenwurtz / Biſtorta.

Digitized by Google

Rothe Neſſeln / Vrtica quarta rubra.
Rothe Ochſenzunge / Anchuſa, Alcanna, Bugloſſum rubrum.
Roth Operment / rother Arſenicum / Arſenicum rubrum.
Rothe Paſtinachen / rothe Rüben / Carota *Matth.* Paſtinaca rubra.
Rothe Ranen / rothe Rüben / Paſtinaca rubra ſativa.
Rothe Roſen / feine rothe Roſen / Roſæ rubræ finiſſimæ.
Rothe Rüben oder rothe Paſtinachen / Paſtinaca rubra, Carota *Matth.*
Rother Santel / Santalum rubrum ſeu roſaceum.
Rothe Schlüſſelblumen / Paralyſis Alpina flore purpureo.
Rothe Schlutten / rothe Judenkirſchen / Alkekengi, Ceraſa Judæorum.
Roth Sigelwachs / Cera rubra ſigillata.
Rothe Steinbeer / Vitis Idæa rubra.
Rother Steinbrech / Philipendula, Saxifraga rubra, Oenanthe, & Adiantum aureum.
Rothſtein / Vogelkraut / Alſine petræa rubra.
Rothe Stendelwurtz / Satyrion Erithronium.
Rothe Straßburgerſalbe / Ungumentum Ægyptiacum.
Rothe Veigel-Kirſchen / Ceraſa racemoſa rubra.
Rother Victrill Ertz / Chalcitis nativa.
Rother Wegerig / Plantago major.
Rother Widerſtoß / Ocymaſtrum rubrum.
Rothe Wurtzel / Alcanna, Anchuſa, Bugloſſum rubrum.
Rothlauffkraut / Geranium ſecundum.

Rüben:
- Baumfolderrüben / Napus, Bunias.
- Lange Rüben / Rapum longum.
- Partholtiſche Rüben / Rapen-Rüben / } Napus, Bunias.
- Runde Rüben / Rapum rotundum ſeu ſeſſile.
- Steckrüben / Stickelrüben / } Napus, Bunias.
- Wilde Rüben / Rapum ſylveſtre.

Rübenköhl / Caulirapum.
Rübſamen / Semen Napi ſeu Raparum.
Rubin / Rubinus ſeu Lapis Rubini.
Ruhrkraut / Centunculus, Conyza media, Filago, Gnaphalium.
Ruhrnüß / Nuces Longobardicæ.
Ruhrwurtzel / Blut- und Hertzwurtzel / Tormentilla.
Rundblätterigter Ampffer / Acetoſa Hiſpanica.
Runde Cyperwurtzel / runder wilder Galgandt / Cyperus rotundus.
Runde Hohlwurtzel / runde Oſterluzeywurtzel / Ariſtolochia rotunda.
Runde Hundsmilch / Eſula rotunda, Peplis.
Runde Oſterluzeywurtzel / runde Hohlwurtzel / Ariſtolochia rotunda.
Runde Siegwurtzel / Victorialis rotunda Fœmina.
Runde Wolffsmilch / Eſula rotunda, Peplis.
Rungkraut / Rungholtz / Rungſel / Beta, Cicla, Sicla, Teuthlis.
Ruprechtskraut / Geranium Rupertianum.
Rüſcken oder Brüſcken / Bruſcus ſeu Ruſcus.
Ruſtholtz / Ulmus, und Ruſtbaum.
Ruthe oder Zimmer / Cauda, Haſta, Membrum genitale, Mentula, Penis, Priapus ſeu Virga.

S.

SAamkraut / Seehaltenkraut / Potamogeton & Potagometum.
Säckelkraut / Seckelkraut / Hirtentaſchen und Täſchelkraut / Burſa Paſtoris.
Sadenbaum / Sevenbaum / Siebenbaum / Sevenbalmen / Sabina, Savina.
Saffier / Safflor / wilder Saffran / Flores Carthami ſeu Cnici.
Saffran / Garten-Saffran / Crocus hortenſis ſeu hortulanus.

Saffran

Saffran der rechte oder beſte / Crocus Anglicus, Auſtriacus, Sanguis Herculis.
Safft von Eſelskürbis / Elaterium, Succus Cucumeris Aſinini inſpiſſ.
Safft von Euphorbio / Euphorbium.
Safftgrün / Succus Baccarum Spinæ Infectoriæ inſpiſſatus.
Saiffenkraut / Seiffenkraut / Speichelwurtz / Saponaria, Viola agreſtis.
Salat / Lattich / Garten-Salat / Lactuca ſativa.
Salbey / Salvien / breite und ſpitzige / Salvia major & minor.
Sallen und Salmen / Salmo.
Salmiack oder Salmiacks / Sandſaltz / Sal Ammoniacum & Armoniacum.
Salpeter / Salniter / Nitrum, Sal Petræ.
Salſaparill / Sarſaparill / Salſaparilla, Sarſaparilla & Sarzaparilla.
Salſenampffer / Acetoſa rotunda.
Saltz / Sal commune ſeu vulgare.
Saltzkraut / Alliaria, Alliarus, Pes Aſini, Kali, Uſnea *Avicennæ*.
Saltzkraut / Saltz / Sal Alkali, catinum, Weydaſche.
Samen und Sammet-Röslein / Flos Africanus ſeu Indicus, Trages Indica.
Sammetblum oder Tauſendſchön / Amaranthus purpureus, Flos Amoris.
Sammetpappeln / Ibiſch / wilde Pappeln / Althea, Bismalva.
Sammetroſen / Lychnis coronaria, Dioſanthos, Roſa rubra finiſſima.
Samkraut / Potamogetum & Conſolida minor.
Sanamundkraut / Benedictenwurtzel / Caroffel / Caryophyllata.
Sanct Anthonikraut / Gottheyl / Prunellen / Prunella, Conſolida minor.
St. Barbarakraut / Herb. Sanctæ Barbaræ, Solanum hortenſe.
St. Catharinäblum / St. Catharinäriedtlein / Nigella, Melanthium ſativum.
St. Chriſtophorikraut / Aphaca, Aphace, Vicia ſylveſtris, Oſmunda.
St. Clarakraut / Speerkraut / Augenwurtzel / Valeriana.
St. Crucis oder des heiligen Creutzeskraut / Herba ſanctæ Crucis, Nicotiana ſeu Tabacus.
St. Geörgenkraut / Denmarck / Valeriana.
St. Geörgenwurtzel / Anblat / Schupenwurtz / Dentaria major, Squammata.
St. Jacobs-Blum und Kraut / Herb. St. Jacobi, Senecio major.
St. Johannis-Beer / Ribes, Ribeſiæ, Groſſulariæ rubræ, Uvæ Joh. rubræ.
St. Johannis-Blum / Flos Bellidis majoris, Buphthalmum.
St. Johannis-Brod / Siliqua dulcis, Xylocaracta, Sarobi.
St. Joh. Gürtel / Beyfuß / Arthemiſia, Herb. Regia & Lycopodium.
St. Joh. Gürtelkraut / Bärlapp / Neuheyl / Muſcus terreſtris.
St. Joh. Kraut / Parthela / Waldhoff / Teuffelsflug / Hypericum.
St. Johannis-Pferſing / Mala Armeniaca, Perſica præcocia.
St. Johannis-Vögelein / Vermiculus St. Johannis vid. Nitedula.
St. Künigundskraut / Herb. Kunigundis, Eupatorium *Avicennæ*.
St. Laurenzikraut / Conſolida media, Sanicula & Vincetoxium.
St. Margarethenblum / Fl. Bellidis, Conſolid. min.
St. Mariä Hand / Hertzgeſperrkraut / Agripalma, Manus St. Mariæ, Cardiaca.
St. Mariä Magdalenäkraut / Herb. Valerianæ.
St. Otilien-Blum oder Kraut / Calcatrippa Flor. Herb. St. Otiliæ.
St. Peterskorn / Ador, Far, Zea, Semen & Far adoreum.
St. Peterskraut / Petermeilendskraut / Helxine, Parietaria & Fœniculum marinum.
St. Peters Schlüſſel / Schlüſſelblum / Himmelſchlüſſel / Primula Veris.
St. Quirinskraut / Herb. Quirini, Farfara ſeu Farfarago.
St. Ruprechtskraut / Geranium ſecundum, ſeu Robertianum.
Sandel / gelber / rother und weiſſer / Santalum album, citrinum & rubrum.
Sandorn / Rhamni ſpecies.
Sandſtein / Lapis nephriticus.
Sandſtein / Steinbein / Beinbruch / Bruchſtein / Oſtiocolla.
Santelholtz / gelber / rother und weiſſer / Santalum album, citrinum & rubrum.
Santoniſcher Samen / Santonicum ſeu Semen ſanctum.
Santoniſcher Wermuth / Abſinthium ſantonicum.
Saphoiſcher Köhl / Braſſica ſabauda.

Digitized by Google

Saphyr / Saphyrus Lapis, Syrites.
Sarbachbaum / Sarbaum / Populus alba.
Sarcocolla / Sarcocoll / Sarcocolla, Gluten Carnis.
Sardaniſcher und Sardoniſcher Stein / Sardonix.
Sarſaparill / Salſaparilla, Sarſaparilla & Salraparilla.
Saßkraut / Salßkraut / Knoblauchkraut / Leuchel / Alliaria.
Saſſafras / Fenchelholtz / Lignum Saſſafras.
Satgrüner Jaſpis / Heliotropium.
Saturey / Winter-Iſop / Zwibel-Iſop / Satureja, Thymbra.
Sauerach / Peiſſelbeer / Erbſulen / Säuerling / Weinnäglein / Berberes.
Sauerampffer / Ampfferkraut / Acetoſa pratenſis, Oxalis.
Sauerdatteln / Tamarindi, Palmulæ acidæ nigræ.
Sauerdorn / Sauerach / Erbſelen / Säuerling / Peiſſelbeer / Berberes.
Sauere Kirſchen / Ceraſa acida.
Sauerklee / Buchampffer / Haaſenampffer / Haaſenklee / Acetoſella.
Sauertaig / Hebel / Fermentum & Corocrum.
Saug-Jgel / Hirudo, Sanguiſuga.
Sau oder Schwein { Sau oder Schwein / Porcus, Sus.
Wilde Sau oder Schwein / Eber / Aper.
Säublum / Säurüſſel / Säuſchnabel / Dens Leonis, Taraxacum.
Säubohn / Faba Porcina ſeu Suilla, Hyoſciamus.
Säubortzel / Bleykraut / Bortzel oder Burtzel / Portulaca.
Säubrod / Schweinsbrod / Erdäpffel / Cyclamen, Panis porcinus.
Säudiſtel / Säumelcke / Dudiſtel / wilder Haaſenköhl / Sonchus ſylveſtris.
Säuertaig oder Höbel / Corocrum ſeu Fermentum.
Säufenchel / Herb. Stataria, Peucedanum, Fœniculum porcinum.
Säugraß / Säumelcke / Denngraß / Löwgraß / Polygonum.
Säukeſten / Balanocaſtanum, Caſtanea porcina.
Säukraut / Leviſticum & Solanum.
Säumelcke / Säugraß / Denngraß / Löwgraß / Polygonum.
Säurüſſel / Säublum / Säuſchnabel / Taraxacum.
Säuſchnabel / Säublum / Säurüſſel / Dens Leonis.
Säutodt / Chenopodium, Pes Anſerinus.
Säuwurtzel / Fiſchwurtz / Wurmwurtz / Scrophularia major.
Scabioſen / Apoſtem- und Grindkraut / Scabioſa.
Scamonea / Scamonea & Scamonium.
Scamonea von Mompelier / Scamonea Monſpelienſis.
Scariol / klein Endivien / Endivia minor, Scariola.
Schabab / Schobel / Nigella, Melanthium, Meloſpermum.
Schabab / Schauap / Schaffripp / Schaffgarben / Millefolium.
Schabenblum und Mattenblum / Fl. Stœchatis citrin.
Schabenkraut und Mottenkraut / Blattaria, Botrys, Verbaſculum.
Schabziegerkraut / Blattaria *Plinii*, Trifolium odoratum.
Schadheyl / Symphytum ſecundum petræum flore albo.
Schaaf / Lamm / Agnus.
Schäflein / Aſſelwürm / Eſelger / Keller-Eſelger / Aſelli, Millepedæ, Millepedes, Multipedes, Polypodes.
Schaafkopff-Nüß / Nuces juglandes majores.
Schaaf-Linſen / Colutea.
Schaaf-Linſen mit Scorpions Schöttlin / Colutea Scorpioides.
Schaafmäuler / Phu ſeu Valeriana minima.
Schaafmülben und Schaffmüllen / Keuſchlamm / Agnus Caſtus.
Schaafrieb / Schaafgarbe / Schabab / Garbenkraut / Millefolium.
Schaafs-Scabioſen / Scabioſa ovina, Scabioſa media *Lobelii*.
Schaafswollen ſo fett und ſchmierigt iſt / Lana ſuccida.
Schaafszunge / Arnogloſſa, Plantago minor.
Schafftenheu / Kandten- und Gänßkraut / Equiſetum.
Schamkraut / Futuaria, Vulvaria.

Scham-

Digitized by Google

Schampanierwurtzel / welſche und weiſſe Nießwurtz / Elleborus albus.
Scharbocksheyl oder Scharbockskraut / Cochlearia, Chelidon. minus.
Scharbocks- oder Schorbockswurtzel / Chelidonium minus.
Scharlachbeer / Scharlachgrün und Scharlachkörner / Chermes ſeu Kermes grana, Coccus infectoria, Grana tinctoria.
Scharlachkraut / Horminum, Orminum & Sclarea.
Scharmauß / Maulwurff der Moltwurff / Talpa.
Scharff Bintzen / Juncus acuminatus.
Scharffer Myrtus / Myrtendorn / Bruſcus, Ruſcus.
Scharffe Winden / Hedera Cilicia, ſmilax aſpera, Volubilis aſpera.
Schartenblum / Aſter atticus, Stellaria.
Schartenkraut / Jacea Caryophyllata, Pes Columbinus.
Scheibelrettig / Raphanus orbiculatus ſecundus.
Scheibelrüben / Rapum orbiculatum.
Scheißkraut / Cataputia minor, Eſula Vulpina, Mercurialis.
Scheißlorbeer / Chamædaphne, Cocognidium, Mezereon.
Scheißmelten oder Scheißmielten / Atriplex ſylveſtris.
Scheißwurtz / Schmerwurtzel / Stickwurtzel / Bryonia, Vitis alba.
Schencken / Schaffrip / Schaffgarben / Millefollium, Achillea.
Schiffergrün oder Steingrün / Chryſocolla metallica ſeu nativa, Borax viridis.
Schifferichter Alaun / Alumen ſciſſile.
Schiffpech / Pix Navalis.
Schildtkrotte / Teſtudo.
Schildtpeponen / Melopepo clypeatus.
Schilff / Arundo, Calamus.
Schirling / Schierling / Wüterich / Cicuta major, Cicutaria vulgaris.
Schlabeer / Wegdornbeer / Creutzbeer / Spina Cervina ſeu Cervalis.
Schlaffapffel / Schlaffküntz / Spongia Cynosbati ſeu Roſarum.
Schlaffbeer / Solanum ſomniferum.
Schlaffkraut / Faba ſuilla, Hyoſcyamus, Morion.
Schlaffkuntzen / Schlaffäpffen / Fungi ſeu Spongiæ Roſarum.
Schlaffroſen / Roſæ Caninæ.
Schlagkräutlein / Erdpin / Erdkiefer / Je länger Je lieber / Chamæpythys.
Schlange / Serpens.
Schlangengradt / Serpentum Spinæ.
Schlangengraß / Gramen ſerpentinum, Coronopus ſylveſtris.
Schlangenholtz / Lignum colubrinum.
Schlangenknoblauch / Allium anguinum ſeu ſerpentinum.
Schlangenkraut / Colubrina, Numularia, Scorzonera, Serpentaria, Viperina.
Schlangenkürbis / Cucumis anguinus.
Schlangenmordt / Schlangenkraut / Scorzonera, Viperina.
Schlangenſchmaltz / Adeps ſeu Pinguedo Serpentum.
Schlangenſtein / Serpentinſtein / Ophites, Lapis Serpentinus.
Schlangen Wundkraut / Grundheyl / Ehrenpreiß / Veronica.
Schlangenwurtz / Biſtorta, Doronicum, Serpentaria, Schlippenwurtz.
Schlangenzünglein / Ophiogloſſum, Lingua Serpentina.
Schlangenzwang / Coronopus, Gramen ſerpentinum, Pes Corvi.
Schlecht Köhlkraut / Braſſica levis.
Schlehen / Acacia Germanica, Prunum ſylveſtre.
Schlehendorn / Agrio, Coccymelea, Prunus ſylveſtris.
Schleißzwiebel / Cepa fiſſilis.
Schleye / Tencha & Tinca.
Schlingbaum / Färberbaum / Schlingenkraut / Rhus, Sumach.
Schlingbaum / Samen / Semen Sumach.
Schloßwurtz / Schoßwurtz / Stabwurtz / Abrotanum mas.
Schlottenblum / Anemone ſylveſtris, Herb. Venti, Pulſatilla.
Schlüſſelblum / Himmelsſchlüſſel St. Peters Schlüſſel / Primula Veris.
Schlutten / Boborellen / Winterkirſchen / Alkekengi, Halicacabum.

Schmahlbletterichter Hirſch-Mangoldt / Pulmonaria 4. *Plinii*, anguſtifolia.
Schmahlbletterichtes Lungenkraut / Pulmonaria 1. anguſtifolia.
Schmahlbletterichte Thapſia / Thapſia tertia anguſtifolia.
Schmahl Endtengraß / Gramen aquaticum.
Schmahl krauſer Köhl / Braſſica ſeliniſia anguſtifolia.
Schmahl zahm Katzenkraut / Mentha felina 3. ſativa anguſtifolia.
Schmaltz / Fett oder Schmeer / Adeps, Axungia, Pinguedo.
Schmaltzblum / Gleißblum / Butterblum / Spiegelblum / Ranunculus.
Schmaltzhefen / Heuheckel / Heckelkraut / Anonis, Ononis, Reſta Bovis.
Schmaltzkraut / Lactuca, Thridax.
Schmandt Rahm oder Milchrahm / Cremor Lactis ſeu Flos Lactis.
Schmeckendgraß / Menthaſtrum.
Schmerapffel / Schmerbier / Speyerling / Sorbum vel Sorba.
Schmerblum / Caltha paluſtris.
Schmerwurtzel / Bryonia, Conſolida major ſeu Symphythum.
Schmelden und Schmelen / Juncus, Scirpus.
Schmeltzen / Schmertzen / Raſſel / Pfauen-Spiegel / Perſicaria, Pulicaria.
Schmerbel / Schmerobel / guter Henrich / Atriplex canina, Bonus Henricus.
Schmertzen / Schmeltzen / Flöhekraut / Waſſerpfeffer / Perſicaria, Pulicaria.
Schminckbohne / Phaſeolus, Phaſiolus.
Schmiegel / Lapis Smiridis ſeu Smiris.
Schmützigte Schaffswollen / Lana ſuccida.
Schmützigte Schaffswollen feiſte / Oeſypus humida, Lanarum ſuccidarum Pinguedo.
Schnabelkörffel / Schnabelmöhren / Scandix *Dioſc.* Herb. Scanariæ, Cerefolium aci-(culatum.
Schnabelkraut blau / Geranium cæruleum.
Schnabelwurtz / Schwebelwurtz / Peucedanum, Herb. ſulphurata.
Schallblum / rothe Kornblum / Klapperroſe / Papaver erraticum.
Schnecken / Cochleæ, Limaces.
Schneckenklee / Medica, Medicum trifolium.
Schnee / Nix.
Schneeballen / Sambucus aquaticus vel Roſea.
Schneekönig / Thurnkönig / Zaunſchlipfferlein / Paſſer Troglodites.
Schnepffe / Wüſtling / Ficedula, (à ficuum eſu ſic dicta.)
Schnittenblum / Schabenblum / Amaranthus luteus, Stœchas citrina.
Schnittlauch / Porrum ſectile ſeu ſectivum.
Schnittzwiebel / Cepa ſectilis.
Scharbockskraut / Bieberhödtlein / Mayenkraut / klein Scheelkraut / Chelidonium mi-(nus, Scrophularia minor.
Schorpion / Scorpio.
Schorpionkraut / Nepa, Scorpioides.
Schorpionöhl / Oleum Scorpionum.
Schorpionſchwantz / Cauda Scorpionis, Heliotropium *Dioſc.*
Schorzonera / Schlangenmord / Scorzonera.
Schößlein / Linaria.
Schoßſtein / Lapis Lyncis ſeu Lyncurius.
Schoßwurtz / Stabwurtz / Schloßwurtz / Abrotanum mas.
Schotten / Serum Lactis.
Schottenklee / Schüchlein / Melilotus, Trifolium ſiliquoſum.
Schotten Steinklee von Mompelier / Lotus trifolia ſiliquoſa Monſpeliaca 5.
Schreckenſtein / Lapis Armenius.
Schreiberriedt / Schreiberrohr / Arundo ſcriptoria quarta.
Schröbel oder Schröter / Scarabeus cornutus, Lucanus.
Schüchlein / Schülein / Steinklee / Edler Steinklee / Melilotus.
Schulweyden / Beinholtz / Mundholtz und Reinweiden / Hartriegel / Liguſtrum.
Schuppenwurtz / St. Georgenwurtz / Dentaria major *Matth.* Squamata.
Schwaden / Gramen cereale, Gramen Mannæ, Oriza minor.
Schwahn oder Schwan / Cygnus, Olor.
Schwalbe / Hirundo domeſtica, muraria, riparia.
Schwalben / junge Schwalben / Hirundinum Pulli.
Schwalbenkraut / Hirundinaria, Chelidonium majus.

Schwal-

Digitized by Google

Schwalbenneſt / Hirundinum Nidus.
Schwalbenſtein / Chelidonius Lapis ſeu Hirundinum Lapis.
Schwalbenwurtz / Aſclepias, Hirundinaria, Vincetoxicum.
Schwalbenwurtz mit ſchwartzen Blumen / Hirundinaria Fl. nigris.
Schwämm / Spongiæ ſeu Fungi marini.
Schwammſtein / Lapis ſpongiæ, Lapis ſpongiarum ſeu Spongites.
Schwartzer Andorn / Marrubium nigrum.
Schwartzer Aloes / Aloës ſuccotrina & Caballina.
Schwartzer Atrament oder Berg-Schwefel / Melanteria.
Schwartzbeer / Heydelbeer / Staudelbeer / Krackbeer / Myrtilli.
Schwartzer Bergſchwefel / Atramentum metallicum, Melanteria.
Schwartze Bruſtbeer / Myxæ & Myxi, Sebeſten, Sebaſton.
Schwartze Datteln / Palmulæ acidæ nigræ, Tamarindi.
Schwartzer Coriander / ſchwartzer Kümmel / Nigella.
Schwartze Eberwurtz / Chamæleon niger.
Schwartz Epheu / Hedera Arborea nigra.
Schwartze Fleckenblum / Jacea nigra pratenſis.
Schwartz Habichtkraut / Hieracium nigrum.
Schwartz Helleborinkraut / Helleborine nigra Herbariorum.
Schwartzer Hirſchen / Milium nigrum, Cenchrus niger.
Schwartz Hirſchpeterlein / ſchwartz Hirſchwurtz / Roſmarinum *Theoph.* nigrum.
Schwartzer Indianiſcher Balſam / Balſamus Indicus niger.
Schwartze Johannes-Träublein / Ribes, Ribeſiæ nigræ.
Schwartze Jungfrauenhaar / Adianthum nigrum, Capillus Veneris.
Schwartze Kirſchen / Ceraſa nigra, Ceraſa acida.
Schwartze Kreide / Sulphur nigrum.
Schwartzer Kümmel oder ſchwartzer Coriander / Semen nigellæ.
Schwartze Lammswolle / Lana agnina nigra.
Schwartzer Magſamen / Semen papaveris nigri.
Schwartzer Mangoldt / Caulis, Crambe, Braſſica rubea.
Schwartze Meiſterwurtzel oder Aſtrantz / Imperatoria nigra.
Schwartze Nießwurtzeln / Rad. Hellebori nigri.
Schwartzer Occidentaliſcher Balſam / Balſamus Indicus niger.
Schwartzer Pappelbaum oder Aſpen / Populus nigra.
Schwartz Peteröhl / Bitumen liquidum nigrum.
Schwartzer Pfeffer / Piper nigrum, Melano piper.
Schwartzer Rettig / Raphanus niger.
Schwartze Rhabarbar / Jalappa / fremde Purgierwurtzel / Rhabarbarum nigrum, Bryonia nigra, Mechoacanna nigra, Jalappa.
Schwartzer Sanickel / Sanicula nigra.
Schwartzer Schwefel / Sulphur Caballinum.
Schwartze Stichrübe oder Wurtzel / Bryonia nigra *Dioſc.*
Schwartzer Turbith / Eſula major, Turbithum nigrum.
Schwartzer Weyrauch / Thus Judaicum.
Schwartz Wüllkraut / Verbaſcum nigrum quartum.
Schwartzwurtz / Wallwurtz / Beinwollen / Schmeerwurtz / Symphytum.
Schwartze Zaunrüben / Bryonia nigra, Vitis nigra.
Schwebelwurtzel / Himmeldill / Himmelkraut / Peucedanum.

Schwefel:
- Gelber Schwefel / Sulphur Citrinum.
- Grauer Schwefel / Sulphur Gryſeum ſeu nigrum.
- Himmliſcher Schwefel / Sulphur Cœleſte, alcohol vini.
- Lebendiger Schwefel / Sulphur Vivum.
- Roß-Schwefel / Sulphur Caballinum, ſeu nigrum.
- Rother Schwefel / Sulphur Rubeum arſenicum.
- Schwartzer Schwefel / Sulphur Nigrum ſ. caballinum.
- Tropff-Schwefel / Sulphur Stillatitium.
- Weinſtein-Schwefel / Tinct. Tartari, Weinſtein-Tinctur.
- Weiſſer Schwefel oder Salpeter / Nitrum.

Schweins-Brod / Säubrod / Erdäpffel / Cyclamen.

Google

Schweinen Schmaltz / Adeps, Axungia ſeu Pinguedo Porcina.
Schweinstodt / Chenopodium, Pes Anſerinus.
Schweinwürmlein / Nitedula.
Schweinszahn / wilder Schweinszahn / Dens Apri.
Schweißwurtz / Peſtilentzwurtzel / Teutſcher Coſtus / Petaſites major.
Schweitzer Flüheblum / Auricula Vrſi, Arthritica Alpina.
Schweitzerhoſen / Flos mirabilis Peruvianus.
Schwelckenbaum / Schneeballen / Sambucus tertia ſeu roſea.
Schwelen oder Bintzen / Juncus aquaticus paluſtris.
Schwebel / guter oder ſtoltzer Henrich / Bonus Henricus, Tota bona.
Schwertel { Blauer Schwertel / Iris noſtràs.
Gelber Schwertel / Acorus adulterinus.
Schwertel-Riedt / groß Riedt / Igelsknoſpen / Sparganium.
Schwindelkraut / Gemſenwurtzel / Aconitum pardal. Doronicum.
Schwindelwurtz / Radices Doronici, Aconiti pardalianches.
Sclavoniſches Schnabelkraut oder Storckſchnabel / Geranium ſeptimum *Dioſc.*
Scorpion / Scorpio.
Scorpionkraut / Nepa, Scorpioides.
Scorpionöhl / Oleum Scorpionum.
Scorpionſchwantz / Cauda Scorpionis, Heliotropium *Dioſc.*
Scorzoneer / Schlangenmord / Scorzonera ſeu Viperina.
Sebeſten / ſchwartze Bruſtbeer / Myxæ, Pruneola pectoralia nigra.
Seckelkraut / Hirtentaſch / Täſchelkraut / Burſa Paſtoris.
Sedeney / Saturey / Hünerfels / Winter-Iſop / Satureia.
Seeapffel / Echinus, Ericius.
Seeblum / Seelillgen / Seeroſen / Nymphæa alba.
See Eychen / Quercus marina.
See Gnaphalium / Gnaphalium marinum I.
Seehaltenkraut / Saamkraut / Potamogeton & Potamogetum.
Seeholderkraut / Potamogeton, Spicata fontalis.
Seekolben / Typha vel Typhæ.
Seekühe / Manati, Vacca marina.
Seenuß / Tribulus aquaticus, lacuſtris & marinus.
Seepeterlein / Meerfenchel oder Bacillen / Creta marina officinalis, Crethamus, Crethmus, Chritmus ſeu Crithamus.
Seeröthe / Rubia marina.
See Weggraß / Polygonum marinum, Uva marina.
Segelbaum / Sevenbaum / Sevenpalmen / Sabina, Savina.
Segelſtein / Magnet oder Magnetſtein / Lapis Magnes.
Seichblum / Pippau / Eyerblum / Wieſenlattich / Taraxacum.
Seidelbaſt / Kellershals / Laureola, Mezereon.
Seidelblaſt / Chamelæa.
Seidelweiden / Felbinger / Weiden / Salix.
Seidenbälglein / Bombycia, Folliculi ſericei.
Seidenkraut / Flachsſeiden / Dotter- und Filtzkraut / Cuſcuta.
Seidenwurm / Bombyx, Vermis lanificus *Albert. Magn.*
Seiffenerde roth oder Purpur / Cimolia purpurea.
Seiffenkraut / Speichelwurtz / Saponaria, Viola agreſtis.
Seilkraut / Gurtelkraut / St. Johannis-Gürtel / Muſcus terreſtris.
Seling / Saliunck / Marien Magdalenblum / Spica Celtica.
Selino / Waſſer-Eppich / Waſſerpeterlein / Apium paluſtre.
Selinne / Selinnck / Laugenblum / Laugenſpick / Seliunca, Spica Celtica.
Senetblätter / Sena ſeu Senna Alexandrina ſeu Orientalis.
Senff { Baurenſenff / Thlaſpi.
Senff / Sinapi.
Senffkraut / Raucken / weiſſer wilder Senff / Eruca.
Weqſenff / Hederich / Verbena fœmina.
Weiſſer Senff / Raucken / weiſſer wilder Senff / Eruca.
Wilder Senff / Eryſimon, Sinapi ſylveſtre.

Seilgen-

Sengenkraut / Saturon / Saturey / Satureja.
Sengerkraut / Satureja, Hyſſopus agreſtis.
Sennickel / Sanickel / Bruchkraut / Sanicula.
Serapin / Gummi oder Safft / Sagapenum, Serapinum.
Sergenkraut / Saturey / Sengenkraut / Satureja.
Serpentinſtein / Lapis Serpentinus, Ophites.
Seſamoideskraut / Herb. Seſamoides.
Seſelſamen / Semen Seſeleos ſeu Sileris montani.
Sevenbaum / Sevenpalmen / Segelbaum / Sabina, Savina.
Seydelboſt / Kellershals / Laureola, Mezereon.
Seidenkraut / Flachsſeiden / Caſſutha, Cuſcuta.
Sichelkraut / Chrithmum ſpinoſum, Jacea Caryophyllata.
Sichelmöhren / Crithmum ſpinoſum.
Siebenbaum / Sevenbaum / Segelbaum / Sabina, Savina.
Siebenfarbblum / Jacea, Herba Trinitatis.
Siebenfingerkraut / Septifolium, Tormentilla.
Siebengezeit / Lotus odorat. Trifolium odoratum.
Siebenhemleren und Neunhemleren / Allium anguinum.
Siegmarskraut / Siegmannskraut und Siegmannswurtzel / Alcea, Malva venatica, Herba St. Simeonis.
Siegmarswurtzel / Siegwurtzel Männlein und Weiblein / Victorialis longa ſeu mas & Victorialis rotunda ſeu fœmina.
Silber / Argentum, Chymicorum Luna.
Silberglett / Lithargyrium argenteum, Argyritis.
Silbergelb / Ochra nativa, Luteum montanum.
Silberkieß / Marchaſita argentea.
Silberkraut / Genſerich / Grenſich / Anſerina, Argentina.
Silberſinau / Alchimilla argentea.
Silermontan / Seſeli, Siler montanum.
Simeonswurtzel / Alcea, Herb. St. Simeonis.
Sinnau / Sindenau / groſſer Sanickel / Alchimilla.
Singrün / Ingrün / Weingrün / Vinca per vinca.
Singrün mit gefülten Blumen / Clematis flore pleno.
Smaragtſtein / Smaragtus, Lapis viridis *Horatii*.
Smirgel / Lapis Smiris.
Smirnenkraut / Smyrnium.
Sohlenholtz / Solenholtz / Suber, Phellos.
Soldanellen / Meerwinden / Braſſica marina, Soldanella.
Sommerdorn / Dotterblum / Löwenzahn / Dens Leonis, Taraxacum.
Sommerweitzen / Triticum trimeſtre.
Sommerwurtz / Cauda Leonis, Herb. Tauri vel Vaccæ.
Sonchenkraut / Cicerbita, Olus Leporinum, Sonchus levis.
Sonchenkraut und Mooß / Sonchus, Lactuca leporina.
Sonchenkraut mit ſchmahlen Blättern / Cicerbita ſ. Sonchus levis.
Sonnenaugen / Arthemiſia.
Sonnenblumen / Panax Chironium, Flos Solis, Sol Indianus.
Sonnenblümlein / Sonnengüntzel / Conſolida Solis, Helianthemum Val. C.
Sonnenbraut / Sonnenkraut / Sonnenwend / Cichorium.
Sonnen-Cron / Corona Solis i. Chryſanthemum Peruvianum.
Sonnen-Goldblum / Heliochryſos.
Sonnenkehr / Sonnenwend / Sonnenwirbel / Cichorium.
Sonnenkraut / Sonnenbraut / Sonnenwend / Cichorium.
Sonnenmannsgürtel / St. Johannisgürtel / Arthemiſia.
Sonnenthau / Sinthau / Ros Solis, Rorella, Solaria.
Sonnenthor / Sommerdorn / Eyerblum / Taraxacum.
Sonnenwand / Sonnenwend / Herb. Cancri, Solſequium.
Sonnenwend-Gürtel / Sonnen-Mannsgürtel / Arthemiſia.

Digitized by Google

Sonnenwirbel / Sonnenwend / Sonnenkehr / Cichoreum.
Sophienkraut / Herba Sophiæ, Sophia Chyrurgorum.
Sorbäpffel / Speerbier / Speyerling / Sorbum & Sorba.
Sorgſamen / Sorgweitzen / Sorgum, Milium Indicum ſ. Sarracenicum.
Spalt-Alaun / Alumen longum ſciſſile.
Spanfercklein / Porculus lactens.
Spangrün / Spaniſch Grün / Grünſpan / Viride Æris, Ærugo raſilis.
Spaniſch Alyſſen / Alyſſum 1. *Galeni* Hiſpanicum.
Spaniſcher Andorn / Marrubium ſecundum Hiſpanicum.
Spaniſcher Coriander / Spaniſcher Kümmel / Nigella Romana.
Spaniſche Cucumern / Cucumis ex Hiſpanica fœmine natus.
Spaniſche Doſten / Spaniſcher Wohlgemuth / Origanum Hiſpanicum.
Spaniſche Eberwurtz / Chamæleon Hiſpanicus *Cluſii*.
Spaniſcher Eppig / Hippoſelinum Hiſpanicum.
Spaniſch Eiſenkraut / Verbena Hiſpanica.
Spaniſche Fliegen oder Mücken / Cantharides ſeu Muſcæ Hiſpan.
Spaniſch Ginſter / Geniſta Hiſpanica.
Spaniſch Graß / Gramen Arietum ſeu Hiſpanicum.
Spaniſch Heylblat / Phellandryum Hiſpanicum.
Spaniſcher Klee / Trifolium Hiſpanicum quintum.
Spaniſcher Körffel oder Welſcher Körbel / Myrrhis.
Spaniſcher Kräß / Naſturtium Hiſpanicum.
Spaniſcher Kümmel oder Coriander / Nigella Romana, Melanthium Rom.
Spaniſche Magtblum / Mettern oder Mutterkraut / Matricaria Hiſpan.
Spaniſche Melonen / Melones Hiſpanici.
Spaniſche Ochſenzung / Bugloſſum ſecundum Hiſpanicum.
Spaniſcher Pfeffer / Piper Chalecuticum, Hiſpanicum ſeu Indicum.
Spaniſche Quetſchen / Pruna Hiſpanica ſeu Iberica.
Spaniſche Rancken / Eruca Hiſpanica, Roſeda *Plinii*.
Spaniſcher Sauerampffer / Acetoſa Hiſpanica.
Spaniſche Scabioſen / Scabioſa major Hiſpanica.
Spaniſcher Scharlach / Horminum ſeu Sclarea Hiſpanica.
Spaniſche Scorzoner / Scorzonera Hiſpanica.
Spaniſche Waldreben / Clematis Bœtica.
Spaniſcher weiſſer Andorn / Marrubium 3. Hiſpanicum candidum.
Spaniſch Wohlgemuth oder Doſten / Origanum Hiſpanicum.
Spaniſch Wundkraut / Telephium ſecundum Hiſpanicum.
Spärbeer / Speyerling / Sorbum & Sorba.
Spärber / Accipiter.
Spargen / Sparglen / Aſparagus hortenſis.
Sparkalch / Gypſum ſeu Gypſus, Armeniſche Erde / Speerkalck.
Spatzenzünglein / Lingua paſſerina.
Speck von Säuen / Lardum.
Specklilien / Caprifolium, Lilium inter ſpinas.
Speerkraut / St. Geörgenkraut / Valeriana.
Speherkraut / Ranunculus lanceolatus major.
Spechtwurtzel / Eſcherwurtz / weiſſer gemeiner Diptam / Fraxinella.
Speerenſtich / Cruciata, Carolina.
Speichelkraut / Piper murinum, Staphiſagria, Triquetrum.
Speichelwurtz / Pyrethrum, Saponaria.
Speick / Langenſpick / Römiſcher Spick / Spica Celtica.
Speyerling / Spärbeer / Sorbum & Sorba.
Speltze / Dünckel / Ador, Semen & Far adoreum, Zea.
Speltzenkorn / Speltzenkern / Alica, Halica, Chondrus.
Speltzen Weitzen / Triticoſpeltum, Zeopyrum.
Sperberbaum / Sorbus, Sperberbeer / Sorba.
Sperberkraut / Sanguiſorba major & minor.

Sper-

Digitized by Google

Sperglaß / Specularis Lapis, Glacies Mariæ, Frauen-Eiß.
Sperling / Paſſer vulgaris.
Sperlingkoth oder Dreck / Stercus Paſſerinum.
Speißkümmel / Caros, Carum, Carvum.
Spiauter / Marchaſita aurea.
Spick / Spicanardt / Spica hortenſis mas, Spica nardus.
Spicantkraut / Lonchitis Maranthæ.
Spiegelblum / Schmaltzblum / Butterblum / Ranunculus.
Spiegelmaiß / Fringilla.
Spießglantz / Spießglaß / Spitzglaß / Antimonium.
Spilldiſtel / Spindeldiſtel / Atractilis *Matth.* Colus ruſtica.
Spilling / Pflaumen / Pruna cerea.
Spinadt / Spinett / Spinacea, Spinachia.
Spindelbaum / Evonymus, Carpinus, Zygia.
Spinn / Aranea & Araneus.
Spinnendiſtel / geſegnete Diſtel / Carduus benedictus.
Spinnenwebe / Aranearum operæ, telæ.
Spirswalba / Hirundo muraria.
Spitziger Balſam / Mentha acuminata, Salvia Romana.
Spitziger Klee / Trifolium acutum.
Spitzkletten / kleine Kletten / Bettlerläuß / Bubenläuß / Lappa minor.
Spitzmängelwurtz / Mängelwurtz / Grindwurtz / Lappathum acutum.
Spitzmauß / Mus araneus, Sorex.
Spitzmüntz / Mentha acuminata ſeu acuta.
Spitznuß / Tribulus aquaticus.
Spitziger Reynfaren / Tanacetum album acutum.
Spitzige Salbey / Creutzſalbey / Edle Salbe / Salvia minor.
Spitzig Saamkraut / Potamogeton anguſtifolium.
Spitziger Wegeria / Schaffzunge / Plantago minor, Quinquenervia.
Spitziges Wundkraut / Digitalis.
Splißplettel / Lychnis ſylveſtris.
Spolett / Fragmenta Cinnamomi.
Spöräpffel / Sporbeer / Speyerling / Sorbum & Sorba.
Springend Hundskürbes / Cucumer ſylveſtris, anguinus.
Springkörner / Springkraut / Springwurtz / Catapucia minor.
Springkürbes / Eſelskümmerling / Cucumis Aſininus ſ. ſylveſtris.
Sproſſen / Cyma, ſeu teneri Cauliculi Juli.
Sprintzel / Muſcetus.
Spülwurm / Würm / Lumbrici inteſtinorum, Vermes inteſtinorum.
Spyr / Apus.
Squinanth / Kamehlheu / Juncus odoratus, Schœnanthum.
Stabwurtz Männlein / Abrotanum mas.
Stabwurtz Weiblein / Abrotanum fœmina, Cupreſſus.
Stachelkraut / Conſolida aculeata, Jacea aculeata.
Stachelnuß / Tribulus aquaticus, Caſtaneæ aquaticæ.
Stachelichter Aloes / Aloës ſeu Sempervivum marinum.
Stachelichte Indianiſche Feigen / Ficus Indica ſpinoſa.
Stachelichter Magſamen / Papaver ſpinoſum.
Stachelſchwein / Hiſtrix.
Stahl / Chalybs, Ferrum acutius defæcatum.
Stahl / Hammerſchlag / Stomomatis Scoria.
Stallkraut / Ochſenbrech / Heuheckel / Heckelkraut / Anonis & Ononis.
Standt / Collapiſcium, Ichthyocolla.
Standhardt / Ständelwurtz / Orchis, Satyrion.
Stärckblum / Buphthalmum.
Stärckkraut / Catanance.
Staubmehl / Farina volatilis.
Staudelbeer / Heydelbeer / Krackbeer / Drumpelbeer / Myrtilli.

Digitized by Google

Stebenkraut / Stœba, Stœbe, Jacea Stœba.
Stechapffel / Momordica & Pomum ſpinoſum.
Stechapffel / Strauchäpffel / Stramonia, Poma ſpinoſa.
Stechapffel / Stechbaum / Agrifolium.
Stechasblum / Stechaskraut / Stœchas Arabica.
Stechdiſtel / Wegdiſtel / Carduus Mariæ.
Stechdorn / Uva ſpina, Groſſularia, Uva groſſularis.
Stechende Bacillen / Crithmus ſpinoſus, Paſtinaca marina.
Stech-Eychen / Stechpalmen / Ilex anguſtifolia.
Stechfaſeln / Steichfaſeln / Smilax hortenſis ſeu levis.
Stechgüntzel / Conſolida aculeata, Jacea aculeata.
Stechkraut / Carduus Mariæ, Silybum.
Stechnüß / Tribulus aquaticus ſeu marinus vel paluſtris.
Stechpalmen / Stech-Eychen / Ilex anguſtifolia.
Stech-Thlaſpi oder brauner Senff / Thlaſpi ſpinoſum 15.
Stechende Winden / Volubilis aſpera.
Steckendkraut / Ferula, Narthex.
Steckrüben / Stickrüben / Bunias, Napus.
Steichfaſeln / Stechfaſeln / Smilax hortenſis ſeu levis.
Steiffmehl / Stärckmehl / Amelmehl / Amydum & Amylum.
Steiffwurtz / Lapathum acutum, Rumex acutus.
Stein / Lapis, Saxum.
Steinapfft / Apium ſaxatile, ſeu petræum.
Stein-Baldrian / Phu petræum, Valeriana ſaxatilis.
Steinbein / Beinbruch / Bruchſtein / Beinwellen / Oſteocolla, Oſteolithus.
Stein-Bibinell / Tragoſelinum petræum.
Stein-Blum / Amaranthus luteus, Buphthalmum, Stœchas citrina.
Steinbock / Capricornus.
Steinbocks-Peterlein / Pimpinella ſaxifraga.
Steinbrech / Saxifraga alba.
Steinbrech / rother Steinbrech / Filipendula Oenanthe, Saxifraga rubra.
Stein-Eppich / Apium ſaxatile, Petroſelinum Veterum.
Stein / Eſchern / Steinaſchen / Fraxinus.
Stein-Eule / Kautz / Nacht-Eule / Noctua.
Steinfaren / Filix petrea, Scolopendrion, Ceterach, Polypodium.
Steinfeder oder Steinferlein / Adianthum rubrum, Polytrichon, Filicula.
Steinfenchel / Fœniculum petræum ſeu ſaxatile.
Steinflachs / Federweiß / Schifferweiß / Steindacht / Alumen plumoſum.
Steinflechten oder Steinleberkraut / Lichen petræus ſeu ſaxatilis.
Steingrün / Schiffergrun / Chryſocolla nativa, Borax, Terra viridis.
Steingüntzel / Conſolida ſeu Conſolidago, ſeu Symphythum petræum.
Steinhirſchen / Steinſamen / Meerhirſchen / Milium Solis, Lithoſpermum.
Steinhun / Lagopus.
Steinkirſchen / Judenkirſchen / Winterkirſchen / Grana Alkekengi.
Steinklee / Edler Steinklee / Honigklee / Schottenklee / Melilotus.
Steinkohle / Carbo petræ, Carbo foſſilis.
Steinkraut / Calcifraga, Empetron.
Steinleberkraut / Steinflechten / Lichen epaticus, Hepatica ſaxatilis.
Steinlinden / Tilia mas, Macholebum *Matth.*
Steinmarck / Marga, Medulla Saxorum vel Lapidum.
Steinmüntz / Calamintha montana.
Steinnüß / Nuces Juglandes minores duriores.
Steinöl / Petroleum, Oleum petræ.
Steinpech / Pix arida, Pix concreta.
Steinpeterlein / Pimpinella, Petroſelinum ſaxatile.
Steinpfeffer / Vermicularis minor.
Steinpoley / Clinopodium ſecundum.

Stein-

Steinrauthen / Rutha muraria, Adianthum album.
Steinſaltz / Sal Gemmæ, oder Chriſtallinſaltz.
Steinſamen / Steinhirſchen / Meerhirſchen / Milium Solis, Lithoſpermum.
Steinſchlangen / Holoſteum petræum.
Steinſpargen / Aſparagus petræus, Myacantha.
Steinweigel / Flores Cheiri petræi, Viola ſaxatilis.
Steinweiden / Mundweiden / Beinholtz / Hartrigel / Liguſtrum.
Steinwicken / Lotus campeſtris.
Steinwolffsmilch / Eſula arboreſcens, Petrophyes.
Steinwurtzel / Tropffwurtz / Süßwurtz / Engelſüß / Polypodium.
Stendelwurtz / Satyrium, Orchis, Digitus Veneris, Palma Chriſti.
Stendelwurtz mit weiſſen Blumen / Orchis Leucanthemus.
Stephanskörner / Läußſamen oder Körner / Semen Staphiſagriæ.
Sterckkraut / Antirrhinum, Pſeudoſtruthium.
Sterndiſtel / Carduus Stellatus.
Sternkraut / Aſter Atticus, Herba Paris.
Stern Leberkraut / Waldmännlein / Waldmeiſter / Epatica ſtellata.
Sternſchoß / Mucilago Stellaria.
Steüdelbeer / Staudelbeer / Drumpelbeer / Myrtilli.
Stichelgraß / Gramen aculeatum.
Stichling (ein Fiſch) Perca.
Stichrüben / Stichwurtz / Bryonia, Vitis nigra.
Stickrüben / Steckrüben / Bunias, Napus, Stickwürtz.
Stieffmütterlein / Jacea, Herba Trinitatis.
Stier / Taurus.
Stinckend Aſandt / Teuffelsdreck / Aſſa fœtida.
Stinckender Baum / Anagyris.
Stinckende Chamillen / Cotula fœtida, Chamomilla fœtida.
Stinckende Hure / Garaſmus.
Stinckende Neſſel / Urtica mortua.
Stinckend Peterlein / Petroſelinum caninum, Apium caninum.
Stinckende Rauchäpffel / Solanum ſpinoſum fœtidum.
Stinckend Schafftenheu im Waſſer kriechend / Equiſetum aquaticum.
Stinckend Wütterig / Schirlingkraut / Conion, Conium & Cicuta.
Stöchasblum oder Kraut / Amaranthus luteus, Stœchas citrina.
Stöchasblum Arabiſche / Flores Stœchatis Arabic.
Stockfiſch / Aſellus.
Stör / Accipenſer, Aquipenſer, Stora, Sturio, Stür / Stürlein.
Stoltzer Henrich / guter Henrich / Bonus Henricus, Atriplex canina, Tota bona.
Stopsloch / Durchwachs / Bruchwurtz / Nabelkraut / Herniaria & Perfoliata.
Stopffwachs / Bienhartz / Vorſtoß / Propolis, Cera Virginea.
Storax / Styrax / Storax & Styrax.
Storch / Storckenbrod / Ciconia, Colchicum, Ephemerum noſtràs.
Storchſchnabel / Geranium, Roſtrum Ciconiæ.
Stoßnägelein / Fuſti, Fuſti Caryophyllorum.
Straßburgerſalbe / Vngt. Ægyptiacum.
Strauß / Struthio, Struthio-Camelus.
Strauſſen Ey / Ovum Struthio-Cameli.
Straußfeder / Amaranthus criſtatus.
Sträußlein / Baſilicus, Regulus.
Streichblum / Buphthalmum, Oculus Bovis.
Streiffwurtz / Mängelwurtz / Grindwurtz / Lapathum acutum.
Streimichtgraß / Gramen ſtriatum Hiſpanicum.
Streit- oder Beerwinck / Singrün / Jngrün / Vinca per Vinca.
Streutzwurtz / Abſtrantz / Meiſterwurtzel / Magiſtrantz / Imperatoria.
Streübenwurtz / Streübelwurtz / Schuppenwurtz / Dentaria major.
Streumehl / Nihilum album, Pompholyx.

Strobel-

Strobeldorn und Strobildorn / Carduus ſcolymus, Articoca, Cinara.
Strupfflattich / Lapathum acutum, Rumex.
Studentenkraut / Herba Studioſorum: eſt ſpecies Linariæ.
Styrax / Storax / Storax & Styrax.
Sumach / Gerberfärber / Schlingbaum / Rhus cariaria, Sumach.
Sumach / ſo man iſſet / Rhus obſoniorum, Rhus rubrum.
Süſſe Doſtenwurtzel / Coſtus dulcis.
Süſſe Faren / ſüſſe Farnwurtzel / Engelſüß / Polypodium.
Süſſer Fenchel / Fœniculum dulce, Fœniculum Romanum.
Süſſer Hanenfuß / Ranunculus auricomus.
Süßholtz / Süßwurtzel / Clyzyrrhiza, Liquiritia, Radix dulcis.
Süßholtzſafft / Leckritzenſafft / Bärentreck / Liquiritiæ Succus.
Süſſe Mandeln / Amygdalæ dulces, Nuces Græcæ.
Süſſer wilder Galgandt / Cyperus dulcis *Theophr.* Dulcichinum.
Süſſe Wolffsmilch / Eſula dulcis.
Süſſe Wurtzel / Liquiritia, Radix dulcis & Polypodium.
Silber / Argentum, Chymicorum Luna.
Silberglett / Lithargyrium argenteum, Argyritis.
Silbergelb / Ochra nativa, Luteum montanum.
Silberkieß / Marchaſita argentea.
Silberkorn / Hordeum galatium, Oryza, Riſum & Rixum.
Silberkraut / Genſerich / Grenſich / Anſerina, Argentina.
Simſſen / Schœnus, Enydroſchœnus.
Sinnau / Sinau / groſſer Sanickel / Güldengänſerich / Alchimilla.
Syriſche Chriſtwurtzel / Veratrum nigrum Syriacum.
Syriſche Cicern / Aſtragalus Syriacus.
Syriſche Koſtenwurtzel / Coſtus Arabicus vel Syrius.
Syriſches Ferulkraut / Ferula Syriaca, Ferula Galbanifera.
Syriſches Hertzgeſperrkraut / Cardiaca Syriaca.
Syriſcher Körffel / Gingidium.
Syriſches Lauch / Porrum Syriacum.
Syriſches Marum / Marum Syriacum ſecundum.
Syriſche Mäußöhrlein / Piloſella major, Piloſella Syriaca.
Syriſcher Peterlein / Apium Syriacum, Siſon, Sinon.
Syriſche Pimpernüßlein / Piſtacea & Piſtacia.
Syriſche Venushaar / Adianthum Syriacum ſecundum.
Syriſche Zeitloſen / Colchicum Syriacum Alexandrinum ſecundum.
Syrup oder Safft / Syrupus, Sirupus & ſerapium.

T.

TAaſche / Bufo terreſtris, Krotte.
Taback / Toback und Tuback / Nicotiana, Tabacus.
Tacamahaca / Tacamahaca.
Tachmarter / Martes Domeſtica.
Tag- und Nacht-Blum / Hiſpidula, Jacea, Pes Cati.
Tag und Nacht / St. Peterskraut / Helxine, Parietaria.
Talck / Talcum, Talca & Talcus.
Tamarinden / ſchwartze Datteln / Palmulæ acidæ nigræ, Tamarindi.
Tamariſcken oder Porſt / Bryaria, Myrica, Tamariſcus, Tamarix.
Tannenäpffel / Coni, ſeu Strobili Abietis.

Tannenbaum { Rother Tannenbaum oder Fichten / Abies picea, ſ. rubra.
Weiſſer Tannenbaum / Abies alba.
Wilder Tannenbaum / Abies. }

Tannenholtz in Stein verwandelt / Lapis Elatites.
Tannenhartz / Pix abietina.
Tannenmäißlein / Parus ſylvaticus.

Tannen-

Digitized by Google

Tannennüßlein / Pineæ, & Strobili.
Tannenwedel / Polygonum fœmina.
Tannenwolffsmilch / Eſula cupeſſina.
Tannenzapffen / Conus pineus, Nux pinea.
Täſchelkraut / Täſchelkreſſen / Hirtentaſche / Burſa Paſtoris.
Tappenſtein / Abſchoß / Schoſtein / Luchsſtein / Lapis Lyncis.
Tarentiniſche Fichten / Pinus Tarentina.
Taubenfuß / Geranium tertium, Pes columbinus.
Taubhabern / Avena Græca, ſeu Avena ſterilis.
Taubenkörbel / Cerefolium columbinum, Fumaria, Fumus terræ.
Taubkorn / Phœnix.
Tauberkorn / Hordeum murinum.
Taubenkoth / Stercus columbinum.
Taubenkraut / Eiſenhard / Eiſenkraut / Verbena.
Taubenkropff / Katzen- und Taubenkörbel / Fumaria.
Taubeneſſel / Todte- und Trübeneſſel / Urtica mortua.
Taubenrock / Katzenſchwantz und Katzenkraut / Equiſetum.
Taubenweitzen / Vermicularis.
Taubwurm / Lytra.
Tauſendblat / Schaffrieb / Schaffgarben / Millefolium.

Tauſendgüldenkraut {
- Groſſes / Centaurium majus.
- Kleines / Centaurium minus.
- Mit gelben Blumen und durchwachſenen Blättern / Cent. minus luteo flore perfoliatum.

Tauſendkorn oder Körner / Empetrum, Herniaria, Millegrana.
Tauſendſchön / Amaranthus purpureus.
Taxenſchmaltz / Adeps, Axungia ſeu Pinguedo Taxi.
Tellerbaum / Tæda.
Tenngraß / Denngraß / Weggraß / Wegtridt / Polygonum.
Terpentin / Reſina laricea, Terebinthina.
Terpenthinbaum / Larex, Larga, Larix, Terebinthus.
Teſtbley / Plumbago factitia.
Teuffels Abbiß / Morſus Diaboli, Præmorſia, Succiſa.
Teuffelsdreck / Aſſa fœtida, Stercus Diaboli.
Teuffelsfluch / Johanniskraut / Waldhoff / Hypericum.
Teuffelskirſchen / Uva Anguina, Apiaſtellum, Baccæ Bryoniæ.
Teuffelsklauen / Lycopodium, Muſcus terreſtris.
Teuffelsmilch / Tithymalus platyphyllos, Eſula.
Teuffelswurtz / Aconitum cæruleum, Napellus.
Teutſcher Ahorn / Maßholder / Waldeſchern / Acer.
Teutſcher Bärenklau / oder Bärentaſch / Acanthus Germanica.
Teutſcher Coſtus / Petaſites.
Teutſcher groſſer Körffel / Myrrhis, Cicutaria odorata
Teutſcher Hyacinth / Hyacinthus Germanicus ſtellaris.
Teutſcher Ingber / Aronwurtzel / Arum, Barba Aronis.
Teutſcher Pfeffer / Zingiber caninum.
Teutſcher Poley / Pulegium Germanicum tertium.
Teutſcher Spick / Spica hortulana, Spica noſtra.
Teutſcher Stechdorn oder Sanddorn / Rhamnus ſeu Oleaſter Germanicus.
Teutſche Theriackswurtzel / Pimpinella & Valeriana.
Thannenapffel / Coni ſeu Strobili Abietis.

Thannenbaum {
- Rothe Thanne / Abies picea ſeu rubra.
- Weiſſe Thanne / Abies alba.
- Wilde Thanne / Abies.

Thannenhartz / Pix Abietina.
Thannenmäißlein / Parus ſylvaticus.
Thannenüßlein / Pineæ ſeu Nuclei Pinearum.

Digitized by Google

Thannenwedel / Polygonum fœmina.
Thannen Wolffsmilch / Eſula Cupreſſina.
Thannenzapffen / Conus pineus, Nux pinea, Nucamentum Abietis ſqamatim compactum.
Tharſientwurtzel / Ferulago, Omeritium, Thapſia.
Theekraut / Thee folia, Chà, T'chia & Thea.
Theer / Pix fluida, Pix liquida.
Theriack / Theriaca *Andromachi*.
Theriack mit Citronen / Theriaca de Citro.
Theriack / hinmeliſcher / Theriaca Cœleſtis.
Theriackskraut oder Wurtzel / Valeriana hortenſis major.
Thiegerwolff oder Luchs / Lupus cervinus, Lynx.
Thierlein / Corna.
Thierleinbaum / Cornus.
Thlaſpion von Langedock / Thlaſpi Narbonenſe, Alyſſon Italorum ?.
Thodler / Picus cinereus, Sitta.
Thomas-Zucker / Saccharum Thomæum.
Thunisblum groß und klein / Flos Tunetonus major & minor, Flos Africanus.
Thymellen / Thymel / Thym / Römiſcher Quendel / Thymum & Thymus.
Thymian / Thymiama, Storax rubra, Thus Judæorum.
Thimiankraut / Thym / Thimel / Thymum ſeu Serpillum Romanum.
Thimſeiden / Epithymum & Epithymus.
Toback / Taback und Tuback / Nicotiana & Tabacus.
Todtenkopff / Caput mortuum.
Todtenkopffmooß / Uſnea.
Todtenkraut / Rauthen / Weinrauthen / Rutha hortenſis.
Todte Neſſeln / trübe Neſſeln / Urtica mortua, Galiopſis.
Todtenviolen / Magtpalmenviolen / Vinca per Vinca.
Tollkörner / Tackelskörner / Cocculæ & Cocculi Indi.
Tollkraut / Bilſamkraut / Säubohn / Hyoſciamus, Jusquiamus.
Tonnerbardt / Barba Jovis, Sedum ſeu Sempervivum majus.
Tonnerbohne / Tonnerkraut / Craſſula major, Fabaria.
Tonnerrebe / Donnerrebe / Gundelreb / Hedera terreſtris.
Topaſier / Lapis Topaſius, ſeu Toparius.
Topffnägelein / Herba Tunica, Caryophylli hortulani..
Tora / Tora major & minor.
Tormentilla / Tormentill oder Blutwurtz / Tormentillá.
Tragandt / Tragacantha & Tragacanthum album & commune.
Tragedoſten / Tragoriganum.
Trappganß / Biſtarda.
Traubenkraut / Botrys.
Tranfftkraut / Peter Meilendskraut / Helxine, Parietaria.
Trabſen / Æra, Lolium, Zizania.
Treibkörner / Treibkraut / Cataputia minor.
Treibkraut / Treibwurtz / Cataputia minor & Lathyris.
Treſpe / Treſtorp / Twalchweitzen / Æera, Lolium, Zizania.
Trippel / Tripolis, Alana terra.
Tripoliniſche Hyacinthblum / Hyacinthus Tripolitanus.
Trollblum / Ranunculus montanus.
Tropffwurtz / Süßwurtz / Engelſüß / Baumfaren / Polypodium.
Troſtel / Querquedula.
Truckener Vernuß / Wacholdergummi / Sandaracha, Gummi Juniperinum.
Truſchke / Aalraup / Aalrup / Quapp / Gobus & Muſtela fluviatilis.
Truſten Aſche / Truſen Aſche / Alumen fæcum.
Truttenfuß / Löwenfuß / Teuffelsklau / Muſcus terreſtris.
Tuback / Taback und Toback / Nicotiana, Tabacus.
Tuch Ende / Mergus.
Tulipan / Tulipen / Tulipa, Lilionarciſſus.

Turbith

Digitized by Google

Turbith / Turpith / Turbethum, Turbithum & Turpethum.
Türckis / Turchois Lapis.
Türckiſcher Beyfuß / Schaben-und Krottenkraut / Traubenkraut / Botrys.
Türckiſche Bohne / Türckiſche Wicken / Lupini.
Türckiſche Cucummeren / Melopepones, Cucumeres Turcici.
Türckiſcher Hanenfuß / Ranunculus Turcicus.
Türckiſcher Hanff / Cataputia major, Ricinus.
Türckiſch Korn / Türckiſcher Weitzen / Frumentum Turcicum.
Türckiſcher Kräſſen / Naſturtium Babilonicum ſ. Indicum, Dabra, Draba.
Türckiſche Meliſſen / Meliſſa Turcica.
Türckiſche Rauthen / Harmala ſeu Ruta Turcica, Moly Cappadocium.
Türckiſcher Storckenſchnabel / Geranium Turcicum decimum.
Türckiſche Wegwarthen / Cichorium Turcicum ſecundum,
Türckiſche Veil / Lupinus, Acortinus, Türckiſche Bohne oder Wicke.
Turpith und Turbith / Turbethum, Turbithum, Turpethum.
Turteldaube / Turtur.
Tutien / Tutſus / Cadmia factitia, Tutia.
Twalchweitzen / Æra, Lolium, Zizania.

V.

VAlerian / Baldrian / Katzen-und Augenwurtz / Valeriana.
Vberzogener Aniß / Confectio ſeminis Aniſi.
Vberzogener Coriander / Confectio ſeminis Coriandri.
Vberzogene Cubeben / Confectio Cubebarum.
Vberzogener Fenchel / Confectio ſeminis Fœniculi.
Vberzogener Kümmel / Confectio ſeminis Carui.
Vberzogne Mandeln / Confectio Amygdalarum.
Vberzogener Wurmſamen / Confectio ſeminis Cynæ.
Vberzogener Zimmet / Confectio Cinamomi.
Vchtblum / Herbſtblum / Mattenblum / nackete Huren / Colchicum.
Vehediſtel / Mariendiſtel / Vnſer Lieben Frauen Diſtel / Carduus Mariæ.
Veldt-Marter / Martes ſylveſtris.
Veilblum / Viole / Mertzenviole / Violæ martiales.
Veilbraune welſche Violen / Leucojum Violaceum tertium.
Veilkraut / Violenkraut / Violaria.
Veilreben / Veilölreben / Jaſminum, Jeſeminum, Gelſeminum.
Veilſamen / Violenſamen / Semen Violarum.
Veilwurtzel / Violenwurtzel / Radices Ireos Florentin.
Venediſches Glaß / Vitrum Venetianum.
Venediſcher Kümmel / Römiſcher Kümmel / Cuminum, Cyminum.
Venediſche Pappeln oder Röslein / Alcea Veneta, Malva Venetiana.
Venediſche Roſen / Königs-und Benigen-Roſen / Pœonia, Roſa Regia.
Venushaar / Frauenhaar und Jungfrauenhaar / Capilli Veneris.
Venusſtrehl / Hechelkamm / Nadel-und Schnabelkörffel / Pecten Veneris.
Verbrüthe Küchlein / Schafflinſen oder welſche Linſen / Colutea.
Vergiß mein nicht 1. Chamædrys & Chamæpithys.
Vergiß mein nicht 2. Leontopodium, Rapeion *Plinii*.
Vermeinte Hirſchzung / Hemionidis *Dioſcoridis*.
Vermeinter Peterlein aus Alexandria / Smyrnium.
Vermeinte ſchwartze Nießwurtzel / Pſeudo Helleborus, Helleborus Ferul. *Theoph.*
Vermeinte weiſſe Nießwurtz / Elleborine.
Vermeinter Zürgelbaum / Pſeudolotus *Matth.*
Vermilion oder bereiter Zinnober / Cinnabaris artificialis ſeu factitia.
Verſch oder Verſig / Verſichbeer / Saurach / Sauerling / Berberes.
Vierblätterichter Steinklee / Lotus quadrifolia.
Violen / Veilblumen / Mertzenviolen / Violæ martiales.

Violbraune welſche Violen / Leucojum violaceum tertium.
Violenkraut / Veilkraut / Violaria.
Violenreben / Veilreben / Veilöhlreben / Jaſminum, Jeſeminum, Gelſeminum.
Violenſamen / Veilſamen / Semen Violarum.
Violenwurtzel / Veilwurtzel / Radices Ireos Florent. vel Illiric.
Vipern / Brandtſchlang / Natter / Otter / Vipera, Alphe, Thirus.
Vipernſchmaltz / Brandtſchlangenſchmaltz / Natternſchmaltz / Viperæ Pinguedo.
Vitriol / Victrill / Kupfferwaſſer / Vitriolum.
Vlmenbaum / Ruſtbaum / Ruſtholtz / Lindbaſt / Ulmus.
Vlmerroſen / Roſæ incarnatæ, purpureæ & rubræ.
Vngariſcher Bathengel / Teverium Pannonicum.
Vngariſche blaue Waldreben / Clematis cærulea Pannonica.
Vngariſche Creutzbeer oder Wegdorn / Spina infectoria Pannonica.
Vngariſche Feldzwiebel / Ornithogalum ſecundum Pannonicum.
Vngariſche Feilwurtzel oder Feigelwurtz / Iris Pannonica 4. *Cluſii.*
Vngariſche Ginſter / Geniſta Pannonica.
Vngariſches Leimkraut / Linaria Pannonica.
Vngariſche Quetſchen oder Zwetſchen / Pruna Vngarica.
Vngariſche Scorzoner / Scorzonera Pannonica anguſtifolia.
Vngariſcher Spindelbaum / Vngariſche Hanhödtlein / Evonymus Pannonicus.
Vngariſcher Wegdorn oder Creutzbeer / Spina infectoria Pannonica.
Vngariſcher wilder Flachs / Linum ſylveſtre Pannonicum primum.
Vngariſche Violenwurtzel oder Feigelwurtz / Iris Pannonica 4. *Cluſii.*
Vngariſche Zeitloſen / Colchicum album Pannonicum.
Vngeleſchter Kalck oder Kalch / Calx viva.
Vngerkraut / Herba Vngarica, (eſt ſpecies Alceæ.)
Vngewaſchene Wolle / Eirion, Erion, Lana illota ſeu ſuccida.
Vnholdenkertzen / Bährenkraut / Himmelbrandt / Verbaſcum.
Vnholdenkraut / Oleander / Laurus roſea, Nerium, Oleander.
Vnkraut / Dort / Æra, Lolium, Zizania & Zizanium.
Vnnütze Sorgen / Je länger Je lieber / Siebenfarbenblumen / Jacea.
Vnſer Lieben Frauen Balſam oder Müntz / Mentha Romana ſ. Saracenica.
Vnſer Lieben Frauen Bettſtroh / Gallium & Schœnanthum.
Vnſer Lieben Frauen Diſtel / Carduus Mariæ, Silybum.
Vnſer Lieben Frauen Eiß / Glacies Mariæ, Lapis Specularis.
Vnſer Lieben Frauen Flachs / Linaria, Linum St. Mariæ, Oſyris.
Vnſer Lieben Frauen Handſchuh / Baccharis, Chirotheca St. Mariæ.
Vnſer Lieben Frauen Lilgen oder Lilien / Anemone.
Vnſer Lieben Frauen Mantel / groſſer Sanickel / Sinau / Alchimilla.
Vnſer Lieben Frauen Müntz oder Balſam / Mentha Romana ſ. Saracenica.
Vnſer Lieben Frauen Schühlein / Melilotus Germanorum.
Vnſer Lieben Frauen Wegſtroh / Walſtroh / Labkraut / Gallium.
Vnterſcheid ſo zwiſchen den Nußkern iſt / oder Nußſattel / Diſſepimentum Nucum.
Vnzeitige Feigen / Groſſi.
Vnzeitige Nägelein / Antofili, Antophylli.
Vnzeitiger Pfeffer / Piper album, Piper immaturum.
Vnzeitiger Traubenſafft / Omphacium, Succus Agreſtæ.
Vogelsbeer / Sorbum ſylveſtre.
Vogelshertzlein / Anacardium.
Vogelskraut / Alſina & Alſine, Anagallis terreſtris, Morſus Gallinæ.
Vogelsleim / Gluten, Viſcum.
Vogelsneſt / Daucus ſeu Paſtinaca ſylveſtris, Staphylinus erraticus.
Vogelswicken oder wilde Wicken / Afaca & Aphaca, Melilotus Serapionis.
Vogelszünglein / Fraxini Semen, & Ornogloſſi Semen.
Vorſtoß / Bienhartz / Stopffwachs / Cera Virginea, Propolis.

Wach-

Digitized by Google

W.

Wachholder- oder Weckolderbaum oder Staude / Juniperus.
Wacholderbeer / Weckolderbeer oder Krammetbeer / Juniperi Baccæ.
Wachholderhartz oder Gummi / Sandaracha ſeu Gummi Juniperinum.
Wachholderholtz / Lignum Juniperinum.
Wachholdermooß / Muſcus Juniperinus.
Wachholdermuß / Rob Juniperinum.
Wachholderöhl / Oleum Juniperinum.
Wachs / Cera.
Wachtel / Coturnix.
Wachtelfett oder Schmaltz / Coturnicis Pinguedo.
Wachtelfleiſch / Coturnicis Caro.
Wahrer Hermodactylus / Hermodactylus verus.
Wahre Maußöhrlein / Auricula Muris cærulea *Dioſc.*
Walchtrepſe / Walchweitzen / Durt / Lolch / Lulch / Æra, Lolium, Zizania.
Waldbarth / Barba ſylvatica, Plantago aquatica, Drymopogon.
Waldbintzen / Juncus ſylvaticus.
Waldblume / Engelkraut / Luciankraut / Laugenkraut / Aliſma.
Waldbuchsbaum / Chamæpyxos.
Waldcypreſſen / Chamæcypariſſus.
Walddiſtel / Stechapffel / Stechbaum / Agrifolium, Aquifolium.
Walddoſten / Waſſerdoſten / Hirtzklee / Eupatorium *Avicennæ.*
Waldeſchern / Maßholder / Teutſcher Ahorn / Acer.
Waldeſel / Onager.
Waldfahren / Filix, Oſmundula.
Waldfenchel / Fœniculum erraticum vel ſylveſtre.
Waldfünfffingerkraut / Quinquefolium ſylvaticum 5.
Waldgeißbarth / oder Geißblat / Barba caprina, Vlmaria.
Waldglöcklein / Digitalis.
Waldgraß / Gramen ſylvaticum.
Waldhirſchen / Milium ſylvaticum.
Waldhoff / Teuffelsflug / Johanniskraut / Hypericum.
Waldholder oder Hollunder / Sambucus cervina, montana & ſylveſtris.
Waldiſop / Aurina alba, Gratiola.
Waldkirſchen ſchwartze / Ceraſa actia, Ceraſa nigra ſylveſtria.
Waldknoblauch / Beerenknoblauch / Ramſern / Allium Vrſinum.
Waldköhl / Waldmangold / Beta ſylveſtris, Pyrola, Conſolida pyrifolia.
Waldkornblum / Cyanus montanus.
Waldkraut / Farnkraut / Filix.
Waldlattich / Lactuca ſylvatica.
Waldleberkraut / Waldmäntlein / Waldmeiſter / Epatica ſtellata.
Waldlilien oder Lillgen / Caprifolium, Lilium caprinum.
Waldmangold / Waldköhl / Beta ſylveſtris, Pyrola, Conſolida pyrifolia.
Waldnachtſchatten / Solanum majus, ſeu Bacca nigra Ceraſi ſimilis.
Waldneſſel / Vrtica quinta Herculea.
Waldochſenzung groß / Lycopſis.
Waldochſenzung klein / Cirſion, Circion minus.
Waldpoley / Pulegium montanum, Clinopodium.
Waldräben oder Leinen / Clematis *Dioſcoridis* 3.
Waldrapuntzel / Rapunculus nemoroſus.
Waldrohr / Juncus ſylveſtris.
Waldroßſchwantz / Waldſchafftenheu / Equiſethum ſylvaticum.
Waldrüben / Erdäpffel / Erdſcheiben / Säubrod / Arthanita, Cyclamen, Malum terræ, Panis porcinus.
Waldſevenbaum / Sabina ſylveſtris

Digitized by Google

Waldſtroh / Waldwegſtroh / Lebkraut / Megerkraut / Gallium.
Waldwinde / Zäungilgen / Speckgilgen / Geißblat / Caprifolium.
Waldwolffsmilch / Tithymalus ſylvatica ſeu ſylvana.
Waldenſer-Thora / Thora Valdenſis.
Wallendiſtel / Brackendiſtel / Radendiſtel / Eryngium & Iringium.
Wallfiſch / Balena, Cete, Cetus & Manati.
Wallnuß / Welſchenuß / Baumnuß / Nux Juglans ſeu Regia.
Wallran / Wallraun / Wallrath / Wallroth / Wallſeth / Sperma Ceti.
Wallſtein / Beinbruch / Bruchſtein / Beinwell / Sandſtein / Oſtiocolla.
Wallſtroh / Waldſtroh und Wegſtroh / Lebkraut / Gallium.
Wallwurtz / Schwartzwurtz / Beinwellen / Schmehrwurtz / Symphytum.
Wandkraut / Tag und Nacht oder St. Peterskraut / Parietaria.
Wandläuß / Wantzen / Bettwanteln / Cimex, Cimices lectularii.
Wandläußkraut / Spatula fœtida, Xyris.
Wannenwehr ein Vogel / Cenchrus, Tinnunculus.
Wantzendill / Wandläuß / Coliander / Coriander / Coriandrum.
Wantzenkraut / Honigblum / Citronenkraut / Meliſſa.
Wartzenkraut / Heliotropium, Solſequium, Verrucaria.
Wartzen-Wegwarthen / Wartzen-Hindläufften / Cichorium verrucarium.
Waſſer-Ampffer / Rumex aquaticus.
Waſſer-Angelick / Angelica minor aquatica.
Waſſer-Apt / Waſſer-Eppig / Waſſer-Morellen / Apium paluſtre.
Waſſer-Baſilien / Ocimum aquaticum, Herba Lactis.
Waſſer-Bathengel / Waſſer-Chamänderlein oder Knoblauch / Scordium noſtr.
Waſſer-Benedicten / Caryophyllata aquatica.
Waſſer-Bethonien / Betonica aquatica.
Waſſer-Bintzen / Juncus aquaticus ſeu paluſtris.
Waſſerbung / Waſſer-Gauchheyl / Anagallis aquatica, Sium aquaticum.
Waſſer-Deumenthen / Mentha aquatica, Siſymbrium.
Waſſer-Doſten / Wald-Doſten / Hirtzklee / Eupatorium *Avicennæ*.
Waſſer-Eppig / Waſſer-Apt / Waſſer-Peterlein / Apium paluſtre.
Waſſer-Eybiſch / Althea paluſtris, Biſmalva, Ibiſcus.
Waſſer-Fenchel / Waſſergarb / Fœniculum & Millefolium aquaticum.
Waſſer-Filipendel / Filipendula paluſtris, Saxifraga aquatica.
Waſſer-Fünfffingerkraut / Quinquefolium paluſtre 12.
Waſſer-Gall / Cataputia minor.
Waſſer-Gamänderlein / Waſſer-Bathengel / Waſſer-Knoblauch / Scordium noſtr.
Waſſer-Garb / Waſſer-Fenchel / Fœniculum & Millefolium aquaticum.
Waſſer-Hanenfuß / Waſſerept / Apium riſus, Sardonia Herba.
Waſſer-Hanenfuß / Ranunculus aquaticus
Waſſer-Hederich / Rapiſtrum aquaticum.
Waſſer-Helmkraut / Millefolium aquaticum Galericulatum.
Waſſer-Kieß / Marcaſith oder Wißmuth / Marcaſita argentea.
Waſſer-Kirſchen / Ceraſa aquea.
Waſſer-Knoblauch / Allium Vrſinum & Scordium noſtr.
Waſſer-Kolben / Typha aquatica, ſeu minor vel Typhula.
Waſſer-Kräſſen / Naſturtium aquaticum, Cardamine.
Waſſer-Lavendel / Lavendula alba.
Waſſer-Leberblümlein / Ranunculus fluviatilis, Polyanthemum pal.
Waſſer-Leberkraut / Ranunculus fluviatilis, Polyanthemum paluſtre.
Waſſer-Lilien / Waſſer-Meichen / Waſſer-Mahen / Nymphæa parva alba.
Waſſer-Linſen / Lens paluſtris, Lenticularis.
Waſſer-Mohen / Waſſer-Lilien / Waſſer-Meichen / Nymphæa parva alba.
Waſſer-Märgen / Waſſer-Bungen oder Gauchheyl / Anagallis aquatica.

Waſſer-

Waſſer-Marck / Waſſer-Morellen / Waſſer-Eppich / Apium paluſtre.
Waſſer-Meichen / Waſſer-Lilien / weiſſe Seeblumen / Nymphæa alba.
Waſſer-Merck / Waſſer-Morellen / Paſtina aquatica, Sium anguſtifol.
Waſſer-Mooß / Lentigo, Lens lacuſtris, Muſcus paluſtris.
Waſſer-Morellen / Waſſer-Marck / Waſſer-Peterlein / Apium paluſtre.
Waſſer-Müntz / Mentha aquatica, Siſymbrium, Calamintha aquatica.
Waſſer-Nept / Calamintha aquatica.
Waſſer-Nuß / Tribulus aquaticus, marinus, Caſtanea aquatica.
Waſſer-Peterlein / Waſſer-Marck / Waſſer-Morellen / Apium vulgare.
Waſſer-Pfeffer / Flöhe-Pfeffer / Flöhe-Kraut / Perſicaria.
Waſſer-Poley / Waſſer- oder Froſch-Müntz / Waſſer-Nepfft / Calamintha aquatica.
Waſſer-Pungen / Waſſer-Märgen / Waſſer-Gauchheyl / Anagallis aquatica.
Waſſer-Rauthen / Waſſer-Steinbock / Rutha paluſtris, Saxifragia aquatica.
Waſſer-Rettich / Raphanus aquaticus tertius.
Waſſer-Rohr / Arundo paluſtris, Calamus.
Waſſer-Saamkraut / Potamogeton, Spicata.
Waſſer-Schierling / Cicutaria paluſtris.
Waſſer-Schlange / Echidua, Hydra & Hydrus.
Waſſer-Schlangenkraut / Dracunculus aquaticus ſeu paluſtris.
Waſſer-Schwalbe / Hirundo riparia.
Waſſer-Schwertel / Acorus vulgaris, Iris lutea.
Waſſer-Senff / Eruca aquatica.
Waſſer-Spargen / Aſparagus paluſtris.
Waſſer-Steinbrech / Waſſer-Rauthen / Rutha paluſtris, Saxifragia aquatica.
Waſſer-Steltze / Motacilla.
Waſſer-Sternkraut / Waſſer-Wundkraut / Hepatorium aquatile, Verbena ſupina.
Waſſer-Silber / Queckſilber / Argentum vivum, oder lebendig Silber.
Waſſer-Tannen / Waſſer-Fenchel / Millefolium aquaticum.
Waſſer-Veil / Millefolium aquaticum alterum & Viola aquatilis, Supercilium Veneris *Dioſcorid.*
Waſſer-Violen oder Waſſer-Veil / Viola aquatilis.
Waſſer-Wiederſtoß / Ocymaſtrum, Ocymoides.
Waſſer-Wundkraut / Waſſer-Sternkraut / Hepatorium aquatile, Verbena ſupina.
Webediſtel / Acanthium.
Weberkarten / Weberdiſtel / Dipſacus ſativus, Labrum Veneris.
Wegdiſtel / Marien / Frauen oder Vehediſtel / Carduus Mariæ.
Wegdornbeer / Creutzdorn / Rhamnus catarcticus.
Weggraß / Wegtridt / Weygraß / Centinodium, Polygonum.
Wegholder / Wachholder / Juniperus.
Wegkreſſen / Bauernſenff / Iberis, Naſturtium ſylveſtre.
Wegkümmel / Feld- und Wieſenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Weglattich / Röhrleinkraut / Dotterblum / Taraxacum.
Weglugen / Wegwarten / Wegweiß / Cichorium.
Wegſenff / Hederich / wilder Senff / Eryſimon, Verbena fœmina.
Wegſterndiſtel / Carduus ſtellatus.
Wegſtroh / Waldſtroh / Wallſtroh / Lebkraut / Gallium.
Wegtridt / Weggraß / Weygraß / Centinodia, Polygonum.
Wegwarten / Wegweiß / Sonnenwand / Hündlauff / Cichorium.
Wegwarten / Habichtskraut / Hieracium Intibaceum.
Wegweiß / Wegwarten / Sonnenkraut / Sonnenwirbel / Cichorium.
Wegerig / Ballenkraut / breit- und ſpitziger Wegerig / Plantago major & minor.
Weiberfiſt / Poſiſt / Quovis / Bubenfiſt / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Weiche Ambra / Ambra liquida, Liquidambra, Ambra nigra.
Weicher Andorn / Marrubium paluſtre.

Weicher

Digitized by Google

Weicher Judenweyrauch / weicher Storar / Storax liquida.
Weich Pech / Pix liquida, Pix fluida.
Weicher Storar / weicher Judenweyrauch / Storax liquida.
Weichſelhartz oder Kirſchengummi / Gummi Ceraſorum.
Weichſelkirſchen / Ceraſa acida.
Weidt oder Weydt / Iſatis ſativus & ſylveſtris.
Weidtaſchen / Alumen catinum, Sal alkali, Cineres kali ſeu clavellati.
Weidblau / Glaſtum, Guadum.
Weiden / Weidenbaum / Welgen und Vilgen / Salix, Irea & Itea.
Weidenwindten / Weingardwindten / Volubilis minor, Hedera Cilicia.
Weiderich / Lyſimachia, ſeu Salicaria.
Weiderich / Röslein / Lyſimachia quarta ſiliquoſa.
Weihe / Wuiwe / Wey / Rüttelweyh / Hünerdieb / Milvius & Milvus.
Wein / Vinum, (eſt ſuccus uvarum maturarum, vid. Oenos.)
Weinbeer / Uvæ paſſæ ſeu Paſſulæ.
Weinbletter / Vitium Folia.
Weinfaren / Rheynfarn / Wurmkraut / Rheynfallkraut / Tanacetum.
Weingartenfuß / Weyenfuß / Pes milvinus, Ranunculus repens dulcis.
Weingartengrün / Bingelkraut / Scheißkraut / Mercurialis.
Weingartenwinden / Weidewinden / Volubilis minor, Hedera Cilicia.
Weinkraut / Gurtelkraut / Bärlapp / Neuheyl / Muſcus terreſtris.
Weinlegelein / Weinnägelein / Erbſelen / Saurach / Berberes.
Weinmücken / Bibiones.
Weinrauthen / Todtenkraut / Zaunräuthen / Ruta hortenſis.
Weinreben / Weinſtock / Vitis vinifera.
Weinſtein / Tartarum & Tartarus.
Weiß Ackerſchnabelkraut / Geranium arvenſe album.
Weiß Alberbaum / weiß Pappelbaum oder Pappelweiden / Populus alba.
Weiſſer Andorn / Marrubium album, Praſſium album.
Weiſſe Aphodillwurtzel / Aſphodelus tertius albus.
Weiſſer Arant / Antirrhinon album ſecundum.
Weiſſer Arſenick / Arſenicum album.
Weiſſer Augſtein / weiſſer Aydſtein / Succinum album.
Weiſſer Aurin / Aurina alba, Gratiola ſeu Gratia Dei.
Weiſſer Aydſtein / weiſſer Augſtein / Succinum album.
Weiſſer Bathengel / weiſſe Bethonien / Bethonica alba & Primula Veris.
Weiſſe Been / Been album.
Weiſſe Bergdiſtel / Spina alba.
Weiſſe Bethonien / Primula Veris, Herb. Paralyſeos.
Weiſſer Beyfuß / Arthemiſia alba ſeu minor.
Weiß Bilſamkraut / Hyoſcyamus albus.
Weiß Bley / Plumbum album, Stannum.
Weiß Bleyweiß / Ceruſa ſeu Ceruſſa.
Weiſſe Bohnen / Fabæ albæ.
Weiſſe Bohnen von America / Phaſeolus albus Americanus.
Weiſſe Brunet-Röslein / Anemone major alba prima.
Weiſſe Bruſtbeerlein / Pſeudoſycomorus.
Weiſſer Buch / weiſſer Beyfuß / Arthemiſia alba.
Weiſſer Calmus / Calamus aromaticus verus.
Weiſſer Candelzucker / Saccharum Candum album.
Weiſſer Crantz-Hanenfuß / Ranunculus multiflorus.
Weiſſe Creutzblum / Polygala alba ſeptima.
Weiſſer Diptam und Eſchernwurtz / Dictamnus albus, Fraxinella.
Weiſſe Eberwurtz / Chamæleon ſeu Carlina alba.
Weiß Eberwurtz mit Stenglen / Carlina alba cauleſcens.

Weiß

Weiß Ebheu / Hedera alba.
Weiß Endivien / Seris ſeu Endivia alba.
Weiß Engelblum / Gnaphalium ſextum montanum album.
Weiſſer Engliſcher wilder Balſam / Menthaſtrum Anglicum niveum.
Weiſſe Entzian / weiſſe Hirſchwurtz / Gentiana alba, Cervina alba.
Weiſſe Erdbeer / Fraga alba.
Weiſſer Erdrauch / weiſſer Taubenkropff / Fumaria 2. flore albo.
Weiſſe Feldzwiebel / Bulbus ſolſequius.
Weiſſe Flockenblum / Jacea alba.
Weiß Fluthgraß / Gramen fluviatile album.
Weiß Fünfffingerkraut / Pentaphyllon *Theophr.* album.
Weiſſer Gartendiſtel / Carduus hortenſis albus.
Weiſſer Gartenſcarial oder Endivien / Scariola alba, Intybum minus album.
Weiſſer Gartenſenff / Eruca ſativa alba.
Weiſſer Gartenſaffran / Crocus hortulanus albus.
Weiſſe gefüllte Herbſtroſen / Malva arborea alba multiflora.
Weiſſe gefüllte Maßlieberger / Bellis hortenſis multiplex flore albo.
Weiſſe gefüllte Negelein / Caryophyllus multiplex albus.
Weiſſe gefüllte Pöonienroſen / Pœonia fœmina, Polyanthos flore albo.
Weiß Halßkraut / Cervicaria alba quarta.
Weiſſer Hanenfuß / Ranunculus albus.
Weiſſer Haaſenköhl / Sonchus niveus.
Weiſſer Heuhechel / Ononis 2. flore albo.
Weiſſe Hirſchwurtz / weiſſer Enzian / Cervina alba, Gentiana alba.
Weiſſe Hirſchwurtz / Seſeli Æthiopum vulgare.
Weiſſe Hornungsblum / Leucojum *Theoph.*
Weiſſer Hüttenrauch / weiſſer Arſenick / Arſenicum album.
Weiſſer Indianiſcher Balſam / Balſamum Indicum album.
Weiſſer Ingber / Teutſcher Ingber / Arum.
Weiſſe Johannis-Träublein / Uvæ Johannis ſ. Groſſulariæ albæ.
Weiſſer Katzenklee / Lagopodium flore albo.
Weiſſer und kleiner Wintergrün / Pyrola pratenſis alba.
Weiſſer Köhl / Braſſica alba.
Weiſſe Lilien / Lilium album ſeu candidum.
Weiſſer Magſamen oder weiſſer Mohn / Papaver album.
Weiſſer Mangoldt / Beta alba.
Weiſſe Marienglöcklein / Viola mariana alba.
Weiſſe Maulbeer / Mora alba.
Weiſſer Maulbeerbaum / Morus alba.
Weiſſe Mertzenviole / Viola martia alba multiplex.
Weiſſer Meyer / Blitum album majus.
Weiſſe Mielten / Atriplex ſylveſtris.
Weiſſe Möhren / weiſſe Paſtinacken / weiſſe Rüben / Paſtinaca alba, Staphylinus albus.
Weiſſer Nachtſchatten / Betonica aquatica, Clymenon *Turneri.*
Weiſſe Narciſſenröslein / Narciſſus quintus albus.
Weiſſer Nicht / Nihilum album, Pompholyx.
Weiſſe Nießwurtz / Helleborus albus, Veratrum album.
Weiſſer Oleander / Nerium floribus albis.
Weiſſer Pappelbaum / Pappelweiden / weiſſer Alberbaum / Populus alba.
Weiſſe Paſtinacken / weiſſe Möhren / weiſſe Rüben / Paſtinaca alba, Staphylinus albus.
Weiſſer Pfeffer / Piper album, Leuco-Piper.
Weiſſe Pflaumen-Negelein / Caryophyllus ſylveſtris plumarius albus.
Weiſſe Prunellen / Prunella alba ſecunda.
Weiſſer Quendel / Serpillum album quartum.
Weiſſe Rapuntzel wilde / Rapunculus ſylv. 4. flore albo.
Weiſſe Rebe / Vitis alba, Bryonia alba.

Weiſſer Rettig / Raphanus albus.
Weiſſe Rhabarbar / Jndianiſche Zaunrübe / Mechoacanna alba.
Weiſſe Rheynfahrn / Achillea, Millefolium nobile, Tanacetum album.
Weiſſe Roſen / Roſa alba ſeu candida.
Weiſſer Roßfenchel / Fœniculum erraticum album.
Weiſſe Rüben / weiſſe Möhren / weiſſe Paſtinacken / Paſtinaca alba, Staphylinus albus.
Weiſſer Santel / Santalum album.
Weiß Schabenkraut / Blattaria alba.
Weiß Schadheyl / Symphytum petræum 3. flore albo.
Weiſſer Scharlach / Sclarea ſylveſtris alba.
Weiſſer Schwertel / Iris flore albo.
Weiſſe Seeblum / weiſſe Waſſerlilien / Nymphæa alba.
Weiſſer Senff / Eruca alba, Raucken / Rucula marina major.
Weiſſe Seiffen Erde / Cimolia Terra, Terra modicè pinguis, ſeu Terra ſaponaria alba, candida, mollis, rara, aut in candido purpurea.
Weiſſer ſpitziger Rheynfahren / Tanacetum album acutum.
Weiſſer Steinbrech / Saxifragia alba.
Weiſſe Tannen / Abies alba.
Weiſſer Taubenkropff oder Erdrauch / Fumaria 2. flore albo.
Weiſſer Thymel / Thymus Creticus, Thymum album.
Weiſſer Traubel Hyacinth / Hyacinthus Botryoides lacteus 18.
Weiſſer Turbith / Turbethum album.
Weiſſe Violen / Viola Martia alba multiplex.
Weiſſer und kleiner Wintergrün / Pyrola pratenſis alba.
Weiß Wachs / Cera alba.
Weiſſe Wallwurtz / Symphytum album majus ſeu flore albo.
Weiſſe Wegdiſtel / Frauen oder Vehediſtel / Carduus Mariæ.
Weiſſer Wermuth / Abſinthium album.
Weiſſer Wiederthon / weiſſer Wiedertodt / Adianthum album.
Weiſſer Wieſenklee / Trifolium pratenſe album.
Weiſſe wilde Feder- oder Pflaum-Negelein / Caryophyllus ſylveſtris plumaris albus, Spina alba ſylveſtris.
Weiſſe wilde Steinnegelein / Caryophyllus montanus albus 13.
Weiſſe Winden / Campanula, Ciſſampelos major.
Weiſſer und kleiner Wintergrün / Pyrola pratenſis alba.
Weiſſe Winterviole / Viola hyemalis flore albo.
Weiſſe Wolle / Gnaphalium, Lana pratenſis.
Weiſſes Wüllkraut / Verbaſcum ſecundum flore albo.
Weißwurtz / Polygonatum, Sigillum Salomonis.
Weiſſe Zwiebel / Cepa alba.
Weixelhartz / Gummi Ceraſorum.
Weixelkirſchen / Ceraſa acida.
Weiren / Ochſenbrech / Heuheckel / Anonis, Ononis.
Weitzen / Triticum, Frumentum, Robus, Pyros.
Weitzenſpeltze / Zeopyrum.
Weitzenwalch / Æra, Lolium, Zizania & Zizanium.
Wellſamen / Accipitrinæ ſeu Sophiæ Semen.
Welſcher Baldrian / Phu ponticum, Valeriana major.
Welſcher Bärenklau / Acanthus, Branca urſina Italica.
Welſcher Bimbinell oder Pimpinell / Pimpinella Italica.
Welſch Bingelkraut Männlein Phyllum maſculinum.
Welſch Bingelkraut Weiblein / Phyllum fœmininum.
Welſche Bohne / Dolichus.
Welſcher Bohnenbaum / Faba Græca, Agrifolium.
Welſcher Buchsdorn / Lycinum Italicum.
Welſcher Diſtel / Carduus ſcolymus, Articocalus.
Welſch Eychenlaub / Botrys.

Welſch

Digitized by Google

Welſch Eiſenkraut / Verbenaca vel Columbina ſupina.
Welſcher Fenchel / Fœniculum Italicum dulce.
Welſch Flöhekraut / Pſyllium, Herba pulicaris.
Welſch Harnkraut / Cepæa.
Welſche Heydelbeer / Myrtilli Italici.
Welſche Heydelbeerſtaude / Myrſine ſeu Myrtus Italic.
Welſcher Hirſchen / Milium Indicum.
Welſche Kirſchen / Corna, Kirbeeren / Dirrlitzen / Harlitzen und Zieſerlein.
Welſcher Körffel / Myrrhis.
Welſch Korn / Frumentum Aſiaticum, Indicum ſeu Sarracenicum.
Welſche Krebsblum / Heliotropium tricoccum *Plinii.*
Welſcher Kümmel / Stœchas Arabica.
Welſche Lauge / Hohlwurtzel / Ariſtolochia longa vera.
Welſches Liebſtöckel / Leviſticum Italicum.
Welſche Linſen / Colutea, oder Welſcher Linſenbaum.
Welſch Mohnkraut / Welſch Negelkraut / Lunaria Italica, Neura.
Welſch Negeleinkraut / Welſch Mohnkraut / Lunaria Italica, Neura.
Welſche Neſſel / oder Römiſche Neſſel / Urtica Romana.
Welſche Nießwurtzel / Elleborus albus, Veratrum album.
Welſche-Nüß / Baum- oder Wallnüß / Nuces juglandes ſeu Regiæ.
Welſche Ochſenzunge / Bugloſſum Italicum, Cirſium ſ. Echium.
Welſche Oſterluzey / Ariſtolochia longa vera, Dactylitis.
Welſche Pimpernüßlein / Piſtaceæ & Piſtaciæ.
Welſche Pimpinellen oder Bibinellen / Pimpinella Italica.
Welſch Purpurroth / Fünfffingerkraut / Pentaphyllon purp. rect. Ital.
Welſcher Quendel / Thymum & Thymus, Serpillum hortenſe.
Welſcher Scharlach / Horminum ſeu Sclarea Italica.
Welſche Schlutten / Halicacabus peregrinus.
Welſche Senetbletter / Sena ſeu Senna Italica.
Welſch Seydelboſt / Welſch Zeyland / Almezereon, Chamælea.
Welſch Stabwurtz / Abrotanum odoratum.
Welſch Steinbrech / Saxifraga Italica ſeu major, Siler montanum.
Welſch Stächaskraut / Stœchas Arabica.
Welſch Silberkraut / Argentina Mompeliaca.
Welſcher Thymian / Römiſcher Quendel / Thymum & Thymus Serpillum Rom.
Welſche Veil oder Viole / Viola matronalis.
Welſche Veil oder Violwurtzel / Iris Florentina.
Welſcher Wegerich / Aliſma, Damaſonium.
Welſch weiß Fünfffingerkraut / Pentaphyllon album rectum.
Welſcher Wermuth / Römiſcher- oder Gartenwermuth / Abſinthium pont. ſ. Rom.
Welſch Zeyland oder Seydelbaſt / Almezereon, Chamælea, Rapiens vitam.
Wendewurtzel / ſchwartze Nieß- oder Chriſtwurtzel / Helleborus niger.
Wendiſcher Erdrauch oder Taubenkropff / Fumaria Illyrica.
Wendwurtzel / Katzen- oder Augenwurtzel / Valeriana.
Weniggrün / Singrün / Weingrün / Mägtpalmen / Vinca per Vinca.
Wentel / Bettwanteln / Wantzen / Wandläuß / Cimex, Cimices lectularii.
Werbeldoſt / Pulegium montanum.
Wermuth / Elß / Eltz / Weyekraut und Wiegenkraut / Abſinthium vulgare.
Weſpe / Veſpa.
Wetterröslein / Alcea, Malva Venetiana, Hypecoum *Matth.*
Weydaſche / Gatrinum ſeu Cinis Clavellatus.
Weyden / Felbinger / Seidelweiden / Welge / Felber und Felbinger / Salix.
Weye / Weihe / Wuwe / Rüttelweyh / Hünerdieb / Milvius & Milvus.
Weyekraut / Wiegenkraut / Wermuth / Elß / Eltz / Abſinthium vulgare.
Weyenfuß / Weingartenfuß / Pes milvinus, Ranunculus repens dulcis.
Weyerkolben / Typha, Typha aquatica.

Weyernuß / Tribulus aquaticus, lacuſtris ſeu paluſtris.
Weyerpeterlein / Paſtinaca aquatica media.
Weyerroſen / Waſſerlilien / Seeblum / Nymphæa, Nenupharia.
Weygraß / Weggraß / Centumnodia & Polygonum.
Weyrauch / Olibanum ſeu Thus, Incenſum.
Weyrauchkraut / Haaſenöhrlein / wilder Nardus / Haſelwurtz / Aſarum, Azarum.
Weyerrauch Rinden / ſchwartzer Weyrauch oder Thymian / Cortex Thuris.
Weyrauchwurtz / Libanotis ferulacea, Roriſmarinus.
Weiſſer Calitzelſtein / weiß Kupfferwaſſer / weiß Victrill oder Kupfferrauch / Vitriolum album.
Wetzſtein / Cos.
Wetzſteinkraut / Ochſenbrech / Stallkraut / Weiren / Ononis, Reſta Bovis.
Wickbohnen / Feigbohnen / Wolffaſchbohnen / Lupinus.
Wicken / zahme Wicken / Vicia.
Widerſtoß / Ocimaſtrum, Ocimoides.
Widhopff / Widehopff / Epops, Vpupa.
Wieder / Aries.
Wiederthon / Wiedertodt oder Abthun / Steinfeder / Polytrichon, Trichomanes.
Wiegenkraut / Elß / Eltz / Weyekraut / Wermuth / Abſinthium vulgare.
Wieſelein / Muſtela.
Wieſenbethonien / Bethonien / Betonica, Serratula, Vetonica pratenſis.
Wieſenblum / Naſturtium pratenſe.
Wieſenklee / Trifolium pratenſe.
Wieſenköhl / Branca urſina Italica.
Wieſenkreß / Naſturtium agreſte ſeu pratenſe, Flos Cuculi.
Wieſenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Wieſenlattich / Weglattich / Hunds oder Küheblum / Dens Leonis, Taraxacum.
Wieſenmangoldt / Beta ſylveſtris.
Wieſenrauthen / Thalictrum majus.
Wieſenſtändelwurtz groß und klein / Orchis palmata pratenſis anguſtiolia major & minor.
Wieſen Zeitloſen / nackete Huren / Bulbus agreſtis, Colchicum.
Wießmuth / Marckaſith / Bismuth / Bismuthum, Marcaſita.
Wilder Ampffer / wilder Mangoldt / Lendenkraut / Lapathum acutum.
Wilde Angelick / Angelica ſylveſtris minor.
Wilder Aurin / Gratiola, Limneſion *Cordi*, Centauroides, Gratia Dei.
Wilder Balſam / Mentha ſylveſtris, Menthaſtrum.
Wilde Baſilien / Ocimaſtrum, Ocimoides, & Lychnis ſylveſtris.
Wild Bingelkraut Männlein und Weiblein / Cynocrambe mas & fœmina.
Wilde Bohne / Faba ſylveſtris.
Wild Bortzelkraut / Cepæa.
Wild Bruſtbeerlein / Jujubæ ſylveſtres.
Wilder Calmus / Valeriana.
Wilde Capern / Cappares ſylveſtres.
Wilde Cucumern / wilder Hundskürbes / Eſelskümmerling / Cucumis Aſininus.
Wilde Cypreſſen / Porſt / Tamariſen / Tamariſcus, Tamarix.
Wilder Dannenbaum / Abies.
Wilder Dill / Anethum ſylveſtre, Meum.
Wilder Dinckel / Taubkorn / Mäußgerſten oder Korn / Lolium, Phœnix.
Wilder Diſtel / Dipſacus, Spina ſeleniris *Dioſcoridis*.
Wilde Doſten / Origanum ſylveſtre.
Wilder Durchwachs / Ophris ſeu Bifolium.
Wilder Eber oder Schwein / Aper.
Wilder Ebers- oder Schweinszahn / Apri Dens.
Wilder Endivien / Cicerbita, Endivia ſylveſtris.
Wilder Eppig / Apium ruſticum ſeu ſylveſtre.
Wilder Fahren / Waldfahren / Farnkraut / Filix.
Wilder Feldſaffran / Carthamus ſylveſtris.
Wilder Fenig / Pfenig oder wilder Fuchsſchwantz / Panicum ſylveſtre.

Wilde

Digitized by Google

Wilde Feigbohne / Lupinus ſylveſtris.
Wilde Fichten / Pinus ſylveſtris.
Wilder Flachs / Leinkraut / unſer Lieben Frauen Flachs / Linaria.
Wilder Flachs mit gelben Blumen / Linum ſylveſtre flore luteo.
Wilder Flachs mit himmelblauen Blumen / Linum ſylveſtre flore cœruleo.
Wilder Fänumgräcum / Lotus campeſtris, Lotus trifolia.
Wild Freyſemkraut / Jacea ſylveſtris.
Wilder Fuchsſchwantz / wilder Feng oder Pfenig / Panicum ſylveſtre.
Wilder Galgandt / runde Cypertwurtz / Cyperus rotundus.
Wild Galgengraß / Gramen Cyperoides.
Wilde Garben / Erdeicheln / rother Steinbrech / Filipendula.
Wilder Gartenſaffran / Crocus hortulanus.
Wilder gehornter Magſamen oder Mohn / Papaver cornutum.
Wilde Goldblum / Heliochryſum *Dioſc*.
Wilder Habern / Avena græca, Feſtuca.
Wilder Haaſenklee / wilder Haaſenköhl / Sonchus levis ſeu ſylveſtris.
Wilder Haaſenköhl / wilder Haaſenklee / Sonchus levis ſeu ſylveſtris.
Wilde Haußwurtz / Portulaca ſylveſtris, Vermicularis minor.
Wild Hirſchhorn / wild Krähenfuß / Coronopus ſylveſtris ſecundus.
Wild Hirtzhorn / Hirſchhorn und Krähenfuß Coronopus ſylveſtris 2.
Wilder Hollunder / Sebulus, Sambucus montana & humilis.
Wild Hopffenkraut / Onobrychis.
Wilder Hundskürbes / Springkürbes / Eſelskümmerling / Cucumis Aſininus.
Wild Kartendiſtel / Dipſacus ſylveſtris.
Wilde Katze / Catus ſeu Felis ſylveſtris.
Wild Katzenſchmaltz / Cati ſylveſtris Pinguedo.
Wilde Kirſchen / Chamæceraſa.
Wilder Klee / Wieſenklee / Trifolium pratenſe.
Wilder Knoblauch / Allium Urſinum.
Wilder Köhl / Braſſica campeſtris ſeu ſylveſtris.
Wilder Körffel / Cicutaria, Myrrhis.
Wilder Krähenfuß / wild Hirſchhorn und wild Hirtzhorn / Coronopus ſylveſtris 2.
Wilder Kreſſen / Iberis, Naſturtium agreſte.
Wilder Kümmel / Cuminum ſylveſtre.
Wilder Kümmel mit langen Hörnlein / Cuminum ſylveſtre alterum.
Wilder Kürbes / Colocynthis, Cucurbita ſylveſtris.
Wilder Lattich / Lactuca ſylveſtris.
Wilder Lauch / Porrum ſylveſtre.
Wilder Lorbeerbaum / Laurus ſylveſtris, Tinus prima.
Wilder Mangoldt / wilder Ampffer / Lendenkraut / Lapathum acutum.
Wilder Meelbaum / Sorbus ſylveſtris.
Wilder Meerhirſchen / Lithoſpermum ſylveſtre.
Wilder Meerrettig / Armoracia.
Wilde Meliſſen / Meliſſophyllum.
Wilde Melten / Atriplex ſylveſtris.
Wilder Metram / Matricaria lutea ſylveſtris.
Wilder Mayer oder Mäyer / Blitum ſylveſtre.
Wilde Mielten / wilde Melten / Artriplex ſylveſtris.
Wilde Möhren / Paſtinacken / Daucus ſeu Paſtinaca ſylveſtris.
Wilde Morellen / Elaphoboſcum ſylveſtre.
Wilde Müntz / Mentha agnina, Menthaſtrum.
Wild Mutterkraut / Calamintha montana.
Wild Negelein / Caryophylli ſylveſtres.
Wilder Nardus / Haaſenöhrlein / Haaſelwurtzel / Aſarum.
Wilde Ochſenzunge / Bugloſſum ſylveſtre, Echium vulgare.
Wilde Ochſenzunge mit weiſſen Blumen / Echium floribus albis.
Wilder Oelbaum / Oleaſter, Olea ſylveſtris.

Digitized by Google

Wilden oder Aethiopiſchen Oelbaums-Gummi / Gummi Elemi.
Wilde Pappeln / Eibiſch oder Ibiſch / Althea, Bismalva, Ibiſcus.
Wilde Paſtinachen / wilde Peſtnachen / wilde Möhren / Daucus ſylveſtris, Paſtinaca ſylveſtris.
Wilder Perthram oder Bertram / Tanacetum vulgare.
Wilde Peterſilgen / Apium ſeu Petroſelinum arvenſe.
Wilder Pfenig / wilder Feng / wilder Fuchsſchwantz / Panicum ſylveſtre.
Wilde Pimpernüßlein / Staphylodendron.
Wilder Poley / Calamintha agreſtis ſeu vulgaris, Serpillum.
Wilder Portugaliſcher Lorbeerbaum / Tinus Luſitanica.
Wilde Rauckеn / Eruca ſylveſtris.
Wilde Rauthen / Ruta ſylveſtris ſeu Harmula, & Fumaria.
Wilde Roſen / Roſa ſylveſtris & Papaver erraticum.
Wilder Roßmarin / Roſmarinus ſylveſtris & Polium campeſtre.
Wilde Röthe / Rubia ſylveſtris.
Wilde Rüben / Rapum ſylveſtre.
Wilder runder Galgand / Cyperus rotundus.
Wilder Saffran / Carthamus ſeu Cnicus vel Cnecus.
Wilde Salbey / Gallitrichon, Salvia ſylveſtris.
Wild St. Johannis-Brod / Siliqua ſylveſtris.
Wilder Scharlach / Horminum ſylveſtre, Gallitrichon ſylveſtre.
Wilder ſchwartzer Coriander / Melanthium ſylveſtre.
Wild Schwein / Aper.
Wild Schweinſchmaltz / Apri pinguedo.
Wilde Schweinszähn / Dentes Apri, Dentes Suis feri.
Wilder Senff / Eryſimon, Sinapi ſylveſtre.
Wilder Siſymber / Siſymbrium ſylveſtre ſeu Mentha aquatica.
Wilde Spargen / Corruda, Aſparagus ſylveſtris.
Wilder Sperberbaum / Sorbus torminalis.
Wilder ſpitziger Rheynfahren / Tanacetum acutum ſylveſtre.
Wild Täſchelkraut / Bauerenſenff / Wegkreſſen / Thlaſpi.
Wilde Vehediſtel / Spina alba ſylveſtris.
Wilde Veil oder Violwurtzel / Iris ſylveſtris.
Wilder Wachholder / Chamæplatanus.
Wilder Weinſtock / Labruſca, Lambruſca, Vitis ſylveſtris.
Wilde Weyden oder wilder Weyd / Iſatis ſylveſtris.
Wilder weiſſer Senff / Eruca ſylveſtris alba.
Wilde Wicken / Aphaca & Aphace, Vicia ſylveſtris.
Wilder Zirnenbaum / Pinaſter.
Wilde Zisererbſen / Ciceres ſylveſtres.
Wilder Zitwer / Bryonia alba, Vitis alba.
Wilgen / Welgen / Weiden / Felbinger / Seidelweiden / Salix.
Windenkraut / Convolvulus, Volubilis, Numularia.
Winde / Windig / Convolvulus, Volubilis.
Windiſcher Storckenſchnabel / Geranium tuberoſum.
Winde Röslein / Anemone.
Winterblum / Stœchas citrina & Colchicum.
Winterborras / Borrago hyemalis, Bugloſſum Hiſpanicum.
Wintergrün / Mercurialis, Pyrola.
Winter Iſop / Kops Iſop / Zwiebel Iſop / Satureja.
Winterkirſchen / Judenkirſchen / Boborellen / Alkekengi.
Winterkönig / Maußkönig / Thurnkönig / Zaunkönig / Paſſer troglodites.
Winterpflantzen / Wintergrün / Holtz- und Waldmangoldt / Pyrola.
Winterroſen / Halß- und Herbſtroſen / Malva arborea.
Winterveigel oder Viole / Viola Matronalis.
Wirbel / ein Wurm / Curculio.
Wißmuth / Bißmuth / Marckaſith / Biſmuthum, Marcaſitha.

Wittewall ein Vogel / Galbula.
Wohlgemuth oder Doſten / Origanum officinarum ſeu vulgare.
Wohlrüchender Aſandt / Aſa ſeu Aſſa dulcis, Gummi Benzoin.
Wohrüchender Calmus / Acorus verus, Calamus aromaticus.
Wohlrüchend Filtzkraut / Epithymum.
Wohlrüchender Klee / Siebengezeit / Gartenklee / Trifolium odoratum.
Wohlrüchende Negelein / Großblum / Caryophyllus hortenſis, Flos Tunicæ.
Wohlrüchend purpurfarb Harnkraut / Oſyris adorata purpurea.
Wohlrüchende Schlüſſelblum / Auricula Muris.
Wohlrüchender Spick / Nardus Indica, Saliunca Gallica.
Wohlrüchender Thymian / Thymiama, Cortex Thuris.
Wohlrüchend Wollkraut / Verbaſculum odoratum, Primula Veris.
Wohlverley / Wollverley / Mutterwurtz / Arnica, Caltha alpina *Geſn.*
Wolff / Lupus.
Wolffs Aſchbohne / Wolffsbohne / Feigbohne / Wickbohne / Lupinus.
Wolffsbeer / Baccæ Paridis, Uvæ lupinæ.
Wolffsdärmer / Inteſtina Lupi.
Wolffsfiſt / Bubenfiſt / Weiberfiſt / Fungus Chyrurgorum.
Wolffsfuß / Wolffstapp / Cardiaca, Pes Lupi.
Wolffsgifft / Wolffskraut / Wolffswurtz / Aconitum Lycoctonum.
Wolffsmilch / Eſelsmilch / Hunds- und Teuffelsmilch / Eſula.
Wolffsſchaden / Thermus, Lupinus ſativus.
Wolffsſchmaltz / Lupi Pinguedo.
Wolffsſtrehl / Wolffsſtreel / Dipſacus, Labrum Veneris.
Wolffstappen / Wolffsfuß / Cardiaca, Pes Lupi.
Wolffswurtz / Wolffsgifft / Wolffskraut / Aconitum Lycoctonum.
Wolffszahn / Dens Lupi.
Wollichte Creutzwurtz / Senecio tomentoſa tertia.
Wollichte frembde Zwiebel / Bulbus Eriophorus.
Wollkörner / Baumwollen Nüßlein oder Saamen / Sem. Bombácis.
Wollkraut / Wüllkraut / Feld- und Königskertzen / Verbaſcum.
Wollverley / Mutterwurtz / Arnica, Caltha alpina *Geſneri.*
Wüllblum / Lenotopodium, Rapejon *Plinii*, Verbaſci flos.
Wüllkraut / Wollkraut / Candelaria, Lanaria, Verbaſcum.
Wunderbaum / Cataputia major, Ricinus, Palma Chriſti.
Wundglöcklein / Sanicula alpina.
Wundholtz / Eſchern / Eſchenbaum / Steineſchen / Fraxinus.
Wundkraut {
Gülden Wundkraut / Conſolida aurea.
Heydniſch Wundkraut / Conſolida ſarracenica.
Heylig Wundkraut / } Nicotiana.
Indianiſch Wundkraut / }
Wundkraut / Craſſula, Fabaria.
Wundlattich / Conſolida lactucina, Pulmonaria aurea.
Wundrauthe / Ruta pratenſis, Ruta vulneraria.
Wundſchierling Wüterich / Wutſchierling / Amauroſis, Cicuta.
Wundwurtz / Valeriana ſylveſtris major.
Wundzyſche / Sideritis, Heraclia *Dioſcorid.*
Würbeldoſt / Wirbeldoſten / Clinopodium majus.
Würbeldoſten / Pulegium montanum.
Wurmkraut / Wurmſamen / Semen Zynæ, Santonicum, Tanacetum.
Wurmſamen / Semen Zynæ, Sanctum, Santonicum, Zedoariæ.
Wurmwurtz / Biſtorta, Sanguiſorba, Scrophularia.
Wurtzkraut / Gariofilat und Caraffelkraut / Caryophyllata.
Würtznegelein / Caryophylli aromatici.
Würtzriedt / Calamus aromaticus.
Wüſtling / Schnepffe / Ficedula (à ficuum eſu ſic dicta.)

Wütte-

Digitized by Google

Wütterich / Wützerling / Wundſchierling / Cicuta, Cicutaria.
Weye / Weihe / Wuwe / Rüttelweyh / Hünerdieb / Milvius, Milvus.
Weyenſchwantz / Pfaffenblat / Löwenzahn / Taraxacum.

X.

XEnechton / Xenechtum und Zenerton oder Anhenckſel gegen das Gifft / Xenechton & Xenechtum.

Y.

YFenblat / Jvenblat / Jmbenblat und Jmmenblat / Meliſſa.
Yfenholtz / Ulmus.
Yſop / Jſop / Jſpen / Kloſter- und Kirchen-Jſop / Hyſſopum & Hyſſopus.

Z.

ZAcharias-Blum / Flos Zachariæ, Cyanus & Blaveola.
Zäpffleinkraut / Kohl- und Zapffenkraut / Hauckblat / Daphne Alexandrina, Laurus Alexandrina, Bonifacia, Uvularia, Hippogloſſum, Lingua pagana.
Zahme Endivien / Endivia domeſtica ſeu ſativa.
Zahme Feigbohne / Lupinus ſativus.
Zahme Gartendiſtel / Carduus hortenſis.
Zahmer Gartenklee / zahmer Steinklee / Trifolium odoratum.
Zahme Hindläufften / Wegwarth und Wegweiß / Cichorium ſativum.
Zahmer Kartendiſtel / Dipſacus hortenſis ſeu ſativus.
Zahme Müntz / krauſe Müntz / Müntzbalſam / Mentha criſpa ſativa.
Zahme Negelein / Caryophylli domeſtici ſeu hortenſes.
Zahme Raucken / Eruca ſativa.
Zahme Rauthen / Weinrauthen / Zaunrauthen / Todtenkraut / Rutha hortenſis.
Zahme Roſen / Roſa domeſtica ſeu hortenſis.
Zahmer Siſymber / Siſymbrium domeſticum ſeu Mentha *criſpa*.
Zahme Spargen / Aſparagus hortenſis, Regius.
Zahmer Sperberbaum / Sorbus hortenſis ſeu ſativus.
Zahme Sperberbeeren / Sorba domeſtica ſeu ſativa.
Zahmer Steinklee / zahmer Gartenklee / Trifolium odoratum.
Zahme Wegwarten / Wegweiß- oder Hindläufften / Cichorium hortenſe.
Zahmer Weyd / Iſatis, Glaſtum.
Zahme Wicken / Vicia.
Zahnkraut / Dentaria, Conſolida dentaria, Squamatica.
Zahnſchneckenſtein / Dentalium.
Zahnſticherkraut / Bisnaga, Viſnaga, Dentiſcal.
Zahnviole / Viola dentaria.
Zahnwurtz / Dentaria & Pyrethrum.
Zambach / Jaſminum.
Zancken und Zaucken / Mayenblumen oder Mayenriß / Lilium Convallium.
Zapffenholtz / Faulbaum / Alnus nigra, Arbor fœtida & Frangula.
Zapffenkorn / Clavis ſiliginis.
Zäpffleinkraut / Kehlkraut / Zapffenkraut / Hippogloſſum, Uvularia.
Zazaparillen / Sorſaparillen oder Salſaparilla / Smilax aſpera peruviana, ſeu Radix Salſaparillæ.
Zaucken oder Mayenriß / Mayenblum / Lilium convallium.
Zäunling / Specklilien / Roſen von Jericho / Caprifolium.
Zaunglocke / Campanula, Convolvulus, Volubilis major.
Zaunkönig / Winterkönig / Thurnkönig / Schneekönig / Paſſer Troglotites.

Zaun-

Digitized by Google

Zaunlilien/Specklilien/Geyßbladt/Waldtlilien/Caprifolium.
Zaunrauthen/ Zahmerauthen / Weinrauthen / Todtenkraut / Ruta hortenſis.
Zaunrüben/ Stückrüben oder Wurtz/Schmeerwurtz/Scheißwurtz/ Bryonia.
Zaunſchlüpfferlein/ Zaun-Schnee-und Winterkönig/ Paſſer Troglotites.
Zauntwindten/Zauntweiden/ Convolvulus ſeu Volubilis minor.
Zebaſt/ Zeidelbaſt/Zeiland/Laureola, Cocognidium,Mezereon.
Zeckenkörner/Cataputia major, Ricinus, Korva.
Zehrgraß/Zehrkraut/Weg-graß/Wegraß/ Centinodia.
Zehrwurtz/Aronwurtz/ teutſcher Jngber/Kalbsfuß-Wurtz/Arum.
Zeidelbaſt/Zebaſt/Zeilandt/Cocognidium, Laureola, Mezereon.
Zeugbohne/Feugbohne/Wickelbohne/Wolffaſchbohne/ Lupinus.
Zeilandt/Zebaſt / Zeidelbaſt/Cocognidium,Grana Gnidii, Laureola.
Zeiſig oder Zinſigkraut/Sideritis vulgaris, Heraclia *Dioſcorid.*
Zeitloſen / Margarethenblum/Marienblumlein/Maßlieben/Bellis.
Zeitloſen auf wieſen/Colchicum,Bulbus agreſtis, nackete Huren.
Zellerie/ Apium,Selinum.
Zibeben/große blaue Roſinen/ Uvæ paſſæ ſeu Paſſulæ majores.
Zidwer und Zidwerwurtz / Zittwer/Zadar,Zadur,Zedoaria.
Zidwerſaat/ Zittwerſamen/Semen Cynæ & Zyna,ſeu Santonicum.
Zieber oder Zwiebernüßlein/ Pineæ ſeu Nuclei Pini & Strobili.
Ziebeth/zibethum,zibetta & Civetta, Algalia & zapetium.
Ziebethkatze/Catus zibethinus.
Ziedern/ Ægilops, Panis Leporis.
Ziegen/Geiß/Capella, Capra,Hirci Fœmina.
Ziegeunerkraut / Dollkraut/ Rindtwurtz/ Hyoſciamus, Juſquiamus, Faba porcina.
Ziegenbock/ Geißbock/Caper,Hircus,Capræ Mas.
Ziegenbocks-Bluth/Bocksbluth/Sanguis Hirci
Ziegenbocks- oder Bocks-Jnſchlicht/Sevum Hircinum.
Zieſerlein / Kirbeeren/ Dörlitzen/Harlitzen und Welſchekirſchen,Corna.
Zieſerlein/Speirling/Sparäeffel/Sparbieren/Sorba Domeſtica.
Zieſernüßlein/Zierbernüßlein/Pinien und Krafftnüßlein/Pinea.
Zigeunerkraut/Bilſemkraut/Rindswurtz/Hyoſciamus.
Zimmer oder Ruthe/ Cauda, Haſta,Membrum genitale,mentula, Penis, Priapus & Virga.
Zimmetrindten/Zimmet/oder Canel/ Canella,Cinamomum.
Zinck/ Marcaſita aurea ſeu Metallica, zinkum.
Zinn / Stannum à nonnullis Plumbum album.
Zinnkraut/Kandtenkraut/Katzenſchwantz/ Equiſetum.

Zinnober:
- Der alten Zinnober/Sanguis Draconis *Mart. Rul.*
- Berg Zinnober/ Cinnabaris nativa.
- *Dioſcoridis* Zinnober/Sanguis Draconis.
- Gemachter Zinnober / Cinnabaris factitia.
- Spießglaß-Zinnober/Cinnabaris Antimonii.
- Zinnober/gemachter Zinnober/ Cinnabaris vulgaris.

Zipperleinkraut/Ægopodium, Podagraria.
Zirmet/Seſeli Maſſilioticum, Siler montanum, Saxifraga major.
Ziſer-Erbſen/ Cicer-Erbſen/Ciceres rubri.
Ziſerlein / Kirbeeren/Dörlitzen/Harlitzen und Welſchekirſchen/Corna.
Ziſerlein/Speierling/Sparäepffel Sparbieren Sorba Domeſtica.
Zitterrüben/Zaunrüben oder Stuckwurtz / Bryonia,Vitis ſylveſtris.
Zitterwurtz/Grindt-und Mängelwurtz/ Lapathum acutum.
Zittwerſaadt/Zerbernſaadt/ Semen Cynæ, zynæ,zedoariæ.
Zittwerwurtzel/ zadar, zadur, zadura, zedaria & zeduaria.

Zucker
- Alaun/oder Alaunzucker/Alumen Saccharinum
- Bleyzucker/Saccharum Saturni ſeu Sal Saturni.
- Brauner oder rother Candelzucker/Saccharum Candum rubrum.
- Canarienzucker/Saccharum Canarienſe finiſſimumum.
- Candelzucker/Saccharum Candum album & rubrum.
- Farinzucker/Saccharum Farinatum.
- Melißzucker/Saccharum Meliſatum.
- Penidzucker/Saccharum Penidium oder gedrehter Zucker.
- Thomaszucker/Saccharum rubrum ſeu Thomæum.
- Weiſſer Candelzucker/Saccharum Candum album.
- Weiſſerzucker/Saccharum album.
- Zucker-Alaun/Alumen Saccharinum.
- Zuckerriedt oder Rohr/Canna ſeu Harundo Sacharina.

Zuckerwurtzel/Gierlein/Görlein/Klingelrüblein. Rapunculus hortenſis, Siſar, Siſarum, Siſer.
Zumpenkraut/Craſſula major, Telephium.
Zungenbladt/Zäpffleinkraut/Hippogloſſum, Lingua pagana, Uvularia.
Zungenkraut/Enophyllum.
Zürgelbaum/Lotus Africana.
Zwetſchen/Quetſchen/Pruna Damaſcena.
Zweyblaadt/Bifolium, Perfoliata ſylveſtris.

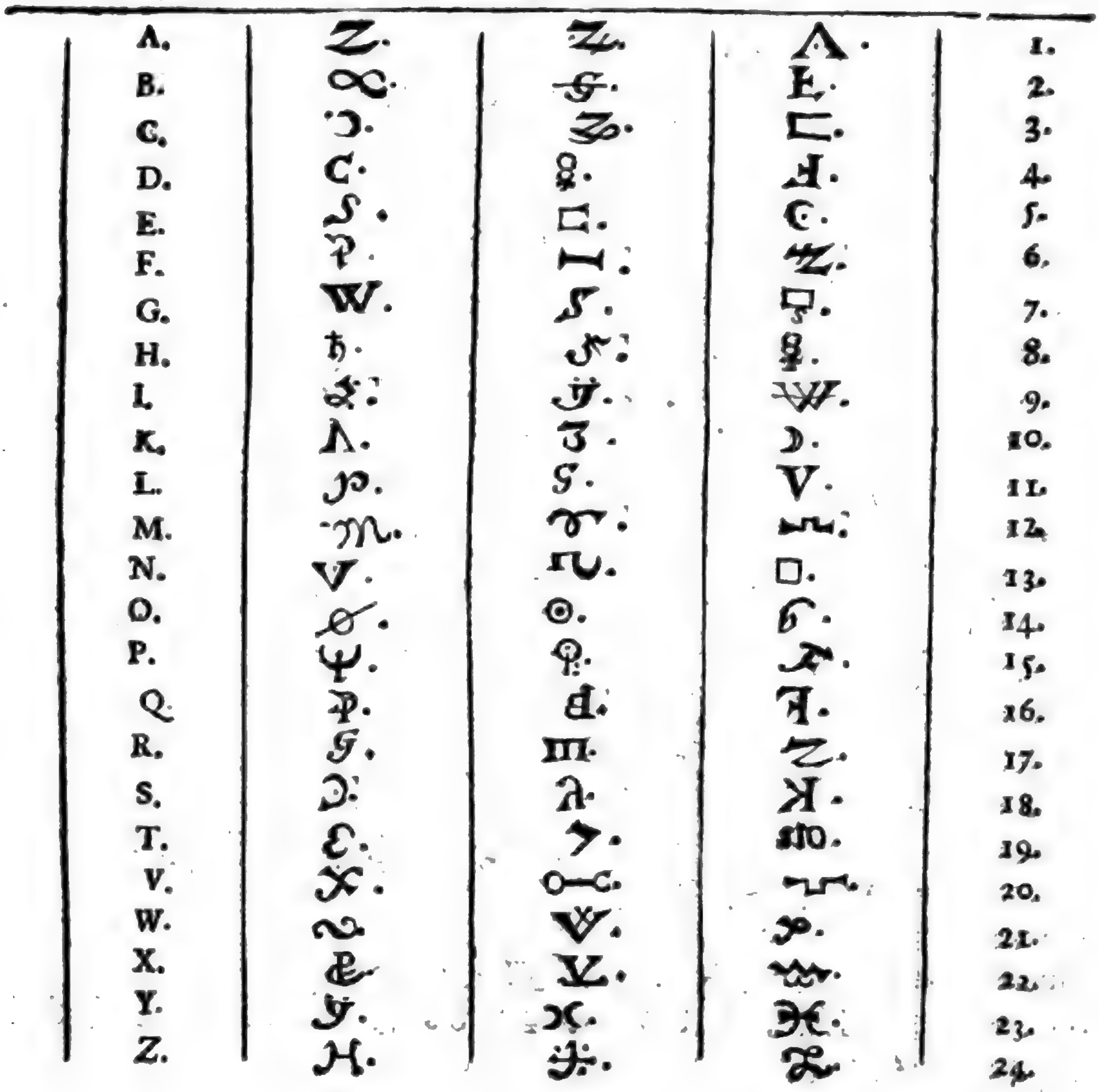
Zwiebel oder Zwieffel.
- Ackerzwiebel/Feldtzwiebel/Bulbus eſculentus & Vomitorius.
- Zwiebel oder Aſcalon. Cepa Aſcalonica.
- Feldtzwiebel/Ackerzwiebel/Bulbus eſculentus & Vomitorius.
- Langezwiebel/Cepa Longa.
- Meerzwiebel/Scilla, Scylla, Squilla, Bulbus ex Hiſpania.
- Schnittzwiebel/Cepa ſectilis.
- Weiſſezwiebel/Cepa alba.
- Zwiebeln/gemeine Zwiebel/Cepa, Cepa capitata.
- Zwiebel Iſop/Winter-Iſop/Satureja.

Zwitter Molybdena, Plumbago.
Zybeth/zibethum, zibetta & Zivetta.
Zybethkatze/Catus Zibethinus.
Zypergraß/Zipergraß/Gramen Cyperoides.

E N D E.

ALPHA-

ALPHABETUM
CHYMICUM
&
NUMERUS
CHYMICUS.

CHARACTERES
ſive
Signa Metallorum, Mineralium, Ponderum, Planetarum, aliarumque Rerum Chymicarum.

A.

ABſtrahere,
Acetabulum,
Acetum, ▽E,
Acetum Cydoneorum,
Acetum Deſtillatum,
Acetum ter Deſtillatum,
Acetum Vini rubri,
Aër,
Ærugo,
Æs, ♀, vid. Cuprum.
Æs Viride,
Æs Uſtum, vid. Crocus Veneris, ♀ ſtum,
Æſtas,
Ahenum,
Albumen,
Alcohol Vini, A.
Alembicus, Cucurbita,
Alumen, ala, AlA, (vellat.
Alumen Catinum, ♀, vid. Sal Alkali & Cineres Cla-
Alumen Fæcum,
Alumen Plumoſum,
Alumen Saccharinum,
Alumen Uſtum,
Amalgama,
Amphora,
Ana, an.
Animalia,
Annus,
Antihecticum Poterii,
Antimonii Regulus, vid. Regulus Antimonii,
Antimonii Vitrum,

Antimo-

Digitized by Google

Antimonium,

Aqua,

Aqua Amphora,

Aqua Ardens,

Aqua Fortis,

Aqua Gradaria,

Aqua Mercurii,

Aqua Pluvialis,

Aqua Regis,

Aqua Salis Nitri,

Aqua Solvens,

Aqua Vitæ,

Aquarius,

Arcitenens, Arcuiatio

Arena,

Argentum,

Argentum Muſicum

Argentum Pictorium,

Argentum vivum.

Aries,

Arſenicum,

Arſenicum Citrinum,

Arſenicum Rubrum,

Arſenicum Sublimatum,

Aſſare,

Atramentum,

Auri calx,

Auri chalcum,

Auripigmentum

Aurum

Aurum Muſicum,

Aurum Pictorium

Aurum Potabile,

Autumnus,

B.

Balneum, ℬ, B.
Balneum Arenæ ſeu arenoſum, ... Balneum ∴næ.
Balneum Mariæ, MB, BM, ...
Balneum Roris ſeu Vaporis, BR, VB.
Bezoar Occidentalis, ...
- - Orientalis, ...
Bezoarticum Joviale, ...
- - - Lunare, ☽.
- - - Martiale, ♂.
- - - Minerale, ...
- - - Saturninum, ...
- - - Solare, ☉.
- - - Venereum ...
Bolus Albus, ...
Bolus Communis, ...
Bolus Armenus, ...
Borax. ...

C.

Cadmia Alexandrina, vid. Tutia.
Cadmia foſſilis Metall. vid. Cobaltum.
Cadmia foſſilis nativa ſeu Lapidoſa. vid. Lap. Calam.
Calamus, ...
Calcinare, ...
Calcinatio Argenti ...
Calcinatio Auri, ...
Calidum, ...
Calx, ...
Calx Ovorum putaminum, ...
Calx Saturni ...
Calx Solis, ...
Calx viva ...
Camphora, ...
Cancer, ♋.
Capella oder auf der Capelle/ ...
Caper, ... 30.
Capitellum oder Helm/ ...
Capitellum cæcum, ...
Capricornus, ...
Caput mortuum, ...
Carbones ...
Cementare, ...
Centaurium, 100 taurium Germ. Tauſendt Güldenkraut.

Cera,

Cera, Æ,
Cera Virgenea,
Ceruſſa, HI,
Ceruſſa citrina,
Chalybs vel Ferrum & mars,
Cineres,
Cineres clavellati, VZ. vid. Alumen catinum, & Sal Alkali.
Cineres cribrati,
Cineres fæcum Vini,
Cineres Plumbi,
Cineres Stanni,
Cinnabaris, 33,
Cinnabaris Antimonii, nii.
Cinnabaris Nativa, va.
Coagulare, XX, HE,
Coagulatum,
Cobaltum, Kobaltum,
Coculus albus,
Coculus rubeus,
Cœlum, colore inflammatum,
Colcothar ſeu Vitriolum ad rubedinem calcinatum.
Color roſeus,
Compoſitio,
Conchæ,
Contervet,
Coquere,
Corium,
Cornu,
Cornu Cervi, CC.
Cornu cervi uſtum, CCV,
Corpus,
Cotyla,
Creta,
Crocus,
Crocus martis,
Crocus metallorum,
Crocus ſolis,
Crocus Veneris,
Crucibulum, X, X,
Cryſtallinus, E, HE,
Cucurbita,
Cuprum, V,

D.

De, a, heiſt durch ein ander.
Decoctio,
Deſtillare,
Deſtillare per Arenam,
Deſtillare per Cineres.
Diaphoreticum martiale,
Dies,
Dies & Nox.
Digerere,
Digeſtio,
Docht,
Drachma, ʒ, ʒj, ℈iij, oder Grana, lx.
Drachma Semis, ʒß ʒiß, oder Grana xxx.
Durch ein ander, D, e, a.

E.

EBullire,
Eiſen König,
Eiſen Kupffer,
Eiſen Roſt, vid. Ferrugo,
Elementa ſeu Elementum,
Ertz, vid. Æs, vel Cuprum,
Eſſentia,
Evacuatio,
Extrahere,

F.

FÆces Vini.
Farina,
Farina Laterum.
Fel Vitri,
Ferrugo,
Ferrum, Mars ſeu Chalybs, ♂,
Fiat, *F*, *f*.
Filtrare,
Filtrum ſive per Filtrum
Fimus equinus,
Fixare,
Flores Antimonii,
Flores Æris
Flores Benzoin,
Flores Martis, eſt Crocus Martis,
Flores Sulphuris,
Flores Vitrioli,
Flores Viride Æris,
Fluere,

Fornax,

Fornax, .
Fricare, .
Frigidum, .
Fuligo, .
Fumus, .
Fuſum, .

G.

Gemahlen Gold, .
Gemahlen Silber, .
Gemini, .
Glett, , vid. Lithargyrium.
Glocken Speys, .
Gradare, .
Gradus, .
Gramma, id eſt Scupulus vel duo Oboli ℈j. Grana XX.
Grana, XXIV, .
Granatus, , vid. Lapides.
Granum, Gr, gr, ein klein Gerſten oder groß weiß Pfeffer-Korn.
Gummi, .
Gummi Arabicum, .
Gutta, G. g. gutt.

H.

Hæmatites, , vid. Lapides.
Hermes, Mercuricus, ☿.
Hora, .
Humiditas, .
Hydrargyros ſeu Hydrargyrus, vid. ☿, ſeu ☽ tum vivum.
Hyems, .

I.

Ignis, △, 20.
Ignis Balnei , ſeu Ignis Cinerum, .
Ignis Circulatorius, .
Ignis Fortis, .
Ignis Lentus, .
Ignis Reverberius, .
Ignis Rotæ ſeu Reverberii, .
Imbibere, .
Jupiter, ♃, .

K.

Keſſelbraun, .
Kobaltum, Cobaltum, .

Lamina,

Lamina [symbol], [symbol].
Lamina Cupri, [symbol].
Lana, [symbol].
Lapis, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lapis, Armenus, [symbol].
Lapis Calaminaris, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lapis Calcarius ſeu Calcis, [symbol].
Lapis Cryſtallinus [symbol] [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lapis Granatus, [symbol] [symbol] [symbol].
Lapis Hæmatites, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol] [symbol], [symbol] [symbol] [symbol] [symbol].
Lapis Lazuli, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lapis Magnes, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lapis Prunellæ, [symbol], [symbol], [symbol].
Lapis Pumex, [symbol].
Lapis Sabuloſus, [symbol].
Lapis Silex, [symbol].
Lapis Silex uſtus, [symbol].
Lapis Tutiæ, [symbol].
Lateres, [symbol], [symbol], [symbol].
Lateres cribrati, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lazura [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Leo, ♌ ♌ ♌.
Libra, [symbol], [symbol], [symbol] [symbol] [symbol] [symbol] [symbol], 1. Loth.
Libra Semis, [symbol], [symbol], [symbol], 12. Loth.
Lignum, [symbol], [symbol].
Limatum, [symbol].
Limatura Argenti, ☽.
Limatura Auri, [symbol].
Limatura Chalybis, [symbol], [symbol].
Limatura Ferri, [symbol], [symbol], [symbol], ♂.
Limatura Plumbi, [symbol].
Limatura Stanni, [symbol], [symbol].
Limatura Veneris, ♀.
Limus, [symbol], [symbol].
Lique facere, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lithargyrium Argenteum, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lithargyrium Aureum, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Lithargyrium Plumbi, [symbol].
Lixivium. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol] [symbol] [symbol].
Lixivium Calcis vivæ, [symbol].
Lixivium Commune, vid. Lixivium.
Lixivium Tartari, [symbol].
Luna, [symbol], ☽, ☽, vide Argentum.
Luna creſcens, & Ortus Lunæ, ☽, [symbol].

Luna

Luna deficiens. ☾.
Lutare, N, N.
Lutum,
Lutum Sapientiæ, LN.

M.

Mit ein ander, m, c, a.
Magnes vid. Lapis Magnes.
Magneſia, M.
Manipulus, Mj, *Mj*.
Manipulus Semis, Mß, *Mß*.
Marcaſita, ♀, ♃.
Marcaſita argentea,
Marcaſita aurea,
Marcaſita fixa,
Mariæ Balneum, vid. Balneum Mariæ, MB.
Mars vid. Ferrum ſeu Chalybs. ♂.
Martis Limatura, vid. Limatura Chalybis.
Maſſa,
Maſſa Pilularum, M.
Materia, *mad*.
Materia prima,
Mel, M, N.
Menſis,
Menſtruum, ♀.
Mercurius, vid. Argentum.
Mercurius Æris,
Mercurius auri, Mercurius Calcinatus,
Mercurius Jovis,
Mercurius Lunæ,
Mercurius Martis, ☿♂.
Mercurius Philoſophorum,
Mercurius præcipitatus,
Mercurius Saturni, M.
Mercurius Stanni,
Mercurius ſublimatus, 8S.
Mercurius Vitæ,
Mercurius vivus vid. Argentum vivum.
Metalla,
Metalla ſeptem,
Minium, IL.
Minutæ Horarum,
Miſce, ſeu Miſceatur, M, M.

Digitized by Google

Mixtura ſimplex,
Mortificare,
Muffel,
Multiplicare, *Mu*.

N.

Nitrum, T,
Nix, O.
Nox, V, O.
Nuces Moſchatæ,

O.

Oboli Duo, eſt Scrupulus Unus ℈j, ſive Grana XX.
Oboli Quatuor, F, T, ſunt Scrupuli Duo ℈ij, ſive Grana XL.
Oboli Quinque, E, L, ſunt Scrupuli Duo cum dimidio ℈iiß vel Grana L.
Obolus Dimidius. Ɔ, V, ſunt Grana V.
Obulus Unus, X, eſt Scrupulus ſemis, Grana X, ſexta Pars Drachmæ.
Ochra plumbea, ſeu factitia,
Oleum coctum,
Oleum commune,
Oleum deſtillatum,
Oleum expreſſum,
Oleum Olivarum. vid. Ol commun. Oleum Lunæ,
Oleum per deliquium,
Oleum Salis Nitri,
Oleum Saturni,
Oleum Sulphuris,
Oleum Talci,
Oleum Tartari, V,
Oleum Vitrioli,
Operatorium,
Oppoſitio,
Ovum, O.

P.

Pars,
Permiſcere,
Permixtio,
Philoſophi,
Philoſophorum,
Philoſophus,
Phiola,
Phlegma,
Phlegma Salis,
Piger Henricus,
Piſces,
Plumbum,

Plumbum

Digitized by Google

Plumbum diſſolutum, eſt Mercurius, ☿.
Plumbum Philoſophorum.
Plumbum Uſtum.
Podaſche, Weidaſche, vid. Alū nem catinum, ſeu Cineres Clavellat.
Præcipitare.
Præparare, PP, HP, PP, PP, P.
Pugillus, p j.
Pugillus Semis, pß.
Pulveriſare.
Pluvis.
Purificare.
Putrifacere, FS.

Q.

Quadratus, □.
Quantum placet, q. pl. q. p.
Quantum ſatis, q. ſ.
Quantum vis, q. v.
Quinta Eſſentia, qee, QE.
Quinta Eſſentia Vini.

R.

Realgar.
Receptorium.
Receptum ſeu Recipe, ℞.
Reducere.
Regulus.
Regulus Antimonii.
Regulus Antimonii Martiatus.
Regulus Antimonii Medicinalis.
Regulus ſtellatus.
Renovare, ф.
Reſina.
Retorta.
Reverberare, R.
Reverberium.
Rooſt.
RoſeusColor, P.
Ruſtgelb.

S.

Sagittarius.
Sal Alkali, R.
Sal Armoniacum.
Sal Capitis mortui.
Sal Colcothar.

Sal Commune,
Sal Gemmæ,
SalMarinum,
Sal Petræ, vid. Nitrum,
Sal Saturni,
Sal Tartari,
Sal Tartari eſſentiale,
Sal Vini eſſentiale,
Sal volatile.
SalUrinæ,
Sapo,
Saponis Cineres, vid. Cineres Saponis.
Saturnus, vid. Plumbum.
Scorpio,
Scrupuli quinque,
Scrupulus ℈j ſive Grana XX vel Tertia Pars Drachmæ,
Scrupulus ſemis, ſexta Pars Drachmæ vel Grana decem,
SecundumArtem, S.A.ſ.a.
Semi Uncia, vel Drachmæ Quatuor ʒiv, ſive ℈xii, vel Grana 240.
Semis, ß, ſ,
Septimana,
Septimanæ duæ,
Septimanæ tres,
Septimanæ quatuor vel Menſis,
Sextarius,
Sextilis,
Siccare, D
Sigillum hermeticum,
Signum quatuorElementorum,
Soda,
Sol, vid. Aurum.
Solvere,
Solutio, P
Spiritus,
Spiritus per aſcenſum,
Spiritus per deſcenſum,
Spiritus Mercurii,
Spiritus Tartari,
SpirtusTartari Vitriolatus,
Spiritus Vini,
Spiritus Vini Alcoholiſatus,
SpiritusViniRectificatus, R.
Spiritus ViniTartariſatus

Squama

Squama Æris, .
Stannum, vid. Jupiter.
Stella Reguli Antimonii, vid. Regulus Stellatus.
Stratum ſuper Stratum, , SSS, , , , , , SSS.
Sub Cinere, .
Sublimare, , , , , , , , , , .
Succinum, B, B.
Succinum album, BS, SVA, SVA.
Succinum Citrinum, S.C, SY.C.
Succus, .
Sulphur , .
Sulphur Arſenici, , . Sulphur Cœleſte eſt Alcoholiſatus.
Sulphur album ſeu Nitrum, .
Sulphur Caballinum ſeu Nigrum.
Sulphur Gryſeum ſeu Nigrum.
Sulphur Nigrum, , , .
Sulphur Philoſophorum, , , , .
Sulphur Rubeum, , .
Sulphur Stillatitium, Germ. Tropff-Schweffel .
Sulphur Tartari eſt ri Germ. Weinſtein Tinctur .
Sulphur verum, , , , .
Sulphur vivum, , .

T.

Talcum, , , , , , F.
Tartarus, , , , , , , , , , , , , , , , , , R, , , F, , , , , , , .
Tartarus Calcinatus , , W.
Tartarus, Nitratus, .
Tartarus Rubeus, , .
Tartarus Vitriolatus, .
Taurus, , .
Tepes Archavorum, .
Terebinthina, .
Terra , , , , R.
Terra deſpumata, .
Terra Lemnia, , .
Terra Sigillata, , , S.
Terra Tartari Foliata, , .
Terra Virginea, .
Teſt, , .
Tigillum, , , , , , , , , , , , , , , , .
Tinctura, , , a, .

Tingere,

Fingere,
Treibſcherbe, ♀.
Trigonus, △.
Tumor,
Tundere,
Turbithum,
Tutia,
Tutia ſublimata,

V.

Vnder ein ander, U, e, a.
Venus, ♀, ♀.
Ver,
Veſica, ×, ×.
Vinum,
Vinum aduſtum.
Vinum album
Vinum Circulatum,
Vinum Coctum,
Vinum Correctum,
Vinum Emeticum,
Vinum Hippocraticum,
Vinum Laxativum,
Vinum Medicatum,
Vinum Mortuum,
Vinum Rubrum,
Vinum Sublimatum,
Virgo, ♍, ♍.
Viride Æris,
Vitellum Ovi,
Vitriolum,
Vitriolum album,
Vitriolum Cœruleum,
Vitriolum Romanum,
Vitriolum ad rubedinem Calcinatum,
Vitrum, ♂.
Vitrum Antimonii, vid. Antimonii Vitrum.
Vivum, V,
Ulcus,
Uncia,
Uncia Semis,
Volatile,
Urina,
Urſand,

Digitized by Google

W.

Windroſen, .

Z.

Zingiber, .

Diphtongi Chymici.

æ. œ. au. uu.

12. 42. 15. 55.

Elementa Quatuor.

IGnis,	Feuer.	🜂.
Aër,	Lufft.	🜁.
Aqua,	Waſſer.	🜄.
Terra,	Erde.	🜃.

Elementorum Quatuor Signum. .

Gradus Ignis.

PRimus	Gradus.	.
Secundus	Gradus.	.
Tertius	Gradus.	.
Quartus	Gradus.	.

Menſes duodecim & 12. Signa Cœleſtia.

Januarius.	der Jenner.	♒.	Waſſermann.
Februarius.	der Hornung.	♓.	Fiſch.
Martius.	der Mertz.	♈.	Widder.
Aprilis.	der April.	♉.	Stier.
Majus.	der May.	♊.	Zwilling.
Junius.	Brachmonat.	♋.	Krebs.
Julius.	Heumonat.	♌.	Löw.
Auguſtus.	Auguſtmonat.	♍.	Jungfrau.
Septemper.	Herbſtmonat.	♎.	Waag.
October.	Weinmonat.	♏.	Scorpion.
November.	Wintermonat.	♐.	Schütz.
December.	Chriſtmonat.	♑.	Steinbock.

Planetæ Septem.

SOl.	Gold.	☉.	Aurum.
Luna.	Silber.	☽.	Argentum.
Mars.	Eiſen.	♂.	Ferrum.
Mercurius.	Queckſilber.	☿.	Argentum vivum.
Jupiter.	Zinn.	♃.	Stannum.
Venus.	Kupffer.	♀.	Cuprum.
Saturnus.	Bley.	♄.	Plumbum.

Pondera Chymica.

Libra Una ℔j, ... , ... , Ein Pfundt ... , 24. Loth.
Libra Semis, ℔ ß. Ein halb Pfundt ... . 12. Loth.
Uncia Una, ℥j, ... 2. Loth oder 8. Quintlein ʒviij, ... oder 24. Scrupel.
Uncia Semis, ℥ß, ... , 1. Loth oder 4. Quintl. oder 12. Scrupel oder 240. Gran.
Drachmæ Duæ, ʒij, ½. Loth oder 2. Quintlein/ oder 6. Scrupel oder 120. Gran.
Scrupuli Quinque, ... 1. Quintlein und 40. Gran. oder 100. Gran. C.
Drachma Una, ʒj, Z, 1 Quintlein drey Scrupel ℈iij. oder 60. Gran. Z,
Oboli Quinque, E, ſindt ℈iiß/ zwey und ein halb Scrupel oder 50. Gran. L.
Oboli Quatuor, F, T, ſunt ℈ij, zwey Scrupel oder 40. Gran.
Grana Viginti Quatuor, ... , 1. Scrupel und 4. Gran. oder 24. Gran.
Scrupulus Unus, ... , ... , 1. Scrupel/ oder 20. Gran.).
Scrupulus Semis, ℈ß, ... , Obolus Unus, oder 10. Gran. C.
Obolus Dimidius ɔ, V, ſunt Grana Quinque, oder 5. Gran.
Granum Unum gr. j, gr. Gr. 1. Gran. 1. klein Gerſtenkorn ſchwer/ oder groß weiß Pfefferkorn ſchwer.
Manipulus Unus, Mj, Mj, eine Hand voll.
Manipulus Semis, Mß, eine halbe Hand voll.
Pugillus Unus, Pj, was man zwiſchen 3. Finger faſſen kan.
Pugillus Semis, Pß, was man zwiſchen zwey Finger-Spitzen faſſen kan.
Menſura Una Medicinalis, Mj, eine Artzney-Maaß/ iſt ℔iv, oder ℥xlviii, oder 96. Loth.
Menſura Semis, Mß, ein Artzney halb Maaß/ iſt ℔ij, oder ℥xxiv, oder 48. Loth.
Libra Una, ℔j, ein Artzney Echt-Maaß/ iſt ℥xij oder 24. Loth.
Libra Semis, ℔ß, ein Artzney halb Echt-Maaß/ iſt ℥vj, oder 12. Loth.
Uncia Una, ℥j, ſindt 2. Loth oder 2. Löffel voll.
Uncia Semis, ℥ß, iſt 1. Loth/ oder 1. Löffel voll.

Tempora Quatuor Anni.

Ver, der Frühling/ ... .
Æſtas, der Sommer/ ... , ✳, ✳.
Autumnus, der Herbſt/ ... , ... , ...
Hyems, der Winter/ ... , ...

Dies & Septimanæ.

Dies, der Tag/ ... .
Nox, die Nacht/ o. ... , V. ... .
Dies ex Nox, Tag und Nacht/ ... , I, ...
Septimana, Eine Woche/ ... .
Septimanæ duæ, zwey Wochen/ ... .
Septimanæ tres, drey Wochen/ ... .
Septimanæ Quatuor, vier Wochen/ oder Menſis, ein Monat/ ... .

Vocales Chymici.

A.	E.	I.	O.	V.	L.	M.	N.	V.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

FINIS.

Digitized by Google

Der Geneigte Leſer/ beliebe nachgeſetzte Fehler/ ſo offtmals den Verſtand der Worte verhindern möchten / alſo zu verbeſſern; die übrigen geringern aber/ nach ſelbſtigen Gefallen zu corrigiren.

ÆRis ſquamatamus, *leg.* Æris ſquama tenuis.
Alkakengi, *leg.* Alkekengi.
Alumen ſeb ſeu ſub &c. ſteht in der erſten Zeil das Signum 🜂ræ, *leg.* 🜄ræ.
Androſemum Germ. Korn-Blumen. *leg.* Johannis-Blumen.
Apochyliſma &c. in der andern Zeil ſteht ſæpe, *leg.* ſapæ.
Apollinaris &c. das dritte Wort ſuſquiamus. *leg.* Iuſquiamus.
Apri Radix &c. Cardopatræ *leg.* Cardopatiæ.
Aqua Cæſaris &c. ▽ Chryſulea, *leg.* ▽ Chryſulca.
Aqua ⊖tri, *leg.* Aqua ⦶tri.
Aſa ſeu Aſſa fœtida &c. in der vierdten Zeil ſtehet depromitur, *leg.* deprimitur.
Aſchiæ, Aſchii vel Thymolli, *leg.* Thymalli. und in der andern Zeil pro ⊖le liquata, *leg.* ⊖le liquata.
Aſingar, Aſciger, *leg.* Aſugar.
Aſplenicum, *leg.* Aſplenium.
Atractylis hirſutior &c. Crocus, *leg.* Cnicus,
Aramentum caſſile, *leg.* Caſſiæ.
Atramentum luteum, Miſci, *leg.* Miſii.
Aurum horizontale &c. ☿ vulgaris 🜂atus, *leg.* ☿ vulgaris 🜄tatus.
Azel & Azup, *leg.* Azel & Azub.
Baccæ Solatri &c. zuletzt ſteht Sem. Aſkekengi. *leg.* Alkekengi.
Balſamum Arabicum &c. in der dritten Zeil ſteht Ægyptiacum N. *leg.* Ægyptiacum verum.
Baucia vid. Sem. Bauci, *leg.* Sem. Dauci.
Bocia &c. in der erſten Zeil ſteht ventro rotundum *leg.* ventre rotundum.
Boſiſt, &c. & Buovis, *leg.* Quovis.
Braſſica Canina &c. Germ. Ringel-Kraut/ *leg.* Bingel-Kraut.
Bruchus vid. Æraca, *leg.* Eruca.
Calcatar, Calcotar *leg.* Colcotar.
Calculus vini &c. in der erſten Zeil ſtehet Fex vi- xi, *leg.* Fæx Vini.
Cantharides &c. in der zweyten Zeil ſtehet fructibus, *leg.* fruticibus, und in der fünfften transverſus, *leg.* transverſas.
Capriſolium, *leg.* Caprifolium.
Carduus fullonum &c. in der erſten Zeil ſtehet Librum & Lavacrum Veneris, *leg.* Labrum & Lavacrum Veneris.
Carobæm, *leg.* Carobea.
Catapla *leg.* Catapl.
Catæretica. *leg.* Cathæretica.
Catilla *leg.* Catilliæ
Catropil eſt Terra 🜂, *leg.* 🜄
Cicindula, *leg.* Cicindela, und zu letzt Nocti. *leg.* Noctiluca.
Cimolia Terra, &c. in der andern Zeil ſtehet Wachs-Erde/ *leg.* Waſch-Erden.
Circumforaneus &c. Agyrtæ, *leg.* Agyrta.
Clavis Herculis & Clavis Floris, *leg.* Clavis Floris Veneris.

Coagulatum coagulans &c. ex Ære, *leg.* ex ♀re.
Columbina, *leg.* Columbrina.
Colymbades &c. Murca, *leg.* Muria.
Conſolida minor &c. Germ. Maßlerburger-Kraut/ *leg.* Maßlubergers-Kraut.
Craſſula minima &c. Germ. Neuer Pfeffer/ *leg.* Mauer-Pfeffer.
Crocus Metallorum &c. in der vierdten Zeil ſtehet/ in ✝to, *leg.* in ✝io.
Crucibulum &c. in der erſten Zeil ſtehet/ ▽ne, *leg.* △ne.
Cyperus & Cypirus. &c. Cypus logus, *leg.* Cyperus longus.
Decoctum ♀niale, *leg.* ♃niale.
Decrepitatio &c. ad ▽em, *leg.* ad △em.
Decuſis, *leg.* Decuſſis, und weiters Unicæ *leg.* Unciæ.
Deflagratio &c. in der andern Zeil ſteht ♀nii, *leg.* ♃nii.
Deliquium in Aëre &c. in der erſten Zeil ſteht in ſinus ante, *leg.* inſinuante.
Denarolibanum, *leg.* Dendrolibanum.
Dentalis Lapis &c. in der erſten Zeil vitrioſis, *leg.* vitioſis.
Depuratio &c. puri, *leg.* puræ. (vi △nis.
Deſtillatio &c. in der erſten Zeil vi ▽nis, *leg.*
Detorſorius, *leg.* Deterſorius.
Digitellia, *leg.* Digitellus.
Diaſpolitibon, *leg.* Diaſpoliticon.
Draco mitigatus eſt ☿🜄tus, *leg.* ☿🜂tus.
Dulciorius, *leg.* Dulciarius, und weiter placantas *leg.* placentas.
Eclegma &c. in der andern Zeil ſtehet Opiatam, *leg.* Opiatum, und zuletzt concinnata, *leg.* concinnatur.
Elementa &c. in der ſiebenden Zeil Aërem 🜄, *leg.* Aërem 🜁.
Embtoca, *leg.* Embroca.
Euchytos &c. nach inſtillatur, *leg.* In ſpecie vocantur Medicamenta, quæ Oculis inſtillantur.
Ens ♀ris &c. ✱co, *leg.* ✱co.
Epithemæ, *leg.* Epithema.
Fimus equinus &c. in der erſten Zeil cliadam, *leg.* calidam.
Flores Calendulæ &c. Germ. Riegel-Blumen *leg.* Ringel-Blumen.
Flores Violarum mortuorum, *leg.* mortuarii.
Flos Melompi, *leg.* Melampi.
Furnus texrus, *leg.* Furnus tectus.
Gakium, *leg.* Gallium.
Genicularis Herba & Meninellæ Herba, *leg.* Marinellæ Herba.
Goſet &c. Lorbeer-Kraut/ *leg.* Leber-Kraut.
Helminthea, *leg.* Helminthica.

HERBÆ.

Alliaria &c. G. Saß-Kraut *leg.* Salß-Kraut.
Anethum caninum. vid. Catula, *leg.* Cotula.
Anſerina &c. in der andern Zeil Petentilia, *leg.* Potentilla.
Arthemiſia alba &c. zuletzt regiis, *leg.* riguis.
Attractitis, *leg.* Attractilis.
Blitum album &c. Bota, *leg.* Beta.
Ceterach &c. Germ. Neſſelſehren *leg.* Neſſelfahren.
Chryſogonum, Semptem, *leg.* Septem.

Ci-

Cichŏrium domeſticum &c. Taraxicum, *leg.* Taraxacum.
Dendrolibanum Herb. Salutis,*leg.* Salutaris.
Epturtica, *leg.* Epiurtica. (Kraut.
Galega &c. Germ. Plecken Kraut/ *leg.* Flecken-
Hirundinaria, Chelidonia minor, *leg.* major.
Lactuca leporina &c. Lactacella, *leg.* Lactu-cella. (Linſen.
Lens, &c. Germ. Maſſer-Linſen/ *leg.* Waſſer-
Leviſticum &c. G. Brodt-Kraut/ *leg.* Baadt-Kraut. (Mooß-Kraut.
Lichen petræus &c. Germ. Maaß-Kraut/ *leg.*
Liguſtrum &c. Germ. Hauß-ziegel/ *leg.* Hart-ziegel.
Linaria &c. Germ. Leim-Kraut/ *leg.* Lein-Kraut.
Mercurialis &c. G. Ruhr-Kraut/ *leg.* Kühlkraut.
Ophacium, *leg.* Omphacium.
Origanum aquaticum &c. in der erſten Zeil ſteht Adulterium, *leg.* Adulterinum.
Parietaria &c. in der dritten Zeil/ Herb. Nitri, *leg.* Herb. Vitri. (Kraut.
Phyllon &c. Germ. Ring-Kraut/ *leg.* Bingel-
Quercula peregrina &c. Germ. Tauben-Kraut/ *leg.* Trauben-Kraut.
Serpillum &c. Germ. Kümin/ *leg.* Kün-llen.
Taraxacum &c. nach Corona ſeu Caput, iſt eine gantze Zeil ausgelaſſen/ *leg.* Caput Monachi, Herba Imperatoris, Chondrilla altera *Dodonæi.*
Telephium &c. G. Donner-Bahr/ *leg.* Donner-Bardt oder Donner-Bohne.
Verbena &c. Germ. Eyſenhort/ *leg.* Eyſenhardt.
Hordiacum, *leg.* Hordeatum.
Hydroſelinum, Germ. Jungfrauen Warck/ *leg.* Jungfrauen Marck.
Irroratio &c. Rotulæ, *leg.* Rotulæ.
Julebus &c. in der andern Zeil ſteht/ Terræ deſtill. *leg.* Aquæ deſtill.
Katimia &c. Calamita, *leg.* Calamina.
Kumeran &c. Germ. Kütten-Rauch/ *leg.* Hütten-Rauch.
Lampyris &c. Cicindula, *leg.* Cicindela.
Lapillus Prunellæ, *leg.* Lapis Prunellæ.
Menach &c. Men, *leg.* Meu.
Menſis Chymicus &c. Piebus, *leg.* Diebus.
Mercurius præcipitat. incarnatus &c. in der andern Zeil ſteht ſublimata, *leg.* præcipitata.
Midas &c. Sabam *leg.* Fabam.
Molibdena i.e. Plumbum, *leg.* Plumbum uſtum
Murrha &c. in der andern Zeil ſub ra, *leg.* ſub ▽ra. (Krack-Beer.
Myrta ſylveſtris &c. Germ. Trock-Beer/ *leg.*
Myrtillus &c. G. Stichel-beer/ *leg.* Bickel-beer.
Myſterium magnum, primum, *leg.* prima.
Nectar Vitrioli &c. Spir. Vin. *leg.* Spir. Vitriol.
Oeſopus &c. in der ſiebenden Zeil contretas, *leg.* concretas.
Oleum coſmeticum &c. Talci ℥ß, *leg.* ʒß.
Oleum petræ &c. in der fünfften Zeil ſtehet Papum, *leg.* Pagum.
Oleũ Sulphuris &c. præcipitatæ, *leg.* ſublimatæ
Origanũ aquaticum &c. craditum, *leg.* creditũ.
Ovis vid. Ovis, *leg.* Ois.
Paludæpium, *leg.* Paludapium.
Periamma &c. Germ. Anhückel/ *leg.* Anhengſel.
Periodeutes &c. reſtituenda, *leg.* reſtituendæ.

Perſicum Malum &c. Arabis, *leg.* Arboris.
Pet, *leg.* Pes.
Philoſophorum Clavis, eſt Spiritus, *leg.* Spiritus Vini.
Pila marina &c. Halayonium *leg.* Halcyonium
Piper longum &c. Cengala, *leg.* Bengala.
Planta Leonis, Lentopodium, *leg.* Leontopo-
Plantamon, *leg.* Planevtamon. (dium.
Puermonicus &c. quarum, *leg.* quorum.
Pyramis &c. in der dritten Zeil ſtehet Regulam,
Radix Antoræ, *leg.* Anthoræ. (*leg.* Regulum.
Radix Barba Caprinæ, *leg.* Barbæ Caprinæ.
Radix Martagi &c. in der andern Zeil ſteht ſylveſtricis, *leg.* ſylvaticis.
Radices quinque Aperient. majores &c. zuletzt ſteht Ruſei, *leg.* Ruſci. (Rhapontica.
Rhacoma *Plinii* &c. Germ. Rhaantica/ *leg.*
Rob ſeu Rub &c. Germ. Wacholder-Nuß/ *leg.* Wacholder-Muß.
Semen Chermes &c. G. Schaarbockber/ *leg.* Schaarbocks-beer. (*leg.* pleraſque.
Tabucca &c. in der vierdten Zeil ſteht pleresq;
Talca &c. in der ſiebenden Zeil Officinus, minus *leg.* Officinis minus. (ſterilit.
Triblion &c. in der andern Zeil ſteht ſtirilit, *leg.*
Veſicaria &c. Aſkekengi. *leg.* Alkekengi.
Vinum, &c. expreſſum, *leg.* expreſſus.
Ziniar eſt viride Æris, ⊕, *leg.* ♀.

Im Teutſchen Wörter Buch.

Aberknoblauch/ Scordopraſũ, *leg.* Scorodopraſũ
Agarid/ *leg.* Agaric oder Agarick.
Albſchoß/ Suchtſtein/ *leg.* Schoßſtein.
Avertauth &c. in der andern Zeil ſtehet Aſellarum, *leg.* Aſellorum.
Beernroth/ *leg.* Bernroth.
Bitterſüß &c. glycypricum, *leg.* glycypicron.
Bocks-Hödlein Feſticulus, *leg.* Teſticulus.
Bockshörner &c. Xyloca recta. *l.* Xylocaracta.
Brunnenfärlein/ Filmula, *leg.* Filicula.
Cibeben &c. zuletzt Zibeba, *leg.* Zibebæ.
Coſtrud/ *leg.* Coſtritz.
Cretiſcher Pollen/ *leg.* Poley/ und zuletzt Marſiliaticum, *leg.* Marſiloticum. (ſemon.
Cunrads-Kraut &c. Androſemen, *leg.* Andro-
Färber-Beer &c. Grama, *leg.* Grana.
Fiſchlein/ *leg.* Fiſchleym.
Fremder Kümmel Cartum, *leg.* Carum.
Groß Tauben-Kraut/ *leg.* Groß Trauben-Kraut.
Klein Schlangen-Kraut &c. Dracunulus, *leg.* Dracunculus.
Kupffer Braun/ Suama, *leg.* Squama.
Meer-Bier-Baum &c. Palirus, *leg.* Paliurus.
Menſchen-Hand *leg.* Menſchen-Haut.
Ochſen Marck &c. Grurum, *leg.* Crurum.
Pfaſil/ *leg.* Pfoſill.
Pignoly/ Pimenkern/ *leg.* Pinenkern/ und weiter Zeber/ *leg.* Zirber-und Thaw/ *leg.* Thannen-
Piren *leg.* Pyren. (Nüßlein.
Pirenbaum *leg.* Pyrenbaum.
Piren-Miſpel *leg.* Pyren-Miſpel.
Rechtes Origanum &c. *leg.* Heracleticum, *leg.* Heracleoticum.
Schnirgel/ *leg.* Schmirgel.
Schall-Blum *leg.* Schnall-Blum.
Zweyblaadt/ *leg.* Zweyblad.

E N D E.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google